

Exhibit Case # 55

SURGEON GENERAL'S OFFICE

LIBRARY.

Section,

Immunology

No. *142641,*

[GENTILIS de FULGINEO.]

[Incipit]. Febris est calor
extraneus x x x x x x x x

EP

Gentile de Fulgineo

De febre & de maiori tate morbi

13-3-0

Padova 1476, 1976. 2 14

Super I Fon IV Canon. Anicume

H. 7565 & Teel 5025 (incomplete)

Reiss J. p. 147

1/1

**FEBRIS EST
CALOREX
TRANEVVS**

Excusati ab his
q̄ in libroꝝ p̄nci
piis dici s̄ueve
runt. q̄a sup̄ p̄n
cipio p̄ cañ. di
cūt. & q̄a nō in
tendim⁹ ad pue

ria sed ad necessaria p̄ fen. h⁹ 4. dicem⁹

Qd postq̄ in 3. li. determinauit Auiē.
de egritudinib⁹ approp̄atis determinatis
mēbris organicis p̄p̄e. placuit sibi in hoc
4. libro determinare de p̄ticularibus egrit
tudinib⁹ q̄re uni mēbro nō approp̄atur
& etiam de decoratōe. & dico sicut ipse
dixit in p̄he. cañ. q̄ hoc placuit sibi. q̄a
etiā potuisset sciam de febrib⁹ & de ap
p̄osematib⁹ añponē scie de morbis ap
p̄op̄atorū mēbroꝝ sicut & fecit halyab.
i. 8. & 9. te. & in 3. & 5. p̄ctice. Prio g⁹ ut
sibi placuit determinat de egritudinib⁹ q̄
nō approp̄ant uni mēbro. 2. de decora
tōe. ibi 2. Capill⁹. i. p̄n. fen. 7. P̄ia i
4. 2. sicut 4. 2. sunt iste egritudines siue
dispos̄es p̄ticularēs nō tñ approp̄ate uni
mēbro. s. febris. ap⁹. solō cōtinuitatis. &
dispos̄ uenenoſa. p̄. g⁹ d̄eriat de febrib⁹.
2. de ap⁹t̄atib⁹. 3. de solō cōtinuitatis
4. d̄ dispos̄ib⁹ uenenoſatorū. ibi 2. i. p̄n. fen.
3. Iā locuti sum⁹. ibi 3. in p̄ncipio 4. la
dixim⁹. ibi 4. i. p̄ncipio 6. fen. Qui timet
P̄ia i. duas p̄. d̄eriat de febrib⁹ q̄tū ad
eēntiā. causas. & signa. & curā. 2. q̄tū
ad termiatiōem ibi 2. Cris̄ itētō. ul̄ ibi
nos dicem⁹. P̄ia in duas. p̄mo determinat
de febrib⁹ in ḡnali magis. 2. in sp̄iali ser
mone. ibi 2. Cause oīm sp̄erum fe. effi. e.
Ḡnalia que cōsideram⁹ d̄ febre sunt eius
esse. & dissin. i. ḡnā & ei⁹ inesse s̄bō s̄m
s̄bōꝝ apti. & ei⁹ t̄p̄. p̄. g⁹ p̄ōit diffini
tōem febris & disionem. 2. oñdit corpa
p̄tiora ad illam. 3. determinat de febrib⁹
t̄p̄ib⁹. ibi 2. dixerūt. ibi 3. febrib⁹ hore.
P̄ia i. duas p̄. p̄ōit diffinitōem. 2. diui
siōem. ibi 2. & sunt qdā. p̄. i. duas. p̄mo
corit diffinitōem. 2. declarat quedā. ibi
2. & illāmat. licz possit dici q̄ totū qd
ponit usq̄ ibi. & sunt qdā. sit diffinitio.

Cōsiderādū autēz ḡnālī circa totū
4. lib. q̄ egritudines de qb⁹ hic deter
minat sunt p̄ticularēs. q̄a qdā sp̄s ḡnūz

p̄mon⁹ dictōꝝ fen. 2. p̄. cañ. sunt etiam
cōes. ul̄ q̄a nō approp̄ate ulli uni mēbro
organico. ul̄ q̄a qdā sunt cōes q̄a toti in
herētes ut febris. quedā cōes q̄a colligūt
plures morbos. ut ap⁹. quedā cōes q̄a in
nā cōi ut soluta cōtinuitas. qdā d̄ hīs dis
positōib⁹ sunt cōes q̄a totū corp⁹ ledē
tes. ut uenena. licz qdā uenena p̄. h⁹
q̄ illā mēbr⁹. Circa diffinitōem febris
cōsiderādū p̄. q̄ mltē dant d̄ea diffinitōes
ab auctorib⁹. s. a Gali. p̄mo de d̄nīs fe
briū. & i. 9. affo. hūide diere. & q̄ crescūt
& in 9. pulsū & 2. de acc̄nti & morbo.
& in quā multis locis. diffinit⁹ etiā a Io
hānicio & ab Aū. 3. collz. & i. cātica canti
corz & ab haly. in teg. d̄ signis cordis. &
ab halyab. 8. te. & ab ysaac in p̄. de fe.
& i. sūma a quolibet auctore de febribus
tractāte. & omēs sunt diffinitōes bone. s.
q̄a magis cōpleta est ista auiē. & diffinitō
nes sibi s̄iles sicut est diffinitio ysaac &
halyab. & aū. declarem⁹ g⁹ hanc. Febris
d̄r a feruore. grece eīm uocatur pireos a
pir qd̄ ē ignis. ut dicit 9. ci. 2. dia. 87. & idō
febris d̄r calor de nā ignis ut p̄. re. acu.
9. 43. **EST CALOR.** Dubitat cō
ci. 2. utrū febris sit calor cum repian⁹ fe
bres frē ut statī dicit aui. & mltā alia ar.
puerilia iducit. & dicit quosdā dixisse. q̄
febris ē calor mālī. i. est in calore. & fuit
tadeus in glos̄ iohānitii uolēs saluare q̄
febris sit calor. qd̄ ē corp⁹ calidū. Alii
dixerūt q̄ febris ē calor cālī. i. cāta a calo
re. Nos autē dicam⁹ cū gālī. in p̄. de d̄nīs
febrīū q̄ febris eēnlī ē i. ḡnē caloris p̄
nāz. q̄ oñd̄ opatōnū lesio. s. p̄ternālitate
caliditate autē oñdit tact⁹. Et si a p̄ori uis
inuestigare hoc uide qdēz nostrā de s̄bō
febris. ubi deduxim⁹ q̄ i. corde & corpe
toto ē dare morbū calidū ledētem omēs
toti⁹ opatōes. & q̄ istū morbū oꝝ te nōia
re febrem cū nō sit aliud nomē apti⁹. est
autē febris calor qui est qualitas & n̄ cor⁹
Est eīm febris morb⁹ in 9. ut 8. te. p̄.
ca. si eīm esset calor corp⁹ iam eēt morb⁹
in nūo. Cum g⁹ d̄r q̄ febres aliquē sunt
frē itellī ul̄ q̄a cā est frigida ut flegma ul̄
m̄lia ul̄ q̄a seq̄r acc̄ns cum frigore ut ri
gor deinde dicit. **EXTRANEVVS.**
Omēs ueniūt q̄ extraneitas caloris est
duplex. una totalī opposita uite sicut est
calor extraneus mortuorū. & sic febris n̄
est calor extraneus. q̄a cum febre fiunt

gal. 1. 9. affo. 1. 6. humido d̄m̄g
d̄m̄g q̄ febris est calor n̄alis m̄m̄g
ignis. & n̄ est calor p̄m̄g n̄g.

2. Extraneitas caloris

Hortensio Bertoluccio.

opa uite & apparēt in febre opatōes ali-
 cui⁹ nālis calor. Alia est extraneitas
 opposita sanitati q̄a remouet p̄fectiōem
 opatōnū & pōit ī eis maliā & ipedimē^m
 & talis est calor febrētis. g^o apparet q̄ ī
 febrēte est calor oposit⁹ ex nāli & p̄ter
 nām. & addūt bononiēses q̄ cū febris sit
 calor extrane⁹ & sit egritudo. est egritu-
 do ut nūc & iō dī extraneus respectu e⁹
 cui⁹ est. s. respectu for. u^p p̄sonis. Et ī
 ferūt ex hoc q̄ febris non pōt accidē ex
 p̄ncipiis ḡnatōis. sicut nec aliq̄ egritudo
 nūc. Istos sermones p̄tractauimus in
 teg. ubi o^{tra} plusq̄mētato. defendimus
 q̄ egritudo nūc a ḡnatōe esse pōt. Nos
 aut̄ parūp reuertētes dici⁹ q̄ iā dispu^{ta}-
 uim⁹ p̄lixē duas q̄ōnes. unā an febris sit
 extrane⁹ calor. aliam an sit addit⁹ calor
 nāli calori. Et dicem⁹ illarū sūmas. Et
 ē q̄ cum ad oēm nāz cū qua stat sanitas
 possit fieri morb⁹ p̄ additōnē & diminu-
 tōnem in nā p̄plexionali cordis & totius
 corporis pōt taliter aduenire morb⁹ febris
 g² cū sit morb⁹ ī p̄one cordis & toti⁹ erit
 morb⁹ p̄ additū calorē q̄ui addit⁹ calor ē
 extraneus & inālis. cōsideram⁹ g² in cor^e
 febriente duos calores qui sunt due for-
 me absolute un⁹ calor est nālis habēs in
 se certā mēsurā diuersāz s̄ diuersa corpa
 Ali⁹ calor & alia forma est calor mal⁹ ad-
 uēriti⁹. & iste est febris. & diuersitatem
 manifestā istarū formarū oñdit nō solum
 opatoēs diūse. s. maligne & bone s̄ opa^o
 & intētio medici. q̄a nālē cōsuat & accū-
 talē corrūpit. calor eī colēici cor^{is} aliud ī
 dicat. & aliud calor flatici q̄uis utriq̄ sit
 addit⁹ idē gradus mali caloris ut subtili-
 aut̄ gal. ī fine. 8. te^{ce}. Vtrū aut̄ si calori
 p̄nti naturali remanēti ī sua mēsa adue-
 niret aliq̄ mēsa caloris mali esset febris
 u^p non habet dubiū. Et credo q̄ esset fe-
 bris sicut si quicq̄ digitis adueiat sext⁹ ē
 morb⁹ l̄ de facto illd̄ nō t̄gat q̄a calor fe-
 bris statī resoluit spūs. g^o q̄ dī q̄ fe^{is} lbā
 ē ī ḡne caloris p̄ternāz mēli⁹ dicit & accip^t
 febrē p̄ illo calore addito & facit p̄dica-
 tiōez eēnlē s̄ q̄ui dicit febris ē calor nālis
 mutat⁹ ī ignē facit p̄dicatōez denotiāz
 & tūc ītellect⁹ iuuenil⁹ subtilizās poterit
 defendē q̄ calor extraneus qui est febris
 essentialiter ē extrane⁹ extraneitate uite
 opp^{ta} l̄ nō quilibz actū occidat et l̄ nō que
 libet febris sit mortalis. in sui tamē rōe

iqtū extrane⁹ nō phibe^r q̄n occidat sed
 phibe^r iqtū tāte mēsure sicut napellus
 in sui nā habet calorē mortālē ex toto ui-
 te oppositū. ita q̄ in tāta mēsurā necessa-
 rio p̄uat uitā. s̄ nō quelibz q̄titas napelli
 occidit. imo cū ea stant uite opa. Si g^o de
 rōe caloris p̄ternām q̄ est calor febril⁹ for-
 malr̄ est q̄ ipediat cordis opatōes. g^o ad-
 dit⁹ gradualr̄ addet ī nocumēto. et iterū
 addit⁹ iterū addet ī nocumēto quousq̄
 cordis opatōes p̄uēf. Si eī p̄ tm̄ gradu
 et ī p̄portōem tm̄ ledit. g^o p̄ dupluz ledet
 duplū zc. sed calori p̄ternām cuiq̄ iqtū
 tū calor p̄ternām nō phibe^r additō ul^{ti}-
 ta & sic facit p̄uatōem opatōnum. Si
 aut̄ phibe^r tal⁹ additō est iqtū tal⁹ calor
 vbi ḡra. iqtū effi^e calor u^p inq̄tum talis
 tertianē tali & tāta mā. difficūl^{ta}tes aut̄
 arduas circa p̄dcā cadētes req̄re ī p̄dcis
 q̄ōib⁹ n̄ris. Deinde dixit. ACCEN-
 SVS IN CORDE. Nos iā declarati-
 mus in q̄oe p̄lixā. & dixim⁹ q̄ ī toto cor-
 pore est una caliditas nālis. q̄ ē p̄ncipiuz
 oīuz opatōnū toti⁹ corporis. p̄n^m dico ime-
 diatū. & ista ē sanitas p̄plexional^r toti⁹ &
 dixim⁹ ibi q̄ ipi⁹ caliditatis cor est p̄n^m
 p̄mū. a quo alia r̄cipiunt illā. saltē q̄tum
 ad unā p̄tē illi⁹ caliditatis & diximus q̄
 isti caliditati accid^t distēpamētū p̄ calidi-
 tatē additā extraneā. q̄ caliditas addita
 extranea est febris. Et dixim⁹ q̄ ex hiis
 seq̄r q̄ febris sit p̄ma passio cordis. deīde
 toti⁹ corporis reliqui. Et dixim⁹ q̄ seq̄tū^r
 ex hoc q̄ febris ledat oēs opatōes toti⁹
 lesiōe p̄ se & imediate. Et declarauim⁹ q̄
 snia auer. ex hoc est ualde bona cuz dixit
 q̄ febris ledit omēs opatōes. Et apparet
 ibi declaratū q̄ antiq̄ rō q̄ p̄bat q̄ epar
 pōt esse p̄mū lbm̄ febris n̄ solui^t a p̄cedē-
 tib⁹ magistris. s̄ solui^t p̄ p̄dicta q̄a calor
 ep̄is dat⁹ mēbris. nō est p̄ oīb⁹ opatoib⁹
 toti⁹ corporis. & iō distēpantia data a calo-
 re ep̄is. l̄ possit toti⁹ corporis opatōes ledē
 p̄ se & imediate nō t̄n pōt ledē omēs opa-
 tōes toti⁹. s. s̄ oē gen⁹ opationū. Et hoc
 dico p̄ se & imediate q̄ requir^t ad morbi-
 rōem. & ī illa q̄oe mouim⁹ sex difficul-
 tes difficiles quas ibi lege. Albertus
 uēo bononiē^s ex hoc q̄ dixit. Accensus.
 uult q̄ in oī febre putrida humores cor-
 dis sunt ī calefacto esse. si eīm ī oī febre ca-
 lor est accensus ī corde. g^o ī putrida feb^e
 calor ē accēsus & nō ē ibi ī accēdi. s̄ u^p in

mēbris. & tūc esset ethica. uel i spiritib⁹ & sic effi⁹. reliq⁹ g⁹ q⁹ i humoribus cordis calor putride febris sit accensus. Nos aut iā oñdim⁹ cōtra eum in qōe nostra. q⁹ omēs rōes sue bene intellecte sunt cōtra eū & cū hoc etiā nihil cōcludūt p se. nā si calor extraneus hic i diffi⁹e posit⁹ ē q̄li⁹ que ē morb⁹. ut ipse met⁹ cōfite⁹. tūc accē sū ē i hūorib⁹ nō ē q⁹ in hac diffi⁹e poit⁹. q̄a calor in hūorib⁹ accēsus nō ē morbus s⁹ causa morbi. Errat etiā i hoc uocabulo accēsus. q̄a nō dicit oīo factū esse. s⁹ respectu ethica⁹ & foras effimēa⁹ in qb⁹ calor i corde ē i accēso eē. s. i mēbris i ethica & foras i spiritib⁹ cordis i effi⁹a x⁹ aut putrida⁹ dī accēsus. i. q̄a accēdit i fieri. s. i p tīb⁹ uiuētib⁹ cordis. de calore autē q̄ accēdit. pōt dici q⁹ ē accēsus i respectu e⁹ qd̄ erat p⁹us. sicut ardētib⁹ lignis i foculari dicim⁹ ignis ē accensus i foculari & tñ est i fieri. **PROCEDENS AB EO IN TOTVM CORPVS.**

Cōia dicta sunt hec. pmo ista⁹ nō uī q⁹ p cedat i totū. q̄a iueniūt⁹ extrema frā qñ⁹. Ampli⁹ si p arterias & uenas g⁹ quelib⁹ febris erit cōtinua. Ampli⁹. sanguis. & uene & arterie nō uadūt ad oēs p tūcū cor⁹. Dicūt q⁹ corde i flāmato defer⁹ febris i totū mediāte spū & sanguie q⁹ sunt i arteriis & uenis. & sic p uenas & arterias & cā ē. nā cor p ista mādāt calorē p pōrtō natū & cōueniētē g⁹ p eadē mādabit calorem i p pōrtōnatū. & addit dy. q⁹ febris cū sit calor i nālis pl⁹ pcedit ad corp⁹ per spūs q⁹ p sanguinē. sicut etiā calor nālis pl⁹ pcedit p spūm. Ad cōtraria dicūt ad p mū. sicut auicē. i fra q⁹ itelligit q⁹ uadit febris ad totū nisi fuerit phibēs. sicut lapis descēdit deorsū nisi phibeas. Ad 2^{am} l⁹ omīs febris portet a corde ad mēbra p arterias & uenas. nō tñ omīs ē cōtinua. quia calor febris a cā efficiētē ut a putredie nō ē sp̄ q̄a putredo sit i uenis. sed quādoq⁹ in uenis qñq⁹ extra uenas. Ad 3^{am} dicūt q⁹ arterie & uene totū pnt i flāmāre q̄a p tē mediāte pte. Nos aut sol lēniores dubitatōes hēm⁹ q̄ iste sint. Et pma ē utrū qñ hō ē ppe mortē ex febre occidēte p uiam resolutōis spūū a corde nū hēt extrema frigidissima & hanelitūz frām dicat febrere. & hēre morbū calidūz i manib⁹ q̄ frigidissime sunt & i corde in quo facta ē iam extinctio nālis caloris cui

omēsurat accēp. & iā iste ē min⁹ calid⁹ i gradu caloris q̄ qñ erat san⁹. Et dixim⁹ i qōe p līxa q⁹ iste s⁹ oēs p tē corpis pōt dici febriēs & cū hoc pōt dici q⁹ hēt morbū frām p tatiōe nālis caloris. Et dixim⁹ q⁹ pōt tenēi q⁹ s⁹ extrema nō febriat s⁹ hēt frām morbū solū. 2^a ē utrū delatō febris possit fieri solo spū uel solo sanguie altēo istorū nō hñte febrē delatiōe cū auicē. dicat Spū & sanguie. & fecim⁹ ibi istas rōnes pma cā ab extra agēs pōt tñsmutare cor. s⁹ spūz solū nō s⁹ humores cū sit effi⁹a. uel solum s⁹ humores ut cū sit febris pestilē tialis. g⁹ cor poterit solos spūs tñsmutare absq⁹ sanguie. t⁹ cōia q̄a nō maioris vrtutis ē cor febriēs sup illa duo q̄ cā extrinseca sup cor. Ampli⁹ pōt i spiritib⁹ uenarū & arteria⁹ esse dispō ad i flāmādum ut q̄a subtilē calidi. & i sanguie nō erit illa dispō g⁹ spūs portabunt febrē & nō sanguis. Ampli⁹ corde nē i flāmato i flāmat spūz & sanguinē. s⁹ spūs p⁹ uadunt ad mēbra q̄ sanguis. querit igi⁹ an i illo pōri febriat certū ē q⁹ sic. Ampli⁹ non uī delatō i febre necessaria supponat q⁹ ab extra ocurrat qd̄ calor extrane⁹ grada tim occupās totū & ultio totū cor. accipio ultimū nūc i flāmato cordis. p⁹ q̄ sup mēbra calor portet. Et quero an febriat certū ē q⁹ sic q̄a hēt calorē extraneum i toto corde. s⁹ nōdum est facta delatō g⁹. Iste rōes sunt apparētes & solute a me i nostra qōe. cōcludūt eim cōtrariū ei⁹ quod credo esse uerum. **ET INFLAMMATVR.** Declarat hic q⁹ febris sit calor extraneus & hoc quia nocet opatiōibus nālibus. i. que sū nāz nobis i sunt ut aīales. nāles. & nītales. ut dicit ysaac i declaratiōe hui⁹ diffinitōis. & dixit dy. q⁹ dī nālib⁹ accipiēdo nāles ut distiguūt cōtra aīales & uītales. q̄a l⁹ oēs ledāt tñ magis uidēt ledi nāles. q̄a cor ē magis illarū pncipiū. & tu cōsidera hoc q̄a h⁹ i pugnatiōez pēdētē ex pncipiis medicine. ad q̄ redire nolum⁹. & q̄a auicē. inuerat q⁹ nō quelibet i flāmato ē febris. s⁹ i flāmato q̄ opatiōib⁹ nocet iō subdit q⁹ nō ē i flāmato caloris febris sicut i flāmato laborātis hoīs & irati. qñ flāma i istis nō ultia⁹ imo isti calefiūt & tamē sunt sani. **ET IMPEDIT** hic iterum declarat quoddam sūm expōsitiōem cōem quia dixerat q⁹ ledat opatiōem. uult ostendere quā lesione. quia

corruptōe ul' diminutōe. nō qā pūet oēs
 corpis opatōes imo retinē licet male ul'
 diminutē fiant & uerificat' hoc dictū de
 oib' opatōib' simul. qā nō omēs auferri
 pnt a febrētē qā eēt mors. s; aliq' ul' aliq'
 pnt auferri vbi grā destruit qnq' appeti
 tus aut nō uidet. Nōs aut fecim' aliam
 expositōem hui' passus. & est q' calor pē
 dens a caus' pmitiu' nō d' febris nisi sit
 ipressus & retēt' ita q' nō āpli' depēdeat
 ab illa causa pmitiu'. & ibi in hoc auicē.
 placet gal'. p' de d'ntiis febriū. cū dicit.
 Et si mor' steterit & remanent hec pter
 nām calā tūc febrere necesse est hominē.
 Et rō hui' est qā sicut sanitas ē dispō in
 nobis pure quiescens non pendens essen
 tialiter a cā exteriori imo si pendet ab ali
 qua pendet ab hiis que sunt pres i nobis
 ut mēbra spūs & humores ita morb' dēt
 dici dispō in nobis q' nō sit oīno pendens
 a cā pmitia extra. Si eīm ab illa eēntial' pē
 deat nō d' morb' qu' opatōes tollā
 ul' impedian' vbi grā hñs digitū & bra
 chiū tractū a spāsmo & hñs hoc a fune
 ligatē. quilibz hēt idem ipedimētū opōis
 & eādē malā fiam' & tñ qui hz a spāsmo
 habet morbū s; qui hēt a ligatura funis
 nō hēt ppe morbū. quia nō hēt dispōem
 retērā imo pure depēdētē a cā extra. &
 hoc itellexit etiā gal'. p' de iteriorib'. qñ
 nō uult q' stomac' sit ifirm' qu' non di
 gerat ossa cerefor'. Cōtra hñs lapidez
 ul' frustū plūbi i uesica habet morbum
 & tñ pendet a lapide qui est cā pmitiu'.
 Ampli' lapis est cā opilatōis qui est uer'
 morb' in uia. Istoy solutōem & declara
 tōem require in qōe nra an sanitas possit
 iduci p artē. In lūma tamē uer' & ppus
 morb' est qui est q̄litas in corpe retenta
 nō stans in dependētia a causa pmitiu'.
 imo gal'. in tm pcessit q' uer' morbū uo
 cat solū morbū factū q' a nulla cā pendz
 in fieri. ut apparz 3° de ac. & morbo. & sic
 posset poni ex^m de sanitate. si eīm digiti
 mei opatio esset stringē aliquid & esset
 mollificat'. sed tu cū tuo digito associato
 meo facēs q' me' digit' capet nō ppterēā
 dicēt sanus. **ET SVNT QVIDAZ**
 Incipit determinare de febrib' diuisione &
 p' s' alioy sniam. 2° s' luaz & s' uetam. ibi
 2^a. & pcedam'. p' in tres. p' ponit istoy
 sniam. 2° exēplificat eam. 3° in stat cōtra eā
 ibi 2^a & intērio. ibi 3^a & cōtradicti. Dicit

p' q' qdā hoīm sunt. s. ralis i6. 2° ca^o
 & i7^o 5° ca^o. **ET INTENTIO.** dclarat
 qd isti p h^o itelligūt. & uult q' illa febris
 ē egritudo cui' imediata causa nō ē egritudo.
 vbi grā febris sequēs putredinē hz
 p causa iuncta ipam putredinē & tamen
 putredo. s. humoris nō est egritudo in se
 sed illa febris d' accns cui' imediata cā
 ē morb'. vbi grā. febris cui' cā ē apostēa
 nam febris sequēs apostēa. seq' aliquid
 qd est morb'. s. apy'. nam apy' morb' est
 & h^o est q' i ultio dixit. febris apostēatis
 est accns apy'. dum ē apy'. qā exūte actu
 apy' febris se' illd & hoc dixit seqns ipz
 s. apy'. & p'. i. & cū h^o apy' est egritudo
ET CONTRADICENTI. Hic dat
 istā cōtra dīsiōez. s. cōtra h^o qd d' q' febris
 apy' ē accns. & p' h^o. 2° oñdit qd tenē
 dum in hac cōtradictōe. ibi uer'. In p' pte
 dicit q' ille qui uellet cōtradictē arguēt sic.
 si febris apy'atū est accns. hoc ē altēo triū
 modoy. un' ē qā seq' calorē apy'atū uel
 dolorē. & ex hoc dicēt accns. sed hoc est i
 cōueniēs quia tūc mte effi' eēnt accns. s.
 ille que fiūt ex dolore & calore. vbi grā
 ex ira potu rei calē. labore. & s' h' causis
 calefaciētib'. qd tñ ē falsū. 2° mo' est
 q' febris apy'atū dica' accns quia seq' pu
 tredinē apy'atis. s; ex hoc nō d; dici accns
 apy'atis. qā apy' ut apy' q' ē totū aggre
 gatū causat illam febrē p accns quia p
 putredinē que ē ps illi' tumoris apy'osi.
 sed q' p pte causat. causat p accns. ul' ac
 cidit apy'ati q' causat febrē qā causat per
 putredinē que est quid extrīsecūz apy'a
 ti ut apy' est morbus. & sic apy' causat
 mediate nō imediate. 3° mo' est q' fe
 bris apy'atū nō dica' accns aliq' mōy
 dictoy sed alio mō. & ē q' febris apy'atū
 tis ex hoc d' accns qā p ipam febrē uēit
 i noticiā apy'atis & iuestiga' p febrez ei'
 noticiā. sicut accnā ducūt i noticiā egrit
 tudinū. & hic etiā 3° mo' nō ual; qā per
 febrē putredis iuestigam' ipam putredi
 nem & in noticiā ei' deuenim'. & hoc i
 telligit cum dicit si non significauerit p
 febrē accns h^o. s. s; alioy duoy dictoy
 mōy imo nō itellexerūt p eam. s. febrē
 accns nisi q' ipa seq' apy'. i. nisi q' ipa est
 accns apy'atis p hoc & p. i. ul' p quia
 iueniūt p eaz febrē inuētiōem apy'atis. i.
 ueniūt in noticiā apy'atis. g' s' est dī
 positiō. & Dubitat aut de hoc q' instātia

ofsa

nō uē ualē. nā si p febrē iuenio ap⁹ tunc
p eaz iuenio mor^m. & ex hoc pōt dici acci
dens s; si p febrē iuenio putredinē nō iue
nio morbu; sed cāz qā putredo ē cā. & sic
talis febris sequēs putredinē sine ap⁹ate
ē morb⁹. Dicēd q auic. dereliquit no
rā soloe; istius ex hoc q dixerat. hñs &
p noto q per febrē sequētem apostema
nō inuenim⁹ pprie nisi modum putredi
nis apostematis nō apostema s; se. vbi grā
apostema epīs colicū nō pprie inuenit p
febrē s; cū ex febre & aliis signis ē datū
iudiciū q sit apostema in epate tūc tu iu
dicas q mā sit colica illa que putrefit. qā
ista febris ē tertiana tri^a. iuenis g^o putre
dinē apostēatis p febrē tūc s; ē dispō
febrū putredis sine apostemate **VE**
RVM OCCVPATIO vult q nō oc
cuperis i hac contradictione. qā nīhil ofert i
medicia solū eīm ē qō in hoc an febris se
quēs ap⁹a possit dici accñs. s; si tu cog
noscis illi⁹ febris nām & & apostēatis &
scis cāones cur siue illā uoces accñs siue
sbām. siue morbu. nīhil tibi ofert ul⁹ noc;
in medicina nō eīm de nomib⁹ debem⁹ dis
septare ut sup⁹ li^o p^o fen. p^a. ca^o d^o uirtute
aīali. **ET FACIT EVM PROCE**
DERE x. Quia conabit⁹ uelle iqrere
an idem possit eē morb⁹ & accñs. an ap⁹a
p rōem totalitatis siue possit cāre febrem
an putredo in ap⁹ate q causat febrem sit
morb⁹ i se. & mltā alia ad q cū pce⁹ponit
mltū tps & sic ipediet. **FORTASSE.**
nō sit hō q i bonitate itellect⁹ & exerci^o.
cito ab his quesitis se expediat & forte
oportebit eum transgredi medicinam.
Dubitat⁹ an diuisio febris in febrē accñs
& febrē morbū sit bona dī q sic. qā gal.
intuit eam z^a p^o tica affo. sup⁹ affō si febris
nō hēat a co^a. Itēz ras. iō tri^{is}. z^o ca^o ubi
d^o dico q hoc est uerū & uisibile q quo
tiens didim⁹ febrē biptite sunt un⁹ dice⁹
q febres aut ex morbo aut ex accidēte
erūt. Idem ponit li^o i⁷ s^o ca^o v⁹ sus finez.
Ampli⁹ auent zoar. Rñ^o dy. fe⁹ dupl⁹ cōsi
derat⁹ ul⁹ i sui eēn^a & sic nō diuidit⁹ i febrē
morbū. & i febrē accñs. qā eēnl⁹ ē morb⁹
& iō eēntial⁹ nō pōt eē accñs. cū iste sint
rōes distincte. ul⁹ cōsiderat⁹ febris in opatōe
ad medici noticiā & opatōnem. & sic pōt
febrez didē. nā illam febrez uocabit accñs
que seq⁹ morbū aliū. nam curabit illam
febrem cura accñtis. s; itēdēdo ad morbū

ad quē seq⁹ febris. Alia rñ^o ē quā ego ap⁹
dedi. q hec diuisio ē bona qā utilis medi
co. s; m eīm eam uariat curam. & iō auicē.
statim cedit istam diuisiōez sicut cōsue
tam. tñ nō debet dici bona. qā sit pncipal⁹
ei⁹ diuisio. nā pncipal⁹ & p⁹or diuisio ei⁹
ē in p^a ei⁹ gñā tria. **PROCEDAM⁹**
Hic ponit diuisiōem s; m suā snām & p^o
ponit diuisiōem i gñā p^a & pncipalia. z^o
ponit diuisiōem nō pncipalē. ibi z^a & di
uidit⁹. p^oma in duas. p^o affirmādo diuisiōez
pdictā pmittit fundamētum quo diuidit
febrē in gñā p^a. z^o diuisiōem facit ibi. nā si.
p febrē opilatōnū itelligit. qñ imediate.
nō qñ mediāte putredine. p febrē ap⁹atū
& opilatōnū itelligit sequētes etiā alios
morbos ut ulc⁹ pulmonsi. & q dicit. pce
dam⁹ s; m illud q cōsuetū ē. refer⁹ ad diui
siōem dictā & ad dicēdā. ad dictā q dē. qā
cōsuetā ē & utilis medico. iō nō obstante
contradictōe facta affirmem⁹ eā dicentes q
febres sequētes morbos sūt accñs. & alie
sunt egritudines. Sed rōem contradicentis
auicē. nō soluit. qā uerū cōcludit ex nā rei
medico tñ cedit⁹ q egritudinem uocet
accñs. & hoc affirmato tūc ponam⁹ diui
siōem pncipaliorē. Et apparet q ad dicē
dā. etiā refer⁹ qā ē cōsuetā. s; q febris dīda
tur in p^a tria genera q diuisio nō habz mi
nus de tradicōe q dīo prius dīcā. sed qua
si. d. qā cōsuetā cōcedamus eā & tūc pseq
tur dicēs. **QVOMIAM. x.** Et quā i a²
Sicut gal. p^omo de dīis febrū. s; me ptes
cor^{ee} i nobis: & p^oma subiecta nāp calor
sūt tres ul⁹ z^a. s; mēbra hūores & spiritus
g^o tria sūt genera febrū s; m diuīlā accen
sionē i altero triū subiectoy p^o g^oponēs
aīns declarat p simile in p^orib⁹ balnei. z^o
pōit cōsequēs gñale & declarat reducēdo
ex^m fol⁹ & balnei & olle coci⁹ z^a. Nā si
accēdāt. S; dubitat⁹. qā plura a^a un⁹ i no
bis ut pili supfluitates ele^a & a^a. Dicēdū
q tria solū sūt in nobis q sūt fūdamēta i
mediata calor nāp. & ptes in nobis scilz
hūores spiritus & mēbra. & iō penes h^c
tria distingues calidū pter nāz elementa
g^o sūt potē^a i nobis & mediatū subiectū
pili aut sūt extri^a & n ptes ppe supflui
tates etiā nō sūt p^oriū subiectū calor
natural⁹ nec pprie ptes nisi p reductiōez
q dā. Ex quibus pōt inferri q febris accē
sa i sanguine uerius habet esse febris q
accensa in colera. & ppe in colā supflui

ca cistis fellis. **HVMIDITAS.** Nō dixit humor ut pphēdaret hūores & humiditates & forsan chilum. **VAPORES EFFVSI.** Dixit p uaporib⁹ q n̄ dum sunt spūs ut in sinocha sine putredine ul⁹ qui sunt corrupti spūs. ul⁹ nō uēi spūs. **ET AER.** Per hoc uult auicē. oñdere q sicut una ps balnei de q forsan min⁹ ur pōt calefacē alias ut aer calidus pōt iflāmare picles & aquā balnei uicinātes aeri q̄uis eēnt frā. s. pies & aqua. ita eodem mō una de istis ptibus nr̄is. vbi grā. spūs pnt iflāmare alias ptes & sic etiam mēbra & sic hūores. & hoc est q subdit sūlter x. gen⁹ corporeū qa bñ iuenif ge⁹ icorporeū ut 9° & vtr⁹ **NAM SI.** Declarat cōclusiōem siue cōns & dat modum cuiusq̄ gñis febr̄iū. & p° ethice & diē. si accēdāt accēsiōe p° qa p° in mēbris & hō dixit ut daret ex^m de hac febre sola & nō oplicata alteri gñi febr̄iū & ita dixit de quocūq̄ alio gñe semp replicās hoc accēsiōe pma ethica. i. habitualis qa hitudinali inest ul⁹ qa habitū corpis & fixas ptes possidet. Deinde dedit ex^m de febre humoralī. & dixit si accēdāt x. & dixit febris humoris ut pphēderet putridas et nō putridas l3 gal. 9. re^{ce} p° ca° ponit sinochas sine putredine q̄ i medias iter febrez putridam & effimerā. Deinde dedit ex^m effi^e & dedit cāz noiatōis qa pdruar una die & raro ptransit. Dī 8° effi^a ab effi^{on} pisce qa una die uiuit ut ysaac 2° febr̄iūz p° ca° & dedit etiā cām pue pduratōis qa calor accēdit in re subtili. s. spiritibus ul⁹ uaporib⁹ q sunt corpa uelocis resolutōis & expientia est iuentū q̄ hec resolutō cōplet una die. aer & ignis. i. aer ignit⁹. **Cōsiderādū** aut ex uario mō loq̄ndi aui. q̄ ad esse ethicā sufficit calorē esse accensum in mēbris. nec requir̄ q̄ accēdāt calor i humorib⁹ ul⁹ spiritib⁹ & iō absolute p̄tulit q̄ ethica est si calor accēdāt in mēbris radicalib⁹ q̄ ppe mēbra sunt cōtradistincta p̄guedini & adipi & forsan carnī salti alicui⁹ mōi carnis. Sed tu dices quō ethica defer̄. dicēdū q̄ r̄q̄r̄ q̄ calefiūt spūs & humores nō ad esse febris sed ad deferri l3 deferri nō est de eēntia febris sicut nec de eēntia grauis est eē deorsuz l3 posse eē. sed post p̄mū delatū eē in ethica nō requir̄ aliud deferri q̄ nō cōtigit de putrida & effi^a ut notū est cum sint siētes i

mēbris sed ad eē putridam humoralē uel effi^{am} nō sufficit accēdi calm in hūorib⁹ ul⁹ spiritib⁹. sed o3 q̄ exide trāseat ad mēbra aliter nō esset febris cum mēbra sint que uiuant. & iō dixit si accēdāt in spiritibus. Deinde accēdāt in mēbris q̄uis ad diderit & humorib⁹. q̄ nō erat necessariū ad eē febris effi^e l3 necessario sequat̄. Deinde cōclūsit hec x. q̄ declarabit in qōe. **ET DIVIDVNTVR.** Ponit aliam ul⁹ alias diuisiōes. alio mō. s. nō sic ppo ul⁹ nō pmo. s. nō ad pma gñā. & ponit diones 7. p°. febres alie acute. s. absolute. alie nō acute. s. acute cōuersiue. alie crōice. & alif possēt intelligi hec diuisiō nō est pma ut p3 nec pncipal⁹. qa pōt inesse acuitas ex diuisiōib⁹ q̄busdā accētālib⁹. ut subtilitate. caliditate. & mltitudine mē. & loco. 2° diuisiō. alie nocturne alie diurne. hec etiam diuisiō est accētā ab hora mot⁹ sumpta & pōt reduci ad nām humoris ul⁹ ad q̄titate ut posteri⁹ erit manifestū i suo ca° **Tertia diuisiō** est. quedā sunt salubres r̄cte. i. oio. quedā in qb⁹ dubitat̄ ppter praua accēna. hec etiā diuisiō est ab accētib⁹ & p̄uatōe eorū. l3 radicali sequat̄ maneriē febris. s. malignitatē suā ul⁹ bonitatē. 4° diuisiō est p̄tinuā & interpollataz que diuisiō nec pma nec eēntial⁹ ē. ut p3. 5° diuisiō est subdiuisiō in qua inuit tres spēs sinochaz. s. semp diminuētes q̄ dicunt̄ p̄ augmastice cū dixit. quib⁹ sunt remissiones. & semp addētes q̄ dicunt̄ augmastice cū dixit quib⁹ sunt itētiōes. & qa additō ul⁹ est in eēntia caloris ul⁹ in accētib⁹ iō dixit itētiōes ul⁹ itētiōes. q̄tū ad calorem febris. fortiores ul⁹ fortōes. q̄tū ad accēna **Tertia dr̄na ē hōten⁹ dicta equali stans.** & iō subdit. de eis sunt siēs. & talis diuisiō n̄ ē pma. forsan q̄ uoluit p hō aliam diuisiōnē cōtinuā. s. q̄ cōtinue q̄dam sunt p̄portionales interpollatis quia remittūt̄ & itēz intēdūt̄ & fortificant̄ & q̄dā cōtinoche. & ideo de eis sunt siēs. i. sinochesue sint siēs i addendo siue siēs in diminuēdo siue equali stando. & forsan cum dixit. de eis sunt siēs. uult ponē aliam diuisiōnē sextā et est q̄ febr̄iū alie sunt similes. i. non hñtes tipum. alie sunt hñtes rigorem x. **ET DE EIS.** Ponit diuisiōnē 7^{am}. et p3. Ex dictis supi⁹ sumptis uolo esse notam solutiōem ad qōem an febris sit calor. et an calor p̄ter nām et an

addit⁹ & an sit cordis passio. Dubitat^r
hic ut^r febris sit morb⁹ un⁹. ut q^d nō q^d
est mala op^o cala & sic. ut in 2to affo. hūi
de diete. & in p^octica canticor⁹ 68. canticō
& in plurib⁹ medicie locis sbm est m^ulti
plex & nō unū. s. corp⁹. In contrariū q^d
auicē. dixit ē calor. Rndz anto. q^d febris a
mō sue opōnis est morb⁹ unus sicut ap⁹
& iō siccitas stat sicut m^ule calido etiam
ex hoc habet unā diffinitōem. sed a suis
opōnētib⁹ est morb⁹ opōsit⁹. s. calidus &
siccus. accipe istā solōem si placz. Alia
ē nōtio dy. quā bononiēses sequū^r. & ē q^d
fe. ē morb⁹ un⁹. q^d febris ē fiēs p^o facta. s.
fiens ē morb⁹ un⁹ q^d mobile unū. s. cor.
mouens unū. s. corp⁹ calefaciēs si fiens ē
morb⁹ un⁹. g^o facta. Item q^d aliqua sic
se hnt q^d sequū^r se in aliquo effectū unū
p^o se reliquū p^o accēns unū nō est de eēntia
alteri⁹ sed cū febrē sequat^r p^o se calefactō
siccitas aut sequi^r ad calorē g^o siccitas nō
est de illi⁹ eēntia. Cōtra p^omū mobile
est duplex. s. cor ut calefactibile. & ut ex
siccabile. mouēs duplex. s. agēs calefaciēs
& exsiccās. vbi grā colā q^dz. Cōtra 2^m
exsiccātō colē nō sequi^r necessario cale
factōem. Ampli⁹ s³ siccitas sit p^o accēns
in cōdo calorē tūc magis faciet unū p^o ag
gregatōem cū eo & s³ accidat calorē non
tamē accidit ei. s. siccitati p^o se ledē opatio
nes. Dicam⁹ g^o tria. p^om q^d febris eēn
tialiter est morb⁹ un⁹. rō. febris est distē
pamētū in calore nālī. sed ad esse distēpa
mētū sufficit sola qualitas calida oī alia q^d
litate circūscripta. s. hūida ul^r sicca g^o 2^m.
2^m q^d febris in re nō repit^r s³ plurimuz
nisi opōsit⁹ morb⁹ & nō est una sicut si di
cerem albedo est una qualitas sed nō r^o p^oit^r
in eē una sed sp^o iūcta alteri vbi grā calo
ul^r frō ul^r alteri qualitati rō. q^d calor exce
dēs statim exsiccāt & una exsiccātō que
statim febrē iūig^r ē p^o spūz resolutōem
quā statim facit. Oportz aut^r imagiari q^d
in omib⁹ mēbris ē mō⁹ hūiditatis nālī siue
lanatīe p^o p^ontiā corpulentie spūz. q^d sunt
corpa hūida de nā aeris. ab hac g^o exsicca
tōe nō ut^r febris absolui nisi raro nō solū
aut^r sit hoc a sicco. sed sit a calo siccante
humitates alias mēbrales & q^d sit ex
siccātō q^d causa faciēs est sicca ut colā ul^r
m^ulia. 3^m q^d dicim⁹ ē q^d si ē possibile ima
ginari eē febrē solam distēpiem in calore
absq^{ue} distēpie in sicco ē q^d nō quelibz sic

citā morb⁹ ē. si g^o sit hō hūis m^ultos spūs
& eos grossos adueniēte febre stab^r aliq^o
tpe distēpies i calore anq^{ue} exsicce^r spūz
resolutōe. etiā si sit aliq^{ue} supflue hūid⁹
etiā febris nō faciet statim illum cadere i
morbū siccū. nec etiā cā febris. Auctores
g^o qui uiderūt eēntiā febris dixerūt q^d ē
morb⁹ calid⁹ qui aut^r uiderūt illd⁹ q^d plu
rimū de facto tūgit dixerūt q^d ē morbus
calid⁹ & siccus. Ad rōem dicēdū q^d q^d
nō q^{rit} de unitate ul^r multitudine ex pte
subiecti quia eēt q^{stio} de unitate p^orium
alis s³ q^{rit} de unitate in eēntia febris an
sit una qualitas ul^r due.

Secūdū cap^om de corporib⁹ p^oparatis
ad febres

DIXERVNT. Cum posuit
diffinitōem & diuisionem fe
bris on^r que corpa sūt magis
parata ad febrē & hoc p^o. 2°
q^d nō parata. ibi 2^a & corpa frā. Pōit g^o p^o
4° ordies. in p^o sunt corpa cala & hūida
p^ope q^d hūiditas ē habūdātior caliditate.
dixerūt. s. gal. p^o de d^ontiis febriz. & 8.
te^{ce}. ras iō. otis 2° ca^o. cā ē q^d hnt mām.
& efficiēs putredis que sunt calor & hu
miditas ut in 2to affo. 3^e p^oicule. de horis
uero siquidē iems sicca. Dubitāt q^d dicit
si humiditas fortior. nam multitudo hūi
di p^oseruat a putrefactiōe 4° metha. d^r q^d
m^ultitudo hūidi que sicut m^ultiplicat^r etiā
multiplicat^r calidū regulās. nō d^ocatum
ē cā defendens a putredie sicut apparz in
multitudine aque maris ul^r fluiui q^d regūt
calo tūētis. sed multitudo hūidi q^d calm
regens suffocat^r ē cā putredis sicut appa
ret in humorib⁹ nostris & iō homo calid⁹
& humid⁹ cū hūiditate m^ultā aptus ē pu
tredini. un⁹ ferent exeuntia ei⁹ ut hic aui.
& gal. 8. te^{ce} 7° ca^o. In 2° ordie sūt cor
pora cala & sicca q^d acuitate humor⁹ sunt
apta icurrē colicas febres q^d tū sūt corpa
facil^r i^oflāmabilia & spūs hntia igneos iō
p^ous effi^{am} incurrūt. & q^d sunt resolubi
lia exsiccatiua iō etiā pata ad ethicas. Et
cōsidera q^d auicē. nō ponit ordinē in forā
loquēdi inter ista corpa q^d non dixit h^o
corpa cala & sicca sūt. post illa q^d forsan
difficile ē iudicare que de eis sunt magis
disposita. cala eīm & hūida sunt magis
disposita putredini s³ cala & sicca i^ocedio
In 3° ordine sunt corpa calida tempata in

hūido & sicco rō qā hñt spūs aptos incē
dio & mltos ppter hñe mltaz caliditatē
cū tpañto hūiditatis q̄ oformis ē spūz
m̄plicatiōi q̄ sūt ppe spūs cordis plus
cali q̄ sint humidi. In 4° ordine sunt
corpa excedentia in hūido tpata in calō
& frō. Sed dubitat qā calida & hūida
cum mltā humiditate erāt corpa iter oīa
magis parata quia pma corpa de paratis
ponūt sed corpa humida supflue tēpata
in calido magis illi appropiāt g^o. dicēd
q̄ corpa calida tpata in passiuis sunt pa-
ta magis ad febres effi^{as} a quib⁹ ichoātes
pmutat ad putridas qā excessus etiaz ca-
loris facit putredinē cum sufficiēter hēat
de sanguie i corpe & aliis humorib⁹ cum
illo. sed corpa supflue humida tēpata in
actis sunt magis parata ad putridas & iō
dixit q̄ alia corpora calida tpata i hūido
inchoatiue nō sunt parata ad febrem pu-
tridā qā inchoant plus cū effi^{as} sed hūida
corpa in actis inchoant cum putridis. hec
omia auicē. inuit. Corpora aut idisposita
sunt frā & humida & frā & sic. Sed tu
dices que de istis corporibus sunt magis
idisposita. dicēdū q̄ ad effi^{as} corpa frā &
humida p se sunt magis idisposita. qā ma-
gis remota ab incēdio simplici. sed ad pu-
tridas sunt magis idisposita corpa frā &
sicca. Sed tu dices obmisit de oploe tēpa-
ta & de oploe frā tñ & de sicca tñ. dicēd
q̄ dedit itelligē q̄ oplo tpata pl⁹ resistat
cāis egritudis. frām aut tñ itelligit ordi-
nari p⁹ frām & sic. & ultio sicca tñ i resi-
stentia pforan e⁹. & gal. etiā ordinauit
illas in 8. te^{ce}. Et cum qrit que corpa sint
magis parata ad febres. dicēte hic auicē.
q̄ calida & humida. s; ifra ca^o de effi^{as} q̄
calida & sicca. & gal. h^o affirmauit 8. te^{ce}
Rñdē una uoce a pcedentib⁹ q̄ in febre
osideram⁹ lapsum & cām lapsus. lapsum
aut osideram⁹ in gñali s; q̄ febris ē calor
extrane⁹ cum siccitate & ut sic paratōra
corpa sunt cala & sicca. deide cala & hūi.
& tu subsequenter ordina & rō ē qā talia
corpa oformiorē hñt oplonē febrī ut fe^{as}
Cōsideram⁹ etiā lapsum in spēali q̄tū ad
pma gñā & tūc in putridas febres magis
cadūt calidi & hūidi sed i ethicas & effi^{as}
calidi & sicci. Cōsideramus etiā lapsum
adh^c magis spēalē & tē i sanguineā febrē
cadē patōrs sūt ca. & hu. i colicā ca. & sic
i melācolicā fri & sicci. i flegmaticā friet

hu. Si aut osideram⁹ cāz lapsus cū sit ut
freqnti⁹ duplex. s. extri^{ca} q̄ ut plurimū ē
calor & res calefaciētes et ut sic corpa ca.
& sic. sunt magis parata. sed cā intriseca est
putrefactio ad istam paratiora sunt ca. &
hu. cor^a. Ista aut dicta mltas haberēt in-
stantias quas ut breuis fiā obmitto. Et
foran qā hic quesitū ē de febre ut febris
& tūc rñ^o nō est de febre ut febris sed de
hoc gñe ul illo qā rñdē de febre ut febris
nihil de facto ponit in re. & rñdendo de
unoquoq̄ gñe & quacūq̄ spē nō hēt du-
biū q̄ itum & iō auicē. dixit dixerunt. &
tu osidera.

Tertiū capitulū de horis febriū

EBRIVM HORE. Cum de

f termiauit de paratis ad febres

determinat de horis eaz & tpib⁹

& p^o notificat ea. 2° ponit signa. ibi 2^a. co-
gnitio. p^a in tria. p^o ponit dñsionem. 2° de-
clarat. 3° addit can. opletiuos. ibi 2^a. & pñ-
cipiū. ibi 3^a. & status quidē diuersificat.

Cōsiderādū p^o q̄ determinatō de tpib⁹
morbi ppe ptinet ad tractatū de febrib⁹
humoralib⁹ qā illis ppe debēt tēpa cum
sint febres fientes ppe. tamē qā ipropē
operere pñt ethice & effi^e licz magis ipro-
pē ethice q̄ effi^e. iō sermonem de horis fe-
briū posuit hic in gñalib⁹ sermonib⁹.

Cōsiderādū etiā quosdā hic disputa^r an
omīs morb⁹ hēat tēpa & an omīs febris.
nos aut excusamur ab hoc p sciam pñci-
pioz medicie. disputaui⁹ eim fen 2^a li.
p^a & ibi oñdim⁹ quō successiuis applicat^r
tēp⁹ & quō pmanētib⁹. Cōsiderādū ē
etiā q̄ declinatō quedā est uera & in hac
ñ 9° mori ut pbat gal. 3° de crisi. 5° ca^o &
hoc qā ipossibile est egrū mori hora qua
vitus pfcē uincit sed uincit in declinatiōe
uera. Ampli⁹ in fortiori hora nō defic
s. in statu nō g² in debiliore potēit deficē
Si autē declinatō sit ffa 9° i ea mori & h^o
est qā subtile mē resolutuz ē & remansit
grossuz pui⁹ qñq̄ ut mltū in enq̄treis
accit ut ifra fen. 2^a ca^o de signis diūforū
gñuz. ul est ppter conatum v̄turis ppe
mortē. ut accit ei q̄ cum erigit caput mo-
ritur. 3° can. fen. xi. ca^o de sincopi. ul ppe
pmutatōem mē cum eim est in pmutari
nī alleuiatō. sicut accidit cum squinātic⁹
fit piplemoic⁹ ul est ffa qā calor nālis est
resolut⁹ & ut cessare febris cum potius
cessauerit nālis calor ul qā quīs v̄rus m⁹

Declinatio febris uera et noua

tam mām et acuatūerit & partim de mor-
bo r̄manſerit equiualēter tamē ſumpta
ē v̄t⁹ & reſolutō ē facta īpugna q̄ ſi cū
illo pauco morbo qui remāſit calor defi-
cit fuit ergo uictoria v̄tutis uictoria ka-
timica ut ciliator dr̄ntia ior³ de qua fit
mētio p^o de creticis 8° ca^o. & exponitur
li^o ſettar⁹ 2° 12° 3° katim⁹ eī rex fuit ha-
bens duos filios qui inter ſe pugnantes
mortui ſūt ambo. & h̄ hūc modū ceſſit
auer. 3° col³ in declinatōe u^li poſſe īfir-
mū mori. q̄ aut extri^{ce} cē & noui morbi
ſupuer⁹ poſſit eē cā mortis nō ē dubitan-
dum & hoc itellexit aui. cum dixit pp̄ id
qđ dice⁹. ſ. ſen. 2³ huius ca^o de horis mor-
tis de cā comuniter. i. de cā mortis cōiter
ōtingēte ī declinatōe q̄ etiā in aliis t̄p̄ibus
ōtingē pōt. **ET PRINCIPIVM.** Et
hec ps h̄ 4° ſic 4° ſūt tēpa. Considerā-
dū q̄ hec notifica^o p̄n^o pōt eē cōis p̄n^o u^li
& p̄ticulari utrobīq̄ enī ſuffoca⁹ calor
a mā ſicut ignis pauce flāme ſubmiſſis
lignis hūidis ut gal. 2° de dr̄is febrīū lo-
quēs de p̄n^o pox¹ d^o. Sed cōtra q̄ pox¹
pōt aduenire ī ſtatu ī quo mā eſt digeſta
& ipſe dicit q̄ in p̄n^o non app̄ uestigiū
maturationis. i. Dicēdū tripliciter p^o q̄
iſta notificatio debet p̄n^o pox¹ q̄tum ad
hanc ptē q̄ dicit p̄focac² a materia. hoc
enī appet ī p̄n^o paroximi unde ex hoc ac-
cidunt t̄pi ī principio. i. p̄i morbi mālis
pp̄rie febris. accidit etiā ſubceptio calo-
ris ſub mā cū nōdū ſit a calore naturali
n^o acciderali expāſa. & iō pulſ⁹ pfunda-
tior ē. & ī q̄buſdā apparēt t̄pi ut in cōti²
ſp̄tica dicta lactica. ex quo app̄ q̄ puēl⁹
eſt exp̄itō eorū qui dicūt calor p̄focatur
a mā i. apparet nocumētū opōnū q̄ egri-
tudo eſt ī actu ut dixit auer. 3° col³. hec
eī notifica^o p̄ncipi ḡnāl⁹ ē ſcita ex p̄mo li^o
ſen. ſa ſ̄ hic oportebat notificare p̄n^o fe-
brīū māliū. & notifica² ex h̄tudie caloril
ad māz ut hic fecit. 2° dicēdū q̄ h̄ mā ī
ſtatu u^li ſit digeſta t̄n ei⁹ mot⁹ ī p̄ncipio
pox¹ ē ſuffocatiū⁹ caloril & c̄cluſiū⁹ tal⁹
q̄ etiā apparet in pulſu pfūdatio. & in
urina ſubtiliras. 3° dicēdū ē q̄ plus mihi
placet. q̄ mā faciēns pox¹ in ſtatu u^li nō
eſt illa q̄ ē digeſta. ſ̄ noua mā que moue²
& tu h̄ cōſidera. Dubitatur an ī p̄nci-
pio totius febris poſſit apparere ſignū
cōtrariū digōi. uidet⁹ q̄ ſic q̄ pōt apparē
urina nigra p̄uridis. Ampli⁹ pōt homo

in p̄ncipio mori ſed hoc ē ex mē malicia
oīno. In cōtrariū auicē. dicēdū q̄ ſignū
digōi cōtrariū. qđ dā d̄r cruditatis ſignū
& illud ē cōtrarium actu nō aptitudine ut
urina cruda. qđ dā eſt ſignū uere cōtrariū
digōi p̄uans illā actu & potētia ut urina
mala nigra aut uiridis indicans mā eſſe
talem actōe caloril putredinalis cōtraria
actōi nālil. dicem⁹ g^o q̄ ī p̄ncipio febrīū
māliū putrida⁹ nō apparet ſignū oīo cō-
trariū digōi nec digōis. i. apparet ſignū
cruditatis. & rō eſt q̄ ex quo eſt in p̄n^o
nōdū calor mālis potuit facē manifeſta⁹
īp̄ſiōem in mā. nec etiā calor nālil. hec eī
febres u^la p̄ncipio habēt ſigna īdetermi-
nata ſalutis p̄ mortis & tūc nōdū appar⁹
in mā īp̄ſiō bona u^l mala u^l habēt ſigna
determinatiora ad ſalutē. & tūc etiā nōdū
manifeſtū ſignū apparet īp̄ſiōis caloril ī
mā pp̄ter t̄pis breuitate⁹. & cū appareb⁹
ſepabif p̄ncipium ab augmētō & incipit
augmētū. u^l habēt ſigna ad mortē & tūc
etiā nōdū apparuit manifeſta īpreſſio ca-
lidi putredinaliſ ī mā; pp̄ter paucū fuiſſe
tēp⁹ in actōe & cum appar⁹ incipit augmē-
tum mortalis morbi. Cōtra p̄m dictū⁹ q̄
in augmētō morbi ſunt īdeteriata ſigna
ſalutis & pōt cum hoc apparere ſignum
digōis apparēs. Cōtra 2^m. ſi febris in
p̄ncipio habet ſignū ad ſalutē hoc u^l eſſe
ex digōis ſignil. hec eī ſunt dantia fidu-
ciam ſanitatil ut ſepe ſcribit gal. p̄mo de
criſi. & in 9to affo¹ pox^{os}. Cōtra 3^m. ſi a
p̄n^o febris ē d̄termiata ad mortē g^o ſigna
digōi cōtraria apparēt q̄ mā eſt ultime
maligna. Ad p̄m pōt dici q̄ ī augmētō
ī quo apparēs ſigna digōis manifeſta ſūt
determiata ſigna ſalutis. & q̄ in illo aug-
mētō hō nō poterit mori. ex cauſa morbi
nec etiā ex tali morbo hō nō moriet⁹ ſi mā
ſit uniformis uicibilis uniformiter ſicut
incipit h̄ hoc raro cōtingat īuenire. Ad 2^m
dicēdū q̄ q̄n a p̄ncipio febris iudicamus
eā ſalubrē ē iudiciū extimatū nō collectū
ex ſigno digōis aliquo ſed ex aliis ſignil
multis ī unū collecris. Ad 3^m dicēdū
q̄ ſigna mortis nō ſumūt⁹ ex ſignil digōi
cōtrariis ſed etiā ex aliis. mā eīz pōt a p̄n^o
occidere ſola q̄titate q̄uis nō ſit maligna.
Ad cōtraria p^o ad p̄m dicēdū q̄ h̄ urina ni-
gra apparet ī p̄n^o febris eo q̄ quo incip⁹
nigredo n^l uiridital incipit augmētū & ſic
p̄n^o fuit manifeſte occultū breuitate.

mā ſanitas paroximi in ſtatu u^li p̄n^o nō ſit digeſta

Cōtra. pōt aliq̄ua febris īcipe a mā nī
gra ut felle nigro uel colā p̄ssina ut sensit
ysaac febriū h^o 5° ca^o de tertiana. sed tūc
p quocūq̄ p̄t īcipiet fe. p eodē apparere
poterit tal̄ tictura urine. Dicēdū q̄ talis
digōis signū. s. talis urina nigra p̄ uiridis
nō apparet ex malicia īducta in mā actōe
putredinal̄ caloris sed ex malicia quā ha
bebat a n̄q̄ faceret febrē & iō hoc nō debz
pportōnari ad febrē sicut nec contrarium.
vbi grā. incipiat aliqua febris ab aliq̄ mā
digesta saniosa. posito q̄ appareret ī p̄n^o
signū aliq̄d digōis nō esset ex actōe calo
ris nālis iūcti febrili sed ex dispōe ante
febrē. Ad 2^m dicēdū q̄ si homomeria
tur in p̄ncipio febris nō mori^r ex additōe
malicie māifesta scā ui caliditatis febrilis
qa iā eēt mors augmēti & nō p̄ncipii sed
potest mori ex aliis m̄tis causis ex mā &
v̄tute notis. Potest dici & alr̄ ut īnuīt in
lra q̄ in p̄ncipio febris nō pōt apparē sig
num digōis uel contrariū ex nā febris q̄ tūc
īchoat uel v̄tutis pugnātis tra febrē
sed ex nā mē quā habet a n̄ febrē. Et seq̄r
ex hoc q̄ in p̄ncipio febris pōt mā esse in
digesta nullā potēs r̄cipe digestōez & h^o
non erit ex nā febris qa nondū corrūpit
mām. sed ex nā mē a n̄ febrē. & iō si febril
īchoet a colā crugīnosa. & q̄ra^r utrum
in p̄ncipio hui⁹ febris mā sit digesta uel
cruda. Dicēdū q̄ ē cruda q̄tū ad hoc q̄ ē
posse digeri. & posse contrariū digōis r̄cipe
qa īpossibile est eā digeri a potentia alie⁹
v̄tutis cuiuscūq̄ hoīs. sed dr̄ cruda ex h^o
q̄ nōdū manifesta ē actō caloris febril̄ q̄
mō est neq̄ actio aliqua v̄tutis resistētis
illi febril̄ sit manifesta actō alteri⁹ male
dispōis ex qua ḡnata fuit ista colā erugi
nosa. actō tñ caloris febrilis manifestabr̄
cū tñ mutabit illa mā ad peius & tūc īci
piet augmētū morbi mortal̄ sed actō nē n̄
poterit manifestari cū īpossibile sit istam
materiā rectificari. sed dici⁹ q̄ si eēt possi
bilis euasio ab hac febre de colera cru
ginosa eo tpe quo incipit augmētū p ad
ditōem corruptōis in mā in eo qui debet
mori eo tpe īcipit digō in eo qui deberet li
berari l̄ sit īpossibile liberari. sed tūc po
natur q̄ aliquis īcipiat febrē de mā tātē
malicie q̄ nō possit sibi addi malicia q̄n in
cipiet augmētū hui⁹ morbi mortal̄. Di
cēdū q̄ ille moriet in p̄ncipio febris sine
augmēto. Aliter potest dici & tu cōsidera

ET PRINCIPIVM. Dicit post q̄
p̄ncipium ē īuentum in omni egritudine
s. māli loquēdo de p̄ncipio hic notificato
Cōsidera hoc q̄ tribus ex causis occul
tatur p̄n^m l̄ p̄ma cā & 2ª faciāt unam in
ḡne. p̄ma cā est breuitas t̄pis p̄ncipii. uñ
statim ur̄ eē egritudo ī ultio sicut apparz
ī pox^o ep̄lie & ap̄lie & sinoche. q̄ statim
trāsīt in statū uel declinatōem p̄ additōez
s̄m tres spēs sinoche. 2^a cā ē debilitas ac
cidētū p̄ncipii. uñ nō p̄uat hoīem ab ac
tib⁹ ouersatōis s̄uetis qa est fortis ut p̄^o
de ceticis. 7° ca^o. 3^a cā est cita appitio
signi excludentis p̄ncipium. s. digestiōis
uel indigestiōis uere cum est mā subtilis
pauca & fortis v̄tus statim appareb^r nu
bes. & signū maturatōis: uel digōis ficte.
Accidit eīm q̄nq̄ sp̄aticas qualdā mās ea
dem die qua febris īchoat carminari &
pelli cum urina ī corporib⁹ q̄busdā ocio
se uiuētib⁹. uñ faciūt ī urina quādā ypol
ta s̄m fictā que ur̄ laudabilis & nō est. &
īperit⁹ medic⁹ iudicat morbū salubrem
cum tñ q̄nq̄ directa & p̄cedente malicia
mors accidat. de hac aut̄ ypostasi ficta &
mō nō errandi circa eam dixim⁹ p̄^o h^o fen
2^a ca^o de ypostasi. ET AVGMEN
TVM. Innuīt certificatōem augmēti
ex accētib⁹ & alteratōe mē. ex accētibus
q̄dem cum dixit. qd ē hora ī qua mouet^r
calas īnata ad resistendū. Et ex hoc uult
nos intelligē q̄ calor qui p̄^o erat submer
sus in mēbro. i. in loco mē mō expandit.
& apparet sicut ignis qui p̄us sub lignis
uiridib⁹ suffocat mō uicit & ī altū surg^r
sua flāma. g^o ad tactū ē calor maior & ap
parērior & puls⁹ māifestior & cōformiora
accidētia apparēt. 2° notificat augmētū
ex alteratōe mē cum dixit apparēt signa
digōis. & itelligit signa digōis apparētia
siue manifesta qa talia sunt q̄ sepant aug
mētū a p̄ncipio. signa eīm digōis occulte
p̄nt īueniri in p̄ncipio ut dixit gal. p̄^o de
crisi. 17° ca^o. & iō dixit motu manifesto. &
itelligit p hoc nō solum appitōem mani
festā signor̄ digōis uel contrariū. sed etiā ap
pitōem manifestā accētū p̄dictor̄. Du
bitat si calas īnata mō^o ad resistendū mē
motu manifesto. q̄uo g^o apparebit sig^m
digōi contrariū. Dicēdū q̄ mō^o ad resisten
dū nō tñ resistit imo sibi resistit q̄nq̄ p
additōem gradus putredinis in mā. Vel
dicēdū q̄ caliditas īnata hic sumit^r p īna

ra caliditate febriētis q̄tē nō est unā sed duplex. s. nālis & cōtra nām & ābe surgūt a suffocatōe p̄ncipii cū g^o exp̄gefit & iā uicit totū hoc aggregatū calm. si quidez uicat nālis calor nālis tūc penetrat ī māz & īflāmat eam flāma p̄fectā. s. dig^{ua} ut possibile est & apparet ex hoc signum digōis. vbi grā. īcipit apparere nebula alba si aut uicit malicia & flāma inālis calor tūc p̄cedit malicia in mā. & addit corrupcio maligna in ea motu manifesto ut appareant signa digōi cōtraria vbi grā. īcipit urina denigrari. **ET STATUS.** In nūit notificatōem status & p̄mo ex accn̄ tribus que sequūt uehemētiam pugne & iā dixit est hora pugne. hec aut accidētia sunt dolores. īgerudies. & alienatiōes. & alia frequēter nūata ab auctorib⁹. 2° ex alteratōe mē. cum dixit apparet uictoria. si eim in pugna hac calor nālis cōpleuerit īductōem forme p̄fectōis digōis apparēt digōis signa p̄fecta. si uēo calor extrane⁹ ip̄sserit apparebūt cōtraria signa ī uliatif maliciis urinarū. S; īstabit quis cōtra dē p̄o q̄a in p̄ncipio ul⁹ augmēto pōt dici tal⁹ status in quo fiat talis pugna uehemens cum uictoria morbi sup nām. ut cum tūc occidit. Dicēdū q̄ sicut uera crisis ad salutem fit in statu. p̄cedētib⁹ digōis significat crisis illi o^{ra}. s. ad mortem que pōt dici uera crisis fit in statu p̄cedētib⁹ signis cōtrariis digōi s̄m quā imaginatōem dixit ypo. in febrib⁹ idem termi⁹ his ad salutē. his uero ad mortē. hec tñ alibi sunt discutieda. 2° dicet quis accidētia que auicē. intellexit debuit 2° ponere cū sequat⁹ post digōem factā iam nā tēptate expulsiōem Dicēdū q̄ non est curādū de post pōne. aut añ pōne sermonis. Vel dicēdū q̄ accidētū uliatio & uehemētia nō solum fit ex pugna disīua s; locū. & expulsiua mēi que pugna fit p⁹ digōem ut inuit gal. in 9to affo. 4^e p̄ticule. egritudinib⁹ q̄b⁹ cūq̄ īcipiētib⁹. sed etiā ex pugna cōplemēti digestiōis & p̄p̄e si in mā addit putrefactio sicut digō. ut nos alibi discussim⁹. ē g^o uehemēs pugna q̄a siue sit morb⁹ salubris. siue mortalis ē in maiori suo esse & q̄tūm ad hoc dixit uehemēs fit pugna. & etiā uehemēs pugna q̄a accn̄a sūt cōrica. & q̄tū ad h^o dixit est hora pugne. 3° notificat statum ex tempe p̄duratōis & ē q̄ in morbis acutis nō multū. durat status in

plurib⁹ uno ul⁹ trib⁹ pox^{is} sed in macro-nor̄is. i. cronicis pōt durat⁹ plurib⁹ poxis q̄ fortasse sunt siles in suis dispōib⁹ ex eo q̄ sunt omēs pox^{is} stat⁹ & dixit fortasse propter cōgētes ī hoc uarietates. Dubitāt p̄mo rudes. q̄to dicit q̄ in statu apparet uictoria uni⁹ sup altero. cū hoc sit ī declinatōe. Dicēdū q̄ ī declinatōe. s. ī morbo salubri apparet uictoria v̄rutis actū p̄ euacuatiōem materie. s; ī statu apparet iudicio p̄noslico p̄ signa digōis certificata. & sic apparet iudiciū sup salute aut p̄ cōtraria signa & apparet sup morte. Dubitant 2° q̄to status est finit⁹ in uno pox^o cum pox⁹ habeat declinatōem & in declinatōe morb⁹ sit debili⁹ in statu aut deb⁹ esse fortior. Ampli⁹ dicūt ī sequēti pox^o erit declinatio. sed ī declinatōe morb⁹ d⁹ esse debili⁹. sed hoc non erit īmo fortior saltē in statu pox^{is} q̄ sit ī declinatōe p̄cedētis pox^{is} qui fuit ī statu ī declinatōe g^o q̄tū ad aliquā ptē morb⁹ erit fortior q̄ ī statu Dubitāt 3° q̄to dicit q̄ cognoscit in pox^o qui seq̄t cum gal. ī p̄o de crisi. doceat cognoscere statum q̄n est & q̄n futurus est. Ad p̄m dicēdū q̄ cum status sit hora molestior non pōt in acutis qui sunt molesti mltū durare. in cronic. aut pōt. & tūc dicem⁹ q̄ si febris cōtinua sit q̄ in hora declinatōis pox^{is} status morb⁹ est fortior q̄ in statu pox^{is} declinatōis. si aut febris sit interpolata idem forsan possem⁹ itelligere tñ securi⁹ est dicere q̄ status ī illo discernitur magis ex alteratōe materie s; etiā pox⁹ illarū interpolatarū qui est ī statu sit difficilior in accn̄ib⁹ q̄ pox⁹ declinatōis cōpando totū pox^m toti pox^o. & p̄portōnabiliter ptē p̄ti. ut p̄m p̄n^o. & augmētū augmēto it. Ad ultimū dicēdū q̄ l³ status cognoscat⁹ in p̄ntia q̄n est tñ tūc est certificata noticia q̄n transiuit & apparz declinatō. **ET ILLIC.** Hoc addit ad declarādū qd dixit apparet uictoria uni⁹ amharum it. **ET DECLINATIO.** Cōsiderādū q̄ alium modū seruat in notificādo declinatōem q̄a n̄ ex pte alteratōis materie. cū iam sit alterata p̄fecte ī statu & iō sibi & statui cōicat q̄ sit mā digesta & q̄a declinatō est ī morbo salubri & iō nō pōt in ea esse dispō digōi cōtraria. notificat g^o eam ex eo q̄ est sua cā. s. uictoria calorū sup māz. hec aut uictoria ē ī actu expulsiōis cōueniētis. expulsiō ei cōueniē

fit cum sepatir nocitiuū a iuuatō retēto
iuuatō & nocitō expulso & iō dixit ex
istit in agregatōis ei⁹ sepatōe. i. expulsio
nib⁹. in expulsionib⁹ eim malis sintho^{ca}
calor nālis nō stat in sepatōe agregatiōis
imo totū aggregatū ex bono & malo p
cipitat & expellit. in hac aut sepatōe fit
gradata expulsio. s. ptis post ptem. sicut
gradatim pars post partem sepat. In ex
pulsioe g² cretica ueniēti cōsideram² tria.
p^{mo} debitā formā expulsiois que ē regla
ta gradata sepando bonū a malo qd non
fit in sintho^{ca} & q^{tu} ad hoc dixit. existit
in sepatōe agregatōis. in sepatōe dico rei
post rem. i. mē post mēz. ut dicat expul
sio & nō p^{ci}pitatō. Cōsideram² 2° effcū
qui ex hoc seq^r q^a alleuiat calor uiscerū
ubi tenebat mā & iō dixit caliditas occul
ti. Tertō cōsideram² locū ad quē expelli
tur. q^a ad extremitates. i. extra corp⁹. &
hoc est q^d dicit. donec resoluit. i. ex toto r
ce dit se. u^l resoluit. i. finit mā in hac eua
cuatōe. iam eim alias ondim² q^d hoc uoca
bulum resoluit. ab auicē. cadit in multis
uariis significatōib⁹. uⁿ 2° cañ. ca^o 4°. cū
loquit^r de medicā stupefactia. dicit & re
soluit 9° mēbri. i. destruit 9° mēbri: & q^a
aliqui nō expellit ad extrēitates ita q^d r^{sol}
natur. i. ex toto finiat mā imo retinetur
in aliquo mēbro & fit crisis pmutatōis. s.
apostēatis. iō subdit. & m^{lt}oties ingrossat
. i. apostēat ps aliqua in expulsioe mē & ē
mod⁹ loquēdi hic auicē. cōuet² alibi. Alii
tⁿ exponūt ingrossat. s. mā p expulsioe
subtilis & remanētā grossi. Sed si q^{re}tur
an notificatō augmēti status & declina
tōis p^{di}cta opetat his t^{pi}b⁹ pox¹ d^o p^{no}
eim iam apparuit q^d sic. Dicēdū q^d omēs
hēe notificatiōes itegre ueniūt t^{pi}b⁹
u^lib⁹ q^{tu} ad aliquas ptes etiā cōpetere
p^{nt} t^{pi}b⁹ pox¹. in augmēto eim pox¹ cali
ditas cōmo² sup mēz sub qua iacebat sub
focata in p^{nc}ipio: i statu etiā pox¹ ē pug^a
& ultia in f^{la}o in mā & i declinatōe iaz ca
lor domiat mēi. Sed quia hii modi loquē
di nō sunt ita p^{pr}ii in t^{pi}b⁹ p^{ti}cularibus
sicut in u^lib⁹. auicē. in sequēti ca^o ponet
modū hndi calorē in t^{pi}b⁹ pox¹. nos etiā
diffuse dedim² diuersitatē in qōe n^{ra} de
plongatōe febrū. **ET STATUS.**
Hic ut o^{ple}at c^{am} ponit 4° cañ. in p^{mo}
uult inuere disioem morboz quā ponit
gal. 3° de creticis. & i 9to 3° p^{no}. i. 9to & i

multis locis. s. q^d morbi quidā sunt pacuti
qui termināt in p² 4^a. & l³ effi^a terminet^r
qⁿq² in 4^a die ut que est ex opilatōe p² aⁿ
nō tamē est acuta p^{pt}er cām quā dicit &
ē sermo gal. i 9to affo. acutoz morborū.
qdā aut sunt acuti absolute de q^b dixit
ypo. q^d termināt in i4. dieb⁹ & q^d ē supra
quia large sumēdo acutus: extēdi possūt
ad 20. & si sumant^r ip^{ro}p^e p acutis tropi
cis termināt in 40. dieb⁹ ut dixit gal. pⁿ
p^o. 27. 9to. & innuit q^d sunt aliqui morbi
cronici q^d extēdūt se ad mēses & ānos. 2°
cañ. ē notus ei qui sit q^d regimē u^liter or
dinat ad statū ut ypo. itelligit p^o affo. cū
dixit. q^b 9° otinuus ē stat⁹. dixit aut i or
dinib⁹. q^a acute sunt ordinū diuersorū
qdā termiabiles in 4^a quedā in 7^a. q^d az
in i4. & s^{il}iter uarie sunt cronice. & q^lib⁹
idiget sua cibatiōe ut apparebit in ca^o de
cibatiōe febricitariū. 3° cañ. est sermo &
gal. in p^o de crisi. & iam dicit^r sup q^d plu
res. i. quedā o^{ple}t i pox^o uno. i. h^{nt} p^{nc}i^m
augmētū. & statū i uno pox^o & i 2° decli
nat u^l plures. i. m^{lt}e o^{ple}t q^a i uno pox^o
est stat⁹. sed alia t^{pa} sunt i plurib⁹ pox^o
aⁿ illū pox^m stat⁹. 4° cañ. ē qdā febres
habēt longū augmētū. & qdā longam
declinatōem sicut apparet in augma^{ca} &
pau^gmastica fe. & sic itelligit q^d qdā h^{nt}
lōgū p^{nc}ipiū. & qdā statū. hic aut cañ.
expectat declaratōem in ca^o i^{fra} i^o febris
que est p^{pt}er putredinem r.

Cap³ 3^m de agnitōe horaz u^lu³ r.

OGNITIO. Iam determinauit

c de horis febrū ondēdo qd sint
hic docet illas agnosce. & q^a sta
tus est tēp² cui⁹ noticiā maxie oport³ me
dicū habere ut p^o de crisi. & p² p^{ti}cla affo
iō dixit & p^{pe} stat⁹. p^o docet agnosce t^{pa}
u^lia 2° p^{ti}cularia. ibi 2^a. agni^o aut. agnos
cūf aut t^{pa} morbi u^l p signa q^d uocat gal
& ypo. p^{ap}parētia. u^l p signa post appa
rētia & iō p^{mo} p p² signa. s. p^{ap}parentia
docet illa agnosce. 2° p post apparētia. ibi
2^a. & qⁿq² agnosceūf ex p^{te} digōis. u^l ibi
& qⁿq² agnoseūf ex dispōe euacuatiōnū
Cōsiderādū aut q^d signa q^d uocāt p^{ap}pa
rētia sūt tria. s. spēs egritudinū circuituū
icremēta t^{pa} anni cum sibi s^{il}ib⁹ ut appa
ret ex affo. & 9to pox^o. p^{mo} 9° docet ag
nosce t^{pa} u^lia p spēm egritudinū. 2° p
circuituū icremēta. & imiscet de tēp^{ib}us
anni. ibi 2^a. & qⁿq² ex motu. Cōsiderādū

q̄ noticiā q̄ue ex hoc habet est ualde cō-
fusa solum eiz scio q̄ stat⁹ ē p̄n° p̄p̄iqu⁹
lōgiqu⁹. si ei scio q̄ morb⁹ ē acutus scio
q̄ stat⁹ p̄ncipio p̄p̄iquus ē. & tēpa sunt
breuia sicut spasm⁹ est acutus. q̄a cito oc-
cidens. s. uis spasm⁹. Sed querit tadeus
quid dicēdū sit de spasmō hūido. R̄nder
q̄ ē magis acutus. q̄a magis subito adue-
nit. nō aut̄ itēdim⁹ in hoc insistere q̄a cōsi-
derans esse istos spasmos cum iam sunt
actu uidebit q̄ sermo tadei nō ē oīo uer⁹

ET EPHIMERA. Cōtra q̄a ras. is.
cōtinētis 7° ca°. ponit ephimerā morbū lō-
gum. dicēdū q̄ hic ē sermo de ephī² por⁹
uni⁹ nō de tota ephī². Sed cōtra q̄a hic
docēt cognosci tria uis. Dicēdū q̄ utif
loco ex hoc sermone. **APOSTEMA**
Cōtra. q̄a de mā frā grossa. dicēdū q̄ q̄dā
apo² sit de mā caḡa. uel dicēdū q̄ dī morb⁹
acutus ex pte mē. q̄a sit caḡa. & talis nō ē
apo² s̄m p̄m. uel ex pte accētū siue no-
bilitatis loci. & talis est apo² & etiā squi-
nātia cito eim p̄uitate accētū occidūt uel
cito accidit liberari. **TERTIANA.**
p̄pe cōtinua uel interpollata. **ET QV**
ANDOQVE. Incremēta circuituum.
siue cōditōes pyodoy siue poxismoy sūt
4°. lōgitudō. & breuitas. & docet p̄ hoc
cognoscere tpa morbi. 2° est columitas &
icolumitas eoy. & docet 2° p̄ hoc cognos-
cere. ibi 2°. & q̄nq̄ ex uirtute. 3°. antipatio
& postpō. & docet p̄ illa cognoscere. ibi 3°.
& cognoscunt. 4°. multitudine & paucitas
accētium. & docet ex hoc cognoscere. 4°.
ibi & s̄l̄r. Considerādū q̄ auicē. sumit
hic tempus late. s. ad magnum & p̄uū.
ad q̄d se extēdere pōt tertia. & iō dixit
a trib⁹ horis ad i4. q̄nq̄ tamē auctores su-
mūt tēp⁹ q̄ cōiter euenit & ut plurimū
sicut gaḡ. 2° de crisi. cum dicit q̄ est iz. ho-
rarū. & auicē. infra. Dubitat utrū ex
breuitate poxismoy arguam⁹ statū p̄p̄i-
quū & ex lōgitudine statū remotū. ut q̄
n. q̄a gaḡ. 3° de crisi. 3° ca°. ex lōgitudine p̄tū
por⁹ arguit cōtinuari febrē. uel se. esse cōti-
nuā siue hec appropat cōtinue. sed bre-
uitatē appropat interpollate. febris autē
cōtinua breuior ē quia acutior q̄ interpō-
lata is. cōtinētis. 7° ca°. Amplius cum
por⁹ sunt lōgi tūc est status q̄a i statu la-
bores & accēna ultimāt. In cōtrariū auicē.
dicēdū q̄ in eadē egritudine nō significat⁹
s̄m hūc modū. sed cum por⁹ sunt longi.

tūc est stat⁹ ut argutū est. In diuers⁹ aut̄
cōpatis ad iuicē pōt accidere longitudo &
breuitas uel ex nā mē. & tūc significamus
ut auicē. dicit. longi eim por⁹ ut statice
4° uel 3° nō pure significāt statū longi
quū. sed breues significāt statū p̄p̄iquū
uel pōt accidere ex mō motus siue loco mē
uū est cōtinua uel interpollata. & tūc etiā
nō iudicam⁹ ut auicē. dicit & q̄a hoc iu-
diciū datū ex longitudine & breuitate
por⁹ est cōfusus. & nō uerificat⁹ nisi cōspec-
ta nā mē iō auicē. dixit. significāt q̄ mā ē
grossa. p̄mū g° q̄d cadit de iudicio ex lon-
gitudine por⁹ alicui⁹ est q̄ morb⁹ sit lon-
gus sed tūc certificat⁹ hoc iudiciū q̄ tunc
erat cōfusus cum uides q̄ mā est grossa.
ex qb⁹ cōtraria cessant. **ET SI NON**
FVERVNT. Hic sermo pōt eē sermo
p̄ se ut dicat. si uides signa grosse mēi q̄n
uides por⁹ p̄longari tūc morb⁹ nō erit
acutus. & totū hoc dixit ut faceret te sci-
re q̄ certitudo hui⁹ signi pendet ex cer-
tificata nā materie. Et pōt esse sermo qui
est alter⁹ mēbrū dīsiōis ut dicam⁹ q̄ egrit-
tudines māles uel habēt por⁹. ut febres
interpollate & cōtinue p̄portioales & sunt
por⁹ longi uel breues uel nō habēt por⁹
ut sinocha & ydropolis. & tūc uel habent
signa materie acute. i. calide & erit morb⁹
acutus breuis p̄ signa frē grosse ut ydro-
polis & nō ē morb⁹ acut⁹. **ET SI RE**
MANSERIT. Hec l̄ra pōt p̄mo expōi
sic. i. si por⁹ eadez hora iuadāt ut sit s̄mo
illius affo. q̄rte p̄ticke. q̄bus exacerbatōes
aut por⁹. & nō ut hec expō ad mētē auicē.
cum hec non loquat⁹ de anticipatōe uel post-
pōne nec p̄ cōns de equali iuasiōe. 2° ex-
ponit ut uelit dicere si egritudo i p̄o p̄yo-
donō habet aliquā p̄mutatōem c̄riticam
siue aliq̄d uestigiū crisis nō erit acuta s̄
longa ut sic ille affo. p̄ticke q̄rte. i. febrib⁹
apostēa nō solūtū ad p̄mas crises u. & dē
expōnes sunt dy. Tertio pōt sic exponi.
si por⁹ remāserit cuz dispōe sua. s. media
iter longitudinē & breuitatē tūc morb⁹
erit medie dispōis ut febris statice r̄u cōcē
& m̄ice. 4°. & si remāserit. s. sigm signi-
ficans cum dispōe sua. s. media iter signa
materiei grosse & materiei subtil⁹ q̄a sig-
nificat māz quasi mediā egritudo nō erit
illi⁹ acuitatis. & hec due expōes sunt n̄re
ET QVANDOQVE EX VIR
TVTE Hic docet cognoscere tēpa mor

bi ex virtute & quia virtute apparere forti p
ox^o potest dici incolumis sed eadem cadere de
prius & ideo diximus quod docet cognoscere tempus
morbi ex columeitate & incolumeitate. &
primo hoc. 2° ex quibusdam aliis. ibi 2°. & quoniam
est ex etate. Dubitatur an ex debilitate
virtutis arguamus morbum breuem vel longum
quod longum ex 2° de d. fe. ultio ca^o. In
teraiu hic auicem. si vis huius dubitatiois co
fusam & plixam solutionem vide tadeum
sup affo. 4^e pticle. quibus urine turbate
uelud subingalium. Solus autem clara mea
& dy. est quod morbus vel est mortalis & tunc
virtus quanto debilius tanto morbus breuius ut
notum est & sic auicem. loquitur hic. unum dixit.
quoniam. quia in morbo mortali. vel est salubris &
tunc quanto debilius tanto longior & sic loquitur
gal. **ET QVANDOQVE.** Hic po
nit alia signa & apparet quod si quis non uult
medicare uocabula ypo. & gal. quibus utitur
in affo. por^o & persistetias. & primo de crisi
aliter & clari^o diuidet istas partes. ut dica
tur quod ea quibus cognoscimus tempora morbi
ultra sunt. primo spes egritudinis. 2° quantitas poxis
morbi. 3° virtus fortis vel debilis. 4° etas. 5°
tempus anni. 6° regiones. 7° pulsus. 8° rigor. &
Et dico istam uiam esse clariorem quia difficile
est saltuare significata uocabulorum. ypo. et
gal. quibus dicunt. quod signa quedam sunt
pappareria. quod sunt postappareria male
eius ista. sic distinguuntur ut alias diximus.
tamen est credendum quod apud grecos hec uoca
bula proprius significant quod apud nos & quod d^e
p3. **ET EXPVLSV.** Causa est quia pul
sus uelox frequens magnus significat for
te incendium & ideo cito erit crisis. dixit autem
quod si non est acuta & non dixit est longa. quia
posset esse breuis secuta. **ET EX RI
GORE.** Causa est quia plixus rigor sig
nificat magis grossam tarde inflammabilem
& contra breuis rigor. dicit post quod quando
nullomodo est rigor abbreviatur ei^o. s. febris
retentio. i. remaneria. Sed contra quia tertia
na non uera est plixior quam uera & tamen quoniam
non incipit cum rigore ut infra ponit auicem. di
cendum quod rigor hic sumitur large pro omni typo
siue sit prope rigor siue horripilatus vel hor
ror vel circumfractio. vel frigus. Accidit autem quod
febris non habet typum vel quia continua &
tunc breuis est. vel quia magis benigna ut in dul
ciestate & tunc etiam est breuis. Ad id quod
auicem. dicit infra. dicendum quod si non sit rigor est
tamen ibi aliquis typus. vel potest dici quod si non sit

rigor vel typus posset contingere ex grossi
talis materie que tarde mouetur ut sicut motus
ita calefiat & non faciat typum tunc talis fe
bris erit plixa & de hac non est hic sermo
auicem. **ET COGNOSCVNTVR**
Considerandum secundum gal. primo de crisi. & rasi.
18. continetis. 7° ca^o. anticipa^o poxis morbi quod
est absoluta ut quod secundum auicem potest dici pro
una horam. & 3° 2^m pro una horam & sic d^e
iceps. & talis anticipatio non significat aug
mentum nec postpositum declinationem. Et ratio est. quia
hoc potest esse ex natura egritudinis. inuenitur enim
aliqua febris que se anticipat a principio usque
ad finem. & aliqua que se declinat & hoc est quod
auicem. dicit. quoniam de egritudinibus sunt tres.
Alia est anticipatio non absoluta sed superflu
ens. ubi gratia auicem 2° poxis potest dici in una
hora. et 3° 2^m in duabus vel tribus. & 4° 3^m in
tribus 14°. & talis anticipatio significat
augmentum & opposita postpositum significat
declinationem & hoc est quod dicit auicem. nam si
fuerit precedens 3° antecedens superfluet. i.
excedet multum. ita ut unum antecedat prece
dere in sua antecedente & addat & hoc est quod d^e re
dens ad additionem. tunc est in augmento &
quod talis antecedens significat augmentum &
non quocumque apparet: quoniam sunt aliquae egr
tudines que currunt usque ad finem. Considerandum 2° quod littera que dicit. & si iam stete
rit. potest dupliciter exponi. primo si stat antici
non solum absoluta sed anticipatio ei^o quod
superfluit & hoc est quod dicit. steterint superflu
itates. tunc egritudo erit in statu. Alio modo
quod auicem. etiam non sit securus in dando iudi
cium de augmento per anticipatorem quantumcumque
sit superfluent nisi cum hoc sint accensa addi
ta & reliqua. similiter non datur iudicium in sta
tu per remanentiam poxis morbi in equali iua
sione nisi sint ultata accensa. nam equalis in
uasio absolute potest significare principium
morbi & morbum longum ut apparet ex
affo. 4^e pticle. Quibus exacerbationes. & ideo
dixit si steterit antici^o & superfluitates. i. acci
dentia in sui ultitate & referuntur hic sermo
ad illud quod dixit. ut unus antecedat superflu
itatem alteri^o. i. unum antecedat supra illud
quod addit supra alium tendens ad additionem
s. accensum. 13 de hac noticia temporis morbi
ex parte accensum statim disticte sit locutus
hoc tamen dixit de ea. ut certificaret noti
ciam ex parte anticipatiois & postpositis.
ET SERVANS HORAM VNAM
Hic est affo. ille. quibus exacerbationes aut

poxismi. Et idigeret multa discussioe cōf
eīm dī q̄ equalis iuasio poxismorū. s. cum
signis cruditis & accētib⁹ remissis sig
nificat egritudinē longam q̄a exntē ī pñ^o
cum mā grossa ul̄ crūda. gal. aut in 9to ei⁹
affo. uult q̄ fixio & stabilitas iuasiois sig
nificat māz idigētē lōgo spacio ad digōez
quali uelit q̄ sit pūgna equalis iter nām
& māz & est sermo cōsiliis 3° pñ^o. 7° 9to. &
hec equalis pūgna est: q̄a nā se hēt eodez
mō in suis dispōib⁹ respectu uirtutis: &
iō nec uicta ut fiat salus: nec uicens ut fi
at mors: g^o morbus longus: sed cum hoc
iordinatio etiā significat ul̄ pōt significa
re morbum longum. Et est dubium an
equalis iuasio poxismorum significet
morbu longiorem q̄ inordinatio & for
san oporteret dicere q̄ inordinatio que
fit casu uirtutis significat breuiorem fi
nem ad mortem. sed inordinatō ex diuer
sitate mē pōt significare longiorem mor
bum iqtum significat māz diuersas & tu
cōsidera. Dubitāt pmo quare anticipa^o
supflūēs significat augmētū. post pō de
clinatōem. equalis statio pncipiū ul̄ statū
Et dicūt q̄ mā exntē uniformi de se sēp
eq̄li tpe iuadēt. cū g^o nā manifeste mouet
tra māz sicut est ī augmēto tunc accele
rant poxⁱ. qñ aut nā despiciat eam tunc p^o
ponūt poxⁱ & hoc est ī declinatōe. hic ser
mo est mltū dimittit⁹ ut apparet & uī q̄
ad duas causas possit rēduci. p^a est equali
tas & iequalitas pugne in pncipio eīm &
statu pugna uidet⁹ satis eq̄lis in pncipio
quidē equalis. q̄a nō aucta. s. stat mā cru
da. in statu uero equal. q̄a non augmē
tabil. & iō poxⁱ qui sūt poxⁱ pugne sunt
in horis iuasiois equales. in augmēto
uero & declinatōe uidet⁹ ineq̄litas qdā
pugne ī augmēto qdem p agitātōez quā
facit nā in mām & iō mā festine mouet. si
ue sit agita^o bona quā facit nā ī māz. siue
sit mala quā facit mā in nām uel calor pu
tredinalis malus in māz. In decliatōe uēo
ppter uictoriā. 2^a causa est q̄ritas & mo
tus mē cūm sibi dispōe qualitatū que ē in
pncipio & statu qd eīm mouet p^o & 2° in
pncipio & statu est par in q̄ritate & q̄lita
te. sed ī augmēto & declinatōe est ipar &
dissile ut notū est & q̄a hec sunt possibilia
aliter habere iō cōtīg^t in pncipio fieri ārici
patioez & etiā postpōem. & ī augmēto p^o
pōem & īdecliatōem āticipatōe. & tu cōsi

dera. Dubitāt 2° q̄re se. aliq̄ pcedūt sp
addēdo sicut quedā tertiane & cotidiane
& qdam semp postponēdo ut etiā quedā
tertiane & cotidiane. dicūt isti. s. radēs &
omēs sequūt eum. q̄ cā est mē difformi
tas īgrossitie & subtilitate. si eīm īcipiat
pmo putrefieri mā subtilis & successiue
grossior in illa semp poxⁱ ibūt postponē
do q̄a mā grossior tardiū mouebit. si aut
īcipiat materia grossior & pcedat ad sub
tiliorem ibūt sp anticipādo. Sed tūc īstat
ta. quō pōt p^{us} moueri mā grossa q̄ sub
tilis. dicēdū ppter p^{am} aliquā dispōem
sicut in aliquo putrefit fpa & nō cōpa. Si
aut cōsideras istorū sermones isti non pnt
dare causam istam uisi in febrīb⁹ que trā
seunt de grossis materieb⁹ ad subtiles ul̄
ecōtra. sed iam sensus ondit quasdā terri
anas satis puras & de materia in lbā satis
uniforⁱ pcessisse semp anticipādo & in q
busdā semp postponēdo & sunt poxⁱ sibi
ipis satis cōsiles. Nos aut dicem⁹ hic posse
esse causas mltas de quib⁹ aliquas dice^o
ex pte corpis & aliquas ex pte mē & ex
pte qd cor^{is} accidit q̄ hō ē satis sensibilis
in suis mēbris sed sanguineitati ppiqu⁹
& hūidus in eis & in pncipio matēia cōti
ca occurrit eis tectis cū aut pcedūt poxⁱ
sp magis detegūt & magis & citi⁹ a mā
noua mordēt q̄re festināt poxⁱ. ī quodā
aut alio corpe materia que poximalr mo
uetur posset gradatim addere sensps ob
tusiōez q̄re postponent poxⁱ. Ex pte aut
materie. nāz ppter mltas cōtīgētes causas
pōt īchoare febris in pmo pox^o cū aliqua
materie q̄titate & cōtingens est oēm 2^{am}
materiā eē pma ampliorē ul̄ mordatōrem
etiā si sit digesta ul̄ sit in declinatōe & sic
sp anticipabūt poxⁱ. led t. d. s. m hoc in de
clinatōe posset fieri pox^o de mā āpliori q̄
in statu. dicēdū duplr. pmo q̄ ille ultim⁹
pox^o fuit status & declinatōis. uel dicēdū.
q̄ nō est icōueniēs sed l3 materia sit am
plior erit obediētior vtuti. & tu cōsidera
q̄ mltē cause pnt accellerare morū poxil
malē quīs febris sit in declinatōe. ET
SIMILITER. Cōsiderādū q̄ accnā hic
itelligūt dolores. ca^{tes}. sitis. uigilie. & &
p3 qd d^t. ET FORTASSE. Quali
dicat in febrīb⁹ de mēbris eīrogenis nō
est ordo iuasiois & iō ex dictis signis de
anticipatōe & postpōne & longitudie &
breuitate nō possum⁹ cognoscere tempa

morbi. Et forsan uult q̄ diuersificatio
iqtum significat materias diuersas signi-
ficat morbu longu. **ET QUANDO**
QVE. Docet cognoscere ex alio signo
.s. euacuatoe: & considera q̄ est longa talis
egritudo si debet esse salubris q̄a pot̄ esse
febris breuis mortalis & includit in hoc
ille affo. 4^e p̄ticule. in febrib⁹ sudor mul-
t⁹ supuenies nō deficiente febre x̄. **ET**
QUANDOQVE. Hic ut dicūt docz
cognoscere t̄pa morbi ex signis postap-
parētib⁹ l̄z posset ibi incipere. & q̄n̄z cog-
noscit ex dispōe euacuatois. Nota q̄ sig^a
postapparētia sunt signa crisis de q̄bus ē
euacuato & iam dixit de hoc & signa di-
gestōis & contrarii & dicit h^c. signa aut̄ sa-
lutis & mortis l̄z sint post apparētia non
posuit ea ad cognoscēdum t̄pa morbi q̄a
signa mortis cum sint cōia trib⁹ tēporib⁹
dāt̄ intelligi ex p̄missis. Et considera q̄ sup̄sit
signa digestōis ī sputo & urina itelligēs de
aliis & docuit cognoscere tēpa morbi q̄n̄
sunt & q̄n̄ erūt ut apparet in l̄ra. & not^a
ex his signis ē certa: sed ex signis dictis s̄
nō sic certa ut p̄mo de crisi. **COGNI-**
TIO AVTEM HORARVM. Hic
docet cognoscere tēpa p̄ticularia. & p̄mo
facit hoc. 2° dat cām p̄longatōis & abbre-
uiatōis poxismox. ibi 2^a. & scias. p̄ma in
duas. p̄mo facit hoc. 2° ponit ex^m. ibi. &
si tibi ur̄. p̄ma in q̄tuor s̄m q̄ 4° t̄pa no-
tificat. Considerādū q̄ accēna p̄ncipii p̄-
oxismi om̄ia sequūt̄ motū suffocatiuū
caloris nālis sub mā & iō coartat̄ pulsus.
& sciuiti hec p̄o l̄o fen. 2^a & ifra ca^o de si-
gnis febriū putridax & ex hoc q̄a fugit
calor fit color plūbe⁹ & ifrigidat̄ extrēa.
Diūificat̄ t̄n̄ hec accēna s̄ diūilitatē mēru
& s̄ diūilitatē corpox & p̄tiū ī quib⁹ appa-
rer̄ ip̄sio. un̄ ifrigidat̄ extrema p̄pe x̄. q̄a
sunt frigida pauce carnis p̄no. p̄o. & ideo
q̄n̄q̄ multū alterat̄ color. & hoc dixit al-
teratō coloris. sicut in sincopali. pigritia ī
flatica. angustia q̄n̄ mā mouet̄ circa p̄tez
stomaci & sp̄ualia. tarditas ī flatica & &
p̄funditas somni x̄. un̄ q̄dam flatice icho-
aut poxismos cū suber. oripila^o. q̄n̄ mate-
ria aliquoaliter est colica cursus saluue. mo-
ta mā in stomacho uel capite. cōmotio mē-
brox. i. cussio. ut in tremore tipi & reli-
quor̄ accētiū cā p̄z. **ET VEHEMē-**
TIVS. Considerādū q̄ debilitas accidit
p̄ uiam suffocatōis & hoc magis fit ī p̄no

poxismi & p̄ uiam fortis īflāmatōis &
ista magis fit in statu poxismox. & ideo
mors fit plus in p̄ncipio & statu poxⁱ. q̄
in augmēto uel declinatōe ut ifra fen. 2^a
ca^o de horis mortis. & 3° de crisi. 4° ca^o. ī
declinatōe uero accidit mors & debilitas
p̄ uiam resolutōis & hoc est rari⁹. ut ibi
dem gal. & hoc uoluit hic auicē. cū dixit
& uehemētī⁹ x̄. i. plus euenit q̄ vtus de-
bilitat̄ in p̄ncipio & statu q̄ in declinatōe
poxismi. in augmēto eim si deficiat uirt⁹
est p̄pter additōem caliditatis sicut ī statu
& hoc fit plus in statu. In declinatōe uero
frequētī⁹ t̄git q̄ alleuiato calore febrili
homo alleuiet̄ q̄ q̄ calor suus nālis sicut cū
accēnali resoluat̄. **ET HORE AV-**
UMENTI. Considerādū q̄ q̄a augmē-
tum est hora affinis p̄ncipio in quo ē suf-
focatō & affinis statui in quo est iā expā-
sio facta & ultiatō caliditatis iō augmētū
ī duas p̄tes diuisit & nō fecit hoc quia sit
longior ps poxⁱ ut dicit albert⁹ q̄a t̄gēs
est esse breue augmētū & longū p̄ncipiū
& statū ut posterī⁹ apparebit. s̄ dixit h^o
p̄pter difformitatem eius. **SECVN-**
DVM EQVALITATEM. Id est pro-
portōnabilē. **ET HORA STAT⁹**
Ideo d̄r status q̄a stant accēna in sui ult^{te}
& iō ultiate addita caliditate fit pulsi⁹ ue-
locior & frequētior. Sed tu d. nō ur̄ q̄ sit
maior q̄a vtus magis debilitat̄ in statu q̄
in augmēto. dicendū q̄ addita necessitas
cogit vtutē ad magnificādū pulsi⁹ plus
q̄ in aliis t̄pib⁹ & l̄z ī aliis t̄git eam esse
fortiorem. vtutes tamē nāles necessitatez
aliquā assumētes op̄at̄ uehemētī⁹ ut gal.
in 9to pulsium. tractatu 4° p̄o 9to. **ET**
HORA DECLINATIONIS. Du-
bitatur quia dicit q̄ sudor fit deide. imo
tunc declinat cum sudat. dicendum p̄mo
q̄ li deide nō dicit ordinē sed inuit duos
modos declinatōis unū sine euacuatoe
manifesta & aliū cū euacuatoe māifesta
2° q̄ cum materia incipit uersus cutim
p̄pelli. l̄z nōduz sudor appareat pot̄ icipe
alleuari caliditas occulta. **ET MVL-**
TOTIENS. Est s̄mo gal. 3° de crisi. 4°
ca^o. initere g^o pulsui ad cognoscēdū uēaz
declinatōem a flā. in uera eim p̄cedit ad
meli⁹ sed in flā finiet uersus formicantes
ET SIMILITER. Dubitat̄ quō ap-
p̄at tertiane orripilatōez cum omēs di-
cant in ea fieri rigorem ut gal. 2° de crisi.

Dicēdū q̄ p orripilatōem frig⁹ & rigore
itelligit gradatū p̄cessum de puo rigore
ad magnū. p̄mo eīm in tertiana īcipit q̄dā
cutis orripilatō & seq̄r aliq̄d frigus q̄a in
cipit itus tendere calor. cum aut fortiter
fer⁹ colā sup mēbra sensibilia tūc erit ri
gor manifest⁹. ista aut uocabula orripila
tio frigus & rigor sunt in mlt̄a uarietate
usus apud auctores ut dice⁹ infra ī suo
ca°. **IN PLVRIBVS DISPOSITI
ONICVS.** Quia rep̄t tertiana nō uēa
in qua nō sit rigor ut īfra ponet auicē.

**ET SCIAS QVOD EGRITVDO
QVANDOQVE PROLONGA⁹**

.s. tertiana p̄ pox⁹ uel q̄cūq; morb⁹ māl sit.
Dubitat⁹ q̄a alie sunt cause plōgatōis
p̄ter istas quas ponit infra de putredine
p̄mo ca°. .s. quies mē & debilitas sensus &
error regis. & fen. 2^a ca° de signis plōga
tōis ponit cām grossitiem ī uiscerib⁹. Di
cēdū q̄ assumauit. & tu ex dicēdis cōple
hāc sciam. nō eīm oīa p̄nt ī uno loco scribi
& si cōsideras quies mē & grossities ī inte
riorib⁹ reducī ad grossitiem & fr̄tatem
mē. malicia regis ad causas extrinsecas
reducī quas hic ponit loco ex¹. .s. tēp⁹ fri
gidum. debilitas sensus reducī ad debili
tatē v̄ntis. Sed t. d. quare dixit adiunat
ad illud debilitas v̄ntis: uel caloris inatis
imo est p̄ncipalis causa. Dicēdū q̄ oīs cā
que est extra nāz morbi & nāz sue cē pōt
dici extrīseca ī plōgatōe & abbreviatōe.
cause aut que sūmūf ab ipso morbo uel
sua cā sunt magis p̄p̄e & irīsece. & iō ille
possunt dici coadiuuātes. iste uero p̄nci
pales. Dubitat⁹ utrū sit idem mo⁹ disti
guēdi tēpa p̄ticularia. .s. poxism⁹ & tpa
uīa toti⁹ morbi. uel q̄ sic q̄a sicut. tēpa
uīa distigūf & notificāf p hoc q̄ ē pul
sum esse submersū & obsessū eē calorez
& expansum ut supra apparuit ita etiam
tpa p̄ticularia poxism⁹ ut hic auicē.

Ampli⁹ ypo. eisdem quib⁹ docet cognos
cere tēpa uīa docet etiā cognoscere pox
ismos ut apparet p affo. pox^{os} & cōstē^{as}.
In cōtrariū auicē. qui distictū loquīf de di
stictōe tēporū p̄ticularium & uīum &
disticta adducit signa. Dicēdū q̄ quadaꝫ
distictōe ḡnali. & silitudinaria silitmō disti
gūf hec tpa. sicut eīm in p̄ncipio uī mor
bi calor dī suffocatus. quia mā est cruda
postea manifestat ampli⁹ in materia. p̄p̄ea
ultiat⁹ postea declinat. ita accidit in p̄nci⁹

augmēto statu & declinatōe pox¹. distic
tōe tamē sp̄ali & approp̄ata. diuerso mō
distigūf ut cōiter omēs dicūt. nam tēpa
morbi uīa distigūf uel penes alteratōem
materie uel penes accnā ut apparet p̄o de
crisi. & 3° re. accu. & s. auic. inuebat. l. tpa
poxism⁹ p̄ticularia nō penes alteratōez
materie distigūf nec penes accnā sed pe
nes modū se habēdi caloris ī expansione
uel subclusiōe. Qd aut tpa poxism⁹ nō
distinguantur penes alteratōem materie
& actōnem nature apparet quia potest
esse tēp̄s in quo actō nature in matēia
nōdum est & tñ poxism⁹ habebit oīa sua
tēpa sicut poxism⁹ p̄ncipii. etiā est pos
sibile qd poxism⁹ habeat suam declinatō
nem & tamē nō erit declinatō morbi. imo
poterit homo mori in declinatōe poxismi.
qd nō cōtingit in declinatōe morbi toti⁹ scā
ex actōe nē in mām. cum eīm v̄tus uincit
& expellit eam nō potest īfirm⁹ mori ut
pbat gal. 3° de crisi 5° ca°. sed ī declinatōe
poxismi potest accidere q̄ sūmūf cū mā re
soluat⁹ calor natural⁹ & moriat⁹ eger. nec
etiā tpa poxismi distigūf penes accnā sic
tpa uīa morbi. & hoc pbat dy. p̄o. q̄a tpa
morbi distigūf penes accnā caliditatis ex
tranee ut extranea est & cōtra nām & ideo
dī distictō penes accnā morbi. sed distictō
tpuz poxismi est penes motū caliditatis
ut caliditas est. motū dico ad itus & extra
& penes additōem uel resolutōem īpius
2° q̄a status poxismi nō est status q̄ ad
accnā ita q̄ accnā in ipso sint intēsa q̄a po
test esse q̄ augmētum & status poxismi
sunt leuia & p̄ncipiū poxismi erit diffici
lior accntium ita q̄ in tali p̄ncipio mori
etur eger si sit egritudo mortalis ut acci²
a gal. 3° de crisi. & ex h^o īfert dy. q̄ distic^o
tpum poxismi penes accnā ē eis accntal¹
sed penes motū caliditatis est eēntal¹. q̄a
p̄ncipiū pox¹ est qñ caliditas est coartata
& extrema sunt frigida. augmētū est qñ
expandit⁹. sed status est qñ est expansa.
declinatō qñ resoluit⁹. nō sic aut de tpi⁹
uībus distictis quoad accnā quia tūc ē
status qñ accnā morbi sunt itēsa. & decli
natō qñ sunt remissa & iō pōt coincidere
status morbi quo ad accnā cum p̄ncipio
& augmēto poxismi & declinatō totius
morbi quo ad accnā cum statu poxismi.
Addit tamē dy. est itelligēdū q̄ quedam
cōueniētia est iter tpa pox¹ & tēpa morbi

distincta quo ad accñā qā tā ī declinatōe morbi quo ad accñā. q̄ in declinatōe poxⁱ pōt homo mori. nam possibile ē q̄ accñā morbi appareāt esse reīssa. & h^c qā nā est supata & uicta. nō resistēs n^c obpūgnās morbo & ex hoc accidētia morbi appent rīssa & tamē eger tendit ad mortem l³ tamē ista sit declinatō morbi quo ad accidentia nō tamē est declinatō quo ad morbi eēntiam. & ut est aliquid extra naturā opatū ad vtutē & actōem ipsi⁹. Et iō rōel gal. qbus pbat 3° de crisi. q̄ in declinatōe nō mori^r eger. pbat de declinatōe q^o ad opatōem nature nō aut de declinatōe penes accñā & hoc etiā uoluit auicē. cu³ dixit. & mltoties qdē. l³ sermo aui. rferat^r ad declinatōem poxⁱ pōt tamē referri ad declinatōem morbi quo ad accñā quia declinatō morbi quo ad accidentia pōt cōcidere cum declinatōe poxⁱ. Nos aut ad clarificatōem isti⁹ q̄siti & multorū pmittem⁹ ppōes sex. p^o q̄ omis morb⁹ hñs q̄tuor tpa uia ut salubris. u^otria mortalia pendet ab aliqua materia p cui⁹ dispōnem uariā distigūf eius tpa. hec ppō apparet. quia una distictō tpum uia³ morbi est ex pte mē. 2ª ppō ē q̄ qlib³ pox⁹ habet suam materiā a qua dependet & ē ppō nota. Tertia est q̄ materia p cuius dispōem uariāf tpa morbi uia est una a pncipio morbi usq̄ ad finē declinatōis in morbo simplici sed ī cōposito due a pnci^o usq̄ ad finem. Rō quia auctores distigūt tpa uia p hoc q̄ illud qd in pncipio ē crudum mō īcipit digeri. s. ī augmēto. sed in statu est digestū u^otrariū digōni ī declinatōe hoc digestū pus crudum expellit. ita gal. in libello de uib³ tēpib⁹ morbi. & p^o de crisi. & s. auicē. sed hoc nō esset si mā eēt alia & alia. Cōtra in tertiana in terpollata nō potest esse una mā qā ī die quietis nō est. ampli⁹ qūo ī q̄rtana que dīraret q̄tuor annis posset a pncipio usq̄ ad finem pcedere materia una. Dicēdu³ q̄ in interpollatis nō sic ppe distigūf tpa morbi ex pte alteratōis materie. sicut ī cōtinuis nō eīm sic sunt une cōtinuitate in suis ptrib⁹. & si distiguāf tpa penes mē altera tōem. erit penes alteratōem materie que est cā añs stans in uēnis. signum g^o digōis q̄ cōsideras in die quietis nō ē oparum ad causam cōiunctā. cum nō sit sed ad cām añcedētē nō tamē q̄ illam oporteat

esse unā a principio totius febris usq̄ ad finem. cum igit^r cā añs añq̄ moueat ad p^oroximū est cruda tūc illi poxⁱ sunt poxⁱ pncipii cum est mollior sunt poxⁱ augmēti. Ex quib⁹ iferas correlaria. p^o q̄ tpa morbi uia ppe distigūf in morbis cōtinuis in quib⁹ una materiā currit a pnci^o usq̄ ad statum re seruata ad crisim. & īdo in febrib⁹ cōtinuis plongatis in quib⁹ cōtingunt plures crises ualde cōfundūf tempa morbi ut possit iā apparuerit signa digōnis & modi crisis respectu illius materie itex p dāf signa digōis & itex reappa^rreat & itex fiant crises & hoc totū est ppter pncipitatōem multarū nouarū mēx ad locum putredinis ut nō dicat^r una fe. imo pnt dici plures habētes pncipium & augmētū & statum & declinatōem & h^o īduxit gal. ad ponēdum morbos acutos cōuersiuos. postq̄ uidit ppo. dixisse q̄ fe. acuta abso^{te} durat i4. dieb⁹ illa g² q̄ i4. die b⁹ durat exñs satis unifor^{is} i suis ex cērbatōib⁹ si ē d^r exacerbat^r uel tota unifor^{is} si est de sinochil & que añ hoc tēp⁹ termiantur. s. in xi. 7. u^o s. est uera cōtinua una habēf manifestā distictōēz tpu³ morbi. cum aut plongāf ampli⁹ ppe ad 40. est p cōuersiōēz & quasi recidiuatōēz ut gal. innuit in 9°. acute egritudines. & de creti. 2^m correlariū est q̄ modernis tpib⁹ p^of īgluuiē hoīz & mltiplicatōēz mēū que pncipitāf frequēter ad putredinē p^r mām p^rmā que īcipit febrē facere ualde cōfundūf tpa morbi penes alterationē mē & modo apparebit diebus aliqb⁹ digō in urina & iterū p^rea reuertēf cruditas. sicut reicho ante altero morbo. & fm hoc uidim⁹ febrē cōtinuā durātē 80. diebus. cū tñ antiquis n^ris satis fuerit cū dixerūt cā dura re 40. 4ª ppō est q̄ qlibet materia q̄ fac^r poxⁱimū u^o exacerbatōem ē in se una distincta nūero ab alia. q̄ facit aliū pox^m Rō est qā materia que cūq̄ facit pox^m ī choat īstāmari & postea resoluit^r & finit^r ut nō possit āpli⁹ portare caliditatē extraneā. g^o si iterū pox⁹ reuertit^r oportet q̄ materia sit alia. & sic intelligitur a ga. 2° de di. fe. & ab auicē. infra. 3^a ppō est q̄ materia q̄ a pncipio morbi usq̄ ad finem disponitur dispositione qua distigūtur tēpora morbi uniuersalia nō est illa q̄ oī die uel 3^a die poxⁱsmat uel 4^a sed ista que peroxisimat illi cōcumulatur. Rō est qā

una remanet. scilicet materia per quam tempora disti-
guntur & alia expellitur uel omni die uel 3^a
uel quarta die. 6^a propositio est quod si sit aliquod febris
continua de materia una a principio usque ad finem
. scilicet ad declinationem totalem & hec febris habeat
exacerbationes. materia que facit exacer-
bationes non est illa eadem numero que currit per
omnia tempora morbi sed est alia & est totum nume-
ro quot sunt exacerbationes. & igitur plures
habeat propositum possint in unam reduci. tamen ut
clarius loquamur in multis diuisi eas. Ex
quibus propositionibus primo infero quod febris con-
tinua est trium modorum: una in qua a principio
sui materia unica mouetur ad putredinem siue oc-
cupatur a calore in alia rota & ipsa tota a prin-
cipio usque ad finem febris. scilicet a principio declina-
tionis remanet nulla sibi facta additione
alterius materię & talis est sinocha uera putrida &
non putrida. Contra quia in sinocha ubi gra-
putrida non esset successio in calore si per aliquam
qua sanguis continue non adderet ad porum
quod per putrefactum est. Amplius galenus 9. de t^{er}ce. ca.
3° distinguit species sinochę ex hoc quod illud quod
euaporat de sanguine est par ei quod acceditur
aut plus aut minus igitur in sanguine fit
noua accessio. scilicet sanguis nouiter accessit. qui
a principio febris non erat accensus aliter non fieret
illa uarietas. Amplius a sanguine fit
continua resolutio in febre. igitur si nouus sanguis non
acceditur febris. omnis sanguis spiraret declinatio
Amplius ponatur una febris sanguinea in qua
fit euaporatio tante mensure que minus non
faceret febris. si igitur in prima euaporatione san-
guis non fieret accessio alterius sanguinis
succederet in euaporatione illa febris. in prima
euaporatione cessaret & sic aliqua febris san-
guinea cessaret in minus quam in sexta parte ho-
re. Amplius omni die fit generatio sanguinis
a cibo quem comedit & ille miscetur san-
guini calefacto igitur calefiet. Nos dicamus
quod possumus imaginari unam quantitatem sanguinis
putridi cum quo incipit febris. & nulla extrin-
seca quantitate illi addita una continua erit a
principio febris. usque ad finem: uerbi gratia incipit febris
cum una libra sanguinis putridi. dico quod cum
1° sanguine. nihil sibi addito ab extra de san-
guine stabit hec febris. sed successio in calore
& euaporatione est quia igitur totus sanguis il-
le sit calefactus quantum ad omnes partes for-
males non tamen quantum ad materiales & ideo ca-
lor occupando tales partes materiales in principio
faciet euaporationem continuam & tunc si plus
est quod de uaporibus resoluitur quam illud quod

de partibus materialibus acceditur erit febris sanguinea
declinatio: si equaliter erit hortenaea: si minus est
augmentatiua & sicut imaginamur hanc in
una libra sanguinis. ita imaginari possumus in
sanguine totius corporis uel in sanguine qui est in mag-
nis uenis dorso applicatis & imaginemur
ipsam totam calefactam quantum ad partes formales &
succedere quantum ad materiales. Si autem uis imaginari
quod omnes partes materiales & formales sint cale-
facte & quod successio sit penes gradus calo-
ris poteris hoc imaginari. Hic possumus adduci
difficultates multe quas obitto. Secundum hanc
uiam cessant instantie quia conceditur addi noua
per sanguinem in accessione que est per se materiam totam
sanguis inflammati per est per se materiam siue secun-
dum formam motam ad ulteriorem gradum calo-
ris extranei. Ad ultimum argumentum dicen-
dum est quod igitur illud de facto contingat non tamen
est necessarium inesse istius febris. uel dicendum quod
sanguinem generatum de nouo cibo non est ne-
cessarium recipere illum calorem extraneum quo
possit facere febris. igitur quantumque recipiat. unde quan-
do comedunt carnes additur sinocha. Ex hoc
dicamus 2° quod possumus imaginari in principio
febris sanguineę unam certam quantitatem sanguinis
putridi & quod illi fiat continua additio non
quod in tempore determinato ut 3^a die uel quarta
die uel omni die esset eadem continua exacerba-
tio & hoc habet sanguinem de sui natura igitur illa
prima quantitas que primo die siue in principio sino-
che putruit currit a principio usque ad finem
si debet esse uera continua & ista per sanguis
alia que continuo sibi additur illi prime concu-
mulatur & ille modus declarabitur cum di-
cemus secundum modum continuitatis febris. 2° modo
febris continuę est que a principio incipit cum cer-
ta quantitate materie & ista materia a principio usque
ad finem preceedit. ut diximus in sanguinea
& cum hoc omni die si est per se in tertia die si
est contra per se quarta si est melius: aliqua per materie
motus quando fit exacerbatio. Sed dubitatur quia
hec febris non uidetur una sed duplex una
continua & alia interpollata. 2° dubitatur an
talís modus continue febris. fiat a sanguine uel ab
alio humore. Dicendum est quod si imaginamur
unam quantitatem colore putride in uenis po-
terit tenere febris. usque ad diem crisis. ubi gra-
ad 5^{am} diem: tunc imaginati erimus unam fe-
bre uere continuam colericam habentem unum por-
tionem secundum in quo distinguuntur uel a tempore illi
febris & secundum hanc imaginationem precessit galenus.
2° de diuersis febris. 2° ca. quod quasdam febris. decolora
rubea posuit ueras sinochas. id est continuas

diuifas in augmafticas & paugmafticas
& hōtenas licet quidā expofitores illuz
textū corrūpūt & fi cū h^o imagiamur q^d
de 3° in 3^m vbi grā i 3° & 5° die aliqua ps
co² intra uenas mouet tūc imaginati eī
m^o exacerbationē & q^a hec ps colē q^d ex
acerbatio fit mouet in eodē loco & addi²
illi materie que facit cōtinuā ideo nō di
cūt iſte due fe. ſed ſi illa materia colica q^d
i 3^m exacerbat mouet ad extra uēas: tūc
ille haberet duas febres: unā cōtinuam &
aliā interpollatā: & poſſet q^s ſubtilr dicere
q^d ſi colā q^d facit exacerbationē in illa cōti
una eſt tāta q^d de ſe poſſet accēdere febrē
q^{ui}s nō eſſet illa colā: q^d totā cōtinuā uſq^{ue}
ad diē quitū tenet eēnt due fe. una uē cō
tinua: alia nō uere cōtinua ſed cōpoſita ex
illis plurib⁹ exacerbationibus q^d ē cōtinua
de 3° mō: quem dicem⁹ ſi aut illa colera ſit
tam pauca q^d illā cōtinuā: cū mouet hec co
lera: fortiorē faciat ſed nō poſſet aliq^d feb.
facere tūc ē una fe. cōtinua uē nec uide^r
longinquū q^d aliq^d res poſſit augere feb.
& tū illam totā nō poſſet cauſare & ſic ali
qua pauca colera putrida poterit augere
illā febrē que tū nō poſſet febrem cāre.
Iſtam poſſibilitatē pluſq^{ue} 9to inte^r tracta
tu 3° in regni. Ad 2^m dicēdū q^d talē mo
dū cōtinue imaginari poſſumus de omni
humore. ſ. ſpate & mēſia ſicut de co²a dix
imus & de ſanguine ſz eſt dīa q^a materia
exacerbans in aliis humorib⁹ habz motū
determinati diei ut colera i 3^m ſpā omī die
ū. & cā huius dcā eſt alibi a nobis ſed ſā
guis ſi ſupaddat illi cōtinue nō hz motū
determinate diei ſed cōtinuū & hoc q^a ta
lis eſt ſua uatura. Sed dubitat^r utrum
poſſit illa uera cōtinua abſolui a fortifica
tione p 3^m diē & ſic cōtinua de ſpate & cō
tinua de mēſia poſſint abſolui a ſuis fortifi
cationibus. & dicemus q^d poſſibilitas ē ſs
ampla & ego nō uideo impoſſibile immo
ſicut una q^utitas colere mota extra uenas
facit unū pox^m quo ſtante & poſt quam
poſſibile ē nullam colam moueri aliā &
durabit. i8. uel. 15. p pluribus p pauciorib⁹
horis ita una q^utitas colere pōt intra ue
nas putreſcere & tenere fe. trib⁹ dieb⁹ u^p
quāq^{ue} nulla alia colera mota ad putredie³
in hoc toto tpe ſz ſicut illud raro ē ita hoc
eſt rariuſ. imginandū g^o ē q^d aliq^d q^utitate
colere intra uenas mota ad putredinē fiat
particularis diſpō q^d p impares mouebi²

aliq^d colera exacerbās & q^a h^o ced^r q^d ex
alio humore a ſanguine poſſit fieri uā cō
tinua fe. ſinocha. iō q^{re} cōplemētū infra
ca^o de putredine & ca^o de ſinocha. Ter
tius modus cōtinuax febrū ē p cōiūctio
nem pluriū poxiſmorū ſiue exacerbatio
nū unde anq^{ue} materia p^{ma} reſoluat^r 2^a ac
cendit^r unde & tal^r. cōtinuatio plus adue
nit in putredine intra uenas ut infra ca^o
de putredine ponet auicē. & hūc modum
cōtinuationis ga^l. mltotiēs approp^at fe.
aliis a fe. ſanguineis ut apparz intelligē^r
ſm librū de diſfrētis fe. Sed dubitat^r
an aliquid de materia mota p^{ma} die rēa
neat uſq^{ue} ad criſim. Dicēd^r q^d poſſibile ē
criſim eē ita p^piquā ut in 7^a die q^d aliqua
ps colere. vbi grā. u^p ſpatis rēaneb^r. q^d ſi ſ
ſe ſolā nō poſſit cāre fe. cāt tū cū alio Pa
is mēbus ſubſequē^r motis. Noſtri g²
auctores hec duo indeterminata dimiſe
runt & hoc q^a p ueritatē ſūt indetermi
nabilia certe: unū ē q^uto tpe pōt durā u^a
fe. de hūore alio a ſanguine moto intra ue
nas ad putredinē tal^r q^d n^lſa noua mā ſi
adiūgatur: de colera enī extra uenas dix
erūt q^a durat a q^utuor uſq^{ue} ad. i. z u^p 14 ho
ras. de ſpate q^d i8 horas. & de mēſia q^d 24
ſed de eis intra uenas putreſcētib⁹ nō dix
erūt & hoc fuit q^a uiderūt q^d exacerbato
2^a ſupuenit anq^{ue} p^{ma} ſiniat non g^o potes
certe ſcīre q^utū p^{ma} durat ſz ſed ſi ponāus
mltā colere q^utitatē & ppe cor putreſce^r
& nullā aliā co²am moueri poſt hāc erim⁹
imaginati unā uerā cōtinuā colicā ſic^r ē
unus pox⁹ uni⁹ fe. de materia extra uēas
nō hūte an ſe nec poſt ſe nec ſecū aliū pox
iſmū. huius aut cōtinue fe. certū ſpaciū
non poſuerūt niſi dicam⁹ iſtū eē cauſonē
cū tū ſciam⁹ cauſones iūetos ut plurimū
exacerbari ſz occulte. Aliud ē q^d dixerūt
ideterminatū q^uto tpe durat in corpe mā
q^d reman^z a p^{ma} exacerbatoe fe. cōtinue
q^d mā aſſortiat^r alteri materie q^d ſecūdā fac^r
exacerbationē. Scias enī q^d ille reliq^{ue} mē
rū & alie mē q^d corrūpūt in febricitātib⁹
ſunt q^d faciūt mltas exeūtiū uarietates q^u
tis nō ſint ille q^d faciūt fe. pncipalr. Eſt aut
dubitatio circa pdcā an ſtante una matia
vbi grā colica faciēte una³ uere cōtinuā ita
q^d ſibi ab extra nihil addat poſſit tal^r ma
teria de 3° in 3^m exacerbare & h^c p eius a
gitationē uel nouū modū putredinis q^m
de 3° in 3^m ſuſcipit. mens ei ga^l. & auicē.

fuit q̄ nouitas poxismi uel exacerbatiōis fiat ex noua materia nouiter aggregata & mora. de hoc infra dicemus. & dixim⁹ in q̄de de p̄longatione fe. aliquid. His h̄itis ifero 2° solutionē q̄onis in tribus cōclusionib⁹. p̄ma si fe. habz solū unū poxismū ut sinocha uel 3^{ia} uni⁹ poxismi eadē ē distinctio totius morbi & t̄pū poxismi q̄a idē sūt l̄z cōuenientius sit dicere ista esse t̄pa totius fe. q̄ t̄pa poxismi. Secūda 2° si fe. sit cōtinua p̄ unam mām currētem a p̄n^o usq̄ ad finē totius fe. & p̄ hoc habet poxismos p̄ exacerbatiōes ex alia mām illi supueniente l̄z sit eadem in sp̄e diffic^o t̄pum totius febris cōtinue & diffic^o t̄pū unius poxⁱ nō ē eadē sicut pox² p̄ exacerbatiō nō est tot⁹ morb⁹. est t̄n si h̄is q̄a sic tota mām a p̄ncipio ad finē alif & alif disponit in p̄n^o: augmento: statu: & declinationē. sic materia unius poxismi & sicut mām totius fe. a p̄ncipio ē cruda suffocatiua. in augmento uero incipit possideri a calitē uel digestiua uel putredinali. i statu ē possessa & in declinatione euacuat sic simili mō mām q̄ unā facit exacerbatiōē in p̄ncipio opprimit calidū. i augmento occupat calitē. in statu est occupata & hoc uel a calorē nālī si est pox² a quo deat euadere p̄ melius h̄re post eū. uel a calore p̄ternaturā: si ē poxismus a quo debz mori uel peius disponi & & similis distinctio quoad accidētiā q̄a sicut in p̄ncipio tot⁹ morbi accidētia sūt remissa: in augmento addūt̄. sic i p̄n^o poxismi accidētia sunt remissa uel p̄uati: in augmento addūt̄. & intelligo de accētib⁹ que sunt poxismi ut morb⁹ febris: q̄a accidētia eius ut p̄n^o solius. vbi grā frigus extremitatū & p̄fudatio pulsus remittūt̄ i augmento sed accidētiā q̄ sequūtur gradū caloris uel malitiā p̄cedūt augendo a p̄n^o ad statū sicut in toto morbo mortali & salubri. Tertia cōclusio est q̄ si fe. est cōtinua exacerbatiā p̄pter p̄longationē poxismoꝝ idē ē iudiciū fere sicut de interpolata & de hac uel q̄rē q̄stio Sit ergo una interpolata q̄ h̄eat p̄n^m in f̄b² pox¹. augmentū i trib⁹. statū i f̄b². & declinationē etiā in tribus poxismis. exempli grā & accipiatur unus de istis iz. par poxismis dico q̄ distinctio t̄pum tot⁹ fe. & distinctio t̄pum unius poxismi non ē eadem sed dico q̄ est similis per omnia. dicemus enī 3° primos poxismos ēē p̄nci

p̄i q̄a in omnibus illis sunt accidētia reif̄la & mām cruda re^u alioꝝ triū q̄ sunt poxismi augmenti & etiā tres poxismi dicentur. status q̄a mām tūc q̄ mouet ē digesta & accidētia sunt ultimata eodē mō q̄. cūq̄ uno pox^m accepto de istis iz. i principio illius mām est suffocatiuior caloris q̄ in augmento. In augmento ca^o occupat materiā. in statu occupauit ip̄az totam. calor in declinatione euaporat. etiam in principio accidētia sunt remissa in augmento augentur in statu sunt i ultimo. in declinationē uo declinat i fallā posset eger mori. iā g² apparet q̄d diffic^o t̄pū morbi uelūz & p̄ticulariū est similis & sic eadem. Rōes dy. cōtra hoc solutū cū d̄r q̄ t̄pa poxismoꝝ nō distingūt̄ penes alterationē mē nego. cū p̄batur quia in p̄n^o totius mām ē cruda & t̄n pox² habebit oīa t̄pa. dicēdū est q̄ materia poxismi p̄ncipii est cruda respectu materie poxismi augmenti & stat⁹ & tamē illa materia cruda q̄ facit poxismū p̄ncipii alif se habet in p̄n^o pox¹ alif in augmento aliter in statu in quib⁹ dispositionibus similatur mē totius fe. licet hec dispositio non sit illa ut dixi. Ad secūda cū dicitur poxismus pōt habē suā declinationem & tamē morbus nō declinabit. dicēdum q̄ ratio arguit q̄ hec declinatio non est illa sed q̄ nō fiat si p̄ mō scilz p̄ similem disponem in materia nō probat rō & dico similem & nō eandem q̄a ut diximus supra declinatio uelūis est p̄ncipaliter a uirtute sed p̄ticularis potest fieri calore putredinali euaporāte. utraq̄ g^o ē similis q̄a ē eua^o materie. Ad rōes qb⁹ p̄bat q̄ distinctio hōꝝ t̄pū nō sit q̄ ad accidētia. dicēdū est ad p̄maz q̄ sicut accidētia in t̄pibus uniuersalibus sequūtur accionē calidi p̄ter naturam q̄ est in materia agentis in membra. ita in t̄pibus poxismi. Ad aliā cū dicitur q̄ in statu poxismi nō sunt accidētia intēfiora. dico q̄ immo .s. accidētia morbi uni⁹ febris augmentabilis in toto poxismo & cū dicitur q̄ in principio pōt mori. dicendum ē q̄ etiā in p̄ncipio uelū pōt homo mori. dicamus ergo q̄ sicut q̄ moritur in p̄ncipio uniuersali si uixisset usq̄ ad statū difficiliora fuissent accidētia statū sic qui moritur in p̄ncipio poxismi si uixisset difficili² accidētia habuisset in statu pox¹ suffecerūt autem sibi ad mortem accidētia

pncipii poxif. qdā tñ fortior eo mortu⁹
nō esset in pnci⁹. Hec sūt i hoc q̄sito q̄ de
bent cōpleri per alias n̄as questiones.

Capitulū quitū. Sermo uniuersalis de
fe. effi⁹.

AVSE OMNIVM. Iā deter-
e miaut qdā cōia de fe. distiguēdo
illas i 3^a p^a genera. hic exeq̄ de
uno quoq̄ illoꝝ. primo de effi⁹. 2° de pu-
tridis. 3° de eticis. 4° cōplet sermonem de
putridis & annexis quibsdā i uno trac^u
ibi secūda. putredo. ibi tertia in pnci⁹ ter-
tii trac. ibi 4^a in pnci⁹ quarti trac. pma i. d.
pmo ponit qdā generalia de effi. siue dat
sciam generalē. 2° speciale ibi in febrib⁹
pma in. d. p^o ponit qdā magis cōia p̄scien-
da 2° quedā cōia minus ibi secūda de p̄p-
etatribus. 3° ponit curā generalem. ibi 3^a i
omnibus. hoc dicit rubrica. Sermo uis.
Hec aut ganeralia & p̄scieda pnt dici de
effi. pmo quid sit ipa & iam patuit pmo
capitulo. 2° que sunt generales cē ei⁹. &
hoc utile ē ad curā & notitiā. 3° q̄tū ē tem-
pus pdurationis & transit⁹. & cōfert ad
curam & notitiam. 4° qualr se habent in
facilitate & difficultate cure & notie & ē
utile ad curam & notitiam. quinto q̄ sint
corpora aptiora ad illam & ē utile ad cu-
ram & notitiam. quatuor g^o facit. ibi 2^a.
& iste quidē febres secunpū plurimū ibi
tertia & hec quidem febris. ibi q̄rta & ho-
mines qdem uelotius. pma i. 3. pmo pre-
mittit mōs illarū cāꝝ. 2° qdam declarat 3°
ponit quorundā errores. ibi secūda. & n̄.
ibi tertia & sunt. Dubitatur pmo qa
non uidetur q̄ effi. habeat causam quia
effi. est morbus factus. ut pmo de feb. di-
cūt & 8. re^{ce} sed factum non pender a cā
Respondet quidā q̄ effi. in fieri habet
causam qa est effectus de nouo pductus
s; i scō eē n̄ h; cāꝝ. qa i scō esse ē calefactū
esse i spiritib⁹ hoc aut nō pend; a cā nisi i
fieri. Nos aut aliter diximus q̄ effi⁹ ē uā
febris fiens scilicet in membris & sua cā
corporalis est spiritus inflāmat⁹. Du-
bitatur secūdo qa dicit q̄ cē effi. sunt pri-
mitiue. cōtra qa fit effi. ab opilatione & a
bubone & similibus. dicunt q̄ uere effi.
fiunt a causis p̄mitiuis. ratio qa in talib⁹
est simplex inflāmatio i spiritibus durās
una die talis aut pura inflāma^o fit a cāis i
flammanrib⁹ sicut ira & sūbus. Non uā
aut pōt fieri a causis corporalibus. Dicūt

etiā q̄ cause corporales ut bubōes faciūt
effi. sicut si essent cause p̄mitie & hoc qa
nihil corporale pue^t a bubone ad cor sūd
simplex q̄litas. Nos aut dicam⁹ contra p̄-
mū q̄ si effi. est inflamma^o in spū apta p
durare una die & hec sit uera ratio effi.
ma^m est q̄ potest fieri a causis corporali-
bus ut a bubone & feb. putrida uñ a uer.
tertio collz. & si amplius pduret hoc est p
accns sicut p̄p suam causam sicut effi.
facta ab ira & calore solis posset sic pduā
re multis diebus stante solis p̄ire calefcōe
Dicem⁹ g² q̄ ut p̄mū uera effi. fit a cau-
sis p̄mitiuis raro autem a corporalib⁹ qa
faciūt frequent⁹ fe. putridas. Cōtra p̄m
aut apparz q̄ non intelligit iste uir quid
sit causa corporalis est eniz causa comp̄o-
nal & causa cōpōnal siue cōmunicēt iste
rem corpoream uel rem incorporeā calor
enim ep̄is malus ē causa male comp̄onif
stomachi & est causa corporalis licet non
cōmunicet materiam. Dicemus igitur q̄
apd medicū nō sic esse f̄fi. uera ea que ex
bubone & opilone ut illa q̄ ab ira & hoc
qa aduenit sibi intentio alia cure & quia
de facto plus pduat. Cōsiderādū q̄ ca-
lesatiēria qdā sunt p se siue talia sint for-
malir siue vtualir qdā per accns & me^{te}
ut opila^o. **APOSTEMATIBVS AP-
PARENTIBVS.** Dicemus q̄ iam po-
suit causas p̄mitias a qbus plurimum fit
effi. hic ponit causas corporales & dixit
apparentibus qa intrinseca ap^{ta} faciūt
putridā. Dubitat q̄re dixit distictim
de doloribus. dicendum q̄ dubium est
an sit cā primitia p̄corporalis. **OPILA-
TIONIBVS** id est quedam opilationes
facientes effi. habent causas p̄mitiuis ut
fcē a balneo & frigiditate aeris quedā uō
habent corporales ut opilones humora-
les & ab uisq̄ fit effi. **ET NON PER-
VENIVNT** qa aliq̄s q̄reret an cē p̄dcē
possint facere alias feb. q̄ effi. dicit q̄ sic si
pertransit earum causarū uigor calefac^o
& calefaciat scilz i facto esse mēbra p̄hūo-
res. Si enī cū uehementia calefactionis ea-
rum non p̄transeunt sed solū spūs ponūt
in calefacto esse est effi. Sed q̄rit tadeus
an cā hic calefaciens possit facere ethica;
pus q̄ putridā uel effi. Respondent q̄ sic
p̄pter dispositinē & aptitudinē. S; ista
q̄stio cadit in ca^o de etica. **ET SVNT**
foran hoc dixerūt qa tales mot⁹ & labo

res puras inflāma^{ae} frequēti⁹ iducūt. S³ ē error qā uinū & medicīa calida & sol pos sunt puram inflāmatōē inducere. ET ISTE. Contra qā ysaac fe. 2° dicit quod effi^a potest durare q̄tuor diebus. & gal. 8. te^{ce}. Dicendū q̄ uā effi^a non durat ultra diē qā calor eius ē retentus ī spū a q^o cito resoluitur. & euaporat immo ip̄e spiritus cito etiā renouatur fere enim sm q̄ libet cibi assūptōez ut ii. te^{ce} p^{mo} ca^o sed non uera multis diebus potest durā sm cēdurabilitatem. EXTIMATVR. Idest extimabile est sed non certū. RETENTIO. Idest caliditas ī facto eē tal^{is} q̄ retinet in humoribus uel membris ad q̄ p̄transit. & ideo dixit notāf retētio.

LICET. Volunt dicere q̄ nō semp ē uerū. q̄ si p̄trāseūt tertiū diē q̄ sit fact⁹ transitus. qā qdam dixerūt q̄ effi^a duāt diebus sex. & cōsumitur integra cōsūptione q̄ effimere ptinet s³ si transisset in ḡns aliā nō sic fuiss³ cōsūpta. CUI. Scil³ febris terminate in 6^a die. NON ESSET SIMILIS x̄. Quia plus duraret Sed cōtra potuisset eē p̄mutata ad 3^{nam}. q̄ etiam in uno poxismo poss³ finiri. Amplius potest p̄mutari in cōtinuā terminabilem in q̄uita die. sed effimera occnpau^t unū g² recedit in sexta die a p^{no} effi^e. Dicendū q̄ auicē. loquitur in eo q̄ plurimū euenit & loqtur illoz auctoritate. Eue^t aut plurimū q̄ fe. etice aut putride in q̄s p̄mutat effi. non finiūt in sexta die a p^{no} de eticis ē certū. sed de putridis & appar³ q̄ frequentius sūt plixiores q̄ quicq̄ die rū etiā ille q̄ accidūt ex effi. accidūt corpe ribus aliq̄liter indispositis. qā si fuiss³ p̄ata corpora illā tūc cā p̄mitia nō p̄us fecisset effi. & posset dici q̄ p̄ hoc q̄ dicit integra cōsumatione intelligit uniformē terminationē absq̄ accidentib⁹ creticis & diuersitatibus accn^m q̄ non cōtingeret si esset putrida. ET HIC. Dubitat an effi^a sit difficilis cognitionis. uidetur q̄ non p̄ gal. p^{mo} de d̄riis febriz ubi uult q̄ cognitio earū est facilis. q̄ p̄ experientiam cōfirmat p̄cipiens in p̄ma exacerbatione locū & dietaz reuerti ad cōsueta ut nō debēs amplius febrire. s. qā fuerat effi^a. In hoc est m̄ultiplex modus dicēdi. Quidā dixerūt q̄ effi. sola est facil^{is} cognitionis. sed cōplicata aliis difficultis. Alii dixerūt q̄ cogni^o re^u cure est difficilis.

nam cura est tam facilis q̄ cognosce^r est difficile respectu facilitatis cure. Ali⁹ modus dicendi ē dy. & meus q̄ effi. est difficilis cognitionis qā accnā sua nō sūt manifesta mltū & p̄pe in p^{no}. & hoc appar³ qā nec urina nec pulsus est multū p̄mutatus ab eo q̄ sm naturam nec etiā qualitas corporis: non enim in effi. ē calor acutus. & forsan q̄nq̄ non impedit cōsulationes humanas. Ad cōtrariū dicēdum dupl^r. p^{mo} q̄ auicē. loqr^r hic in p̄nci^o gal. in p̄cessu poxⁱ & est solutio tadei. Apr q̄ cognitio effi. in p̄ncipio nō est facilis. sed eo existente & finito pōt facill^{is} cōprehēdi q̄ fuerit q̄oxismus effi. & q̄ hō amplius febricitare nō debet. Dubitat. 2° an etica sit facil^{is} curationis & difficil^{is} cognitionis uidet^r q̄ nō qā est dispō fixa ut habitus & p̄mutatio magna. Dicēdu³ q̄ p̄ncipiū etice ē difficilis cognitōis. qā nō sūt accnā in p^{no} sui uehemen³. & proprie cor^{is} exiccatio. Alii dixerūt q̄ ē difficilis cognitionis re^u alia³ sp̄ez etice. Tadeus. dixit q̄ ē facil^{is} curationis qā in p^{no} non est facta cōsumptio humiditatis. S³ uelut qdam ebullitio in humiditatib⁹ ut apparet p^{mo} de d̄riis fe. immo ponit gal. q̄ est facilioris curationis q̄ putrida. Moderni aut qdam paupes expiētia ī scia & ualde mirant^r de hoc qā dicūt q̄ etica est fixa in mēbris duris. & iō difficilioris curationis est q̄ putrida. Sed sermo hic ē rudis nam in etica est simplex intētio & ī p^a sp̄e cū nondū sit facta ī humiditatibus cōsūptio modicus labor in infrigidando p̄ducit ad caloris remotionem & curā perfectam nec est difficile hoc quīs membra radicalia sint calefacta nō enī calefactum esse dicit magnū piculū. S³ dicit calorē in termio q̄ ut alibi ostendimus pōt eē mior q̄ calor qdaz in motu. in putrida aut cum sit intentio cōposita nō sufficit altera^o s³ o³ euāre q̄ non leuiter fit. ET HOMINES. Isti sūt sermones gal. 8. te^{ce} penultimo ca^o & cōsidera q̄ hic ordo corporū nō solū patoz ad effi. sed eoz q̄ cu³ hoc nocent & timentur de trāsitu ī aliā febre. p̄mū g^o in hoc ordine est corpus calidū & siccū 2^m est corpus calidū & h. 3^m est corpus calidū t̄m. 4^m est cor. siccū tantū. Et est ordo alius istoz corporū ut nocent a ieiunio. & p̄mū est ca. & sic. 2^m sic. 3^m ca. 4^m ca. & hu. ut qdam dixerūt.

Et tu considera. **ET CVM ILLI.** Dubitatur quomodo effi. aduenit cum orripilatione cum non incipiat cum tipo. ut in sequenti capitulo dicendum quod effi. de sui natura non habet orripilationem quia est se. non pendens ab humore. sed accidentaliter ex natura corporum in quibus sunt humores acuti. ut in colicis qui laborauerunt & ieiunauerunt aliqui acuti vapores surgunt qui faciunt orripilationem. unde illa inchoante. gal. cibauit hominem decimo re^{ce} 3° ca^o.

Capitulum sextum. Signa propria fe. effi. distinguenda eas ab aliis.

E PROPRIETATIBVS.

d Iam dedit scientiam generalem magis. hic dat scientiam generale minus respectu illius. & primo signa quibus effi. ab aliis distinguimus. 2° determinat de permutatione eius. 3° ponit signa permutationis ibi 2^a cum expedit. ibi 3^a significatio. 4^a in tot quod ordines signorum ponit & videntur in summa io. licet ad ampliorem numerum possunt reduci sumendo quodcumque signum ibi 2^a neque incipit in tertia & est inflama^o ut patebit. Considerandum quod cum ante hic fuit per causam corporalem etiam si sit coniuncta. effi. ei non fuit proprie a causis corporalibus scilicet ut effi. ut dictum est. Sed tu d. a. uo. quarto colligit ponit quod omnis effi. fit a causa primitiua sed non conuertitur. Dicendum quod loquitur de uera effi. **LICET.** Hec est secunda collectio signorum sumpta ex modo sue inuasionis & nuntiat quod cum fe. putride incipiat cum coartatione caloris unde fit rigor. frig^o. submersio pulsus &c. hoc non fit in effi. cum non pendeat a materia. **VNDE FORTASSE** Declarat quod secundum plerumque fit quod dicitur quia quando accidit similitudo frigoris propter uaporem malignum. Dubitatur quare dicitur si similitudo frigoris immo uidetur uerum frigus factum ex permutatione calidi in extremis & retractione intus sicut in tertiana Dicendum quod forsan uocat similitudinem frigoris frigus per uiam qualem est in tertiana respectu flatice. & forsan quod frigus ualidius fuga caloris inductum non sit in effi. quia talis fit propter permutationem unde calor frigit sed permutatio facta in effi. licet sit uera non tamen est magna perdurans sicut in tertiana uel in rigore catenonis & ideo non fit ualidum frigus. est ergo similitudo frigoris. licet possit esse permutatio uera. & ideo aui. non dicit permutationis similitudo. sed permutatio uera scilicet

a uapore calido acuto: sed tamen non perdurat. **ET ORRIPILATIONIS.**

Quia & non fit uera orripilatio. sicut in humoralibus: sed similitudo orripilationis quia uapor caloris calefacit & per uiam re tracto calido in frigidat. & ista non dicitur uera orripilatio sicut illa quae fieret ex colera flatibus mixta. **CVIVS CAUSA.** Scilicet frigoris. & orripilationis. & permutationis. **ET ACCIDIT SED RARO RIGOR PROPTER MULTITUDINEM VAPORVM.** Intelligit per uaporem typum cum frigore & motu qualis fit in tertiana quandoque. sed raro in effi. reperitur talis uaporum calidorum multitudo esset ei iam potius humoralis caloris tunc quam effi.

ET EST EIVS INFLAMMATIO. Hec est tertia collectio signorum ex tactu caloris. dicit primo quod caliditas non est mordicativa: non aspera. contra quia calor eius fundatur in substantia subtili. Dicendum quod non mordicat sicut putredine. & licet substantia sit subtilis ex hoc cito imprimit non tamen multum imprimit. **ASPERA.** Idem non aspera quia non arida. **BONA.** Idem mitis ad tactum. **Vt ebrii.** non bona respectu sanorum. sed respectu aliarum feb. & hoc apparet quia dixit. & ebrii. Calor enim ebriorum malus est quandoque occidens ut in cometo affo. apparet. Si iebrius aliquis &c. Est tamen caliditas mitis ad tactum. scilicet uaporosum scilicet uaporibus uinosis. **LABORANTIS.** Idem exercitati **ET CVM EST VRINA.** Hec est quarta collectio signorum. Considerandum quod per hoc signum maxime distinguitur a putrida ut apparet ex eadem sententia gal. primo de diis fe. posset enim in principio ethice apparere digestio in urina. & forsan subiunxit pulsus bonum ut differret ab ethica inchoante. in qua non sic est bonus pulsus. Dubitatur an per urinam digestam significemus iu effi. uel quod non. quia non est febris materialis digestio autem est materie. Dicendum quod per signum digestionis non significamus in effi. directe. sed quasi indirecte. quia significamus scilicet alterationem malam non esse in materia nec corpus esse transmutatum in suis humoribus ad aliquam corruptionem quod per suam ypothesim possemus significare & has duas rationes inuit auienna. primam quod alteratio uel corruptio non fit nisi in humoribus ponit. cum dicit non alterari nisi

inquitū ē effi. i. est alteratio in. spū non i humoribus. 2^{am}. s. q. humores n̄ sint in ficientes urinam ponit cū dicit non ē de eline ad calorē humoris id est n̄ sūt corrupti uel putridi humores uñ fiat ypostasis illis similis sicut in fe. colerica pōt fieri cīfna ypostasis & in flatrica alba uis cala. g^o qualis erat ypostasis añq̄ esset effi. talis fere est mō. Ex quo apparz q̄ si in sua sanitate non habeat urinaz crudam absq̄ ypostasi q̄ talem o3 expectare in p̄ncipio effi. & hoc intelligēs auī. dixit qñq̄ est secūdū x̄ quasi dicat n̄ sp̄ sed si homo i sanitate habeat. Et apparz q̄ transmutatio in colore urine ab effi. vsus ticturā n̄ bonā p̄ntior est q̄ trāsmutatio in substantia. q̄ sola flāma pōt eē cā tincture. licet non sit causa male ypostasis. & iō subdit. & qñq̄ accidit ut nō eqt^r color x̄. talis aut coloris alteratio n̄ est aut appropriata effi. immo pōt enī ē a coloribus associatis aliis fe. ut tertiāis & similibus. & forsan intelligit alterationem in colore ex flammis membrorū interiorū uerbi gratia ex calefactiōe epatis cōtigit enim in febre effi. apparē urinam igneam. non ppter causam ex effi. sed propter flammam epatis q̄ posset eē & si non esset effi. & posset esse in tertiāa & similib⁹ uel qñq̄ ē nō calor bon⁹. q̄a homo est aptus inflammari in epate plusq̄ sit in frenesi. Dnbitatur an p̄ signū digōis apparens p̄ma die in effi. distinguamus eam a putrida. Videtur q̄ non. q̄a p̄ma die in fe. putrida aliqua p̄t apparere signū digestiouis ut gal. 3° ca^o

Amplius non uidetur q̄ in p̄ma die appareat signū digōis in effi. q̄a pōt fieri ex nauſeatiua ſacitate & cruda erit urina Amplius digō fit maxime per spū. sed i^o ē factus extraneus g^o sua operatio lede^r. febriciens enim est eger & eger est leſus. ut infra auicē. Dicēdū q̄ in effi. inquitū sūt effi. statim apparz digestio in urina. i. urina bona. nō solū i p̄^a die. sed in principio diei. s. cū inuadunt. Ratio est. q̄a effi. ut effi. nō includit corruptionē humorū. sicut putrida includit & in effi. est spiritus calefactus n̄ maligna multū calefactione. sed satis suauis & miri. & has rationes auicē. ponit i l̄ra q̄uis tamen inquitū effi. & sic in ueris effimbriis appareat urina mox digā. p̄ ac-

cidens. tñ & ppter causas que hoc faciunt & si non esset effi. pōt urina apparē cruda idigesta uel mala in colore & lbā sit si cū effi. cōiūgat malitia epatis. p̄ ſtomaci uel aliqui mali humores in p̄tibus epatis uersus uenas moti. q̄ cause n̄ sūt ab effi. ut effi. q̄a si non esset effi. sed esset tertiana. uel alia dispō. faceret illam malam urinam. & hoc mō potest expoī l̄ra q̄ dicit. & nō alterat color eius. s. urie & ypostasis & sic nō alteratur substantia nisi ppter illud. Ex q̄bus supradcis collige q̄ multe possunt esse cē q̄b⁹ accidit q̄ in principio effi. nō apparet digō i urina siue sit uera effi. siue non uera effi. Ad cōtrariū dicendū q̄ in p̄ma die in fe. putrida bene potest apparere signū digōis sed non mox in p̄ndipio diei. sicut in p̄ncipio effi. Ad secūdā apparet solu^o q̄a illud est propter nauſeatiua ſacietatem q̄ faceret illud. & si nō esset effi. Ad tertiam dicendū. q̄ l3 spiritus sit distēpa t⁹ nō tamen ex hoc sequit^r humores habē corruptionem & putredinem. q̄ ypostasis non appareat p̄ appareat mala. sic in putridis fe. S3 tū d. hñs effi. n̄ bñ digēt cibū in suo ſtomacho. nec chilū in epate Dicēdū q̄ n̄ ppter hoc apparet crudi⁹ i urina. q̄a defectus ille est paucus ut ysaac 2° fe. uel ppter hoc nō erit in humoribus epatis & uenarū corruptio sit i putrida fe. **ET PULSVS.** Hec ē q̄ uita collectio signorū. ex pulsu ponit autem signum ex pulsu secūdū sex genera. p^o est spissus ppter additam necessitatem & sequitur ex hoc q̄ sit uelox ut apparz ex can. auicē. p^o libro fen. 2^a ca^o d̄ pulsu etatū. 3° est fortis. Cōtra q̄a est uirt⁹ debilis cū sit eger. dicendū q̄ apparet fortis q̄a pulsus uelox & magnus apparet fortis l3 n̄ sit. ut itroductorio pulsu. u⁹ dicendū ē q̄ est fortis respectu pulsus aliarū fe. in q̄bus magis deficit ut⁹. hic eīz pulsus parū deficit a pulsu sani uñ ysaac fe. 2° ca^o d̄ signis fe. effi. dicit pulsus paciētiū effi. nō differt a pulsu sanorū. nisi in uelocitate diastolē & tarditate cōstrictionis. s. respectu uelocitatis sistolis. & tūc auicē. donit casus q̄bus in effi. nō ppter effi. pōt fieri pulsus puus & dbil⁹ & rarus & est passio debilitans ut fñi^a Penō x̄ 4° pulsus est equalis & non diuisus & si diuersus ē: est ordinatus q̄a non

est ibi materia grauans. sed si est eua-
porosa. NAM. Pro sed. SI DIV-
ERSIFICETVR. Scilicet ab eqlitate
& ab ordine. q̄a fiat diuersus inordinat⁹
erit ppter causam q̄ accidit anteq̄ sit fe.
ut q̄a nimis laborauit. uel q̄ accidit cuz
est fe. & hoc est q̄ dicit uicinantē sicut
mordicatio x̄i uel etiam labor aialis pōt
accidere cū est fe. & nō sic corpore⁹. cū
febricitantes debeant i lecto q̄escere ut
in cōmento affo. febricitantibus nō oīo i
superficie. Quomō aut labor & mordi-
catio diuersificēt & iordinēt pulsus scia-
tur. ex scia causā pulsus. ET SI-
MILIA. Vt sup̄flua euō uel assūptio ci-
borū malorū. & in summa omnis causa
qua pōt fieri pulsus inequalis inordina-
tus. Dubitatur q̄a dicit ppter causam
anecedentem. cū tñ dixerat s̄ effi. n̄ fieri
a causis antecedentibus. Dicendū q̄ cā
anecedens sumitur dupliciter. q̄nq̄ p
causa corporali distincta cōtra cām p̄mi-
tiuiam. & sic sumebatur s̄ cum dixit q̄
effimere non fiunt a cāis antecedentib⁹
Quādoq̄ sumit̄ p cā ueniēte ante feb.
Paliā dispositionem & distinguif con-
tra causam uicinantē q̄ uenit sim̄ cū fe.
& hoc mō sumit̄ hic labor ei corpore⁹
animalis est cā p̄mitia & nō aīis p̄momō
& siue sit uicinans: siue aīis z⁹ mō. i. ante
febrem ueniens: pōt mutare pulsus. 5°
pulsus est debite lenitatis. non dur⁹ ac-
cidit aut q̄ induratur ppter cās q̄s po^t
ET QVANDOQVE FESTIN
AT. Hic ponit signū cōpando sistolem
ad diastolem. & uult q̄ diastoles festinat
.i. ē uelox. & sistoles tardat re^u diastolis
īmo sistoles n̄ festinat. i. n̄ ē uelox s̄ nālē
sistolez. nisi raro & par̄ & illud est quā-
do essent multi uapores. & tūc assignat
cām coēm notam. & ponit̄ ab haly i teg.
trac. 2°. 78. cōmēto & a multis aliis. Du-
bitat q̄a dixit q̄nq̄ festinat immo semp
ē hoc. ut gal. inuit p̄mo de dīis feb. &
ysaac 2° fe. Dicēdū p̄mo q̄ ē i p̄p^o mō^o
loquendi: 2° q̄ illud est in ueris effi. & i-
q̄rū sūt effim: raro aut̄ repiūtur uere &
ut plurimū cū eis cōiūgūt̄ alie cē q̄ per-
mutant sistolem p̄mutatione m̄tra. 3°
potest responderi. ut alias dixim⁹ q̄ dia-
stoles ē maior sistole. & hoc est semp: sed
uelocitas in eis ambabus supra natura-
lem uel spissitudo nō sp̄ ē manifesta q̄a

debet cōpleri necessitas addita cū magⁱ
tudine cū nō sit multū magna nccitas: ē
enī calor eius ut laborantis & ebrii. Si
aut̄ multū addatur calor q̄ nō sit semp
tūc apparz distinctio manifesta i uelo^{te}
diastolis ad sistolē. licet tres solutōes sit
nostre p̄me due sunt magis cōuenientes
& tertia potest defendi. l̄z nō sit consona
uerbis gal. 2° de crisi cū dicit q̄ in effi.
pulsus addit in uelocitate & multotiēs
in magnitudine. **ET CVM AMBI**
GVVS. Hec est sexta collectio signo-
rū ex pulsu & anhelitu. & quia pulsus
pōt eē ambiguus in sui sistole q̄a n̄ cōp-
henditur s̄m rasim i 6. cōtinentis in fine:
& in i7. p̄mo capitulo & x^o libro alman-
soris & nos sumus in hoc cū eo & contra
gal. ut pbauimus sup̄ p̄mo cān fen. 2^a.
ideo cōsiderā anhelitū cui⁹ sistoles appe-
bit tibi ad n̄sum. **PVLVS RED**
DIT. Quia facilis̄ resoluitur calor ille
Et i hoc signo ad distinguēdū effi. a pu-
tridis ualde cōfidit gal. in fra^{ca} ad glati-
conem 3° ca^o dicens nulla aliāz fe. ad id
q̄ s̄m naturam reuertitur neq̄ si m̄p̄tū
tps inter me^m finis p̄mi & p̄nci^m 2ⁱ fu-
erit poxismi sicut in tertianis & quar-
tanis in illis enīz semp remāet fe. signū.
in effi. uero totū deletur poxismo cessā-
te: & hoc intelligit auicen. **EST SI**
GNVM BONVM. Scilicet in sigi-
ficando q̄ sit effi. licet & sit bonū ex a^o
ET SCIAS. Hec est 7^a collectio sig-
norum ex pulsu bono. & urina. q̄ in aliis
fe. plus p̄mutantur q̄ i effi. ideo pulsus
bonus. & bona urina effi. significāt. nō
tamen pulsus malus & urina mala signi-
ficāt q̄ nō sit effi. q̄a possz pulsus & uri-
na mala esse & esset effi. quorū mal^a essz
nō ppter effi. sed ppter aliam causāz. ut
supra apparuit. & hoc est q̄ dix^t. Q̄n n̄
sunt bonus pulsus & urina nō o3 ut n̄ sit
effi. & tūc pbat q̄ bon⁹ pulsus & bona
urina significēt effim. q̄a cū effi. m̄p̄to^{ns}
reperitur bona urina & bon⁹ pulsus &
hoc est q̄ dixit. multotiēs nō ē i effi.
urina tincta & pulsus x̄i. sed urina bona
& pulsus bon⁹. g^o signum effimere erit
pulsus bonus & urina: & inuit p hoc p-
bationem alterius sui dci. s. q̄ nō sequif
ē urina mala x̄i. g^o nō effi. q̄a q̄nq̄ ē ef-
fim. cū urina mala. licet multotiēs nō
sit mala. & sic saluatur l̄ra q̄ d^t m̄p̄otiēs

ei ē. i. accidit aliqui qd ē. hic autē fuit scā
 istātia nobis; ad cui⁹ eē seq^r hoc ad ei⁹
 non eē sequitur contrariū ut mesue de
 cōsolatōe 2°. ca^o. Si g^o urina bona sig-
 nificat effi^{as}. g^o qm non est bona signi-
 ficat qd non ē effi. Dicendū qd ppō illa
 uerificat i caus⁹ & effectibus cōtrariis
 eētis. **ET DE ILLIS.** Hec est 8^a
 collcō signorum **PRINCIPIVM**
FACILE. p p^ouatōez accidētū dictōez
 i p^on^o por^o putridarū. **LEVE.** In ca-
 lore uel. i. leuiter ab infirmo portabile
 Contra quia. 17. 9°. p^omo ca^o effi. i. p^on^o
 nō leuis est. dicendū qd intellig^r nō leuis
 .i. nō obtusi calor. per typum frigoris
 u^o rigoris. **AVGMENTVM N**
ON ADDENS SVpra DV-
AS HORAS. Hoc est iuentū p ex-
 perientiam nec posset pbari nisi qd cito
 & in breui tpe uenit ad augmētū sui eē
 siue p augmētū intelligamus calorem
 ultimū in spū imp^osum a causa extrinse-
 ca & de hoc nō credo qd fuerit mēs auī.
 siue intelligamus ultimū caloris qd spi-
 ritus calefacti ponūt i membra. & d^o hoc
 credo qd sit sermo: spiritus enim istāma-
 ti uelociter mouent^r p membra & illa in-
 flammant dando ultimū caloris qd pnt.
 licet nō in facto eē. qd esset etica. **AC-**
CIDENTIA VEHEMENTIA.
 Id est intentione aut numero. **PRA-**
VA. In malitia. **DOLOR. NON**
FIT FIXVS POST ERADICA-
TIONEM EIVS EFFIMERE.
 Quia siue sit dolor a mala cōpōne. siue
 a uaporibus statim recedit & pfecte qd
 nō sit cōtingit in eradicatione poxismi
 putridarū. Dubitatur utp^o effi. hēat
 qtuor tpa uidetur qd nō. qd ē morb⁹ fcs
 8°. te^{ce}. In cōtrariū est hic auicē. qd sibi
 imponit pncipiū leue. angmētū. situz.
 & statū nō prauū. & declinationē pfcāz
 Dicendū p^omo qd hic est sermo de ueris
 effi. de quibus ampli⁹ dubitat^r. & ex h^o
 apparebit quid sit dicendū de nō ueris
 ut de illis qd fiunt a bubone & similibus
 2° qd hec effi. nō habz tpa penes materi-
 am qd in tota morbi duratione alteretur
 & expellatur ultimo sicut in fe. pūdis
 qd effi. non pendet ab humore. 3° qd ef-
 fimera uera ppe non habet poxismos p-
 iodicates. Ratio qd piodicatio p por-
 ismatio est ex motu materie ut sm uari

etatem sue cōgregatōis & expulsiōis
 de pte ad ptem: ut secūdo de d^ois feb.
 habet g^o uera effi. solum unū poxismū
 siue poxismū siue quid aliud uelis noīa
 re in quo assignabimus sua tpa. Dif-
 fert autē effi. habere unū pox^m & ter-
 tianam habere unū. qd tertiana potest
 de sui ratione plures poxismos piodicā-
 tes. cōtingēt aut habere unū. sed effi. de
 sui ratione habet unū poxismū & non
 plures piodicantes. cōtingēt aut habz
 plures piodicantes uel non periodican⁶
 Ratio p^omi qd materia colerica sep^o mota
 habet in sui ratione. qd possit disponere
 membra ad reaggregationē noue mate-
 rie. accidit autem qd qnq^o hoc non facit
 paucitate: habilitate: & subtilitate. Rō
 secūdi est qd effi. habet suum pductuz
 a cā extrinseca. uerbi grā calore sol^o. ac-
 cidit aut cōtingenter qd homo itez reū-
 tatur ad solem. & itez fiat effi. 4° qd i
 hoc uno poxismo effi. dupliciter possu-
 mus imaginari temp⁹ & successionem.
 unomō q^o tū ad dispōem. s. calorem pcedē-
 tem in spū a cā extrinseca calefaciēte. &
 q^o tū ad hoc nō habet tpa. qd talis calor ē
 factus i spū retēt⁹. Sed t. d. nōne si^o stā-
 te calefcō esse i humore dicim⁹ putredi-
 nem & corruptionē humores esse i fiēi
 sm tuā opinionem. ita stante calefacto
 esse in spū poterit spūs corruptō eē fiēs
 Ampli⁹ an calefactū esse ē calefieri.
 Dicendū qd i ista sint ex nā rei: nō sunt
 tñ a medico bene distinguibilia. nec sibi
 manifesta. Aliomō possumus imagi-
 nari tps & fieri in poxismo effi. q^o tū ad
 illud qd de calore pendz i mēbris a spiri-
 tu calefacto. & ut sic possum⁹ ponē tpa
 in effi. nā stāte spū i calefacto eē mēbra
 diūsinode disponūt eo ei istāri. uel tēpe
 quo spiritus sunt nūc in calefcō eē. & n^o
 prius membra incipiunt calefieri. & h^o
 est pncipiū effi. & quia hoc non ē a mā
 ideo non sunt accnā pncipii poxismorū
 putridarū. nisi s³ modū accntalē s^o decla-
 ratum. in secūda pte tps augēt calor i
 membris & ē tps augmētū. & cito finit⁹.
 i 3^a durat ultimum ad quod est deuētū
 de gradu caloris in mēbris. & ē deuētū
 nō p calefactū eē s³ p calefieri n^o plus itē-
 di. In quarta pte recedit calor a mēbris
 refrigeratis & euaporatib⁹ spiritib⁹ &
 uaporibus & qd corpora subtilia sūt nō

remanz de eis uestigiū post pox^m sicut de humoribus putridis. & sic auicē. distinguunt tpa. Ad rōē cū dicir effi. ē morbus factus uerū ē ī spiritu. & q̄tū ad illū nō habet tpa mēsurantia s; q̄m ad fieri q̄ pēdz ī mēbris a facto spirituū sic. Dubitat^r 2° an effi. possit habere prauitatem qua occidat q̄ n. q̄a nō po^t morbo de quo sit dubietas. eēt ei acut⁹ ut s̄ dicit auicē. Amplius credir cōfir q̄ īspolante se. nō sint mortales g^o multo minus effi. In cōtrariū q̄a effi. ē passio ī spū q̄ ē nobilis ps in corpe. n̄ g² u^t icōueniēs q̄ occidat. Cōmunis r̄sio ē. q̄ effi. n̄ possit eē mortalis. q̄a se. nō est mortale nisi uel multa malitia qualitatis. uel m̄ta materie q̄titate q̄ non sunt in effi. Cōsiderandū tñ q̄ se. putride p̄p̄ tres cās uidentur maxime īferre mortē. & hoc de eay rōne. una est excessus qualitatis calide. 2ª uenenositas ī mā putrida ut in pestibus & in se. de colera erugio si sit ab ea. 3ª resistentia mēx ad euōnem. & hec cā finalr reducitur ad q̄litate uel malitiā s̄m q̄ mā retēta ē. & ad hāc cāz reducitur cā p̄ticularis quā po^t gal. p̄mo p̄nosticox 27. 9°. Dico ergo q̄ effi. de se ut plurimū nō occidit alteā istay cāz. spūs ei nō trāsit ad acutū & uisum calorem. nec pmutat ad dispōez uenenosam p̄ suas transmutationes. & cōbustiones iteratas. sicut fit hūor colera eruginosa: uel nigra maligna nec resistentia expulsiōi: hiis tñ frēquētissimē existētibz. nō est icredibile q̄dā possibīle longinquū. s. q̄ effi² q̄nq̄ sit mortalis dī ei q̄nq̄ morbus mortale l; n̄ in se. sed huic cōpatus ut gal. sentit in libro de q̄tuor t̄pibus morbi: excessus g^o q̄litate cuiusdam effi. cū tali p̄portione pōt eē huic homini mortale. Sicut ei sūt alie & alie sanitates īdiuidua sic alie & alie p̄portōes uite īdiuiduales. Amplius ethico exñte in ultimo caloris cui si fiat additio exeat uite p̄portione: effi. supueniēs erit mortale. declaratū est autē ī quadā nostra q̄one. q̄ oīs grad⁹ caloris p̄ter naturā a p̄ncipio quo hō ē febrīēs usq̄ ad ultimū quo statim sequir mors pōt poni in facto eē. Amplius n̄ ē icredibile q̄ spūi calefcō possit assortiari p̄peras uenenosa qua occidit. Sed tu d. hoc est extra rōem effi. Dicendū q̄

uerū est effi. uere. uel dicēdū est logice uerū ē effi. absolute. s; nō huius. Si ex tra rōnē putride ut putrida est q̄ fiat a uenenoso humore s; n̄ extra rationem huius q̄ uis p̄p̄nquior sit dispōi putredinis uenenositas q̄ dispōi caloris effi.

ET PLVRIMVM. Hec ē 9^a collectio signorū. Dubitat^r quō effi. teria² p̄ sudorē cū spirit⁹ nō sit materia sudatoria. Respōdet ysaac fe. 2° q̄ hoc ē propter humiditates q̄ sunt in mēbris quas calor effi. eliq̄t. sicut & facit balneum. q̄ sitim auferit q̄nq̄ hūiditates eliquando. Aliter pōt dici. q̄ uapores effusi. p̄ mēbra calefcī p̄p̄ulli ad cutim ibi dēplānt^r. & fit sudor. & ideo n̄ ē humorosus nec multus sicut in hūoralibz sed pauc⁹: suauis: s̄līf hūorosus: n̄ humorosus. & similis sudori naturali. S; contra omnis sudor est extra naturā ut 3° de accūti & ī cōmento affo. uentres.

Dicendū q̄ dicir nālis huic hōi sano in hac dispōe. vbi ḡra exercitiū cōueniētis l; non sit simplicir nālis respectu optie sani debētis sensibilr pellere sua superflua. ET DE EIS. Hoc ē sig^m x^m

Dubitat^r de hoc q̄a xi. te^{ce} ultio ca^o ī febre putrida docz balneare. & uult q̄ si nō fiat rigor nec sit mēbrū debile nec crudorū humorū multitudo iuuabitur a balneo. Dicēdū q̄ ī putrida se. ī p̄n^o non cōcedir balneū. hic autē in p̄n^o feb. de qua ē suspitio an sit putrida uel effi. cōcedir tēptatiue. Si enim ē putrida euaporatibz & colliquatis m̄tis & crudis humoribus fiet orripilatio siue tip⁹ sed in effi. nō. Et apparet q̄ hoc sig^m nō distinguit ab ethica. dixit autē nō cōsuetā. quia q̄busdam cōsuetudo ē statī cū balneū. i. stufam siue tinam intrāt q̄d orripilant^r uel p̄pter mutationē subitaz cum multa sensibilitate cutis. P̄qa statī mouet aliquas supfluitates acutas.

Capitulū 7^m. Permutatio se. effi.

VM EXPEDIT. Hic po^t

causas transitus effi. in alias. & p̄mo unā. & 2° alias ibi & s̄līr

Dubitat^r an in calidis & siccis permutetur ad putridam. Videt^r q̄ sic per gal. x^o terapērice 3° ca^o. dicendū q̄ ex abstinētia icōgrua cibi pōt ex effi. nō solū fieri etica: s; putrida: s; calidi & sic sunt aptiores ad ethicā. q̄ calidi & hūi.

abstinentes etiam a cibo. & iō cōpariōe
 horū loquens dixit hic calidi aut & hu-
 midī inflammati abstinentia siue fame i
 currūt synochā p̄mte: & ideo sermo q̄
 sequitur cū dixit. & fortasse p̄m ad illā.
 .i. fe. cū putredie: potest r̄ferri ad utraq̄
 corpora: sed calida & sicca ad illam q̄ de
 putredine colē. & calida & hūida ad illā
 de putredine sanguinis. Quidā tñ p̄nt
 l̄ram sic ad ethicā & int̄stiuam. i. cole-
 ricam. **ET SIMILITER.** Consi-
 derandū q̄ nō aptis poris p̄hibet̄ eue-
 ratio & hec ē cā putredinis ut xi. re^{ce} p̄
 hibita g^o eueatōe p̄^o fit inflāma^o cale-
 factiua absolute. deinde fortificato caloē
 extraneo fit putredo. & hoc est q̄ dicit
 inflamma^t inflammatione eius q̄ cale-
 facit. i. inflamma^t p̄^o. ut solū calefaciēs
 su. & inflammatur post cū fortitudie
 eius q̄ putrefacit. i. inflammatione pu-
 trefacit. & idō pōt exponi inflāma^t cū
 fortitudine caloris eius q̄. i. p̄pter qd̄
 putrefacit. & inuit q̄ p̄mo posset fieri
 sinocha sine putredine. deinde cū pu^{ne}
 & explicat duas cās transit⁹ effi. i. alias
 fe. q̄ sunt ex errore l̄z enim sint alie iste
 plus eueniunt.

Capitulū octauū. Signa p̄mutati-
 onis fe. effi. ad febres alias

IGNIFICATIO. Ponit h^c

f signa p̄mo in generali. 2° i spe-
 ciali. ibi secūda nam. Dubi-
 tatur quō declinatio absq̄ sudore signi-
 ficet trāsitiū cū hoc insit uere effi^e quia
 de se nō habet sudorē in suo fine. S̄z p̄
 accūs ut supra de intentione ysaac. Di-
 cēdū q̄ ista signa dēnt s̄l̄ colligi siue enī
 absq̄ sudore siue cū copioso s̄z sit absq̄
 mūdificatione & declinatio ē longa sig-
 nificat effi. nō ueram & illa est apta per-
 mutari in alias fe. Vel dicēdū q̄ q̄daz
 ex his signis significāt q̄ p̄mutat̄ q̄daz
 q̄ ē p̄mutata recedē ei s̄n sudore & s̄n
 aliqua humerositate imo cūz asperitate
 cutis significat q̄ transit uel trāsuiuit i
 eticā. Sed tu d. ex quo iudicabim⁹ r̄ces-
 sum p̄oris fe? Dicendū q̄ ex aliomō ca-
 loris. & posset recedere sine sudore per
 subingressum poxismi putride cū tipo
 p̄hibente sudorē. s̄z aduenire sudorem
 & nō dimitte^t fe. aut longam eē decli-
 nationē & accūa nō recedere. totū hoc in-
 dicare pōt transire aut trāsitiū eē i alias

fe. ethicam humoralem uel putridam.
 quas distingues cūz signis dicendis &
 ideo subdit. **NAM.** Primo pōt sig-
 na qñ p̄mutat̄ ad eticā secūdo q̄ iā^o ad
 humoralem ibi 2^a & qñq̄. Dubitat̄
 q̄ cē fortes & p̄durantes possunt etia^z
 facere putridā. Dicendū q̄ uerū ē nā
 cē p̄uatue p̄nt mouē antecedētes ut s̄
 dixit. subiūxit q̄ si ad ethicā x̄. quasi
 dicat possibile q̄ ex illis cās non p̄mu-
 tat̄ ad eticam: Vel dicendū q̄ cē iste
 sunt p̄mitiue. q̄ ut plurimū faciūt effi.
 P̄ ethicā q̄ sunt flamme simpliciore.
 deinde ponit signa etice q̄ debēt decla-
 rari in ca^o de ethica. **ET QVAN-**
DO. Hic ponit in summa breui signa
 feb. synochē & fe. putride g^o req̄re ca^a
 p̄p̄a de his. Dubitat̄ aut de suo dcō
 in urina fortasse remanet digō. Cōtra
 q̄a hoc ē p̄n^m fe. putride: sed i p̄nci^o feb.
 putride urina non est digā: Dicendum
 p̄mo q̄ remanet. i. non ē digō. & in plu-
 ribus x̄. Si tu dices q̄re dixit i plurib⁹?
 cum semp sit q̄ adueniēte putredie ces-
 sat digō. Dicendū q̄ p̄ncipiū qñq̄ ē
 ita breue illius putride q̄ occultat̄. & h^c
 est raro. in plurib⁹ g^o non occultatur.
 Vel dicēdū q̄ putrida aliqua ad quam
 ex effi. deteni^t nō ē maligna multum
 vbi ḡra sinocha aliq̄ & tūc urina in lbā
 non apparz mala: s̄z bona & q̄si digā: s̄z
 in coloē & ypostasi nō ē bona. nec digā.
 & ideo dixit in plurib⁹ aliis. .i. a substā^a
 ut colore & ypostasi nō apparz digō. i.
 non apparet sic bona immo i ypostesi n̄
 erit digō. q̄a uel non erit ypostesi uel nō
 erit digā p̄ in plurib⁹. .i. putridis i q^o fit
 p̄mutatio ex effi. & hoc q̄a humores añ
 erāt pati putredini. & ideo qñ trāsit ef-
 fimerā in putridam uehemēt̄ putrefiūt
 ut p̄ximū & iō urina n̄ ē digā s̄z si humo-
 res non erāt dispositi remanebit aliqua
 digō in urina.

Capitulū nonū. Curationes feb.
 effi. secūdū modū ulem.

N OMNI BVS. Hic ponit

i cāñ. generales cure. p̄mo per
 ea q̄ assumū^t. secūdo p̄ exteri-
 us apposita. 3° p̄ eūōnē ibi 2^a. & cōcedi²
 ibi 3ª eūōne. Accipe g^o p̄ p̄mo dcō qb⁹
 cōceditur deliciari in cibo. & qb⁹ nō. &
 qb⁹ in principio poxismi dat̄. & quibus
 actenuat̄ diēta. & qb⁹ non. & qbus aliq̄

aq̃ frigida cōcedit̃: & q̃b⁹ non. Dubi-
tatur q̃a habētibus effi. cū ṽtus sit for-
tis & morbus brevis ex toto debet cib⁹
phiberi. Amplius non ē i effi. itētio
ad uirtutē ut 8. te^{ce}. Amplius ex eo
q̃ dicit auic. in omni fe. cōpetēt cib⁹ q̃a
q̃libet ē leſus. Dicēdū q̃ morbi bre-
ues cū accidētū difficultate in q̃bus in-
tendimus ad materiā phibēt cibū ut p^o
affo. sed morbus brevis: facilis: q̃a in eo
n̄ intēdi⁹ ad mām nō phibet cibū s̃ n̄
in quocūq̃ tpe s̃ i declinatōe nisi nimis
duraret. u^l nisi pp̃r aliq̃s cās q̃s auicē^a
ponit. & cibus dēt esse facilis digōis. q̃a
eger est leſus. & ad hāc intētionē auic.
inducit illū sermonē. & nō uult q̃ tu ci-
bes q̃a sit leſus. Dubitat̃ q̃re haben-
tibus colerā plurimā dam⁹ cibū cū sint
non corpora pura. Dicēdū q̃ habētib⁹
effi. q̃busdā statī cōcedimus cibū timorē
etice p̃ sincopis ex d̃bilitate si^t cōſūptis
ex labore. & fame x̃. q̃busdā timore sin-
copis & cāus i putridas sicut colericis.
Nam adueniēte cā effi. u^l effi. mouetur
colera. uⁿ orripilantur: q̃re si fluat ad
stomacū sincopizant mordicatione q̃m
r̃mouz cibū. s̃ si inflammet̃ putrefiet &
fiet putrida. cibo g^o q̃erante acuitatem
colere fit securitas colē ab istis. nō pura
aūt corpa coacti cibamus & pp̃e cibo
medicinali. VINO. Scilicet cū aqua.
& in quibusdam phibetur q̃a intentio
est ad repletionem. ET AQUA
FRIGIDA. Dubitat̃ q̃re phibet
eaz q̃n febris fuerit uehemēs cū tūc se-
curi⁹ possit cōcedi. Dicendū s̃ q̃ups
dam uehemens. s̃. calor debilitans u^l ue-
hemens. s̃. in accētibus. q̃a ex hoc nō ē
uera effi. sed suspitio ē de putrida. p̃ de
transitu in eam. ET CONCLDI
TVR EIS. Ponit curam p̃ extriseca
approxīata. s̃. balnea. ēbrocatōes. & fri-
catōes. Cōcedit aūt balneū. s̃. dulcis
aque pp̃ter accēa. i. pp̃r illa q̃ ex balneo
accidūt. & sūt q̃tuor humecta^o: sūd: t o:
rarifica^o: & ifrigida^o. INQUIETA
DISPOSITIONE. Dixerūt q̃daz
.i. quod fiat cū aqua tepida uel tpate ca-
lida. uel q̃ fiat balneū q̃n dispō est qui-
eta. & non sūt indicationes cōtrarie bal-
neum phibentes: Aliter dicimus ad
mentē auic. q̃ infrigida^o q̃ fit a balneo
non fit statim. sed quiescētē dispōe. tūc

aqua reuertit̃ ad sui frigiditatē q̃ flās i
poris ifrigidat ut p̃mo cān. fen. 2^a 1° ca^o
Quidam ornate loquentiū x̃. u^l inq̃eta
dispōe. i. q̃n dispō est quieta. q̃a sit uera
effi. non habēs signa putride. Dix^t p^o
quod habēs catarrū n̄ balneet̃. Cōtra
q̃a balneum maturat mās frigidas cru-
das ut p̃allegato ca^o. q̃dā dicūt q̃ balne-
um q̃ resoluit & calefacit non cōuenit i
mā frigida s̃ balneū q̃ t̃m calefacit. S̃
hoc est cōtra auic. ibidem: dicit eī. & ē cū
balneū resolutione calefacit x̃. Dicēdū
g^o q̃ materia catarr̃i exn̄te frigida. cru-
da. multa. balneū dulcis aque nō opet^t
q̃a agit illam. Sed si esset pauca posset
illam inaturare: securius t̃n ē post matu-
rationem ut octauo terapentice. Sed in
catarro acuto. q̃a eius acuitatē mitigat
cōpetit. lege p̃ his 3° cān. fen. 3^a. ET
OMNIS. Quare? q̃a q̃ris infrigida^o &
humectatio: q̃ sit plus p̃ aq̃ q̃ p̃ aerē: s̃
habētes cutis soliditatē & spissitudinē
factam a rebus frigidis uel s̃tpticis idē
gent multa poror̃ aptione q̃ plus facit
aer calidus. EMBROCATIO.
Cōtra quia embroca est medicamen cō-
gruū. ei q̃ o3 dissolui ut p^o cān. fen. 4^a
Dixerūt rudes q̃ loquūt̃ de ēbroca scā
ex liquore actu. uel p^o frō. s̃ p̃mo cān
loquitur de embroca scā ex liquor̃ actu
uel p^o ca^o. Dinus conatur saluare
textū dupliciter. p̃mo q̃ habentes cutis
soliditatem debent stare in aere. nec bal-
neari in aquis. nec ēbrocari aq̃. q̃a addit
eis opilationē. Aliter dicit q̃ i hoc uult
inuere q̃ p̃^o fricatio fiat. ut ap̃iat poros
q̃. utaris embroca. q̃a ēbroca nō dilatat
ita poros. nec sic ip̃mit sicut si frica^o p̃ce-
dit in eis. est g^o sermo cōtinu⁹ illis. qui
habēt fe. ex opilatione poror̃ siū dēp-
sitate. Et q̃uis mōi dci a dino sint bēi
Nos aliter cū his dicemus q̃ i effi. i qua
cōpetit balneū aque dulcis ca^o ad r̃sol-
uēdū & poros aperiēdos toti⁹ melius ē
balneare q̃ facere ēbrocas. & rō q̃a ēbro-
ca siue p̃iciēdo fiat siue cū peciis cito in-
frigidatur sup̃ toto corpe. & cito oppi-
lat ex hoc: & non ita aperit poros i actu
siue caliditatis sicut cū homo iacet sub
copiosa aque q̃titate. q̃nq̃ t̃n p̃eligim⁹
ēbrocare. ut cū essz i capite aduſio ut
itelligit affo. 7^e pticule. Si fe. nō a col̃a
habeatur. & ponit̃ 17. cō^{ti} 1° p^o ca^o. Tade⁹

tamen dixit q̄ embroca mouet materiā uersus cutim & sic oppilat. **ET IN ACVTIORE.** acutior fe. ex opila^{oe} est q̄ ex fortiori fit opilatōe siue sit extrinseca opilatio. s. pororū & uocaf̄ dēp sitas siue sit in orificiis uenarū & uocaf̄ a q̄busdā obstructio. si g^o fricato fortis aperit pororū opilationes & obstructio ues multo magis debilis. **RESOLUIT.** Dy. expōit. i. paulatī illā finit & cōsumit. **EXICCAT.** Scilicet cito & forsan auic. uult q̄ multa existente mā licet fricatio aperiat poros. non tñ finit materiā. s. dilatat eam. & ideo oportet euōez pmittere: sed si sit pauca pōt illaz finire. & hoc est q̄ dicit si obuiat humiditati plurimū. resoluit. i. dissoluit & dilatat eam g² indiget euōne. & si pue. s. stanti circa ptes cutis exiccat. i. resolut & euaporat eam. ut euōne non sit opus & ppter dēā subdit. Euōne x̄. Sed t. d. qñ egeo euōne possum fricare corp⁹ anteq̄ euacuem. Dicendū q̄ licet tuti⁹ sit p̄us euacuare tamen si pori sūt oppilati aliqua fricatio non multū fortis est utilis in illoz aptione unde materia melius euacuatur.

Capitulum decimū. Species feb. effimere

N FEBRIBVS. Hic ī speciali determinat de effi. & p^o p̄ mittit illaz spēs s̄ cās. z^o exequitur de unaqua q̄ ibi secūda. & de cōpatif Considerandū q̄ accipimus q̄ feb. effi. habet spēs & q̄ habet eas secūdu suas causas. & tamen sciendū q̄ iste non sūt ppe spēs sed sunt diuersitates q̄dam diuersificātes curā medici. & q̄dā sunt manifeste. & ex hac diuersitate cāz potest medicus intelligere spēs effi. diuersas. & p̄pas. si eas habet. dicemus enim q̄ si ppe spēs dantur effi. sicut dantur pufdis et ppter diuersitatē spūuz īcensoz ī diuersis effi. est enim quedam effimēa cuius calefactū esse erit pmo & maxie & fortasse solū ī spū aīali. quedam ī spū uitali. & q̄dā ī naturali ut posteri⁹ apparebit in p̄priis capitulis. & intellex̄ hoc auic. s̄ cum tres spēs numerauit. & infra ca^o de fe. effi. ex cibis calidis & ante in quibusdam aliis capitulis. Dubitatnr quia omnis effi. uera cū fiat a cā p̄mitiua cōpabitur ad rem que uenit ā

foris. Dicendū q̄ cā potest dici de foris. i. p̄mitiua cōtradistincta aīti & con iūcte. & sic non sumitur hic. Aliomō potest exponi de foris. i. a cōtinēte aere uel eo mediāte. & cibo & potu q̄ dicunt de foris respectu eorū que sunt ī nobis ut dispositio aīe uel corporis & hocmō sumitur hic unde accña anime n̄ dicūt² de foris sed de intus secūdu hoc. **ET DE COMPARATIS.** Habet tres ptes & patz. Vbi cōsiderādū q̄ iste dispositiones dicūt^r animales. q̄ cōiūcto ī sunt p animā l̄ ī hoc sint grad⁹ q̄ q̄daz sunt plus dispōes corporis l̄ nō nisi ut animati ut sanitas. sompnus. & uigilia. & ideo non insunt nisi p animā. Quedam aut magis tendūt ad dispōem aīe sicut accña anime ut intelligif̄ sexto de naturalibus penultimo ca^o. **ET DE PROPORCIONATIS.** Hic pmo ponit subdiuisionem q̄dam z^o declarat ibi secūda. & cōpate. Considerandū q̄ p motū intelligit maxime locale. per accionem intelligit motū. & si non sit localis. Considerandū q̄ placuit auic. istos motus & actiones uocare dispōes corporeas. q̄ sunt disponentes corpus materialius. & minus subleuate ad gradus immaterialiū dispōnū l̄ sint q̄dam de istis. q̄ non sunt corpi nisi ut aīatū ē ut dolor. labor. sincopis. & fames. & sitis sunt tamen iste opationes p̄ dispōes uirtutū magis materialīū. q̄ tristi^a. ira sompn⁹. & uigilia & alia s̄ dēā. Dubitatur quomō hic ponit tranquillitatē cū s̄ posuerit inter dispōes aīales. Ampli⁹ tranquillitas non est mot⁹ & tñ dicit. & cōpate ad res q̄ sunt mot⁹. Dicendū q̄ tranquillitas q̄dam est aīe. & d̄ hac dicit supra. q̄dam est corporis & de hac hic. Ad secūdū dicendū per subpletionem l̄re. & de cōpatif ad res q̄ sūt mot⁹ suple & contrariū motui. dixerat auic. notanter supra nō actōes & cōtraria q̄nā aliquid est non actio & tñ nō ē cōtrariū motui. Sed tu d. quō sincopis est mot⁹. dicendū q̄ est mot⁹ spūum ad cor. Vel dicendū q̄ reducif̄ ad cōtrariū motui. Dubitat q̄ opilatio uī actio cū possit eēi fieri & motu. Dicendū q̄ non est actio sed actione inducif̄. uī n̄ est actio. i. operatio uirtutis nec reducibilis ad uirtutis actionez sicut defcūs

ut sincopis. **COMPARATE**
AVTEM AD RES DE FOR
IS. Hic oportet supplere causas ex
trinsecas effi. que sunt cibus & potus
calidi: Sed tu dices supra dicit de soli
ditate. Dicendū q̄ soliditas potest
fieri a causa intrinseca corporali. & de
hac supra dixit. & a causa de foris uēi
ente. ut balneo allūinoso & sibi. & d
hac loquitur hic. Sunt aut omnes iste
cē 24. ut apparet in figura.

Ca. udec^m. Dese. effi. ex angustia.

VANDOQVE ACCI

q **DIT.** Exequitur de unaq̄ q̄
sp̄rum effi. & p̄mo de eis q̄
cōpantur ad dispōes aīales. 2° ad cor
porales. 3° ad res que ueniūt de foris.
ibi secūda. labor. ibi 3^a. q̄nq̄ accidit. ex
calore aeris. p̄ma ps habet octo. sicut
octo sunt iste cē aīales. & p̄mo deteri
nat de effi. ex angustia. Oportet autē
p̄mo scire in quo differāt angustia tri
stia & cogitatio. & scias q̄ ista uoca
bula currūt multū ad placitū & uī
q̄ s̄m diuersas linguas sint diuersa &
iam in hoc est magna cōfusio. Quidā
g^o magistri dicūt q̄ angustia ē dolor
anime de p̄terito malo: sed tristitia est
dolor anime. de futuro malo. Alii
dicūt q̄ angustia ē dolor uel passio aīe
ex cogitatione de aliquo dampno pre
terito ut morte amici uel filii uel amī
sa pecūia. sed tristitia est dolor uel pas
sio aīe ex hoc q̄ homo nō pōt asseq̄ qd̄
dam bonum q̄ q̄rit. & ideo dixit auic.
p̄pter rem q̄sitam. Alii dicūt q̄ an
gustia est quasi subita tristitia uñ q̄si
subito reuocat calidum. sed tristitia ē
paulatim accēs. & ideo paulatim reuo
cat. Rasis uero decimo septio conti
nentis p̄mo ca^o dicit q̄ tristitia est q̄n
quis cogitat cū dolore de re amissa. &
s̄m hoc uī q̄ tristitiam & angustiam
simul cōphendat. Sed ysaac 2° feb.
& gilbertus in hoc ca^o dicūt q̄ angu
stia p̄tinet ad uirtutem spūale cordis
sed tristitia ad rōnalem i cerebro. Aza
ranus uero in hoc ca^o cōtrariū istorū
dicit. Nā dicit q̄ anxietas. i. angustia
p̄tinē ad uirtutem cerebri cogitatuaz
sed tristitia ad uirtutem uitale cordis
Isti g² modi omnes sunt diuersi. & h^c
p̄pter uariū modū cōphendendi uoca

bula. Et nos dicam⁹ illd̄ q̄ uī n̄ ē li
gue magis domesticū. & ē q̄ hee tres
passiones angustia tristitia & cogita^o
cōcant in hoc q̄ est moueri calidū it⁹
propter passionem in anima: Sed an
gustia uī dolor siue passio anime. p̄ p̄
deperditionem rei sup cuius reacq̄ itōe
n̄ sp̄at. ut ē dolor de morte filii p̄ amici
& q̄a cad^t cū cogitatōe de sp̄a^o iō angu
stiatu homo. & inflāmītur spūs eius
cōstricti i interiorib⁹. & q̄si seq̄ ex h^o
angustia corporalis. q̄ est non q̄escere
in aliq̄ figura. in q̄ se situat: Tristitia
aut est passio ex deperditōe rei sup cu
ius rei habitōe non cadit de sp̄atio ut
q̄n tristatur quis de pecunia p̄dita. de
cuius reacq̄sitione sollicitatur & q̄a n̄
de sp̄at. uī g^o q̄ angustia sit fortis tri
stia. & ideo incendit in angustia cor
plu s̄q̄ i tristitia & ecōtra possz itelligi
Cogita^o uero est p̄funda medita^o i ali
quo: non q̄ cadat ibi angustia p̄ tristia
sed sic cogita^o simp̄r cum abstractōe
quadam: ut est cogita^o de dō i q̄ p̄fū
danf quidā fideles: ex quibus apparet
q̄ hec sunt satis p̄pinqua: & ideo q̄nq̄
in uno ponūf capitū. ut ab haly. tertō
practice. Ex quibus & apparz lra:

QTANDOQTE. Quia in corpo
ribus paratis. **FEBRIS SPIRI**
TVALIS. Idest effi. uel. i. in spū uita
li cui plus appropatur angustia secun
dum ysaac. **IGNEITAS** x̄. Prop̄
dominiū siccitatis. s. a calore exiccāte.
cōclusus enim calor in corde. & ibi agi
tatur i angustia inflāmat epar. & acuit
urinam. **ACVITAS EIVS** Sci
lz urine. uī eius. s. caloris sui ad tactu
cum febrit. **MOTVS OCCVLI**
x̄ Quia hic est p̄fundatio caloris in
absq̄ repulsiu ad extra. cū sit dispatus
AD CITRINITATEM. i. fuscēdi
nē. uī uiriditātē sic eīz q̄nq̄ arabes di
cūt d̄ citrinis. & itelligit q̄si uirides ut
plixe discussim⁹ 3° cañ. fen 3° tractatu
secundo ultri^o capitulo. **PVLVS**
AD PARVITATEM. Profun
dato calore. **FORTASSE AD**
DVRITIEM. Dubitat quā for
tasse. dicendū q̄ est modus loquēdi uī
loquitur de duricie multū notabili: q̄
apparet cū multa est exiccatio.

CVRA.

PORTET. Hic ponit curā
o nūc cū his q̄ respiciūt cāz: sic
sunt letificantia: nunc cū his
que respiciūt fe. s. inflātionem cum
infrigidantibus: nunc cum his q̄ respi
ciūt accūs. s. exiccationē cū humectan
tibus. CVM FRICATIONE.
ad penetrandum. OLEVM E
NIM ALIQVOD. s. dulce uel uiol
latu3 uel camomelinū ut tua extimātia
iudicat. QVAM BALNEVM
Quia in pmo occurſu balneū calefacit
reliqua sunt nota.

Capitulū duodecimū. De febre
effimera ex tristitia.

VANDOQVE ACCI
q DIT. Hic apparet q̄ tristitia
est dolor anime ex hoc q̄ qm̄
aliqd bonū nō pōt assequi unde dicit
QVANDO REM QVESITA
M. Scilicet non potest assequi. MO
TVS LABORIOSVS. Quia tri
stitia mouz it? calidū & iqtuz ē solici
tudo d habēdo: quodā mō mouet extra
NISI QVIA MOTVS OCULI
EST AD PARTE3 EXTRIN
SECAM CV3 PROFVNDITA
TES VA. i. quis sit pfundus. PROP
TER RESOLVTIONEM. Alr
hnt qdaz. PROPTER RESO
LVTIONEM QVE EST AD
PARTEM EXTRINSECAM.
Suple est. & uult q̄ licet oculus sit ex
iccatus & pfundus propter resolutō
nem & exiccationem in motu calidi. &
inflātionem & uigiliis q̄ omia sūt in
tristitia tamen q̄ in illis est sollicitudo
psequendi aliquod: calidum mouetur
extra. & sic oculus apparet. PVL
SVS NON EST DIMISSVS.
z. Scilicet sicut in angustia. IMMO
CVM DEBILITATE. i. cum remis
sione depressionis in eo. SED EST
SALTVS. Id est iectigatio quedā ex
subito qnq̄ motu caloris ad extra. uel
saltus. i. mutatio de pfunditate ad api
tionē qn subito apparet sibi uia q̄ hāc
rem sic potest psequi. Cura patet.

Capitulū dicimū tertiū. de febre
effimera ex cogitatione.

VANDOQVE SIMILIS
q Quia simili modo ex inflam
matōne spūs & sic forsan tin

gr̄ urina. cogitatio autem multa. in re
bus in quibus cadit speculatio. & non
accidit ppe desperatio. ut in angustia
nec spes stat. ut in tristitia. disponit oculi
los equiformiter. & quasi stat isti una
forma intuitus licet in summa oculi pl⁹
declinent ad intus q̄ intus trahit ca^{oz}
& ideo dixit est ad pfunditatē. sed ppe
non esse ibi angustiam uel tristitiā nō
est motus ad clausiōem mō. & modo ad
apertionem. in maximis enī speculatōib⁹
pprie non tristamur uel gaudem⁹ sit
in aliis que psequimur rōne boni uel
mali. ut intelligit pble^{um} 3° 6. pble^{te}.

PVLSVS DIVERSVS. Dices
quomodo est diuersus & plurimum
equalis? Dicendū q̄ est diuersus ppan
do diastole3 sístoli uel est diūsus ppe
aliquam diuersitatē in motu caloris q̄
accidit ex hoc q̄ mō apparēt sibi cogi
tatū uel speculatū quasi cōprehensū
& intellectū: mō nō sic: hec tñ diūsitās
est pauca respectu eius q̄ est in tristitia
& angustia & ideo respectu illius pōt
dici eq̄lis. ADCITRINITATEM
pppter uigilias & aliud supra dictū. &
cōsidera etiā q̄ per cogitationē posse
mus intelligere cogitatōem solā de ali
quo psequendo pter q̄ ibi esset tristitia
non solū cogitatōem spūs & patet ibi.

Capitulū decimū quartū. De feb.
effimera ex ira.

VANDOQVE ACCI
q DIT. Quia ira ē feruor pp
ter appetitū uindictē: iō inflā
mat & rubificat faciem nisi cum ea sit
timor. unde est illata iniuria a maiori.
quare non sic copiose calidū extra mo
uet. & iō nō fit pfūda rubedo. s3 clara
& hoc uocat citrinū. INFLAM
MATIO. Propter uapores mltos ad
faciem motos. TIMOR. i. timetur
de alia febre. s. humoralis: lra iudei: hēt
tremor. qui apparet cōis i mltū iratis
in manibus & pedibus: immo i labiis:
q̄ debilitat uirt⁹ motiua mēbrox pp
ter malū i spū motū: & supfluū exitū
ad exteriora & h^o ē qd d^r ppter debili
tatem uel quia aliquis humor acutus
mouetur mordicans stomacū p mēbra
& hoc uult cū dixit ppe motū hūoris
VRINA ACVTI TACTVS.
Cōtra ysaac in hoc ca^o ponit q̄ urina

nullū habz acūmē. & pbat qā ca^o cito
intrus & extra mouetur. Dicendū q̄ i-
telligit respectu febris ex angustia.
QUANDOQUE EST ALIQ-
VANTVLVMCLARITATIS
quando est inflāmatio nō faciēs fortē
ebullitionem. & quādo mltū trahit ca-
lidū extra. & p oppositū pōt apparere
turbida.

CVRA.

AC EOS QUIESCERE

f Hec cura cōuertit ad cāz cu3
quiete & letificantibz. Cōū-
titur etiam ad dispōem. s. calorē trans-
pirando & remittendo acuitatē: cum
balneo. s. pauce caliditatis qā si essz ma-
nifesti caloris noceret. & sic tollit cōtra-
dictio ad serapionē. & cōuenienti3 cu3
oleo aliquo. ut uio. q̄ melius est. ut p3.
& ideo dat frā & hūida. & p̄hibz uinū
ne inflammer. & quia auget irā ut sa-
pio. & tu cōsidera cōsuetudinē.

Capitulū decimū quītū. De feb.
effimera ex uigiliis.

QUANDOQUE ACC

q IDIT. Notificat modū fien-
di febrē effi. ex uigiliis: cū m-
mltū moueant calidū: ut satis dixit p̄
mo libro fen. secūda & fen. 3^a. **IN-**
FLAMMATIO PALPEBRARUM.
Contra quia hoc fieri uidet in somno
multo ut supra. Amplius quō oculi
fiunt p̄fūdi & inflari. Dicendū q̄
ex multo somno inflatur facies. & pal-
pebre. ppter retentionē uapoz. & p-
hibitionem resolutionis. sed i multa ui-
gilia ppter corruptōez digōis: uñ sur-
gūt uapores multi: & mali ad oculos: &
quia ipsi oculi & palpebre sūt fatigati
& debilitati plus. nō illuc tendūt uapo-
res & cum hoc totus ocul3 pōt esse p-
fūdus ppter exiccatōez humiditatis
bone: **CONTRVBATIO V-**
RINE. Contra quia uigilia in cru-
dat urīnam. & sic fit tenuis & clara.
dicendū q̄ p cōturbationē intelligit p̄-
uationē lūinositatis q̄ accidit ex digōis
defectu: non dico q̄ sit p̄uatio digōis
ut innuit auic. p̄mo libro fen. 2^a ca^o de
signis colorū urine. Vel diceudū q̄
ex uigiliis fit urina turbida: si sint mē-
mote q̄ si non: fit tendēs ad claritatez.
Vel dicendū q̄ uigilia tingit p̄p̄ mo

tū caloris. q̄nq̄ discolorat p̄p̄ defcēm
eius ex multa resolutione & hāc disco-
lorationem uocāt cōturbationē. **CI-**
TRINITAS. Propter maliciā quia
q̄si cōburitur uel acuit sanguis. & ideo
citrinantur facies non potētū dormi-
re ut auer. 2° colliget. **INFLAMMA-**
TIO EIVS scilicet faciei. **PROP-**
TER EXICCATIONEM. Exic-
cat^o ē uōbulū arabicū & sig^{at}cat. s. duo
euigilationē & nō sic sumitur hic & i-
pletionē flegmaticā sipez cacesie. ut 73.
i3. cōtinētis ca^o d̄ apostēatibz f̄patis. &
hoc mō hic intelligitur q̄si dicat inflat
facies qā fiunt cacerici ex mala digōe

CVRA.

VRATIO AVTEM.

c uertit intentionē ad causam
& ad fe. & ad excitationez.

SVMANT VINVM IN POT-
V. Scilicet ad humectandū & inducē-
dum somnū. & ideo limphatū & debet
ēē uinū mediocre & nō antiquū purū
& non copiose sumtū. qā mortem idu-
ceret multiplicando uigilias sicut acci-
dit seruo notariū 3° de interioribz quin-
to capitulo.

Capitulū decimū sextū. De fe.
effimera ex somno & quiete.

SPIRITV. considerandūz

a q̄ licet supra dixerit de trāq̄-
litate corporca & aīali eas tñ
ambas hic cōprehendit simul cū sōno.
qā somnus quieri uehementer ē simil.

QUANDOQUE ETIAM SOL-
VITVR. dices immo semper. dicen-
dum q̄ hoc dixit propter ees. a quibz
multi uapores resoluūt qui retenti fa-
ciunt fe. sed hoc non est in omuibz sed
quibzdam. & sig^{at} hoc cū dixit q̄nq̄.
RESOLVTIO VAPOROSA
PVLVSVS. i. apparens in pulsu quia
uidentur inde exire uapores. uel pul-
sus. i. iectigationes.

CVRA.

VRATIO EIVS & **INFRIGI-**
DAT ET HVMECTAT. con-
tra quia ista inducūt somnū. **EX-**
ERCICIVM TEMPERATVM
Contra quia cōseruat calidūz nō infrig-
idat. Dicendū q̄ infrigidantia &
humectantia dantur p̄p̄ febrē & non
quecunque. sed que cū hoc teneāt eu3

nigilem ut balneū & exercitiū. Ad
2^m dicūt tpatum dici debile exerci^m
quia iste nō possz multū exercitari. cū
sit febriens hoc exercitiū excludendo
uapores inflāmatos infrigidat & hu-
mectat. **ET NON OPORTET
VT BIBAT VINVM.** Vinū time-
tur uel ne uapores moueat ad caput. P^r
ne ageret humores ad putredinem. uel
ne dormire faciat. sed propr^a alia posset
quipusdam concedi.

Capitulum decimū septimū. De
febre effimera ex gaudio.

**VANDOQVE ACCI-
DIT.** Hec similitudo est ge-
neralis qā utrobq; sit inflā-
matio ex motu ad extra licet ī gaudio
fiat magis paulatim. q̄ ī ira nisi sit gau-
diū magnū subitū. **FREQV-
ENTIA MINOR.** quia calidū non sic ī-
cenditur.

CVRA.

VRA IST PROXIMA
c Non omnio similis nam in ira
sunt letificantia sed in gaudio
tristantia.

Capitulum decimū octauū. De
febre effimera ex timore.

VANDOQVE. Primo ha-
q bes differentiā īter angustia
& timorem & pportionem
q̄lis est īter gaudiū & iram. in timore
enim subito intus calidū mouetur. &
ideo quandoq; incurrūt fluxū uētris
& urine & sitiūt. ut arist. tiles pbtum
27. pmo. & 2° pblemate. & qā subito
fit in timore motus. ideo magis diuer-
sificat pulsū. Tu autem attende q̄
in generalibus sciencie medicine. ut in
pmo canonis sen 2^a diximus q̄ acciā
anime raro repiūt pura. sed uehement^r
cōmixta.

Capitulum decimū nonū. De
febre effimera ex labore.

ABOR. Determinat de ef-
fimeris cōpatis ad dispōnes
corpales. & pmo ad eas que
sunt motus & actōnes & cōtraria. 2°
que nō sunt. ibi secūda opilatōes. pma
in sex licet fuerint ille cause septe. tñ
tranquilas iam cecidit in capitulo de
effimera ex somno: pmo igitur determi-
nat de effimera ex labore. **Delibat**

q̄re dixit nocens operationib⁹. Di-
cendū q̄ placuit sibi hec forma loquen-
di. uel dixit qā singulariter uideri īpe-
diri opatio cōuersationis humane ex ī
moderato exercicio. & forsan uult con-
tiuari lram sic. nocēs opationib⁹ & est
ā. i. īpedimentum in opationibus ē no-
cumentū q̄ facit in spū uitali & aīali
qā isti buo spūs max^me sunt pncipiū
motus secūdū impetū siue uolūtariū
SIGNA TACTVS. i. pceptō laxi-
tudinis siue sit ulcerosa siue extenua-
tiua uel apostemosa. secūdū corporū
diuersitatem. **TEMPERATVS**
Contra quia non faceret febrem. Di-
cendū q̄ dicūt tpat⁹. i. non supflue ex-
cedens. cum g² est talis labor. & non ē
in eo exiccacō. i. nō fit circa mān ex-
iccantem. ut ignem aut arenā aut frig⁹
non p̄hibet sudor: accidit in fine talis
effi. aliquis sudor. **SI AVTEM
SVDOR.** Scilz in labore aut labor
fuerit ā. **TVSSIS.** Nocito pmo
ne ex inflāmatione. **AD DVRTI-
IM.** Propter exiccacōem. **VRI-
NA CITRINA IT CALIDA**
**PROPTIR MOTVM SVBTI-
LEM IT PROPTER RLSOL-
VTIONIM.** Quidam dicūt q̄ hec
refertnr ad uriuam & ad pulsū ut sit
sensus urina tincta propter motū coe-
pulsus est debilis ppter resolūcōez alr
urina tingitur & apparet calida ppter
motū humorū subtiliū calidorū & ppter
resolūtionem. i. ppter calidū resoluēs. P^r
. i. ppter dissolutionem humorū calido-
rum: qui pnt associari urine. alia littēa
habet citrina. i. tincta propter motum
colere. & clara ppter resolūtionē idē
subtilis clara quia in illis est facta ex-
iccatio.

CVRA.

VRATIO pmo ponit curā
secūdo interponit quorūda;
sententiam tertio cōplet curā
ibi secūda Quidam. ibi tertia Et opor-
tet. Est autem ītentio autē. hic ad tria
scilicet ad causā q̄ est labor. & ad lax-
itudinem inductam ppter humectando
& ad rectificacōez diete que & ipsi fe-
cōueniūt. **QVIDAM.** Sed t. d.
ga. ponit 3° de re. sa. q̄ ī laxitudine apso-
sa ualde minuat cibū. sed talis pōt est

ex labore .dicendū q̄ plurima laxitu
do que cōiūgī huic febrī ē harefcīua
& iō hali 3° practice uertit suaz itēōez
ad eam & auic. hic. Qui ergo dicūt q̄
regim̄ plus subtilit̄ uel intelligunt q̄
regim̄ aliorū. i. patientiū fe. acutas. &
est sermo falsus ut apparet uel aliorū
patientiū alias effi. & est falsum q̄
pōt hic esse fortis uirt̄ & necitas cibi
est propter siccitatē. & ideo hali ibidē
dicit. fercula sepius multiplicet. & pl^o
subtiliabimus in fe. effi. ex opilatōe. s̄
si laxi^o sit ulcerosa & ap̄p̄osa. o3 itēdē
ad curā fe. effi. cū h^o itē^o ad illas laxi^{nes}
& q̄a in ulcerosa & ap̄p̄osa non sic copi
ose cibo indigemus. & p̄p̄e in ap̄p̄osa
ideo non sic copiose nurrim^o. & d̄ hac
itēdit gal. sed auic. de ea intendit q̄ pl^o
cōiūgī excessiuo labori. i. arefactiua.
uel dicendum ē q̄ intelligit de arefcīa
siue plus illi cōiūgī. siue non. **ET**
OPOR TET. Cū p̄cessit cibaria
m̄lti nutrimentī. & paucarū supfluitatū
sicut testiculos gallorū. & hic cōcedit
pauci nutrimenti. & multax supflui
tatū. ut fructus humidos. Dicēdu3
q̄ istis exhiben^t cibaria uel ad restau
rationem cōsumptax humiditatū. &
sic dantur cibaria multi nutrimenti. p̄
ad humectandū & madefaciēdu3 sicc
tatem. & tpandū calorem. & sic dan^t
fructus humidi ut mala. & mala gra
nata. ut p̄saac. & sic cessat contrarietas
si qua apparet inter auctores. **AVT**
IVLEB ET ALIVD SI NON
FVERINT ASSVLT. Timet p̄
cussionem membrorū a uino in hoīb^{us}
non cōsuetis. Aliabā uero parx d̄ eo cō
cedit nec in hoc est discordia nō cōcor
dabī quilibet enī cōfīsus est ī sua i^{sti}
matione. **ET OPORTET VT**
Considerandū q̄ si 9° corporis ē frigi
da serapio docet iungere oleū de keiri
& camoille. & p̄p̄e uerificatur sermo
serapionis si aliqua materia humoralis
mota est. **PROPRIE CAPIT**
ī. quia hec magis ledūtur p̄ motū.
POST BALNEATIONEM. Ut
retineatur aqua in poris. **AROMA**
TICETVR. Scilic3 frigidis ut rosis
& sandelis ad tpandū calorem. & quia
cōfortant. **PROPTER RELI**
QVAS. i. lassitudinis. **OMNIA.**

de bonis cibis & unctione.

Capitulū uigesimū. De febre
effimera ex euacuatōe.

VANDOQVE ACCI
DIT. Quatuor ponit causas
p̄pter quas euacuatō fac^t fe
brem effimeram p̄ma est motus super
fluus in spū sit enim in motibus hūo
rum motus spūum. & agitatio fortis.
& est cā communis uomitui & solutō
ni uentris: & forsan cursui sanguinis.
Secunda cau sa est laxitudo q̄ pōt seq
p̄pter multū surgere ad sellaz. uel p̄p̄
ter hoc quia humores mouentur circa
musclos sed modi laxitudinū sūt mo
di dolorū. qui inflammant. & forsan q̄
auic. intellexit duas cās dcās. ut una3.
& est q̄ euacuatō supfla. i. fluxus mo
uēt & inflammant spūm prop̄ laxitu
dines surgendi ad sellam. 2^a cā uel
3^a est q̄a medicina est calida & sicca. 3^a
uel 4^a causa est furia coe p̄p̄ flebo
tomiam. & pōt ex hoc fieri putrida ut
apparet. sed si appropriaret eam pl^o ad
effi. dixit humiditatem. i. humiditatē
aliquam aptam euaporare. Facit redī
ad futuram coleram. i. ad incēdiū & in
flammatōnē & hoc est in habūdantib^{us}
colera. & celerico sanguine.

CVRA.

PORTET. Signa sūt nota
scilicet ipsa euacuatō. Cō
sideradū q̄ intentio ī hac feb.
est ad tria. i. ad cā ipsius que est flux^{us}
supfluus & p̄ hoc recurre ad 3^m libru3
& cōsidera si c̄portet illū retinere uel n̄
2^a intēō est ad cām uirtutis. & sit cu3
cōfortantib^{us}. & q̄a cū hoc oportet inten
dere ad fluxū & distempantiaz febrī
lem. ideo ista cōfortācia uult eē frigida
& humida prop̄ febrē. & imponit in
cis aliqua stitica p̄pter fluxum & erit
iste cibus. vbi gratia succ^{us} cāniū pulle
uel pdicis. cū pauco uīno granatorum
& citoniorū. 3^a intentō est ad febrē ut
pater. **ET DE HAC SVMMA**
Silicet confortā^m stiticox. **FRIGI**
DIOR E. i. minus calido ut massicino
ē enī min^{us} calidū. q̄ nādinū ut gal. sex
to de re. sa. penultimo ca^o. **AROMA**
TIZATO. i. aromatico boni odoris p̄
dixit hoc propter alias res. que ibi pon
ūtur Tu aut cōsidera horū oleorum

cōpōnes q̄a multū uaria sunt secūdu
uarias ciuitates. **LET EXPRIMA**
TVR. Assignāt cām quidam rudes
q̄a si non exprimeretur fieret frigidum
& opilarer: isti ignorant olei nāz. quia
resistit multū infrigidatōi. immo cum
calorem acquisiuit multum tenet. Cā
g^o est quia auicenna timet actualē leui
tatē oleorū. & iō uult eorū uirtutē & nō
laxitatōz actualē. Dubitat utrum
tepidū sit mollificatiuū & isolutū uir
tutis uidet q̄ nō quia sua caliditas est
ppinq̄ naturali cōfor^o sibi. Incōtrariūz
galie. & te^{ce} & hic auicē. Quidā dicūt
aliud eē tepidū & aliud tpatū ut uide
tur posse colligi infra cap^o de cura 3^{ne}
pure ubi postq̄ docuit balneare cū aq̄
tpata docet postea tepidā sup a spgere

Dicūt igit q̄ tpatū calidū cō fortat
sed tepidū debilitat hic sermo non pōt
tollerari quia tepidū ifra tpatūz remit
tit calorē & quasi debilitat stringit po
ros sed hoc nō debilitat. Dicendum
igit q̄ tepidū q̄ est suauē calidum &
tpatū debilitat p accūs & p se cōfortat
scilz inducēdo cōformē calorē sed quia
aperit poros & eos aptos tenet & con
mōrū calidū ad extra iō debilitat & q̄a
hū^{tes} mouet & elliquat sed calz occur
rens fortius licet p se deberet pl^o debi
litare tñ p accūs cōfortat respectu repi
di q̄a quasi quadā mordicatōne poros
claud^t maxie aut b^o uerificat circa uē
trē. s. stomachū & in testina quia sunt
mēbra neruosa fria unde pl^o cōfortat
a cap^o nō sic a tepido & iō gal. ibidē dix
it exsoluūt omia tepida robur uentris.

Capitulū uigesimalū p^{mū}. De fe.
effimera ex dolore

OLOR. Quare dolor cale
d faciat est sermo p^{ix}us alibi

CVRA eius que fit ex
r **EGATVR.** (dolore.

Intendit autem in cura ad do
lorem per ea que sciuntur in
suis capitulis & ad febrem. cum in fri
gidantibus & humectantibus balneis &
in unctionib^o sicut dixit in ea q̄ ex la
bore accid^t q̄a laxitudo ē doloris mō^o

MOTVS DOLORIS. vbi grā
in capite uel iuncturis sed si sit dolor uē
tosus possibile est ex hoc curari.

Capitulū uigesimalū secundum. De
fe. effimera ex sincopi.

VANDOQVE ACCI

q **DIT.** Dubitatur cū sincopi
pis pducatur ad frigiditatem &
casū pullus quō pōt esse cā fe. Dicēdū
q̄ propter subclusionem spūs in corde
& phibitōnē respiratōis accidit inflo g^o
primo a sincopi accidit fe. int^o deinde
cū surgit a sincopi appz magis extra &
iō dixit accidit diuersa calefactō & acci
pim^o q̄ pōt esse fe. sincopi stāte & etiā
recedente unde dixit reliquie. Sed
tu dices nō debuit dicere reliquie imo
debuit dicere ipsa febris cū maiori sui
duratōe quia sincopis nō durat una die
naturali sed forte min^o q̄ hora. dicēdū
q̄ hec febris accid^t cū sincopis frequē
tar sepe in die uel diebus & iō possibile
est q̄ ille occupet magnū spaciū diei uel
diez duorū uel plurium ut cū sunt cau
sa stomachi frequentes ergo parū ex
tra illas durabit febris nisi uenerit in
ultia sincopi Et ideo dixit auic. post
ablatōnē timoris & nō dixit post abla
tionem sincopis quia plures sincopes
pcesserit & nō dubitet amplius de ei^o
euentu ablato enī timore de sincopi nulla
speratur uenire Sed ablata una sincopi
sperari pōt alia euenire

SIGNA & **QUANDO**
VINCIT FRIGVS .s. extra.

INDVRICIE .s. quando uincit fri
gus uel quādo esset extenuatō propter
sincopes. **CVM VERMINACI**
ONE .i. cū uermiculis in actu sincopi
quādoq̄.

CVRA.

q **VANDOQVE.** uertit itē
tio ad sincopi cū cibis & potu
.s. uini nō timēdo fe. ut etiā iz. te^{ce}.

IN CANONE. .s. de cura extenua
torū. fen. 7 & de etica

Capitulū uigesimalū terciū De fe.
effimera ex fame

VANDOQVE ACCV

VNTVR Cū cibis habeat

inter sua cōmoda tpare calorē

oportet q̄ fiat ex fame incensio

QUANDO NON IN VENIV

NT. .s. corpa uel uapores

NVTRI

MENTVM. id est id ex quo generat

AD DVRTIEM. ppf exica-
tio dicit qñq quia pñs apparet qñq
febris q̄ exicatio & induratio ex priua
tione cibi.

CVRA.

IBATIO. Considerandum q̄
c ponit cibaria que dantur stan-
te fe. & sunt infrigidantia ut
tyfana ordeī & que dant post febrē si-
cut cibus de carnib⁹ & iō lra dicit post
illā. s. fe. sed si lra dicat post illas. s. sor-
bitōnes tūc lra uult q̄ stante fe. pmit-
tas cibaria frigida nō corruptibilia ut
kist ordeī ne a stomacho ignito & aui-
do corrūpātur cibaria alia & subsequē-
ter si indigēt possūt dari cibaria magis
cōfortantia ut de carnib⁹ & colliga⁹ hic
cañ. ex generali quodā cañ. p^o libro fen.
3° ca^o de regie p cibū. A QVA TE-
PIDA .i. debite calida & intēdit aui.
totum corpus humectare.

Capitulū uigesimū quartū. De
fe. effimera ex siti.

EC PROXIMA. Hic

b uult aui. inuē q̄ magis accit i
flāma^o i uaporib⁹ & spiritib⁹
ppter sitim q̄ pppter famez quia in siti
deficit sedatio caloris que sedatio fit ab
humido aqueo q̄ est maior sedatio q̄ illa
q̄ fit a cibo & hoc ē qd dicit est dignior
q̄ accidat caliditas forti⁹ in uaporibus
.i. in spiritib⁹ & uaporib⁹ ppf defectū
eius q̄ sedat de aqua. i. ppf defectum
sedationis facte ab aqua sitie aquoso hu-
mido su. q̄ pppter defectum sedationis a
cibo. Considerādū aut est q̄ in siti cor-
pus magis inflāmat q̄ in fame ut a
cōfēdin⁹ & apparz quia in siti appetit⁹
frūz seu aliqd exūctiuū & ideo difficili-
us & tediosius est tollerare siti q̄ famē
ut aq. querit pble^{tum} 28. pble^{te} 7° licet
aliā det causam & in hoc inuit aui. hoc
ut arguat ubi est idigentia maioris ex-
tiguētis ibi fit maior inflāmatio & fre-
quētius etiā fit sed in siti est indigentia
maioris & magis extiguentis. Conside-
rādū q̄ hic p aquā fructuū nō intelligit
aq. i. decoctionis cassie & tamarin dorū
ut cōfē intelligūt me^{ci} p aquā fructuū
sed intelligit aquam fructuū frigidorū
& hūidū ut malorū & malorū gra-
nator i dulciū & citrāgu^{lorū} & huius

sed pprie aq. i. siccū granatū quia
remotiora corruptōne. SI POSSI-
BILE. Quod non fit extenuatum.

Capitulū uigesimūquintū. De fe.
effimera ex opilatione.

PILATIONES. Quatu-

o or erant species effi. facte ex
rebus q̄ sunt corporales & sunt
non actōes nec motus. s. ex opilatione
& nau^{ua} sacietate aposte & soliditate
& ideo de hiis quatuor determinat & p^o
modo de effi. ex opilatione. & p^o quantū
ad causas. 2° signa. 3° curā. ut patet. priā
in 4°. p^omo ponit causas opilationū. 2°
applicat ad puentū effimerarū. ostēdēs
de qua hic intelligit. 3° ostendit causas
esse. 4° ponit cañ. quosdam s. i. e. comple-
tōes ibi 2^a & cū dicif. ibi 3^a & huius. ibi
4^a & hec. Considerādū q̄ innuit duos
modos generales opilationum. s. p^ocorū
& assignat causas. una p^ouatio ablatio-
nis unde tenetur sordities & hoc est q̄
dicit ppf spissitudinē. ET p. i. 2^a cā
est multitudo ciborū unde fiunt multe
supfluitates oppilātes. alia cā est frigi-
ditas aeris i. alia causa est oppilatio in-
uenis & fit in uis & meatib⁹ quātū ad
cōcauitatē & orificiis q̄ ad extrema-
tē q̄ terminat ad mēbra & cursibus &
uis q̄tū ad poros quib⁹ cōicat aut dix-
it uis quātū ad puas i. & cursib⁹ q̄tū
ad maiores ramos. ET CVM DI-
CITVR. Hic applicando causam ad
effi. eligit p^omo de qua intelligit. 2° dat
modū puentus. ibi 2ª nam plerūq̄.
AD HANC SPECIEM. s. que fit
ex oppilatione orificioz u^l cursuū uel
uenarū uiarū quia ista pprie dicif ex
oppilatione q̄ eim fit ex oppilatione poro-
rū cutis dicif posteri⁹ & dicif pñs ex
dēpsitate uel soliditate. NAM PLE-
RVM QVE. Hic accipif causa gene-
ralis istarū opilationū q̄a repletō addita
s. solutōez. i. q̄cūz euacuatoez manifestā
uel occultā. scdo accipif cā cois aduen-
tus fe. quia accidit caliditas supflua se-
cū dū modū quē dicit. 3° quō fit effi. &
quō hūoralis putrida u^l non pūda fit
aut effi. cū calor stat in spū qui est debi-
lius corp⁹. s. in modo substantie quia sub-
tilis rar⁹. ET HVIVS. Assignat cās
hui⁹ oppilationis uiax uenarū & cursu

um & tangit tres modos oppilationum
secundum tria genera causarum. scilicet oppilationem
quam dicunt medici at tenuatorem propter ma-
teriam in uia quam materia potest peccare multitudi-
ne grossius uel uiscositate Coartatorem
ex coactione parietum ex frigore uel
apostemate carnosam ex nascetia rei in
uena ubi gratia ueruca & ista oportet me-
morari ex fen. 2^a p^a. li. f. en. 14. 3^a. li. s. tu
dices in qua uena posset nasci dicendum
in aliquo magno ramo intus uel super
magna parte orificiorum extra ut in p^anti
bus magna parte cutis propter ulcera uel
combustionem longinquam autem est quod hoc
fiat & si fiat quod sit causa efficiens. propter euentum cum
ei illa causa sit inseparabilis esset feb. efficiens.
inseparabilis tamen alie esse ut ira & que coniuncte
huius oppilationi carnosae excitant efficiens. ma-
gis quam si illa oppilatio carnosae non esset. se-
cundo dices iste cause sunt extrinsecas. scilicet fri-
gus constringens Dicendum quod loquor de
facto a causa intrinseca uel dicendum quod
oppilatio uiarum est de causis intrinsecis
quam dicitur corporales sed cause earum possunt
esse extrinsecas quoniam sic possit dici de
solitis que tamen dicuntur causa extrinseca
& dicta est supra uel dicendum quod sermo
hic aui. est extensus ad causas omnes opila-
tionum quarum uel reminisci ex primo libro
non quod omnes ille oppilationes sint causa
efficiens. & proprie efficiens. de qua est sermo in
hoc cap^o sed oppilationes a materia quod ap-
paret per illud quod subdit quoniam corpus
in ea est plurime materiei. ET HEC
ponit. 7. can. p^o est notus cum ponat
causam quoniam corpus est plurime materi-
ei & ex hoc aptius ad putridam. etiam non
patitur incendi sic sicut membra 2^a can. ponit
accidit quedam ADHERENTIA. i.
continuitas sicut continua est in inflammatione
stante oppilatione MEDIA IN-
TER IGNEAM. Dices ubi est aliquid
extremum dicunt quidam quod uult dicere in
igneam & rubeam quia in citrinum & ru-
beum Alii iter igneam. i. inter gradus ig-
nei qui non est debilis igneitatatis sicut in
effimeris partibus calidis. nec fortis sicut in
colericis putridis. 3^a can. est notus. Circa
4^m can. dicitur quod si sunt oppilationes plime
fortes tunc talis efficiens. transit in putridam
ut gal. 8. therapentice. Dicendum quod si sunt
fortes in ultimo ita tamen uie uenarum quam pori

extra in cuti sunt opilati tunc transit in pu-
tridam & de hac aui. non intelligit unum dicere
non sunt inspissantes intelligitur 6° quod non sunt for-
tes in ultimo sed satis fortes quodammodo di-
cunt non sunt inspissantes. i. non sunt a causa ex-
trinseca uerbi gratia frigore aeris quia talis
efficiens. non est longa imo facilius remouetur

Circa 5^m can. Dubitatur quomodo efficiens.
habetur pox^o cum sit fe. f^a Amplius propter
fixionem oppilationis debet dici quod fixum non
quod accidat & reuertatur poximaliter dicitur quod
uere efficiens. quod fit a causis puris primitis ubi
gratia calor solus non poximaliter. i. non pedit a
materia inouabili. Sicut tu d. Sicut unus
humor putridus disponit alium ut ex hoc
pox^{us} reuertatur sic spiritus modo inflama-
tus disponit alium. dicendum quod putredo est dis-
positio finis in humore ex dispo^one poris
humoris & ideo non generatur putridus humor
sed post generationem putrefit uestigio
mali caloris. Spiritus autem non disponit taliter cor-
pus eo spiritu quod primo fecit efficiens. recedere Peua-
porate uel r^apato generatur alter spiritus in-
flamatus sicut prius nec imprimunt spiritus
malam dispositionem sicut faciunt humores
quia grossi. Efficiens autem dicte non sic uere ut
quod fit ab oppositis possunt poximaliter &
hoc quia pox² uel opila^o tota quia tota mo-
stat & tota modo recedat uel quia stante una
opilatione fixa uapores in certo spatio mul-
tiplicati euaporant deinde iterum concu-
luntur uel quia opila^o licet sit stans tamen uariet
se^m additionem & diminutionem. Et hic erit
secundum quod humor opilas regnatur & re-
soluitur & hoc intelligit cum dicitur accidit &
reddat propter fixationem oppilationis. i. licet opi-
latus sit fixa uel potest exponi propter fixationem opi-
lationis. scilicet. accidit & stat & super. recedat pro-
pter recessum. 6° can. est notus. Can. aut. 7
dupliciter potest intelligi propter primam sciendum
quod spiritus qui in ista. efficiens. faciemus esset de ba-
silica sinistra quia propter ipsam remouetur
repletio uaporosa ut 3° can. fen. uidecio
ca^o de canoibus generalibus curonis proponunt
cordis malarum Ex hac autem spiritus accidit
quod febris curatur remotis uaporibus sicut acci-
dit quoniam quod commotio fit in sanis pertis si-
nistre uel dextre & ideo potest sequi dolor
& tunc non est exculatio spiritus ne ex illo se-
quitur ap^a p^acipue & quia signum est quod r^aple^o
est san^a unde. contulit spiritus remanet autem
considerationi tue an de eadem parte uel oppo-

sita & sic exponit textus facit accidere do-
lorē .i. in aliqua parte post fluxum fecit in la-
tere sinistro .i. de basilica sinistra .z^a ex-
positio est quod fluxus de quacunque parte fiat
quicquid facit accidere dolorē in parte sinistra
quia sanguis ille agitur ex fluxu & non edu-
citur in parte fluxu & tunc non oportet quod iteretur se-
cundum modum qui tibi uidetur & forsitan in-
telligit in latere sinistro .s. pectoris cum pre-
cessit fluxus dextre partis secundum motionem san-
guinis & non educationem in iteratione autem fluxus
oportet te attendere tempus .i. an eadem die vel
sequenti an de eadem parte uel alia & an ali-
ud permittat subtilians uel adaptans san-
guinem uel non & totum hoc oportet quod aliunde
scias **SIGNA**. primo ponit signa
extremamque noticiam dantia 2° ueraciter ibi
3^a & uerificat tria ponit signa .s. fieri non
a causa primitia .i. extrinseca prope de causa prima
tia. Sicut calor solis & hoc inducit extir-
mationem longinquam quia alie ab effluuiis ex oppi-
latione potest fieri non a causa primitia .z^m signum
est longa declinatio & hoc etiam non sibi soli com-
petit .3^m est declinare sine euersione .s. debi-
ta febris effluuii uere que est sudor filis na-
li & hoc etiam aliis febribus posset compete-
re sed multum oportet ei quod ex opilatione fit &
ideo dixit .Extrema & ideo subdit. **ET**
VERIFICANT & ponit signa reple-
tionis de humoribus crudis grossis visco-
sis & repletionis sanguine cum dicit .Et
in illis quibus est causa replectio .s. ex sangui-
ne Et ista uolunt scribi primo canon .fen .z^a
ca^o de signis diuersi humorum. **PVL**
SVS EST PER VVS. Dicunt qui-
dam hoc est quoniam transit in putridam .Sed si con-
sideras superflua opila^o & multitudo me-
rum antequam in putredinem transierint possunt facere
pulsu paru.

VR A. 1° ponit curam magis in
primo 2° in processu euersionis fecit . ibi 3^a
deinde oportet prima in 3° pri-
mo ponit curam eius que fit ex opilatione
fecit a repletionis & multitudinis .z^o eius quod fit
ex humoribus grossis viscosis ibi 3^a Et si
non sentis .3° ponit regimen per cibos ibi .3^a
Et cib^o .1^a in duas primo ponit curam per
euersionem .z^o per purgationem ibi secunda deinde fiat
principit ergo euersionis & hora dat conuenientem
Sed tu .d. quare dixit multitudo & re-
pletio & euacuatio .dicendum quod dixit multi-
tudo & repletio .i. multitudo repletis in

quod directe operit fluxum sed euersionis cum diste-
ris aut aliis modificationibus sanguinis de
quibus est pulpa cassie per dicit in multitudo
quod ad peccatum solius sanguinis in quo quod ac-
cidit in synocha sine putredine & in hoc com-
petit fluxus repletio quantum ad peccatum alio-
rum humorum in sanguine & in tali competit pri-
mo fluxus 2° euersionis humoris & ostendit autem
te scire omnia hic ex 4^a fen .1^a lib .1^a hora
autem inuit fluxum & farmacia si expe-
dit farmacia uel in primo & particulare in ho-
ra queris fiat autem euersionis in primo timore causis
in putredinem uigorata enim non facili^o do-
minat residuo & ut cometo affert Inchoa-
tionibus morbis non statim hic ad soluendas
contradictiones de fluxu primo fides de hoc eni-
satis scripsi in primo ca^o de fluxu & 3°
canon .fen .2^a ca^o de synochia In hora autem
queris quia tunc humor aliquis cum sangui-
ne peccat uel peccat aperte minus est a san-
guine separat^o & magis per fluxum educibilis
quoniam autem accit^o est proximum humor aliquis per
fluxum magis aperte est denari & sic corrumpit
per sanguinem & mala mixture .s. corruptia
se illi miscere .Si tamen est magna necitas
ubi grauius timoris suffocationis ex timore
raptus fluxum etiam in proximo eligentes
minus malum .de farmacia autem quod tunc magis
conueniat notum est. **DEINDE** uel canon .
generalis de hoc .G .8 .te^{ce} & inuit duas ra-
ones quibus uel quod aperte & absterfus ab ex-
tra non denat antequam fluxum uel euersionem multi-
tudine stare .1^a est quod ante euersionem ex-
apertis absterfus ubi grauius syropo de ra-
dicibus fit comotio mentis & addit opila^o mi-
nus enim subito fluens non minus opilat quod
grossum viscosum .secunda causa uel ratio est
quia possibile est quod per solam fluxum botomiam fi-
at curatio talis est .i. & homo non cadit in
putridam unum non expedit incipe a diu-
rericis dixit autem proprie cum ad ultimum .z^a
quia talis fluxus fit in effluuiis ex opilatione de sola
sanguinis multitudine que nihil aliud est quam
quodam synocha uel h^o sola fluxus potest curari
ut nullo alio remedio sit opus ut .G .9° te-
rapetice & in hac usque prope sincopi pos-
sum^o euare. **ET SI NON** Du-
bitatur quia in modo loquendi fortassis
inuit quod fluxus debeat fieri sed hoc uidetur in-
conueniens si sunt humores grossi viscosi ut
4° .de re .sa & primo canon .fen .z^a . Ampli-
us innuit quod quicquid potest fieri fluxus superflua

q̄ uidet̄ icōueniens. Dicēdū q̄ si uis
 coli & grossi hūores sit a sanguīe sepa
 ti non indiges ffo^a s̄ pōt idigere farma
 tia ad minorādū cū nō ē oīmodo crudi
 tas ut apparz ī canoib⁹ gñalib⁹ primo
 cañ.fen.4^a 3° ca^o & infra in ca^o fflatica
 fe^e dicef̄ ī cura si aut̄ sūt mixti cum san
 guīe cōpetit ffo^a mīoratiua & fortasse
 qñ idiges forti euōe & forti ffo^a. Nam
 digestis materiēb⁹ u^l ex aliis cais q̄ pnt
 supaccidere vbi gñā timor aposteātōis
 nobilis mēbri. In hac ergo fe. p̄ncipalī⁹
 indiges aptōne & q̄si euacuas ut pos
 sis aptōz facere sine nocumēto modifi
 cat aut̄ apitiā & abstergentia q̄ licz de
 berēt esse fortia p̄p̄ grossitiē hūorūz
 & uiscositatē tñ q̄a febris inē dat ī eis
 gradū a debili ad fortē & p3. **ET**
CIBVS. KIST tyfanam & nota de
 succō. **DEINDE** oportz pōi curā
 ī p̄cessu max^e p balneū & fricatioēz &
 p̄mo ostēdit que cōsiderāda sunt ut bal
 neū app̄ximē⁹ 2° quid in exitu fiēdū
 ibi 2^a. Cū ergo. In p̄ma p̄te tangit. 7.
 cōditōes in ulu balnei. p̄ma q̄ iā euāue
 ris & inuit q̄ q̄a fe. ē ex opilatōe ne
 cessaria ē ap̄tō p̄p̄ s̄c̄ib⁹ p̄ncipalī⁹ ut
 p̄ncipalī⁹ itē u^l. 2ª cōditō est q̄ fe. fm
 totū declinet uel saltem pox^o a pox^o s̄
 ad hoc possz hēre p̄oxīsmos tñ omnes
 erūt ī declinatōe. si ei non eēt ī declina
 tōe u^l iudicata p pox^m unū uel ī p̄h
 bus balneū possz agitare mām. Tertia
 cōditio q̄ urina sit digā & hic rep̄unt
 nariē l̄re & omnes ī unā tendūt. una d^e
 si inuenis eā nō p̄uataz & alia dicit si i
 uenis eam p̄uataz s̄. aut non p̄uataz
 Text⁹ aut̄ ga. ī nono terapērice q̄ huic
 corr̄ndet ē iste n̄z ī urinis significatio ī
 digestiōis. 4^a cōdicō uel cōsidera^o est in
 pulsu hīs cōsideratis p̄cede hoc regie
 .s̄. intromitte eū in balneū & innuit cō
 ditioēz 5^{am}. s̄. q̄ sit in die 3^a & nō ē alia
 cōdi^o a p̄dictis nisi q̄ est t̄ps quo ext̄ia
 bile ē q̄ sit ī decli^{ne} & q̄ feceris q̄ opor
 tuit de euōe. 6^a q̄ fiat. s̄. horis & pau
 ciorib⁹ si nō est aliud sp̄atiū ante poxīf
 mū futurū si credis̄ statī pox^o īuersio
 & ideo expōitur si fuerit. i. esse debeat
 fe. u^l q̄ ad. s̄. horas. s̄. si tantū ē sp̄atium
 & tandē p̄cipies unctioēz & fricationēz
 & sūt fmōes oēs gal. 8° te^{ce}. 7^a. cōdi^o ē

q̄ si faciat accēna mala ex qb⁹ timef̄ pu
 tredie^z fieri nō moref̄ quia iste opilatō
 nes sūt apte tñlire in putridā non apte
 remouēi balneo. **CVM ERGO.**
 u^lst q̄ differat cibū quousq̄ trāsit hora
 suspecta pox^o s̄ si expedit cibari ī hoc
 dubio & n̄ tollat q̄a n̄ tollat eē absq̄ ci
 bo. Et si fuerit & i. tu bñ curasti & cu
 ra sicut p̄us cū balneo & cibo. Et si fue
 rit & urina fuerit nō sicut oportz quia
 fuerit cruda tūc tñsit in putridā.

Capitulum uigelimū sextum. De
 febre effi. ex nauisatīa satietate & reple
 tione.

VANDOQVE ACCI

DVNT. Hic determinat

de febre effi. ex digestiōe sūt
 ex nauisatīa satietate & p̄mo po^o mōz
 sui p̄uēt⁹ & canones. 2° poit̄ signa. 3°
 curā p̄tes patēt p̄ in. 3. primo poit̄ mo
 dū euētus p̄mo in gñali secūdo ī sp̄ali.
 3° ponit cañ. ibi secūda & p̄p̄e. ibi ter^a
 & in illis. Considerandū q̄ indigō siue
 nauisatīa satietas pōt esse ciborū in sto
 macho corruptō & eorū diminuta digō
 hic acci² p corruptōe ciborū sūt ad ace
 tofū siue ad fumosū. Sed dubitaf̄ q̄re
 non ponit̄ effi. fieri ex corruptōe epis.
 Dicendū q̄ talis fe. est humoralis puf
 da sed q̄a kilus est corpus longiqui⁹ a
 nobis q̄ humores & pōt quodāmō r̄du
 ci ad causas p̄mituas idem ex eius cor
 ruptōe dicif̄ fieri effi. & hoc p̄p̄rie qñ
 uapor est solū īflāmat⁹ & non pufd⁹
 & hic cadit locus speculatōis de q^o dix
 imus supra de dr̄nciis fe. gal. & sup̄ fa
 fen p̄mi cañ. ca^o p̄mo de causis. **ET**
PROPRIE. Primo ostendit corpa
 disposita. secūdo indisposita: ibi secun
 da & de materia uero. p̄ma in duas. p^o
 ostendit corpora disposita ex dispōe nā
 li secūdo accidentali ibi secūda & de ill^{is}
 Considerandū q̄ homo colicus s̄ sto
 machū potest habere habitudinez toti⁹
 fractam unde poros habebit non āplos
 p̄pter aut̄ corruptōem digōis stomaci
 euaporabit euaporatōes sūtolas nō ace
 tofas & pororū strictura non poterūt
 extra duci. **ET DE ILLIS.** causa
 hui⁹ est q̄a ista facta statim postq̄ acci
 dit corruptio cibi ī stomacho mouent
 materias & p̄hibēt ab euōe p̄ uentrē

uomitu. Et calefaciunt magis. Et proprie sunt uehementi dispositi uel & ppe suppe multiplicat uapores fumosos. Quia quia dolor est causa corruptiois cibi in stō & est causa infestis. **DE MATERIA** Considerandum quod corruptio cibi ad acetosum consideramus magis cibalem & consideramus uaporem acetosum & ideo duo dixit de materia. Et in habentibus. Dubitatur quia si generatur uideatur quod sit fortis quia putrida quia quod putredies uapor acetosus facit febre quia propter putredies infestabit. Dicendum quod corruptio cibi in stō ad acetosum non fit corruptio acetosa ut plimū fit a frigore & ideo nec illud corruptum sed magis nec uapor facit febre. sed potius calor est obtineret nec etiam alios uapores si esset apti moueri premitteret moueri & ideo dixit forsan & in habentibus. Quandoque tamen talis corruptio fit a calore debili bullit ut 3° can. fen. 13. et suitur 3° colliget & tunc poterit fieri effectus. que erit debilis sicut calor erit debilis & cum speculari est autem. quod talis febre poterit ueri dici putrida quia ex kilo putrido dixit imo non generatur. sed effectus pura febre motus loquendi. id est raro generatur quod potest dici non generare. Et extimamus. Dubitatur quia uideatur hoc quod effectus sit causa. Quidam dicunt textum corruptum

Alii habent litteras extra quod dicit quod si effectus fiat a materia eructuatiois acetose est propter causam aliquam accidentalem illi corruptioni ad acetositatem ubi gratia propter nouum calorem supadditum illi materie. Aliter dici potest quod uapor ille acetosus est causa additionis nauseatie satietatis in frigidando quod si intuat quod effectus illius uaporis non est facere febre sed suo dimittit calore addit ad debilitatem stomachi in frigidando hoc est quod dicit. Extimamus quod generatur ab eructuatiois acetosa. id est uaporibus illis acetosis non est. **ET ISTI** hic ponit canonem & sunt 4°. Et isti. sed habentes effectus. ex nauitate. 2° etiam canonem. est notus. **ET SI NATURA.** Dicunt quidam quod ex hac flatu debilitatur ut dicitur omni membro rui & propter epatis & ideo fit talis fluxus hec uerba sunt insipida. Sed considerandum quod huius nauseatie satietatē cum febre effectus que est cum corruptione ad fumosum potest esse in duplici dispositione una qua in epate est sanguis multus inflammat uel inflammationi

aptus & tunc cum assellauerit corruptum cibum quia ante non esset conueniens flatu stomachi & tunc alleviata nam si quod male materie sunt circa partes illas expellit eas & fit fortis fluxus & bonus. Alia dispositio esset multa corruptio in partibus stomachi & intestinis & colēa acuta circa epatem non tictura urine te decipit & facis flatum propter quod trahitur corruptum cibi quod non potuit mundari in partibus sellis & corrumpit materias in epate & mali uapores ascendunt ad cor non sunt accēna quod scribit & reuertuntur materie corrupte ab epate ad intestina cum manifesta acuitate & tunc est fluxus epatis non dico epaticus lotutus sed ex corruptione materierum circa epatem. & posset totus sermo referri ad flatum etiam deceter scilicet cum homo assellaurit tribus uicibus & creditur corruptio ciborum esse finita & fit flatu mia tunc sequitur fortis fluxus & epicus.

ET SIMILANTVR. forsan quod ponit hoc ut ostendat quod homo decipitur ex hiis accētibus credens esse repletioem indicatam flatum cum tamen non sit. Accēna effectus ex repletioe. sed nauseatie satietatis & rotum hoc fit ex illis fumis calidis. **TR ES DIES.** in qua tanto spatio credendum est digestioem esse rectificatam euacuatas esse illas materias malas stomachi. **ET SCIAS.** istos pyodos credo esse de iteratis corruptionibus ciborum quotiens homo sumit cibum. sed cenam uel pradiu. Et in nuit quod licet forsan usque ad 7. corruptiones cibi possit stare effectus quod ostendit pulsus sanus. sed non indicat putredies tamen ulterius transiret in putridam corruptionem coicata huiusmodi ymaginari autem de corruptione cibi in una cibatioe fingere pyodos difficile est licet sit possibile. **SIGNA EIVS.** contra quod dixit quod imo non generatur ab eructuatioe acetosa. dicendum quod innuebat quod raro generatur. **VRINA PRIVATA DIGESTIONE AQUOSA.** contra quia supra dixit rubra urina. Dicendum quod hec signa sunt illius que fit in eructuatiois acetose sed ei iam posuit signum effectus eius quod eructuat fumo se cum dixit assellatur accēna uel intelligit quod sit aquosa. id est subtilis in substantia sed sit tincta.

CVRA

ACIENS. primo ponit quidam diuisione 3^{am} quod diuersificat cura

huius se¹⁹ ut G.8.terapentice secundo
exequitur.tertio ponit quosdam cañ. cu
ram intēdēdo ad accñā ibi secūda q̄ si
non ibi tertia q̄ si pseuerat. Prosequēns
aut curam. p̄mo ponit curā quando na
tura non est soluta. secūda qñ natura
est soluta ibi secūda. q̄ si natura. p̄ma
in duas p̄mo ponit curam p̄ mediciam
secūdo p̄ cibos. ibi secūda. & toller. p̄^a
in duas. p̄mo in gñali. uel cōfuso magis
ponit cnrā. 2° in spāli. ibi 2^a & cōsidera
dī^t aut fecis. i. grosse ptis q̄ nihil saluat
de cibi natura bona q̄ possit rectificari

DEINDE SOLVE. Cōtra imo
pus oportet soluere. Dicendū q̄ si
hee materie sunt in stomacho v̄sus su
perius tendentes si non esset aliqd q̄ p
hibet debet fieri uomitus & si interim
aliquid descendit quia credendū est q̄
sic debet postea puocari uenter. **ET**
CONSIDERA. Hic spālī innuit
qñ d ebemus cristerizare: uel uomitus
puocare aut aliquod lenitū p̄ superi⁹
dare. & est hoc s̄m q̄ materia est in sto
mochō uel ī testinis gracilib⁹ aut gros
sis & s̄m diuersitatem corporū ad has
euōnes. Considerandū q̄ qñq̄ u^a euō
ne totū deponitur. qñq̄ ī debilib⁹ pau
latim minuit aliquñ si aliqua ps cibi est
apta rectificari p̄curabit cū auxiliāti
bus digōni. Quid aut recti⁹ sit in hoc
cognoscit p̄ eructuatōem q̄a significat
q̄ cibū stat in stomacho. & significat
q̄ta sit eius corruptō: accidit g^o q̄ cib⁹
cognoscitur esse in stomacho. & n̄ pōt
fieri uomitus ex natura huius hoīs n^e
cristeria ptingūt dāf g² aliquid de dia
trion. q̄a facit descendere & minuit de
materia mala & rectificando p̄tes n̄ m̄
tum malas & si times fe. administra de
bilis. v̄bi gratia. aquam calidā cū mel
le uel zucarō & iuue^r cū extrisecis ad
iuuantibus ad digōnez & lenificatōem
ut decoctio spice asari camomille & se.
altee. & ideo rosata nouella que datur
a quibusdam non conuenit huic cuz q̄
ritur descensus cibi a stomacho. Cum
g^o descenderit. s. a stomacho uel intesti
nis superiorib⁹. Suppositorio siue cri
sterio ut gal. Tu aut cōsidera uarieta
tes cristeriorū q̄ gal. p̄cipit ī octauo te
rapentice. Dubitaf an diapipeon cō

ferat in hac febre effi. uidetur q̄ n̄ q̄a
illa est ex corruptōe cibi ad fumosum
q̄ fit a calido sed intelligi debemus īfri
gidari stomachū ut 3° cañ. fen. 13. capi
tulo de cura digōnis. Amp. 4. d re. sa.
gal. dat in crudis hūorib⁹. ī triū ga. 8.
tera. q̄ cced^t dyatrion ī fe. effi. ex digō
ne sed talis ē ut ut plurimū ex indigō
ne fumosa. In cōtrarin est auic. Le
uiter posset rñderi dicēdo q̄ datur qñ
corruptio ē ad acetosū. licet raro eue
niat uel aliter q̄ in corruptōe ad fūo
sum uel intendis ad qualitatem alterā
do malam complexionem. & tūc nō cō
petit. & talem alteratōem non facim⁹
ī p̄ncipio cū cibū stat. sed 123 eo eua
cuato ut in fine capituli apparet. u^l i
renditur ad cibū corruptū. & h^c fit
dupliciter. uel ad deponendū. & h^o po
test face^r dyapipeon simplex uirtute
thymi. uel ad rectificadū. & tūc possi
bile est ymagiaari p̄tes aliquas cibi cor
rupti que sunt magis grosse q̄ sunt di
minute digōis & quīs subtiles fuerit
corrupte ad fumū: ille tñ grosse potit
erūt tendere uersus diminutā digōnē
quas iuuabat ut cōpleatur digō dya
pipeon simplex & forsan eo debiliori
īdigemus. Alexander aut de hoc p̄
cepto reprehendit gal. ut apparet ca^o
de corruptōe cibi pōt tñ gal. mō pre
dicto saluari. **ET TOLERET**
VR FAMES AD FAMEM ET
SOMNVM. ut materia cōsumat &
rectifice^r liquid eius potest rectificāi
& cōsidera de q̄titate somni & hora.
ET QVOD. i. q̄ iste excusant te ad
sollicitudinem quam oportet habē ad
alleuiandū rep̄pnem cum cristeriis &
aliis euōnibus somn⁹ ei sup abstinē
tias cōsumet materias illas multū.
QVOD SI NATVRA ETIA
M NON FVERIT SVPERFL
VVM. s. illud q̄ est de fluxu uñ hō
sit debilitatus & hoc ē q̄ dicit destru
ens fortitudinem. **ET CONFOR**
TA. potest contiuari cū p̄ cedenti ser
mone ut 3^a p̄cipiat. s. balneū: cibū & in
unctionem. ordo erit q̄ p̄mo balneum
2° iunctōez. 3° cibū & potest cōti²¹ ad
illud q̄ statim dixit. s. q̄ si nō facis bal
neū p̄p̄r debilitatē & supflūū fluxū.

debes tamen stomachum confortare. de quibus est lana infusa. & hoc preceptum fuit supra capitulo de effluvio ab euersione. **ET SI PERSERVAT.** Hic potest canis completiuos cure. & intendit ad duo accidentia. scilicet ad fluxum superfluum & casum appetitus. & habet tot pres quod potest canis. primo canis est ad contrahendum fluxum. superfluum cum euertatur quod non est corruptum. Tepidum. id est calidum uel si est in infuso sit tepidum secundum hunc modum. scilicet infundendo lanam. & exprimendo. **CEROTA.** Vide a galieno. 8. terra. in hoc capitulo quia ista sunt de causa eius sibi. aliquando enim non suffert infirmus ungi super lana infusa oleo. & ideo cerotum facimus quod se ipso applicari possit. **FORTIORI BVS.** scilicet ad stipticandum in colica. 3. canis. febris. 16. & dat eis ad tempus calorem aquas fructuum ut uinum granatorum. & citoniorum si fluxus superfluit. & da pisces aradrach. id est petrinos coctos in iure. ambo a galieno. ibidem. **ET SI ABSCINDIT & ADMOVE.** scilicet quod abscondit Sciuisi 3. canis. fen. 13. Et cum euersione. id est si ta euersione. Electuam forte. id est si te euersione. id est potens ut dyacalamentum. de quo 4. de re. sa. uel cum euersione. id est stante euersione. In uati quod uis facere penetrare in membra & quia dyacalamentum calidum est: timet a ui. febris. Et accitum. scilicet si forte esto quod non est febris. **ET ITER.** id est declinet. scilicet potissimum & sit facta euersione corruptorum ciborum a stomacho & intestino. & illud quod prius. scilicet quam fiat fluxus uel prius quam febris. declinet indiget enim aliquo potabili. propter si tim fortis. cibis. scilicet stante febris. in principio uel augmento uel statu uel si habet hec tpa & infrigidetur. in quibus non ponitur reubarbarum. quia sunt magis fri. & considera quod iam uoluit auicenna euersionem aliquam corrupti esse factam quando in infuso. si possibile est.

Capitulum 27. De febris effluvio ex apostemate. **EBRES.** Hic determinat de febribus effluuiis ex apostemate. & primo dat modum pueris. secundo signa. 3. curam pres patent. Sunt autem effluuii diuersi secundum diuersitatem apostematum diuersificat autem apostema loco & causa. Primo gradus deteriat de effluvio. si diuersitas est locorum apostematum

in quo sermone cadit sermo de aliis febribus. 2. secundum diuersitatem carum. ibi secunda plurimum. prima in duas. primo ponit quod febres sequuntur intrinseca apostemata 2. que extrinseca. ibi secunda apostemata nero. Dubitatur quia non uel quod febres sequentes apostemata intrinseca sit putride quia uel contra & hoc non quia continuatur materia est intra uenas. ut secundo de crisi. & secundo de differentiis febrium. & primo: non interpolate ut galieno in commento affo. Febres quecumque. Dicendum quod febris interiorum apostematum: ut plurimum sunt continue. quia continue materia fumat ad cor propter causas 3. scilicet propter multitudinem materie. & propter proprietatem. & propter latitudinem uenarum. & possunt esse quandoque interpolate imo etiam inordinate. ut apparebit tractatu quarto. nec est inconueniens quod materia febris continue sit extra uenas. scilicet in apostematibus. Dubitatur quomodo sunt etice cum non habeant causam corporalem. Dicendum quod apostema intrinseca propter fortem febris. putridam & lesionem membrorum nutrimenti. possunt facere etice & causa illi erit corporalis in fieri. non in facto esse. An autem possibile sit effluuium sequi apostemata hec in intrinseca obmittamur credimus ei non esse impossibile. **APOSTEMATA VERO.** id est apostemata pura calida. Exitura apostemata calida ad eipsum tendentia. Vel bubones propter apostemata calida in locis emuntoriis sed large pro quod cumque exitura exteriori & ita sumit hic & ideo dixit uel que. scilicet febris. effluuium ueniunt in ea. scilicet exitura. quia tunc sit infuso continue sic infra. Apostemata apparentia quandoque sequuntur febres. Et considera quod non dixit sequuntur febris. effluuium. quia possunt sequi putride. & ideo distinxit. Erit de genere febris. apostematum. id est effluuiarum quod sequuntur apostemata & ita habet una translatio iudaica Et hoc ergo appar. quod si ad putredinem sequetur febris. ut ad apostema non tamen est putrida nisi putredo ad corptingat: ut primo de differentiis febris. capitulo **ET PLVRIMVM.** Ponit diuersitatem febrium secundum diuersitatem apostematum diuersificatorum ex modis causarum & primo ex modis carum diuersificatarum secundum genus. 2. secundum speciem ibi 2. Et plurimum quidem harum

pma in tres pmo ondit q fe. sequunt
 apostemata sequē^a cās pmitias. 2° se-
 quentia cās corporales. ibi secūda & plu-
 rimū. ibi 3^a & febres. Dubitat qūo
 ulcera & scabies sunt cē pmitie. cū sint
 cause corporales. Dicendū q intendit
 p ulcera cās pmitias ulceratōem facien-
 tes: ut incisio cū ense. p scabiem & itel-
 ligūt excoiatōnem. dolor aut in una
 pte. ut in pede trahit qnq ap̄a inguis
 cui cōpatur cā pmitia. Vel dd̄m q
 cause dcē non dicūt ppe pmitie sed r̄u
 opilatōnū uel repletionū q licet medi-
 a te: tamen directius faciūt apostēa. cū
 g² apostēata ista fiūt a cās pmitis dic-
 tis: significat dispō bona in humorib⁹
 unde non sūt parati putredi nī qre pl⁹
 fiet inflo pura. & effi. cum aut fiunt a
 causis antibus. tūc patiora sūt ad pu-
 tredineū qre plus fiūt ab eis putride
ET FEBRES. hic est affor. 4. pti.
 In bubonibus x̄. Dubitat q̄a n̄r cō-
 tradcō: p̄us dixit q febres. q sequunt
 apostemata extrīseca pcedētib⁹ opila-
 tōnibus. & repletib⁹ sunt putride hic
 dicit absolute q sequēres apostemata
 extrīseca ut plurimū sunt effi. Dicē
 dū dupl̄r pmo q forsan textus pcedē
 uult aliter exponi. s. pluria apostēata
 exteriora respectu iteriorū fiūt a cās
 pmitis g^o plurimū ap̄ata exteriora se-
 quuntur ex effi. sed pluriū apostēata
 interiora respectu exteriorū fiūt a cās
 corporalibus. g^o plurimū illarū est fe.
 putrida. 2° dicendū q absolute cōside-
 rando apostēata extrīseca. pl⁹ ad ea se-
 quunt effi. q putride: & si sūt putride
 sunt male: ut p. dixit. sed cōpādo qdā
 apostemata extrīseca ad qdā alia ex-
 trīseca est q supra dixit. **ET PLV-
 RIMVM.** q̄a sunt humores calidi.
SIGNA. Succedit humectatio. i. su-
 dor multis uaporibus uel aliquib⁹ sub-
 tilib⁹ humiditatib⁹ dissolutis ad cuti⁹
 aquosa alba non intelligat oio. sed nō
 multū ticta. q̄tū calor corporis ondit.

VR A. timet ex uino cōmo-
 rōem. non cibetur nisi post d̄
 clinatōem. s. priculare. Sup
 .i. supra uersus ptem q respicit cor. &
 nō intelligit q n̄ ponat sup apostēata
 pticularia q̄a h^o ē cōtrariū ei q dictū ē

s. li. p^o fen. 4^a. & ifr. fen. 3^a h². & maxie
 fit cū mā iam fluxerit ad pte⁹ ut recte
 Tha. hic glosauit & cāz assignat auic.

Capitulum uigesimalū octauū. De
 fe. effi. ex terrestreitate.

EBRIS HEC. ca^m ē satis
 notū. & plures eorū. s. q febrī
 ūt dimissa p̄suetudie hanelat
 Sunt illi x̄ propter complexionem co-
 lericam x̄. pp̄r dispōnes eorū in tigi-
 liis pp̄ter cās calefacientes de exerci-
 tiis in artibus uel in aliis alusen. i. cinis
 alkali: uel cera uel aq̄ q saraceni lauant
 pānos. Ca^m 29. de fe. effi. ex calore.

**VANDOQVE ACCI-
 DIT.** Determinat de effim.
 cōparis ad causas siue res que ueniūt
 de foris. & sunt 5. pmo determinat de ea
 q̄ sit ex calore. & pmo ponēdo causas
 enumerat eas. 2° ondit diuersitate⁹ in
 porisimis illarū. ibi secūda. & est p^a. dī^t
 & similiū ut calore ignis exercētibus
 artes circa eū. & plurimū et cetera q̄a
 plus cōiter nobis occurrat. **ET** Est
 pmo ondit que cā de p̄dcis magis alēa
 ret cerebrū. secūdo q̄ cor. ibi secū^a. &
 illa. dicit est pma et cetera. i. effi. a caloē
 solis pmo incipit x̄. aer eius. i. spūs qui
 est de natura aeris: quo postea calefit
 uitalis. quia spiritus aīmalis est com-
 tinuus uitali ut 3° cān. fen pma ca^o de
 melancolia. uel aer. i. qui uadit ad cere-
 brum ad t̄pandū suū calorē. ut 3° cān.
 fen quinta. pmo capitulo & tal⁹ aer p̄t
 cordi cōicari. uel aer. s. caput circūdās
 & ne tu crederes q̄ sp̄ feb. a calore sol⁹
 pncipiet cū capite d^t. & qnq x̄. pp̄ter
 caliditate hanelit⁹. i. aeris qui uadit cū
 hanelitu. & pp̄ter illd. i. apparēt signa
 r̄pletōis. & grauitas capitis: si n̄ ē mū-
 dū & frequenter ē non mūdū: mouēt
 enī & dilatantur hūiditates ille capitis
 a calore ut ysaac in hoc ca^o. & cōsideā
 q̄ iam dixit auic. q̄ pmo est fe. q̄ in cor-
 pus fiat expansio. ita q̄ expansio nō ē d̄
 eēntia febris. **ET ILLA x̄.** Dubi-
 tatur q̄a calor canicularis est a sole. &
 stellis g^o magis in caput imp̄met.
 Amplius sapio tractatu sexto i h^o ca^o
 idem uult. Dicendū q̄ calor cani-
 cularis qdā ē a sole. & stellis actu radi-
 antibus. & iste plus in capite ip̄mit. &

de hoc intelligit dñm sapionis. Ali⁹ q
fit a uaporib⁹ exultis mal⁹ mixtis aeri
q uocant⁹ uenenosi 3° can. fen 3^a. ca^o de
cōseruatōe sanitatis oculi. & talis ca^o
attingit magis cor. & attingit & hōies
in umbra stantes: Et aliter posset tolli
cōtradictō si cōsideras. **SIGNA.** In
pte solari uel in pte sola. i. solo capite
in pte solari. i. in pte que occursum ha
buit radiis solaribus. In pte cordiali. i.
mētū mouet pect⁹. & ppe forsitan sen
titur in pte cordis. ca⁹ interiore. extra
qa calor cordis ē maior dixit bartolo⁹
q extra maior. & signu⁹ est q auic. in
ducit. & dicit q p se febris est maioris
caloris in corde sed p accñs nō. Ali⁹
q hic sermo uerificat⁹ respectu aliaru⁹
febriu⁹ non simpl^r & hoc declarat pui
tas sitis. cōsiderando calorē extra. Na⁹
fe. que haberet calorē extra siēm calo
ri q ē i hac fe. & pportōabil^r corrñdēt
it⁹ calor iducet⁹ magnā sit im. & tñ i^a
nō tigit qa non multū sitiūt: & ē i hoc
cōtrariū ei. que sit ex dēpsitate cutis
a frigore qa extra est min⁹ calor q itus
& magis sitit q appareat extra calor.

CVRA. non tangat x. timet cale
fconem. necitas ad balneandū qa duo
facit. excludit uapores & ifrigidat. sed
oleu⁹ non excludit eos. & patet.

Capitulū trigessimū. De fe. effi.
que accidit ex frigore & balneatōe.

VANDOQVE ACCI

q DIT. Hec est effi. ex cōdēp
latōe pororū scā a frigiditate

uel x non pducit ad illam. s. febre⁹ pu
tridā uilla: qa nec putridā nec effi. qa
uapor suauis non inflāmat. s. poti⁹ re
tentus: ē cā cuiusdā plectorie. & si m⁹
tū multipl^r faciet modū sinoche. l. &
posset effi. facere. **SIGNA.** ppter
cōclusionem pororū nō statim apparet
uapor posita manu. Rō est qa si mētū
multiplicaret faceret motus sinoche.
lic⁹ possit & effi. facere Non est in pui
tate. i. non est ita pui⁹ licet sit pu⁹ ut
dixit ysaac Nō est illic resolutō. i. dēbi
litatō uirtutis sicut in illis. Vrina qñq ē
tincta: qñ caliditas: q resoluta fuit. s.
pus q mō nō resoluit^r: expellitur x. ut
p⁹ mū g^o ē alba: qa caliditas ē obrusa
ab exteriori frigore & sic intelligatur

ysaac in hoc capitulo. Sed tu d. pre
locatō u⁹ obtusio caloris quō pōt sta^r
cū hoc q est esse fe. ex illis uaporibus.
Dicendū q obtusi in gradu & multi
plicati in qto facient fe. Vel dicendū
q est obtusio in nutritis non i corde &
hic esset locus speculatōis. **CVRA**
Ad caliditatē decliui non q mordicer
qa poros stringet⁹ ut 7° tera. & ita ex
ponat⁹ q dicit balne⁹ cu⁹ aqua calida
nald. n. tñ mordicatia. amaracū. i. maio
rana q dicit achauen. post ponat iunc^o
qa tim⁹ oppilatōez. & qa isti sunt idē
rati pus oportet eos mollificat⁹ cu⁹ aq
balnei & qa aer postea facit resolonem
aque ne infrigidet si remanet⁹ i poris.
deinde inungat⁹. s. cū sufficiet⁹ in aerē
sudauerit keiri uiola sacenica. Reliq⁹
patent

Ca^m trigessimū p^mū. De fe. effi.
ex solidi^{te} & aquis stipticis.

VANDOQVE. Dragati

q .i. uitrioli. Multotiens ad pu
tredinem cū iueniret rep⁹onē
ē enī pmitie mouent añtes. & multu⁹
facit hoc qa est fortis dēpsitas cutis
Vrina x. p⁹ m⁹ obtusione caloris
ex cōstrictōe. **CVRA.** Tim⁹ uinū
auic. si est fortis opilo qa uinū nō apir⁹
illā. & ideo facer⁹ cōmotōez. & qa ista
ē fortis dēpsitas q sit ab istis reb⁹ for
titer stipticis. & plus phibet resolo a
corpe ppter eā. & iō subtiliat regimē
plus & pl⁹ aperit poros & tardat olea
ne opilent.

Capitulū trigessimū secundum.

VANDOQVE ACCI

q DIT. Vinū supflutu⁹ in cor
poribus repletis & in cōsue
tis minas⁹ piculū h⁹ diuersitatē r⁹p⁹ois
& ideo pōt eē indigē⁹ s⁹o⁹ p⁹arma⁹. &
reddi ad curā ebrietatis li. 3° fē. i^a & p^o
fē. 3^a. & qa lenitas uētris ē eis utilis ad
subducēdū cōmotos hūores & uinu⁹
& uapores ideo laudat aq fructuū sc⁹
solubiliū ut cassie prunorū. & tamari
do⁹ hic g^o aliomō sumitur aqua fru
ctuū q supra ppe quādo pseuerat ne
mā uadat ad caput.

Ca^m 33^m. De feb. effi. ex cibo.

IBI CALIDI. Hic accipe

e ueras spēs effi. & curā pficit

auicē. subducēdo cibaria ista & mās in
stapas & hoc dixit puocatō. s. uentris
q̄ meli⁹ sit cū leuib⁹ ut siracost. & ē spe
cies māne & pficit. 2° curā. cū alterati
bus siue ifrigidatib⁹ appropātis etia⁹
q̄busdā epī & patet ū.

Prīcipiū sermonis de febrīb⁹ putri
dis. Et cōplemētū sermonis est in febrīb⁹
sanguineis. & colericis. Tractat⁹ 2°.
sermo uis de fe. putridis. Ca^m p̄mū.

VIREDO. Post ser
monē de febrīb⁹ effi^{is}

p determinat de putridis:
& erit in hoc cōplemētū
sermonis in febrīb⁹ san

guineis & colericis. q̄a in sermone de
effi^{is} aliqualis & icōplet⁹ sermo fuit d
febrīb⁹ ex uaporib⁹ retentis colericis
& sanguineis hic g^o erit cōplementū &
hoc dicit xi^{ca}. Et p̄mo determinat de
febrīb⁹ putridis in ḡnali. 2° in sp̄ali.
ibi febres colerice. p̄ma in tres. cā eīm
immediata febris putride est putredo. &
iō p̄mo ponit sermonē de putredie. 2°
ponit signa in putridis febrīb⁹. 3° cu
ram. ibi 2^a significat. ibi 3^a scias. p̄mo
ponit causas putredinis. 2° diuersita
tes putredinis. 3° quomodo ex diuersi
tate putredinū sit etiā diuersitas putri
darū febrīū. ibi 2^a. putredo q̄dē q̄nq̄
est cōis. ibi 3^a. putredo colē. Sūt autēz
quatuor mōi cārū putredis q̄dam ex
pte cibi. q̄daz ex pte dispōis que ē opi
latō quedam ex pte aeris. q̄daz ex pte
hūorū: qui putrescūt. ibi 2^a aut opīso.
ibi 3^a aut ppter dispōes extraneas. ibi
4^a. & plurimū cāz. In p̄ma pte ponit
septē cās ppter quas cibus p̄at ut pu
trescat. ūn dī cib⁹ mal⁹ p̄ma ē malicia
libē. ūbi grā tubera. 2^a causa ē aptitudo
ad corruptōez sicut lac. 3^a aquositas ut
persica cerefa & sīpīa. 4^a est frās ei⁹
ūn sit sanguis malus ut citrulli. 5^a est
mala decoctio eius & p̄paratō. 6^a ē ma
la hora qua sumit. 7^a est mal⁹ ordo ut
cum p̄mittit⁹ q̄ postponi dēt ūl ecōtra
& totū hoc est scitū. 3° li. fen. i. 3. ca^o. de
corruptōe digōis & p^o li. fen. 3^a. & q̄a i
his locis locut⁹ est de quātitate cibi q̄
possit esse causa corruptōis ideo uult
q̄ illud itelligat hic. Tardis hūidis. du
plī exponit. p̄mo tardis i euētū. sicut

lūt uue citrulli cucumeres & ūl hō
rarii fructus p̄ tardis. s. ad digōez p̄p̄
supflūā humi^{tem}. & apparet in q^o dīt
cā hec secūda a cā 4^a. & dicēdū q̄ licet
appropinquet i subiecto. tñ 3^a cā r̄fer̄
ad tardi^{tem} digōis: uel malitia⁹ ppter
humiditatē multam. sed 4^a cā ē p̄p̄ fri
giditatē & si uis facere ex eis unā cām
poteris. Malitiā artificii. dicit tade⁹ sī
si p̄pare² mel p̄ lac cū sinapi: s̄ i ueritē p
malitiam artificii itellige oēz modū male
p̄patōis p artē. ordo p̄ odor. & p̄t sal^{is}
līa. Cōsiderādū aut q̄ auic. nō posu^t
diffinitōem putredis q̄a uult q̄ tu in
telligas eā ex p^o libro fen 2^a. ca^o d cāis
calefaciētibus. Quidā aut disputant
hic puerilī. an putredo possit in nobis
fieri cū dēm sit p^o de aīma. q̄ aīa d̄fēd^t
nos a putrescōe. & nos d̄ hui⁹ ar^{is} ui
libus nō curam⁹. AVT PROP
TER OPILATIONEM. Istud ē
2^m mēbrū diuisionis p̄ncipal. ut dica²
putredo aut p̄p̄ cibū aut ppter opi
latōem. Cōsiderādū q̄ p opīsoez itelli^t
oēz opilatōez: siue uenarū siue pororū
cutis. & apparet. p hoc q̄ subd^t q̄ opi
latō phibet respiratōez. i. itroitū & ex
itū aeris: & euētōez. i. eductōez mēru⁹
& malorū & supfluoꝝ uaporū. Aliter
pōt dici respiratōez q̄tū ad pulsū &
euētōem q̄tū ad hanelitū uel ecōtra.
Et p̄p̄ cōp̄soez. Quidāz sī d̄y. dīt su.
opīso sit p cōp̄soez corpis malaz. Oīssī
exp̄ōnibus duab⁹ quas alias fecimus.
sup hoc dabimus unā: & ē q̄ auic. duo
uult declarā p̄mū: q̄ est cā p̄p̄ q̄ pro
hibitio respiratōis & euētōis p̄p̄ opi
latōez facit putredinē inuēs q̄ opilatō
phibens euētōem est cā putredis p̄p̄
malā cōp̄soem q̄ seq̄r ad talē opīsoez p̄
ad phibitā t̄spiratōez. Ex qua mala
cōp̄soe n̄ pōt fieri i humorib⁹ bona di
gestio. & ex hoc seq̄tur putredo. 2°
opilatō est cā putredinis phibē^o euēta
tione⁹ ppter defectū nē ex hoc. und n̄
agit actiōem bonaz. & tūc resu^t mo^m
quo mala cōplexio q̄ se² phibitā euen
tōem ē cā putredis. & dicit q̄ hoc facit
aut generando humorem malū aut
corrumpendo ḡnatū. uel illd q̄ ipsa
ḡnat corrup^t aut illud q̄ ḡnat. i. p̄pat
p̄patōne p̄p̄inqua ad corruptōez p̄p̄

putrefit cibus i stomacho. & erit hec
cā p se extraneitatis caloris omī circū
scripta causatōe quam facerz phibita
tñspiratio ut plurimū tñ cōcurrit opī
latō & phibitō tñspirationis: ut causā
agens large sumendo agēs & p impe
diēte aliquam actōez. nā humores qui
corpalliter disponūt ut putrefiant. ut
plurimū sūt peccantes qā multi ul' qā
grossi uel uiscosi ex qbus se' statī opī
latio in locis in quib' sunt. & phibiō
euentationis: & quis quādoq' sit possi
bile fieri putredinē: cuius cā non ē p
hibita tñspiratio tñ semp cōcurrit cuz
ea. ut cōicans uel ut coagens. nā statī
cū humor icipit. calefiēti icōuēiēs stāt
i ptiā. & sua euentatio icōgrue fit. qā
tractus aer nō tempat eū licūt oportz
cuz sit in calore dissēpatus. ipse & ici
piens malignari ptes quas attingit in
cōuenienter tenet & sic potest dici q
opilat. **PVTREDO.** Hec ē diu
sitas putredinis ex pte loci. Et cōsi
dera q non dicif putredo cōis. qā to^m
& quamlibet ptez occupat sed dicitur
cōis. qā in uenis cōibus: sed dī in mē
bro qñ est in uno p'iculari loco: ut v'
g'ra materia apostēatis. Accidit aut q
i una determinata pte cōgregat mate
ria ppter debilitatē pti. s. in expellē^o
aut ppter caliditatez attractiāz siue sit
caliditas multa: siue acuta: aut p'p' do
lorez: qñ aut dolor trahat dubitabile
est & discussim' hoc secūdo de drñtiis
fe. gal. Aliter potest exponi uehemē^r
acuitatis. s. sensus p'icule. und a q'libz
causa cito patif. Considerandū aut q
locus iste patiēs potest esse non soluz
membrū unū cōsile imo mltā sū i uno
loco & potest esse unū organicū hñs
cōcauitatem manifestā uerbi g'ra. pōt
materia putrefieri i cōcauitate stomaci
& pectoris & uentris qā ista sunt lo^a
potentia has materias recipe ubi & n
recte a natura pōterunt subire putre^r
& exinde communicari fumus ad cor
& fieri febris putrida q erit continua ul'
interpollata s'm continuationez effuma
tionis & hoc diuersificabit s'm loca &
materias. **ET HVMOR.** Hec
ē alia diuersitas putredinis ex pte ma
terierū. Dubitat qre non dixit de

humiditatibus cū ex illa putredine fi
at febris ut auer. 3° colliget. Credūt
qdam q febris humiditatū sit ethica
tñ quis ex eadem cōsūptione a calō scō
in membris distigantur modi ethice
pnt preter hoc putrefieri & euaporā
ad cor. & facere se. putridas. & auice.
itelligit de eis qā sunt de summa hūo
rum. & sunt uel in uenis uel extra ue
nas. Dubitant an spiritus possit pu
trefieri & facere putridaz ur' q sic qā
aer posset putrefieri ut pmo cān. sen.
secūda. & infra g^o & spiritus. Ampli^o
putrefactō est corruptō mixti s'z spiri
tus mixtus est. & dicūt q spūs potest
putrefieri cū sit mixtū quoddam. sed
non putrefactione que faciat febrē. &
cā est qā est in continuo motu unde a
putrefactōe p'seruat. & ideo si ponēs i
loco determinato quiescens sicut pōi^r
caro. uel os posset putrefieri. sed licet
putreficeret non faceret feb. qā id sur
gerē non posset uapor putridus qui
ē putrida fuligo cū sit quid grossū &
spiritus ē subtilis. Et si tu dicēs saltim
surgeret uapor subtilis. dñt q ille ci
to resoluet aq' attingat ad cor. Isti
aut sermones possent molestari rdeū
do ad principia iam enim tenent qui
dā spūs quosdā eē qeros & cōplātos
i corpe qb' ex h^o posset accedē putredo
Amplius si spūs putrescat i arteriis p
pe cor pigrefactus i delatōe: nō tā cito
suus uapor resoluetur: quin possit fa
cere febrez. Vide' aut q medici p pu
tredinem quā dicūt cām putride feb.
nō itelligāt oēm dissolutōez q mixtōi
opponit q est cōiter putredo opposita
simplici g'natōi. S'z itelligūt illā q ē cū
qdā ebullitōe & ex eleuatōe fūor: p' ua
porūz q h'z fieri i corpib' magis aqis
siue grossis. & hoc mō nō putrefit spi
ritus: nec aer sed eis miscenē corpa pu
trida. sed aq' est cōfōrior huic corrup
tioni que silat putredini uere. Du
bitatur quare locutus ē de uaporibus
humorū q putrefiūt. & dicūt mlti: q
p hoc inuit: q cā cōiūcta febris putrida
nō est humor sed uapor ab humo' pu
trido surgens. & i hoc nō cōcordo cū
eis declarauī enim in qōne de hoc q cā
cōiūcta febris putride est putredo cōis

humoris & uaporis. & ideo ex natura
rei hūor putridus in corde existens si
ne uapore potest facere febrem. & ua-
por putridus sine humore. Aliter
ergo dicendū. & p^o ut alias dixi q^d hoc
ideo posuit auicē. ut oñderet o^rforme^z
dispositiōez esse in uapore putrido. &
in hūore a q^o surgit. Vnde q^{uis} q^d
tangit cor nō sit hūor s^m ma^{tam} for-
mā. est tñ hñs naturā humoris a quo
ueit. & ideo dice^r febris colerica. licet
colera nō rāgat cor. s^z uapor ei⁹ hñs de
nā colere. Et forsītā dixit hoc ut nō in-
telligas q^d putrefactio hūoris: q^d facit
fe b. sit dimissio hūoris a regimine na-
ture. lic^z sp cōcurrat: possūt ei hūores
aliqui esse dimissi: ut s^{fla} gipseu^z & ui-
treū actu infrigidās. & tñ nō sunt pu-
tridi putre^{ne} que ad febrē requir². Sed
sicut dicim⁹ putrefieri q^ddam extrinse-
ca ut caro: aut uinū: aut pisces: & hu-
iusmōi. in q^d putrefactiōe eleuātur ma-
li uapores. & terminantur putrefcā ad
corruptiōez ita putrefiūt uā putrefa-
ctiōe hūores in nobis. & sic causā^r pu-
trida feb. notū enī est q^d uapor colē sit
subtilis ualde. & sanguis subtil^r respe-
ctu s^{flatis} & m^{lie}. Et hoc intellige com-
pando totā spēm hūoris toti: cuiusdā
enī s^{flatis} uapor poss^z esse subtilior ua-
pore cuiusdā sanguis. **ET PUTRE-**
DO Hic inuestigat diūsitatē febriū
putridarū s^m diuersitate^z putredis.
Et p^{mo} s^m diūsitatē materie^z. 2° s^m
diuersitate^z loci putredis. ibi secunda
& sanguis. Considerandum & que
currūt cursu ei⁹. i. cōtinuaz p^{portiona-}
lem ut quidā exponūt. & h^o debet re-
ferri ad colāz. Vel dixit hoc p^{pf} sex-
tanā: & septianā que currūt cursu q^r
tanarū in nā materie: & sic etiā sunt q^d
dā febres: q^d currūt cursu s^{flaticarū}: ut
diurna: nocturna: & sincopa^r: hūorosa
& empiala. Et q^a hee due fe. s^z q^rrtana
& quotidiana hñt m^{ltas} alias fe. q^d c²
rūt cursu earū. colica aut nō habet eas
aut pauca s. ideo nō dixit: colera facit
tercianā & q^d currūt cursu ei⁹. tñ si uo-
luisset poterat dicē. q^a repit^r sincopa^r
& minuta subtil^r. q^{uis} ipā i motu pox¹
nō diūsicet a terciāna sic diūsicatur
m^{lte} m^{lce} a q^rrtana. & multē s^{flaticae} a

quotidiana ut postea appebit. S^z du-
bitat^r q^{re} appropauit tri^{am} fe. sangui-
ni: cū etiā alii hūores possint facere cō-
tinuā. Dicendū q^d febris de sanguine
est uerior & uniformior tri^a non hñs
periodos. sed cōtinue de aliis hūorib⁹
hñt periodos & exacerbatiōes. & ideo
cū auic. dixit q^d colā facit 3^{am} itelle-
xit terciānā interpolatā & tri^{am}: & sic
de aliis hūorib⁹ m^{ltice} & s^{flaticae}. Com-
mūiter tñ dici^r q^d ideo s^{languis} facit cō-
tinuā q^a multus. & quia calid⁹ & hūi-
dus pat⁹ putredini cōsecutiue. & q^a p^{ri-}
quus cordi. & q^a cōtinetur in uenis.
Dubitat aut^r q^{re} colera de 3° in 3^m: &
m^{ltia} de 4° in 4^m. & s^{fla} de die in diem.
Quidā rēduxerūt cās mot⁹ hūorū in q^{li-}
tates & q^{nti}tes hūorū. Quidā in nās
elemētares: ut colāz appropauit igni:
sanguinē aeri: s^{fla} aq^z: m^{ltia}z terre. Qui-
dā reduxerūt in corpa celestia appro-
priātes sanguinē ioui: s^{fla} lune: colā
marti: m^{ltiam} saturno. Et cū bñ cōside-
raueris oēs sunt sermōes u^les remoti
nihil pl⁹ rectoricātes. nisi q^d m^{ltia} est
tardi mot⁹: s^{fla} uero citi mot⁹ Nos aut^r
in q^{stione} n^{ra} de p^{longatiōe} febriū di-
xim⁹ q^d cā hō^r periodorū est p^{pprietas}
mē relate ad calore^z nālem: q^d p^{pprietas}
sequitur nāz hō^r hūorū. cū determinata
q^d uā^{ti}te & loco. **ET SANGVINIS**
LOCVS Hic poit diuersitatē febri-
ūz putridarū ex loco putredinis. Hec
aut^r diuersitas est. q^a q^daz cōtinua: q^d
az interpolata. & p^{mo} facit h^o. 2° q^a
alie diuersi^{tes} spēales repitunt^r in febri-
b⁹ putredis ponit illas: & assignat illas
causas ibi secunda. & iste quidem
Priā in 3°. p^{mo} p^{mittit} loca illa. 2° po-
nit q^d febres sequunt^r s^m illarū diuer-
sitate^z. 3° p^{bat}. ibi 2^a Qñ uero. ibi 3^a.
Et febres putredis. Dubita^r utrum
sanguis putrefiat qñq^d extra uēas. ui-
det^r q^d sic ut in flegmōe sanguineo. in
cōtrariū auic. & Gal. innuit. 2° de diffe-
rētiis. & auer. colliget. 3°. dicūt q^ddam
q^d s^{languis} extra uenas nō putrefit sub
p^{ppria} forma. rō q^a extra uenas cor-
rūpitur magna corruptiōe. s^z ex magi⁹
corruptiōe trāsit in nām alteri⁹ humo-
ris. & hoc uoluit gal. 2° de crisi. Amp⁹.
sanguis u^l exit uenas natura^r. & tūc

non manet sub forma sanguinis sed transiit ad formam humiditatum. uel exit preter naturam. & tunc etiam non manet sub forma sanguinis. quia conuertitur in sanie. ut dixit y. in affor. Si sanguis preter naturam. Nos autem dicamus quod licet ut primum sit quod auid. dicit: non tamen est inconueniens quod sanguis extra uenas putrefiat. & stet sub forma sanguinis aliquo tempore. Et hoc apparere primo in sanguine faciente flegmone. Amplius ad quantum corpus prem corpus sanguis uadit naturaliter: ad illam potest ire preter naturam. sed ad loca extra uadit secundum naturam. ergo illic potest pelli contra naturam. & sic ibi putrefieri. Vnde & quidam sudant sanguineam supfluitatem. ut 3° de partibus animalium. Amplius humiditates habent formam sanguinis. sed ille putrefieri possunt. Amplius ad concutium pectoris potest cadere uerus sanguis & ibi putrefieri. sed cum est in putrefieri adhuc est sanguis. & quia extra uenas non multum stat sub forma sanguinis. sed cito transiit in aliam formam. ideo forsitan dicunt contra quod sanguis locus est intra uenas. & ibi putrefit. Ad contraria per se solo quia contrarium concludunt a se si perpendis.

QUANDO VERO Primo potest quod sit modus febris de putredine extra uenas. 2° quis de putredine intra uenas. ibi 2^a. Et quando putrefiunt. Considerandum quod auid. innuit dictum. Primum quod febres fiunt quando materia putrefiunt extra uenas. innuendo materiam quod materie sunt flos. cocta. melia. & uult quod fiant febres interpollate. quod accedunt & recedunt secundum periodos statim deorsum scilicet tercianas & quottidianas et quartanas 2° potest additioes duas. unam in confuso. ibi & non est alia causa. Vnde ergo: multitudo poris morum unde continua febris: uno adueniente priusquam aliter recedat aliam potest ibi Neque est putredo autem. & in hoc innuit quod aliqua putredo extra uenas ut putredo apostematis cuius materia est in poris tunc in cupo potest facere continuam febre. propter propinquitate & conclusionem fumorum: ut quando est apostema intrinsecum. **QUAMVIS**

Quia dixerat quod febres de materia extra uenas accidunt. & eradicantur: ideo ostendit quod hoc quod eradicari diuisione petit eis Nam melia & cocta perfecte eradicantur. sed flegma propter suam meum uiscositatem. & citius superuenit alteri per pox. non eradica-

tur eradicatione integra. sed habet occultas reliquas caloris. iste autem reliquie forsitan non sunt actu febre. sed dispositio quedam neutra uel non febre. quiddam tamen sit non mundificatur ab ea corpore in hora quetis sicut in quete aliarum. Sed. t. d. cum processum sit sanguinem posse putrefieri extra uenas. quoniam periodum tenebat? Dicendum. quod quia incipit transire in alteri naturam: non suabit motum secundum naturam illi humoris. Vnde ergo cocta. ita ei accidit pleureticis cum rubra sputa spuunt ut gal. 2° de d. fe. & forsitan erit contingetia in pox secundum naturam eius. & quantitate. & qualitate. & dispositionem particule mittentis & recipientis. Et tu hoc considera. **ET QUANDO PUTREFIUNT.** Considerandum quod inuendo & materias scilicet sanguines: uel humores: duos inuit modos putredis intra uenas: unum absolute intra uenas. scilicet corpori cohes: & ex hoc fit continua quod non eradicatur sicut eradicatur uera 3^a interpollata nec est proxima ei: quod eradicatur. sicut est quottidiana interpollata quod uis habeat fortificationes per quas cognoscitur pox. i. periodus eius. quia continua terciana in 3^m magis affligit: & quia tales modi putredis intra uenas absolute sunt cohes flegmatis: & melia. ideo iste febre. faciunt continuas inseparabiles habentes uehementias periodicas. & si referatur ad sanguinem dicitur quod inest ei uehementia. scilicet uniformis continua per quam cognoscitur pox. i. suus periodus siue motus large sumendo periodum. Vnde infra ponet: quod unicuique humori inest periodus qui sibi uenit. Alius est modus putredis intra uenas determinatas. scilicet cohes quia maiores ut a furcula usque ad inguina. uel in uenis propinquissimis cordi. ut in ascendere ab epate ad cor: uel in ea quod est a corde ad pulmones. & tunc est febris continua uniformis non habens additioes & diminutiones. Et dixit forsitan. quia licet talis materia frequenter sit sanguis unde non habet pox tamen potest esse cohera unde fiet causum. habens aliquod licet per additioes & diminutionem de 3° in 3^m. Et ideo cum sunt secundum contrarium. quia fit putredo in quibusdam uenis non sic cohera. & non sic prope cor. tunc est continua habens manifestas alternationes in additioe & diminutione. Dubitat autem utrum de quocumque humore possit fieri febre. conclusa continua quod non habet

additiōes neq; diminutiōes. Et uideſ q
 ſic q̄a ſup plurimas ptes cordi p̄pinq̄s
 pōt quilibz hūor putrefieri. q̄a ibi pōt
 repiritā colā q̄ flā q̄ melia. In contrari-
 um q̄a nō dicūt dīter cōcluſa; niſi cau-
 ſonez & ſinochā. Dixit thadeus q̄ ad
 febrez eſſe cōcluſa; : uel habere piodos
 nihil facit natura ſpecifica hūoris. q̄a
 diuerſarū ſpecierū hūores ut colera &
 ſanguis pnt facere febrē cōcluſa;. Sed
 4° dicit eē q̄ h^o faciūt. ſ. ſubſtātia. q̄n-
 titas. q̄litas. & ſitus. cū g^o aggregant
 hec q̄ hūor ſit ſubſtātie uēibilis pu-
 tredini: & q̄litas & ad hoc uēientis
 & ſit mltus. & cor. lippinquus: tūc ſit
 cōtinua cōcluſa. Hec aut maxie repiunt
 in ſan^{ne}. ſed in flegmate 3° de illis cau-
 ſis repiunt. ſ. q̄ntitas. q̄a eſt de eo plus
 poſt ſanguinē: q̄litas. ſ. hūiditas & ſit⁹
 quia pōt eſſe p̄pinqu⁹ cordi. In colera
 aut ſunt due. ſ. ſubſtātia & ſitus. & iō
 flā de die in diē mouet: colā aut tardi⁹
 melia aut q̄a hz oppoſitas cās. ſ. pauci-
 tatē & frigiditatē & ſiccitatē & groſ-
 ſitiem. & ei⁹ ſitus a corde ē lōginqor.
 iō tarde mouet. & ſm hoc ab ea nō po-
 teſt fieri cōcluſa. Nos aut dicem⁹: q̄ef-
 ſectus dēfmiatus hūis euētu; ſemp: uſ
 ut plurimū. oportz q̄ reducat in cām
 eſſentialē dēfmiatam: cū g^o appareat
 nobis colām in 3^m moueri. mltām i 4^m
 flā in diē: & ſanguinē uniformi⁹ uide-
 tur q̄ aliq̄ cā p ſe ſit huius effect⁹. ſed
 nulla uideſ alia niſi natura hūoris. &
 alie cauſe ſunt uariabiles in infinitu;. Vnde
 dixit ifra auicē. unicuiq; hūori
 ineſt piodus q̄ ſibi uēit. Contigit aut
 uariari hos piodos: ppter cās acciden-
 tales ex loco: q̄ntitatē: & ſubſtātia. Di-
 cem⁹ g^o q̄ nature cōcluſe ſit de ſangu-
 ne q̄a de nā hūoris ſanguinei ē unifor-
 miter ſuccedere i ſua putredie: nec for-
 tificari in 3^m nec in 4^m nec in diem. &
 q̄ntitas & ſubſtātia & q̄litas & loc⁹ ad
 hoc coadiuuāt. & q̄nq; pmutāt motu;
 ei⁹. Et ſic uera piodica cū dēfmi-
 tiōe piodi ſm diem uel 3^m uſ 4^m ſit ab
 aliis hūorib⁹. q̄a talis eſt eorū natura.
 Accidit aut q̄ ex aliis hūorib⁹. uerbi
 grā. ex colera ſit cōti^a cōcluſa actu nō
 piodica: ſ; potētia piodica uel occulte
 piodica. humor enīz colicus putreſcēs

iuxta uenas cordis q̄ntu; in lui nā. hz
 de tertio in 3^m ſupaddi. & ſic de alio 3°
 in 3^m diminui uſ remitti. ſ; ppter nām
 loci & q̄ntitatis accidit: q̄ pma mā nō
 feſtiat reſolui. & 2^a feſtiat ad putrefa-
 ctōem. g^o mā 2^e exacerbatiōis iā adue-
 nit pma adhuc hūre ſtatū. Et ſic appa-
 ret cōti^a cōcluſa q̄uis in ſui nā habe-
 at additiōes: & dīnutiōes. & ſm hunc
 modū poſſum⁹ imagiari hāc cōtinuā cō-
 cluſa; in mā extra uenas. v⁹ grā. poſito
 p poſſibili q̄ aliq; hrēt .8. tertianas in-
 terpollatas plicas quālibz in ſuo pox^o
 ſed h^o eſt ualde longinquu;. Illud aut
 poteſt ſatis accidere. cōcluſa de colera
 q̄ erit appēter cōcluſa. ſ; ex nā matēie
 erit hūis additiōes & dīnutiōes. Et iđo
 auic. dixit. nō ſunt forſan. Et apparet
 quia poſt ſanguinē hūor qui facit hāc
 cōcluſam ē colā quia repit de ea mltū
 ſine ſanguie colico circa cor. & ppe. ſ.
 in uena q̄ uadit ad nutriendū pulmo-
 nē. & poſt colā; imagiabile eſt de fleg-
 mate. quia & mltū ipſi de eo circa pul-
 mōis ptes. licet nō ſit ppe cor ſm natu-
 ralē ſitū. & nos iā uidim⁹ cōtinuā cui⁹
 mā conceſſa eſt ſtatica pdomians. & nō
 hēbat aliq; additiōez uel diminutiōez
 ma^{tam}. Et ex hoc iudicauim⁹ eaz ppe
 cor hūe materiā. Et fuit in dño andrea
 de tridēto. Ergo melia lōginq̄ eſt q̄ fa-
 ciat iſtā cōcluſa;. licz nō ſit demōſtrabile
 q̄ nullo mō poſſit. Et ſi medici p cōti-
 nuā cōcluſam itelligūt febrē cōti^{am} uni-
 formē cū; multo calore manifeſtū eſt
 q̄ tal⁹ fe. erit de ſanguie uel colā. licet
 etiā flā falſu; ſui acuitate faciat modū
 cauſonis. ſed ſi itelligūt cōcluſa; & con-
 tinuā uniformē nō hūtez ma^{tam} decli-
 nationē & reuerſiōez. q̄n^m eſt ex natu-
 ra hūoris multu; eſt apta fieri a ſtate.
 licz flā nō ſit ſic aptū multiplicari circa
 ptes cordis ſicut colera. ET FE-
 BRIS. Hic pbat. ſubſtenta⁹ aut ſei-
 mo pcedens ſup duas ppōes. Priā eſt
 q̄ putredo ex ſn ſeca facit fe. interpolla-
 tā. 2^a q̄ intrinſeca facit cōtinuā. pmo p-
 bat pma. 2° 2^{am}. ibi 2^a Cū aut putre-
 do. Priā in. d. pmo pbat q̄ q̄n putredo
 eſt extrinſeca febris recedit. ſ. nō cōtinu-
 atur. 2° dat cās ppter q̄s reuertit. ibi
 2^a Et iā. Conſueui q̄nq; dicere q̄ pmo

ponit cām unam ppter quam pox¹ re-
cedūt & reuerrunt. Scdo aliā cām. ibi
2^a Aut ppter inuētiōez. pma in tres.
pmo pōit cāz qre eradicatur. scdo qre
reuerit. 3° qre stat: eradicat & reuer-
tit. ibi scda. Et iā. ibi 3^a. Aut ppter. Et
qlibet modus diuidendi pōt saluari.
In pma pte uult pbare q qn putredo
est extriseca fe. eradicat. & arguit sic
Cū finit materia putredialis: & uenit
ad hoc: q non pōt inducere fe. finit si-
ue eradicat fe. s3 qn putredo est extra
uenas finit. & uenit ad hoc. pbat qa
mē q extra uenas putrefiunt nō sunt
retēte in loco cōcludēte eas. & phibē
te a resolutōe & reman3 cinerulentuz
terreū. qd non pōt ferre calore3 & fe.
.i. calorē quo inducat febris. Conside-
randū q ex hac lra pmo resoluitur qo
q osueit qri. an mā fe. inf pollate que
uenit a uenis incipiat putrefieri in ue-
nis ul extra. qa dicēdū q extra uēas.
qa putredo sibi adueit tpe pox¹. s3 tē-
pus pox¹ ē cū est extra uenas. & h^o ue-
rifica² qn interpollata nō seqtur cōti-
nuā quia poss3 esse crisis cōtinue. ul in
crisi cōtinue. & tūc ei⁹ putredo pū su-
it intra uenas. sicut accidit ul accidere
pōt cū hnti causonē supuenit rigor: &
sudor. qnq etiā accidit q mā mouetur
extra uēas: & non statim occupat putre-
dine: ymmo qnq nō occupat. sicut ap-
paret de frigore ei⁹ q nō calefit. de q^o
hētur 2° de. d. fe. a gal. & ifra. & 4° tra-
ctatu almāforis. Considerand 2° q ci-
nis & freital nō sunt intelligēda oīno.
ut gal. deducit 2° febriū. sed ut absol-
uūtur ab hūido euaporatio. q nō pnt
inducere calorē febrilē. sicut appet in
cumudis stercoz paulati effumaciū.
& finietur. & est ex^m gal. Et iam assi-
gnat cāz reuersionis poxismi qūis mā
sit finita. & causa ē reliqa caliditatis.
que remansit ex putredie pma. Cō-
siderandū q possum⁹ dicere q auicē.
pmiserat gñalē cām reuersionis pox¹ cū
dixerat quousq reagregē materia ad
locū aliū putredis. hic g^o declarat per
cās reaggregationis materie. Du-
bitat qūo a qualitate mala agg^egatur
noua matnria. Dicendū q cū loc⁹ mē
putride facientis pox^m sit loc⁹ extra

uēas o3 imagiari q ista caliditas sit re-
manēs extra uenas ex ea g² aggregat⁹
mā p uia corruptōis nutrimēti ueniē-
tis & p uia qua calor ille attrahit mās
ut nō pmittat eas alterari naturali al-
teratōe in uiis: sed festinat eas. Du-
bitatur secūdo an ista mala q̄litas po-
sset esse intus in uenis in locis gñatis
humorū. Dicendū q caliditatē nō se-
quentē putredinē humoris: q fecit p-
oxismū q iam recessit possumus leuif
uidere q posset esse in locis intrisecis ut
q epar & uene p aliquā malā cōplexio-
nem aggregauerit colerā q statim cum
fuerit aggregata fuit p̄la ad extra ue-
nas & i alio spacio itez aggregauerit
& itez sit expulsa. Sed & caliditatem
a putredine possum⁹ etiā imagiari &
difficilius ut dicamus q humor putri-
dus tpe poxismi licet steterit extra ue-
nat tñ potuit inficē loca uenaz & epīs
& delinquere caliditatē malā unde de
nouo fit humoris aggregatō. Dubi-
tatur 3° si q̄litas sola remanēs i locis ex-
tra uenas pōt esse cā reaggregationis
humoris. uidet⁹ q nō qa non est rō qre
reaggregat hūor de spē pmi & n ali⁹
hūor. Quidē dixerūt q sp rman3 ali-
quid de pmo humore q ē sicut fermē-
tum: secūdo aduenienti. hic sermo est
otra auic. hic: ut uidet⁹ itēdere. & otra
gal. i secūdo de drntiis fe. & i cōmento
affo. qbus quotidie rigores. uidet⁹ enī
uelle q sola q̄l^e possit fieri reuersio.
Amplius quid facit q remanet. Cū
illud q aduenit sit longe plus & q re-
manet ē terreū ul melicū q colicū: uel
flaticū. Et ideo dicemus q qualitas q
remansit nō ē sola calitas. s3 caliditas ta-
lis ppetatis qualis fuit humor: & ideo
corrūpit mās uersus humoris naturā
Nec uolo molestari p qōez de loco ge-
neratiōis hūor & qn huic corrūdet i
uēis dispō & epē m̄pli^{ua} hūoris illi⁹
ut in ipso sanguine sit actualit⁹ tal⁹ hu-
mor: tūc certi⁹ apparet q secūd⁹ pox⁹
est i spē pmi: cū aut ista cōtigat uariai:
cōtigit & uariari formas poxismoz.
Dubitat aut statim qūo caliditas potest
esse cā reaggregationis flatis uel melie:
cū sint humores fri. Et dicēdum q
hoc forsan non erit. nisi i uenis sit dif-

pō sanguis corrūis qualitatē extra ue-
nas. Vel dicendū q̄ ille modus calo-
ris ē cā q̄ eūte sanguine ad loca extra
uenas ouertatur ī mēia; putredialem
non in mēiam naturalem uel fā sed
si factuanr & intēdū q̄ ī pte sanguis
q̄ est flegma uel q̄ est mēia: fit corrup-
tō a tali mō caloris q̄ remansit. Du-
bitat quarto si iter poxismū. & poxis-
mū nō remanet q̄nq̄ nisi sola qualitas
quō illa tota se. habebit unitate; & di-
stinctōem p̄ quatuor tpa uniuersalia.
quidā credūt q̄ semp̄ aliquid cinerulē
tum remaneat in quo ista se. unitatur
sed iam apparet q̄ nō est necēariū. Alii
dicūt q̄ materia q̄ est cā aīis ē q̄ saluat
unitatem huius se. sed hic sermo nō su-
fficit p̄mo q̄ stante causa antecedēte
uenit secūdū poxismū non uenire.
Amplius nlla exīte mā q̄ de sui rōe sit
cā aīis pōt reuerti se. q̄ caliditas r̄ma-
nens de nouo eā gñabit. Dicendū igit̄
q̄ si inter poxismū: & poxismū non r̄-
manet nisi sola qualitas q̄ est tato; cā
aggregatōis noue mē. nulla res est ī q̄
febris illa possit unitari nisi illa mala o-
p̄so. & p̄ illā dicemus q̄ iste hō h̄z unā
tertiana; tot poxismorū q̄ tertiana est
magis una q̄ duo poxismi. quorū un⁹
esset statice alter coierice se. & q̄ due r̄-
tiane quorū unā habēt ī yeme: & altēaz
in estate. Nolo tñ: q̄ tota se. mensurē
ut unū cōtinuū febrile: q̄ iam ponit⁹
iterpollata. & s̄m q̄ uirtute illi⁹ calidi-
tatis aggregabū r̄ mē p̄mo pautiores
postea plures & itē plures deīde pau-
tiores erūt p̄n^m. augmētū. status. & d̄-
clinatio uniuersalis. Sed tu dices ī hōz
quietis cū nō sit mā nō erit distinctō tē
p̄ morbi: penes alteratōem materie.
Dicendū q̄ distinctō forsan erit sōm pēs
accētia poxismo cōpato ad poxismū;
s̄m modū dcm̄ uel & penes alteratōez
mē s̄m & modū dcm̄. & q̄ modū illū
aggregatōis mē de pauticis ad plures
& postea pautōres contingit uariari:
ideo uidebis īspollatas q̄sdā uariari ī
poxismis ut cū iā apparuerit poxismi
q̄ uident̄ declin^{is} itē resurgant pox-
ismi augmentū idicātes & si uolim⁹ p̄
signa digōis in tpe q̄eris determinare
tpa se. ī hac iterpollata ī qua nulla mā

ē ī tpe mēo dicem⁹ q̄ erit s̄m hāc cōsi-
deratōem q̄ q̄litas illa sola que remā
sit disponit membra tali & tali dispōe
q̄ digō sit ī eorū mēbris beñ aut male
& ex hoc uerifica mētra appen^a de fco
q̄ uidebit̄ q̄nq̄ in p^{is} q̄erib⁹ pox^{is} unū
pox digōem & ī secūdis & postremis
cruditatē & q̄nq̄ ecōtra s̄m q̄ quali-
tas illa habz plus de uirtute nocēⁱ di-
gōi epatis & uenarū uia cōitatis g^o nō
poteris sic ordinate distinguere tpa fe-
bris. Et tu considera. Dubitatur an
ī pox^m & pox^m alicui⁹ iterpollatē po-
ssit homo reuerti ad dispōem sibi sanā
stantem ī latitudine sue sanitatis. Et
dicemus q̄ s̄m p̄mū nō contigit. nam
materie putredinales īficiūt membra
q̄uis corpa materie; recedant. & etiā
frequenter alique defecib⁹ mēx r̄ma-
nent: & plurima aggregatō mateiēx:
q̄ sunt cē coniuncte ē p̄pter dispōnes
corpales. s̄. r̄p̄loes q̄tatis & q̄litis.
Et iō negādū gal. ī terapētica ad glau-
conē īspollatam febrē sic mūdificari
sicut mūdificatur effimera. apd̄ intel-
lectū uēo speculārez non uidef̄ impos-
sibile q̄ homo hēat pox^o febriles. &
inter pox^o sit san⁹ sibi. & rō sup̄ hoc
est. In hōie colerico p̄ aliq̄z dispōez ex-
istentē ī latitudine sanitatis sue pōt
multiplicari aliq̄ colera q̄ poterit pelli
ad extra uēas. & facere pox^m. & itēx
reuertēte eo ad suā sanitatē iterū po-
t erit fieri. Et apparet illud si recorda-
mur hoīs q̄ latitudīe pori fellis ad sto-
machū euomebat colam s̄ unūq̄q̄ diē
de quo est sermo. secūdo de cōp̄onib⁹
& in tegni & in cōmento secūdi regis
acutorū & cōmēto 29. Sed tu d. g^o aliq̄s
tota uita poterit febrīre. Dicendū q̄ si
talis motus colere est p̄ dispōem mobi-
lez exīte ī extremo latitudinis sue sa-
nitatis v̄. grā p̄ graduz siue mensurā
aliq̄ caloris: tunc semp̄ cū erit ī illa ca-
d̄z d̄ sanitate sua ī se. & sua sāitas dice^r
cū illis cā p̄ cū cā t̄gēf̄ cā casus ī feb.
Si aut̄ dispositō illa sit īmobilis. v̄bi
grā latitudo pori fellei uel opilatō na-
turalis aliq̄: tūc sp̄ iste poterit febrīre
.i. quousq̄ duraret sibi uita posset po-
xismare poxismis cōp̄icis. ut ex^o dica^r
nec aliq̄s miref̄ de hoc: si enim colā q̄

omni die euomif pelleret oī die in quo
da3 alio ad habitū corpis: omī die tota
sua uita febrirer. & q̄ dixim⁹ hñt mul
tuz cōfiteri illi: q̄ dicūt q̄ a gñatiōe ho
monō potest eē eger nūc. qđ tñ nos ne
gauim⁹ in q̄stīōe nra de h°. Dubitať
sexto: an q̄litas derelicta a putřdo hu
more itra uenas possit esse cā reuerfio
nis pox¹ intra uenas. Et dicendū q̄ si
cut hūor putridus extra uenas reliqt
q̄litate malam qñq̄ sine materia solā.
unde reaggregať noua mā. ita possu
mus ymagiari q̄ aliquo hūore itra ue
nas moto ad putrediem: vbi gñā colē
ra uni⁹ uncie aliq̄ ps isti⁹ uncie. v¹ gñā
3. i. resoluaf. & q̄litas remanēs dispōat
ut noua aggregē. & de hoc diceť par
post. **AVT. PROPTER.**

Hic dat aliam causam ppter quam
reuerťit se. lic3 pox⁹ p̄mus recedat. &
p̄mo facit hoc. 2º cludit totū smonē.
ibi. Res g°. Primo dicit q̄ cā predicta
reuerťiōis erat reliquā caliditatis. ut
su. cā reuerťiōis est: ppter inuētiōem
causē p̄me putredis. i. cē p̄ncipalis pu
tredis in mā p̄ma. Differūt g° due cē
qa prima est cā cōplonalis remanens in
mēbris unde noua mā reaggregať. s3
cā 2ª est caliditas materiei actu putre
scētis q̄ materia aliq̄ alia actu existens
disponit ad putredinē. Et hic recte ca
dit ex^m de stercore colūbino: qđ Gař.
ponit. erat enīz cumulus stercoreis illi⁹
cui⁹ una ps p̄mo putruit: & fumauit.
& ea fumate disponebať 2ª ps eiusde3
cumuli. Dubitať primo qa obmittit
cām reuerťiōis 2ª pox¹: que ē ex cine
re uel residuo p̄cedētis materie. Dicē
du3 q̄ forsan dedit īrelligi in p̄ma cā: q̄
est q̄litas remanēs: illa enīz siue sit pu
ra siue cum aliquo cinere residuo pōt
attrahere nouā mā3 ad locū putredis.
Ista aut 2ª cā stat in hoc q̄ p̄ma mate
ria putrida dispōit 2ªm ad putredinē.
Et iō etiā3 ad hāc 2ªm cām poss3 redu
ci. Dubitať qa si causa 2ª hec differt
a p̄ma oport3 ymaginari: q̄ si se. h3 cē
tum pox⁹ tota mā pus sit cumulata ī
forma causē añcedētis: & sp ps post p
tem moueať ad putredinē sm suū peri
odū priā p̄e disponēte scđaz. sic enīz ē
ex^m fimi colūbini qđ in agro gař. pro

spexit. Et si p̄ma mā gñaret scđaz: iam
cā ista esset eadē q̄ p̄ma. Dicendū q̄ cō
tingēs est qñq̄ oīm poxismoy deben
tiuz fieri mā3 p̄existere sub forma cati
se añcedētis. & isti pox¹ credendi sunt
eē pauci. non tñ est impossibile sic esse.
v. gñā. sit supflus cū sanguīe libra u²
colere q̄ gradatiz expellať extra uenas
& q̄libet untia faciat pox^m. & sp p̄ma
dispōat 2ªm. Sed. t. d. q̄re prius moue
tur una uncia colē q̄ alia. Dicendū p̄p̄
tinam esse alia actualiorē: & magis di
stantē a natura sanguīs. & h° qđ dcñ
est forsan nō est frequēter. Accidet tñ
frequētiuz q̄ p̄cedēs pox⁹ suo calore
putredinali dispōit ad gñatiōem scđe
materie: gñationē dico corruptiuā. &
tunc differt p̄ma cā a causa 2ª. qa p̄ma
ponit actionē3 q̄litis remanētis post
resolutiōē3 mē p̄me. ista autē pōit actō
nem a calore putredinali mē: cū3 actu
putrefit unde mā scđa dispōitur: siue
illa materia p̄us fueit siue mō de nouo
genere. Dubitať quō hec materie sal
uabūt mot⁹ piodicos tercianos. uł q̄r
tanos. uel quottidianos. cū motores ea
rū sint qñq̄ male cōplexiōes derelictę
agētes ī hora q̄etis uł mēse q̄litis pu
tredinalis q̄ agunt tempore poxismi.
Dicendū q̄ l3 iste cē formař sint diūse
frequēť simul occurrūt & qa materie:
que mouent sunt tales. s. p̄cedente co
lera mouetur postea colera: ideo hūāt
periodos. & qa possunt uariari ista: nā
mala qualitas derelicta a colera putre
scēte uel sua actualis qualitas putre
dinalis potest mouere nō soluz colerā
sed flegma iđo uenit uariari piodos.
unde factis multis īcineratōibus & fle
gmatis q̄r fuerit & ī hoīe calidi epatis
& flegmatici stōachi tertiana attrah^t
qñq̄ flegmaticā & econtra. & tu cōsi
dera. Dubitatur aut quare dixit s
scitam putredinis. & dicendū q̄ qua
litas que acq̄rit ī materia secūda a mā
p̄ma ut dicit secūda cā. imo & a quali
tate derelicta a mā ut dicit p̄ma nō est
actualis putredos sed est dispō qđā ad
putredinem sicut plixē declarauim⁹
in qōe nostra de plōgatōe se. dicam⁹.
g° q̄ si p̄ma materia actu putrescens
actu putrefacit. 2ªm tunc cōtinuat se

ipsam febris p hoc. nec p hoc h3 reuer-
lione3 piodicā scđi pox¹. si aut dispōat
aliq3 materiā ad putredinē dando sibi
q̄litate3 q̄ tali die mouebit^r motu quo
eueniet sibi putredo ul^r cōplebitur sibi
putredo tunc fiet reuersio piodica scđi
pox¹. & ideo auic. dixit sm semitā pu-
tredinis. Est aut ultra hoc cōsiderandū
q̄ dispōez in 2^a mā inductā a p^{ma} ma-
teria: uel a q̄litate remanēte: possum⁹
ymaginari dispositiōez esse taz p^{ppin}q̄
putredini q̄ statiz cū mā illa mouebi²
ad locū putredis occupabit^r a putredi-
ne: & possum⁹ ymaginari gradū putre-
dinis qui non appet adhuc atit p^{pp}ter
grad⁹ remissionē: aut p^{pp}ter paucitatē
multaz mē: q̄ talem gradū recipit. s3 tā
grad⁹ debilis q̄ paucitas mē: possunt
dici semita respectu sublequentis pu-
tredis potētis actu facere fe. Conside-
rādūz etiā q̄ l^{ra} que dixit: cā putredis
p^{me}. potest dupl^r expōi unomodo q̄
p^{ma} putredinē uocet cāz p^{por}ē resp^{cū}
sequētis & tūc iuentio cē putredis p^e
.i. iuentio caloris putredialis ē. q̄ est in
mā p^{ma}. & ut sic li p^{me} cōponit^r cum li
putredinis. Aliomō q̄ p cām putredis
p^{ma}z intelligit cāz imediatā & p se pu-
tredis: & tūc dicet^r aut reuertit^r pox^{m9}
p^{pp}ter iuentiōez cē p^{me}. i. cause p se &
immediate putredis que p^{mo} iuenitur i
mā priori. deinde accēdit i 2^a mē. & sic li
p^{me} cōponit^r cū li cē. Dubitat^r autē
quid mouet secūdā mēz ad actualē pu-
tredine3 q̄ iam recessit prima mā & se-
cunda materia ē solū in semita. Di-
cendū q̄ calor paulatī disponendo p^{re}-
cedit. uel g^o calor seipsū itēdit ut alia^r
tenuimus q̄ idem possit agere i se. uel
ex hac dispōe ampliori mā cōcumulata
cōpletur putredo a calido cōtinēris. Du-
bitat^r quia uidet^r deficiūus i ponē^o cās
reuerlōis poxismorū q̄ p^{re} has est
dispō p^{rticularū} generatiū mās & m^{it}
tentiū ad loca putredis ut dixit gali.
Dicendū q̄ pox⁹ q̄ recessit ite3 ruer-
tit^r aut p malā cōponē derelictā a mate-
ria putredis p^{oris}: siue sit cinis cū hoc
siue non aut p^{pp}ter alteratiōem quā fa-
cit mā putrida p^{ma} i materia secūda.
Et iste sunt due cē reuerlōis q̄ sunt
cē sūpte ex hoc q̄ hō febrit ul^r februit

& sic sunt sūpte expte huomoris pu-
tridi. & eas poluit auic. solas q̄ sermo
su⁹ cōtinu⁹ fuit d^r recessu & redditu fe.
putredinis extrisece & de cōtinuitate i
trisece. Sed p^{re}ter dcās cās est reuerlō
nis cā: noua g^{ntatio} facta a p^{rticulis} mi-
ttente & hec cā n^o pēd3 necessario a pu-
tredie imo omni circūscripta putredie
fieri p^{ot}. v. g^{ra} epar & uene huius ho-
mī s in tanto tpe multiplicauerūt tātā
& talem colām q̄ in tanto tpe pellitur
ex tra uēas & faciet poxismū unū 3^{ne}
& tandē ite3 hic epar & uene deteria-
to spacio facient eadem colere q̄ti^{tem}
ue l p^{ppin}quā & reuertet^r fe. & manife-
stū ē q̄ si de qualitate putrediali p^e
colere nihil remāserit nec & putredi-
nalis calor aliquid egerit i mās uicias
adhuc reuertet^r fe. manēte eadē dispōe
ep^{rtis} & uenay & eodē mō nutritati-
onis. & hanc cāz auice. nō posuit quia
ista non ē cā reuerlōis q̄ rēduci possit
i putredie3 fe. Sed tu dices nonne illa
mala qualitas p^{ot} ineē epati & uenis p^{rticulis}
alteri p^{rticulis} p^{pp} actōez fcāz a p^udo
humore manifestū ē q̄ sic. Dicendūz
q̄ tūc ista cā n^o est alia a p^{ma} cā q̄ auic.
ponit. Dubitatur quia hec secūda
cā u^r necessario iducē q̄ pox⁹ cole^r ci-
tius reuertat^r q̄ poxismus flegmatis:
si enī putridus calor p^{me} materie i dis-
ponit materia3 secūda3 ad putredinē
tunc materia que est citius disponibi-
lis a prima materia citius mouebitur.
Sed colera cōpata p^{cedenti} cole citi⁹ ē
apta dispōi q̄ f^{la} compatum p^{cedenti}
f^{lati}. Et hoc p^{ba}t^r. q̄ q̄lis est putredo
ad putrediem cōpata: tal^r est dispō com-
pata ad dispōez. uidet^r ei q̄ ille dispo-
sitiōes sint debiles putredies: s3 putre-
do cole citissime p^{cedit} in mā colerica
sic ignis in lignis siccis. putredo aute3
f^{lati} tarde sicut ignis in uiridib⁹ lig-
nis & in t^m q̄ ralis. is. cōtinētis ca^o de
q̄ rana credit augmētuz pox¹ f^{latice} eē
lōgius q̄ m^{lice}. g² dispō ad putredie3
citi⁹ fiet in. colā q̄ in f^{late}. In hac diffi-
cultate dixim⁹ m^{lta} in q̄one u^{ra} de p^{longatiōe}
febrū. Dicam⁹ aut h^c ite3
q̄ materia p^{ma} & scda ul^r sunt in uno
cumulo: uel de scda mā nichil est actu
sed debet g^{ntari} ul^r actuari siq^{de}z p^{ma}

& scda mā sicut in cumulo uno a q^o p
pter cām supius dictā sepe p^omo una
ps scda remanēte. dico q^o q^ontuz est ex
substātia & q^olitate cū hēat ut p^osuppo
nī q^ontitatē debitā ad causandū febrē
est magis pata putredini colera q^o flā.
Et nō uideo q^o si in corpe petri. v^o grā
sicut due uncie flāris de qbus ē mota
una uncia hodie & i corpe martini sit
due. uncie colē de qbus est mota una
untia hodie q^o cici^o nō reuertat^o poxif
mus colē q^o flāris. q^oa colera lōge abili
or est: ut inflāme^o. nec ual^o q^o qdam di
cūt q^o durat plus calor flārice q^o colice
nam durat. s. horis plus. s. intētio calo
ris colere uide^o plus facere ad actōem
q^om pduratio obtuli caloris flāris. aut
saltē non min^o. Dico aut^o q^o ex pte sub
stantie & q^olitate. q^oa si reseruat^o ad 3^m
diez motus illi^o colē nō erit nisi a p^op^oe
tate insequēte nām tal^o hūoris Ampli^o
reperitur unus paroxisimus tertiane
durans tribus horis. Si autem secūda
materia deb^o g^onarī: uel actuari: tūc p^o
oxisimif^oat tardi^o colē q^o flā: q^oa de p^op^oe
tate tal^o hūoris: ut colere ē s^om 3^m diez
habere o^oplemētū sue g^onatōis uel actu
ationis unde putrefit: p^o putrefieri pōt
sed de p^op^oetate flegmatis ē q^o citius fi
at hoc: licet posset illa uariari p^op^o cās
ut dice^o: & ideo diximus subtili^o i q^ooe
n^ora q^o i piodicatōe illa i^oq^otū piodicatō
in qua mā secūdi poxif^omi o^oz g^onarī: u^o
actuari: siue de nouo o^ocumulari & se
pari: t^op^oe q^oetis: nō acq^ori^o p^o se disposi
tio put^o redi^o s^omo^o p^o se acq^ori^o disposi
formaz talis humoris g^orandi: u^o actu
andi: que disposi^o pōt esse non putredia^o
Et accidit sibi q^o sit putredialis uel si
sit putredo tū non p^ous facit febrez q^o
mā habeat q^oritatē sufficiētē q^o n^o hab^o
nisi i tanto spacio t^op^ois: nec uide^o du^m
q^o i minori t^op^oe aggreget^o flegma. Et
tu cōsidera. RES ERGO. Hic ē
assūatō sermōis & uult p^oo abbreviare
q^ore se. de materia putrida extra uenas
deficit: & ē q^oa res putredis. i. materia
putrida resoluit^o. q^oa in ea ē iūetio cali
ditatis que non d^oficit putrefacere q^oo.
usq^o stat pox^o: & resoluet^o x. Eriā cali
ditas illa p^otransit ad uicinū & i hoc q^o
dixit p^otrāseūt es x. inuit cāz reuersiois

i. piodicat. pōt aut^o dupl^o exponi p^omo
& ideo uerificat^o l^ora que dicit^o r^osoluit^o.
q^o per li uicinū itelligit p^oo^orias ei^ousd^o
humoris q^o o^omes faciūt unū pox^o: &
tūc exponat^o p^otrāseūtis ad uicinū. i. p^o
cedentis successiue de pte ad p^orem: do
nec abscondat ter^o. i. totam q^oritatē mē
mote ad unū pox^o & ideo subdit. &
effumat mām & non iueniat uicinū
aliū. s. o^otinuū quo pox^o posset p^odura^o
sed bene iuenit uicinū p^o alio futuro p^o
oxif^omo & ideo subdit. & remaneat. i. i.
cesset uel desinet febris expectās māz
q^o trahatur ad locū: ubi fuit p^oma siue
stet loco p^ome. & hoc ē q^o dicit attrah^o
x. uel remaneat feb. s. uirtual^o i calore
dimisso ab humore: q^o iam resolut^o est
quo calore expectat^o alia mā que stab^o
loco ei^o q^o recessit. Alio^o p^o uicinū possu
m^o itelligē hūorē debēte^oz face^oz z^om. p^o
ox^o & tūcerit sensus q^o calor accēsus
i materia p^oma indeficiēter resoluēs ci
nerē & hoc p^oertransit ad uicinū. i. ad
humorē qui dēt facere secūduz pox^o
Est aut^o resolutio cineris & p^otrāsi^o ad
uicinū sit in toto tempe quo p^oma mā
finif^o & nō inueit^our uicina mā o^otinua
qua possit plus durare pox^o. & hoc ē
q^od dicit: donec adscindat^o s^ominū. i. q^on
titate materie. & effiniat x. i. illa reso
lutio: putrifactō: & incineratio: & p^otrā
sitio sit: donec. i. in tempe quo finitur
mā abs^ocisa sua q^ontit^oate p^o resolutōiem
in qua finitione nō repit^our uicina mā
qua possit plus durare calor illi^o pox^o
bene tū repiri poterit mā uicina pro a
lio pox^o. & in hoc tollit^o cōtradictō q^o
appet in s^omōe auic. cūz p^ous dixit p^otrā
suntis ad uicinū & mō dicit Nō inue
niat uicinū. Sūt enīz uicini diuersi. &
apparet q^o nō oportet destruere l^oraz q^o
dicit nō deficiētis. quā qdam uolūt eē
affirmatiuā. nā p^o hoc q^o dicit: non defi
ciētis intēdit aut^o. actōez o^otinuā: & calo
rem o^otinuū uni^o pox^o i quo toto po
xif^omo calor indeficiēter resolut^o māz.
CVM AVTEM Hic pbat q^o pu
tredo intra uenas faciat o^otinuā. & ar
guit sic. tunc cōtinuat^o se. q^on uapores
putridi & mā putrida nō resoluit^o nisi
cūz difficultate. sed hoc est q^on mā pu
trida ē in uenis. Et in h^o dat duas cās.

prima est quia uene sunt continue. unde
materie que sunt in uenis sunt sibi iuice;
proxime: quare putredo statim transit de
una materia ad aliam. tam ad aliam que est
ipsa materie mote per una exacerbatione
que ad aliam que est materia per alia exacerbatione
Et ideo auic. dixit duo. primo quod putrefit
res uicina. 2° quod resoluitur ad uicinum alium
uel resoluitur. id est. uadit uel transit. Secunda causa
tarde uel difficilis resolutionis uaporum
& materie putridarum est. quia materia ille
cordi continuatur per medias concavitates
uenarum. Sed. t. d. quod facit prima causa ad
difficultatem complete resolutionis non enim
uideatur aliud probare nisi quod materie cito
putrefiunt post primam materiam. que putruit. &
hoc quia materie sunt iuice propinque sibi
Amplius quid facit secunda causa ad diffi-
cultatem complete resolutionis imo ex hoc
uit quod ad contrarium faciat quia loca illa sunt
calidiora. & sic magis resoluuntur mate-
rias. Amplius quare dixit contrarietates
esse in quibusdam uenis imo in omnibus cum
omnes oriuntur ab uno trunco. Ad primum
dicendum quod per resolutionem uaporum & me-
telligo abscentiam uel diminutionem eorum
tali modo quod febres non faciunt sed cessant ex
hoc se. cum autem prima pars materiae mota est ad pu-
tredinem intra uenas tunc quia alie materie.
sunt sibi uicine preceedit putredo continu-
ando super uicinam materiam. ut prius quam prius
finis succedat alia. sed quando putrefit ex-
tra uenas in poris & locis in quibus non est hu-
moris copia finitur prima materia & expec-
tatur alia. quidam autem uoluerunt: & nos
iam sic exposuimus quod in hoc auic. inuit
causam difficultis resolutionis triplicem unam
ex parte densitatis sive soliditatis uenarum
& aliam ex parte uicinitatis materierum.
& tertiam ex parte contrarietatis ad cor.
Ad secundam dicendum quod si maior calor res-
soluat. tamen & putrefactionem coadiuuat uult
tamen auic. quod fumus putridus in uena cogit
ire uersus cor quia concavitas uenarum
sunt continue cordi: siue sunt a corde siue sunt
continue mediante epate uel mediastibus
arteriis: que uenis associantur. Caderet
autem hic dubitatio ubi uehementius putre-
fient materie uel in uenis uel extra ue-
nas & prolixius scripsimus in questione de hoc.
Ad tertiam dicendum quod dixit hoc quia lo-
quitur de uenis in quibus est putrida mate-

ria ut non curet loqui de uenarum contrarieta-
te nisi secundum quod materie contrariantur in eis:
& ideo possunt exponi propter contrarietatem scilicet
materie putridarum que contrarietas est in quibusdam
uenis cum aliis. scilicet. materiebus non putridis
Dubitatur si materie in uenis sunt propinque
2° cum inchoat febris colerica debet statim
transire in sanguineam uel flegmaticam:
quia ille materie dominantur in uenis.
Et dicemus quod cum incipit aliquid continua fe-
de materia que putrescit in uenis debemus
ymaginari totum sanguinem. uel semper illa
loca uenarum habere dispositionem semper illi humo-
rem. 2° gratia incipit continua colica. tunc
sanguis ad colericitatem tendit. & ideo
successio putredinis est plus in colica. Am-
plius colica putrida conformis se habet ad co-
leram que ad flegma. & quia in uenis humores
sunt sibi uicini: ideo non perdurant febres
continue in simplicitate quando associantur sibi a-
lias materias alterius speciei. & in hoc conside-
ra multas uarietates: perturbantes men-
tes medicorum. qui cum uiderint unum infir-
mum cum una continua cuius signa satis
apparere uniformia in primis diebus. ubi
gratia ostendit coleram & illam non malam.
& uident signa digestionis & laudabilem
pulsus. & egestionem debite digestas & in
exacerbationibus: sudores laudabiles:
ymo in primis ceticis uidetur postea uri-
nas non bonas & uarietates multas in ex-
crementibus & aliis. unde prius crediderunt
infirmitatem euasuram & postea cogunt mu-
tare sententiam. hoc frequenter accidit propter
motum & ruinam materie diuersarum ad
putredinem. Et accidit plerumque modernis ho-
minibus que hactenus: quia colera sunt ue-
hementer plena. & accidit per multum errorem
in dieta medicis uolentibus implere febricitatem
Dubitatur an sanguis possit facere pro-
dica febre. uel quod sic quia unicuique humori
debet produs qui sibi conuenit: ut auic. po-
net causa de febribus aposteatum. Amplius
ex dispositione particularum mittentium & recipi-
entium materias fit prodicatio ut galienus.
dixit sed hoc potest sanguini accideret epate
in tempore deteriorato possunt multiplicare de
eo. & ad aliquid potest tunc mittere in tempore
deteriorato & probatur quia fluxus sanguineos
uidemus sunt periodos in quibusdam.
In contrarium est galienus. 2° de differentiis febr-
um. sententia galienus est in fine libri de d. fe.

q̄ q̄a putredo sanguis est cōis in uēis
aut in maxia uena non hñs precipua;
pticulam mittēte; aut attrahēte;. ideo
sua putredo accēdit febrē una; otinu-
am. a p̄ncipio usq; ad finē. & satis aui
cē. hoc & auer. 3° colligz. cōfenciūt. s; si-
cut ibide; dixim⁹ cōtra gal. licet h^o sit
frequēter; non tñ semp necessariū est.
Ampli⁹ si febres q̄ sm p̄odos exacer-
bātur fiunt ex dispōib; pticularum
mittētū; uel suscipientū; uel generā-
tiū uel attrahētū; supfluitates ut ip̄e
met gal. cōcedit; tūc sanguini pōt hoc
inesse; s; ut iter dicūt non possit in for-
ma p̄p̄a p̄seuerare mltū; extra uenas
Est aut op̄io plusquam cōmtatoris tra-
ctatu tertio regni sup illa pte fuerūt
enī q̄ sanguis non sit substantia q̄rta
s; sit quid cōpositū ex flegmate. colā
& m̄ia. & ideo cū putrefit decliat uel
ad colā uel ad flā uel ad m̄iam; & tūc
p̄iod⁹ sanguis non erit nisi sm p̄odos
illo; humo; & satis alludit sibi auer-
rois in practica cāticō; 68° cōmto. cu;
dicit; p̄babil⁹ est q̄ cum putrefit san-
guis generētur ide tres fe. x. Et cōplē-
do sermonē plusq̄ cōmtatoris est intē-
sio sua. q̄ si cogat dicere quā fe. faciat
sanguis ille cū nō decliat ad alt; triū
hūo;. Rñdet dicēs 3° p̄mu; q̄ nō pio-
dicabit p̄yo^o alicui⁹ illorū; hūorum.
q̄a non cōuenit cu; aliquo illorū; 2° qd̄
uēsimili⁹ ē q̄ p̄iodicet ad modū p̄iodi-
catōis flegmatis magis q̄ colē. ut oñd^c
p̄lixē ex smōe gal. 2° p̄nostico; sup il-
lo uerbo. q̄ si urina trāserit ad rubedi-
nē. & p̄bat q̄ flā leuif trāsit in sangui-
nez. etiā q̄a sanguis sic flaticus magis
multipli cat in colē. 3^m est q̄ ei; p̄iodi-
catio est sm distēpantiā quā; acq̄rit
q̄a putredo p̄mi sanguinis moti ad pu-
trefactōē; fecit distēpantiā. & iō rege-
neratio scđi sanguis debētis ire ad mi-
nerā; erit sm illā; distēpantiā acq̄ sitā.
& sic fiet p̄iodicatō colica uel flatica p̄
m̄lica; nō itēdim⁹ p̄cedere tra eū in
h^o q̄ dixit de nā sanguis. qm̄ alibi per-
tractauim⁹ dē illa. sed cū p̄mo dicit q̄
si putrefit nō hēbit p̄iod⁹ alicui⁹ illorū;
uer; dicit quodāmodō; s; tñ non se decla-
rat. quem p̄iodū. Et cū 2° dicit; q̄ ma-
gis hēbit p̄io^m flatis q̄ colē. & h^o &

poterit dicere uer; sm quendā modū
tñ absolute smō itellcūs h; ipugnatō
nē. nā nō mi⁹ hūori uidet attribui nā
p̄iodicatōis illi⁹ hūoris in quē ē apti⁹
trāsmutari q̄ illius q̄ in ipsum trāsmu-
tari est aptus. ergo non minus tribue-
tur sibi p̄iodicatō colē q̄ flegmatis. &
cū 3° innuit q̄ regnatio sanguinis fiet
secūdū distēpantiā que p̄cessit; dicit ad
uersarius q̄ hoc non est uerū s; epate
alicui⁹ gñante sanguine; bonū i q̄lita-
te; sola q̄tate supflūū expellet illum
ad extra uenas ubi putrescens faciet
febrem. & tunc licet in pticula i q̄ pu-
trefit remanserit mala qualitas; tñ ep
in tpe medio poterit reuerti ad suā cō-
p̄onem naturalem. q̄ faciet eūdē san-
guinē & i equali tpe pellet ad pticulā
& sic iterato unde fiet p̄iodus. Dice⁹
igif sermone; breuē. q̄ p̄io^o ē duplex
una que se² naturā siue p̄p̄etate hūo-
ris & ista ē determinata & finita q̄a se²
nām finitā; & ē q̄ dicim⁹ q̄ colera mo-
uet i tertiū & flegma de die in diē. &
melancolia de q̄rto in q̄rtū & sanguis
uniformis. & hoc modo si questio erit
utrū sanguis possit facere p̄iodicā fe.
dicem⁹ q̄ sic peri^o q̄ sibi cōuenit; n̄ di^o
q̄ faciat p̄iodicā. colere nec flegmatis
nec melie sed p̄iodicā; suā; que ē unū
otinuū habere poxismū siue duratio
nē siue motū. unde auer. q̄rto colliget
hec febris. nō habet nisi unū pox^m q̄;
admodum igif sanguis sua p̄p̄etate
habet suum pox^m q̄ otinue affigē fa-
cit & n̄ habere supcrescētias d̄ 3° i 3^m
nec de die in diē; nec de q̄rto i q̄rtū. Ita
quilibet humor p̄ sui p̄p̄etatem ha b;
certum poxismū. s. colera tertianū;
x. & ideo dixit auer. q̄ quisq; humor
habet p̄iodū qui sibi cōuenit; & appa-
ret q̄ p̄iodus sanguis ip̄p̄rie dicif p̄-
iodus. sed potius deb; dici p̄uatō peri-
odicandi. Alia aut est periodicatō que
sequitur dispōem pticularū; mittē^m
& attrahentiū; & generantiū; mate-
rias & in hoc sequif q̄tate. & q̄litate
materierum. & locum & dispositionē
pticularū; mittētū; & recipientium
& tal⁹ p̄iodicatio fere variabilis est in
infinitū; & sm hoc q̄libet hūor non p̄
naturā hūoralem hāc specificam sed p̄

dispositiões dictas pōt piodicare. Et cū
hoc q̄libz quocūq̄ piodo: hoc aut̄ pba
tur. nā cuicūq̄ hūori pōt accidere q̄ a
licui⁹ p̄ticle dispōne gñat̄ uel ocumu
lat̄ in defmiato tpe. & pōt accidere: q̄
pellit̄ tpe defmiato. g^o cuilibz pōt acci
dere q̄ piodicabit illud aut̄ p^o apparz
in sanguine nam uidem⁹ quosdā h̄re
fluxuz sanguis oī die p̄ plures dies &
quosdā oī mense hoc aut̄ nō est nisi
q̄a epar ei⁹. ut i ex^o loq̄mur gñat̄ tātū
sanguīez i tāto spacio mittibilē ad na
res uel anū g^o si sanguis ille tpe q^o pel
litur teneret̄ i uenis. aut extra uenas
putrefieret & faceret fe. uel possibile ē
q̄ faciat p̄portionalē h̄ntē pyodū illi
pyodo flux⁹ sanguis & sic ymagiand̄
est d̄ colera. & d̄ flegmate. & melia. q̄
aut̄ quilibz humor possit h̄re q̄mlibet
pyodu³ cuz considerā^r cause predi^cte
apparet. nā cuz ymagiabile & possibile
sit de facto q̄ epar huius hominis non
omī die multiplicet sanguīez & epar
cuisdā alteri⁹ omī mense uel omī anno
multiplicet q̄ sanguis cuiusq̄ diei: & sā
guis cuiuscūq̄ mensis pñt extra flue
re p̄tineri uñ fiat fe.: ymagiabile imo
possibile & cūeniēs ē: qd̄ i quocūz spa
tis p̄mēsurā q̄ ē a die ad anū possit h^o
cūgere s̄ diuersa ididua & sic ē d̄ aliis
humoribus. Ex q̄b⁹ patet q̄ recidiua
uera est aliud a p̄ox^o q̄a p̄oxismare est
redire egritudīez cuz ordīe tertiāe uel
q̄rrane. S3 recidiua^r est r̄dire egritu
dīez n̄ tñ necessario cuz ordīe. l3 possit
cūgē cū r̄cidiua. & alia ex h^o uidē pōt
Sed dubitat̄ q̄re n̄ accidit hoc frequē^r
sicut frequē^r uidem⁹ pyodos sanguis
otinos & colē tertiāos. & flatis cotidia
nos: & melie q̄rtanos: dicēdū q̄ frequē
tius accidit i reb⁹ nālīb⁹ q̄ ē s̄ nāz for^e
rei nāl. q̄ q̄ ē s̄ uiolētīaz forē. p̄yodo
aut̄ i tertiū ē s̄ nāz colē oparate ad calz
monēs. sed moueri colerā oī die: p̄ i 4^m
diez ē per q̄daz uiolentiā: p̄p̄ q̄titatez
ualde superflua³. aut ualde pauca cuz
subtilitate: aut grossitie m̄p̄ta: & cum
pauca p̄m̄p̄ta caliditate p̄ s̄sibilitate p̄
ris pauca: p̄ multa: uñ uiolētā^r a motu
sibi debito. & anticipat 3^m aut postpo
nat euz & iaz apparz tibi q̄ qñ gal. cre
didit iueſtigare cās p̄yodicatōis nō

ueſtigant nisi cās recessionis fe. & re
uersionis q̄ diuerſificā^r s̄m diuſitatez
mēx & p̄ticularx l3 cās deteriate p̄yo
dicationis colē uel flegmatis p̄ melie n̄
ē p̄ſcrutat⁹ q̄a ſemper intellexit q̄ eēt
ex nā humoris ut apparz & ſi quis at
tente cōſideret ſermōes ſuos. Et iō au
ctores cōſi i hoc qñ uolūt p̄bare q̄ fe.
ſanguis h3 p̄io^m 3^{anū} p̄bāt p̄h^o q̄a ſā
guis trāſit i nāz colē & uolens p̄bare
q̄ iordiate fe. uadūt i 4^{anas} p̄bāt quia
hūiores tūc tñſeūt in naturā melācolie
Cuz g^o colā excreſcit in corpe uel p̄af
exuberātie ſiue excreſcētie: & h3 quā
titatē: & modū ſubſtātie: & locuz cor
rēndentē ſue nature. tūc p̄ox^{at} d̄ 3° i 3^m
& ſic melia in 4^m & ſic flā in diez & ſic
ſanguis continuato p̄arox^o. & non re
plicato. Cū aut̄ iſtis hūorib⁹ eueniūt
uarietates extraneae m̄p̄tū: ex q̄litatez
& q̄titatez. & moīs ſubſtā^e & diſpōi
bus p̄ticularx & locis ualde uariant̄ in
eoz p̄io^{is} ut iā uidīſti. Dubitat̄ aut̄
q̄ eſt illa q̄titas colē & ſubſtā^e modus
& locus: q̄ corrēdere debēt ſue p̄p̄eta
ti ut fiat p̄ox⁹. de 3° in 3^m dicem⁹ q̄ nō
pōt dari defmiare. ſed arguibile eſt q̄
ſicut in reb⁹ naturalib⁹ formis earuz.
Rēdēt q̄titates & alia cū debz effect⁹
ſm formā p̄ueire. ſic forme colē debē
ti moueri in 3^m & qñ colera erit ſm il
lam diſpōez. tūc mouebit̄ a calore n̄ro
i tāto & tali tpe: & quēadmodū entia
nālia nō agūt qd̄ eis debet̄ a defmiata
forma p̄pter uiolētīaz factaz a q̄litate
extranea. vbi grā cuz reubarbarx eua
cua^r ſanguīnē & turbit̄ d̄ p̄pter q̄nti
tatē ſupflua³ aut diſpōez corpis. ſic co
lera ſubſtātia q̄litate & q̄titate: ſenſi
bilitate p̄ticularx poterit p̄mutare mo
tuz ſuū periodicū. Dubitat̄ q̄a d̄ nos
inuenim⁹ colāz & ſic alios. ſ. flā & melia
duplici diſpōe cōtradictoria p̄aroxisma
te eod̄ mō. nāz exiſtēte cumulo colē pa
rox^{at} de 3° in 3^m & ſi nichil ſit ei⁹: ut
poſſit q̄ p̄m⁹ p̄arox⁹ reſceſſit & piodicat
de 3° in 3^m. Quātū aut̄ eſt tps q^o colā
q̄ non ē gñatur tñ ipla deberet muta
rē p̄ox^m reſpectu colē q̄ actu repitur
poſſit q̄ p̄mus p̄ox⁹ reſceſſit. Et dicemus
p̄o ſolutiōe: apparentē cōfuſaz: q̄ h^o nō
mutat piodū l3 ſtat cū latitudīe 3^e diei

Nam colā p̄exillēs post q̄ alī pox⁹ recessit paulatim disponet & mouebit ap 3^m diem. & alia q̄ non preexistit paulatim gñatur & mouet in 3ª die. Alia solutō est. q̄ p̄me colere scz q̄ actu repit̄ inest posse moueri in die eadē uel in 2ª uel in 3^a. Si q̄d mouet in eadē die uel sequenti fiat tertiana. si aut in 3ª die erit tertiana una. Hāc solōz uidin q̄oe n̄ra de plōgatōne febriū. Alia solō est q̄ colera q̄ ē i uno cōi cum p̄o cū ea q̄ facit pox^m p̄orem nō est eiusdē dispōis oīo uel ualde p̄pinq̄ cu3 colā q̄ p̄us mota ē Et rō est. q̄a fuisse mota eo tpe. q̄ illa aut cōtinuall3 pox^m illi⁹. habz g^o diuersitate3 ab illa. & tunc medio tpe dispōit̄ & ex p̄petare habet q̄ i 3ª die erit disposita. & pata ut agite3 calō putredinali & calido nālī. & eodē mō l3 d̄ colā z¹ pox¹ nihil p̄existat in cumulo calor p̄tūcūle gñat & gñando disponit & finit hoc etiā i 3ª die. Alias p̄fūdita res hic obmitto q̄ras illas i q̄oe n̄ra p̄dicta. Dubitat̄ ulterio3 utrū mala q̄ litas: que i uenis derelicta a mā putrida q̄ cōtinuo resoluitur sit cā reuēsiōis alterio3 exacerbatōis. Sicut extra uēas q̄litas ē cā reuēsiōis pox¹. & dice⁹ q̄ gñaliter eodem mō fieri habet reuēsiō pox¹ extra uēas & reuēsiō fortificatōis p̄ pox¹ intra uenas. Idō ei redd^t poxism⁹ iterpollate q̄a remāsit q̄litas mala i locis i q̄bus mā putruit p̄ q̄a mā in actu pox^m dispōit aliā mām q̄ stat i forma cē aīcedētis eodem mō ei3 mā putrefit in uenis mala qualitas q̄ ab i^a acq̄rit̄ i parietib⁹ uenarū ē cā faggregatiōis materie q̄uis p̄ma p̄cedat cōtinue & ex toto resoluēdo. Etiā mateiā actu putrescens disponit aliā q̄ n̄ ē putrida uñ putredo sibi supuenit s̄m de termiatū diē ista aut dispō ē. uel i mā uniformi & cōtinua: & ista cōtinuat s̄m plōgat parox^m. Alia ē dispō i mā q̄ i diget quodā^o actuari que l3 sit: ē tñ in potē^a quadā in sanguie p̄ cū sanguine & ista facit r̄uersionē exacerbatōis siue pox¹. sicut reuertit̄ fe. per mā3 d̄ no uogñatā qñ sola remāsit q̄litas. Quā uis aut generalr̄ eodē mō se hēat reuēsiō perox¹ iterpollate & cōtinue. sunt tñ p̄ter hoc diuersitates sp̄ales quas aui.

inuit. nam mā que in uenis putrefit ē si associata copiositati hūorali. uñ pōt calor magis cōtinuari applicādo sibi p̄tē mē post partē uñ p̄⁹ secūd⁹ pox⁹ r̄uertit̄ q̄ p̄or mā r̄soluat̄. & mā p̄mo mota ad putredine3 non ē parata icinerari. sicut si eēt extra uenas. & hoc ē q̄ d^t aui. & nō resoluta ē putredo. ymo manente sua corpulētia sub forma hūorali trāsmutat̄ per actū digōis: uel o^{ti} & currit usq̄ ad statū. Si febris nō mltu3 plōget̄. & hoc ē q̄ cōsueuit dici q̄ fe. cōtinue seruāt mā3 ad unicā expulsiōnē cū mā putrefit i uenis. Sed t. d. g^o signa digōis n̄ poterūt cōtinuari: q̄a semp mā noua mota ad exacerbatōe3 erit in p̄n^o mot⁹ tal: qualis prima mā q̄ i p̄ri^o p̄mi pox¹ fuit. Dicēdū q̄ nō est dū^m q̄ sp̄ i p̄n^o cuiuscūq̄ exacerbatōis supueniētis i febre cōtinua appar3 urina cū da r^u ei⁹ q̄ apparet i tpe q̄etis: siue remissiōis pox¹ q̄ cūditas ē p̄p̄e p̄ uia cuiusdā suffoca^ois caloris sub mā p̄i^o tpe Et ideo q̄uis in aliq̄ cōtinua tu uideris p̄us signa digestōis: nō tñ turbari dēs Si infirm⁹ mingit urinā crudā q̄nodā mō in p̄n^o siue exacerbatōis. in q̄o igit̄ est dr̄na inf̄ mām facientē exacerbatōne3 in statu fe. salubris & faciente3 p̄mā exacerbatōe3 q̄ iste febrile icipit & cōsidera q̄ dr̄na uide². q̄a p̄mo fuit ex toto cruda cū q̄. s. morbus inchoauit. Ista aut mā que facit exacerbatōe3 status h3 digestiōem q̄ sibi debe² uel q̄uā acq̄siuit cū stabat sub forma cē aīcedētis si enī tota materia q̄ facit una3 ueram cōtinuā p̄^o & a p̄n^o stat sub forā aīcedētis cause. licet uua ps p̄us alia moueat̄ p̄p̄r cās supi⁹ dictas: tūc a p̄n^o tota h3 aliquā ineptitudinē. s3 p̄cedēte febre morbo existēte salubri p̄cedit sup eo digestiō aliq̄ & actio. & sic etiā sup eo q̄d putrefit p̄cedit digestiō. q̄ aut mouet̄ i augm̄to uel statu morbi salubris: ante q̄ moueat̄ h3 p̄pationē laudabilē siue digestiōem. nō dico o^{ti} actuali putredī sed cū actu putrefit. tūc digerit̄ etiā digōe o^{ti}. siue putredī. S3. t. d. si fe. cōtinua de mā intra uenas n̄ hēat a p̄n^o suā tota3 mām sub forma cē aīcedētis sed successiue genere3. q̄uo poterūt signa digōis cōtinuari. Dicem⁹ q̄ aut nō

continuantur: aut si continuabuntur quia sp
z² materia generata sit digestior cum ma
actu generatur quam precedens. Quo autem
possit hoc contingere non possumus in presenti
discutere. Considera tamen quod raro inueni
es continuas febre. quod eunt ad salutem continu
ent signa digestionis omni die: & quilibet
hora diei. & quod uere continuant sunt de
materia una. Et propter predictam est alia de causa spe
cialis materierum: que putrescunt in uenis
& extra. nam fumus putridus a mate
riebus intra uenas quasi uiolentia cogitur pe
tere cor. non habens uiam ita aptam sicut est con
cauus uene. quod concavus uersus cor est la
tius & accessibilius. sed in extra uenas
habent poros multos uersus cutem quibus re
solvuntur. Ex quibus apparz solo ad quod
An in extra uenas possit facere conti
nuam. quia dicendum quod sic propter multitudi
nem uel grossitatem materiae unde prius aduenit
pox² secundum quod prius resoluatur & an materia
intra uenas possit facere interpollatam &
dicendum quod possibile est quod sic licet raro quia
paucam materiam primo mota & tardante secundum
materia poterit prius resolui prius quam secundum
ueniat ad putredinem & sic discotinu
bitur febris. & ideo auicenna dixit resolu
co completa est difficilis. & non dixit est impos
sibilis. & non resoluitur putredo. scilicet ut plu
rimum quasi dicat non uenit ad incineraci
onem sicut quando est extra uenas. **ET**
ISTE QUIDEM. Inuestigat quod
dam species diuersitates in febribus pu
tredinis. & primo ea quae sunt secundum
motus proximales. 2° comparat continuas &
interpollatas. 3° assignat causas quasdam di
uersitatis in pulsu. ibi secunda. & deterio
res. ibi 3^a pulsus uero. prima in quatuor si
cut quatuor sunt ille diuersitates. prius
ergo assignat causam inordinatam proxim
orum. & sunt in genere quatuor & pri
ma subdividit. Considerandum quod auicenna si
gnificat dixit. quod diuersificatur. ut ex hoc
inuat quod quoniam materia transiit de genere in gen
us. gratia de colera ad meliorem non fit mutatio
ordinis proximorum quia materia differt
a materia solum in multitudine uel pau
citate & grosse. uel subtilitate sed
quia differret in specie siue forma
speciei siue forma specifica & ideo dixit
quod materie diuersificantur in eis. scilicet ge
neribus secundum quod mutantur in specie. in

forma speciei. Non igitur. quasi dicat non mutat
modus periodicus propter ea quod sint mu
tate materie in sola quantitate uel substā
tia sed & quia sunt mutatae in specie. secundum causam
est malum regimen & est nota causa. 3^a est de
bilitas egrina quoniam uirtus est fortis mo
tus sunt ordinati ut 3° de crisi quanto ca
& ideo uictupatur in ordinato proximorum
ut auer. quarto colligitur. quarta causa est mul
titudine sensus quia quoniam est multa sensibi
litas carniū quilibet aggregatio pauca
materie excitatur uirtus imo quasi quo
libet motu uaporis. & ex hoc fit interdia
tio. Alii dicunt quod multitudo sensus est
multitudo doloris unde trahitur materia
sicut dixit auicenna. eradicatiois quantum ad iter
pollatas & teporis quantum ad continuas que
teperescunt & si non eradicentur. Alia ratio
habet tempus. scilicet afflictionis siue morbus era
dicatiois. id est. quod eris. **ET PAROX**
ISMI. Hic secundo assignat causam
inualiois cum typo & finitiois cum sudoem in
interpollatis. Et causas quod hoc non fit in
continuis. & causas quod inuadunt cum frigore
& oripilatione. Et tamen ostendit quoniam acci
dit interpollatam continuari. ibi 2^a. proxim
mant. ibi 3^a. & in quibusdam. ibi 4^a. & quoniam
Quid intelligat per rigorem. requiritur in suo
causa. hic tamen sumit rigorem dictum contra ori
ploe. secundo per eadem sumit. Considerandum
autem quod due de causis quod ponit & approp
at in interpollatis scilicet frigorem materiae & mordicatō
quia loca extra uenas sunt sensibilia. sed
uene non sic. ut galienus. 5° de accenti & mor
bo. 3° autem de istis causis sunt coes inter
pollatis & continuis imo causa quod est profunda
tio caliditatis ad partem materiae plus accidit in
continuis. profundatur enim calor quia materia multa:
uel mala: uel in loco nobili: sicut multo
ciens euenit in febribus apostematum in
trinsecorū: debilitas autem uirtutis intel
ligitur: siue ex etate uel natura. Per morbi
malitia resolueris: ex quibus infridatio
fit exterior. Considerandum quod mordica
tio per accensum infrigidat. & ideo dicitur pro
us oripilatio siue rigor quod frigiditas.

PAROXISMI MINVVN
TVR. Id est rari² fit continua quod in inter
pollata: quia est uehementior passio. uel minu
unt. id est. non ex toto recedunt sed minuuntur.
Per minuuntur scilicet in inualioe cum typo: quia
raro cum eo inuadunt sed quoniam inuadunt ut

in continua flatu de lactica: hic cōside-
ra q̄re i otinuis apparet frig⁹ q̄a p̄ p̄p̄
defc̄m resolois p̄ suffocatōis. & utrūq;
est malum. **ET IN QVIBVS-**
DAM. Patet. ET QANDO
QVE. Hic accipe quō febres d̄ mā
extra uenas p̄nt facere cōtinuaz & idō
dixit icipit putrefieri i loco. s. aliq⁹ ex
tra uenas. & sic & intra. Et pyodi. i. p
ox¹ aut q̄etem. i. frigiditatē. uel & tar-
dam latōem sup mēbra: uel nō morsio-
nem aut debilitatē. s. expulsiue uel di-
gestiue resolutie: aut p̄pter debilitatē
sensus mēbra ei obtusa i sensu stāt cu3
materiis & q̄escūt cū eis. Et poxismi
hic cōsidera cautelosuz modū loquēdi
auic. cū dicit sicut mā quartane & nō
dixit est materia. q̄ facit motū de q̄rto
in quartum sed dixit sic & dixit q̄ tar-
dat dixit & sicut flegma & non dixit:
quia materia m̄ta mouet oī die: & hō
ur ossēderet ut ex q̄titate materie. &
mō substantie nō potest ar¹ nisi festina-
tio uel tardatio poxismi i eadē feb̄ sp̄e
uel in diuersis: nō tñ potest deteriate
ar¹ dies motus: dixit aut aut est subtili
sicut colēa & ex hoc nihil arguit quia
subtilitatē non festinat ut f̄la. nec pau-
citate tardat ut mēta. l3 alia l̄ra dicat.
Et qñq̄ festinat. qñ est subtilis ut co-
lera. Ex hoc ergo cōsidera q̄ mot⁹ de-
terminatus s̄m numex diey. s. de 3⁹ in
3^m uel de quarto in quartū uel de die
in diem. o3 q̄ tribuat non q̄ntitati nec
substantie sed alicui p̄prietati. Cui aut
tribuatur motus q̄ntani & sextani &
quō nō o3 multiplicare formas specifi-
cas diximus in q̄oe n̄ra de p̄longatōe
fe. **ET DETERIORES.** hic est
affo. quarte p. febres quecūq̄ x̄. & est
causa nō in toto corpe. i. i habitu cor-
poris uersus cutim: aut i ptib⁹ corporis
quasi dicat: hoc q̄ dico eē i toto est po-
tius esse i ptib⁹. s. in locis extra uenas
uel in ptib⁹ cordis: & o3 l̄ram cōiungi
superiori q̄ dicit deteriores febres sūt x̄
aut in ptib⁹ cordis. **ET PARVM.**
ē cañ. posit⁹ i affo. Qui crescūt. frig⁹
oplonis q̄tū ad sp̄em uel q̄tū ad gra^m
caloris. & paucitatem x̄. mensuraf ei3
extraneus calor s̄m mensuram pro-
porcionabilē nālistut alias declarau⁹

s̄ mentez auer. 7° colliget. **PVLSVS**
In generib⁹. quia pulsus ali⁹ est i fleg-
matica. alius in colerica. & sp̄e x̄. quia
una tertiana potest esse altera remissi-
or & paucorū accidētū. In p̄ncipiis. i.
in extremitatib⁹ uel .i. in p̄ncipi bus p̄
.i. in p̄ncipio aduentus febris: vbi gr̄a
quia sit effimera a frigore ut p̄^o d̄ dr̄n
tiis pulsuuz. lic3 hoc non sit ad p̄po^m
q̄a effimera nō ē putrida tñ pōt tñs̄r i
putrida3 uel quōcūq̄ fiat frigus quo
artarie corp⁹ induerēt. **IN MVN-**
DANDO. Sc3 fumos multos euen-
tando. s. p̄ tractū fr̄i aeris euentādo tñ
calidū q̄ iacet suffocatū & subclusuz
sicut ignis sub multis lignis.
Capitulū 2^m. Sermo uis de signis
februm putredinis.

IGNIFICANT. Iā p̄cessit
s̄ sermo in putredie. & diuersi-
tatib⁹ febrū s̄m illa3: deiceps
ponūtur signa febrū putridarū. & p̄
mo hoc. 2° ex omnibus signis & acc̄n-
tibus collectis ponit ḡnalez modū sig-
ficandi illoz. 3° ponit cā3 quorūdā ac-
cidētū. ibi 2^a. scias. ibi 3^a. oripilatō. p̄^a
in duas p̄mo ponit signa significantia
febres putridas. 2° signa quibus iter
se distinguuntur. ibi secunda in otinua
p̄mo ponit xi. collectōes signorū: ultio
ponit duos cañ. p̄^a collcō ē q̄ putrida
aduenit absq̄ causa p̄mitia s̄ plurimuz
qñq̄ ei cē p̄mitiue mouent añcedēter
ut supra d̄c̄m est in sermone d̄ effi. cu3
g^o p̄uidisti signa reponis & grossitie
uel uiscositatis humoz & opilationis
& seⁱ febris sine cā p̄mitia suspicandū
est esse putridam. 2ª collcō signorū est
a pulsu & anhelitu in quibus sistoles
est maior quia est maior necitas edu-
cendi fumos putridos & alios ut dix^t
hali tra. 2°. omento. 7. 8. & ē i lectione
hodierna. 3^m signuz est notum. **ET**
PLVRIMVM. Considerādū q̄ l3
fe. nō iuadāt subito ut fulgur. ut ga.
p̄mo de crisi i 7. ca^o tñ quedā satis subi-
to itadunt. & plurime fe. n̄ sic sed pre-
mittunt acc̄n^a. & ideo dixit plurim̄.
Considerādū q̄ accipimus qd ē alme-
lilotu quia dispositio quedā mixta ca-
lori n̄ bono: tñ q̄ sit febris. q̄si dicat
stat homo inter febre3 & sanitatē ras

tenētis 16. 2° capitulo vsus finē. d^r
q^d almelilotu ē febris & tñ ppter pau-
citatez ei⁹ nō senti^r. & dicit q^d aliqñ est
anq̄ sit febris. & aliqñ post febrē: ergo
ras̄ itelligit p almelilotu quemdā ma-
luz calorez qui potest uocari pua feb^{is}
& potest dici q^d non est febris proprie
quia talis modic⁹ calor potest post fe-
remanere iō alme. pōt n̄ solū an febrez
sed p^{er} accidere. Accipimus & ex itē
tōeatic. & ras̄ p allegato ca^o. q^d accide-
tia diūgū² huic a ncedenti febres. Sūt
ei accētia quedā: q^d ut plurimū & statī
sibi diūgū². Sicut laxitudo ā. q^d omīa
fiūt ex humorib⁹ iā supfluis & uapo-
ribus eoz: uñ dixit ypo. labores spon-
tanci narrāt morbos & idem primo li^o
fen 3° scriptū ē. tētio uenaz & ypocū-
drioz ex cēmctione matēiez & uapo-
rū in eis imo ex digōe nō bona: dolor
aut & pulsa^o capitis ex uaporib⁹ illuc
assendētib⁹: cū iā īcipiat mā moueri:
& tangi calore malo licet occulte pau-
ca aut sunt pter hec accidētia q^d cōiun-
gunt almelilotu. Cū ergo plōgatur
qa cūz plōga^r addi^o caloris sit febris
uel citrinitas corporis. qa & si nōdū
adueniat febris. sed sit plōgatus calor
ille debilis ledit digōnem epatis lesio-
ne q^d aliquat^r sanguis acui^r. Vnde ci-
trina^r facies debilitatez. s. maiorē q^d sit
laxitudo uel d̄bilitatez. s. digōis stoma-
chi & epatis. Sūt 3° accidentia q^d qñq^d
associātur sicut m̄tra euacuatio mēū
p mucus & p uomituz: & p urinam ā.
Hec aut accidunt qñz. qa qñ in partib⁹
istis sūt replones de mēbus a quibus
oringēs est qñq^d ante febrez euari earū
m̄titudie. & nā dnāte eis. s. m̄ aliqua^z
prez grauitas. s. ex multitudie materie
excitatio. i. inspo in facie. & dispō siliis
cacesie ppter motū digōis. ET ACCI-
DIT. hic s. mo posset eē separatus ut
appz. & coīf dī tamez uñ q^d sit diūctus
sermoni pcedēti. & accedit. s. cūz alme-
lotu frequentia in pulsu ppter dissem-
pantiaz caloris licet nō adsit cā pmitia
uel labor. uel ira. & iō expoīf. imo pro-
sicut. & forsan intendit q^d a labore sibi
consuetū cū illum tēptat agere statim
pmutaf pulsus ad frequētiā. & veloci-
tatez pmutaf etiā ab ira. s. qa isti ultra

eorum consuetudines irascuntur. & de q̄li-
bet re mltū turbātur sicut male dispoi-
ti. uocat igit^r cās extrīsecas causas non
diuētas a qbus nō est mirum. si mutaf
pulsus. sed istoruz pulsus mutaf absq^d
illis. imo mutātur a labore cōsuetū qñ
uolūt illum tētare ab ira. qa frequēter
incurrunt illaz. & aliis. s. leuibns caus^{is}.
q^d non pmutassent pulsuz: in tēpe sani-
tatis & mō mutant illum in hac dispōe
almelilotu. Et quia de isto hoīe adhuc
non dicim⁹ q^d febriat: iō dat signū īcho-
ationis febris putride in eo. & q^d iam ē
in principio poxismi. & ē coartatō pul-
sus. Et subsequēter declarat qd est co-
artatio pulsus. qa dī submersio. & per-
uitas diūsi. i. puitas cūz diuersitate &
hec omīa fiūt ppter māz putridaz q^d mo-
ue^r motu agrauatio & suffocatio cū
est in principio poxismi sed exīte hoc
pulsu submerso. & pūo diūso apparēt
qñq^d percussiones magne iā eīz dixit ga.
in 9to pulsum. 9to. 14. q^d agrauata uir-
tute fiūt pulsus diuersi inter quos sūt
percussiones aliq^d fortes. s. & magne &
hoc est ppter uirtutis belluz. & si mul-
tum sit agrauata: pauce fiūt fortes per-
cussioēs & magne ī vtutib⁹ aut dissolu-
tis: sp pcedit pulsus ad d̄bilitatē. Nō ē
uelocitas fortis qa n̄dū ē additō facta
multa in calore itelligit 9° hoc ppe in
diastole. SED DIVERSITATIS
posset poni hec ps p se una stante snia
Considerādū aut in pñ^o ppter suffo-
catōem caloris & in augmēto ppter nō
esse māz uniformiter calefcāz ē ī pulsu
maior diuersitas q^d ī statu & decliatōe.
Iz qñq^d accētia critica uehemē^r diuer-
sificēt pulsuz & talis diuersitas pulsus
min⁹ apparet in tertiana qa mā est le-
uis ī tertiana uniformiter & cito inflā-
mabilis ET DE SIGNIS. Hec ē
septia uel 6ª collcō signoz: ubi s dy. &
mūdiñ uult q^d si pñ^o pox⁹ febris rece-
dit absq^d sudore & hūectatōe est sig^m
putride qa effi. ecōtra habet: nā ī pñ^o
pox⁹ recedit cū sudore: & rōnez assig-
nat mundinus qa mē putride a pñ^o
sunt crude non apte p sudorē resolui:
effi. statī ē apta sudore terminari & iō
dicit de signis ā euō sudoris & hūec-
tatōis pox⁹. i. pox⁹ primi in quo nō sit

sudor nec humectatio. effime. uero non
 econtrario quia in primo pox^o recedit cum su-
 dore. & quia dixerat quod putrida febris in
 primo pox^o recedit absque sudore. ostendit quod non
 equaliter est hoc contra omni febre putride: mi-
 nus enim conuenit hoc 3^{ae} pure. quia
 cum sit eius substantia subtilis: leuis
 apta in uaporem conuertere potest in primo po-
 x^o accidere sudor & hoc est quod dicit
 licet sit. scilicet sudor in 3^{ae} in inicio. i. in primo
 pox^o propter aliam leuiam habet licet si minutum
 in tertiana. i. minutum sit in tertiana quam in aliis
 febribus putridis illud quod dicitur est quod non
 recedit prius pox^o cum sudore hoc enim
 minus est in 3^{ae}. quia frequenter cum su-
 dore recedit pox^o prius. propter leuitatem
 etcetera. quia propter subtilitatem mate-
 rie. Aliter exponitur a me. quod de signis
 putride est quod pox^o prius euacuat. i. rece-
 dit cum sudore. & humectatione. quia cum su-
 dore humeroso copioso cuius contrarium
 facit effluuium. quia non recedit cum sudore copi-
 oso. sed cum sudore rorido sicut sudor la-
 ni. Tamen in 3^{ae} minutum habet sudorem humerosum
 quam alie putride propter maiorem subtilitatem.
 Tamen effluuium non permutatur ad putredinem quia
 si abas expostiones 3^{ae} pox^o si per effluuium. quia re-
 cedat cum sudore & non cum sudore multum humo-
 roso ideo distinctio ponit inter pox^o prius
 effluuium. & tertiane. & dicit effluuium non permutatur
 ad putredinem. i. effluuium. habet signa sibi pro-
 pria: que non sunt signa putride signa enim
 putride sunt quod augmentum pox^o est destru-
 ctum a principio: non autem est sibi permixtum. &
 dicitur permixtum augmentum cum principio quoniam
 modus caloris principii febris. & augmenti
 ualde modicum dunt. sed calor augmen-
 ti putride & calor principii dunt & ideo non
 est augmentum permixtum uel dicitur per-
 mixtum quoniam subito ascendit ut non faci-
 at aliquam diuersitatem uel moram. similiter
 augmentum pox^o putride non est proportionatum
 imo disproportionatum. dicitur autem dispropor-
 natum & propter decem causas. quia ualde est
 maior calor augmenti quam principii imo in
 principio apparet frequenter frigus. & in aug-
 mento calor & ideo & augmentum non est simile
 scilicet principio. si per non est simile quia non sic uniformiter.
 ascendit calor putride sicut calor effluuii.
 quia quilibet humor est magis ectrogeus
 quam spiritus. & secundum hoc dicitur. & in feb-
 re putrida est quoniam non fuerit etc. Aliter autem

potest exponi quod innuat signa effluuii. que
 stat & non transit uel non uadit ad putri-
 dam licet simile sit primo pox^o tertiane in
 forma sudoris. in effluuium. enim que non transit
 in putridam augmentum non est permixtum
 scilicet ex dispositione principii que erat perfectio
 etc. & calore procedente que sunt in feb. pu.
 augmentum & non est non proportionatum. sed
 est proportionatum. scilicet suo principio quia sicut prin-
 cipium effluuii. est a calore ita procedit cum calo-
 re augmentum & non est non simile. imo est simile.
 & conformiter principio quod non conuenit in pu-
 trida febris. & hoc est quod dicit effluuium non permu-
 tat ad putridam. & quoniam. i. & tunc apparet
 quod effluuium non permutatur ad putridam. quoniam non
 fuerit augmentum eius permixtum & quoniam non
 fuerit augmentum eius non proportionatum
 & quoniam non fuerit non simile igitur sepe repetatur in ne-
 gatione. & est modus auicennae in multis locis. pu-
 trida 6° febris habet augmentum pox^o si
 mi permixtum habet augmentum non propor-
 tionatum habet autem augmentum dissimile.
 sed effluuium. habet augmentum non permixtum
 habet augmentum proportionatum. habet
 augmentum simile. habet etiam augmentum non
 plixum. & ideo subdit & plixitas etc. **AM-
 PLIUS AVTEM.** Hec est 6^a collectio
 signorum. ubi uult quod febres siue sint
 continue siue interpollate habent distincta
 signa ab effluuium. cum tepore. i. quia licet non se-
 per sed sit continua non tepescit aliter tepore. i. con-
 tinui temporis. **ET PLURIMUM Q-
 VIDEM.** Hec est septima collectio & pars.
ET PULSVS. Hec est 8^a. magnifi-
 catur autem passus in horis expulsionis
 caloris & in horis alleviationis post eua-
 cuationes maxime puiffi autem in horis suffo-
 cationis sub mentibus & in horis resolutionis
 uirtutis. **DVRITIES.** Hec est pars 9^a
 in qua uult quod pulsus durus non appro-
 priatur febri putride sed accidit propter causas
 quas ponit. & ponit eas galenus. primo dicitur
 febrii. **DIVERSIFICANTVR.**
 hec est decima pars in qua autem patuit quod di-
 versitas causa pulsus quod modi caloris sit in
 putridis febribus in principio & augmen-
 to propter motum in materia de suffoca-
 tione ad caloris expulsionem: uel dicitur cru-
 ditate ad digestionem. Et dum non sit
 pulsus fortis etc. Dubitatur quia uult in-
 telligere quod in febre putrida pulsus fiat
 fortis & uelox quod uidetur falsum: nam in

effi. est uirtus fortior g^o pulsus for^o
 Quidam faciūt lram effi. & dicūt q^d
 cū pulsus est fortis & n̄ uelox tūc est
 effi. un̄ supra i signis effi. dixit q^d pul
 sus est de diuis ad fortitudinē. Alii
 dicūt q^d licet uirtus sit fortior in effi^a
 tū q^a n̄ est ita necessitata sic^t in putrida
 non sic facit pulsus fortē. Alii dixerūt
 q^d fortitudo pulsus i effi^a febris ē ue
 ra fortitudo sed in febre putrida ē for
 titudo ficta nā pulsus magnus & ue
 lox facit quādā inarticulatam fantasiā
 fortis pulsus. ut ponit gal. in 9to pulsu
 um 2° 9to. **ET EST.** Hec ē. xi. col
 lectio signorū & uide q^d pncipiū nō
 excludit signū digōis occ̄te. sic^t etiā
 uult gal. pmo de crisi. 17. caplo. Cadit
 aut̄ deceptio in hoc qñq^d ex loco mē. ut
 cum mā putride febris non est in locis
 uenarū tūc: quāuis sit in pncipio pōt
 apparere digō in urina. cadit etiam de
 ceptio pp̄ apparitionē ypostasise ictē
 q̄ est aliqd ffa digestiū uel calore car
 minatū q^d statim a pncipio alicuius pu
 tride appebit i urina. & cadit deceptio
 pp̄ breuitatem pncipii ut s. diximus
 Cū g^o mā putride fe. ē in locis super
 q̄ sig^{cat} urina sicut loca epatis & uena
 rum oīū. tunc a pncipio sue putredis
 h₃ cruditatez q^a nūduz uirtus egit in
 ea actōz digōis nec corruptiois diges
 tioni optē. Et fortasse ē acuta. i. ualde
 tincta urina uel acuta. i. acuti odoris p
 acuta. i. cite designatiois sup salutem p
 mortē. **ET SCIAS.** pmus cān. ē q^d
 si aliqua febris est acuta in q̄ apparent
 signa mortalia: si infirmus euadit. hoc
 erit per crisim apostematis: & hoc est
 q^d dicit cū cōtractione mēbri. i. aposte
 mate. cōtractio enī sumit qñq^d p con
 tractōe a spāsmo. qñq^d p tentione tetā
 ni sicut apparz fen 2^a. tertiū libri. qñq^d
 sumit p cōtractōe dcā azema. que ē p
 hibitio gressus ut 3° cān. fen 22^a. qñq^d
 sumit p apostemate ut pmo libro fen
 2° ca^o de cāis apostematū. & ita sumi
 tur hic huius autē cā est nā qñ morbo
 est acut^o. & in eo uidisti signa mortis.
 hoc erit maxime: q^a uidisti uirtutē in
 tuo iudicio debilem: & māz crudaz nō
 aptaz euōni: nec uirtutē posse dñari p
 pter acuitatez morbi tanto tpe: q^o di

gōem possit cōplere si g^o iste euadat n̄
 erit nisi q^a uirtus stimulata toto suo
 conatū utens: expellet mām illaz ante
 digestionem ista g^o expulsio nō pote
 rit esse pfcē euōnis: ppter cruditatem
 mē sed erit p exiturā & raro afr accid^t
 forsan enī cōditiones ididuales mira
 biles qñq^d ostendit effectus ut sine di
 gessione fiat crisis p euōes pfectas l₃ n̄
 fiant ille crises sine terribilibus acci
 dentib⁹ ideo dixit raro. & apparet qd̄
 potest exponi cum cōtractione. i. curta
 tione uel deparditione ptis spāsmo illi⁹
 membri: q^a illud apostema erit de mā
 mala que corrumpet pticulā q̄ aposte
 mat & est in hoc sermo sibi illi qⁱ poni
 tur 2° pno. illo uerbo. Ac si calor. hic
 & illo s̄m tñlationē arabicā. exiture
 aut̄ que in pedib⁹ ā. iuxta snīaz illoz
 textuū itellerit hunc passum. **ET**
QUANDO. Istū 2^m cān. qdam non
 intelligentes destruxerūt ponendo lit
 teram negatiāz. & qñ non alleuiat feb.
 Nos aut̄ intelligimus sicut iacet. q^d a
 postemata iteriora aliqñ quiescūt non
 q^d recedāt pfcē: sed aliqua ps resoluit^r
 uel aliqua ps pmutat^r ad aliū locū &
 hoc uocatur qes: siue sedatō apostēa
 tis s̄ usum uocabuloz auic. & sicut q̄
 escit apostema ita febris alleuiat^r sicut
 apparet in anxio de quo frequē loq^r
 gal. q^a g^o apostema. vbi grā plerēsis q̄
 escit & non ex toto recessit g^o de ma
 teria remansit i loco ubi ē plerēf. alia
 tūa r ps pmutata est ad aliquod mem
 brū q^d poteris cognoscere si uideris i
 eo dolorē. vbi grā iste plereticus alle
 uiatus a febre & q̄etatus aliqñ ab ac
 cidentibus apostematis dolet i pede si
 gnū ē. q^d illa ps materie aliquo recessit
 & n̄ ē resoluta. imo tendit ad pedē ubi
 apparet dolor. s. apostematis q^d incipit
 quasi dicat licet apostema sit q̄etatum
 tamen ad huc fluet mā ad eūdē locū
 apostematis & addet apostēa: & accn^a
 eius pp̄ nouū in mā motū.

Signa insepabilis.

N CONTINVA. Cū po
 i sit signa putridaz in gñali
 minus. uel cum posuit signa
 gñalia qbus cognoscim⁹ febres putri
 das: hic ponit signa qb⁹ iter se disticte

cognoscuntur distinguitur aut generaliter uel
 quia continua uel quia interpollata uel quia co
 lerice flegmarice: sanguineae & melice.
 primo igitur ponit signa quibus cognosci
 quod sit continua. & per consequens ex illorum pro
 uatione quod sit interpollata. 2° ponit signa
 quibus adinuicem duntur 3 genera. & cum hoc
 quibus coincant. ibi secunda. febris. ponit 3°
 primo quatuor signa quibus cognoscimus
 continuam febrem. prima est ex pulsu &
 est quod diuersitas est apparens plus in co
 tintua & hoc propter magis ledi cor. & ar
 terias. & dixit secundum febre uel quia potest fi
 eri diuersitas ab aliis causis contingit propter
 ter febre. uel dixit quia est illa diuersitas.
 quod sistoles sit maior diastole: non habes
 ordinem. propter & magis generari. & ledi vi
 tute. 3° pondus. quous pondus possit su
 mi pro pondere musico. hic tamen leuiter
 transendo sumemus pondus pro proportionem
 pulsus ad eum cuius est: ut multi aucto
 res intelligunt: febris autem continua plus fa
 ciens distare hominem a sua sanitate quam
 interpollata. plus & facit distare pulsus
 uocatur autem a rasi 16. continetis hoc pondus
 trutina. **ET PERSEVERAT**
 Hoc est 2^m signum. est autem extirmitas: post
 quam tu iudicasti febre esse putridam: & iam
 durat ultra 24. horas non ut quod sit ter
 tiana interpollata quod durat in periodo 12. ho
 ras: nec cotidiana interpollata quod durat
 17. horis nec quartana que durat 24. ho
 ris uideatur igitur quod sit continua. & hoc signum
 dat extirmitatem non certitudinem. posset
 enim tertiana non pura durare horis ul
 tra 30^a ut post dicitur: & ideo auicenna ad ro
 berandum hoc signum febris continue sub
 iungit tertium dicens. **ET NON**
ASSOCIATUR. &c. Et aliis ut fri
 goris orripilationis. uel alius. i. profundatio
 ne pulsus &c. euotione cum sudore. & euotione
 cum modificatione a febre etcetera. **ET**
DE ILLIS. Hoc est quartum signum. &
 posset in duobus dici ut dicatur assiduitas. i.
 continuitas quia non recedit & quasi idem est
 hoc signum & significatum uel assidui
 tas eius. s. diuersitatis & uehementia diu
 sitatis. s. pulsus uel caloris. diuersitas
 autem pulsus est assiduior & est uehementior
 & hoc fit propter pugnam maiorem mentis ad
 uirtutem cum sit in locis uilioribus & patet.
 De rebus quibus duntur febres putre

dinis. & in quibus coincant.

EBRIS QVE EST. Hic

f ponit generalia quibus adinuicem
 duntur febres putredinis secundum 3as
 genera. & hoc facit primo. 2° ponit quodam
 in quibus coincant ut Ricardus dicit. 3° ponit
 canones. ibi secunda & quartana. ibi tertia. &
 scias. Sciuntur autem in quibus duntur febres
 cum sciuntur signa propria uel res cuiuscunque
 generis. primo igitur ponit res proprias colicis
 2° sanguineis. 3° flegmaticis. 4° melancolicis. ibi 2^a. & illa. ibi 3^a. flatuica. ibi 4^a
 quartana autem. Notificat autem febres colli
 cas diuersitate eorum inuenies quod sint tres.
 s. tertiana interpollata tertiana continua
 deinde proportionalis secundum uocabulum galieni. &
 fe. deinde causon Paduana. secundo notificat
 eas modo motus quia de 3° in 3^m siue sit inter
 pollata. siue continua & causon habet illud mo
 tum occultum ualde & assimilatur occlusae
 .i. sanguineae. 3° spasmus descendit ad terti
 anam puram interpollatam & dicit quod est acu
 ta. i. uelocis motus pro breuis & magni ca
 loris. s. in gradu & acuti propter fortiter
 colere. i. fortiter calorem quia est in gradu addi
 tus & iunctus siccitati. Et salutifera quia le
 uis est &c. & intellige quod hec leuitas est ex
 parte subtilitatis & habilitatis ad resolu
 tionem. ex parte eius quod tunc me sanguineae & fla
 tice dulces sunt meliores quam colice &c
 tollitur contradicere ad sermonem galieni. 2° pro
 nobis commemo 46. Et hic ponitur affo. pro po. cum
 in conditione quod dicitur tertiana uera &c. conti
 nuam quod dicitur in ebdomoda intelligit de cau
 sone quia iste febres sunt ualde acute. &
 quod 3^a facit in periodo. continua facit in die
 ut galienus in commemo affo. & quia ante 7. dies
 posset terminari uehementia acuitatis.
 dixit quod. imo etiam quod post quartum

ET ILLA. Notificat sanguineam
 febrem ex tribus. s. continuitate. modo ca
 loris. & termino status. posuit terminum
 qui etiam semper non aduenit. Sed com
 municat sibi plus. s. quod in quartana fi
 at status in quo fiat crisis raro enim
 uisa est. crisis quarto die. ut infra sen se
 cunda. & tertio de crisi.

FLEGMATICA. Hic primo ponit
 res a proprias flatice interpollate. 2° igitur
 2^a & q. Quatuor autem res huic flatice
 interpollate appropat. 1^a quia est leuis ca
 liditatis &c. 2^a quia est longa propter tres causas

motus. 3° quia est magⁱ timoris p^{ro}p^{ri}et^{as} du
 as cās. Quoru^m p^{ri}ma. q^{ui}a habet paru^m spa
 ciu^m q^{ui}etis. 2^a quia associat^{ur} corruptiōi
 & debilitati in cre stomachi: a qua non
 excusaf. s. q^{ui}n sit cu^m ea. uel q^{ui} non ẽ. &
 cā est q^{ui}a stomach^{us} ẽ minera flatu^m: & p^{ri}mi
 mu^m q^{ui} in eo multiplicat^{ur} ẽ flā: ut dixit
 mesue in suo de app^{ro}p^{ri}etatis. ca^o de soda
 & auic. 3° cañ. fen. 13. ca^o de egritudini
 bus stomachi. & iō dⁱst^{ri}ct^{us} dice^{re} possumus
 q^{ui}d febres colice ledunt epar p^{ro}p^{ri}et^{as} kisti
 fel^{is}. & fe. melice splenē. ut sepe dⁱct^{us} ras
 16 & 17. 21^{is}. ex his aut^{em} nocumētis sto
 machi sequ^untur accēna mala q^{ui} ponit. &
 in hoc p^{ro}ter h^{ab}et 4^a res. quō autē stoma
 chi s^{it} cā hoc app^{ro}p^{ri}et^{as} 3°. xi. & xii. ET
 QV. simulat^{ur} febris 2^a flatu^m dē
 lactica etice iⁿ trib^{us}. primo in forma ca
 loris in p^{ri}mo occur^{su}. q^{ui}a non ẽ acutus
 2° in assidu^{itate} quadā caloris. 3° in exte
 nuatione que cito dē^{et} ex multo defcū
 stomachi pulsus nō sic est durus sicut
 in etica. & hoc propter flatu^m moliciem
 Dixit hic thadeus & bene. q^{ui}d reperit^{ur}
 etica cum pulsu molli sicut q^{ui} sit cu^m sa
 nie multa in pectore & tūc indiget alia
 diffictione in flatu^m. & q^{ui}nq^{ue} sit pulsus
 dur^{us} ut p^{ro}p^{ri}et^{as} cās m^{ul}tas idurātes q^{ui} p^{ro}nt
 accidere q^{ui} sup^{er} dē^{et} sūt. Dix^{it} p^{ri}ma q^{ui}d
 flatu^m q^{ui}nto purior tāto longior. & q^{ui}n
 to min^{us} pura tāto breuior. Et hic s^{ec}mo
 est cōis flatu^m tā 2^a q^{ui}d interpolate et
 cā est quia flā mixtiōe cū colera u^{el} san
 guine calefit. & subtiliat. & p^{re}parat ad
 resolutionē. & iō sit febris breuior in
 termis r^{ati}onibus & p^{ar}ticularib^{us}. Sed quia
 m^{ul}ta addit flā grossiciē & fixionē. iō
 cū flā sit ipurum p^{ro}mixtiōe melie facit
 febrez longiorez q^{ui} si ẽt flā purum ut
 dixit auic. Et in hiis s^{ec}monib^{us} ẽ multa
 ābiguitas. & contradcōes m^{ul}te apperiā
 tes quas omⁿes p^{ro}lixediscussim^{us} in q^{ui}one
 n^{ost}ra. An febris flatu^m p^{ri}ma sit p^{ro}lixior i
 pura. QVARTANA. Res q^{ui}d ap
 p^{ro}p^{ri}et^{as} febrⁱ q^{ui}rtane iⁿterpote^{re} uel 2^a
 sunt. s^{ec}mo q^{ui}a non est acuta. i. nō acuti
 caloris u^{el} nō est acuta. i. non est acuti
 uel uelocis mot^{us}. & 2° q^{ui}d est longa. ex
 tendit^{ur} autē nō solū āno. imo ānis ut in
 fra ponet. Nō pura ẽ breuioris spaciū
 p^{ro}tra q^{ui}a posset fieri nō pura p^{ro} flā: q^{ui}d in
 uiscat^{ur} meliaz. & p^{ro}hibet a resolutione

Dicēdu^m p^{ri}mo q^{ui}d flā nō p^{ro}hibet a r^{es}olū
 ne. imo remouendo a fixatione terrea &
 ducēdo ad aqueuz parat ad resolūonem
 ex toto ei genere melia est irresolubili
 or flegmatē. s. tardioris resolūtiōis. u^{el}
 dicēdu^m q^{ui}d loquit^{ur} de q^{ui}rtana. non pura
 i. scā le melia adhusta q^{ui}d melācolia pōt
 dici nō pura quodā mō. Vnde & ap^{ro}p^{ri}et^{as}
 scā dⁱct^{us} melia adhusta: dⁱct^{us} ap^{ro}p^{ri}et^{as} p^{ro}positu^m
 siue & ab alio huōre adhusto: ut itelli
 gⁱt^{ur} ab haly. in teg^{ra} trac. 2°. 14. 2. 2°. 3°
 quia nō est in eo timor. & cāz ponit.
 ET QVARTANA. Hic pōt^{est} q^{ui}dā
 in quibus cōicant q^{ui}dā ex eis febrib^{us}
 pu. uel plures: & app^{ro}p^{ri}et^{as} q^{ui}d dicit de tertia
 na & quartana in modis s^{ec}minatiōis. p^{ro}
 febrez aut^{em} iⁿsensuā u^{el} iⁿcētiuā possum^{us}
 itelligere febrez causonē q^{ui}d p^{ro}ter dictos
 mōs cris pōt terminari san^{te} nariū: cū
 colera est san^{te} mixta: unde flōia & iⁿ eis
 est ueniē^{ti}s ut infra apparebit. Sed. t.
 d. sic in 3^a & 4^a possent s^{ec}minari. dⁱct^{us}
 q^{ui}d ueruz est: s^{ic}et nō explicauerit: dⁱct^{us}
 q^{ui}d p^{ro}ter accidit m^{ul}tas causois m^{ul}teri s^{an}
 guī. s. colera: p^{ro}p^{ri}et^{as} loca circa q^{ui}d dⁱct^{us} sit
 p^{ro}ter cordis & p^{ro} febrē iⁿcēsiuam posse
 mus itelligere febrē san^{te} in qua pōt
 fieri cris non solum fluxu sanguis na.
 s^{ed} sudore. urina. uomitu. & fluxu uen
 tris. euāto san^{te}. pillas p^{ro}ter: q^{ui}d ẽi sudor
 possit ẽ sanguineus app^{ro}p^{ri}et^{as} p^{ro} haly. 3° de
 p^{ro}tib^{us} aīaliū in cap^{it}lo. habitu aut^{em} utiq^{ue}
 ẽ 2^a. urinā & uomitu^m & fluxū uētris
 testat^{ur} auic. 3° cañ. fen. 13. & 14. & 16. &
 19. & s^{ec}mo p^{ro}ter gal. 7° tē^{re}. Terminatio
 nez aut^{em} flatu^m febris dedit itelligere
 est eīz quodaz mō me^{us} in acuitate inter
 quartana & tertiana. & forsan q^{ui}d iⁿ flā
 tica m^{ul}tu accidit dⁱst^{ri}ct^{us} paulatiue absq^{ue}
 euōne ma^{ta} p^{ro}scā. & 2° dⁱct^{us} dⁱst^{ri}ct^{us} se cap^{it}lo
 dⁱct^{us} quartana dⁱct^{us} euōnes p^{ro}ter sunt iⁿ m^{ul}ti
 co huōre q^{ui}d flatu^m. q^{ui}is loquat^{ur} dⁱct^{us} euō
 ne s^{ec}mo p^{ro}xi mōs. ET SCIAS. hic
 ponit duos cañ. ibi s^{ec}mo. Et febres. p^{ri}ma
 in duas. p^{ri}ma p^{ri}ma cañ. scdo remouet
 dubiū ibi scda q^{ui}is. Du^m dⁱct^{us} sing^{lis} dic
 tis. primo non u^{el}. q^{ui}d p^{ri}ncipiū p^{ro}longet^{ur}
 in tertiana q^{ui}a ipsa est febris breuis in
 t^{ri}pibus uniuersalibus & p^{ar}ticularibus
 igitur p^{ri}ncipiū taz p^{ro}xi^mi q^{ui}d toti^{us} egr
 tudinis erit breue. Amplius humor
 colericus est cito accensibilis uel dⁱct^{us} lig^{us}

sicca g^o cito ad augmen^m & statum de
 ueniet ut secundo de drñtiis febrium.
 Dubitat^r secundo qa dicit q^d status p
 longat i conclusa. & tra qa est aliqua uel u
 sa q^d pcedit sp declinatio. & aliqua qu e
 pcedit semp augendo. g^o in aliqua est
 longa declinatio. & i aliqua lōgū aug
 mentu^z. Dubitat^r de 3° dicto. s. q^d de
 clinatio plonget i icentia. & tra qa feb.
 incētia est causon. uel 3^a continua
 s; ille febres sūt pacure q^d subito terinā
 tur g^o declinatio breuis. Dubitat^r d
 q^{to} dicto. p^{mo} sm una^z lram. q^d dicit
 status & declinatio in coridiana. & tra
 p^{mo} auic. infra capitulo de flatrica p^o
 q^d longior ptiuz flatrice est augmentu^z
 Amplius 3° de crisi. ponit gal. 3° ca^o i fi
 ne. q^d qñ febris ē longus stat^o ipsa est
 acuti motus. & qñ est breuis stat^o: ipsa
 est tardi motus s^o h^o g^o u^r q^d egritudo
 tardi motus non possit habere longū
 statum qa si haberet longum statu^z
 esset uelocis & acuti motus. Dubi
 tatur & sm aliā lraz que dicit & stat^o
 & declinatio i continua. licet ista lra apd
 paucos repia^r. contra qa morb^o lōgi
 or habet sua tpa longiora. sed se. inter
 pollata tractu sue cōtinue est lōgior ut
 i 6. continētis ultimo ca^o. continuu^z ōne
 breuius ē iterpollato sui generis. Isti s
 mones auic. sumpti a rasi ut appareb^r
 sunt ualde extranei & multos lauda
 biles uiros fatigauerit. d q^b p^orade^o
 dixit. q^d qñ dicim^o p^o p^olongat i 3^a
 & status in conclusa. & declinatio i icen
 tiua debet itelligi de istis tpi^obus com
 paratis ad alia tpa. v. g^{ra} in 3^a p^oici^m
 est longius aliis tpi^obus. s. augmēto sta
 tu & declinatione eiusdē tertiane: cām
 aure^z assignans dicit q^d i tertiana siue
 sit iterpollata siue conti^a colā putres
 cit in locis remotis a corde: & ideo nā
 curans d^r ipius putredie non cito pduc
 cit eaz ad statu^z & sic p^o p^olongat
 Dicit etiā q^d in conclusa prolongatur
 status ppter tres cās una ē habilitas sā
 guis ad putrefactionē qa enī est cali
 dus & humidus cito uenit ad putre
 factionem. Secunda causa est obe
 diētia sanguis ipsius nature. quia obe
 diens est cito nā producit eū ad statu^z
 3^a cā est diligen^a nature circa sanguēz

unquā nā diligit sanguēz cito pduc^r
 ipm ad statum. ut ipm digerat & a pu
 trefcōne resoluat. & est simile de fe. ac
 censa in sanguine & de igne accenso in
 stupra uel paleis. Dicit etiā tha. q^d i
 incensua. i. in causone prolongat dcli
 natō qa propter uehementem calidita
 tem & icensionem cibaria q^d cōmedū^r
 & bibuntur. cito ad caliditatem uel co
 leram cōuertuntur undē tarde tale cor
 pus mūdificat a colericis supfluentib^o.
 & propter hoc declinatio est longa.
 Et si tu dic. q^d sūp^r in tertiana est decli
 natio longa quia cibaria cōuertunt^r ad
 coleram. Dicendū^z q^d sine du^o cā assig
 nata non est sufficiens sed cā cōpleta ē
 qa causon fit ex colā putrescā in locis
 p^ois cordi unī scā ē i ffo i cordē & p^oib^o
 proximis cordi. & propter q^d i flāmatō
 nem & caliditatem remanet corp^o i de
 clinatōe morbi sub illa dispōe gñandi
 colerā. in tertiana uero nō putrescit cole
 ra iuxta cor. & p^oterea illa dispō cito r
 cedit & fit declinatō breuis. Dicit
 ultimo q^d in cotidiana prolongat stat^o
 propter cām iam dcām in sanguine qa
 flegma propter humiditatem cito ue^r
 ad putredinem. & etiā ē amicabile na
 ture unī interdū subit loco sanguis.
 sed declinatio plonget i ea p^optēa. quia
 humor est uiscosus unde p^ohibet citaz
 resolutōez ei^o a corpe ex quo fit decli
 natio longa. Hec sunt dcā thadei. & si
 consideras sūt dcā rethorica nō satis fa
 ciētia itellectui & idō reprobare obm^r
 to. Post eū conatus ē dynus in decli
 natione huius passus dicēs q^d iste sermo
 potest dupl^r exponi. unomodo q^d refe
 ratur ad tpa p^oicularia p^oximā alio^o
 q^d referatur ad tpa uniuersalia referē^o
 aut ad tpa p^oicularia dic^r q^d aliquod tē
 pus prolongari uel breuiari i alioquo
 morbo pōt dupl^r itelligi unomō abso
 lute p respectū ad alia tpa illius mor^o
 & hoc modo est uerum illud q^d d^r gal.
 3° de crisi q^d febris acuti motus cuius
 status plonget q^m talis fe. quasi tota
 ē status & in tali febre cōtinuo ex p^on^o
 sequitur status talis autem febris est
 morbi acutus sed ista cuius status ab
 breuiatur ē tardi motus. q^m tal^r fe. nō
 habet accidentia uehementia undē nō

est quod ipsa multum sit statna. Alio modo potest intelligi aliquid tempus prolongari in aliqua febre per respectum ad alia tempora non absolute sed comparatione ad alias febres ut dicatur quod principium in hac febre prolongatur respectu aliorum temporum plus quam in alia febre prolongetur principium respectu aliorum temporum. & sic de aliis. & istomodo auicenna intellexit hic. & totum hoc debet referri ad tempora ut accentionibus sunt distincta principium eius prolongatur in tertiana respectu aliorum temporum plus proportionabiliter quam in aliis febribus per longum respectu aliorum temporum. & ratio est quia tempus principii est tempus in quo accidit occupatio non a materia morbi. & ideo est tempus passionis nostre. sed tempus augmenti & status est tempus in quo iam incipit fieri resolutio nostra. Et quia colera est multum passionis. id est multum inferens passionem propter acuitatem & horribilitatem eius ad naturam: & est facile exalabilis: & resolubilis & ideo ipsa colera prolongat principium non autem tempora alia. In conclusum autem prolongatur status quia ipsa quasi tota est status cum quasi subito ad statum pertineat. Sed in icentia. id est tertiana debet prolongari declinatio: non absolute sed proportionabiliter. plus respectu aliorum temporum quam in aliis febribus. Et hoc ideo quia cum coctum de se sit facile expulsibile & evaporabile & exalabile quod est ratione colere in ipsa deberet esse declinatio brevissima. Sed quia colera continetur in loco solido & denso in ipsa: sicut in uenis in quibus difficile fit exalatio. hic est quod respectu nostre in ipsa proportionabiliter debet declinatio prolongari plus respectu temporum aliorum quam in febribus aliis. Vnde ipsa declinatio. scilicet particularis perseverat usque ad tempus alterius proximis: cum in febre in ratione non declinat antequam superueiat alius proximus. quod distat a principio primi proximi per spacium. 48. horarum includendo tempus primi proximi non sic autem prolongatur in tertiana interpollata cum declinat in in febricitationem nec in conclusum. quia non habet nisi unum cum proximum. In cotidiana autem prolongatur status & declinatio status quod est quia cum eius materia sit viscosa in ipsa que pervenit ad summum multum retinetur in ipsa. Vnde non sic cito declinat & declinatio longa est quia propter viscositatem status accidet quod tar

de transpirat caliditas ab ipso. Et propterea raro inuenitur cotinua ut dicit auicenna in tegre eradicationis. Sicut raro inuenitur quartana cotidiana non ergo ad idem vadit sed magis. secundo de crisi & sermo auicenna. hic secundum enim intellectum galieni. ibi non esset uerum quod in cotinua esset status longus cum in ipsa alia tempora plus tempus occupet quam solus status. Ex his etiam dicitur uult quod appareat solutio contradictionum auicenna. hic. & infra capitulo de febre stativa quia hic loquitur de temporibus particularibus infra uero loquitur de temporibus universalibus. & quod hic loquitur de temporibus particularibus apparet per hoc quod dicitur. quis inueniat quartana cotinua & cotinua tegre eradicationis. nam in primo ad proximis refertur. Postquam autem dicitur. hos sermones exposuit referendo ad tempora universalia ut accentionibus sunt distincta. & alteratione nostra. nam prolongatur principium in tertiana plus quam alia tempora. quoniam coctum propterea quod horrida est nature difficilius incipit digeri quam coctum eius digestio & expulsio: et ideo longius perseverat in ipsa cruditas proportionabiliter quam alie dispositiones. Si scilicet quia est humor ualde subtilis positus in loco quo cito resoluitur. quando incipit accentionem difficultas citissime ad summum pervenit. Sed in cotidiana prolongatur status & declinatio proportionabiliter plus propterea quia humor est propter suam viscositatem. in quo difficulter completur maturatio. & expulsio. & ideo etiam prolongatur accensio & status & declinationis in conclusum uero prolongatur status quoniam ipsa propter multam sui acuitatem fere non uidetur habere principium sed statim uidetur esse in statu. & hoc est ratione loci in quo est materia situata. Si in icentia uel tertiana cotinua prolongatur. declinatio plus proportionabiliter propter similem causam. que deca est supra. scilicet quia colera continetur in loco solido. & denso ut supra dictum est. Et ex his tollitur contradictio auicenna. hic. & galieni. 3. de crisi: quia hic auicenna loquitur de temporibus universalibus. sed galieni loquitur de temporibus particularibus proximis. Sed contradictio auicenna. hic & infra capitulo de stativa tollitur per hunc modum. scilicet intelligendo quod hic loquitur de temporibus universalibus. nam status febris stativae est longior & declinatio quam alia tempora respectu aliarum febrium. quia. scilicet plus prolongatur status & declinatio respectu aliorum temporum. quam prolongatur

status & declinatio respectu aliorū tē
porū in aliis febribus. & sic intelligit
hic auic. sed infra ca° de flegmatica lo
quitur absolute. s. q̄ augmentū ē lon
gius aliis tēpibus in febre flegmatica.
& hoc absolute loquendo nam augmē
tum est q̄n mā incipit digeri. & terminat̄
q̄n incipit cōplēi digō. nūc aut̄ hec mā
pp̄f nīscositatem difficillime digerit.
q̄n incipit digeri. i. difficillime p̄cedit
sup̄ ea digestio. & ideo augmentū est
longum sed n̄ sic difficillime incipit di
geri uel alterari. & sic p̄n^m non ē lōgū
nec etiā sic difficillime cōplē^r eius alte
ratio uel digō post q̄ incipit cōplete di
geri uel alterari & sic status non ē ita
lōgus. & sic intelligit ibi auic. Hec sūt
scripta a dyno i p̄p̄a forma fere. In q̄
bus cōsidera q̄tū laborauit & quot
sunt dicta que possent ipugnari. q̄ pp̄
ter breuitatem obmitto. Post aut̄ istos
uiros franciscus de pedemōitū. p̄barto
lomeus de uarigrana laborauit in hoc
loco & p̄mo dicit q̄ p̄n^m plōgaf in ter
tiana intelligen^d p̄n^o uli nō de p̄nci^o
proximi nam p̄n^m peroxisimi tertiane
est ualde breue. & cito recedit frigus
eius. & ascendit calor. sed p̄n^m uniuersa
le est longius. s. q̄tū ad alteratōez mē
& hoc quia colera est iobediēs digōi
rōne m̄te caliditatis. & subtilitatis. &
q̄a iste qualitates sunt fortes a p̄n^o. iō
p̄n^m tertiane multū durat. post q̄ au
tem incipit obedire uelociter r̄cip^t cor
rectionē & hoc declarat rethorice. q̄a
aliqui homines sūt q̄ a p̄n^o sunt multū
rebelles regi. sed post q̄ incipiūt obedir̄
ex toto obediūt sic g^o in tertiana p̄n^m
q̄tū ad alteratōnem materie plōgaf
& sic & dicit q̄ debet itelligi de p̄nci^o
& reliquis tēpibus q̄tū ad acciā. 2° d^t
q̄ status plōgatur in cōclusa & p̄mo i
hoc ponit cās thadei & reprobat eas.
Sūt aut̄ ille cause habilitas sanguinis
ad putredinem & obedientia sanguis
ad naturam. & diligen^{am} nature circa
sanguinem. sed dicit ipse aptitudo uel
habilitas sanguis ad p̄tredinē est cā
cōtinuatōis se. & non est cā. q̄ stat^o fit
longior esse ei aptū ad putrediez com
mūicat oī tēpi. s. p̄n^o augmēto decliatō
ni & statui. Dicit & q̄ illud q̄ dicitur

de obediē^a & diligentia sāgēis ad nāz
arguit oppositū. nā si sāguis diligit^r
a nā & ē obediēs nā dēt mouere sāgui
nem motu quo abreuiet temp^o illd q̄
est nature magis molestū & hoc ē tēps
status. Dicit g^o q̄ p̄ cōclusam debe^r
itelligere febrem homorenā. Ista ei
pp̄e debet dici cōclusa. nam febris cō
clusa est ex uniformitate afflictōis. s.
talis uniformis afflictō maxie fit i cō
clusa hōrena. i. q̄ n̄ appz additio nec di
nurio i hac aut̄ plōgaf status imo q̄ si
rota est status: q̄a equal^r fit resolutio:
& putrefctō propter aptitudinem mē
ad putredinem. 3° dicit q̄ l̄ra illa. & de
clinatō i icētiua est l̄ra corrupta. & di
cit q̄ fuit unūz alias q̄ stabit extra. &
stabit sup̄ hac l̄ra. q̄ dicit status i cōclu
sa uel icētiua q̄a ab auic. febris de sā
guie cōclusa uocat̄ & sic quādoq̄ icē
tiua. Si l̄r dicit q̄ l̄ra quedaz q̄ repit̄ q̄
dicit. & status & declinatō in coti^a est
corrupta. & est unū alias & debz stare
extra super hoc q̄ dixit status & de
clinatio i cotidiana alias i cōtinua. Et
dicit q̄ exponēdo l̄ram sicut iacer. rō
q̄ datur a thadeo n̄ est bona. Thadeus
ei dixit q̄ declinatō plōgaf i icētiā q̄a
cibi cōuertit̄ i colerā. Sed ex hoc pōt
argui q̄ status uel aliud tempus plō
gef i quo caliditas est fortis magis cō
uertens ad coleram. & dicit q̄. Alii au
tem dixerūt q̄ declinatō plōgaf i i
cētiua pp̄ter debilitatē multam uir
tutis i spiritalibus ex qua uirtus nō
pōt cōualescere. Sed dicit q̄ hoc n̄ ualz
q̄a licet i decliatōe uirtus sit debilis.
respectu eius q̄ erat in sāitate uel res
pectu eius q̄ erat i p̄n^o egritudis tam
respectu egritudis ipsa est fortificata.
& ideo dat aliū modū. s. q̄ debem^o itel
ligere de icētiua febre q̄ paulatī r̄mīa
tur. sed sermo iste uald lōgiqu^o ē a u^o
& mēte auic. raro ei accidit causonem
paulatim r̄minari & plus accidit aliis
febribus & iō de eis debuit h^o dicere
Quarto dicit q̄ in cotidiana plōgaf
declinatō n̄ respectu augmēti imo aug
mētū est longius ut infra dicet auicē.
sed plōgaf respectu status & respectu
p̄ncipiū de q̄bus fecerat mētionē. Iste
g^o uir sic ordinat istum textum. p̄n^m

plongatur. in tertiana. stat⁹ in cōclusa
uel incētiua. declinatio in cotidiana ali
as in cōtinua alii autē qdā moderni doc
tores fecerūt dispōnes non dignas me
morie. Nos autē dicim⁹ q^d text⁹ 1te auic
acceptus est a ras. i. 6. 9^{ti} 2° cap^{lo} ubi
stat in hac forma ptes temporū febriū
diuerse sūt. in tertiana plixū est prin
cipiūz uel sinocha status plixus in cau
sone declinatio plixā. sed illa 3ª tpa p
lixā erūt in quartana fe. Et dicam⁹ q^d
auic. loquitur solū de tribus tempori
bus nō autē de augmēto qā cōsuetudo
ē auic. frequēter. didef^r augmentū i du
as ptes. & p^{ma} pte iungit pncipio &
3ª statū sicut supra fecit 4° cap^{lo} &
q^d cūq^d dñr de pncipio statu & decli^{oe}
uera sūt de h⁹ f⁹ temporibus uel⁹
& etiā p^{ti}cularib⁹ : et sūt uera hec dcā
cōpando has egritudines adinuicem i
his temporibus hoc modo. In tertiana
pncipiū p^oximi uel pncipiū uel ē lō
gum: p^opar ādo eaz ad sinocha⁹ hōteneā
cuius pncipiū est occultum. in cōclu^a
s. hōtēa p^olongat^r status respectu dicte
tertiane quia stat⁹ tota est. Sed dices
q^d poterat dicere in tertiana q^d decli^o ē
lōga respectu hōtene. dicēdū q^d uerūz
est. sed nō placuit sibi omne p^{ti}cularē
cōclusionēz ponere in icentia decli^o est lō
ga respectu declinationis homotene
& etiāz tertiane cōti^e uel interpolate. In
centia ē causon in q^d euacuata mā p cri
siz reman⁹ lōgiori tpe flāma circa. spū
alia. q^d in aliis cōp^{ti}cis & q^d in sanguinea
hōtēna. ut notū est. & hoc ē ex itensio
ri caliditate incētiue. q^d sit caliditas ali
arum colericarū. & q^d sit caliditas hōte
ne sanguinee. Sūt g^o tres p^oportiōes
quas auic. sumpsit a textu ras. p^a p^on
cipiū tertiane est plixū cum p^oparabit^r
ad sinochā. 2^a stat⁹ us hōtene ē plixus
cū p^opabit^r tertiane. 3^a decli^o causōis ē p
lixā p^opata p^odictis febrib⁹ dicit postea
status & decli^o in cotidiana. i. in flatica
Cōsiderādū q^d tēpus notabil^r p^olixita
tis in flatica est augmētum ut infra: &
cā est qā humor difficile accētibilis. &
ideo si hōmes auic. hic fuissent d^a aug
mēto d^o ab aliis tēporib⁹. dixiss⁹ aug
mētūz p^olongat^r in flatica: s⁹ sequendo
ras nō loq^r d^a eo hic. s⁹ p^oti^r augmentū

in duas ptes si de eo itelligit uel placu^t
sibi tacere de eo: cū notissimūz sit aug
mētum coridiane eē lōgius reliquis tē
porib⁹ eius. Et placuit sibi dice^r q^d in
flatica stat⁹ & decli^o sūt p^olixā respectu
pncipii flatice. flā eīz cū recipit calorez
diu tenet. & d^a difficili declinat. Imo sic^t
a uiridi ligno semp^r aliqd effumat ut i
tellexit gal. in 2° de. d. fe. Si autē uelles
p^opare flaticā in hoc ad tertianā. & sino
caz. hōtēnā & causonez posses. sed labo
rabis i distinguēdo maioritarē absolu
ram & maioritatē p^oportionabilem g^o
melius est dicere q^d stat⁹ & decli^o i cōti
nua sūt notabiles ptes i ea. & maiores
pncipio. l^{ra} autē que dicit stat⁹ & decli
natio ē maior i 9^{ti}. 03 q^d cōpet cōtinuaz
ad interpolatā. & ē uerū q^d p^oportionabi
liter 9^{ti} h⁹ p^olixū statū. & etiāz declina
tionē respectu sue interpolate. si ei una
9^{ti} colerica r^ominat^r i 7 dieb⁹ et interpol
lata in. 12. uel. 13. habebit cōti^a statūz &
declinatiōez occupantes quatuor dies
diffi^a eīz accētiā i 9^{ti} m^otiū tps occupāt
& flāma maior tardius recedit. s⁹ inter
pollata hēbit statū & declinationēz oc
cupantes. 5. dies uel. 4. ut i ex^o. s⁹ q^orto
respectu. 7. ē maioris p^oportiōis q^d 5. rel
pectu. 13. ista tamē l^{ra} non repit cōiter
Nos autē iā secuti sumus expōz dy. &
addebam⁹ sibi q^d pncipiū tertiane di^r
p^olixūz p^op^r illā effumationēz q^d sibi ap
p^op^rat gal. 2°. de. d. fe. & multa alia que
nūc nobis nūc p^ouēilia addebam⁹. Qua
re uisū est nobis mō istū textū subtili
ari nō debere. s⁹ grossomō p^otrāsiri sic^t
ras uoluit. Inuenim⁹ autē i dcis ras m^o
tas cōtradictōnes in. 16. 17. & 18. 9^{ti}. q^d nō
loquit^r de prolixitate & breuitate tē
porūz febres quas soluere disposuera
mus sed p^op^r lōgitudinē obmitto. Ad
cōtraria p^o solutio ex iā dcis. Ad p^omu⁹
dicēdā q^d tertiana p^opatur ad hōtenaz
Ad secūdā dicendū q^d loq^r de sinocha
hōtēna. Ad tertiā dicēdū q^d s⁹ subito fi
at cris in causone tñ durat calor p^o cri
siz. Ad q^orta dicēdū q^d si hic uoluiss⁹ lo
qui de oib⁹ tēporibus dixiss⁹ augmen
tum p^olixū in coridiana. sed uoluit loq^r
de tribus tēporib⁹. p^omo de unoquoq^d
seorsūz p^oea de duobus s⁹ & hoc quia
sibi placuit. Ad q^ontā dicēdū q^d febris

longi status ē motus acuti respectu ei?
q̄ habet statū breuē & iō oīs ori^a ē acu
tior interpolata sibi opari & cōtinua h̄z
statū lōgū respectu p̄ncipii ē acutior
q̄ quartana q̄ p̄portionabl̄r hoc n̄ h̄z.
post hec aut oīa ī q̄ dū ei⁹. & q̄ dixi⁹ s̄
vias quas alii iceperūt. uidef nobis q̄
uolens deuenire ad itellcū h̄z p̄por
tionū & s̄stuz illis dubitare h̄eat q̄ tē
pus febris sit magis aptū p̄longari s̄
nāz cuiuscūq̄ humoris reliqs aliis oī
tōibus exūtibus parib⁹. v. g. r̄a sint q̄
tuor pox¹ un⁹ coīe alter s̄paris alī me
lancolie. alter sanguis. & oīa alia ut p⁹
sibile est sint pia q̄ g^o tps longius ē
ī pox^o colice mē. q̄ ī pox^o ilmo flegmati
ce & sic de aliis n̄ ei est dubitū. q̄ oīa
tpa pox¹ melancolice sūt lōgiora. De
inde oīa tpa s̄parice. deīde oīa tpa pox¹
colerice. si aut ē febris sanguinea tota ē
unū pox¹. sicut un⁹ pox⁹ quartane v̄
tertiane & coridiane. & ei⁹ lōgitudo ē
maior lōgitudine pox^o ilmo aliax fe.
Dicamus g^o aliqd ad excitādū poste
ros. Et ē q̄ n̄ri auctores satis sunt cō
cordes ī dicēdo q̄ ī fe. flegmatica tps
augmentū est lōg⁹ reliquis t̄pib⁹ s̄st
rice nam flegma difficul⁹ ue^t ad accen
sum esse calorē imo p̄les h̄z sup̄accēso
nes calorīs. & plures q̄nq̄ reīssioēs p̄p
rer frigiditatem & uiscositatē h̄uoris
In febre aut sanguinea non sūt dēmi
nati. nā repit ex ea h̄otena ī q̄ status ē
lōgior. & aug^{ca} ī q̄ augmētū ē lōg⁹ &
paugmastica ī q̄ pl⁹ plōga⁹ declatio
sed que istax pl⁹ eueiat ex nā h̄uoris
sanguinei nōdū est iūētuz certe affir
matū. In febre aut colerica q̄ durat iz.
horis ī pox^o n̄ uī affirmatuz q̄ tps ī p
ox^o sit longi⁹ ex nā humeris. & forsan
q̄ n̄ ē iūētū p̄ expi^{am} adhuc s̄z oting^t
mō unū tps mō aliud iūeniri p̄lixius
& iō ras̄ aliq̄n dixit iō. cōtinētis q̄ ī f
tiana p̄lixū ē p̄n^m & tñ dix^t iō. libro 7.
ca^o q̄ ī tertiana status est longior. uel
le aut p̄ rōez h̄o d̄m̄are n̄ credo eē pos
sibile. q̄a nō iūenif mediū q^o necessaio
possit cludi: si tñ aliqd suadet ē q̄ p̄n
cipiū pox¹ tertiane ē p̄lixius p̄p̄ cās
superius a nobis & ab aliis dictas. ī fe.
aut q̄rtana non iūenio determinatū cer
titudinali. q̄ tpm notabil⁹ sit longius

sed quasi habent ad iūicem q̄dam ue
nientiā ī lōgitudine. ut nō ita notabl̄r
augmentū quartane excedat alia tem
pora sicut augmētū flegmatice exce
dit alia tempora licet p̄n^m ī ea uideat^r
breuius q̄ alia tpa ut plurimū. & for
san h̄o uoluit ralis. iō. cōtinētis p^o capi^o
uī dix^t q̄ tpa q̄rtane sūt media. & z^{ane}
breuiora. & tpa flegmatice sūt longi
ora. Si ei textus ille non est corrupt⁹.
uoluit ras̄. q̄ tpa tertiane sūt oformia
ī breuitate. sed tpa cotidiane sūt ualdē
difformia ī longitudine q̄a habet aug
mētū ualde lōguz. tpa aut q̄rtane sūt
medio modo & tu cōsidera. Deinde
dixit. **QVAMVIS.** q̄a auic. nomi
nans colericam & flegmaticā diuiseāt
eas ī cōtinuā & interpolatam n̄ autem
ira fecerat de febre melancolica. s. q̄r
tana iō assignat cām hui⁹. & ē q̄a raro
iūenif q̄rtana cōtinua. & ideo l̄z s̄mo
nes dēi uerificent^r de utraq̄ tñ ī p̄mo
intellectu itelligim⁹ de q̄rtana interpol
ata. q̄ plus iūenif ut dicitur suo cap^o
q̄ uī etia cotidiana didat ī cōtinuā & in
terpollatā. tñ illa q̄ noīatur interpolata
ut p̄lm nō itegre eradicat^r & iō s̄parica
interpollata. h̄z ut p̄limuz q̄etēz non oīo
uerā. **ET FEBRES QUIDEM**
s̄. Hic ponit quēdā aliū cān. Cōsiderā
dū q̄ exūte febre acuta p̄p̄e cuz appa
te occurrūt q̄nq̄ ī mente medici otrarie
itentiones. q̄rū una est intentio cibādi
q̄a appet uirt⁹ debilis & corp⁹ ē de re
solubilib⁹: alia est itētio infrigidādi &
extinguēdi potu frē aq̄. & epithimati
bus frīs. q̄a appet fortis īflāmatio col
liq̄tia. ex oppo^o in eadē febre. & ī eodē
sumo o surgūt itētionen oppo^{te} dictis
& una est itentō non cibādi. ex hoc q̄
morbū opinam⁹ breuem & d̄ materia
m̄ta ut uirtus uacet digōi mē. alia itē
tio ē nō infrāndi: ut nō icrudef mā me
dictus g^o stat in hoc ambiguo. & si s̄m
ueritatez p̄ualz itentio cibādi. & extin
guendi. & obmittit eas. sic infirm⁹ cō
sūpcōne marasma⁹ uel eticus fit. p̄mit
tant^r igit. tacuit aut auic. reliq̄z nocu
mentuz. q̄ seq̄ pōt p̄ualētib⁹ oppoitis
itentionib⁹. & obmissis eis. nāz erat no
tum. q̄a sequif plōgatio morbi icrudā
& m̄plicata mā. uel sequif cita mors

In his 'gr' abiguis iudiciis preualent
medici sciēfici. & exercitati. & bone
extimatois alios medicos non tales. &
iō bene dixit gal. Exercitatum & nā
prudētem. o3 esse medicū.

De significationib⁹ accētū febrū
CIAS QVOD ACCEP
TIO. Hoc ē caplm de caplis
gnālibus signorū febrū. q^o
ponuntur significata accētū febrū
Vñ rn^{ca} dicit de significationib⁹ febrū
accētū. i. d. eis q^o significāt in feb. per
accētā febrū. cū g^o ex caplis pcedenti
bus tu cognouisti hāc febrē eē putri
dā. & de sūma colicā v. grā. tu aggre
ga oīa accētā q^o in ea sunt. & uide qd ip
sa significāt. uidebis ei q^o oīū accētū
in febribus nō est ide3 significatū: qdā
eī3 significāt febris malignitatē uel cō
trariū. quedā digōnem uel cōtrariū
qdāz nāz siue spēz siū gen⁹ & sic d. aliis
& tūc p sciāz istū capli pplebif scia siū
cognitio uere. & oīs dispō febrū pu
tridarū. pmo g^o auic. enumerat omīa
hec accētā. 2° ostent illorū significatōes
ibi 3^a febrib⁹ ei. Cōsiderādū circa pma
ptem q^o accētū uitur large. p oī q^o i fe
bre pōt significare. uel seq⁹ febrez. siū
nō sicut etiā etas. & regio pōt dici acci
dens. & quia auic. dixerat in rubrica d
significationib⁹ accētū febrū & ideo
psecut⁹ est in enumerando sub forma
hac acceptio significationū febrū. i.
accipim⁹ significationē in febribus ex
regie x. sumif g^o accētū p quocūq^o sig
no uel significatione. Cōsiderādū &
q^o oīa ista accētā siū signa a qb⁹ accipi
mus significationēz aliquaz pnt reduci
ad ordinē q^o uel sunt res extrīsece uel
intrīsece siue ab in trīseco pcedētes. si
extrīsece sic ē regnū pteritū gnāle &
quō siūt in spāli et regio. & tēp⁹. si in
trīsece sic sunt uel res nāles & ānexe
ut cōplo. etas. uel pter nāz. & sic siūt qli
tates mutata exētia mutata & muta
te actōes. Cōsiderādū dī ex dispōni
bus āncedētib⁹. pōt duplicif itelligi p^o
i. ex egritudib⁹ q^o habuit i pterito uel
quas ē cōsuet⁹ habere. q^o ex hoc signi
ficam⁹ aliq^o d pnti fe. & pntib⁹. i. q^o pnt
tes eo febricitante h3. l3 non sit febris
l3 aliud. uerbi gr^o q^o h3 multas pūstū

las quas habebat etiam ante febrem.
Secundo modo potest exponi. Ex
dispōib⁹ āncedētib⁹. i. ex reb⁹ non
nālibus & nālibus q^o cum hoc q^o ānce
dūt siūt & pnt cū fe. ut regio etas x. &
tūc hic sermo & regio ē declarat⁹ ei⁹
q^o dixit ante. Cōsiderādū ex diuinc
tis ut docet capitis uigilie x. alia ut p
funditas somni uocat cōiūcta. q^o siūt
a cētā cōiūcta q^o non tñ necio seq⁹
Sed tu dices nonne etiā sanguis necā
riū est necio sequēs. Dicendū q^o oīa p
dcā accētā siūt magis sequela febrū. pu
tridarū q^o ista. ista ei. s. mutatio pulsus.
urine. & egōes x. siūt magis seq⁹ q^o do
lor capitis & alienatio & tūc sūmem⁹
si⁹ q^o dicit uomitu & egōe x. i. aliq^o euō
& non sūmemus fluxū sanguis solū.
FEBRIBVS ENIM. Hic pseq⁹ &
ostent signa q^o ex hiis accētib⁹ accepta
sunt. & sunt. 8. pmo est febris magni
tudo & puitas. 2^m est gen⁹ febris an
sit flatica uel colerica. 3^m ē febris mali
tia. 4^m est mē digō. uel oppositum. 5^m
crisis eius. 6^m salus uel mors. 7^m mod⁹
mē. san subtilis uel grossa. 8^m hōe feb.
& sūm hoc sunt ptes octo sed i fine ca¹
po¹ aliā ptem ut appebit. Cōsiderā^m
circa pnam ptem q^o magnitudo feb. ē
sua intē^o. s. sui calor augm^m q^o litatiz
u el etiā q^o titatiz & q^o hoc cōprehēdif
tactu. iō distinxit modos calorū feb. q^o
sunt q^o litas. i. acuitas & icen^o & mod⁹
in hoc. & q^o ti^o. i. calor i multa humidi
tate. cuius signū est multa euaporatō
uel patuca. & hoc uoluit cū dixit q^o ru3
caliditas est humida x. modi aut acuti
caloris sunt q^o toto tpe app3 mordēs
ut i febribus icensiuīs ut i causone p^o
mo mordet postea lenif. sicut in 3^{anis}
leuib⁹ uel pmo app3 leuis p^oea mor
det ut i flaticis febrib⁹. ideo dixit d eis
sunt que mordicāt. s. post pma manus
imissione3 & de cā hax diuersitatū p
lixē diximus i p^o de d. fe. febris g^o p^ope
est magna: q^o habet acutā caliditatē sp
pseuerātem. aut multā & pseuerāte3
ET SVNT. Hec est pars secūda i q^o
ostendit secūdū significatū accētū
febrū q^o est genus febris. & po¹ ex
emplū de hoc q^o est notū: **ET ACCI**
DENTIA. hec est ps3^a i q^o ponit 3^m

significatur accidentiū fe. q. significa-
tū ē febris malignitas. & p. oppositū
istius eius icoluitas & p. & intellige d.
his accētib⁹ non creticis. **ET AC-
CIDENTIA.** Hec est quarta ps i q.
ponit qrtū significatū. (.digōnē & ei⁹
oppo^m & patet. **ET ACCIDEN-
TIA.** Hec est qnta ps in q. abreniat sig-
nificatū quintū q. ē crisis expectās po-
nere sciāz plixaz fen. 2^a h⁹ qrti can.
ET ACCIDENTIA. Hec ē sexta
ps in q. ponit 6^m significatū. q. ē salus
uel mors. & accēa q. hoc significāt dicz
fē. 2^a h⁹. **ET FORME.** i. hitudi & co-
lori. faciei. Hec est septia ps i q. po^t sig-
nificatū 7^m. (.grossiciē uel subtilitae.
huōrū sed cogit cū hoc ponē alia sig-
nificata. na3 si febrētis color ē plūbe⁹
factus ex albo & uiridi. & habitudo fa-
ciei ē cacetica significat frigiditatē huō-
rū q. huōres crudos flatuos & mul-
tos & melācolicos grossos uiscosos. tñ
rales sūt co^{tes}. & rā faciei habitudo.
si aut facies sit cornatū significat ū. d.
hac facie & cās eius plixē notauim⁹
sup p^o p. nōssicōx. Cōsiderādū q. exci-
tatō ut sup̄a dixim⁹ apud auic. & rāf.
13. 9^{ti}. ē qdā mod⁹ caceſſie appēs cir-
ca faciē. q. lis appet frequēter patiētib⁹
i digōz ex mltā comēſſiōe. & dē inflo-
lra g^o pōt du^o exponi. p^o q. pōit duo
significācia grossos huōres. tñ ē co^o
plūbeus. aliud ē excitatio. & inflo. &
dicat cui⁹ color cōuertit ad plūbeatē
aut excicatiōez & infloez sicut ū. signifi-
cat fritatē ū. 2° mō q. ex colore plūbeo
significet aut fritatē huōrū ū. aut ca-
ceſſiua q. lē hēt hñs effrāz ex nauſeatia
facietate. p^a expō ē melior. Cōsiderā-
duz q. dicit mot⁹ ipſorū in se ipſis. pōt
exponi dupliciter p^{mo} q. uelox reso-
lutio sit p^{pp} āplitudinēz pororū. & p^{pp}
motū in se ipſis. i. p^{pp} huōx subtilita-
tē. uñ in se ipſis sunt parati resolutioi.
2° extenuatio sit uelox i febrib⁹ p^{pp}
motū in se ipſis. i. q. febrētes mouent^r
i. inquietā. & uigilāt uel ūperunt far-
macū solutū uel habuerunt hūc mo-
tū. i. fluxū spōtaneuz. Cōsiderādū q.
dicit. & exitus exit hō a cōſuetudinē ut
q. ūuenit exercitari pax comēdē uel
ecōtra casus eorū. i. casus cōſuetudinū

ut & si se scribit caplo d. enutriteo ca-
cōſuetudo. qñ tñā dicitur. & alia capi^r
ut cōſuetus ieiunare mō multū reple^r
sic accid^t religioſis fcīs epīs significāt
significatiōes. i. dispositiōes in huōrib⁹
ut appz caplo d. enutriteo. & res alie ūt
ut aer. tps. ars. ſexus. & ſilia. ex qbus
iudicam⁹ d. nā huōx faciētūz febre.
Dicem⁹ in fine capli. & in caplo d. enu-
triteo. **ET ACCIDENTIA FE-
BRIVM.** Hec est. 8^a. ps in q. ponit 8^m
significatū. (.tps. ut uult q. qdā accēa
plus eueniūt i ſtatu & ē notūz. Conſi-
derandū q. pfunditas ſōni ſeq² p^lim
pncipiorū. i. p^lima pⁿ. (.pⁿ febrūz in-
terpollatarum p^{pp} & principia exacer-
bationū. & cā eius ē cerebri debilitas
& huic dēbilitati assignat quatuor cās
q. cē dēbilitant dēbilitate qua fit ſōn⁹. &
iō dñr etiā cē ſōni & ſup. una cā dēbilita-
tis ſōnolentis. est dēcl^o caliditatis. 2^a ē
uaporū multitudo p^{pp} cōmixtiōez. (.
cali putredinal cū mā uel p^{pp} cōmotio-
nē. ſ. mē a calore. 3^a cā est frigus q. ce-
rebrū cū sit frūz retracto calore infrā
magis. & iō si hō in nā ſua ē frī cerebri
magis accidit pfunditas ſōni 4^a cā est
fritas mē. & iō p^{pp} sit hoc i mā flatica.
si g^o in colicis febrib⁹ qñq. eueniat. (.
pfunditas ſōpni erit ſolum p^{pp} reuo-
cationē caloris intus. **ET RES.** q. a
uic. breuiter p^{pp} ſiuerat d. accētibus
significātib⁹ gentis ſiue ſpēz fe. Et iō
hic in gñali ſermone p^{pp} & ſūmati
ponit res ex qbus ſci^r ex qua ſpēfit fe-
bris & ſumit ſpēz large & p. gñe. & d^r
q. res ex qbus hoc ſci^r ſunt diſpō feb.
i acuitate ſoi caloris quia ſignificat māz
magis colicam ū. Et in hoc q. accidit a
cās p^{pp} mit iuis q. ſignificat q. nō ē pu-
trida & añcedētib⁹ q. ſignificat q. est
putrida ſ^m cōditioēs p^{pp} dictas p^o caplo d.
effimera poſſēt ei⁹ cē p^{pp} mitie mouē cās
añcedentes. **ET DISPOSITIO
FEBRIS IN ADHERENTIA**
Pōt du^o itelligi. p^{mo} q. febris aliqñ ad-
heret & non ſepā ſciem⁹ tūc q. est cō-
tinua uniformis aliqñ eradica^r & ſcie-
mus q. est interpollata: & tepore. i. ali-
qñ tepelcit & tūc ē 9^{ti} p^{pp} portional. Et
ex his exiſtimo ſpē febris. nā febres cō-
tinue uniformis adherētie ſuot ſāguī

nee febres iterpo^{te} sūt d' aliis huōribus
& cōtinue pportionabiles. 2° pōt
exponi dispō febris in adherētia. i. cū
aduenerit & adhēt corpi. & hoc ē qđ
clarauit dispō feb. i acuitate. i. ex acui-
tōe & reuersione pox^m cū rigor ē &
frigore. i. quia significat iterpollatam
& aliam & aliam secundū diuersitatez
horū. i. frigoris & rigoris. i. ut sciet^r
ex capitulo sequenti. aut eius contra-
rio quia sine typo aliquo iuadit. & sig-
nificat cōtinua. & tūc aut est pportio-
nabilis aut non. sūm quod dixim⁹. & qđ
est ex eo. i. rigore & orripilatōe. i. Il-
lud aut qđ ex hoc est. est pulsus pfūda-
tio. & pūtas. & reliqđ dispōes scite ex
4° ca^o huius fen. **ET DISPOSI-
TIO FEBRIS.** Hoc dcm declarat
illud qđ dixit de eradicatōe pcedendo
sūm expōem secundam cū sudore plu-
rimo significat febrē hūoralē. aut paru-
ci. i. rorido n̄ humeroso & significat
qđ nō est humoralis. & s hanc expōem
2^{am} remanz declaratū illd qđ dtx^t & re-
pore. i. dispōe reporis. i. qua repescit i
sudore. & significat mā subtilis. & at-
testatur plus colerice febrī uł tepe. i. i
rationis an sit de 3° in 3^m an sit de die i
diē uel de quarto i qrtū. ex his ei iuu-
mur in cognitōe spēs febris. ut notūz
est nec auic. amplius curauit hoc decla-
rare. **AUT DISPOSITIO P-
RETERITA.** i. & res ex quibus sci-
tur spēs febris. sūt dispō. i. si enī reg^m
eius fuit in cibis colericis. & multo la-
bore. i. & etas ē iuuet⁹. & forma. i. ha-
bitudo macra colerica. & tps ē eras. &
ars est fabrilis. & pulsus dispō est cum
multa uelocitate & frequen². & urina
mltū ticta significatur febris d' mā co-
lerica. Cum g² consideras auic. i h^o ca^o
dedit tibi uiam ad faciēdū hūū ad per-
fcām noticiā febrīū putridaz. & est ut
colligas oīa accēa & res ex quib⁹ po-
tes aliquid iudicare & cognolcetur. &
oī btis illis collectis primo scias: si hec
febris est magna: uel pua. 2° de quo ge-
nere uel spē sit. 3° an sit maligna uel in-
columis. 4° an mā sit digā uel non. quī-
to scias eius crisi. 5° salutez uel mortē
7° motū materie. 8° tempus febris. Et
oīa ista pter quītū & sextū pticularit

docent^r i sequētibz capitulis hui⁹ fen
quītū aut & sextū docēt i fen secūda
huius. Cū g^o sciueris oīa hec eris per-
fcē sciens febres hu morales putridas
& hoc est. i.

Sermo de rigore & frigore & orri-
pilatōe & seactōe.

ORRIPILATIO. Cū posu^t
o significatōes accē^m. hic def-
miat de accētibz qbusda;
que multū iueniūt in febribz. d' qui-
bus in locis aliis non dederat pfcāz sci-
entiam. i. i gñali locutus sit de illis p^o
cañ. fen. 2^a. ca^o de cāis motuuz nō natu-
raliū. & aliquid in ca^o de putredie. hec
aut accētia sūt orripilatō frigus etce-
tera. pmo ergo notificat unū qđqđ ho-
rum. 2° ponit eorū cās & significata.
3° addit cañ. ibi secūda. & de causis. ibi
3^a. & omotō aie. pma i quatuor sicut qđ
tuor sunt hec accētia. p^o dicit qđ orri-
pilatio ē dispō etcetera. Cōsiderādū
qđ hec not^o orripilatōis pōt ēē una. &
potest esse duplex. una ut simul ad eaz
ptineat diuersitas i frigore. & s pūctō-
ne dicif diuersitas i frigore dupliciter
pmo diuersitas a nāli dispositiōe. quia
illud quo homo iudicat se ēē diuersuz
a sua sanitate est qđdam frigus super-
ficiale. 2° diuersitas i frigore qa n̄ pu-
rum frigus. & n̄ equale sup mēbra.
sed. q. quoddaz sūm frigus delatū. ac si
portaret & curreret sup mēbra circa-
cutim. & hoc est sūm motū uaporis. cū
hoc & ad orripilatōez ptinet pūctio. ut
frigus sequat pūctōnez. & s hāc diffi-
nitōez orripilatō sit pprie a mā calida
pūgitua. & est cōforme dcis auice. s.
ca^o de putredine cū dixit. qđ sit ex mor-
ditatōe caliditatis est dignius ut pro-
portōnet ad orripilatōem. & libro p^o
fen 2^a. ca^o de causis motuuz non nāliū
cū dixit qđ orripilatō est qñ mā nocz
pūctione. Sed dubitat qa s hāc diffi-
nitōem n̄ distinguit orripilatio a rigo-
re tertiane. Dicendūz qđ rigor tertiane
i quo & est lenlatio frigoris. & pūctō-
nis dēt ab orripilatōe dcā pmo qa i or-
ripilatōe ista sūt remissiora. un̄ nō est
uehemens pūctō. & p sequeus nō ue-
hemens fuga caloris itus. & sic nō est
uehemens frigus secūdo qa i orripila-

tōe non est motus cōcussionis sicut in uēo rigore. & hoc quia mān ita fortit' mouetur sup' sensibilia mēbra. & hec oīa inuēit infra cū dicit' orripilatō fit ex cāis paucioribus causis rigoris. 3° quia iste sensatioes in orripilatōe sūt circa cutim & loca ppiq' illi. s. in p'tibus lacertorū v'sq' cutim. sed in rigore sūt p'fundi. & hoc innuebat auic. cū dixit in cute & lacertis. s. q'tū ad p'tes cuti ppiquas. & ideo galienus in libro de rigore & tremore penultio ca^o dixit. Si sup'ficies eius mouet' motu iordiato & intersecat' in p'n^o p'oxisimip'ter hoc q' totū corpus moueat' simul uocat' orripilatō & orror. & ē accidens q' accidit soli cuti su. & in p'tib' ppiqs & habet se ad cutim sicut rigor ad totū corpus. & s'm hoc aristoteles. 7^a par p'bleumatū nono p'bleumate uocabat orripilatōem passionem sup'ficialē dixit aut' galienus q' in orripilatōe irsuta fit cutis. & hoc quia pili erigunt' ut ap' p'bleumatū 8. zi. p'bleu^{te} & 14. & causa hui' melior est. quia frigiditate calō & infrigidata cuti. & carne fit cōdēsa^o & sic densata & contracta carne pili erigunt' sicut si quis in terram figat clauū & congreget circa illū terrā: stat magis erectus. Considerādū q' hoc accēdit fit in rigore. & quia talis fit pilorū erectio p'pter dēam cāz. & iō appz in cuti istorū dispō qualis ē in depilatis pullis. cōtracta ē & aggregata carne. uel cuti ad radicē pilorū apper in uno loco altior & in aliis locis densior. 2° dubitat' utrū orripilatio differat ab horrore. q' ē accidens emitritei. d^m q' orror pōt' itelligi sub orripilatione p' hoc q' orripilatō est sensatio remissi frigoris. & remisse pūctionis. & sic & potest dici orror tñ orror non ē nēcō passio sup'ficial' imo est p'funda. quia fit in tertiana interpollata diūcta continēte flegmaticē ut secūdo de drñtiis febriū mā g^o illa colerica etiā p'funditus pungit. sed non sic fortiter sicut si esset pura nō diūcta ei flegmatica febre. ut infra ca^o de emitriteo. Iam g^o apparet q' hec diffi^o potest eē una: secūdo hec diffi^o potest esse due. nam orripilatio ē minor dispō q' rigor. & minor dispō q' frigus p'p'z. s. ualidū sicut g^o ē aliq' orripilatō q' nō est aliq' qz

p'p'z rigor: sic ē aliq' orripilatō que nō est aliud q' p'p'z frigus. & ideo sic fiet una diffi^o. Orripilatio ē dispositio in qua corpus inuenit in diūsitatē ifrigidare in cute & lacertis. frigus aut' p'p'z ē in quo homo inuenit frigus & in p'fundo corporis & est frigus ualidum sicut in tertiana & flegmatica quib' dā. Alia diffi^o est ista. orripilatio est dispositio in qua corpus inuenit pūctionem in cute & lacertis. Rigor aut' ē in quo homo inuenit pūctionem p'fundi & maiore pūctionē Considerādū secūdo q' orripilationez antecedit pigritia quia no cumento facto in lacertis homo piger fit. & frac^o. i. laxitudo que immediate antecedit. Et p' h^o auic. inuit q' orripilatō est debiliior dispositio q' frigus & rigor nam mē que paucitate & debilitate faciūt pigritiā & alices & laxitudinē addite faciunt orripilatōem. & plus addite faciūt rigorem. & frigus ut declarauimus ex intentione galienus. quinto de ac. morbo. Dubitat' utrū in orripilatōe sit mal' motus. Dicendū q' nō est in ea mal' motus cōcussiuus sed quide' mal' mot' circa cutis p'tes ex malo motu exp'p'ue. uñ & in p'p'ritu galienus. ymaginat' malū motū quinto de ac. morbo. **ET QVASI FRACTIO.** Considerādū q' has dispositiones est difficile p' signa exp'mere fractio ei idem est q' laxitudo quō g^o laxitudo est maneries orripilatōis. & d² a quibusdam q' est eius maneries. quia ē quasi genus ad oīa ista. unde in frigore & rigore & orripilatōe est laxitudo. Alii dicūt q' est maneries eius quia fit ab eadem cāa qua fit orripilatō. Alii dicūt q' est maneries ei' quia ē dispō an orripilatōez. & iō d^r. q. maneries eius. Nos aut' o'z ymaginari laxitudinē ad q' seq' febris. q' nō est laxitudo ab exercitio sed a se ueniens & illa est cui incipit misceri aliq's mod' occulte pūctionis. uel occulti frigoris cū debz seq' tertiana uel q'rtana uel flatica. & cum gradatim ascendit p'us fit orripilatō q' est debile frigus. uel q' est debil' pūctio g^o frac^o ista non est aliud q' q'dam occulta orripilatō diūcta laxitudi: siue laxitudo diūcta occulte orripilatōis: & ideo dixit quasi frac^o. i. non pura frac^o p' q' si

maneries. i. quasi modus eius. q̄a non
uere motus iqt̄u laxitudo nō est uere
modus orripilationis. **FRIGVS**
AVTEM. Considerandū q̄ ex trib⁹
notificat frigus. p̄mo q̄a homo sentit
frigus i membris suis. s. in manibus pe
dibus & aliis extremitatibus. & i hoc
differt ab orripilatione. q̄a non sic sen
tit in ea frigus i extremis ut hō q̄rat
illa calefieri sed soluz circa cutim & q̄
si extrinsece senti f̄ frig⁹ uel dicit. i mē
bris suis. i. i toto corpe sentit frigus se
cūdo q̄a homo sentit frigus i dorsis la
certorū. i. i grossis p̄tib⁹ lacertorū. s. i lo
cis carnosiss. illud eī uocat̄ dorsum. &
iō multo magis sentiūt i aliis p̄tib⁹ &
p hoc & d̄r ab orripilatione ut p̄. 3.º p
hoc q̄ dicit purx. d̄ aut frigus purum
quadrupl̄. p̄mo quia n̄ p̄mixtuz calo
ri & p hoc d̄r a frigore rigoris qualis
ē tertianarii quia ibi senti f̄ calidū int⁹
ut gal. i libro d̄ rigore & tremor. & 2.º
d̄ purx. i. non p̄mixtum punctioni. &
in hoc differt ab orripilatōe & rigore.
3.º d̄ purx quia non est i eo cūssio. sic
est i rigore. 4.º d̄ purx quia ualde iten
sum. & i hoc etiā d̄r ab orripilatōe. &
rigor p̄pe dicto qualis est in tertianz.
Dubitat̄ sub quo de istis p̄henditur
circū i f̄ra. q̄ est extremorū frigus. q̄
fit i flegmatica de qua loquit̄ gal. i 2.º
de d. febr̄iū. & auic. i f̄ra caº de f̄atica.
Dicēdū q̄ circū. i f̄ra. ē frigus. l̄ n̄ sit
oīo itensū. & ideo p̄hendit̄ sub frigore
q̄ntz ad hoc q̄ dixit. sciat in mēbris
suis frigus purx. i. non p̄mixtum ca
lori: nec p̄ctioni. nec cōcussioni uel di
cemus q̄ p̄hendit̄ sub p̄ma diffinitōe
orripilatōis de duabus quas pot̄ s̄ ex
pōez 2.º s̄ d̄cām. **RIGOR VE**
RO. Hic p̄mo ostendit quid ē rigor.
Considerandū q̄ rigor qui hic notifi
cat̄ nō ē aliū q̄ mot⁹ cūssiuus ex dela
tione mē. s̄ membra sensibilia cātus &
hoc ē nō posse p̄tinere membra p̄p̄
tremorem. & cōmotōem qui sūn motus
uolūtarii quia uolūtate nō corrigibi
les. & q̄a talis cūssiuus motus pot̄ fieri
delata mā cala pūgitia ut in tertiana
& mā f̄ra ut i quadam flegmatica: &
q̄daz quartana: & ideo rigor q̄ hic diffi
nitur fit i mā calida. uel a f̄ra. iam ergo

apparz q̄ apud auic. ē mot⁹ cōcussiu⁹
rigor frig⁹ ē ip̄a frigiditas pura s̄fata
i membris. Orripilatio ē dispō i q̄ &
eius maneries est fracº. **ET FOR**
TASSE. Hic 2.º extendit nom̄ rigo
ris. q̄a aliqui sūnt p̄ forti frigore q̄uis n̄
sit ibi cūssio: q̄uo sūnt a gal. 2.º d. d. fe.
caº de quartana. uel forsan auic. uult p
hoc q̄ l̄ in rigore sit cōcussio & frig⁹
tñ rigor p̄ncipaliter debz dici forte fri
gus q̄ cōcussio. p hoc q̄ motus cōcū
siuus cātur siue se² frigiditatem illam
ut p̄lixē declarat gal. i libro de rigore
& nos p̄lixē deduximus quito d̄ ac
cidenti & morbo. & ideo gal. ibi dixit.
Rigor est fr̄as fortis corpi subito ad
ueniens nec non trahens ip̄m a dispōe
nāli ad inatūalem. **ET NCN FIT**
Hic tertio ostēdit q̄bus non fit uel q̄
bus fit rigor fortis. & pot̄ dupliciter
exponi p̄mo i febribus talibus sic est
f̄atica. & quartana nō fit rigor fortis
. i. non fit iste fortis motus cūssiuus.
rō est quia nisi materie fortiter ferant̄
sup sensibilia membra nō causant mo
tum hunc. sed materie fr̄e nō p̄nt por
tari fortiter eaz grossicie nec p̄nt ueni
re ad tantam subtilitatem ad q̄tā uenit
colera. ut quito de ac. & morº i trāllaºe
greca. & tūc sermo auic. est idem q̄ s̄
mo gal. ibidem cū dicit. talis tremor. i.
talisis rigor qui est motus cūssiu⁹ non
gñat̄ ex fr̄is humoribus q̄a p̄p̄ suam
nimiam grossiciem nec uelocit̄ nec for
titer mouent̄. 2.º exponit̄ q̄ non fit ita
fortis rigor i aliqua fe. sicut i f̄atica f̄
& q̄rtana & tūc p̄ rigore itēdit frigus
forte i nulla enim febre senti f̄ ita for
tis fr̄itas sicut i febre f̄atica. & melan
colica quia iste materie sūnt p̄ se fr̄e uel
possemus dicere q̄ loquit̄ de rigore q̄
est motus cōcussiu⁹: q̄ est fortior i f̄a
tica. & q̄rtana duratone. q̄a p̄li tpe du
rat: ut posterius dice f̄. Considerandū
circa d̄cā q̄ hec uocabula orripilatō &
rigor fr̄is s̄. ab auctoribus uald̄ uarie
assumuntur. aliqui enī orripilatō sumit̄
p̄p̄e ut hic ab auic. aliqui etiā sumit̄ pro
rigore ut supra caº de putredine cum
dixit q̄ ex mordicatōe fit orripilatio
accipit orripilatōem ut etiā significat
rigorem q̄ apparet q̄a p̄us rigor ē po

fuerat. & ralis in dñionibus ca^o de 3^{ana}
 Aliqn̄ sumit^r orripilatō p̄ frigōrē. ut ra
 lis i dñionibus ca^o d̄ fe. flatica. Frigul
 aliqn̄ sumitur p̄p̄e ut cōtradistiguit^r
 orripilatōi & rigori. ut hic ab auicē.
 Aliqn̄ sumitur p̄ rigore q̄ est motus
 cōcussiuus ut a gal. i libro d̄ rigōr tre
 more ā. cu3 dicit. rigor est fortis frās.
 Aliqn̄ sumit^r p̄ orripit^{ne}. ut 2° de d. fe. cū
 dicit frigit & orruit rursus. rigor &
 sumitur p̄p̄e p̄ cōcussiuo motu: ut hic
 ab auicē. aliqn̄ sumit^r p̄ oī typo siue sit
 orripilatō siue frigus siue rigor ut in
 affo. Quibus cotidie rigores ā. aliqn̄
 sumit^r p̄ forti frigore ut cu3 dixit for
 tasse est frigus forte & h^oo sumit^r ab auicē.
 lib^o p^o fen 2^a. ca^o de cāis motuū n̄ natu
 raliuz. cū d^r q̄ mā sui frītate facit rigo
 rem. p̄ sui acuitate facit orripilatōem
 ibi ei sumit rigorem p̄ frītate ut i 2° d̄
 fe. ca^o de signis quartane. & orripilati
 onem sumit ut se habet cōiter ad orri
 pilationem & rigorem talem qual^r est i
 tertiana. & ideo n̄ o3 illum textū secū
 de fen. p̄mi cān. tñsponere ut faciūt ip
 sum non itelligētes. aliqn̄ sumit^r p̄ frigo
 re cum punctōe & concussione sicut
 est rigor tertiane quō sumit secundo d̄
 crisi ca^o de signis tertiane. Exñtibz
 g² hīs uocabulis i tanto abusu medi
 cus dē obmissis nōibz uenire ad res
ET DE CAUSIS. Hic ponit^r cās ha
 rem dispōnt^r: & p̄mo rigoris & frigo
 ris secūdo orripilatōis. secūda ibi orri
 pilatō uero. cā3 fractōis ut appareb^r d̄3
 & itelligi. dat a ut si p̄ cās rigoris & fri
 goris q̄ ut p̄ d^r frūs. l3 frigus sit siñ
 cōcussione ut distiguit^r. contra rigore
 Laborauit aut^r qdam in didendo has p̄
 res: sed nos dicamus quid auicē. uoluit
 hoc ut oñdit modus eius loquendi cū
 dicit et de causis. habet g² hec ps tot p̄
 res: quot cān. diuersos ponit i qb² uult
 cōplere sciam cā3 rigoris & frigoris.
 ult^o uēo p^o cān. i quo docet significā
 ex rigore & orripilatōe. ibi secūda. &
 qñq̄ significat rigor. sūt g^o cān. p̄nci
 pales qbus inuestigan^r cause rigoris
 & frigoris quīq̄ ul^o 6. & alii sūt ānexi
 quatuor uel quīq̄. Primus cān ē q̄ ue
 hement^r uirtutis expulsiue i lacertis ē
 cā uehemē^r rigoris. & ē hec una cōis

cā rigoris ad plures mōs: & ex h^o i fer
 tur q̄ q̄to rigoris cā est uiscosior: ē ri
 gor uehemērior. Cōsiderādū p̄o q̄ ue
 hement^r uirtutis expulsiue. i. conatus
 uehemens i expellendo est p̄p̄a causa
 rigoris q̄ est concussiuus motus quia
 ex tali conatu & uiolentia expulsionis
 fit cōcussio ut notū ē. est & cā frigoris
 i q̄tū i hoc conatu est malus sensus &
 fuga caloris it^r p̄p̄e tñ hec cā est cau
 sa cōcussiuu motus. Cōsiderādū sc̄do
 i lacertis. dixit hoc q̄ hec sūt p̄tes sē
 sibiles i qbus maxie sit iste conat^r ex
 pulsionis. Dubitat^r q̄a dicit^r q̄ uehe
 mentia uirtutis expulsiue. i. fortitudo
 uirtutis. uñ conat^r est cā rigoris uehe
 mentis. cōtrariū ponit^r gal. x. tera. q̄rto
 ca^o ubi d^r q̄ rigor est p̄p̄ uirtutis in
 becillitatem. & pbat hoc q̄a uirtus ex
 istens fortis cōtemnit & sustinet omīa
 i becillis uero uirt^r cōtristat^r qbuslibz
 dicit^r ad hoc p̄mo q̄ si mā est subtilis: for
 tis uirtus n̄ est causa rigoris q̄ illam
 expellit insensibiliter sed uirtus debilis
 est causa rigoris q̄a mouet illam sen
 sibil^r p̄ membra sensibilia sicut loquitur
 gal. si aut^r materia est grossa. fortis uir
 tus est cā rigoris q̄a mouet illā sensibil^r
 sed debilis cū non possit illam mouere
 non est cā rigoris. & hoc uoluit auicē.
 hic cū dixit. q̄to cā rigoris est uiscosior
 tanto rigor est uehementior. hec solo
 est appens: sed i ueritate nō ē aliqd q̄a
 sicut dat^r uirtus fortis insensibil^r resol
 uens mās subtiles. ita dat^r uirt^r fortis
 insensibil^r resoluens nel paulati etāns
 grossas. Dicit^r secūdo q̄ uirt^r potest
 esse fortis i pfundo. & tal^r ē cā rigoris
 quia extra pellit mām uel est fortis cir
 ca cutim. & loca cuti p̄p̄inqua & talis
 nō est cā rigoris q̄a nō pell^r mās extra
 Ista solo ut uis obmittat^r. Nos alif dici
 mus: & p̄mo q̄ fortitudo uirtutis ex
 pulsiue est duplex. nna simpl^r quā su
 p̄fluitates insensibil^r expell^r. & ista con
 temnit & sustinet oīa itristet^r. & d̄ hac
 loq^r gal. alia ē fortitudo quā fit expul
 sio sensibil^r: & isto casu stante l. q̄ ex
 pulsio sensibilis fiat: q̄to expulsiua for
 tior. Vñd magis conat^r tāto rigor for
 tior q̄a materia uehementi^r mouet^r. &
 q̄to debilior tanto tardius mouet^r und

rigor fit debilior. & sic loq̃r hic auic.
2° dicamus q̃ i rigore cōcurrit triplex
uirt⁹. s. expulsiua: sensitiua: uitalis. s. mo-
tiua spūs itus & extra. q̃cūq̃ fit uirt⁹
hec expulsiua: q̃to est fortior ut. s. ue-
locius ferat̃ humor: t̃āto rigor uehemē-
tior q̃a in hoc fit uelocior & maior sē-
sus & fit maior expulsiue conat⁹: & ex-
p̃ssio. dico aut̃ ut ueloci⁹ ferat̃. quia si
expulsiua esset simpliciter fortior. & insensi-
biliter expelleret n̄ fieret rigor. & sic loq̃-
tur hic auic. & gal. x^o iera. & quāto d̃
accēti. cū d̃ q̃ rigor fit uelocitate dila-
tois hec ei de la^o ē act⁹ expulsiue q̃ exi-
te fortiori ueloci⁹ deportat̃ humor. sē-
sitiuo uero uirt⁹ lacertorū q̃to est for-
tior. i. minus passibilis a rebus ip̃menti-
bus ut a mordicatōe materie: tanto
minus uel mior fit rigor. & magis fit
rigor q̃to est ip̃ressibilior. & sic loq̃tur
ibi. gal. uirtute aut̃ uitali exiēte forti-
cū multo & copioso spū non fugiēte i-
tus a q̃libet mala sensibilitate fit mior
rigor. sed ex ea exiēte debili q̃libet cau-
sa pfugit spūs it⁹ & fit infrā. & de hac
ē loquū gal. Dubitatur a q̃ cā fiat
fortior rigor an a cā calida uel frida. s.
a mā calida uel frida. u^r q̃ a frīa p̃ auic.
hic. Quanto cā rigoris ē uiscosior tan-
to rigor est fortior uel uehementior.
p̃bat̃ rōe quā inuit auic. q̃a q̃to uehe-
mentior motus expulsiue tanto rigor
fortior sed q̃to uiscosior mā tanto ex-
pulsiue mot⁹ uehementior. q̃a maior ē
expulsiue conat⁹. sed materie uiscosio-
res sūt friores: idem sentit lib^o p^o fen. se-
cunda. ubi dicit q̃ rigor fit a mā frā &
orripila^o a materia calida. Amplius p̃
auer. col³ 3°. ubi contra medicos d̃ q̃
rigor qui fit a frīs humorib⁹ est for^o.
& iducit duas rōnes. p̃ma est quia aer
frūs nobis occurrēs ē pl⁹ cā rigoris q̃
calid⁹. imo calidus non facit nos rigere
sed facit orripilatōem. Secūda rō quia
cā fortis rigeris: siue tremoris est con-
clusio i interioribus ut dixit gal. i libro
de tremore & rigore. & hoc quia tunc
mouet̃ nā ad expellēdū suum contra-
riū. sed frūs magis est cōtrariū & ma-
gis concussiuum calidi i interiorib⁹. g^o
magis erit cā rigoris. s. concussiuū mo-
tus qui d̃r tremor. In contrariū ē gal.

quāto de accēti & morbo. s. p̃o cōis est
q̃ rigor potest dici fortior dupl^r. iten-
siue & extensiue siue p̃duratiē. In ten-
siue d̃ q̃ fortior fit a mā calida q̃ a frigi-
da ut itellexit gal. quāto de ac. & mor-
bo. & auic. hic cū dixit s̃m unaq̃ expo-
sitione q̃ i febre flatica & quartana n̄
fit fortis rigor. rō huius rigor ē mo-
tus concussiuus factus a uehementia
motus expulsiue. expulsiua mouetur
nocumento p̃cepto: q̃ g^o est. ā nocu-
menti maioris & magis subito occur-
rentis est magis cā uehementis motus
expulsiue: s. mā calida est hui⁹. nā ue-
hemens nocumentū & cā q̃ magis ex-
pulsiuam i citat est dolor factus i mē-
bris sensibilibus. dolor aut̃ seq^r magis
ad sōoem cōtinuitatis & maxime q̃to
magis subito fit. sed materie calidā acu-
sunt magis pate soluere cōtinuitatem
q̃ materie frē faciūt & illā sōoem con-
tinuitatis magis subito q̃a ueloci⁹ p̃nt
moueri p̃ membra sensibilia q̃ materie
frē. g^o materie calide fortiozem faciūt
rigorē q̃ frē. Extensiue autē materie
frē faciūt rigorē maiore. i. p̃duratē
magis sicut pluri tpe durabit latior ma-
terie frā sup̃ membra sensibilia. cū
icedant tarde: & difficilius expellātur
& p̃ consequens pluri tpe: durat rigor
ab eis sc̃is. & sic uidem⁹ i flatica & q̃r-
tana. s. longo tpe durare rigorē i terti-
ana tñ l³ parē duret tñ illo tpe quo du-
rat est uehementio r. uñ gal. in libro d̃
rigore d̃ q̃ rigor cātus a flate non est
fortis n^o rigid⁹ l³ duret sepe dieb⁹ plu-
rib⁹. Ex his soluit̃ rō auic. q̃a itelligit
q̃ sit fortior. i. pl⁹ durans & cū dicit̃ q̃
mā exiēte uiscosiori conat⁹ expulsiue
est maior. Dicendū q̃ est maior q̃a
magis durat n̄ tñ itensior. Et rō ē q̃a n̄
stimulat ita fortiter expulsiuam mate-
ria grossā uiscosa sicut mā acuta subti-
lis mordicatia: q̃ soluit cōtinuū & sub-
ito. li g^o aliqua mā grossa uiscosa cōiū-
geref tanta stimulatō expulsiue q̃ta
iūgif cū mā calida subtili fortiorē fa-
ceret rigorem uiscosa grossa. Ad rō-
nem p̃mam auer. dicendū q̃ non ē s̃p̃e
de rigore a cā extrīseca & it̃rīseca hu-
moralī n̄ ē rep̃it̃ iterius hūor frigidus
mordicatiuus sicut rep̃it̃ calidus hūor

sed exterius reperit aer frigidus mordicatus cum etiam sit corpus subtile penetrans. & ideo frigidus aer potest mordicationem uehementem. & subitam facere. aer autem non reperit habitabilis inflammatus siccus mordicatus. sed reperit medicina calida ab extra occurrens magis mordicata quam frigiditas sicut uiri de eris. Ad 2^{am} dicendum ad minores quod frigiditas per uiam calidi. concludit iterum calidum non minus quam frigus positum. i. frigidum a maiore frigiditate licet utrumque frigus sit positum. ut alias diximus. sed cum ponens frigus appellatur per uiam sit causa occulta: & cum dicitur quod frigus magis contrariatur calido naturali: quam calidum: dicendum quod calidum per accidens. i. per frigus per uiam magis contrariatur calido. & ratio est quia propter magnam mordicationem a maiore calida fit magna fuga caloris ad interiora & sic fit extra magna infirmitas. Vel dicendum quod magna frigus humorum frigus obtundit sensum. & sic non ita stimulat expulsiuam sed cum mordicatione fecit a colera saluato se su stat maior sensibilitas rei stimulat saluatur autem sensus magis quia cum rigore colerico stat notabilis calor in interioribus unde galienus libro per allegato dicit. tertianarii multum sentiunt. & sentiunt in profundo corporis colerici in hora rigoris quorum nihil inueniunt in quaternariis in hora rigoris. Alia uia soluendi hanc contradictionem est quod tremor. i. rigor concussiuus potest fieri: uel conatu expulsiue. ut dixit in quinto de accidenti. & morbo. & sic fortior magis fit ab humoribus calidis. quia magis stimulant eorum mordacitate uel potest fieri propter malum motum in calore naturali oblesso a frigore. ut dixit galienus in libro de rigoribus & sic fit magis fortior ab humoribus frigidis. Cum considerata fuerit mens auctoris. & forsan. auctor sentiunt quod intentior rigor concussiuus fit ab humoribus frigidis quam a calidis. & hoc quia magis stimulant expulsiuam cuius conatus fit maior. propter resistantiam expellibilis humoris grossi uiscosi. & quia magis concludunt calidum intus. quod autem magis stimulent & magis concludunt calidum frigidus humores apparet quia frigidus magis contrariatur. non enim solum excitatur fortissime expulsiua a re que soluit continuu. sed a re que sua qualitate contrariatur nobis sicut res frigida. &

flatu frigida acetosa. mota in forma uaporis ualde subito potest moveri per sensibilia membra & & melius humores & facit fortissimos rigores. Nos autem testamur fortiores rigores uidisse in quartanis & flatu quibusdam quod in tertianis. Et forsan hoc est quia rarissime inueniuntur colerici per uiam acute propter multas indigestiones que patiuntur moderni ex repletionem superflua ET SANGVIS. Hic est primus canonicus. annexus. & secundus in numero in quo datur causa propter quod omnis rigens infirmitas quam uis causa sit calida. & est quia sanguis submergitur cum rigore. i. quando fit rigor. Dubia que hic cadunt quoniam in nostris de his de accidenti & morbo. scilicet quis est motor sanguis & spiritus eius itus. & quare fugit itus sanguis. imo si rigor fit a materia pungente deberet ire ad loca punctois. scilicet ad loca lacertorum. ET SCIAS QVOD HUMOR. Hic est secundus canonicus. principalis & 3us in numero in quo potest secundum causam rigoris. & est causa specialis & uult quod humor frigidus causet rigorem motus & spiritus super sensibilia membra. sed prius quam spergere quod secebat fecit conluerus. & ideo non percipiebatur eius frigus. Considerandum quod frigidus humor est causa rigoris ut distinguatur contra rigorem ut notum est & causa rigoris. i. concussiuus motus & hoc dupliciter primo quia cogit expulsiuam lacertorum ad expulsionem & hanc causam dat auctor. intelligere ex deo in primo canonico. 2° quia fugat & concludit iter calidum unde fit in calore collisio siue malus motus ut plene deducit galienus in libro de rigoribus & nos declarauimus in quinto de ac. & morbo Considerandum secundo quod humor frigidus antequam moueretur. non sentitur propter duas causas quas auctor. ponit. prima quia est quies & res nociue quiescentes localiter minime ledunt ut galienus dixit quinto de accidenti & morbo Et nos ibidem disputauimus. 2^a causa est quia est assuefactus & ab eo quod consuetus est non fit passio. Sed tu d. iste humor uenit cum motu locali ubi quiescit ergo debuit sentiri. Amplius quam assuefactio est ista. Dicendum quod locus in quo quiescit. uerbi gratia flaua autem pox^{os} est locus intra uenas & forsan extra aliquando & intra non sentitur propter eorum sensum obtusum siue quia non sentiunt: ut aliqui dicunt & tunc ex

quod humor frigidus antequam moueatur non sentitur

quod humor intra uenas non sentitur

hec alia cā 3^a. siue sit intra uenas siū in loco aliquo extra añ pox^m dicemus q̄ ibi est paulatim uel cōgestuz: uel localiter portatū. & ideo non sentit ei⁹ portatō. & hoc est eius assuefcō. & in hac assuefactōe si bene cōsideras non inducit tantū frūs i pte cui assuefit. q̄tū inducit postea in pte ad q̄ i p^o pox¹ mouet stat ei istud flā. & membrū cui est assuefcō sub quodā cōi calore. & in p fundo flatis latet frītas. & cōcesso pro possibili q̄ in assuefactōe. & paulatīo puentu ad membrū cui assuefit iduxisset tm frūs: q̄tū iducit i membra ad q̄ subito mouet: tñ illd frūs assuefcō non sic pcipiet. Considerādū 3° q̄ sp sio multa p pauca pōt itelligi ex q̄titate spsi & est nota. uel ex q̄titate. i. intē tione spsionis q̄ est uehementer spgi: & fit fortis rigor & debilis spgi & fit rigor debilis. Cā se p^{ans}. i. spgens est calor ut balnei. solis exercicii. & huius modi. unde i hōibus repletis flegmate isti calores excitant rigores. & frigoā. Aut aliud ut expulsua que icipit grauari illo humore p^{us} assuefcō. Considerādū 4° q̄ hic repit q̄druplex lra. una pp^{re} cām rep^{on}is diuerse. Cum ei humor frūs q̄ erat membro assuefactus mouet uelocit^r tūc occurrit ptib⁹ membroz. & membris qbus non occ² rebat p^{us}: & si ben^o consideras & ptes huius h^u moris tangūt mēbra. q̄ ptes erant p^{unde}. & nō tāgebāt. & iō pnt infrāre ptez in qua erant. & hec est. ac si unū frustū glaciei q̄ teneres in māu rūmperes & tangeres in loco rupture ibi iuenies frītatez maiorem n̄ rep^{as} a calore tue manus. hic g^o humor frūs delatus subito & tangens mēbra qb⁹ p^{us} non occurrebat facit frūs sensibile. pp^{re}ea q̄ ista repletio ē diuerfa a p^o ri. q̄ ista ē icōsueta & i³ erit cōsueta & iō dixit pp^{re} cāz rep^ois diūse hoc & frūs sēit^r q̄ iste hūor repit subito. & p² nō rpebat. imo q̄escebat: & si fuerat motus cū uenerat ad mēbrū cui assuefcō est. illud fuit paulatim. hec g^o rep^o ratio est diuerfa ab illa. & iō saluaf 2^a lra que dicit pp^{re} cām reptōnis diūse huius & humoris frās sentit^r. q̄a ifrāt subito motu suo & q̄si explicato frigo

re iteriori hūoris sed mēbrūz cui erat assuefactū non infrābat. sentit^r g^o frūl eius pp^{re} cās cōp^ois frē. & sic soluaf 3^a lra. & quia hec frītas pōt dici mala cōp^o diuerfa frā que facit malū sēfū iō sēit^r illud frūs pp^{re} cāz cōp^ois diūse. & sic saluaf 4^a lra. & hec sūt scita fen 2^a p^{mi} cān. ca^o d cās doloris. ET MVLT^o. Hic ē 4° cān. in ordine & est secūdus cān. annex² secūdo p^{nc}ipali cān. exiens ab eo. & est q̄ hūor frūs difficulter putrescib^l qualis est flā uitreum pōt facere rigorē ad q̄c non sequitur febris. de hoc locuti sumus in 2° de drñtiis febriū. & quito d ac. & morbo. Considerādū q̄ hic rigor pōt esse rigor qui ē frūs: ut notuz ē. & hoc quando solu³ flā frūz paulatī motū ifrāt. & pōt esse rigor q̄ est cōcussio & hoc qñ cū uehementi conatu exp^l siue pell^r. & qñ subito scā infrātōe it² colligitur nāl calor q̄ aut p^oidice pōt uenire notuz est. Considerādū 2° q̄ rigor factus a flate uitreo. qñ sequit² febris est fortior q̄ qñ febris non seq² nam qñ sequit^r febris mouet^r illud flā uelocius: pp^{re} caliditatem putredialem liq^{facientem} que icipit & hoc est q̄ dixit non est fortitudo eius fortitudo rigoris pdurātis ad febrez. ET MATERIA. Hic est quito² cān. i. ordine. i. sit p^{nc}ipal^r cān. quia inuif h¹ cā fractōis tñ est annexus sermoni de rigore. & posset dici p^{nc}ipalis. quia pōt cām rigoris. s. multam mām tñ erit melius q̄ sit annexus cān. Considerādū q̄ accipiem² q̄ causa facit laxitudinez. i. fractōnem. nam ille cē que faciūt rigorem faciūt & laxitudinem cū sunt pauce. g^o suif hic rigor large & ad orripilatōem nam materia faciēs laxitudinem cū addit facit orripilatōnem. & hec nō sunt quito de acci. & morbo. Considerādū secūdo q̄ tadeis ex hac lra sumit q̄ rigor & quicumq̄ typus non est de essen^a febris nec de tpe febris. & iō non est de tpe pox¹. nā fit rigor añq̄ putrescat sed febris non fit nisi cūz putrescit. Sed dubitatur q̄a rigor potest fieri qñ materia putrescit. nā ca^o2 putredialis mouz flā uitreum. unū fit fortior rigor ab eo ut dictūz est

Amplius pcedente exacerbatioe emif
 tei sunt aliqui ifratōes qdam ut uide
 ant esse alii pox¹ ut appar3 secūdo de
 d. fe. Dicendū q bene dixit tadeus q
 frūs non est de eēn^a fe. nec de uero tpe
 febris. i. de tpe mensurante fe. l3 cu3 fi
 at aliqui cu3 fe. & sit sil. s. cū febre i eo
 dem tpe. rō ē q febris eēntialr ē ca^o.
 Sciendū tñ q distinctum aliqui est tps
 infratōis ab humore frō a tpe calefcō
 nis. silr aliqui concurrunt. qa ps putre
 fit. & ps non putrefit & qñq calor pu
 tredinalicipit in mā & est debilis. und
 non fit fe. sed eliquatō iuuans ad ifrā
 tionē. Cu3 g^o auic. d^t q mā frā facit ri
 gorem añq putrefiat itelligit de rigo
 re puro. s. cū puro frigore non pmix
 to calori. & itelligit de putrefcōe mltā
 uel completa. s. que tangit totū hūo
 rem. **ET QVANDOQVE AC**
CIDIT. Hic est sextus. cañ. in ordine
 & est 3° cañ. pncipalis i quo ponit 3^{am}
 cām rigoris que est submersio caloris
 nālis ad interiora cā cibi. & que sunt si
 miles. ut ac. aie uel frigus aeris & hec
 similitudo est lata. d^r autez q^m mouet
 interiora cā cibi ut digerā uel mouet
 .i. quasi suffocat a cibo qa in p^o aduen
 tu est contrarius. & suffocat calidam
 nāle postea resurgit calor. & uigorat^r
 sup cibo. & ista cā est magis conueni
 ens dcis auer. colliget quarto. **ET**
RIGOR ET FRIGVS. Hic ē sep
 timus cañ. i ordine. & ē 4° cañ. annex^o
 Considerandum q humor d^r crud^o. i.
 frūs ut flā uel melia q sunt frā p cōpa
 rōez ad lacertos i pms cū effundit. sed
 postea ledit p calorē qa putrefit. & cū
 incipit putrefieri incipit calefieri. ut no
 tūm est ex ca^o de eo q comedir & bi
 bis pmo cañ. fen 2^a. & sm hanc expo
 sitionem textus hic est clarus & ps q
 seq^r loqtur de rigore facto a mā calā.
 quasi diceret q rigor & frigus añce
 dūt febres uel qa mā nocet in pms frū
 tate q ē frā. & postea nocet calore q cū
 putrefit. uel qa nocet mordicatōe it.
 Iste g^o cañ. est annexus qa iam i gñali
 dixit. q hūor frigid^o fac^t frūs. & frūs
 accipiebatur cōiter ad frūs & rigore3
 Alio modo d^r humor crudus crudita
 te opposita putrefcōi de qua habetur

libro pmo fen 2^a ca^o de causis ifrigidā
 ribus. & hec frās est cōis humorib^o ca
 lidis & frīs inchoantibus pox^m. i. ty^m
 añq putrefiat. & tūc sensus ē q hūor
 non putridus in p^o poxismi effusus
 ad lacertos nocet frigore suo. s. positi
 uo. ut cū mā est frā uel frigore puatio
 .s. sequente punctōez. deinde cu3 incipit
 it. i. frigus cessat. cu3 aduenit calor pu
 tredinalis. Sed tu dices bene uideo q^r
 cessat frigus flatis cum aduenit calor
 putredinalis. sed non app3 quare cess3
 frigus q puenit a pūctōe colore. dico
 q putredo non est cā q cesset a colera
 mordicatō signū huius est. qa cū cau
 son terminatur p sudorem añcedente
 rigore expellit colera putrida super se
 sibilis membra q uehement^r mordicat
 quīs sit putrida. sed dico q qñ colera
 fortit^r mouet sup mēbra sensibilia tūc
 sit sensata punctio qua fit fuga caloris
 quīs ei colera exuberet. si uero fortit^r
 moueat non fit sensata punctō. & sic
 non fit rigor. iam ei iterici oēs rigerēt
 ut gal. dicit i li^o de rigore. In p^o g^o p
 oxismi colera mouet fortiter. postea q
 assuefit membris & mouet calido faci
 ente eā euaporare. & cū hoc calidum
 multiplicatur extra expādit. & tu h^o
 olidera. **ET QVANDOQVE.**
 Hic est octauus cañ. in ordine & ē 4°
 cañ. pncipal^r in quo ponit causā3 rigo
 ris que causa est humor mordicatu^o
 que cogit expulsiuam ad excuciēdu3
 & inducit ex^m de excussione ad q ex
 citat aqua calida. s. fortiter uñ mordi
 cat. & h^o uocabulū cōcussio est tñssū
 tum a concussione q facit canis aut e
 quus & aīalia multa. Dubitat quia
 illa cā rigoris uñ cōphēdi sub pma cau
 sa q est conatus expulsiue. Dicendū
 q cōphēdit & iō illa cā posita ē cā q
 dam cōis ad plures. Expulsiua ei exti
 matur expellere pp^r rē pungentē uel
 ifrāntem. uel dicendū subtilius q lic3
 cū punctōe materie cōcurrat conatus
 expulsiue. uñ auic. d^t ppter mordica
 tōem & fortitudinem expulsiue tam
 distincte cē sunt. pmo qa aliud ē mā3
 pungere & aliud est expulsiu3 expel
 lere. 2° qa posito q expulsiua n tētar3
 expellere tñ materia calida fortiter pū

geret fieret rigor ppter fugam caloris
iteri? ex tione punctois mag^e & subite.
ET PROPRIE CVM EST fal
sus. Dubitat qd uideat ex hoc qd hñor
falsus plus faciat rigore cōtinuādo ser
monem auic. cū dicit añcedit rigor fe.
ppter mordicatōem humoris ppe cū
est falsus. Dicendū qd forsan hoc auic.
uoluit nam. itellexit qd rigor ppe añ
cedit cū est falsus. uel qd si mordica^o p
prie añcedit cū est falsus. humor enim
falsus falsedine mordicat non min^o. qd
colera & in eptitudie expulsiōis co
git expulsiuam conari forti^o qd faciat
cū mā est colerica. & hui^o signū ē pua
dissinteria & prauū tenasmones a flate
falso. Si uis tenere qd hoc flegma falsū
minore faciat rigore in tensiue. s; ma
iorem duratōe dicas ppe cū est falsu l.
su. fit rigor plixior. **ET FORTASSE**
Dubitatur quia dicit fortasse. dicendū
qd mordicatio aliquādo ē pua. & iō uel
fit sola laxitudo ulcerosa uel orripula
tio & nō fit rigor cum aūt qd mordicat
nocet forti mordicatōe tūc trahit uel
fugit intus calor. & ita fortiter friget
hō. qd plus iudicat se frigescere qd mor
dicari. & iō dicit qd si frigus dñer. & qd
pāniculos tegēs lacertos est sētibilior
ps ideo auic. de eo plus expōsit. dicens.
mordicatō caloris. i. mordicatio mate
rie calide. Dubitatur quare non dī
qd mordicatio fit & a mā frā cum etia;
frūm sit mordicatm. ut quarto de sim
plici medicina. Dicendū qd non repi
untur materie in nobis ita subtiles qd
penetrantes subtilitate possint mordi
care. s; enī repiāt frē materie acetose.
ipse tamen grosse sunt. est aūt mordi
catio effectus rei penetratiue subtilis
ualde. ut est acetuz de reb^o frīs ut auic.
secundo cañ. ca^o quarto. **ET QV**
ANDOQVE ACCIDIT. hic est
nonus cañ. in ordine. & est quītus pñ
cipalis: in quo ponit quītā cām rigoris
& est fuga caloris intus ppter aposte
mata. & differt hec cā a cā secūda. quia
illa causa est submersio caloris ppter
causas naturales uel non naturales: ut
cibum & aere. & similia. sed ista ē pp
ter causam uehementē pter naturā. s. f.
apostema magnū iam g^o posuit auice.

quīq; cañ. pñcipales in quibus posuit
quīq; causas rigoris. s. rigoris p frōris.
pma cā est conatus expulsiue. 2^a cā ē
frigiditas humoris. 3^a cā est submersio
caloris causa cibi. 4^a cā est mordica^o
materie. quia causa ē fuga caloris. ad
intus ppter magnū apostema. **ET**
QVANDOQVE. Potest di
ci pmo quod ponit cañ. in quo ex rigo
re docz pnosticare. & intuit qd duplex
est rigor. s. creticus laudabilis. & alī n
creticus sed mal^o. & h^o est duplex un^o
fact^o a mā mltā alī fact^o a caū inati calo
ris p uia resoluōis. & cōsūptōis. & sig^a
sūt nota. & apparebunt in secūda fen.
Aliter potest dici qd hic est decim^o cañ
& est de annexis ubi ostendit qd rigor
fact^o ab expulsiua uirtute mouēte ma
teriam de quo dixit post cañ. aliquan
do fit ab expulsiua opante regulari^o.
& cum ordie post signa digōis. & in
die cretica. & iste est bonus de quo lo
quitur affo. a causone habito. Aliquā
do fit ab expulsiua opante sinthomati
cam euōnem. qd similitur a multitu
dine materie & etia; malitia. & talis ri
gor non est post digōis signa nec ī cre
tica die. s; contingere possit & qd in die
cretica sit. **ET DE RIGORE.** h^o
ps pōt simul legi cum pcedente ut ap
paret ex dictis. & potest esse xi^o cañ. ī
ordine. & 6° cañ. pñcipalis ī quo osten
dit 6^{am} cām rigoris qd cā est ultimū
defectus caloris naturalis in febribus
acutis ut in appropiquantibus morti
& uides post istum rigorem debilitatē
uirtutis oīs. & casum caloris. qd signi
ficat casus pulsus. **ET SICCITAS**
Hoc apparet ī tornalitate faciei. & asp
itate corporis. & quis auic. dicat qd ista
apparent post istum rigorem. tñ & añ
est casus caloris innati & p cōsequens
uirtutis defcūs & cōcaua^o oculorū. &
nati acuitas ī. tamē qd sūt manifesti
ora post istum rigorem iō dixit que;
segtur. & iste ē un^o rigor de illis de q
bus dixit affo. Si rigor icidit se. non
deficiente iam debili exñte corpe mo
bile. qūo aūt hoc sit uerū apparebit fē
secūda huius. & dixim^o sup illo affo.
Considerandū qd iste rigor potest esse
frigus defcū naturalis caloris. & pōt

eē rigpr. s. cussiuus motus q̄ ē motus
expulsiue mēbroꝝ d̄ficiētis p̄pe mor
tem. ut ymaginaf̄ auer. colp̄ 3°. & cre
do q̄ p̄ expulsiuā intelligit p̄tentiuam
mēbroꝝ in suis nālibus sitib⁹: q̄ d̄ficiē
te sit agitatō n̄ p̄p̄ea cā agēte p̄pter si
nem. sed a defcū uirtutis: Sicut ē i mo
tu palpitatōis d̄ficiētis flāme. & i mo
tu caūs foliorū arborū. & in hac agita
tiōe euenit aliqñ mās expelli. p̄ intelli
g^t p̄ expulsiuā p̄p̄ea q̄ mouet ad actū
p̄ipotētiaꝝ sustētādī membra. i. q̄a mē
bra nō sustinent siue nō continēt mās
Hic autēz eēt locus speculatōis. q̄ aliis
obmitto credētibus auer. itelligē. du
bitaf̄ q̄a deficit una cā frigoris. s. radi
catio subita mēruꝝ calarū de qua appet
fen. 2ª caplo d̄ naratiōe signorū bono
rum. ubi dicit q̄ orripulatō p̄t euenē
est d̄ signis bonis. & itelligit p̄ orripu
latōez frig⁹: sicut appz ex eo q̄ subdit
ibidez. Dicēdū q̄ illa ifratiō si sit ab ae
re cōtinēte daf̄ itelligi p̄ illud q̄ dixit
in 3° cañ. p̄ncipali. & que sunt eis siñia
Credet autē aliqñ isolubiliter arguisse.
cū dicit q̄ tpe estatis sit hec ifratiō. s.
hoc obmittim⁹. **ORRIPILATIO**
uero. Hic assignat cās orripulatōis &
dicit q̄ sit a cāis pauciorib⁹. i. debilio
ribus cāis rigoris. hoc appet ex his q̄
diximus i diffiōe orripulatōis. S3 dubi
taf̄ anqñ a laxitudie: & pigritia if̄ ad
febrem tñleat p̄ oēs has dispōnes infra
q̄ p̄mo fiat pigritia. p̄p̄ea fractio. i. laxi
tudo. p̄p̄ea orripulatio. p̄p̄ea frigus. p̄
ea rigor. p̄p̄ea febris. Vñ eīz talis ordo i
telligi a gal. 5° de accidēti & morbo &
ab auic. p̄mo cañ. fen. 2ª caplo d̄ causis
motuū nō nālitz. in cōtrariū q̄a nō sic
d̄ facto uidem⁹ euenire. Dicēdū q̄ ali
q̄ febris aliqñ inuadit sine aliquo typo
ut appebit d̄ flatica ex flate dulci aliq̄
inadit cuꝝ oībus p̄dcis. ut cū aliq̄ colā
incipit dñari. Vñ sit laxitudo ulcerosa
& pigritia ad motuz: q̄ cū ampliori fue
rit. & plus mouetur non tñ facit fortif
orripulatiōe: Ampli⁹ uero mora facit
frigus & tremorem. euenit tñ aliqñ cā
subito ista fieri. q̄ nō distinguūf̄. ut ali
q̄ quis trāseat ad febreꝝ colicaz soluz cuꝝ
maifesto rigore aliis dispoībus occul
tatis. Cōs militer euenit i febrib⁹ fr̄is

s. in flatica & mēlica q̄ aliqñ p̄uenit pi
giritia. p̄p̄ea laxitudo. p̄p̄ea. d̄bile frig⁹
& sup̄ficiale. p̄p̄ea frigus magnuz. p̄p̄ea
tremor. p̄p̄ea febris: aliqñ autē ista cōfun
dūtur l3 minus eueniat cōfundi in febrī
bul de mā frīa q̄ d̄ mā calida p̄p̄ tardi
tateꝝ motus friarū mēꝝ. **ET COM**
motio anime. Hic ponit sex cañ. p̄mus
sic debet stare. Cōmotio aīe. i. imagina
tio poxīsmi indicat r̄uersionē poxīsmi
Alii. cōmotio aīe. i. accñā anime. ut q̄ i
firm⁹ icipiat irasci: uel cōtristari idicat
modū pyodi. i. reuersionē poxīsmi cū
eīz icipiunt moueri mē incipit patiens
male dispōi. s. m aīaz ut fiat iracūd⁹ &
tristis. s. m māz & locū eius. & q̄uis hee
expoēs bone sint. nos tñ aliter exponi
m⁹. auic. eīz p̄ aīaz qñq̄ itelligit os sto^{ci}
ut appz caplo de quartana & 3° cañ. fē
iz. cōmotio g^o oris stomachi idicat py
oduꝝ. i. reuersionē pyodi. i. poxīsmi ac
cidit eī mltū i p̄ncipiis poxīsmorū fiēi
omotionez. In tertiana eī p̄p̄f cole leui
gatōz. In quartana p̄p̄f cōitātē mltam
splenis ad os stomachi. In flatica uero
p̄p̄terea q̄ stomachus est flatis recep
taculuz: ut mē sue caplo d̄ cura sode.
Post hoc inueni. dy. qui aliā dat expōz
& bonaz. Et ē cōmotio aīe. i. pturbatō
q̄ accidit in uirtute aīata v̄ grā. p̄fūdi
tas somni. & pigritia i motib⁹ qñ eue
niūt s. m pyoduꝝ idicat euetuz peroxif
morū s. m pyodū. ut dixit hoc auic. q̄a
sunt aliq̄ febres quaz poxīsmi reuer
tūt sine typis his poitis. sic^t febres cō
nue in qbus fiūt exacerbationes siue
fortificatōnes & ideo uoluit oñdere q̄
sunt accñā. q̄ in p̄ncipio illarū fortifica
tionū eueniūt. q̄uis nō sit aliqñ typtis
s. nec rigor. nec frig⁹. nec orripulatō &
dicit q̄ est cōmotō aīe. i. pturbatō i uir
tute aīe. s. d̄ p̄fūditate sōni. & pigritia
ET SENVM. Hic est 2° cañ. Cō
siderādūz q̄ febres senū itus latēt ex
nā calī eorū nāl. q̄ est debile nō copio
sum in extremis. & iō cal3 accñtale qd̄
ramificaf̄ illi: ut auer. 7mo colp̄ 3. nō spā
dif̄ extra. & sic itellexit ypocras i affo
cuꝝ dixit. lenibus nō siñr fieri febres a
curas. q̄a fr̄m corpus hñt. latēt etiā it⁹
ex nā huōꝝ grossorū: non aptorū ex
pansioni. & euaporatiōi. & iō saluatur

lra q̄ dicit longe. **¶** ET QVANDO
que. Hic est 3° cañ & dixit qñq̄ q̄a alie
pñt eē cē ut infra fen. 2ª caplo d̄ caū is
longi^{ms} egritudinis. grossitudo. i. opi
latio q̄a multe mē in uis retinētur &
cōgregant & calor debilitat nō potēs
p̄ uias libere moueri ad trāsm̄ utandas
mās ul̄ grossitudo. i. ap̄ata de mēbus
grossis resupineat q̄a hic est bon^o situs
quo laxatis muscul^{is} bñ palpe^{re} epar sto
machus splen & reliq̄. **¶** ET QVAN
DOQVE DENIGRATUR. **¶**
Hic ē q̄rtus cañ. in quo notificat febrē
sepulta^z qualē dixit eē febre^z senū. &
cā dci est. q̄ nigredo lingue significat
febrē intus. & alleuiatō febris. s. extra
significat q̄ nō expādīt exrra. g^o ē it^o
sepulta. **¶** ET QVANDOQVE
Hic ē q̄ntus cañ. qui ē poitus libro p^o
ultimo caplo. l̄z ibi dicat sinochus & p
alesis curat aūt febris in p̄mis. quia est
maior morb^o tim̄ eē eīz cita mors ex ea
l̄z nō sic ī palefi. s. p̄tis alicui^o extreme
si eīz eēt palefis ul̄tis. uel musculorum
mouēriū mēbra hāelitus. p̄tis illi iten
dim^o q̄ febr̄. si eēt possibile. & q̄a stan
tibus his itentoibus cōtrariis q̄ntum
medicus pōt. d̄z ad utrūq̄ itendere: iō
auic. cedit syr^m acetosuz & hoc gr̄a fe
bris putride ut appebit in sequēti ca^o
cu^z geleniabi. i. melle rosato. uñ 2° cañ.
q̄ ex ea. s. rosa ē nutrica cū melle x̄. & ē
geleniabi l̄z & zucaruz. ro. dicatur gele
niabi. sumit aūt hic p̄ melle ro. & rōe
mellis ofert palefi. & alia habz iuuamē
ta q̄te hic nō o^z dicere. Aqua ciceris. s.
rubei ofert febr̄ in suo tēpore ut appe
bit p^o caplo d̄ 3na nō pura. & etiā palefi
subtiliādo mās. & puocādo. Cum oleo
hic ponūtur oleuz loco odimentj. & est
odimentū quo faceni multū utuntur
ita q̄ cū carnibul ponūt oleū & suūt
s^o colligz. & libro 26. cibor̄ azaranii &
libro d̄ ferculis gegeosse algazek. Si tol
lerat fe. q̄a non sit febris m̄pte īflōnis
& r̄fer̄ hoc nō solū ad oleū l̄z ad aquā
cicer̄ q̄ non d̄bem^o uti in febr̄ib^o mul
te īflōnis. Et rasio capitis. Hic ē cañ.
sextus iteratus infra fen. 2ª caplo d̄ re
gimie m̄alescentiuz. Sed dubitatur d̄
hoc q̄a libro 3° fen. p^a in cañ. gñalibus
curatiois egritudinuz cerebri & caplo

d̄ cura sode cōcedit abrasio. Amplius
in 3° te^{ce} ultio caplo dicit. radētem uel
tondēte^z d̄ his opationib^o circa caplos
multa diximus fen. 3^a 3na. cañ. caplo de
cura obtalmie. Et dicam^o q̄ si capilli fe
bricitant^z remouētur. q̄a sint eis te
dioli. & non itendis aliquo remedio ad
capud uti. sed solū uis capillos r̄moue
re melius est tōde^r forficibus q̄ noua
cula radere. Rō est auic. q̄a abrasio in
spissat cutim. q̄ re reuertūtur uapores
īspissat aūt q̄a est quedā fricatio aspa
& hec īspissat ut 3° d̄ regie sa. & col^l p̄z
6°. Alii dñt q̄ īspissat p̄p̄ ferri fr̄tem
dy. dicit q̄ īspissat quia fit cu^z ea bal
neatio cu^z aqua q̄ & īfrāt salte^z post
si autē p^o eleuatō^z capilloruz tu debes
uti medicamine: & p̄p̄e resolutiuo nō
est peccatum de q^o cure^r q̄a statī cum
tua ēbrocatōe ul̄ īnūctione resolutiua
remouē^r. Cōsiderandū si dēs repcussi
uis uti nō curamus de illa opilatōe. q̄
pauca est & maiore^z faciet repcussio
nē uolentes phibere apostema ī sūma
tamen securius est tōdere q̄ radere. l̄z
nocumentū rasure puū sit. Considerā
dum q̄ f̄ orsitā auic. uoluit q̄ febr̄ici
tans nō depo^t capillos. & q̄ uis dixerit
abrasio. tñ itelligit q̄ nec radendo nec
tondendo nisi necitas affuerit apōnis
medicaminū. & rō ē q̄a capillor̄ amo^o
īn consueta. ē cā q̄ aer attingat cutim
īmediat^o & īspissz poros q̄ n̄ ē uen^{ns}.

¶ Intentio ad curatōnes uniuersales
febr̄iū putredinis.

¶ CIAS QVOD INTEN
TIO. Generalia q̄ue opor
tet scire de febr̄ib^o putridis
& humoralibus sunt cause illar̄. q̄ di
uersitates. & iam dixit de eis. & signa
illar̄ & accñ^a & dixit & ex eis. & cura
ear̄ sc̄i^r ex hoc ca^o. & sequētib^o q̄bul
dam. Primo g^o ponit ul̄ez curaz putri
dar̄ febr̄iū. 2° ponit regulā in cibatoe
ear̄. 3° gñalem curā acutaz febr̄iū. 4°
ponit regimē accñ^m. ibi 2^a. **¶** Scias q̄
cōuenientiores cibi. ibi 3^a. q̄ dcm̄ ē. ibi
4^a. loquamur. p̄ma in tres. p̄mo p̄mitt^r
gñalem cañ. in cura putridar̄ ponēdo
duas p̄mas & gñales intentiōes in ea. i
2° p̄sequitur. 3° anectit cañ. quosdaz. ibi
2^a. Et digō ibi 3^a. ī fine ca^l & febr̄icitās

qdā in efflate. Considerandum qd licet intentio pncipalis huius capli sit cura februm putridarum ulis: tñ opñendi f cura hñoraliū sine putredine cuz sit mētio ffo^e & extinctionis cum potu frē aque. Considerādūz 2° qd cuz in febre putrida sint duo: q sūt pter nāz. s. cā & dispō statim cōgit in mēte medici duplex intētio. una ad cāz. alia ad dispōnē & si iste itentiones non sūt dissone. tūc medicus cū utrisq pcedit. s. cū rebus qbus obuiat cē. & qbus obuiat dispōi ut frequēter aut cōtradiciūt aduicez. & tūc medicus p bonā eximationez uel uertit se ad febrez plus uel ad cāz plus & iō dixit auic. intentio qñq uertit ē. q. d. Postq medic⁹ in pma itētionē & pñensione itendit utrūq. cōsideratis oibus & assumatis. uertit se uel ad feb. plus: uel ad cāz plus. Ex quibz cessant multa puerilia. q hñc suenerūt dici. & appet q auic. faciēs caplm hoc nñz cā porem isto ponē poterat. pmu³ eiz q in febre putrida occurrit est febris & cā sua. & sic pma itentio est ad ista. Si autē est aliqs cā. gñalior isto ē opñensus i 2° caplo 4^e. fen. pmi cā. & ē cā gñalis ad morbos māles & q non sunt febres. Considerādūz 3° notum ēē q in febre intentio sit infrācio & humectatio in mā. aut ut maturet quātūz ad mām actu putridam q maturatō est pparatio expulsionī ul⁹ dicif. digeratur quātūz ad cāz añcedētem uel dixit hoc qa mē siū sint cā añs siue cōiuncta. uel sūt pauce malicie ita q rectificari pñt & quantūz ad has cās dixit digera² ul⁹ nō pñt rectificari. sed parāf expulsionī & dixit maturet². & ē hec expō b doctrinaz auic. libro pmo 3° caplo d uirtutibus. Considerādūz quarto dixit aut necē est ut euacuetur hoc mō loquēdi aut usus est auic. ul⁹ qa non semp necē est ut euēf p medicūz quia nā facit. uel qa mā pōt ita p digōz rectificari q nō debet euāri imo sola digōne pfcē cessa uir febris ut uult plusq 9^{toz} iteg. trac. 3°. Quid autēz de illis nos sciamus scripsim⁹ i qōenrā de maiortate feb. uel dixit hoc qa aliqñ euacuam⁹ l3 nō digeram⁹ māz ut posteri⁹ sciem⁹. Hic mouētur cōter tres qōnes. fma utru³

in febre putrida pōr sit itentio ad cāz q ad febrez & ista qō non deberet moueri qa auic. statī eaz dterminat tamen seqm² alios. ut p^o q pōr itentio sit ad cāz p dcñ gal. integ. trac. 3°. o3 unāq q cāz pus abscedē. Ampli⁹. xi te^{te} curaz putredarū i choat f m putredinūz diū sitatē. In cōtrariū qa pōr itentō medicī ad id q est magis pter nāz. & magis infestat. hoc aut ē febris cuz sit morb⁹ fortior. dicendum breuiter q p^a iten^o dī² du² p^o p^a itē^o. i. p^m q medic⁹ itēdit & sic est remotio febris. Alio mō pma itentio. i. p^m q inducit i modū & actum cure. & tūc dico q cura febris putrida ē duplex. una regularis alia coacta. Regularis dī² du². p^o qa est cura q fit f m regulam acceptam a mō existē di egritudis sic^r regularis cura ethice ē ifrigidatō qa ei⁹ eē est calitas. & fgu laris cura replōnis est euō. 2° dī² regularis qa tali rōne fit q euadit ifirmus sine nocumento salte maifesto. & hec cura uocat^r sine falla^a a gal. 4° te^{ce}. Coacta igif cura dī² du². pri^o qa alio mō curas. i. alio^o te oppo^{is} mor^o q sit eius modus eēdi ut appebit. uel qa curando nocēs maifeste. ut magis nocumentū euites. & dico curādō large. i. opando circa egrotātem. dicam⁹ g^o q loqn do d cura regulari. p^o mō. i. cura facta f m regulā. & itētionē acceptā a. modo eēdi febris putride. pōr itētio ē ad cāz i. ad putredinē. Rō qa mod⁹ eēdi feb. putride est mod⁹ dispōnis d pēdentis a cā g^o mod⁹ corrūpendi uel destruendi illā q est modus cūre ē mod⁹ remouendi cāz. & quātūz ad hoc dixit gal. 4° te rapērice i pncipio q i febrib⁹ q habent intus añcedētez. p^a itentō est a cā. & xi te^{ce} 4° caplo. & in multis locis dixit q non cessat fe. nisi cessat putredo. Si aut loqm⁹ d cura regulari. 2°. i. q est fñ aliquo nocumēto. tūc cōsiderādō subtilif. non est i tali cura. und pōt fieri pōritas nec pterioritas itentionis. i. mōi curatiois. dispōis respectu cē. ul⁹ cause respectu dispōis s3 est ibi simltas. hec eiz cura regularis est qñ cōsideratis cā & dispōne aliqd indicat ira cōferre q nihil nocet si tale sit oppoif cē & dispōni & si eius est intētio incuratione. &

prima intentio duplex

Duplex cura

Regularis sine falsitate

Cura coacta duplex

Non apparet febris nisi apparet putredo

hoc dicit gal. q̄rto tera. i. p̄n^o si eidē cō-
 ueniūt febres extictiā & cē adiūctori
 a id q̄ ostendit ab utraq̄ pte statī faci-
 endū. & sic si p̄ faciendū est & dixit statī
 & nō si. q̄ illud ē unū q̄ fit q̄ utriq̄
 opponit̄ v. ḡra datio aque frē p̄ si²¹ u¹⁰
 lati. **D**icam^o secūdo q̄ cura coacta
 p̄mum q̄ itendim^o in actū cure aliq̄n
 est cā aliq̄n febris. nam cura p̄mo mō
 opposita p̄me cure regulari est q̄nco-
 gimur icipe a febre & non a cā. & illd
 q̄ nos cogit est q̄a febris ē tante uehe-
 mentie: q̄ itendendo ad cām aliq̄ digō
 ne facta i febre morit̄ ifirmus g^o inci-
 pimus a dispōne: cura aut̄ coacta 2° ē
 q̄a medicus uidet q̄ si obsistit caule no-
 cet dispōi. & si dispōi auget cām tunc
 medicat̄ q̄ est min^o nocumentū an q̄
 fit si icipiat a dispōe q̄uis noceat cē in
 aliquo. an q̄ fit si icipit a causa & tunc
 coacta cura ab eo icipit cuius intentio
 in mentē est p̄or a cuius icēptōe & p̄-
 oritate min^o sequit̄ nocumentū. Cō-
 siderandum aut̄ q̄ p̄ter regularitatez
 cure q̄ ē a mō existēdi morbi sūt regu-
 laritates alie s̄m q̄s cure p̄nt dici regu-
 laritates ut regularitates ordīs & ma-
 gnitudinis q̄ q̄uo regularitates sūt &
 q̄uo hēant regularitates si h̄nt opposi-
 tas non est p̄ntis inq̄sitionis. Ad tra-
 ria patet solo p̄ma auctoritas forsan n̄
 ē ad p̄positū. uel dicendū q̄ cura regu-
 lari. i. s̄pta a mō existēdi morbi icipim^o
 opari circa cām. & illa ē nobis p̄or iten-
 tio q̄n tñ nō possum^o hoc p̄p̄ irregu-
 laritatem q̄ seq̄. s. p̄p̄ nocumentum
 magnū unde itendim^o irregularitatez
 minorem. i. facim^o q̄ min^o malū ē. Ad
 gal. appet solutō. Ad cōtrariū dicēdū
 q̄ rō uerx cōcludit q̄a p̄mu3 q̄ itendit
 me^o & p̄m q̄me^o uel in rōe fis ē s̄aitas
 opposita fe. n̄ tñ ē hoc p̄mū q̄ itendit.
 i. non est p̄mus modus cure p̄p̄m act^o
 curatōis quo p̄cedit. & p̄ consequens n̄
 est p̄mus actus q̄ itendit p̄p̄m a q̄o i
 choat curam i^o p̄mus actus & p̄ma in-
 tentio est cura. i. opatio ad cām exēpla
 ueronālia & articularia i hoc sūt mul-
 ta. & tu illa cōsidera. 2ª dubitatio est
 an digō debeat cē cōiūcte p̄aīcedēti &
 uidef q̄ cōiūcte & p̄aīc. infra: q̄ uult
 q̄ sedm̄ laudabile. nihil est aliū q̄ hu-

mor faciens egritudinem. Ampli^o di-
 gestio facit cessare putredinem i tegi-
 trac. 3°. Sed humor putridus ē cā iūn-
 cta. uidef q̄ dēat cē aīti. q̄a cā cōiūcta
 ē hūor q̄ p̄ putrefcōem adurif s̄ huic
 debeat euō & tal sollicitudo ē circa eu3
 & non digestio ut uidetur sonare tex-
 tus gal. primo regiminis acu. sup illo
 uerbo pertisana ordeacea etcetera. **T**
 Tadeus uoluit in sua practica disputa-
 ta q̄ digestio debeat cē aīti. & nos p̄-
 telauimus sermonē in hoc in q̄ōne n̄ra
 d̄ maioritate morbi. & iō abreuiaui^o
 hic & dicam^o q̄ tā cē iūcte q̄ aīti cō-
 uenit digō q̄ appet. q̄a nā sic facit dige-
 rit ei & repellit huōres putredos qui
 faciūt febrē s̄r digerit & expellit hu-
 mores q̄ faciūt corp^o neutxū d̄ nā illū
 eripe a caū in febrē & s̄r huōres neu-
 tralitatē facientes p̄cip gal. in tegni. 3°
 tractatu digeri & euacuari. Amplius
 nos uidem^o in q̄ete febriū i p̄pollatarx
 cū non ē actu fe. q̄ medici cōsiderāt sig-
 na digōnū. i. q̄nq̄ sit hoc. & si nulla sit
 mā sub forma cē cōiūcte. ut supra dixi-
 mus cap̄is de putredie i tñ si mā sit i
 forma cē aītis q̄ ut p̄līmū est. imo ne-
 cessario aī aliū poxīmū i nō sit mā ex
 alio poxīmū. uel p̄cedēs oē3 poxīmū
 medicus uult scire. qual est dispō illi^o
 materie i cruditate uel digōe. & q̄a mē
 febriū i terpollataru3 uerax q̄ sunt cē
 iūcte euaporāt. Vñ finif poxīmū &
 iō non attēdunt̄ signa digōis i illa mā
 ut in mā q̄ remanet expellibi p̄ p̄ea nā
 uel pharmaco. in febrib^o aut̄ cōtinuis &
 p̄p̄e acutis absolute uel pacutis q̄a mā
 suat̄ ad unā expulsionē attēdimus di-
 gestionez ei^o & ei debeat digō: & si q̄
 mā stat sub forma cē aītis. illi & debeat
 digō. Ad aīc. dicendū q̄ licet dicat q̄
 ypostasis laudabil^o ē de mā. q̄ facit egri-
 tudine3 non excludit q̄n mā q̄ ē causa
 aī3 d̄3 digeri arte & nā. uel dicēdu3 q̄
 cā aī3 facit i po^o iūcta actu. & tñ secū-
 dū ueritate3 ypostas digō q̄ i indicatīa
 appens significat crisi i cretica est de-
 cisa a causa cōiūcta. q̄a illa ē q̄ expelli-
 tur i crisi & p̄ p̄ns q̄ p̄digesta est nā ei3
 plus pugnat cōtra cā3 cōiūctā sicut ab
 ea plus pugnat. q̄ cōtra cā3 aīte3 quō
 autē digesta una materia alia expella^o

Tadeus

Dm

Cum mō
tur in d̄at

cretice est de m̄ i qōne n̄ra d̄ maiori tate morbi. Ad 2^m dicendū q̄ digō cause cōiūctie facit cessare putredine actū. s. ut nō fiat materia putrida. sed digō cē aūtis facit cessare. i. prohibz aūcedentē transire i iūctā. Ad rationē secūdam q̄ humor ad hūstus dici ē euacuari. q̄a digestio eiusest ad finem: q̄ est euacuatio sed q̄a cā aūs pōt corrigi pl^o & pluries q̄ cōiuncta iō dñt cōiter auctores q̄ cē aūcedenti debet digō. cē uero cōiuncte debet euō. ^{3^a} dubitā^o an sit idē digestiuū uerbi ḡra. idem sy. q̄ digerat cām cōiūctā & aūcedentē. & dñm q̄ i q̄rū cā aūs & cōiūcta ē i una dispōe i r̄m cōuenit unus sy. v. ḡra. s̄la nō putridū sub forma cē aūtis ē grossū uilcosum. & s̄la putridū exñs cā iūcta & ē grossū & uilcosū. iō utriq̄ cōuet sy. unus. s. incisiuus subtiliat^o. uerbi ḡra d̄ radicib^o acetosis nisi sit phibēs aliqd̄ iūctū uero cā aūs & iūcta hñt c̄i uersas dispōes o3 diuersificari syru. digestias v̄b. ḡra non putridū s̄la ē f̄m & sic pōt concedi sy. de radicibus addito uerbi ḡra calamento ul de radicib^o quicq̄ & mellinus putridū aut s̄la ē calidum. iō ex hoc daf securi^o sy. zu cari. & d̄ duab^o radicib^o. & s̄n calamēto. Si g^o febricitanti s̄atica febre das sy. in hora q̄eris potes dare sy. calidiore q̄ si das syru. in hora afflictis calorib^o hec erūt magis nota in p̄cessu huius capli & in cāis spālibus. **ET DIGESTIO** Cum p̄miserit ḡnalem cāñ. in quo pot̄ duas p̄mas intentōes euātias febris putride. & q̄ qñq̄ reddit medicus magis ad unā intentōem q̄ ad aliam. hic i cipit p̄seq curam p̄ putrida. s̄ has ḡnales intentōes. p̄mo declarat alteraz ista rum itētōnū. 2° oñdit q̄re qñq̄ reddi^o ad unam qñq̄ ad aliam & qñq̄ 3° cū qbus & qñq̄ p̄ficiūt has intentōes. s. qñq̄ & cū qbus una & qñq̄ & cū qbus alia qñq̄ ad eam redimus ibi secunda. & qñq̄ sunt contraria. ibi 3^a. & cū infrās. Cōsiderandū circa p̄mā p̄tem q̄ q̄a auic. dixerat q̄ itētio in medicando has fe. qñq̄ uerti^o ad p̄tez febris ū hēbat uolens p̄seq curam tria p̄dcā declarā. s. qd intentio ad fe. & qd ad cāz. & qñ ē q̄nos uerti^o ad unā & qñq̄ ad aliā. s.

qd cogat ad hoc & cū q̄b^o sit qd cūq̄ & q̄liter. & tūc erunt integrā habite ḡnales itentiones curationis febrium putrida. & cōpletū erit hoc capl^o & iō to tū fūdatur super isto p̄mo canone..

Considerandū 2° q̄ auic. non oñdit qd sit itētio ad fe. q̄ est ifrā^o uel q̄ infrā m^o & humectam^o q̄a notū est quid est ifrā^o. & qd humectatō est ei3 infrā^o. & humectatō alteratio scā a re ifrāte. & humectatē. nec oñdit qd sit intentio ad m̄z q̄ itentio est euō. q̄a notū ē q̄ euō est huōris a corpore extractio. & ista p̄ supponū^o nota ex se. & ex pri^o cāñ. remanebat g^o i sup auic. ut declararet nobis qd sit digō. iā ei3 dix^o q̄ necē est q̄ mā digere^o uel mature^o ut g^o uocabuloz diuersitas non facerz te errare. dī^o q̄ p̄ digōnem itelligit huōris eq̄tionez s. ut fiat expulsionī aptus. & si est subtili^o igrosset & ecōtra. i. q̄ remittat subtilitas p̄ igrossationē. & grossicies per subtilitatē non q̄ moueat de extremo in extremū. & iō dixit igrossatio ē eq̄tio cū subtilitate. g^o p̄ digōnez itelligit p̄pationem ad exeūdū siue dicat digō siue maturatō. Dubitāt hic cōiter utz digō p̄cedat igrossando. & istā qōez p̄ lixe disputauim^o & notauimus i libro p̄ncipioz q̄a est qō ad p̄ncipia p̄tinens unū exit hec qō a 4° meteoroz. Cōsiliator aut̄ diffusē eā p̄tractat. comunitas aut̄ practicātū transit cū hac solutiōe q̄ digestio iuuatiuo semp p̄cedit igrossado. & itelligūt q̄ digestio humorū q̄ digestionē sit ps mēbri semp igrossatur q̄a mēbra sūt qd grossū respectu humorū dicūt q̄ sūt ps mēbri. q̄a digō q̄ humores trāseūt i spūs p̄cedit subtiliādo cū spūs sint subtiliores humoribus. digestio aut̄ in ocitūo q̄ est p̄patō nocitiui expulsionī qñq̄ igrossat quādoz subtiliat phāntes aut̄ qdaz & nos cū eis sepe diximus q̄ digestio ut est p̄fectō humidi. s. aquei a calido circumstāte sicco terreo semp igrossat. humidum ei3 p̄ siccū terreū igrossat ut aut̄ ē sicci terrei t̄s mutatio ut terminz humidū semp subtiliat quia succum terreum subtiliatur mixtione humidi. & p̄p hoc qdē idigā appent grossiora qua i p̄mordio habuerūt multū aque

Quid est infegatio

Quid sit euo

Quid sit digestio

ad utriqz

Nulla digestio facta nisi q^uo
2 p^rincipat^r q^uo

sicut nucleus amigdale eū contrariā qñ
est sub forma aq̄ cuiusd. & qñ est o^ple
tus & sicut sapa. qdā aut appetit subtri
liora utputa q̄ a pñcipio sunt ut lapis
& pontica. & postea fiūt succulēta. hec
ē abreuiatio eorū q̄ alias dixim⁹ plixē
Considerādū etiā q̄ s^m n^rāz opionem
nulla digestio nā scā ē p se & pñcip^r
equatio ad expulsionē. imo ē dispositi
onū ueniētū iductio p actū nutrica
tionis. si poss⁹ & hoc ē q̄ p se tentat nā
utēs suis uirtutibus conat^r eīz assilare
q̄cūq̄ potest fieri benignū & quātum
est capax hui⁹ benignitatis t^m sibi d³
de illa & q̄ n^o pōt ultio fieri benignū
expellit ut sentit gal. secundo d³ d^rn^o
tiis feb. p^mo ca^o & signū huius est q̄ a
mē putride dat albedinem unde fit sa
nies & illa altera^o ē a uirtute digestiua
solidorū mēbroz & p^moz ut gal. itel
lexit p^mo pⁿo. ultio cōmento digō g^o
mē nocitiē frē a uirtute i nobis ē factō
& acq^sitō aliq^rz dispōnū pcedentiū ac
tū nutritiōis ex hoc accidit q̄ mā dil
ponit^r expulsionē q̄a fit substā^e magis
apte uel quia fit magis appropatū ob
iectum. I³ i modo substā^e fiat magis
iepta. p declaratiōe ultia horū req^r qō
nem n^ram de maiortate morbi. **ET**
QVANDOQVE. Hic oñdit q̄re ē
q̄ hec itentio qñq̄ conuertit^r ad p^rem
febris & qñq̄ ad p^rem aliam. s. ad māz
& qñ ē x. Cā aut huius ē cōtrarietas
q̄ est qñq̄ in istis iten^rionibus q̄a con
ferrens uni nocet alteri primo. ergo
oñdit istas contrarietates i gñali & ad
q̄ iten^rionē medic⁹ magis dēt se cōuer²
z^o oñdit q̄uō aliqñ non est cōtrarietal
p^mo q̄ uni confert & alteri. 3° decla
rando dcm i gñali oñdit ad quid debet
se uerti medicus stante contrarietate.
ibi secunda. & multotiens. ibi tertia.
Et scias p^ma i duas p^mo oñdit q̄ tra
rietas qñq̄ cadit imo ut p^rimū iter illd
quo mā idiget de euacuatione & digōe
& illud quo se. idiget de ifrātōe & hoc
q̄a euacuatū & digestiū est calidū
& ista noc³ fe. z^o oñdit q̄ trarietas ca
dit iter id q̄ uenit ad ifrādū. & illud
quo idigemus de minoratione mē q̄a
frigidū phibet māz miōrari 3° ex hoc
z^o cāñ. ifert aliū cāñ. ibi z^a. Et fortasse

ibi 3^a & fit sollicitudo. Considerādū aut
q̄ ex d^eis auic. habet^r q̄re est & qñ ē q̄
medic⁹ uertit suā itentionē ad unā p^rtē
s. fe. uel māz. Cā eīz est contrarietas illarū
duarū iten^rionū & tūc se uertit qñ stat
illa cōtrarietas si stat contrarietas q̄ illd
q̄ facit cē noc³ digōni uel ecōtra nec es
lario. o³ eligere unā istarū itentionum
& opationū eligis aut illam q̄ ē magis
timorosa. i. q̄ si obmittat^r ē de ea maior
timor. iō si teneat^r & obueat^r ē d^e ea ma
ior utilitas. & minor timor & min⁹ no
cumētū & hoc est q̄ dixit obueat^r ma
gis timorosa. & in hoc auic. oñdit cāñ.
gñalē ad quā duarū iten^rom & opatōnū
medicus debet se magis uertere an ad
iten^rōz & opatōz circa cām p^r circa dis
pōem cū iste iten^rones sibi ipsis oppu
gnant. & contrariā & cāñ. est obuea
tio x. Considerādū z^o q̄ auic. spālē tra
riertē oñdit iter iten^rōz digōis. & euō
nis ex una p^rtē & ifratiōis ex altera p^r
te. p hoc q̄ digestiū & euāt^m ē cal³
ideo nocet feb. Dubitat^r utrū euāt^m
sit cal³ & ur⁹ q̄ non q̄a cassia tamaridi.
& mirabo. sūt fri. Amp⁹ hic sermo erit
de euōe & p^rurinaz & p^r q̄cūq̄ p^rtē cor
pōis ut p^r appeb^t fuisse de iten^rōe A. s³
euāns p^r urinam non est nccō cal^m ut
semia communia frā. Ddm q̄ euāt^m
leuia ut q̄ euānt leniendo p^rlabēdo uel
comp^rmendo non sunt calida s³ ea q̄ po
nūt^r in gradu fortiori. s. euā² exsoluē
do sunt cala uirtus eī attractia i eis est
fortis & h^o iuuat^r calo imo p^rest ei atri
buta ut itelligit^r s^o coll³. & auic. n^o dix^t
ab^{te} euāt^m cal³. s³ qñz q̄a aliqd euāt^m
Dubitat^r quare dixit p^rimū ddm q̄ hec
p^ritas nō est q̄a i mūdo repian^r plures
spēs rerū que euacuat^r exsoluēdo quā
sit spēs rerū q̄ euacuat^r leniēdo & labifi
cādo & opmēdo & s^m hoc nō sūt plu
ra euāt^m p^r uentrez cala q̄ frā d³ spēbus
mūdi q̄ sunt nobis medicine. Sed dixit
hoc q̄a p^rimū euō mēz in febrib⁹ q̄ est
appropata euō fit cum reb⁹ euacuat^r
bus exsoluendo. Dico euacuatō appro
pata minorat^m p^rpa uel eradica^m q̄a
eradica^m cois q̄ est quedam exsiccato
dcā apud arabes fit cu³ reb⁹ q̄ euacuat^r
leniendo. & lambificando ut appet. cū
g^o auic. cōsiderauit solutiā q̄ euacuant

exsoluendo 2^m q^d in entibus mūdi sūt
pauca respectu eorū q^d euacuāt leniēdo
& labificando dixit q^d nō q^d aliqua ex
solutis. s. pauca numero uel dixit q^d nō q^d
quia dēterminato tpe utimur illis. Cū
autem cōsiderauit solutia euācia ex
soluēdo ex pte usus eorū ad uerā mino
rationēz uel eradicationēz. q^d tales euā
cuationes ut plurimū sūt cu^z medici
nis euātibz exsoluēdo. Dixit. imo et
plurimū. Sed. r. d. debuit dicere imo sē
per dicēdum q^d accidit aliqⁿ uerā mīo
rationēz mēx fieri p^r medicias q^d euānt
leniēdo non q^d ipse nature exsoluāt ul^t
q^d in q^uum leniunt exsoluāt sed quia
cōmora mā circa intestia accidit mām
p^rpam se. s. cū illa seq^r in euōe. de euā
cuationibz uero p^r urinam. i. puocātibz
urinam ē notum q^d p^rimū sunt calida
ymo aliquando aquosum sanguis hoc
faciūt & iqtū h^o agūt sūt calide ut in
telligit ex 5° de simplici medicina. ut
sunt fenicul⁹ petrosiliū & siliā. q^d uēo
puocant urināz. q^d ipsa sunt aquea ap
ta labi ad urinā sic^r aqua meloīs & cu
cumeris & uinū aquosū & siliā nō sūt
calida sed frā & humida. sed tu di. seia
cōia frā puocant urināz & tū nō sūt hu
mida nec fluida ymo sicca nec cala nec
frā. Dicēdū q^d talia seia cōia. s. melonē
cucumeris & siliū uel saluāt aquosūz
uirtuale suoz fructuū ul^t hāt ptes oc
cultas calidas uel hāt p^rpetatē: ex qb⁹
cessant cōtraria. Dubitat^r ut^r dige
stinū mēx se. putridaz sit calz: & uidē
tur q^d nō q^d aqua frā digerit mās coleri
cas ut infra dicit auic. Ampli⁹ sūt mē
q^d indigent īgrossatōe & hoc fit a frigi
do. Amplius se. q^d plurimū accidit est
colera ut 2° de crisi nono ca^o iō & plu
rima digestia sūt frā. In cōtrariū ē hic
auic. & intelligit in tegni ab haly tra.
terti^o & nono. In hac q^one est solota
dei in practica disputata q^d digerēs est
triplex scz uirtus & ista nec est calida
nec frā 2^m ē calor nālis q^d est calide &
humide cōp^rois. 3^m ē dispō idicta per
cibos & medicinas. & hec est duplex
una est uiarū aptio & talis fit p^r res ca
lidas & sic digestiū ē calidūz q^d frā
nō dilatat Alia est mē p^rmuta^o de q^uli
tate p^r q^d erat inobediens & sic digesti

uūz pōt esse calidū uel frā h^z q^d mā ha
bet qualitatem p^r q^d erat inobediēs: cui
qualitati opponit^r q^ulitas digesti. Hec
opinio uera est cum bene itelligatur.
Alia est solutio rrusiani qui dicit^r plus
q^d cōmētator in regni trac. 3° super illo
uerbo sed dē q^d spēs alterationis. &
uult q^d digestiū cē iuncte sit frā &
siccum. in hoc tū sūt hūde considera
tiones quas ipse iducit. & cā est quia q^d
putruit calz est & hūidum: uū auster
putredines gⁿat. opponit^r g² ei frā &
siccū nisi aliud p^rhibeat. S³ digestiūz
cē aūtis. s. cause putredis est calz. & sic
cum & de hoc dicit q^d loquitur hic prin
ceps cū dicit digestū est calz. s. digesti
uū cē putredis. q^uā cā putredis est op
pilatō indigēs aptōe. Nos dicimus q^d
dē hūius uiri uā sunt. sed nō sufficiūt
hic. si eīz itelligit q^d digestiū putredi
nis. i. q^d cōtrariatur calori extraneo pu
tredinali est frā. uerū dicit sed hoc nō
sufficit. non solū eīz huōr actu putrid⁹
habz maliciam caloris cui nō os oppo
nere. sed h^z maliciā substantie cui plus
dēbe^r digō medici. & p^r talē digōz magis
p^rat^r expulsionē q^d p^r alterationē s^m frā
Querēdū sūt^r est an p^rpans substantiam
putridi huōris ad expuisionē sit calz
uel frigidū & quare dixit q^d p^rimū est
calidūz. Similiter si intelligit hic uir q^d
digestiū cē putredis sit calidū. i. apiti
uū opilatio^m ē calz. uerū dicit. tū hoc
non sufficit nobis in hoc q^usito. p^rnt eīz
in huōre q^d est cā aūt esse alie dispōnes
p^r quas p^rat^r putredini. q^d dispōes idigēt
infrigidatione ut q^d est nimis subtilis
uel nimis īffatus. Amplius sup^r p^rmo d
d. se. oñdim⁹ q^d licet oīs putrescō sit ali
quo mō iuncta īpedite uel prohibite
tūspia^m non tū omīs putrescō sit necō
p^rp^r p^rhibita^r tūspirationēz. Sūt nō oē
putridūz idigebat apitio calo ut remo
ueat^r oppi^o p^rhibens tūspirationem ut
eius cāz. Dicam⁹ g² illud q^d de fcō con
tingit. & est p^rmo q^d mē huōrales q^d cau
sant febrez. si digerāt acitone mēbroz
& sine alio auxilio digerūt^r calo q^d mē
bra cu^z calo nāli agunt. 2° q^d mē iste si
digerētur digōne p^rpā dē q^d est p^rmix
tō hūmidi cum sicco digerunt^r a calido
q^ucūq^d mā sit. talē eīm p^rmixtio est actio

calidi ut 2° colli & 4° metaturoꝝ agēs
autē hunc poxismū pōt esse calor nālis
diuersus sūm diuersa mēbra ut .u. col-
liget. Calor tpatus mēꝝ agētiꝝ ad cō-
fortatōꝝ caloris nālis. & tūc mediate di-
gerūt uel agētīū īmediate in māꝝ & de
his plixenoraui⁹ sup 4° caplo. 2ⁱ cañ.
Tertio dicam⁹ qđ digō. i. remotio cui⁹
cūqđ male dispōnis p qđ hñōr ipediť ab
euōne pōt fieri a calido & a frō & apiti-
uo & ab īpissatio. sūm qđ male dispōes
mēꝝ reqrunt. & sūm hoc dixit auic. qđ
digō est eqtio & in 2° cañ. huius capli
& in caplo hāꝝ dispōnūꝝ pphēdť dimi-
nutio mē qđ uis aut hoc digtū possit eē
calidum ut qđ subtrahat & apit & possit
eē frī. ut qđ īpissat ut plīm tñ est ca-
lidū qđ ut plīm mē se. repiūt grosse. &
opilatōes repiūt ut plīm conūcte cū
putredinibus & grossicieb⁹ & uiscosi-
tatibus mēꝝ. & hoc accidit ppť mltā
hoīm gulositatē. & indigestionē. undē
gñant grossi & uiscosi hñores sū sint
frī siue calidi. Ad p^m contrariū ddñ
qđ raro fit illa cura p frām aqđ. qđ repi-
tur raro illa colera. & alie cōdcōes repi-
untur: frequentius autē repiūtur mē
& cōdcōes qđ indicāt dari digestiua ali-
cuius caliditatis. Ad 2^m ddñ qđ ille sū-
mo ē ualde extraneus qđ posuit plusqđ
cōmentator in tegni trac. 3° sup illo p-
aso ferūt. & dicit gal. uoluisse qđ qñ sū-
guis est calidus: colicus. dela^o ei⁹ i oēs
uenas est facilis. & hec dispō n uidť ad-
herere intellectui. & nos dicam⁹ qđ for-
san gal. uoluit qđ humor coleric⁹ ē mltū
api⁹ inflāmari & putrefieri ex h^o
& associari cī alii febrī ita qđ quartana-
rii & cotidianarii ex calore eorū faciūt
exacui & intendi aliqđ coleram. uñ ap-
paret in talibus se. exeuntia qñqđ cole-
rica non autē accidit sic in febribus co-
lericis statim associari putredineꝝ fla-
tis: uel mēte: siue at qđ diximus sit illd
qđ gal. uoluit siue n. Dicam⁹ solū^o ad-
rōem qđ si concedat gal. qđ se. qđ plīmū
accidit sit colerica: plus tñ repiť colēa
cum aliqua grossicie & cū opīsoib⁹ con-
iūcta qđ repiat pura subtrahat: & cū dispō-
ne tparationis uiaꝝ. ET FOR tasse
Ostendit illud qđ cōuenit febrī iufrān-
do contrariat aliqñ ei qđ cōuenit mē d

resolutōe & licet qđ aliqñ cōuenit feb.
infrāndo cum aqđ melonis & indi & si-
milib⁹ ut cucurbite uel cucumeres &
citrulli & aqua malorū p prunorū & in-
frā^o talē cōtrariat ei qđ conuenit mē de-
minoratōe & phibēť ex hoc iste aque
istorū melonū & similiū dari ī potu ni-
si ubi nō ē mā differt h² hec contrarie-
tas ītentōnū ad pdcā qđ i hoc qđ conue-
nit febrī nocet mē sed in pcedēti qđ cō-
uenit mē nocet febrī. Considerandū
qđ melon indus ē qđ apud nos mellō ui-
ridis uocatur reliqua autē olera sunt
reliqđ fruct⁹ oīsimiles ut citru. cucurbi-
ta & hoc g^o uocabulum olus: apud ara-
bes est lacius qđ sit apud nos. Nā apud
nos significat solas heabas. sed apud e-
os significat etiā fructus. & ita iueniť
sepe ab auic. scriptū. & iuenies huic si-
mile 3° libro fen. pma caplo de cañ. cu-
rationis cerebri: & .u. colliget & ifra-
caplo de cura tertiane qđ aut in oībus
his sit uirtus infrāns notū ē. & p hanc
īfrigidationē phibet mās ab euōe qđ
tādo eas. Sed dubitat qđ melon nō mltū
īfrāt. ut phibeat ab euōe. Ampli⁹
euāt qđ multum puocat urinā. Vñ in
ifra caplo de cura quartane uult qđ lac-
tuca est frīor qđ sit melon. & ubi phibe-
tur lactuca ppť ifrātōꝝ non phibetur
melon. uult etiā qđ in melone est uehe-
mens puocatio urine. Dicendū primo
qđ hic loquit de melone uiridi non ma-
turo. & sibi sibi ut sunt cucumeres &
cucurbite tenere. & citrulli non matura-
ri. Sed in caplo de quartana loqđ d me-
lone dulci. unde dic⁹ ibi nō ē iuētum si-
cut in melone dulci. sed melon d dulcis
est melō maturus qđ d² apud nos pepō
i. pēpasiz passūz. & qđ aliqđ crederet qđ
possem⁹ uti melone dulci eo qđ prouo-
cat urināz iō auic ubi dicit gñalez cañ. de
eo & aliis⁹ similibus. qđ oēs tales fruct⁹
& eorū aque pponāt. qđ nocent febrici-
tatib⁹ cū ebullitōne sua &. Nolim⁹ autē
hic nobis adduci cōtradictiones de his
uocabul⁹ melō pepō citrullus cucumer
i. anguria. sūm arabes loquntur ei hic cū
his uocabul⁹ sed qđ sunt ex lingua ara-
biz. s. auic. auer. & rabi. moyses quorū
uocabula in his fructib⁹ sunt oīformia
in nostris ī significatis horū fructuū. qu

aut plura. qrit de noibus melonum pe
ponum & aliorum legat q scripsimus 2°
can. capto de bathaca. hii 8° oēs fruct⁹
dicti & alii similes ifrānt & iō ueniūt
febri. Sed cōtrariā ei q pueit materie
de minoratione. & hoc du². p^o qā ifrān
do pphibēt eaz a resolone & icrudāt eaz
2° qā ppr eorū aptitudine ad corrup
tionem mltiplicāt malas mās putresci
biles ut cōcordant auctores ī capitulis
horū. Considerādum nisi ubi est mā. s.
aliq fortiter cala subtilis in q pl⁹ foret
iunamētū p citrullōs & melones ifrān
do q aliud nocumētū q fieret ab eis &
halyebas 3° practice statī ī pncipio 3^{ne}
& ī die accessionis cōcedit melones in
dos. uñ auer. 5° col⁹ succ⁹ angurie. i. cu
cumeris sarra ce cōtrariā colē cū tota
sui substātia & idē auic. 2° can. tñ sub
dit eius chimus ē mal⁹ pparatus ad pu
tredinē x: uel nisi ubi est mā d cuius p
uocatione p urinaz consideres uirtute
mellon. alia lra hz nisi ubi nō est mā ut
in fe. ethica uel effi^a uera & tūc possēt
illa cōcedi sub intentione infrātionis
& non phiber eam retentio mēx. ET
OMNINO. Dubitā de hoc can. naz
aqua fructuū. i. aqua decoctōis pruno
rum uiolaz iuiubaz cui silem scribit
mesue ī antidotario dist. septia est leni
tia uentris suauiter & repmit coleraz
sed talis lenitio laudat. qā ante septim^m
statim auic. concedit syru^m uiolatu3.
Amplius cōiter opantes dant illu3. &
qūq dant pulpā cassie ante 7^m. Quid
corrigūt istū textū dicētes nō ppona
tur aqua fructuū. Alii sunt q dicūt q
aqua fructuū ante septimū dari nō dēt
quia talis aqua ē soluens unde mesue
dicit de ea. coleram rubeā cū facilitate
educit. Hii aut parx exercitati sūt ī op
atōibus artis & haliabas. cui est danda
fides ī ope incipit in tertiana cū aqua
māne tamaridorū & cassie pus q digō
apparcat. Dicam⁹ q aqua suū ī libris
arabū p succo uel pro decoctōe. & cū
hoc dicamus q aqua fructuum ē du
plex una est aqua lenitia uentris q fit
ex prunis. & cassia & manna & uiol⁹ &
tamarindus & iuiubis & aliis qbusd
uel ex oib⁹ istis p aliqbus ex eis & istā
describ^t mesue ī antidotario & tibi inē

cōponere eam sūm mām rex & pporti
onē q tibi tū dū mō itē^o sit ī ea lenifica
tio uētris & tempies caliditatis cu3 h^o
& de hac aqua fructuū loq^r ras 18. cō
tinentis ultimo ca^o ubi dicit. s3 ualef
cens ē debilis & nō poterit sustinē euō
nem da ei aquā fructuū & ego dedi ei
quolibet mane talē aquā & eduxit ip3
bis. de hac loq^r auic. s. ca^o de effi. ex ui
no ubi dicit indig3 solone ex aqua fru
ctuū. & loqtur de ea ras ī diuisionib⁹
ca^o de cura tertiane & caulonis & hec
aqua fructuū nō phibet a pⁿo puf daz
febriū imo cōiter cōcedit intentōe le
nitōnis uentris unde statī dicit auice.
sit ultitas lenifica^o & uide⁹ q cōitas
medicorū dat in pⁿo ī febrib⁹ putridis
Cassiam. & alii dāt syru. uiolatu & dis
soluūt cū decoctōe uiolaz & prunorū
& siliu3. & silia lenitia dāt ut & appeb^t
ab auic. ī pticularib⁹ cap⁹is. Et rō sup
hoc ē qā utilissimū ē īchoatib⁹ febrib⁹
putridis q uēter leniat & phibeat fe.
acuitas. & hoc faciūt lenitia pdcā. q oīa
cōphendūtur sub hoc uocabulo aqua
fructuū. i. aqua lenitia & sedatia calita
tis. & dī² ita qā p^lm fit ex fructib⁹ le
nitis. sicut sunt cassia pruna: & tamarī
di & iuiube. & cū hoc ex uiol⁹ & māna
Sed. t. d. multa ex istis euānt colaz a p
petate g² o3 q expectet ī eorū usu di
gestio. Dicēdū q in his medicis uirt⁹
lenitia uētris est efficax. uirt⁹ aut dis
solutia colē ē debil⁹ ualde. & iō si colaz
iueiat patā ī p^mis uenis sine molestia
aliqua educūt illaz. q si nō iuenirēt eā
patam non ppterea agitāt reliquā cole
ram si est febris colica. hoc aut utile est
sine nocumēto qūq febris sit: siue co
lerica siue sanguinea siū flatica siū me
lancolica. s3 diuersas oporteat eē opōes
harū medicinarū lenificatiū s diuersas
febres sicut sciūt piti medici pl⁹ tñ uti
mur eis. & purioribus in febrib⁹ calis
q in frīs ut inferius appebit. Cōsidera
& q si ab his medicis uelles nō minus
uirtutē attractiua3 colē q lenificatō3
adderes dosi3 illaz. Alia ē aqua fructu
um acetosorū resistētū putrefcōni. ut
aqua. i. succus agreste limonis arāciōrū
granatorū acetosatorū & aliorū siliu3
istis. de quibus aquis frequēter iueni

es sermonez ab auic. ut infra de regie fe-
briuz acutarū. & supra loquebat de ea
i caplo de febre effi^a ex siti cum dicebat
Cura est dare in potu aquas fructuuz
frōrū ppe granatorū & hāc aquā fruc-
tuū possum⁹ dare in pncipio febrīū pu-
tridarū i qbus uolum⁹ resistere malig-
nitatib⁹ putredinū. uñ i pestilētib⁹ ē
usus ei⁹ uald⁹ laudabil⁹ ut ppea appeb^t
3ª est aqua fructuū q coi noie noīnā^t
cu3 herbis siue olerib⁹ apud arabes &
sunt fruct⁹ de horariis sic^t cucumeres
q dñf anguria. i. cucumer sarracenic⁹
& melon uiridis coloris. & qñq uer-
sus citrinū tēdūt solidi itus. & dñf me-
lones indi & citrulli quorū qdaz sunt
uirides & plimi sunt citrini. & cu3 his
itelligā^t mala & pira nō acetosa & istā
aquā fructuū auic. hic itēdit & phib³
eam usq ad ebdomedaz. Consuetudo
aūt auic. est itellige^r p ebdomedaz tps
digōis ut appebit i caplo de cura emi-
tritei uult g² q aqua citrinorū melonū
cucumerū & hui⁹ n def stantē idigōe
mē. Sed otra qa aliabas i pñ^o tertiane
ced^t aq melonis indi. Amplius in re-
gie acutarū ad infratōem dat auic. aq
citrulli aq melonis & cucumeris. s3 ex
tinctōis necessitas pōt eē ante digōem
Amplius auic. mltotiēs collaudat me-
lonem cucurbitā & cucumeres i terti-
ana febre non deterinādo tps digōis
Amplius in cura febris sincopal⁹ mīu-
te dat panē in aq fructuū. & uidef itel-
ligere de aqua melonū cucūerū & ma-
lorū q dñr poma. & pirorū q appet qa
non intelligit q panis def cū aq cassie
nec cū aq granatorū & anetiarū. qa iā
dixerat de hiis statū i illo ca^o. "Ampli⁹
cassio felix i causone mltotiēs se inuat
cum succo cucurbite. Dicam⁹ ad hoc i-
tentōem auic. & est q aqua fructuum
i. melonis indi & cucumeris & siliū
ut malorū. i. pomorū & pirorū in febr.
putridis habet utilitatē qa extinguit.
& i hoc est bona & qñ ad h^o dixit auic.
q melones indi & reliqua olera ut cu-
curbita & cōueniūt febrī infrādo. S3
qa aqua eorū ē corruptōi parata uald⁹
ppter humidū aqum aptū ebullitōni.
& putrefcōi qa a ppetate qsi generat
materias malignas ut intelligi^r ab au-

ctoribus arabie oibus iō dixit te eē sol-
licitum ut pponas usum eius usq ad
ebdomadā. i. quousq digō appet i mā.
Sed tu dices n minus erit corruptibil⁹
ista aqua fructuuz post digōis signa.
q ante. Dicendū q iam scā digōe nō ē
putredo ita augmēta bilis sicut aq sit
scā & itelligi^r q sit scā mē minoratio.
& iō si o3 te extinguer e caliditatē secu-
rius dabis aq fructuū post digōne3 &
mnioratōnem materie. nām ante illud
addit in putrefactione plus quam post
ex quo appet quō aqua fructuuz. i. aq
melonis cōtraria^t ei q uenit mē de mi-
noratione nam facit hoc fritate igrossā
do illam. & phibēdo eius euaporatōe3
ostrictis uiis. 2° qa addit mās putridas
& iō auic. cū cōsiderauit aquā melonis
i ndi nccē in hoc q phibet miōratōne3
mē & hoc nocumētū est magnū fecit d
aq melonis. & de aliis sibi sili⁹ cañ. &
dixit. Sollicitudo sit ut pponat aqua
fructuū. i. aqua melonū & cucumerū
& reliquorū oley usq ad ebdomedam
ū. & tūc assignauit cā3 qre o3 illaz nlpō
mō dare. uel saltem pponer qa omnes
fructus. s. melones indi cucumeres &
h⁹ nocēt febricitātī cū ebullitōe ū. i.
qa buliūt & corrūpūnt i sliōacho. Cōsi-
derādū at q qñq rāta neccās pñtis ex-
stinctionis & acuitatis colē istat q cō-
fidim⁹ fieri p hui⁹ melones q icipim⁹
cū eis. sicut fecit aliabas. Et cu3 toto
hoc halibas pmittit lenicione3 uentris
aū aquā melonis ut app3 3° sue practi-
ce caplo d cura 3^{ne}. & sic itelligā^t smo-
nes auic. ifra. Si aute3 possum⁹ cū alia
re extinguere non utamur eis aut ppo-
nam⁹ & totū hoc itellexit auer. coll3
7° q ponens ordinē medicina3 ifrānti-
u3. p^o pmittit aquā ordeī & iulep & sy-
rupū cu3 3ucaro. & aqua rosata sm ali-
quos nouos medicos. ppea ponit succū
cucurbite & melois ū. & h^o uolūt auic.
cū dixit. pponat aqua fructuuz & sis
cōtētus aqua ordeī d aqua ordeī infra
mpra discutiem⁹ exqbus otraria cessāt
S3 dū⁹ naz if hos fruct⁹ q^o s o3 pponē
noīa sti poma q apd nos hic coi⁹ uocā^t
mala & noīa sti pira. s3 hoc nō cōcordat
cum opātib⁹ q coi⁹ dant poma cocra
febricitātibus qñ uolūt attenuare die

ram. Et nos dicam⁹ q^d illa est dieta in q^ā
deuenerūt ytalici pp^r lasiuiā febricitā
tiūz poma ei⁹ cocta. i. mala min⁹ nocia
sunt q^a euaporat ex decoctione ab eis
humidūz aquosūz p q^d parabatur cor
ruptioni. decoctio autē eorū fit assando
& elissando ut gal. inuit 2° alimētorūz
laudo autē i febrīb⁹ assata pl⁹ q^ā elixata
intētiōne q^ā sint remota magis ab ebul
litione & corruptione. Sed intētiōne in
fratōis & aq^uose humectatiōis. & v^m
h^o cicioris descēsiōis: laudabilia sūt
illa q^ā i aqua coqunt^r. diuersitatem autē
istorū malorū. & pirorū i acetositate
dulcedie & grossicie carniūz eorum &
subtilitate lege ab auctoribus. & scies
eligerē q^o 3° magis dare tuo febricitāti
Attendendū est autē q^d sapientib⁹ ara
bis appu^t q^d ex cōestitiōe pōorū. i. malo
rum magna accidit malicia. vñ auerro
collig³ q^ui^o poss^q laudauit poma i cō
fortādo cor. & dixit poma gñant gros
sam uentositatem in secūda digōne &
3ª ita q^d dcm ē a sapiētibus q^d pñt gñā
re pñsim & ethicā & q^d uenti q^d gñant
ex eobñt malā ppetatē. & hec est s
vto rabi moyses 2ª pñcula affo. aucto
ritate filiū zoar. malū sñ odore corro
borat cor & cerebrū & eius odor est
utilis thificis & melicis. sed cibatō ei⁹
est peior oīum cibatōe fructuū q^a sui
spālitate & ppetate gñat uētositatez.
in nertuo & lacerto q^ā non resoluit nisi
cum difficultate. Considerādū autē q^d
qñ cogit necessitas ad usūz aq^u fructuū
& huius fructuū medic⁹ debet conari
corrigere eorū maliciā cū decoctōne si
cut coqm⁹ cucurbitā i pasta ordeī &
cū cōestitiōe aliarū rerum sicut appe
bit prudentie medici & ex his excusa
mur a remotōe expōnū aliorum q^ā nō
ierūt ad intētiōne auic. ET mltoties.
Hic ostendit^r q^d aliqñ nō est hec cōtrarie
tas quia rperitur aliquid quod utriq^{ue}
potest prodesse ut syrupus acetosus
infrigidat & digerit materias. Con
siderandū autē q^d p syrū. acetosū debe
mus itelligere simplicez q^ā sit ex aqua
aceto & zucaro in quo est uirtus ifrās
p aquā & acetum & uirtus subtiliās p
acetum. acetū ei⁹ dīdendo māz dispoit
etiōni & zucarū abstergit. & iō dī⁹ q^d e

uacuat. & q^a nos fecim⁹ tractatū sin
gularē in syrupo acetoso ubi diximus
de omni eius diuersitate. & d^r ea mā i q^ā
uenit. iō non psequimur pl⁹ d^r hoc. Sed
tu cōiungas illū tractatūz huic canonī
ET SCIAS. Cū iāz declarauit q^{re}
medicus uertit se magis ad unā itentō
nez q^ā ad aliam q^a est pp^r cōtrarietatez
itentōnū illarūz in exequēdo illas. hic
ōndit ad quā illarū duarū itentōnū d^r
se cōuerrere l³ hic gñāl^r dixit i illo uer
bo obseruē^r magis tiorosa duarū rerūz
& iō isti can. declant illū. s. q^ā itētiō est
magis tiorosa & p oīs magis obētiāda
& pmo oñdit qñ ē q^d medici itētiō qñq^{ue}
uertit ad pte³ fe. 2° oñdit qñ reuertit
ad pte³ mē. 3° addit can. sequēte³ ex his
duob⁹ can. ibi 2^a. & si. ibi 3^a q^d si. Consi
derandū q^d pñm⁹ can. est gal. x^o terap.
in pñ^o cū dīc^r. si itollerabil^r fuerit labo
ranti magnitudo fe. non o³ p ea p quē
cām abscindimus augere fe. si p ei iten
dētiō utriq^{ue} & febrem & humorem
hoc est q^d dicit auic. qñq^{ue} febris ē tātū
& tam actūti caloris q^d si tu uelles dige
rere cum calidis uel puocare p soluere
uentrem cū calidis pauca additiōe scā
in calore pderet ut infirmus g² ifrā ul
time. i. forti infratōne p potū aque fri
gide Paliū potū exeguetē & p epithi
mira. si & non adderent digestiua uel
euacuatia i gradu caloris tñ cū illo gra
du non posset pdurare uita tanto tem
pore q^{to} rqrir^r ad opōz illā circa cāz ex
ped^r te ifrāre & dimitte^r regimen cāe.
Considerādū 2° q^d tunc medicus ē cer
tus q^d o³ eū festinare ad ifrāndū qñ nō
iueit ifirmūz fortē resistētē dissoluti
oni facte a uehemētia caloris febris. &
qñ non iuenit eū fortē tollerantez esse
absq^{ue} cibo. Si ei⁹ medicus iueniret ifir
mū cū forti febre. sed iuenit eū fortez
in pulsu resistētē dissolutōi. q^a grosso
rū huōru³ dēforū huōru³ & siliūm dis
pōnū. & iuenit eū tollerantē esse absq^{ue}
cibo. q^a fortisloris stomachi nō aptus
sincopi. cōsuetus ieiunare flatice oplo
nis. non curabit ifrāre infratōe ultima
imo cū absiōne cibi itendit ad causā
& utet lenibus extinctis: uel utetur di
gestiuis uel aliis cōueniētib⁹ ad cāz. &
dixit auic. & pp^r e. i. pp^r e tūc cum nō

inuenies uirtutē. Dubitat q̄a iste can
tides contra gal. x.º terapē. pmo capiº
ubi dicit. p̄mū p̄dcōp̄. s. sanare febrē &
cōtemnere causāz n̄ laudam⁹. dixit frā
ciscus de pede mōtiū q̄ gal. uult q̄ n̄
intendat ita ad unū q̄n itēdat ad aliud
hec sōpō n̄ est ad itellectū gal. q̄a hoc ē
3^m membrū sue diuisionis. s. itendetur
plus ad unū. reliquū autem n̄ obmit
tere. Alii cōiter dicūt q̄ gal. nō laudat
q̄ medicus intendat ad dispōem & au
geat cāz. un̄ ex hoc augeat dispō & iō
dicit si ei q̄buscūq̄ sanauerimus auxi
liis id febris q̄ sp̄ gñat hec auxilia no
bis augebūt cām q̄ facit eam. hec ex
pō potest saluari si intellgat sic q̄ me
dicus infrāns febre nō dēt ifrigidat
cum aliquo q̄ si infrādo atq̄ putre
dinem q̄a si augendo putredinem au
get calorem febrilem & iō q̄tū ex una
pte remittit de calore febrili. t̄m ex a²
pte regnat d̄ calore illo p̄putredis aug
mentū. & hoc ē q̄ ibi subdit neq̄ iterie
mus. Sed tu dices q̄ esset ista infrāº
q̄ hoc faceret. dd̄m q̄ hec effz cū aliqº
frō extrīfeco oppilaº ut aqua frā. uel i
trīfeco ut aqua frā bibita n̄ s̄m rōz. ex
qua statī febris extingueret. sed ocu
cata multa. mā statī post horam cōsur
geret in maiorez uel minore. putredinē
& hoc dixit nono tera. 7º caº ubi loq̄ns
de aqua frā icōnēienf data dicit sic cō
fessi q̄dem n̄ p̄nā confert alleviationē
extinguendo febre iaz demū natā s̄
manente cā rursus aliā accedi febre
m̄protiens difficiliorē p̄ore. hoc gº uel
gal. auic. aut uult q̄ tu extinguas ue
hementiā febris n̄ talr q̄ augeat ex hº
putredo. nos aut diximus ibidē q̄ gal.
noluit tam uile quid. sed sicut hº meli
oris iudicii i p̄ticularib⁹ medicie aliqº
fuerit uoluit intentōez curatiaz mor
fientis. s. febris cōpate itentōi ad cāz. s.
cōtemnendo dispōnem & itentōi ad
dispōez cōtēnēº cām & q̄a i hoc plōga
rem obmitto hic. **QVOD SI IN**
VENIS. Hic est can. secundus i qº oñ
dit q̄ qñq̄ medic⁹ itentōem suā ouer
tit ad causāz. s. ad mām & negligit feb.
ant parz illi itendit. Considerādū at
q̄ intentō ad cāz est digō & de hac ta
cuit dans intelligere itentō est & euo

& hº ē duplex sens⁹ p̄ uentrē uel puo
catōem & hanc itellexit cū dixit absci
dere causam & expellere humorem &
occulta per resolutionem & hanc ex
pressit cū dixit abscindere cibum.
Si gº iuenis uirtutem fortē resistētem
calori febrili. un̄ ifirmus nō curat d̄ ei⁹
mala sensibilitate. & dissolutiōe ab eo
quia calor ē debil. uel q̄a ifirmus ē ual
de fortis. & iuenis eū tollerātē eē absq̄
cibo remanet sup̄ te q̄ cures cura r̄gu
lari. s. itendēdo ad cāz & abscindēdo ea
z. **ET NON ifrēs.** Quasi. d. &
nō dico q̄ si febris ē fortis. q̄ tu nullo
mō ifrēs sed stantib⁹ cōcōib⁹ dcis non
cogeres ifrāre ifrātōe phibēte r̄solonē
mē sicut est ifrāº cū aqua frā. uel cum
syrupo d̄ papauere & libib⁹. **QV**
OD SI. Hic ponit 3^m can. qui orif ex
dcis. naz duab⁹ poitis itentionibus una
ad febrē. alia ad māj & oñs cōtrarieta
tib⁹ illaz & qñ medic⁹ ad unaz se d̄fmi
nat plus q̄ ad aliā appebit. q̄ idicatio
sumpta a uirtute multum ad hoc facit
p̄m⁹ ei can. cōsiderauit febris uehemen
tiam & uirtutem non fortē ad tollerā
dū nec ad resistēdum. 2º uero can. con
siderauit uirtutē fortē resistētez & tol
lerantē. gº 3º can. cōsiderat uirtutē d̄bi
lem p̄ qua agim⁹ totūz q̄ agimus p̄ q̄
ifrām⁹ q̄a suus defect⁹ pōt eē ex calorē
resoluēte. & cibam⁹ q̄a descūs pōt esse
ex resōne & diminutōe spūz & hu
morz a q̄titate necā. & tūc fortifica uir
tutem p̄ cibū & hoc est q̄ dicit. p̄uifi
cationē & fortifica ea p̄ alteratiōez ca
loris ināf. & hoc ē q̄ dicit. & uincit con
trariū & redi ad causam. s. digerēdo &
euādo s̄m q̄ tibi uider. Sed dubitat i
quo d̄r̄t iste can. 3º & can p̄m⁹. dicēduz
q̄ ille can. sumif p̄ncipalr a febris ue
hementia & uirt⁹ coīdicat. Sicut non
potēs plus tollerare. sed iste can. 3º sui
tur ab ipso actuali cā. uirtutis. un̄ d̄r̄
deficiente. & forsan q̄d̄ iste canon est
idez q̄ ille p̄mus cōplet⁹ p̄ hoc q̄ dicit
redi. Considerandum 2º q̄ si dixisset
auic. uiuifica uirtutez cū cibo q̄uis ad
das in calore. sicut cū dam⁹ uinū recte
dixisset ut appetiz. tera. & 3º can. fen.
xi. S3 tūc iste can. non fuisset de ordie
cā. hic ponēdoz i q̄bus p̄cipitur cura

fundata in duab⁹ intentionib⁹ uel altera
eay. scilicet ad mās & ad febrez p^o hoc dix
it ifrā eaz. scilicet febreu uel eam. scilicet uirtutez
i. corp⁹ & q^a uiuificare uirtutē actu
deficiētē nō pōt fieri p cibū & tūc actu
euacuari uel salte non sic uenietur iō
nō dicit ista sunt fieri. sed dixit redi ad
cāz. Considerandū z^o q^o isti tres can. s^z
sint gñales in curatōe febrū putriday
nō tñ hñt alios can. spāles sub se q^a sint
sciēciales sed solū sunt extrinseci non
eiz amodo egemus nisi istos can. appli
care ad q^ucūq^u febreu. & q^ucūq^u cāz ei⁹
& ad q^ucūq^u uirtutē ifirmi. & tunc iudi
care de q^uritate uirtutis. & q^uritate calo
ris febril⁹ & scire ad q^u o^z te itēder plus
mensura aut hec nō est cognita p can.
doctrinales nec scientiales ut spāl^r dix
it gal. i. tera. ad glauconē libro p^omo &
gñāl^r dixit hoc in libro de robotomia
& 3° libro de ingenio sanitatis. & ideo
nō expectēs q^a auic. in p^orticularib⁹ ca^{is}
repetat nec dererminet hos can. s^z op
atur uel opatōez p^ocipit auicē. sub istis
can. mō sub uno mō sub alio sicut mō
unā p^opositōem p extatiā suāz sūp
sit sub uno. modo sub alio. & ex hoc in
tellectū solūf^r multe cōtradictōes i can.
p^orticularibus non solū auic. sed aliorū
auctorū ista tñ nō sunt uerba p hōib⁹
debiliū capitū. **ET CVMTV.** Iā
declarauit auic. duas intentiōes cura
riuas ules in cura febrū putridarū
& oñ^r q^ure est & q^u ē q^a uertit medic⁹
tentionem suā ad febrē & q^ure & q^u
ad causā. hic oñdit qual^r & cū qbus
deē intentiōes fiunt & p^o oñdit cū qb⁹
& qual^r sit infratio z^o cū qbus & q^ul^r
sit euō inuens de digestionē reuertēs
& ad ponendū can. qbus docet ifrāre.
ibi z^a. & scias q^a nō est tibi possibile p^a
in duas p^omo p^omittit can. z^o pbat ibi se
cūda & scias. Considerādū q^a trocisci
isti sunt troc. de rosis de qbus i fine ca
pituli dicef & trocisci de camphora &
trocisci d berberis & de spodio exiccā
do ei & stipticādo retinent & i grossāt
mās etiā si essent digeste & iō oportet
mās eē digestas & euacuatas & tunc ē
eoz usus securus infrāt enī & reag
gregant membra lassa ab euōibus sū
nāl^{ib}us siue artificialibus p^ocedentib⁹

in febre & si est aliquid materierum.
residuū illud cōsumunt ut dicemus in
cap^olis spāl^{ib}us. & hoc est q^a auic pbat
p can. q^a seq^r. nam infratio etice posset
fieri q^ucūq^u uis cū hiis tro. q^a cura ei⁹
ē cōtēpta sūp p^otrarietate egritudis s^z i
putrida o^z te itendere ad abscissionem
cē. isti aut trocisci p^ohibent abscindi eā
& tūc auic. extēdit parūp s^z monē suū
& uult q^a nō solū ifratiā stiptica nocēt
i feb. putrida ex pte mē. imo q^a cibatio
& ifratiō nocēt in putrida febre bīta cō
sideratione ad mām. nam infratio figit
mās. & p^ohibet solui cibatio & multipli
cat mās & hoc non est in etica. Et hoc ē
q^a dicit q^a est conueniēs egritudini. i. in
ifratiō. & q^a est conueniens cibationi. i. cibi
exhibitio. q^uis sit amicu uirtuti quia
ifratiō rectificat o^oem q^a uirtus o^oforta
tur & cibatio auget spūs. & huōres q^a
bus o^ofortat uirt⁹ ex pte sui. scilicet uirtutis
i. uirtuti. s^z se est tñ iūmicum uirtuti ex
pte q^um est amicu iūmico eius. & est in
imicus uirtutis mā q^ure adiutat. scilicet ifratiō
& cibatio utraq^u eoz. scilicet uirtutē & mās
g^o idigem⁹ can. scilicet i cibatione febricitan
tiū ut faciam⁹ illaz cibationē q^uto min⁹
possum⁹ absq^u noctūmēro & hec ē snia
illius affo. 7^e p^orticule. Cibū q^uē accipi
ūt febricitantes sanis est uirtus x. ex
ponēdo illū s^z m nraz expōez & nō sicut
gal q^a illū affo. male itellexit cū aliis se
quētib⁹ ibi. Dubitauim⁹ hic alias ut^m
zucarū ros⁹ opetāt i p^oncipio febrū pū
redarū. ut q^a sic quia oēs medici cōi
ter dāt infundēres illud in aqua frigi
da. Amplius i ca^o de cura flatrice a p^on^o
añ septem dies dat gal. ifra gelaniabiz
q^a ē conditū de rosis & hoc ē zucartū
ros⁹ uel mel ros⁹. Amplius rasis 16^a
cōtinentis cū loqtur de almelilorū cō
cedit zucartū ros⁹ g^o m^o p^oto magis i p^on^o
febris Amplius ipm confortat flōa^m
ut mesue in antidotario. Ampli⁹ quito
can. trac. septimo dicit q^a iuuat ad feb.
Amplius ifrādo o^ofert & leniendo per
ros⁹. scilicet soluendo nētrez. hoc ei facit rosa
ut sumitur a mesue cap^olo d rosa & ab
aliis. In p^otrariū hic auic. non ifrēs cum
eo in quo est stipticitas & exiccatio. s^z
in zucaro ros⁹ sunt ista rōne rosay. Itēz
116^a. 3° trac. almaloris loquēs de zucaro

ros dicit. qui patitur calorem & ardorem
nullo modo comedere debet maxime si esset
fuerit calefacit enim & sitim affert licet
si non ianuenis dicat quod translator erra-
uit. quia loquitur de melle rosato. deinde
primo quod promissio quod sit zucarum ros & est ordinum
ex ros recubus & zucaro compositis ad in-
uicem & decoctis ad solem non ad ig-
nem ut mali aromatarii faciunt & cum
diximus super libro quinto. 2o quod virtus zu-
carum est infra primum gradum & sicca
in primo vel plus parte rosa enim ponitur
contra frigus in primo gradu & sicca secundum
gradum. de zucaro autem est discordia an
sit tepidum vel calidum in primo. & an sit
humidum parte an sit secum in primo. rema-
net igitur quod zucarium ros sit vel quasi tepidum
vel frigidum parte & quod sit siccum. cadit autem
in hac diuersitas secundum rosas albas
vel rubras. & secundum modum zucari albi
vel rubei. sed virtus 2a zucari ros est
aliqua siccitica & cum hoc & aliqua
liter abstergiva. dico quod in nulla febre. for-
tis inflammationis ut est febris colerica conuenit
zucarium ros primo quia non est proporti-
onatum extinguens. secundo quia inflammatur
in eis. nam si aqua cucumeris in eis
inflammatur quoniam ut in 5o colligitur 3o plura
multo zucarium ros. & si tu diceret dabo
cum multa aqua frigus. dicemus quod illa est opor-
tio aque. dico & generaliter quod in febribus
putridis a primo ante digressum & euersionem non com-
petit quantum ad duas generales intentiones
& primo non ad infrandum quod appet quia
autem docet infrare cum aqua ordeii. cum syrupo.
violato cum syrupo acetoso & quoniam ut tibi est
ma cum aqua melonis. nihil autem de zu-
caro ros dicitur imo & nec de syrupo ros
dicitur. Amplius hiliabas 3o pra. ca. d. re-
gimine febricitantium primum uictum enuerat
multos potus. & ubi de zucaro ros per sy-
rupum ros dicitur. Amplius ras in dissoni-
bus capitulo de febribus compositis non
primo sed secundo procedit ad zucarium ros
Amplius auer. 7o colligit non multum
laudat syrupum ex zucaro & aqua ros.
quo utebantur suo tempore quidam noui medici
& non laudat propter siccitatem aquae rosae.
6o multo minus ubi est substantia & cor-
rosiue nec & competit zucarium ros quantum
ad secundam intentionem quod est melius enim quia
a primo non debet fieri euersionem cum re quod succe-

dat cum siccitica & exiccatione. unde pro-
hibentur mirabolani ut post apparet.
& ideo auicenna. precepit hic quod etiam
non infrigidare cum re que siccitica
Ex quibus potest formari ratio hec in prin-
cipio febrium non concepit infractio cum re
que mas coheret sui siccitica. unde
& prohibet abstinentiam ut infra ca. de emi-
triteo hoc autem facit zucarium ros ut ex
deus patet. & potest hoc conformari ex
dictis mesue qui uult quod zucarium ros. co-
artat materias in pectore ut apparet ca-
pitulo de cura pituitis nisi uelle perueni-
endo dicere quod zucari ros. uirtus siccitica
uadit ad pulmonem & per abstergiva
ua & ego dicam quod contrarium est uel quod
non est quod tu dicis. nos autem inuenimus per
experiencia quod & abstergiva ei uadit sed
vincit uirtus siccitica & plus in antiquo
Ego autem non laudo usum zucari ros. nec
nouum nec antiquum & prope antiquum in primo fe-
bre. nec ante digressum & euersiones ad duas in-
tentiones generales deus dico tamen quod potest
competere gratia alicuius intentionis specialis
que est stomachi confortatio & abster-
gio aliqua qua indigemus in febre flatu-
ca. & tunc est melius quod sit mellinum nisi
aliud prohibeat & misceatur cum aliis me-
dicinis secundum quod tibi uideatur competere &
magis in finibus febrium & sic tolluntur
contrarietates. Ad rasum dicendum quod
loquitur de almelilotu quidam quod accidit in fi-
ne febrium. uel loquitur de illa in qua potest con-
cedi mirabolani. sed hii non concedunt in
primo febrium putridarum ut notum est & post
apparet. ETS CIAS. Iam po-
tuit causam. in curatione febris putride quantum
ad intentionem que est infractio quod est inten-
tio ad dispositionem. hic ponit causam. quibus intendit
ad materiam hanc & concurrat in eis quoniam inten-
tio ad dispositionem. & primo ponit causam. quibus
intendit ad materiam cum pluribus quorum si me-
dicus operetur in primo facit cominem minoratorem
quod dicitur exicca & operatio cum illis causam. est
magis in primo febrium. 2o redit ad comple-
mentum causam. in infractio. 3o ponit causam. quibus
intendit ad materiam magis in processu hanc ex
consequencia proponat & causam. quibus in prin-
cipio. ibi secunda. & non prohibeas ei aquam
frigidam. ibi tertia. & cum admissaueris
causam. per deos. prima in duas primo omnino quid
expedit uolenti curare febre. 2o persequi

cum can. qbus intendit ad mäs euādo
& digēdo. ibi 2^a. q si ignorauis. Cō
siderandum q l3 nulla cura possit fieri
ppa febre ignorata maxietn intelligit
de cura q est p abscessionē cē. q est uera
cura febrū putridarū. & iō hic can. ca
dit hic. ignorantia autem de febre de q
hic loq̄ nō est ignorātia de ea. q sit fe
bris nec q sit febris putrida. qa iā pre
suppoit te eā cognoscere gñalr. Sed est
ignorātia de mō cē an sit de sūma colli
carū uel flaticarū. non eīz de hoc est
scia hīta nisi cōsula. & sic ponit iste can.
i6. 9^{ti}. Cum aut medicus cognoscat
q febris est putrida uel huōral. s3 nes
cit distincte a q cā sit: non pōt recte cu
rare. s. ppa cura illi febrī. qa cura erit
ppe pres q respiciunt illam mäs. & iō
bene precipit gal. pmo de febribus ad
glauconē. & p^o re. acu. pūs eē itenden
dū ad cognoscēdū egritudinez. q sit in
sua causa. & postea ad medicādum

QVOD SI. Hic psequi can. qbus in
tendit ad mäs febris. & pmo ponit can.
qbus itendit ad mäs intentione magis
gñali. & ideterminata. 2° ponit can. q
bus itendit ad illam defmate magis
ibi 2^a. & 3^a. pmi can. sunt tres. p^m est
otinuus ei q pcessit & uult q non pre
cedas cū digestiuis & euacuatuiis & i
summa cū reb⁹ q defmate respiciūt
cāz fe. qa non est tibi hoc possibile nisi
cognoueris cā & qa aliqs diceret quid
facēt iteri. respōd^t q subtiliat regimē.
cāz hui⁹ qdā dūt esse qa cum icognita
fuerit egritudo pceptū est q reliq̄tur
nature. qa aut eā curabit. aut eam tibi
manifestabit ut pmo libro fen. 4^a. Sed
nē dimitit qn nā pōt uacare egritudi
ni. & non ipedit cibo. Alii dūt qdā. Et
ego & hoc alias dixi q i hac febre icog
nita suif indicatio sm q est morb⁹ qui
non indicat cibationez ut ifra & p^o re.
acu. Nos aut dicam⁹ aliis & maturius
q febres ignorete i sua cā sūt q nō hūt
accnā uehemētia nec itacta nec i exeū
tib⁹. nec in pulsu. s3 remissa de quorū
accntū remissione. sum⁹ i ambiguo an
sit ppr paucitatez & benignitatez mē
q icipit putrefieri. & cū hoc abigimus
an pl⁹ lateat de mādē quo suspicamur
uerbi grā. qa fuit mali rgis & i tali fe.

petit subtiliare rgimē: an sit ppr gros
ficiem mē q febris ista erit de plixis &
etiā i pncipio uenit subtiliare stāte abi
guitate. Cū eīz trālierit dies. si uerum
ē q mā sit grossa. & febris plixa pote
rit reingrossare regimez sicut appebit
caplo d febre flatica. Sed dū² q ē illud
subtile regimē. icipiā ne cum partifana
uel farre uel pulla parua. Itē quot die
bus sto i illo regie. dicēdū q i hoc cert⁹
nō pōt dari can. s3 dereliq̄ tue extrema
tiōi. pcpit aut ras. i6. 3^{ti} 2° caplo q
stet 4° diebus. Cōsiderādūz etiam q
iste can. ē quo itēdit medic⁹ ad mäs per
cibi mioratōz. qa cognoscat mäs & non
cognoscat. q iō nō itendit ad illā cum d
terminata re. Sed cū eo quo phibetur
mā augeri & ē subtilia^o regis. & nihil
aliud facias q sit appropatū. s3 cognita
febre l3 subtiles regimē: tñ cū hoc alia
facis. dico aut q sit appatū qa cūz sub
tiliatiōe regis potes uti aliqbus cliste
riis. si expedit & si lib⁹ leuib⁹. & coib⁹
remediis. **ET PROVIDE.** Hic ē
can. 2° in q^o uult q poxism⁹ succurrat
uentri uacuo. i. stomacho uacuo a cibo
& de hoc dices i sequēti caplo u⁹ uacu
is i testis a fecib⁹. & hoc ne calor febril
eleuet malos uapores ab eis. & addat i
mā & i corruptōe eius. **ET NON
MOVEAS.** Hic ē 4° can. q ē ad mäs
dans tps. i quo non debes eā euāre. & ē
cū hoc ad febrez cū dicit. Et non cures
febrem. Dubitat⁹ utruz in die poxismi
possum⁹ mouere mäs. i. euacuare. uide
tur q sic. aliqua febris & in ea pōt esse
nccitas spomie uel farmacie & clisteri
orū g^o in die poxismi fiet tal⁹ euō. Am
plius si poxism⁹ dz occurrere uētri ua
cua a fecib⁹ g² in die poxismi oz euāre
cū clisteri. Rursus in qrtana pcpitur
uomitus in hora poxismi ut ifra. Am
plius cūz mā magis est mobil⁹ meli⁹ fit
euō. sed in poxismo mā est magis mo
bil⁹. Ampli⁹ maur⁹ i 9to 2° affo. p^e pti^e
pcpit hora mot⁹ huōz dari euārium
Ampli⁹ nā facit creticā euōnē in hora
poxismi. ut 3° d crisi g^o ars. Amplius
multi medici i choate pncipio poxismi
qrtane dederūt solutū. & liberati sūt
ifirmi. In otrariū ē auic. hic & ifra. Cō
siderādū p^o q p diē poxismi itelligim⁹

tps poxismi & n̄ diē. s. in quā uadit q̄.
uis occupet ptez ei⁹. possz ei⁹ poxism⁹
incipere in sero añ occaluz. & tam̄ ueni
ens tps possz eē ad euāndū in mane. di
cēdū g² ut coīf dī q̄ cura reglari: q̄ est
min⁹ nocē l̄ non nocre. nō debem⁹ euāf
in hora poxismi de ffo^{1a} ē cañ. p^o libro
fen. 4^a de farmātia appet p^o q̄ non de
bem⁹ sū diūgerē duos fortes mot⁹ cōtra
uirtutē q̄l sunt mot⁹ poxialis & mot⁹
euātiū p̄ farmacū. 2° q̄a cum farmacia
uel euāres cāz diūctam. & hanc non q̄a
ip̄a ē in uia expāisionis. & euaporatōis
& mot⁹ ei⁹ ē cōtrarius motui quē debet
facere farmacū. uel euāres cāz aīcedē
rem. & hāc non debes euāre in hora p
oxismi q̄ facis nimis magnaz cōmotōz
in corpore. cū corp⁹ cōmoueat nimis a
poxismo. melius est g^o expectat q̄etio
rem horā etiā ip̄a iqtum cā aīns non ne
cessitat nec festinat euōnez. & hec ē rō
radei & bona coacta tñ opatione q̄ est
nocīua manifeste. s. p̄ minori nocumē
to in hora poxismi euām⁹. p^{mo} p̄ ffoiā
si ex poxismo scā inflāmatōe ī sanguīe
timerem⁹ hominē fieri freneticuz ffo
mam⁹ stāte poxismo & si febris est cōti
tñ eligim⁹ q̄etiorē horaz si possum⁹. sic
& de farmacia dam⁹ eā stante poxismo
ppf̄ has duas cās aut q̄a subituz picu
lum est. Si dimittat d̄ subita morte ul
cita q̄a mā furiosa aut q̄a febris habet
poxismos nō dītētes s. sēmp cōtinuā
tes ad iticez. Considerādū autē q̄ isle
nccātēs raro euēiūt. s. nccātis tioris su
biti ap̄atis ul mortis ppf̄ furiositatez
mē & iō raro in poxismis ppf̄ illas cās
fomam⁹ ul purgam⁹. frequēf tñ stan
te febre facim⁹ hoc q̄a frequēf iueniūt
tur fe. cōti. tñ ī eis eligim⁹ horam silem
hore q̄etis īterpollatarū. Cōsiderādūz
2° q̄a rāb iō cōti^{1a} ultio caplo ymaginaf
q̄ euō q̄ non debz fieri ī hora poxismi
est euō p fluxū uēris. Sed euō per uo
mitū d̄z fieri ul pōt fieri. & assignat cāz
in his uerbis. Vtēdum ē euōne ī tpori
bus poxismoz & in tporib⁹ q̄etis infe
ri⁹ qm̄ ī tporib⁹ pox¹ huōres sunt con
turbati d̄clinātes ad supi⁹. & in maiori
pte fit uomitus. & fluxus sanguis ex
naribus in euōne. i. d̄clinatōe scā p sup
ius cū tūc leuis sit d̄clinatō huōris ad

illam prem. s. nariū uel stomachi supi⁹
ueruz in tpe q̄etis eo q̄ nā q̄escit ualde
erit euō p urinā & egestionē. Et nos di
camus ī expōe ei⁹ q̄ uomit⁹ cū farma
co uomitio nō d̄z fieri p rōes supi⁹ dic
tas. Sed facer uomitū cū re leui ut cū
aq̄ calida uel syrupo acetoso uel lib⁹
est cōueniēs ut plurimuz ī pncipiis per
oxismoz. & rō ē q̄ rāb assignat q̄a ī p^{no} p
oxismoz mē cōmouēter frequēter circa
stomachū. & lenigāf sursum a calore d̄
cola non est dubiuz ut dixim⁹ de fflate
est certum cūz habūdant repiaf in sto
macho. & in flaticis febribus mltuz sit
minera eius ī stōacho. d̄ melia & ppter
cōitatem splenis ad pte supiorē stoma
chi in uena maī^a. & si ī pncipio pox¹
uel alio tpe poxismi mā cōmouet ad p
tes intestinoz. non est dubiū q̄ o3 nos
iuuare nāz tūc p illā ptez cū colirio uel
leui clisteri & cū abstergētib⁹ ut aqua
ordei. & aqua zucarata & syrupouiola
to. & si expediret transire ad pulpā cas
sie & hoc dicit statim auic. īfra cū dicit
q̄ si iueneris huōrē d̄clīare ad stōm fac
uomē x. q̄ si fuit d̄clīa^o ad ī testina. x.
Ex q̄bus d̄cis colligif practica bilior &
dulciore solo q̄ p d̄cā cōis. Cū ei q̄rif an
ī hora pox¹ debeā euāre p uentrē l̄ uo
mitū. Dd̄m q̄ aut natura dirigit mām
uersus stomachū p uersus intestia sū
mā illuc pellit aut uidef apra tūc iū
illam pte d̄clinare & tūc dbem⁹ uoitū
puocare uel uētrē lenire sicut accidit
& tales euōes sūt cū rebus lenib⁹ uel
nulla ē rāclīa^o & tūc regulariter non
debemus euāre sm q̄ supra diximus.
Ad contraria ar^{ta} dd̄m ut appet ex di
ctis ad illud q̄ dicit de q̄rtana. dd̄m q̄
illud fit cū re leni. s. ille uomit⁹ & cōce
dit ppf̄ cōmotōez melie in ptrib⁹ stōaci
cōitate splenis ut ibidē dices. Si p̄atez
q̄rtanariū uelles euāre cū lapide lazū
li l̄ epithimo l̄ eleboro & sibi sibi nō
euāres ī pncipio pox¹ nec ī hora pox¹
Quid g^o fecerūt aliq̄ me^{ci} q̄ dederūt
ī pncipio q̄rtane farmacū & liberaue
rūt ifirmū fuerūt recti ab errore ut in
cura q̄rtana dices. Maur⁹ aut l̄ det far
macū ī hora motus huōz nō dat ī hora
poxismi q̄ est hora mot⁹ cōtra nāz. sed
ī hora motus nāf faciēdo d̄ die q̄tuor

ptes in quax q̄libz 4ta pte moue^r un^o
huōx sicut & dixit alexāder mētator
epidiay l^o p^o sup illo caplo quo ferun
tur antūpno x̄. he aut non itēdim^o mō
discutere ad rōnē q̄ dicit q̄ i hora pox
ismi mā est magis mobilis. Dicendū q̄
in illa mobilitate ualde ledit uirtutem
& iō d3 timere cuz farmaco āplius eam
ledere & illa mobilitas est cōtra ptem
morus me^{ne} est & supra musculos uer
sus cutim. q̄ si ps mouear^r ad stōachuz
uel intestina. inde euām^o eaz ut dixim^o
& in hoc non r̄grif^r farmacū q̄ euāt ex
soluendo ad aliā nā euāt cretice tēpore
poxismi g^o ars. dñt qdam q̄ seq^r si nā
non euāt i tpe poxismi q̄ est tps in q^o
d3 euāre. q̄ medicus i tpe poxismi pōt
euāre q̄ dñt apper^r p textū ifra. Et cuz
non mouet moue tu x̄. Istoz error po
na^r usq̄ ibi. nos dicam^o q̄ cōna illa ē f̄la
nā uirt^o euāt hora poxismi cretice utē
do spū & uill^o mēbrox. s3 ars euāt uten
do medicis q̄ nāz debilitāt. q̄re aut natu
ra egit crisiz hora poxi^o. & si alia hora
melius agat est s̄mo extra ppōnibus.
ppō g^o q̄ dicit ars seq^r nāz est uā. in q̄
bus pōt cōuenienter imitari. non atitē
pōt ars cōueniēter euāre in hora fortis
morus. i q̄ hora nā cōuenienter euāt. qd
aut sit de euōne p f̄lomiā dice^r p^o dicit
p^oea: **NEC CVRES FEBR** Em
i. non utaris ifrāntibus i hora poxismi
Hic aut cañ. ppona^r usq̄ infra p illud
q̄ ibi appebit. **ET OPORTET**
ut obserues. Hic ponū^r cañ. curatōis
febrū putriday q̄bus itēdim^o ad māz
itētionibus magis defmīatis. & magis
spālibus q̄a descendit ad spāles modos
euōnis & digōnis mēx. & spāles medi
cinas. itentō aut ad māz nō solū ē euō
& digō in materia. imo itentio ad eam
est phibitio eoz q̄ ipedirēt māz ab eua
cuatione & digōe. p^o g^o dat cañ. i euōe
mē icludens & cañ. i digōe. z^o dat cañ.
i phibitione eoz. q̄ phibēt mās euāri
& digeri ibi z^o. & phibent eum a sōno
p^o h3 s. cañ. pncipales h^m q̄ s sunt eua
cuationes q̄s canonizant. s. f̄lomia euō
p uentrem. puocatio urie. puocatō su
doris. uomit^o. Considerādū circa p̄mū
cañ. q̄ s̄mo q̄ dicit i oib^o ill^o pōt duplici
ter exponi. p^o i oibus ill^o. s. tribus cañ.

dcis. subtilitas eiz rēgīs q̄ p̄cipit p^o cañ
de illis d3 fieri s̄m uirtutez q̄ poxism^o
occurrat stō uactio ut p̄cip^r cañ. z^o &
d3 fieri s̄m uirtutē ut ifra appebit q̄ &
feces mūdē^r clisteri uel coliro uel aliq̄
re potata d3 fieri s̄m uirtutē & s̄l^r ab
s̄line^r a motu i hora pox^o & ab ifrātōe
ut p̄cipit cañ z^o d3 fieri s̄m uirtutem. i.
uirtutis idicatōz i hoc ut si nō tollerāt
q̄ fiat ifrātio abs̄linea^r. z^o mō pōt fieri
expō i oibus illis. s. q̄ dicē^r de euōne d
q̄ nunc pone^r cañ. Ad itellectum cañ.
dubita^r utrū i oī febre putrida opetit
f̄lomia. uide^r q̄ sic p^o gal. xi^o te^{ce} s ca^o
ubi dicit optimū q̄ ē uenā icidere non
solū i sinochis febrib^o sed i oibus aliis
q̄ ex putredie huōx sūt. Ampli^o auic.
ponit q̄rta fen. p̄mī cañ. coplo d f̄lomia
q̄ f̄lomia l3 non sit nccā est tamez siēda
efficit eiz ut nā sup māz fortis fiat. sed
hoc ē bonū i oī putrida. s. q̄ nā fiat for
tis supra māz in cōtrariū auic. hic q̄a ex
istente urina citrina ignea timet f̄lōiā
& in caplo de cura flatice non fac^r f̄lō
miā nisi qñ facit urinā grossiores & ru
bicūdiorē. Auic. soluit hic hanc qōnez
dicens q̄ si febris est de mā sanguinea
ut sinoca aut ē de mā alia ut colica f̄la
tica uel mēlica. tñ peccēt i sanguie siue
sunt mixta sanguini tūc f̄lomia est con
ueniēs. & hoc est q̄ dic^r si fuerit q̄ uin
cit sanguis q̄rūm ad sinochas aut cuz
huōre. i. cū colera uel f̄late uel mēlia q̄
uincat. i. q̄ est cā febris sanguinis. i. fu
erit q̄a illi sunt sangui mixti siue i san
guine peccātes. de moīs aut hayx mix
tionum & peccati eoz cum sanguine
plxix dixi^o sup libro p̄mo fen. quarta
uerior aut mod^o mixtionis alioz huō
rum cuz sanguine est appropinq̄r eos
ad nāz sanguis & est mod^o mixtionis q̄
magis idicat f̄lomiā. Signuz aut q̄ hu
mor sit sanguis u^o cū sanguie mixtus
est urina rubea grossa s3 rubedie q̄daz
sanguinea. & grossicie d̄bita u^o media
qñ peccat sanguis. rubedie aut magis
remissa qñ peccat f̄la. u^o mēlia in sāgui
ne & tñ magis grossa nisi phibeat opi
latio. sed rubedie magis clara & min^o
grossa qñ cū sanguie peccat cola & to
rum hoc itellexit cū dixit. cū urina est
rubea grossa. Si aut febris putrida sit

de aliis humoribus a sanguine cum quibus non
peccet sanguis nec sint sanguis mixti non
competit flatum quia facit colicos furere
& icrudit frons. Signum autem quod colica sit a
sanguine separata. & non peccet cum illa
sanguis est urina citrina ignea. i. subti-
lis in substantia cum sua tictura. & ideo si
fiat flatum timeatur quod colica vincat & exa-
cuetur nimis. & tacuit auic. signa ex uri-
na que significant quod sanguis non vincat cum
flatu uel melia. quia uides urinas albas
uel liuidas subtiles in substantia propter
opilationem. aut & si essent grosse non tamen
tincte & tunc flatum si fiat nocet & time-
re dicitur flatu & melie & cruditas eorum
& hoc auic. dedit intelligere ex his que
dixerat de signis colicis. & ex scia primi li-
bri fen. 2^a ca¹⁹ de signis superioribus ab urina
& fundat hoc preceptum super canonem. 4. fen. p^o
mi libri. Caue ne egrum ad unam duarum
rerum producas. & intelligit iste canon. 4°
de re. scilicet per id autem quod auic. dixit de uirtu-
te intellige & alia: quod 3° in hac eundem attē-
dere. sed dixit de uirtute. ut de re ma-
gis consideranda in eundem. Considerandum
autem quod dicit flatum in sinocis & in aliis
quia in sinocis est copiosior nec expedit
quod tardetur ut appebit post. Sed dubita-
tur pone quod in uno sit febris de colica uel de
alio humore a sanguine quod sit a sanguine se-
paratus & non peccet cum eo sanguis
& cum hoc habeat aliam febrem de eodem hu-
more uel de alio & cum illo peccet sanguis
an faciat flatum uel non. dicendum quod hic
est contraria indicatio de flatu & sicut
contrarietibus indicationibus 3° ad illam inten-
dere in qua est timor ita hic remanet igitur
tue extimatione. Cum autem attēdes & conside-
rabis & uidebis. quod aliis non contradicēti-
bus melius. i. minus malum est flatum & plu-
rimum de feco sic occurrere ē. & extraneum
ē quod non fiat flatum. Ad contraria ad gal.
dicendum per exponere optimum ē in sinocis
febris. i. sanguineis & de aliis omnibus. i.
de moribus aliis sanguini mixtis. & hoc
appret per id quod subdit. aluiata eorum magis
Sed si febris putrida ē de magis a lia malig-
nabili per sanguinis extractione. tunc non
aluiatur nā & hanc exponere intellexit re-
16. continetis longam autem exponere dy. lege
si placet per capitulo de flatu. Ad auic. di-
cendum quod flatum dicitur non necesse du². primo quia

omnino non est necesse & ideo non dicitur fieri. 1°
modo quia non est necesse simpliciter sicut necesse
est ei⁹ in sinocis. ē tamen necesse secundum quod ut in
febris aliis. & de moribus quod non sunt san-
guini mixte in quibus flatum non ē tamen pu-
re utilitatis. & per omnes nec tamen pure necesse
tis. sicut in sinoca ut notum. & in istis utili-
tate facit quia aliquando diminuit de magis. &
de his loquitur ibi auic. sicut appet considerari
monem suum. & ibi nos diximus
dy. autem plix ibi loquitur sermones alios
ab istis. Deinde facit sequi iste est canon in
eundem per uentrem & est 2°. & 3° docet
lenire cum rebus acceptis per os. 2° per clisteria.
3° qualiter cum lenificatione ē persequere
dum ibi 2^a. & magis dilectum apud me ibi
3^a cum ergo. Dubitatur nam lenificatio
uentris dicitur antecedere flatum. secundum canonem gra-
lem capitulo de flatu. quod dicitur textum
ad hunc intellectum fac quod flatum sequitur post
solutionem. Et nos dicamus quod lenitio uen-
tris est res que dicitur precedere flatum. ex gra-
canon. scripto libro 3° fen. 4° capitulo de flatu
mia. & istum auic. presupponit te scire ex
inde lenitio uentris dicitur & sequi in febris pu-
tridis. scilicet flatum 3°. quia flatum trahit ad
contrarium. & sic siccificat. 2° quia nā dirigit
per flatum magis aliquas corruptas uer-
sus intestina que debent abstergi. Conside-
randum quod licet auic. dicat deinde & in hoc
inuatur. quod ista lenitio fiat per flatum tamen &
si flatum non fiat quia non conueniat 3° in
febre omni putrida medicum intendere ad ue-
tris mundificationem. ratio est 3° quia contra in
febris putridis feces exsiccantur propter fe-
bris calorem. 2° quia corruptum ē & inflam-
matur in illis locis magis non solum fecales
sed & humorales quod non sint de magis prin-
cipalis febris sunt eorum intestina loca in
quibus suffocantur & concluduntur uapores
calefieri a febre & magis ipse inflammatur. & ideo
bonum est illas mudificare. 3° quia magis que
circa mesentericas ca² febris corruptum
tur resudat uersus intestina. & si non
resudaret est bonum quod dirigatur uersus
ea ne sint causa apertiois. & inflammationis
epatis & corruptiois kili tunc ad ep. ex
his 3° laudo leuitum uentris. & prope cum
clisteri ut dicit auic & placet mihi quod quod
uis febres de se asellet horis quibus in sani-
tate consuevit tamen utatur his lunctionibus
cum clisteriis & rebus potatis. Considerandum

3° q^d auic. p^recipit istā lenitionē subtilē
i. lenem. h^{ec} eīz solutō uētris d^r eē leni
tiua & mūdificatiua mērum qbus ob
uiat in ptib⁹ itestinoz non aut est p^rp^e
acceptiua siue minoratiā mēi q̄ ē cā fe.
putride l³ possit sibi accidere hoc non
tñ p^rncipaliter ad hoc auic. itendit. sed
solū itendit ad mūdificādas ptes itesti
norū cū aliq̄ re lenitiā uel leiter abster
siua q̄ mās itestinales & ptiū p^rmax mi
seraicae mūdificent & temporēt calo
rem illaz ptiūz & p^rhibeāt corruptōez
mēz & q^d talis lenificatio fieret i febre
flatica & mēlica l³ minus q̄ i febribus
magis i^r p^ratis in qbus plus accidit sic
citas nē & iō dix^t p^rp^e si fuerit illic sic
citas cūz i qbuscūq^z febribus est uen
tris siccitas tunc p^rp^e lenificam⁹. Cōsi
derandū ē quarto q^d dy. uult q^d auic.
itelligit hic de lenificatione minoratiā
i. de euōne minoratiua mēz. lenitio eīz
fecū d³ pceder^e flomīā sed euō minora
tiā seq^z d³ flomīā i febre de q̄ auic. locu
tus ē q^d apparet urina rubea grossa. Et
nos dicam⁹ q^d licet uerum sit q^d euacua
tio minoratiā pōt fieri a p^rncipio tñ i
tentio auic. est hic p^rhas medicinas so
lum linire. i. mūdificare ptes dcās ites
tinales l³ cum hoc ista habeāt aliā utili
tatem saltē qā tēporant calorem febrilem
alterādo non aut itendit auic. p^rp^e
minorare minoratione q̄ ē d^reterminata
mē euō sine diminutōe mē q̄ est cā feb.
nam iste medicie nullā p^rp^{az} euānt ma
teriam. s. aqua ordeī & sirup⁹ acetosus
nec & syracost paucū. i. pauca māna. l³
eīz māna euacuat colāz hoc est cū ē m^p
ta & non pauca & lenis euāt uñ datur
añ digōz ut auer. s. coll³ cap^{lo} de māna
oēs tñ coicāt i lenificationis opatione.
i. subductōis uētris. de hac aut q̄retur
in fine horū cān. Cōsiderādūz qnto q^d
quatuor res dāt ad uentrē leniendū. p^r
ma est aqua ordeī. 2ª siracost. i. manna
pauca & aqua ordeī ut dissoluāf māna
cū aqua ordeī. 3ª est syrupus acetosus
s. cum aqua coi. non d³ p^rponi l^ra. si^t aq̄
ordeī & syrupus acetosus qā i^rfra p^rhib³
mixtionez aque ordeī & sirupi acetosi
4ª res est māna p^rdicta addito sibi syru
po uiolato uerbi grā. māne dragme mē
die sirupi uiolati drag. i. uel. ii. & hoc ē

qñdo p^r aliquēz dcāz triūz non sit sub
ductio uentris. & hoc ē q^d dicit & si nā
fuerit lenis. i. si non leniāf p^r aliq̄ triūz
rerum p^rdictaz da hanc q̄rtam qā ē res
lenitiuor q̄ aliq̄ illarum ut notum est
u^p aliter & si nā fuerit lenis. i. si febriles
non fuerit ex nā sua stipticus tūc non
des aliq̄ illaz triū qā non lenificabunt^r
ab eis sed statī da māna cūz sirupo uio
lato & hoc est q^d dicit in eo q^d ē si^t sir
acost. i. māna adde q^d sit sicut sirup⁹ uio
lat⁹. & p^r hoc q^d dicit si^t siracost itellig^t
& ei silia ut casseā. & p^r sirupū uiolatu^z
itelligit de uiolis recētib⁹ ut p^rea d^rcla
rabif. Cōsiderādūz 6°. q^d d^r sit ultitas
lenitio. qdā exponunt q^d lenitio sola d³
fieri qñ p^rparās ad flomīā q̄ lenitione
sola feces purgēf. Alii dicūt q^d euacua
tio statī post flomīā d³ esse sola lenitio
Alii q^d i p^rncipio añ digōnē solū debes
uti medicīā lenitiā. Et nos dicamus q^d
auic. uult q^d ultimata siue final^r opatio
q̄ itēdit p^r has quatuor medicinas dcās
est lenificatō uētris non fluxus uētris
q^d minoret māz uel eradicet non solum
mō eradicatiā laboriosa u^p minoratiua
qā si tu itēderes solutionē laboriosam
fortē & fluxū de mā appropata utere
ris aliis medicinis dicēdis & hoc est q^d
dicit sit ultimitas. i. ultimata itentō q̄ i
tēdis p^r has medicinas lenificatō nō solu
tio laboriosa nō fluxus qā si intēderes
ad fluxū oporteret trāsire ad alia uer^t
grā scamoneā uel agaricu^z uel reubar
barz. Cōsiderādū 7°. q^d l³ hec lenitiua
sint etiā tñ cū hoc sūt digestiā apran
do māz ut sirupus acetosus & p^rparan
do uias etiā. **ET MAGIS DILE**
CTVM APVD ME. Hic docet le
nire uētre p^r clisteria & ponit ex qui
bus fiunt ista clisteria. Cōsiderandū
q^d clisteria sunt magis dilecta q̄ minus
uirtutem debilitant & hoc est q^d dixit
s^m ultimitatē q̄ idigeret in uirtute. i.
s^m ultimā itentionē q̄ hab³ ad uirtutē
q̄ est eius obseruatio. & iō i libro de fer
maciis p^rcipit uti clisteriis qñdo uolue
ris uel s^m ultimitatē q̄ idigēf in uirtu
te. i. potētia. s. euātiā. sed ultimū in hoc
erat lenitō non fluxus sed ad leniēdū
adhuc clisteria sunt magis dilecta quia
securia sunt. & nō dixit coliria qā illa

solum excitant & non leniunt. Considerandum 2° quod licet clisteria sint in hoc magis dilecta tamen si indiges alio sumendo per hos facias sine lenitio sine & alio euacuatio ut posterius appebit & quibusdam plus nocet clisteria quam si possumant lenitione. Considerandum 3° quod gal. 4° tera. clistericat itelligenter cum oleo ras uero in 16 continetur 2° capitulo clistere facit hoc. vitellina oui duo olei ros. un. ii. uini cocti un. iii. & aque ordeii quantum sufficit melius autem uero mihi clistere auic. in quo est absterfio per succum blitis quaz uocat silcam & est blitis minor que est calida & sicca. Alia blitis dicitur olus iamenum ab auic. & est fra. & est blitis lata & si uis infratorem uteris illius succo. uero & gal. in duobus capitulis loquitur de blita 2° alman. in zucaro rubeo & est absterfio in uitello oui & oleo uiolato est lenitio in oleo uiolato infratorem & lenitio in baurat i. sale est exiccatio ad exitum & quod si absterfio. nos autem utimur clisteri ex decoctione malue & pulpa cassie & oleo uiolato & zucaro rubeo & sale. Dubitatur utrum in febribus acutis sit licitum uti clisteriis acutis. uidetur quod sic quia in apertis epatis gal. clistere facit cum decoctione collognide & centauree ut appetit 13. tera. penultio capitulo in contrarium est auic. hic. Dicendum quod cura regulari in principio februm putridarum non debemus uti clisteriis acutis. 10° quia ista non deferunt feb. imo nocent quia inflamant. unde libro primo fen. 4^a. dixit auic. de eis que producant ad febrem nec rationem me. quia in principio sint crude non sunt euacuande regulariter. ut dicemus. uero & in usu clisteriorum acutorum auic. uoluit quod melius essent digeste ut apparet 3° canon fen. 16. capitulo primo in cura colerice. digestis autem mellebus possumus uti clisteriis acutis. sicut in medicinis aliis emulantibus exsoluendo & prope cum matere sint digeste in partibus aptis ad intestina inferiora declinare sicut aliquod melle in coactu epatis & prope cum sint difficilis morbus & sic facit acutum clistere gal. 13. terap. quoniam aliquid durum apertis epatis remanerat. cura tamen coacta ex aliquo accidentaliter fe. putride possemus uti clisteriis acutis siue in principio siue in processu cum illud accideret nostram intentionem ad se conuerteret

uerbi gratia si esset multa fecum siccitas in intestinis & opilatō quod per clisteria unctiosa non possent remoueri uero indigemus fortibus in hoc capitulo sicut polipodio cartamo turbit & siliis additis cum aliis ut apparet 3° canon fen. 16. sicut etiam si timeremus casum in subet per apoplexiam aut si homo esset multorum crudorum humorum in partibus inferiorum intestinorum euaporatiū grossas uentositates ad caput & per pres uentris & multi sunt alii casus quibus cogimur clisteria facere cum decoctione agarici & siliis febribus putridis. Auic. 8° posuit canon in clisteri competentem in cura ordinata uel regulari febre putride. & 10° & dixit cōis in uamēti quia cōis inuat in omni putrida febre cum est lenitio sua lenitio non fluxus uentris non solum laboriosa. CVN ERGO. Hic ostendit quod per consequendum est cum lenitis. & uult quod si nā obedit per hoc quia homo ex hiis fecis fiat fluxibilis uentre potest tamen uti lenioribus. Considerandum quod hic sermo potest referri ad medicinas & clisteria. primo potest referri ad medicinas quia in principio febris putride tu indigebas ad leniendum uerbi gratia manna syrup. uiolato cum 8° tu dedisti hoc sepe uel bis uel semper quod ter uisus est si nā sit obediens quia de se infirmus postea bene adsellat non expedit quod des hoc amplius sed sufficit tibi res debilior. ubi gratia sola aqua ordeii uel solus syrupus acetosus & inuit per hoc auic. quod si lenitum quod dedisti in principio debilis inter omnia lenitia ubi gratia aqua ordeii subtilis & ex ea rēdet tibi lenitio potest etiam desistere ab ea si tibi uidetur. dixit autem fortasse aut quia tu incepisti in principio a lenitio ita debili quod non repit eo debili & tunc non posset permutari ad debilius nisi per minorem dosim aut dixit hoc per occultas dispoēs sola extimatōe cōprehensibiles. uerbi gratia 13 dato lenitio nā fuerit obediens hodie tamen potest cadere extimatō medici quod si cras uel postcras nō detur iterum iste fiet durus uentre & nō precedet ista lenitio quod uero incepisse stabit 8° in hoc exercitatu medici arbitrio. eo demmodo hic sermo refertur ad clisteria in quibus potest fieri permutatō de magis absterfio & lenitio ad minus unde poteris dimittere succum blitis & baurac.

& zucarum rubeum. & esse oter⁹ aqua
ordei & oleo uiolato. Consuetum fuit
nobis hic dubitare an stantibus duob⁹
indicationib⁹. s. s. f. l. o. & medicine debe
at p^rmitti s. p. e. m. i. a. uel farmacia. Et dica
m⁹ q^d si hec q^o querit de farmacia que
euacuat exsoluendo sermo i hoc e pro
lixus in scia p^rncipio^r & ibi discussim⁹
si querit de lenituo ut sirupo uiolato
& manna & cassia uel & de clisteri con
simili isti quorum intentio est fecu³ ab
intestinis eductio & materie^r ibi cor
ruptarum dico q^d p^rmitti debet lenitio
cum clisteri ut magis dilecto uel re po
tata q^a s. p. o. m. i. a. fieri non d³ fece exⁿte
sicca in itestinis & exⁿtibus hui⁹ m^e
bus corruptis sicut accidit eis: q^d in di
gestionez passi sunt p^rmo can. fen. quar
to caplo de s. p. o. m. i. a. & gal. xi. tera. unde
3oar in febre sang^{ea} p^rmittebat uentris
lenificatione cu³ re potata: sc^a tⁿ s. p. o. l. a.
utimur his lenitiuis. l³ 3oar fecerit illd
forlan p^rpter quasdam alias mas pecca
tes aliis a sanguine omixtas san^{ti}. De
inde fac. hic est can. in euone p^r urina³
& est can. 2⁹. Considerand^u hic d^{nde}
dicit ordinem. nam an^q den^r prouoca
tina o³ p^rcessisse s. p. o. m. i. a. si expediret leni
ficationez de s. p. o. m. i. a. p^rbatum est 8^a ca^o
de cura effⁱ ex oppi^{one} & 8. terap^etice
q^d aut oporteat lenificari uet^re e notu^m
Si ei puocatia iueniret mas malas cor
ruptas i itestinis exuberantes mouer^et
ipsas uersus epar & uenas. Considera
dum 2° q^d l³ p^r hec puocatiua fiat euo
tⁿ fit principaliter dig^o m^erum. s. diui
sio & subtili^o grossar^q plus reperi^u
tur & aptio uia³ ta uenar^q q^u poror³
& hoc e q^ddam dig^o. s. uias p^rpare ut in
telligif ex omento affo. cor² u¹ q^s u^{lt}
purgari cu^m hoc tⁿ euacuat mas p^rcipi
tares eas in uias uene & educendo eas
pillas. Considerad^u 3° q^d hee puocatia
sunt diuersa s^m diuersitate m^ere. si e³
materie sint grosse uisose puocatiua
sunt calida & sicca. & in hoc diuersifi
cata s^m diuersitate m^ere in illo ut qui
busda^m sufficiat radix petrosilini uel fe
niculi qbusda^m cu^m his radix apii & spgi
& brussi in qbusda^m o³ transire ad met^u.
& sili^a. Si aut m^e sint colice cu^m syrup.
acetoso simplici dabimus decoctionez

seinum coit³ fr^ore. & totum hoc auic.
innuebat cum dixit & sili^{bus} dixit au
tez decoctoe. i. cu^m decoctoe uel. i. q^d fiat
syrupus acetosus opositus cu^m his radi
cib⁹ & sili^{bus}. Considerand^u 4° quarto
q^d d^{nt} itentione auic. appet q^d diximus i
tractatu de syrupo acetoso & itelligif
pticulariter i pticularibus caplis cure
infra q^d usus syrupi acetosi. simplicis e
prior ad uentris lenicionem l³ & ad di
gestionem. Sed usus syrupi acetosi com
positi ut e ille q^d decoq^f cu^m radice apii
est posterior & factis lenificationibus
& q^usi aliqua p^rparatoe in ma p^rcedente
& hoc inq^{tu} ipe e puocas fortiter lic³
ipse met syrupus copositus sit & p^rpa
ras mas euoni ut p^rdiximus. deinde fac
ipsuz sudare hic e can in euoe p^r sudore
& est 4⁹ Considerad^u q^d auic. dicit deid
& uult q^d puocat^o sudoris no fiat nisi
p^rcedetibus oibus p^rdictis & p^rmo s. p. o. l. a.
si s. p. o. m. i. a. indicat na stante plenitudine
euabili p^r s. p. o. m. i. a. medicina puocas sudo
rem dissoluendo illam auget & pone
ret corpus in piculo d³ & p^rcedere leni
tio uetris & hoc est q^d q^usi semper est ne
cessaria & hoc ne prouocans sudorem
mas intestinales corruptas mouet uer
sus uenas. Dubitat^r utru³ medicamen
puocans urinam p^rcedere debeat ante
puocationem sudoris. & dicamus hic
breuiter q^d medicame puocas sudore³
est duor³ mo^r unu^m ab extra approxi
matu^m q^d facit illud t^rpara caliditate app
ietes poros & leiter trahere mas ad ex
teriora sicut fricat^o debita coopertura
panor³ iuncto ex oleo camoilio & sili
bus aliud e puocat^m sudoris ab intra
approxiatu³ q^d facit illud eliquando &
subtiliando mas & mouendo illas uer
sus cutim. & s^m hoc medicame potest
ee puocat^m urine & sudoris s^m diuers³
aptitudines corporum in uis urine &
in aliis m^ebris. & ineptitudines. nam
radix feniculi subtiliando sanguinez &
q^usi eliquando in hoib⁹ aptis in renibus
ad receptionez m^eru^m. & habentib⁹ for
te attractiu^a i renibus puocabit urin^a
in alio uero homine faci^edo eliquone³
uaporosa debiliuz renu^m in trahendo. &
raro in poris uersus cutim prouocabit
sudore³ et multa sili^a istis potes i hoc

considerare. Ex quibus apparet quod medicina
puocans sudorem sumpta potest fortior
quam puocans urinam. cum comparatur ad ean-
dem naturam. nam puocans urinam subti-
liat humores ad aquositate & facit eos
transire ad renes & iuuat in hoc a renibus
trahentibus aqua quia proprium est eorum aquo-
sitate trahere de humoribus. Sed medi-
cina puocans sudorem subtiliat ad aquo-
sitate quasi uapores uel subtiliores
debent penetrare ad loca strictiora quam
sunt uiae urinales. & cum hoc non iuuat ad
attractiuum membrorum sudantium. id est cutis
affinitum sicut iuuat urinatiuum medicina a
membris urinalibus. dicitur ergo quod medicina
puocans sudorem primo. scilicet uias dilatando occurrat
ab extra licet possit cadere in usu statim scilicet
aliqua minoratio uel lenificatio secu-
rius est tamen quam euersiones & puccationes uri-
ne precesserint si erant materie debiles
precipitare in urinam uel si erant in uenis
opilationes indicantes huiusmodi puoca-
tiuam urine. non ut puocatio sed ut appi-
tiuam uiae puocans autem sudorem modo
conuenientius est ut precedat. & illud quod
urinam puocat. scilicet quod puocatio urinae dicitur
antequam illud sicut debilius & motuum ma-
terie ad uias urinae quas mouere ad ui-
as sudoris esset difficile. nam autem quoniam uult
potest melius puocare sudorem quia melius di-
stinguit materiam a materia. Cum ergo auicenna con-
siderauit ordinem predictum in arte dixit de
de fac ipsum sudare & explicauit de su-
datione leui cum dixit aperiri meatus. id est api-
poros. & si hec puocatio sudoris debet
sequi predictas euersiones ergo multo magis puo-
catio sudoris fortis. galenus autem xi^o tera. puo-
cationem sudoris uoluit posse fieri scilicet
euersione. unde dixit euacuato ei corpore licet
rarificare pharmaco tepidum habente calorem
quale est oleum camoillinum. Considerandum
est post hoc quod primo hic potest dupliciter exponi
primo quod auicenna uelit te debere iungere cor-
pus fricare cum medicamine composito ex
oleo camoille uino albo aqua tepida. quod
mixta sunt in proportionibus que tibi uide-
ntur aperiri poros. & mouent materias
uersus cutim & sudorem. & hec expono con-
sonat superficie textus & interpretatio ras id est
continentis. Alio modo potest exponi quod auicenna
precipit puocationem sudoris & apertione
pororum cum tribus auxiliis. primum est iun-

ctio & fricatio ex oleo camoillino & hoc
est quod dicit. sicut iunctio ex oleo camoil-
lino &c. & fricatio & absterasio fiat in hac
unctione. & hoc quia timet ex viscositate
olei oppilationem si non fiat fricatio qua
subtiliet oleum & cum fricatione abstergas
& quod est domesticus auicenna. intelligit hoc
frequenter ei auicenna. dicit fiat iunctio ab-
stergendo & hoc quoniam uult ne olei visco-
sitas oppilet & propter alia que nunc obitto-
rum auxilium est potest uini & hoc est quod dicit
auicenna. cum uino albo. scilicet potato liphando il-
lud secundum quod illud uult conuenire. 3° auxilium
est balneum siue fomentatio cum aqua dul-
ci tepida. & hec expono est conformior dictis
galeni. xi^o tera. unde dicit totum corpus antequam
eueniatur rarificari non oportet euacua-
to autem licet rarificare &c. per oleum camoilli^m
& in hoc tempore uinum aquosum. id est album sub-
tile bibulum uniuersas mouet excreatio-
nes. id est euersiones & balneum eucratum ex dul-
ci aqua & primo auicenna. est idem quod sermo
galeni. tamen sic componitur deinde scilicet euersione fac-
ipsum sudare & aperiri meatus. id est rarifica eum
cum oleo camoillino & cum potu uini
albi subtilis. & cum balneo aque dulcis
tepede. ET SI FEBRIS. Hic causa
est coniunctus dictis statim nam iunctio cum
rebus calidis licet temporis debet fieri in
omni febre. imo si febris fuerit acuta. scilicet
multe flammæ unde corpus dissoluit. &
tendit in etiam non iungas cum oleo camo-
nille. imo cum unctionibus. scilicet frigidis ut oleo
violato & nenufarino & silibus & em-
broca. id est epithima cum epitimatibus frigidis
scilicet ut aque rosæ spodio sandali & capho-
ra & succis frigidis sed expedit. quod autem em-
brocatio possit exponi. id est epithima appet
ex primo libro fenestrata causa de embrocis in
libro gerardi extra. & hic causa. appetit in
fira causa de regie febrium acutarum. Quid
SI INVENIS. Hic est causa in euersione
per uomitum & cum hoc loquitur & ex consilio iu-
ditio de euersione per uentrem. & uult quod si materia
declinat ad stomachum. scilicet per superius fac ipsum
uomere. si ei non declinaret non oportet puo-
care nisi ex alia causa unde galenus. xi^o
tera. si a casu quoniam impetu ad os uentris
ferant per uomitum aliter autem non oportet
propter naturam puocare & si declinat ad
intestina solue uentrem. Considerandum
primo quod hic non dixit deinde ad ostendendum

q̄ talis puocatio uomit⁹ aut lenifica-
uentris nō habet ordinē ad p̄dcā s̄ s̄iū
aū f̄lōiā: siue p⁹ uides incitationē ad
uomitū puoca illū: & sic de auxilio p
uentre: siue aū dationē syrupi siue p⁹
& siue aū sudorē: siue post sudorē. Cō
siderādū 2° dicit i p̄mis du⁹ exponitur
p̄mo. i. in p̄paratis ad uomitū &. 2° in p̄is
i. in p̄ncipio uel i uel p̄ticulari q̄uis n̄lā
alia f̄cā sit euō. si uideas eum nausēare
non phibeas. imo puoca uomitū igit
multo magis in p̄cessu iam f̄cis euōib⁹
Considerādū 3° q̄ res dñr non diuerse
a cōsuetudine q̄a non diuersificā a re
bus q̄bus sani utūtur sicut sirup⁹ ace
tosus simplex. nā aqua zucarū & acetū
non sunt diuersa a cōsuetudine sanorū
uel dñr sit q̄a non diuerse a rebus q̄rū
usus cōsuetus est multum febrisitātib⁹
& talres & est syrupus acetosus. ē eī
cōformis reb⁹ q̄b⁹ utimur in febricitā
tib⁹. s. aque ordeī. & uino granatorum
& s̄ilibns ip̄e & est quo s̄uete in febrī
citantib⁹ utimur. & quocūq̄ exponat
dixit hoc. ut uomitus non fiat cum re
forti sed leui nō diuersa a cōsuetis. Con
siderādū 4° q̄a dicit cū aqua calida cuz
nā mouet hūores &. q̄a si nā non moue
ret hūores ad uomitū non eēt intentō
ad uomitū. & tūc posset dari syrupus
cū aqua frā. Sed cū uis ex eo uomitū
aqua frā phiberet illū. & q̄uis cū ea fi
erēt non sic lauaret stōachū sicut lauāt
cū aqua calida uel dixit hoc ut def̄mia
ret s̄monem cū dixit. si iuenis hūorem
declinare ad stomachū taliter. s. q̄ nā
moueat ad uomitū & hoc est cū decli
nat ad stomachū supius nō ad stōacū
iferius & non diuersifices eā nāz. s. a pte
sue euōnis. uñ eī reperit nā ide ducere
o3 ut dixit p̄po. Considerādū 5° q̄ i
signis declinatōis mēi ad itestina posu
it rugitū & est notū. & descensum fe
cis. i. sentit q̄ mā mouet uersus iferius
ifirmo narrāte uel. i. sentit mordicatio
nem circa finez itestini recti tūc adhibe
q̄ soluat. s. p̄ os ut cassia p̄ māna uel si
milis uel cū clisteri uel cuz collirio. Ad
intellectum dictorū & dicendorū est du
bitandum utrum medic⁹ q̄ p̄cessit i cu
ra putridarū febrīū cū q̄nq̄ cañ. dictis
immediate q̄ sunt cañ. in q̄nq̄ mois euō

nūz minorauerit uel euāuerit māz pu
tride febris. uñ q̄ sic q̄a oēs sunt cañ. i
euōne fienda sed non sit euō nisi māz a
corpore educat. Ampli⁹ de his cañ. est
cañ. i. f̄lōiā q̄n mā est sanguis s̄ f̄lōiā
sanguinem euāt. In otrariū a⁹ q̄ saltez
de his cañ. aliquis non sic euacuet māz
febris. p̄mo q̄a cañ. 2° est i lenificatiōe
uentris a fecib⁹ & mēb⁹ i intestinis re
pertis q̄ nō sunt necō cā febris. Ampli
us puocatio urine q̄ hic precipit non
est ad finem purgādi p̄ urinā sed ad fi
nē digerendi māz q̄a puocās urinā ut
puocās est euacuās p̄ uia urine s̄ eua
cuans p̄ urinā phibet aū digōz q̄a est
cōmotiū mē illi⁹ ut notū ē. Nos p̄ dis
solutione huius quōnis. p̄mo ponem⁹
casū de f̄cō & quo mō cū d̄cis cañ. me
dicus practicat. tu medice supuenis
febrienti i q̄te febre putrida si uideris
indigentia f̄lōie f̄lōia p̄ p̄m cañ. & ha
beas i hoc mēti cañ. i. f̄lōia quos o3 sci
aū istūz cañ. ex libro p̄mo sequēti noc
te uel sequēti mane lenifica uentrem
cū cassia & sirupo uiolato uel māna &
si lenitione sufficiēte. posse fieri cum
clisteri ut magis dilecto facias. & si cre
dis q̄ sirup⁹ acetosus uel aqua ordeī uel
ābo. s. unum post reliquū ut sirup⁹ aū
& post aqua ordeī ut appebit in alio ca
pitulo leniet uētem facias & cōseqr̄is
ex hoc digestiui exhibitionem. & leni
tui uentris & hoc sit p̄ s̄m cañ. his f̄cis
cū duobus p̄mis cañ. iam tran s̄ierunt
sup tuo febrīte aliq̄ dies. vbi grā tres
tps est p̄cedere ad syrupi digestiuiorē
& potentiorē cuz iā intestina sint mū
da & incipiam dare in aurora syrupū
cōpositū f̄cū cum radice apii uel feni
culi & similib⁹ nec cum hoc obliuiscas
2° cañ. de lenificatiōe imo otinuo uolo
uentrem esse lenem cū clisteri uel alio
s̄m q̄ uenit & si uidef̄ mihi aperiā po
ros cum unctione ex oleo camoille aut
alio sudatorio uter ut iā p̄cessi cū q̄ru
or cañ. & quocūq̄ tpe uideo māz decli
nare ad uomitū iuuabo nāz ad illū. uñ
si aū f̄lōiā uel si post illam uel si illa nō
sit f̄cā uidero istū febrientem nausēare
effectāte uomere potabo cuz sirupo
acetoso uel alio cū aqua calida & iducā
uomitum. iam igit febricitās tuus est

rectus cū 5. cañ. 2° pro solutiōe qñis
clariori spālī dicemus d' euōne p ffoiā
fm fmū cañ. Et dico q ffoia statī a pñ
cipio facta si febris sit sinoca euāt māz
uē de illa minorando. imo de illa aliqñ
eradicando cū p ffoiā homo statī libe-
ratus est. si autēz febris sit de mā alia a
sanguine sit tñ sanguini mixta. Dico
q medicus ffoāns accñlīr minorat māz
illam. Rō est qā p se minorat sanguinē
& qā ille humor q fecit febrez ali^o a sā
guine est sanguini mixt^o. seq^r sangui-
nem i euōne & exit sīl cū eo. & sic mi-
noratur. Remanet g^o qō de cañ. qtuor
an medicus operans cūz eis euacuet si
ue minoret de mā febris putride. & po-
nam^o duas distinctiones. p^a est q latuit
expositores fmōnū auic. q minoratio
mē febrīū putridarū est duplex. una
ppā q abscindit. & euāt ptez hūoris q
est cā febris sepādo eum & eligēdo ab
aliis hūoribus ut purgās colāz. uerbi
gratia. scamonea in 3^{ana} uel purgās ffa
ut turbit in fflatīca febre & lapis lazuli
in 4^{ana} et hec euō cūz p eam euāt pars
mē & ps tanta remanet que pōt tener
febrem uocaf minoratiā euō ppā. Cū
autē hec euō totā educit māz saltī totali-
tate q tollit febris absq suspiciōe re-
cidine. per notabile residuū mē uocaf
eradicatiā & hoc significant ipsa uoca-
bula. Alia est euō minoratiua nō ppē
qā non est euō mē appropate febris sed
est euō mēz coif & nccō diūctarū. At-
tende g^o diligenter p distinctiōe 2^a q
in febribus putridis nccō est duplex
mod^o mē. una est mā appropata. uerbi
grā. ffa cotidiane & colera 3^{ane} siue iste
mē sint cē diuncte ut colā actu putrida
3^{ane} siue sicut cē añcedētes nccō ut ffa
non putridū tamen peccās talit^o q si in-
maneat nccē est illud putrefieri. & fieri
cā diuncta. & euō q euāt istum appro-
patū hūorem dicif euō uere minorati-
ua uel eradicatiā. dixi autē siue sint cē
añdētes nccō ad differētiā cāz quas ac-
cidit eē añdētes & hoc de reliquo sub-
tiliter itelligenti cū pcelare nō possuz
Alii sunt modi mēz in febribus putri-
dis q non sunt mē ppē febris nec diūc-
te nec añdētes nccō sed qdam sunt ne-
cessario diūcte uel reperte in febricitan-

tib^o in oī eīz febre putrida cū sit distē-
perātia caliditatis in toto. & spargens
uapores putridos p corp^o nccō circa p-
tes itestīnōz & stōachi scā īflāmatiōe
& latiōe putridōz fumoz fit aliq cor-
ruptio uel alteratō uel quocūq noīar
uis in fecibus & kilo & mucositatib^o
ibi reptis & in mēbus & circa mēserai-
cas. un & imaginari debemus uapores
grossos & malos ab eis & in eis cōsur-
gere & hec corruptio mēū circa pma
nutritia l^z sit nccō fies in oī febre putri-
da est tñ in hoc diuersitas l^z febres. &
loca materiez in eis & fm diuersitatis
hoīnū i dispōe ptiū stomachi & itestio-
ruz. & hec diuersitas nō est pua. Nccō
& secūdo i omni febre putrida unctuo-
suz & serosum siue a quo sum sanguis
recipit aliq infectiōe ppē eandēz cali-
ditatem & putridos uapores & qā ille
ptes sanguinis sunt apte īflāmmari &
infici nec uolo p pueriles īstantias mol-
lestari. dicentes g^o in omni febre putri-
da esset una alia febris de 1° aquoso. &
seroso inflato & infecto. Dicem^o eīz q
ralis infectio sanguinis q sit in oī febre
& nccō seq^r in omni febre non est in-
flato & pmutatio sufficiens ad facien-
dum febrē nec est retinibilis amota fe-
putrida sed h^z esse dependens: hoc itelli-
gunt q nostra dcā uiderunt sup pmo
de defe. fe. Dico 3° q nccō in omni feb^e
putrida o^z uapores qui īsensibilī p po-
ros a sanis egrediū īgrossari mltipli-
cari & malignari qā uapores putrido-
rum humorū sploz ad ambitū corpis
grossiores & peioris sūt hiis q īsūt ho-
mini fm nām & fm hanc cōsideratōez
in oī putrida febre ex illoz uaporum
grossicie est poroz aliq oppilatō et pro-
hibitio tñspiratōis p eos quīs isti ua-
pores cōsurgentes a putridis hūorib^o
cōpati inter se habeant diuersitatē m^o
tam in grossicie & subtilitate & alias
differētiās pportionales hūorib^o a q
bus cōsurgūt l^z tu dices isti uapores
dbēt reduci ad cāz cōiūctā fe. & n dñe
dici de summa materiez nccō cōiūcta-
rum febribus. Dicendū p^o q uapor
q reducif ad cām cōiūctam febris ē ua-
por putridus surgens ab hūore putri-
do qui ē cā cōiūcta sed p^o illū uapores

sunt alii uapores in febrile q surgūt
ab aliis hūoribus non putridis q sunt
uapores mali & sunt ex eis grossi quia
forti & innāli calore & ps grossa suble
uat & ingrossat ex mixtione putrido
rum uaporū & de his est sermo. 2° di
cendū q uapor surgens ab hūore pu
trido q reducitur ad cām cōiūctā febrī ē
uapor q ad cor ptingit & iste si ptingat
ad cor pōt tñ p cōcaua uenarū & arte
riarū exire. s. cū expiratōe. s. ps eius. &
ps pōt trāsire p arterias tñ cor pellit in
illas sed uapor q surgit ab hūore put
rido q non ptingit ad cor sed fertur ad am
bitū corporis non est cā febris sed ne
cessario cōiūctus febrī uel quasi nccō p
saltem ut pñmū hoc dico pp̄ molestā
tores. remouendos & pp̄ quedā nra
dicta in qōe de plongatōe febris & si
subtilit̄ cōsideras uapor q ip̄mit in cor
caliditatē putredialē. i. se. putredā si gra
datim pellit a corde in membra parte
rias uel p arterias & uenas n̄ quocūq;
in mēbra ferat post actōē suā in corde
est de summa materierū nccō cōiuncta
rum febribus & non est cā febris n̄ ei
causatio febris putride a corde i mem
bra est p uaporem putridū imo est de
latio quedam p sanguinem & spūm q
uis null⁹ uapor putridus cū attigerit
cor in membra portet sed accidit istū
uapores. s. prem eius nccō portari. hec
sunt plixē declarata i qōe nra de p
longatione febris. Concludamus g^o i hōie
oī febrile putrida febre repiri nccō
tres modos materierū icōuenientiū p̄
māz pp̄az que est approbata cā febris
unus mod⁹ est materierū circa ptes sto
machi & intestīnorum & pp̄iquarū p
riū q materie sunt fecales & kilose &
mūcose & uapores grossi ibi reperi. &
cōsiles istis. 2° modus materierū ē unc
tuositates. & uiscositates siue serosita
tes sanguis i oībus uenis ex quo contī
git & humiditates membrorū imutari
3° mod⁹ ē uaporis grossi. & icōueniē
tis qualitatis sp̄s p corpus uolitantes
p cōcaua uenarū & arteriorū & tran
smeantes p uniuersos poros corporis uer
sus ambitū & hec materie licet nō sint
cā approbata febris nec cōiuncta nec
aīns nccō tñ uirtutē impediūt & gra

uant & earū minoratōe & eductōe forti
ficatur & alleuiat uirt⁹. has g^o māz uo
co materias nccō uel quasi nccō sequē
tes uel repras uel cōiūctas febrīb⁹ pu
tridis. diximus & supra aliq̄s māz con
tingēt cōiungi febribus putridis & i^{te}
sunt que non repiūt in omni febricitā
te febre putrida sed cōtingit in aliquo
reperi. uerbi grā. q in aliqua febre pu
trida. uel colerica uel flatica uel melan
colica. aliq̄s humor coleric⁹ morietur ad
os stomachi uel aliq̄ mā flatica bulien
do inflāmet & ascendat & ad stomachū
uel isti humores prūpant ad intestina
& multos alios modos p̄ticulares ma
terierū inuenire poteris s̄ oēs tres mo
dos materierū dēarū q modi p̄ticulares
materierū erūt cōtingenter cōiuncti fe
bri putride l̄ isti sint manifestius appa
rentes s̄m stomachū & intestina & tu
considera. Cum g^o iaz apparuit nobis
q sunt aliq̄e mē que nccō cōiūgūt
febribus putridis quīs non sint cē aī
tes nccō nec cē cōiuncte & reliq̄ & q
contigēter cōiungūt. Dicam⁹ q euō
istarū mēz posito pro possibili q ex
toto euacuarentur non debet dici ue
re euacuatio eradicatīa. qā n̄ eradicat⁹
ex hoc febris. posito ei p possibile q ē
impossibile q totū corruptū uel pmut
atū circa intestina tolleretur. & tota s̄a
guis infectio pendens a uaporatōe pu
trida tolleretur & si totū illud aquosū
siue serosū & unctuosū ifectū euāret
& q totus uapor malus sp̄sus i ambi
corpi trāspiratōe tolleret. & sol⁹ hūor
putridus & uapor solus q cor attigit
remanet adhuc iste esset febriens. feb.
putrida g^o minoratio istarū materierū
infectarū non debet dici euacuatio mi
noratīa pp̄a qā non est minoratio pp̄e
materiei se. sed est minoratio materierū
cōiter necessario cōiunctarū febrīb⁹
putridis uel contigēter & ideo pp̄^o no
men est corporis exiccatio & ideo auice.
uocauit eam minorationem & exicca
tionem. i. minorationem que est qdā
exiccatio & uidet⁹ q apd arabes uoca
bula hec s̄p̄ iuncta. s. minoratio & exic
catio significant istam euacuationem
minoratiuā istarū materierū cōiūc
tarū febribus necessario uel contigēt

Ego aut solebā uocare illā euacuatōez
cōem ad dām minoratiē ppe q̄ mino-
rat appropriatā mām febrī putride. &
uoco illam euōem cōem q̄a est euacu-
atio materiei cōiter coniūctāz oib⁹ fe-
putridis. In oib⁹ enim putridis repiū-
tur ille materie fū mōrū & cōtingit re-
piri materias contingenter cōiunctas
l3 i h⁹ sit mltā diuersitas s̄ diuersitatē
putride febris ut diximus & s̄ corpis
diuersitatem. His distinctōibus &
cōsequētib⁹ ex eis pmissis pona⁹ nouē
ppōes. p¹ ē q̄ quousq̄ stat feb. pu. stat
intentio expurgatōis hāz mēz. Rō q̄a
quousq̄ stat febris putrida conti¹ hee
materie reperiūtur q̄ aggrauāt & im-
pediūt uirtutem g^o stat medici intētō
ad eas. 2^a ppō est euō uel mīoratio mē-
rum intestinaliūz & ppinquaz illis ē
cū lenitione tētris s̄m q̄ intentōnem
clisteria sunt magis dilecta euō mēz
aquisarū infectarū in uenis est p̄ uri-
nam & cum hoc pnt & sudore educi.
euacuatio uaporosarū est p̄ trāspiratō-
nem. s̄ poroz rarificatione q̄ & faciūt
medicinē sudatiē. Contra g^o in ethica
& in habente effi. essent hee itētiōes.
& possemus dare has medicinas & op-
ari cū eis. Dicendū q̄ tales corruptio-
nes materierū non sic fiūt i effi. & eti-
cis sicut in putrida ppter multas esse
putredines. & concesso q̄ in ethico eēt
infectio aquositatis & tūctuositatis s̄a
guinis talis qualis est in habēte putre-
dinem & in utrisq̄ eadem consurgerz
ratio uel itētio contrarietatis tñ nō sic po-
test fieri apte puocatio & sudatio i eti-
cho sicut in hūte putredinez. imo time-
remus illud in eis timore exiccationis
3ª ppō si medicus agat in pñ^o aduent⁹
fe. putride cūz pdcis q̄tuor cañ. euacu-
at materias que necessario uel contin-
genter coniūgūt fe. ratio apparet ex
dictis q̄a euāt mās illas itestinales aut
aq^ofas aut uapōsas & intelligo p pñ^m
unū d⁴ 4° tpi b⁹ morbi i q^o mā ē cruda
uel occulte h̄z aliq̄ digōez ut in fine pñ-
cipii. 4ª ppositio contigit medicūz in
pñcipio febris putride euāntē p s̄pomi-
am ut p̄cipit p̄mus cañ. euāre māz con-
tingenter complicataz illi febrī putride
& non alā. Rō aliquis sit hūs febre

putrida ex aliquo ap̄ate. v. g. colico
uel flegmatico & totius corporis hū-
tudo sit repleta sanguine q̄ non cōpet-
retur huic ap̄stematī. ut cā coniuncta
nec ut añs tñ i s̄paf iste s̄guis & agra-
uet ita q̄ non p̄mittit naturā uacat̄ re-
gimen ap̄stematīs tūc s̄tobotomam⁹
& minuimus de illo sanguine & s̄ yma-
ginabile ē in aliqua febre putrida d⁴ a^o
hūore a sanguine non ap̄stematē in q̄
facimus qñq̄ s̄pomiā nō ppter illū hu-
morez euāndū nec minorandū. Sed ad
minorandū supflūū sanguinē q̄ sup-
flūūz contingit repiri cū illa febre pu-
trida. & ideo s̄pomiā scā nulla ps putri-
di humoris. vbi g. colicē nec & colā q̄
necessario est cā añs euābif u^l pone q̄
n̄ euēf tñ s̄pomiā est benefcā. Et si tu di-
imo colera ex hoc fureret. Dicendum
q̄ non est uerum in casu n̄ro q̄a p̄sup-
ponimus repletionē supflūā sanguis.
uñ s̄pomiā euāt a q̄titate supflua & n̄
a q̄titate necessaria siue iuuatiā. & po-
sset dici q̄ aliquñ plus eligeremus alie⁹
colere furiā q̄ nocuentū q̄ seq̄ possz
ex s̄pomie dimissione. Quia ppō est
medicus euāns febrētē febre putrida
i pñ^o cūz q̄tuor cañ. añ dcis non euacu-
at p se euōe uere minoratiā q̄ abscedat
de cā cōiūcta siue de cā necessario ante
Rō p¹ sūf ex tpe in quo sit ista actio
q̄a sit in pñci^o cum mā est indigesta sed
cum materia indigesta non euacuatur
regulariter nec minoratiue mā mino-
ratōe que p̄tem notabilez de hūore cru-
do euēt nec eradicatiē cū totū q̄ ps sit
euōni iobediens & hoc est q̄ dix¹ sit ul-
timitas lenificatō non fluxus nec euō
laboriosa. i. non euō uere minoratiā n^o
uere eradicatiā. 2^a rō q̄a ista euō nō fit
cū medicis q̄ appropantur humorib⁹.
sed idrñter euānt cui obuiāt q̄ sit edu-
cibile facilr q̄ apparet discurrendo per
cañ. nam linitio cum clisteriis u^l aqua
ordei uel syrupo uiolato uel māna uel
simplicibus uel cōmixtis est euō leni-
tiua nō appropata ad māz & talis leni-
tō pōt fieri in oī febre. uñ in s̄atica &
colerica possemus intestina lenire cūz
aqua ordei & cum māna s̄f p̄uocatio
cūz radice apii non appropata uni hu-
mori i euādo p urinā s̄z subtile aq^o sū

1^a p̄pō.

2^a p̄pō.

3^a p̄pō.

potest ad hunc
modum colere
et alius fere
modum

52

Medicinis
leniendo ne
cit humor
minuat s̄pomi-
am

lenitio
non uale

3^a p̄pō.

4^a p̄pō.

faciet precipitare in vias urine i q̄cūq; fe-
bre detur. Similiter rarificatiuū poro-
rum cum oleo camomille facit transpi-
rare uapores cuiuscūq; febris nec etiā
euāt determinate q̄ ē cā cōiūcta. sicut p-
uocatio uomitus cū aqua calida uel sy-
rupus acetoso non euāt p se māz appro-
patā. Contra p̄dca p̄o q̄a māna euāt
colaz a p̄petate. s. dissoluēdo. Ampli⁹
uiola euāt colerā a p̄petate. s. dissoluen-
do ut mēb. in capto de uiolis & per cōis
syrup⁹ uiolat⁹. Cōtra 2^m dcm p̄uoca-
tō cū radicib⁹ apii appropaf hūoribus
frigidis sicut p̄uocatio cū seib⁹ appropaf
hūoribus calidis. Ad p̄mū dicēdum
q̄ māna cassia & sirup⁹ uiolatus dātur
hic solum ut lenitiua nō ut euatiua ex
p̄petate & dabit medicus taliter istas
medicinas q̄ solū leniēt & nō soluent
a p̄petate q̄ si uis in eis sit aliq̄ p̄petas
soluēdi. v. g. si dā māna in quātitate
uncie uni⁹ & uigorē cū decoc. syru-
pi euābit coleram exsoluēdo cum hoc
debiliter. S; dabo de ea uncia cū media
aqua ordeī uel syrupo uiolato. uñ solū
lenificabit. uñ dixit auic. cum syracost
paucō. & sic d̄ cassia dicim⁹ sic & de sy-
rupo uiolato preter hoc syrup⁹ uiolat⁹
debet eē de uiolis recentib⁹ & nō siccis
in sicca eiz uiola est aliqua uirtus euati-
ua dissoluēdo q̄a cōsumpto hūido mani-
festat eiz caliditas & amaritudo. uñ h;
uirtutē euādi exsoluēdo aliq̄ ut scri-
bit mēue capto de uiolis. Sed. t. d. om-
nis sirup⁹ uiolatus euābit dissoluendo
q̄a hūi^m uiolaz tā p decoctionez q̄ per
morā erit cōsumptū. Dicēduz q̄ syru-
pus uiolat⁹ fcūs de uiolis recētib⁹ est
lenitiuior q̄ fcūs de uiolis siccis. & fac-
tus de uiolis siccis ē euāns plus exsol-
uendo q̄ fcūs de recētib⁹ q̄a l; decoctō
& mora cōsumat de hūitate uiolaruz ni-
hilōi⁹ reseruat tāta q̄ sufficit ad lenifi-
catōz. uñ dicim⁹ q̄ cū sit syrup⁹ uiolat⁹
de uiolis recētib⁹ non sit cōsumptō oīo
hūitatis lubricātis imo sit illius quātū
ad p̄ez notabilē digō & transumptō
in zucaro & aqua & cū illis cōseruatur
Ad s; dico q̄ syrupis p̄uocatiuis q̄b⁹
utit auic. non utit ad p̄uocādū p uri-
nam uel sudorem māz hāc uel illā q̄ est
cā cōiūcta uel necō aīcedens putride

febris. unde non uult i p̄ncipio colice
febris mā existēte cruda dare q̄ pro-
uocat colaz. nec in febre flatica dare q̄
puocet p urinam uel p sudorē flegma
uel cōst. nec in mēlica. rō q̄a iste mate-
rie in p̄ncipio cū sunt indigeste sicut
sunt iobedientes euōni p uentrē ita &
p urinā. s; utit auic in p̄ncipio his p̄uo-
catiuis ad duas itētiones. una ē eductō
p urinā uel sudorem illius mēi aquose
siue serose q̄ cōit in febricitantib⁹ feb-
putrida inuēit nec ista in euōe p urinā
idigēt digōne q̄a de se ē apta euacuari
iñ. ac ei p sudorē. uñ uidem⁹ & nāz fre-
quēter sudores mouere i febricitantib⁹
multos q̄ non sunt de mā p̄pa fe. & cū
urinā & debem⁹ credere euāri illā aq̄
suz ifectū q̄ ē cū urina ipsa p̄cipitabile
sed plus. Alia itētio est digō mē. & iō
i flatica utit radice apii. sed i colice sei-
bus cōibus uel decoctōe endiuie non q̄
p̄p̄ hō uelit appropatū urinatiū ap-
p̄pare mē. s; uult appropare digestim
Cū aut uellet appropare urinatiū q̄
erit iā scā digōne. tūc si in flatica dedit
in p̄ncipio pro digōe & minoratōe mēi
aquose cōis radicē apii cum syrupo ace-
toso dabit scā digōne ad minorandū
māz p̄p̄az. s. flaticā digestā. syrup⁹ de
s. radicibus qui est fortior. Et si in 3^a
dederit in p̄ncipio ali qd de endiuie aq̄
dabit digesta mā aliqd de seib⁹ cōibus
s. eoruz emulsionem. illud autē q̄ mihi
semp fuit dubiū ē an sicut iuenim⁹ me-
dicinas soluentes p uentrē quas dam⁹
digestis mēb⁹. & he euānt colaz ut sca-
monea. he uero fla. he uero mēlam. ita
sint diuerse medicine puocantes p uri-
nā māz digestas. ut he appen⁹ a forma
specifica flatī. he mēlie. he colē. non eiz
iuenim⁹ hoc ample dcm ab auctoribus
Sexta p̄p̄o cōigēs est q̄ in p̄ncipio fe-
putridaruz p has euōnes factas s; hos
cān. euacuet aliq̄ mā hūoralis q̄ ē hūor
p̄pus q̄ potuiss; eē cā cōiūcta nā uel aīis
illius febris. ratio i p̄ncipio aliq̄ febris
putride colice cōtigit aliq̄ p̄ez colē pel-
li ad stomachuz uel ad intestina q̄ colā
fuit de colā mora ad putredinē uel fuit
talis q̄ si remāss; recepiss; putredinē
& sic imaginabile est per urinam posse
euacuare & per sudorē. Sed tu. d. si nā

Medicus non valet separare humores multum
a malo sic per se non ablegat

7^a pp^o

Quod amens, humores committit
solutio non autem magis facit
solutio

8^a pp^o

2^a pp^o

mouet aliquā has mās in principio ante
digestionem & bene facit. q̄re & medi-
cus non moueret. Dicendum q̄ medic⁹
non pōt eas ita distinguere & separare
sine nocumēto sicut facit nā nec eas ita
cognoscit. Quid autem sit de euōe p
p̄e mē febris fiendū. uel non in p̄ncipio
diceſ post. **S**eptima ppō uringens est
& raro & in febribus q̄busdam putri-
dis extranei modi q̄ medico agente in
p̄ncipio cū aliquo de cañ. quatuor totā
causam cōiunctam febris abscindit &
liberat infirmum. uerbi grā. sit fe. putri-
da a uermibus ī intestinis uel a putrida
fece uel kilo putrido uel aliquo hūore
putrido natante & applicato non inbi-
bito. Exhibito solius liniti uel leuis uo-
mitiui. poterit istuz liberare ab hac fe.
Et has febres dignius est reponē ī sū-
ma febrū putriday ut al⁹ dixim⁹. Ex
his oībus apparet q̄ medic⁹ procedēs
cū 4° cañ. dcis in p̄ncipio febrū putri-
day non minorat nec euacuat de mate-
ria pp̄a febris nisi q̄nq̄ accidental⁹.
Octaua ppō est q̄ q̄ritas haruz lenitō-
num & puocatōnū & rarificationum
poroz quātuz ad rēp⁹ cōtinuatōnis. &
quātū ad uirtutē rerū cū q̄b⁹ sit est de
opere extimatiois medici. **N**ona p
pō est si medicus cū dcis 4° cañ. & dic-
tis rebus. q̄bus utebat in p̄ncipio p̄ce-
dat in p̄cessu digā mā. Cōtingit aliquā
euārī materiā pp̄am febris non q̄ ista
hēant uim illuz euātiuā. sed q̄ mā scā
apta euōi leui incitatōe scā q̄nq̄ euār v̄-
tute mouēte. Ex his cessent cōtraria.
Ad p̄mū cū dī q̄ oēs isti sunt cañ. in
euōne fienda. Dicendū q̄ uerū ē ī euā-
cuatōe mēx illay cōiter cōiūctarū fe.
s. q̄tuor cañ. & p̄mus cañ & q̄nq̄ ī cañ
supra posito & sic apparet ad secūduz.
Ad argumentū 2^m contrarie p̄ris cū dī
q̄ cañ. puocatōis urine non est ad pro-
uocandū urinā x̄. Dicendū q̄ uerū est
q̄ non est ad puocandū urinā approp̄-
ate. sed ad expellēdū cōem aquositatē
& uirulentia uenay q̄ p̄portōnā feci
p̄me digōis quodāmo. **ET PROHI-**
BE EVM. Hic est canon quo medi-
cus uertit suam intētōez ad māz ut re-
soluat & phibeat phibens resolutōez
Dubitat utrum somnus noceat in p̄n

cipio poxissimi. uidetur q̄ non p̄ textū
infra fen. 2^a. ca^o de signis ex sōno. Am-
plius ī regie rigoris auic. administrat
medicinas que somnū inducūt. **D**ubi-
tatur secūdo an iuuat in declinatōe p
oxissimi ut q̄ non. q̄a somnus mās mo-
uet itus & phibet eas a resolutione q̄
debet fieri in declinatione. **D**ubitat 3°
an in statu iuuat. ut q̄ n̄. imo noceat p
auic. fen 2^a huius libri ubi dicit ī statu
poxissimoy febris est deterior. **D**ubita-
tur quarto an hec dcā uerificēt⁹ d̄ tpi-
bus uibuz febris sicut de tpiibus p̄ti-
cularibus pox⁹ hoc q̄ sitū ēēt nimis p
longādū sed q̄a mltā dixim⁹ sup affo.
p̄mo secūde p̄ticule hic abreuuiabimus
& dicemus q̄ in p̄ncipiis poxissimoy.
& p̄pe q̄n est tipus q̄ significant calidū
intus suffocari n̄ cōuenit somnus regu-
lariter. Rō est multiplex quā ponit in
līra p̄ma naz ex somno isti typi. i. frig⁹
& rigor plongantur q̄a n̄ p̄mittit cali-
dū occupare mās & expādī q̄ occupa-
tōe & expansione cessat frig⁹ & rigor
2^a cā est nāq̄ ip̄e. i. somn⁹ & hii rigores
ī p̄n^o poxissimi exprimūt mās ad quedā
uiscera. s. ap̄ata uel apta ap̄ari. uñ est
cā augmenti illorū ap̄atū. & hoc ē q̄d
dicit. si fuerint eūtes. i. si isti humores
sint cōrrentes & mobiles ad illa uiscēa
& hoc q̄a illa sint ap̄ata & hec est itē-
tio gali. affo. p̄dcī & est textus ras 16.
cōtinēris ultio ca^o. 3^a cā est q̄a somn⁹ in
p̄n^o pox⁹ phibet digōem. rō est q̄a nō
p̄mittit calm expandi in mā imo suffo-
cat cū sub ea. Dicendū tñ q̄ in p̄ncipio p
oxissimi coacti aliquā concedimus sōnuz
& hoc in corporibus multe sensibilita-
tis ī musculis & p̄p̄si cū h^o mā ē sub-
tilis & acutissima q̄ ex nocumēto rigo-
ris sūt in piculo uñ ad se uertit curaz.
& sic soluūtur duo que cōtra hanc cō-
clusionem adducūtur. Dicam⁹ 2° q̄ ī
declinatōe v̄tus est debilis p̄ resolutō-
nez & mā est paucificata & ex somno
fortificatur calor nālis & iō paucū q̄d
remanet de mā expellit uel cū sudore
ī insensibili euaporatōe. **A**d rōez cō-
trariā cū dī q̄ somnus phibet mā a
resolutōe. Dicendū q̄ p̄ se hoc est ue-
ruz trahendo intus calidū sed cōfortā-
do v̄tutem ei⁹ est iuuamētū. **D**icam⁹

Dm

Dm

Dm

Solutio p̄

at humores

2^m 2^m rōez p̄

Solutio

Solutio

Dm

3° q^d de deferentia somni in statu poxismi-
morū sunt sermones ābigui & uarii.
Auic. eiz hic dubitanter loquit^r euz di-
cit. & fortasse non nocet apud statum.
rab. uō iō cōtinētis ultio cap^o. dicit sō-
nus q^d sit in statu poxismi deferens erit
Auic. uero infra fen. 2^a loquens de sō-
no dicit totū illud in statu poxismorū
febris ē deterius. sed cōciliator dīa. iōg.
conatur se dare traditōez p^r hoc q^d ac-
cipit status finem & p^rncipiū & uult q^d
est deterius somnus iⁿ p^rncipio status l³
iⁿ fine status iuuat. Dyn^o uero & nos
euz eo. qⁿq^d dixim^o q^d somnus in statu
poxismi q^d est somn^o moderat^o ē bon^o
p^r uiam cē q^a cōfortat uirtutē & iuuat
ad digōz mē. sed somn^o q^d ab auic. iⁿ sta-
tu uitupat^r est somn^o diuturn^o q^d ē q^d si
q^d daz subeth hic p^rfund^o somn^o ē mal^o
p^r uiam signi & deterior ē in statu q^d in
p^rncipio poxismi. q^a somn^o p^rfund^o in
p^rncipio poxismi cōseq^r nāz p^rncipii p^r-
oxismi & iō non sic ē uitupabil^o. sed in
statu poxismi si fiat somn^o p^rfund^o nō
sit sine cā magna. cū tūc ex mō caloris
expansi hō sit disposit^o ad uigiliā & nō
ad somnū. **A**lie uero expōes illi^o tex-
tus dāf a dyno & ab aliis quas ibi dixi-
m^o. **N**os autē dicam^o q^d in statu poxif-
mox febris est duplex dispō. q^ruz una
nocet somno. & alia iuuatur. Est eiz de-
bilitas uirtutis p^r p^r resolutōz q^d p^rcessit
tempe toto augmenti & in hac censert
somm^o. q^a uirtutē a resolute p^rhibz &
resolutam cōfortat. Est & ibi mītra mī-
tutudo uapox in toto corpore. q^a calor
totā mām occupauit & sup tota ē expā-
sus nec in pluri q^ru rare exeūt illi ua-
pores a corpore q^d sit q^ritas eorum qui
a mām surgunt & q^d retinent^r int^o q^a tūc
non ē status sed declinatō somno g^o p^r-
uocato. uapores illi q^d sunt iⁿ mītra mul-
titudine coartāt & uersus itus mouen-
tur. Contigit g^o aliquē hōem plus iu-
uari in statu p^r uirtutis cōfortatōz. q^a
cōfortatione fca copiosi^o expellit illos
multos uapores & mām q^d fecisset si nō
fuiſſz p^r somnū cōfortata. & tūc somn^o
prodest huic hōi in statu & erit hic hō
vbi g^ra. colic^o macer rar^o resolutib^o ha-
bens hūores pl^o peccātes acuitate quā
q^ritate. cōtingit & aliquē aliū hominē

strarie dispōis iam dē iⁿ statu poxismi
plus noceri ex mītris uaporib^o statim iⁿ
p^rncipio somni cūſſictis q^d iunari p^r uir-
tutis cōfortationē. imo non idigebat ea.
& ille nocebit a somno iⁿ statu. & ideo
auic. prudenter locūt^o est. dixit & for-
tasse non nocet apud statū. Sed t. dices
ita possz dici de p^rncipio poxismi q^d for-
tasse iuuat. & & iⁿ declinatōe poxismi q^d
fortasse nocet p^r p^r eas dē cās. dicēdum
q^d non est siſe somn^o eiz in declinatōe
poxismi est defiat^o pl^o ad iuuādūz q^d
ad nocēdū. q^a uirt^o est multuz r^rſoluta
& uapores sunt pauci. Sz in p^rncipio p^r-
oxismi somn^o est plus defiat^o ad nocē-
dum q^d ad iuuādū. q^a tota mām & uapo-
res sunt int^o clausi quos somn^o magis
claudit nec uirt^o est resoluta adhuc.
Dicam^o quarto q^d augmentuz ē tēp^o
q^d q^rum ad p^rtem suā uersus p^rncipiūz
habet iudiciū ex somno sicut p^rncipiūz
& reliq^o ps sicut stat^o. & iō auic. tacuit
de eo & sic & intellexit rab. iō. cōtinētis
sed rabi moyses cōsiderauit q^d in p^rnci-
poxismi somn^o plus nocet q^d in aliquo
alio tempore. Et q^d in oībus aliis tpori-
bus uel iuuat & non nocet. uel minus
nocet & totū hoc uocauit iuuamentū
respectu nocumētū magis q^d facit in p^r-
ncipio poxismi. & iō dixit in cōmēto p^r-
z^o p^rticule affo. p^r nos translato. ex ara-
bico. Tempora in q^b iuuabit somn^o
sunt postq^d erit p^rpletū p^rnci^m poxismi
& ap^raris. & nūto magis in tpe stat^o &
utilius q^d ē de somno est in tpe declina-
tionis. **Q**uartā dubitationēz obmit-
tim^o q^a timē^o hic p^rlixitatē cōmuni-
tas tū loquētiū idem dat iudiciū de sō-
no in declinatōe uli morbi & p^rticula-
ri. imo ut al^o declarauim^o sup affo. qui
dicit. In quo morbo somn^o laborē p^ref-
rat mortale maxime uerificat^o de decli-
natione uli morbi q^d est declinatō mēdosa
siue fſa d³ eiz somn^o iⁿ declinatōe p^rprie
uli iuuare. **E**t cōſiſter dicūt q^d in p^r-
ncipio uli febris. calor ē submersus sub
mām. & iō non tanto tpe d³ hō dormire
iⁿ p^rncipio uli morbi quāto d³ dormire
in declinatōe sed parū. in t^rpibus autem
mediis medio mō. Et tu cōſidera q^d in
febre cōtinua in q^d tpa ulia sunt distinc-
ta a tporib^o poxismi expectat^o iⁿ matēa

Solutio 7^a

*Quarta dubitatio translatum affo. p^r nos
de arabo iⁿ latinum*

digestio q̄ est alia a digōe q̄ expectatur
in mā uni⁹ poxismi interpolare est ei
digō mē poxismalis ut actu poxismat
q̄si q̄daz continua euaporatio. & expāsiō
caloris sup eā. ¶ Et in hoc aliq̄liter po
test eē diuersum iudiciū somni in p̄nci
pio poxismi uel exacerbationis & p̄n^o
totali febris continue. Et cōsidera q̄ i sta
tu continuaz acutaz p̄nt eē diuersitates
dispositionū ad diuersas crīses i q̄bus
potest somnus iuuare. & i quibusdam
nocere forsan. scias ergo illud. ¶ **ET
NON PROHIBEAS EI ũ.** Qm̄
auic. dixit supra q̄n tu infrigidas non
ifrēs cū eo in quo est stipticitas in p̄n
cipio haruz febrīuz uolebat p hoc dare
cañ. i infrātione q̄n medicus ouertit in
tentionez suā ad prem febris. & ut ap
paret iste cañ. est gñal⁹ multuz & inde
terminatus. Et ideo uult reuerti ad lo
quēdū de determinato ifrātio. scāq̄ frā
q̄ multotiēs febrīetes affectāt. & oñde
tur de ea q̄n & in q̄bus febrīb⁹ opetet
bibita & extra appōita. ¶ Et p̄mo poit
cañ. in eis usū p potuz. 2° p balneuz
ibi 2°. imo cā ũ. p̄ in. 3. p̄ dat cañ. quēd
gñalem i cessione uel non phibitione
aque frē. 2° q̄ dixit pbat 3° cañ. illā pri
cularius distinguit ibi 2°. & scias ibi
3° nili sit stomachus aut epar. ¶ Consi
derandum q̄ aque frē usus per potuz
possz eē uel syrupum cū ea lifando. Et
omnez suū potū uel de ea pura bibēdo
& quocūq̄ intelligat uult auic. q̄ non
phibeas febrienti frāz aquā nisi sit hu
mor grossus. & cum hoc sit crudus. &
cāz assignat notā. Et q̄a ite cañ. statī ab
auic. declarā iō non est hic sup eo īlis
rendum. ¶ **ET SCIAS.** Hic pbat
q̄ dixit & est q̄ cedat aqua frā febrīe
ri. & adducit dñas rationes. p̄ma est q̄
aliq̄n pot⁹ aq̄ frē cōplet curam. & si ipsa
non def non curabit ifirm⁹ hoc autem
sic dic⁹ q̄a aliq̄n medicus scā flomia q̄a
uidet alleviationem ifirmi non curat ā
plius de eo. & ip̄e non curat & tñ si de
disset de aqua frā in potu fuisset curat⁹
Et hoc ē q̄ dicit q̄n flōia iuuat. deinde
utens uia mala. sc. non dādo aquā frām
q̄ dari debet non purgabit. i. non cura
bit. Et totū hoc dicit auic. q̄a febris i q̄
bus possumus uti secure aqua frā sunt

febres synoce & ill⁹ flōia est maximuz
auxilium. & maxie alleviās. medic⁹ ig²
q̄a aliq̄n scā flōia uidit ifirmū multum
alleviari non curat āplius de eo. & non
dat aquā frāz q̄ eēt cōplementū cure ei⁹
imo facit redire ad uinū lifatū. & tunc
non liberat iste febricitans imo peiora
bit. ¶ Aliter iste cañ. & a me exponit
q̄ exñte aliq̄ hūore grosso flōia aliq̄n
scā iuuat & tu credis ex hoc q̄ febris
sit sanguinea. sc. illa q̄ ē cā cōiūcta febrī
& uteris uia mala q̄a das aquā frigidā
q̄ non debes dare q̄a magis īgrossat il
lam māz tūc non purgabit illa mā nec
sudore nec alia euacuatōe imo magis ī
grossabit & hoc pbat p cañ. p̄dcōs. Sz
dubitatur de hac expōe q̄uo ē possibi
le q̄ flōia cōferat & tñ aqua frā īgrossat
māz. dicēdū q̄ l⁹ plures modi dicēdi pos
sint dari unus tñ ē q̄ intelligit ex ppo
sitione q̄rta q̄onīs superi⁹ more. & ē q̄
ponam⁹ istuz casuz sic q̄ aliq̄s febrīes
d cōla grossa uel flate sepato a sangui
ne & cū hoc hāc multā replet⁹ ex san
guine q̄ statī icipit īflādari cum icipit
cōla illa grossa uel flā putrefieri. unde
cogim⁹ ad flōiā non solū q̄a timem⁹ de
īflāmatōe illi⁹ sanguis. & de suffocati
one ex eo uel cursu ad p̄ncipalia mēbra
& suffocātia. loca sz q̄a nā grauata ista
plenitudie non pōt uacare digōi illius
colere uel flatis nec ex flōia illa cōla pe
iorat ut supra dixim⁹ imo melioratur
q̄a nā pōt illi. digerēde uacare allevia
ta a reploe scā g^o flōia & alleviato ifir^o
credit ignarus medicus istā eē febre
sanguineaz q̄a cōtulit flōia & q̄a ē for
tis flāma caloris p̄p̄ calorem cōle uel
flatis p̄funde putridi deceptus in hoc
dat aquam frāz q̄ illaz cōlaz grossā cru
dam magis īgrossat uñ non purgabi
tur usus g^o fuisti uia mala. ¶ Tertia
expō est & mea q̄ auic. te cōfortat q̄ l⁹
scā flōia iuuat tñ non dimittas facere
p^o flōiā ea q̄ expediūt de lenificatione
uentris. & puocatōe. & rarificatione q̄a
his obmissis uteris uia mala & nō pur
gabit & non liberabit iufirmus. Et h^o
dixit p̄p̄ medicos brāditiōni q̄ uiden
tes scā flōia iufirmū multū alleviatuz
statī dimittunt regimē reliquū lauda
bile & assentiūt laxiue febricentis dñō

difficiendo nec sumendo syrupū imo nec
dictando sed apliāt se ad carniū exhibiti
onē & uini. q̄rta expō ē dyni & frācis
ci de pedemōtiū & dicūt q̄ auic. uult
cañ. gal. 9. tera. & est q̄ aliqñ in fe. syno
ca est indigentia floie & medicus non
facit illam aut propter errorē aut pp̄
formidinem laborantis uel adstantiū
& tunc debet dari frā aqua. Et iō dicūt
q̄ lra uult dicere uia alia. & cōstruīt sic
Et qñ floia iuuat. i. de se esset iuuatiua
& non purgabitur. i. non flomaī pp̄
ignorātiā medici uel formidinē labo
rantis. deinde uteris uia alia. i. dabis in
potu aqua frigidam. & hoc est q̄ gal.
dicit 9. tera. Si uero coact⁹ fueris qñq̄
curare infirmū a quo non solū qñ relic
tū est auxiliū floie s; & nūc. aut pp̄
iniciām medicorū aut laborantis aut fa
mulatiū formidine; ī pñti tpe phibit⁹
fuerit auferre sanguinem ad frē aque
dationē ueniēdū. & dicit dynus. Si lra
dicit uia mala. i. pp̄ aliquē errorē non
purgabit. i. non flomabit. supple tu da
aquā frāz. hec expō est uiolēta ut appz
HVMORIS autē. Hec est 2^a rō
ad probādūz cañ. pmissūz quātū ad id
q̄ gñaliter & incōfuso itendit. & est q̄
aliqñ cōcedit febricitatib⁹ aqua frā mā
non exñte grossa sed subtili hoc pbat⁹
q̄ si mā ē subtilis colica aqua frigida
cōuenit. nam digerit illā cuz eius digō
sit inspissatō. & in hoc auic. inuit q̄ qñ
medicus ouertit suaz intētiōez ad febrez
& ad cām in qdā febre ut colica d. colā
subtili pōt perficere utrāq̄ intētionem
cū potu frē aque. q̄a infrigidat & dige
rit māz quā p̄ea nā cōfortata expellit
ut ponet. **NISI** sit stomachus. Hic
cañ. exhibitionis aque frē p̄ticularitē
distinguit l; eīz bene sit dcm. q̄ aqua
frā def nisi mā sit cruda. & grossa & de
tur si mā est colica subtili hoc tamen nō
sufficit sed alia cuz bis o; attēdere. & q̄
phibent aquā frāz dari. & q̄ cōsentiunt
p̄mo g^o cōdit. q̄ sunt illa q̄ phibent aq̄
frām dari. 2° q̄ sunt illa q̄ cōsentiunt. &
iudicāt dari eaz. 3° qd sequi ex datōe frē
aque qñ dat ubi cōuenit cōcurrentib⁹
eis que dari indicāt. 4° qd fiendūz qñ
indicationes iste sibi aduersant. 5° oñ
nocumēta q̄ sequitur ex potu frē aque

qñ dat ubi non l; bibere eā. q̄a cōtrari
antur nobis indicationes. ibi 2ª ubi autē
mā. ibi 3^a. mltotiēs. ibi 4^a. & qñq̄ ite
ibi 5^a. & cū non l; & **C**onsiderandū
circa p̄maz partem q̄ auic. tangit octo
conditiones phibentes in febribus putri
dis & in aliis dispōib⁹ dari frāz aqua;
p̄ma est debilitas alicuius nobil⁹ uel p̄n
cipal⁹ mēbri. q̄ intellexit cum dixit si sit
stomachus aut epar debile ita & si sint
mēbra anhelitus uel uiscera uel renes
uel intestina. & alia. hec aut debilitas ē
pp̄ texture laxitas de quo loq̄tur p̄a
fen. 2^a. caplo de caus debilitatis. & pos
sunt poni & debilia ex aliis cais. ex po
tu g^o aque frē ista mēbra pcutiuntur
frō penetrāte in illa. uñ destruūtur in
eorū opationibus & sic iste de quo loq̄
tur gal. 7° tera. ex frē aque potu pp̄ter
meri debilitatez non potu deinceps d
glutie. Et & auic. statū ponet. 2ª cōditō
est mala 9° frā in stomacho uel epate
alio nobili mēbro uel p̄ncipali. unde ut
dcm est ex frē aque potu addito frigōr
poterit destrui eorum opatio. 3^a cō
ditio est appa in aliquo uiscerū. cōtra
q̄a in 9° tera. dicit erisipila; aliqñ nā alif
sanabit q̄ potu aque frē. Dicendum q̄
appatio mēbri interioris phibet aquā
frām pp̄ duo. p̄mo q̄a mēbrū appatū
est debilitatū & distractū in suis p̄tib⁹
und aqua frā subito occurrēs uehemē
ter ipm pcutit non aut sic fieret ī appa
tibus sub cuti exteriori pp̄ cutis du
riciē. & dempsitatez respectu laxitatis
& raritatis mēbroz interiorz & eorū
pāniculorū. secūdo q̄a aqua frā phibet
resudatōz q̄ ab appatibus interioribus
fit saltim q̄a mās cōstringit poris claus
Aliqñ tñ est tanta inflāmatō appatis
q̄ timentus de cōsumptōe infirmi & de
appate mēbri dissipatōe & cōbustione
& iō dam⁹ aquam frām coacti. potius
uolendo mēbrūz debilitari in aliquo si
dbilitabit. & uolētes p̄ illo p̄o occurrē
māz cōstringi quē uelim⁹ infirmū fornace
appatis cōburi. Et pp̄ hoc p̄eligimus
qñ appa est colicūz de colā subtili pp̄
causaz notaz. & sic intellexit gal. 4^a
conditio est dolor q̄a pōt mēbrū passi
bile & receptibile uehemē ip̄sionis ab
aqua frigida. 5^a 9° ē sanguis paucitas

*Quibus casibus non datur ad
frigida*

p^a dicitur

a dicitur

7ª dicitur

7ª dicitur

7ª dicitur

6^a g^o d^o
7^a g^o d^o
8^a g^o d^o
Q^uing^o sent^o de b^orio d^o g^o d^o
p^o d^o d^o
2^a g^o d^o
& intellexit paucitatem ex egritudine p
lixa uel ex nā uel ex alia cā. unde mem
bra sunt frā nuda calore nāli. & uehe
mēter pcutibilia ab aqua frā. 6^a cō
ditio est innata caliditas debilis & intel
lig^o p istos homines q a pncipio gñatō
nis gñati sunt cū debilitatōe oīum pnc
ipaliū & paucitate spūum i eis uel sūt
tales ex etate ut senes & isti differunt
ab illis q sunt pauci sanguinis q a pauci
tas sanguinis pōt eē solo defectu epīs
iste aut hz oīa principalia debilia ex nā
uel etate. 7ª cōditio ē icōsuetudo potā
di aquaz frām. sicut illi q sunt de regio
ne calida q a habent aquas calidas ut di
cunt qdam. nos autē habuim⁹ scolares
q fuit ut assererat in ptib⁹ ethiopie. &
dicit q omnes bibūt aquas calidas. &
nullos unq bibebat aquā nisi aliqliter
calefactam aliter autem crederet mori
illi eīz sūt cōsueti bibe⁹ aquam calidā
si bibunt frigidā spasmā uelociter q a
adueniente aqua frā inuenit mēbra ra
ra ex cōtinuato potu calido un pcutit
ea subito & ogelat & q a frām est īsuetū
magis eis nocet. & ex hoc fit spasmus
& fit singultus pp^o nocumentū a frō
in ore stomachi quō autē frigidum sit
cā singultus uide libro 3° fen. 13. cap^o
de singultu. 8^a cōditio est extenuatio
& est nota quō sit de summa pphibitū
dari aquam frigidam. qdā autē sunt
q istas cōditiones reducūt ad numerūz
cum ordie diuidēdo res nāles nō nāles
& cōtra nām. nos autē excusamur ab hoc
q a est locus ad itroducēdos. **VBI
AVTEM.** Hic ponit cōditiones up⁹ res
q cōsentiant uel idicant dationem frigi
de aq. & sunt cōditiones octo. 1^a pma est
q a mā sit cāsa. s. subtilidica⁹ autē ex pre
caloris fortis. & ex pte subtilitatis idi
gentis in spissatōe. 2^a cōditio est q a sit
digesta si mā est grossa. & hoc ē q a dix^o
aut grossa iam digesta & est sermo ga
lie. 17 cōtinētis cap^o ult^o. **Sed du²**
q a mā grossa digesta ē ista i qdam⁹ frāz
aquā dicem⁹ q a p hanc mān grossaz in
telligim⁹ illam cū q quis sit digesta cō
iungit fortis flāma febris ut idicet ex
tinctione cū forti frō qle est frām aque
ralis autē mā est aliq colera grossa uel
sanguis qui dicir grossus respectu mē

colice si g^o colā sit grossa & digesta. &
fortis flāma idicet frām aquaz aliis sen
tientibus pōt dari quia extincto calore
uirtus cōfortabit & expellet māz q in
uenit digestam. si autē colera eēt indi
gesta quis calor febril⁹ extinguere⁹ &
cōfortare⁹ uirt⁹ ex hoc non poss⁹ tñ māz
indigestā expelle⁹ qre magis addere⁹
putredo & cōstricta a frō peiorare⁹. Si
militer i febre sanguinea sine putredie
q a mā est digesta pōt dari frigida aq si
autem sit cum putredine q digestionem
opponit iudicādūz erit de ea ut dice⁹ i
hoc cap^o. 3ª cōditio est q a corpus sit
carnolum rō est q a mēbra neruosa car
ne coperta min⁹ pcutiūt a frā a qua ut
nono tera. 4^a cōditio est q a caliditas inā
exubere⁹ q a sit hō multi caloris up⁹ mē
te caliditatis ex nā & etate & cā ē nota
Quinta cōditio est q a uirt⁹ sit fortis. s.
pncipalium & iam app⁹ hoc ex opposi
tis cōditionib⁹. 6^a cōditio. uiscera sana
saporis puatione & puatione alterius
dēminate debilitatis faciētis ea pcut
sibilia a potu aq frē. non eīz pnt dici uē
sana cū iste sit febriens. 7^a cōditio non
frā cōp^o eorūz radicalis. i. inata cōp^o
eorū non est frā. un non sunt nerui per
cussibiles a frō q a sunt i summa neruo
rū calidoz & in hoc d^o inuit q a sint co
piosi sanguis si exponat⁹ radicali. i. nāl
inata & īfluens l³ mltitudinem sangui
nis potuerit dare itelligi p mltitudinē
carnis. 8^a cōditio est cōsuetudo potus
aq frē cū igif mā fe. & caloris febrilis
indicāt aquaz frām & oīa alia cōsentiant
eam dari & nihil eā pphibeat ipa est me
lior res. **MULTOTIENS.** pbat
q a sit melior res. & hoc est cōndere utili
tates q ex eius datione sequūt⁹. siue po
ter⁹ i qtitate non mltā siue i qtitate ual
de magna. **Considerādū** q a hoc inua
mētūz est q a uirt⁹ cōfortat sedata flā
ma febris un māz expellit p loca apta
euōnum s³ diuersitatē mēz & aptitu
dines corporū. Sed du² si ista febris est
sanguinea q^o erit mā q expellit p has
ptes erit ne sanguinis. dicēdūz q a si fe.
non est sanguinea s³ est: ubi grā: colica
expelletur illa colera & alie mē si sint
cum ea corrupte. si autem febris sit d
sanguine cōuenit mlt^o cu⁹ eo reliq⁹s

plures mās corrumpi q̄ effactate uomi-
tu. uel uētre. uel sudore. uel urina. oñ-
dent p̄pos. colores. mā autē sanguinea
aptius euacuabit sanguine nariū uel p̄
menstrua uel p̄ emoroidas l̄z auic. non
faciat d̄ hoc mentionē. & si illū sangui-
nem cōtingat pelli uomitu uel uentre
uel urina uel sudore oñdere & poterit
p̄pū colorem q̄ aut uirtute pellēte s̄a
guis possit uomitu iuuatiue euacuari
app̄z 3° ca^o. & fen. i3. 7. tera. p̄ fluxū uē-
tris appet. 3° cañ. fen. i4. trac. 4° q̄ per
urinā app̄z 3° cañ. fen. i9. q̄ p̄ sudorem
dixit ap̄. 3° d̄ p̄tribus aīalū. possibile tñ
est q̄ febris sit sanguinea & cessabit p̄
euacuationē mēx q̄ non erūt sub for-
sanguinis & hoc erit q̄a sanguis i illas
corrūpitur gal. autē 9. tera. sentit q̄ nā
accipit bonum sanguinem p̄ nutritati-
one. & mās alias malas expell^t. uñ dic^t
q̄ ex eḡ frē potu calore extincto natu-
ra p̄ticulax roborata solidax aīal hūo-
ribus q̄ sunt p̄subriliati opponē ut q̄
cūq̄ suauēs & nutrire sufficiētes. hos
q̄dez attrahit ad eas. inutiles uō abiciat
aut p̄ uentrem aut p̄ cuti. **C**onside-
rādum 2° q̄ q̄titas q̄ datur in potu de
aqua frā est diuersa s̄m diuersitatē in
flāmationis febris. est eīz magna latitu-
do in calore hui⁹ febris arsiue q̄ idicat
dari aquā frigidā ut bene dixit auer.
7. col̄z. & diuersificat & q̄titas exhibi-
tionis eius. s̄ multa alia & p̄te cōsidera-
ta. non g^o oībus q̄bus cōcedim⁹ aquaz
frāz cōcedim⁹ in q̄titate ultia q̄ ē q̄tū
potare possunt. uñ inde p̄ueniāt ad tre-
morē & quādā liuiditatem coloris quā
uocat auic. uiriditatem & hoc p̄p̄ mē-
tam & subitam ifrigidationēz. S3 fa-
cim⁹ h^o q̄n flāma febris est ualde ultia
& hora calida & oīa cōsensiunt pōt dā-
bibere quantū uult. aliis aut pōt suffi-
cere q̄titas minor ut mensura uasis s̄m
tuā estimationē p̄ minā aut uidef intel-
ligere hic copiosaz quantitatē. uñ gal.
9° tera. non dēfminat se ad q̄titatē mē-
sure sed dicit q̄ d3 bibere q̄tū laborās
uoluerit & hoc est s̄m diuersitatē i no-
minibus q̄re bene fecit gal. q̄ ad mēsu-
ram non se dēfminat mina etiā non est
magna quantitas q̄a ē. 20. uncis uel i6.
l̄z in hoc pendere iueniat diuersitas &

forſan p̄ minam itelligit mēsurā alic⁹
uasis. **C**ōsiderandum 3° q̄ pot⁹ aq̄
frigide q̄ cōuertit febrē q̄n3 ad. flaticā
est p̄p̄e potns iste multe q̄tittatis ultra
quē non itur in q̄titate & hoc q̄a mām
illam. vbi grati. a sanguinē ualde ifrigi-
dat & ingrossat ut non est possibile uir-
tuti post ifrigidationem illū expellere
quare remanēs putrefit & fit febris de
sanguine flatico. & aliter pōt imagina-
ri febrem fieri flaticam ex hoc potu. &
medicus aliquñ p̄eligit hanc febrē uer-
ti i flaticā poti⁹ q̄ uelid subito. exardē-
ti flamma in firmū mori ut dix^t auer.
7. col̄z & ras. i6. cti⁹. q̄ aut uirtus con-
fortata hoc ultio potu possit mās p̄sū-
as uias expellere notum est. **E**T q̄n.
Hic uult q̄ q̄n non omnia cōcordant
in iudicādo frām aquā itendas ad forti-
ores idicationes. vbi grā. aliqs febricit fe-
bre cum app̄ate epatis app̄a p̄hibz dari
aquaz frām q̄a addit in illo cōstringēdo
mām in eo & ingrossando incrudat. s3
uehemētia febris & molesta sitis & ti-
mor extenuationis ultime idicant dari
frāz aquā tūc non p̄hibeas aquā frām
nam melius est. i. minus maluz q̄ app̄a
aliq̄liter augeat & mā icruderur q̄ q̄
moriatur arefact⁹. **C**onsiderādum
autēz q̄ auic. oppositū iudiciū dat itel-
ligi. s̄. q̄ aliquñ sunt q̄dā indicantia dari
aquam frāz sed timef augmentū app̄a-
tis aut aliqd aliud grande piculum ex
potu frē aq̄te. uñ non damus eaz & h^o
totū remanet in iudicio assumantis. &
deliberātis medici p̄ bonitatez extima-
tionis sub canōibus scientialibus & ha-
bitu experimentalī. **C**onsiderandum
3° q̄ q̄n stant iste cōtrarie indicationes
auic. uult q̄ si in meliorem & securio-
rem uiam potes ducere facias illud ut
si sufficit dare syrupū acetosūz cū aq̄
aut iuleb plurime cōmixtionis cūz aq̄
eīz pauce cōmixtionis est plus nutries
& minus extinguens & dare ista cum
aqua ē securius q̄ dare aquam puram.
q̄a cū hoc q̄ illi potus extingūt calorē
& sedāt sitim non sic nocent app̄ati ut
notūz est & iste cañ. est positus i7. cti⁹
4° caplo. Sed t. d. dabo hos sirupos cū
aq̄ua frā uel cū calida. Et dicendum q̄
si p̄cessus tutus ad dandū hos sirupos

*Si ap̄ aqua p̄hibeo aqua
frigida p̄uenit*

est cum est fortis indicatio de aqua frā
timore extenuationis & sitis tñ auda-
tia tuā refrenat ap̃a uel cruditas aliq̃
in mā uel opilatōe dabim⁹ eos cū aqua
frā q̃a dam⁹ eos ut maliciā illam minu-
ant frē aque quā dare uolebam⁹. Si autē
in tua estimatiua cadēt hec omīa posse
melius pfici si aqua def cū p̃dictis sy-
rupis nō frāz facias. **ET** CVM nō
licet. Hic cōsidera q̃ ei nō licz bibereā
in febre in q̃ oīa p̃tradicūt huic potui.
aut uehementiora. si g⁹ illud q̃ p̃hibz
ē grossicies & cruditas mē addit ī gro-
ssicie & cruditate & facit aliud genus
opilatōis & possibile est q̃ plures p̃tel
opilz. & ex hoc sit noua putredo & no-
ua febris p̃pter inouataz esse māz. In
dispōe uel in actu potu aque frē nō ex-
tinguitur febris sed remittit⁹ & tūc re-
uertit⁹ intensior q̃ p̃us. Ampli⁹ ex hac
infratōe possent g̃nari materie alie s̃m
spēm a mā q̃ febre m faciebat. & fiet a⁹
febris. gal. uero breui⁹ se ab hoc expe-
diuit ut appz nono tera. **ET** QVā
doq̃ obuiat. Hec sunt notā ex 7⁹ tera
& nono q̃ at frā aqua p̃cutiat nertuos
& possit esse causa tremoris uel spasmi
notū est hñti sciam fen. q̃rte tertii cān.
aut. colon. i. ite s̃lini quodcuq̃ sit. s̃z ex-
p̃ressit de colon. q̃a multū appropinq̃t
stomacho s̃m situm. ut anotoia cōdit
l̃z monstruose p̃trariū uiderim⁹ ī sano⁹
quā ī hoc anno fecim⁹. Cōsiderādūz q̃
aliquis est q̃ non ē cōsuet⁹ aq̃ frigidam
bibere talr q̃ quotiēs eā potauer⁹ noce⁹
ab ea & de isto certū est iudiciū q̃ po-
tus frē aque ē ei nociu⁹. ali⁹ ē q̃ insue-
t⁹ frigida aqua & est assuet⁹ calida &
isti & certe aqua frigida ē nociua ali⁹
est qui l̃z non sit cōsuet⁹ potare aq̃ frāz
non tñ ē nocit⁹ ab ea si aliqñ ea potau⁹
Et de isto argumentat gal. nono tera.
q̃ si iste aliqñ coact⁹ ē ad potū frē aq̃.
non nocet g⁹ minus nocebit⁹ ille q̃ con-
suet⁹ ē potare aq̃ frām sine nocumēto
de hoc autē lege hystoriā a gal. in libro
de uirtute cōsuetudis loquēte de quo-
dam aṛ. militineusi p̃matū tenente in
oī p̃pyathetica theorica x̃. imo loq̃f. d̃
usi aque frē ab extra p̃ modū ifusiōis
i. balnei. & gratia hui⁹ loq̃f de balneo
aq̃ cape & sibi sibi in uirtute. **Con**

siderandū q̃ p̃ infusione n̄m possum⁹
itelligere q̃ ponant⁹ extremitates ī aq̃
frā ut appebit ca⁹ de cura 3ma. uel qd̃
totū corpus ponat⁹ in aq̃ frā. & hoc ē cō-
sonū dcis gal. xi. tera. ca⁹ nono. Tang⁹
autē cōdcōes q̃ ad hoc requirūt q̃tuor p̃a
q̃ sit fortis īflāmatio. secūda q̃ cōplo
sit calida & sicca. 3^a q̃ euāueris. i. leni-
ficaueris uentre: si expedit. quarta q̃
sit in uera & manifesta declinatōe fe-
& hoc scitur quia p̃cesserūt signa digō-
nis & euō materie p̃ nām uel artem. &
iste cōditōes om̄s sunt note nisi illa q̃
uult q̃ corpus sit calidū & siccū cū tñ
superius docuerit dare aq̃ frām calido
& humido et carnosio. ddm q̃ aqua frā
ab itra securior ē carnosio cū obuier &
mēbris raris. sed ab extra itētōe īfrān-
di & remouendi calidū q̃ febris putri-
da imp̃mit uel imp̃ssit melius cōcedit⁹
calido & sicco corpori forsan eī in car-
nosio timere⁹ de additōe calefcōis int⁹
concluso calore. & iō cessat corruptō
lre quā qdam hic faciūt dicentes q̃ ult⁹
dicere cōploem calidaz & huīdam. sed
textus gal. uidet⁹ cōtrari⁹ his dcis xi⁹
tera. ubi dic⁹. Si uero & bene carnosus
fuerit & cōstitutio calida & sicca & si
in pissinaz natatoriaz eū imisceris frigi-
dam non nocebit⁹ q̃a secūdam tale tps
p̃hiciente eos in aquā frāz oīo mox su-
dat⁹. & uenter eorū est q̃bus erupit colā
est. nos dicamus certū eē ex principiis
gal. 3° d̃ cōplefionib⁹ & ī 9to affor. s̃. p.
Est autē ubi in therano q̃ aqua frigida
ab extra occurrēns ī corporib⁹ carno-
sis uigorat itus calorem g⁹ cū gal. dic⁹
bene carnosus itelligit q̃ non sit m̄ltn
macer. ita q̃ ex balneatōe ī frā aqua p̃-
cutiat⁹ in neruis talr q̃ sp̄sinef uel alr
prauē noceatur. & forsan hic ē qui añ
febrez erat bene carnosus. & febris eū
ita macer fecit q̃ ex frē aq̃ usu ab ex-
tra non īflāmabit⁹ sed īfrigidabitur
quātū sibi expedit. Aliter dicere pos-
sumus q̃ ex balneo aq̃ frē medicus ult⁹
uel caloris extictōnez & istam facit in
corpore calido & sicco ī qd̃ penetrat. s̃z
suspiciatō est de supflua infratōe ne so-
lidas p̃tulas aīal p̃cutiat uel ult⁹ quē-
dam caloris nālis cōfortatōne ex reuo-
catione ad intus & reflexiōe ad extra

& cū hoc q̄dam debitam infratōez n̄ p
fundam multū nec p̄ueniētem cū sub
stantia frē aque & hoc fit cōueniētius
in carnosio unde x^o tera gal. iūenis q̄
dam bñ carnosus hora estatis in statu
febris sine flegmone infrāz seip̄z emit
tens aq̄ sudorē mouebit lege l̄raz gal.
quia hec fuit int̄tio eius. p̄cedit igit̄
gal. cuz suo iudicio extimatio & bal
neat carnosu3 febriētem in tpe status
& uult ex hoc caloris nālis cōfortatōez
uñ mā expellit sed est suspitio i hoc ne
caloritus reflexus & uapores cōstricti
nociāt pl̄ q̄ calor nālis. uigorē assurgat
cōtra mām. sed q̄a uidem⁹ q̄ hoc aliqui
bus p̄fuit. g² aliq̄ dispō est i q̄ cōuenit
ut arguit gal. stabim⁹ g² in qb⁹ carno
sis hec cōpetat iudicio gal. i. periti me
dici. Auic. autē p̄cedit cum suo iudicō
extimatio & balneat colicū calidū &
siccu3 nou carnosu3 ut sanguine⁹ uñ tē
perat⁹ ē & balneat cū aqua frā nō i sta
tu ut gal. fecit sed in declinatōe uera
iam euāta mā & infrigidat residuū ca
loris q̄ remāsit & cum hoc & cōfortat
calidum nāle ex hoc. sed est suspitio ne
excarnatus nimis a frō spāsmes uel in
currat eticā senectutis. stabim⁹ igitur
iudicio auic. i. prudentis medici q̄ con
siderat q̄titatē cānis non sic esse paucā
ut dēā picula sequā⁹ non g² cōtradicit
duo uiri. s. auic. & gal. sed dicūt duo q̄
rum unū q̄ p̄t cōtingere. **C**onsi
derandū autē q̄ nostris t̄pib⁹ medici
non sunt ausi in febribus uti balneo
aq̄ frē. & hoc p̄p̄ labore3 extimatiois
uere & non minus q̄a remedium ē no
tatum a uulgo timet g^o ne si aliud acci
deret ifamaref medicus cuius in fame
radix plus est in medicis ad iuicem q̄ i
uulgo. de balneo autē cū aqua calida &
potu uini dicem⁹ de unctione autē cum
oleis lenificantib⁹. i. rarificātib⁹ poros
siue dilatantib⁹ ut est oleū camomilli
num iāz dixim⁹. **D**ubitat⁹ circa pre
missa. p̄mo an in febrib⁹ cōpetat frigida
aqua. uidet⁹ q̄ n̄ ex auic. 3. ca. fen. i3. ca^o
de anxietate sto^{ca} dicit non o3 q̄ bibat⁹
in febre nisi aqua calida. **I**n cōtrariu3
auic. hic istam q̄nēm tha. & cōciliator
prolongant & formant multitudinem
argumentorū & extra p̄positū i diffi

cultatib⁹ eorū nos igit̄ dicam⁹ q̄ pot⁹
aque frē q̄dam est in q̄titate pauca ut
q̄n missem⁹ eā cuz sirupo p̄ in hora cibi
p̄ cū uino granatorū uñ cū uino p̄ cū zu
caro uel aceto uel ali⁹ ut cōtingit potāe
infirmo hora cibi & de hui⁹ potib⁹ &
quādo dāt coclear zucari rosati uñ uio
lati uel alic⁹ cōfectois cordialis q̄ medici
cōstruxissēt p̄ infirmo. De hui⁹ & po
tib⁹ ē q̄n aliq̄n blādimur egrotāt p̄p̄
gutturis ariditatē & calore3 & cōcedi
mus aquā teneri in guttore & si furti3
parū de ea transgluciat infirmus &
circa exhibitōnem potus aq̄ frē pauce
medicus gñalr debet duo attēdere uñ
est q̄ febris non sit de icensiuis ualde i
dicantibus de ea dari m̄tā q̄titatē. uñ
si detur pauca timeat de ei⁹ iflāmatōe
q̄ auic. inuit infra ca^o de cura pestilēti
ali cuz d^t aq̄ p̄ima frā subito ē iuuatā
uald̄ at pauca cōsequēter exhibita for
tasse excitat caliditatem. & iste sunt fe.
inflammate ualde i qb⁹ aq̄ augurie &
melois cōuerti⁹ ad coleram. ut auer.
quito collig3 penitō ca^o. & s̄ hūc mō3
pot est saluari s̄mo ypocratis 3° re. acu
torū. cū dixit q̄ aq̄ mutat⁹ in colāz i co
lericis & i qb⁹ dyafragmate colera dñā
tur licet sermo ypocratis m̄tis possit
uñs uerificari tñ una uia est q̄ aqua in
q̄titate modica icendit & iflāmat i fe.
arsiuis multū in q̄bus requir̄ maior in
flammatō q̄ sit illa q̄ potest fieri p̄ patū
cam aq̄. Aliud q̄ medicus dēt attēder̄
i dando paucos potus aq̄ frē p̄dcōs est
examinare conditiones q̄s auice. & alii
ponunt. post q̄ eim firmavit q̄ febris n̄
ē q̄ idicat extinctionem cū copioso &
subito potu aque frē. & non dubitat q̄
pauca aq̄ frā icendat & p̄ icēsiōez no
ceat. cōsidera si bonū ē q̄ deī cū syru^o
i mane. & cuz potu i cibo aqua frā p̄ cali
da. & scies ex p̄dcis cōditōib⁹. vbi grā
est hora estatis: & cōsuetus est semp i
sanitate potare res actu frigidas & nō
noceri ab eis & mā est satis colerica &
in stō nō est mā grossa ifixa anxietate3
faciens de cuius maiori ifixiōe p̄ aquā
frām timemus & cū aliis multis cōdi
tionibus q̄s tu cōsiderare potes. dico q̄
istū posses aq̄ frām dare i mane cuz suo
syru. & i hora cibi & aliis p̄dictis mōis

*Infirma p̄stulanti potus aq̄
frigida iuuat*

si autē sint raria p̄dcis dabis aquā ca-
lidā cū syrupo ū. Sed tu di. pono casu
q̄aliq̄ febris sit fortis incēdii idicās da-
ri aquā frāz in q̄titate m̄tra & si dare
in pauca icendere & nō est tēpus mō
dandi illā q̄a certificatū ē i iudicō meo
oportere p̄us lenire ul̄ digere. q̄ro quā
aquā dabo cū syrupo & in cibo? nō fri-
gidā. q̄a ista pauca incenderē & m̄tra nū-
duz opetit. nō calidā. q̄a m̄to magis in-
cēderē. dicēdū q̄ dabis eā frāz s̄z afforta-
ta z cū aceto ul̄ succo limonū ul̄ aliq̄ re-
phibēte ab icendio. Et possz dicere ex-
ercitatus medicus q̄ si postpositō m̄te
aque frē i hac febre est p̄pter aliquē
expectatiōē digestiōis q̄a colēa est
grossa poterit dare cū syrupo aquā ca-
lidā ad digestiōē grosse colē & cu z ci-
bo etia z ut non icruet m̄z & nō seq̄
aqua pauca frā iflatur ergo aqua pau-
ca calida p̄p̄ duo. p̄mo q̄a aqua frā fi-
gitur & non trāsit cito. 2° q̄a ubi figit̄
ibi facit q̄dam calidi gregatiōē & vi-
geratiōē p̄trafistētiā. & ex his fit i-
flāmatiō. de aqua autē calida hoc non
accidit. h̄ igit̄ dicta sūt de potu aq̄ frē
ul̄ calide q̄bus cotidie utimur cū syru-
pis & in hora cibi & p̄ hoc volo q̄ i^t in-
tellectū l̄ra auic. 3° can. fen. 13. ca^o d̄ anxie
stoc^a. Dicam⁹ secūdo q̄ q̄dē ē pot⁹ aq̄
frē i q̄titate m̄tra cui⁹ q̄titatil m̄te mē-
surā q̄dem auctores non alr accipiunt
nisi q̄ detur q̄tū infirmus uult bibere
ita q̄ satiet̄ ut gal. dixit. & cassi⁹ felix
& multi cū eis. & q̄nq̄ est tantus pot⁹
& fac^t tremorē & coloris liuorē ut dix-
it auic. & an talis aq̄ frē potus cōueiat
i putridis febribus uel hūoralibus nō
possz meli⁹ dici quā dica⁹ p̄ gal. & auic.
& alios. & est. q̄ stantib⁹ indicatōib⁹ oī-
bus audacter def. oībus cōtradictib⁹
non def. Quibusdē autē cōsentiētibus
& quib⁹dē non. obseruet̄ magis timoro-
sus ul̄ timorosa idicatō. & d̄ his oīb⁹ iā
p̄fcē expediti sum⁹. de aq̄ aut̄ frā i. effi-
dcm̄ est supra. in etica uēo dicef̄ infra.
Dubi⁹ 2° an in febre cū dam⁹ aq̄ frāz de-
beam⁹ expectare digōem. uide⁹ q̄ sic p̄
gal. nono tēra. q̄ uult q̄ q̄uis flōmia i
synocha oī tpe cōueniat tñ frē aq̄ pot⁹
cōue^t appētib⁹ digōniq̄ signis. Ampli⁹
auer. septimo colligz. cōtinuās sermōēz

suuz in synochis. dicit q̄ p̄ma cōdi^o at-
tenden^a in potu aq̄ frē ē q̄ m̄ sit digā
In contrariū idē auerois ibidem dicēs
est melius exhibere aq̄ frām in p̄n^o sine
appitōe signorū digōis & n̄ curare ex-
dcis aliquorū cōtra hoc. Nos autē dica-
mus q̄ febres in q̄bus copiosus potus
aq̄ frē cōpetit sunt sanguinee & coleri-
ce longinquū ei est q̄ i flaticis & meli-
cis cōpetat si g^o febre exñte sanguinea
ut detur aque frē pot⁹ copiosus digō
sit expectanda dubiū uidef̄ hrē. Con-
ciliator ei non expectat digestiōē in
mā sanguinea ut def aq̄ pot⁹ ut appet-
dria p^a. gal. aut̄ expectasse uī ut appz
ex dcis 9° tēra. & pōt dici q̄ si sanguis
est nō putridus cū statim m̄ sit digesta
& p̄prie si sanguis nō hz pccm̄ nec q̄ti-
tatis & q̄litis sequētis q̄titatē nō ex-
spectata alia digestiōē pōt aqua frā dari
Si autē sanguis sit putrid⁹ cōsiderare oīz
si ē grossus in sbā incrudabilis p̄ aquā
frigidā & melius ē expectare digesti-
ōē aliq̄. si autē sit subtilis digō ei⁹ erit
i spiratio p̄ frāz aquaz. colēa autē si ē sub-
tilis dabit̄ cōuēienter frā aqua an diges-
tiōē q̄a digestiō ei⁹ fiet p̄ aquaz frāz si
autē sit grossa melius est digestiōē ex-
spectare. Dubitat⁹ d̄ eo q̄ dcm̄ est p̄mo
de mā sanguinea nō putrida. nos ei⁹ ui-
demus q̄ natura in euōe ei⁹ expectat
digestiōē unde crises synochaz uāp̄
fiūt in detiatis dieb⁹ cretisis g^o in dādo
aquam frigidam expectabit̄ digestiō
ut infratōe fca nā possit expellere m̄z
Dubitat⁹ 2° q̄a i causone q̄ est fe. de
colera subtili expectat̄ digestiō ut aq̄
frā detur ab habiebate fctio practice ca-
pitulo d̄ regie. feb. puictum & a cassio
felice in cura causois in fine ubi postq̄
pempasiz. i. digestiōē fecerit egritu-
do dat aq̄ frāz cū aliis cōditiōib⁹. Ad
p̄mam dicendū dupl̄r. p^o q̄ l³ nō sit oīo
necessariū i synocha sine putredine ex-
pectare digōem ut def aqua frā tamen
utile esset. uel aliter q̄ non est curādū
expectare & si nā expectat est p̄p̄ le-
sionez a calore febrili uñ expectat aux-
iliū s̄m lune aspectus. Sed extincta fe.
cū frā aq̄ uirtus confortata expellet q̄
cūq̄ hora aq̄ erit bene data siue sit di-
es critica siue non & ex hoc soluit⁹ 3^a

qō quā alias motim⁹ ut⁹ diem cretica
dbeamus eligere ut demus istū potu⁹
& dicamus q⁹ si in die cretica tal⁹ pot⁹
detur utile ē si bene examina si eū cō
uenire & tūc mltā currunt in unū ut
uirt⁹ euacuet mās sc⁹ fortatio ei⁹ p ex
tictionē calor⁹ & fortatio p aspcū⁹
S³ q⁹ n⁹ in die non cretica def⁹ iste pot⁹
poterit i eadē die nō cretica liberari in
firm⁹ p euacuatiōē ueniente⁹. & ista
enō erit qdā crisis scā p uiolētiā uirtu
tis uiolentatis mās & euāntis eā non s
ordine⁹ mor⁹ mē i fe. qui est ordo indi
cati⁹ & creticis. Et erit silis ista crisis
crisi scē p ipetū me^{ne} solutē q⁹ nā non
euacuat mās digestam in die cretica. &
nos euacuam⁹ in die qetis post illā &
liberam⁹ a febre & tu s⁹idēa hic. **A**d
z^m dicendū q⁹ causon in quo digestio
expectat⁹ ē causon de mā grossa colica
Et aliq⁹ causō sūit p fe. sang^{ea}. d³ aut
diligent⁹ s⁹idēare circa pdcā q⁹ i febrili
bus arsiuis que indicāt potū aque frē
& in qbus ppter aliq⁹ cruditate⁹ mē ui
detur expectanda digestio medic⁹ dēt
bone extimatiōis h⁹re latitudine⁹. nā si
uid⁹ q⁹ ex digestiōis expectatiōe pueni
at mors ifirmi & digestio fiat ad malā
formā. vbi grā. ad corruptiōē mē. uñ
apparebit ypostas nigra que sine du
bio non dice⁹ digestio meli⁹ est dāe aq⁹
frā⁹ & nō expectare digestiōē & nō
curare si mā illa icrude⁹ & feb. plōge
tur hec eim debēt magis eligi mors
ifirmi & h⁹ itellex⁹ aiū. 7. col⁹ & h⁹ aiū.
Dubitat⁹ quarto an balneū aq⁹ dulcis
calide cōpetat in febribus putridis an
digōem uidet⁹ q⁹ sic q⁹ s⁹ unam expōē
supra scām cū dicit cū aqua dulci tepi
da itellig⁹ de balneo & illi sūt cañ. q⁹ b⁹
utimur in p⁹n⁹. Ampli⁹ i tertia⁹ an di
gōem non uidetur ex toto negari ifra
ab auic. Amplius balneū est rarificās.
sed rarificatiō cōceditur an digōē. Cō
trariū sumitur a gal⁹. xi⁹ tera. & a rabi
moy⁹ si. 9. pticula affo. ubi u⁹lt q⁹ balne
um est utile p⁹ digōem materiē. dica
m⁹ q⁹ nō intendimus loq⁹ de ptib⁹ cibus
balnei. sufficēter ei dix⁹ gal⁹. d³ eis i x⁹
tera. sed uolumus solū loq⁹ d³ balneo i ri
na aq⁹ calidā dulcis. Et nō est dubiū q⁹ p⁹
digōem & euōem est utile si quid resi

duū materiē est in corpe & pprie
aprarū p poros educi. Exntibus aute⁹
aliis dispōnibus de alio indicatibus ut
sorditie cutis & opilatione pororū aut
aliqua aspitare corporis & consuetudi
ne balneandi & non exntibus cōditōi
bus aliis phibentibus ei⁹ usū de qbus
dixit gal⁹. xi⁹ tera. ultio ca⁹ secure possu
m⁹ balneare in tina & pluries ut & ga
lie. assentit i terapētica febriliū ad glau
conē ca⁹ de tertia⁹. scā aut digōē ma
teriē. & non scā euacuatione lic⁹ posse
mus eo uti & hoc cū crederemus illā
materiā posse p poros dissolui tñ apud
me non u⁹ mibi oio securū eo uti timo
re dissolutiōis & motus materie ad p
tem non conuenientē sue euacuationi
Ex qbus appet q⁹ si materie sint crud
& ppe multe balneū in quo stet noc⁹
dilatando & mouendo materias euacu
ationi ineptas. Et q⁹ humor colericus
q⁹is sit crudus est tñ subtil⁹ apt⁹ eua
porationi & est succus quē corrigit aq⁹
dulcis tepida ideo balneū an digōem
minus nocet in tertia⁹. dixi aut bal
neū in quo stet q⁹ si balneatio esset so
lū qdā ifusio & q⁹ si aspersio aq⁹ cal
de absq⁹ mora posset in aliqua febre cō
petere an digestiōē q⁹ eēt digerēs tē
perata calefciōe & huēctatiōe ut i mā
melancolica & non dissolueret uñ auic.
ca⁹ de cura q⁹rranē igredias balneū & si
nō fuēt digestio nō fiat nisi effusio aq⁹
calide q⁹ti⁹ qua dlectat cor⁹ & huēctat
mi⁹ q⁹ pueniat ad h⁹ ut liq⁹fiat ex ea huōr
Post h⁹ aut scias q⁹ in hac n⁹ra patria q⁹
homies nō sunt consuete balneis & q⁹
euacuatio materiē p⁹u⁹ dāx p balneū
nō est absq⁹ resolutione & euacuatione
spūum quā spūum resolutōē supflua
facit feb. & q⁹ mās & commouet & si
sunt p⁹funde difficile est eas mouē ad
cutim dico q⁹ ita est paucam inuenies
utilitatem cōiter in usu balneorū. i. ti
na⁹ ex aq⁹ dulci. & cū hoc & mult⁹ la
bor accidit infirmo t⁹ in corpe q⁹ i aia
in positione & statione & extractione
ab eo. & in mensura q⁹litatis aq⁹ & in
mensura p⁹is more frequēter errat. &
ppter hec oia non curo si non est i usu
balneū dulcis aq⁹ in cura fe. putridarū
& ppter hoc forsan rasis nō iuenit i eo

magnam utilitatez. unde dicit 16. ut in
tis penultimo ca^o d^r cura putrida. nō
uidi febricitati balneū esse utile i aliq
dispōe. Ad p^m rariū & 3^m d^m q^d
rarificatio i pncipiis febrū putrida
debz esse cū reb⁹ leuib⁹ siue sit iunctio
siū sit locio. & cū reb⁹ fortis dissolutio
nib⁹. & d^r fieri in febrib⁹ q^b uet^r ut ad
hoc d^r his determinabi^r. Dubi² an uinū
operat i hntib⁹ fe. putrida. ut q^d sic q^a
in acutis fe. de q^b min⁹ u^r da² uim⁹. ut
gal. 8° te^{ce} auct⁹ ypo. 3° re. acutoz. Am
pli⁹ uinū digōez mēz opaf. ut p^o d^r re.
sanitatis. & o^rfortat v^rtutē ut oēs dicūt
Amp⁹. uinū da² ad rarificādū & aperiē
dū poros. & hoc fit i pⁿo. g² in pⁿo pōt
uinū cōpetere i putrida fe. In rariūz
7. te^{ce} cauet gal. a uino fe. exñte. h¹ p^o
sciēdū q^d repif quoddā uinū q^d ē frigi
de op^ois q^{uis} sit uim⁹ d^r uite. & hoc ē
uim⁹ qⁱ i p^ub⁹ n^ris repif albū & rubeūz
gustū acerbū. q^{si} p^uiquā^o sapōr uini
granati acetosi. p^usapori agreste. & r^upi
un^r f^oies remitti in calore ab eo & si
nō sūt s^oi fortis ledū² ab eo sic^a reb^us
frīs subtilib⁹. & gal. i paucis libris fec^t
mēlionez de isto uino. q^uopponit aliis
uinis i^one. cū eī uina sint calida i op^o
ne. hoc uinū est frē cōp^ois & nō frē sit
dicerem⁹ q^d cepe albu⁹ ē frū re^u rubei
tū ē calidū re^u hoīs sed d^r illd⁹ uinu⁹ sic
acerbū uel bru scū d^m ap^d nos ita fri
gidū sit dicim⁹ q^d lactuca est frā & infri
gidat nos & hoc est q^d d^r i lib^o d^r euchi
mia & cathe mia capitulo de uinis.
Est autem de uinis maxia drā s. specie
cōsideratib⁹ ut diuisum est modica ue
ro in aliis nūq^u eīz iuenis lentez aut cau
lem humectatē. sed min⁹ q^d aliū alio
siccant em humectatē autē nullum. ad
huc aut magis nequāq^u iuenies aliqua
ceparū uel alleorum ifrāntez. s^z magis
uel min⁹ calefactōz iducere nec & lactu
cam calefacere ē. nec & q^d magis v^umi
nus magnā h^z i ipsis differentiam. iter
uina autem antiq^uissima q^d dixi a latinis
noīari cociueuz in tū ab albo. si^u & ab
austro iueni differre & hoc sufficēter
calefaciat illud uero ifrigidet sensibili
ter. Et nō credas q^d semp cū gal. noīat
uinū aquosum de hoc uino itelligat s^z
aliq^u de eo itelligit & aliq^u non q^d rōe

distinguere non possumus & dico q^d
hoc uinum pōt cōcedi i febrib⁹ i pnci^o
& p^ucessu. nec est timēdu⁹ de eo nocu
mentū uinoz i lesione capitis. nec i ca
lescōne nec i cōmotōne mē p^u dissolutō
neza calo. & o^rphendit & hoc uinum in
smonibus 7. 3° regis acutoz & gal. in
9to. 9. & 10. imo q^uz uidi quosdā febrī
entes cōqueri de nocumento s^oi a fri
rate hui⁹ uini nō min⁹ q^a a fritate uini
granatoz non s^uam⁹ aut hic ad disputā
duz an sint ei⁹ de spēi specialissie oīa uīa
Alia aut sūt uina que sūt op^ooe calida
sed ē in eis d^ria magna unde q^udāz sunt
d^rca aquosa que modicū calefciūt utilia
tamen sūt digestioni ciboz & distribu
tioni & hec sūt alba subtilia paucifera
Et q^uis oīa talia uina aquosa forsā nō
calefciūt oēz hoīez tū sit noster sermo
de uinis in q^ubus est aliq^u calefciō opata
ad eum qui illa potat quāuis sint uina
aquosa. Quedā aut sūt uina uīosa māi
feste calefaciētia & iste sūt etia⁹ m^ulte di
uersitatis. His premissis pono hos cañ.
practicales. p^m q^d ubi est timor de fre
nesi tuti⁹ ē dimittere oē uinū calesaci
ens. s^uta aquosū quā uinosū. Ratio q^a
uinū aptū ē facere mās euaporāe ad ca
put q^uis h¹ aquosū mi⁹ aliis ledat mētē
z² cañ. q^d ubi ē sincopis aut timor d^r ea
si non obstat multa uehementia febris
potes cōcedere uinū ut xii. tera. q^a est
maxime de o^rfortatib⁹ uirtutem. unde
facenis cōcedit i sincopi q^b tū ex lege
non est licitū bibere uinū ut col^uz. 7. q^u
le aut debeat esse in sincopi accipe xii.
tera. & 3° cañ. fen. xi. tu tū mēlura illd⁹
s^um uehementiā febris ē. Et s^u tpa ei⁹
un^r i pncipio sincopaliū febrū ex mā
frā dat uinū aquosū gal. xii. tera. x. ca
pitulo. s^z in actu sincopis si ēēt causon
posset cōcedi uinu⁹. sed hoc hic obmit
tim⁹. sed tu dices aliq^s posset actu esse
cū frenesi si^u cu⁹ sincopi q^d g^o faciam d^r
uino. Dicendū q^d facit sicut in aliis
dispōnib⁹ cōp^ulicatis sibi aduersantib⁹
indicatōe g^o sumpta a dispōnis magni
tudine dabis uinu⁹ p^u sincopim sed mis
cebis cum eo q^d tibi uidebis ut min⁹ ca
piti noceat. Terti⁹ cañ. est q^d in nulla
febre de mā colica añ digōnez & a prin
cipio cōpetat uinum aliq^u. rō est quia

inflamat & māz colicā agitāt. uñ aliabas
 3° practice caplo de febrīb⁹ putridis ui-
 nū febricitantibus ex colā minime cō-
 uenit ideo in pñcipio fe. colericarūz si
 uis rarificare non facias illud cū potu
 uini sed cū leui fricatōe uel uapore aq̄
 repide. uel oleo camomille. 4° cañ est
 q̄ in febribus colicis digtā mā & mltō
 magis digesta & euāta potest cōcedi ui-
 num. qā facit illaz transpirare p poros
 exñtem aptaz p digestionem & multo
 magis cū est apta p paucitatez & dige-
 rit illā p urinam & hoc est q̄ dixit gal.
 uinū mouet uniuersas excreatōes ei⁹
 aut iuuat^a alia habes in caplo de cura
 3^{ane}. 5° cañ. q̄ i febribus frīs. i. d. mā
 frā digōne appente in mā secure potest
 cōcedi uinum q̄ & sit uinosuz eo q̄ cō-
 ceditur in febribus calis. Et ratio hui⁹
 apparens g^o bene clamauerūt oēs aūc-
 tores q̄ uinūz d3 dari digestionē appē-
 te in materia. Sextus cañ. est q̄ in pñ-
 cipio februm putridaz frāz min⁹ du-
 bitanter pōt concedi uinum q̄ in pñci^o
 calidarum febrū. pmo qā non timetur
 de eius inflāmatione. 2° qā potest eligi
 uinū debilis caloris in q^o erit leuīs uir-
 tus puocatiua & aperitiua meatuum
 unde nō sciet in mā agitationē aliq̄ no-
 centez sed quāda3 suauez calafcionē di-
 gerentez mās frigidas & dilatantez po-
 res. Et expt⁹ medic⁹ sciet hoc arbitrai
 In mā aut calida hic idez calor uini po-
 terit inflare si ē multe caliditatis. 7°
 cañ. ē q̄ in ptibus ytalie pp^t uehemen-
 tez osuetudinēz q̄ hñt hoies ab ipso pñ-
 cipio natitatis ad uinū pōt securi⁹ cōce-
 di uinū febricitantib⁹ q̄ in ptib⁹ aliis &
 quā fuer^t cessū i tpi⁹ aliis. Et iō pre-
 cepta que iuenis ex libris sacenoz nō
 sūt sic coartanda apud nos in usu uini
 qā eis non ē licitū bibere uinū & sunt
 ualde disueri ab eo. Et pcepta que iuēi-
 es a libris grecorū & qā uoluerunt q̄
 hoies nō biber3 uinū usq̄ ad xui. annū
 sue etatis ut narrat rabi moyses i libro
 de regiel āitatis. Et colli² a gal. p^o libro
 de regie sāitatis i hoc q̄ i p^a etate uinūz
 non cōcedit & cōsidera cū hoc cañ. q̄ diu-
 sitas uinorū sm climata est cā mltē diu-
 sitatis in iudiciis ex qb⁹ cessant cōtra^a.

Ad p^m dicēdū q̄ i acutis debet dāi

uinū tpe debito & uinū q̄ ouēit. Ad
 2^m dicēdū q̄ uinū cohopat^r digestiōi
 semi crudorū hūorūz. hūores autē mlti
 tu3 calidos posset inflāmare & multum
 crudos agitāe & pñcipue uinum aliq̄
 potēs Ad alia p3 solo has uō dual q̄ oēs
 cōci^o alit^r tractat & tu accipe eas si plac3
ET CVM ADMINISTRaueris
 it. Iam auic. ponit cañ. in curatōe feb.
 putridaz qb⁹ itēd^t ad mā cū qb⁹. f.
 plibus opans medicus in pñ^o feb. facit
 euacuationē cōez q̄ uocat^r exiccatio.
 Hic ponit cañ. qbus inten. lit ad māz
 & medicis opans cū ill^r itendit cāe ab-
 scissionem. ita auic. seipsum continuat.
 pōt at saluari cōis continuatio q̄ dic^t q̄
 pus posuit cañ. in euōe q̄ compet^r i pñ-
 cipio. hic pon^t cañ. i euōe q̄ ppetit post
 pñ^m. & qñ mā est digesta. p^o g^o contri^{at}
 auic. seipm. 2° pseq^t. ibi secunda. & nō
 euēs. Du² utz in pñ^o acci^e. i. euēt⁹
 fe. debeat pcedere cūz quicq̄ cañ dcis.
 uide² q̄ non. pmo de flomia. qā esto q̄
 sit necā qñq̄ nō sit in pñ^o. s3 postponit²
 ut posterius dicet & sūt in p^o li^o fen. 4°
 ca^o de flomia. 2° de puocatōe u^r q̄ a
 pñci^o non debeat fieri qā nisi sit eua-
 cuata mā puocatiua non cōueniūt ut
 9. rera. & xi. & i6. con. auct^e oribasi &
 rufi clarius q̄ alibi ponit² sed in pñ^o nō ē
 scā euōi fe. in qbus nō ppet^r flomia. Eo-
 dem mō pba² de euōe p sudorē & fuit
 intētio rufi & oribasi i6. con. In cōtra-
 riū auic. Ad solutōem huius cōsiderā-
 dū pmo q̄ pñcipiū accñtiuz uel accñ^e
 febris est pñcipiū u^le distinctum quo-
 ad oīa accñ^a de qb⁹ sunt signa crudeli-
 ratis g^o isti cañ. sūt pp^e itellecti i u^lu
 farmacie. posset & intelligi pñcipium
 accñtiuz absolute i oī fe. siue sit digō i
 i^o pñ^o ut synocha febre siue nō ut i aliis
 2° cōsiderādū q̄ auic. nō d^t q̄ tu uteris
 dcis cañ. i pñ^o accñtiuz siue accñtia feb.
 sed d^t q̄ si tu admistrasti eos fecisti eua-
 cuatōez mioratiāz q̄ est exiccatio & iō
 uult q̄ cōsideres qb⁹ cañ. pdcis uteris
 & qliter. nam si febris est in pñcipio ac-
 cidentie. i. euēt⁹ & mā est cruda nō cō-
 pet^r flomia uel cōpetit flomia minora-
 tiua si est ibi repletio sanguinea ut su-
 pra diximus. Tercio cōsiderāndum
 ut supra dixim⁹ euō in febrīb⁹ putridis

est duplex una cois ē euō mēx iter & necessario iūcta feb. & ista uocat exicca^o apud auic. ut vbi grā mūdificatio iest inoruz & uapora^o uaporuz & aliq^u rum mēru3 aquosaru3 ifectaru3 urina^o

Alia ē euacuatio ppria que accipit hūore3 qui fcit febrē. His habitis dicamus q^u itelligendo pncipiu3 large ad febres sanguineas & alias febres de aliis hūoribus si tu exercuisti te in pnci^o cu3 ffoia ta^l euō potuit eē minoratū uere & uere abscissūa tota^r cē ut sup^{er} dcm est si aut exercuisti te cū aliis cañ. & non cum ffoia. q^u sunt febres colice ffoice uel melice in qbus non cōpetit ffoia aut si cōpetit. cōpetit minoratū unde post ffoiaz stat febris & ē itentio tūc ad mā3 aliā a mā sanguinea sc3 colica3 ffoica3 uel melancolica3 dico q^u si ē usus cañ. pdcō3 aliorū a canōib³ ffoie fcorū3 in pncipio tu non miorasti ppe materiā appropriatā sed euōez cōmune3 fecisti que cois euō uocat exicca^o & iō non pprie soluisti uētre3 sed lenificasti non fortit^r puocasti nec urinā n^o sudore3 sed leuiter ualde. Ex quibus cessant rtraria non eiz auic. cogit te ad ffoandū i pncipio l3 si exped^t nec ad puocādū urina3 nec sudore3 sed si in pncipio tū i uidef fac cū leuibus ualde & pprie mūdificatione fca. Dubita^r 2° ut^r utendo cañ. pdcis i pcessu febrū abscindam³ mā3 & qlif debem³ uti illis

Consideranduz q^u sicut supra dixi³ ad claritatē doctrine o3 distincti3 loq^u de canōib³ ffoie & aliis cañ. lenitis siue fluxus uentris. & puocatiois sudoris & urine. Dicam³ ergo q^u euō p ffo3 duplicif potest abscidere cā3. qñq^u sine pmo una uice est totalif abscindēs cā3 ut in synocha i qua una ffoia libēatur homo & hoc maxie fit i pncipio cū eiz postpōif non sic copiose potest fieri ut posterius dicef. Ex qñq^u sine ffo itēatis uicibus poss3 abscindere sicut si alicui³ sanguis eēt malus uñ febriet & paulatīa ffoia iterato. & iterato fca ille totus sanguis rectificaf ut pōt itelligi gñaliter 4° p^o ca^o de ffoia & b hūc intellectū poss3 saluari dyn³ qui ffo3 eradiciā3 intellexit poss3 fieri posterius digesta mā subtiliter tñ itelligēdo cōplemētū

illius rectificatio^o nō f^t p euō3 necessario Qñq^u aut euō p ffoiaz minorat mā3 & hoc tripl^r. pmo ppa minoratōne q^u si febris esset d sanguinee & fieret ffoia minorās esset tūc p se illius mē mioratio. 2° aliqñ minorat p accñs q^u accid^t mās febre facietes esse sanguini mixtas. l3 sanguis p se non peccet nec p se faciat febre3. accidit g^o illas mās seq^u sanguinē euacuatione. Aliū aut & 3° ffoia minorat solū repletionem cōem & uocabat^r tūc euō p ffoiam euacuatio qdā cois mē ut ē ffoia intendēdo sanguis plenitudinem remouere qñs nihil de cā coniūcta nec ante se. ppa minoraret^r ut appuit in caū superi³ po^{to} & ista uocat^r minoratō mē accñtalif cōiūcte febrī. His dcis in ffoia dicamus in euōe cum aliis & resumētes diuisione3 ut cōpleamus illā. dicamus q^u euō quedam est cois siue nō appropriata ut scitum est. & uocat^r exiccatio. uñ auic. sm semitam minorationis & p. i. exiccationis. quedam aut est appropriata & ista est duplex. una abscidēs totaliter mām ut q totā colerā faciente3 febre3 euāt & ex toto cessat febris. alia est ptem materie abscidēs ut si peccet colera. vbi grā. i. libra. i. si farmacia euacuat de hac lbz. unc. i. uel ii. u^l aliq^u portionem que tibi uidef. uñ de febre remittatur ab eo q^u est uel ab eo qd per directū esse possit. Auic. g^o cū dixi³ q^u oportet te occupare in euōne f semitā abscissionis cē itellig^t sm semitā euōis appropate q^u est abscissio totalis uel ptialis. & hoc est q^u decipit expositores. nō ē auic. p abscissionem itellig^t solā eradicationem euōem q totā mām euāt. sed itellig^t ptis & illius materie abscissionē g^o summa intellectus ei³ est q^u si tu bñ administrafi cañ. pdcōs leificatiōif & puocationis in pncipio accñtiū feb. tu fecisti quāda3 euacuationē q apd auic. uocatur exiccatio ut non pprie educisti materiā que appropriat^r o3 g^o quodam mō tū intendas ad euacuationem appropriatā ad mām & ista est euō sm semitam abscissionis siue totalis abscissionis mē & forsan q^u auic. notāf dix^t f seira3 abscissiois utdāt itelligē utraq^u abscissionē oport3 aut nos ponere drā3

inter has euōnes. Differt qdēz euō
cōis dēa exiccatō & euō ppa q̄ue dicit̄
abscissio primo ex pte temporis q̄a euō
q̄ ē abscissio fit post principiu3 mā digā
regulariter opādo sed euō q̄ est exicca
tio fit statiz ī principio q̄a statī clisteri
zamus uel si expedit lenit̄m potatū da
mus. Sed dūo q̄a saltī in principio omī
non poterimus uti puocatiuo sudoris
nec & puocatiuo urine q̄a qdā febris
est in cuius principio non cōpetet euō
nec p f̄sōiā nec p farmacīā. imo in nulla
ī p̄ncipio r̄gulariter op̄et̄ euacuatō p
farmaciā exsoluentē. sed non scā eua
cuatōne non possumus uti puocātib⁹
nec sudātibus ut dcm̄ est. Dubitat̄
z⁹ an istis cān. & possumus uti ī p̄cessu
post digestionem. Ad p̄mum dicen
dum q̄ si febris sit ī qua sit scā minora
tio p f̄sōmīaz non est dubitūz q̄ securi⁹
possum⁹ uti a p̄ncipio sudatiuis & pro
uocatiuis urine ī qb⁹ itentio p̄ncipal̄
est uiax aptio. & sic digestio mē ut su
pra dicebat̄. & in hoc seq̄tur mās coēs
euacuari. Sed si febris sit de mēbus ali
is ī qb⁹ nulla a p̄ncipio sit fienda euō
minoratiua ppa. tunc non possum⁹ uti
puocantibus sudorē nec urinā alicui⁹
fortitudis q̄a agitati o fieret mē r̄ū. sed
faciam sudationē. i. aptionē pororū leni
fricatione debita pānorū cooptura. &
puocatione. i. uiax aptionem cum sy
rupo acetoso simplici uel cū aqua order
aut cū syrupo de duab⁹ radicib⁹ scz pe
tro. & feniculi in aliq̄ mā & dabo de ea
parū & ista leuia non agitāt māz q̄uis
nō sit scā mīoratio & apertēdo uias sūt
causa q̄ infirm⁹ bene t̄nspiret mē cru
de & q̄ bene urinet. S3 tu dices pono
casū q̄ repletio f̄lārice sit m̄ra in qua
non op̄et̄ f̄sōiā nec фармаa n̄ digestio
nē quero an hic fcias sudāe uel puocās
urinā a p̄ncipio. dicēdū q̄ nō cū re que
agitet sed fricabo & subtiliabo māz ut
l̄ in sicopali hūorosa & ista dici possūt
puocātia & sudātia & hoc totū stat in
tui extimatōe. Ad z^m dicendū q̄ &
istis cān. utimur in p̄cessu sic a3 de lēi
tiōe & sudatōe & puocatiōe & hic pl⁹
declarabit̄. Secūdo differūt iste euōes
ex pte rerū cū qb⁹ sūt nā euō que ē
abscissio fit cū re q̄ māz eligit in eua cua

tione id ē que māz propriā febris eua
cuat qūo aut fiat ista elecio p farmacū
solutiz est notū. Sed euacuatio que uo
cat̄ exiccatō non fit eligendo sed uias
euacuationi prepando & educēdo ma
terias habiles qb⁹ euacuas & hoc est
māifestū in lenitione cū clisteri & sic ē
op̄prehendēdū de puocatione & sudatō
ne leuibus quib⁹ a p̄ncipio utimur. S3
euō abscissua totalis & abscissua p̄tis
que p̄p̄e dicūtur euōnes mīoratiue &
eradicatione dr̄ntip⁹ q̄uis ī utraq̄ expec
te digō s3 mīoratiua solaz p̄m accipi
unt sed eradicatione totum accipiunt.
Secūdo q̄a minoratiua pōt fieri statim cū
aliq̄ ps materie ē digā si uī medico illā
debere accipē sicut ī flegmaticis se. ut
post declarabit̄. sed eradicatione fit cū to
ta mā est digā & hoc regulariter. 3° q̄a
minoratiua euacuatio potest fieri cum
leuiori re q̄ eradicatione & ista leuitas est
p gradum uirtutis uel per dosim mīo
rem. vbi grā. de p̄mo mīorasti aliqd de
mā cum reubarbaro uel odore turbit
postea eradicat cū scamonea uel corpe
turbat. exēplū secūdi ad mīorādā das
puam dosim descañ. uel turbat ad era
dicandā das integraz. Accidere tam̄
posset q̄ aliq̄ eradicatione esset leuior m̄
tis minoratiuis p̄cedentibus & h⁹ q̄n
illud q̄ remansit eradicandū esset uald̄
pay. Ex qb⁹ oībus dcis appet q̄ eua
cuationes minoratiue sunt sicut qdāz p̄
parationes ad euōez eradicationē fiēdaz
per artem uel p naturā siue euō mīora
tiua dicat̄ illa quā ego uoco cum aui.
exiccationem siue dicatur minoratiua.
q̄ est p̄tis abscissua ex utrisq̄ eīz uirt⁹
alleniat̄ & uie p̄parat̄. Sed tūc ē du
bitatio an p medicinas sudatiuas puri
natiuas posset fieri euō abscissua. Et
dicendū notū esse p se q̄ p medicinas su
datiuas potest appropriata mā euari.
Et notū est q̄ puocās forte purinā in
febre melancolica q̄ māz illā facit exir̄
cū urina nigra ē abscidens māz melicā
& sic facies urinare f̄la ī f̄atica & cole
ram in colerica. Et eodem mō fortia su
datiua q̄lia esset ty^a antiq̄ & me^a d̄ asa
& alia que dicuntur ī capis suis mouē
ria mās p sudorē. & oīa ista sūt euān^a
fm semitā abscissionis mē. & ideo ī usu

*Euō que uocat̄ se mīo
quā p̄m*

Euō abscissua

Euō sit p̄mo mīoratiua

Dm

*per sudorē f̄ p̄m
m̄ p̄m m̄m.*

istoy sudariū & puocariū expectam?
digōem sicut in usu solutioy pharmaco
rū ut postea in ppis caplis dicet^r. imo
ut declarabitur securior usus est prece
dētib⁹ farmāciis s³ an i euōe scā p istos
sit elcō talis q̄lis ifarmātiis ē dubiū su
pra motū hic non discutiēduz. Ex hiis
solui^r questio s^a supra mota nā in pro
cessu febriz possum⁹ uti cañ. istis leni
ficatōis puocationis & sudatōis eisdez
mois qb⁹ in p̄ncipio utebat^r & cū eisde
reb⁹ & tunc cū eis p se fit^r comūnis mi
noratio mē que dicif^r exiccatio p̄tingē
ter tamen posset fieri materie abscessio
ut supra diximus. Si autem in p̄cessu
utamur istis cañ. non cū reb⁹ leuibus
sed fortibus tūc non erit p̄prie leitō
sed fluxus ventris & erit p̄p̄e puoca
tio & sudatō & poterit euz eis fieri ma
terierū abscessio. **C**onsiderādū ultio
q^d si tu p̄endis de modo loquēdi auic.
ipse nult q^d occupatio in dēis cañ. i p̄n
cipio accētiū febris sit faciens digōnē
materie & minoratōz que est exiccato
Ergo materia p̄p̄a q̄ d³ abscindi p cañ
dcōs digerif^r aut in se aut quātū ad ui
arū p̄paratōz sed ipsa p se non minora
tur sed minora^r cois materia ut sepe ē
iteratū in sermone. Et ex eodem mō
loquendi uult q^d occuparis in p̄teruz
indigōne & euōe que sūt s^m semitā ab
scissōis scias h^o. **E**T NON EVA
cues. Hic ponit cañ. in hac euōe. 2° po^t
q̄tuor medicinas euacuativas. ibi secū
da. de solutis uero. p̄ma in tres. p^o poit
cañ. secūdo declarat illuz. 3° subiungit
cañ. currationis p̄tridarū ut q̄busdam
accidentib⁹ iūgūf. ibi secūda fortasse
ibi tertia. scias q^d non aggregat^r. **C**ō
siderandū p̄mo q^d cañ. iste est de euōne
non d³ ea que ē exiccatio q̄a iā cōcessit
eaz i p̄ncipio accidentiū febris & p̄oīs
materia existente indigesta. Et hoc est
rationabile quia euō illa non attingit
p̄p̄iaz materiā febris nisi sit sp̄oia et in
illa non exspectat^r digestio que expec
tatur in solutiis. **A**mplius lenitio
& ventris puocatō & sudatio leues nō
attingūt materias p̄p̄ias febriz ut iā
declaui^m non igit^r oport³ q^d cū euōe
illa que uocat^r exiccatio cōcurrat digō
p̄p̄e materie quando sit lenitio uētris

& puocatio urine & sudoris lenib⁹. i.
rarificatiōe leui & aptione leui tiaruz
Relinq^r g^o q^d iste cañ. est d³ euōe ab
scissua duplici siue eradicatā siue mio
ratiua que fit cū farmācis euacuantib⁹
exsoluendo uel fortiter puocando su
dorez uel urinā. & iō s^mo ē cōtinuus ut
dicat^r cū transierit p̄ncipiū intēdens ad
digōnez mē & euōez abscessiua toti⁹ ul
ptis s³ neutra eay facias nⁱ mā sit digā
Considerandū secūdo q^d ut icipet
remouere errore⁹ dixit in calido aut fri
gido. i. siue materia sit calida siue frigi
da & sub h^o p̄prehenditur omnis fe.
FORTASSE. Hic declarat cañ. dic
tum & p̄mū quātū ad p̄mu⁹ p̄ceptum
quo dicif^r non euacues māz idigām. 2°
quātū ad secūdu⁹ q^d d³ quo non apnd
nccātem. ibi 2^a. cū aut mā est plurima
3° ponit quēdam cañ. rectificatēz hanc
euōnez que p̄cipit. ibi 3^a. cū g^o exerces
p̄ma in duas. p̄mo iducit tres rationes
ad p̄bandū p̄positū. 2° quorū dā erro
rem remouet. ibi 2^a & tu. p̄ma rō est si
mā euacuet^r a nⁱ digōnē m̄plicat^r euō
humoris non pueniētis ad statū ā. Ex
ponit dynus. i. cui⁹ euō est cā ut nā nō
possit pueni^r usq^{ad} statū digerendo
māz ut in statu p̄crisim ipsaz euacuet^r
& hoc q̄a euacuat^r hūor bon⁹. Alia ex
positio est n̄ra q̄ est eadez i effectu p̄p
ter q̄ cōsiderādū q^d euō ante digōz ē cā
q^d bon⁹ hūor euacuet^r & iste bon⁹ hu
mor non d³ uenire ad statū p digōnem
ut euacuet^r. imo ut nutriat & uertat i
spūs. **C**ausa auic. q̄re euacuet^r hūor
bon⁹ est q̄a ip̄e ex pte substantie ē ap
tior ad euacuationē. dixit aut fortasse
p̄p̄ casus cōtingētes extimabiles qui
dicē^r. **T**ertia expositio ē n̄ra q^d per
euōez a nⁱ digōez euat^r mā subtil^r q̄ de se
fui⁹ euatā siue resoluta & nō puenif
set ad statū cū digōne g^o non expedie
bat te euāre eā cū pharmaco solutiuo.
Causa autē q̄re subtile mēi nociue eua
cua^r est q̄a est ps aptior euōni. **E**T
FORTASSE. 2^a rō. illa euō non est
fiēda q̄ nocet maturacioni. s³ euō ante
digōnē est huius q̄a debilitat uirtutez
& q̄a euat^r subtile de mā unde grossuz
remanens non bene digeritur ut dixit
haliebas 3° practice cap^o de euōne hu

in p̄p̄oib⁹ mē nō p̄p̄at^r dyn
p̄o p̄m p̄p̄at^r m̄p̄lūm

moris putridi. **TE FORTASSE**
Tertia ratio. illa euacuatio non est fiē
da q̄ malignū humorē multiplicat sed
hoc facit euacuatio aū digestionem q̄
agitat mām & commiscet eaz cū bono
& sic bonū corrūpit & malū multi-
plicatur & est s̄mo auic. libro p̄o. fē 4^a
capitulo 4°. Sed tu dices ista mixtio d̄
bet rectificare mām; istam malam q̄ at-
tingit a bona. **Dicendū** q̄ mixtio q̄
fit p̄ uirtutis actionē rectificātes mām;
ista ē bona sed mixtio q̄ f̄p̄ agitationē
huōris mali distātis a nā sanguinis ista
est que plus nocet q̄ plus ex hoc fit bo-
norū huōrū corruptio q̄ mali rectifica-
tio. **Dubitat** q̄re auic. usus ē h̄o mō
loquēdi fortasse. **Dicendū** p̄mo q̄ h̄o
facit p̄pter euacuatūz coactā mīorati-
uaz uel eradiciatūz in mām furiosā que f̄
aliquā aū digestioēz & non accidit ista
nocumētūz accidunt si sūt mīora no-
cumēta q̄ sequerēt ex dīlione euōnis
Vel dicēdū q̄ hoc dixit p̄p̄ casus
contingentes extimabiles ī q̄bus accidit
finis laudat̄ op̄ati cōtra cān. vbi gr̄a. ali-
quis medicus p̄suptuosus dedit farma-
cūz solutiūz ante digōēz in febre colēica
uel flatīca & non eāt mām furiosā n̄ eāt
mām sup̄flue q̄ritatis uñ necessitaret ali-
quāz mīoratioēz aū maturitatez ḡo ista
medicina ē data omnino cōtra cān. & de-
bent sc̄q̄uī tria p̄dca nocumēta sc̄z euō
huōris qui non debz euacuari & īpedi-
mentūz maturatiois & mīlītudo huō-
ris mali. & fortasse cōtingit q̄ nullū istorū
euenit cōtingit ei ēē hoīez in nā robustū
uñ uirtus bonos huōres defēdit a trac-
tu medicie solutiē & iuuat se in primē-
do & expellendō materias malas q̄uis
sint indigeste & eaz totā euacuabit uñ
non īpediūt digō nec multiplicabit ma-
lus huōr & erit liberat̄ īfirm̄ medico
male agēte & h̄o inferi⁹ adh̄c declarabi⁹
ibi. & opinor. **ET TV.** Primo pōit
errore. 2° reprobāt. ibi 2^a. res eīz. pōit
dictū eorū & cām dicti iste aut uir fu-
it rasis ut h̄etur x^o. sexto cōtinētis. 2° ca-
pittulo. uñ etiāz x^o. almansoris statim
in tertiana cōcedit mirabolanos & nō so-
lum rasis fuit a tūdax ante digestionem
colēicorum humorum euacuare quia
s̄m ueritatem credit q̄ euō eorū non ē

aū digōnem cūz sint digesti eo q̄ sunt
subtiles sed in huōrib⁹ fr̄is cōcedit euōz
debere fieri aū digestionē ut appet eo
dē. i. 6° p̄ti⁹ & uidit illum passum. auer.
ut appet 7. col. 3. quid aut sit de hoc p̄p̄-
teri⁹ dicem⁹. **RES ENIM.** Primo
arguit rōnib⁹ cōtra euōz & in hoc soluit
ratio eorū. 2° arguit auctoritate. 3° oñt
q̄ potuit ēē cā q̄re isti posuerūt hāc op̄i-
nionēz & motiūz op̄ionis. ibi 2^a. & es-
set melius. ibi 3^a. & opinor. p̄i quatuor
sicut q̄tuor rōnes adducit cōtra euō. p̄a
ratio sic pōt formari. om̄is humor euō-
ni īeptus d̄z digeri aū euōnē q̄a digō ē
equatio substantie mē ut expellat̄ s̄z oīs
huōr siue grossus siue subtil. est īep-
tus euōni nam subtile ībibitur & gros-
sus figitur & īmobilitat̄. uiscosus uero
sui tenacitate siue uiscositate adheret
mēbrorū pietibus. q̄re oīz huōrē subtri-
lem īngrossare: siue īspissare. & īspissus
subtiliari paulatī ne p̄ fortē & subitam
subtiliatiōēz fiat lapis. **Sup̄ isto passu**
plurē scribere n̄ si q̄a exposi⁹ ē subtili-
in q̄one nostra de maioritate morbi. **ET SI VIR ISTE.** 2^a ratio. iste uir
cōcedet̄ huōres fixos. s̄. grossos uisco-
sos īeptos euōni debet̄ digeri. ḡo per
hoc deberet cōcedere huōres subtiles
debet̄ digeri. Et tenet cōtra uirtute pre-
cedētis rōis hoc est q̄ dicit. si iste uir. s̄.
ras. nihil audiui⁹ ab antiq̄s de digōne
anteq̄ nos dixissem⁹. & anteq̄ remoueā-
tur dispositiones huōrū fixorū. s̄. per
grossitiē deberet p̄ illud. s̄. q̄ sc̄i⁹ d̄ digō-
ne fixorum scire hoc. s̄. q̄ de eis q̄ sub-
tilis est ī. **Considerādū** aut q̄ auic.
utuperum dicit huic uiro in hoc q̄ si
iste nunq̄ ab aliquo aū auic. audiui⁹
aliquid de digōne ī. q̄ si dicat si ante hec
nostra dca & ante hāc nostre rememo-
rationem nihil audiuiss̄ deberet scire
q̄ huōres grossi sunt īepti euacuatio-
ni & p̄ hoc debebat scire q̄ & subtiles
sunt īepti p̄p̄ oppositam dispositōnē
omnino. **Alia lra** h̄z rememoratur. s̄.
iste uir. **Aliter** possz. expōi q̄ hec sit
declaratio p̄misse rationis & dicit iste
uir se ipso deberet scire aliquid d̄ dige-
stione quamuis nullus diceret. **Sed**
notum est q̄ humor fixus. i. īeptus
euōni debet digeri. ergo rasis subtilis q̄

grossus debz digeri debet g^o scire hoc
scz subtilis huōr & grossū debere di
geri p illud. i. p dispositione humorū
fixorū & euacuationi ieptorum. Ap
paret g^o q^{uod} fixū sumit du². Vno mō
p imobilitate terrea ut sunt grossi hu
mores fixi. & hoc modo sumit fixū
superi⁹ cum dixit grossū fixū. & h^o
quātū ad p^{ri}mā expositionem. Alio mo
do sumitur fixū large ad esse ieptū &
hoc modo sumitur hic quantū ad 2^{am}
expōnē. **Q**VARE g². 3° rō Si mē
subtiles essent digeste. tunc in p^{ri}ncipio
febrū acutarū que sūt de materia sub
tili appāret ypostasis laudabilis hoc ē
falsū ad sensū. nā ē nota q^{uod} ypostasis
istis febrib⁹ acutis nihil aliud est quam
humor faciens egritudine qui ē diges
tus ergo natura illū expellit g^o necessa
riū ē q^{uod} sit ypostasis laudabilis in p^{ri}nci
pio febris sanguinee. Nescio autē q^{uod} re
dynus p p^{ri}ncipiū hic intelligit nō p^{ri}nci
piū q^{uod} ē unū tēpus. nec q^{uod} ē spaciū triū
dierū nec pūctū quo incipit sed inten
tione. dēz istis ut intelligit etiā ypocras
p^{ri}mo regis acutorū cūz dicit e^z ut def
infirmo in p^{ri}ncipio. x. bene e^z uerifica
tur s^{ec}undo auic. de p^{ri}ncipio q^{uod} ē unū tēp⁹
de q^{uod} truer t^{em}pibus uniuersalib⁹. Dicit
ergo sic quasi interrogat quare iste nō
cōsiderauit i se ipso & dicit x. Conside
randū dixit se dixisse laudabile q^{uod} sedi
men mihi laudabile potest ē mēbrale
sed laudabile o^z q^{uod} sit de materia que ē
causa iūcta in acutis in qbus uas mā
ad unicā expullione & p^{ri}ns tota cau
sa aⁿis est sub causa iūcta n^{on} erit usq^{ue}
ad statū & iō digesta expellit & hui⁹
digōnis signū ē laudabil^{is} ypostasis. in
febrib⁹ aut non continuis potest uēire
ypostasis a materia que ē causa aⁿis &
silit^{er} in cōtinuis tropicis in hoc nō pro
longam⁹ p^{ro}pter dē in q^{uod}stione nostra
an cause iūcte debeaf digō. **S**i Au
te. Hec ē quarta ratio. natura in febr
bus acutis non euacuat māz nisi p^{ri} sig
na digōnis que apparent in urina & h^o
est q^{uod} dicit. Nisi post horā x. i. nisi post
aperitione lignorū digōnis in urina
Ergo eodez mō medicus nō debet eua
cuare nisi digōne facta & repetit dicta
supra ad uigōrē rationis huius. **D**u

bitat q^{uod} non uidet nā bōa natura nō
expellit g^o neq^{ue} medicus. imo infra p^{ri}ci
pit q^{uod} si ipsa nō euacuat q^{uod} tu euacues
Dicēdū q^{uod} si nā non expellit p^{ro}pter
defectū. q^{uod} tu debes expellere sed si nā
ordinatim agens non expellit q^{uod} huōr
est ineptus tu ordinatiz etiā agens de
bes & ita facē expectare scz q^{uod} l^{it}aptus
ET ESSET melius. Hic p auctorita
tem argu^{it} contra istum. & dicit q^{uod} iste
ras. deberet credere gal. & ypocratem
& hoc ē q^{uod} dicit b^{on}u opinare^{it}. i. q^{uod} bonaz
de eis opōnē hēz. s. q^{uod} fuerit boni uiri
qbus est credendū in his que scripsi. s.
utriq^{ue} in p^{ri}mo affo. cū dixit digā medi
cari & in affo. in acutis passionib⁹. Sed
si iste uir non uult credere ypocrati. &
gal. Debebat p^{ri}mo ualde attendere &
multū cōsiderare & examinare & tūc
cōtra dice^{it} gal. & ypocra. q^{uod} a tradic
tor cū ē super ueritate. s. q^{uod} s^{ibi} q^{uod} sibi ap
paret post bonā discussionē esto q^{uod} non
sit ueritas est excusat⁹. uerū mel⁹ eēt
et ut cōsideraret in cōsideratōe sua. s. ypo
cratis. & gal. uel in cōsideratōe sua. s. p
p^{ri}ncipio. q^{uod} si dicat si bene cōsiderass^{et} nō cō
tra dixisset alias non cōsideraret u^{el} non
cōsideret. i. non crederet sibi met s^{ibi} gal.
& ypo. Considera hic magnā laudem
q^{uod} dat auic. gal. & ypo. in op^{er}e medicine
Considera uituperiū q^{uod} dicit ras. quia
uult q^{uod} si cōsideraret in se ipso. appuiss^{et}
sibi ueritas p^{ri}ncipio. s. q^{uod} euō nō d^{icit} fieri n^{on}
mā digā quis sit subtil^{is} & q^{uod} subtil^{is} non
p^{ro}pterea est digā. sed parum itūetes. &
ad pauca respiciētes d^{icit} facili enunciant
uult g^o auic. q^{uod} ista rō est tā euidens q^{uod}
statim ras uidiss^{et} eam si cōsiderass^{et} in
se & si non potuiss^{et} uidere. imo cōtrariū
appuisset sibi uerū tūc fuisset excu
sat⁹. homo e^z q^{uod} aⁿtra unam ueritatez in
stat rōe fortissima sibi insolubili ē excu
sat⁹. est g^o uituperiū q^{uod} dicit de ras. q^{uod}
non attēdit ad illud q^{uod} dicit. **ET OPI
NOR.** Ras. fuit magn⁹ practicus &
experimētator. & iō i usu sue practice
dedit multas medicinas solutiuas ante
digestionē mē & ex hoc b^{on}u sibi succes
sit. & iō acq^{ue}uit his experiētis & pur
ganit mās in febribus acutis statim in
principio ante digestionem & cōtinue
sic est p^{ro}secut⁹ & hoc q^{uod} dicit p^{ro}fuerūt

in hoc caplo. s. cure febrim putridam
ante digōz & hoc auic. remouet & dicit
q̄ huius experimenta q̄ sunt cōtra cāñ.
nihil ualent nec unum est signum. s. q̄
ita debeat fieri in aliis infirmis. l. 3. g. in
uno infirmo uel i pluribus hoc eueniat
non est signum q̄ sic debeat fieri. & p
cōs non est signum q̄ possit de illo ope
fieri cāñ. gñalis. namq̄ hoc est cōueniēs
. s. q̄ ita sit. Dubitat̄ utrū uisio p̄ expi
entiā in pluribus infirmis. q̄ medicina
data ante digōnē libere f̄ febrēs. an de
beamus ex hoc accipere cāñ. gñalem. q̄
farmacū solutū possit dari ante digōz
uidef̄ q̄ sic. p̄mo q̄ multa sunt sola ex
perientia credita ut opōes a forma spe
cifica nec habemus aliud p̄ q̄ faciam⁹
cāñ. curatōis n̄ cōfirmatōz p̄ expiētiā
ut sumif. 9. de simplici medicina caplo
quinto amplius ex effectu sequentem
opationis cōfirmat̄ nōstrū opari ut sūi⁹
ex cōmento affo. 2. quarte pticule. In
cōtrariuz auic. dicendū p̄mo q̄ qñ expi
mentuz est cōtra rationē uerāz non pōt
ex eo fieri cāñ. generalis q̄ tūc eēt fal
sus cāñ. q̄ aut ratio s̄ uera cōgnoscam⁹
q̄a habet ppōnes manifestas et q̄a ē con
firmata iudicio plurīuz sapiētū. Ex hō
cessat q̄ argui⁹ de forma specifica opa
tio eī que ē a forma specifica est cōphen
sa sensu nec hēt rationē efficacez cōtrari
am. 2. dico q̄ expimentū cōtra rationē
est eueniens ut in paucioribus & ideo
auic. dixit nec unū loquens in singula
ri. Sed dubitatur quō pōt eē q̄ sen
sus cōtradicat uere rationi. Nos dicam⁹
q̄ hic sensatuz q̄ est iunari febricitātez
a farmaco ex soluēte añ digōnez mē ali
quādo ē uerū. i. cōtra q̄ non decipi⁹ iud
icans medic⁹. & hoc ē duplici⁹ primo
q̄a materia eāt furiosa uñ ante digōez
euōe facta curatus est febrēns & hoc
sensatū non est cōtra cāñ. imo cū cāñ. suo
sūt igitur duo cāñ. unus q̄ nō euacu
es materias crudas & nō furiosas añ di
gōnē. alter q̄ euacues materias furio
sas añ digōnez. & hii duo cāñ. non cōtra
dicūt in ratione intellectus nec sensus
cōtrariatur rationi. Aliomō hoc sen
satū ē uerū pp̄ cōditiones indiuidua
les que uetāt nobis p̄cōnē in hac arte
& uoco cōditiones indiuiduales nō solū

dispositionez uel cōditionez unius indi
dū demonstrati cui s̄ilis ab eterno non
fuit nec alius erit qui inter quez & me
dicināz solutiua pōt curare singularis
proprietas unde materie crude sequū⁹
in euacuatione absque nocumento sed
uoco conditiones indiuiduales omnes
occultas dispositōes rari⁹ cōtingen
tes ad q̄rū dēminatā noticiam medic⁹
non potest peruenire ex aliquo signo
certo & i tali dispōe pōt cōtingere fa
macū ex soluēs datū añ digōez iuuare.
Vbi gñā. sit una febril statica in p̄ncipio
cū una urina subtili cruda & mā hec sit
circa p̄mas meseraicas latēs & i se gros
sa uiscosa sed in superficie sua lubrica. &
ut sic loquar unctiosa data medicina
solutiua ut agarico iste statim liberabi
tur in ipso principio. & q̄a aliq̄s posset
molestare istum casum. dicendo q̄ mā
ista est digesta. & dicēdo q̄ est cognol
cibilis iō tu dispone casum taliter q̄ nō
possit cognosci. & q̄ licet sit cruda tam
farmacum illam euacuet non obstante
q̄ urina subtilis cruda apparuit hec iu
uamenta ex euacuatione facta cōtra rō
nem non sunt in rei ueritate cōtra rōez
q̄a ratio illa erat uera ut in plurib⁹ uel
in dispositionib⁹ cognoscibilib⁹ medico
partem & has dispositiones uidemus
sepe euenire. s. iuuamētum illud est in
dispositionibus indiuidualib⁹ occultis
arti & raro cōtingentib⁹ & iō non pos
sunt redigi in cāñ. q̄a non pōt formare
cāñ. gñalis cum ille sint dispōnes q̄daz
indiuiduales raro cōtingentes nec pōt
formari cāñ. pticularis uel indiuidual
in illis indiuiduis dicēdo in omni hoīe
hūte dispōnes indiuiduales q̄b⁹ mate
rie crude possunt euacuari añ digōnez
purgatio fiet cū farmaco añ digestiōez
mē. hic cāñ. est medico i utilis uel non
scientialis q̄a formas cāñ. non pōt dare
noticiam istarum dispōnū indiuidualiū
Apparet ergo quomodo hoc sensatuz
q̄ est iuuari p̄ farmacū solutiū datuz
ante digōnē in mā non furiosa nō cō
tradicit rei nec ueritati in se & tñ non
potest formari cāñ. & ideo non est sig
nuz sufficiens q̄ sic debeam⁹ opari in
aliis hominibus ut bene dixit auic. ali
qñ hoc sensatum est deceptiuum quia

comprehendit in opposita ratione eius.
quod debet comprehendere. ubi. gratia. aliquis contra rationem & contra id quod debuit fieri liberatus est ab aliqua febre scilicet dato pharmaco ante digestionem & secundum ueritatem debet dari digesta materia. accipit igitur medicus istam sanitatem quam iste acquisiuit & dicit quod causa fuit medicina. Et secundum ueritatem causa fuit sua uirtus que irritata fuit a medicina sed ipsa uigoroza pugnavit contra medicum & contra suam medicinam & contra febrilem & uictoriam optinuit non igitur hoc imponat medicum quia si medicina non fuisset data iste cecidit & cum leuioribus accidentibus fuisset liberatus & remansisset in sua ualescentia & sanitate. modo post illam meliorem modo gratia hoc expimentum quia non est secundum causam. non ualet aliquid. ut dixit auicenna. & hoc erroneum potest frequenter contingere non debet tamen generale causam. facere & hoc est de quo dicitur causa de quartana quod est rectum ab errore.

Ad secundum argumentum dicendum quod iuuamentum quod nostrum operari confirmat est iuuamentum sequens tuam actionem. Sed tu dicis rasis dicit iste est liberatus ope medicine purgantis & ego dico quod galenus & yppocrates. negabunt hoc. & illis duobus uiris scilicet yppocrate & galeno. magis credemus. Et si tu dicis rasis potest dicere ego uidi per experientiam quod mille hominibus infirmis febre acuta data fuit medicina a principio quingentis ex eis & mille fuerunt liberati & pauci mortui. & alii quingenti non fuerunt purgati a principio de quibus plures fuerunt mortui.

Respondebit yppocrates & galenus. quod hoc fuit quia illi omnes uel plures egrotabant febre acuta de materia furiosa proprie dicta uel de materia peccata quod tirate plurima uel ante digestionem debebat minui de ea & sic operatio non fuit contra causam. sed cum eo quod

CUM AVTEM. Iam auicenna. declarauit causam. canonicum uel quantum ad illud quod erat canonicum & erat quod non euacuaretur materia indigesta. Hic declarat illam causam. quantum ad secundam suam partem quod dixit nisi propter necessitatem. & primo ponit causas quod primo propter necessitatem euacuas statim a principio non expectando futuram digestionem. 2º quod dixit confirmat per auctoritatem yppocratis. 3º uerificat illud per simile. ibi secunda. & hoc est illud. ibi 3º. & talis est etiam. primo tres

sicut tres ponit casus in quibus euacuamus ante digestionem futuram. ibi secunda & scias. ibi 3º. & si per. prima in duas. primo potest causam. & tangit causas. 2º specialiter probat rationibus. ibi secunda. timor eius.

Considerandum quod casus iste in quo auicenna. precipit euacuationem fieri ante digestionem potest intelligi solum in materia furiosa & tunc exponat plurima mobilia. id est. plurima imobilitate quia sit uehementer mobilis & sit uehementer furiosa & uehementer mala. Et assignat auicenna. duas causas propter quas est necessaria euacuatione eius. tunc. id est. statim in principio ante digestionem. una causa est quia non est spatium in digestionem eius sed tuum iudicium extimatim. Et hoc quod ante est digeribilis sua malitia. secunda causa est quia esto quod ipsa per digestionem esset rectificabilis. tamen quia mobilis est uadens de membro ad membrum timeri potest apostema in membro ad quod uadit ut plerisque aut aliud. scilicet. apostema aut aliud. scilicet. piculum siue apostema ut mors subita quamuis non apostemeret & hoc est quia toto tempore quo dicitur & expectatur eius digestio quod est longum tempus cum sit praua est timor. dixit autem digestio equalis. id est. digestio equans suam substantiam ita quod si nihil aliud uelis in hac materia furiosa facere nisi equare illam est tempus longum quia ualde distat ab equalitate substantie. alio modo casus iste potest intelligi in materia furiosa proprie & in materia plurima quod licet non sit uere furiosa tamen propter superfluitatem quod tiratorem de ea timemus quod suffocet ante statum uel non subitiam digestionem & ex hoc minoramus abscindendo de ea ante digestionem & tunc exponat cum ante materia plurima est. scilicet. quod tirate sua & cum materia est mobilia. id est. furiosa quamuis non sit multa & tunc iste causam. comprehendit causam. quod specialiter ponit ibi & similiter si times & tunc esse quas assignat referunt ad utramque materiam cum eis dicit non est spatium in digestionem hoc potest esse quia multa uel quia furiosa.

Accidit apostema & quia multa uel quia furiosa sed quidam expoliteres referant hoc solum ad materiam multam & non ad furiosam facit eadem. scilicet. multitudinem uel furiositatem.

TIMOR. Hic inducit tres rationes. & primo adaptamus eas ad materias furiosas. primo autem sic timor in euacuatione ante digestionem materia furiose est minor quam timor in illa materia furiosa si dimittat igitur etiam materia furiose statim a principio

det fieri. nāz aui. habz ut notā sicut ei
in gestionibus sū uita opamur q me
lius qā minus malū eligimus sic circa
laborātem ut dixit gal. undecimo tēa
pentice pmo ca^o aūs aui. habz pro no
to ei qui audit dcā sua hic timor ei³ de
materia furiosa. si dicitur est timor mor
tis s³ si sit euō aū digōez ē ifirmi anxie
tas & conturbatio ex difficultate euō
nis igit hoc ē eligibili⁹. & sic pōt appli
cari ratio ad materia³ plurimā³ de qua
timemus q non possit digeri nisi mino
retur. uñ si dicitur de ea ē timor mor
tis. Sedūda ratio mā³ furiosā³ natura
conat statim aū digōez euacuare ppf
multitudinē sui nocumēti qre ad illi⁹ exē
plar medic⁹ debet agere & eodē mō ita
ratio pōt applicari ad materiā mltitudi
nē peccantē sed dubitat qā si hec ratio
sit uera de materia multa ergo oēs ifir
mū³ a pncipio sudante³ uel habentem
uentris fluxū deberem⁹ euacuare etiā
aū digōez qā uidemus q natura a pnci
pio laborat in mē euacuatoe. Dicen
dū q euōnes a pncipio febrū apparen
tes signū sūt multe rpletionis uel male
materie ut fen. 2^a declaratū est a nobis
& tūc si medicus uidit q natura mino
rauit tantū de materia q residuū sperā
du³ ē digeri posse dītenda est euō mīo
ratua abscessua s³ ptis & hoc rmanēt
iudicio medici. Si aut cū euōnib⁹ re
man³ repletio mltā de qua dubitas dēt
dari farmantia ppē cū ifirmus solū su
dauerit & in hoc non plongamus. Tercia
ratio cū medicus iuuat nāz
debet illā iuuare adiutorio ultimo s³ i
sufficiētia qā medicus est nature adiu
tor sed in materia furiosa nullū ē adiu
torū q sufficiat nisi euō. igit non ē ex
cusatio ab euōe. Considerādū q ul
timū in sūmōibus aui. sūtur p ultimo
i tpe si⁹ d⁹ q i apparib⁹ ultio ppe⁹ solo
Aliquādo sūit p uehementi remedio
q nō debet temptari nisi alia pcesserit
sicut dicimus q ultimū remediū est
opatio cū ferro. 3° mō sumit⁹ ultimum
p sufficiēti & appropato remedio ita
q nullū aliud ualet nisi hoc & isto mō
sūtur hic. qā in cura morbi pendentis
a mā furiosa adiutorū sufficiēti q est
ultimū ifufficiētiā sic q nullum aliud

sufficit nec aliud est tēādū est euō q
nullū aliud sufficiat nec aliud sit siēdū
pbatū est cū dixit & extimas. & iō
h^o rō t³ uirtute pdcō⁹ & ppterea aūc
quali in modum clusionis infert eā cū
dicit g^o. Considerādū 3° q rō pōt
adaptari ad euōnez mē fiendā aū digō
nem ppf supflua mltitudine³ qā nō ē
aliud sufficiēti auxiliū nisi de illā mīo
rare. Dubitat pmo utrum materia fu
riosa sit mā calida u⁹ frā. u⁹ q frā quia
iste materie sūnt ppē furiose cū associ
ant sibi motū³ uentositatis. unde pmo
de crisi. 9. caplo. y. mutuatit hāc dcōez
.i. furiosā egritudine⁹ q mouēt mo
tu furioso uelociter & ppē cū eis in est
ab hūitatibus & uentositatib⁹ motus
diuersus idē³ sumitur a rāsi i. continē
tis s³ materie uetose sūt frē. i. flā & me
lancolia ut sūtur tertio cañ. fen. p^a ca^o
d⁹ q^{te} accēti soda. ex materiis. In contrari
um qā febres que fiūt ab hīs materie
bus sūt acute ut intelligit ex affo. q^{te}
picule medicari i ualde acutis s³ actu
te febres sūt de materiebus calidis.
Dicendū q mā furiosa debz habere
duas additiōes. una q sit mobilis de mē
bro ad mēbrū. 2° q sit mlti nocumēti
actionez nature uehementer disturbās
ut intelligit ex cōmento affo. digesta
medicari & ideo qdā sapientes uocant
eaz materiā tumultuantem qā mō hic
modo ibi tumultū facit. Alii uocāt
eaz orga. siue furiosā³ ppter causā³ no
raz pōt aut h^o materia esse multi nocu
menti duab⁹ de causis u⁹ qā multū ma
le qualitatis contraria uite quia habet
q^{si} de natura uenenosa ppf suā mltā³
malitiā & tendētiā ad puritatē ralem
u⁹ quia licet non sit male qualitatis tñ
mot⁹ subitus eius ad membra nobilia
p pncipalia facit eā causare accē^a mala
ūbi grā. dolores & sensibilitates malas
in membris ad q mouēt. ut ūbi grā. ut
nunc febrilis doleat in capite nūc i gu
la. nūc in pectore nūc sensiat nocumen
tū anhelitus ppf eius motū ad pulmo
nē. nūc doleat in epate nūc i stomacho.
& sic nulla sit infirmo qes & hoc eē po
terit quis mā non sit uenenosa. Sed du
bitat si ista mā est sit mobilis g^o febriles
mō deberet appere cū febre & modo

Materia furiosa debet
habere duas additiones

Dm

*in deum in virtute
in virtute in deum*
fine. Dicendum quod imaginabile est totam
istam materiam moueri & tunc quocumque mo-
ueatur semper ab ea surgunt fumi mali in-
flammati querentes cor & sic est semper
febris. Item cum hac febre sit multa diuersi-
ficatio. quia modo plus calet & inflam-
matur in uno membro & modo in alio & ideo possi-
bile esset eam subito percellere ad aliquod me-
brum extremum & longinquum ut pedem
& subito cessare. & sicut subito materiam
reuertere poterit ita subito reuertere
febris. Alio modo possumus imagina-
ri materiam hanc stare in uenis sicut in lo-
co communi & secundum suas partes moueri ut
unum eius frustum modo uacillat & modo aliud
eius frustum. prout autem eius grossior quies-
cat. Hiis premissis apparet primo quod hec
materie sunt humores & non sunt puri ua-
pores uel pure uentositates quia ipse re-
soluuntur a natura in tali motu uel si non
resoluerentur a natura resolveretur ar-
te & non idigeremus farmamentis solu-
entibus. 2º apparet quod tales materie sunt
calide ut plurimum quia esse mobile de me-
bro in membrum attestatur calori quia frustum im-
mobilitat & querat. Tercio autem quod iste sunt
calide colerice maligne quia tales sunt
que sunt mobiles & uenenose quantitas
que uenenositatem acquirunt propter fortem
calorem & male proprietatem. Quarto
apparet quod non sunt colera eruginosa quia
licet sit uenenosa tamen non habet istam agi-
litate & mobilitate quia tenet de ter-
reo propter ultimam adustionem. 5º
apparet quod multum subripit propter colere ad-
ustionem potest dici materia furiosa quia est
materiam mobilis multum & multi nocumendi
non pro uenenositate sed pro multum mobilitate
tamen subito currit ad membra & ledit. 6º
apparet quod non est impossibile inuenire
aliquam materiam furiosam que tamen sit frigida in
uirtute & tamen superueniat sibi putredo &
post hoc faciet febrem & qui uult imagi-
nari hanc materiam frigidam furiosam imagi-
nari aquosum sperma mulieris aut aquo-
sum sperma uirile quod emittitur in tactu mu-
lieris sine coitu & imagine illud pro mo-
ra & congelatione conuerti ad naturam uene-
nosam sicut fit in suffocatione matricis &
post hoc adueniat sibi sopor calor & fa-
ciat in eo subtiliationem & uapores in
eo remanentes qui commoueant hanc materiam

& eam per corpus portent agitando erit he-
materiam mobilis & uenenosa & frangitur in radice
hoc autem rarissime euenit. Septimo
apparet quod raro inueniuntur huiusmodi materiam furiose
quia raro est quod materiam furiose colerice ue-
niat ad subtilitatem & mobilitatem multam
& maliciam quantitas quia hoc non fit nisi pro-
pter multam extraneitatem & elongationem
a natura humoralis & a natura hominis. & talia
raro in nobis fiunt cum habeant extrane-
am causam nec & frequenter reperitur unum san-
guis ualde subtilis & multum per corpus
mobilis. scilicet modo ad unum membrum non ad aliud
& rarissime reperitur & materiam uenenosa talis
qualem descripsi. Ergo bene dixit Hippocrates.
cum dixit multa uero non sunt furiosa ad
galeum. per uentositatem intelligit uapores ali-
quos qui associantur membris calidis & fa-
ciunt eos mobiles. imo ipse subtilitate
multum similes sunt uaporibus. & tales
materiam sunt calide uel illa uentositas surgit
ab aliis humoribus frigidis & miscetur cum istis
membris calidis. Dubitatur utrum materiam fu-
riose possint apparere membrum. uidetur quod non
quia sunt mobiles non fixibiles in membro
sed quod non fixitur non apparet. In con-
trarium auiem. cum dixit accidit appa-
retum. franciscus de pedemontium in ex-
positione affo. digesta medicari uult quod
materiam furiosa non facit appa-
retum ea non est timor appa-
retis sed mortis sine
apostemate & dat causam dictam. Ad au-
tem. respondet cum dicitur accidit ex eo scilicet materiam
plurima & non intelligit de furiosa. nos
dicimus materiam furiosas posse apparere me-
bra. Et hoc intellexit galeus in 3º affo.
quarte pericule. medicari si expedit cum
principium purgandi has materias furiosas ne
ipse moueantur ad principium membra & ea impleant
Si ergo galeus timet impleri membra nobilia
ex materia furiosa timet ea apparere. Amplius
uentositates possunt apparere membra ergo ma-
terie iste furiose que materie furiose non
sunt minus corpulente que materie ille uen-
tose nec sunt magis mobiles. Amplius
uidemus appa-
retum in cerebro fieri ex colera
adusta in pura calida multum. & praua que
furiosa potest dici. Ad rationem dicendum
quod quis sit mobilis potest facere appa-
retum mobile. id est quod modo in hoc membro modo in illo
facit apparitionem per uiam dilatescentie & mo-
tum de membro ad membrum. Dubitatur utrum

materia furiosa statim p̄ma die i. p̄secū
da uel ante sit euacuāda. uideſ q̄ nō p
rationes q̄bus p̄bau^t supra q̄ materia
indigesta siue calida siue frigida nō de
bet euacuari. p̄mo q̄a euacuabir iuuat
iūū uel euacuabir subtilior ps & r̄ma
nebit grossa. 2° quia nocet maturatiōi
3° quia agitando mixet malignū cum
bono. **Ampli⁹** materias subtiles q̄a
inbibunt. auic. precipit digeri ergo &
materias furiosas. **In** contrariū ē cōitas
medicorū. **Dicendū** q̄ statiz non ex
spectata digōe materia furiosa dēt eu
acuari. Ratio quia si dīttatur ē piculū
mortis ut declarauit auic. i. euacuatiōe
aut eius sit p̄seruatiō ab h^o & non se
quūtur nocumenta que sequūtur i aliis
materiebus indigestis. nāz materia fu
riosa sui furiositate scz mobilitate non
sic ē inepta euōi sicut materie fixe stā
res. uñ gal. p̄mo de crisi quito. ca^o dicit
in istis egritudibus. s. de materia furio
sa oportet uti medicina solutiua in p̄n
cipio eaz q̄a motus humiditatz dīan
tiuz in corpe ē iuuatiuis medicine ut
facile eas attrahat s; q̄cūq; hūiditates
sūt que cū hoc q̄ n̄ digerunt omnino
sūt fixe stantes non obediūt medicine
solutie ergo illa tria nocumēta q̄ auic.
dicit fieri in euōe materie ante digōē
non sequūtur in euōe ante digōēz fu
riose materie. ipsa eiz euacuat affectan
te natura materie & non euacuat iuuat
iūū nec ps subtilis ei⁹ sola euacuatur
quia tota ē subtilis n̄ ipeditur matura
tio quia non ē apta maturatiōi nec uo
lumus eaz maturāe n̄ misceſ malignū
cuz bono. imo educitur & si aliquid de
predictis accidit est pax. & magis eli
ginus hoc q̄ uelimus hominem mori
ipetu furiose materie. **Ad** 2^m dicen
duz q̄ materie subtiles non sic mobiles
sed iacentes quietē inbibite in mēbro
quas medic⁹ extimat posse digeri in tā
to tpe sine piculo non sūt ante digōē
monēde. Ex q̄b⁹ az q̄ medic⁹ ab ipō p̄n
cipio se. actu. d; h̄re potētē extiatiuam
q̄ indicet hunc infirmum deberi mori
furiositate mē uel m̄tine mē nisi pūnge
tur ante digestionem. hunc uero alium
febrientem de materia & posse calida
euadere. si dimittatur absq; euacuatiōe

Dubitaſ utruq; euacuans māz furiosaz
eradicatiue debeat eā euacuare. Et di
cendū ut cōiſ dicunt q̄ d; eradicatiue
euacuari cū farmaco euacuāte exsoluē
te dato i dosi sufficiēti aliis cōcedētib⁹
de uirtute etate & sibi⁹. rō q̄a mā fu
riosa uere tota est digestionī inepta. &
iō si p̄tez dimittis non est spes q̄ dige
ratur. **Amplius** de pte eius q̄uis sit
pua & sit timor de morte q̄a cuz sit m̄
tuz maligna pax d; ea pōt hoīez occidē
& h^o dixerūt aliq; fuisse p̄ceptuz auic.
cuz dixit. cū g^o. Euacuatio eiz eradica
tiua est adiutoriū ultimum. & iō ras.
purgat i acutis an digōz cuz scamonea
& h; medicus p̄uideſ ne solutū cū sit
calidū & siccū inflāmet ut i. p̄ti⁹ ras.
& gal. i cōmēto affo. In acutis passioni
bus x. **Et** hoc facit miscendo cuz so
lutiua frā cōsolantia ut notū est. **Du**
bitaſ utruq; māz furiosaz possem⁹ euāre
p̄ f̄oia. uideſ q̄ non q̄a gal. in euōe ei⁹
semp uideſ nominare farmaciā ut ap
pet in cōmēto affor. in acutis. & illo di
gesta medicari. & illo medicari in uald
acutis. In contrariū q̄a dolorib⁹ transeun
tib⁹ a dorso in cubitos f̄oia uenit. ut
ypo. in. 6^a. p̄tula affo. sed illa uidetur
mā furiosa. **Amplius** in carbūculis
f̄oia p̄cipitur a gal. i. 4. tera. sed illa pōt
poni mā furiosa. **Dicendū** q̄ mā fu
riosa dicit⁹ dupliciter. p̄mo p̄pe q̄a sit
mobilis & uenenose q̄litis ut aliqua
cola male mobilis & istam o; euāre far
mācia rō q̄a mā q̄ est multuz male q̄lita
tis & hinc inde mobilis non potest esse
sanguis nec mā p̄pinqua uē sanguinis
nec sanguini multuz mixta. imo est di
stans & extra illum currens. ergo o; q̄
euacuet nō f̄oia. sed alio q̄ eā attrahat
a p̄p̄etate. 2° mō poss; dici mā furiosa
non sic p̄pe sed sola mobilitate & sic ali
qs sanguis poss; esse talis & forsan q̄
poss; euacuari f̄oia. contraria cessant.
Dubium autem caderet qd est illud q̄
dat hūori istam mobilitatem an sit for
ma in eo an uapor. & si uapor qd facit
uaporē esse mobilem ad diuersas drās
pōnis. & hec qō est phisica & metheo
rologica. & iō hic obmittaſ. **ET** sci
as x. Hic est 2° cañ. in quo euām⁹ ante
digestionem q̄ poss; in p̄struz fieri in

Dm

Dm

Mā furiosa dicitur dupliciter

¶ In febribus non eradicandis

No. Casum

Dignos expectant in humoribus
alios a sanguine non in principio

¶ Du

materia. Et primo mittit calū & innuit
rationē. secūdo pbat. ibi secūda. Et cu;
postpōitur. uel pōt dici qd hēt ptes tres
sicut ponēdo dictū tres rationes addu
cit. ibi 2^a. & cū. ibi tertia. & fortasse. Ca
sus quē auic. intelligit ē iste. aliquis hēt
febrē ex sanguine & talis febris ē ī pncipio.
& nūduz mā est digesta digōe q̄
hēbit cū erit ī statu quid faciēdū. auic.
innuit cañ. & est qd tu statiz in principio
flobotomes & non exspectes digōnez
& innuit auic. hāc rationez quia ista flō
mia in hac febre cū sit materia que est
sanguis intendit ad sanguinis eductō
nez sed quādo p flōiaz intendimus edu
cere sanguinez non o3 exspectare digō
nez. sicut regulariter exspectam⁹ ī euō
ne cū farmātiis cū digō non exspectat⁹
nisi in huōribus aliis a sanguine & per
o3s in euōnibus aliis a flōia ergo statī
oportet flōmare sc3 in ipso pncipio fe.
¶ Dubitat utrū in flōia fienda sit ex
spectanda digō. & uidet⁹ qd sic p gal. 9.
terapentice septimo ca^o & undecimo &
decimo quarto capitulo ubi pncipit flō
mandū esse sine indigōe q̄ secūdū uen
trez. ¶ Amplius exntibus huōribus
grossis atiq; dabant ante flōiaz digesti
uū ut sirupū cu3 ylopo ut auic. p^o cañ. ^{fm}
ca^o de flōia & generaliter oprehendit ī
cōmento affo. septime pticule. dolores
oculorū. Et gal. in libro de flōia noue
translationis hoc affirmat ¶ Amplius
auic. in ca^o de flōia in fe. sāguinea pre
cipit qd flōia fiat superflua cū affuerit
maturatio. ¶ Amplius sanguis pōt pec
care subtilitate & grossitie ergo oportz
illū digerī. ¶ In contrariū auic. hic ¶ Qui
daz dicūt qd in flōia mīoratiua non dēt
exspectari digō sed ī flōia eradicatiua
debet exspectari digō. & uidetur sumi
ex auic. ca^o de flōia ubi dicit qd in febrī
bus sanguineis non fiat flōia supflua
a pncipio s3 cu3 affuerit maturatō fiat
supflua flōia quia remouet mltotiens
febris ī hora flōie. Iste sermo potest re
uerti ad bonū intellectū. & ē qd in pnci
pio febrīū in qbus flōiaz facimus mīo
ratiuam quia ē aliorū huōrū peccatū ī
sanguine & non peccatū ī sanguine p
se facimus illā non exspectantes aliquā
digōez. & ī fe. sāguineis uicis nos flōia⁹

statī eradi⁹ cū ē digō qd statī ē ī eis di
gō. Dy. uero dixit qd in flōia facta rōe
plectorie. i. repletionis omīū humorū
pproportionaliter in sanguine augmenta
totū non d3 expectari digō. sed si flōia
fiat rōe peccati soli⁹ sanguis q est huōr
ab aliis distinctus potest in ea expecta
ri digestio. ¶ Nos dicamus sermones
qui dictis auicenne sunt conformes
¶ Et sunt qd in flōia aliquando est itentō
sanguinis. i. intendimus sanguis educ
tionem. aliquā est itentio aliorū huōrū
a sanguine. & in flōia itentio sanguinis
est qn febris est de sanguine habundan
te in uenis q uere est sanguis stans sub
forma sanguis. ¶ Est aut⁹ du² itelligibi
lis iste sanguis ut dixit hali. tracta. 2°.
regni uel p massa eorū ī uicis quā coitas
medicorū sic uocat uel p uno humore
distincto q dicit⁹ sanguis sol⁹ pmo mō
accipiendo sanguinez augmētūz eius ē
augmentū omīū humorū s3 pportio
nabiliter. & iō est in hoc peccatū solius
quātītatis p se s3 poss3 seq in hoc pecm
q̄lūatis ut in sinocha sine putredine ex
q̄ & pōt fieri sinocha cū putredie. s3 ac
cipiēdo sanguinē 2° augmētūz eius ē
eius crescētia sup alios si hoc fieri con
tingat qd forsan non uenit ut bñ dix^t
dyn⁹. ¶ Dico igit⁹ qd si febris fiat d⁹ so
lo sanguine uero peccāte in sola q̄tita
te. pmo & p se. s3 2° possit peccare in q̄
litate. tunc flōia intendit in ea solū san
guinez euacuare. qd iste solus peccat.
Et qd sic est statim in pncipio hui⁹ fe.
d3 talis flōia fieri & nō expectari digō
sicut expectam⁹ in solutiuis. ¶ Decla
mus g² pmo q est digō quā ī solutiuis
expectam⁹ & est qd qn itentio farmā
tie est euō huōrum hñtū p pās formas
extra sanguinem ut in febre colica pu
ra uel ī flatica pura. melica pura. a pnc
harū febrīū regulariter nō dam⁹ farma
cū solutiūz cuius intētio sit euō illorū
huōrum. s3 p^o digerimus mām postea
euacuam⁹. & si a pncipio euāmus ante
digōnez est coacte qd mā est furiosa uel
multa ut dictum est supra & dicit⁹ uel
euacuam⁹ farmaco in quo nō ē itentō
illorū humorū sed est intētio eductō fe
cum ut cū dam⁹ a pncipio cassiam. ¶ S3
de flōia est totum cōtrarium ei qd dcm

Dimu

Dupl⁹ p
phobos

hny

¶ Unde p
dyoniz

¶ Ut p^o med

est de farmacia q̄a q̄n in f̄loia ē solius
sanguinis eductio ut i febre. de uero &
multo sanguine sicut in febre synocha
sine putredine statim a p̄ncipio debet
fieri f̄loia & citi⁹ q̄ p̄t fieri & non expe
dit q̄ digeras materiā. hoc auic. pbat
tribus rationibus sc̄z q̄ in febre sāgu
nea f̄loia statiz a p̄ncipio sit fienda. p̄a
est cū f̄loia ē ad sanguinez habundantis
eductiouē. que f̄loia ē intētio sanguis
non debz digō expectari sicut in solu
tione imo statiz fieri d̄z in p̄nci⁹ si in fe.
sanguinea ē intētio f̄loie sanguis eductio
& sit ad habūdantie sanguinis eductio
nez ergo statiz debet fieri & non differ
ri ut premitrať digō sicut in solutivis
p̄mā p̄pōez in qua stat v̄tns rōnis auic.
habet p̄ nota ex hoc q̄a sanguis in quā
to peccans habens sanguinis forāz ē de
se aptissimus enōni p̄ f̄loiaz unde apta
vena statī currit extra. ergo non debet
digestio expectari & hoc ē q̄ dicit. &
scias q̄ f̄loia q̄n ē itensio ā. non ē ex ge
nere eius sc̄z euōis i quo ā. i. ad eā fien
daz nō debet expectari digō. **D**ubi
tatur quare sanguis peccans in quāto
est ita aptus euōi. & alii hūores n̄ sunt
apti suis euōibus in p̄ncipio. **D**icēdū
q̄ augmētuz sāguis n̄ sequit̄ extranei
ratis op̄lois in corpe n̄ i sbā sua eo hūte
forāz sanguinis ueri & ideo ē aptū cur
sui. s̄z alii hūores distincti a sāguie quol
sic distinctos & sepatos solutiūū f̄spic̄
ut trahibiles n̄ possū crescē nisi cū mali
cia qualitatis in corpe que ē causa m̄p
tificationis hūoruz malorū uel q̄ asso
riatur i corpe multiplicatōe & que p̄seq
tur. v̄bi ḡra. frigiditas i ex crescētia f̄la
tis. i hac aut malitia hiis q̄lritatis malig
natur hūor & sit iconuēctis substātie
quāuis habeat formā hūoralem. ut sit
v̄bi ḡra. f̄la nimis viscosuz & ideo iobe
diēs euactationi nisi disponat & dige
ratur cū ergo alii hūores a sāguie icipi
unt facere febrē iaz acq̄suerūt malitiā
p̄ quā succūbūt putredini & non regu
lari sūt eorū malitia a natura. & illa ma
liā q̄lrit̄ i eis ē p̄ quā fiūt iouēictis sbē
& ipa iouēientia sbē ē etiā una malitia
Sanguis autem augmentat⁹ in quāto
saluās ueram formā sanguinis nō p̄t
n substantia fieri extraneus ita q̄ euō

ni nō obediat & cursui uena apta quia
illa est p̄p̄a sua euō & non alia. **D**u
bitat⁹ z⁹. si auic. dicta & dicēda conclu
dunt de febre sanguinis putrida. Et di
cenduz q̄ si sanguis sit putridus. nō lō
ginquus a forma sanguinis. sicut ē in
synocha putredinali a p̄ncipio q̄ etiaz
digō nō d̄z expectari q̄a ipse de se euō
ni est aptus & ista synocha putredinal
est p̄p̄e illa q̄ est p̄pinqua synoche sine
putredine q̄a sanguis multa quāritate
putre fit. si autēz sanguis putrid⁹ esset
longinquus a nā ueri sanguis ut gros
siciē uel subtilitate q̄b⁹ putruit posset
aliq̄ digō expectari. **D**ubitat⁹ si san
guis ut dicit humorem sepati ab aliis
salutis multiplices an f̄loia debeat fieri
digestione expectata. Hic dyn⁹ credt
expectari debere digōnem. q̄a iste san
guis non multiplicat nisi malicia q̄lita
tis. uñ sit male substātie. **S**ed dyn⁹
dubitat an solus sanguis possit augmē
tari & credit q̄ nō. Et nos dicamus q̄
si cōtigat solum sanguinem crescere in
q̄to. & colerā. & f̄la. & malitiā non multi
plicari i eo imo d̄nure quāritatis eē i eo
& sanguis ille stat sub uera forma san
guis q̄ ip̄e est aptus cursui p̄ f̄loiam
& n̄ d̄z digestio expectari. Sanguis eiz
stans uerus sanguis n̄ sustinet magnū
distempamētū ut dixit auer. 3⁹ colz cū
dixit. excessus uel exitus sanguis in q̄li
tate d̄z dici paucus. iam ergo appet p̄a
ratio auic. & est q̄ f̄loia statiz a p̄ncipio
d̄z fieri cū est intētio sanguinis. & nō ex
pectari digestio mē sanguinee euacuād
qua digestione p̄petur euōni sicut ex
pectat⁹ i euōne p̄ farmāciam & dixit h⁹
q̄a digestio ciboruz i stomacho debz ex
pectari & q̄ si i stomacho sit digestio n̄
d̄z f̄loia fieri. & p̄ hoc cessant auctori
tes gal. 9. & xi. tera. 2⁹ ratio auic. est p̄
bans dictum p̄missuz. & pbat cōcōnē
p̄ncipalem sic f̄loia in q̄ est intētio san
guis cū postponit a p̄ncipio non est ei
intētio g⁹ statim a p̄ncipio est fienda.
Tertia rō. f̄loia statim a p̄ncipio est fi
ēda q̄ si postponat p̄t interficē p̄ aduē
tum debilitatis. sed f̄loia i qua ē intētio
sanguinis euacuatio idicata a p̄ncipio
si non fit. & postea f̄loies fortasse oc
cides p̄ aduentum debilitatis uirtutis

Dm

*In synocha putredine nō p̄p̄e
tuz digō*

Dm

solus

Dm

2⁹ 20

3⁹ 20

*no sanguis
de uero*

Apparet ergo quod si in flosia est intentio sanguinis non debet expectare digon si autem in flosia est intentio aliorum humorum a sanguine quoniamque medicus expectat digonem & quoniamque non. nam flosia fit propter alios humores a sanguine quia alii humores peccant in sanguine. unde sanguis in se non habet peccatum nisi quia alii humores infecerunt sanguinem. Et ideo flosia fit ut illo sanguine corrupto exeuntis. alii humores secum mixti cum in euone sequantur ergo si illi humores sunt multum extranei in modis sibi non sequens in euone. nec ipse infectus sanguis bene erit. quia ab eis est factus in sibi ineptus. sed potius apta uena erit sanguis bonus. & spiritus exalabit cum eo ergo oportet preparare eos. & illius sanguinem & sic facere flosiam possit. si est eius indigentia. & illam uiam preceperunt antiqui. & etiam galenus. quod humoribus grossis exeuntibus cum sanguine siue sanguine exente grosso digeratur prius cum sirupo de ylopo per ea flosiatur. **E**t sub hac consideratione precipit auicenna. quod in principio egritudinis de humoribus cum sanguine datur flosia & postea fiat si expedit. unde in flatu febre flosiaz in principio dimissaz facimus cum urina apparet rubea grossa ut infra. Si autem illi humores sint cum sanguine mixti & in substantia non sint multum extranei ita quod spes sit quod sequantur in euone apta uena tunc non indigemus digone sed somamus. **C**onsiderandum autem hic quod gradus possunt esse in mixture aliorum humorum cum sanguine unum flosia cedit. possent enim a principio esse mixti tanta mixture quod sufficiat ad flobotomiaz minoratiaz. Et precedente febre est possibile materiam saltem quam est causa aures ita digeri & rectificari quod continet flosia copiosior quam in principio qua facta multum diminuta materia saltem quam est causa aures residuo & cum coniuncte non habenti renouationem ab antecedenti uirtus dominabitur & liberabitur paciens febre in hora. id est cito quia eadem die. **E**t sic exponitur sermo auicenne. capitulo de flosia quando precipit in febre sanguinea. id est aliis humoribus sanguini mixtis fieri paruum flosiam in principio sed in processu copiosior est ista sermo auicenne. aliis modis a me exponatur ibi.

drā inter fſſoia cū eſt ī ea ītentio ſanguinis euacuato & fſſoia cū ē ītentio aliorū hūorū a ſanguine nā cū ī fſſoia eſt ītentio ſanguis fit copioſa. & q̄to iſſi ītentioni magis appropinquat fit copioſior ſicut ī ſynocha ſine putredine pōt copioſior fieri q̄ ī ſynocha cū putredine. nam ī ſynocha cū putredine ſanguis eſt pluſlō ginguus a nālitate ſanguis q̄ ī ſynocha ſine putredie & non ſolū ī ſe. ſed & q̄a putredo ſtatī īcipit aſſociare alios hūores ī diſtemperantia uñ īcipit excitari colera. Et iō non pōt ſic copioſa fieri fſſoia licet fiat ī ea q̄n̄z uſq̄ ad ſyncopim ut gal. fecit 9. tera. tñ ut ibidez declarauim⁹ q̄ h3 ſynochā putredinalēz minori ſyncopizat fſſoia quāz habēs ſynochā ſine putredie. Sed quādo ī fſſoia eſt aliorū hūorum ītentio īfici entium ſanguinem uel eſt ītentio ſanguinis m̄rū corrupti q̄ nere nō poteſt dici ſanguis fit nō copioſa. ſ3 pauca minoratū ut notū eſt. **¶** Accidit tamē q̄n̄q̄ q̄ fſſoia minoratū iterata ī pluri bus uicibus ſtat loco unius copioſe eradiciue. & pōt dici eradiciua. **¶** Contraia omnia iam apprent ſoluta. **¶** Dubitat⁹ 2° p̄ncipaliter utrum fſſoia ī qua eſt ītentio ſanguis facta ī p̄ncipio debz dici facta eſſe añ digeſtionem. Et uideſ q̄ ſic. p̄mo q̄a iſte cañ. ē excipies a regulari ubi fuit p̄ceptum q̄ nō euacues añ digōnem. & exceptū eſt niſi ſc^o matēia furioſa fuēit & niſi euō fiat fſſoia ī qua eſt ītentio ſanguinis euacuatio. **¶** Amplius ſupra habuit ipſe pro incōtēti q̄ ī p̄ncipio febrīū ſanguinis eſſet ſe dimen laudabile. **¶** Amplius febres ī q̄bus hec fſſoia fit habent quatuor tpa ergo habent p̄ncipiū q̄ ab aliis diſtinguitur p̄ ſigna indigeſtionis ſc3 cruditatis. **¶** In contrariū ſi hec fſſoia ē ſcā añ digōez igitur eſt coacta q̄ ē falſū q̄a n^a uideſ regularior fſſoia ī egris quā illa q̄ fit ī hūte ſynochaz p̄pē ſn putredie huius dubitationis difficultatem din^o ppendit & q̄a hec dubitatio nō querit aliud niſi utrum ī p̄ncipio febris ſynocha materia ſit digeſta pro ultimata reſponſione dicit q̄ non debz dici digā nec ī digeſta ſed ſimilis digeſte. & dicit q̄ non oportet exſpectare ſedimen ī

f. 100 for rep
 1 m 1/2 m 1/2 m
 7 m 1/2 m 91

on 20 atm
1 - 1000

urina q̄a ut dicit gal. in fine primi pro-
noscit. Res que refugit optationē nature
apud ueritōē q̄ facit in sanguine ē sedi-
men residens in urina nūc aut in febre
sinocha s̄n putredie cui non sit malitia
qualitatis in hūoribus non ē res illa q̄a
hūores tales de se sūt apti nutrire cor-
pus cū non sit in eis nisi peccatū mul-
titudinis p se & ideo in tali dispōe non c̄z
sedimen expectare. Dynus ī plurib⁹
dictis habz bonā intentioēz licz se male
explicare sciuer^t.

Nos dicam⁹ pmo
manifestū esse p se q̄ sanguis sola q̄ti-
tate peccans p se & sanguis uēiens ad
peccatū putredinis inchoātis ē aptus
euacuari p flōiaz ut in sinocha sine pu-
tredine & cū putredine pauca. g^o s̄agis
est digestus digōe que sufficit p hac
euōe. imo si parde^r plus corrūpitur &
fit pl⁹ ieptus cursui p flōiaz. 2° iste
sanguis ī p̄cessu si febris tendit ad salu-
tez digeri poterit & ostendetur sua di-
gestio ī urina rubea hūte sedimē albu
pineatur post cui⁹ apitioēz faciet crisi
fluxu sanguis narium aut alit^r. Sed si
debet eē mortalis poter^t apere ypostas-
is nigra nisi preueniat suffocatio.

Apparet ergo solutio ad radicē que
siti. an ī p̄ncipio febris sanguis .s. syno-
che materia sit digesta. Dicendum
q̄ est digesta digōe sufficiēti euōi per
flōiaz & nulla alia est ita sufficiēs si sy-
nocha est uerissima & purissima s̄z nō
est digesta digōe quā ad huc in statu
poterit habere. Sed tunc dubitatur
utrū ī isto p̄ncipio sinochē urina hēat
digōez p alicui⁹ nebule siue ypostasis
apitioez. Dicendū q̄ quis ab auc-
toribus famosis nihil habeam⁹ scriptū
Auenenna eīz ca^o de sinocha nō ponit sig-
na ab urina gal. uero nono tera. cōsidēa-
uit urina in uēis hūtis sinochā sine pu-
tredine & p̄spexit in substantia & ī co-
lore nō ualde distāe a naturalitate. & ex
h^o possu⁹ suspicari signū digōis hūisse
q̄ maxime in yppostesi ostenditur.
In alio autem iuvene febriente se. cum
putredine inspexit putredinis signum
ex urina & aliis. Et ex hoc aliq̄s posset
arguere non habuisse ypostasim q̄a cū
putredo inchoat non pōt appere digōis
pressio cōtra eā. Aliabas tñ & azaram⁹

putredinem sanguis in synocha fetore
urine indicat. Nos dicamus q̄ oīa sig-
na siue ī urina siue ī habitudine & pul-
su q̄ demonstrāt hūorem peccantē esse
sanguineū ī quāto solo peccatē. & si ī q̄li
peccet q̄ illud est parū. sunt signa isti⁹
digōis. dico 2° q̄ ypostasis facta ex acti-
one nē sup mām sanguineā cuius actio
īcipit a p̄ncipio febris nō apper in p̄n-
cipio q̄a non esset p̄ncipiūz sicut nec in
aliis febrib⁹ sed nō uidet posse absolui
cūz iste sanguis sit benign⁹ & nā an fe-
brē egerit in eius p̄tem imo p̄tes q̄ eo
pūcto quo febris incipit nā actionē illā
cōpleuerit & tunc ī p̄ncipio febris exe-
at cum urina tali alba ypostasis. & hic
ēēt locus inuestigationis si hoc sit pos-
sibile q̄a possibiliteratē cōfirmat benigni-
tas hūoris & cōtinua actio parietūz
uenarū in istum sanguinē & nā febris
q̄ in p̄ncipio sui corp⁹ parūz pmutat^r
cū & sit s̄z p̄te & lūma febrū effi. scilz
illa que est sine putredie & erit loc⁹ cō-
sideratōis si in aliis febrib⁹ ut melicis
& flaticis & cōtinuis possz p simile mo-
dum fieri ypostasis digōis in p̄ncipio
earū aut p modūz p̄p̄inquū illi. uñ me-
dicus poss^t decipi p illas urinas in prin-
cipiis illarū febrū. & nos nō possum⁹
hoc hic dicere. Si g^o uis tenere q̄ ī p̄n-
cipio synochē cū putredine uel sine pu-
tredine possit appere digō in urina per
appitioem ypostas. Solue sic ad rō-
nem dyni cū dixit q̄ in synocha s̄n pu-
tredine nō est res q̄ effugiat opationez
nē apud. i. post ā. Dicendum q̄ imo
est talis res & cū p̄batur q̄ nō q̄a hūo-
res peccāt multitudine. Dicendum
q̄ hoc arguit oppositū q̄a eīz est ibi m̄-
ta m̄ritudo boni sanguinis natura eg^t
in partem eius & assimilauit membris
spermatidis. s. parietib⁹ uenarū & arte-
riarū de albādo & q̄a nō idigebat tan-
to nutrimento q̄tum dealbat ideo p̄tez
trāsmisit cum urina & ī ip̄o p̄ncipio
Dubitat 2° si natura expectat digōz
ī sanguine & postea expellit g^o ita debz
facere ars. Amplius si sanguis est di-
gestus ī ip̄o p̄ncipio. quā nā nō expell^t
illum. Dicendum q̄ nā agit s̄n itellec-
tu & iō mās q̄ nō stimulat ip̄am tēptat
digere & postea expellit. Si g^o uterē

Dm

illis & diceret hic sanguis ē cursū &
aptus euōni. & si pl⁹ stat posset occide
re & fieri inept⁹ tūc statim a pncipio ex
peller⁹ & iō aliqñ stimulata in pncipio m⁹
ti⁹ sanguis facit euōez n̄ expectās ali
am digōē quā habz in pncipio. Appz
igitur q⁹ ffoia in febre synocha ppe sū
putredie ē facta aū digōez futurā i sta
tu. sed n̄ aū digōez sufficientem euōni
Ad contraria. ad p^mū dicendū q⁹ iste
cañ. excipit a cañ. regulari i hoc q⁹ ista
euō sit aū digōez que ueniret post si di
gereret materia & iō n̄ sic excipit sic
tercius cañ & primus & secūdū aliquē
intellectū. Ad secūdū dicendū q⁹ a
pncipio auic. n̄ ult q⁹ sit laudabile sedi
men factū ex alteratiōe illius sanguis
qui incipit facere febrez q⁹ pri⁹ incipit di
geri quā sit digestus digōe ostensa per
ypostasim laudatā. Ad terciū dicen
dū q⁹ habet q⁹tuor tpa forsan n̄ distinc
ta penes cruditatez & digōez. uel habz
ea ut dictū est. q⁹ licet sit materia cru
da in pncipio respē eius q⁹ i ea est fu
turū digōe tū non ē cruda respē euō
nis. p ffoiā. Sed dubitatur ex dictis
quia ratio auic. q⁹tra contra rali⁹ n̄ uidet⁹
tenere quia sic arguo. natura cū libeāt
a febre sanguis expectat digōez talez
qualē i pncipio n̄ habēt febres sanguis
ergo artifex debet hoc facere. Hic sūt
multe uie quas aliis dimitto sed do ma
gis extraneā negando aū. imo natura
in pncipio n̄ expectās qñq⁹ aliud tēp⁹
emorosag⁹am multā mouet. & subito
liberata synocha ppe sū putredie sed
non sic facit in aliis febribus. hic esset
magñū dubiū & multa discutiēda que
obmitto. ET CVM POSTPONI
TVR FLOBOTOMIA. Hec est
z^a ratio que pbat pncipalez clusionez
q⁹ in pncipio ffoies i febre uera sāgui
nea. ratio q⁹ cū post ponitur n̄ est ei i
tentio. Dubitat utz qñ ffoia non ē
i pncipio sit apli⁹ ei itētio. uidet⁹ q⁹ sic
quia auic. libro pmo ca^o d ffoia. & gal.
nono tera. & undecio. & in libro de ffo
mia ult q⁹ ffoia fiat quocūq⁹ tpe est ei⁹
necessitas siue in pncipio siue in xl. die
In cōtrariū auic. hic qdē rudes dixerūt
cū ffoia d³ fieri a pncipio p⁹ materia
furiosam & nō sit non pōt fieri postea

q⁹ fortasse mā furiosa interficit. Dinus
dicit sermonem istū posse itelligi i ffoia
minoratiua cuius cū est digentia i pnci
pio debet fieri. quia uirtus est fortior
& nūdum fuerūt accñā ifirmū molestā
tia. sed posteri⁹ n̄ pōt sic fieri ppe i mor
bis i qbus crīsim expectam⁹. q⁹ idige
mus uirtutis robore tū sanguis est re
cōdendus p tesauo. Nos dicamus
q⁹ hic ē sermo de ffoia i q⁹ est itētio san
guis ut est i febre synocha q⁹ cū ipa p⁹
ponit n̄ est ei itentio. s. illa q⁹ erat i pnci
pio. in pncipio ei⁹ erat itētio sanguis hūis
formaz sanguis & paru⁹ pmutati & iō
pōterit fieri copiose sed post pncipiu⁹
sanguis ē corrupt⁹ factus magis distās
a forma sanguis & aliq⁹ colera pōt esse
excitata g^o ffoia nō pōt fieri sic copio
sa sicut in pncipio & sic n̄ hz itētiōez
s. nec finem nec utilitat. s. q⁹ i pncipio
habebat. nō ergo debuisti eā post pone
re. Ex his cessant cōtraria q⁹ in quo
cūq⁹ tpe uides ffoie idigētiā. fac eaz tū
ffoia quā i pncipio debes facere cui⁹ in
tētio est sanguis paru⁹ peccātis eductō
si pōt ponit n̄ est ei illa utilitas imo oc
cidit fortasse q⁹ ifirmus est debilitat⁹
prauitate egritudis pcedentis dimisso
auxilio magno. Et iō ffoias pōt tātz
debilitatez addere q⁹ ex hoc moriet⁹ ifir
mus. hoc tū non est nccūz. & ideo dix
it fortasse. ET SIMVL. Quidaz
dixerunt istū cañ. esse de euōne mē fu
riose. sed iam auic. dixerat de hoc. Qui
dā ut dinus i pte uidetur sentire q⁹ iste
cañ. q⁹ tū ad unam partez est cōtinuus
pcedenti. sed q⁹ tū ad aliaz excipit a cañ.
supra dicto in eo q⁹ itelligebatur ab eo
s. q⁹ mā digā euacuet⁹ hoc g^o non debz
fieri nisi nā non euacuāte. Nos dica
mus q⁹ hic est 3° cañ. i quo pbat q⁹ apd
nccitatem nō debem⁹ expectare digōz
imo i pncipio euāre q⁹is mā sit cruda
& pmo cañ. & casuz ponit. 2° qdam de
clarat. ibi z^a. apud statuz. Calus est
iste aliq⁹ febril febre d tāta q⁹itate mē
q⁹ tam supflua q⁹ times nām uinci. &
hūorez uincere. vbi g⁹ta. est ffoatica feb.
de multo ffoate & tante exuberantie. q⁹
nulla spes est māz digeri posse p⁹ sup
fluum multitudinez. & iō infirm⁹ mori
etur. g^o statim i pncipio tu debes euāre

Impone pro apostomata de sanguine
possum facere flobotomiam. An
tunc de fine s'maze autem
in formare tepidando

Conclusio

Dm

mā eo ipso quo fit quiescens inepta est
motui & iō tentans illam farmaco edu-
cere cōmouet & facit eā ledere loca sa-
na. & iduxit cōciliator drā iōi. exēplum
q̄ hoc agere est ac si qs arborez a terra
conaret eueller p̄us q̄ lateraliter sepef
& auic. cū ypo. dixit eandā sententiā p̄o
li°. fen. 4°. ca° 3°. cū dixit. Cū autē hu-
mor i uno fuerit loco p̄phensus ē. Sed
dubiu est q̄uo potero dare medicināz
q̄ māz flūentēz disterrat & mīoret eua-
cuādo & māz que est i ap̄ate non eua-
cuet. Amplius tales farmācie aliq̄n ta-
li die ab ap̄ate i choāte liberant ut gal.
13. tera. uñ dicit. Considerasti quosdāz
eorūm q̄ icēperunt flegminare i ocul̄
purgati p̄ i feriorē nētra. deid curatos
Amplius sicut māz flūetē possibile est
eē multāz. uñ de corruptōe mēbri time-
atur & ruptura ap̄ostematis aī matu-
rationēz sic māz i pte stātē possibile est
eē talem & tāta q̄ timeār ista. Ampli-
us i ap̄atib⁹ exteriorib⁹ māz stantez in
pte cūz est multa suffocatiā mīoramus
scarificatiōe nō exspectātes maturatōz
ut itelligi li° p̄o. fen. 4°. q̄re sic i ap̄ati-
b⁹ interiorib⁹ farmācia facere poterim⁹
accipiēdo q̄ in pte est de mā. Dicendū
manifestū eē p se q̄ mā q̄ finit & q̄ par-
rata est fluere in p̄ncipio ap̄ostematu-
z interiorū & exteriorū & ponitur digere
minoratōne & diuersione p farmāciaz
licet frequētius p ffoiā. manifestū ē &
q̄ iste mē eo ipso q̄ sunt cursiles sūt ali-
q̄liter aptiores ut uiolētia farmāci cur-
siles fiant uersus farmāciū. & uersus lo-
ca euōnis. manifestū est & q̄ materie q̄
q̄escūt i mēbro nō sunt sic apte cursui
nisi maturescāt. & q̄uis ille mē que sūt
i mēbro ap̄ostemoso q̄escētes. sint ille: q̄
erant s̄m speciē i cursu tñ mora aliqua
sunt s̄l cōpacte. & resolute i subtili ea-
rū. Et cūz sic est non sunt obediētes
farmaco. insuper sunt magis elongate
a uis p̄ quas farmāci dī illas ducere &
ad quas. De p̄mo igit̄ iudicio extima-
tino medic⁹ arbitraf mās ap̄ostematu-
z q̄escētes i ap̄ostemate iēptas eā euōni p
farmacu. Sed mās currentes & curre-
re patas magis aptas. et q̄n medic⁹ stat
sup hoc iudicio & uult dare medicināz
solutiuā q̄ euacuet minorādo & diuer-

tendo. & non agitat māz. q̄ est i tēpore
q̄escētis. oī sua bona extīatione cōpo-
nere farmacu talis potētie. & hoc i ple
facit cognoscēdo solutiā que a longin-
quis euacuent ut coloquida hermo-
dattili &. & cauēdo se ab eis & medici-
nas que ad loca illa porrant medicinas
& cauēdo mistiōz illarū. & utēdo medi-
cinis. q̄ru opo est circa loca coīa uena-
ru ut reubarbaro & turbit iēpressio-
ne uel odore nō facta sui uigoratiōe p
zingiber. utru autem possi q̄ mē. q̄ qui-
escūt i ap̄ostematib⁹ mēbroz interiorū
maturāf. sint dāda farmācia solutiā. nō
discutiam⁹ hic. Sed. t. d. y. in euōe ista
usus est eleboro & fellichino q̄ sunt me-
dicine a longinquo euāntes. &. Dicē-
dū q̄ tpe ypo. forsan nō erant note alie
medicīne & debem⁹ credere q̄ utebaf
eis i q̄titate modica. & solatis ut o por-
tebat. Et diuersitas hoīnū ad iēpressio-
nes medicīnarū in tpib⁹ ypo. & tpibus
nostris ē diuērsitas magna. ut dic⁹ auic.
4° can. fen. 5°. trac. 2°. ca°. 2°. Ad 2m di-
cendū q̄ illa liberatō est q̄a illud q̄ est
in parte a nā resoluit ex quo p̄ illud
non multiplicaf. uel dicēdū q̄ accidit
aliq̄n māz q̄ est in ap̄ostemate. i. fluxaz
esse euōni aptā unde obedit cursui per
medicīnas sicut illa que fluit. ypo. igit̄
cū dixit q̄ ex euōne scā cū farmācia in
p̄ncipio ap̄ostematu destruūt loca sa-
na itellexit q̄n ille materie q̄escunt &
sunt inepte motui. Et medicus de suo
iudicio extimatiuo habet iudicār illas
esse ineptas nisi maturēf & illas q̄ sūt
intus in uenis habet iudicare aptiores
Ad 3m dicēdū q̄ tu posses ponere
calū talez q̄ dimittendus erit sic i quo
medicus nihil boni pōt agere. uñ ifir⁹
moris necessario. Cogit gō medic⁹ ca-
su illo posito quasi equilibrare iudicio
extimatiō q̄ sit piculosius an māz exn-
tem in pte agitare uolendo cū hac agi-
tatiōe de ea minorare. uel ditterē mltā
māz & nihil euacuare de ea q̄uis sit sus-
pitiō de mēbri corruptōne ppter mlti-
tudinē & remanet totū hoc in capite
medici. Ad quartū dicēdū q̄ securi⁹
minoramus scalpellatiōe mās ap̄ostem-
quā farmācia mās q̄escētes i ap̄atib⁹
interiorū mēbroz. oportz gō medicū uti

Tribu

Dm

De p̄mo igit̄ iudicio extima-
tino medic⁹

De p̄mo igit̄ iudicio extima-
tino medic⁹

p̄dca de liberatōe & equilibratōe hec
ergo pauca dicta sunt de purgatōe cū
farmācia in p̄ncipio febrū apparit. inuēi
es aut̄ m̄tra p̄iculāia scripta a nobis in
ca° de frenesi. & i ca° de squinātia & pe
riplemonia. & de apostematibus stoma
chi. & de apostematibus epatis. Si aut̄
febris putrida sit s̄n apostemate tūc re
gularit̄ n̄ debes dare a p̄ncipio farma
cū solutiū. ut supra dixit nō euacues
materiaz calidā aut frigidā indigestam
coacte tñ euacuamus. illud aut̄ q̄ nos
cogit ē materie furiositas. & de hoc iaz
sumus expediti. uel mē supflue q̄ritas
& dicimus hoc manifestū esse p se q̄ si a
p̄ncipio febrū calidarū flatuaz & me
lancolicaz. medic⁹ uidet materiā nō m̄p
tā. imo q̄ritatis rāte q̄ arbitrat̄ naturā
cū illa possit q̄scere usq̄ ad statū & cog
noscat medicus q̄ potētia uirtutis p se
uel cū auxilio artis ē tanta & materia
ta pauca. q̄ n̄ dubitat̄ de ei⁹ digōe suc
cessiua tunc nullo mō det a p̄ncipio far
macū solutiū. q̄a ille s̄n eo saluabit̄ &
hoc farma cū materiā agitādo possit pl⁹
nocere q̄ iuuare ppter causas sup̄ius
scitas. Sed si medicus uidet a p̄ncipio
dictaz febrū supflūā q̄ritatis materie
& iudicat q̄ cū tanta q̄ritate uirtus nō
puenit ad statū digerēdo. imo addetur
putrefactio praua i materia & moriet̄
firm⁹ & cū hoc arbitrat̄ medicus q̄ si
illa mā ēēt minoris q̄ritatis. ubi gratia.
q̄a sit uncia. i. minus q̄ sit. uirtus possit
illā tunc digere successe. o. ne
cessario medicū dare medicinā solutiā
miorante de mā illa. Et hoc est q̄ nos
docuit ras. i. cōt̄is. cū dicitur sua auc
toritate. Non debes expectare i febre
quartana neq̄ i tertiana neq̄ i cotidia
na digestionē. deinde euacuare corp⁹
si mā fuerit multa. si uero pauca nō de
bemus penitus euacuare & subdit. Si
humor fuerit obediens euēm⁹ eum &
digeram⁹ p̄ea residuū & hoc intellexit
gal. in om̄to affo. inchoatib⁹ morbis &
Vbi uult q̄ si morb⁹ sit salubris & lo
cum uiderim⁹ ēē ad fortem medicinā
faciam⁹. & talis fortis medicina aliquā ē
farmancia s̄m gal. uult igit̄ gal. aliquā i
p̄ncipio febris forti medicina purgati
onez fieri ut residuū paucificatu⁹ a nā

melius possit digeri. & sic auic. i capis
pticularib⁹ obseruet ut appebit in om
nibus illis. & q̄a in hac nostra patria &
modernis t̄pibus homines iueniuntur
uehemēter repleti p̄p̄ multitudinem
ciboru⁹ & potuū & iordinata regimīa
iō iuenta ē apud opatores non timidos
multa utilitas i euōne scā i p̄ncipio ha
ru⁹ febrū putridaz. & iō q̄dā cōter
i p̄ncipio purgat̄ farma cū euāte i ex
soluēdo. nos aut̄ a p̄ncipio quosdā euā
m⁹. & quosdā obmittim⁹ s̄. datū can.
Ad cōtraria p̄ solutiō. cū ei⁹ p̄hibetur
ab ypo. euō materie crudaz. intelligit̄
regulariter non coacte. cogimur enim
q̄q̄ euāre nō expectantes digōz. uel
intelligit̄ eradicationē nisi mā sit furiosa
minorare n̄ possum⁹ euāre a p̄ncipio. & iō
s̄mo ypo. 4. re. acu. p̄t sic exponi. q̄
a p̄ncipio s̄nātibus ypocūdris non d̄
dari farma cū eradicationē. sed minorans d̄
mā siue illa fluat siue sit parata fluere
siue fluxerit. & ista solutio erit manifest
ior cōtati medicorū. & acceptibilior.
Quando g⁹ querit̄ utrū i p̄ncipio apos
tematū iteriorū mēbroz possit dari far
macū exsoluēs. Dicendum est q̄ sic
ad miorādū si mā est plurima. & times
de uictoria ei⁹ p̄p̄ multitudinem. sed
ad eradicationē non d̄ dari farma cum sol
uens nisi forsan ēēt mā furiosa. Ad rōz
cū dicit̄ q̄ ille tres cē superib⁹ assigna
te ab auic. p̄t adduci in hac euōne mior
ratia. Dicēdū q̄ nos p̄eligim⁹ illa tria
nocumenta nocumēto mortis. & spera
mus q̄ erunt remissa q̄a dabim⁹ farma
cū q̄ paru⁹ euacuabit de illo malo hu
more. & ideo illa tria nocumēta ex hoc
pauca fient. 2. dubitat̄ utrū sit meli⁹
hanc euōnez facere in p̄ncipio uel i aug
mēto. & uidet̄ q̄ i augmento quia mē
aliq̄ pars possit ēē digesta. uel mā posset
aliquale diminutā recipe digōez sit enī
successio i digōe s̄m p̄tes mē. & s̄z gra
du⁹ digestionis intensiu⁹. In cōtrariū
ypo. est cū dixit in affo. Inchoantibus
morbis &. nihil docens de augmento
In cōtrariū & auic. hic q̄ ut bene itēto
nez suaz exp̄meret. non dixit moueas
in p̄ncipio. q̄a ex hoc nō intelligebat̄. nō
moueas in augmento. Sed dixit non
moueas nisi in p̄ncipio. Dicamus

In Aliquib⁹ p̄ncipio euōne & In
aliquib⁹ nō ut in d̄c p̄ncipio

Om

manifestū ē p se q̄ medicus cū iudica-
nit materiā ē plurimā in ipso p̄ncipio
febris unde timet de uictoria eius su-
pra naturam firmat in aīa sua dare me-
dicinā solutiua aīa statū q̄a apud statū
iste nō posset p̄uēire cū salute. sub hoc
aut iudicio potest medic⁹ habere duo
alia iudicia extimatiua in quorū altero
cū fugitur diuerso tpe. debet dare me-
dicinā hāc in diuersis unū iudiciū ē q̄
materia sit tāre pluritatis & morb⁹ tan-
te prauitatis cū h⁹ q̄ nulla digō possit
incipere in materia imo incipiet corruptio
& urina nigra & er⁹ tūc augmētū mor-
bi & mortalis. Et tūc medicus i ipso p̄n-
cipio dabit medicinā solutiua & n̄ nisi
in p̄ncipio q̄a tūc uirtus ē fortior. cuꝫ
aut p̄cess⁹ ad augmētū malignū uirt⁹
est magis debilitata & prauior mā scā
& sic ē dimittēd⁹ p̄noscico q̄a moritur
aīq̄ pharmaco solutio poteris iuuare in
miorando de materia. & hoc mō opatō
nis utemur in p̄ncipio apoplexie salū
p̄ clisteria acutissima si n̄ possūt dari in
potu. huius aut solutiua auer. miscuit
cū sup̄ulatiuis ur aꝫ 7° colligz. Et si tu
diceris mihi si ergo do farmacū i p̄nci-
pio apoplexie uel febris cuius ap̄stēa
est intrinsecū ego cū mouebo materiā
respōdeo q̄ si tu ponis mihi casū q̄ in
oēz aduētuz periclitē ifirm⁹ nihil agē
debes ut in apoplexia qdā auctores n̄
agendū precipiūt in p̄ncipio. unde gal.
dicit ad hāc itensioēz in affo. i choatib⁹
morbis & morituros n̄ oportere medi-
cari sed eis futura predicere. Sed si ali-
quis eēt possibilis casus in quo febriēs
aliquis p̄ pharmaciā in p̄ncipio datam
possit plus iuuari q̄ nocēi. & si n̄ datur
q̄ illū oporteat mori. medicus pruden-
tissimus debet conari agnoscere illū. &
cuꝫ hoc iudicio extimatio auic. p̄cessit
hic. cū ei ymaginat⁹ est materiā pluriaz
uincere v̄tute noluit etiōēz fieri n̄ i p̄n^o
Sed. t. d. ponam⁹ q̄ sit hui⁹ febris aug-
mentū malū. v̄bi grā. cū aliq̄ nigredine
uel liquiditate urine p̄nt adhuc purgare
Dd̄m q̄ tibi auic. r̄nder suffic⁹ p̄o q̄rēti
q̄ error tuus ē notus. q̄a securius esset
purgasse in p̄ncipio non sit defecta uir-
tute nec mā prauiori & ineptiori facta
z^o lꝫ auic. q̄ si tu credis istū morituruz

relinquas p̄noscicū. ut ad hanc itentōz
locu⁹ est gal. i cōmēto affo. p̄dci. Sed
si b̄m tuā extimatoz est aliq̄ spes d̄ uita
recuperāda p̄ auxiliū euōnis fac illam
non eīz oīs in quo incipit urine liquiditas
uel nigredo nccio moriet⁹ ut habem⁹
declarare fen. z^a hui⁹ lⁱ. Aliud iudiciū
extimatiuū est q̄ mā ista licet sit p̄ma
& non sit sperādū de digōe ei⁹ nisi p̄ti
post p̄ti minant tñ est a p̄ncipio multe
cruditatis oīo iobediens cursui sed spe-
ro q̄ p̄ moram aliq̄liter parabit euōni
in spatio. v̄bi grā. triū dieꝫ & tūc ego i-
cipiā dare aliq̄d mioratiuū non expec-
tādo aliq̄ digōēz imo sufficit mihi aliq̄
digō occulta ut. v̄bi grā. igrossatō urie
in aliq̄ febre flatica. & fori an calor pu-
tredinalis possz facere illā adaptationē
mē q̄ est sua diuissio i p̄tes p̄fundas. &
tūc miorabo cū turbit & faciā hoc plu-
ries si mihi uidebit⁹ & hoc mō & cuꝫ h⁹
iudicio extiatō p̄cessit auic. i cura flati-
ce ut post appebit. & auer. 7. collz. indu-
cit in hoc exēplū de honeris portatōne
parturi i p̄tes. possibile est q̄ cū his du-
obus iudiciis extiatuīs p̄cedat in una
febre. Ex p̄dictis cessat q̄ mundini de
foro iulii q̄ q̄r⁹ an urina inspissata post
subtiliationē ei⁹ cōpetat farmacum so-
lutiū. Dicēduz q̄ p̄t cōpetere ma-
gis q̄ stante ea subtili q̄a illa igrossatio
aliq̄ digō ē. i. aliq̄ p̄partio. licet fecerit
eam calor febrilis. & de hoc regre i p̄n-
cipio caⁱ de pura febris flaticē. Dubi-
tatur 3°. cū quo pharmaco faciamus has
euōnes mioratiuas. Dicendum q̄
cū pharmaco euānte exsoluēdo. Ratio ē
q̄a talis mioratō est mioratō approp̄a-
ta hūori. q̄a cū sit plurime q̄tatis uin-
centis dꝫ ad minores q̄tatez reduci p̄
abscissionē p̄tis eius sed non p̄t ps cole-
re abscindi nisi pharmaco illi approp̄ato
nec ps flatis nec ps melie. & iō ad hanc
intentionē in p̄ncipio febriū colicarum
ra^s. i. 6. cōtinētis purgat cum scamonea
& auic. cōcedit illud in ca^o de cura 3^{ane}
cum dicit nisi p̄ modū quē dixim⁹. & i
flatica purgat cū turbit & in melica cū
epitimeo uel lapide lazuli. scileat g^o qui
uult p̄pas miorationes facere cū cas-
sia & syrupo uiolato. & si dicat q̄ edū-
cit coleram & flā. Dicēdū q̄ illud facit

Mouit ad hanc op̄ mediorū
iꝫ futuri p̄uēire

Urina huius
narrat

Dubium

Commo-
tione

Turba-
tio

quā sunt in locis coib⁹ ductiui ut stō
macho & intestinis. Si autē a uenis & re
motis partibus uis mās educere eligēdo
eas oportet facere hoc farmātiis exsol
uētibus. **APVD STATVM** x.
Auic. supra dixerat materiā indigestā
nō eē euacuādā. & ex hoc inuebat ma
teriā digestā posse euacuari. uult decla
rare quā possumus euacuare materiā di
gestā. Et dat in hoc tres can. p^m est
quod tu expectes bene cōpletā eē digōē
in p^mipio eīz status nō sis prompt⁹ eua
cuare sed statu p^{re}cedente iāz p^{re}cedē uicta
materiā p^{re} digōē. Et hoc ē quod dicit apud
statū. i. aduēiēte statu nō moueas aliqd
scz cū farmaco solutio donec uincat nā
& digerat. i. donec uicat p^{re}pletā digō
nē s; totale cōplemētū digōis ē i p^{re}cessu
stat⁹. Sed tu dicerēs in statu ē materia
digestior q̄ in augmēto sed in augmen
to possum⁹ aliquid mouere p^{re}ter post
p^{re}ter euacuādo sepe sicut i statica febre
facimus. ergo in statu possum⁹ p^{re}ter ali
quā mouere. & postea reliquā p^{re}ter quis
nō sit i m^ultō cōplemēto digōis. Dicēdū
p^mo quod si auic. loq^uitur de statu quo ad
accidentia. i. in quo occurrūt accidentiū
difficultas tūc res ē māifesta quod securi⁹
euacuamus in augmento q̄ in statu. &
uadit tūc hoc totū ad affo. ypo. Inchoā
tibus morbis x. & illū aliū. Circa p^{re}ci
p^{re}ia & fines oīa x. Sed sermo iste nō ē in
oībus uniuersal. quia i statu quo ad di
gōēz nō cōcurrūt in oībus febrib⁹ acci
dentiū difficultas. & i quib⁹ dā nō est de
qua curet⁹. Et ideo dicamus quod auic. di
rigit sermonez suū ad medicū bene op
antē & prudentē qui dixit ifirmū usq^{ue}
ad statū cū pauca materia q̄ pauca fuit
u^{el} quā pauca fecit. & arbitrat⁹ eā posse
uirtuti affotari & p^{re}cedē digeri. & nihil
cogat eū p^{re}cedē in euacuādo. & ideo di
mittit illā māz p^{re}fectissime digeri anteq^{ue}
euacuet nec etiā postq̄ ē p^{re}fectissime di
gesta euacuat nisi natura ab euōe defi
dat. & iō auic. p^oz^m can. dicēs. Moue
tu hora motus eius. i. hora p^{re}fectissime
digestiois. Si ipā nō mouet quasi auic.
dicat. Si tu indicasti naturā posse dige
rere istāz materiāz p^{re} se uel tui auxilio
dūte eā p^{re}cedē digēi. & quā nā p^{re}cedē digōē
o^{mn}is uelit euāre credēdū ē quod ipā euābit

Sed si pigritia uel sensus obrusioe uel
quacūq^{ue} cā non euacuet. eūā tu i illa ho
ra p^{re}cedē digōis q̄ est sua hora. cūz nāli
ter opaf. & iō non p^{re}cipit quod euacues in
hora cris. & in die cretica ut qdā dubi
tauerūt. uñ transposuerūt textū dicē
tes & si ipsa non moueat hora mot⁹ ei⁹
.i. in hora cris. s. in die cretica moue tu
sed non expedit sic textūz transponere
Si tu scis quod hora motus nē est duplex
.s. hora digōis p^{re}cedē & hac hora tu mo
ueas quā ita facit nā. nisi ipediaf ex aliq^{ue}
cā. Alia ē hora cris. & hac tu nō moue
as. Quod autē aliq^{ue} mā sit digā & nā
expellat illā apparz a gal. tertio d^o creti.
ca^o. x^o. & fen. z^a hui⁹ ca^o de signis sig
nificatib⁹ crisim malā. **Causas autē**
obmissionis hic nō ponim⁹ sed ponemus
eas in ultio ca^o. z^a fen. huius 4ⁱ. nisi dis
putare o^{mn}z utrū in die cris. medicus pos
sit aliqd agere. & qd & q^{ue}liter hic tñ ab
atic. nō habetur. quod in die cris. aliquid
agas de euōne. sed si nā crisim i die cre
tica sibi debita nō facit euōz. euacua tu
postea in die non cretica & iō subdis⁹
cā. Si nā actu facit cris. aut iā fecit eā
dimitte eā quā iam fecit. & oponez eius
quā iā actu facit. & sim^{il}iter si futura est fa
cere dimitte eam sine cibo. & oponez
eius sine euōne. Est g^o affo. ypo. Ea q^{ue}
ru⁹ cris. sit x. **Et totū quod p^{re}telauim⁹**
in hoc affo. dimittim⁹ ad fen. z^a. huius
4ⁱ. cum auxilio dei dicendum. **ET**
HOC EST ILLVD. Hic auic. cōfir
mat dicta auct. ypo. in affo. digā medi
cari. **Considerandū quod tres casū. posi**
ti sunt quod sunt tres casus in quib⁹ o^{mn}z a p^{re}n
cipio euēre non expectando digōnem
Primus casus est quā mā est uere fu
riosa. quā mobilis de mēbro ad mēbrum
x. **Secūdu casus est quā indicat⁹ flō**
mia q̄ est sanguis itentō. **Tertius ca**
sus est quā timetur hūoris uictoria pp
ter multitudinēz. & i omib⁹ istis casib⁹
mā pōt dici furiosa tñ s^{ed} m ueritatez me
lius est quod intelligatur casus p^mo. & 3°
ut appet p^{re} hoc quod dixit. Administretur
medicina solutia x. subdit. In principio
autem nō o^{mn}z quod administret illud. i. me
dicina solutia nisi egritudo sit furiosa
s. pp^{re} mobilitatez & maliciā ut dixit p^m
mus casus. & pp^{re} multā q^{ue}ritatē mino

Amicus in die cretica

hora motus nō ē duplex

Amicus

rabilem farmacia ut dixit 3° casus quibus
eius materia plurima sanguinea in principio de
qua loquitur. 2° casus possit dici materia furiosa
tamen non euacuamus illam irregulariter &
manifeste nocentes uolendo eligere nocu
mentum minus imo regulariter illam etiam
mors & fere nihil nocentes nisi quando
ad syncopi deducimus. similiter non euacuamus
illam cum pharmaco solutio unum hic auic. pla
cuit exponere affo. sicut etiam ypo. intel
lexit. Appetit igitur confirmatio canon. regula
ris & exceptio ex affo. ypo. Nam dicitur
non euacues materiam indigestam in calido
aut frigido edicere digesta medicam. &
moueri non eruda & dices nisi propter neces
sitate est dicitur nisi materia fuerit furiosa
hoc autem quod dixit ypo. nisi materia fuerit
furiosa. est illud quod dictum est in primo casu
cum autem materia fuerit mobilis permuta
bilis de membro ad membrum. illud est quod
dictum est in 3° casu. si times uictoria huius
ris scilicet propter multam quantitate. **D**ubita
tur quia maior potest alium modum furiositatis
materie scilicet ratione nobilitatis partis ut
materia squinatia. **D**icendum quod mo
dos furiositatis materierum quidam nostri
predecessores posuerunt. 5. pro ratione mobi
litis materie siue uenenositatis quales
dicuntur esse in antrace. 2° ratione quantitatis
materie. ut in sinocha & quantum egritudi
ne de materia multa. 3° principatim mem
brum ut in frenesi. 4° accidentis doloris sicut
in colerica. 5° ratione mobilitatis impedire
actionis ut in squinatia. Nos dicimus
quod auic. non debet hic persequi curam febr
is uel putridarum secundum diuersitate pati
entium pericula quia spectat ad 3^m librum
& sermonem de frenesi squinatia. & col
ea. & ideo dixit de hiis duabus furiosi
tatibus uel de tribus. **E**T FORSI
TAN NON est. Dixit hoc quia
generaliter ut plurimum reperiatur ma
terie non furiose tamen in speciali sanorum al
iquorum constitutione imo in multis
sanis & diatribus possunt reperiri prime furiose
aliquo tempore per duos modos de modis auic.
ET talis est. Hic probat dicta per rationes super
tam a simili. & arguit sic sicut aliquando
cibum hora inconuenienti scilicet canon. cibatio
nis regularis. & hoc facimus ut prohibe
amus uirtutem a casu. ut quando in hora status
accidentibus uirtutem dissoluentibus cibum

damus ut uinum & carnes sic etiam cum
pharmaco solutio in hora principii materia non
diga quod hora non est hora regularis eu
acuatiois & hoc facimus ut faciamus cessare
malitiam materiam quod malitia est illud quod potest di
ci furiositas. scilicet furiositas malicie & mo
bilitas & furiositas quantitatis superflue ut
dictum est. & appetit ex dictis quod auic. expo
nit affo. ypo. generali quod facit gal. 13 &
gal. sermo possit de aliis duabus furiosi
tatibus exponi. ad quod nos modo non labo
ramus. **C**VM ERGO exerces is.
Ex premissis canon. per quod possumus euacuare
materiam digam cum materia non euacuetur illam & possu
mus euacue in digam cum fuerit furiosa &
cum in flouia est intentio sanguinis tunc debe
mus eam facere. hic auic. ponit quosdam
canones. qui sunt minus generales predicis. & recti
ficant euacuationes faciendas. **E**t primo ponit canon.
cognosce flouiem & farmacie. 2° canon. proprios
unicuique illarum euacuationum. ibi 2^a. & non di
minuas. primo in tres sicut tres ponit canon.
primus canon est de particulari hora euacuationis
siue farmancia. siue flouia fiat. & est quod eli
gas horas interpollationis. scilicet hora in qua
non est febris si est interpollata aut hora
reporis si est continua. proportionalis aut
horam remissiore. scilicet in qua sentitur aliquod
caloris remissio. ut in conclusa. unum febris
sanguinis 13 non habeat exacerbationes
de se. tamen habet aliquod remissionem in hora frigo
ris aeris. scilicet de mane ut sumis ex intertione
ysaac febrim quanto & tunc celebramus
flouiam regulariter hoc tamen supra disputa
uimus. 2° canon. sequitur ex illo si etiam debes
eligere horas predictas oportet quod non euacues
neque flouies in die proximam. id est state por
ximo & si ueritatem ille canon. probat primo
& totum hoc est superius declaratum
3° canon. est quod non euacues per euacuationem op
positam parti per quam euacuetur natura. inuit affo. unde
cumque natura reperit inde ducere oportet. Et ue
rificatur in euacuatione per farmacias. ut si ducit
natura per uentrem noli per uocare uomitum
& in euacuatione per flouiam. ut si sanguinem euacuet
per menstrua non flouies de brachio nisi
alia intentio & alia necessitas concurreret
& sic verificatur in euacuationibus aliis. **E**T NON. Hic ponuntur canon. speciales
semper unamquamque euacuationem primo in euacuatione per far
manciam. 2° per flouiam. ibi 2^a & consilium. primo in
duas sicut duos ponit canon. principales

ibi 2^a. Et scias. prima i duas. prio pōit
cān. pncipalē unū 2^a ibi. & oīa. Canon
primus est q̄ non des medicinā soluti
uā que statiz facit habitudinē mot⁹. i.
redditus periodi. i. poxismi. Sūt enim
medicīne solut. ue que disponūt ad re
ditū poxismi sic^t scamonea & ideo nō
purses in 3na cū illa sola q̄ inflāmat
& disponit ad poxismū. consola igitur
illā. Et si in febre esset poxismus epilē
sie nō purses cū re cūz q̄ sit uirt⁹ apri
quia facit illaz redire. & in flegmatica
febre a pncipio nō purses cū kebulis
quia licet euacuēt flegma. tñ ostringē
do residuū disponūt ad poxismū. Cō
similr mirabolani nigri in pncipio me
lācolice febris. & ideo forsan dixit non
diminuas. quia iste medicine nō sic fa
cerent habitudinē mot⁹ periodi in fīe
harū egritudinū sicut in pncipio in q^o
intendimus diminuerē quare nōz mi
rabolanorū in pncipio harū febriz
auic. phibuit. **E**T oīo. Hic cān. pbat
premissoz prius si enī in hora poxismi
non debemus dare aquaz ordeī cū zuc
caro iulib neq; g^o mltio min⁹ n̄ dēbm⁹
dar⁹ medicīas solutitas. **D**ubitatur
uiz stāte poxismo possum⁹ dare aquā
ordeī & zuccarū albū cū aq̄ ordeī uel
aquā & iuleb. Vide^r q̄ sic ex cōi usu.
Ampli⁹ i se stant⁹ siti & calore forti
quādoq; febricitātes. sed isti sunt pot⁹
tēperātes calorē. Amplius de reb⁹ mi
tigātib⁹ sitim est iuleb ut Auic. 3° cān.
fen. 16°. 3° ca^o de cura colice primo cap^o
Amplius quō dixit q̄ ille res sunt re
gimen grossuz cūz aqua ordeī & iuleb
sint in numero subtilis diete. In cōtra
riū auic. dixit mūdines &. Francisc⁹ d
pedemontiū q̄ illa phibeātur in hora
periodi. i. in pncipio paroxismi sed in
aliis tēpib⁹ nō phibeantur. **A**līter
dicēdū primo q̄ per regimen grossum
intelligit regimē cibale & est sens⁹ nō
detur cibus siue potat⁹ siue māducat⁹
in hora paroxismi & est ampho⁹. y. in
poxismis subtrahere oportet. **S**cdo
dicēdū q̄ aqua ordeī & zuccarū &
iuleb sunt de sūma reruz cibaliū. ideo
etiā nō debent dari. Causa autē quare
stāte poxismo nō debent illa dari ē q̄
frāgūt periodū cū ostriptione meatuū

i. quia constringūt meatus. Hec autē
fractio est iequalis accensio caliditatis
& plōgatio accensionis & per oseqns
plongatio resolutionis materie. Nam
cibus datus est causa q̄ natura uacet
contra illū & desistat a resolutione mē
Similr multiplicat materiā q̄ in illaz
cōuertitur. Accidit etiā q̄ isti cibi tra
hūtur uer⁹ mēbra inflāmata & oppi
lēt uias & si bene ośideras ex omni cā
dicta oppilāt uias. Si enī calor reuertit
tur intus ut cibus digeratur tūc phi
betur materierū poxismaliū resolutō
& fit uiarū clausio ex h^o. si materie &
humorales multiplicantur fit uiarū
clausio igit^r nocuū tū regimini⁹ grossi
siue cibalis est frāgere siue rūpere pro
cessuz periodi cū ostriptione meatuū. i.
cū oppilatōne & talis fractio plongat
poxismū. **C**ōsiderādū tñ q̄ iste cān
est regularis sed coacti qñq; dam⁹ illa
& alia. huius coactionis causa qñq; est
cōplexio & habitudo corporis colerica
que inducit ad cibādū in p^o poxismi
ut Gal. 10. te^{ce} & i li^o de caus pcarticis
& in sequēti ca^o. qñq; est etiā in hoc cā
accūs de cāu uirtutis aut siti iporabili
aut forti flegma ex quibus mouet ad
dandū ea que pdictis conueniūt. qñq;
cā i hoc est poxismi pcellatio tāto tpe
q̄ nulla sit hora que nō sit peroxismi.
g^o eligimus minus icōuenientē horaz
elongādo nos a pncipio peroxismi si
possumus. **C**ōsiderādūz etiā q̄ aqua
ordeī quāto grossior tāto iūueniēti⁹
in hora peroxismi q̄ tāto est cibali⁹
Posset autē esse ita subtilis q̄ in ea esset
parū de uirtute & appropinquet aque
in sua uirtute. & ideo posset cōcedi se
cū⁹ in hora peroxismi. & ideo Auic.
dixit nō ponat⁹ i aqua ordeī & zuccaro
quasi cōcedat aquā ordeī subtilem sed
nō concedat q̄ fiat cibalis cū zuccaro.
Sed tu dices possum in hora poxil
mi dare in potu de aqua simplici actu
calida. Dicēdū q̄ potes nisi aliud p
hibeat. & dico q̄ potes in hoc quod nō
est res nutritiua & ē subtil⁹ res & cito
euaporat & descendit & inuat actuali
calore in maturatōne materieruz. multa
tñ quātitas de ea potata posset nocere
q̄ retinetur intus & posset potentiāli

frigiditate esse causa grossitie viscerū
ī grossando materias. **A**d contraria
dicendum qd cois ulus medicorū odes cē
dit lasciuiis fabricantium. & ideo est
melius parum his replere infirmū &
itendere trāspiratōni mē & qd poris mi
finiatur qd citius possibile est quod sit
aperiēdo poros & nō impediēdo nām.
Medic⁹ aut est nature adiutor ut dix⁹
ypo. hoc inuit pluries ī amphorismis.

Ad ultimū dicendū qd licet ista sit
dieta subtil⁹ respectu totius morbi. tñ
respectu poris mi omnis res cibalis est
grossa res. **E**T SCIAS. Hic dicit
canon medicie mioratīe que euacuat
abscidendo frustū materie quāuis nō
sit digesta siue nō sit perfecte digesta.
sed sit viscosa difficilis eductōis. Medi
cia enī que facit hoc est fortis uno mō
qa euacuat humorē difficil⁹ eductōis
& ideo est turbitū uel agaricus uel co
loquida sed est debilis qa uolumus qd
parū de illo humore euacuet unde fa
ciat assellare solū semel aut bis & ideo
est ut scropul⁹ un⁹ turbitū loquendo
in exemplo. **E**T CONSILIVM.

Hic canon habet dubiū. iaz enī supra
dixit Auic. qd cum flebotomia postpo
nitur a pñ⁹ non est ei intentio. Ampli⁹
nō uidetur partienda in plures uices.
imo una uice copiose eā facimus. qñq
usq ad sincopiz. ut apparet īfra ca⁹ de
synocha. Dicendū qd flebotomia est
duplex una in qd est intentio sanguiis
que sit in sanguinis peccato ī qntitate
& si in qualitate paruum sit peccatum
& de hac flebotomia locutus ē supra.
& nō loquitur de ea hic. **A**lia est fle
botomia in qua est intentio aliorū hūo
rum a sanguīe & est pprie cū sanguis
de se ī quātitate nō superfluit nec pp
rie qualitatē peccat. Sed alii hūores
in eo peccant. Vnde si fiat flebotomia
sequitur eum in exitu alii humores.
De hac igitur flebotomia Auic. hic lo
quit nec tibi absolute precipit qd eam
dimittat sed si possibile est qd dimittat
Et hoc quod mouit Auicē. fuit stante
caūposito in mēte medici surgūt duo
opposita iudicia. Vnum est qd fleboto
mia fiat qa alii humores q sunt mixti
cū sanguīe minuunt ī minuto sanguīe

Oppositum iudicium est qd nō fiat
flebotomia qa nō euacuādo sangui
nem q non superfluit & ē impossibile
qd ista flebotomia inuit qd nō ceat &
qa nocumētū qd sequitur ex sanguinis
euacuātōne est nocumētū magnū. Cō
sidera si infirm⁹ sine flebotomia potest
liberari & tñ consiliū Anic. est qd fle
botomia dimittat. nec Auic. dicit illaz
postponi sed dimitti si possibile est. Si
autē in tuo iudicio cadit qd non possit
dimitti melius est eaz partire in uices
tibi uilas q semel copiosaz facere flebo
tomiā. Et primo Auic. probat qd si
flebotomia in qua non est intentio san
guinis sed aliorū humorū intentio nō
potest dimitti. non tñ fiat una uice co
piosa sed multiplicetur numerus. 2°
pbat bonitatem sui consilii. s. qd dimit
tat si possibile est. i. non fiat si est possi
bile. ibi secunda. Et non est. Primo ar
guit sic non debz sanguis mult⁹ subito
euacuari igit flebotomia deā nō debet
una uice fieri sed expedit pluribus ui
cibus euacuari. Cōclusionē iaz posuit
aī s pbat qa si sanguis multus subito
euacuet. i. una uice euacuet. euacuat
multum de eo cuius non est necessaria
euacuatio tñ nō est quia ista fleboto
mia est in qua non est intentio sangui
nis. **C**onsiderandū aut qd Auic. cō
fidit de bonis intellectibus & ideo po
ppōnes breues q oēs fundant sup h^o
qd hic est sermo de flebotomia in qd est
intentio aliorū humorū & nō pncipalē
sanguis. **M**anifestū enim est per se
qd in flebotomia in qua est intentio san
guinis ut si non cadit dubietas si est
fienda uel non fienda qa necessario est
fienda ut opposita illi repletōni & per
oīs ut a repletione indicatur sed in fle
botomia in qua nō est talis intentio sed
aliorū humorū statim cadit dubietas
ex ipa dispōne repletionis quia partiz
potest sibi conferre & partim sibi mā
feste nocere & ideo in hac flebotomia
cadit conciliatio. Et in hoc consilio nō
phibet Auic. flebotomiā ut quidā ab
Auic. intelligunt sed cōditōnatū consiliū
dat & est qd stante caūposito nō facias
flebotomiā si ē possibile aliter infirmū
liberari. Igitur qñq nō est possibile &

per consequens quod fac eam non una vice
 euacuando sed pluribus vicibus ut ratio
 probat. Et considera ut dicit conciliator
 d. fa. 62. **G**reci audaciores sunt ad fle-
 botomiam quia eorum clima plene habundat
 in sanguine quam sint arabes & ideo audaciter
 in omni putrida precipit Galienus fieri
 flebotomiam non. re. quod dictum supra
 exposuimus. **C**onsiderandum quod ista
 potest dupliciter exponi. Primo quod probatur
 predictum ante ut diximus. Secundo quod probatur
 flebotomiam debere dimitti quantum est
 possibile. nam talis flebotomia euacuat
 multum. id est manifestam quantitatem sangui-
 nis cuius euacuatio non est necessaria
 quia per se non peccat ut premissis intel-
 ligi ab Avicenna. **ET NON EST.** Hic
 probatur quod flebotomia dicta dimittatur quam
 est possibile. Considerandum quod ista potest
 dupliciter exponi. **P**rimo non potest excu-
 sari medicus nec infirmus quin indigeat
 sanguine ut virtus sit et fortis ad euacu-
 ationes quibus forte infirmus indigebit
 iste autem euacuationes sunt quia fortasse
 oportebit multum uti clisteriis multis
 sudoribus & aliis euacuationibus in sensu
 bilibus. dixit forte quia possibile est quod
 cito sine istis succedat sanitas. Medicus
 tamen debet sic parare quod ubi uidet suspi-
 tionem de istis quod infirmus possit sustinere
 eas. & si non sequatur ista suspitio sed
 sine ea liberetur infirmus non propterea
 inculpari debet imo laudari si se premit-
 tit ad hoc. **A**rguit igitur sic praeterea
 sanguinis non possumus excusari ad euacu-
 ationes quibus indigemus igitur bonum
 consilium est quod si est possibile dimittatur
 flebotomia. ante est notum quia uirtute
 forti egemus in euacuationibus. igitur
 praeterea sanguinis qua stat est fortitudo
 contra est nota. Aliquis tamen medicus
 rudis credens demonstrare contra Avicenna.
 diceret ille sanguis est infectus & cor-
 ruptus & cum eo non stabit uirtus fortis
 contra nocumeta euacuationum. R. d. d. e.
 Avicenna. & si est ut tu dicis ego non prohibeo
 flebotomiam sed partieris eam. Secundo modo
 ista potest exponi euacuatio sanguinis per
 dictam flebotomiam non excusat te quin
 oporteat facere alias euacuationes. 3.º
 si potes flebotomiam dimittere dimitte
 eam. contra est nota ex hoc quia si facta

flebotomia oportet dare medicinas so-
 lutiuas. oportet uirtutem esse fortem ut
 diximus. **A**mplius considera quod ille
 facit quas posterius dabis poterit li-
 berare hominem quamuis flebotomia non
 sit facta. ante est notum quia ista febris
 in qua datur hoc consilium de flebotomia
 est de materia alia a sanguine in qua ut
 plurimum cogimur uti medicinis soluti-
 uis. dixit autem fortasse quia possibile est
 crisi a natura scilicet liberari sine pharmaco
 aliquo solutiuo. **P**ossit autem iste textus
 tertio modo exponi quod Avicenna. uelit hanc
 flebotomiam facere propter alios humores
 a sanguine maligniores. Vnde oportet
 bit plures pharmacia dare quam si non fecisse-
 mus solum. & potest tollerari hec exposi-
 tio. & tu considera eam ex causa de flebotomia
 li.º primo. **ET DEBILITAT VR.**
 Hec est 3.ª ratio uel 2.ª ad probandum quod
 flebotomia dicta dimittatur quantum
 est possibile quia debilitat uirtutes ut
 non possit facere futuras crises. & est
 ratio nota ex premissis. Cessent igitur
 quorundam expones super illo passu qui
 dicitur quod Avicenna. loquitur de flebotomia
 in febre in qua crisis expectatur. Alii
 dicunt quod loquitur in febre prolixa. Sunt
 enim expones ualde depericulares. Ar-
 gumeta facta in contrarium sunt soluta.
ET SCIAS. Hic exponit canon. curis
 febris putride considerando quedam accensa
 & qualdam coniunctas dispositiones contra
 naturam & etiam naturales & sunt canon. quattuor
Primus canon. est quod si dolor capitis est
 leuis sequens febrim in augmento & dimi-
 nutione intentio sit ad febrim. & hoc in-
 telligit quoniam dicit quoniam aggregatur dolor ca-
 pitis & febris dignior cura est febris.
 quia praemittatur cura febris. sed si dolor
 capitis sit uehemens ita quod febris est de
 sui natura remittere faciat augeri per
 inflammationem aque & ebullitionem intente
 ad curam illius doloris principalis. Vnde
 aliquando oportet sedari stupefactio. & ideo
 forsitan dixit. sedetur. Quomodo autem
 dolor faciat redire febrim aut que sunt
 eius cause. & qui sit modus cure per
 ex scia principiorum. Et curatur etiam
 dolor capitis infra in 3.º li.º fen. prima.
Secundus canon est Rasis 16º conti-
 nentis. nam infantibus non possumus alias

medicias uel alias res exhibere nisi lac
quod ab ubere fugunt. & ppter eorū
cōformitatē ad lac nō timef nocumētū
quod ponitur in afforismo s. p. aph. lac
dare caput dolentib⁹. & ppter hoc nec
febris calore corrūpatur in eis lac recti
ficamus illud quātūq; possumus dādo
nutriti lactucas & uinū granatorū &
uinū bñ limphatū & reliquū regimen
facimus quod nobis uidetur. Facimus
aut nos qñq; infātib⁹ aliq̃s unctiones
temperantes calorez in eis & utimur
eis in hora que nobis uidetur. **ET**
QVANDO FVERIT. Hic est ter
tius canon de quo dubitatur. Si enim
urina est iteritia. i. uehementer tincta
cuz spuma citrina significat apostema
g⁰ prius debem⁹ intēdere ad apostema
cum febris inde dependeat. Hic dixit
Franciscus de pedemontiu q; p aposte
ma intelligit opilationēz pori fellei eū
tis ad intestina cuius opilatione fit ite
ricia & urina iterica & tūc primo debe
mus curare febrē. Hic sermo potest
saluari si loqueretur de opilatione &
itericia accñtalē conūctis febris. uerbi
gratia. quia aliquis prius erat itericus
itericia sibi diu assueta & modo febrici
tat non ppter cāz itericie sed ex alia cā
cum ita sit q; isti sint duo morbi nō ad
inuicem dependentes. quia febris est
suspectior morbus q; prima opilatio
que est causa illius itericie. ideo opor
tet incipere a cura febris sed si illa febris
sequeretur ex illa colera que propter
opilationē retinetur & pars fecerit ite
ritia; propter febrē oporteret inten
dere ad curam opilationis pri⁹ ut notū
est. Alii dicunt q; sermo Auic. est hic
de cura coacta in q; licet febris seq̃tur
ad apostēa tñ ppter febris uehemētā
intēdimus prius ad febrē q; ad aposte
ma. & hoc ideo dixit Auic. supra de re
bus in quibus differūt febres putride
Intendens tamen Auic. ad febrē itē
dit cum his in quibus nō appropriat
nocumētū apostemati sicut aq; ordeī
& sirupus acetosus. non enim sic nocz
ut faceret aqua pura ut supra hoc ca⁰
intellectū est. Aliter nos diximus q;
sermo Auic. hic nō est de apostemate
ad quod sequitur febris sed est sermo

de dispositione quadam ad apostema.
que dispositio comitat febrē & flāmā
qua epar inflāmarur forti inflāmatōe
significata p urinā itericiā unde time
tur tract⁹ humorū ad epar & apostēa
ideo oportet incipere a refrigeratione
caloris febrilis & de sedantib⁹ est us⁹
aque ordeī date copiose uel us⁹ sirupi
acetosi cuz aqua s^m q; tibi uidetur. &
tunc curata febre ul remissa si in epate
remanfit aliqua dispō calorif de q; itē
dubitas ne excitet apostema intēde ad
illam. Sed tu dicēs nōne flāte febre
possum ponere unū epithia de sandalif
super epar & excusor ab hoc timore.
Dicēdum q; Auic. cōsiderauit hic rēm
ordinem cure & cum hoc min⁹ fallacē
Cum enim hic calor epatis quo timef
apostema sequatur ipam flāmā febris
uniuersalē principalis ei⁹ cura & uera
est illam flāmā remittere que est sicut
causa efficiēs & postea uenire ad illud
quod in epate est factuz ex hac remissi
one nō timetur nocumētū phibitiōis
resolutionis materierum quod potest
timeri ex epithimate infrigidate epar
ET QVANDO. Hic est q̃r⁹ cañ.
Dubitatur utrum stante febre & coli
ca possumus uti aq; ordeī uel iure galli
Videf q; aquā ordeī per Auic. 3⁰ cañ.
fen. 16. trac. 4⁰. primo cap⁰. ubi dicit si
fuerit illic. s. cum colica febre pmut ef
aqua galli & loco eius fit aqua ordeī.
Ampli⁹ ius galli habz d uinctuositate
& precipue si multiplicatur in eo ut p
cipit Auic. sed in hoc est suspitio de in
flātōne. In contrariū Auic. q; dicit
q; nō aperietur uia. s. intestinoz & sic
nō iuuabit colica dādo in potu aq; ordi
meius galli. Amplius in ca⁰ de aqua
ordeī Auic. phibet dari aquam ordeī
cuz addit nature siccitas sed in colica
est nature siccitas ut est notum. Igit
quidā dixerunt q; in colica non debet
dari aqua ordeī quia est uentosa & in
flatiua unde auget colicam sed datur
ius galli. Alii dixerunt contrariū
q; aqua ordeī debet potari & ius galli
debz poni i clisteri. Quādoq; nos dixi
mus q; ius galli est duplex. quoddam
simplex & istud potest dari flāte febre
nec timetur de inflātione ex eo q; nō

est superflue unctuositas. Similiter remittitur eius unctuositas malicia leniendo illud ius cum decoctōe rerū lenientiu ut sunt uiolē uel pruna uel iuiube si tibi uidetur. Auic. tñ credit qd ius galli sit de lubricantib⁹ frigidis ut appet ca° de colica ex fece. & in hoc uult qd de sua unctuositate nō timeat qd noceat per infonem. Aliud est ius galli solutiū per medicinas solutiuas secum mixtas quales sunt polipodium cartamus salgēma & similia & hoc nō est securū in colica. Auic. igit in 3° li° loco iuris galli medicinalis dat aquam ordeī cōfidens qd factis clisteriis sufficiat aqua ordeī ad abstergendū hīc loco clisteriū premitit ius galli lenitiuum nō medicinale & facta fecū educatione dat postea aqua ordeī & utraq uia est sufficiens. Nos iterū diximus qd colica est duplex in febre. quedā ē leuis q̄ sit ex cōi exiccatione fecū circa intestina rōe caloris febrilis que exiccatio alicui posset aliquē leuem colicā inducere. & illa poterit curari t̄pando calorem cū aqua ordeī & lauando intestina cum aqua ordeī & sic loquitur Auic. 3° cañ. p̄dicto loco. Sed cōtra Auic. iñra ca° de aq̄ ordeī. p̄hibet aquā ordeī fece exīte sicca siue materia sicca. Dicemus qd si tibi uidetur potes premittere clistere ante dationē aque ordeī. Vel dicēdu qd loquitur de aqua ordeī que est prisana que dat loco cibi sed ante cibatiōē oportet intestina esse purgata sed 3° lib° loquitur de aq̄ ordeī potabili in q̄ est uirt⁹ absterfua ordeī & non est quasi nutritiua nisi parē qd Alia est colica fortis ex forti opilatione fecali uel ventosa cōtingente in febre & hanc nō moueret aqua ordeī sed medicamen forte quale est ius galli purū uel medicabile ut tibi uidet & saltem fac ipm lenitiū & multiplica ei⁹ unctuositatē & hoc fit uel decoquēdo lenitiua in eo ut dixim⁹ uel si multiplicas unctuositatē facis in hoc ipm lenitiū & multiplicatur eius unctuositas accipiēdo gallū pinguiorez uel dando de iure parrem unctuosiorē & hoc totū facit Auic. intendendo ad colicaz que cum sit fortis preiudicat in cura & si

parum per nocemus febre per hoc non curamus considerata malicia colice & hoc ē qd Auic. dicit qñ fuerit cū febre colica. s. fortis non aperiet uia. s. intesti norū cū leuibus neq̄ dando in potu aquam ordeī quia nō est eius absterfio & lenitio fortis in abscondēdo fortem opilationem ab exiccatis fecibus & in grossatis uēositatibus imo aperietur uia dādo in potu ius galli. & lenitiuis i. fac ius lenitiū & multiplica ei⁹ unctuositate ut fortis siccitas fecūz remoueat. deinde detur in potu aq̄ ordeī si necesse fuerit. apta enim uia per ius galli si uidet qd inflāmatō addat p ius galli ut indigeat aqua ordeī fac illud. Et hec solutio est conformis illi quam alias dedimus. Diximus enim qd si intentio est ad febre plus detur aqua ordeī. & si ad colicaz plus det ius galli In hoc igitur ca° plus intēdit ad colicā q̄ ad febre q̄ colica hīc est acciden s quod curā ad se trahit & in cap° de colica intēdit plus ad febrez q̄ est accēs colice qd cura ad se diuertit. **DE SOLUTIVIS.** Iam positi sunt cañ. uniuersales curationis febrū humoralū & proprie putridarū. Hic ponit medicinas quibus euacuam⁹ hoc febricitantes. Et posuit has medicinas q̄ suspēctior est usus solutiūorū & securi⁹ est eorū sciam ab aliis accipere. Licet igit in febre putrida qñ intentio sit ad febre in frigidando & humectando cū res in frigidantes & humectantes notē sint & in earū usu nō est tātus timor quare Auic. excusatur a ponēdo illas medicinas & dimittit eas notas ex scdo cañ. & hoc cañ. Et de in frigidatē in q° erat timor. s. frigida aqua iam posuit cañ. & cū hoc dixit de sirupo uiolato licet posuerit ad leniendū licet etia sit intētio ad materiā digerendā uult illa digestiua esse nota ex eisdem libris & capitulis pticularibus huius libri ubi ponet digestiua p̄m diuersitatē materi erum. Digestiū aut cōe uel quasi cōe iam posuit. s. sirupū acetosum. Remanebat igit Auic. ponere medicinas solutiuas quas etiā p̄m materias oportz appropriare. & stabit hec ps tibi loco antidotarū huic ca° qñ tūz ad ptē eius

Laborauī autēz quādoq; in diuidendo
has partes. sed uidet̃ mibi dicere meli⁹
q̃ habet tot partes quot habz medicīas
solutiuas. Prima medicina fit ex tama
rindis & māne que dicitur tereniabin
& alia est species māne que dicitur sira
cost. Et considera q̃ hec medicina pōt
dari in quātitate pauca & tūc est leni
tiua solū & facit mīoratōez que uocaf̃
exiccato & uenire potest in qualibet
febre in qua uis lenire intestina & pōt
dari in quātitate copiosiori. uerbi grā
tamarindorū unciā unā māne & māne
ana unciā mediā & tunc euacuat cole
rā a p̃prietate & cōuenit in febribus
colericis in quib⁹ uis euacuare coleraz
Igit̃ illa medicīa solutina sat̃ facit cān
qui precesserūt in lenificatione uētris
& cān qui precesserūt in euacuatione
materie s̃m̃ semitā abscissionis. s. mīora
tiue. Si g⁹ uis hanc medicīam fortiorē
adde lubleb & est una de specieb⁹ lac
ticinii & est mior spēs eius & dic̃ Sy
nton q̃ est de facilioribus laxatiuis &
datur in febre acūta & reperitur eius
multitudo in uineis. Nos aut̃ nō confi
dimus cognoscere illā. Ignorā⁹ etiā
per cassā que quali⁹ sit notūz est. ET
FORTASSE. Hec ē uigoratio for
tis. Si igit̃ uis abscondere eradicādo uel
mīorādo & non confidas q̃ colera obe
diat tamarindis uel alicui predictorūz
da de scamonea. ET FORTASSE.
Hec est 2^a medicīa licet possit poni 3^a
si numeramus p̃dcās numero q̃ttuor
medicīarūz sed de hoc nō curam⁹. Dat
g⁹ Auic. sic̃ etiā Rasis facit de scamo
nea in iuleb dosis ei⁹ sit in te & est me
dicīa qua in caibus supradcīs possum⁹
uti in p̃ncipio ut si materia est furiosa
aut pluria mobilis. ET FORTAS
SE. Hec est tertia medicīa. s. aloes cu⁹
aqua endiuie. Sed tu dices lotio facit
eius solutionē debilē & sic non moue
bit materiā grossā. Dicēdum q̃ illa
non debet esse uera lotio sed lotio que
est nutritio hoc est q̃ in suamet lota ī
bibaf̃ & nutritaf̃ & permittaf̃ īspissari
& fiant pillule. In hac igit̃ nutritione
rectificaf̃ eius malicia ut appet̃ sciēti
caplū de aloe & endiuia & solatro q̃re
non p̃telemus hic sermonē. Et hic

potes resoluerē dubia de lotōne & nō
lotione. MIRABOLANOS. Hic
reprehendit Rasis qui i6. continēris
utitur a principio mirabolanis & etiā
trac. 4°. Almanforis. Sed tu dices ui
detur cōueniens dare ip̃os quia euacu
ant colerā citrinā qua euacuatoe q̃nq;
in principio egemus & cum hoc sunt
frigidi & remittunt acuitatem colere.
ut concordant sapientes. Dicēdum q̃
usus mirabolanorū uel est in principio
uel in procastu completa digestionē in
principio posset esse eorūz usus uel ad
euacuandū materiā cum expedit illaz
mīorare p̃pter multitudinēz uel eradi
care p̃pter furiositatez. uel posset esse
eorum usus ad consolandum alias me
dicinas. Et siquidēz utatur quis de mi
rabolanis in principio febris sub dosi
sufficienti ad eradicandū materias fu
riosas non est conueniens talis us⁹ q̃
cū sint debiles in soluēdo nō educerent
materias illas copiosa eductione. Hoc
aut̃ ut notum preintellexit. nec est cō
ueniens usus eorū ad minorandū mās
uerbi grā colicas ut faciunt citrini qa
medicīne que minorant illas materias
s. īdigestas a p̃ncipio uel nō digestas
non oportet esse multum debiles. imo
fortes ex hoc q̃ euacuant aliquid de
materia inepta. Etiā quia mirabolani
dimittūt post se uestigia corrugatōis
Vnde materias residuas constringunt
& stringunt uias ductuū & indispo
nunt ad fluxum. hoc solum Auic. ex
pressit hic cum dixit nō inuenis ab eo
s. uero intentio s̃m̃ quā opes. i. iste uir
qui cōcessit mirabolanos. s. in p̃ncipio
non inuenit in mirabolanis intētionez
s̃m̃ quam operetur effectum utilē imo
nocent quia cōstringūt poros post so
lutionēz & p̃pter hoc materia residua
coartatur & phibetur ab euacuatione
& resolutione & exasperant uiscera
& ex hoc reddunt ventrem stipticum
non leuē sed a principio in processu fe
bris putride magna est necessitas aper
tionis uiarūz & lenitionis intestinorūz
quorū contrariūz faciunt mirabolani.
Et apparet ex hoc q̃ ip̃i magis nocent
cū dantur in substantia q̃ q̃n exhibet̃
eorū expressio Si uero usus eorū esset

ad consolandum alias medicinas uerbi gratia scamoneā qua necesse ēt uti in principio possent mirabolani exhiberi & sic utitur eis Rasis i6. cōtinentis in principio. Si etiā alia medicīa miscerēt cū eis remouens eorū exaspatiōz et cōstrictōz & cū hoc iporū infusio dare nō esset malū eos cōcedere etiā in pñ^o sicut eorum infusione cum māna concedit Rasis 10. trac. Almanforis. Si autē sermo sit de usu mirabolanorū in pcessu. Dicēdum q̄ facta digestione pfecta ita q̄ materia sit euacuationi habilitissima possumus eis uti si p̄ficial de perfecta euacuatione illarū materiē per unā dosim mirabolanoz & non timeas residuū constringi cum nō sit residuū g^o ueniens usus mirabolanorū est digestionē perfecta & aliquib⁹ euacuationib⁹ precedētib⁹. Residuū enīz mēru⁹ poterit per mirabolanos educi & poterūt confortari & reaggregari mēbra laxa a febre que precessit & euacuationibus spontaneis & artificialib⁹ que precesserūt in febre & h^o itellexit Auic. Quid autē sit d^o usu mirabolanoz in principio p̄stematū stomachi lege quod scripsimus li^o 3° fen. 13^a. ET AQVA. i. succus uel exp̄ssio granatorū. i. mundorū a cortice exteriori & expressorū cum pulpis duorū. i. nūmero uel duorū. sacrosi & dulcis ut sit in eis uirtus absteriua & rep̄stua caloris. Datur autē a me de hac exp̄ssione libra media uel uncie. iiii. cū pauco zuccaro & apud me cum uncis. ii. zuccari & est delicatā medicīa. & experti sumus quosdā solui ab ea sex uicibus & quosdā nihil. lege pro his Serap. 7° breuiarii. & Azaramū li^o 29°. & hec ē medicīa quarta. ET INHORIS. i. qñq̄. & hec est medicīa q̄nta. Hora autē eius est hora digestionis materiē nisi ppter necessitatē dictā supra uiol. i. siccis si uis eas esse magis solutiuas a p̄prietate uel recentibus si uis q̄ leniant. Aureus sumis qñq̄. qñq̄ p pluri qñq̄ pro pauciori ut alias declarauim⁹ & pro pauciori pro dragma sumis ab Auic. 3° cañ. fen. 14^a. ca^o de cura ydropis. ramen quia uiola est medicīa benigna p̄t sumi aureus p dragma una

& media uel duabus. SILIQVA. Est quattuor granorū ordeī pondus s^m aliquos. & aliqui dicunt q̄ plus. Tibi autē inest mensurare dosi⁹ medicinarū fortiū quicqd scribas in libris Heig² uiole r̄pant calorem scamonee. menta uero stomachū cōfortat qua idigem⁹ propter nocumētū scamonee. est enīz stomacho iimica ut 3° 13^a. ET QVANDOQVE. Hec est sexta medicīa in qua est satis fortis solutō per res quas ponit que sunt note. Tosugi credit⁹ a quibusdā q̄ sit pondus triū granorū ordeī detur ex his quantitas que tibi uidetur. ALIUD. x. sirs cost. Hec est septima medicīa & artificiali p̄p̄ita & decocta & dat de ea dragmas duas uel ultra. Et considera dosim eius esse magnā & in nostro climate minor dos sufficeret. ET EST POSSIBILE. Hec est octaua medicīa & nos nō laboramus in uerificando receptas quia esset p̄ntre sciam simplicū medicinarum quā ex 2° cañ. scire oportet & cū hoc excusamur quia super 2° cañ. scripsimus modū uerificandi receptas & modū inueniendi dosim in eis & medicinis solutiuis & modū inueniendi basi⁹ in omnib⁹ medicinis. & fecim⁹ nec cogamur super omni recepta p̄longare sermonē. Inde igit accipiat⁹ scia qua quis indiget in uerificandis & examinandis his receptis. Scias post hoc q̄ apud nos cōiter non utimur his solutiuis in febre putrida sed i colicis utim⁹ cōiter reubarbaris & tamarindis & scamonea licz nō frequēter. In stegmaticis autē turbith & agarico & multis medicinis ad hoc notis. Et Auic. extēdit hic sermonē suum ad medicinas solutiuas quibus utimur i colericis fe. pl⁹. & placuit sibi hoc ut poneret medicinas quibus utimur añ digestionē in febre & post. & hoc pl⁹ accidit fieri in febrib⁹ colericis in quib⁹ pl⁹ euēit materias esse furiosas quibus utimur scamonea añ digestionē. ET FEBRICITANS. Melius est dicere q̄ Auic. ponit hic tres cañ. Primū cañ quidam sic intelligūt q̄ in estate permutata a sui natura que est. estas frigida febriēs non stet in domo uenti. Hic est sermo

rudis & cogimur dicere febriēs febre.
Aliter dicam⁹ q̄ febricitātes in estate
multū delectātur aere frigido & aere
euētabili & faciūt aperire fenestras ut
perflent uēti domū. Hoc aut tollerabi
li⁹ est in feb^e calida. sed in feb^e frigida
s. de flegmate uel melancoliā ē magis
nocuū. quia uapores multi & grossi
flegmatis & melācolie phibent a reso
lutōne. & iō nocet pprie q̄ sudat q̄
prohibet illum. **ET TROCISCI.**
Hic est cañ secūdu. Dubitatur utrū
trocisci cōueniant in principiis febriū
putridarū ante digestiōē. Videſ q̄
sic in p̄ncipio cōpetūt ea que digerūt.
sed trocisci sunt hui⁹ g^o x. In mā qui
dē calida subtili trocisci frigidi ut de
camphora. In matēria aut frigida tro
cisci calidi ut de capparibus. & aliq̄ de
eupatorio & de spica. In cōtrariū
Auc. hic & si infra cap^o de causene in
processu concedit eos. Hic primo cōsi
dera q̄ medicine date in decoctione ci
rius trāseūt & sunt debilis operationis
Date aut in forma trociscorū q̄ danſ
in substātia nō sic labūtur & forti⁹ epe
rātur & agūt impressionem fortem in
stomacho. cecidit autē eorū usus quia
sunt abhominabiles cōiter & qui bis su
mit eos fere nō uult amplius sumere.

Secūdo cōsidera q̄ trocisci quibus
utimur in febrib⁹ calidis sunt infrigi
datini ut trocisci de rosīs & de spodio
& barberis uiolati & de camphora &
similes. Trocisci uero quibus utimur
in febribus frigidis sunt aperitiui &
subtiliatiui materierū ut trocisci de eu
patorio & de capparibus & trocisci de
reubarbaro. In mixtis autē febribus
sunt mixti. Tercio cōsidera q̄ trocisci
frigidi quidā sunt cum hoc stiptici
sicci ut quidā trocisci de rosīs qdā de
barberis quidā de camphora. Quidā
uero sunt cum hoc lenitiui ut quidam
de camphora & trocisci uiolati & qui
sunt ex semine citoniorū uiol^o sanda
mucillagine psilli & similib⁹. Trocisci
uero calefactiui in febrib⁹ frigidis q
dam sunt lenitiui & aperitiui ut de se
minibus anisi feñ. & liquiritia & qdā
fortiter aperitiui ut de asaro & rubea
& similes. Et tu omnia ista considera

in antidotariis. His pōitis ponem⁹
in trociscis frigidis quibus utimur in
febribus calidis. 4. cañ in 4° ppōib⁹

Primus in febre calida nō competūt
a principio trocisci frigidi stiptici sicci
Ratio q̄a materias coartāt & constrin
gunt ut supra diximus. Secundus
in febre calida a principio si est multa
inflāmatio in stomacho pnt cōpetere
trocisci frigidi proprie lenitiui q̄a pnt
illam extinguere. Et si uideretur tibi
q̄ esset magna necessitas trociscorum
infrigidantiū stipticorū uolens illorū
maiorē moram in stomacho & eligens
hoc supra nocuētū stipticitatis fac
qd tibi uidetur in sūma. tñ in tpan da
forti caliditate stomachi si eius sit in
digentia trocisci frigidi ut de cāphora
possunt dari quādo hic indigeret quia
faciūt hāc infrigidatiōē plus q̄ deco
ctiones. Et tūc saluatur littera Auc. q̄
dicit trocisci igit magis conuenientes
ei cui⁹ febris est adurens in stomacho
suo quasi ipsa sit etica. Terti⁹ cañ
est si febris nō est fortiter inflāmatoria
stomachi & sufficit datio siruperū &
decoctionū infrigidantiū tūc est ueni
ens abstinere a trociscis. Quart⁹ ca
non ē trocisci infrigidatē quāuis sint
stiptici competunt in finibus febrium
calidarū quia remouent caliditatē que
post euacuationē materierū remanet
& cōfortant mēbra & forsan exiccant
residuū materierū. & ideo dixit Auc.
post digestiōē & euacuationē. In tro
ciscis uero calidis quib⁹ utimur in fir
gidis febribus ponemus quattuor cañ
ex Prim⁹ est in febribus frigidis in p̄n
cipio nō competūt trocisci calidi forti
ter aperitiui. Ratio quia agitāt mām
& eaz difformiter exiccāt & igrossant
& hoc uoluit ysaac in 5°. fe. ca^o d cūra
4^{ane}. Secūdu cañ. in febrib⁹ frigi
dis possumus uti in principio trociscis
lenib⁹ aperitiuis & proprie si materia
sit in stomacho in qua indigemus me
dicina que in stomacho remaneat. sicut
in flegmaticis febrib⁹ que ethicis assi
mulatur. & hoc est qd Auc. dixit 6^m
aliā litteram trocisci sunt conueniētes
ei cuius febris est adherens in stōacho
suo. Terti⁹ cañ ē si mā fiat i uenis

& remote meliores sunt sirupi q̄ trocⁱ
inquātū magis penetrant. Quart^o
canon in febribus frigidis in processu
& in fine p̄ncipiū sunt cecidēdi trocisci
fortiores & apitui & fortiter educti-
ui quia materie tunc sunt apte & hoc
apparet in sp̄alib⁹ cap^lis de flegma-
tica & 4^{ana}. & ex his cessant cōtraria.

Dicūt uero quidaz q̄ trocisci frigi-
di absolute p̄hibentur in p̄n^o febriu³
calidarū quia fortiter infrigidant sed
p̄hibitu³ est 2^m multu³ & repente in-
frigidare ex amfo. y. Dyn^o uero dixit
q̄ trocisci qui p̄hibentur in p̄n^o febriu³
putridarū sunt illi qui dantur gratia
alicuius mīoratōis materie sic^t trocisci
de absinthio & trocisci de rosis qui in
p̄ncipio nō cōueniūt & per febrē adhe-
rētē stomacho itelligit febrem fleg-
maticā. Vnde supra dixit Auic. de ea
q̄ sit cum lesione stomachi & simulat^r
febris eibice. & in talibus febrib⁹ fleg-
maticis maxime competit admīstratio
dēcorū trociscorū tu³ p̄pter materie
mīoratōem tum etiā p̄pter s̄ipticare
& confortare. Et nos dicamus q̄ etiā
in principio non est securum uti eis.
ET DIMISSOR. Hic est text⁹ can^o
cuius exempluz est si quis consuetus
balneari & exercitari ex hoc retentis
superfluitatibus febricitat non est hac fe-
bris ex hoc magni timoris p̄pter duo
Primo quia significatur q̄ est a causa
primitiua. Secūdo quia redeūdo ad cō-
suetudine³ si est possibile stantē febre
uel ad rem illi equiualentē iuuabitur.
Hic autē esset locus speculatōis spectāl^{is}
ad partem theoricā. que febris esset pi-
culosior an 3^{ana} que sit a cā primitiua
nulla exñte dispōe in corpore. an 3^{ana}
eadem que sit a causa corporali. Ex
toto autē cap^lo posset dubitari utrū sit
licitū miscere medicinalē digestiua³ &
solutiua³ & diximus de hoc primo li^o
fen. 4^a. & cum considerabitur non est
quō illa ita dubita sic^t cōitas medicorū
eam facit. & enīz licitū & cōueniēs est
illa miscere & iueni^r obseruari in ope
& dix^t illud. Auic. 7° coll³. qual^r autē
& ad quas itētiōes fiat nō ē p̄ntis in-
uestigationis.

Cadē de cibatione febricitantiu³

in generali.

**CIAS QVOD CON-
VENIENTIORES ci-
bi.** Cuz posuit can^o. uniu^{er}
sales in curatione febriu³

putridarū ponit can^o. in cibatiōe. & q̄
in utrisq̄ can^o. s̄mo factus est de aqua
ordei & sirupo acetoso. & ideo de hoc
facit cap^lm. ibi 2^a. aqua ordei. Prima
in tres. Primo eligit qualitātē cibi con-
uenientē. Secūdo horā. Tertio speciē
diete. ibi secunda. cumq̄ accidit. ibi 3^a
& scias. Primus sermo est afforismi. y.
humide diete. & tu omīa que sup̄ illo
afforismo p̄telamus. & alibi potes re-
ferre ad hūc locum. Sententia tamē ē
q̄ hic cibus uenit rōne febris que est
morbis siccus. & quia est calid⁹. dedit
etiā intelligi q̄ dieta debet esse frigi-
da. Vel s̄m Oribasiū pl⁹ ledit febris
siccitate q̄ calore & ideo opposuit sibi
dietam humidaz. & nos non curamus
de sermone Oribasi. Tade⁹ dixit
q̄ uoluit ponere dietā febricitantiū &
puerorū & illam oportet esse humidaz
& nō frigidā. Et nos diximus s̄m hoc
q̄ in usu frigidorū cōtra febres est ma-
ior timor de retentione materie³ q̄ in
usu humidorū. Hec etiā dieta uenit
rōne etatis cum dixit infātibus hūdis
i. cum dixit grossis. i. carnosis humidis
Igīf si cōplexio & habitudo eēnt sicca
nō sic cōuenirent s̄m hanc doctrinam
& s̄m doctrinam Gal. 8° tera^{ce} in fie.
& nos discussimus hoc ibi in rōe tamē
materierū febriu³ aliter diuersificatur
dieta. Considerandū etiā q̄ humida
que eliguntur debent esse humida in
uirtute s̄m q̄ possibile est. Qualis enī
sit uirtus aque ordei an sit sicca uel hu-
mida posterius dicetur. & debent esse
humida nō putribilia addētia in febre
sicut sunt horariū fructus. De quibus
humidis dixit Gal. 2° alimentorū q̄
facile corrūpūnt. & hec est sūma oīu³
que notabantur super illo afforismo.

Cōperatio autē qua loquit^r Auic.
cum dicit cōueniētiores a quibusdam
exponitur cōueniētiores. s̄. humidi q̄
sicci ut dicit. Oribasius. Alii dicunt
cōueniētiores q̄ sicci cibi. Alii dicunt
cōueniētiores febricitantibus humidis.

Aut si p̄iūgaf lra & tu accipe quā t̄is
CVM Hic ex tribus cōditionat horā
cibatōis. Primo q̄ non sit fex sicca in
ītestinis ut p̄io re^{nis} acu. & causa est
q̄a fex & eius vapores possunt esse cā
corruptōis cibi. & alia sunt cāe note.
Secūdo q̄ non cibetur hora poxismi
& hoc est quod dicit occurrāt eis. i. fe
bricitātibus poxismi periodici quātūz
ad īterpollataz. Et q̄ sunt fortes quātū
ad accessiones uel fortificatōes conti
nuarū & dat cām in hoc. & ille cān. est
afforismus ypo. In poxism^o subtrahē
oportet. & ideo post ponit ad declinati
onem sicut fac^t ypo. p̄io re^{nis} acu. in
fie. Dixit autem & in eo quod est post
ip̄am q̄a quanto potes elongari a feb^{re}
fortitudie & declinare cibūz uerl^o ho
ram q̄etis fac. Sed cōsidera poxismū
sive exacerbatō. neq̄ue reuertitur q̄a
oportet te elongare a p̄n^o nisi in cāu di
cendo. Nos aut̄ disputamus super illo
amfo^o quot horis ante peroxismū de
beamus cibare. & tenuimus q̄ hoc iud
icium est extimatiū & diuersificaf
sm̄ sp̄m feb^{re}. In flegmaticis enim lō
gius debemus cibare a p̄ntia poxismi
& in 4^{ana} q̄ in 3^{ana} si p̄ssamus. & di
uersificatur sm̄ cibaria tarde uel cito
digestibilia n̄apta īstatōi uel īepta. &
diuersificatur sm̄ corpora fortiora uel
debiliora ī stomacho & sm̄ alia & ideo
auctores diuersificanf̄ iter se ī mēsurā
temporis cibante poxismū. & eorūz
diuersitas non est contradictio sed est
diuersum iudiciūz extimatiū quorū
quodq̄ est possibile cōtigens de facto
q̄ etiā sit meli^o an elongari an declina
tiōe an a principio peroxismi ibidez de
clarauimus. Tertia conditio quā obser
uat in cibatione est q̄ elongatur hora
consueta si possibile est. letantur enim
nature in consuetudinibus ut dixit. y.
ET SCIAS. Hic itendit species diete
eligere & p̄io eas premitit. 2° oñdit
que sunt que iudicāt de unaqua q̄ illa
rū specterū diete & hoc est eas eligere
ibi 2^a. Et subtilationē. prima in duas.
primo premitit. 2° declarat. ibi 2^a. Et
subtile. Considerādū qd̄ dicit. & regie
quia quedam dieta est solūz regulatio
febricitantis & non cibatio sicut nihil

dat. Considerandū etiā q̄ per extrēa
dat itelligere mēiā dietā quāz ponet
ET SVBTILE. Primo ponit q̄ d̄ est
regimē subtile ualde. 2° grossūz ualde.
3° medium iter illa. ibi 2^a. Et grossum.
ibi 3^a. Et illi. Hic dubitatur an sit dare
febrem in qua nullus cibus competat
omnino. Videtur q̄ non per ypo. p̄io
regi. acutorū. ubi dicit. Caue ne ī una
die uenas extenuari p̄mittas. Ampli^o
dandū est in febre aliquod iuleb cōtra
febrez sed talis est dieta humida. Am
plius in statu & ante statum aliquid ē
afferendū. ut ypo. prima parti^a affo.
g^o in morbo. In contrariū est Auic. &
ypo. prima particula affo. Dicendum
q̄ quādo reperitur talis febris acuta
que terminaf̄ in tertia die ut 3^{ana}. aut
unius poxismi quādo est fortis uirtus
& alia cōsentunt. cibatio tunc nocua
est & impedit naturam a sui operatiōe
& sine cibo potest stare usq̄ ad crīsim.
malum g^o esset cibare. Hic tñ oportet
attendere cōsuetudines & climata & cō
ditiones quas Gal. inuit p^o regiminis
acutorū. 2° peroxismo. Et quādoq̄
consideramus infamiā uulgi ut non di
cant nos illum occidisse fame. Et hanc
infamiā Ralis qñq̄ ita attēdit ut male
operatus fuerit ut a3 continentis 19°.
cap^o de mirabilibus caibz. Non ergo
plongamus in hac qōne. Ad ypo.
dicendū q̄ loquitur de febre prolōga
bili tpe quo nō potest stare absq̄ cibo.

Ad 2^m dicendū q̄ aliqua ualent ex
pte tra fe. q̄ ex pte alia nocent. Ad
3^m dicendū q̄ est sermo ypo. in statu p
lōgato lā aut sup p^a particula affo. decla
rauim^o q̄re febriēs pl^o aliq̄ uiuit absq̄
cibo q̄ si ēēt sanus. ET ILLI. Hic de
clarat regimē & cibationem mediā. &
primo partem que declinat ad lat^o sub
tile. 2° mediū. 3° grossū. ibi 2^a. Et p̄ea
kist. ibi 3^a. Et illi. Et quia kist ordeī
posuerat mediū ponit ei^o laules. & 2°
comperat ad alia. ibi 2^a. Et kist quidez.

Considerandū circa primā partem
q̄ Auic. gradatim p̄cedit a subtili die
ta per suos grad^o usq̄ ad mediā. Vinū
eniz granatorū est ualde modici nutri
menti & subtilis. sed plus nutrimenti
est eo iuleb & aq̄ ordeī sutilis. i. multe

aque & modici zuccari iuleb uel pauci
ordei uel aqua ordei. Sed dubitatur
an atriplices & spinachia sint in sūma
subtilis diete. Videſ q̄ nō quia sunt
cibi sanorum & tales sunt dieta grossa
ut dixit. Dicendū q̄ ista cibaria sunt
dieta subtilis. rō q̄ sūt pauci nutrime
ti & forsan subtilis. Hec tñ modo nō
discutimus. Ad contrariū dicendū
q̄ debet dari quantitas pauca. Vel di
cēdū q̄ nō omnes cibi quo sani utunt̄
est dieta grossa quia etiam utunt̄ aqua
zuccarata & uino granatorū. Sed itē
dit q̄ cibus sanorū qui est dieta grossa
est cibus quo sani stant fortes in eorū
sanitate sicut genera carniūz proprie
quadrupedorū & panis in quantitate
sufficienti. Diverſitatē aut̄ blitis iam
diximus supra. & similia ut lactuca &
borago. ET POST EA kist. Est pti
sana ordeacea scā ex pura faria orde
de qua habebim⁹ in cap⁹ sequēri dix̄
sicut ē quia nō sit ptisana subtilis co
lara que nomine proprio dicitur aqua
ordei. Hec ergo ptisana nō est grossa
neq̄ subtilis respectu extremorū q̄ hic
ponūtur & in hoc oportet stare docu
mento nostrorū patrū qui cum multa
inuestigatione inuenerūt hanc experiē
tiam. Et isti. s. cibi qui sequūtur. latius
ē. sunt extremitates galli & galli &
galline & per gailom intelligit paruū
pullum quem Rasis uocat galliculūz
& hoc accipe q̄ licet ut plurimū preci
piamus dari pullam feminā tamē gall⁹
mascul⁹. s. pu⁹ dari pōt laus tñ pullarū
multo maior est apud omnes Arabes.
Considerandū q̄ dixit extremitates
quia non sunt tanti nutrimenti quanti
sunt ptes pulpose pectoris & coxarū
nec sic grossi. Alia lra habz illi ē. sunt
galline extremitates. Considerandū
z⁹ q̄ incipit a latere diete grosse sanorū
& gradatim procedit usq̄ ad mediam
dietam. & pertransit illā usq̄ ad aliud
latius. s. larus subtilis diete. & ponit in
ordine subtilis diete cibūz quēdā quē
nō posuerat qui etia⁹ ponitur a latere
alio modo preparatus. Panis enim de
simila frumenti potest pparari. i. frāgi
uel dissolui in aquam dupl̄r. Vno mō
dissolutōne subtili q̄a multū & multo

tiens lauetur & subtilietur & cum eo
dimittat̄ sufficiens aq̄ copia ita q̄ q̄si
posset bibi. Et tūc est subtilis dieta. &
subtilior dieta media. que est ptisana.
quia ē paucioris nutrimenti q̄ ptisana
Alio modo potest dissolui dissolutōne
grossa ad frustra grossa & parz lauari
uel nihil dimittere de eo in aqua ita q̄
sit cib⁹ masticabilis. & tūc est in sūma
grosse diete & nutrit pl⁹ q̄ facit ptisa
na. Et ideo dixit. grosse autē est cibus
fortior. Lotio aut̄ amouit a pane pres
fermenti de cuius nocumento posset
timeri in febre. Vnde panis prohibet̄
in apostematibus interioribus aū ma
turationē ut dixit Mesue in de appro
priatis. Quid aut̄ facit lotio diximus
in z⁹ can. in cap⁹ de pane. * Cubugi
sunt perdices qui sunt de sūma grosse
diete quia multū nutriūt & nutrime
tum earum est subtile. Pulli. s. pui
Sed tu dices iam dixit de extremitati
bus pullorū paruorū cum dixit. galli
extremitates. Dicēdū q̄ forsan meli⁹
est q̄ lra dicat gallie extremitates ita
q̄ corp⁹ galline sit dieta sanorū grossa
sed extremitates alarū sit dieta grossa
febricitantiūz & nō est conueniens q̄
multū appropinquet dieta sanorūz &
dieta grossa febricitantiū. Vel dicēdū
q̄ pullus paruus est dieta subtilis. s.
minus grossa respectu extremitatum
galli magni completi. Altāgi aues
parue. oua sorbilia pauca in quātitate
copiosa multū nutriūt & est grossior
dieta & pprie dura subtilia. i. ita sor
bilia q̄ sunt multū liquida & sorbilia
uel subtilia. s. oua ut galline nō grossa
oua ut anser. Pisces parui de subti
litate nutrimenti eorū habet 3⁹ alime
torū & de cōcessione eorū habes prio
re^{nis} acu. 9to. 28°. Hic aut̄ reperitur
lra q̄dā q̄ dicit pisces parui subtiles ual
de. i. pisces parui petrini sunt subtilis
diete respectu eorū que dicta sunt &
ideo potest dici subtilis respectu illoz
Alia lra habet subriles ualde. i. subtili
um carniū. Alii aut̄ nō habent hanc
lram. Et subtilius est kist & hoc est
melius. ET kist. Hic ponit laudes pti
sane ordei. z⁹ comperat eā ad alia q̄dā.
ibi z^a. Et antiqui. Primus sermo est

ypo. p^ore. acu. & tu potes prolongare
afferendo q^uq^u alii & nos dixim⁹ sup
illo passu. Est aut^m modus loquēdi. A.
aggregat ad conglutinationē. i. q^uis
sit conglutinosa tñ aggregat siue adu
nat hec iuuamenta siue utilitates. Di
gestionē q^uia cito digerit^r. lenit etiā
q^ua planat asp^uitates & lubricat^r. quō
aut^m sit humida & humectet apparebit
sequēti ca^o. Et antiqui. Hic comperat
ptisanam ad aquā mellis. 2° aquā mell^{is}
& ptisanam ad sirupū acetosū. 3° mo
uet excitatōnē & postponit nos. ibi 2^a
sequitur. ibi 3^a. Et sit sufficientia. Cō
siderandū q^u aqua mellis subtilis per
multe aque quantitatez minus nutrit
ptisana uel aqua ordeī & ideo est sub
tilior diēta apud antiquos. & hoc itel
lexit cū dixit nutrimentū eius est parū
& iō addit i uirtute par^{is}. Cōsiderādū
2° q^u Auic. dat laudes hui⁹ aque mell^{is}
primo quia nō moratur sed aqua que
est ps eius penetrat & h^o uirtute mell^{is}
calefacientis eam & dulcorātis. Scdō
quia eius humectatio est multa. & nō
intelligit q^u humectet nutriendo mltū
quia iam cōtradiceret sibi sed sit aqua
ex h^o sine euaporatiōe humectatiā aūq^u
euaporet. Quod aut^m abstergat uias &
aperiat abstergendo & prouocet est
notum. nec intelligatur multum q^u in
multo excessu sed multū quia sufficiē
ter ut in hoc non diminuatur ab aqua
ordeī. Et quia aliquis timeret de eius
calore dicit q^u caliditas eius est fracta
per aquā. Sed dubitatur quia non
utimur aquā mellis cōiter timentes in
flāmationem. Dicendū q^u nō debem⁹
illa uti ut dixit Rasis. 16° continentis.
accidit aut^m in patria ista mltū excitari
colericos humores in febribus quāuis
nō sint colerice febres & ideo forsan di
missus est eius usus. concessit aut^m eam
Rasis 17° continentis qñ in stomacho
febricitātis sentit acetositas. & climata
i hoc debent considerari ut dixit Aū.
7° coll³. **ET SEQUITVR** ipaz.
s. aquaz mellis sirupus acetos⁹ forsan
in cōi usu antiquorū u^l in subtili diēta
quia aqua mellis est subtilior diēta q^u
sirupus acetosus. Et hic fuit ordo. A.
ponendo ordinem subtilis diēte. incipit

enim a subtiliori & uenit ad subtilem
minus. Est aut^m sirupus acetosus nutri
bilio^r q^u aqua mellis multe aque subtil^{is}
ualde. & hoc quia sirupus acetosus re
cipit plus mellis q^u aqua mell^{is} & quasi
inspissat in decoctione sed aqua mellis
remanet subtilis aquosa. & ideo etiā
sirupus acetosus est grossior. Propor
tionem aut^m in aqua mellis facit Rasis
17° continentis ex parte infra mellis &
septem partibus aque. Cōsiderandū
aut^m q^u in quattuor pprietatibus facit
excedere sirupū acetosū supra aquaz
mellis. primo quia nutritilio^r. 2° quia
incisilio^r. 3° quia absterilio^r. 4° q^u
magis temperat calorē tñ nō inflāme
tur. & hec sunt nota. & posset poni 5^a.
p hoc q^u dix^t grossior. Sed tu dices
plus deber⁹ inflāmare sirup⁹ acetosus
mellinus q^u aqua mellis quia habet pl⁹
de melle. Dicūt quidā q^u ppter acetū
nō sic moratur in uia sicut aqua mellis
quāuis aqua mellis etiā parū moretur
Alier dicendū q^u acetū temperat mel
lis calorem. Vel dicendū q^u intelligit
de melle cāne quod est zucarum cum
dicitur acetosus de melle. Sed cū dicis
aqua mellis uidet^r ex usu itelligi aqua
mellis apum. **NUNC AVTEM.**
Quia dixerat sirupū acetosū d melle
declarat de quo melle quia de melle cā
ne quod est zucarum. zucarum enim
mūdum a sordiciebus eius & hoc est
pprie albu⁹. hoc enī est melius melle
apum quia non sic inflāmat nec ita ca
lefacit ut mel. Et licet mel sit māna sa
tis temperata. tñ est māna collecta ab
apibus & apum labor in melle facit ali
quā impressionē. s. calefaciēdo ut intel
ligitur ab. A. 2° cañ. cap^o de melle. Et
simil^{is} sirupus acetosus de zuccaro est
melior q^u mellinus de melle apū quāuis
min⁹ abstergat. **ET SIT SVFFICI
ENTIA.** Facit. A. nos excitare quia
multum laudat aquā mellis. & postea
multum laudat sirupū acetosū pprie
zuccarinū. quid est fiendū in febribus
de eorū usu. Dicit g^o q^u sufficiat tibi
usus sirupi acetosi zuccarini q^u in eo ē
sufficientia ad ea quibus indiges in fe
bribus de digestionē apertione abster
sione & puccatione & nō time^r ab eo

inflāmatio sicut ab aqua mellis. etiā si
est aq̄ mellis cāne inflābilius est cuꝝ
non habet acetum & quia fecerat te se
curuz in usu eius remittit ei⁹ audaciā
in superfluo usu eius quia timeſt rasi
ra. i. excoꝛiatio aceti acuitate. Et hoc ti
metur ut appebit in fine capli de re^{ne}
acu. fe. Hic possunt afferri q̄cūq̄ sunt
dcā ab ypo. 3° re^{ne} acu. in his potib⁹
& quecūq̄ Gal. & alii dixerūt & nos
ibideꝝ diximus. **ET SVBTILIATI
ONEM.** Cum dislinxit species ciba
tionis & regiminis exēplificādo de eis
ostendit hic ea que indicant de eis &
primo in gñali oñdit que sunt que in
dicāt subtiliare & que ingrossare. 2° in
speciali. ibi 2^a Et estas. prima in duas
quia primo oñdit que indicāt subtilia
tionem diete. 2° que ingrossationē. ibi
2^a. Et ingrossationem. prima in tres
sicut tres ponit. q. indicant licet ponat
cum primo uirtuteꝝ que consent. ibi
2^a. Et dignior. ibi 3^a. Et de illis. Cō
siderādū q̄ per subtiliationē regimi
nis nō intelligit soluz dietā seu regimē
subtilis diete contra cibaioneꝝ grossas
& contra mediā. sed intelligimus ip̄am
cibi diminutionem siue non dationē.
Omnis enī febris putrida indicat sub
tiliationē. i. diminutionē cibi resp̄ectu
eius qđ in sanitate. & hoc ppter ip̄am
mām ad cuius digestionē & euacuatio
nem uolumus ip̄am naturam uacare.
Considerādū q̄ propter nāꝝ materiei
qđam grossi intelligunt diuersitatem
materiei qđ dicimus q̄ qđam est subtil
& quedā grossa & q̄ natura materie
subtilis indicat subtiliationē. Sed si
bene consideramus omnis mā indicat
subtiliationē in dieta licet sit in h^o diuer
sitas que non erat hic in mente. A. lo
quentis generalr. Debz ergo intelligi
natura materiei. i. materia ipsa. & per
oñs morbus ut ab ea dependz & h^o est
quod principalr indicat subtiliationē
s. mā. Sed possibilitas uirtutis cōlēt
cum ip̄a absq̄ cibo. i. cum subtiliatōne
potest digerere euacuare & euaporār
Et intelligunt hii sermōes prio regi.
acu. 4. 4° 3°. **ET DIGNIOR.** Hic
est aſforism⁹ quando in statu & sumit
hic stat⁹ p̄ statu q^o ad acciā ut cōter

dicif & concurrat cum statu quo ad di
gestionē materie i morbis seruātibus
materiā ad unicam expulsionē. In hoc
ergo tpe medicus debet subtiliare ma
gis q̄ in aliquo tpe alio & causam eius
ponit quia natura tota intenta est ad
pugnā. & idō debet eaz occipare cibo
nec ante crisiꝝ nec in crisi & tu afferas
ad hunc locuz dcā per nos & alios sup
illo aſforismo quibus uero posterius.
quasi dicat ante statum posset grossi⁹
cibari. Vnde ypo. prius uero uberius
refici ut sufficiat egrotans. **ET DE
ILLIS.** Hic est sermo ypo. prio re^{ne}
acu. & Rasis 17° continentis. caplo 4°
Considerādū q̄ hec subtiliatio est par
ticularis q̄a respectu determinate hore
in qua oportet flobotōare clisterizare
aut soluere uentrem. que non debent
fieri cibo exñte in stomacho. & hoc ē
quod dixit des operā ā. similr sedatio
doloris oportet q̄ pri⁹ fiat ut est possi
bile. Dolor enim impedit cibaioneꝝ &
est causa agitationis cibi in stomacho
& ideo oportet prius intendere sedati
oneꝝ illius. his completis ciba si est ne
cesse. Considerādū 2° nisi sit phibens
potest primo intelligi q̄ tu des operā
ad complendaꝝ illā necessitatem nisi sit
phibens quia ppter casuz uirtutis &
timorem sincopis primo qñq̄ cibam⁹
anteq̄ ftebotomemus ut etiā euenit
his ad quorum stomachū colera fluit
Prius etiā cibamus q̄ soluam⁹ uentrē
i. prius confortamus infirmū cibo. ut
A. 3° cañ. fen. xi. ca. de cura sincopis.
Et qñ curatio facit necessitateꝝ ut sit
mūdificatio & times nocumentū eius
oportet ut confortes stomachuz & ad
bibendū da uinum odoriferuz & ciba
cibo laudabili. qñq̄ etiā cogimur pri⁹
cibare q̄ clistere faciam⁹ ut hominib⁹
quibuldā qui clisteribus ledunt rōne
stomachi ppter cām notam. de quib⁹
est multa sensualitas. Vnde statim cō
motis intestinis & euaporatione facta
in eis nocumentū causat in stomacho
& de eis est mltā sensualitas stomachi
& sub hac intēctione preceptum est in
li^o acu. 9° cōtinētis prio ca. q̄ clistere
non fiat stomacho repleto. qñq̄ etiā
multa debilitas & doloruz prolixitas

etiā cogit cibare ante sedatiōē doloris
bene g^o dixit nisi sit phibens. s. cibare.
Alio modo potest intelligi q^d cōpletis
his necessitatib⁹ scā flebotomia poss^z
superuenire principiū peroxismi. Vnde
cogim⁹ nō cibare nisi in caū. & simil^r
facta solutiōe uentris & clisteri & se
dato dolore posset aliud superuenire
q^d cibum faceret posponi. uerbi grā
insultus peroxismi. Considerādū
3° q^d necessitas istorū in febribus pu
tridis significat repletionē que indicat
euacuari & non repleti uel cibari. &
ideo nisi sit phibens intendatur primo
ad complendas has necessitates. **ET**
INGROSSATIONEM. Cōside
randū q^d per ingrossationē nō itelligo
dieta^z grossa^z tradistinctā aliis spēb⁹
dietae sed ipam cibi dationē. Illud enī
quod de cibo dat non datur nisi ppter
uirtutem. ut enim nutriatur uirt⁹ &
non morbus cibis datur infirmo. Ipā
enim uirtus est cuius gratia cibamus
& non febris ut Gal. dixit in 5to affo.
Contemplari aut oportet. & in primo
re^{nis} acu. 5to xx^o. sicut enī morb⁹ siue
materia indicat principal^r subtiliatōē
i. ablatōē cibi sic uirt⁹ indicat ingrossa
tionē & morbus est sicut cōiudicās u^l
coassentiēs. Sed dubitatur utrū. A.
tetigit hos mōs diete subtil^r & grosse
dietae. Dicendū q^d manifeste tetig^t eos
cum prefixit duo exempla. s. nihil dare
& est ultimus in subtilitate. & cibaria
sanorum. & cum processit uers⁹ nihil
dare. totum hoc uocabat subtiliatuū
& cum incepit a nihil dare & gradat^z
peruenit ad prisanam & panem lotum
lotione bene subtili. & sic eundo ad ci
baria sanorū ut dabatur intelligi. totū
hoc uocabat ingrossatiuū. **ET** dignior.
Considerādū q^d ingrossatio in princi
pio egritudinis cōueniēs sumit large
pro omni cibi datiōe que in principio
cōuenit s^m egritudinū diuersitatē. In
quadā g^o ingrossatione esset uinū gra
natorū. in quadā iuleb. in quadā prisa
na. in quadā pulla. & sic de aliis. & hoc
facit tibi fidem q^d. A. p ingrossationē
intelligit i. l. quod diximus. Hic ca
deret questio an regimen in febre pce
deret in subtiliādo. & est qstio de qua

prolixè pri^o affo. notatum⁹. & p^o cañ.
fen. 4^a. & cōciliator diffuse loquit^r in
ea dīa. 134. Et nos dicam⁹ breuiter hic
q^d in febribus in quibus expectamus
crisim & que seruant mā^z ad expulsio
nem una^z creticā a prin^o ingrossamus
regimen & pcedimus subtiliādo usq^z
ad statū & hoc uocatur cōiter regimē
uniuersale. Dignior g^o hora ad ingros
sandū est prin^m quia distat a statu &
pugna. Vnde uirtus non est multū oc
cupata cum mā ut dixit. A. qⁿq^z tamē
accid^t i forma pticularis regiminis q^d
in principio subtiliādo. Et in caū ppter
defectū uirtutis. qⁿq^z in statu ingrossa
mus & hoc regimē uocat^r particulare
quia fit s^m pticulares dispōēs indican
tes. Considerādū q^d quāuis in principio
febrium oporteat grossius dietari. tñ
nō absoluit^r hec dietatio a nocumento
Sed minus nocumētū est id quo uirt⁹
debet sustentari ad pugnā in hora sta
tus dare a principio & gradat^z pcede
re q^d dare in statu uel prope statū. Et
quia in principio cibū generat nocu
mentū licet minus. ideo succurrit. A.
illi nocumento cum sparsione. q^d qui
dam exposuerunt. i. cū paulatius eua
cuatōibus. & aliqⁿ cum fricatione &
melius. i. cum partitione cibi in plures
partes q^a minus grauabit uirtute^z &
minus diuertet eā a digestōe materie
quā facere debet & hoc est quod dixit
quoniā est leuius iterū super uirtute^z
& ex mō loquēdi iterū innuit. A. alia^z
esse cām ab ista. quam pmittit. Est g^o
prima causa quia cibis partit⁹ pau⁹ i
uice datus meli⁹ uincitur & min⁹ mā^z
malā multiplicat. 2ª causa est min⁹ q^a
grauat uirtutē unde min⁹ a digestiōe
materie nā remouet^r & ideo dix^t iterū
ET ESTAS. Ponit cōuenientē ciba
tionē & electionem spērū diete in ser
monibus uel cañ. magis spēalibus. &
primo dat cām cibationis s^m tpa anni
2° s^m species egritudinis. 3° s^m diuer
sam dispōēz uirtutis. 4° s^m pplexiōēz
5° s^m etatez. ibi 2^a. Et cum intellexeris
ibi 3^a. Et qⁿq^z. ibi 4^a. Et de corporib⁹.
ibi 5^a. Et senes. Primo incipit a cañ. ci
bationū in estate. & uult q^d addatur in
nūero cibatiōis s^m q^d homo frequēter

cibetur & dat duas causas. Prima quia in estate uirtus est debilis ppter resolutionē factā a calido. quare nō potest multaz quātitatē digerere semel i una uice. oportet ergo qd cibet plurib⁹ uicibus. Secūda causa est quia resolutō in estate est quasi continua. & hoc est quod dixit ppter sparsionem. oportet ergo qd cambiū. i. restauratio sit p sparsionē. i. quasi continua. taliter tamē qd cibus non impediāt cibum in digestiōe. Iam enī ex hoc pbaretur qd continue homo cibari deberet. Sed quia cibus cibum impediret in digestiōe in stomacho non potest continue comedere sed tam frequenter qd continue quasi sit successio nutrimenti ad mēbrum. **ET IN HIEME.** Hic est cān cibatiōis in hieme. & uult qd ecōtra fiat qd raro & paucis uicibus homo cibet & copiosius in uice. & ad causas oppōitas duabus causis pdictis in estate. Prima cā opponitur 2^a quia in hieme resolutio est parua quia nō sic cōtinue homo resoluitur. 3^a homo nō indiget cambio. multo. i. multis uicib⁹. Secūda causa est oppōita prime. quia enī in hieme uirtus est fortis ad tollerandū cibum subito datum. i. in quātitate multa & paucis uicibus. hec enim uocat subito & dicit qd est fortis apud expulsiōem ei⁹. quod potest tripl^r exponi. Primo ad impellēdū ipm in mēbra. Secūdo. i. ad expellēdū ei⁹ supfluitatē. Tertio qd poss⁹ qd cibus est expulsus per omnes digestiōes stat uirtus lōgo tempore fortis qd non dissoluūtur mēbra sed in estate non. Dubitaf primode causa quā. Auic. dat ad pbādū qd frequēter in estate cibes. raro aut in hieme. quia dicit qd resolutio ē per sparsionē. i. qsi continue. nam continue uidetur etiam in hieme. Aer enim inhabitans nos cōtinue resoluit. Aer enim in omnibus dispōibus resoluit ppter id quod in eo existit de uirtute solis & stellarum. ut priō cān. fen. 2^a. Et si forte diceret qd parum resoluit sufficit mihi qd sit cōtinua & sic debet cambiū esse cōtinuū ut ē possibile. Ampli⁹ uidet^r qd homo magis resoluit in hieme qd pīcipalis resolutor est calor naturalis & hoc in

hieme ē fortior ut apparet in 5to affo. Ventris hieme. Et amplius magis dñt corpora parari ad sudorez. i. artificiali magis aperire poros & sudorē puocare estate qd hieme. Omnes enī antiqui ita dicebant ut Ar. pbleumatū 2°. p^o pbleumate. Sed si resolutō cēt maior in estate nō oporteret artis auxilia addere in illa. Dicamus ergo qd cān. isti sunt cōes sanis & febricitātibus. imo non pbant de febricitātibus nisi per dispōem simile sanis ab his tpibus. 2° dicamus qd isti cān. sunt ueri in corporibus in quibus ab estate fit uirtutis debilitatio per resolutōez. & ab hieme caloris confortatio per aggregatōem uel non debilitatio per dissolutionem. Corpus enim quod in hieme mortificat^r frigore nō posset tollerare cibū una uice & corpus quod uigoraretur i estate calore ut seminis frigidi corp⁹ tolleraret maiorem cibi quātitatē qd in hieme. Post hec dicamus 3° qd calor aeris cōtinue nos alterat. & qd in estate est calidus acut⁹ primo imediate nos dissoluit. i. aperit poros & nos resolu^t. Secūdo actuendo calidū nos facit ipm magis resolutiū 3° cōtinue in estate resoluimur & sic continua restauratio & continuo cambio indigemus & quāto magis continue est possibile nutrimentū in mēbra ferri est melius p^o ut continue deperditōni subueniat. Secūdo ut tēperet caloris incendiū a cibo. & h^o fit cōtinua cibatiōe. i. frequēti 5^m modū possibile ut dictum est. In hieme aut cōtrariū dicendū est ut apparet nec oportet plongare sermonez. Quarto dicemus qd resolutō in estate facta est maior in quātitate indifferenter iuuatiua & superflua sūp cōuersa in uaporē nec calor aeris distinguit nocuum ab utili in resolutione. nec calor naturalis extranior factus distinguit accidit 3° bonas resolui & sic cōtingit etiam de malis mēbris remaneri & bonorū que remanent partes corrumpi & fieri malas extraneo calore. Sed in hieme resolutō occulta qd solū supflua a iuuamine seperata resoluūtur insensibiliter natural^r est minor unde non trahūt^r que debent ire per urīnaz ad

cutim sed sola superflua 3° digestōis
insensibilr dissoluta u^t resoluta a nobis
recedunt. Violentia aut estiuu caloris
trahit uersus cutim superflua que ali
unde deberent recedere & cu3 hoc uti
lia resoluunt. Ex quibus apparet. qre
plus debemus in estate parare sudore
quia puccare ipm aliquo solutio. In
hieme aut minus licet in promptu qe
diceret. quia in hieme est timor de per
cussione partiū sudantiū a frigore ae
ris in estate non tantum. Tamen *Arx.*
problemātū 2°. pbleumate 34°. reas
sumpto p^o. ubi clarius suā intentionē
exprimit aliam dat causam. Et dicit q
i hieme minus oportet parare sudore3
quia humida in nobis supflua a calido
cōtracto interi⁹ digerūtur & expirāt
Omnibus g^o huiusmodi humidis aut
pluribus cōsumptis nō indiget corp⁹
expulsionē conata. i. per conatu3 facta
sarte faciente sudore. Sed in estate ca
lido naturali resolutio per rarefactam
carnē humida nostra nō bene digerūt
tur imo corrūpuntur que int⁹ manēt
& ideo indigent huiusmodi humida
haustioe. i. extractioe dicta. Et subdit
Arx. smones notos. Ex his cessant
argnmēta ultima. & tu afferas ad hūc
locum quecūq3 diximus sup afforismo
prime pticule. Vētres hieme. ubi m^{ra}
diximus de resolutōibus hiemalib⁹ &
estiuis & exposuim⁹ nostro modo. 2°
pbleumata *Arx.* pallezata. Ad argu
mentū dicendū q arg^m cōmittit falla
ciam propter qōnem de cōtinuitate re
solutōis. & quia quēstio nō est de pro
posito dicamus primo cū fundamento
cōi q sunt nutritio quātū ad dispōel
est cōtinua. sic quātū ad inductōez for
me est discōtinua. quia inductio forme
fit in φ. ut cōiter creditur sic resolutō
que est corruptō humidi aut mēbro3
que nutriunt. aut etiam aliqua3 ptiū
inanimatarū que in uaporē conuersa
abeūt in cōtinens. quantū ad dispōez
est actio cōtinua & fit in tempore sed
quantū ad remotionem forme fit i. φ.
& quēadmodū forti exnti calore nāli
nutritio in spacio unitus diei natura
ut in exemplo ex sua actōe consurgūt
plura nutrita esse & sic frequentiora

& eo exntē debili pauciora q̄uis urri
usq3 actio cōtinua sit in toto tempore.
sic calido aeris exntē forti ut in estate
in una naturali die erunt plura resolu
ta esse carnis & boni nutrimenti q̄ in
una die naturali hiemis & frequentiori
egebim⁹ cābio ut dixit. A. Et si uelles
tenere q resolutio & nutritio quan
tum ad inductionē forme substāialis
sint actus continui ut alias tenuimus.
Poteris etia3 *Auic.* saluare snā3 in h^o
q resolutio hiemalis est cū pauca pau
carū partiū bonarū. Vnde cib⁹ semel
datus potest ad lōgam repō3 sufficere
Hec aut non plōgam⁹ qa multū sunt
profunda. Dubitatur 2° an tot⁹ ci
bus quem homo debet sumere in esta
te in pluribus uicibus in una die natu
rali sit amplior toto cibo qui cib⁹ pau
cis uicibus sumitur eodē spacio tps.
Et uidetur q amplior sit per *Auic.* cū
dicit estas indiget additione & sepera
tione. dixit g^o additione quantum ad
quātitatē. & seperatione quantum ad
numerū. Amplius in estate sit maior
resolutō & boni & utilis humidi. ergo
maiori indigem⁹ restauracione. In
contrariū ypo. in affo. cu3 dixit his g^o
tpibus ablatione plures. x. *Franciscus*
de pedementiū tenet q quātitas tota
cibi quā in estate dam⁹ est maior tota
quātitate quā damus in hieme. Et h^o
pbat per *Auic.* hic. & per rōez adduc
tam uigoratur opinio lūa. nā frequēs
& multa resolutio indicat frequentiam
& multitudinē cambii & sic multipli
cationē cibi sed multa resolutio est in
estate. g^o sine dubio nō inueni⁹ *Gal.*
auctoritas contra ista3 opinionem que
auctoritas nō posset exponi. Sed rabbi
Moises in 5to affo. prime particule. Et
quibus semel aut bis que nos trāslata
uimus dicit sic ad l^{am}. Estas est tps
quo debet dari cibus pluribus uicib⁹
& mīoris quātitatis de quocūq3 come
dat in omnibus uicibus hoc uidebat⁹
signare l^{ra} hebraica in omnib⁹ illis sit
& nō referebat⁹ ad quālibet illarū3 qa
illud uidebat⁹ certū. Et quāuis pro illa
opinione rabbi Moises nō pnt adduci
demonstrationes tñ p^oabilr sic potest
pbari corpora ex natura estas habēt

in se plures superfluitates quae ex natura corruptas hiemis. igitur ex hoc indiget corpus minori quantitate totius cibi. contra est non ex 3to afferis. pallegati. a. n. s. e. notum ex dictis 6^m Inia. 3. Ar. 2° p. b. l. e. u. m. a. t. u. & Gal. in 3to affo. Ventes hieme. Amplius uirtus transmutatiua cibi est multo fortior in hieme quam in estate. 8° maiorem molem cibi sustinere potest. Hec ratio ab aduersario statim solueretur quia debile agens in longo tempore potest tantum quantum forte in paucis tempore facere & accipiet longum tempus spaciū omnium digestionum multiplicatarum 6^m numerum multiplicem cibationum in estate. Et huic solutioni dices quod calor naturalis in estate est ita debilis quod in omnibus illis uicibus quibus cibatur & digerit non potest digerere tantum cibum quantum illis paucis uicibus hiemalibus digerit. Et sine dubio nos hoc didicimus experientia quorundam laxiorum nobis notorum qui in hieme gulose comedunt in nocte autem diebus & autem tertiis & in tertiis & in nonis & de sero. Et quando in estate eadem quantitate cibi frequenter uoluerunt comedere non potuerunt sine notabili molestia. Hoc ex plures est per experientiam quo cognoscas quod in hieme maior quantitas cibi tollatur in omnibus cibationibus quam in estate. Attendendum tamen est quod aliquis potus cito digestibilis & cito transiens posset tollerari in estate magis & in maiori quantitate quam in hieme. & mihi apparere quod de eo in estate ampliori quantitate possit dari & pluribus uicibus quam in hieme. & per experientiam uidemus quod corpora bene disposita dea superius & corpora febricitantium tollerant maiorem quantitatem potus in estate quam in hieme. & hoc uidetur sentire Rasis. 17°. cōt. 1^{is} ca. de aere cum dicitur. Tunc in estate utere cibis humidis & uinum sit multum & bene limphatum. Ad contraria dicendum quod. A. cum dicitur additione. i. se. p. e. r. a. t. i. o. n. e. & cum dicitur non facit indigere cambio multo i. multis uicibus. Ad aliud dicitur quod aliud est indicare fieri & aliud est indicare posse fieri. non est dubium quod estas ponit necessitatem in cibis quia multum bonum humidum consumit & hiems pauci per contrariam causam. Sed non possumus

hoc facere quia in estate uirtus est debilis in hieme autem uirtus est fortis. & ideo possumus hoc facere. Et tunc ad argumentum dicendum quod estas ex parte resolutionis indicat plus cibi quam hiems. sed ex parte debilis uirtutis non potens transmutare indicat minus. Sed tu dices si hiems indicat parum cibi dare quare 8° dabamur multum. dicendum quod indicat parca dari sed uirtus fortis potens multa digerere indicat multum. etiam nisi sit copiosus sanguis & spiritus uinceat a frigore aeris ut in 3to affo. Ventes. ET autumnus. Hic ponit causam. dietam conuenientis in autumno Considerandum quod ut uult. A. in autumno 2° consideramus ut ordinem regimine. unum est debilitas uirtutis. quia autumnus est tempus malum debilitas uirtutis ut apparet primo fen. 2^a. de pulsu temporum anni. Secundum est repletio ex corruptis humoribus & propter hanc autumnus est etiam tempus malum. Simulatur enim morbo de corruptione ut in 3to affo. Et quibus semel. sed primum de istis indicat cibationem & additionem in cibo & sic ingrossationem. s. ut uirtus debilis cibo confortetur. 2^m autem s. repletio ex corruptis humoribus indicat subtiliationem & paucitatem cibi quia corruptioni necessaria est abscissio & euacuatio. non repletio ut in 3to affo. rismi predicti sumitur ex translatione greca. oportet ergo quod dieta in hoc subtilis sed propter uirtutis defectum frequenter cibabitur sed propter corruptionem parum dabitur de cibo. Cum 8° comparabitur ad estatem & hiemem medio modo inter illa se habebit ut cōter auctores tenent siue concordant. Non enim ita frequenter cibamus ut in estate nec ita paucis uicibus ut in hieme nec tantum dabimus de cibo ut in hieme. nec tantum parum ut in estate. iam enim calor incipit reaggregari & prohiberi a dissolutione in respectu estatis. & 6^m hoc tenent magistri quod uirtus sit fortior quam in estate & debilior quam in hieme. Et hic esset locus considerationis. hoc 8°. A. uoluit cum dixit spargere. i. frequenter paulatim. i. parum est melius. & tunc dedit generale causam. notum. Dubitatur quare non dixit de uere. Dicendum quod de eo dedit

intelligi eodem modo sicut de autūno
Eius enim dispō est media inter estatē
& hiemē. & ideo minus damus de cibo
in uere q̄ in hieme & plus q̄ in estate.
Dynus uero dixit q̄ a uere & ab aliis
tpib⁹ potest sumi indicatio dupliciter
uno modo ut sunt causa dispōis corpo-
ralis. s. repletōis & sic cum uer sit cā
repletionis & simul est morbo repletō-
nis ut dixit Gal. in 1° affo. predicti.
competit in uere paucus cibus. Alio
modo ut est causa dispōis uirtutis &
resolutionis corporis cuius gratia fit
cibatio & isto modo uer idicat multuz
cibum sicut hiemē licet nō tantū quia
uirtus est fortis & pauca est facta re-
solutio & poterat hoc Dynus dolens
dicere dicendo q̄ cibatio ueris quedā
est preuisiua siue preseruatiua de qua
loquitur Auic. primo cān. fen 2^a. illo
cā. aer calidus. & Rasis 17° cōtinentis
cā. de aere. & ut sic paucū cibū dam⁹
& flebotomamus & euacuam⁹. Alia
cibatio est in hominib⁹ bene sanis non
neutris & ista ē copiosa de qua loquit⁹
afforismus uentres hieme. ET scias.
Iste potest esse illatus ex p̄dicto ut ue-
lit q̄ in autūno considerādo corrupti-
onem humorū ualde subtiliarem⁹ sed
cōsiderādo uirtutē nō possumus quia
ualde deficeret. Et posset esse quidam
cān. p. se. & dicamus q̄ iam posuit cān.
cibatiois s^m tēpora anni. hic ponit s^m
morbos. primo in ḡnali. 2° in speciali
s^m morborum spēs. ibi 2^a. & cum. In
p̄ria uult q̄ indicatiōe sumpta a morbo
nō darem⁹ cibuz sed uirtus nō suffert
hoc sed deficit in multis morbis & cuz
deficit non ualet curatio. Curatio enī
est uirtus x̄. ut sciuit p̄cedenti cā.
ut scitur etia⁹ in principiis primi libri
ubi sunt scite uirtutes opantes & sunt
scite opationes materierū & quō agūt
mota a uirtute. ET CVM intellexeris
Hic pōit cān. in dieta s^m species egrit-
udinis. ut egritudinū nel febrīū q̄dā
peracute quedā absolute acute. q̄dā
cronice ut Gal. 2° & 3° p̄noslicorū &
3° de ceticis. Et primo pōit cān. re^{nis}
peracutarū absolute. 2° cronice ruz. 3°
ponit cān. in cibatione que est a prin^o i
compatione ad statū. ibi 2^a. Et si. ibi 3^a

Verū. Cōsiderandū cū intellexeris.
hoc quod dictū est de spēbus regimīs
& hoc q̄d dictū est in cān. p̄cedēti q̄
nisi respicerem⁹ uirtutē ultie subtilia-
rem⁹. Ex hoc enī sequit⁹ q̄ si est ali-
qua egritudo in qua nō curam⁹ de uir-
tute. cura que est per cibū est q̄ in illa
omnis cibus potest p̄hiberi. Cōsi-
derandū 2° q̄ duo sunt q̄ indicant hic
non dari cibum. unū est principale &
est natura egritudinis quia ualde acu-
ta citi status imo tota status ut q̄ dicit⁹
peracuta terminabilis in prima 4ta ul-
tra. Aliud est coindicans ul^o sentiēs
ut uirtus fortis quā extimas in h^o tpe
nō deficere etiam si non detur cibus
aliquis uel si nō detur spissus. sed de^o
solū uinū granatorū uel iuleb subtile
ualde. Et dixit extiaueris quia omnia
iudicia ultimata ad opus sunt extima-
tiua. Cōsiderandū 3° q̄ dat causas
siue cān. debet enim medic⁹ quantum
potest alienare occupationē a uirtute
& excitare eam super mām. Si g^o indi-
casti q̄ iste sine cibo uel saltē sine cibo
grossio pōt stare usq̄ ad crīsim & pu-
gnam perficere malum est cibare illū.

Cōsiderandū 4° q̄ diceret aliq⁹
quare dixit dimissione cibi. iam nō est
alia subtiliatio q̄ illa. Dicendū p̄rio
saltem cū dimissione cibi oīno. s. grossi
Vel dixit quia posset sufficere potari
aqua pura tepida uel calida ul^o frigida
ut tibi uidef. Cōsiderandū 5° p̄p̄e
in die crīsis hoc dixit quia si tu es i am-
biguo de cibatione & nō uidetur tibi
aliquid dandū in peracuta febre fac q̄
a principio des ut non cogaris in hora
p̄uiori que ē hora crīsis cibare. ET
SI VIDERIS. q̄ egritudo acuta est
que in .14. diebus finit regimen g^o in
ultimo nō subtile pōt eē dare p̄tisana⁹
aut aliquid de reb⁹ que sunt de sūma
subtiliū dietarū uelut ultimā subtili-
tatem que est nihil dare in die crīsis p̄-
prie que dies pugne nisi p̄pter causas
maximā. s. p̄pter casuz uirtutis uia re-
solutionis. accitibus enim uirtutem
dissoluentib⁹ illico cibus est dand⁹. ut
dixit Gal. ET SI VIDERIS. Per
cronicā egritudinē aut p̄p̄ quā crōicif
for san intellexit acutaz tropicam siue

conuersitiaz que est longa usq; ad 40.
dies ut Gal. primo pnosticoru. & 2°
de criticis. tu aut accipe hoc exemplū
rethoricū Aliabatis 3° practice ca^o de
regimie corporis per uictū. qui aucto
ritate antiquorū assimilatur medicū pe
regrināti morbu peregrinatōi. s. spaco
nie. & uirtutē ifirmi assimilatur expēsis
Sicut g^o peregrin^o expensas extimat
s^m uie longitudinē & breuitatem sic
medicus facit etiaz & est notū. Cō
siderandū q; iste spēs regiminis sup^o
dicte possunt adaptari ad tres species
febriu ut peracute cōpetat dieta sub
tilissima. acute absolute media. crōice
grossa uel que ad lat^o grossu declinās
Et hic magistri faciunt distinctionem
dietarū subtiliū grossarū & mediarū
multiplicē. Dicunt enim primo aliquē
tales diete quia sic ad inuicē comparā
cibaria in multitudie u^o paucitate nu
tricationis. & uocant illaz diuisionem
diete sumptā ex parte materie. quam
diuisionē dicunt esse illā quā supra. A.
posuit. Secūdo aliquē dicunt tales
respectu egritudinis. ut que competit
peracute uocaf subtilis. & que acute
uocaf media. & q; crōice uocaf grossa.

Tertio aliquē dicunt tales respcū
uirtutis relate ad statū ut dieta q; pōt
ducere infirmū ad statū uocaf media.
que nō potest uocaf subtilis. que pōt
ultra ducere uocaf grossa. Quarto
aliquē dicunt subtiles medie & grosse
per appropinquatōes & recessus ad cibū
sui sani & pcedūt cōiūctim iste diete
ppriūior grossior est & distātor sub
tilior. & sic omne quod datur de cibo
inquantū est minus uel aliqua pūatio
uocaf subtilis dieta inquātū est aliqd
quod datur uocaf grossa. Hic nō plus
psequimur quia debent sciri in p^o
in p^o ca^o fen. 4^a p^omi cañ. VIRVM.
Hic est cañ. cibationis a prin^o uersus
statum qualē graduari debet & uult
q; pcedat subtiliando respectu ei^o qd
fuit datum a prin^o. Considerādū
q; dixit ī omnib^o speciebus. s. diete quā
aliquid conceditur uel ī omnib^o spēs
bus. s. febrium. In peracutis enī si ī
principio dedisti iuleb ī augmēto da
bis uinū gtanatoz ī statu uero nihil

In acutis absolute ī principio dedisti
ptisanam ī pcessu iuleb ī statu nihil
pprie ī hora crisis. In cronicis si a p^o
dedisti pullam ī processu far ordeī ī
statu dabis ptisanam si statū occupat
dies aliquos uel multos. hec sunt dicta
uia exempli & iudicio extimatio cāz
aut huius gradatōis diete. A. assignat

Considerādū q; uolētes temptare
aliquā egritudinē aut quia crisis non
est futura ī morbo aut ualde distat a
principio subtiliamus tunc & iterum
ingrossamus post illud ut apparebit ī
ca^o de 4^{ana} & sextana & d^o cottidiana.
ET QVANDOSCIS. Hic potest
esse cañ. exiens a pcedentib^o ī quib^o
concessit dietā subtilez uel illi ppiquā
& uult q; totū h^o fiat uirtute īspecta
qa si eēt fortis potēs stare ebdomada
una cum paucissimo cibo sufficiat in
firmosolum iuleb. & si times q; datio
iuleb nō sufficeret sed requiraf aliqd
parū plus da aquam ordeī quia nutri
tiuior est iuleb ut supra. A. intellexit.
uerum credamus q; mēs A. fuerit q;
ī magnificasibus uirtutis non modo
succurrat cum aqua ordeī imo cū car
nib^o & uino ut apparet. 3° cañ. fen xi^a
Sed eius sermo est ualde particularis
subi indiget uirtus paucissimo cibo
si non sufficit iuleb detur aqua ordeī
uel ptisana ordeī. Cōsiderādū ppe
ī febribus apostematuz. quia ī illis
debemus multū attenuare ut materia
diuertatur a cursu ad partē apostemo
sam corpore facto auaro ppter cibi ab
stinentiaz. unde ī apostemate ītestini
recti facit Auic. ieiunare duob^o dieb^o
ut 23 3° cañ. fen. 16^a. **ET CVM** ambi
gua. Hic est secūd^o cañ. annexus pre
missis. nam diceret aliquis mibi nō sta
tim est nota a primo die spēs egritu
dinis. quid g^o faciam de dieta. & dicit
q; meli^o ē subtiliare regimē q; īgrossa
re si uirtus consentit. & hoc est quod
dicit te obseruante uirtutē. i. conside
rante & manuteneute uirtutem & tol
lerantiam. i. q; infirm^o posset tollerare

Et ex hoc soluit^r questio an sit me
lius subtiliare q; ingrossare regimen.
Dicendū q; subtiliare ostante uirtute
i. uirtute consentiente. & illa solutio

ista sit grossa tñ ē melior que dari pōt
licet sup prima particula affo. multu
super hoc plongauerimus sermonem
insimul cū nostris pdecessorib⁹ & fina
liter ad hanc solutionē grossa oportet
peruenire. Sed tu diceret tollerātia
uirtutis est s^m morbi plixitatē. sed iā
psupponit q nō cognoscā spēs morbi
Dicendū q medic⁹ aliquā cōiecturaz
maiores habet de hoc q un⁹ uulgarū
& ideo opinatur de tpe morbi. s. de p
duratione & s^m illud mensurat uirtu
tis tollerantiā. Sed tu diceret pono
q medicus nihil cognoscat. Dicendū
q i hoc nulla potest dari bona regula.
quid igi⁹ faciet? faciet a casu sicut una
uetula. Hic aut cadēret extimatio in
casibus talibus. pono q una febris de
beat esse plixia 40. dierū q s est maior
error an q medicus cibet a principio
subtilius quā oportet opinans eaz esse
breuē. an cibet grossius q oportet opi
nans eam esse plixiorē siue longiorez.
Secūdo pono q aliqua febris sit dura
tūa 14. dieb⁹ quis est maior error an
q medicus subtiliet plus q debet cre
dens eam terminari in septem diebus.
aut q ingrosset plus credens eam ter
minari in 30. & diximus de hīl p^o affo.
& aliquod prin^m dat nobis Gal. in h^o
primo de crisi. 16° cap^o. Et general^r cā
huius cā. est in pcedēti cap^o ubi dix^t
si ignoras febrem subtilia regimen.
ET ILLIVS. Hic est cā. tertius an
nexus predictis & omissis aliorū expo
sitōibus dicamus q Auic. uidet senti
re quēdam ex antiquis opinatū fuisse
q in febre quantūcūq acuta de mate
ria colica subtili d^z dari cib⁹ & uirtus
confortari cum cibo. & hoc ppter 2as
causas. Prima quia materia ista febril
est subtilis g^o non est intentio digesti
oni ei⁹ & sic si uirt⁹ digerit cibū & nō
attendit ad mām digerendam non est
curandū. Secūda causa est quia inten
tio non est ad euacuationēz materie cū
tu uolueris eaz fieri a natura uel tu eā
facere si ipa non facit. sed in actu eua
cuationis oportebit uirtutē esse fortē
& sic cibum dare oportet. Hūc errorē
Auic. scire fecit iā qñ repēdit Rasiz
supra & hoc quantū ad primā causaz.

& qñ dixit q cū est opus flebotomia
uel euacuatōe subtiliamus. non ergo
debemus dare cibum nisi qñ timemus
casuz uirtutis. & hoc est quod dicit &
ego iā tefeci scire errorē illi⁹ qui existi
mauit q cibatio & confortatio. s. cum
cibo copioso x. qñdoq nō est intentio
digestioni & est intentio cū euacuatōe
si uolueris. i. semper cum uis & semp
cum cōsideras istā egritudinē intentio
est euacuatio siue illā euacuatōē faci
at natura siue nō faciat natura sed ars
& quia intētio est cōfortatio x. Immo
qñ & sic in febre acuta cib⁹ nō uenit
nisi qñ times casuz uirtutis. aliter aut
posset iste cā. introduci ut incipiam⁹
ibi. Et qñ scis. & dicam⁹ ut supra dix^t
q ponit cā. cibationis s^m quasda ha
bitudines & cōplexiones & dispōnes
uirtutis & ponit in hoc tres cā. & ea
dem snia remanet. ET DE corporib⁹.
Hic ponit cā. cibationis s^m quasda
habitudines & cōplexiones & primo
totius. 2° partis. ibi 2^a. Et de eis sunt.
prima in tres sicut tres ponit cā. in ci
batione s^m tres cōplexiones uel habi
tudines. ibi 2^a. Et sunt. ibi 3^a. Et omis.

Circa primū cā. dubitat^r an corpora
colerica indigeāt contrario regimie eius
quod diximus. Videtur q non quia
multa sunt talia & sic in multis hoc fa
ceremus cum tñ raro accidit hoc fieri.
Amplius cōplexio sicca indiget conser
uari siccis sicut humida hūidis. Vnde
dieta humida conuenit infantibus &
grassis. g^o non debēt isti cibo hūectari
Rufus dic^t q hoc est qñ sunt assueti
comestione plurima. contra h^o ē Gal.
primo reⁿis acu. 20. 3to. ubi ponēs exē
pla duo ponit illū cui⁹ uult attenuari
regimen esse o suetū comestione pluria
Et uidet^r ueniēs qā plurima comestio
est signū plurime repletionis & etiā
causa eius. quia ubi plurima repletio
nō cōuenit cibis imo plus cōuenit nō
cibari. Dicendū primo q corpora
colerica de quibus est sermo hic sunt
corpora exuberantia. colera calida sicca
macra resolubilia multū & utētia uita
in multo exercitio & uigiliis. & hic ē
iuuenis de quo loquitur Gal. x^o. te^{ce}.
3° ca^o. & in h^o de causis pro catarris 2°

ca. nō g^o omnia corpora colerica sunt
talia sed quedā. & talis erat modus lo-
quēdi Auic. nō enim dixit corpora co-
lerica sed dixit. Et de corporibus. q. d.
aliqua colerica. Secūdo dicendū q^d
regimen supradictū ab Auic. fuit q^d
poxismi occurrat uētre uacuo & q^d
non cibet in hora poxismi. s. neq^{ue} stāte
poxismo. fuit & q^d pacuta exiit febre
homo nō cibetur imo auferetur cibus
Ista g^o corpora colerica indigent regi-
mine diuerso ab hoc. quia in principio
poxismi possum^{us} cibare & stāte poxif-
mo & debente fieri & quacūq^{ue} hora
poxismi occurrim^{us} eis si nō sunt ciba-
ti cibamus eos. Vnde x^o te^{ce} 5° ca. de
eis dicit Gal. q^d in omni tpe poxismi
eos inocue cibamus. sed minus inocue
in declinatiōe. Hic aut^{em} Auic. ptractat
q^d siue in prin^o siue in augmento siue
in quocūq^{ue} tpe cogimur cibare istos.
Et arguit sic ista corpora colerica uel
sunt debilia in uirtute propter multaz
actionē resolutionis & inflammationis &
tūc adueniente febre supuenit eis sin-
copis per uiaz resolutionis & moriētur
subito in poxismo. uel sunt fortia. s. for-
titudine que resistit sincopi & mori
subito in hora poxismi. & tūc cū ipsa
sint sicca & inflammabilia cadūt in etiā
& arefactōem. & apparebit eis facies
tornatilis q^{ue} p^o p^oncilico^{rum} describit
ypo. & sic fuit infirmus. G. quia enim
in prioribus tpi^b adhuc febriēs erat
fortis ex febre & abstinētia factus est
aridus cū facie tornatili. postea uero
sincopizauit. & si nō fuisset cibatio quā
G. fecit fuisset mortuus in illa sincopi
& hoc. G. oñdit per eū saluatus fuisse
hominē illum usq^{ue} in diem illuz. sed si
h^o colericis corporibus tu das cibū
siue in hora poxismi siue statim eo de-
bēte uēire siue das cibū in ipso poxif-
mo siue in principio ipius febris acutē. re-
mittit ariditas siue acuitas caloris &
phibetur eius resolutio & sincopis &
arefactō. quare ueniēs est cōtra formā
dcōrū cañ. supra cibare eos Ad p^m
cōtrariū patet solutio. Ad 2^m dice^{re}
q^d hoc accūs quod time^{re} p^ondicat nāli
complexioni. Ad 3^m dicunt quidaz
illū tex. Gal. esse falsum. aliter homo

assuet^{us} multo cibo aliq^{ui} est eo idigēs
& iste est homo dissolubilis & resolu-
tiu^{us} multi cibi. cui ex hoc nō aduenit
multa repletio neq^{ue} impugnatur. neq^{ue}
habet fece^{rum} plurimaz. & de isto loquit^{ur}
Auic. 3° cañ. fen. 13^a. ca. de dispōnibus
signationū stomachi. & de isto loquit^{ur}
hic Auic. Aliquis est cōsuetus multo
cibo nō idigēs eo & q^d eo replet & fasti-
dit & constituit ex eo in dispōne neu tra
iste est cui in febre competit mīoratio
cibi ex hoc. & de hoc loquit^{ur} Gal. prio-
re^{nis} acu. Aliter diximus q^d cōsuetudo
multe conestionis uel est lōginq^{ue} tpi^s
aⁿ morbū & ista est de qua Auic. hic
loquit^{ur}. uel est p^{ro}pinquū tpi^s. & de
ista loquit^{ur} ibi Gal. & redit in idem

Dubitat^{ur} 2° an hora status sit hora
prauior ad cibādū q^{uam} hora prin^o poxif-
mi. Vide^{re} q^d nō p^{er} Gal. p^o re^{nis} acu. 3°
penultio. In cōtrariū ē Auic. Quidā
dicūt q^d Auic. loquit^{ur} hic de principio
& stat uⁿⁱuersalib^{us}. ut si uelit dicere
si in illis fieret una cōtinua acutissima.
nedū in principio eius. sed in statu de-
bemus cibare. sed status uniuersalis ē
prauior. & p^{re}supponit Auic. ut notū
est q^d a principio poxismi & stat^{us} etia^z
possumus cibare. Alii dicūt. s. Tha-
de^{us} sup illo afforilino. In poxismis. q^d
ista littera est corrupta & uult dicere
imo in hora que est prauior. & ē hora
stat^{us}. Calor enim febrilis tūc ē magn^{us}

Alii dicūt. s. conciliator q^d nocumē-
tum cibationis. s. in principio poxismi
est maius extensue. quia extendit ad
plura tpa. Sed nocumētū in statu est
maius intensue & plus nocet in statu
poxismi. cum sit uehementior febre.
Et hanc eandē solutionē Thade^{us} inuit

Alia est solutio Dyni & Mundini.
& est q^d hic loquit^{ur} de p^{ri}ncipio & statu
poxismi cum dixit q^d hora status est
prauior & nō dixit q^d prauior ad cibā-
dum. sed itellexit q^d est prauior quātū
ad accūtia arefactionis q^{uam} consumptō
& arefactio pl^{us} fit in statu poxismi q^{uam} i
p^{ri}ncipio. Et nos dicamus hāc expōz
ampliando illaz q^{uam} hic loquit^{ur} de tpi^b
uniuersalibus febris acutē cū accidit
illis corporibus colericis. uel etiam de
tpi^b p^{ar}ticularibus poxismi cum eis

aduenit interpollatio sicut fuit in ex^o
Gal. Et dicamus q^d in ipso principio p^r
acutē nō oportet cibare solo iuleb sed
farre ordeī uel ptisana s^m q^d tibi uidet^r
Et simil^r in prin^o poxismi & nō solū
in principiis dictis sed in statu uniu^{er}
sali u^p pticulari possumus cibare. quia
status est hora prauior in faciēdo acci
dere omnia accētia que istis apta sunt
euenire per uiam resolutionis sicut sin
copis & mors subita & arefactō ut no
tum est imo etiam declinatio poxismi
prauior est i principio poxismi in occi
dendo per uiam resolutionis ut appet
3° de crisi ca^o 2°. & iⁿ fra fen. 2^a. de hora
& spēbus mortis. Cōsiderandū q^d
l^ra reperit^r triplex. s. depasta & uenit
a depasco scis depssa uel plana. Cō
siderādū q^d duplex mod^o sincopis pōt
istis colexicis aduenire. unus per uiam
resolutionis caloris & iste aduenit plus
procedentē poxismo q^d in prin^o. Alius
per triaz defluxus colere ad ipm stoma
chū & iste multū aduenit in pncipio
poxismi. quia tūc est hora agitationis
in interioribus. Cum g^o A. intellexiss^z
prius de sincopi per uiam resolutionis
dixit & fortasse quia quibusdā potest
supuenire. Dubitat^r pōto caū pre
dicto febrētis quod est meli^o an ante
poxismū statim preuenire cum cibo.
an in principio poxismi. an augmento
an statu cibare. Dicendū q^d in istis
oportet ne febris iueniat stomachū ua
cuū a cibo & ideo ante poxismū. p^rie
tamen illi cibare minus ē malū ut cib^o
aliquā digestionē ceperit. & si erratur
ē quocūq^z tpe sibi occurreris ciba illū.
& ita fecit Gal. x^o te^{ce}. & in li^o de cāis
p^r catar^{is}. Alter poss^z dici q^d in istis
posset esse sincopis per uiam decursus
colere ad stomachū & tunc oportet ci
bare an poxismū pauco tpe uel in ipso
principio poxismi. ut colera fluens ad
stomachū nō iueniat stomachū nudū.
sed inueniat cibū cum quo misceat^r &
q^o etētur & quo eodez cibo stomach^o
confortet^r. Si aut^r timor sit per uiam
resolutionis & arefactionis statim ante
poxismū oportet cibare ut calor febrī
lis inueniat corpus humidū uaporib^z
primi cibi. s. cibi stomachi. & tunc con

sideret medicus adueniente poxismo
& si uidet addi ariditatē & debilitatē
signū est q^d nō sufficit cibus datus an
poxismū. quare iterū det de illo hora
qua uidet necessitatem & erit in statu
apparētior talis necessitas. tamē si sine
periculo posset deferre ad declinatiōz
esset hora cōuenientior. ut dixit Gal.
x^o te^{ce}. ET SVNT. Dubitatur de
hoc caū. quia ista sunt corpora calida
& humida & ista possunt tollerare esse
absq^z cibo ut dix^t Gal. 8° te^{ce}. Dicē
dum q^d corpora exuberantis carnis u^p
sunt rara resolubilia. & de istis ē s^mo
Auic. hic. & ideo dixit sunt quidā uel
sunt dēsa in poris & ista tollerāt fa mē
& poss^z esse aliquibus carnosiss^z aliqua
spēalis stomachi dispō & aptitudo re
solutionis & debilitatiōis. Vnde in eo
nō tolleraret eē absq^z cibo. ET omīs
Dubitatur de hoc caū. quia contrariarū
dispōnūz regimina debēt eē contraria
Si g^o unus nō tolleraret esse sine cibo
alter debet tollerare. Amplius calor
innatus debilis parū resoluit. g^o tolle
raret absq^z cibo. Amplius senes facilē
ferunt ieiuniū. & tamē habent calidūz
debile. Rursus calor multus ostēdit
multā sanguinis copiam & talis tollerare
esse absq^z cibo. Dicendum q^d Auic.
intelligit per istos pueros & decrepi
tos. pueros intelligit quorū calor ē for
tis. s. in qualitate. aut plurim^o. s. in q^u
titate. & dicit hoc ppter diuersitatez
opinantū in complexionē pueri & iu
uenis. uel per hoc q^d dicit fortis intelli
git corpora colerica. uel dixit fortis in
actione & plurimus in forma. uel dic^t
fortis quo ad iuuenes. plurim^o quo ad
pueros. Videtur tū q^d idem uelit per
fortis & plurim^o q^a unū sibi opposu^t
cuz dixit debile. quocūq^z g^o nosser ex
ponat sermo est notus. per hoc aut^r q^d
dixit aut calor innatus est ualde debi^l
intellexit decrepitos & nō p^rio senes.
& sic cessat arg^m penultimū. Dicam^o
g^o q^d pueri qui habent calidū multum
resolubile nō possunt dimittere cibū
ut dixit afforism^o ypo. decrepiti autē
sunt sicut lucerna extinctioni parata.
& ideo nō possunt dimittere cibū. sed
in utrisq^z ē diuersitas i posse dimittere

cibum. quia decrepiti indigent parco
& frequēti. sed pueri idigēt pluri cibo
& cum hoc etiā frequēti. Ad p^m
dicendū q^d cōtrarie dispōnes in eo ī q^o
sunt cōtraria idigent regie contrario.
plurimus enim calor q^a plus digerere
potest plus cibi idicat q̄ paucus. & sic
pueri & iuuenes plus cibi idicant q̄ de
crepiti. Sed in quo conueniūt. etiam in
regimine conueniūt. Vterq^{ue} enim est
extinctiōni parat^{us} nec nō cōsumptioni
plurim^{us} enī calor pueri p^{er} resolutiōem
paucus uero decrepiti p^{er} uia^m extinctiōis
g^o utriq^{ue} cito subueniendū est cū cibo.

Ad 2^m dicendū q^d licet calor debil^{is}
decrepiti parū resoluat. si tñ sue parue
resolutiōi nō succurrat cito extinguit^{ur}
nō habens ab intrinseco humidū conue
niēs unctuosū quo suslētēf. hic tamē
esset locus speculatiōis. Ad ultim^{um}
dicendū q^d multus sanguis resoluibilis
indicat cibū dari. **ET DE HIS.** Hic
est cañ. cibatiōis s^m quādā dispōnem
stomachi. Cōsiderandū q^d homīes
q^uidā sunt ifelices ex generatiōe in q^b
colera fluit ad os stomachi q̄libet leui
causa omni die. de q^bus Gal. loquitur
in 1^a reg^{is} trac. 2°. & 2° ca^{pit} de plexic^{is}.
& 2° re^gis acu. 2° 29°. Cum ergo sit
aliquis homo cui statim iubeāte poxismo
colera fluit ad os stomachi sequitur ex
hoc dolor stomachi & dolor capitis &
multis ex eis sincopis. & h^{oc} ē q^uid dixit
de eis. s. colericis & isti sunt d^{icitur} hoc g^{ener}e
. s. nō tollerantiū esse absq^{ue} cibo uel de
genere corporum que requirūt regimē
diuersū ab eo q^uid dixim^{us}. uñ cogim^{us}.
cibare añ poxismū uel in p^{ri}mo poxismi
uel in aliqua hora poxismi. Cōside
randū 2° q^d dispō horum corporū &
sup^{er} dictorū differt. q^a illa piclātur
uia resolutiōis & arefactiōis licz tñ h^{oc}
alicui eorū posset effundi colera ad sto
machū & facere sincopiz. uñ dixit ibi
fortasse supuēit ē. sed isti de q^b hic
loq^{uitur} ut cōtra distinguūt illis pi
clātur & male disponunt sincopi do
lore capitis & similib^{us} accētib^{us} stoma
calibus p^{ro}pter colere effusiōē ad stōa
chum & non est causa in hoc debilitas
per uia^m resolutiōis & debilitas sequēs
ex h^{oc}. & iō nō oportet q^d sint colicissimi

uel colerici habitudie. & ideo dix^{it}. **A.**
si supuēit ei sincopis cā nō ē uehēmētia
debilitatis uirtutis. imo effusio colere
ad os stomachi. Sed posset contingere
in isto etiā sincopis per uia^m debilitatis
& resolutiōis. Et ideo dixit & in pluri
mis. Ex q^bus apparet q^d cibatio etiā
differt. Dicti enim superius debent ci
bati cibo nutritiuo & humectatiuo.
uerbi g^{ra} p^{er}isana ordeī & alius si tibi
uidetur. Et potest dari uinum etiā añ
poxismū ut inuit Gal. ī libro d^e causis
p^{er} catart^{icis}. sed isti qui sola percussioe
ad stomachum ip^sius colere habēt hec
accētia. cibantur ante poxismū cibis
medicinalibus refrenantibus colere au
daciā & etiā cōfortantib^{us} os stomachi
ut uino granatorū uel sirupo acetoso
& cū euenuerint cū eis cōfortamus
postea cū aliq^{uo} slip^{co}. ut rob d^e agresta
ut scis ex 3° cañ. fen. 13^a. Et cū dispō ē
mixta. s. q^d corpora sint colica sicca re
solubilia & q^d colera itēdif & timef de
fluxu ad stōachū dam^{us} cibaria mixte
uirtutis. s. nutritiua cōfortatiua & re
pressiua acuitatis colere. & quia suspi
candum q^d multū ita sit. Et ideo Gal.
cum tali forma cibationis processit. &
Autic. hoc idem innuit cū dicit. modo
sufficere aquā ordeī mō sufficef uinū
granatorū ministrari modo dare siru
pum acetosū. modo pmixtū cū m^{ul}ta
aq^{ue}. & scias hec. **ET SENES.** Modo
ponit cañ. cibationis s^m etates. Et p^{ri}
hoc. 2° errores docet euitari. ibi 2^a. Et
multotiens. Et licet cañ. super^{ius} pōit^{ur}
fuerit applicatus ad etatem. hic tamē
cañ. expressior est & declarans illū. &
forsan q^d illi s^{er}mones poterāt adaptari
ad dispōes etatū & ad dispōes similes
illis q^u non essent ex etate sed ex egri
tudine alia uel alia p^{ar}ticulari dispōe h^{ab}
bōis. Et diceretur omnis cuius calor
naturalis est debilis ualde ut decrepi
torū. aut plurimus ualde ut puerorū
siue hoc sit etate siue alia dispōne non
potest dimittere cibū. & sic iste cañ. q^u
hic scribitur est solū de etatib^{us} uel est
manifestus de etatibus quia parū per
ad aliq^{uod} extra etatē ampliuit cañ. cū
dixit. & debiles. i. decrepitis similes. ut
ualefētes ex morbo ualē resolu^{ti}o &

De primis uero semibus est afforism⁹
senes facili⁹ iei. & sequunt⁹ eos. s. senes
in hoc q⁹ est tollerare famē adolefcētes
Contra imo iuuenes. Dicendū q⁹ per
adolefcētes intelligit iuuenes & ado
lescētes. Adolefcētia enim iuuetute⁹
significat ut cōciliator dīa. i. 24. & p
prie. s. primi senes qui facili⁹ e ferunt
ieiuniū sunt hñtes solida mēbra. quia
densa p⁹hibita a resolutōe amplas ue
nas. s. ex multa materia cōtenta. nō tñ
multo calido resoluēte & ampliāte in
aere frigido iei. & pprie. s. adolefcētes.
qui sequūtur in tollerando famem iei.
Rasis uero 17°. cōtinētis 4° ca°. unde
Auic. accepit huc istū passū sic dicit
illi qui sunt debilis uirtutis sic⁹ decre
piti. & multe dissolutiōis ut pueri nō
possunt abstinere a cibo. & post h° illi
qui sunt in ultimo iuuetutis maxime
cum eorū corpa sunt duri tact⁹ pauce
dissolutiōis & largi potus & assueti
aere frigido & re⁹ grosso añ morbu⁹
ET MVLTOTIENS. Hic ponit
errorem qui accidit ut illuz euites. 2°
oñdit nocumēta q⁹ ex illo errore sunt.
ibi 2°. Et accidit. Considerandū q⁹
ille error aduenit multum medicis &
frequēter. Ab ipso enim principio cō
tēti cañ. supi⁹ posito. Et cū ambigua
i. subtiliāt pl⁹ q⁹ cōtēniat. unde cogū
tur i statu uel ppe i grossare. & h° tota
die accidit. Considerandū 2° quod
dixit 6^m aliū modū. Multis enīz mōis
potest in cibatiōe cadere error preter
istum errorem. 3° iste est alius. & fuit
unus illorū qui cibant & confortant
in febre acuta. & iste est alius ab illo.
Similr fuit unus nō cibare colericissi
mos ante poxismū & iste est ali⁹ error
Considerandū 3° q⁹ iam errauerunt
duobus modis un⁹ fuit quia debebat
in principio cibare grossius. & non ci
bavit. ali⁹ est quia debebat in statu ci
bare subtilius & cibavit grossius. **ET**
SI IPSI. Contra quia cibasse eos in
principio nō fuisset error. Dicendum
q⁹ omnis cibatio in febre mālī includit
aliqd erroris ut diximus supra affo. p
ticule 7°. Cibū quem accipiūt febrici
tātes sanis est uirtus sed in pñcipio ē
mior error q⁹ in statu uli ut iā appuit

Vel dicendū & si cibaret eos. s. grossi⁹
q⁹ debet in principio. ut error ingrossa
tionis ultra debitū sit tollerabilior in
principio q⁹ in statu toti⁹ morbi & hic
potes multa afferre de dictis 2° regie
acu. **ET ACCIDIT ISTIS.** s. qui
nō cibant in prin⁹ & postea subito re
pletur in statu ut accidāt eis catarrhi iei.
& totus ille sermo est ypo. 2° re. acu.
illo paragrapho. mltotiēs aut a capite
crudi de genere colere. Et 3to ibidem
perfecte assignat cām horū accñtiū ui
delicet catarrhi. i. cursus acuti materie
rū calidaz & hoc fit tpe abstinētie su
perflue ppter inflāmationē. & tpe &
supflue repletōis in statu qa cibaria
corrūpuntur. unde materie cadētes &
fluentes in stomachū nausez faciunt.
Vigilatiui qa uigilant cū eis tā ianiti
prius q⁹ repleti post ppter resolutōez
s. multorū uaporū ad caput ascēdētiū
uel resolutiōez ex fame precedenti. Et
priuatōez digestiōis cibi cū replētur
uersus statū. & inquieti fiūt & reuol
nūt ur tam in tpe inanitiōis supflue q⁹
repletōis. Alienant⁹ ppter uapores
ad caput ascēdētes in utroq⁹ tpe. coar
tantur materie tpe repletōis quia nā
nō uacat ad illarū digestiōē & expul
siōē. & tempe famis si debeant cibari
ppter debilitatē ex resolutōe uirtutis
coarctantur. qñ debilitant⁹ ex resolutōe
uel aggrauatōe multiplicantur iei. Et
reliqua sunt nota. & tu adiūgal hic ser
mones Gal. in 3to predicto.

Canon in dādo & potandū sirupū
acetosū ad aquā ordeī.

QVAORDEI. i. Pro
mit Auic. in pcedēti ca⁹
ponere sermonē singulārē
in aqua ordeī & sirupo ace
toso quia frequenter de eis dixerat in
caplis pcedentibus. & ideo de his facit
sermonē. & primo de modis cōponēdi
hos potus. 2° ponit cañ. in eodem usu
ibi 2°. Et aggregare. prima in duas. p⁹
ponit modū cōponēdi aquam ordeī.
2° sirupū acetosum. ibi 2°. Et melior.
prima in duas. p⁹ ponit diuersitatē aq⁹
ordeī ex pte modi ponēdi ordeum in
in aqua. & modi decoctōis. 2° ex pte
ordeī in se. ibi 2°. Et aqua q⁹ de ordeī.

prima in duas sicut duo sunt hii modi.
ibi 2^a. Et de ea. Considerandū q̄ ista
est aqua ordeī q̄ cōiter utim^r in potu
febricitantiū. & est in qua non transit
corpus ordeī in aqua sed sola uirt⁹. &
hoc quia pono ordeū integrū ad buli
endū cum aqua. uel non pono farinam
ordeī sed corp⁹ ordeī. & q̄a res substā^e
spisse si debēt suā uirtutē in decoctiōe
trāsmittē in qua decoquunt^r oportet
eas multū decoqui. ut 1° 2° ca^o 5°. ideo
oportet istam aquā complere decoqui.
Aliter nec curat nec utilitatem facit.
quia nec abstergit nec nutrit. Con
siderandū 2° q̄ nō sic absoluit ista aq̄
a ptibus corporeis ordeī quin aliquid
transseat. sed illud est parum & parum
nutrit. sed uirtus ordeī superficialis que
est absterſiua tranſit. & ideo plus ab
stergit & apit. & ut sic digerit digōne
leui. quia nō facit fortem impressionē
nec in frigidādo nec īapiendo. & ideo
dixit digestionē equali. i. leui. hūecta^o
enim & ablutio est proprie per aqua³.
extractio aut supfluitatū est proprie
per absterſionē & abluionē & abstra
hit illa per fecem & etiā per urina³. &
si uis illā magis medicinalē & minus
nutritiuā pmitte ea³ residere & abice
feces eius & notū est sacraiatū ē apud
aliquos pond³. 3. iiii^o. cu³ media. Alii
dicūt q̄ est pond³. 3. 6. sed nō laboram⁹
in hoc. quia hic nō potest cadere error
uult enī q̄ sint 20. pond³. aque & unū
ordeī que apud nos nō dicūt^r prīana s³
aqua ordeī. Dubitatur utru³ aqua
ordeī sit potus cōueniens omni febrici
tanti. Videtur q̄ sic q̄a in febre calida
& frigida illā Auic. laudat 2° cañ. ca^o
de ordeo. Amplius prīana ordeī omē
da^r generalī sup omne de grano scū³
cibariū in his acutis passiui⁹. quare
& aqua ordeī cu³ sit medicinalis. Am
plius aqua ordeī inſrigidat & hūectat
quia ordeū frigidū est & humidū. unū
ordeū humidius est frumēto. ut Axx.
pbleumatū. p^o. 36° pbleumate. In con
trariū q̄a aqua ordeī excitat quia est
siccū in uirtute ut 2° cañ. Amplius ca
lesfacit ut 16° continētis. ubi utendū ē
eo q̄d calefacit ut aqua ordeī & aqua
mellis. Dicendū pri^o q̄ aqua ordeī

que est quidā potus & nō prīana pōt
fieri magis absterſiua & min⁹ inſrigi
dans & minus humectans & h^o est q̄
ab ordeo exterior cortex abiciat^r & nō
interior. Alia est que fit ex ordeo cu³
suo cortice abiecto. & ista min⁹ abster
git & magis hūectat & magis nutrit.
est enim in cortice ordeī uirtus abster
ſiua. Et hos duos modos aque ordeī
Mesue posuit. Secūdo dicendū est
q̄ hic nō est questio an opetatur ut cib⁹
quo sint cōtenti febricitātes. q̄a notū
est q̄ nō cōpeteret nisi in febre pacuta
in qua cōperit diēta subtilissima non
in ultimo que est nihil dare. uel dare
uinū granatorū uel iuleb subtile solū
& hec sunt nota ex premis. Sed
dubitatio est an aqua ordeī cōperatur eis
ut quidā potus cottidian⁹ & extraor
dinaris. febricitātes enī nō possunt
teneri qn sepe potare uelint. Et dicen
dū q̄ in febrib⁹ calidis. ut febre acuta
colericis & sanguineis pōt satis cōcedi
iste potus. Ratio est quia lauat abster
git puocat temperat calorē. cito etiā
de stomacho exit ut intelligit^r ab Alia
bate. 5° theo^{ce} ca^o de ordeo. sed an uel
eam magis absterſiuā & medicinalē an
min⁹ in re est s^m q̄ apparet de dispōe.
In febrib⁹ aut frigidis & flegmaticis &
melācolicis & pprie qñ sunt īterpo^{te}
in quibus nō querit^r tanta inſrigidatō
nō est forsan potus sic assiduandus. &
si ea uis uti deb³ eē absterſiua & forſau
mixta cu³ apio & fen^o. ut docet Auic.
in 2°. Sed tu dices quē potū dabo
ut cottidianū illis habētib⁹ febres fri
gidas. Dicendū q̄ aquā ordeī ppara
tam ut diximus. uel aqua³ cum pauco
zuccaro nō albo si uis q̄ pl⁹ abstergat
Et in continuis febribus fortibus &
acutis utimur pro potu cōtinuo uino
granatorū. nisi uelimus aquam ordeī.

Ad contraria dicendū. ad primū q̄
Auic. nō concedit solam aquam ordeī
in febribus frigidis sed cū apio & fen^o

Ad 2^m dicendū q̄ arguit q̄ in acu
tis febribus sit potus bon⁹. Ad 3^m
dicendū q̄ querit cōplexionē an ordeū
sit siccū uel humidū. & dicendū q̄ or
deum in cōplexione est siccū uirtute
tamē hab³ quasda partes humiditas nō

bene digestas. & signū ē q̄a ē uētosus
& inflatiuū. & est simile sicut dicimus
q̄ ruta recens & zinziber sunt cōplexi
onis sicce uirtualr̄ & cum hoc habent
quādaꝝ humiditatē accītalē supfluaꝝ
signū in ruta recenti quia est uentosa
& in zinzibere q̄a sit in eo cito uermis
Qui g^o dicunt ordeuꝝ esse humidum
intelligunt modo predicto. eius auteꝝ
humiditas inflāmatiua p decoctioneꝝ
digerir̄ & quātuis ordeū sit siccū. imo
apud Aliebatē siccus est q̄ frigidum.
temperaꝝ eius siccitas hūiditate aque
& ideo aqua ordeī remanet infrigidās
& aliquāl̄ humectās. & pprie quādo
ordeū est ab omni cortice exteriori p
fecte mundū. Ad rasim dicendum q̄
credo illū textū esse corruptū & uult
dicere utendū eo q̄d nō calefacit. Vel
dicendū aqua ordeī calefacit. i. minus
infrigidat aqua pura. Velloquitur de
aqua ordeī que est absterſiua plus que
min^o infrigidat q̄ illa q̄ est pl^o lauatiua
& humectatiua & min^o absterſiua. &
quelibz illarū appet ex p̄dictis. Du
bitaꝝ z^o an aqua debeat eē uigintupla
ad ordeum. Videtur q̄ nō quia Aliab.
s^o tera^{ce}. docet accipere unam parteꝝ
ordeī & 15. aque. Isaac uero in dietis p
ticularibz. x. partes aque & unā ordeī
30ar uero 16. trac. teler. cap^o de cura
apostematis pectoris. ii. partes aq̄ &
unā ordeī. Auic. uero & Mesue cōcor
dant. Dubitatur 3° de quātitate ad
quam in decoctione debent puenire.
Auic. enim docet illam reducere ad qn
tam partem. Mesue uero ad medietatē
sue ad tertiā parteꝝ. Isaac uero ad unā
p̄rtem. Omnes q̄ones hui^o soluūtur
nam aquā ordeī magis facim^o infrigi
dariuam humectatiuā & lauatiuā per
multā aque quātitateꝝ & paucā ordeī
& per decoctionē paticā. & hoc est q̄d
hodie fit ad laxiuiam febricitantiū. fa
cim^o aut aquā ordeī habētē pl^o d̄ uirtu
te ordeī absterſiua & nutritiua p mltū
ordeū & multā decoctionē. & qñq̄ de
coquitur t̄m q̄ multū transit de ordeī
uirtute & corpore in aquā & facit resi
dentiā que est sicut ptisana. Nostri
g^o auctores pcesserūt diuersis iudiciis
extimatiu^o s^o diuersitatē febriuꝝ &

climatū. & ideo pauci cōcordāt in op̄e
aque ordeī & tamē quilibet uerū dicit
ET DE EA. Hic est secūdus modus
aque ordeī & est illa in qua est aliquid
de corpore ordeī & farina eius. & p̄rio
ponit h^o. z^o ponit cañ. circa hoc. ibi z^a
Et quod magis. Considerandū q̄
aqua ordeī in qua est aliqd de corpore
ordeī & farina eius potest fieri tripl̄r.

Primo decoquēdo ordeum integrū
prius depicatū & confricatum ultime
tanta decoctione q̄ ps eius intrinseca
erūpatur in aquā crepando & fiat de
coctio eius multa & subtile hui^o aque
est medicinalius & grossuꝝ est nutriti
uū plus. & ideo quidā nolentes q̄ de
corpore ordeī aliquid transeat ligant
ordeuꝝ in petia. Scđo fit frangēdo
ordeū q̄d apud nos uocatur far ordeī.

Tertio fit accipiēdo farinaꝝ ordeī
decoquendo illam sub p̄portione que
nobis uidet̄. & uocatur ptisana ordeī.
ET QVOD MAGIS. Primus cañ.
est ad remouendū erroreꝝ. nam multi
cōsiderantes q̄ Gal. precepit multam
decoctōē ptisane ordeī possunt super
fluere in decoctōē. & ideo uult q̄ ei^o
decoctio sit cōueniens nō supflua nec
diminuta & d̄ h^o stat iudicio expti cōci.
Apud nos autē eius perfecta decoctio
multū odore cognoscit̄. **ET ACCI
DIT.** Hic est secūd^o cañ. Cōsiderā
duꝝ q̄ iam a nobis pl̄ix declaratū est
qualr̄ fiat acetositas cibi in stomacho
& quō fit a calido & quō fit a frigido.
Cum aut stomachus est nāl̄ calidus.
& accītalr̄ frigidus. ut in colerico u^o
iuuēne febriente fit cōuersio reruꝝ ad
fumosuꝝ. Cuꝝ aut stomachus est in nā
frigidus licet caleſiat accītalr̄ causat ī
rebus aquosis frigidis sicut lac & aq̄
ordeī ebullitōē & quasi putredinē. uñ
acescūt in tali stomacho res huiusmōi
& ideo infantes hñtes causoneꝝ ppter
calidū obtusum esse ab humido. unde
nō cōburit sed ebullire facit lac acescit
lac in stomachis eorum. ut apparebit
in ca^o d̄ causone. **ET AQVA** ordeī.
Hic ponit mōs aque ordeī s^o ordeī di
uersitatem. Cōsiderandū q̄ ordeū
ipm posset intelligi ordeū a nullo cor
tice mundatū. & hic modus nou est in

usu. nec uidetur conueniens s^m Azaraniū
li^o 16°. p^o ca^o. ubi dicit q^d si in ordeo re
manet aliqd dⁱ cortice exteriori cōmo
uet tussim & uentositatē. Alio mō per
ordeū illum intelligimus ordeū mun-
datū ab exteriori cortice grosso. & per
ordeū excoctatū intelligim⁹ ordeū
ab omni cortice mundū. s. exteriori &
interiori. & hic uidetur mēs nostrorū
auctorū i quo ille aq^d ordi differūt. idō
apparet ex dictis. Si autē uis p^{er} ordeū
ipm nō excoctatū itelligi ordeū sic^t
est & a nullo cortice mūdū nō p^{ro}hibeo
Et erit illa aqua ordeī fortioris abster-
sionis. Vnde auen^oar de ea dix^t q^d ipā
laxat uentrē. Dubitat ut^m ordeū
de quo fit aqua ordeī debeat eē ordeū
grossū uel minutū. Videtur q^d grossū
per Azaraniū. Videtur q^d minutū per
Mesue cap^o de aqua ordeī. ubi dicit sic
ordeū subtile. Dicendū q^d ordeū
grossū uidetur esse in p^{ro}plexione humi-
dius ordeo paruo. ipa enim maioritas
& p^{ro}tesio sui corporis oⁿdit ei⁹ maiorē
humiditatē. & ideo si uis aquā magis
humectatē in febribus cōueniēti⁹ est
facere illam ex ordeo grosso. & ita cōi-
ter sit in p^{ro}tibus nostris. Si autē uis illā
nō sic humectante⁹ fac illam ex ordeo
minuto & sic cessant cōtraria. Vel di-
cendū q^d per ordeum subtile intellig^t
Mesue ordeū q^d nos uocam⁹ grossū.
q^d debet esse oblongū nō coniunctū
grossū. Dubitatur an ordeū ex q^o
fit aqua ordeī debeat esse integrū qⁿ
ponitur ad buliendū uel confractū.
Videtur q^d confractū per Isaac in die-
tis particularib⁹ ubi dicit confrangat^r
ordeū. & Azarani⁹ li^o 26°. p^o cap^o. ubi
dicit mole^m u^{el} pisset i mortario dⁱ lapi-
de & haliab. 5° te^{ce}. ubi dicit terat^r mo-
derate. In contrariū est 3oar 16. the-
sir. ubi uult q^d qui frāgūt ordeū sunt
lōginq^a uia ueritatis. q^a in unoquoq^e
semine est uita nālis anteq^m destruat^r
& frangatur & per illā uirtutē alterat^r
que sequitur eius integritatē per quā
trahit ad se aquā. & in sūma uult autē
3oar q^d ordeū integrū habet uirtute⁹
que sequitur eius integritatē per quā
trahit aquā qⁿ stat in infusione. & an-
teq^m buliat. sed qⁿ bulit aperiunt^r eius

pori. & hec aqua ordeī habet ordeī uir-
tutem. sed si ordeum frangit^r moritur
ibi uirtus in eo. & est simile de hoc. sic^t
de ordeo quod si seminatur integrum
nascit^r & trahit ad se hūiditatē a terra.
sed si frangat^r nō nascit^r. & hāc rō⁹ sūp
sit aū. coll³. 5°. ca^o. dⁱ ordeo auctoritate
Auen^oar. Ista cōtradictio leuiter
tollitur. nam si uis aquā ordeī magis
nutritiua ut de farina siue medulla gra-
ni ordeī aliqd in aquā transeat oport⁹
cōterere ordeū. Si autē uis aquā ordeī
magis medicinalē alteratiua & abster-
siua sine nutritione buliat ordeum
integrū. Multi tamē auctores quādo
precipiunt ordeū confrangi nō intelli-
gunt q^d rumpat^r sed q^d pissetur ut sepe
ref^r cortex ab eo. & sic intellexit Isaac
ET MELIOR. Considerandū q^d in
hoc sirupo acetoso est infrigidatio per
aquā & acetū. est etiā humectatō per
aquā. etiā aliquāl^r per zuccharū si non
est antiquum & incidit & aperit per
acetū & abstergit per zuccharū & etiā
aperit. ex hoc ē pot⁹ cōueniēs i se. & dⁱ
hoc sirupo nos iam fecimus tractatū
singularē. dixit autē acetum quod est
de uino quia istud est magis incisiuū
& p^{ro}fundans pl⁹. Cōsiderandū q^d
licet ponatur hic aceti quātitas qua in-
fundatur & zuccar⁹ remaneat discoop-
tum. tⁿ oportet in compōne huius si-
rupi considerare hominū naturas. ut
dicitur 5° can. trac. 6°. Sicut enī hoīes
diuersificant^r in usu uini. unde q^daz
possunt uti puro & q^daz nō sic. ita est
de usu aceti & rerū acetosarū. & ideo
oportet facere sirupū acetosum diuer-
sum in acetositate s^m diuersitatē ho-
minū. & est intentio Gal. 4°. de regie
sanitatis. & Serapionis 7° prac. Hic g²
sirupus qui ponitur hic est usualis &
cōis compōnis. & qⁿ uteris eo potes
plus uel min⁹ ponere de aqua ut uirt⁹
aceti plus uel minus frāgat^r. & illa nos
scripsimus super 5° can. in usu istorū
potuum. Dubitat utrū sit cōueniēs
miscere sirupū acetosum cu⁹ aq^d ordeī
Videtur q^d sic per Auic. li^o 3° fen. pria-
ca^o de frenesi. ubi concedit aquā ordeī
cu⁹ oximelle. Ampli⁹ statiz infra docet
miscere cum aqua ordeī parū aceti. sed

si concedit cum ea misceri aceti 3. igitur multo magis & zuccarū & aquam. sed sirupus acetosus nō est aliud nisi ista tria. Amplius infra cap^o de flegmatica febre concedit hāc mixtionē. Amplius Gal.^{p^o} alimtorū docet ptisane misceri aceti. In contrariū Auic. In hoc est multiplex modus dicendi. Quidam dixerūt q^d non debent ista misceri. q^a sunt diuersi pot⁹. sicut igitur cibaria diuersa nō debemus miscere ut li^o p^o. fen.^{3^a}. q^a non bene digerant sic nec diuersos potus. Ista solutio nō satisfacit quia diuersiores sirupos q^u sit aq^u ordeī & sirupus acetosus tota die miscem⁹. Et cum dicitur q^d nō debem⁹ miscere diuersa cibaria. Dicendū q^d uerū est multū diuersa. unde digestio corrumpatur. sed aqua ordeī & sirup⁹ acetos⁹ satis cōueniunt in abstersione apitōne & puocatione & infrigidatiōe. Alii dixerūt q^d cu³ aqua ordeī pōt misceri paucis sirupus acetosus & nō mult⁹. Conciliator uero d^{ria}. 169. solutionem predictā cōfirmās & ab ea inchoās dat causam quare nō debem⁹ miscere ista. q^a opationes eorū confundunt q^a sirupus acetos⁹ diuidit & sequestrat mās. & pparat eas ad expulsioē. aqua uero ordeī abluit q^d incisum est abstergit & educit per sudorem & puocationē ut statim Auic. poner. Hec solutio nō placet q^a licet diuisiū materiē pōt pmitteri eductiuo. tñ si pōt misceri. Preparatio enim non impedit eductionē. unde uidem⁹ q^d nri auctores faciunt medicinas cōpositas que sunt subtilitatis diuise & euacuationis mēū sicut appet in sirupo de estipatorio & epithimo. Aliab. uero 3° prae. cap^o. de cura 3^{ane}. dicit q^d nō debz misceri squigibin. i. sirupus acetosus & aqua ordeī imo nec statim post ipam dari anteq^u digerat. facit enim illaz descendere a stomacho. & sic corpus nō pascitur ab ea laudabilr. Hec solutio est quā dat Dy. Dicit enim q^d aqua ordeī uel est cibul ut illa in qua est de corpe ordeī. & ista nō debet misceri cum sirupo acetoso. quia sirupus acetos⁹ est cā q^d descēdat indigesta & nō nutriat. & hanc dicit intentionē Gal.^{3^o} re^{nis} acu. Vel cū

ordeī est pot⁹ soluz. s. pot⁹ medicinalis alteratiuus & talis potest misceri cu³ sirupo acetoso. sic enī nō est icōueniēs misceri sirupū acetosuz & aquā ordeī ideo dicit Dy. pcepit. Rasis 2° Almā foris ca^o de dolore epatis dare sirupuz cum aqua ordeī. sed si uelles ab aqua ordeī effectus & opationes distinctas debet precedere sirupus acetosus. & postea dari aqua ordeī. Nos autē iam dedimus hic duas solutiones. Priā est sicut solu^o Dy. q^d si aqua ordeī def gratia cibi nō debet cōmisceri in ea sirupus acetosus in dosi sufficiēti ne faciat illaz descendere. & si Gal. misceat cum ptisana acetū debet intelligi parē q^d sit incisiuū aut phibitiuū inflāmatiōis & nō sit tantū q^d illaz descendere faciat. Si autē aqua ordeī detur gratia medicine alteratiue pōt secuz misceri sirupus acetosus & pōt ab ea separari dari ut apparebit. Alia solu^o nostra est q^d si est timor de acetosatione aque ordeī & ex hoc timeat⁹ ab ea nocumētuz nō debz secū misceri sirup⁹ acetos⁹ quia facit eā aptōrē ad hoc. & hoc inuit ifra ca^o de cura flegmatice febris & q^a cōitas hominū est plenior stomachorū suffocatorū in calore sub multa materia ppter multā malitiā regimīs modernorū ideo plurimū timef de hac acetositate que est mālā acetositas. & ideo cauemus mixtionē eorū & h^o est q^d Auic. intellexit cū dixit qm sirup⁹ acetosus corrūpit aquaz ordeī s^m plurimū. s. q^a facit illaz acescere dixit s^m plurimū q^d in aliquibus ignei stomachi non faceret hoc. unde infra in stomacho calido cū aqua ordeī miscet parē aceti.

ET NON OPOTET. Hoc pōt intelligi de ptisana que aqua ordeī nominat. & hoc uerificatuz est supra in principio precedētis capⁱ. & est dictū ypo. p^o re^{nis} acu. & potest intelligi de aqua ordeī que ē pot⁹ medicinalis. ipa enim habet uirtutē abstergerendi & lauandi supfluitates quas conducit ad loca secuz. phibite g^o ab exitu ppter fecum obuiationē nocebūt uaporātes aut mote ad uenas. quare pmittatur crescere. **QVOD SI.** Hic ē tertius cā. in quo docet obuiare cōuersiōi aq^u

ordei in acetū. est enī ip̄a de reb⁹ aptis
ad hoc ex modo substātie & cōplexiōis
si recordaris scīe saporis acetosi. p̄mo
igitur eligit subtiliores prem. q̄a citi⁹
penetrat & habz pl⁹ de uirtute abster
siua subtili. 2º addit sibi res calidas q̄
augent sibi calorē in stōacho. uñ min⁹
sit acetositas & ista calida ut apitum &
piper p̄sunt si materia febris nō est ca
lida subtili⁹ imo habet de grossitie. **ET**
QVANDO. Hic est quartus canon
Credūt aut aliqui l̄ram debere dicere
parum uini. s. ad resoluendū uentositā
tes & exponūt ad calefactos. i. ad febrī
ētes. Text⁹ ille aut iacet sic 17º conti
nentis. caº de febre sanguinea. in fine.
auc^{te} megehai. i. adiunantis qñ uis q̄
deficiat in sō aq̄ ordeī. pōe in ip̄o aliqd
de aceto uini & proprie ad calefactos.
Accidit enim q̄ sortis calor facit ip̄am
euaporare. unde inflat. acetum aut &
pprie acetosum. s. de uino acetoso pro
hibet eam euaporare p̄hibēdo aptitu
dinem inflationis. & facit cu⁹ hoc ip̄a
cito penetrare ad urīnam uel sudorem
uel egestionē. In quibusdā tamen aliis
corporib⁹ nō calefactis acetū adderet
ad inflationē. unde 3º can. sen. 20º. caº
de p̄pissimo. acetosū qñ inflat causa
huius nota ē. **VERVM TAMEN.**
Hic est quint⁹ can. hinc accipe q̄ aqua
ordei que est potus. & hāc uocat aquā
alchist subtilem x̄. lenit uentrē quod
intelligit cu⁹ dicit abluat & abstergit
& puocat urīnam & sudorē ut patet.
hinc etiam accipe ordinē & sirupi ace
rosi & aque ordeī & apparet ex dictis
supra & tps sue opatōis q̄a. 2. horis.
ET NON EST. Hic est sext⁹ can.
ubi habetur q̄ etiam apud. i. post cenā
s. iam digestiōe completa potest dari
sirupus acetosus ne añ hoc faciat cibū
indigestū descendere. Alii uero ex
ponunt apud cenam. i. ante cenam cū
seperat⁹ est cibus. s. p̄ x̄. & est sermo
etiā uerus. **ET QVANDOQVE.**
Hic est can. septimus. Cōsiderādū
q̄ ante potest dicere ordinē ita q̄ pri⁹
detur iuleb ut quasi reuolat materiā
& corporis ariditatē & postea de aq̄
ordei lauatiua & puocatiua de p̄parā
tib⁹. igit aque ordeī opatōz est sirup⁹

acetosus in quibus nō q̄rif hūectatio
sed materierūz incisio. & nō determi
nauit quanto tpe post iuleb de aq̄
ordei sicut fecit in sirupo acetoso dere
linquens hoc forsan tue extirpationi.
& forsan q̄ etiam post duas horas aut
parū plus potest etiā li qñq̄ dicere pre
electiōem. i. detur iuleb & nō de aq̄
ordei. quia multo magis humectat q̄
zuccarū humidū est & ordeūz siccum.
ET QVANDOQVE. Hic est octa
uus can. cui⁹ necessitas erat q̄ supra
p̄miserat clistere. sed qñ oportet pre
mittere lenitiuū qđ superiores partes
leniat & mundificet a mēbris q̄s aqua
ordei nō potuisset educere. nec etiam
clistere. & iō dabis tamarindos. Nos
aut pulpa cassie in hoc caū plus utim⁹

Dubitatur utrū in mane debeam⁹
primo dare sirupū acetosum simplicē
qđ faciamus clistere. Vide⁹ q̄ pri⁹ debe
am⁹ dare sirupū. q̄a in sirupo acetoso
est timor de excoriatione. sed minor ti
mor erit si de ante qđ fiat clistere. nam
debilitat intestina & mūdāt ea & facit
ea preparata ad impressionē sirupi ace
rosi ut excorietur. Amplius sirupus
acensus preparat mās ad euacuatiōem
igit clistere post illud sequi debz. In
contrariū q̄a pº re. acu. p̄cipif q̄ si op⁹
fuerit stobotomia uel clisteris nō de
ptisana sed illa fiāt prius ut etiā supra
dixit Auic. quare sic uide⁹ de sirupo
acetoso. Ampli⁹ Auic. p̄m̄tit clistere
ante aquā ordeī. gº multo magis ante
sirupū aceto^m. Dicendū q̄ hic est
s̄mo de clistere lenitiuo de quo dictūz
est capº de cu. pti. & dico q̄ si simul est
necessitas utriusq̄ scz sirupi acetosi &
clisterii p̄pter fecum p̄ntiam premitteri
debet clistere. Ratio est quia uel statūz
potato sirupo impones clistere. & hoc
facit agitatiōem sirupi in stomacho &
descensum eius ante qđ opatur. Vel im
pones clistere post per unā horā uel per
duas horas. & tunc sirupus acetosus
poterit mās mouere que nō habentes
uiam nocebunt. & sic posset p̄bare q̄
sirupus acetosus compōit⁹ nō debeat
premitteri ante clistere quia materias q̄s
iūēit in intestinis possz facere penetrare
per uenas. melius gº est q̄ pº in mane

tempellue clistere fiat & mundatis in
testinis detur sirupus acetos⁹ simplex
uel compo⁹ ut materie que mouent^r
a sirupo inueniat intestina lenita apta
cursui & nō retineantur sup feces aliq^o
tpe. Simil^r sirupus acetos⁹ opo⁹itus
nō inueniat materias malas purgādas
per clistere sed inueniat intestina mūda
ut possibile est. Si aut^r aliquis medic⁹
sit bone extimatōis qui cognoscat tps
in quo sirup⁹ acetos⁹ preparauit mās
& abstergit iam aliquas ex eis uersus
intestina. & illo tpe occurrat cū clisteri
ita q^d nō sit periculū de mora supflui
ratū motaruz. dico talem medicū posse
pmittere sirupum ante clistere. Ad
contrariū dicendū. ad primū q^d nō est
bonū securare a nocumēto exco^riatōis
per nocumentū retentōis supfluitatū
super feces. Vel dicēdū q^d factio cliste
ris ante sirupū acetosuz securat ab ex
co^riatione plus q^m si nō fiat qa dimittit
intestina lenia. uerbi gratia per oleuz
uio. & cassiam. & facit q^d materie male
& acetosus sirup⁹ nō morē^r ibi. Ad
2^m dicendū q^d mās quas euacuationi
preparat sirup⁹ acetosus educit nā uel
aqua ordeⁱ. uel aliquod clistere qd alio
modo fiet 6^m mās quas sirup⁹ acetos⁹
abstergit uersus intestina educet cum
adiutorio clisteris qd pcessit q^d si sta
rent in intestinis supra feces siccās in
toto tpe in q^o clistere illas nō educeret
possunt ledere ualde per citū recursuz
& euaporatōem. tue tñ extimatōni di
mitto hunc ordinem.

Decurationib⁹ febriū acutarū.

VOD DICTVM est.

Quia febres acute sunt tri
morose ualde ponit earuz
regimē generale. & pmo

ad materiā. 2° ad ipaz febrez. ibi 2^a At
modi. Consideranduz q^d sicut uult
rememorari de regimine lenitionis. &
ita etiā de regimine per flobotomiam
& forsan q^d obmisit quia febres acute
de quibus est sermo sunt febres multe
inflationis & iste ut plurimū sunt co
lerice ut in quib⁹ raro competit flogo
mia & p se nō cōuenit eis. AT mōi.
Festiat Auic. ad cañ. curatōis acutarū
quātū ad intentionē que est ad partez

febris que est infridatio. & hoc quia in
acutis multū oportet intendere ad h^o
& in hoc cōpletur. qd uidet^r diminutū
in ca^o de cu. pu. in uniuersali. & primo
premittit sex modos extictōis caloris
febriū acutarū. & declarat duos de ill⁹
2° exē^o declarādo alios modos. ibi 2^a
Et oportet. Considerandū q^d de li
quiritia questio est an sit complexiōis
calide uel frigide. tamē 3° cañ. fen. 2^a
ca^o de paralex. succus liquiritie ponit^r
inter res habētes aliqd infrigidationis
& nō est dubiū q^d etiā ppter sui humi
ditatē potest repmēre acuitatez colere
tñ sua dulcedo fac^t ipm odiosuz acute
febrientibus. & inflatio que qñq^z fit
in eo forti calore febrili. Considerā
dum 2° q^d guttur est pars in q^z spūalia
& nutritiua cōcant. Vnde ad partes
gutturis mlti ueniūt uapores & mlti
fit in eo inflatio. & ideo hūectari illud
est causa ne fiant ulcera ne etiam fiat
aspitas in lingua. & ne fiāt limositates
que nociua sunt. ut apparebit ifra ca^o
pprio. & cōtemperare eius caliditatez
& ariditatē est utile ut tempere^r calor
pulmonis & stomachi. quare est iuuā
tiuū ualde. reliq^z sunt nō. ET oportet.
Hec habet 4° sicut 4° remanserunt
modi infrigidādi & extinguēdi calorē
acutay febriū. Primo 8° docet infrigi
dare cum infrigidatōne aeris. 2° cum
infrigidatōe cibi. 3° cum epithimatib⁹
& cum emplastris. & 4° cu^z medicinis
frigidis. ibi 2^a. Regimē aut^r cibi. ibi 3^a
Epithima. ibi 4^a Et qñq^z est. Con
siderandū phibitionē frequētie. qdaz
rudes exposuerunt. i. phibendus est
frequens hanelitus. Sed Auic. uult
q^d phibeatur hominū frequentatio ad
infirmū. ipi enim calefaciūt aerem. Et
ē qd dicit Gal. 4° re^{ce} illo ca^o ptra^rsea
mus. ubi dicit phibentes iam multitu
dinē hominū intrare. & enim calefaci
unt domū. Cōsiderādū q^d sarraceni
partiū Auic. leniūt domos luto ofecto
cū paleis sicut nos facim⁹ cū cemēto
ex calce & tales domus nouiter lini
te cum calce non sunt bone imo uitu
perate a Gal. li^o d^o utilitate respiratōis
ca^o 5°. melior⁹s aut^r sunt ualde q^m luto
sunt linite ex ppinquo tpe. quia lutū

liquiritia
phlegmonis

Lenitū

Curatio disposita

illud est humidum & frigidum in uirtute
est enim illud lutum terra quedam tenax
frigiditatis. & si illud lutum est effectum
cum coto papiri. i. cum coto iunci aqua
est melius. hoc corum est quod nascitur
in similitudine iunci. quod dicitur sic. quia de
illo iunco fiebant carte: dicte carte pa-
piri. licet modo carte nostre dicantur huius
nomine. Illud autem corum iunci est frigide
complexionis. & ideo melius est lutum cum
eo mixtum quam cum paleis. que non sunt
frigide complexionis. Considerandum
quod multos stratus ordinat Auicenna. Vnus
ex reti super aqua. & alium stratum ordiat
ex panno tabari. i. lini. minus enim cale-
facit quam lana. ut 3° Almansoris. & primo
cantice. Alii exponunt tabari. i. corio
quod ponatur super illo reti & ex his
similibus. scilicet rebus non calefacientibus &
istius lecti apud eos sunt noti. uel ex his
similibus. scilicet sitibus uniformibus equa-
libus quia non iaceant stratus lintheam
duplicata siue rugosa & inaequalia. **ET**
RELIQVVS STRATVS. Hic
est alius stratus super quo piecto corio
uel apud nos maturatio. possit poni in
firmis ad quiescendum & est stratus ex
extremitatibus salicium. Calati est species
solatri. Sed uidetur quod calati sit aliquid
uas ut canistrum uel modus tabule late
ubi ponuntur iste res & stant in camera
infirmi. Vinus autem odoriferum ponitur
ut portet uirtutem istorum odorum frigido-
rum ad cor & ideo est ultimum in boni-
tate. Et ex premissis accipe quod malum est
hos acute febrientes facere iacere in cul-
citra de penna quia multum inflammantur

Hic dubitatur utrum in camera febrien-
tis acute possint sterni folia populi. Vi-
detur quod sic quia est arbor frigide com-
plexionis. signum. quia nascitur iuxta
aquas. & quia germina populi ponuntur
in unguento populeon. cuius uirtus est
frigida. In contrarium quia populus est
arbor complexionis calide. signum fetor
siue ualidus odor cum acuitate que est
in eius germine & color citrinus in eo.
Hec questio querit nisi cuius complexi-
onis sit populus. & apparet ex 2° canon.
quod est complexionis calide & sicce. Inue-
nitur enim populus in duplici nomine
quia dicitur aurum romanum & nux romana

licet inueniatur aurum absolute. forsan
loquitur tunc de karabe ut diximus ibi
in 2°. igitur non debent eius folia poni in
camera febricitantium. Ad contraria
signa dicendum quod licet iuxta aquas nascatur
ut plurimum frigide herbe sicut sa-
lices tamen non semper hee frigide inue-
niuntur. possunt enim quandoque nasci calide
sicut acorus & herba que dicitur zinziber
caninum & pupilla oculi. i. sanationes &
multa alia similia. Ad 2^m dicendum
quod in populeon ponuntur illa germina
ad temperandum frigiditatem aliarum me-
dicinarum sicut in calidis medicinis ponitur
quandoque oppium ad temperandum illorum calorem.

Quidam uero uoluerunt arguere quod
unguentum populeon sit uirtus alicuius
calefactione. quia inuncto ex eo uentre
ut circa umbilicum prouocat sudorem ut
Nicholaus de eo scribit. **REGI-**
MEN. Hic ponit modum extinctionis
caloris acutarum per cibum. id est sciuisli. scilicet
ca^o de cibatione febricitantium. quod d. omnes
canones cibationis. & illuc recurre. Sed te-
nolente infrigidare ecce cibaria hic po-
nuntur. Considerandum quod licet isti
fructus sint prohibiti supra annum alius diebus
intentione habita ad maiorem. tamen conceduntur
propter extinctionis necessitatem que pre-
indicat ut supra diximus. eorum autem
lenificatio per actualem humiditatem la-
uatiuam est nota. & cum hoc etiam prouo-
cant lactuca cum aceto est ultima. non
debet intelligi ultima in lenificando quia
lactuca nec est siptica nec solutiu ut
2° canon. sed ultima. i. conueniens in re-
mittendo acuitatem caloris febricitantis
acute. Foca est potus factus ex aqua
ordei & aliis quandoque. ut quandoque misceatur panis
& aqua lactis siue casei. i. seru. & dogo
. i. lacte acetoso extracto butiro quia non
inflammatur. his potibus nos non utimur
tamen de summa eorum est potus dictus
sicera uel fuchalis uel ceruisia. & ideo
sunt multi modi istius potus qui dicitur
foca. & unum alium modum habes lib^o 3°
sen. prius. ca^o de canon. curatiois egritudi-
num cerebri in littera Gerardi extra.

ETSI ADEST. Dubitatur quomodo
succus granati retinetur uentre cum supra
ponat solutiuum in ca^o de cura fe. pu. in
generali. Dicendum quod succus granati

Acorn

Foca
Doon

Du

hic intelligitur uinum granatorum quod
infrigidat. sed quoniam dicit retentio. improprie loquitur. quia comparative respectu
cucumeris & melonis dictorum in quibus
est plus de lenificatione quoniam non est in
uinogranatorum. Vel dicendum quod prouocet
dourinam sipticat. sed quod prouocat lege
2° canon. & non dixit hoc de granato dulci
quia non sic infrigidat. Superius autem lo-
quebatur de granatis expressis & pul-
pis eorum in quibus uidetur aliqua uis
solutiua forsan comprimendo. & si sic esset
prohiberentur in principio se. sicut mi-
rabolani. licet forsan in illa expressione
granatorum cum pulpis non sit tanta pro-
fundatio ad uenas quanta est in mirabo-
lanis & tu considera. Aqua. i. succus
agreste. & mora. s. non complete matu-
ritatis de sceni. i. de illa extracta. limonis
non falsi. quia non sic infrigidat. quod dicit
de berberis & de aliis est notum. **EPI-
THIMA VERO.** Hic infrigidat cum
emplastro & epithimatis. & primo
ponit ex quibus fiunt. 2° ponit canon. ibi
2^a. Et embrocare & hec pars habet tres
primo ponit canon. in embroca^{ne} epatis
& sic intelligit cordis. 2° capitis. 3° ite-
rum epatis. ibi 2^a. Et quoniam illic. ibi 3^a & infra
epar. Considerandum quod sicut embro-
catio. i. epithimatio uel consimilis infri-
gidatio epatis rectificat urinam quia eius
infrigidatio peruenit ad uenas. Similiter
epithimatio cordis posset rectificare pul-
sum quia eius infrigidatio peruenit ad
arterias. dixit autem de epate quia colera
& materie acute eius uisitate. & de se
ibi multum congregant. **ET QUAN-
DO ILLIC CVM FEBRE.** Hic pro-
ponit dispoes in quibus non debemus
embrocare caput & in quibus debemus
& docet cognoscere. ibi 2^a. Et cognos-
citur. Considerandum quod si ante multa
repletionem in capite embroce. & similiter
inunctiones quibus queritur infrigida-
tio febris restringunt materias. & sunt
causa apostematōis. quare conuenienti-
us est uti aliquo resoluitiuo leui & apertio
pororum s^m quod dispo facit illud necessa-
rium quia s^m quod materia in capite est multa
uel pauca grossa uel subtilis fluxa tota
uel adhuc in fluxu & s^m quod in reliquo
toto corpore est repletio uel non oportet

diuersificare hoc apertiuum resoluitiuum
unde aliquando erimus contenti solo ua-
pore aque calide pure. & aliquando decoq-
m^{us} cum ea camomilla & aliquando alia. si uero
non fuerit. & quia non sit in capite specialiter
repletio & apparet in capite necessitas
extinguendi flammam capitis. administra-
tū de embrocis & epithimatis quod uis.

ET NOCIBILIOR. &. Quia
lac inuiscat & crustam facit. unde opilat
& retinet materias quarum querit eua-
poratio. Nos autem dissoluimus iam quoniam
de pone lactis ad caput super priam fen-
3^{am} libri. Considerandum quod uapor co-
lericus acutus posset esse multus. unde
licet inunctio cum oleo rosato uel ui-
uifrenario uel embroceo similis uir-
tutis conferret remouendo illius acuitatem
uel malitiam. tamen retinendo multitudinem
eius posset nocere. & ideo dixit fortasse
& iuuabit te quod diximus super fen. priam
3^{am} canon. ca^o de cura sode in febribus. &
ca^o. de cura sode per coitatem. **ET
COGNOSCITVR.** Quod hic
dicit est notum. & querat complemetum
huius scire infra ca^o de dolore capitis.

ET INFRIGIDA. Hic redit ad
canon. infrigidationis epatis ut compleat
sciam in illo. & 2° ponit canon. quedam.
ibi Et oportet. Considerandum quod
hora embrocationis epatis est duplex.
una electa & est quoniam materia est in uia reso-
lutionis imo iam euaporat. uerbi gratia
quia iam sudauit infirmus. Alia est co-
acta & est quoniam quicquid hora uidet necessitate
extinctionis fortis caloris quod prius elegi-
mus quod infirmum arescere. & ex his solui-
tur quod de qua medici frequenter garriunt
an in fe. pu. debeamus epithimare epar
& cor. cum infrigidatum ante sint facte
euacuationes. in hoc enim medici sese
mordent. Et dicendum quod non debent regere
epithimari. quia huius epithimata pro-
hibent euaporationem. si tamen distemperantia
caloris est multa de qua plus curamus
ne infirmus ab ea resoluatur uel fiat eti-
cus uel paretur ad ydropisim tunc epi-
thimamus quauis non precesserit euacua-
tio & quauis sit hora resolutionis materie
quia nocumentum quod sequitur ex hoc
est prolongatio sola. quod prius uolumus
quod uelimus infirmum mori. & utilitas aliquando

epithimatū frigidiorū est etiam mēū
calidarū subtiliū rificatio & digestio
scias h^o. **ET OPORTET** ā. Hic
cān. est notus. Reperiū aut duplex lra
Vna que dicit ppter uictoriaz. i. quia
uincūt & ledūt. Alia nō ppter uicto-
riam. i. nō expellit natura supfluitates
ad itestia abrasa & dolorosa nisi mltū
exuberent & uincant sicut hīs ulcera
uirge nō mingit nisi qñ multa quanti-
tate urine uincitur & mingit inuolū-
tarie. **ET QVANDOQVE.**
Hic infrigidat febriētes acutē p potus
medicinales. & est cān. i. continentis.
4° ca^o auc^{te} Philereti. & est sermo de
sirupo de papauere simplici. s. sine sab-
ba de quo eūti dormitū damus uncia
unā & mediā cū aqua frigida si nobis
uidetur.

Rememoratio accntium q̄ difficilia
sunt in febribus acutis.

OQVAMVR itaq̄ in
p̄mis. Post curā generalē
putriday & acutay & p^o
cān. cibatois in eis loq̄ de
remotone accntium que accidunt acu-
tis plus licet in aliis febribus possint
accidere. & q̄ accntia dicēda possunt
sequi plurimas febres imo omēs licet
plurima ex eis sequantur acutas. ideo
determinatō de cura accntiū ē quodā
modo cōis ad spēales curatōnes febriū
Gal. aut cum considerauit accntia esse
post febres posuit eay curas post illas
Et ex his soluunt multe qōes pueriles
quas hic qñq̄ excitauimus. Quot
aut sunt accntia tot partes habet. sunt
aut accntia que enumerat. 23. & incipit
a regimine rigoris & curam ponit. Et
primo ponit q̄s rigor est cui nō debet
intēdi. q̄a est rigor p^o sudorē & rigor
creticus. q̄a rigor cretic^o nec debilitat
nec aliud facit. sed de molestia u^l addi-
tione morbi imo cessat. & intellige de
cretica crisi q̄a nō habz praua accntia.
quāuis sit ad salutem. Sed dubitat^r
quia rigor post sudorē uidetur mal^o
ut dicit affo. 7° particule. in sudore ri-
gor mal^o. g^o debet regi q̄a parū durat
licet sit mal^o. Nos dicam^o q̄ rigor
de q^o hic loq̄tur Auic. nō est ille de q^o
loq̄tur affo. ypo. q̄a ille est in sudore &

est mal^o & indiget regimine. sed rigor
de quo loq̄tur hic Auic. est rigor fini-
to sudore. de quo loq̄tur infra fen. 2^a.
ca^o de narratione signorū bonorū cū
dicit. orripilatio accidens p^o euacua-
tione de signis est bonis. Quod autez
orripilatio posset dici rigor supra dixi-
m^o. **ET QVANDOQVE.** Hic
ponit regimen rigoris indigētis regie
siue curatione. & p̄io ponit leuē curā
q̄ competit leui ex eis: 2° fortiorē curā
que competit fortiori. ibi 2^a. In forti.

Considerandū q̄ in corporibus q̄-
busdam sensibilib^o multū rigor est ac-
cidēs molestū & sunt i eo tria molesta
qñq̄ quibusdā est fortis frigiditas. &
qñq̄ quibusdā est fortis concussio. &
qñq̄ quibusdā est malus sensus pūcti-
onis. fricatio aut & cooptura mouēdo
calidū ad extra qñ sedant ista. & qñq̄
oportet inungere cum oleis que dicit

IN FOR TI. Primo ponit modos
sedandi rigorem cum rebus ab extra.
2° cum rebus assumptis. ibi 2^a. Et oēs
medicines fortis puocatōis. P̄ia habet
rot quot pōit res ad hoc iuuātes. & nō
laboremus in diuisione sine aliis. quia
est rigor sine febre ut supra est scituz.
Schea quidā dicunt q̄ est sticados. alii
q̄ est spēs absinthii ut putat^r q̄ sit san-
donicū dictū ab illa uilla. ut Gal. 6. de
simplici medicia ca^o de abrotano in fie

Considerandū q̄ hec olea & ungnē
ta debet inungi ad spinam & loca que
plus rigore molestant^r. **ET omnes**
medicines fortis puocatōis. s. urine u^l
sudoris potate. & est notū. & est pars
in qua incipit ponere medicias q̄ int^o
sumūtur. & primo simplices. Dubi-
tatur quō concedit agaricū in p̄ncipio
proximi cū sit de medicinis solutiuis.
Item quō opiū facit sudare. Ad p^m
dicimus q̄ nō utimur agarico in quā-
titate q̄ soluat sed dam^o. vbi grā drag-
mā mediā. calefacit enī & subtiliat mās
grossas. & excitatio quā facit ad uomi-
tuz est utilis & pprie in p̄ncipio 4^{ane}

Ad 2^m dicendū q̄ opiū m per senō
facit sudare sed prouocando somnum.
uel remittendo pūctionez qua uirtus
terrebat^r ab euacuatōe. Vel dicenduz
q̄ hoc compositum ex agarico & opio

prouocat sudore; per agaricū & facit
somnia per opium. & alia. s. nocumēta q̄
sequi possunt ex uehementia rigoris.
ut uerbi grā sincopis. **DE COM**
POSITIS. Ponit medicinas cōpōitas
& primo alterantes. 2° cū hoc euacuā
tes. ibi 2^a. Et solutio. i. firmo erecto n̄
stante hoc fit ut uideamus si sit fortis
q̄a si esset debilis nō posset concedi me
dicina opiatā. uel fit ut pillule melius
descendant. Amideus est herba de qua
fit assa & uocaf silfium a quibusda; &
q̄ n̄q̄ uocaf sileleos ut 3° cañ. fen. 14^a
ca^o. de cura ydropisis in fine. & Rasis
in antidotario de medicinis ad caput.
Harmelis quidam dicūt q̄ est cicuta.
Alii q̄ est species rute. Alii q̄ est ruta
agressis. ut infra fen. 6^a. ca^o de cura mor
sus uiperarū. Considera autē in his
medicinis calidis imp̄ssiones subtrahendi
onis materie & calefactionis & extrac
tionis ad exteriora & obtusione sensus
per opium & fortasse. q. d. licet cib^{us} sit
prohibitus in aduentu rigoris. q̄nq̄ tñ
cogit nos necessitas. s. caus^{us} uirtutis cū
illo. **ET solutio.** Considerādum q̄
ista solutio uentris potest intelligi q̄
fiat sedato rigore & nō in actu rigoris
& est certum. & iste medicie sunt note
yera enim est multarū descriptionum
5° cañ. trac. 2°. & tu elige quaz uis s̄m
mā. Dyacitonitē solutiuū. 5°. cañ. scri
bit^{ur} trac. 3°. Diaphinicon etiam ibi scribi
tur. & a Mesue. & dicitur a finichio. i.
dactilo. Potest etiam intelligi q̄ dētur
ista solutina stante rigore & hoc esset
q̄n magnū imin^{us} piculū stāte & rigore
& nō eēt alia uia nisi mē euatō & fieret
hoc securius si non esset febris ut est
rigor qui nō calefit factus a flegmate
nitreo & ideo indiget forti medicina ut
sūt pillule fetide note & usuales & sūt
scripte 9°. Almanforis. ca^o de paralefi
Et considera q̄ si materie horū rigorū
essent in primis uenis & circa stōachū
& intestina. Vnde in illarū euacuatiōe
nō esset labor magnus usq̄ solutiōnū
dictorū ut yere dyacitonitē & dyafini
con esset magis cōueniens & nos non
habemus alia experta ad rigoris uehe
mentia nisi que hic scribūt^{ur}. Quidā
tero utūtur in eo potu eque uitis. s.

aque distillationis uini rubei 2^a.

Regimē sudoris supflui in febrib^{us}

PORTET ne sudor q̄m

2^a. Quia creticus etiam si

superfluit restringatur. si

eniz uirtus deficiat euacu

atio ē cohibēda & si nō tota exierit ha
bundantia ut Gal. dixit pri^o affo. Cū
autē erit necitas. s. restringēdi sudorē
q̄cumq̄ fuerit si supfluit & hoc est q̄
dicit. & p̄transit terminū dat igitur in
geniū in restringēdo sudorē p̄ euētatō
nē & cōcussione i aere frō. & ratō sumi
tur ab ay. p̄bleumatū 5°. 37. probleu^{te}
corp^{us} eiz nōstruz expirat quēdā uapo
rem q̄ circūstat & calefacit nos & aerē
& concussio sequens aerem innouat. p̄
cipit etiam q̄ nō abstergetur. nam tal^{is}
absterio est causa ut sudor magis ex
uberet cuius cām dat Ay. probleu. 2°.
p̄bleumate. 13°. Nam sudor remanens
non abstersus infrigidat & sicut opilat
poros & ideo prohibet sudorē. & p̄cipit
fieri inunctiones notas oleo ro. forti
. s. in hoc sicut est oleū ro. onfancinum
Nos autē iam iuuamentū inuenimus i
usu 20. nouelle danda de ea in die plu
ries in dñā quadam que post febrē cō
tinuā lentam sudauit diebus nouē cō
tinuo. alia que dicit nota sunt & causa
eorū 2^a.

**Regimen fluxus sanguinis nariū
superflui.**

PORTET VT p̄p̄erē

Primo facit hoc. 2° ponit

cañ. quēdā. ibi 2^a. Et q̄nq̄

Considerādū q̄ curat su

perfluū primo fricatōibus ad diuertē
duz. & uentos super latus. s. epatis nel
splēis qd seq̄. & q̄a si ex nare dextra
ponatur sup epar. & nos inuenim^{us} in
hoc iuuamentū & ponimus uentosas
magnas & est laudatū infra fen. 2^a. h^o
regimen loci. s. naris ponēdo que ad h^o
precipiuntur fen. 5^a. 3ª cañ. & fortasse
possibile est tibi. s. ut infrigides. s. loca
capitis uel loca ypocūdrion^{is} & hoc eēt
regimē illius loci. & non ponas uēto
sas desuper. q̄ 2ª exponit pri^o. i. quīs
super loca ypocūdrion^{is} nō ponas uen
tosas sed solū illa loca infrigides & t̄pel
sanguinē. & sic poterit curari fluxus.

& si uoluit hoc fuit q̃a suspect⁹ erat de
nocumēto splenis uel epatis si illuc tra
hūtur materie. 2° mō potest exponi
q̃ phibeat uētoſas poni deſup. ſ. circa
ptes capiris uel colli q̃a trahūt ſurſu
materias ab infra ad caput. Et q̃n nō ē
phibens hoc. ſ. catarrus uel ſuperflu⁹
ſanguis qui eſſet actu in parte unde in
frigidaſio capitis nocet i fluxu ſangui
nis nariū. ut Gaſ. dixit 5°. de ingenio
ſanitat̄is 6° ca^o. Considerandum q̃
4^a de melācolia ſanguinea. ſ. ſangui
ni mixta uel cōformi pōt curari fluxu
ſanguinis ex nare ſiniſtra. p̃pterea q̃a
reſpicit magis ſplenem. Scimus patrē
noſtrū curaſſe quēdam a fluxu tali ſu
perfluū cum potu uini: coopertura pā
norum & puocatōne ſudoris. Hec tñ
cura non debet temptari niſi p uirum
bone extimationis qualē credimus eū
 fuiſſe.

Regimen uomitus qui accidit eis.

RETICVS ITERVM

c non abſcindaſ. Primo pre
mittendo qui non debent
curari. primo ponit q̃ddaz
cōe regimē. 2° ſpēale. ibi 2^a. & ſi hūor
p̃mū dictū uerificaſ ex hoc q̃ uomit⁹
curat uomitū & fluxus fluxum ut 3°
cañ. ſen. 16^a ca^o de cura colice. Conſi
derandū q̃ ſi materia eſt conueniēter
habilis eductioni ſufficit ad cōplēmētū
eductionis per uomitū ſirup⁹ acetos⁹
ſimplex cum aqua calida ut notū eſt.
Si aut materia eſt groſſa indigens for
tiori diuiſione & ſubtiliaſiōe tūc dareſ
ſirupus acetos⁹ cū ſeminib⁹ aniſi ſen.
& ſimiliū. Et conſidera q̃ illa eſt cura
nauſee circa que nō ceſſat p̃pter mām
que debet expelli uomitu. ET SI.
Hec eſt 2^a pars & diuiditur in q̃ttuor
primo ponit curam q̃n eſt humor inbi
bitus & grōſſus. 2° q̃n inbibitus non
groſſ⁹. 3° q̃n nō eſt inbibitus. 4° ſpēalr
ponit regimē colerici & melācolici vo
mitus. ibi 2^a. Et ſi eſt. ibi 3^a. Et nō inbi
bitus. ibi 4^a. Et q̃n. Considerandū
primo circa primā partē q̃ iſte humor
inbibit⁹ groſſus poteſt eſſe de natura
ſlegmatis & de natura colere. ut pluri
mū hii enī duo humores exuberant
in ſtomacho. tñ plus uidetnr conferre

quādo materia eſt ſlegmatica yera &
aloes. ſaltem quia nō eſt ſuſpicio de no
cumento calefactōis. Dicit aut aloes
& yera q̃a ambo ſimul. ſolū enī aloes
nō ſufficit in eductiōe groſſorū hūorū
ſed oportet uigorare illud cū ſpēbus
aleſangineis que ſunt in yera. & ideo
yera per aloē illos euacuat ut itellexi
mus. 7° te^{ce}. & 6°. de regimē ſanitat̄is.
& ex caplis de aloē. Sztu dices q̃re
dixit aloes cum ſufficeret dicere yera
quia in yera ingredif aloes. Dicēdū
q̃ hoc dixit ut notabilis quantitas ſit
aloes & yere p̃miſit aloes ut ſit multū
eius dominiū. ſed q̃n humor nō eſt in
bibitus quāuis ſit groſſus nō requiriſ
tñ dominiū aloes. & ideo dixit yera &
aloes poſſponēs aloem quantitas autē
dominiū aloē. uel diminutōis ſ^m hūorū
diſpōem meſuratur extimatiua me^{ci}
per has aut yeras intellige yera 3 Gaſ.
& illas quas uocat cōitatis nel uniuer
ſitat̄is libro 5°. dixit aut fortaiſſe. quia
poſſibile eſt cū aliquo leuiori duci. ut
cum aqua mellis uel oximelle. ET
SI EST. Hic ponit curaz q̃n humor ē
inbibitus nō groſſus. Considerandū
q̃ iſte humor eſt intelligend⁹ coleric⁹
quia plurimū eſt talis. q̃nq̃ tamē poſſz
eſſe aliquod ſlegma ſubtile inbibitū
Intēdit g² Auic. ad duo. primo ad illi⁹
humoris eductionem & hoc ſit per vo
mitum puocatum ſup ſirupo acetoso
dato cum aqua calida ut lauet & apiat
poros & nō conſtringat & q̃a humor
eſt ſubtilis ſeqtur in euacuatione. 2°
intendendū eſt ad equatōem ip̄ius hu
moris uel ip̄ius ſtomachi & hec equa^o
ſi eſt humor colericus eſt inſfrigidaſiō
& cōfortatio ſtomachi p² euacuatōez
ne amplius recipiat. & hoc ſit cū aqua
.i. ſucco granatorū. ſ. acetosorū iterata
ſi expedit. Si aut fuerit ſlegmatic⁹ ſi
rupus de menta cum granis. & de hoc
deſcriptionē bonā lege a Meſue in an
tidotario. & ego illo uxor & iueni uti
litatem in mēbus tam colericis q̃ ſleg
maticis. & fortaiſſe iſfrigidaſiō. ſ. ab ex
tra. uel pot⁹ retū frigidaſiū. uerbi grā
frigide aque q̃n eſſet aliqua colera ſub
tilis feruens. unde quidā ſtomatici cu
rati ſunt potu illius. ut 3° cañ. ſen. 13^a.

ca^o de debilitate stōachi. ET NON
OPORTET. Considerandū q̄ illa
stiptica nocent maxime quādo interi⁹
assumūtur in caū predicto q̄a claudūt
poros stomachi. & magis inbibunt &
impinguāt materiā in stomachū. & iō
si non esset inbibita confortādo stoma
chum iuuaret ad euacuatōem. & dix^t
fortasse. q̄a possibile est nō sic trīgere.
Si aut̄ ista stīp^{ca} emplastrē ab extra
nō sic est suspicādū de eorū nocūto
īmo possibile est q̄ premant illas mās
in fundum stomachi. & possibile est q̄
simul constringant illam in partes sto
machi. indiget g^o hac consideratione.
Dynus aut̄ super 4^a p̄mi ca^o. 23° istuz
textū absolute uidet̄ adaptare ad ea q̄
sumuntur interitis si quis considerat.

ET QUANDO. Hic cañ. uidet̄
dare intelligere q̄ humore exñte cole
rico nō inbibito stiptica quibus utiur⁹
sunt pprie in forā emplastri. nā nullaz
suspiciōem faciunt de inbibitiōe q̄a stīp
tica sumpta interius q̄uis humor non
esset inbibitus possunt facere illud in
bibī uino aut aceto. hoc ē s. q̄ materie
requirūt infrigidationē per acetū aut
stomachi cōfortatōez per uinū. ET
ADVOMITVM. Iste cañ. est pōit⁹
primol^o fen. 4° ca^o. de regulis uomit⁹
& li^o 3° fen. 13^a. de cura malarū cōplexi
onum stomachi cum materia & opila
tōnū eius. Dynus super x^a fen. primi
cañ. imagiatur q̄ ista colera nigra sit
adusta. Acetum aut̄ cōfortat stōachū
sui stipticitate. etiaz est exiccatiuū &
subtriliatiuū & r̄pugnat calidit⁹ extra
nee. debz aut̄ poni cū spōgia q̄a min⁹
grauat. & debet poni actu calidū. Nos
dicamus q̄ in hoc cañ. nunq̄ dedimus
magnā fidem & experiri uolum⁹ hoc
& q̄nq̄ inuenimus utile etiam in melā
colia fetali. & posuim⁹ si l̄rū cū accoto
acuto actu fortiter calefacto. sed quia
alia remedia nota utiliora sunt. ideo di
misimus usuz eius & forsan hoc idem
intellexit Auic. cum dixit q̄ si necessa
rium. & uidetur q̄ hoc remediū sit ad
illum uomitū retinendum & sine du
bio acetū est potēs in hoc.

Regimen flus uentris qui accidit
eis.

AMSINGVIAR. Iter.

Remittit nos ad 3^m libru³

n fen. 16^a. & ad p̄mū fen. 4^a.

Almes est legumen dictū

pise uel robilie & apd̄ alios fasceoli alii
q̄ ē qddā legumē apd̄ saracenos & iue
nitur a lesuali pro grīsomila. & de eo
inuenitur ca^m 2° cañ. & dicitur meysē
& in sūma nō apparet qd̄ sit torrefcī
q̄a addit stipticitatē sūdāf aqua ut si t
residuū magis stipticū.

Regimen sitis eorū supflue.

PORTET VT INVN

GATVR. Dubitatur

o quomō d̄feret infrigidatō

ista in siti. Dicendū q̄

capitē ifrigidato infrigidat̄ cs stōachi
cōitate neruorū & ppter capitis inflā
mationē stomacho cōicatā posset sitis
causari. Si nō fuerit qd̄ phibeat ut re
pletio superflua uel catarrus ut supra
dixim⁹ lactuce nig^e. i. uirides obscure
q̄a est frigidior & humidior. uel nigre
.s. in semine q̄a semen earum sit nigrū
est enim frigid⁹ sicut papauer. Almo
losat est nomē cōe rerum acetosarum.
Simon tñ uult q̄ sint tamadari. & l̄ra
dicit sic stare almosat. ET SITIS.
Dubitat̄ quō sitis sit a frigore cuz ipa
sit appetit⁹ frigidi & humidi. Ampli⁹
quō sit im factam a calore abscondunt
uigilie cū uigilie inflāmēt. Dicūt
quidā q̄ frigus facit sitim q̄a cōgelat
humidū. unde nō pōt fieri humectatō
& ex hoc calidū intenditur & sic sitis.
Calor igitur q̄a eliquat illud humidū
tollit illam sitim. Dicunt etiā q̄ ui
gilie supflue ppter supflua resoluem
infrigidant. & ideo tollunt sitim scām
calore. Isti sermones sunt tam rudes
q̄ nō merētur impugnari. Nos dici
mus primo q̄ iste est sermo ypo. 4° li^o
epidimiarū. sicut in uigilando sitis in
supficie somnus est medicamētū eius
uero ex somno erectio. Hui⁹ dicti cāz
dat 3to alexandrinus ibidem. & dicit
ibidē q̄ uigilando multotiēs os & gut
tur exiccatur & sit sitis in superficie. i.
moderata & superficialis & nō sit sitis
ex caliditate & exiccatiōe oris stōachi
aut pulmonis. & istaz sitim supficiale
remouet somn⁹. q̄a in sōno sit huēctā^o

mēbrorū. & est tam levis ista sitis q̄
solū gargarisma illā remouet. In som-
no autē multotiens fit sitis. quia fumi
calidi ascendunt ad supiora. uerbi grā
ad os & fauces & faciūt sitim & hanc
sitim tollit erectio. i. q̄ patiens surgat
& erigat se a somno & uigilet q̄a fumi
ad superficiem euaporāt. Alia est
nostra expō quā scripsim⁹ 13.3^u. & est
q̄ sermo Auic. est de caliditate uel fri-
giditye ciborū uel potuū. fit enī sitis
a cibis frigidis. indigestis siue sint fri-
gidi in natura siue nō cuz indigesta ci-
baria possint frigida dici quia digesta
sunt calida quia digestio est a calido.
cum igitur per indigestionē ciborū fit
sitis somn⁹ aufert illā cōplēdo digōem
& est ista sitis d̄ qua loquitur affo. ppo.
5^e particule. Quibuscūq̄ desiderium
noctu bibere si super dormierit bonū
est. Facit autē indigestio sitim propter
uapores & partes cibi qui licet sint fri-
gidi priuatōe calidi nālīs tñ inflāmanf
& calefiūt a calore accntali. Et ex hoc
cessat p^m ar^m. sitis autē a calore fit a ci-
bis calidis quorū uapores retēti circa
stomachū & loca gule faciunt sitim &
confert in hoc uigilia euaporando licz
qñ q̄ nō sufficiat sed oportet illorū ca-
lidityē & siccitatem potu extingui. &
hanc expōez Dynus intellexit.

De pfunditate somni q̄ accidit eis.

PORTET VT RE-

o MOVEANTVR. Fa-

bula est narratio cōposita

ex mutabilib⁹ & & ipossi-

bilibus. & in hō distinguit ab historia
et ideo dix^t in his similib⁹ q̄a historiis
que etiā similanf fabulis in forma nar-
ratōis per uoces q̄a uocando siue alte
loquendo dicūtur. Sed dubitat q̄a
fabule faciunt dormire ut appet & po-
nerur statim ab Auic. Dicendū q̄
narratōes fabulose & historiales qñq̄
faciūt dormire quosdā & quosdā qñq̄
faciūt uigilar sic appz i lectura i libris
Quidā enim statim cū incipiūt legere
statim dormiūt. & quidā uolētes dor-
mire incipiunt legere & uigilant. ut in-
telligif ab Ar. pble. 18° pbleūate p^o.
& 7° pbleu. Causa autē in hac diuersi-
tate est qñq̄ ex parte nē legentib⁹ uel

audientiū. & h^o ē du². p^o q̄a q̄daz sunt
habētes in cerebro aliquas humidit^{es}
crudas flegmaticas uel melancolicas
frigiditas aptas euaporationi & uētosa-
tioni. Cum igit uigilent nō cogitātes
calor extra distractus nō facit euapora-
re illas materias. Cum igit² legendo uel
audiendo fabulas fit motus in spiritu
& calore uētriculorū cerebri fit euapo-
ratio illorū hūorū & spiritūū igrossa^o
& fit somnus q̄a spūs ex h^o ifrigidaf
& fit ineptus expansioni ad extra que
necessaria est in uigiliis & ecōtra si ali-
quis haberet materias alias colericas
acutas aptas euaporare per motū scūz
in cerebro in actu cogitatōis tñc icipi-
ens legere uel audire magis fiet uigil

2° hoc accidit ppter diuersitatez in
intellectu. i. cogitatu. hoīes enī qui
sunt mali intellect⁹ uel si sint boni qñ
nō intelligūt cū incipiūt legere super
libro sunt pni ad somnū. & similf cuz
audiunt historias & fabulas quas nō
intelligunt. Et causa est p^{ri}mo q̄a cū
nō intelligunt tristātur & tristitia est
causa ifrigidatōis & retractōis caloris
ad interiora & talis dispō est dispōitio
caloris in somno. 2ª causa est quia in
istis fit duplex motus sicut in quolibz
actu intelligendi. unus est spiritualis
qui est cogitatio. alter est corporalis q̄
est motus uaporū & humiditatū sub-
tilium per partes capitis quax motus
fit cum fit motus spiritūū in actu co-
gitatōis. de quo motu an sit localis &
quomō fit disputamus fen. p^{ma} tertiū.
Cum g^o homo est obtusi intellect⁹ de-
ficit motus spūalis. & tñc uapores illi
& hūiditates more ingrossant & molli-
ficāt spūs & sic homo dormit & cessāt
tunc spiritus a suo motu & quiescunt
Homines autē boni & acuti intellect⁹
cum legunt uel audiūt aliqua que bñ
intelligunt propter letitiam uigilant
Cognoscūt enī se esse in dispōe in qua
debēt esse s^m naturā. & s^m nāz homo
se habēs uigilat ut ibidē Ar. Ampli⁹
motus spūalis cogitatiue est causa q̄
spiritus sit in motu & non uincatur a
uaporib⁹ motis sicut uincif in homie
ebetis intellectus. Considerādū tñ
q̄ per accidens homo grossi intellectus

quod legere incipiens aut incipiens audire
uigilat. nam quis tristetur quia non intel-
ligit utitur tamen conatu timens uituperium
& in hoc sollicitas solitudine que est
cum tristitia de futuro. scilicet uitupio sibi
sequendo si ignorat & honore si sciat.
& talis tristitia facit uigilare sicut tristi-
tia de preterito facit dormire. ut intelligitur
primo canon. fen. 2^a. illo ca^o. omnia autem accenduntur
in terra exteriori. Et si tu bene consideras
iste homo non est eberis intellectus in hoc
imo boni intellectus in hoc quod distinguit
futurum honorem & uituperium possibiliter
sequi & est quidam actus prudentie. sed
est eberis in illo quod non intelligit. ubi gra-
tia non capit demonstrationem quod omnis trian-
gulus habet tres angulos equales duobus
rectis. Sicut homo subtilis intellectus
audiens aut legens quod ex hoc prouoca-
tur ad somnum propter duo. quia habet iam
finem quia intellexit. & ideo quiescit.
2° quia propter discursus in multa intelli-
gibilia est possibile quod fiat multa spirituum
resolutio & sic queritur somnus ad illo-
rum restauracionem. hoc tamen non erit statim
cum incipiet legere uel audire. Causa
autem diuersitatis huius ex parte fabularum
uel historiarum uel aliarum rerum scilicet
que leguntur in fabulis & historiis est
manifesta plus. nam si narratio siue fa-
bula siue lectio sit uniformis tamen in modo
preferendi quod in eo quod significat prouocat
somnia sicut facit somnus uniformis.
& causa est quia in isto est dispositio quedam
similis quieti & priuatio sollicitudinis
unde pronus est ad somnum ex hoc. & si
consideras sit in eo dispositio quedam similis
pigritie. Sed si fabula uel historia sit
difformis tamen in uoce ut modo alio modo
plane loquatur fabulas quod in significato.
quia sint in fabula uel historia aliqua in-
citantia iram & aliqua aliquam incitantia
risum & aliquam incitantia compassionem.
tunc homo distrahitur in alia modo ad
unum modo ad reliquum. & ex hoc stat
uigilans & talis fabulatio posset esse pro
accus causa somni quia in multa atten-
tatione ad has fabulas diuertentes modo
ad iram modo ad misericordiam modo ad leti-
tiam posset fieri fatigatio & spirituum
resolutio unde queretur somnus. Ista autem
de causa bene considera quia ualent ad intelligendum

predicta pleumata. An non minus quod
dicta conciliatoris. Ex his cessant con-
traria. fabule enim possunt uigilantem
prouocare ad somnum & dormientem ex-
citare. ligentur postquam sunt ulcera uel alia
lesio. colerium subtile. id est acutum longum. &
facimus illud fieri nos ex puluere pere-
 & pauco agarico & melle & quod ali-
quid ponimus salis gume & cologuntide
si expedit. & in hora queris. scilicet porisimi uel
exacerbationis & assiduitatis. scilicet fe. Et
uult per hoc Auicenna quod non sis debilis in
mente timendo coliria uti statim porisimo
Aliiter exponitur. fuit iam. id est assidue
usus colirii. & uentosetur. id est sine sca-
rificatione uel cum si apparet necessitas
& sit ad diuersionem materiarum uaporo-
sarum a capite. id est.

De gravitate capitis eorum.

PORTET UT ALIE

o NETVR. Hec gravitas

signat magis repletionalem.

quare nocent quod poros opi-

lant & euaporacionem prohibent. ut est
emulsio lactis. applicas enim lac poris
& quod incolas. tamen ab Haliabate 3° praece-
de cura accenditur. potest etiam alia causa
sumi. Credit enim quod lac nocet multa
ex parte materia quia in eo est fortis disso-
lutio materie. id est comotio & eliquatio
& non euacuatio. Sed dubitas quia primum
negat embrocis postea concedit. Di-
cendum quod primo negat embrocis frigidam
& humidam uel quodcumque opilatiuum sicut
ex decoctione uiu. capiti papaueris. id est.
sed postea concedit embrocis apertiuam
pororum ut ex camomilla & absterisioe
ut ex fursure. uiuolae autem ponuntur ad te-
perandum calorem & non de principali intem-
tione. alia patent. id est.

De inquietudine habentium febres
& aliorum.

LFACERE OLEVUM

VIOLARVM. Hic po-

o nit curam inquietudinis &

est cura uigiliarum superflua-

rum. & primum ponit multa remedia inducentia
somnia. 2° ponit curam specialis modi
uigiliarum. ibi 2^a. Et cum 3. prima pars habet
tot quot ponit modos medicinarum
stupefacientium. ut opium uel iusquantiu.
Quidam dicunt quod est huius aque uallius

& hoc idem est q^d nentifar. Alii dicūt q^d est opium. Alii q^d sunt qdam dacti imaturi. aspergunt aut si i aqua dissol uentur. sciuisi 3° cañ. fen. p^a. & supra i ca^o de re^{ne} acu. sunt scira. s. in quibus dispoñibus possunt administrari si nō fuerit qd phibeat. sic^t materia grossa constricta in pectore. **DEINDE.** Hoc regimen precipit Auic. 3° fen. 13^a de cau appetitus. Huius aut causa est quia ex omnibus istis fit fatiga^o qdaz s^m cōem sensu. subito aut cessante cā hoc faciente sensus mouētur ad interi ora & fit somnus. hoc aut remediū est timorolum & nos uoluim⁹ obmittēre ne uulgares contra nos loquātur si nō sequam⁹ finē. & cum inuenit quia ista phibent respoem materie. & ideo in quiete porisimi magis ueniunt. & cū materie false sunt grosse & flegmatice & acure. & ideo ad illarū subtiliatōez & respoem & cōfert sisimbriū & mel lilotū & allachoez. sed ad remittendū acuitatē cōfert papauer & ad somnu inducēdū. allachoen est matricaria s^m Simonez. Auic. uero 3° cañ. fen. 16^a. ca^o de cura excoariōis intestinorū credit q^d sit pes corui. Alii credūt q^d s^t cotula fetida.

De dolore uētris qui accidit eis.

IT EX EFFUSIONE

F COLERE. Cōsiderādū

q^d m^{pte} sunt cause doloris

stomachi preter has quas

ponit. A. 3° cañ. fen. 13^a. trac. 2° p^{rio} ca^o. sed causa quā pōit hic Auic. in febrib⁹ acutis multū accidit. Cōsiderādū etiam q^d ista cura quā hic ponit est p^{re} uisua quia defendit stomachū a recep tione colere per sirupū de malis. s. gra natis u^p citroniis. sed si colera eēt in sto macho oporteret illam euacuari. p^{mo} cū uomitu. Res aut cum quibus p^{for} tamus stomachū ab extra sunt oleum ro. onfancinū & uinum citroniorū. & qñq⁹ addimus masticiū & absinthiu⁹ oleu⁹. Attende aut q^d in nostra patria plurimū dolores stomachi in febribus sunt repletionales & uentoli propter ingluuiē hoīum. & ideo cu⁹ aliis cōib⁹ curamus que nota sunt.

De aspirate lingue eorum.

N ESSENTIA QVI DAM VISCOSITA

tis. Aspitas lingue qdam est que nō est aliud q^d limo

stras. & hāc absterit frigidō cū ligno brusci u^p salicis & mollificat & abster git & cum aliis notis. Quedaz aspitas est siccitas & illa humectatur. nucleos prunorū. i. prunis. nos aut sicca pru na mollificam⁹ in sirupo iuleb s^m doc trinam aliab. & facimus illas tenere in ore. & comedere etiā alios nucleos po morū. sale x. i. candi apud nos. Cō siderādū q^d puluinaia multū calefaci unt. etiam qñq⁹ male cu⁹ eis multipli catis situat caput. & fit mal⁹ hanelitus & ideo exiccant linguā Resupinatō & est exiccans. p^{mo} q^a sup^{fl}uitates q^a p nasum debēt repelli uadūt ad guttur & linguā & ibi exiccāt & possunt etiā ledere hanelitū. 2° quia calefaciūt ex h^o renes. 3° q^a fit hanelit⁹ difficilis ex ipō situ uacendi alia patent.

De sternutatōe assidua que accidit eis.

VANDOQVE magni

ficatur nocumentū. P^{rio}

ponit nocumēta q^a ex ster

nutatione pueniūt. & sūt

tria. unū est repletio capitis q^a tali motu trahūt illuc mē lic⁹ qñq⁹ digesta materia. & in fine faciūt ad materierū capitis euacuatiōem. ut 3° cañ. fen. 5. & in 2° 2° p^{no}sticorū. super illo uerbo Si sternutatio x. 2^m nocumentū est debilitas ppter superfluū malū motū und sternutatio est pua epi^a ut 3° cañ. fen p^a. 3^m nocumētū est exit⁹ sangui nis nariū qui potest esse nō in suo rpe & in egritudine in qua non conuenit.

QVARE OPORTET. Hic 2° ponit regimen. Et cōsiderādū q^d hec sternutatio ut plurimū fit ex malis ua poribus acutis ad caput ascendētib⁹ & ideo cura sternutatōis est cōphensa in 4° intentōibus. Vna est diuersio eorū a capite & fit hec fricatōib⁹. Alia ē^lcoz⁹ resolutio et fit a positiōe puluina riorū calefactorū. 3^a est remissio acui tatis eorū & fit cū reb⁹ hūectantibus 4^a est sedatō sens⁹ & fit somno & odo re sauih. licet hoc totum possit itelligi

sub intentione remissionis acuitatis. Fricetur. fricatio fit ad resoluendum vapores illos. & ideo offert fricatio circa oculos ut A. p. pbleumarum. 34°. 2° pbleumate. licet ipse aliam det causam quam tu lege. & ista potest in aliam reduci. fricetur palata ut aliqua flegmata ad colatorium educantur tendantur. i. fricetur. uel. i. trahantur & hincinde commoueantur. promantur extrema. scilicet. cum forti fricatione. fundas in aures. ut. ut camomillinum ad resolutionem illorum vaporum. & hec omnia conferunt si sternutatio esset ab aliqua infrigidatione. humectetur lacerti. i. inungantur uel embrocetur. & hoc ut vapores per cutem resoluantur. uel sit propter occultum malum notum quod eis coicat in sternutatione cum sit epistima parua non excitetur a somno.

Contra quia statim ponit quod minuat a somno. Quidam dicunt non excitentur a somno eis conuenienti & minuant a somno superfluo. Alii dicunt non excitentur a somno subito non tamen permittantur dormire quia somnus retinet euaporationem. Alii quod somnus confert sedando acuitatem uaporum & sensationem & ideo non excitentur sed somnus nocet retinendo illos & ideo minuat a somno. quod autem sit siendum sit in tua extirpatione minuat a puluere & somno uel sono. & olfaciant sauium & est ordeum imaturum torrefactum quod confortat cerebrum reprimendo acuitatem illorum uaporum unde Simon de eodem dicit quod reprimat coleram. Iurum aliois est species luti sicut lutum sigillatum uel armenium. Spongia ista resoluit illos vapores sed luta sedant illos.

De dolore capitis qui accidit eis.

IGA EXTREMITA-

I TES. Hoc accensum multum euenit in febribus & multotiens & secundum multum curat

ad se diuertit & fit plurimum ex uaporibus ascendentibus caput. & primo ponit causam. magis generale & intendit in eo ad diuersionem per ligaturas & fricationes & coliria. 2° intendit ad confortationem capitis ne recipiat. & hoc cum infrigidantibus notis. ut oleo rosato uiolato uel similibus & embroca ex decoctione res. uic. x. & est illud quod coiter utimur

nisi fuerit quod prohibeat ut tussis uel coriza & 3° intendit partim ad resolutionem & partim ad repercussionem cum camomilla quod mollificat siue lenit materiam. Quoniam enim lenificatio. i. mollificatio est quod aperit & dilatat poros membri ut diximus super 2° causam. & forsan quod Auic. intendit per hoc ad stupefactionem papauer & camomilla posuit ad remouendum eorum nocumentum. ut 3° causam. fen. 3^a causa de causam. curatiois egritudinum cerebri

Dubitatur utrum febriente aliquo dolente uehementer in capite & cum hoc tussiente & corizante per nares possim a principio ponere olea ad caput & uti embrocis frigidis in potestate. ut ille quas Auic. ponit. Videtur quod sic quia iste posset fieri freneticus imo esset principium eius aliquis ille dolor. In contrarium Auic. hic & supra de regi. acu. solidi medicorum multos permittunt conueniunt ad frenesim dolentes in capite & tussientes nolentes subuenire cum localibus repercussionibus. Nos dicamus quod tussis posset esse propter malam complexionem calidam & siccam ex febre. & hoc non prohibebit usum illorum infrigidantium ad caput. Vel posset esse ex materia cadente a capite ad pectus & gulam. cuius etiam pars per nasum potest pelli. & erit tussis & coriza. & talis tussis in duobus causis prohibet usum illorum infrigidantium & humectantium ad caput. Vnde causa est si timor de gula & pulmone sit maior quam timor de dolore capitis. & nos subtiliter declarauimus. hoc libro 3° fen. 3^a. causa de generalibus causam. curatiois. quare illic accipias Alius causa est si ista sunt signa multe materie stantis in capite replentis illud in quo casu non indigemus medicinis opilantibus poros nec repercussionibus imo dilatantibus poros. si non dubitas de ulteriori tractu materierum. oportet & cum fricationibus & subtractionibus & euacuationibus intendere in hoc casu stare tussi & catarro & coriza. Auic. prohibet usum humectantium & infrigidantium si quis considerat illa que dixit supra & hic. Igitur potest esse causa in qua homo dolet caput & tussit de materia que a capite cadit & tamen necessarium erit uti illis infrigidantibus ad caput & hoc erit

quā aliqua materia erit in prin^o fluxus
ad caput & cum hoc aliqd de materia
distillet per colatoriu³ & facit tussim.
vbi grā. aliquis febricitās incipit fieri
litargicis. unde incipit cu³ grauitate
aliqua capitis & somno. & possibile est
pro tūc q^d aliquod retima eliquetur &
tussiat. & nō dubitemus ex h^o de aliq^o
nocumento gule u^l pulmonis. dico q^d
necessariū est incipere cu³ oleo rosato
ad caput precipit^r enim generat^r in pⁿ
cipio litargie repercussio ut 3° cañ. fen
p^{ma}. & .13. te^{ce}. Alius casus est q^d mltū
euenit de facto. & est q^d aliquis incipit
fieri uera frenesi frenetic⁹ in febre cō
rinua colerica unde incipit dolor capitis
& in pⁿcipio fluxus materie colerice
ad cerebrū aliq^{ue} hūiditates flegma
tice incipiūt dissolui & eliq^ri ut statim
inchoante frenesi incipit tussire. dico
q^d fatuū est nō succurrere illi pⁿcipio
frenesis cum repercussio ad caput.
h^o tñ indiget medico exercitato mltū
qui sciat distinguere inter tussis reple
tionalem que cōtingenter posset iūgi
principio litargie & frenesis & cū hoc
sciat mēsurare periculū qd iⁿ illa tussi
de lesiōe pulmonis aut gutturis si est
compar u^l minoris periculi q^d est in do
lore capitis. Et nos dedimus uias pro
pinquas hūic iudicio extatiuo. Scias
g² hec. ET NON. Considerandū
q^d lac sua actuali humiditate i uirtute
facta debili remittit acuitatē & mordi
catōem uaporum fumosorū. s. calidiorū
& siccorū acutorū. & ideo eius appo
sicio ad caput est somnifera cū debite
fit. g^o in duobus casibus prohibetur.
Primo si est materia humida inducens
somnia. 2° si materia indiget euapora
tione & resōne. opilando enīz poros
retinēz illam. quare cōuenientior hora
applicationis eius ad caput est in q^uete
uel cessatōne febris. Alia b. uō 3° prac.
ca^o de medela uigiliarū dixit q^d i lacte
est dissolutio fortis. & cū inuenit māz
.s. multaz in quātitate dissoluit & disp
git. Tu autē intellige q^d illa dissolu^o
nō solū ē per uirtutem lactis in se. sed
ppter pororū opilatōem & nocumēta
que ex hoc sequūtur. Si autē. i. si casus
est in quo cōpetat lac capiti applicatū

uerbi grā. q^{ia} sunt uapores fumosi tūc
si uirtus est fortis applicet lac capnūz
si debilis humanūz. & est s^mo sumpt⁹
a Serapione p^o. p^a. & nos istū s^monez
declarauimus s^m uidere meū sup p^a.
fen. 3ⁱ cañ. licet quidā dicant q^d lac hu
manūz quia nobis cōforme uel cōformi⁹
concedit p^l uirtute exn^{te} debili. al^r
tamen nos intelligimus. Hec reliqua
sunt nota s^c.

De tussi eorum.

VSSIS PLVRIMVM
ACCIDIT EIS. Hoc
ca^m est notūz. & cōplemē
tum eius quere 3° cañ. fen
decima. medull^l fructuū. ut cucurbite
uel seminis citoniorū. oleo ro. puro. i.
sine sale.

De destructione appetitus eorum.

VANDOQVE EST
CAVSA EIVS. Hic p^o
q^d ponit curam s^m omne³ di
uersitatē. 2° ponit eam ad
excitandū appetitū. ibi Et oportz. Cā
destructionis appetitus possz ēē hūor
in stomacho. & cura est illi⁹ euacuato
nota. & possz ēē debilitas mēb^rorū u^l
epatis uel stomachi. & cura est amo tō
cē eius. Et hec omnia dcā hic sunt dimi
nuta & indigent complemēto fen. 13^a.
3¹¹. cañ. ca^o de destructione appetitus.
Aut acetosam. Dubitatur quia ille
deberet ēē maioris appetitus. acetosa
enim excitant appetitum. ut colz. 3°.

Dicitur q^d acetosa a prin^o actionis
acuūt appetitū sed cōtinuando actōez
destruūt. q^{ia} imoderata q^litas destruit
actum p^prie uirtutis. Alii dicūt q^d
acetosa possunt habere aliā qualitatez
corruptā ppter quaz destruūt appeti
tūz. & omnia hec dcā sunt bona. Nos
autē in cōplemento nostri tractatus de
appetitu declarauim⁹ q^d unus humor
mutatione loci pōt destruere appetitū
& itēdere illū. ET OPORTET.
Hic excitat appetitum & hoc p^portio
nabile elcūarium pertinens febribus
confortatiuū appetitus est dyacitoni
ten p^prie cum zuccaro & p^prie sine
spēbus. reliqua sunt nota. Nos autē
decoquimus citonia aut pira in aceto
uel aq^u & aceto & terim⁹ illa & addim⁹

rosas & mirtos & quicquid calamentum &
quicquid alia secundum nostrum iudicium & applica-
mus stomacho. & confert & in fluxu.
& recordare eitis quod dicitur Auic. 3° can.
fen. 13^a. in causa de destructione appetitus.
quod febricitanti reddit quicquid appetit cum
assumptione panis infusi in aqua frigida.

De bolismo eorum.

PORTET UT curetur

o Bolismus est fames me-
brorum cum stomachi sa-
cietate. Licet posset fieri a

frigidityte aeris. ut Auic. 3°. can. fen. 13^a
& Avic. pbleu. 4°. 7° pbleumate. Hic
autem est sermo de bolismo facta a calidi-
tate resolvente membra & ponente in eis
necessitatem cibi & destruente appetitum
stomachi. Et fit in hoc bolismo & aliis
dispositio sincopis & causa uirtutis. 2^a cura
bolismi est comprehensa in 4^{or} intentio-
nibus. Una est excitatio appetitus sto-
machi & istud fit cum odoramentis stip-
ticis & acutis ut luto armenio. Almo-
susat. i. tamarindi. 2^a intentio est uir-
tutis confortatio. & istud fit odorame-
tis cordialibus & cibalibus ut odor car-
nium assatarum. licet etiam ista excitent
appetitum. Tertia intentio est excitatio
& cautela a profunditate caloris ne dor-
miant. Pacientes enim sincopim preci-
piunt uigilare. ut 3° can. fen. xi^a. & ideo
dicitur stringe extremitates. 4ta in-
tentio est remouere caliditatem inflama-
tionem oris stomachi. & hoc facit cum
embrocis frigidis non ut somnum indu-
cant sed ut in frigiditate cerebro in frigi-
dentur nervi qui ad stomachum ueniunt
plurimum. hoc est quod dicitur quod plurima
causa bolismi est propter destructionem
oris. scilicet quod ad uirtutem sensitivam propter calorem
concoquantem ramis. i. uenis qui ueniunt
ad dandum sensum ori stomachi. & tunc
Auic. declarat quod est ista causa. quia
est caliditas febrilis exiccatoria illorum
nervorum. unde exiccatione induratur
& cum nervis sic siccitate induratis non
stat ultimatio sensus. i. ultima bonitas
sensu. & hoc est quod dicitur. & est. scilicet uerum
uel os stomachi. per nervum corpus durum
. i. aliquam moderatam duritiam habens naturaliter
cum qua stat bonitas sensus. & induratur
. scilicet propter febres exiccantes & indurantes

plus. uerum sensus non ultimatur. i. non ultie
bonitatis cum eo. scilicet. nervo uel ore si o-
chi superflue indurato. Et conside-
randum quod rebus in frigiditatibus ut mur-
ad caput ut in frigiditate os stomachi &
humectetur & non prohibetur ex hoc quod
super stomacho ab extra & etiam intus
sumendo non posses uti rebus in frigidita-
tibus convenientibus in hoc. Et si subtiliter
considerabis forsan convenientior uis
eorum est ab extra quam si intus sumatur
in tali casu. Caderet autem hic hesitatio
quare in ethicis & consimilibus non fit
bolismus cum sit magis facta induratio
nervi in ea quam in febribus acutis in quibus
uidemus fieri hoc accensum. & est questio extra
nostrum propositum.

De nigredine lingue.

PORTET UT NON.

o Nigredo lingue a membris
malis ibi exstiteribus. aut pro-
pter exarationem superfluum
membris est causa quod mali uapores ascendant
ad caput a membris illis nigris & mate-
riis que ibi corrumpuntur. & ideo
timef d alienatione & hanc uocauit frenesim
sive insaniam. cum eo quod scis causa de aspi-
tate lingue.

De appetitu eorum canino.

TCVRANTVR cum

e unctuosus. Vinctuosa fri-
gida dicunt iura pingua
ut ius galli. ut 3° can. fen.
16^a causa de cura colice a fece. uel dicunt
frigida in quibus aliqua frigida ponuntur.
ut portulace uel lactuce ad terendum
calorem febris. & quis frigida excitent
appetitum. ut 4° de accensu & morbo. &
3° can. fen. 13^a. tamen frigida unctuosae
abominatione inducunt & remolliunt
& laxant stomachum & remouent aspitatem
appetitui conformem. & ad hanc nauseam
inducenda Avic. intendit. & tu comple-
istam curam a fen. 13^a.

De sincopi que accidit eis.

VANDOQVE AC-

q CIDIT EIS sincopis. Lo-
co cuiusdam exempli & reme-
morationis ponit curam sin-
copis accensis in febribus ab effusione
colere ad stomachum. & complectitur hec cura
quia uertit se primo an sincopis ante quam

eveniat & hoc cum rebus que phibēt
illam coleram uenire ad stomachū. &
sunt frustrū panis &. & q̄a mot⁹ illius
colere est in poxismo febris. s. in prin⁹
poxismi. ideo preuenit si pōr. & si non
potest def in ipō poxismo. & iuuamē
tum illius panis cum uino granatorū
uel agresta est stomachi confortatō &
remissio caloris in eo ne colera trahat
& cum hoc si colera ueniet remitteretur
& inbibetur in panem illum & non sic
nocebit & erit ei⁹ uomitus facili⁹. &
sub hac prima intentōe fiūt clisteria
leuia ut inflāmēt & sit uomit⁹. 2⁹ uer
titur cura ip̄a ad sincopim cum iaz q̄si
incipiat & datur uinū cordiale electu⁹
3⁹ cañ. fen. xi². & 12⁹ tē. & quia sarra
cenis nō est licitum bibere uinū. unde
q̄nq̄ rennuūt illud. ideo dat sirupū de
malis. s. uel citonius uel matianis. & ha
bes descriptionē. 5⁹ li⁹ trac. 6⁹. Supflui
tas aut̄ resoluta ex antiquitate ē aquosa
superfluitas que facit illum sirupū. &
illa poma min⁹ stiptica stipticitate cō
uenienti ori stomachi. Tercio uertit
cura ad ip̄am sincopim actu & iuuamē
cōstrictione crūriū & positione &. Et
nos fricationib⁹ utimur ad remouēdū
calorem ad exteriora & ita competūt
ante casum in sincopim cum timetur.

Quarto uertit se ad curaz quando
surgit a sincopi. & est cura nota & nos
prelauimus sermonē in cura sincopis
3⁹ lib⁹. fen. xi². **ET SCIAS.** Hic
cañ. est notus. & ideo non curando de
febre dat uinū ut etiam dixit Aliab. 3⁹
prac. flobotomia &. ex citat colerā illaz.
quia debilitat &.

De cōstrictione hanelitus eorum.

CONSTRICTIO HA

NELITVS. Primo pre
mittit causas cōstrictionis
hanelitus. & sunt tres cāe

que frequēter accidūt in febribus. tñ
cōplementū hāz quere 3⁹ cañ. fen. x².

ET PRIMA. Hic 2⁹ ponit curaz
s̄m dictas cās. Et p̄². s. que fit a spasmo
sicco & intelligit large spasmū p̄ qua
libet induratione inhabilitate lacertos
pectoris ad motū. Hec aut̄ unguenta
& emplastra sūt nota 3⁹ cañ. fen. 2². &
ifra ca⁹ de erica. **ET SECVNDA**

uidelicet que fit a materia prefocatiua
faciente modos squinantiarū. & scitur
hec cura 3⁹ cañ. fen. 9². Quidā rudes
bon. docentes dicunt istā s̄ram debere
poni in fine p̄cedentis capli q̄a ista est
cura sincopis. sed istorum error est ma
nifestus quia nō appet q̄ iunctio colli
ad sincopim faciat. Ampli⁹ Auic. hic
esset ualde obliuiosus cum non ponat
curam cōstrictionis hanelitus. Nos
dicam⁹ q̄ debilitas que dominatur in
neruis uenēribus ad mēbra hanelitus
plurimū accidit in acuta febre a calidi
tate resoluiua spirituum a cerebro &
nucha & neruis. & ideo Auic. tempat
illam caliditatē in sui principio. s. in ce
rebro & in uia incessus. s. in colo & in
ip̄is mēbris cum dicit super stomachū
& in hoc uult temperare dyasfragma.
& intellige etiā super pectus &.

De uehemētia tristitie eorum.

VANDO. Hec tristitia

q̄ fit a caliditate inquietate
eos & uaporib⁹ ei⁹ & tūc
cura est regimē infrigida
tionis quod positū est supra ca⁹ de re.
acu. fe. cuius hic breuiter Auic. sūmā
ponit. Fit etiā a colera in stomacho. &
cura est nota.

Difficultas deglutiēdi que accidit
eis.

DIFFICVLITAS degluti

endi. Considerandum q̄
difficultas deglutiēdi quā
primo Auic. curat est ex

multa repletōe sanguinea circa ptes
meri. s. illis p̄tib⁹ cōicata. & ideo flobot
omat sicut fit in squinantia materiali
& aliis sp̄eb⁹ ei⁹ in quib⁹ precipitur
reiteratio flobotomie. & h⁹ nos decla
rauimus fen. 9². & hoc est quod dixit
paulatim ad reiterandū. uel forsan dixit
ad faciendū te securū. nam licet flobot
omaueris infirmū anteq̄ hoc accides
sibi ueniret. nō timeas in hoc accide
iterato paucā facere flobomia. Supposi
torū est melius quia farmacū non est
bene transglutibile. etiā possz excitare
uomitū in q⁹ esset piculū p̄pter motū
materiei ad supius. licet q̄nq̄ sit uomi
tus cura difficultatis deglutiōis. Tu
uero comple illud ca⁹ p̄iciam 3⁹ cañ.

fen. 13^a. ubi alie multe cause ponuntur
in difficultate deglutiendi. & ponitur
cura illarum.

Frigus extremitatū qđ accidit eis.

VLTOTIENS PRO-

m **FVNDATVR** calor.

Cause submersionis calo-
ris sūt scite ex ca^o. de cāis
putredinis. & ca^o de cāis rigoris & fri-
goris. Quodqđ aut calor intus multi-
plicatus constrict⁹ tendat ad caput est
notū. quia in homine hec est sua latio.
ut **Ax. x.** pbleumatū. 55°. pbleumate.
& cura est nota quā ponit.

Sermo de febre colere.

EBRES COLERICE

f Cū posuit curā u^l regimē
accidentiu³. festinat hic ad
distinguedū febres acutas

ut sit sermo continuus s^m qđ promissit
supra illo cap^o loquamur. & p^o acutas
que sūt colerice & sanguinee exe^qtur
de aliis. habet g^o 4° ptes sicut 4° sūt
genera febriū sicut colericarū sangui-
nearū flegmaticarū & melancolicarū
partes patēt. Prima in duas. primo de
terminat de febribus colicis in g^oali.
2° in sp^oali. ibi 2^a. proximus 3^{ane} ē. p^a
in duas. p^o in generali ponit ei⁹ spēs
2° ligna. ibi 2^a. Et uehementia. Prima
in duas. p^omo p^omittit spēs. 2° declarat.
ibi 2^a. Et 3^{ana}. dicit primo ā. Dubi-
tatur primo quia Gal. pria distinctiōe
febres cuiuscūqđ triu³ modorū distin-
guit in interpolatā & continuā ut ap-
paret 2° de crisi. & 2° de differentiis fe-
briū. Dicēdu³ qđ febres colice sunt
due prima diuisione. s. interpo^{ta} & con-
tinua. cōtinue sunt duorū modorū. qđā
continue dicte p^oportionales qā habēt
manifestas exacerescēcias siue excerba-
tiones & manifestas remissōes. Alie sunt
continue uniformes nō habentes ma-
nifestā exacerbatiōem & iste de colicis
dicunt³ causones. Sed tu dices pores
ne ex aliis humorib⁹ a colera ut a fleg-
mate & melancolia fieri febris continua
unius modi nō habēs exacerbationes
manifestas. Dicēdu³ qđ sic ut supra
diximus ca^o de putredine. Causa enī
in h^o est putredo cordi p^opinqua. ideo
credimus posse inueniri febrē flaticā

que in sui cōtinuitate certe est similis
causoni. nam cā qđ in causone est illa
cōtinuitas est. quia mā est propinqua
cordi ut innuit Auic. ibidē. sed tring^t
aliqñ flegma ibidē putresieri. tñ talis
febris flegmatica nō dicitur causon qā
nō est cum uehementia catumatis que
est in causone ut nomen eius ostendit
Febris autē de humore melancolico qđ
sit similis causoni in cōtinuitate lōgin-
quū est qđ repiatur licet nō sit negāda
possibilitas. Et causa est qā melancolic⁹
humor nō est apt⁹ multiplicari & pu-
tresieri in p^oibus p^opinquis cordi sicut
colericus & flegmaticus. Ex quibus
apparet quare plus reperit³ fe. cōtinua
nō habens exacerescēciam siue teporem
manifestū de humore colico qđ de fleg-
mate & melancolia. qui a ille humor est
magis apt⁹ inueniri in uenis p^opinqs
cordi. s. uenis pulmonis aliis duob⁹ hu-
moribus cum pulmo nutriet³ sanguīe
colerico. i. subtili apto in colerā trāsire
Hec autē supra declarata sunt. **ET**
TERTIANA. Hec pars habet tres.
primo declarat tertianā peridiocā. 2°
causonem. 3° continuā. ibi 2^a. Causon.
ibi 3^a. In 3^{ana}. Circa p^omū dubitatur
quare nō fecit mentionē de febre 3^{ana}
nō pura p^omixtione melancolie. Di-
cendū qđ raro hec euenit ut exuberet
in corpore melancolia sicut colera. 2°
quia isti humores nō sunt bene misci-
biles sicut bene miscibilis est colera &
flegma. Considerandū 2° qđ Auic.
innuit hanc diuisionē qđ mixtio flatis
cum colera est duplex. Una cōmixcio-
nabilis unita in qua humores cōmixti
ueniūt ad unā formā & ex tali mixtōe
qñ. s. uincit colera fit febris 3^{ana}. Alia
est mixtio nō unita in qua qlib³ hūor
saluat suā formā & habet suū motū
proximalē & dicit³ tal³ febris emutritica
& ideo emutritica est due febris. sed 3^{ana}
nō pura est una febris. qā unus est hu-
mor factus p^o cōmixtionē dūcente³ ad
unā formā. Considerandū 3° qđ hic
esset locus speculationis si duo hūores
equalr dominant³. in quā febrē illa re-
ducitur. Et dicam⁹ breuiter qđ duo
bus humoribus equalr dominantibus
nō potest fieri unus humor s^m formā

*Quod sit Causonem & p^opin-
quū ab alijs humorib⁹ p^opin-
quū*

*Manifesta
est d^o*

Dm

sicut nec equaliter dominantibus duobus
contrariis potest unum fieri ut x^o methace
& 2° de generatōe. Erit igitur duplex fe.

Considerandum 4° quod quis ex colera
& pauco flegmate non fiat unus humor.
per cōmixtionē non resultat 3^m per cor-
ruptionē flegmatis in colerā. & forsan
quod ista sunt propinqua. sed saluatis foris
istorum duorum humorum potest imaginari
fieri febris 3^{ana} non pura quā medicus
non dicit esse emulitum duorum poxif-
morum. & hoc erit quoniam colera & flegma
sic sunt adinuicem mixta quod colera non
mouetur ad poxismum quin moueatur
flegma secum mixtum. non quia sint unus
sed quia non mouetur unus sine alio.

Aduersarius tamen dicit quod hoc non fit.
nisi quoniam sunt facti unus humor 3^m formā
tamen hoc non poterit probare nec uidetur
necessarium. & nos diximus de hoc in questione
nostra de ploratione febrium. Con-
siderandum 5° quod dixit aliquantulum frigoris.
nam hoc frigus & hoc flegma debent
esse parum respectu colere cum ille hu-
mor sit a predominio colericus. Dicit &
quod hoc frigus grauat putredinem colere
& hoc in processu caloris putredinalis
super humorem quia non sic uelociter pu-
tridus calor complet instāmatōem tam
colere impure per flegma quam colere pure
& hoc propter frigiditatem illam quam calori
resistit. & ex hoc grauat. i. tardiorē facit
suā resolutionem ut notum est. Sed du-
bitatur quia hoc flegma siue hoc frigus
non uidetur tardare. i. grauare suam di-
gestionem. s. digestionē colere imo acce-
lerare quia colera cum infrigidat & hūc
tatur digeritur. & uidetur ex hoc quod non
grauet putredinem. immo aceleret quia
siccū contrariatur putredini quod 2° colas
reddit humidā magis aptat eam pu-
Amplius flegma citius putrefit quia de
die in diem. sed colera de 3° in tertium.

Ad 6^m dicendum duplex. primo quod di-
gestio colerici humoris est duplex. Una est
que est eius preparatio euaporatōi & re-
solutōi. & illā tardat flegma ingrossans
& infrigidans colerā. Vnde resolutō
eius in uapore non sic cito fit. & de hac
digōne que est in humore actu poxif-
mante loquitur Auic. hic. & potest ideo
intelligi de humore pato ad poxismum

Alia est digestio que est remissio calidi-
tatis & siccitatis colere. & illa facit flegma
& sic stat quod colas flegmatis admixtō
ne sit remissioris caliditatis & siccita-
tis. & tamen de se est multum ineptioris
resolutōis. Aliter consueuimus dicere
s. quod digestio est duplex. s. uera que est
debita mixtio humidi cum sicco. & ista
per se non facit flegma colere cum sibi
miscetur. Alia est digestio improprie
quod est remotio a sui caliditate excedenti
& hoc potest facere flegma ipsi colere
& colera etiam ipsi flegmati ut Aliab.
3° practice. ca^o de 3^{ana} non pura. Ad
2^m dicendum quod grauare putredinem est
facere quod calidum putredinale grauitur
i. tarde incedat super materia. & hoc
facit ei⁹ infrigidatio & ingrossatio. unum
humidum non bene seperatur a sicco. quia
calidum non potest profundari in materia
contrariāte frigore & grossitie. Ad
rōem dicendum quod flegma plus nocet ad
hoc. i. plus facit grauitatē. i. tarditatem
putredis per infrigidatōem & ingrossatōem
u⁹ iuiscatōem quod inuenit ad illi⁹ celeritatem per
humiditatem siue humectatōem. Alia
solutio posset dari sed traheret nos ad
altam sciām. Ad 3^m dicendum dicitur
primo quod flegma cōmixtum colere facit
accelerare totum poxismum ad totum
poxismum. ubi grā poxismus 3^{ane} pure
inuadit de 3° in 3^m hora nona sed poxif-
mus 3^{ane} non pure ex flegmate inuadit
de 3° in 3^m hora sexta uel 3^a. & cum hoc
stat quod pres peroxismi ad inuicem sint
tardi⁹ succedentes in febre 3^{ana} non pura
& uelocius in 3^{ana} pura. Aliter posset
dici quod licet flegma faciat peroximum
omni die est per formā specificā princi-
paliter. sed quoniam miscetur colere rumpitur
illa forma spec^a que sequitur formā sub-
stantialē sicut corruptis for^a substantial⁹
flegmatis. & ideo non facit festinare co-
leram ad putredinem. sed quia remanet
grossicies licet non illa 3^m ipse sit ex hoc
tardus motus colere. 8° si erit aliqua
febris colerica non pura per flegma non
reductū ad unam formā cum colera illa
habebit poxismum ad totum citiores & in
suis partibus tardiores. Et ex his deis
apparet tibi ueritas appentiu. Videbis
enim quedam habentē tertianā non purā

Quia flegma facit poxismum
de die in diem

cui⁹ poxissimi sūt citiores q̄ pūre que p̄
cessit. & quedam cuius sunt tardiores
Dico q̄^m ad aliquid cōperando motu³
totius poxissimi ad totum poxissimum.

ET HEC QUIDEM. Pro hoc
quere q̄oem de p̄longatione. hic habes
q̄^{3^a} nō pura p̄longatur circa medie
tate³ anni. cum tñ flegmatica pura nō
tantū p̄longetur. q̄nq̄ p̄ducit ad mol
liciem. quidam dicūt. i. paralelim. quia
flegmata eliquata currere possunt ad
neruos. Aliter ad molliciē. s. ydropis³
uel cacetiā nocumento epatis. Vnde
ex hoc fit ydropicus ascliticus ut p̄po
sarchus in quibus est p̄prie mollica^o
Ad magnitudinem splenis quia febre
p̄longata grauātur mlti humores per
adulsiōē. qui cum sint de materia me
lācolica trahūtur ad eorū receptaculū
uñ magnificat splen. CAVSON
Cōsiderādum q̄ hic notificat causon
ex tribus. primo ex modo motus. 2°
ex accētibus. 3° ex cāis accētium & cō
tinitatis motus. Accidentia enim de
flāmatiōe forti & aliis ex hoc sequēti
bus & cōtinuitas mot⁹ fiunt ex hoc q̄
materia est acuta & multa propinqua
cordi x̄. INTERTIANA. Hic
ut notificet continuam p̄portionalem
notificat interpolatā ex loco materie.
Tu aut̄ pro declaratiōe istorū recurre
ad illa que diximus ca^o de p̄tredine.

ET VEHEMENTIA. Causa
multiplicatiōis omniū istorū accētium
est caliditas acuitas & inflāmatio colere
ut notum est. Scissio labiorū. hoc est
signū multū conforme febrib⁹ colicis
ut ponit Rasis i6. continentis. & cā est
quia est apta ascendere ad superiora.
& reperitur in labiis que sunt loca car
nosa & acuitate scīdit illa. Natura est
ad siccitatem x̄. p̄pter cām quā Auic.
ponit. & quia ille febres exiccāt multū
uiscera. & q̄nq̄ sup̄fl uam siccitate³ uē
tris uides in colericis febribus. tūc fre
nesim iudica s̄m rasis i6^o continentis
alia patent.

De 3^a abte & noīatur enutrite⁹.

AROXISMVS tertia
ne. Hic in sermone sp̄ali
nult determinare de febri
bus colericis. primo de in

terpollata & continua. 2° de causone.
ibi 2^a. causon. prima in duas. primo de
terminat de sp̄ibus siue modis haru³
sp̄um. 2° de cura. ibi 2^a. Oportet ut.
prima in duas. p̄rio ponit diuersitates
& signa interpolata³ febriū colicā³.
licet etiā multi illorū sermonū possint
applicat̄ ad continuas febres colericas
ut apparet. 2° ponit signa colericē³
ibi 2^a. Cognoscitur. prima in duas. p̄^o
ponit signa 3^ane abso^{te}. 2° docet distin
guere inter puram & non purā. ibi 2^a
pura. Prima in septē sicut septē ponit
ordines signorū febris 3^ane. & ultimo
ponit quēda³ cān. p̄ria sūma uel prim⁹
ordo signorū est ex forma sui rigoris
que hic expedit scire de rigore & orri
pillatiōe p̄supponimus nota ex dictis
sup̄ra ca^o de rigore sermonis x̄. Cō
siderādum q̄ Dynus imaginatur q̄ li
deinde nō dicat ordine³ t̄pis sed calit^{is}
quia ideo fit frig⁹. q̄a rigor & p̄ctio.
Et licet dictum Dyni possit esse uerū
tñ li deinde posset etiā dicere ordine³
t̄pis hic si memor es eorum que supra
diximus. nam orripillatio precedit t̄pe
forte frigus. quia. s. prius orripulatio
deinde frigus. s. fortius q̄ est in orripu
latione. Difficiliore x̄. Hoc est disputā
tum supra. Non frigidū. hoc frig⁹ est
frigus reuocatiōis caloris. & h^o uocat
frigus paucum. sed in flegmatica & in
4^a est frigus p̄pter q̄ litate³ materie
frigide. Velocis sedationis. p̄pter sub
tilitatē materie ac aptitudinē ad motū
extra. ET FIT RIGOR. Causa
est quā ponit Serapio 6° practice. cap^o
de 3^ana. & 2° a alexandrinus sup̄ p̄mo
epidemiārū. sup̄ illo pagrapho. que in
rigore. Nam materie colericę in p̄mis
poxissimis sunt subriles. & ideo cito &
uelociter mote faciūt rigores fortiores
sed posteritis per digestiōē igrōssate
econtra se habent. In q̄rtana autem sū.
& flegmatica est econtra. q̄a materia a
princi^o grossior & cruda tarde mora
facit debiliores rigores. sed i poxissimis
circa statū subtiliata facit fortiores. &
de hoc ideota cōturbat̄. arista uero
letatur. ut dicit Alex. in 2° predicto.

ET ITERVM. Eadē cā assignat̄
in uno rigore. ut notū ē. ET sudor

Timor frenis

*Sur
2510
m*
Hoc est 2^m signū. causa est subtilitas
materie & aptitudo motus ad cutim.

*2510
m*
ET FIT VRINA. Hec ē 3^m sig
nū. & ē notū. AVT NON EST
PVRA. Hic sermo potest referri ad
torū qđ dixit ut intelligam⁹ qđ ea que
dcā sunt de rigore & mō eius intelligi
debent in 3^{ana} pura. qđ in non pura nō
oportet ut sit illius dispōnis in omnib⁹
nec illius sudoris nec urine. & explicat
de urina que aliqñ est cruda. s. tenuis
ppter opilatōnes multas. aliqñ grossa
ppter expulsiōez grosse alicui⁹ mate
rie cum ea. & potest iste sermo referri
ad id solum quod dixit de urina patet.

*2510
m*
ET TERTIANE. Hoc est qrtū
signū. causa pmi dicti ē nora. causa 2^a
dicti est multi⁹ materierū mltos semp
emittētes vapores. s. in 3^{ana} interpo^{ta}
qñ qđ ut in declinatōe pprie nō sic effū
duntur vapores. & hic esset locus con
sideratōis. ET ACCIDENTIA
Hec est 5ª ordinatio signorū. uigilie
sine gravitate. qđ vapores calidi & sic
ci nō gravāt sed i nō puris grossi uapo
res & multi possunt esse causa alicuius
gravitatis & alicui⁹ modi somni uigilā
ti. de quo scribitur a Gal. in li. de cau
mare. Odiū locutionis. quidā dicunt
qđ spūs ex h^o mot⁹ in cerebro exacuit
colerā. Vel dicendū qđ isti hñt organū
auditus ualde expurgatū. & ideo au
dibile siue son⁹ impmit ualde realiter
& ualde rimpanisat. & ideo causatur
modus doloris in auditu licet tangibi
le in organo tactus. s. nervo discopro.

*2510
m*
ET PVLSVS. Hic ē 6us ordo
signorū. nō est equalis constrictionis.
& est quia sistoles non est eq̄lis sistoli
nec dyastoles sistoli. nec sistoles dyasto
li. & hoc respectu febrīū non hñoralū
ut effi⁹ & ethice. & respectu sanitatis
Et motus fuit Auic. ad dicendū hoc
ppter illud quod dictū est supra cap^o
de signis putridarū in gñali. ubi mām
colericā posuit esse leuē supra uirtutē
ut intelligas qđ nō est ita levis quin di
uersitatem faciat in pulsū. & qđ hñor
& quia putridus. & hoc est quod dic^t
Quoniā humor debilitat. s. pulsū. i.
uirtutem pulsatilem & hoc debilitate
alicui⁹ aggrauatōis respēū n hñoralū

Du^m
febrīū & debilitate ppu^{nem}. & addit
ei. s. pulsū diuersitatē ap̄ statū. Du
bitatur utrū in statu poxismi pulsus
in 3^{ana} sit magis diuersus q̄ in pceden
tibus tpibus. Et uidetur qđ sic p Auic.
hic. Amplius in statu est maior debili
tas uirtutis sicut maior calor. In cōtra
rium Gal. 2° de d. fe. ca^o de signis 3^{ana}
ubi ad lram dicit. In illa ipsa iam sign
ū est putredinis & multo magis iua
dente poxismo & multo magis ascen
dente in statu in hoc autē statu min⁹
q̄ 6^m ascensionem. i. augmentū. & idē
ponit gñāl^r pri^o li^o ca^o de signis putri
darū. si quis subtil^r aduertat. Nos iaz
prelatim⁹ sermonē in hoc li^o de dñis
fe. Et hic abbreviemus & dicamus
primo qđ Dynus hic soluit sic istā con
tradictōem exponendo textū. Addit
ei diuersitatem apud statū. i. usq̄ ad
statū includendo etiā statū tamen
in statu nō est tanta diuersitas i pulsu
ppter euaporatōem materie maiorez
& diuersiōē eius ad partes extrin^{cas}
& hoc maxime cōtingit in 3^{ana} ppter
subtilitatē materie. Sed hic est du
bitandū in dictis Dyni quomō pulsus
pcedit addendo in diuersitate usq̄ ad
statū. & in statu nō est maior diuer
sitas licz hoc saluare nobis sit facile qđ
tenemus contraria posse simul incedi.
Et credo qđ Dynus non bene sciuit ex
plicare quod uoluit. Voluit enim dice
re qđ pulsus est diuersus usq̄ ad statū
inclusiue. & hanc diuersitatē addit sibi
febris illa 3^{ana}. Nos dicam⁹ qđ oport
ret scire ex scia principiorū qđ aliquaz
diuersitatez facit grauitas in materia
& constricō eius in interiorib⁹ & di
uersitas in dispōe materie. unde sit di
uersitas in modo caloris. & hec diuer
sitas est maior in principio & augmēto
imo in augmento omnino maior q̄ in
aliquo tpe. Nam in principio calor est
unius dispōnis. s. suffocatus. in statu
uero est expansus & in augmento est
quasi pugna inter utraq̄ dispōnes. &
iō hec diuersitas est maior in augmēto
q̄ in statu uel in principio. Et alia est
diuersitas qđ fit ex uirtutis debilitate
sequēte gradū qualitatis & q̄ntitatez
resolutōis & illa maior est in statu q̄

Dynus

Du^m

in alio tpe ut notū est. ¶ Sed contra imo maior est i declina^{te}. quia plus sunt re soluti spūs. ¶ Dicendū q si est declia tio ad bonū eo ipō quo calor remittit fit aliqua uirtutis confortatio. Vel di cendū subtile & manifeste apud eum q intellexit snias Gal. in 3to pulsum q ipē caūs uirtutis per niam resolutōis uel male cōplexiōis nō fac^t diuersitatē in pulsu que ppe dicit^r diuersitas nisi aliqua pugna coniungatur in hoc. Et intellexit hoc Auic. in paucis uerbis li^o p^o fen. 2^a. cum dixit cā diuersitatis pulsus cu3 debilitate uirtutis ē pugna cāe & egritudinis. In statu g^o proximi ē maior excitatio ad pugna q i declina tōe. & si sint ad mortē nō fit talis exci tatio & uolentia pugne. Sed paulatiz subcūbit. & ideo uirt^{us} deficit & puls^{us} tendit ad uermicularē & fornicantem s^m ordine3 caude foricine finientis nō tñ est ppter hoc diuersus. Si aut decli natio sit ad bonū certū est q non est diuersus ppter cām dictam. scias hoc. ¶ **ET DIUERSITAS** ē. Hoc est notū ppter leuitatē colere & unifor mitatē i suo motu putredinis & ex pansionis caloris. Cū duritie. qā calor & siccitas indurant. Non dixit aut si plus uel min^{us} q in 4ta sit durus puls^{us} quia potest utrūq contingere nisi di uersitas ppria cu3 febre. i. puls^{us} hab3 diuersitatē que debet febrī putride ut febris putrida. & nō habet diuersitatē sicut facit melancolia & flegma in fe brib^{us} quare est diuersitas ppter febrē & ppter materias humorū qui sunt graues grossi uiscosi suffocātes calidū & difformiter pcedentes in putredie. und fit diuersitas in calore & pulsu. Et aliis. s. morbis nālibus uel accidentib^{us} uel qui diuersificant pulsum ut dolor stomachi & accētia aīe. & ista si coniu gantur 3^{ae} possunt facere pulsum di uersum. & hoc tñ nō erit ppter ipam tertianā sed ppter alia. Vel & aliis. ut dispōnibus nālibus. sunt enī hoīes q ex natura habent pulsum diuersū ut infra fen. 2^a Et eius diuersitas nō est multū supflua. dupl^r exponit. Primo respectu eius quod est in aliis febrīb^{us} putridis. & hoc iam est declaratū. Vel

ei^{us} diuersitas nō est multū supflua. s. dilatato calore. & hoc est in statu. & iā est hoc declaratum. & est hoc dictum conforme dictis nostris supra. ¶ **ET QUANDOQUE**. Hec est septima collectio signorū eras. s. iuuētutis. cō suetudo. s. hñdi tertianā. uel osuetudo in cibis calidis & siccis ē. forma. i. ha bitudo. ¶ **CVM ERGO**. Sermo hic est notus. qd aut in eo est occultū pendet ex qōne de piodicatioe. Amor sollicitudinis ut stent soli. quia omnis opatio eos inflāmat. uel sollicitudinis quia uidetur solliciti mobiles acuitate colere. ebullitionē. i. inflāmatōē ut qsi aliqd ibi ebullierit. & est sermo in quo alii auctores concordant. Et causa est feruor colē cistis fellis un ebullit epar. ¶ **Differentia** inter tertianā purā & nō purā.

VRA EST SVBTI LIS. Hic ponit signa qb^{us} differt 3^{ae} pura a nō pura Et pmo ponit signa pure intelligendo & qñq ponēdo q illa nō cōueniūt nō pure. 2° ponit signa 3^{ae} nō pure. ibi 2^a. **Et cum nō pura**. Prima pōt diuidi in tot quot sūt signa. ¶ Pri mū signum est q pura 3^{ae} est subtilis Quidam dicūt subtilis. s. humoris. alr subtilis. i. acuti caloris. & de hoc iudi cat tactus. ¶ 2^m signū est q calor ei^{us} est leuis. Quidā dicūt leuis. s. hūoris ad digerendū. sed melius est dicere le uis. s. caloris & eius leuitas est quia nō est malignus calor ut aliorū humorū putridorū. sed est intensus in gradu. sed nō ppter malitiam dispōnis putre dinalis. Colere enī putredo est quasi quedam exarsio. sed aliorū humorum putredo est putridior. Et ex h^o cessant quedam cōtradictiōes de calore 3^{ae}. s. de leuitate eius que uidetur esse inter doctores. ¶ Tertiū signū est q durat proximus a quatuor horis & est min^{us} tps ad. 12. & hoc est maius tpus. & de hac mēsurā tps nō pōt dari causa. sed q breui tpe durat hoc est notum. quia est propter subtilitatem materie que cito mouet cito inflāmat per totum & cito euaporat. & ideo si multum durat proxim^{us}. uerbi grā qā durat. 20. horis

nō est pura q̄a signat grossitiez colere
quā ingrossat uel melācolia uel flegma

Contra quia potest ingrossari per
adustionē ut colera uicellitia 5^m Gal.
2° de uirtutibus nālibus ultio cap^o. &
Auer. 2° colibz. **¶** Dicēdū q̄ pl^o euēit
illam coleram ex qua fit febris grossa
fieri per mixtionē statim q̄ p adustionē
Vel dicendū q̄ colera ingrossata per
adustionē. dicit nō pura colera q̄a habz
naturā aliquam melācolie nō per ad
mixtionē ab extra sed per alterationē
que ingrossat colera plus q̄ debeat nē
colere. & facit eaz transire ad grossitiez
q̄ debet. & mltie iō dicit colā nō pura p
uirtutem melie. **¶** AD SEPTEM

HCRAS. q̄a iste ē cōis termin^o siue
t̄ps cōe perduratōis poxismi. sed 4°
hore & 12. sunt plus extrema t̄pora.
Et colera pura plus est reperibilis cu
dispōne cōi q̄ nā cum dispōibz extre
mis. dico colera pura & nō dico colera
absolute. **¶** ET CALEFIT. Quartū

signū est uelocitas calefactōis corpis
quia materia cito inflāmatur & expā
ditur. & dat signū huius. q̄ia statim
extremis frigidis ex reliquo corpore
uides caliditatē pcedere. s. a pte intrin
seca ad partes extrinsecas. **¶** Sed tu
dices hoc nō est sufficiens signū. q̄a
in flegmatica & melācolica inuenim^o
in augmēto poxismi extrema frigida
& pectus & uentrē calida. **¶** Dicēdū
primo q̄ hoc signū est sufficiens in ter
tiana pura. nam frigus in ea nō est q̄a
in extremis sit humor frigid^o. sed q̄a
calor est intus reuocatus & tñ ita cito
calefit colera & quasi per totū corpus
inflāmat q̄ calor nābe & accñtalis cu
eo potuit expādi usq̄ ad extrema oia.
& illud est breue t̄ps. s. t̄ps in quo ex
panditur in rotum. & tñ in hoc corp^o
extrinsecū est calefactū. **¶** Vel dicen
dum q̄ in reliquis febribus corpus ca
lidum apparet frigidis exñtibz extre
mis. nō tñ q̄ apte uapores extra feran
tur sed est quedam calefactio per alte
rationē mēbroz per partes post partē
uaporibz grossitie sua intus coartatis.
sed in 3ª pura calor corporis cū ma
nifesta euaporatione apparet. Et hoc

inuebat Auic. cū dixit uidet calitatē
pcedere ex corpe. & dixit pcedere. s.
euaporando. **¶** Quintū signum est q̄
3^a pura durat ad plus a poximis. &
q̄nq̄ citius consumitur & q̄nq̄ in uno
poxismo. & hic stat affo. ypo. tertiana
febris ē. Et causa est quam ibide 3° 2°
ponit 3° pnosticorū. quia tantū facit
interpollata in poxismo uno quantū
in die una continua. sed continue. colice
pure cum sint peracute non pertran
seunt septem dies. ergo nec interpo^{ta}
septē piodos. **¶** ET QUANDO
QUE CONSUMITVR. Potest
hoc poni pro 6° signo & potest esse de
terminatio dicti. quia dicit q̄ nō addit
supra septē piodos. uult dicere q̄ hoc
nō est semp uerum. q̄ daret piodis. 7.
q̄a q̄nq̄ in uno poxismo finit uomitū
uel soluitur. Et causa in hoc est nora.
Possibile est enim hoiez solū illā colā
habere que illum poxismū facit & rei
ficari in enactuatōe materie illius post
complexiōez malā mēbroz q̄ nō rema
neat mala qualitas. Et q̄ nō gñabit p^o
illius euacuationez alius humor colic^o
q̄ possit facere poxismū 2^m. 2° in uno
poxismo illa 3ª finit crisi suam.
Sed ista possibilitas nō est sic in hūore
flegmatico & melācolico. nā isti humo
res sunt tarde aggregationis. nō dico
q̄ flegma sit tarde aggregationis cum
itur a dispōe cāe antecedentis ad crictā.
Sed dico tarde aggregationis cū itur a
dispōe sanitatis ad dispōem in sanguīe
que dispō ē causa añs hoc tñ tarde fit
in flegmate & melācolia. & similr hū
hūores tarde resoluunt. & tardē cessat
dispō que est causa añcedens illarū fe
briū & ideo nō sit unus poxism^o spāce
uel melācolice quin alter fiat p^o illuz
in suo periodo & hoc ppter dispōnem
que fuit ante primū poxismū q̄ facile
nō cessat & ppter dispōem que relinq
tur ex primo poxismo quāuis aut sit
longinquū posse reperiri unā q̄rtana
uel unā cotidiana unius poxismi. nō
tñ credo impossibile. Et cāis cōcedēs
istam possibilitatē longinquā est iste
ponatur q̄ aliqs habeat splenē grossū
& plenū melācolia & natura motieat
ad illius melācolie euacuatōem & di
rigat eam uersus intellina & ps illius

5^m 1° 5^m

septe

ut uult auic. infra in m^o
de q̄m

fugiat hanc euacuatiōem & feratur ad
loca extra uenas & ibi putrefiat & faci
at nouū poxismū qui finiatur cū tota
materie euacuatione & non remaneat
qualitas que attrahat mām. Iste homo
cū illo fluxu uentris nō habebit nisi
unū paroxysmū 4^{ne}. & nos testifica
mus uidisse h^o. **ET APPARET.**
Hoc est sextū signū. Considerādū
q̄ licet in 3ma uera possit apparere di
gestio in prima die nō tñ mox in prin^o
apparent poxismi sicut in efficacia ut
supra diximus in ca^o de signis efficiati
arū. Considerādū q̄ dixit p^o 3° 4°
uel. 7° dans intelligi de 2° & 6°. Vel
dixit primo ppter illas que termiatur
in poxismo uno. & dixit 3° dans intel
ligere 2^m. ut rangeret dies creticos &
indicatōes in quibus signa digestiōis
apparētia sunt certiora. sicut oīa bona
signa sunt certiora in bonitate & mala
in malitia cum apparent in cretica die
ut Gal. 2° & 3° pnosticoz. **SI AV
TEM.** Applicat dicta ad significādū
nō purā. & quis dicat de duob^{us} signis
que reperiūtur in 3ma pura q̄ ipa nō
reperiūtur in 3ma nō pura. tñ de aliis
signis dat itelligi. uerbi grā caliditas
3^{ne} nō pure non est caliditas subtilis
neq̄ leuis. & sic discurre per alia signa
& similr est nō pura si plōgat spaciū
sui rigoris q̄a significat colera grossa.

ET EST ADDITIO. Hoc est
septimū signum additio. & pro. i. ante
cessio. similr postpositio. quia quātū
addit scdus ad primū tantū. terti^o ad
quartū. Vel additio. i. augmentum &
āncessio. i. anticipatio. Et cum istorum
est materie uniformitas. **ET SIMI
LITER.** Hoc est 8^m signū & ē febris
3^{ne} nō pure. s. equalitas inuasiōis p
oxismorū. quia significat febris lōgi
tudinē ex amfo. ypo. Quib^{us} exacerba
tiōes fiūt aut poxismi x. Sed tertiana
pura non potest esse longa. Et reliqua
signa ex etate tpe & aliis. 8° oppositū
huius signi est signū tertiane pure. s.
poxismos anticipare ul postponere &
nō inuadere in ead hora. **ET CVM**
Hoc est nonū signū & pater. **ET**
IN PVRA. Hoc est decimū signum
In pura enim colerica materia subtilis

rectificatur per potū aque frigide. un
paratur digestioni & uie nō sunt opi
late. unde potest penetrare q̄ uersus
uenas & cuti & calefieri & in uaporē
eleuari & ipa in frigidabit & tempabit
malā complexionē. Ex quibus homo
dispōitur ad sudorē. In tertiana uero
non pura magis ingrossatur materia a
potu frigide aque & nō pōt penetrare
propter opilationes. & possibile est q̄
infrigidatō fiat maior q̄ illud quo indi
gem^{us}. **ET CVM NON PVRA.**
Hic ponit signa non pure. Et unū
signum est granitas plurima in capite
ppter grossos uapores ibi retentos &
cōuersos ad naturā humoris. **EX
TENSIO.** Hoc est 2^m signū extēsiō
s. in capite ex repletionē multa n̄ ex
tēsiō. i. plangatio poxismi. & planga
tur rigor. i. poxismus. & hoc est signū
3^m. Dubitāt quidā q^o mō poxism^{us}
3^{ne} nō pure plangat plus q̄ poxism^{us}
flegma^{ce} pure. Dicēdū ē^m Dynus
q̄ per se non est uertim sed per accūs.
Et hoc est quia in febre 3na non pura
scdus poxismus ualde tardat post p^m
quia fit in die 3^a. Sed scdus paroxysm^{us}
cottidiane statim supuenit. & ideo pri
mus poxismus cottidiane magis plon
garetur q̄ poxismus tertiane nō pure
nisi quia statim supuenit ali^{us} poxism^{us}
Et signū hui^{us} est quia nō habet ueraz
quietē poxismus flegmatice. Alr aut
oportet dicere ad q̄oēz ut plixē discuf
simus in q̄oē de plangatiōe & ptracta
nimus sermones hos quos non credo
ueros in maiori eorū parte. flegma^{ce}
enim se. poxismus habet suam quietē
licet falsam in. 20°. hora ut ipse dicit.
Quō ergo credēdū ē q̄ iste tepor du
raret aliis. 20° horis quīs non ueniret
alius poxismus. Et tertiana non pura
sine dubio dū accidit ipam prolongari
40. horis nō habet suam quietē in. 20.
horis imo extenditur cū calore forti
usq̄ ad. 30. horas & tūc incipit declina
tio. & nos aliqñ uidimus hāc tertianā
nō purā. & uidimus etiā qñq̄ illam
q̄ durauit. 48. horis. Supponamus g^o
hic deā nra i q̄oē illa. s. q̄ ex cāis accētra
libus. non quas Dynus dicit sed aliis
febris tertiana nō pura potest extēdi

ad. 4. s. horas. & totūz hec dicit Gal. 2°
de dñis febriū usq; ad horā suā. i. usq;
ad statum sic exponit Dyn⁹. hec expo
silio nō capitur a me. Dicemus igit^r
usq; ad horā suā. i. usq; ad horā duēt⁹
2° pexismi. & hora alterius potissimi ē
principiū. 4. 2. hore. & ideo auic. cū pro
misit usq; ad horam suā statim subdit
ei⁹ declinationē. Et repescit ā. **ET**
PER QVANTITATEM. Hoc ē
notum. **ET IN TERTIANA.**

Hoc est 4^m signū. & causa huius est
grossities materie in parte digeri.
ET NON APPARET. Quia ma
teria nō est sicca. & est 5^m sig^m. **ET**
FORTASSE. Sextū signū quāuis
copiose sudet nō remanet mundus qā
materia grōssa detinet. dixit fortasse.
quia contingenter potest esse q; eradi
catur post sudorem febris quīs sit nō
pura 3^{ana}. **ET FORTASSE.** 7^m
signū. i. nō fiat rigor in ea q; sit uerus
rigor. & hoc est ppter grossitiē & fri
giditatez materie. & nō oportebat. A.
dicere fortasse. Et imaginabile est q; i
aliqua 3^{ana} nō pura nō fiat aliq; rigor
. s. nec orripilatio nec frigus uerūz nec
rigor. sed solū quedā pul⁹ iequalitas
& pfūdatio in principio paroxismi &
hoc tarditate motus materie & debili
tate motus. & quia nō simul mouetur
Et tunc apparet quare dixit fortasse.

ET NON EST CALIDITAS
Octauū signū. i. calor nō est ita intē⁹.
NEQVE EST. Nonūz signū. &
cā est materie grossities & difformitas
Vnde cum calor incipit appere in una
parte materie creditur q; procedat ad
dendo & minui⁹ & suffocatur ppter
partē aliam materie more. **ET AC**
CIDENTIA SEVA. Deci^m signū
accētia aut dicūtur seua in intensione
ut uehemens sitis uigilie sens⁹ caloris
& huiusmodi. & ista minorata sunt in
3^{ana} nō pura. Dicunt aut accētia seua
ppter eorū maliciaz sicut esset pulsus
malitia. & ista sunt peiora in tertiana
nō pura. & simil^r petor sitis quia non
sedabilis per aquam frigidā imo qñq;
additur ex illa.

Signa tertiane continue.

OGNOSCITVR. hic
ponit signa continue per
uehementiā poxismorum
& exacerbationū. & hec

uehementia est in intensione quia intē
sior est inflāmatio in continua q̄ in in
terpollata. & in pduratione qā lōgior
est poxismus siue exacerbatio continue
q̄ poxism⁹ interpollare reliq; parib⁹
Signa autē puritatis cōtinue & impu
ritatis sunt intellecta ex signis pdcis.

ET APVD. Hic Auic. festinauit
ad ponēdū opiniōez Gal. quia audus
erat impugnare illum.

Cura tertiane pure.

PORTET VT. Primo

o ponit curam 3^{ane} pure. 2°
nō pure. ibi 2^a. Res. pma
in duas. primo ponit curāz

tertiane interpollate quē cura potest ap
plicari ad cōtinuam. 2° spēal^r explicat
curam continue. ibi 2^a. Et scias. prima
in tres. primo ponit curam febris. 2°
accētiū. 3° caliditatis quē remanet.
ibi 2^a. Et si fuerit. ibi 3^a. Et qñ. pma in
tres. primo ponit curam eius qd pluri
mū sit a principio usq; ad statum. 2° in
statu qñ apparent signa digestionis. 3°
in declinatōe plus. ibi 2^a. Quod si con
sequitur. ibi 3^a. Balneo uero. pma in tres
primo ponit cāñ. in euacuatōe. 2° in ci
batione & puocariōe & digestionē &
alteratione caliditatis. 3° cāñ cibatiōis
assumat quantū ad intentionem in ea.
ibi 2^a. Et nō cibes. ibi 3^a. Et scias q; in
tentio. prima in tres. quia primo ponit
cāñ. in euacuatōe per medicinas. 2° p
clisteria. 3° per flobotomiā. ibi 2^a. Aut
clisteria. ibi 3^a. Et qñq; possibile. primo
remittit nos ad cāñ. gñales super quos
fabricat nō solū i h^o ca^o. sed i omni ca^o
inferius. 2° redarguit Rasim qui. 10.
trac. Almanforis. & in. 17. continentis.
a principio concedit scamoneā & mira
bolanos & solutiua fortia. & nō oport
et q; intelligatur per mirabolanos so
lutiū forte. sed ponit Rasis ad conso
landū scamoneā. sed itellexit solutiua
fortia alia ut reubarbarū qd est forte
respectū tamarindorū & uiolarum &
potest dici q; omē euacuās exsoluēdo
ut sic est forte respectu eorū q̄ leniēdo

euacuant. mirabolani aut exsoluendo
euacuant. Sed tunc Auic. dicit sermone
quo seipm concordat cu Rasi cu dicit
nisi per modu que diximus. qd nisi ma
fuerit furiosa uel pluria. Vnde in pn^o
3^{ane} pure timeatur ne transeat in con
tinuaz uel causone uel occidat p motu
colere furiosum. tunc enim a principio
.i. ante digestionē possumus purgare
cum scamonea & solutivis fortibus. &
sub hac intentōe dicem⁹ Rasi dedisse
in prin^o scamoneā. Tercio Auic. ondit
q intentio tua debz esse lenificatio nō
fluxus nō solutio laboriosa. & ideo fa
bricando super radices supra positas.
dic^t lenias ā. & ponit medicinas leniētes
quaruz prima fit ex tamarindis super
quorū colatura proicitur species altera
mane ut succus duorū granatorū. &
hoc totū declaratū est supra in cap^o de
cura putridarū. 2ª medicina ē decoc^o
suble & est uolubilis spēs. ut ibidem
diximus cu māna ā. 3ª spēs est ifusio
prunorū cum aliqua spē māne. 4ª est
sirupus uiolatus & uiole. Quantitatē
aut harū rerum in pondere lege a Me
sue i suis caplis. **AVT CLISTE
RIA.** Scias h^o ex gñali ca^o. qñ necessi
tas pducit ā. Hec necessitas distertorū
potest ēē multiplex. s3 una necessitas
ē dādi cibi siue sit subtilis mltū siue nō
sit subtilis qd nō debet dari sicco uētre
nisi leniat. & h^o est qd subdit. Rectuz
est nanq3 ā. **ET SI VENTRIS.**
Hic cañ. est hic additus. cuius causa ē
quia materia colerica pura quis sit in
principio indigesta. aliquam tñ a pn^o
habet aptitudinē ad euacuatiōem quā
nō habet flegma uel melancolia a pn^o
cum sint indigesta. & ideo licz malitia
sit maxima. i. multa in soluēdo uētre
a prin^o 3^{ane} pure. ut apparet ex gñali
ca^o. in malitia erit mior q suū simile. i.
q similis euacuatio in principio aliarū
febriū ut ffa^{ce} & melancolice. **ET**
quando possibile. Dubitatur an p⁹
tres potissimos comperat flobotomia i
3^{ana}. Videtur q sic ex cañ. gñali li^o p^o
cap^o de flobotomia. ubi dicit in earū
principio flobotomia penit⁹ dimittat⁹
& infra dicit q in fe. cum oportuerit
flobotomare nō attendas. qd quidam

dicunt q post 4^{or} nō est bonū g^o post
40. dies. In contrarium est Auic. hic.

Dicendū q in tertiana pura flobot
omia nō fit rōne cause coniuncte. sed
fit qñq rōne dispōis in sanguīe ppter
causam ascendētē. & hoc est uel quia
colera habūdans in sanguine mixta est
& dispōita ut sequatur illū in euactua
tione. uel qd sanguis ipse est multus &
subtilis stans sub sanguinis forā. undē
6^m pedes pars inflāmur & fit actu
colera cū sit potissimus. cū g^o ista sunt
a principio 3^{ane} tunc oportet flobotare
quia si differatur flobotomia propter
inflāmatōez febrilē potest euenire. qd
sanguis colericus magis factus acut⁹
transibit 6^m magnā partem in colera3
actualē. uel colera q p⁹ erat sanguini
permixta fiet acutior & seperabit⁹. &
ideo tūc flobotomia nō erit cōueniens
cu3 tamē prius esset cōueniē. hic autē
tempus in quo competit flobotomia
Auic. arbitratus est spaciū triū potis
morū siue piodorum. Ex quibus ap
paret q si 3^{ana} pura incipiat cū colera
que est causa añs seperata a sanguine
& in pcessu 3^{ane} accidat sanguinē i ffa
mari ab illa colera & secum misceri q
flobotomia prius nō debet fieri Ad
contraria dicendū ad primū q sermo
iste est a me ibide3. & fen. 9^a 3¹¹. subtilr
pertractat⁹. & sufficit ad pñs q Auic.
uult a principio etiam flobomiā dimitti
i egritudib⁹ aliis a materia sanguinea
qñ inchoat talr qd ille sunt a sanguine
seperate. hic aut loquitur de 3^{ana} in q
a principio flobomia iudicat⁹ quia colera
est sanguine mixta a prin^o. uel sanguis
est multū coleric⁹. que dispōes nō diu
stant quin permūtētur in actuationez
& dominū colere extra sanguinē. tñ
nō competit flobomia in pcessu que com
petebat in principio. Ad 2^m dicendū
q hoc nō contradicit illi dicto. nā siue
sit 3^{ana} siue quecūq egritudo tūc fiat
flobomia qñ est necessitas eius. & si trāsi
erint mēses. Sed si in 3^{ana} est possibile
ut flobomes a prin^o fac illud & nō diffe
ras. qd possibile ē q post cessabit possi
bilitas cum peioratione infirmi ppter
dimissam esse flobomiaz. Isti g^o 6^mones
sunt sibi inuicē cōuenientes & contrarij.

ET SIMILITER. Hic cañ pñt
referri ad flobotōiā. si āte enī sanguīe
subtili colerico q fuerit si facies flebo
romiā potest accidere ex hō notumētū
qa pñ illi? sanguis remanet & trāsbīt
in coleram & fortiorē faciet poxismū.
licet hoc nocumētū nō sit necessario
eueniēs ut notū est. sed si eueiat min?
maluz est q̄ aliud malū qđ timetur de
furia sanguinis remanētis potētis. vbi
grā apostemare aliqđ nobiliū uel prin
cipaliū. & hoc est quod dicit. Et facies
illud ā. i. facies spōmiā. potest aut cañ.
leni? referri ad farmacā. & est q̄ si mā
fuerit furiosa. Et facies illud. s. euacua
tōem. cum farmaco solutio a pñcipio
error qui accidit ex hoc si accidit quia
si aliquod nocumētū sequat erit min?
q̄ aliud. i. minus q̄ error siue nocumen
tum ex dimissioe euacuatiōis. & scituz
est hoc in ca° gñali. omīa ei illa fabricā
tur sup illud. **ET OPORTET.**

Que sit necessitas cogēs euacuare in
die paroxismi dicta fuit supra i qōne
de hoc in ca° generali. **ET NON**
CIBES. Isti sunt cañ. multum aggre
gati in cibatione & puocatione urīne
digestioe materie & alteratioe caloris
febrilis. & sunt circa. 12. cañ. Prim?
est q̄ nō cibes nisi apud cōditiōes pre
dictas. s. de lenificatioe uētris. & q̄ nō
occurrat cibus in principio paroxismi
2° cañ. aut puocess. s. apud cōditiōes
pdictas ca° de cura putridarū in gñali
ubi inuebat q̄ puocatioez precedat le
nificatio uētris & flobotoiā si expedit

Terti^o cañ. q̄ poxism^o supueniat
uacuo uentre & nō sufficit Auic. dice
re dūz est famelicus quia potest ex ap
petitu canino appere pleno uētre & iō
dixit. Et dum nō est in stomacho eius
aliquid. Quartus cañ. q̄ detur in
mane sirupus acetosus simplex. & h^c
est hora cōis dandi sirupum. qa cōiter
febres colerice ueniūt de die. sed si per
oxismus occuparet totā noctē oporre
ret dare sirupum in die aliquib⁹ horis
ante poxismū 6^m tuū iudiciū & extia
tionem & post duas horas aquā ordeī
ut abluat quod incisit sirup^o acetosus
ut dictum est supra ca° de aquā ordeī.
Indie in qua nō est poxismus. qa crm

aqua ordeī sit qđā cibus tūc poxismus
nō occurreret uentre uacuo. & hic ser
mo est uerior si per aquā ordeī intelli
gamus pñsanā. Quintus cañ est q̄
sirupus acetosus est utilis si detur p^o
poxismū quia remittit reliqas caloris
& reificat residuū materiei. Sext^o
cañ. est q̄ simile est utile ponere pedes
in aq̄ frigida p^o poxismū ad trahēdūz
i. ad remouēdū residuū caloris. acci
dit enim q̄ quis poxism^o recesserit q̄
in extremitatibus ut pedib⁹ remāserit
& reñis aliquis calor quez remouet po
sitiō pedum in aqua frigida & phib⁹
spūs ab euaporatione. & similiter si in
manib⁹ sentiretur inflāmatio residua
a poxismo possēt folia salicis extremi
tates uictis ā. lauari cuq̄ aqua frigida
Ex his cessat uilis expōitio quorūda⁹
timorosoꝝ. Quidam dicūt q̄ us⁹ isti⁹
aque frigide nō cōuenit. sed Auic. itel
ligit aquam frigidā in potētia tñ actu
calidā in qua aqua rose & uiole bulie
runt. Septimus cañ. est q̄ in postre
mis. s. digesta materia detur cū sirupo
acetoso emulsiō seminū frigidorum. i.
melonis citri cucumeris & cucurbite.
vbi grā sirupi acetosi lactis seminū ana
tunciaz unā & semis. Et cōsidera q̄. A.
opinatur semina cōia esse satis potens
puocatiū in materia colica sicut est³
accor^o uel sparagus in mā flegmatica
& ideo in usu illorū digestioez expectat
in 3^{ana} sicut in usu fortiū puocantiū
i flegmatica u⁹ melācolica. Aliter pōt
intelligi q̄ ante poxismū detur soluz
sirupus acetosus. sed post paroxismū
detur cum hoc emulsiō seminū ut
materia residua remoueatur ad urīnā
& medicus bone extimatōis añ poxif
mū potest dare hoc puocatiū si scir⁹
materiaz esse aptam per digestionem.

ET ANTEPAROXISMVM
Iste cañ. nō est per se cañ. sed pars cañ.
supra. ubi sic cōtinuatur sirupus post
poxismū est cōueniēs & ante poxism^o
per tres horas uel 4°. 6° dedit spaciū
quo ante peroxismū dare debem⁹ uel
tribus uel 4° horis ne poxismus oc
currat stomacho in quo est iste sirup^o.
quia etiā habet cibi rōem aliquaiez ut
supra diximus. & quia perdetur eius

San frigidu cor.

operatio & euometur ut cōsuetū est
in p̄ncipio poxismi 3^{anē}. & q̄a opatio
eius n̄ bñ fiet in materia q̄a cōsumetur
a calore febrili sed nō dēd^t spaciū quo
post poxismū dare debemus sirupum
acetosum q̄a statim cū febris cessauit
imō stāte reliquo caloris potest dare si
rupū acetosum nec expedit horā inter
ponere. Octauus cāñ. ē q̄ detur p̄
poxismū aque ordeī. s. premissio sirupo
acetoso uel nō premissio. & ei⁹ utilitas
est manifesta. Non⁹ cāñ. licet d̄ ip̄o
possint fieri mlti cāñ. est q̄ si indigem⁹
subtiliatione regim̄is des uinūz grana
torū. q̄a est dieta subtilis ut supra dix^t
Ista autē subtiliatio pōt esse p̄ricularis
ut in die poxismi. & potest eē uniuersa
ut si i p̄ria die iudicasti extatiue
q̄ 3^{ana} nō transibit 3^m poxismū & tūc
Auic. docet gradare regimē & ē notū.

Decimus cāñ. p̄hibet acetosatiōem
cibi cum radice apii uel pauco piperis
ut cōsuluīt ypo. sed li^m ubi ypo. h^o dic^t
nō habemus. & nō timeamus calorem
pauci piperis. sicut quidam faciūt.

Vndecimus cāñ. subtiliat regimen
p̄pe crisim quia p̄pe statū. Duode
cimus cāñ. eligit fruct⁹ ei cōuenientes
alkedi. i. spēs melonis uel citruli. quid
aut sit de istis fructibus & q̄ cucurbi
te nominētur iter olera dixim⁹ supra
ingnāli ca^o. Et nō solum arabes sed &
greci iter olera nomināt cucurbitā &c.
unde Gal. grecus sic facit ut apparet
in tera^{ca} ad Glauconē in cap^o de cura
3^{anē}. & q̄a tertiana est de febrib⁹ mltū
inflāmat̄is & putredo materie eius est
.q. exarsio. ideo fructus frigidi securi⁹
conceduntur in ea. ET SCIAS.

Quod hic dicit est notum. Althaiegi
quidam exponūt. i. auiū. alii. i. aialium
ut agni hedi & porci. unde extrema
tes porci concedit Gal. eis quibus nō
est nausea quia cerbela sunt nauseatia
ut 3° li^o alimentorū. & 2° cāñ. & ideo
nō dentur eis quibus est nausea. Alr
potest exponi eis quibus. i. dentur eis
quibus est nausea cum spēbus uel cū
rebus prohibentibus nauseam. utelli
ouorū quia digestibiliores ut Gal. ad
Glauconem. ET NON VLT
MES. Hic cāñ. est notus. & motiūz

fuit q̄a fecerat te securū in infrigidādo
cum melonibus & cucurbita. Et non
ultime infrigides p̄prie in p̄ncipio. s.
poxismi. quia est cā. p̄longatōis ei⁹ cū
intentio tūc fit motio caloris ad extra
uel in principio. s. uniuersali cū tunc
nō sit flāma maior & materia sit cruda
que potest per infrigidatiōem supflūā
retineri magis & magis incrudari. In
statu aut digesta materia p̄pter uehe
mentē calorem securi⁹ pōt infrigidatio
fieri & in declatiōe. & coacre quocūq̄
tpe uides inflāmatōnē suspicabilē de
continua uel causone uel arefactione.

Hic cadit questio in qua esset locus
speculationis pōita eq̄li distempantia
in duobus qui indigent infrigidari po
tibus & epithimatis. & unus sit in
principio & alter in statu 3^{anē}. quis in
frigidatur securius. Et tu considera.
Auic. tñ uult q̄ in principio nō est sic
securū. QVOD SI. Hic ponit curā
3^{anē} in statu & uult q̄ si natura facit
perfectam crisim tu es excusatus ab eua
cuatione. sed si natura nō excusat te.
& hoc q̄a ip̄fecte mouet ad crisim iuuat
eam inde unde euacuat. & totum hoc
est fabrica tuū super affo. & super cāñ.
gnālibus supra. & si ip̄a nō facit crisim
euacua cum medicina solutiua. & una
medicina ē scamonea i iuleb. 2ª medicina
ē decoctio mirabolanorū &c. quā potes
uigorare cum fumo terre sene & sca
monea. Et considera hic de sena. Tertia
medicina est trocisci de spodio &c. 4ª est
descriptio medicine. s. cuiusdā solutiue
Et forsā q̄. A. uult q̄ iste addāf descri
ptiōi trociscorū de spodio. & tūc esset
descriptio trociscorū d̄ spodio solutiuo
rum. uide ista hoc cāñ. cū aqua frigida

Contra q̄d Auenzoar precipit solu
tiua dari cum aqua calida. Dicēdu⁹
q̄ regulari⁹ est dare solutiua cū aqua
calida quia iuuat ad operationē eorū
tñ in febrib⁹ inflāmat̄is timēdo ne ex
calore medicina corrūpaf pōt dari cū aq̄
frigida. ET POST ILLVD. Cō
sidera hic q̄ Auic. utitur puocatione
urine p̄ solutiōem. Considera etiā q̄
cum natura aliquam crisim tētat inde
iuuat eam. unde ip̄a facit eam. sed ubi
nullā tētat crisim eligit euacūz p̄ uētrez.

ET SI FVERIT. Hic utitur infri-
gidantibus potatis & epithimatis⁹ scā
euacuatiōe quia sine dubio securior ē
illorū usus. ut dixim⁹ supra ca^o de re.
acutay. **BALNEO VERO.** Hic
ponit curā digesta materia pprie qñ
declat & est cura per balneū & uinū
& intelligit balneū aq̄ dulcis. ut Gal.
xi^o te^{ce}. qđ primo dicit patet. 2^m dictū
apparet ex hoc qđ materia colica qñ
indigesta. tamē sui subtilitate ē aptior
enaporaioni & aque humiditas eius
siccitatem refrenat. & ideo balneū nō
sic nocet sicut in flegmatica & melāco-
lica febre ante digestionem in quibus
materie eliquantur & cōmouentur &
multiplicant^r ex hoc. Cōsiderandū
postea qđ Anic. determinat qđ hoc bal-
neum sit temperatū. s. ad sensū tact⁹
balneandi & sit boni aeris qđ parietes
eius nō sint putridi sed sit aer humid⁹
per effusionē aque temperate p solū
eius ut enaporent uapores hūidi. Su-
dent cū facilitate. & hoc fit si balneū
temperatū est. & inungatur. hoc fit ad
temperandū calerē & retinēdū aquarū
in poris que remanēs infrigidat & hu-
mectat. Cōsiderandū postea qđ hic
quidam acceperunt qđ aqua tepida ē
minus calida q̄ tpata quia prio Anic.
fecit aquam istius balnei temperatam
deindē in exitu ab ea docet ponere eos
in aqua tepida que est calida minus.
Nos dicamus qđ ista est contentio de
uoce. temperatā enim aquā uocat que
habet calorē cōuenientē qua pori api-
antur & enaporet mā & sudet homo
hoc scō potest postea poni in aqua ca-
lida minus. & istam uoco tepidam uel
temperatā sicut placet. & fit hoc ad re-
mitrendū calorem. & forsā qđ nō de-
buit precedere inunctō ex oleis dictis
imō sequi ad usum tepide aque. & pōt
dici qđ aqua hec tepida ē calidior q̄ illa
temperata aqua qua est usus ut sit p
cessus de aqua minus calida ad magis
calidam sicut fit in balneo cū itur de
casa una ad alia ut ex pmo cāñ. fen. 2^a
& q̄rto tera^{ce}. **DEINDE CVM**
egediuntur. Nō tñ imēdiate quia
uinū imēdiate p⁹ balneū ē phibitū
ut declaraf 3° re. acu. imō p⁹ balneum

quiescat parum & postea bibat. Suda-
bunt uirtute balnei precedentis quod
mouit materias ad exteriora & uirtu-
te aque uinose ppellētis mās ad extra
sua penetratiōe & cōfortatiōe caloris
per infrigidationē & humectatiōē. &
in qua pauca materia colerica residua
est que indigeat rectificatiōe rectificat
eam per hunc potum. & patet. **ET**
NON TIMEAS ā. Dat cāz quare
uinum fractū per cōmixtiōē quia sit
multa aqua & paucum uinū confert
quantitati residui eius. s. materie resol-
uendo. i. euacuādo per sudorez. uel re-
soluendo. i. euaporādo cōfortato calore
& succurrit. s. uinū aque penetrātī qa
iuuat ad penetratiōē cū fortitudine
sua. i. cū forma sua specifica qua uinū
penetrat ad mēbra. Et p cōmixtiōē
ei⁹. i. per caliditatē. qa his duob⁹ uinū
facit ad penetratiōē. quare infrigidat
. s. hoc uinū cōmixtū qa aqua ibi dñaf
Alia tñ lra reperit que dicit quantitas
residui ā. per admixtiōē. & uult. A.
qđ in hac pmixtione in qua est parum
uini & multū aque est fractio uini &
nō corruptio. & per cōsequēs quātitas
residui caloris uini uel quātitatis uini
. i. uirtutis uini facit duo. Vnū ē quia
confert in resoluendo ā. 2^m est quia
succurrit aque penetranti cū fortitu-
dine. i. iuuat hoc uinum aquā ad pene-
trandū que aqua penetrat cū fortitu-
dine. i. cū fortū qualitate. s. frigiditate
& hūiditate cui aque est cōmixta pau-
ca caliditas. Et ex h^o sequitur qđ infri-
gider & humectet. Istā autē pportōem
dicem⁹ esse in q̄druplo aque ad uinum
Hoc tñ diuersificat medicus s^m uina
& s^m corpora secūdū suam extimatio-
nez **ET SI** patet. **ET QVAN-**
DO POST CRISIM. Cōsiderandū
qđ cessante 3^{ana} crisi uel arte uel natura
aliquā remanet calor. uerbi grā in epate
qui una epithimatiōe cessat. quia nō
habet cām fixā illā retinentē. aliquā nō
seperat calor p huiusmōi infrigidatiōes
& hoc quia est in epate aliqua opilatō
qua sustentatur ille calor. & fiunt hec
opilatōes qñq per multū uisū infrigi-
dātū i feruore caloris tertiane. Cura
igitur illius distemperantie calide nō

poterit fieri nisi aperiuntur opilatiões
 ille euz diureticis seminib⁹ & radicib⁹
 Et iste cañ. est subiectus cañ. pñcipali
 fen 4^a 2° ca^o. ubi dicitur qd q supflui-
 ratem caliditatis cum opilatiõibus me-
 dicañ sibi cauere debet ab infrigidatõe
 supflua. & tu uide euz uerifica & ope-
 nec itendim⁹ h^o declarare quõ opilatio
 sit cā efficiens uel conseruās calorem
 preter naturā. aut quõ. s. non est aliqd
 illorū. si tñ cōiungat distemperatiē ca-
 lide oportet ad opilonis remotionē p^o
 intēdere. hec enī sunt scita in pñcipiis
 scie. **ET SCIAS.** Dubitatur quõ
 cura 3^{ane} continue est declinior ut ob-
 seruetur digestio materie. Rñdent
 Dynus & Frāciscus de pedemontiu⁹
 qd hoc est qd mā 3^{ane} continue ē magis
 indigesta. oportet 3° illā magis digere
 re. qd autem sit illa magis indigesta. s.
 magis inepta euacuatiōi appet primo
 quia est magis permixta cū humorib⁹
 qui sunt in uenis. 2° quia illa mā ex
 natura loci in quo est non est sic apta
 euacuatiōi sicut mā 3^{ane} interpolate.
 Sed isti sermones nō bñ capiunt a me
 Primo quia mā colerica quāto ē magis
 pmixta humoribus i uenis. i. sanguini
 tāto est benignior & magis digesta. &
 quāto a sanguine longinq⁹ tāto est
 crudior ut intelligi potest col 3. 3°. & ē
 ueritas. Sed tu dices Dynus uult
 qd licet illa colera sit melior. tamē quia
 sanguini mixta nō potest per farmaciā
 diuelli a sanguine. Dicēdū qd si ista
 mixtio sit talis tunc nō competit far-
 maciā imo flobotōia. & nō idigebimus
 digestiōe. Vel dicendū posito qd aliq
 colera sit sub colere forma & sit mixta
 sanguini mixtione qua nō iudicet flobot-
 omiā sed ipa sit euacuabilis farmaciā
 melius euacuabitur a farmaco qd si ipa
 sit sub ppria forma. & si sit a sanguine
 sepata qd sepata est prauior & magis i-
 bibita. & hic esset locus cōsideratiōis.
 Tutñ inuenies sermones nros ueros.
 si has duas coleras cōperas ad inuicē
 comperatione cōuenienti. Secūdu
 etiā sermo Dyni nō apparet. uerus. nā
 colera quā euacuamus in 3^{ana} interpol-
 lata etiā est in uenis. s. colera que ē añs
 cā licet non semp sit necessariū. & ideo

ex parte loci utriusq⁹ materie est equa
 facilitas in euacuatiōe per farmacū

Nos dicamus qd licet oēs intētiōes
 que sunt dicte in 3^{ana} interpolata ca-
 dant et iā in 3^{ana} continua tñ in. 5. reb⁹
 sunt augmentationes magis in continua
 qd interpolata. Primo quia debz intēdi
 plus ad digestiōē materie. 2° qd debz
 intēdi plus ad infrigidatōem. 3° quia
 pl⁹ itendim⁹ ad subtilitatē regiminis.
 4° quia plus ad puocatōem. 5° quia
 debet plus intēdi ad lenitiōem uentris
 & minus ad usum farmantie solutiue
 ante digestiōē materie. cā aut quare
 plus infrigidamus & plus subtiliam⁹
 regimen est cā nota. sed cā ppter quā
 obseruamus plus digestiōē. i. magis
 digerim⁹ est quia mā est magis inepta
 & magis inobediens regimini uirtutis
 nō propter cās quas Dynus dedit. sed
 ppter aliā cām quā Auic. arbitrat⁹ est
 & est qd mā febris colerice continue &
 mā 3^{ane} interpolate quas euacuamus
 farmaco sunt in uenis. continue quidē
 materia coniuncta & añs. interpolate
 uero solum mā que est cā añs. Sed mā
 cōtinue febris ineptior est in substantia
 & qualitate. unde nō sic potuit a natu-
 ra repelli extra uenas sed remāsit in cō-
 cavitatibus earū. mā aut interpolate ē
 abilior euacuatiōi & in substantia &
 qualitate. unde natura expellit eaz ad
 extra uenas cum incitabitur cū ea. Et
 cum hoc considera qd Auic. dixit qd i
 continua obseruamus magis dispōem
 digestiōis. i. magis intēdim⁹ ad digōē

Sed dubitatur quā 3^{ane} magis intēdi-
 mus. Et dicendum qd fit uel dando
 sirupū acetosum simplicē plurib⁹ uici-
 bus. s. in una die. uel dando maiore do-
 sim. uel dando magis digestiū. uerbi-
 grā quia sit acetosior quia habēs plus
 de aceto. Potest aut apr exponi text⁹
 nō qd Auic. uelit materiā cōtinue cole-
 rice esse crudiorē materia interpolate
 Sed uoluit magis obseruare dispōem
 digestiōis. i. magis expectare digōē
 in ea uolēdo euacuare ut enācu^o fiat
 magis digesta materia qd febris est cō-
 tinua. sed in interpolate quāuis nō sit
 sic digesta potest euacuari securi⁹. qd
 medicine solutiue habentes uiolentiā

ut scamonea sunt q̄ euacuant has mās
Sed in interpollata securi? possumus
uti his medicis & i maiori dosi & min?
rectificatis. q̄a nō rimem? de īfatione
corporis & debilitate quod in cōtinua
timemus. Et ideo licet humor non sit
multe digestionis violentiori pharmaco
possibile est educi in interpollata mā a
corpore. In continua g^o febre siue mā sit
aprior siue sit benignior de se q̄ inter-
pollata siue sit ineptior. pl^o tñ observa-
mus dispōnem digestionis in euādo
fluxu uel uomitu uel puocatione uel
sudatōe q̄ in interpollata. Causa aut
4° intentionis maioris in cōtinua. s. p-
uocatōis urine est nota. nā materie cō-
tinuarū sunt in uenis maiorib⁹ in qb⁹
est maior cōitas ad uias urine. Sed q̄a
cā antecēdēs interpollate potest esse in
eisdem locis oportet dare aliā cāz licet
predcā sit bonā quia illud plus euenit
Et alia cā est q̄a in cōtinua colerica fit
maior infectio feri siue aquositate san-
guinis ad cuius eductionem facilē per
urinā magis oportet intēdere uel puo-
cationē sudoris ut apparet ex declara-
tis supra cā^o de cura putridarū i gñali
Et ista maior puocatio urine fiet cū
pluri usu aque ordeī subtilis. Et suo
tempore cū pluri usu emulsionis semi-
nū frigidorū puocatūm. Potest autē
q̄a imaginari q̄a cā maioris puocatōis
in cōtinua sit maior materie quantitas
sed hoc solum non ponit necessitatem
maioris puocatōis sed etiā euacua-
tionis per uētrem. semper tamē magis
obseruādo dispōnem digestionis in con-
tinua q̄ interpollata. ut dixit. **ET**
OPORTET VT SVBTILI Etur
.s. regimen uel cura. & est subtilizatio
cura continue q̄ interpollate. & ut notū.
Causa aut quinte intēdōis. s. q̄ magis
intēdatur ad lenitōez nētris in continua
est ppter maiorem uētris siccitatez &
maiorez timorem frenesis. Sed du-
bitatur quia a principio continue non
cōcedit solutiua imo lenitia ut sirupuz
violatū & aquā fructuū. s. solutiū ut
tamarindorū & clisteria lenia sola &
nō acuta clisteria. Sed cōtra imo ui-
detur q̄ in continua ante digestionē
magis uti debeamus solutiuis fortib⁹

quia usus solutiui ante digestionē
fit ppter furiositatē materie uel ppter
superfluitatē quantitātē ut supra dixim?
cā^o de cura gñali putridarū. Sed in cō-
tinua plus euenit mās esse furiosas. &
plus euenit esse supflue quantitatis q̄ i
interpollata. g^o cōueniētius euenit pur-
gare cū pharmaco euacuāte exsoluēdo
forti ppter alterā supradcārum cāz
q̄ interpollata. Dicendū q̄ cū cōsi-
derata fuerit intētio Auic. inuenietur
uera. & ē q̄ in dādo medicinas solutias
regulr agēdo magis debem? expecta-
re digestionē in cōtinua colerica q̄ iter-
pollata. Ratio primo quia mā magis ē
indigesta ut diximus. 2° quia siue sit
magis cruda de se siue min⁹ est de usu
farmaci fortis magis suspicandum in
continua. & ideo q̄to possum? debemus
materiā abiliore facere ut s^m gradum
augmēti debilitatis & apitudinis ma-
terie ad euacuationem sit gradus debi-
litis & remissōis uigoris farmaci so-
lutiui & in dosi & i qualitate & in uir-
tute quib⁹ in cōtinua egem? debilib⁹
plus q̄ interpollata. ut ex dictis etiā ap-
paret. Cum hoc tñ accidit q̄ in continua
coacti dam⁹ ante digestionē pharmacu-
solutiui ppter furiositatē & multitu-
dinē & ista coactio & irregularis opa-
tio plus cōtingit. s. pluries in cōtinuis
q̄ in interpollatis ut argutū est. Sed
isti sermones nō cōtradiciūt ad inuicez
scias h^o. **ET NON VT AN** tur
sc. Hic excipe per os omne lenitiuū.
Et q̄ sola clisteria fiāt que sunt leniti-
ua. & tradicetur ei qui dixit q̄ detur
sirupus violatus & aqua fructuū. sed
forlan dixit hoc quia pl^o debes utile
lenitiuis clisteriis q̄ lenitiuis potibus. &
fabricauit hoc supra cān. supra pōitus
cum dixit. Et magis dilectū apud me
est usus clisteriorū. potest etiā excipe
clisteria acuta. & intelligit q̄ tu facias
clisteria que sint lenitiua nō acuta q̄a
inflāmāt & agitat materiam & ponūt
timorem frenesis. Et ex hoc clisteria
acuta minus suspecta essent in itepo^{ta}
Et hoc credo q̄ intelligit Auic.

Cura 3^{ane} nō pure.

ESQVIBVS æ. Post
curā 3^{ane} pure ponit curā
nō pure. Et p^o ponit curā
pure & nō pure. & ex hoc
plures cāñ. curationis ponit. 2° ī gñali
assumāt curā s^m earum diuersitatē. 3°
prosequitur curā 3^{ane} nō pure ī speciali
ibi 2^a. Et oportet ut cōsideretur. ibi 3^a.
Et cum uideris. prima ī duas. primo
ponit dīam illā ī gñali. 2° ī spēali eā
declarat. ibi 2^a. Et fortasse. Text^{us} p^{ri}m^{us}
reputatur difficilis & reperit^{ur} expōitō
Thadei que dicit q^{uod} febres frigide sūt
duplices. quedā de prima licētia ut cor
tidiane. quedā sunt frigide de secūda
licētia ut empiala & lipparia. Modo ī
quibuscūq^{ue} cōueniūt febres frigide dī
licētia prima. & frigide de licētia scda.
ī eis differt cura 3^{ane} pure a cura non
pure. Sed licet expositio possit saluari
nō tñ est clara quia aliqua sunt ī qb^{us}
possunt cōuenire ille febres. ī quibus
nō differt cura 3^{ane} pure & non pure.
uerbi grā īfrigidatio intēdēdo ad fe
brem. & ideo Thade^{us} debebat se decla
rare. Et alia expositio est quā Din^{us}
uidetur intellexisse. q^{uod} febres quedam
sunt frigide de licētia p^{ri}ma ut febres
flegmarice pure qdā de licētia 2^a. ut
febres flegmatice non pure. Illa ergo
ī qb^{us} cōueniūt iste febres sūt ī qb^{us}
differt cura 3^{ane} pure & non pure. Istā
expō potest sustineri sed non est clara
& potest fieri instantia que sit contra
Thadeū. Alie multe sunt expōnes
q̄ non sunt digne memorari. Nos di
cam^{us} qd^{am} semper sup hoc passu dixim^{us}
& uidetur q^{uod} iaz currit hec expositio.
Et est primo sciendū q^{uod} per febres
frigidās intelligit febres de mā frigida
vbi grā ī pposito febres de mā flegma
tica. Secūdo est sciendū q^{uod} apud A.
est idem licētia qd^{am} indicatio. Vnde
consuetudo est sibi dicere qñq^{ue} licētia
sic^{et} appet 3° cāñ. fen. i4^a. cap^o. de cura
apostematū calidorū epatis. Indicatio
ergo & licētia ī febribus frigidis est
duplex. Vna p^{ri}a. & hec est īfrigidatio
& hūectatio. Et alia 2^a & hec est indi
catio sup^{ra} a cā & a dispositione s^m q^{uod}
a cā pender. & diuersitates s^m illam &
illā debent hic presupponi. s. q^{uod} p^{ri}mū

qd^{am} medic^{us} intendit ī febre ut febris
est īfrigidatio & hūectatio. 2^m est cāe
amotio q̄ uariat^{ur} s^m q^{uod} uariat^{ur} cā. & &
dispositionis rectificatio q̄ uariat^{ur} s^m
q^{uod} uariatur cā. Vult g^o dicere Auic. q^{uod}
illa ī quib^{us} differt cura 3^{ane} non pure
a cura 3^{ane} pure sūt illa que de secūda
licētia uel intentione ueniūt frigidis
febrib^{us} ī quib^{us}. s. licentis uel intētio
nibus cōicant frigide febres ad inuice^m
& per osequēs ī quibus differūt a fe
brib^{us} colericis. uerbi grā ī exemplo ī
febrib^{us} frigidis de secūda licētia siue
intentione ad cām uenit sirup^{us} subti
liatū^{us} materie grosse uiscolose. q^{uod} omīa
flegmatica habent aliquā uiscolitate^m
& grossitie^m. & ī hoc differt tertiana
pura a tertiana nō pura. quia etiā non
pure tertiane competit subtiliatū^{us}
sirupus q^{uod} nō cōuenit ī tertiana pura
sed nō differt tertiana nō pura a terti
ana pura ī eo ī quo cōicant frigide fe
bres de licētia prima. quia illud est ī
frigidatio. Sed nō differt cura tertiane
pure & nō pure ī intentione īfrigidati
onis absolute. q^{uod} utriq^{ue} uenit īfratio
licet diuersitas sit ī gradu īfratōnis
hoc g^o est qd^{am} Auic. dicit. Res quibus
diuersificatur cura tertiane non pure
. s. a cura tertiane pure sunt res ī qb^{us}
cōicant. i. ueniūt frigide febres. i. fe
bres de materia frigida. res dico de licē
tia secūda. i. intentione habita ad cām
mediate & īmediate. ī quibus g^o cō
ueniūt febres frigide inter se de licētia
habita a cā ī illis differt cura tertiane
pure a cura tertiane nō pure. Et causa
huius dicti generalis est quia 3^{ana} nō
pura uenit cum febrib^{us} frigidis ī cā
ab ea pte q̄ colere est admixtū flegma
& per osequēs ab ea pte qua est febris
3^{ana} nō pura g^o febris 3^{ana} nō pura cōi
cabit uel ueniet ī curatione quātū^{us}
ad ea q̄ cāe debent^{ur} cū febrib^{us} frigidis.
& hoc est cōicare cum illis ī licētia 2^a
& quia cura frigidarū febrū differt a
cura 3^{ane} pure q̄ ad ea q̄ cāz respiciunt
& per osequēs quātū^{us} ad ea que ue
niūt febribus frigidis de scda licētia.
g^o illud quod cōicant frigide febres de
licētia scda est illud ī q^{uo} differt cura
tertiane uō pure a cura tertiana pure

Et formabitur sic syllogismus quod Avic.
intendit. Illud in quo proprie communicant
febres frigide ad invicem est illud in quo
differunt frigide febres a febribus cali-
dis. verbi gratia pura 3^a. Sed illud quod
conuenit frigidis febribus de 2^a licentia
est illud proprie in quo coincant. 8° illud
quod conuenit febribus frigidis de li-
centia secunda est illud in quo febres fri-
gide differunt a febribus calidis. & tunc
philosophizetur illud in quo coincant frigide
febres ex secunda licentia competit tertia-
nis non puris de secunda licentia. Sed in eo
differunt frigide febres a calidis ut a
tertiana pura. ergo etiam in illo differt
tertiana non pura a tertiana pura. Et
alii essent modi formandi hos syllogismos

ET FORTASSE. Hic in speciali
ponit istas duas & apud me habet nouem
partes sicut sunt nouem diuersae. ibi secunda.
Quoniam ibi 3^a. Et quod cibatio. partes pa-
tebunt. Ad primum intellectum considera
quod prima pars potest dupliciter exponi.
primo faciendo de duabus partibus unam
& est quia Avic. uult ponere duas inter
tertiana puram & non puram quantum ad
licentiam balneandi. Nam quicquid in tertia-
na pura potest balneum concedi ante per-
fectam digestionem. & proprie consue-
to ut dicit Aliab. 3° practice. sed in tertiana
non pura non potest concedi nisi perfec-
tissime digesta materia. & hoc est quod
dicit. Et fortasse habentibus puram con-
ceditur illud. scilicet ut non expectent pluri-
mum declinationis. scilicet ad usum balneandi
Sed quicquid expectant digestionem. scilicet pro
usu balnei. id est quoniam expectant digestio-
nem pro usu balnei non oportet quod expectetur tota
lis digestio & ultia sicut illa quae est in decli-
natione quoniam in eis. scilicet habentibus tertia-
nam non puram est prohibendum. scilicet balneum
ante digestionem. & hoc propter tres rationes
ut apparet. Alia expositio est facien-
do de hac parte duas & 2^a pars incipit ibi
Quoniam est prohibendum. In parte prima
Avic. uult comperare febres tertiana
non puram ad puram quantum ad curam
per euacuationem que cura debetur febribus
de 2^a licentia & de licentia ad causam. &
uult dicere quod in habentibus febre ter-
tiana puram conceditur illud. scilicet ut non
expectetur plurimum digestionis. scilicet ad euacuationem

si quicquid expectat digestionem 13 possunt
ante perfectam omnimodam digestionem & ante
omnimodam declinationem euacuare. Sed
in tertiana non pura oportet quod non ex-
pectent digestionem ad euacuationem fieri-
dam. & hoc est consonum ei quod dicit. &
ut expectetur digestio in solutione uentris
eorum plus. Considera 8° quod Avic.
notificauit tempus ualde complere di-
gestionis per tempus plurius declinationis
quia ita materia digesta sit quod quasi sit
multa febris declinatio. Si 8° ad euacu-
ationem faciendam expectas digestionem non ex-
pectes digestionem plurimam in tertiana
pura sed expectes hec simpliciter in tertiana
non pura cum materia sit grossa & magis
inepta euacuationi. Potest alio modo
exponi hec pars loquendo de euacuatione
quod Avic. uelit totum contrarium ei quod
dictum est hic dicere. Et est quod in febribus
flegmaticis & in febribus tertianis non
puris non expectamus plurimum declina-
tionis. scilicet & digestionis. id est quoniam expectamus
digestionem ut euacuemus imo semper
ut primum ante declinationem & ante perfectam
digestionem damus medicinas solutivas
plures. In tertianis autem puris expecta-
mus tempus digestionis & declinationis
ad dandum pharmacum solutiuum nisi quicquid
uel raro. & hoc intelligit cum dicit for-
tasse. & hoc est quod dicit educendo textum
de parte que precedit. & dicit sic. Res
in quibus conueniunt febres flegmaticae
in intentione siue licentia a causa uel ad
causam. sunt etiam res que competunt fe-
bribus tertianis non puris. & per omnes in
quibus tertiane non pure diuersificantur
a puris tertianis. & de his rebus est eua-
cuatio. nam in his febribus. scilicet flegmaticis
& tertianis non puris non expectatur ultia
digestio siue plurima & declinatio quoniam
expectant digestionem ad euacuationem fieri-
dam Sed euacuatur ante hoc complementum di-
gestionis. In tertianis autem puris fortasse
hoc idem fit siue conceditur. sed raro
contingit. In frigidis autem febribus & non
puris tertianis fit hoc sine fortasse. quia
semper ut plurimum nos euacuamus
cum pharmacis solutiuis non expectantes
plurimum digestionis siue declinationis.

Considerandum autem quod iste due expositiones
comperant has febres in euacuatione

per pharmacum que euacuatio maxime
competit his de scda licentia. nec e ali
qua res que in febrib⁹ magis ueniat
de scda licetia q^{ue} euacuatio cu^m materiā
cāntem febrez extra corpus educat &
ideo a dña in hac euacuatione Auic. in
cepit. & hee due expōes ultie in qbus
fit comperatio de euacuatione haruz
febrū uidetur contrarie ad inuicē. dū
tñ non sint ut appebit. **QVONI-**
AM. Hic declarat scdam dñam inter
has febres quātum ad curam. & uult
q^{ue} in febribus frigidis. & per cñs terti
anis non puris balneum est phibituz
ante digestionē perficām & etiam decli
natōez. Sed in tertiana pura añ digōez
perficām potest concedi ut dixit Alia.
primo practice. & Auic. supra cū dix^e
q^{ue} est saluor q^{ue} suū sile in aliis. Con
siderandū q^{ue} balneuz est de rebus que
conueniūt febribus frigidis d^e secūda
licetia q^{ue} de licentia a causa. & per cñs
tertiane non pure ut conuenit cū febrī
bus frigidis in causa p flegma mixtū
colere. unde colera est facta flegma^{ca}.
ergo in usu balnei s^m q^{ue} conuenit fri
gidis febrīb⁹ differt tertiana non pura
a tertiana pura. Si g^o febrīb⁹ frigidis
non confert balneū nisi pfecte digesta
materia. & conuenit magis iam euacu
atione facta. igitur sic erit in tertiana
non pura. Sed in tertiana pūra non sic
phibetur ante digestionē pfcāz. & hoc
est quod dicit. Et differt tertiana non
pura x. quonā balneū est phibituz
eis. s. frigidis febrībus. & per cñs non
puris 3^{anis} ante digestionē. **BAL**
NEVM ENIM. Hic assignat tres cās

Prima causa est q^{ue} coliquat flegma
crudum quod agitatū & cōmotū colī
quatione. & nō euacuatz ledit plura
mēbra & corrūpit & inficit plures hu
mores. quia res nocive dum mouētur
magis nocumenta inducūt. hoc est qd
dicit facit descēdere flegma idigēstuz
Coliquatū enim flegma fluēs a tūore
suo descēdit. 2^a causa est q^{ue} balneū
ante digestionē pmiscet malū flegma
quod est causa aīcedēs cum flegmate
putrido quod est peius. & hoc q^{ue} effū
ditur illi putredo qd inuenit cōmiscēdo
& in hoc est magnū malū quia flegma

illud quod nō erat putridū putrefit &
forsan possibile fuisset descēdere illud a
putredine. & q^{ue} febris potest in h^o du
plicari uno tempore. & hoc est qd dicit
Et pmiscz x. ppter illud qd effūditur

Et ista expositio textus fit pro ru
dibus quia intellect⁹ bon⁹ nō eget ea.
Tercia cā est nota. **ET QVOD**

CIBATIO. Hec est 3ª dña cure iter
nō puram tertianā & puram. De q^{ue}
dubitatuz q^{ue} uidet ex hoc q^{ue} subtilior
cōpetat in 3^{ana} nō pura q^{ue} in pura cui⁹
contrariū ponit. Dicem⁹ q^{ue} cibatio
est cibatio satis copiosa sed ppe cibatio
nem est diminuta cibatio. Post hoc
dicamus ut cōtex dicūt q^{ue} ciba^o qdam
est uniuersalis que est deliberata ciba^o
constituta in mente medici a principio
febris usq^{ue} ad statum. & hec in nō pu
ris tertianis est grossior siue copiosior
cuz 3^{ana} nō pura sit plixior. & ideo in
nō pura 3^{ana} plus a prin^o & añ statum
dabimus de pullo q^{ue} debz prolongari
uerbi grā diebus mēsis. Sed in 3^{ana}
pura debēte in die. 13. termiari nō dabis
nisi pūsanam. & hec est subtilior dieta
q^{ue} dare pullum. Alia est cibatio parti
cularis que fit s^m q^{ue} pñs dispositio in
dicat pñtiat. Et nos prolixē dixim⁹
quō de facto cōueniūt iste due cibati
ones prima particula affo. Et hac ci
batiōe in die pōximi subtili⁹ dietam⁹
in 3^{ana} nō pura q^{ue} in pura q^{ue} pōximi⁹
nō pure occupat totū illū diē. unde
cibare nō possum⁹ neq^{ue} ppe. Gal^o uero
in re^{ca} ad Glauconē cedit istā cibatio
nem de die pter diez fieri. & hoc i 3^{anis}
nō puris. q^{ue} ad māz digerēdam oportz
intēdere q^{ue} fit nō cibādo. & ad plixita
tē egritudinis ut uirt⁹ sufficiat. unde
cibam⁹ uenietius aut in die pōximi
nō cibare. & hoc est quod Auic. dicit.
& iterū diuersificatur cure 3^{ane} nō pu
re q^{ue} cibatio omī die aut ppe cibatiōez
q^{ue} remissa cibatio est ex eis x. medic⁹
aūr i hoc debet uirtutē liberare que si
nō sufficeret quāq^{ue} die oportet cibi ali
quid dare. **ET SIT IN CIBIS.**
Hec est dña 4^a. dicit q^{ue} in cibis hñtiuz
tertianaz nō puram sit q^{ue} abstergat &
calefaciat parū ppter grossitiē & nif
colitatē & paucā frigiditate quā habz

colera ex flegmate secū mixto. & ideo
sit in cibis eorū aqua ciceris ylop⁹ x.

ET VT SIT CISATIO. Hec
est q̄nta dīa. & ē nota. ut ē subtiliatio
3^{ane} similis subtiliatiōi tertiane pure

ET VT SIT INFRIGIDATIO.
Hec est sexta dīa. Dubitat^r quare
dīe iste in quib⁹ differūt in cura 3^{ana}
nō pura a tertiana pura sunt res de li-
cētia scda q̄ ueniunt febrī flegmatice
sed infrigidatio est res in qua ueniūt
res de prima licētia. Dicendum q̄
licētia maioris infrigidatōis in tertiana
pura & minoris in tertiana nō pura in
quātum sumitur a dispositione opata
ad cām. s. hic ad colerā & ibi ad flegma
siue ad coleram ingrossatā per flegma
est licētia scda. ideo dicebat supra q̄
d licētia secūda ē licētia ab ipsa causa
digerenda uel euacuanda & a dispositi-
one ut uariatur a causa. Ex q̄b⁹ appet
q̄ omnes iste dīe spēales quibus diuer-
sificatur 3^{ana} nō pura a pura sunt indi-
cationes sumpte a rebus ueniētibus
tertianis non puris de licētia secūda.
Et prima dīa est euacuatio q̄ copetit
tertiane non pure. 2^a est balneatio p
fecta digestionē. Tertia est cibatio die
preter diem. 4^a est ponere absterfua
& calefactiua in cibis. 5^a est ingrossa^o
regimīs amplior in prin^o. 6^a ē minor
infrigidatio ppter grossitiē humoris.

7^a est clisterizatio cuz acutiorib⁹ in
principio. 8^a est expectatio perfectio-
ris digestionis. 9^a est positio medica-
rum calidarū in aqua ordeī. Alr pōt
responderi ad dubitationē rōdendo q̄
infrigidatio minor in tertiana nō pura
& maior in pura sunt res q̄ eis debent^r
uel ueniūt de licētia prima. & tunc
dicemus q̄ licet res de licētia 2^a in q̄b⁹
cōueniūt ad inuicē frigide febres sic^t
res in quib⁹ differat cura tertiane non
pure a cura tertiane pure. non tñ sunt
res de licētia p^a i q̄b⁹ ueniūt se. frē. vbi
grā remissior īfratio & remissior hu-
mectatio sunt res in quibus ueniunt
cura tertiane nō pure & cura tertiane
pure iūno adhuc in illis possūt differre
6^m gradū quia minus infrigidam⁹ &
hūectam⁹ in nō puris tertianis. Sed
tu dices quare g^o Auic. dixit res illas

quibus differūt esse res de licētia scda
cōueniētes frigidis febribus cum etiā
differāt in rebus cōcātibus febribus
frigidis de licētia prima. Dicendū
q̄ hoc fecit quia iste differētie sūt plu-
res & magis artificiales. **ET VT**
CLISTERISETVR. Hec est dīa
septima. causa est multitudo & grossi-
ties materie & habūdantia in partib⁹
stomachi & intestinorū in quibus est
minera illorum flegmatum que colere
miscentur & fiunt acuta ista clisteria
respectu clisteriorū tertiane pure po-
nendo blitū minores mercurialem &
carthamū turbit & alia ut tibi uidetur

ET VT EXPECTETVR. Hec
est dīa octaua. Dubitat^r si in dando
farmacū solutiū qd euacuat exsoluē-
do ut turbit i 3^{ana} nō pura & generalr
in febribus flegmaticis debeamus pl⁹
expectare digestionē materie & pfecti-
orem digestionē q̄ dando pportionalē
farmacū ut scamonea in 3^{ana} pura. Vi-
detur q̄ in 3^{ana} nota. i. nō pura debeat^r
pl⁹ expectare digestiōez p. Auic.
hic & supra quātum ad expōez primā
de duab⁹ postremis expōib⁹. Ampli⁹
materia tertiane nō pure ē grossior &
euacuationi ineptior. g^o debet fieri di-
gestio. In oppositū est ultima expō
superius facta. In oppositū sūt cōter
opantes & bñ opantes q̄a in tertianis
nō puris multas dant medicinas soluti-
uas ante om̄imodā perfectā digestiōez
& ante declinatōem. Amplius Auic.
concedit in prin^o clisteria acuta. Am-
plius conceditur turbit Rurs⁹ docet
in hac febre componere medicinā cui⁹
parū euacuet ex malo. & hoc fit ut fre-
quēter ante digestionē perfectā purge-
mus habentes tertianam non puram.
Amplius in cura febris flegmatice nō
diligat expectationem digestionis imo
frequēter euacuat cum turbit ante cō-
plementū digestionis. g^o sic est in ter-
tiana non pura quia de natura flegma-
rice participat & i quātū ea participat
differt a tertiana pura i dispōe & cura.

Hic est duplex solutio. Vna cū qua
transuerunt cōitas & est q̄ euacuatio
est duplex. Vna eradicans materiaz &
q̄a h^c ē fortior euacuatio & mā grossa

est euacuatio ieiunior expectat digōem
magis perfectam in tertiana non pura.
Alia est euacuatio minoratiua & hec nō
expectat pfectā digestionē in tertiana
nō pura & in febribus frigidis ppter
multitudinē materie imo ante digōem
frequēter minoramus cū turbat in ter
tianis nō puris ī febribus frigidis. qñq
tñ talis euacuatio minoratiua fit in ter
tianis nō puris. Et sic soluit contradicō
que uidetur in textu Auic. 8^m nostraz
expōem. Cum enim Auic. in tertianis
nō puris uoluit euacuare eradicando
dixit plus expectet digestio in solone
uētris eorū. Cum aut uoluit minare
dixit q conceditur necessario uel semp
uel plurimū habentibus nō puram ut
nō expectet plurimū declinatōis. i. di
gestionis. sed qñq expectat perfectaz
digestionē. sed hoc fortasse cōceditur
habētibus purā quia non sic ceditur.
Sed aliquñ & fortasse hoc accidit uel cō
ceditur. Secūda solutio est uerior
& pro habētibus plus de habitu medi
cine. & pcedens solutio in tātuz ē uera
inquātū reducitur ad istam. & ponamus
hic tres ppōnes que sunt tres cān. cu
ratōnis in his febribus. Prima ppō
sit ista q in omni euacuatione que fit
exsoluendo materierū grossarū uisco
sarū siue sit flegmatice siue melācolice
siue colerice non pure ingrossate per
flegma uel melancoliā plus debemus
expectare digestionē. i. facere q mate
ria sit pl⁹ digesta q in euacuatione ex
soluente materias colericas puras sub
tiles. Ratio est iam dicta quia materie
grosse uisose inepiores sunt motui p
farmacū. & iō debent digestiores fieri

Secūda ppositio est q frequentius
accidit euacuare exsoluēdo a pncipio
& ante perfectaz digestionē in febribus
de materiebus repletionalibus grossis de
quibus est tertiana non pura q in febr
bus tertianis puris. Hanc rōem pbāt
auctores & rōes supra dē & illud qd
fit per illustres medicos. In uno enim
habente tertianā non purā aut febrē
frigidam dant medici a principio & añ
perfectam digestionē plures medicinas
solutinas imo quoties incipit materia
digeri aliquāte incipiūt euacuare cum

turbat uel agerico & sic procedunt fre
quenter digerendo uel euacuando &
nūq fallit hoc nisi aliud phibeat. Sed
in habēte unā parissimā tertianā q quis
uideamus aliquod paruū digōis sig^m
non euacuam⁹ in prin^o sed expectam⁹
usq ad statū festinū in ea. & si natura
non euacuat & flobotōia non euacuat
euacuam⁹ nos tūc digesta materia ut
supra Auic. precepit. Raro tñ accidit
q a principio & ante digestionē pfcāz
euacuam⁹ exsoluendo. & cā istorū est
quia in febribus tertianis non puris &
aliis repletionalibus febribus est materia
multa. unde indicat statū paulatiz con
sciū & non expectari digestio toti⁹ &
euacuatio. Sed in febribus tertianis
purissimis nō est hoc. & si in tertianis
puris añ digestionē & in prin^o euām⁹
est ppter furiositatē materie sed raro
est furiosa materia tertiane pure uera
furiositate. & h^o est quod dicit nostra
expō ultia illius passus. & fortasse con
ceditur illud habentibus purā x. 3^a
ppositio illud quod accidit raro euari
in principio & ante digestiōe comple
mentū in tertiana pura nō expedit q
sit ita digestū imo potest euacuari ma
gis crudū exns q illud qd accidit fre
quēter euacuare in tertiana non pura
& febribus frigidis. uerbi gratia sit ter
tiana pura in qua a principio furiosi
rate colere uel multa multitudine indi
cet farmacū solutiūū qualis est scamo
nea qd nō frequenter uel raro accidit.

Dico q statim nō dabis curādo de
aliqua occulta digestionē uel apparēti
quia colera abilitatē aliquā habz. sed si
sit. febris tertiana non pura uel febris
flegmatica prolongabilis ne statū in
dicat q materia sit minorāda ex natu
ra cōsuetudinis aut multitudis illarū
Dico q nō statim omino exnte crudo
flegmate poteris dare turbat sz aliquā
digōem saltem occultam expectam⁹ &
sicut incipit digeri ita incipiens euare
Quid aut sit de flegmate minate apo
plexiā supra diximus in cura generali
putridarū. Et si cōsideras due expōes
que uidetur cōtrarie sunt saluate que
ponebātur super illo passu & fortasse
cōceditur illud. Et si cōsideras & cā

propōis tertiē est illa quē est cā ppōis
prime. ET VT SINT. Hec dñia
est nona & est nota fortiores q̄ in illo
saltem per maiorē quantitātē. nō enim
est trāsibile in gradu ultra piper. Et
considera q̄ in tertiana pura piper in
aqua cōceditur ex accñti quod est ace
tosatio cibi. & nō ex prima licētia nec
ex scda. sed in tertiana nō pura cedit
ex licentia scda. s. ppter materiam s^m
complexionē. i. s^m diuersitatē cōplexi
onū indigentū minori aut maiori cali
ditate & magis ul' minus aromatica in
quibus iste medicie simplices diuersifi
cātur. Aliqui dicūt s^m cōplexionē
s. simul cōplexa & mixta sicla. i. blitis
minor. Cōsiderandū q̄ a principio
non dat aquam cicerū purā. s. nigrorū
uel rubeorū. & hoc est q̄a est apitiuū
& puocatiuū eo q̄ māz crudam agitat
sed aliqua p̄ digesta materia ul' p̄fecte
digesta cicer. i. aqua ciceris pura iuuat
& potest dici. cicer. i. corp⁹ ciceris cui⁹
nutrimentū est calidū habens vapores
calidos mouētes ad cutim ut diximus
z^o cañ. ca^o de cicere. & iō in fine cessan
te febre potest concedi in cibo. ET
OPORT ET. Hic generalizat curā
tertiane nō pure per cōpatōez ad purā

Considerandū q̄ ista diuersificatio
est in omnibus nouem dñis dictis. Et
ego pono exemplū in ultima. sit una
3^{ana} nō pura modicissime dissās a pura
pppter modicissimā colere grossitie ex
flegmate pauco. Dico q̄ i aq̄ ordeī
eius a principio nō ponetur aq̄ ciceris
nec apiū sed capilli ueneris grā exēpli
& endiuia. ET CVM VIDERIS.
Post dñiam 3^{ane} cure non pure a cura
3^{ane} pure ex qua noti sunt tot cañ. cu
rationis quot sunt dñie. ponitur in spe
tiali cura 3^{ane} nō pure. & primo p̄ eua
cuatiōem. z^o per digestionē. & euacua
tionez iterū. 3° ponitur deceptio qua
rūdam medicinarū. & cañ. quidā iēis.
ibi z¹. Adiuuātia. ibi 3¹ Et de euōibus
primo in 4^{oz} sicut 4^{oz} ponit cañ. in 4^{oz}
euōibus. Et p^m cañ. est in flobotōia
& est q̄ si uideris urias grossas & sub
rubeas indiget flobotōia. q̄a significat
mām in sanguine peccantem ut supra
dixim⁹ in ca^o generali. ET CVM

FLOBOTOMAUERIS NON ī
digebis clisteri. Quidāz noster loci⁹
dicit q̄ nō debet fieri eodē mane cliste
re & flobotomia quia debilitant nimis
s³ die añ de sero p̄missio clisteri de mane
flobotomia. & sic nō indigebis clisteri
& cōfirmabat hoc per Auic. 3° cañ. fen
prima. ca^o de cura sputi sanguinis. ubi
dicit q̄ administret clistere nisi ul' cu⁹
nō fuerit flobotomia. ppter phibitōez
.i. quia flobotomia phibet. Et nōs
dicebam⁹ sibi q̄ ubi in cañ in quo est
multa debilitas nō phibet clistere mū
dificans intestina a fece ante fflomia
imo mane tēpestiue clisterize⁹ clisteri
lenituo & post ea fiat fflomia si illa eg⁹
& tūc nō indigebis clisteri q̄a p̄missi
illud ad mundificandū intestina a feci
bus extremi cibi. Ad Auic. 3° cañ.
rñdeam⁹ q̄ loquitur ibi de clisteri acuto
q̄ nō debet eadem die cum fflomia oc
currere. & ita dicit ibi q̄ administret
clistere acutum ad trahendū materia⁹
a partibus capitis cu⁹ nō fuerit fflomia

Ex his apparet alia expōitio huius
q̄ clistere est duplex. s. mundificatiuū
fecum & isto indigebis in die floboto
mie ante ul' post s^m q̄ tibi uides. aliud
est clistere acutu⁹ & istud nō fiat ī die
fflomie. & ideo nō indigebis in die ffo^e

Tertia expōitio est Dyni q̄ floboto
mia aliqn̄ ita sufficiēter minorat māz
q̄ nō idigebis clisteri. s. acuto neq̄ alia
euacuatiōe minoratiua ut plurimū tñ
est q̄ clisteri egemus acuto ppter mās
multas repletiōales in p̄tib⁹ stomachi
& intestinorū quas cum his clisteriis
acutis euacuare oportet. ut 3° practice
ab Aliabate sumitur. Secūd⁹ cañ. ē
laudans uomitū. & in hoc Gal. in te^{ca}.
ad Glauconē. & Rasis. 17°. continētis.
& omnes concordant. & ratio est quia
in uomitu utraq̄ mā apte euacuat. Fit
enim huiusmodi febris & duplex 3^{ana}
nō pura & emitrite⁹ hominib⁹ multi
plicantibus ingestionē stomachi & ca
lidis in epate & super calefactis malis
morib⁹ in quib⁹ uomit⁹ erit extirpās
ambas materias post cibū q̄a facilior
ut dix^t Aliab. plurimorū enīz expulsio
lenior est ea que paucorū ut dicit. Hic
aut uomitus fiat cū oximelle uel aqua

calida uel alio ut titi uidet. & dicuntur
infra ca^o de cura emittit. Tercius
can. est de solutiuis. & conueniunt pri^o
absterfua que solu abstergendo soluunt
ut aq^u algelentabin. i. zuccari rosati uel
mellis. & nos utimur sirupo de rosis re
centibus. dixit aqua q^u dissoluatur cu
sufficiens aqua. Vel dixit aq^u. i. subtili
eox parte non grossa decocti. i. debite
compleri. uel soluunt cum hoc incidendo
ut sirup⁹ acetos⁹ simplex postea trāsīt
ad cassiam. & si ulterius expedit ad uir
tutem turbit. i. decoctione uel infusio
nem uel expressione uel paruā quanti
tatem. Ecce q^u Auic. in prin^o concedit
fortius q^u cassiam. s. turbit & cu aliqua
occulta digestioe in materia. non enī
excludit in principio digestio occulta
ut intelligit primo de crisi. 7° cap^o. &
hec supra declarata sunt. Quāuis
Aliab. non concedat euacuatione ante
digestione in hac febre nisi materia sit
tumultuosa. i. timorosa uel furiosa. &
hec omnia sunt scira in ca^o generali. &
partim in isto. Quartus can. est in
clisteriis que magis diligit q^u farmacias
& hic can. est fabricatus sup can. g^uali
& illic est declaratus. Alalek ē tribul⁹
sed li alalek est blitis & utraq^u littera ē
bona. Cōsidera q^u ista clisteria hnt
acuitate; ut pceptū fuit supra in d^uia
7ma. cu; dixit. Et clisterizet in pncipio
clisteriis acutiorib⁹. sunt aut ista cliste
ria que ex his oponi intelliguntur triū
ordinū. Quoddā lenitiuū in quo nec
turbat ponitur nec cartamū. Quoddā
acutū paru; in quo cartamū ponere;
Quoddam acutius ut in quo ponetur
turbat aut cartamū & turbit. Indiges
aut uno istorū clisteriorū s^m elongati
onē febris a pura. quia quāto ab ea lon
gior tāto acutiori eges clisteri. & dix^t
fortasse. quia in una febre nō solū uno
sed fortasse omibus dictis clisteriis. s.
triū dictorū ordinū indiges. Aliter
pōt dici uno istorū. s. uel clisteri solu
tiuo. nam si ē febris longinqua a pura
indiges solutiuo cum turbit. q^u si non
ē sic longinqua pōt sufficere clistere.

ADIVVATIVA. Hii sunt can.
in digitiuis. & euatiuis & rectificatib⁹
malitiā nutritiuorū & incipit iuuare

naturā in digerēdo cū sirupo acetoso
ā. uerbi grā detur in mane p digitiuo
sirupi acetosi simplicis uncia unā gele
niabin. i. zuccari uel mellis ro. unciam
mediā. & nos loco istius utimur uncia
mediā sirupi rosati de rosis recentib⁹.
& fit hoc q^u 3ma nō multū elongatur
a pura. q^u si longior ē & materia grossi
or detur sirup⁹ acetosus de radicib⁹. s.
feni. & petro. u^l a principio def sirup⁹
acetosus simplex & uer⁹ finē pncipii
def de radicib⁹. ET POST. VII.
. i. post aperitōne digōnis. & ita Auic.
intelligit. & sic uult Aliab. in hoc cap^o
Absinthiū enim ante digōnem nocet.
ut infra in ca^o de emittiteo. & pcedit
ad magis puocantia ut notū est. Et si
pertransit. xiii. dies. s. iam factis euōni
bus & febre exīte in declinatione da
trociscos rosatos minores q^uto can. in
uenies multos trociscos d^u rosis & for
san per minores intelligit eos qui non
recipiūt scamoneā & sunt breuis de
scriptionis in quibus est infrigidatio
& cōfortatio ppter sipticitatē quādā
qui non cōueniūt nisi post digōem ut
apparuit supra in fine generalis capli.

SI AUTEM EGRITVDO p
longat. Hic facit nos Auic. imaginari
unā tertianā nō purā; plixam. Illa enī
que precessit iam finita est p⁹ 14^m dies
& nō multo plus ultra. Istā aut imagi
natur multū extendi. uerbi grā ad mē
ses duos uel tres. Et q^u talis malignat
nutritiua opilando illa & laxādo & de
bilitando & oregando in eis materias
multas. Vnde homo pōt ydropic⁹ fieri
ideo intendit ad hoc trociscos de eupa
torio & cum emplastris & fomētatiōi
bus ypocūdriorū. Dabimus autē tro
ciscos de eupatorio distēperatos cū si
rupō que; sumit in mane. Et q^u hoīes
hos trociscos imo omne trociscū; uehe
menter abhorret. ideo nos facim⁹ addi
ad sirupum de radicibus res ouenien
tes ad hanc intentionē. uerbi grā addi
m⁹ eupatoriū scolopendriā tamariscū
cucuram & q^uq^u assarū. squinantū &
similia. ET CALEFACTIO. s.
leuis & conformis ut cū oleo de spica
& absinthio. mollificāt dilatādo poros
& transpirando materias. ut camēilla

cuz pauco absinthii & spice & qñq; sq
nanti & calamēti & similiū. Et tu in-
rell. ge debere fieri curā aliā p̄ter istā;
que p̄idet malitie nutritiōis. fac g^o
ubi expedit flobotomiā & uomitū &
chisteria & dētur medicine minōrātes
materiā. & dētur sirup⁹ digestiū⁹. Cū
g^o sciueris q̄ digestiō p̄fecta iā euenit
tunc euacua. s. pharmaco euacuante ex
soluendo & puoca. s. urina; fortiorib⁹
puocatiuis. Et nō cures. Quidā m ex-
ponūt. i. nō intendas ad alterandū sed
plus ad euacuandū. Alii. Et nō cures
s. de aliis intentionib⁹. sed primum
intendas ad euacuandū. Nos dixim⁹
cum hac expōne hanc aliā. nō cures. i.
nō dubitāter agas post q̄ ē digesta mā
digestiōne p̄fecta. In tpe aut ante h^o
si euacuabas cuz pharmaco aut puoca-
bas urinā dubitāter hoc faciebas quia
materia nō erat preparata. Sed digesta
mā eūatio & puocatio securius conce-
ditur. quia ex parte indisposiōis materie
non potest sequi nocumentum. **ET**
DE EVACVATIONIBVS. p^o
ponit medicinas quasda; solutiūas. 2°
ponit quēda; cañ. & 3° illius sentētiā
ponit alios quasda; solutiūas medicinas
ibi 2^a. Et fortasse. p^a induas sicut duas
pōit descriptōes. ibi 2^a. Et d̄ illis. Iere
pigre accipis cōis pigra qñ sic absolu-
te p̄fertur quāz Auic. 5° cañ. ponit. &
Gal. 7° re^{ce}. reliqua sunt nota. **ET**
DE ILLIS. Zuchaan ē una spēs sp̄ie
bedeguar est alia sed sunt pp̄inq̄ssima
i uirtute. & ideo una sola de eis utim⁹
s. sp̄ina alba que est zuchaan uel apud
alios est bedeguar. Rose p̄lice sūt ma-
neries rosa; apud eos. Cad⁹ magnus
est mensura q̄ truoꝝ uncia; apud alios
unciarū. iii. Siliqua. i. grana 4^{oz}. & nō
intēdim⁹ v̄ificare has receptas. Mod⁹
eniz gñalis scriptus est a nobis sup 5°.
cañ. & si tu habes notitiā simpliciū fa-
cile est tibi. & ibidem scripsim⁹ modū
inueniēdi dosim in medicinis solutiūis
compositis. **ET FORTASSE.**
Dixit fortasse q̄a necessitas harū medi-
cinarū solutiuarū est qñ 3^{ana} non uera
est plōngata multū. In illa aut q̄ ualē
propinqua est pure nō soluimus cum
pharmaco euacuāte exsoluēdo añ digōez

perfectam. Et si soluimus soluim⁹ cuz
uirtute ei⁹ & nō substantia. Dubi-
tat Franciscus quō euacuat humorem
uiscosum si est digestus. Dicendūz
q̄ ante p̄fectā digestiōez euacuamus
minoratiue & tūc est uiscosus tāta uis-
cositate quantā diminutiōem habet in
digestiōne sed humori grosso uiscoso
iam digesto debet uiscositas quā habz
ex sp̄e licet sit digestus. Vñ sp̄a digestū
adhuc habz de uiscositate i q̄tū sp̄a quā
nō habz colera & pōt dici hūor uiscos⁹
s. p̄rio. Considerādūz q̄ necessitas
huius medicine fuit p̄pter multā māz
& difficilis eductiōis & p̄pter uirtutē.
Nō enim poterat dari in una uice me-
dicina totum humore educēs q̄a uirt⁹
nō sustinisset. oportet g^o in pluribus
uicibus dari ut nō destruat uirt⁹ &
h^o est qd̄ dicit imo possibile est ut fiat
gradatio in ea. i. dē in plurib⁹ uicibus
Dicit post q̄ hec medicina est que pōt
subtiliare & aggregare. quod quidā
male intelligūt. i. potest dari diuisiz in
multis partib⁹. & potest simul dari. s.
plures partes simul. Aliter dicam⁹
s. q̄ hec medicina solutiua de q̄ Auic.
loquitur est que recipit corpora medicinarū
sicut fuit medicina p̄dicta q̄ recipie-
bat yerā pigram ā. & sicut sunt me^{ne}
quas in fine hui⁹ capli describit. Sed
si cōsideras in illis medicinis intrāt ali-
qua que soluūt uētreem aliqua q̄ subri-
liant materias grossas sicut semia apii
turbat & agaricus & scamonea. cū hoc
q̄ soluūt subtiliant materias. mirabo-
lani autē & geleniabin aggregant. i. cō-
fortant mēbra cum s̄ipticitate sua. h^o
ergo uoluit Auic. iste me^{ne} artificialr
composite possunt subtiliare materias
& aggregare. i. cōfortare mēbra & cū
hoc soluere materias difficilis eductio-
nis. Dicit postea. **ET SOLVAT**
PARVM EIVS. Vbi uult facere
compatōem inter medicinas que reci-
piūt corpora medicinarū & eas que re-
cipiūt uirtutē & decoctionem. quia si
componis medicinā ex corporib⁹ me-
dicinarū solutiuarū tūc paucū ex ea
parū soluit. & plurimū plurimū soluit
ex malo humore. uerbi grā talis me^{na}
fiat x. turbat dragmaz unam scamonee

grana. 6. cōficiātur cum sirupo rosato de rosis recentibus cuius quantitas sit duarū dragmarū totū hoc est dragmetres & grana sex. si de hac medicina des. 3. i. 5. sufficiēter soluit ultra. 8. asellas. nisi contradicat natura hoīs uel clima. & si illā totā plus soluet. & si das parū ut. 3. i. parū soluet qā faciet asellare tribus aut 4.^{or} uicibus de materia grossa & mala. talis g^o medicina est cui⁹ parū parū euacuat de malo & cui⁹ plurimū plurimū euacuat de malo. Sed si tu facias unā decoctōem ex eis dē solutius parum de ea nō facit illud. Vnde unus cadus de ea parū soluet & non educet materiā cui⁹ difficilis est euacuatio ut notum est cum nō sint ita potētes solutue medicine in decoctōe sicut in substantia multa aut quātitas decoctionis est abhominabilis & replens. ex hoc g^o Auic. uult q^d si uis cōponere medicinā fortem & debilem ut dixit cui⁹ parū euacuet parū ex hūore malo uilcoso difficilis mot⁹ & multū euacuet mltū cōponas ex corporibus medicinarū & nō facias illam decoctionē. & 6^m hanc lege⁹ ipē componit tres medicinas ex medicinarū corpibus. Priā est p^o. turbit. 3. 5. scamonee p^ope altessagi. i. grana. iii. 6^m necessitatē qā illa possunt esse una dosis & forsan indiges maiori dosi uel qā addas turbit & minuas i scamonea 6^m elongatōem nō pure a pura. 2^a medicina accipit agaricū & est sicut p^odcā & iste due medicine maxime cōueniūt in 3^{ana} non pura satis elongata a 3^{ana} pura. 3^a medicina aut ponatur. s. scamonea in succo zē. Et illa competit in 3^{ana} non pura propinqua pure. uel pōt dici aut ponatur. s. qd cūq⁹ solutūū p^odictū & est notum.

De febre causon & est illa que noīatur farinos.

CAUSON EST zē. Po
c
sūt sermonē in 3^{ana} interpollata & cōtinua sequitur sermo in causone dicto a caumate. i. incendio. & in p^o ca^o primo notificat eius spēs. 2° tps perduratiōis 3° ponit corpora apta & iēpta ad casu⁹ in causonem. 4° ponit dictū ypo. ibi 2^a Et qñ q⁹. ibi 3^a. Et seminibus. ibi 4^a. Et

ypo. Dubitatur quō dicit causone⁹ fieri ex colera in uenis totius corporis eum supra hoc nō dixit qñ notificauit causonem. Amplius ista esset continua. Dicēdū q^d qñ colera nō solū in p^opinquis uenis cordi sed lōginquis habūdat putrescens tunc homo forte cauma proprie patitur & causon dicit⁹ Et ideo iste sermo complet dūinu tu⁹ sermonē supra positū. Sed qñ dñatur colera in uenis nō iam p^opinquis cordi tūc est cōtinua distincta a causone. Et Gal. uidet⁹ sciuisse istū modū causonis. s. ex colera dñante in uenis totius lib^o 4°. regi. act. 5to p^o. Dubitat⁹ quare causon nō fit ex colera cui parū misce⁹ flegmatis sicut 3^{ana} nō pura. & tū dici mus illū fieri a flegmate falso. Dicēdum q^d forsan intelligit⁹ ex iā dictis q^d sicut 3^{ana} interpollata & 3^{ana} cōtinua possunt fieri a colera pura & a p^omixta ita causon & p^opris a p^omixta pauco flegmati. Vel dicēdū q^d causon dicitur a caumate significato per sitis uehemētiā. & hoc accūs pl⁹ facit flegma falsum & cum hoc adiunat ad esse causonis. quia motus flegmatis est magis uniformis & magis p^opinqu⁹ cōtinue inseparabili nō habenti manifestā q^otez.

ET NON FIT. Considerandū q^d notificat solum unā spēm falsi flegmatis & ex hac p^ope fit causon. & ex hac est in sūma etiā colerice. & est flegma falsum acutius q^d illud qd fiat per triā⁹ putrefactionis uel adu^ostiois p^oducētis ad cinerē remanentē in ipso flegmate Vel dicemus q^d utraq⁹ spēs falsi flegmatis tangitur & tūc exponetur cum colera acuta. i. cum humore acuto siue sit colera siue aliqua pars flegmatis adu^osta Dixit aut⁹ ex aquositate qā sapor fals⁹ ex humido aquoso fit cui permiscetur terreū. ut declaratū est p^o li^o. & 2°. ca^o 3°. **EST ERGO.** Hoc dixit ut ostēdat q^d causon si sit a flegmate falso maxime sit per illud ut includit colere uirtutē. unde illi flegmati aduēit acuitas & ut ostēdat q^d illa colera est colā & nō pars flegmatis adu^osta ut uelit q^d sit ex flegmate falso facto per colē mixtionem nō per flegmatis putrefactionē 6^m q^d prius exposuimus. & ideo dicit

Est g^o colera que putrefit. s. que colera est pars flatu salis aquositas. i. colera humoralis que fuit uera colera & non ē cinis permixt⁹ aquositati. i. materie. flegmatice plurime quia in quantitate flatu uincit sicut in sapore salso aquosus dñatur supra amarū. LT quoniam. Et cā est quia natura diu fortia accēna tollerare neqt. **ET SEMINIBVS.** Quod primo dicit patet per cās quas posuit & disputare de hoc esset disputare de affo. In morbis minus periclitantur egrotantes. **ET EST INFANTIBVS LEVIOR.** Cōtra quā nō sit etiā in eis nisi a cā forti cum sint humidi cōplexione. Dicendū q^d si ad equalem siccitatē ueniret infans & iuuenis in causone esset peior in infāte & nō sic intelligit Auic. & hec est solō cōis. Vel alr dicendū q^d causon est principalr calidus morbus & huic pl⁹ resistit senex q^d faciat infans. & ideo de cōi euentu si accadat causon in sene periculosius est q^d si accadat in puero siue i fanti. nam infans per calidū est aptus inflāmari & ei⁹ caliditas sustinē calorē obtusum. Ad cōtrariū cū dicitur q^d causon nō sit in infātib⁹ nisi a cā forti.

Dicendū q^d falsum est quia causon in sui rōe nō est necessario febris sicca sed calida. **ET QVANDOQVE.** Quāuis enī causon faciat uigilare accidit infantibus in quib⁹ sunt multe humiditates aquose subtiles ascendit ad caput multa euaporatio & inde fit somn⁹. **ET IPO.** Pri^o ponit affo^m ypo. 2° expōnē. ibi Et est simile. Amphorism⁹ scribit sup⁶ ampho. p^{ri}ca sic Quib⁹ in causonide tremores fiūt alienatio soluit. Quē amphorim^m Gal. dāpnat dicens q^d si materia qua nascit^r causon que est intra uenas & artarias mittetur ad nervos facit tremorem & cerebro patiente ex hac nervorū passi one fit alienatio. causon g^o dissoluitur sed tñ hec est peior passio. s. tremor & alienatio q^d sit causon. Sed ypo. non sic cōsuevit dicere qñ de solutiōe egritudi nū loquitur. Cū g^o Auic. considerant dca Gal. nō fuerūt sibi uisa sufficiētia sed uisum est sibi q^d s^mo ypo. possit eē uertis. ut appet 3° cāñ. sen. 2^a. cap^o. de

tremore. Et ibi p^{ri}misit uerificare hunc ampho^m cum dixit q^d Gal. nō cōcedit ampho^m uerū. tñ nō est de hiis q^d non habent modū uerificatiōis. & ideo complet hic istud & dat duos modos ueritatis illi⁹ ampho. Vnū est q^d est simile. i. uerisile ut sit illud qñ cerebrū calefit ualde & calefiūt nerui. ymaginari ig² nos facit Auic. q^d cum causone fit tremor q^d est malus motus & accēns aīalis uirtutis factus a materia. s. flegmatica & potest fieri quia homo prius hēbat hūc tremorē & propter multū usum rerū calidarū multiplicata est materia ut sit causon. Et pōt esse aliquis homo calidi eparis & frigidi & hūidi cerebri cui supuenit causon eliquat materias fluidas & hūidas cerebri & facit illas ad nervos fluere und pōt fieri tremor & potest etiā fieri paleis aut spasmus Cū g^o calor febrilis inflāmat cerebrū & nervos potest illam māz consumere & sic curabit^r tremor. Signū g^o huius cure est alienatō que significat q^d cerebrū & nerui multū sunt calefacti. Et appet q^d s^mo Gal. pōt uerificari. nam si alienatō ista fieret ex calore forti ap^oso uel dissolvente ultime spūs cerebri tunc ista alienatio esset peior passio q^d causon. & sic nō intelligit ypo. Sed intelligit de alienatōe ex caliditate & uaporibus ad cerebrū ptingentibus qui leniter recedunt quēadmodū aliqñ in 3^{nis} puris uidemus. Sufficit g^o Auic. q^d s^mo ypo. possit esse uerus aliq^o cāñ pōito & possibili. potest tñ iste textus alr exponi ut dicatur simile est ut sit illud. s. de solutiōe causonis in quo fit tremor & alienatio qñ calefit cerebrū & calefiūt nerui. s. per expulsionē mē colerice ad nervos & mēbra sensibilia & per euaporatiōez colere ad caput in tali motu. ymaginat^r g^o. A. q^d causon soluitur supueniēte tremore. i. rigore quīs & supueiat alienatō ita q^d nō sit alienatō sola signū solutiōis s³ si causone habito tremor supueiat. i. rigor & alienatio. i. quāuis supueniat alienatio soluitur causon. Cum g^o Gal. non cessit ampho. ypo. ymaginatus est q^d illa alienatio est ex mā pura remanente circa cerebrū. Sed Auic. ymaginat^r q^d colera

cum pellitur ad nervos per sensibilia
mēbra facit tremorē. i. rigorē & uapo-
rib⁹ in hoc motis ad cerebrū fit aliena⁹
Cum g⁹ post hoc sequitur sudor aut uo-
mitus aut flux⁹ lic⁹ frequēt⁹ sequat⁹
sudor fit causōidis cura. **ET EST**
SIMILE. Hic dat 2^m uiam ueritatis
apho. & ordiat illū. sic trāspōnēdo lra⁹
Quibus in causone fit aliena⁹ tremor
soluit. Et credo q̄ in lingua eorū line
rephensione textus poterat sic cōstrui.
Apud nos enim nō sonat hoc nisi pres-
textus trāspōnātur. hic g⁹ est qd̄ dicit
simile est ut sit causon & sic permixtio
mentis. s. in eo & resoluatur. i. curetur
causon. & illa permixtio per tremore⁹
.i. rigore⁹ significātem expulsiōē mē-
ad nervos. i. p. neruosa & sensibilia mē-
bra. Et iste amphi. est idem qd̄ ille. A
causione hito rigore supueniēte solutiō
fit nisi q̄ hic additur alienatio. Potest
aut illa alienatio esse cū causone simul
& non sit signū crisis. & erit sensus q̄
causon quīs sit cum alienatiōe rigore
tū supueniēte solutio fit & potest illa
alienatio supuenire cū accēte critico
.i. cum tremore. Et nos qñq̄ uidimus
hoc. Et hoc dixit 2^a. expō supra facta.

ET PLVRIMVM. Causa est nō
SIGNA. Primo ponit signa quedā
2° ypo. amphi. 3° complet signa. ibi 2^a
Inq̄. ibi 3^a. Et caliditas. Inseparabilitas
.i. continuitas & occultatiō i. p. m. i. apla-
natio per cōsumptiōem alias teporum
.i. nō habet teporē manifestū aliquem
sicut habēt cōtinuē pportioales in qb⁹
declināte exacerbatōe fit tepor aliq̄s
.i. remissio febris alr occultatiō teporē
.i. nō habet tpa distincta imo sui uehe-
mētia tota uidetur stat⁹ ut sensit Gal.
si quis considerat 2° de dñis febrium
q̄ habent diuisiōem sicut sinoca quia
uel est homotena uel ē augmastica uel
pāugmastica & sic habet occultatiōem
temporū quia uel tota uidetur status
uel tota uidetur declinatio uel tota ui-
detur augmentū retentiōe sudoris q̄
non est mēa mora ad extra uenas sicut
fit in q̄libet peroxismo 3^{ane}. Et ideo
seruat⁹ ad sudorē unius crisis. alia sūt
nora. **INQVID IPO.** Quia dixerat
q̄ in causone est uehemētia sitis oñdit

quō aliq̄ i. mō ex rane sitis mitigat⁹ &
ponit affo^m ypo. 4^e particule. Quib⁹
tusses sine &. & ponit qd̄ uidetur Gal.
in 3to illius affo. ex carne mollī. i. ex ui-
cinis locis hoc non declarat⁹ hic. Am-
pli⁹ aut dixit p̄ua quia multa ppter
multā cōmotionē adderat in sitim. Ac-
cidētalis. i. a quacūq̄ cā accēntali ut ibi
idem dicit Gal. Si enim esset una tussis
quā prius cōsueuerit habere forsan nō
sic sedat et sit. **ET CALIDITAS**
Considerādū q̄a in interpollata febre
in hora status caliditas pportionalr ē
fortior in exteriorib⁹. i. ē multū fortis
extra cōsiderata intrinseca fortitudine.
sed in causone longe plus int⁹ q̄ extra
causa est nota. s. fractio. i. lassitudo qd̄a
leuior quia mā nō est circa loca muscu-
lorū & nō est ibi plurima neq̄ grauis.
Et in fluxu sanguinis non critico sed
malo accit ei & apit orificia uenarū na-
rium & fit frequenter exitus in aliis.
Et fluxus uentris cum colera pura.
dixit Dyn⁹ q̄ colera causonis non est
purior. i. minus permixta q̄ mā conti-
nuarum ut dicit esse de intentiōe Gal.
2° de crisi. sed dicitur prauior & tu ac-
cipe uerba si placēt. colera causonis. i.
magis adusta & magis tēdens ad nām
elementi. casu appetitus. s. cibi. **ET**
QVANDO. dubitat⁹ quō acetat lac i
stomacho istorū imo debet cōueri ad
fumosū s^m sniaz affo. lac dare caput
dolentibus malū. Dyn⁹ uult q̄ si sto-
machus infans est calid⁹ nālr si causo-
nisat cōuertit lac i fūosū & sic in aliis
etatibus. sed si stomach⁹ sit nālr frigi-
dus quāuis sit calidus per causonē cō-
uertitur lac ad acetosum. Et uoluit ut
credo nos facere reminisci s^monis. A.
supra ca^o de aqua ordeī. cū dix^t accid^t
ut acetet in stōacho frigidus in substan-
tia sua. i. nālr. & si sit in eo calor extra-
neus multus de malicia complexiōis.
Lac enī in hoc stomacho frigidus nālr
& calido accidētāl^r putrefit quia patit⁹
defectū calidi nālis. i. digerentis quia
stomach⁹ frigidus non potest dare illi
perfectā digōem. & habet calidū extra-
neū ppter caliditatē extraneā febrile⁹
& ideo lac in istis magis cōuertitur in
acetū q̄ si nō haberet pplexiōē calidā

febrile cū habeat duas cās putrefactōis
& per oīs acetosaf. Non ergo in omni
stomacho infātis lac ad acetū cōuertit
Sed in stomacho nātr calido mutatur
ad fumosū. & ideo Auic. dixit corrū-
pitur. s. ad fumosū in aliquo infāte &
acetat. s. in aliq°. Nos aut nō possu-
mus hic pertractare hāc materiā. Sed itaq;
p̄scripsim⁹ de sapore acetoso & d̄ aliis
saporibus quod nobis uisum est super
2º cañ. ca. 3º. hic tamē solum dicemus
Auic. uoluisse q̄ cū compari erūt infā-
tes ad alias etates lac quod sugūt infā-
tes quāuis causonizent acescit. Sed in
aliis etatib⁹ lac ouerteret ad fumosum
& hoc est in quocūq; infāte cuiuscūq;
complexiōis nisi sit cōplexio ei⁹ ualde
extranea in calore nālī. nā calor infātis
non est fortis ut cōbrat quīs habeat
causonē. Sed semp̄ habet quādam ob-
tusionē ppter multitudinē humidī. &
ideo nō facit in lacte cōbustionem sed
ebullitionē qua extrahit calor naturalē
pprius lacti. unde infrigidat p̄uatōne
pprii & inati caloris & occupat acci-
denti. & sic acescit q̄ putrefit. uñ Auic.
3º cañ. fen. 13. ca. de modis significatio-
nū dīpōnū stomachi dicit q̄ sapor
acetosus qñq; significat calorē debilez
cum humiditate. Hic aut essent multa
p̄bleumata q̄ obmittim⁹. Ad Gal.
dicendū q̄ calor infātis hñtis causonez
est minor q̄ ille qui adurit & q̄ ille qui
digestionē ad bonū complet. Et mino-
ritas respectu adurentis est minoritas
in gradu. Et minoritas resp̄cū cōpletis
digestionez est minoritas q̄n̄titatiua. s.
quia spūs paucificati sunt. Et tu consi-
dera. Obmisit aut Auic. signa causōis
a flegmate salso cum manifesta sint ex
signis cōibus causentis ex signis priua-
tōis dominii colere & signi flegmatis
salis q̄ ex multis oportet colligere cū
bona extimatione.

Cura causonidis.

ST CVRA TERTI-

e

ANE. Primo ponit curaz
usq; ad declinationē. 2º in
declinatione. ibi 2. Et for-

tasse. Primi cañ. extēdūt se ad materiā
& ad febrem & etiā ad aliqd accidens.
Primus cañ. est notus. quia 3ª pura

& proprie continua & causon cōicant

ET CVM. Hic ē scd⁹ cañ. siue enī
deas lenire siue exsoluendo euacuare
ppter furiositatez materie melius est
fessiare. q̄ pacitas morbi nō dat tibi
spaciū cōplemētū q̄ cōpleta euacua-
fit p̄fecte digesta mā. ET NON.
Terti⁹ cañ. in quo soluit⁹ questō an in
causione competat flobotomia. & uult
q̄ si mā sit sanguini mixta cui⁹ signū
est q̄ illic. i. in urina est turbiditas &
rubedo pōt flobotomia fieri. q̄ si non
flobotomia facit furere colāz & inflāmabit
Et omnes hii cañ. sunt fabricati super
cañ. gñali. VERVM. Quart⁹ cañ.
est cañ. in subtiliatione. s. regiminis ul-
ture. ET CVM. Quintus cañ. est
in eo in quo resoluit⁹ res plurima. sicut
corpa sicca colica rara de quib⁹ longū
sermonē fecimus in ca. de cibatoe fe-
bricitatiū ppter priuatōem sensus. s.
oris stomachi ut supra dēz est ca. de
cura bolismi. ET INDIGET. Hic
est sext⁹ cañ. cui⁹ cā est quia in eis est
fortior siccitas intestinorū. & iō dabis
lenitiua lenitiora q̄ potes. & in maiori
dosi. uerbi ḡra uncias. ii. sirnpi uiolati
cum pauco mucillaginis p̄sili & siliā.
Scdm omes spēs. q̄ etiā uehemētiori
infrigidatiōe idiges. b. narratas sex spēs
in infrigidatiōe cap. de re. acu. ET
QVANDOQVE. Hic est septim⁹
cañ. in qº lenit cūz tamarindis in hora
parui teporis quia in causone non est
manifest⁹ sed paruus tepor. & hº sine
dubio melius est. quia min⁹ medicina
comburit & magis lenit. Et cōsidera
hic q̄ sup aq̄ dissolutōis ul⁹ decoctōis
tamarindorū que est meª leuis docet
dormire. & hº facit ne agitaº destruat
eius uirritē. Et nos de somno super
medicina forti & debili dixim⁹ sup pº
cañ. fen. 4. & super 3º cañ. fen. prima.
ca. de gñalib⁹ cañ. egritudinū capitis
parū camphore ad infrigidandū licet
hec camphora faciat uigilias. Et licet
ysaac faciat nobis suspectā camphorā
in hº febrī. ET DILIGIT VR.
Causa apparet ex dictis. & etia⁹ hora
dandi emulsiōes horū semīnū. q̄ enī
nō sic puocant sicut semina licet apud
me dubiū sit & p̄pe de seie portulace

Ideo in primis dicb⁹ possunt ille emul-
siones dari cum sirupo digestiuo quē
in mane damus melon alkin ē una spēs
eius. uerbi grā melon uiridis. ET
SIC. Hic est octauus cañ. qui not⁹ est
ex ca^o gñali. ET FORTASSE.
Hii smōes sunt noti spasinari. s. multū
arefieri. Et hic inducit necessitatem in
epithimādo cū in frigidatib⁹ & hūectā-
tib⁹. Et si sit de nigro. i. quis sit sirup⁹
de papauere nigro ante euacuationes
materierū timentes illarū cōstrictiones
tamē hic pōt cōcedi ppter maiorez ei⁹
utilitatē. Alia lra habet. Et si sit dene-
gatio. i. licet cōiter medici negent siru-
pū de papauere ante euōez materierū
timētes illarū cōstrictionem tamen hic
potest concedi ppter maiore utilitatē

ET IN FINE EIVS. Hic ponit
curam eius in declinatōe. & p^o adhuc
stante febre. 2° cum iam recessit mani-
festē. ibi 2^a. Et cū declinat. Conside-
randū q^o in illa hora ista prouocātia se-
curius concedūtur digesta materia &
aliqua^r diminuta. Alii aut exquirant
an in seie endinie & portulace sit puo-
cario efficax ut in seminib⁹ cōibus fri-
gidis. s. me^ois x. Quod aut trociscorū
usus cōueniat in fine harum febrū
supra diximus in gñali ca^o. Et q^a smō
est de balneo in fine capli. Conside-
rādū q^o aquaz balnei facere possumus
declinare ad frigus. i. remissum nō calo-
rem qualis est calor aquē in qua sol im-
pressit & est balneū in frigidās & hūec-
tās. sed si flegma fuerit saluū tūc eger
maiori pororū dilatazione ut grossi ua-
pores & partes ei⁹ residue resoluātur.
& ideo forsan est melius facere balneū
predicto calidius & intensius. Sed
dubita^r quare Gal. in 3° re^{ne} acu. 5to
ultimo nō cōcedit balneum in causone
de flegmate falso cuius contrariū dicit
Auiic. Dicendū primo sm^o Dynum
q^o balneū absolute intelligit tepidū. &
hoc nō competit in flegmate falso. sed
calidū supra tepidū ut materia diffi-
lis solutiōis nō putrescat per tepidum
balneū sed resoluatur per calidū ut iā
dixim⁹ de hoc. Alii dicūt q^o balneū
aū digestionē pōt securius in causone
cōcedi si materia est colerica q^ois oīno

nō sit perfecte digesta sed in flegmate
falso non potest concedi. & ita uidetur
Gal. ibidem intelligere & erit sentētia
hec q^o in materia colerica quāuis nō sit
oīno perfecta digestio potest cōcedi
sed in flegmate falso ultimū cōplemē-
tum digestionis oportet expectare &
etiam multā euōem pcessisse & paucā
esse materiā ualde.

De febre sanguinis.

PINATVS EST GA-

LIENVS x. Post smōē
de colericis ē smō d fe. san-
guineis. & aūq^o ponat sig^a

& curā ponit ei⁹ eē & spēs. & p^o ponit
Inīam Gal. 2° suam. ibi 2^a. Dicam⁹ g^o.
Prima in duas. primo ponit illā & mo-
ritia eius. 2° abicit illā. ibi 2^a. Hic uō
sermo. In prima pte assignat pro parte
Gal. duas rōes quare a putredine san-
guinis nō sit febris sanguinis. Prio-
qa cū sanguis putrefit fit colera & nō
est sanguis. g^o febris de putredine san-
guinis nō est sanguinea sed colerica. &
istam rōem ponit Gal. 2° de crisi. & 2°
de dñis febrū. 2ª ratio est q^a febris
sanguis curat^r cura fe. colerice seu cura
fe. 3^{ne}. i. cura febrū colericarū. & hoc
apparet q^a nō dissinguit febres multi-
caloris siue acutas in cura. sed oēs pōit
in cura sanguinee si qs diligēter atten-
dat dicta Gal. in re^{ca} ad Glauconē. &
9°. & xi^o. re^{ce}. Considerādū quod
imō fere oīes expositores de q^o est
sci^{to} tenere q^o nūq^o fuit opio Gal. imo
cōtraria. s. q^o de putredine sanguinis fit
febris sanguinea. Et h^o p^o q^a Aliab.
ei⁹ seq^ala h^o dicit & Iohānic⁹. Ampli⁹
9° re^{ce} ponit febrez sinocā putredinalē
de putrido sanguie in qua nō est scūs
porisim⁹ p tertiū diē in forma colerice
Et dicunt hii uiri q^o q^o Gal. dicit san-
guinē cōuerti in coleraz cum putrefit
intelligit de sanguie in aliquo uno loco
cōstricto qui propter prohibitā trāspi-
ratōem & putrediem cōuertit^r in colerā
quātū ad eius subtile. In uenis aut si
putrefiat cum nō habeat tātam oculca-
tōem nō sic cito cōuertitur in putrediez
& hoc dicunt Gal. intellexisse & Auer.
qui etiā hoc intellexit de Gal. ut appet
4° col³. Et nos dicam⁹ q^o quicūq^o

al teram

conculat

accipit moleste rationes Auic. accipiat
cōclusionē cōtra quam arguit. Et siue
illam Gal. uoluit siue nō in illo non sit
tibi cura. & uidebis rōes. A. esse suffici
entes & habere proportiōes māifestas
& cōfessas ab homīe sani capitis. Illud
autē quod nobis uisum est de Gal. est
p̄rio q̄ in hoc q̄s̄to ip̄e fuit ambiguus
& ideo uerba eius fuerūt uariā in hac
febre ut bñ impōit sibi Auer. coll. 3. 4.
Aliqñ enī Gal. negāuit putridū san
guīem facere febrem in sp̄e sanguīne
& hoc fuit in pluribus locis. Et aliqñ
ab ip̄a ueritate coact⁹ dixit sanguīem
putridū facere febrē sāguīneā putridā
& nō in sp̄e colere sicut inuit 9° te^{ce}
& in hoc Gal. uidet sibi mētē cōtradice
re. Et h^o est qd̄ de eo curia^r p̄fert Auer.
cum dicit q̄ uerba Gal. sūt uariā in hac
febre. Si g^o nō cōtradicit est qd̄ in qui
busdā locis loq̄t̄ s. suā int̄tione. Aliqñ
loq̄tur s^m opiniōem cōiter cōcessam. &
sic excusat a cōtradictiōe. Sed uisus
est nobis q̄ cum ultimā int̄tione Gal.
ip̄e uoluit q̄ de sanguīe putrido fiat
colera & nō febris sanguīnea. & h^o est
quia cū sanguis putrefit fit colera. &
illud quod multū dat fidem de h^o est
quia uiri illustres preteriti plures hoc
Gal. imponūt sicut Rāsis 16° cōtinētis
2° ca^o. in p̄ncipio & 4° coll. 3. improbat
Gal. d. h^o Aū. & in practica cāticō
capitulo d. cura morbi frīdi & est cōtum
68^m. ac Io. damascenus de cōsolatiōe 2°
ca^o. dicit. Inquit Gal. de sanguīe cui ac
cidit ut putrefiat scire debes quonīa
subtile eius transit in colerā citrinā. &
grossum in melācoliā. Auer. aut̄ si q̄s
nō fingat hoc sibi imponit & ultra hoc
sibi in dictis cōtradictionē facit. Aliab.
aut̄ reuerēter se habēs ad Gal. & etiam
Serapio cum multis aliis dixerūt ueri
tate in h^o & obmiserūt dicere qd̄ Gal.
uoluerit ne uitate coacti redarguerēt
eū. Insup 2° de dīis febriū mōstrauit
hāc fuisse eius int̄tione. nam in 2° ca^o
non enumerauit febrem sanguinis. &
in cā^o. de emittitea cōcluit Gal. genera
febriū & nūq̄ usq̄ ad illū locū d. febre
putrida fecerat mētione p̄ss q̄ i 2° h^o
icoperit de sp̄e febriū loq̄. seruabat ig²
Gal. in mēte uelle dare nouā s̄niam de

febre sanguinis. & ideo reuersus est i
8° cap^o. ad inuestigationē sanguīne
febris & dixit q̄ nulla erat deterior. i.
for^o inuestigatio hac. Sed mirādū esset
si Gal. uoluisset putrescente sanguīe
fieri febrem sanguīneā q̄ hec fuisset d
terior & fortior inuestigatio imo fuisset
facilis mltū. Et iō pbat Gal. demonstra
tue. Primo q̄ de sanguīe putrido fit
febris. 2° pbat q̄ hāc febrē reponimus
in periodo & naturā colericarū febriū
quia sanguis cum putrefit fit colā. &
febris cōsistit in sp̄e humorū in quos
trāsmutat sanguis. & exempla de uer
sionibus sanguinis in colera in apo^{us}
sūt exempla de uersione ei⁹ in colā
ubicūq̄ putrefiat siue i apostematib⁹
siue in uenis. & h^o uult in 2° de crisi.
& in te^{ca} ad glauconē ubi cōfūdīt curā
cōtinue & curam causonidis i uno ca^o.
Et Cassius Felix sequitur Gal. 9° uero
te^{ce}. uel locutus est s^m uirtutē coact⁹
ab illa. uel s^m cōem s̄niam. Vel dicem⁹
q̄ licet Gal. poneret febre de putrido
sanguīne nō esse sanguīneā. sed colicā
posuit tamē aliquā de eis habere exa
cerbatōes māifestas. & aliquā esse pro
p̄quiorē cōcluse & nullā māifestā exa
cerbationē habere. ut 2°. de febrib⁹. 2°
cap^o. Et ideo Gal. expectauit in illo an
fieret p̄oximus per tertiā & fuisset co
lerica cōtinua exacerbatio. sed quia nō
uenit ille p̄oximus nō fuit colerica
causon sed paugmāstica. Siue igi^r sic
sit siue nō ponam⁹ aliquē dixisse h^o q̄
a sanguīe putrido nō sit febris in gñe
sanguīne sed colerice. Et rō cōclusionis
sit ista q̄ sanguis cū putrefit fit colā
& non est sanguis. **HIC VERO
SERMO.** Primo iducit auctoritate
ypo. quam nō habemus māifestā nisi
uoluerit accipere hāc s̄niam ex primo
epidimiarū. in fie. & aliqua ex dīs 4°
regis acu. 2° p̄sequitur. ibi. Et plurimū.
Hic primo cōdit q̄ iste s̄mo cōtrari⁹
ei quod est ueniēs. i. ueritati. 2° q̄ est
cōtrarius sermoni ypo. ibi 2^a. Verum
ueritas. Primo ponit intellectū p̄positi
onis super qua fūdatur opinio Gal. 2°
p̄sequitur redargutionem. s. utriusq̄
intellect⁹. ibi 2^a. Intellect⁹ uero. Cōsi
derādū q̄ dicit plurimū erroris est

Cassius

sanguin

quia radix illius erroris est in ppōne illa cū sit fūdamētū opōnis. Et forsan Auic. comp̄hēdit alios errores i dictis gal. quos nō explicauit nobis. sed solū dixit errorē qui sibi uis⁹ est plurim⁹.

Cōsiderādū q̄ duplex est itellec⁹ notus est in exemplo. si qs enī diceret lignū qū calefit sit cinis nō potest nisi dupl^r itelligi. Vel q̄ eadez est mēsurā calefactionis & icineratōis. uel q̄ icine ratio esset terminus calefactiōis. eodez modo est itellectus ppōnis assumpte.

INTELLECTVS. Primo redarguit gal. intelligēdo ppōem suam p^o modo. scđo intelligēdo scđo mō. ibi s^a Quod uero. Dicit p^{mo} p^m itellec⁹ est corruptus. Et cōsidera q̄ Auic. non dicit primū itellecū esse falsum. imo dicit q̄ ē false siue corrupte acceptōis. Nam ppositio sub illo itellecū ē uera. i. q̄ sanguis post putredinē ē uel sit colā ita q̄ eē coleram ē terminus illius trāsmutationis sicut generatio ē terminus alteratōis. Quāuis tamē ppō sit uera corrupte tū accipitur q̄ ex ea cōcessa non sequitur cōclusio gal. Et hoc probat tribus rōibus semp concedēdo ppōnē sub itellecū dicto imo semp ponit illaz in sillo primo. Et primo arguit sic. Sanguis qū putrescit. i. in fine putredinis ē colā quātū ad partē subtilez & est melācolia quātū ad partē grossam siue spissam. g^o tot⁹ sanguis non fit uel nō ē colā. & per cū s⁹ nō d³ dici febris colerica plus q̄ melancolica ut dicit post. cōtūa ē nota. aūis quātū ad primā partē ē ppositio gal. sub primo itellecū. Sed quātū ad aliam partē ē ppositio necessaria q̄ sicut subtile sanguis ē factū colā in fine trāsmutatiōis ita oportet necessario q̄ grossum eius sit factum melācolia. Cōsiderādū q̄ gal. ppēdit de ista rōne q̄ debebat cōtra eum fieri. s³ soluit sic scđo d³ d³is febrium. & s^o de crisi. q̄ ad cōuersionē subtilis partis sanguis in colāz sufficit parua trāsmutatio & leuiter fit. s³ ad cōuersionē ptis grosse in melācoliam requiritur multa trāsmutatio & nō sic cito fit. Cum g^o subtile sanguinis ē factum colera eius. grossum non ē factum melācolia. sed est in medio terminō cōstitutū. si medio

motus a sanguīe in melācoliam. & hoc inuit gal. occulte s^o d³ crisi. xii^o ca^o. ubi cum frēq̄nter p^{us} dixiss³ q̄ g^{na} febriū sūt tria & dedisset causam q̄ sanguis cum putrescit non reman³ sanguis s³ fit colā Ne aliquis dicer³ & sit melācolia dixit colā g^{na}tur cum supst uer cal^{tas} in re plus q̄ oport³. De melācolia uero dixit melācolia g^{na}tur qū calidū ualē supst uer. Clari⁹ aut uoluit soluere hanc rōem s^o de d³is febriū. ubi dicit Si uero supcoquatur. trāsmutat⁹ q̄de³ eius subtilissimū simp⁹ & pingue in flauam colā. quod uero gross⁹ in nigrā colāz. sicut i uocatis carbūculis. ex his enī sanguīe feruente transitus sit in melācolicū humorē. & tunc gal. oñdit qualis melācolic⁹ humor ē ille q̄ non est uere melancolicus sed est in uia ad melancoliā. Vnde subdit. Ita aut oportet intelligere humores melācolicū ita ut nō effectū certissime nigrā coleram sed in medio terminō cōstitutū. i. i motu ubi est dare mediū terminū cū mobile dū mouetur partim sit in terminō a quo & ptim in terminō ad quē. Sed qū gal. se defendit sic cū intellectū p^e ppōis assumpte se ipm ligat. naz facta colera uel reliqua pars est sub forā sanguinis & sic febris debet dici sanguinea quia ille est humor sup quo est trāsmutatio que est putredo. uel est sub forma melancolic. & sic habetur scđi propōitūz. Et si hic caderet speculatio per gal. eēt speculatio de m^o mot⁹. & nō iuuaret eum. Et iam in nostra iuuetute formauimus istū silm meū in prima figura in scđo modo sic. Nullū cōuersūz in melancoliā quātū ad partē & colerā quātū ad partē debet dici cōuersūz in colerā s^m totalitatē. Sed oīs sāguis post putredinē est s^m pte³ cōuersus in melancoliā & s^m partem in colerāz. Ergo nullus sanguis debet dici s^m totalitatē cōuersus in coleram. Alii aut magistri dicūt rōem Auic. debere solui per h^o q̄ illa pars melancolie pua est sed sine dubio non est sic parua qū possit facere febrem & nullāz facit nisi melancolicā si est melācolia. uel saltem erit febris colerica nō pura sed pmixta melancolie qd nūq̄ gal. uoluit. ET

SECVNDVS. Ostendit 2^m modū corrupte acceptōis. & est 2^a rō contra Gal. & arguit sic. Cōuersio sanguinis putrescētis in colerā est p^o putredinē g^o febris de sanguine putrido non est colerica sed sanguinea. aⁿs ē ppō Gal. sub intellectu primo. cōtia pbat^r q^a consideratio nostra q^un dicim⁹ sanguis putridus facit febrem est cōsideratio de sanguine q^un disponitur p putredinē ita q^u putredo est sibi forā. Potest aut formari silogism⁹ multipl^r. sed formatur in 2^a figura sic. Omnis sanguis faciens febrem est in dispōne putredinis Null⁹ sanguis scūs colā est in dispōne putredinis. g^o null⁹ sanguis scūs colā est faciens febrem. Iste tⁿ silogismus meli⁹ adiacet 2^e rōni. sed rōni 3^e magis cōuenit in priō mō 2^e figure sic. Null⁹ sanguis factus colera est in dispōe putredinis. Omnis sanguis faciēs febrez est in dispōne putredinis. g^o null⁹ sanguis faciens febrem est factus colera.

ET TERTIVS. Ostendit 3^m modū corrupte acceptōis. & est 3^a ratō cōtra Gal. & primo facit illaz. 2° cā uigorat ibi 2^a. Et significatio. Primo arguit sic Colera generata ex putredie sanguis potest esse nō putrida. g^o potest facere nō febrem. & hoc est cōtra Gal. q^a illa febris nō erit colica. cōtia est nota. aⁿs pbat^r. quia ā re putrida non semper resultāt res que sūt tⁿ putride. quia nec subtile nec grossum oportet q^u sit putridū. Fiūt enī ex putredie nō putrida Et uoluit Auic. nos itelligere ex³ ista aceti & uermis que fiūt ex putredine. Potest aut formari silogismus contra Gal. modo p̄dicto & alio sic. Nullum generatū post putredinē est necessario putridū. Omnis colā generata ex putredie sanguis est gⁿata p^o putredinē. g^o nulla talis est necessario putrida. & ē in 2° mō prime figure. ETSI GENERATIO. Vult Auic. concedere aduersario q^u illud quod generatur a putredine sit putridū. & tūc arguit q^u ex hoc seqtur q^u febris de sanguine putrido sit colerica & melācolica. & tūc cōcludit & patz. Dicif mibi quosdā uoluisse soluere istā rōem sic. colera q^u sit ex sanguine putrido nō est semper

putrida & ideo nō facit febrē colericā Hec solo per Gal. nihil est q^a sequitur g^o febris de sanguine putrido nō semp est colica. QVOD VERO. Hic pcedit ad redarguendū Gal. itelligēdo ppōem suā 2° intellectu. Est autē scds intellect⁹ iste sanguis q^un putrescit tūc fit colera ita q^u p nullā mensuram est uerū dicere sanguis putrescit p quā nō sit uerū dicere sanguis fit colera. Et dicit primo q^u hoc est mendaciū. & idē cit tres rōes. Ad quarū intellectū est cōsiderandū q^u Auic. p̄supponit Gal. itelligere hic per colerā humorē qui actu est colera. s. habēs formā & spēm colere ita q^u q^un dicim⁹ dū sanguis putrescit fit colera itelligat. i. colā actu Et q^u talis fuerit intellectus Auic. de Gal. apparet in 3^a rōe. Apparet etiam alr q^a snia Gal. nulla est quia si Gal. & Auic. de Gal. itelligerēt q^un dicim⁹ sanguis dū putrescit fit colera. i. disponitur ut fiat colera. nō tⁿ habet eē colē & formā eius nō sequeretur ex hoc q^u febris de sanguine eēt colerica quod tⁿ Gal. uoluit cōcludere. Similr hic esset intellect⁹ prim⁹ pprius Gal. & nō eēt mendaciū purū. g^o oportet q^u itellcūs scds sit talis sanguis q^un putrescit. i. dū est in putrefieri ē actu colā ita q^u nullū est signare tps nec instans putredinis in quo non sit uerū dicere sanguis est colera quātū ad ptem subtilem. Hoc p̄intellecto arguit sic. q^ud est in uia corruptōis nō est corruptū. sed sanguis dū putrescit est in uia corruptōis. g^o nō est corrupt⁹. Et tūc p̄sollogizetur sic. Sanguis nō est corruptus. g^o non est factus colera. q^a generatio colē huius est per sanguinis corruptōez. Ponit g^o p̄batiōem mioris cum dicit putredo ē in uia corruptōis. & est p̄positio nota Et si uis hic te extendere cōsidera dcā 4° methauroz. & uide Trusianū tractatū 3°. lib^o regni. qui disputat de hoc. ET PUTREDO. Hec ē quarta ratio quā rōem plures male itelligunt Credūt enim quidā textū esse trāspo sitū & uolūt dicere putredo nō fit nisi in tpe & cōuersio sanguis in colerā nō habet tps sed fit in. φ. Sed ista transpō est corruptio textus Auic. q^a nō esset

ratio alia in uirtute a ratione precedere.
Aliter igitur intendit Auic. & arguit sic
Conuersio sanguinis in coleram fit in tpe
sed putredo sanguinis non fit in tpe
imo in .phi. g^o putredo sanguinis non est
conuersio sanguinis ad coleram. Ad cuius
rationis intellectum est considerandum quod ge-
neratio fit in tpe non quod tempus sit uera
mensura generationis ut est transmutatio
in substantia. quia illa fit in .phi. Sed dicitur
fieri in tpe quia generationem necessario
precedit alteratio. Et ideo generatio in
substantia est finis motus. Vnde 8° philo-
sophi corum 1° 54°. dicitur 1° quod generatio autem est
alteratio aut finis alterationis. Preter
hoc sciendum quod putrefactio non habet
tempus. scilicet. iniciatum sed incipit ab .phi. in po-
tentia. Et ista oportet esse intellectam in 6°
philosophi corum. Ex quibus apparet quod Auic.
philosophice arguit contra Galienum. sic tu dicis
quod sanguis dum putrefit tunc est colera. sed
hoc est falsum. quia uerum est dicere de
sanguine quod putrefit in instanti sed conuersio
in coleram non fit in .phi. imo tempus oportet ad-
uenire in quo fiat ista conuersio in san-
guine. Sed tu dices dico quod in primo .phi.
inchoatio putredinis sanguinis est colera
per aliquam calefactionem precedentem ante
putredinem. Dicendum quod aut totus est
colera & hoc est impossibile quia tunc
nunquam sanguis putrefit. quia nec prius. scilicet.
ante .phi. illud nec posterius cum non sit
sanguis uel aliqua pars sanguinis in primo .phi.
putredinis inchoatio est facta colera.
& tunc aliqua pars per putredinem post .phi.
illud fit colera sed non fit in primo .phi. post
illud. quia instantia non sunt immediata. g^o
sequitur propositum quod est dare istas inchoa-
tiones putredinis sanguinis in quo sanguis
non est colera. Et si bene consideretur ista
ratio 2^a. & 3^a fuit una ratio uia diuisiua sic
Nam quando dicitur quando sanguis putrefit fit
colera tunc. id est. tunc habet esse colera. Vel
putrefactio accipitur pro tota dispositione usque
ad primum .phi. generari esse colere. uel acci-
pitur pro primo instanti putredinis. &
hoc concedatur modo hic quod in motu sit
dare primum mutatum esse saltim in potentia
Siquidem putredo accipitur pro tota
dispositione usque ad ultimum putrefactum esse
quod est primum generatum esse colere. tunc
pro Galieno est falsa. quia sanguis dum est

in uia corruptionis non est corruptus sed
dum est in putredine pro dispositione tunc est
in uia corruptionis. g^o non est corruptus.
& per rationem non est factus colera. Si autem
putredo accipitur pro primo instanti
inchoationis putredinis ante quod instanti
nulla fuit putredo. tunc pro Galieno est falsa.
quia sanguinem fieri coleram necessario re-
quiritur tempus. sed ad putredinem habere
illud esse inchoatum non requiritur tempus
quia ut sic putredo non habet tempus. ergo
protunc sanguis putridus non est colera.
& tunc ista ratio est pulchrior & efficacior
Nam pro de qua est dubium & non par-
uum erat concessa ab aduersario. scilicet. quod
putrefactio non habet tempus. & arguitur
per rationem 2^{am}. Vel erat negata & tunc
arguitur per rationem primam. Et per multos
annos post primam expositionem factam in-
uenimus quod Dynus intellexit istum passum
sicut nos diximus. Sed tu dices Galienus.
potest dicere quod putrefactio accipitur
pro putrefacto esse quod est primum
incineratum esse. quod est etiam primum generatum
esse colere. Dicendum quod illo modo pro-
cedit ille tres rationes prime quia ille est
primus intellectus propositi contra quem
Auic. iam arguit si consideres. Vel dicendum
quod tunc Auic. arguit sic. Conuersio san-
guinis in coleram fit in tpe. ergo illud
putrefactum esse precessit aliqua dispositio
in tpe. sed illa erat putredo que est in
tpe ante ultimum instanti putrefacti esse.
g^o prius tpe ante illud .phi. erat febris & non
erat colera. Et hoc modo posset forari
2^a ratio ista. ET PUTREDO.
Hic est 3^a ratio uel 2^a. Et arguit sic.
Sicut se habet de putredine flegmatif
ita se habet de putredine sanguinis. sed
cum ista putrefit est falsa & non colera neque
melancholia nisi cum est conuersum per
complementum putredinis. g^o sanguis cum
putrefit non est colera sed est sanguis.
Quidam autem rudis uoluit soluere istam
rationem negando similitudinem propter hoc
quod falsa est humor ineptus conuersioni in
coleram. sanguis autem est aptus. sed hoc nihil
facit ad rationem Auic. quia concluditur quod
aliqua mensura temporis est qua sanguis est
putridus & non est colera. & hoc sufficit
ad ostendendum quod propositio est falsa que dicit
sanguis dum putrefit est colera & non solu-

sufficit ad falsificandū illam q̄ aliqua
mēsurā t̄p̄is sanguis est putredo & nō
sit colera sed q̄ aliqua mēsurā in īstāti
ut oñdit ratio p̄cedens. & hoc sufficiat
Auic. Si aut̄ tu uis disputā cū Auic.
& loqui de colera facta ex putredie p̄
putredinē tūc uade ad rōnes suas cōtra
primū īlectū p̄positionis gal. quare
p̄cedūt iste ratioēs. VERVM ē.
Generatur febris. s. sanguinea & non
colerica. Sed dubitatur tūc ut̄ sit
uīa concordie īter Gal. & Auic. in isto
quesito. Et dicamus q̄ licet Thade⁹
in glosa Iohānicii se de medio horū ui
rorū abstulerit. tñ concordari possunt
Propter qd̄ cōsiderādū q̄ sermo Gal.
in febre de sanguie putrido quā repo
nit in genere colericarū est in febre de
sanguie in quo putredo accidit p̄pter
superflūā quātitatē suffocatinā. Vnde
ex hoc putredo sibi accidit. Hec ergo
febris putrida cū cōsiderata fuerit s̄m
iudiciū philosophi nālis dicetur febris
sanguinea de sanguie putrido & non
dicet colerica. & hac uīa p̄cessit Auic.
Vnde omnes iste p̄pōnes q̄b⁹ arguit
sūt nālis philosophi. Et apper q̄ Auic.
est cōtētus habere contra Gal. q̄ in p̄o
īstāti īniciatiuo putredis sit putredo
in sanguie. & tñ non sit colera & ē h⁹
uel aliud īstās uel mēsurā īmceptibi
lis ē illud quod medicus non cōsiderat.
Gal. aut̄ cōsiderauit dictā febrem s̄m
iudiciū medici operātis ad curationē
febrī. & dixit hāc febrem de sanguie
putrido esse colerā. Vnde maxie rep̄t
habere analogiā poxis morū 3^{ne}. & cā
est q̄a sanguis p̄dictus habet multum
de unctioso. & ideo cū putredo in eo
īncipit statim declinat ad nām colericā
ita q̄ licet sit dare aliquā mēsurā t̄p̄is
in qua illius sanguinis nulla pars ē scā
colera. tñ illud t̄p̄s ē ualde breue & nō
cōsideratū a medico. quare g⁹ sanguis
putridus quasi ab ip̄o p̄ncipio putredi
nis associat sibi colam calidā feruētē
& malā posito q̄ non ēēt uere putrida
tñ ē mala & inflāmata. ideo febris ista
sanguinea debz uocari colica h⁹ modo
& istud non accidit in reliquis febrib⁹
Cum enim putrefit melācolia aut flā
non statim associat sibi in putredie colāz

p̄ ptem horū hūmorū que conuertat in
illam colam. & ideo iste p̄nt dici febres
flegmatice colice & etiā melācolice ab
solute. sed febris de putrido sanguine
statim a p̄ncipio potest dici febris colica
& curari etiam debet illa cura p̄ alterā
tia & euacuātia & remittētia acuitatē
cole. & ideo Auēzoar in cap⁹ de febre
sanguinis. ante q̄ faciat in ea floboto
miā suadet dare aliquā medicinā que
colam euacuet. Et sine dubio si uides
q̄ multiplicata sit colā aū flobotomiā
oportet facere quod p̄cipit Auenzoar.
Sed si nō sit multū multiplicata uel sit
adhuc in sanguie oportet a flobotōia
īcipe. Hoc ergo modo p̄nt cōcordari hī
duo uiri ē. DICAMVS ERGO
Post opinionē Gal. ponit sniam suā
Et primo diuidit febres sanguinis in
primas suas sp̄ties. 2° comperat illas
ad alias febres. 3° ponit ei⁹ cās. 4° pōit
ei⁹ sp̄s duas. 5° ponit febris sanguis
crisim. ibi 2^a. Et est de sūma. 3^a ibi. Et
cāusa quidē. ibi 4^a. Et eius sp̄s. ibi 5^a.
Et eius cōsumptio. In prima pte ponit
hāc diuisionē febris sanguis. quedam
putredialis & quedā est sine putredie
que est febris solius calefactōis & ebu
litiōis. & impōit nomē huic q̄ est sino
cha sine putredine. & dicit q̄ p̄po. no
mīauit eam sinocham conclusam impo
nēs sibi hoc nomē & non aliis fe. Hoc
enīz uocabulū sinocha idē ē q̄ febris d̄
sanguie nō putrefacto. sed sinoch⁹ est
febris de sanguine putrefacto. ut dicit
Symon ianuēsis. conclusaz. i. clausam
uniformē in suo motu nō hñs exacer
bationes aliq̄s sicut hñt eas alie febres
Nam sinochus cum putredie sanguis
habere potest exfortiationes ut supra
dictū est. Cōsiderādū q̄ ter⁹ iste
s̄mo potest referri ad sinochas ambas
.s. cum putredie & sine. quia ambe sūt
continue cōcluse sine aliis febribus &
p̄prie hoc eis competit & nō aliis febri
bus. Hic caderet aliud dubiū an ex
alio hūore a sanguie possit fieri febris
per solā calefactionē absq̄ putredine.
& de hac plixē notauimus sup h⁹ 2°
d̄ d̄r̄is febrī. ET PLVRIMVM
In ista pte ponit quāsdā cās ebullitiōis
sanguinis quia est opilatō. & hoc quia

Sinoch⁹

Sinochus

exacerbationes

prohibet eum in eo; unde fit inflammatio.
Et appet q opilatio suffocativa. i. pro
hibitiva euentationis potest esse causa
ebullitionis putrefactiue & sine putre
factione s^m corporū diuersitatē & s^m
ordiem quia prius cāt solā ebullitione;
deinde lequi pot est putredo. licz talis
ordo nō sit necessari⁹ semp. Pōt enim
fieri sinocha putredialis nō precedere
sinocha sine putredie. Et tu cōsidera.

**ET QUANDO QVE FIT AB
ALIIS CAUSIS.** Ut ira labore &
aliis causis calefaciētibus. & cōsiderata
dispōe spiritūū maiori q̄ sit dispositio
sanguis. dispōe dico gūali. Causas istā
mātem sanguinem oportet esse uehemē
tiores causas faciētibus effimeram. s. in
flāmātibus spiritū. & hoc est qd dicit
Que uehemētes sūt supra uehemētiā
febris effimere. i. supra uigorē causarū
faciētū effimera. **ET NOMINA**
tur profūdi somni. Multa noīa iueniū
tur ab auctorib⁹ d hāc febre s; profun
ditas somni sit in ea multis uaporibus
humidis eleuatis ad caput. & plus con
tingit sinochē absq; putredie qā illius
vapores sunt mites fortis. s. somni. Et
est idem q; pfūdi somni. Et sit hec for
titude ex opilatione etiā uenarū sube
ticarū. Vel fortis. s. febris. i. ista ē una
fortis febris qā multi caloris. **ET**

EST. Compat feb. pmo sinochā; sit e
conclusa; sine putredie ad alias febres
2° sinochā cū putredie. ibi 2^a. Et uiderē

Considerandū q; Auic. inuit hanc
febrem habere rōez medii per abnega
tionē. nam cum sit febris nō effimera.
quia p^mū calefactū in effimera ē spūs
sed in sinocha sine putredie est humor
Similr nō est putrida quia in putridis
humor est putridus sed sanguini in fe
bre ista nō est putredo. Ex his apparet
q; febris hec est medii per picipatōez
nam picipat natura effimerarū inq^m
est quedā caliditas simplex. & est in ua
poribus sanguis sed pātipat natura
putridarū inq^m est in hūoribus. Hec
omnia sunt intellecta a Gal. 9° 1^a c^o.

ET EST FEBRIS ACUTA.

Quasi dicat licz ueniat in effimera tñ
ē acuta qā ē uehemēs. s. in q̄ est timor
cū uelocitate finis. sed effimera nō est

acuta licet sit breuis. ut supra hac fen.
3° ca^o. & intelligūtur ista ex fine libri d
canticis. **NEQVE ETHICA.**

Paret. & quīs nō sit purrida potest per
mutari ad putridā. & quīs nō sit ethica
pōt tñ pmutari ad putridā. pōt eā seq
ethica. & hec omnia sunt nota. **ET**

MVLTOTIENS x. Gal. 9° 1^a c^o. &
8° cursū diei febriz effimerarū. quia

ponit eam intra effimeras. **ET VI**

DE TVR. Hoc dictū nō iuenio a. G.

nisi Auic. sumisset h^o ex 2° de dīis fe
briū. cum dixit ea que in putrido san
guine febrē simpliciorē esse his que in
aliis sunt humoribus. Et forsan q; ad
linguā arabicā translatus ille sermo
hoc significabit sed expōitores nostri
cōiter exponūt simpliciorē. i. mitiorē;
Quid aut nos itelligam⁹ de illo textu
obmittimus hic. Dubitatur unde

sequitur putredo cōis cōi humoris 9°
febris sanguinis nō componit cū aliis
febris. Dicendū q; sanguis pōt

putrefieri qñq; per dominiū melācolie
in eo & hoc q; sanguis conuertitur ad
frigidū & siccū. uel flegmat quia con

uertitur ad frigidū & humidū. & s^m
hoc febres sanguinis sunt tres & eas d
ducit Auer. in 1° practice canticorū.

68° 1°. Et hoc mō putredo sanguinis

pōt dici cōis cōi humoris alternatiue
quia modo possit cōuerti ad nām uni⁹
modo ad nām alteri⁹. & s^m h^o putredo

sanguinis qñ est in sanguine totius uel
magnorū uasorū facit febrē simplices
nō cōposiā cū alia febre de eodē toto

sanguine quia impossibile est totū san
guinē decliare nisi ad unā cōplexionez
sue cōbinatōez complexionis puta ad

dominiū unius humoris. Si enī tot⁹
declinat ad frigidū & siccū melācolicū
impossibile est q; totus declinet ad ca

lidū & siccū uel frigidū & humidū. &
hoc forsan intellexit Auic. de Galie^o.

Sed tūc Auic. redarguit Gal. quia in
hoc est contradictio. nam Auic. dicet

q; in uenis cum sanguine potest repiri
colera melancolia & flegma p̄ter illas
in quas sanguis declinat per sui distē

perāriā. & tūc fieri poterit febris fla
rica sanguinea. qā sanguis declinat ad
frigidū & humidū. & cū hoc poterit

fieri colerica uel melancolica de his hūo-
ribus q̄ repiri possunt sanguini mixti
ut intelligit in libro elementorū Gal.
Dicit etiā Auic. q̄ febris de sanguine
melancolico potest cōponi cū febre de
melancolia in quā sanguis ille melancoli-
cus trāsmutat⁹ ē ita q̄ alia erit febris
d sanguine melancolico si āte sub forma
sanguinis & alia esset febris de melāco-
humore in quē ille sanguis est trāsmu-
tat⁹. Appet igit quō deducitur cūctia
Gal. & quō impugnat⁹ ponēdo putre-
dinē per declinationē sanguis ad nām
alicuius humoris. Alio modo potest
sanguis putrefieri ex solo peccato quā-
titatis. & qñ sanguis in uenis sola quā-
titate peccans putrescit. tūc febris ex
eo non potest componi cū alia febre.
nam in tali sanguine continetur in uir-
tute & putrescit omnis humor & null⁹
continet in eo in actu. s. an putredine⁹
quia tūc nō peccat⁹ sola quātitate sed
qualitate ppter peccatū alterius hu-
moris ab eo cum eo ex nātis. Ex quib⁹
appet q̄ sic intelligēdo Gal. uoluit q̄
in uenis cum sanguine null⁹ sit humor
in actu. & si aliquis est statim per illuz
sanguis dicit⁹ peccat⁹ in qualitate. & ex
hoc accipit⁹ q̄ febris cum sanguine nō
componitur cum alia febre putrida. s.
q̄ fiat ex humore qui p⁹fuisset cū san-
guine ante putredinē sed in hoc cōtra-
dicit⁹ quibusdā dictis Gal. in li^o elemē-
torū. ubi concedit q̄ cum sanguine sint
humores alii ab illo distincti. & ē opio
cōior medicorū licet alia sit phisicorū
& forsan uerior. & tūc dicit q̄ nō uult
plongare s̄monē. quia nō iuuat⁹ cū eo
medicus. s. nō iuuatur in plongatione
s̄monis cum nō sit in prolongatione
s̄monis utilitas ut 3° 15^a. uel exponēdo
melius q̄ nō iuuatur medicus in eo in
quo fūdat⁹ hec contrarietas. s. an in uenis
sint humores distincti s̄m formam an
omnes sint sub forma sanguinis & ac-
tuentur per separationem ab eo. Con^{toz}
uero dīa 90^a. a p^r assignat istaz contra-
dictionē in dictis Gal. Na 3° p^rio Gal.
dicit in 2° de dīis febriū. q̄ hec febris
sanguinea est simplicior. i. nō pōibilis
cum alia febre. cōtrariū hui⁹ dicit Gal.
eodē 2° li^o penultio ca^o. ubi dicit. Si uō

imbecillis qñq̄ scā fuerit & hec uirtus
causa erit & non solū supfluitatis sed
ip̄e sanguis etiā corrūpat⁹ & putrescat
& accendat febrē. & si p^redcūs adhuc
seruat⁹ calor duplex est speties febriz
adinuicē cōplicata⁹. Credit aut⁹ p^rio²
istā cōtradictionē sedare quia febris
putrida de sanguine in uenis nō pōnit⁹
cū alia febre. Et hoc est quod dixit p^o
q̄ ip̄a est simplicior sed bene compōit⁹
cum alia febre qñ sanguis putrescit in
apostemate & hoc dixit 2°. Nos iā
disputauimus qōem & scripsim⁹ p^rtra
eum ubi tenuim⁹ q̄ febris de sanguine
putredo dicta sinocha potest componi
cum aliis febribus putridis. licet eius
calor obtumbret aliarū calorē. ut dixit
ysaac se. 5°. Et si q̄s bñ cōsiderat utrosq̄
textus gal. 2° de dīis febriū. nō bene
intelligit ut ibide m̄ exposuim⁹ & hic
obmittimus hec. ET CAUSA.
Hic ponit cās quas Gal. ponit 9° te^{ce}.
Et dicit q̄ causa est repletio. s. que est
plectoria & opilatio. & hoc q̄ p^rhibet
transpirationē. unde sit inflāmatio &
p^rhibens exitū uaporū est cā multipli-
catōis in sanguine. i. nō mīoratōis. exer-
citiū inflāmat & dilatat mās repleta-
les & iste sūt cāe cōes utriusq̄ sinoche
ET QVANDOQVE. Quod
differat aquositas sanguinis & humor
crudus. i. Aegma crudū est notū. & p^r
pīqua. s. causa putredinis q̄ cū hoc q̄
sanguinem indisponit est cā opilatōis
ET EIVS QUIDEM. Conside-
randum q̄ cōitas mē est causa cōicare
oibus uenis & talem repletionē facit
sanguis. Cuius cām Dyn⁹ assignat q̄
multiplicatio sanguinis qui tenet nām
sanguis sequit⁹ multiplicationē & pro-
prietatē sanguis. sed talis multiplica^o
est cōis oibus uenis. s. sanguinis mē.
quia sanguis est humor temperat⁹. &
ideo ei⁹ multiplica^o nō inseq⁹tur aliqd
dissempanētū mēbris sicut alii hūores
qui in dissempanēto consistūt. & ideo
multiplicatio sanguis seq⁹tur multipli-
cationē mē tenētis formā sanguis. Et
ex hoc appet q̄ putredo sanguinis est
cōis oibus uenis sed si in sanguine fiat
peccatū p^rone & nō fiat peccatū quod
inseq⁹at multiplicatōē hoc nō fit nisi

peccato alicuius membri multiplicantis in sanguine aliū hūiorez ab eo. & tunc fit febris periodica. Nos aut in scia gñali de hūmoribus iam diximus extra Dynū q̄ sanguis ueri multiplicat⁹ pōt fieri ex agēte ut epate calido & hūido & ex mā. ut ex cibis sanguineis sicut etiā flegmatis multiplicat⁹ fit ex agēte & epate frigido & humido & materia ut cibis flegmaticis. Amplius eo concessio quod dicit Dynus remanet anxietas. quare sanguine replente oēs uenas aut maxime principales nō habz putrefactiōes. scz periodos occupante calido preter naturā modo una; ptē sanguis modo aliā. Dicamus g⁹ tres ppōes Prima q̄ sicut flegmati inest pprietas qua omī die accumulā ut faciat febrez & calorē qua omī 3^a die sit sanguini q̄ continua; faciat usq; ad salutē uel mortē Vnde dictū est infra ab. A. q̄ unicuiq; humori inest periodus qui sibi ouēit.

2^a ppō est q̄ ad istā cōtinuitatē adiuvat eius multitudo que fit in oibus uenis ex eius multitudine in toto. & aptitudie ad caliditatē actualem totus inflāmar. i. totus est inflāmarus. & nō est aliqua pars sensibilis uel nō expectatur aliqua ps aggregāda uel actua da que iterū debeat calefieri sed colera uel flegma & melācolia nō tota putrefiūt sed ps. qua resoluta possibile est q̄ alia reaggreget. & quia ista cā sine primā nō ē omīno sufficiens. ideo. A. statim sub iūxit & eius adherētia ē. q̄ si. d. febris sanguinea nō est periodica qa sanguis est materia cōis oibus uenis. Et signū huius .s. q̄ non sit periodica est. quia ipa est cōtinua uniformis usq; ad crisi; .s. usq; ad salutē uel ad mortē. Tertia ppō est q̄ nō est impossibile de sanguine fieri febrem hntē periodū. Ratio sanguis potest s^m periodū aggregari & putrefieri in uenis uel extra uenas. g⁹ febris sanguinea potest esse piodica cōtia est nota. añs pbatur. quia aliquis homo omī die uel omī 3ª die. uel s^m aliū periodū potest emittere per nares uel per uētrez aliquā quātitatē sanguinis Pone igit q̄ retineat in uenis uel pellatur a extra uenas & corrūpatur. g⁹ potest facere febrem. Et apert ex dictis

q̄ ex sanguine pōt fieri interpollata. i. febris piodica de materia extra uenas. Nam sanguis potest s^m certā mēsuraz tps preter naturā pelli ad extra uenas. Cuius ratio est quia ad quācūq; ptez sanguis pōt pelli sanguis s^m naturam ad illam potest pelli preter naturā. sed ad loca extra uenas gradatim ouersus in humiditates potest pelli. g⁹ ex cāis aliquibus pōt pelli nō gradatim. Vnde uis⁹ est homo qui sudauit sanguineuz sudorē. Considerādū tñ q̄ illi mōi sūguis forsz nō sūt sic ueri sic sanguis qui in toto multiplicat. ex q⁹ fit feb^{is} sanguinea sinocha uera. & sine dubio ita est ut in pluribus. Cum sanguis in toto habūdans q̄ est uerus sanguis est imaginabile q̄ uincatur a natura & hodie expellatur una libra & cras alia. & sic est imaginabile q̄ hodie una libra retēra. i. nō euacuata putrefiat & resoluatur ante q̄ alia libra putrefiat. In his ergo dictis uolumus satisfieri quesito an febris sanguinis sit periodica. & de his diximus plixē 2° de dñis febriū.

ET EIVS SPETIES. Cōsiderandū q̄ hic accipimus tres famosas spēs sinochē quas licet Auic. adaptet ad sinocham putredialē. ut etiā Alzarab⁹. tñ ad sinocham sine putredine possūt adaptari ut intelligitur a Gal. 9° re^{cc}.

Considerādum 2° q̄ licet in febre paraugmastica. i. declatiua sola declatio sit apparēs. tñ in ea sūt oia 4^{or} tpa. sed sūt occulta & ita in aliis 4^{or} spēs⁹.

Dubitatur pmo de causa quaz dat Auic. Naz si quid resoluit de uapore est plus q̄ putrefactio. i. qd per putrefactiōez eleuatur. ergo cessabit febris.

Diximus alias duas solutiōes que in re una sunt. Prima est q̄ quātitas uaporis attingens cor est duplex. Vna qua uapor facit febrem & ab hac si fuerit diminutio nō fiet febris. Alia est qua uapor facit tātam febrem qua minor fieri pōt & etiā maior. & ad hāc quātitatē fit compatio uaporis qui resoluatur. Si enim est mior q̄ ille qui incipit facere febrem tātam tūc pcedit fe. minuēdo. si mior pcedit addēdo. si eq̄ lis erit modi unius. 2ª solutio ē q̄ quantitas uaporis sanguinis facientis

febrem esse hñs latitudine quia minor illa & maior potest facere febrē. cū g^o inchoat febris a uapore alicuius quantitatis si uapor illo minor succedit. quia plus resoluit q̄ p̄us tūc fit paugmassica. si maior tūc fit augmassica. Sed tu dices pone q̄ aliqua febris incipiat a uapore tate q̄tatis qua mior n̄ pōt facere febrē. & tūc succedēs uapor fir minor. g^o ista febris non habebit nisi inchoationē. Dicēdum q̄ caū pōito seq̄tur necessario. & uidemus in hoīb⁹ aliquñ quosdā subitos dolores subito recedētes. & si perseverarēt esset uera & māifesta febris. Et possemus nos extendere hic ad multa. Dubitatur 2° quare ex aliis humorib⁹ a sanguine nō fiūt poxismi hñtes tres dcās drās. Et causa hui⁹ dubitatōis est q̄ 3^{ana} uni⁹ peroxismi ē uni febris sinoche similis. quare ergo cola putrescēte nō potest dici q̄ in aliq^o corpore q̄ntitās uaporis petentis cor est amplior eo qd̄ resoluit & in quodā mior & in quodā equalis. Et tūc erit unius peroxismus tertiane augmassic⁹ & ali⁹ poxism⁹ erit paugmassic⁹ & ali⁹us hemoten⁹. Dicēdū q̄ in febre sanguinea cu⁹ eius materia sit cōis & in uenis n̄ est p̄cipuus locus patiēs. & ideo statim cu⁹ inchoat multitudo uaporū petit cor a q̄ multitudine in prima parte t̄pis petēte cor pōt fieri diminutio uel additio ad illā uel pitas ad illā. unde sunt tres spēs dcē sinoche Sed in febribus interpolatis q̄a hñor habet p̄cipuū locū sit principiū cu⁹ typo & pua euaporatōne p̄pter calidi suffocatōem. Postea resurgit calor & extēditur in mā & fit maior euapora^o quousq̄ sit calor equaliter expansus. postea finit. g^o in quolib⁹ t̄li poxismo 4° sunt tēpora manifesta & distincta.

Ad contrariū dicēdū q̄ rō t̄m arguit q̄ aliquis poxismus 3^{ane} potest esse in quo augmentū erit maius respectu cuiusdam poxismi alterius 3^{ane}. & aliq̄s peroxismus est in quo status erit etiā maior & aliquis i quo declinatio. s̄ cū h^o reliq̄ alia t̄pa euidēter sūt māifesta Et quod diximus de 3^{ana} dicemus de sp̄ca & melācolica. **NEQUIOR EORVM EST AVGMAS TICUS**

Considerādū q̄ febris potest p̄cedere augēdo super quātitatē caloris hōient & ista est peior ut notum est. & potest p̄cedere augēdo uersus quātitatē hōient & ista est minus mala q̄ hōtenus. I³ si cōsiderēs cā q̄ ē pl⁹ putrefieri & euaporari q̄ resolui ab^{te} aug^{cus} possit dici peior aliis. **CRISIS** ad 7^m. dubitaf̄ quā 3^{ana} continua termiatur in 7ma die sicut interpolata in 7° poxismo ut. G. in 3to ampho. 3^{ana} uera ē. & 3° p̄nosticorū. g^o sanguinea cum sit de grossiori materia postponit termiatōem. Dicēdū q̄ sanguinea cu⁹ sit de pacutis pōt ad 7^m terminari & sic etiā in 4°. ut 3° de crisi. Gal. Ad rōem dicendum q̄ licet sanguis sit grossior. pōt t̄n ad eādē pacuitatē uenire febris sanguinea ad quā colerica. **EIVS CONSVPTIO.** Cōsiderādū q̄ nō dixit eam consumi sola digestionē ut uoluit plus q̄ cōt^o in tegni trac. 3°. & uidetur Gal. sentire in f̄ie libri de drās febrīū & nos scripsimus hoc in q̄oē nostra de t̄pibus morbi. **PERMVTANTVR AD CAUSONEM.** p̄pter incēdium & uersionē in coleram. que si ap̄stemet cerebrū faciet s̄r̄sen cum in frigidatiōe ut potu aque frigide & frigidis embrocis. Vnde sanguis uersus ad similitudinē flatis & coartatus in cerebro poterit ap̄stema^r & facere litargiam. Alia sunt nota que dicit de maiortate & p̄fūditate somni. dic^t p⁹ q̄ si in febre sanguis fiat timpanites q̄ nō cesset fluxu uētris & resōne. i. emplastris resolutiuis circa uētre. & appareat i eo morbill⁹ uiridis ē de signis mortis. Ratio est quia p̄dcā ydrops significat defcūz nālis caloris unde fit euaporatio & nō resōlo & continua uentositatis r̄gnatio fit & morbill⁹ uiridis significat māz uersaz ad nāz uenēolaz. Et cui⁹ latitudo significat subuersiōz mē & defectū uirtutis a pulliōe extra **SIGNA.** Primo ponit signa ei⁹. 2° signa p̄mutatōis. 3° signa p̄longatōis. ibi 2^a. Sig^a aut̄ p̄mutatiōis. ibi 3^a. Sig^a uero longitudinis. Priā in duas. p̄mo pōit signa cōia febris sanguine. 2° sig^a propria primis sp̄ebus eius. ibi 2^a. Et illius que est a putredine. Prima pōt

diuidi in tot partes quot sunt signa. repletio cōpleta. i. cōis toti corpori ab q̄ rigore quia materia est inter uenas & cu; hoc est calida & humida. nō est sudor. s. omni die uel omni 3^a die ut poxif malibus febris sed est apud crisi; in die critica. pruritus in naso. s. ei a quo consueuit sanguis exire ex naso & sic etia; cōsuetō uentosari in loco positiōis uētosarū. cōstrictio in hanelitu ex mltā repleione uenarū suberican. Vnde suspi candū est in eis de apoplefia q̄ puenit ex earū uenarū opilatione. ut ypo. 4° re. acu. & Auic. 3° can. fen. p^a. & ideo dixit & est maluz apollēa gutturis ā. Ista fiunt ex multa repleione in uenis circa epiglottum siue circa laryngem & circa linguā. cursus lacrimarū ppter habūbantiam sanguinis circa oculos.

Nos autē de lacrimatiōe & modis & causis subtili; perscrutati sumus super fen. 3^a. 3° libri. caliditas eius est pluria quia in multo uapore sicut caliditas q̄ surgit a lacuna aque calide. & iō dixit lacunalē alias lacrialē. i. apta ad lacrias pulūs magnus quia fortis adhuc vtr² cōditiā instrumēti etiam necessitas addita rō pluriē diuersitatis. Cōtra quia colera minus grauat q̄ sanguis.

Dicēdu; q̄ causon & 3ª foris. s. cōtinua hnt maiorē malitiā & maiore; calorē in termiō intussonis q̄ sit calor febris sanguinee. & ideo lic; ex parte subtilitatis materie pul; deber; min² esse diuersus in causone tñ ex pte malitie caloris pl² deiciētis uirtutē pul; in causone est magis diuersus. & de his dixim² supra in ca^o de 3^a fe. ET ILLIVS. Primo pōit signa febris sanguinee putride addens noticiā grossitie & similitudinis sanguinis. 2° non putride addens aliquid de putrida. ibi 2^a. Et sinocha putrida est equalis. s. re spectu aliarū putridarū sed respcū sinoe feruide. i. sine putredine nō est equalis imo q̄tum sanguis recedit a nā sanguis per putridū tātū febris cedit ad caloris inequalitatē. s. mordacitate; & modum alicuius typi siue periodi.

SIGNA. Patet. signa uero longitudo in iū scimisi si pra ca^o de cognitione horarū. Digestiōis. s. tarde q̄ si

tarde apparet est lōgior tornalitate. s. tarda que significat plongarionē. uel cita. & significat breuitatē. diuersitate dispōnū est diuersitas in modo caloris in spacio suo. i. tpe quo perdurat ex additione. quia si sit sinocha additiua ut augmastica. non uniformiter additur calor sed pigre. Et statione. quia si est homotena nō uniformiter stat. & diminutione. quia si est declinata non uniformiter declinat imo est q̄ si sit tepida. i. tepide & pigre pcedēs in his spaciis uel tepide. i. tepidū habēs calorē. Hic autē sermo totus posset referri ad unaz febre; que in suo spacio difformiter & tepido calore pcedit. ut qñq; uideat² augeri qñq; stare qñq; declinare. & uariatur in h^o quocūq; modo intelligat² significat hec diuersitas & tepiditas sanguinē crudū. spaciū patet ā. Signa uero ab urina Auic. nō ponit. Cerrum eniz est q̄ urina est rubea. Quid uero sit de grossitie & subtilitate uide Serapionem 6° practice. Et Rasiz 4° libro Almanforis ā.

Cura febris sanguinis.

INTENTIO IN CVRATIONE ā. Primo

i ponit intentōes curatiōis.

2° 6^m illas exequitur. 3°

ponit cibaria. 4° pro cura accētiū nos remittit. ibi 2^a. Euacuatio autē. ibi 3^a. Cibi. ibi 4^a. Et si accidar. Considerā dū q̄ iste intētiones sunt sex. Prima ē euacuatio. 2^a est substātie sanguinis rectificatio. s. ingrossatio uel subtilia^o. 3ª est infrigidatio. 4ª est mūdificatio 5ª est digestio. 6ª est resolo. Differt autē euacuatio & resolutio. q̄ euacuatio est manifesta eductio cum robotomia sed resolutio est pprie uaporū educ^o. Digestio autē & substātie rectificatio licet qñq; pro eode; possint sumi ut intelligit² ex ca^o de cura putridarū. tamē digestio pprie est rectificatio hūoris habētis putredinē. unde putredini opponitur. sed subtiliatio & ingrossatio pprie opponit² mō substātie ut notum est. & ideo digestio est intentio ppria in sinocha putredinali. Intētiō autē que est subtilia^o & ingrossa^o est cōis cū sinoe. Differt autē euo & mūdifica^o

quia euacuatio est pprie humoris peccantis que est causa egritudinis. mundificatio autem est humoris alterius additi siue adiuncti. Vnde quoniam colera in quam pars sanguinis transit aut alia materia secum associata educitur dicitur sanguinis mundificatio. Considerandum autem quod ille intentiones surgunt a materia & dispositione febris sanguinis. Sunt enim in ea sex. Primum est repletio cui opponitur euacuatio. 2^m est sanguinis repletis grossities uel subtilitas cui opponitur equatio uel per ingrossationem uel subtiliationem. Tercium est caliditas in membris que est febris uel in sanguine cui opponitur infrigidatio. 4^m est humiditas siue materie corrupte que sanguinem inficiunt & huic opponitur mundificatio. 5^m est sanguinis putredo & opponitur sibi digestio. 6^m est uaporum multitudo & opilatio retentorum & opponitur sibi resolutio. ubi includitur etiam opilationis aptio. **EVACUATIO.** Primo ponit curam quantum ad has intentiones usque ad declinationem. 2° in declinatione. ibi 2^a. Et in fine. Prima in 4°. Primo ponit curam per euacuationem. 2° per ingrossationem & subtiliationem. 3° per infrigidationem. 4° per mundificationem. ibi 2^a. Sanguis uero. ibi 3^a. Eius uero. ibi 4^a. Mundificatio. Obmittit curam per digestionem quia intelligit per ingrossationem & subtiliationem. quoniam enim sanguis rectificatur in substantia cum rebus humilibus perietate contra putredinem tunc digeritur. Cura autem per res Poem. s. apertionem pororum & transpirationem etiam est nota ex multis dictis capitulo de effluuiis. & capitulo de cura putridarum in generali. Prima in tres. primo ostendit euacuationem magis convenientem. 2° ostendit euacuationem quam ante hanc oportet premittere. 3° ostendit quod fiendum si euacuationes predictae non possunt fieri. ibi 2^a. Et oportet ut premitur. ibi 3^a. Quod si dispositio. Prima in duas. primo premitur. 2° probatur. ibi 2^a. Sincopis namque. Considerandum quod tria precipit. Primum quod flobotomia de mane in brachio. sed de qua uena scias ex capitulo de flobotomia. 2^m quod non expectetur digestio. hoc declaratum est supra de cura putridarum. Nisi sit repletio. ne indigestum & corruptum feratur ad uenas. Caue quia non

flobotomes sed prius remoue ipsam. 3^m est quod flobotomes usque ad sincopim. Dubitatur utrum in febre sanguinea debeat fieri flobotomia post primum. Videtur quod non per Azaraniū in hoc capitulo ubi dicit si priuatus fuerit extractione sanguinis apud principium caueat penitus ipsam extrahere apud augmentum egritudinis & in eius statu & si uirtus sit fortis. & hunc sermonem dicit iste uir in capitulo de sinocha sine putredine. & capitulo de sinocha putredinali. Ideo uidetur uelle ysaac capitulo de sinocha cum putredine. In contrarium est Auicenna. cum dicit quod si febris perseuerauerit. &c. Dicendum cum Galieno quod in sinocha conservata uirtute non solum secundum septenas dies sed secundum eos quod deinceps sunt est flobotomandum. ut 9° textus. Ratio est quia repletioni opponitur euacuatio. De Azarano mirandum est & forsitan quod in eius reprobatione Auicenna dixit quod si febris perseuerauerit. Similiter dicendum quod in processu non possumus tam copiosam facere flobotomiam ut in primo sicut supra declarauimus. & de hac intellexit Azaranius. **SINCOPIS.** Inducit tres rationes que sumuntur a Galieno. 9° textus. Prima ratio flobotomia usque ad sincopim subito quoniam remouet febrem quia infrigidat fortem caliditatem febrilem. 2° petit uel complexionem fortem. id est hominem fortem in uirtute. 3^a ratio flobotomia hec & potius aqua frigide excusat ab alia cura 2° est fienda quasi inuat quod aque frigide exhibitio & alia infrigidatio stante repletionem superflua non est secuta. **ET PARTITIO.** Quia fecerat nos securos in flobotomia dicit quod uenientius est in plures partes partiiri istam flobotomiam quia est uirtute securior & potius sufficere ad curam. **SINON FVERIT.** Istud potest esse superflua repletio suffocatiua cui non succurraf per flobotomiam pluribus uicibus factam sed per copiosam flobotomiam ducentem usque ad sincopim. & in hoc Auicenna potest includere unam rationem qua probatur quod oportet aliquando usque ad sincopim flobotomare. ut arguat sic repletio suffocatiua potest aliquando esse in sinocha in qua non excusat a timore mortis nisi copiosa flobotomia. 2° talis flobotomia est fienda. **ET FORTASSE.** Hec

est 3^a rō uel 4^a rō. euacuatio est fienda
per quā natura cōfortata expellit mās
malas & residuū per loca sua unde sa
nietur infirmus. sed facta flobotomia
usq; ad sincopim hoc fit. ergo oportet
anteriorib⁹ dicis Gal. & Auic. credere
in his enētib⁹. **ET SVCCVR-**
RATVR. Hic remouet instātiā que
potest fieri. Diceret enim q; sincopis
est accūs prauū ad quod non debemus
deducere. Respōdet q; talis sincopis ē
leuis & remouet cibo subtili & quiete
per cibū subtilez intellige cibum cūte
penetrationis & digestionis cui⁹ uirt⁹
sit 6^m gradu qui tibi uidetur quia uel
uinū uel iuleb uel succus granatorū
u⁹ aqua carniū. **ET OPORTET**
VT. Considerādū q; materie corrupte
q; associant^r febris sanguinee qnq; sunt
circa partes stomachi & intestinorum
& circa meseraicas. & tūc añ flomiam
lenifica naturā cū illis que dicit ne mā
retrahatur ad uenas. Et possibile est q;
coliria & clisteria sufficiant. aliquid sūt
in uenis. & tūc cū sunt digeste possūt
euacuari. & h^o fit p⁹ flobotomia; licet
possit accedere añ flomia; debere fieri
usq; ad terminū. s. saporis mucī q; non
sit mucūz trāsīens in dulce. uel usq; ad
terminūz. s. quāritatis debite q; detur
bona & ueniēs dosis ut uncie. iiii. uel
sex. uel usq; ad temp⁹ determinatū q;
nō debet differri multū ista mūdifica^o

QVOD SI DISPOSITIO.

Hoc potest esse quia non pōt inueniri
in brachio. uel infirmus nō uult. u⁹ q;
uide^r tibi q; uirtus nō sit sufficiens ad
flobotomiā. Vtrū aut non premissa
flomia d^r brachio si idigeret possit fieri
flomia d^r fronte disputam⁹ i ca^o d^r frene
si 3° cān. Si aut nō pparat^r aliqd eorum
q; nulla flobotomia pōt fieri propter
accūs ā. & ppter etatez uel uirtutem
uel quia infirmus nō uult. tunc est ā.
.i. leniatur uenter 6^m modū quia cum
tamaridis ā. **ET REGIMIN ā.**
Aperiūt. s. poros ut cum debitis frica
tionib⁹. uel cum sirupis apertiuis facta
flobotomia. ut sirupo acetoso simplici
uel cuz endiuia uel capillis ueneris uel
si ex de h^r cuz radice feniculi & petro.

ET SI. Patet. Sed dubitat quare

prohibet sincopim in fluxu sanguinis
a natura & nō phibet illam in flomia.

Dicendū q; in fluxu sanguis a nā
nō sit sincopis nisi ualde superfluyente
euacuatiōe cum nā eligendo euacuet.

Sed cum minori euacuatiōe fit ex arte
SANGVIS VERO. Hic ponit
curam per sanguis ingrossationē si est
ualde subtili. & subtiliatōez etiā inuit
debere fieri si est grossus. **EIVS**

VERO. Ponit curā per infrigidatiōez
& ponit cān. in hoc quod dicit priō est
notū ex ca^o de cura putridarū in gñali.
Et curat. s. febris sanguinea intētiōe
que est infrigida^o cū trociscis de rosīs
& hoc in declinatione. & factis euōib⁹
ut supra ca^o d^r cura putridarū in gñali.
Quorū dā antiquorū. s. Rasīs. i. 7° cōti
nētis. posteriores uero ignoro. sed cū
lenitate nature q; siccitas eius phibet
aquā ordeī. & hoc declaratū est supra.
ca^o de aqua or. Al^r sine lenitate nē. i. si
uēt er nō est lenis q; leuē uentris siccī
tatē aqua ordeī lauādo & abstergēdo
leuare potest. & sic conceditur flante
uentre sicco melior ā. ad hoc. i. ad aquā
ordeī que sit subtilis frigida ad hoc. i.
potū frigide aque. **ET SCIAS.**

Hic cān. sumit a Gal. 9° te^{ce}. i. reliqua
dispōe. i. posterius. uel acquiritur alia
dispō putredinalis a priori. **MVN**
DIFICATIO. Hic ponit curam per
mūdificatiōez. & quia in sinocha hūor
imūdans sanguinē est cola ut plurimū
in quā unctuosūz sanguis apte trāsīt.
ideo precipit coleraz educi. & quia pōt
fieri imūdus per flegma pcpit digeri
illud. Et sufficit qnq; hoc q; sanguis
crudus pōt in bonū redigi per digōez
& iō nō dixi euacuatio. Et sicut dixit
euacuetur colera & humor crudus di
geratur. Intellexit etiā q; mundetur a
quacūq; materia que eū facit imundū

ET IN FINE EIVS. Ponit curā
in declinatiōe. & hoc per remouētiā re
siduū caloris & cōfortantia mēbra re
soluta & debilitata. & sunt trocisci no
ti. **CIBI VERO.** Oulus benedictū

.i. portulaca. alia sunt nota. Dubita
tur utrū in sinocha sit fiēda flobotōia
usq; ad sincopim. Et ut les q; non per
Rasīm. i. 7° cōtinētis. hoc ca^o ubi dicit

Dico magne sagacitatis est non subtrahere sanguinem subito usque ad syncopim. sed secundario trahendo prima uice medietate & alia uice alia medietate. Idem probatur per Auer. 7° colligit ubi contra Gal. inuenit quique rationibus

Prima flobotomia usque ad syncopim non est artificialis euacuatio. 2° non est fienda. ante probatur quia ars imitatur naturam. & nunquam secundum naturam fit crisis laudabilis per euacuationem sanguinis ducentem ad syncopim imo hoc fit in aliis crisis in quibus expulsiva plus expellit quam sit ueniens. 3^a ratio intentio euacuationis est euacuatio superflui & conservatio quantitatatis naturalis. sed euo ad syncopim diminuit de naturali quantitate. ergo non est fienda. 4^a ratio euo ad syncopim iuuat quia infrigidat. sed quia est medicina accidentalis quia per accidens iuuat & est periculosa. 5° non est fienda

Quarta ratio. melius est ut remaneat aliquantulum caloris extranei quam aliquantulum caloris naturalis minuat 6° flobotomia non debet fieri usque ad syncopim. Quinta ratio in corpore habente febre sinocha est alicuius humoris preparatio ad putredinem. 7° flobotomia ad syncopim non est fienda. probatur contra quia per talem flobotomiam diminuto calore naturali debilitata uirtute humores corrumpuntur & non erit qui faciat correctionem humorum. In contrarium est Gal. 2° textus. Multi concordare uoluerunt Auer. & Gal. Quidam dicunt quod Auer. prohibet flobotomiam usque ad syncopim irrecupabilem. sed A. recuperabilem. hic est sermo rudis. Alii dicunt Auer. precipit flobotomiam non fieri usque ad syncopim inclusiue. sed Gal. precipit exclusiue. Iste sermo est rudis qui uellet concordare hos uiros sumat deinde Auic. cum dixit. partitio quod est in ea est melior. Et dicat quod exire sinocha uel non est necessarium facere flobotomiam festinantem & tunc partiri flobotomiam est melius. uel est necessarium facere festinationem. & tunc usque ad syncopim fiat aliis consentientibus. Duos enim uidit gal. flobotomatos ad syncopi mortuos ex hoc. non consideratis in flobotomia que eportebat. ut apparet 2° textus. Et nos iam scripsimus prolixius de hoc. Et dicam breuiter quod A. uoluit

concordari cum Gal. in hoc sed tamen ipse credidit quod meliores medici precedenti in arte medicine fuerint Azaranus & Auenzoar. & isti duo uiri sunt contra Auer. in hoc. & proprie Auenzoar. Amplius ueniens est maius periculum euitare minori periculo. sed cum flobotomia usque ad syncopim maius periculum euitamus. scilicet mortis paruo periculo facto. scilicet syncopim a qua homo resurget aspersione aque frigide super faciem & cibo subtili Periculum autem quod euitatur est mors per uiam suffocationis quique & quique mors que aduenit in crisis malis. Nam per flobotomiam ad syncopim quique in sinocha sine putredine tollit febris. Et si facis flobotomiam intra illam remanet febris que potest fieri putrida in qua oportet expectare digestionem & motus creticos quos possibile est esse ad mortem. Amplius in alterando est timor non maior quam in euacuando ut intelligitur ab Auer. 7° colligit. sed ultimam alterationem ut infrigidationem ultimam mouentem ad contrarium concedit Auer. ut aquam infrigidantem & permutantem ad infrigidationem flegmaticam. 8° ultiam euacuationem cedere potest. Dubitatur an in sinocha cum putredine fiat quique flobotomia ad syncopim. Dicendum quod minus flobotomamus in putrida. id est minore quantitate trahimus ut sumitur. 11° textus 5° causa. & hoc quia uirtus in eo est debilior & sanguis non est sic aptus euacuationi. & quia non potest febris cessare per hanc flobotomiam. quia putredo non potest subito cessare sicut in sinocha sine putredine potest subito fieri cunctio quantitatatis sanguinis & cessatio febris. que conseruamus uirtutes ad reliquas crises in sinocha cum putredine quauis tamen remissior sit flobotomia in sinocha putredinali. potest tamen duci ad syncopim. quia minori flobotomia syncopizant habens sinocham putredinali quam habens non putredinali. Ad Rasim dicendum quod non negat illam flobotomiam sed dicit quod sagacitatis est scire ubi non oportet illam facere. & ubi oportet. Ad primam rationem Auer. dicendum quod ars imitatur naturam aliquam. & aliquam supplet defectum eius sicut appet in amputatione frustra carnis. & ubi non potest sicut Auer. in seipso expertus est cum factus fuit

podagricus. Ad 2^{am} rōez dicendū q̄ in euōe ō seruat̄ q̄ntitas nālis q̄tū possibile ē. aliq̄n̄ ei Auer. concedit dari coloquintidā cum qua īpossibile est q̄ saluatio ista fiat. s. spiritū qui sunt in nobis. Ad 3^{am} dicendū q̄ Auer. nō negat iuuamēta accēntalia. ut iuuamētū scamonee in 3^{ana}. & iuuamētū balnei frigide aq̄ in hoīe carnosio. Ad 4^{am} dicendū q̄ ppō est ffla. q̄a defcūs aliquis nālis caloris statim tolli potest uino albo uel alio leuāte a sincopi. sed residuum febris cogit q̄nq̄ expectare crises. Ad 5^{am} dicit Gal. q̄ illi hūo res pellūt̄ alleuiata uirtute uomitu uel sudore uel apr. Iste sunt due rōnes noue quas fecisti cōtra istā opiniōez q̄n disputauisti eaz. primo null⁹ scribitur mortu⁹ q̄uis sit facta fflomia & nō usq̄ ad sincopim. Et aliq̄ scribunt mortui ex ea facta usq̄ ad sincopim. dico in sanguinea febre. g^o x̄. 2ª omnia pericula apostemat̄is & suffocationis possunt evitari per flobotimiam iteratam sine sincopi g^o x̄.

De febre flegmatica.

CIVISTI. Post fmonem

f febrīū cōficarū & languinearū sequitur sermo in febribus fflaticis. primo in

gñali. 2° in spēali. 3° ponit curaz. ibi 2^a In illa. ibi 3^a. Cura. Prima in. 5. prioponit gñalem diuisionē febrīū fflaticarū que est q̄ fflatica febris uel est porismalis uel continua. & huius causa est scita supra ca^o d̄ cāis putredinis. 2° notificat eam q̄m ad tpa. & uult q̄ prin^m eius uniuersale durat ut plurimū. 18. dieb⁹ & recedit intra. lxxiii. alias. liiii. dies. Dubitat̄ quia principiū durat 18. diebus. g^o maius tps flegmatice est prin^m. si enī residuū diuidat̄ f^m ptes tres f^m tria tpa post prin^m quelib⁹ ps erit minor. cuius cōtrariū Auic. statiz ponit cū dicit q̄ longior ps est augmētū. Dicēdū q̄ principiū de quo hic est sermo in fflatica est longū quia humor frigidus & uiscosus tardat accensionē & apitionē maturationis. Sed q̄ hec longitudo sit. 18. dierū hoc nō pōt probari. stat enim expimēto & testificatōi auctorū sine dubio g^o in febril⁹

flegmaticis tāz in otinuis q̄ interpositū diu stat cruditas in uria anteq̄ appeat uestigiū digestionis. & ideo principiū est longū. Ad cōtrariū dicendū p^o q̄ per principiū intelligimus nō pprie principiū distinctū cōtra totū augmētū sed q̄ concludit augmētū partē. s. usq̄ ad apitionē māifestorū signorū digōis que si icipiāt appere ad. 18. dies aut. 20. erit termin⁹ circa. 40. uel. 44. f^m gñales sermōes Gal. in 2to ampho. 4^e pte. Quibus est in. 7. termiatur x̄. Thadeo tū uisum est q̄ lra debeat dicere. Eradicatio est intra. 60. dies quia febris fflatica ē cronica q̄rū cronicarū termi⁹ ē ultra. 44. dies. s. extendēs se ad. 60. Et q̄a forsan ē fmo uerus in flegmatica interpolata sed in otinua pōt termiari in. 44. & minus. & cuz cōsideras cōmes hūi sermōes sunt arbitrarij. 2° mō potest dici q̄ hic intelligit principium uniuersale sed in sequēti passu intelligit augmentū particulare. Ad rōez apparet solutio ex dictis. Vel dicēdū q̄ rō nō cōcludit tenēdo lram q̄ dicit. 64. q̄a si prin^m occupet. 18. dies augmētū potest occupare. 22. & reliquū temp⁹ diuidit in statū & declinatōez assignādo statui. uerbi gñā. iiii. dies & declinationi. 16. & in sūma sunt. 60. Vel aliter diuidēdo ut tibi apparet. ita q̄ cadat ī 64. ET SALVIOR. Hic 3° cōdit q̄ fflatica illa sit salua que est mūdorū tpm. i. que habet tpa magis mūda. Cū enī fflatica febris nunq̄ p̄fcē recedit ideo in hora sue quietis semper habet aliquā putredinis effūationē sicut fit ī incēssione uiridis ligni tūc que est mūdior ē saluier q̄a est significās flegma minus crudū & min⁹ uiscosū. Quod aut̄ multus sudor significet subtilitatē materie & raritatē est notū. sed nō uidetur q̄ significet māz. Dicendū q̄ mūdificatio hui⁹ febris significat māz paucā sudor multus multaz significat materiā. i. que paucificat. Vel dicēdū q̄ significat paucā respectu m̄te que uirtutē aggravando phibet sudorem Cōsiderandū q̄ Thade⁹ dixit mūdorū tpm. i. dissictorū & nō cōfusorū ad iuicē. & h^o est laudatū q̄a significat materiāz uniformēz. LONGIOR

Infert ex eo q̄ intelligit hui⁹ febris esse materiā grossam viscosā, crudā tardā in accēssione. 2° sequitur q̄ augmentum potissimi ē ps longior & declinatio & ē mltū lōgior declinatōe 3^{ane}. & ē notū. Et nos itā plangam⁹ sermonē de h^o supra ca^o de rebus quib⁹ differūt qdā febriū putridarū. **VEL PLVRI MVM.** i. in pluribus. Potest enī qdā 3^{ana} esse longioris declinatōis quada 3 flegma^{ca}. **ET FLEGMA.** Hic 4° oñdit modos flegmatis a quibus sit hec febris. Dubitat⁹ quia preter hec est flegma crudū flegma mucillaginosū flegma inspidū flegma aquosū flegma ponticū & gipseū. Dicendū q̄ gipseū nō facit febrē. crudū uero & mucillaginosū possunt intelligi p flegma uitreū sed inspidū & aquosū oprehēdūtur per ssa dulce. ponticū uero per acetosum. & tñ redeas in hoc ad sciētiā principiorū. **ET PLVRIMVM.** Hic 5° oñdit corpora apta ad hāc febrem & sunt in quibus flegma multiplicat⁹ unde Gal. in te^{ca} ad Glauconē nō uidi adole^{scētē} colericū. captum a satica febre. **ET PARVM.** Potest fieri ps sexta. causa dicta est. quia stomachus sstatis minera est & ideo flegmatica nocet stomacho sicut 3^{ana} felli & epati & 4^{ana} spleni. ut Rasis. 17° continentis. **ET SCIAS.** Vult 6° ex h^o cañ. q̄ cū in febre satica sit frigus puls⁹ est strictus q̄m ad unā dimēsiōē & pūus quātū ad oēm seq̄ndo uocabula Gal. in li^o de dñis pulsū. Alr tamē potest exponi. & tu cōsidera.

Signa flegmatice piodice.

N ILLA QVIDEM.

i Hic spēaliter exequitur p flegmaticis. & pri^o de illis que cōiter eueniūt. 2° de febrib⁹ q̄ reducūtur ad saticas. ibi 2^a Et sunt. Prima in duas. primo de ssa^{ca} interpollata loquit⁹. 2° de cōtinua. ibi 2^a. Et sunt. Quid autē habet dicere de his febribus est signa illarū. Primo 6° pōit signa flegmatice interpollare ssm diuersitate materierū. 2° ponit signa flegmatice cōia siue que sūt sig^a ab^{te}. ibi 2^a. Et plurimū quidē. Priā in tres primo ponit signa febris facre a sate

uitreo & acetoso. 2° ponit signa facta a sate salso. 3° a flegmate dulci. ibi 2^a. Illa uero. ibi 3^a. Illa autē. Prima in duas. primo ponit dicta signa. 2° ponit qdā signa cōia flegmatice. ibi 2^a. Et hec fe.

Causa primi dicti est nota. quia ssa acetosum & uitreū sunt hnmores frigidi ualde. **ET RIGOR.** i. frigus in uitreo est uehementior q̄ in aliis. s. flegmaticis. unde Rasis 17° continentis. p^o ca^o. i. flegmate uitreo sit frig⁹ forte nā ipm est frigidi⁹. Questio autē de frigiditate flegmaris uitrei & acetosi determinata est in libro principiorū

FRIGVS NON INCIPIT subito in ea. s. febre ex sate uitreo uel acetoso. **CVMREDITV** frigoris. Quia post q̄ incepit apparere calor. & credis pcedere ad augmentū iterum reuertit⁹ frigus. & hoc ppter diuersitate ptiū materie motarū ad putredinē.

ET FORTASSE misce⁹ frigori rigor. i. orripilatio ut appet ex sequēti sermone. **ET MAIVS.** Ratio quia tūc materia ē magis subtiliata. & ideo fortius mouetur. & hec est cā maioris typi. ut 5° de accñte & morbo. & supra & apparet quare dixit Frig⁹ & rigor. Frigus enim uel sequitur qualitate mē & hoc nō oportet q̄ sit maius ī statu cū materia sit magis calefacta digestione & putredine. uel sequitur motū caloris ad intra. & h^o fit magis in statu. q̄a materia magis subito mouetur & ideo magis subito inducit malū sensū. undē magis calor int⁹ mouet⁹. & de hoc frigore loquit⁹. Rigor uero sumit⁹ uel pro cōcussioe uel pro orripilatiōe. & uterq̄ magis fit in statu q̄a ad subitū motū potest sequi maior cōcussio uel aliqua cōcussio si prius nulla fuit sed fuit frigus parū. & potest ex acuitate putredinis sequi aliqua orripilatio uel maior orripilatio. In uanū autē laborat Dyn⁹ cū querit an febris cottidiana incipiat cū orripilatiōe. & an incipiat cū rigore. Ista enim uocabula sunt ualde equoca ut declarauim⁹ supra in suo ca^o. Intelligē 6° naturā typi quā materia fecit & uoca illū rigore uel frigus uel orripilationē. & hoc appet q̄a Anic. statim dixit q̄ rigor in uitreo est uehemēior

Aliter potest dici qd illi proximè tã de materia dulciori q̃ grossiori cões sunt in tpe principii aut circa. Et potest 3° dici qd sermo mētoris epidimiarũ & Auic. supra uerificatur in m̃a una. & nō qm̃ materie sunt diuerse de qbus hic s̃mo uer⁹ est. **ET TACTVS** Hoc est 2^m signũ a modo caloris cui⁹ causa est uaporis grossities. unde non statim penetrat. **VERVM TAMEN** Hoc est 3^m signũ a modo caloris. & est s̃mo Gal. 2° de dñis febrũ. x^o ca^o. uel 12°. **ASPERITATEM**. i. calorem asperũ ut in loco ubi repñtatur. uerbi gr̃a in foramine cribri. **LEVITATEM**. i. calorem leuem cõuenientem ut in loco alio. uerbi gr̃a in pre continui cribri. **ET QVALITERCVNQUE**. Hoc est 4^m signũ quasi dicat siue sit hoc siue nō. naz possibile est qd nō sit ita. licet enĩz partes uiscosi s̃tatis diuerse sint in euaporatõe. tñ illi uapores uenientes uersus cutim poterunt uniformiter uersus cutim disp̃gi quocunq̃ sit. tñ calor s̃tatis nō est pueniens ad inflāmationē & inq̃tudinē ex forti incēdio. & hoc est qd dixit mior est q̃ i. dixit s̃m plurimũ. q̃a aliq̃ndo potest ex forti putredine ins̃pari inflāmationē p̃pinqua colericarũ febrũ uel s̃m plurimum. s̃. in gradu minoritatis.

ET INSPISSATIONIS. s̃. hanelit⁹. **ET RAREFACTIONIS**. s̃. hanelitus quia nō ponit necessitatez frequētis & exuflatiui hanelit⁹. sicut facit colerica se. in q^o hanelitu frequēis exuflatio uenit fieri & rara per intersectionē ex fatigatione uel inspissatõis & rarefactõis. s̃. cutis ppter discooperturã p̃anorũ. habētes enĩz fortem calorem febris ut in 3na modo se discoperiūt & tñ c̃ inspissant̃ pori & anxiatur ualde. & tñ iterũ se cooperiūt ut fiat in poris raritas & stant in ista anxietate

ET MULTOTIENS. Hoc est quintũ signũ. **UT SEDEAT**. i. stet equalis. & hoc totũ fit ppter mē diuersuatē. unde statões fiūt in aug^{to} & declinatione. de augmento apparet & tps explicat. sed in declinatõe accidit uenire ad unã miorē caliditatē q̃ i statu fuerit. & cū tu credis gradatiz p̃tinuo

ab illa descendit stabit qñq̃ illa propter morã s̃tatis & tarditatē in expulsionē & possibile est qd supra illam addatur.

ET FEBRES. Hec est 3ª sūma tũ tertius ordo signorũ & p3. **PAUCI SVDORIS**. i. sunt pauci sudoris uel cõtineat s̃ra Vaporis sui pauci sudoris. i. cū uaporibus non sudabilibus neq̃ pellibilibus libere per poros. Considera qd ille opilatões nō apparēt omēs in urina quia nō nisi ille q̃ sunt in uis urine. s̃. epatis & partiũ p̃pinquarum & ideo pōt urina nō esse subtilis & tñ uie que sunt in mēbris & pori ramorũ uenarũ & foramina que sunt a uenis i mēbra erunt opilata. **ET SITIS** Hic est quart⁹ ordo signorũ & pater.

ET INFLAMMATIO. Hic est quint⁹ ordo & est mod⁹ cacelie ppter opilationes & grossos uapores. uñ pōt fieri tensio idropica in qua p̃ersionez subtilior sit cutis. **COLOR AVTEM**. Hic est sextus ordo signorum a calore. **AD VIRIDITATEM** Propter frigiditatē s̃tatis & mortificationē. **ET CITRINITATEM**. Propter icēdiũ aliquid a febre. **CV RENTES**. q̃a iuncti albedini s̃tatis & hic est color plūbeus. Et tu scias qd Auic. habuit subtiles s̃tatis in coloribus ut apparet 2° de nālibus p̃ticula 3^a. & li^o primo fen. 2^a ca^o de signis complexionũ. **RELIQVARVM** febrũ. s̃. calidarũ. **PVLVSVS**. Hic est septim⁹ ordo signorũ a pulsu. & p̃mo ponit dñas hui⁹ pulsus. 2° comperat ad alias febres & dat cām. ibi 2^a. Et frequētia. 3° cōplet has dñas puls⁹. ibi 3^a. Et uehementiores. Dicit primo qd paruificet pulsus est p̃uus & submiss⁹. i. submers⁹ ppter suffocatõe caloris a frigiditate & uiscositate & multitudine materie debilis ex eisdē caus. rar⁹ ppter frigiditatē humoris. in p̃mis. i. in p̃ncipio proximè durate frigiditate. quia cum aduenit caliditas fit frequēis in fine. i. in p̃cessu. uel in fine. i. in ultio frequētie quia multũ frequēis. Cōsiderandũ qd li in primis potest solum componi cū li rarus. & erit sens⁹ qd nō solum in primis. sed in p̃cessu s̃tatis pulsus est submersus & paru⁹. tñ est

ratus soluz in primis. & pōt componi
cū qualibet dīa quā dixit. ut sit sensus
pulsus flaticæ in primis. i. in principio
proximi est parvus & submersus & est
rarus sed postea fit frequens. & redit hō
in eandē sniam. ET frequētia. Prio
facit hanc cōperationē. 2° dat cā; dici
3° ponit aliā cōparatōē. ibi 2^a Et uehe
mentia frequētie. ibi 3^a Verū. In priā
pre duo dicit. Primū q̄ uehementia
frequētie pulsus flaticæ est uehementior
q̄ frequētia pulsus 3^{ane} & 4^{ane}. 2° q̄
paruitas pulsus flaticæ est maior q̄ 3^{ane}
& 4^{ane}. & hoc est qd dicit & ei⁹ paruitas
.i. q̄ eius paruitas. & tūc Auic. presup
ponit unū notū. s. q̄ pulsus in hac febre
flatica sit puor q̄ in 4^{ana} & 3^{ana}. tunc
arguit g^o frequēti⁹ q̄ in febre 3^{ana}. q̄
restaurat quod sibi de magni^{ne} deficit
& hoc est quod dicit uehementia frequē
tie eius est ppter uehementiā puor
eius. Dubitat an pulsus flegmaticæ
sit puor q̄ melancolicæ. Quod enī sit
puor q̄ pulsus colice non est dubium.
Vides q̄ pulsus melancolicæ sit puor
p Gal. 2° de crisi. ca^o de 3^{ana}. ubi dicit.
Quartana febris in p^{no} proximi ponit
pulsū in dīpōne puoratis quā nō se
quit egritudo pter eam. g^o flegmatica
nō consequit⁹ puoratem pulsus tantā
quantā consequit⁹ 4^{ana}. & Auer. coll. 3
4° ca^o. de febre 4^{ana}. dicit pulsus huius
febris 4^{ane} est puor plus q̄ sit in flaca.

In contrariū est Auic. & Aliabas
8° te^{ce}. 5° ca^o. ubi dicit in signis fleg^{ce}
febris. Est aut⁹ hic pulsus minor pulsu
q̄rtane. q̄m flegma debilitat v̄tutem
suā frigiditate dissolutiua & suā mul
titudine infrigidat. Idem ponit Rasis
17° continentis. ca^o. de flegma^{ca} in fine

Nos dicāmus q̄ auctores multum
inuenimus discordes in dīis pulsuum
flegmaticæ & q̄rtane. nā q̄ iudicauerūt
cōparatōem horū pulsuum flegmaticæ
& q̄rtane per rōem acceperunt cause
que s^m extimatōēz magis est uisa cāre
Qui enim dicit in flegmatica pulsū
puorē iudicat hoc ex flatis frigiditate
& multitudine. & q̄ hoc plus faciat q̄
cause que sunt in melancolico humore.
Qui aut⁹ dicunt q̄ in melancolica pulsus
est puor opinat⁹ frigiditatem melancolicæ

multū iuuari a siccitate ut organū fiat
inobediēs dilatatōi & q̄ in hoc uincat
flegmā. Sed qui iudicat per expientiā
possunt discordare. q̄ excessus pulsū
ad inuicem possunt multū decipere &
euenit diuersificare s^m spēs flegmatū
& alia que de scō occurrūt. & ideo un⁹
auctor potuit inuenire pulsū flaticæ
puorē & pulsū melancolicæ puorē
Cum g^o ponemus duas febres. unam
de flate nāli & aliam de melancolia nāli
in eodē tpe ut i tpe temperato & hōie
temperato. uel unā in hieme ut flatica
in corpe flegmatico. alia in autūpno
& corpore melancolico tūc erit questio
de eius humoribus q̄ motus ad puorē
dinē magis perficiet pulsū an flatici
an melancolici. Et q̄ uis neutra q̄stio sit
demonstrabilis tū credo q̄ flegmaticus
hūor p⁹ perficiet pulsū q̄ frigidior &
uiscosus & multum ut dixit Aliabas.

Sed ad auctoritates contrarias dicēd⁹
q̄ pcesserunt cum eorū iudicio extia
riū. & s^m q̄ inueniūt per expientiā
in multis que eis occurrūt in quib⁹
nō apparuit eis ueritas. Pro rudiorib⁹
uero scolarib⁹ potest dici q̄ pulsus in
flegmatica est puor intensiue. Sed in
melancolica est puor extensiue. quia
plus pdurat typus & proximus q̄rtane
q̄ flegmaticæ. Dubitat an flegma^{ce}
pulsus sit frequēti⁹ pulsū q̄rtane. &
in hoc nō uidetur discordia mīta. satis
enī auctores cōcordāt q̄ pulsus flaticæ
sit spissior q̄ melancolicæ ut per spissitu
dinē restauret magnitudinis defectū
quē habet supra q̄rtanā. G. uero et m
suis fantasiaibus pportionibus & p
portionalitatib⁹ fantasiatus est in te^{ca}
ad Glauconē q̄ pulsus q̄rtane tanto
est rari⁹ pulsū flegmaticæ q̄to pulsus
flegmaticæ est rari⁹ pulsū tertianæ. hō
aut⁹ inuenire per tactū est difficile licet
asserat has dīas per tactū cōprehendi
posse ut ondit fantasia sua in hō dīarū
pulsus. Et nos iā prelatus intētōēz
nostrā in istis in p^o hō. Tertia dubi
tatio est utrū pulsus flegmaticæ sit fre
quēti⁹ pulsū tertianæ. Vides q̄ nō per
Gal. in te^{ca} ad Glauconē. & ap per per
Auer. coll. 3 4° ca^o de febre flegmatica
ubi dicit pulsus hui⁹ febris flegmaticæ

est rarior pulsu febris; ^{3^{ne}} in quolibet
4^{or} tēporē febris. Idem uult Rasis 4°
Almāloris ca^o de febre continua. & multi
auctores in hoc concordāt. & rō uidetur
cōfirmare qd humor coleric^{us} est ualde
calid^{us} multū inflāmās & calorē ponēs
facientē angustia & sitim maiorem &
necessitatē maiorez frigidit aeris ut su
prā dixit Auic. 8° frequētia pl^{us} addet^{ur}
in pulsu. Amplius ratio Auic. q̄ etia^z
est ratio Aliab. nō uidetur cōcludere
Cū enīz dicif^{ur} qd deficiēte magnitudine
pulsus sit restauratio per frequentia^z

Dicem^{us} pri^o qd sit restauratio per
uelocitatē. & ideo ratio plus arguit qd
sit uelocior q̄ qd sit frequēti^{or}. 2°
dicemus qd ratio cōcluderet si calor ^{3^{ne}}
& calor flegmatice essent eiusdē inten
sionis. tūc enīz si uni calori adiūgeretur
pulsus pri^{us} & alteri magn^{us} posset ar
guig^{us} est cū h^o uelocior & frequēti^{or}
uel saltem frequēti^{or}. sed cūz calores
sint dispares in gradu sufficit puitas
puls^{us} in flegmatica ut quātū dimini
uit calor flegmatica calore colerice tantū dimi
nuatur pulsus flegma^{ce} a pulsu colice
nō ergo erit necessariū fieri pulsu^z fre
quēti^{or}. In cōtrariū est Auic. cū dicit
Et frequētia quidē eius & eius puitas
uehemēti^{or} est q̄ frequētia q̄rtane &
tertiane. Idez Aliab. sentit cū dicit cāz
quā Auic. ponit licet nō explicet de fe
bre tertiana sed solū de q̄rtana. Dica
mus qd textus Auic. est suspicand^{us} eē
corruptus & uult dicere Et frequētia
quidē eius & puitas uehemēti^{or} est q̄
frequētia & q̄ paruitas tertiane & ei^{us}
puitas uehemēti^{or} est q̄ puitas tertia
ne. & sic suspicor textu^z stare debere.
Ali^o potest dici qd in aliq̄ pte proximā.
ut in prin^o euenit multotiens qd puls^{us}
in flegmatica est frequēti^{or} q̄ in colica
Et rō est qd multotiens incipit cū dispōe
sincopis & multotiens accidit sincopis
in ea. & in hac dispōe ppter multā dimi
nutiōez magnitudinis sit puls^{us} frequēti^{or}
multū. Sed contra quia in febre sin
copali sit pulsus rarus. Dicendū qd
uerū est durāte frigore hūoris. & etiā
durāte calore nō sit frequens ut in co
lericis qd illud flegma nō multū calefit
Sed in febre fleg^{ca} de alio flegmate iāz

calefacto multū per putredine^z sincopi
adueniente uel modo eius multū defi
ciente magnitudie eius fiet frequēti^{or}
q̄ in colica. Cum aut iam uenit status
& calor est expāsus & nō est sincopis.
quia tūc nō sit sincopis licz fieri possit
sit pulsus minus frequens q̄ in colica
febre. Sit 8° sūma solutiōis qd ista fre
quentia est propter sincopim. & si ista
fantasia tibi placet solue ad solutionez
rōis. qd licet sint diuersi gradus caloris
tū multa facta puitate puls^{us} cū mīori
gradu caloris potest fieri maior frequē
tia q̄ cū maiori gradu. Vnde feminarū
pulsus est frequēti^{or} pulsu uirorum

Ad aliud appebit solutio in seq̄nti
parte. Tercio potest dici qd pulsus
flegmatice absolute nō sit frequēti^{or}
pulsu colice sed pportional^{iter} puitati.
qd in nulla febre nec colica nec melāco
lica tū sit additio in frequentia ppter
paruitatem quantū sit in flegmatica.

VERVM. Vult qd h^o puls^{us} fleg^{ce}
sit frequēti^{or} pulsu 4^{ne} nō tamē est
ueloci^{or} eo. & ratio est quia uirt^{us} que
defcūz magnitudinis restaurat ppter
uelocitatē oportz qd sit fortis quodā^o.
sed in hac febre multū deficit uirt^{us}. uñ
Aliab. dixit uirtutez in hac febre esse
dissolutā & infrigidatā. QVAN
DOQUE ē tardior ī p^{ri}mo. ppter multā
infrigidatōem. unde sit pri^{us} & tard^{us}
licet sit spissus. spissitudo enīz est scho
les deficiētis sine imbecillis uirtutis.
ut Gal. in 3to pulsu ca^o de pulsu fren
eticorū. AVT simil^{is} ei in p^{ri}mis. s.
similis ei in tarditate cum in principio
principii proximā nō puenerit corpus
ad multā infrigidatōem. & hic caderet
quō cū qua pnt multa fatasiabilia dici

ET EST uehemētis diuersitatis cū
priuatiōe ordinis. Vult qd puls^{us} fleg^{ce}
sit diuersus & inordinat^{us}. & causa est
aggrau^o & suffocatio uirtutis ab hu
more grosso uiscoso & multo. & quia
defecta uirtus facit puitatē & debili
tatez puls^{us} sequif^{ur} qd in hac diuersitate
pulsus cadant multe pcussiones parue
& debiles & diuersē ī h^o ppter pugā
materie & uirtutis. Mirandum aut de
Auēzoar qui dicit puls^{us} in flegmatica
nō est multū diuersus nisi uelit qd non

est diuersus q̄ in eo sint multe p̄cussio-
nes p̄ue & multe magne sed sunt m̄lte
p̄ue & in p̄uitate est diuersitas. & sic
intelligit 3o ar. ET significationes.
Quia sp̄ali diuersitate diuersificat̄ in
hac febre. oportet aut̄ cognouisse pul-
sum sui sani. ut sp̄alr̄ inuit Rasis. 17°
cōtinentis. & Gal. 2° de crisi. VRI-
NA AVTEM. Hec est 8^a collectio
signorū ab urina. & dicit primo q̄ p̄rio
est alba &c. deinde fit rubea. i. magis c̄i-
ta licet nō sit uere rubea. & turbat̄. i.
obscura nō luminosa p̄pter maliciā. i.
p̄pter maliciā digestionis. s. cibi in sto-
macho & hūorū q̄ sūt crudi nō digesti
Quod aut̄ maliciā & p̄uatio digōnis
offuscet urinā apparz primol^o fen. 2^a
ca^o de coloribus urine. uel turbat̄. i.
sicut aqua turbida uel mustū propter
digestionis maliciā. i. p̄pter processum
putredinis. unde digestio fit maligna.
Putredo enim profūdata in flegmate
imiscet uāpores grossos eius & partes
aliquas rescindit cū urina 5^m q̄ dicit
de urina in hac febre est q̄ q̄q̄ in uno
tpe uni⁹ febris ut augmento pmutat̄
in urina dispōito. ET q̄n. Hic decla-
rat istam mutatōem & dicit. & supple-
una dispō urine est q̄n mūdificat̄ febr̄-
ens per urinā ex materia grossa. & re-
soluit̄. i. euābit̄ putridum una hora &
alia. s. a predicta redibūt opilatōnes de-
albabitur. & hora est q̄n fe. ista dispō
remanet. i. stat uel retinet̄ itra materiā
grossam &c. i. stat materia grossa & dis-
ponit̄ ad putredinē & nōdū ē putrida.
Apparet g^o q̄ in flegmatica homo pōt
reperi in duplici dispōe. Vna est dispō
in qua euacuat̄ putridū. Alia ē dispō
stationis grosse materie que disponit̄
ad putredinē. & hec est dispō opilatōis
qa tūc disponit̄. Et ideo eis premissis
Auic. subiūgit sermonē clarū dicens
urina hora opilationū est alba. s. subtil̄
& urina putrefactionis & expulsionis
est tincta grossa. & iterū post hoc redi-
bit subtilitas & albedo cū monebūtur
materie grosse ad opilandū. Iste autē
5^m fuit iudei ut apparet 16° cōtinētis.
p̄mo ca^o. EIVS VERO egestio.
Hec est 9^a collectio signorū ab euōne
que est lenis ex nāstatū habūdantiuz

in p̄tibus stomachi. flegma^{ca} ex eadez
cā subtilis. i. cruda uel subtilis. i. fluida
per indigestionē. ET DE ILLIS.
Hec est 10^a collectio signorū. & primi
dicti causa nō potest assignari nisi qa
ex p̄ientia inuētū est q̄ durat. 18. horis
& quies flegmatis. 6. horis. 8° eius re-
uolutio siue poxismatio eius est de die
in diem. Causaz 2^a dicti assignat & est
nota. Considera g^o 4° de m̄a flegma-
tica que sunt satis miranda. Primo q̄
flegma citi⁹ mouet̄ ad putredinē quo
cūq̄ alio hūore. s. colico & melācolico.
2^m q̄ difformius putrefit q̄ colera &
q̄ melācolia. 3^m q̄ citius totū putrefit
q̄ melācolia licet nō q̄ colera. 4^m q̄ im-
perfecti⁹ resoluit̄ in tpe q̄etis semper
effumās. ET SIGNIFICANT.
Hec est collectio xi^a signorū multorū
& sunt nota. ET q̄nq̄. Hoc nō est
propriū signū sed est q̄ q̄nq̄ accidit
in ea quia flegmatica per aduersionem
possunt cōuerti in melancoliā. ET
SEQVITVR. Hoc est 12^m signum
cāusa est nota &c.

Signa flegmatice inseparabilis & est
illa que notatur latica.

VNT SIGNA &c. Hic
ponit signa flegmatice cō-
tinue quaz arabes uocant
laticaz Sunt sicut &c. uerbi
gratia signa dicta de urina de egestiōe
de tactu caloris de colore & de aliis. 12.
signis supra narratis preter eradicati-
onē & q̄d simulat̄ &c. i. p̄ter hoc q̄ in ea
fiat eradicatio uel similitudo eradicati-
onis. Nam in flegmatica interpolata
uel fit eradicatio uel simulat̄ eradicatōi
sua q̄es. & hoc est uerū. Sed in cōtinua
nō fiet talis quies que possit dici si-
lis eradicatōi imo ualde distat ab hoc. uñ
in tpe illo febris fit manifesta. Ex h^o
apparet q̄ ista continua flegmatica n̄
p̄pterea debet dici cōclusa qa om̄i die
habet fortitudinē m̄ifestā licet in tpe
in quo est remissa sit adhuc febris ma-
nifesta. que febris sic manifesta nō est
q̄n est quies interpolate flegma^{ce} licz
nō fit in interpolata uera q̄es. ET
APVD inceptōez sunt rigor &c. Cō-
tra quia Gal. 2° de d̄ius febr̄ū p̄priū
est sinocharū. i. cōtinuarū nō horrere

Dicendū q̄ frigus & huiusmodi typi
pprie fiūt ex materie expāsiōe supra
mēbra sensibilia & tales fiūt in interpol
latis & fiunt a materiebus frigidis uis
cosis & multis flātibus in uenis. unde p
uā suffocatiōis faciūt extrēitatū circū
infrigidatiōē. & predictos mōs typi.
& sic possunt fieri in cōtinuis. Vnde
2° de dīis febriū. Gal. appropat circū
infrigidatiōē etiā flegmatice cōtinue
si quis considerat. Dixit apud īceptio
nem. i. in p^o uniuersali q̄ tūc mā est
magis cruda. & p^m hoc exacerbatōes
prīcipii cōtinue flegmatice sunt cum
frigore. sed exacerbatōes status erunt
absq̄ frigore uel cum minori frigore
quā materia est digesta nō sic uiscosa
nec sic frigida. Ecōtra uero in interpōta
erit quia typi in ea fiūt per motū sup
sensibilia mēbra & materia magis di
gesta magis mouetur. Cū ergo cōside
rate fuerit hec cāe erit p^m q̄ dictū est.
Ex aliis uero quibusdā cāis posset esse
nō sic. uerbi grā sic^t in interpolata p^o
putrefit q̄ ē magis dulce & subtile.
sic pōt acciderē in cōtinua. Vel dixit
apud exceptōes. s. cuiuscūq̄ exacerba
tionis possibile enī est hos typos fieri
in principio cuiuscūq̄ exacerbatōis
cōtinue fleg^{ce}. **ET EST RES.**
magis similis cū ethica. Causa ē m^lta
uniformis cōtinuitas caloris febrilis.

ET extenuatio per defectū digōis
stomachi. & nisi esset lenitas puls^o eēt
nalde pl^o similis. ut dixit Auic. supra
ca^o de rebus quibus differūt. **ET**
FIT. Hic textus est difficilis. & habet
duas expōnes. Prima est cōis quaz
Dynus pre aliis uidet posuisse. & est
q̄ rigor. i. frigus eueniens in p^oncipiis
exacerbatōnū cōtinue flegma^{ce} durat
.6. horis aut tantū. i. circa hoc. tū plus
fit istud frig^o in cōtinua q̄ in interpōta.
Et hoc est quod dicit supāns illū. nam
piodica flegmatica. i. interpolata non
euacuat a residuo. s. frigoris. i. nō ena
cuatur quin etiā pduret rigor & frig^o
in ipō. uerū tū est occultū nō appens
.i. nō tū perdurans in ipā ut in cōtinua
Est g^o sūma snie q̄ frig^o in principio
exacerbatōnū cōtinue flegmatice plus
est manifestus & plus durat q̄ frig^o in

p^oncipio poxismoy interpolate fleg^{ce}
Et cām huius dicūt esse quia sub mate
ria flegmatica febres cōtinue pl^o suffo
catur calor innatus cū ipā sit intus ue
nis. Sed si expientia non decipit nos.
totū contrariū uidimus. s. q̄ frigus in
poxismis interpolatarū flegmaticay
ualidi^o fuit & plus pdurauit. q̄ frigus
in principio cōtinuarū de flegmate. &
uideatur rōnabile q̄ flegma interpōte
est purius & est in locis in quibus min^o
& tardius potest calefieri q̄ nō attin
gitur a calore tanto. Sed flegma in con
tinua flegmatica nō est sic purū & non sic
frigidū & est magis obfessum & pene
tratū a calore potēti. & ideo citi^o debz
recedere & remissius debet esse. Ex
his g^o coacti fuim^o facere aliā expōez
& totū textū facit difficilē unū uoca
bulū. s. rigor. hic enī forte sumitur ri
gor a^lr q̄ sumatur alicubi ab Auic. u^l
alio auctore. sumitur enim pro tepido
calore qui apparet in hora quietis ex
acerbationis. Et uult Auic. q̄ sicut in
flegmatica interpōta poxismus durat
is. horis & q̄es durat sex. ita in cōtinua
exacerbatō durat. is. horis sed tepidi
tas caloris durat sex horis. aut tantū
.i. circa hoc q̄ adhuc minus q̄.6. horis
Vel atictū. & est l^{ra} clara. Supans. s.
calor iste quietis siue remissionis ori
illū qui fit in piódica. i. calorem qui est
in quiete interpolata. nam piódica nō
euacuat. i. non mūdificatur a residuo
caloris. tū est occultū nō apparens. s.
sicut in cōtinua. nō g^o uult aliud nisi q̄
licet tam in cōtinua flegmatica q̄ in
interpollata duret remissus calor quez
uocat rigorem sex horis. adhuc tū est
calor in cōtinua manifestior. In inter
pollata uero occultior. Et ideo adhuc
una potest dici interpolata alia cōtinua
Febres que sūt p^m plurimū de g^{ne}
flegmaticay sunt qñq̄ ex colera. & nō
sunt ex eis q̄ fiūt ex melācolia appro
priate cū noibus & iudiciis.

T SVNT FEBRES.

Hic determinat de quibusdā
febris reducibilibus ad
flegmaticas q̄ ut p^limū
de flegmate fiūt licet qñq̄ fiāt a colera
ut lipparia dicta taburos & sincopalis

minuta & nō sunt a melācolia ut appe-
bit. s. pura. sed a flegmate tendente ad
naturā eius. s. habente eius mixtionē
fiūt sicut ysaac ponit de lipparia. & h^o
dicit p^{ca}. & p^{rio} enumerat has febres.
2° exequitur. ibi 2^a. Hec febris. Dicit
primo & sunt iste febres empiales &
lipparia que ambe ū. Et itelligit p^{ter}
has febrez in qua iueni^r calor & frig^o
in eodē loco. & iste sunt tres spēs iam
enumerare. Quomō aut in eis diuersi-
fican^r loca putredis. & p^{tes} appebūt
in suis causis. Deinde enumerat alias
tres spēs cū dicit. & sunt. s. p^{ter} p^{de}cās
spēs tres diuisiones in tres alias spēs ū.
& sunt in sūma sex spēs.

Febris i qua occultat frig^o. & appet
in ea calor. & est empialos.

EC FEBRIS. Hic exeq

b tur de his febrib^o. & habz
p^{tes} sex sicut sex sunt hee
febres. P^{rio} g^o exequitur

de empiala. 2° de lipparia ū. p^{tes} sunt
note. Prima in duas. primo penit cām
empiale & modū puentus a causa. 2°
pōit signa. ibi Signa eius. P^{ria} in duas
primo facit hoc. 2° dubiū remouet. ibi
2^a. Et eius quidem. Imaginatio Auic.
est q^d in empiala apparet frigus intra
& extra apparet calor & q^d cā eius est
flegma uitreū quod comprehensū est
in occulto. i. in interiorib^o. Infrigidat
ubi est. i. appet frigidū ibi. sed uapor
putridus eleuatus ab eo cum putrefit
& aperte que putrefit spgitur extra.
& inflāmatur. i. appet calidus in exte-
rioribus & pars non putrefacta huius
flegmatis ē illa que apparet frigida in
interioribus. Dubitāt quidā an in
empiala extra sentiat calor & int^o frig^o
ut extimauit Auic. Nos nō intēdim^o
questionari de hoc quia est q^o de noie
Sed dicemus q^d his nomib^{us} empiala
lipparia nostri auctores diuersimode
utūt^r. Hoc enīz nomē empiala signi-
ficat febrem aliquā in qua simul s^m cā
dem partē sentitur calor & frigus. &
hoc modo. s. ad hoc significandū utit^r
h^o uocabulo Gal. 2° li^o d^o d^ois febriū.
& in li^o de malicia cōplexiōis diuerse.
& in 5to ampho. 7^e p^oicula. Si febris
a colera nō habeat ū. & Aliab. 6° te^{ce}.

6° ca^o. & Rasis 16° d^o inentis. 3° cap^o. in
principio. Hoc etiā noie empiala utūt^r
aliqui ad significandū febrem in qua
extra apparz frigus & int^o calor. sicut
ysaac 2° lib^o febriū. ca^o de empiala. &
A^u. p^obleumatū 27° 2° p^obleumate. h^o
etiā noie empiala utūt^r alii cōtrario
modo predictis ad significandū febrem
in qua intus appet frig^o & extra calor
quō utitur Auic. h^o uocabulo hic. &
Serapio. 6° breuiarii. Et dicit^r empiala
ab epi q^d est supra & ali. i. alia. q^a calor
supra frigus. i. extra frig^o. Non ergo
q^ostionem^o hoc. sed pone unā febrez in
qua intus sit frigus & extra calor. &
uoca illā sicut tibi placet & assigna cāz
eius q^d in ea apparet. Considerādūz
q^d ysaac imaginat cām hui^o febris quā
ipe lippariā uocat esse materiā op^oitaz
ex melancolico & flegmatico humore
quia flegma grossum quod intus iacet
& colerā grossam putrescētē & exteri-
ora inflāmantē. & potest imagin^o ei^o
tollerari. uide eū. Dubium est quis
locus sit iste occultus p^ofund^o. 2°
dubitāt quō iste dicit^r febriēs si intus
habet frigiditatē. Ad p^m dicendūz
q^d per loca occulta profunda possum^o
intelligere stōachū & intestina & p^{tes}
illis imediate adiacētes. Vel possum^o
intelligere loca interiorūz uenarūz &
p^ofundas partes musculorū. & per loca
exteriora intelligem^o loca extrema. s.
man^o & pedes. Ex quibus apparet
solutio ad q^ostium. an hec hec febris sit
cōtinua uel interpollata. quia si mā est
in uenis reponetur in sūma cōtinuat^o.
si extra reponet^r in sūma iterpollata.

Ad 2^m dicendū q^d licet circa stoma-
chūz & intestina uel circa profundas
uenas p^ofundorū musculorū percipiat^r
frigus. nō oportet imaginari q^d uapor
putridus calidus petit cor & calefacit
& facit febrē. unde iste nō dicit^r sentire
frigus in p^oundo. i. in corde uel circa
cor sed sentit frigus circa stomachum
& intestina & circa dorsum. s. circa in-
trinsecos musculos dorsi & uentris &
circa p^ofundos musculos coxarū & ca-
lorē sentit in pedibus & manibus. Et
circa hoc multe possunt esse cōtingētie
circa diuersitatē locorū intrinsecorūz

in quibus sentitur frigus. & extrinsecorū in quibus sentitur calor. & tu considera. Dubitatur 3° quia si loca intrinseca proprie aliquā uenarū possint esse in quibus sit ista infrigidatio. 6° necessario loca extrinseca erūt frigida quia ad infrigidationē partiū intrinsecarū sequitur in exteriorib⁹ frigiditas. sicut appet de frigore in exteriorib⁹ in exacerbationibus prout flegma^{ca}. Dicendum sine dubio quod exteriora ex hoc debent esse frigida. sed prout putridi uaporis calidi facit ea calida per uolentiam. Vel dicendum quod loca uenarū intrinsecarum in quibus potest percipi frigus non sunt uenarū cordi propinquarū & multū cum illo continuarū. ET EIVS quidē.

Aliquis quereretur quare hoc flegma intus frigidū sentitur nūc. & prius antequā mouetur ad putredinē non sentiebatur. Et respondetur quod frigus eius flegmatis intus non apparet in tempore hoc. scilicet quā non mouetur ad putredinē quia stabat quietum. & associatur ei. i. mēbro in quo est. & ideo non patitur a partibus quae sibi occurrunt. Postquam 6° incipit putrefieri mouetur & infrigidatur. i. apparet eius infrigidatio quae est quedā frigiditas quia non est pura frigiditas sed potius quidā debilis calor debet dici. tū indicatur frigiditas quāuis non pueniat. i. talis infrigidatio non uenit ad cor. quia tunc non diceretur febris uel tūc esset modus sincopalis febris. Non intendimus autē hic philosophari quomodo sentiat ut frigidū quod est remisse calidū sicut urina mingenti in balneo. ut dixit Gal. 3° de simplici medicina. Considerandum quod dixit infrigidatur. quia apparitio talis infrigidationis fit per quādam explanationē intrinseci frigoris frigidi humoris. & hec sunt declarata supra cap^o de sermone rigoris & frigoris.

Dubitatur quia calor qui sentitur extra est a uapore calido putrido. sed iste eleuatur a flegmate putrido intus stante sed illud flegma est actu putridū. 6° actu calidum. 6° sentitur calor in interiorib⁹. Dicendum quod oportet nos imaginari partes huius flatus putridas esse paucas respectu prout non putridarum esse tū raras quod uapor sufficiens ad inflammandum & citius quēdū potest surgere.

Sed partes frigidae in locis in quibus sunt uincunt calidas infrigidando loca in quibus situantur. Et si talis imaginatio non sit non absoluemus quia ista febris sit empiala & cum sit febris in qua calor & frigus sunt unā & eandem partem percipiuntur.

SIGNA EIVS. Ponit prout signa. 2° quoddā declarat. 3° complet signa. ibi 2^a. Verum. ibi 3^a. Spacium. Dicit prout eadem quae dicta sunt. scilicet supra in cap^o de signis flegmaticae interpolata quae sunt signa flegmaticae absolute. Vel eadem quae dicta sunt. scilicet de natura huius febris quod homo intus frigeat & extra caleat. Urina autē. Ratio est quia hoc quod flegma est intus est infrigidans plus interiora quā alii flatus. PULSUS. autē. supple respectu aliarum flegmaticarum tū respectu sui sani est uelox & frequens eo quod febricit

ADDIT omni die. i. exacerbatur prout poxismat omni die. Considerandum quod forsitan in principio peroxismi huius febris dicitur non est similis aliis flegmaticis de flegmate intus eo quia est frigus in extremitatibus. sed cum iam incipit uapor putridus extra expandi ut in augmento eius tūc proprie stat frigus sensatū intus & extra sentitur calor. Et si quis uult potest imaginari quod in ipso principio sit extra calor & intus frigus. & tu considera. Verū quia dixerat quod istud fiebat simpliciter plurimum. scilicet poxismatio omni die declinat. quare dixit hoc quia non semper hoc fit imo poxismat quāquā dicitur 4° in 4^m die uel 3° in 3^m. & causa huius quia materia est prout quantitas & parue putrefactionis propter sui grossitiam frigiditatem & viscositatem. & cum habet putredinē est sua putredo ignea. Et paucitas materiei est de causis elongationis. i. retardationis siue postpositis periodi. Et quia aliquis diceret si illa febris poxismat de 3° in 3^m uel de 4° in 4^m 6° non flegmatica quia flatus est moueri omni die. Respondetur quod hec poxismatio de 3° in 3^m uel de 4° in 4^m non extrahit eam ad hoc quod non sit flegmatica. nam febris est flegmatica cuius putredo est sicut putredo flegmatica sed istius febris putredo est huiusmodi. Et propterea quod poxismatio non uenit omni die non supple debet dici non flegmatica quasi intelligat quod specificatio febrium

nō est ex motu poximali sed ex nā mē

Considerandū quosdā ex h^o textu arguisse extra nostrā opinionē quā tene mus q^d poxismatio sequitur humores ex natura forme specificē. nam dicunt si ita ē sicut forma specifica conuit a^t formā substantiālē. uerbi grā. flegmatis ita talis peroxismatio. g^o nunq̄ flegma faciet poxismū de 3° in 3^m nec de 4° in 4^m. cui⁹ contrariū Auic. dicit. Et nos dicamus q^d effect⁹ qui sequunt^r foras spec^{as} & formas substantiales sequunt^r eas in determinata mēsurā accidentiū. & nisi sit phibens. Vnde turbib⁹ euacuat flegma a pprietate. & scamonea colerā in determinata mēsurā. & tamē si extra quātitatez quā forma requirit p^r hac opiniōe dētur euābūt languinē Et possibile est q^d simp^r cū flegmate & possibile est q^d sine eo. Simil^r magnes si inungat^r aleo nō attrahit ferrum. & multa sunt exempla. Flegma itaq³ mouetur de die in diem ex sui pprieta re cum fuerit cū hoc determinare q̄tatis & modi substantie. Cuz aut^r paucificat^r & ingrossat^r licz ex forma spec^a debeat^r sibi omni die poxismus cū impeditur ex his accētib⁹. Vnde pigritabitur & tardabit^r motus ad 3^m uel ad 4^m diez. Et de hoc plixē scripsimus in q̄stione.

Considerandū 2° q^d flegma hoc uireū sui frigiditate gressitie & uiscositate nō est aptū recipe putredinez que sit uere putredinalis. apta eniz ad hoc sunt mixta que sūt calida & humida. recipiet igit^r calefactionez ualde uiolēter & sua putrefactio est q̄daz ignitio uiolenta uel sibi similis. & h^o est quod dicit parue putrefactionis ignea. i. putredo talis nō est uera putredo sed q̄si ignitio. Considerādū 3° q^d paucitas .i. materie & putrefactōis est ex causā elongationis. i. retardatōis piodi. nam sicut in qōne de piodicatione declarauimus. Materia mouēda ad poxismū habet duos motores. .i. naturā siue calidū nāle. & cum nō stimuletur natura nō mouet illam & paucitas eius est de cāis tarde stimulatōis q̄a tarde uenit ad quātitatē qua stimulet. Ali⁹ motor est calor extrane⁹ & q̄n mā est grossa difficulter passibilis & parū receptibil^r

putredinis tūc ipā etiam mouet tarde Et hoc uult Auic. **SPACIVM VERO.** Hic ponit aliud signū & est ponere tps pdurationis. Considerādū q^d textus pōt dupl^r exponi. Vno modo q^d poxismus febris q^o distinguitur ab aliis sit a 4^a hora usq³ ad 24^{am} ita q^d 4° prime hore nō sit de hac febre. & ipā differt ab aliis. nam in p^{ntis} 4° horis homo sentit solum calorez in interiorib⁹ quia incipit flegma moueri & nōdū peruenit uapor extra qui exteriora calefaciat. Imaginabitur g^o q^d circa 4^{am} horā ueniat extra uapor calid⁹ & calefaciat exteriora & tūc habet esse empiala & durat usq³ ad 24. horas & s^m plurimū minus ut Auic. dicit. Hec expō licz mihi nō placeat quāuis sit mea. tñ posui eam quia ad multas excitat imaginatōnes in natura huius febris. 2° potest exponi q^d Auic. uelit q^d poxismus hui⁹ febris ad min⁹ durat 4° horis & ad plus 24°. & t^r plurimū cōsumitur ante 24°. Et cām assignat quia hec materia cū sit pauca. nō est cū illa mēitudine qua possit durari 24° horis. Considerandū q^d in imaginatione Auic. fuit fixū faticaz materiaz ignee putridā in empiala esse paucā. & ideo cito finitur poxism⁹ & citius multo q̄ febris flegmatice piodice cōiter accētis. unde in 4° horis pōt finiri quāuis sit uirrea materia. & potest finiri usq³ ad 24°. Et fuit hec inīa Rasis 16° ximentis 3° ca^o. Dubitatur si post resolutionez pauci flegmatis putridi homo remāeat cum sensu frigoris in interioribus eo q^d pars crudi & frigidi flegmatis non putridi mltā potuit ēē de qua nō ē sperandū quia in breui tempore resoluta fuerit.

Dicendū q^d possibile est remanere cu³ sensato frigore si fpa illud remansit motū & possibile est assuefactum esse illud & remāsisse q̄etū & nō pati a frigore eius. & tu cōsidera.

Febris in q̄ occultat^r calor & appet in ea frigus. & est lipparia.

EC FEBRIS. Hic determinat de febre in qua interiora calefiūt & apparz in exteriorib⁹ frig⁹. cui nom

impositū est lipparia. Et p^o preuittit causas eius. 2° declarat. 3ª ibi. Et qñ.

Considerandū p^o q^o oīs poximalis febris incipiens cu3 frigore in illo tpe principii potest dici lipparia. qā prius q̄ extrema calefiāt stat frigus cū interiori calore. & de tali modo febris non est hic sermo sed de illa q̄ in sui natura habet in toto poxismo esse in dispōne hac. Considerandū 2° q^o sicut dicebas de empiala ita dicendū de lipparia. Quidā enim auctores utūtur h^o noīe lipparia ad significandū febre3 in qua intus est frigus & extra calor ut ysaac febrū 5°. Quidā utuntur hoc noīe ad significandū febrē in qua interiora sentiuntur calida & exteriora frigida. Et dicitur lipparia. i. pinguis febris. quia pingues intus sentiūt calorē & extra frigus ut Av. pbleu. 8° 8° pbleūate. Et ad febrē significandū utitur Auic. h^o uocabulo. & Gal. 3° de simplici medicia. distinctiōe 3^a 3° ca^o. & in ampho. q̄rte pti^e. In nō deficientib⁹ febribus si quidē que extra sunt frigēt. Et in hoc 3to ampho. 7^e pti^e. Si febris non a colā habeatur. ubi dicit limonis uel lipparia febris ē. & in 3to 2ª principiorū. 3to 4° in fine. Considerandū 3° q^o raro inuenitur grossa colera grossicie q̄ ad hanc febrem requirit^r cu3 sit illi⁹ colē extra nētus motus. Flegma autē3 grossum in interiorib⁹ reperitur frequēter. & idēo frequēti⁹ hec febris repit^r a flegmate

QVOMODO AVTEM ē. Pri^o oñdit modū ei⁹ qñ est a flegmate. 2° qñ est a colā. 3° dubiū mouet & soluit ibi 2^a. Modus autē. ibi 3^a. Et habet. Priā in duas. primo pmittit. 2° declarat. ibi 2^a. Quoniā nō resoluit^r. Dicit pri^o q^o a flegmate fit febris quia flegma int⁹ putrefit aliqñ & calefacit illū locū. s. solū3. Dubitā^r qd flegma est illud

Dicendū q^o est uel flegma uitreū3 uel crudū. Sed tu dices qñare nō i frigidat^r intus sicut in empiala. Dicendum q^o si huic flegmati adueniat putredo in omnib⁹ pti⁹b⁹ tūc solum calefacit & nō ifrigidat interiora & h^o est in lipparia. Si autē quedā pars solū putrefiat & maior ps sit frigida mora nō putrida tūc interiora ifrigidātur

sicut in empiala. cōtingēs ē autē utrūq^o euenire ppter diuersitatē hominū & locorū & materierū diuersitatē in eadē spē & ppter diuersitatē carū agētū3.

QVONIAM. Hic declarat & p^o quare putrescente illo flegmate intus exteriora nō calefiunt. 2° quare ifrigidātur exteriora. ibi 2^a. Et qñ uirt⁹. Dicit primo q^o illud flegma putridū in interiorib⁹ iō calefacit locū illū tm̄ quia materia flegmatica putrida in interioribus nō resoluit^r per poros tūc nisi qd putredo ppter plurimā calefactionē in illa materia putrida calefacit exteriores ptes uersus cutim & extremitates uaporibus illi⁹ materiei extra expansis. Et sub hac ppōne. Auic. iteligit istā. s. flegma in interiorib⁹ putridū possibile est q^o nō sit calefactū3 plurima calefactione potēre ad extra mouere uapores. g^o illū solū locū intrinsecum calefacit & nō locū suū e loca extrinseca. Negare autē istā possibilitatē non est possibile licet nō sit facile eā ponere. Iam g^o apparet q^o flegma putridū in interioribus in hac lipparia in duob⁹ differt a flegmate putrido in empiala. Quod etiā flegma est in interiorib⁹. p^o q^o in empiala nō totū calefit sed in lipparia totū calefit uel maxima pars ei⁹ & utrūq^o est possibile inesse de facto i diuersis hoib⁹. 2° quia putredo in flegmate lipparie nō est fortis & mltē calefactionis ut possit extra mouere uapores. sed in empiala ille pauce ptes que sunt putride habent unū3 fortem calorē igneū dātem uaporibus motū3 ad exteriora unde exteriora calefiūt.

Et qñ uirtus. Iam pbauit q^o cōtingēs est exteriora nō calefieri sed solū3 ille loc⁹ interior. Hic uult pbare q^o cōtingēs est exteriora ifrigidari. & dat 3^{es} cās.

Prima quia illa uirtus tendit ad illū locū intrinsecū ubi sit putredo. Dubitatur quare in empiala nō effundit^r calor & spūs ad locū3 intrinsecū3 ubi est lesio sitq^o putredo sicut fit in lipparia. Hic sūt multi modi dicēdi u^r. Pri^o q^o causa i hac diuersitate potest esse diuersitas idiuiduorū in sensibilitate & aptitudine passionū interiorū3. Ille g^o in q^o est multa sensibilitas & aptitudo

ad passionem in locis interioribus ubi
flegma putrefit habebit fugam caloris
intus & fiet lippia. Aliter autem non talis non
habebit illam sed potest habere epialam. 2^a
causa in hac diuersitate potest esse modus
putredinis malignus uel non malignus
& stant ista simul quod putredo & calitas
in toto flegmate in lipparia sit in gradu
remissior. & tamen si malignior cogens uirtu-
tem intus confugere. Tertia causa posset
dari & est diuersitas calefactionis hanc
materiem. Et fatemur quod in lipparia
est facta quedam ignitio & assatio totius
flegmatis. unde de pressis partibus flegmatis
non fit euaporatio. & propter nocumetum
caloris ignei assantis interfugit calor.
& tunc oportebit dicere quod fortior est &
acutior calor in flegmate & putredine
flegmatis in lipparia quam in empiala. Et
est contrarium ei quid diximus. & esset
alius modus lipparie. Quarto potest
dici quod utrobique calor intus reuertitur sed
in empiala uapores calidi mouentur ex-
tra & mouentur unde uiolenter motus
caloris intus ipsum ad exteriora trahendo
quasi uiolenter. Et hic modus apparet
esse bene ueniens licet aliquid supra de
eo dixerim. sed si alicui placet illud acci-
piat. Dubitatur unde causatur frigiditas
in exterioribus intus fugiente calido.

Dicendum ut supra diximus quod uel ab
aere uel ab elemento frigido quod est

PROPRIE. Hic dat causam 2^{am} ifri-
gitationis & parat. Et licet ipsum uideatur
ponere causam simul cum premissa tamen per
se sufficiens causa est ut exteriora ifri-
gidentur. Nam licet intus non confugiat
calor sed in exterioribus sicut flegmata
uitrea ifrigidabunt exteriora si habeant
aliquem modum motus quem dare potuerunt
uapores ab intra ueniētes. Et apparet
tibi ex hoc quod si aliqui pauci uapores ue-
niant ad exteriora a materia flegmatica
ut interiora calefacit. & illi pauci eli-
quant uel agitant multa flegmata uitrea
extra statim quorum frigus sentiat & non
sentiat calor uaporum fiat lipparia. Sed
quia Auicenna uidit quod uapores calidi simul
cum illo flegmate sunt plus apti facere
sensum caloris & frigoris. 3^m easdem
partes ideo obmittit hoc dicere quia talis

febris est potius de sequenti causa. Et propter
hoc Auicenna istam causam coniunxit precedenti
ut ostenderet quod motori huius flegmatis
uitrei ad infrigidandum est calor fugiens
intus unde eius frigiditas appetit. Et
intelligo hic motum largum. Et item
Hic dat 3^{am} causam istius infrigidationis
in exterioribus & calefactionis in interi-
oribus. & uult quod causa est quia a flegmate
illo intus putrido surgit uapor & fa-
cit caliditatem. scilicet in actu eleuationis. & iste
calor parat durat cum eo. Dubitatur
quia multo facilius debet hic uapor ele-
uari in empiala febre. quia pars una est
putrida & illa eleuabit uaporem aquosum
frigidum & non putridum a parte non putrida.
In lipparia autem cum putredo sit super toto
flegmate non poterit eleuari uapor non
putridus. imo necessario erit putridus
tenens calorem. Considerandum quod 3^m
sanum intellectum Auicenna inuit hanc diuisionem
nec quod uapor qui ab extrinseco flegmate
surgit quidam est non putridus & pars
non tenens calorem quia non habet illum
profundum & intrinsecum. quidam autem est
uapor non putridus qui non est aliud quam
ipsum corpus putridum humoris subtilitati
& eleuati in uapore. possemus ergo ima-
ginari quod in empiala uapor qui extra ue-
nit est putridus quia surgit a parte putrida
cuius putredo est fortis caloris dāns illi
uapori fortem motum ad exteriora. sed
a reliquis partibus non putridis non surgit
uapor. quia ille sunt in parte presens & solus sunt
eliquabiles a calore partium putridarum quod
non potest eas facere euaporare euapo-
ratione ad extra imo solus eliquate ifri-
gidant interiora. Et si a partibus non pu-
tridis surgeret uapor ueniens ad extra
mixtus cum uaporibus putridis tunc
in hac febre sentiret calor & frigus in
exterioribus. & hoc propter duos uapo-
res & esset febris de sequenti causa. aut
sentiret solus calor in exterioribus si
uapor putridus cum suo calore uinceret
& non premitteret uaporem non putridum
reuertere ad suam frigiditatem & esset empi-
ala. aut intus & extra sentiretur frigus
si uapor non putridus uinceret in hoc
quod est reuertere ad suam frigiditatem naturalem
& cum hoc uinceret caliditatem putridi
uaporis & esset diuisa lipparia in quatuor.

circa cor oportet esse calorem extraneum in omni febre aut esset extraneus modus febris. & tu hoc considera. Terminus igitur imaginatione nostrae ad hoc quod in empiala a partibus putridis flegmas surgit uapor putridus. & a partibus non putridis que faciunt sensum frigoris non surgit uapor non putridus. aut si surgit non potest reuerti ad suam frigiditatem radicalē et rariante calore putredi uaporis. In lipparia autem imaginari oportet quod omnis pars formalis flegmatis habet calorem uel saltem nullam habet frigiditatem quae possit sensum frigoris inducere. & ideo in interioribus sentitur calor purus. quantum uero in quolibet parte sit calida imaginari possumus quod non quilibet pars sit putrida. & tunc a partibus putridis propter talem modum putredinis in eis. uerbi gratia debilem putredinem non surgit uapor putridus tanti uigoris ut ad extrema pellat. sed tanti quo perit cor quia interiores uiae sunt latiores. A partibus autem non putridis oportet imaginari eleuari uapores non putridos multos extra uenientes qui cum periderint suam caliditatem infrigidantur.

Sed merito hic accidit dubitari quod est separator istorum uaporum ut putridus ex eis uadat ad cor & non putridus tendat ad exteriora ubi infrigidatur. Dicendum quod contingencia concursus harum causarum est. Cum enim posuerimus quod ille uapor putridus non est expulsibilis ad extra sequitur eum uenire ad cor. Sed dubitatur pone quod ille uapor non putridus uadat etiam ad cor quid sequetur. Dicendum quod uapor ille non putridus uadit cum uapore putrido & non reuertetur in corde ad suam frigiditatem tam propter cordis caliditatem quam propter socium uaporem putridum. Et si imaginationi tue placet quod possit reuerti ad frigiditatem tunc erit modus febris sincopalis. Sed iterum dubitabitur pone quod uapor putridus sit paucus non extendibilis ad cor. & uapor non putridus actu calidus sit multus uadens ad cor & calefaciens suo actuali calore cor ita quod ledat operationes illo calore. quero quod febris est ista. Ista dubitatio faceret nos redire ad arduas speculationes de febribus a quibus iam expediti sumus in questionibus nostris. Et dicam

quod tu potes illam uocare effimeram. nec magis debes turbari de hoc quam uocare effimeram illam quae sit ex uaporibus ciborum indigestorum in stomacho. Et alios modos dicendos habes in questionibus nostris. Hic ergo est modus intelligendi has febres lippariam & empialam quod ad hos uapores ponendo uaporem putridum surgere a parte putrida & non putrida a non putrida. Possumus autem imaginari uaporem non putridum surgere a parte putrida. & etiam uaporem putridum. & hoc secundum diuersitatem putredinum. cum enim putredo in flegmate magis profundatur ad partes eius & corpus flegmatis diuiditur & subtiliatur una parte que est uerum flegma habens putredinem in altum eleuans subtiliando ut aliquid propinquum tunc est uapor putridus. Si autem putredo non sic profundetur & aqueum subtile quod est in flegmate eleuet quod non dicitur flegma sed pars flegmatis. tunc a parte putrida surgit uapor qui non est putridus. In empiala igitur febre quae putredo in materia est profundior & fortior secundum unum modum supra dictum surgit aliquid quod est putridum. In lipparia uero surgit aliquid aquosius frigidum radicaliter non putridum sed calidum. unde dimittit postea calorem suum cum extra fuerit in loco remissioris caloris. Potest autem hic mori ueri quod si uapor qui in lipparia surgit a parte putrida non est putridus. ergo quod ista febris est de summa putridarum. Et dicemus quod non est uere putrida sicut si uapor esset putridus sed in quantum minora est putrida dicitur febris putrida. & huic simile est imaginabile in putredinibus aliorum humorum. Et potest quod addendo ad omnia praedicta dicere quod omnis uapor qui surgit a materia putrida est aliquo putridus. sed cum non est profunde putridus potest dimittere accidentalem calorem ut in lipparia. Cum autem habet putredinem profundam non dimittit illam ut appet in empiala. Ex quibus multe quaestiones soluntur. & appet solutio ad quaestiones prius motas. Considerandum ulterius nos hic presupponere aquam calefactam posse reuerti ad suam frigiditatem & uapores ad frigiditatem & modum substantiae posse reuerti. Causas autem hic non damus sed dedimus eam 2° causam. 2°. Considerandum

etiam q̄ duplex repitur lra hic. Vna
que dicit Fuit in radice. & intelligit q̄
calor ille in uapore aquoso nō putrido
sepatur ab isto uapore separatione x̄.
.i. sic sepatur caliditas a uapore aque
calide ut appet in manubrio labetis. g^o
cu3 iste accidētalī calor sepatur ab eo
uapore & in radice. i. radicali ex parte
cōplexionis quā hab3 a natura ante q̄
flegmati adueniret putredo fuit uehe
mētis frigiditatis quia fuit flegma fri
gidissimū. i. ualde frigidū ut uitreum
& crudū u^l ad aliud red^t. s. ad suā frigi
ditatē & in frigidatē. Considerandū
q̄ sicut ille uapor post q̄ est eleuatus
uenit extra ita p̄dit caliditatē. Si enim
p̄mo ueniret extra cū calore & postea
infrigidaret p̄mo ex eo sentiret calor i
exterioribus. quod nō fit & alr potest
imaginari. Considerandū q̄ dixit
ante putredinē. quia si illud flegma cō
sideratū fuit ut est sub fo rā putredis
ē calidū. Alia lra hab3 fugit. i. uadit
ad radicalē cōplexionē x̄. & est littera
plana. Cōsiderādū circa oīnia p̄dcā
q̄ ad febrem hanc lippariam possunt
cōcurrere plurime cause de p̄dcis siml
uerbi g rā q̄n putrescat flegma in inte
rioribus q̄ nō euaporat extra uapore3
putridū & q̄ uirtus effundit ad locū3
putredinis & q̄ in exterioribus sit mā
flegmatica uitrea. & forsan cum p̄dcis
potest occurrere q̄a uapor nō putridus
moueaf ad exteriora qui infrigidetur
Quādoq̄ accidit q̄ una solā cā sufficit
uerbi g rā si flegma putrescat in interi
orib³ & nō euaporet extra quā nulla
sit alia causa potest dici lipparia in qua
interiora calefiūt & nō calefiūt exteri
ora. Similr si flegma int³ putrescat ad
quod reuertat^r uirtus & int³ aggreget^r
calor fiat feb^l lipparia. & tu discurre
per alias cās. MODVS. Hic cōdit
quō lipparia sit ex colerā. & mod³ est
si in interiorib³ putrescat colera pauca
supple & grossa iteriora calefacit. Sed
paucitate & grossitie nō resoluit^r ex ea
aliquid qd expandat extra. Accidit g^o
ex h^o illud quod accidit in lipparia scā
ex flegmate q̄m ad p̄mū modum que
lipparia ex flegmate in h^o est compar
siue consimilis huic lipparie ex colera

Considerādū q̄ sicut in lipparia de
flegmate poterat cōringere infrigida^o
in exterioribus si flegmata uitrea eant
in eis sic imaginabile est aliquā in inte
rioribus esse colerā & extra flegmata
licet sit hoc difficile eē & sicut in fla^{ca}
causa infrigidatōis in interiorib³ pote
rat eē sugā calorīs ad locū putredinis
ita multo magis in colerica. Tertia
causa est exclusa a febre colerica. non
enim est imaginabile q̄ a colera surgat
uapor aquens qui infrigidef. aut diffi
cile est imaginari. APPROPRI
ATVR noīe x̄. Nō habet hoc nomē
apud nos aliquā expōitionē. EST
LONGIORIS spaciū q̄ emitrite³. s.
in proximo uno. & h^o p̄ter grossitie3
materie cuius signū est pauca euapo
ratio. placeret aut mibi plus q̄ littera
diceret ē lōgioris spaciū q̄ 3^{ana}. s. pura.
Et uult forsan Auct. intelligere q̄ est
longioris spaciū in piodicatione. q̄a nō
piodicat omni die nec est necessariū q̄
piodicat de 3° in 3^m. quia potest piodi
care de 4° in 4^m. & non tollit quin sit
febris colica ut p̄nt h^o itelligi ex dictis
in ca^o de empiala. Cum g^o dixit q̄ emi
trite³ intellexit q̄ flegma^{ca} & q̄ colica
3^{ana}. ET HABET. Hic p^o mouet
dubiū. 2° soluit. Dubium est hoc quō
febres lipparie possunt dici febres cu3
nō habeāt diffinitōem febris que dicit
q̄ est calor extraneus x̄. Expāl³ x̄.
Rōdet q̄ in terminis. i. in diffinitōib³
hax³ re3. s. febriū & entū nālium que
diffiniunt^r p aliquos effect³ & accētia
attēdit una cōditio & est q̄ sunt uera
ultima p̄dicata in illis diffinitōib³ nisi
sit phibens. uerbi g rā cu3 diffinimus
aquam dicimus est corpus frigidum
& humidū & h^o est uer3 de sui natura
& nisi sit phibēs. tñ repit aqua calida.
& sic appet in diffinitōe rariis. ET
in omnibus. Hic adaptat hoc ad p̄po
situm & intelligit q̄ sic est in p̄posito
quia febris est calor accensus in corde
qui expandit^r ad alia mēbra nisi sit phi
bens. In istis g^o febribus oibus. s. que
cūq̄ sint lipparie & nō lipparie calidi
tas uēit ad cor & p̄cedit de se i arteriis
& sp̄gitur sup mēbra. sed aliquñ phibe
tur sp̄rgi ad quedā loca. sicut accidit

ei homini uel ei loco sup quē ponūtur
pruine. Pruina fit ex uapore aq̄o cū
gelato a forti frigore. ut 2° mei hauro
rū. & iō fortiter ifrigidat. ubi nō nos
habem⁹ pruine lude⁹ hāz nix. Et dicit
sicut accidit ei sup quē ponit nix. si 3°
sup extremitates febricitantis uel sup
alio loco ponat nix uel pruina uel gla-
cies loc⁹ ille in frigidabit & febris non
poterit expādi in illū locū. & tamē iste
homo dicit febrēs. Simili mō propter
multas cās potest phiberi expansio fe-
bris super mēbra. & cā similis niui est
flegma uitreū in frigidans exteriora.

NOCVMENTVM. Quia dice-
ret aliquis an mēbra si pra que phibent
expādi iste febres sint egra & lesa in
opationibus. dicit q̄ sic. Nocumētū
uero eay. s. febrū actu in toto necessa-
riū est esse. Sed dubitat si manus fe-
brientis est phibita recipe febrez. quō
3° noscere⁹ eius opatio a febre que est
in corde. Amplius pōt eē hec phibi-
tio ppter frigiditatē actualē a niue oc-
cidentē. quō 3° ledit opatio a febre cū
ledat & moriat a frigore. Nos iam
declaram⁹ plix hoc in qōne nostra
de subiecto febris. & declarāmus q̄
ps sic in frigidata habz morbū frigidū
qui est sibi forma. & sic leduntur eius
opātiones a frigiditate & cū h^o habet
febrem p cōitatem. i. q̄a cor febricit non
potest manus exercere suas opationes
Presupponit enim p opationibus suis
tempamētū cordis. & utraq̄ istay suffi-
cit ad hoc q̄ manus nō possit exercere
suas opatōes. Alr potest ps exponi
& minus subtr. Si dicatur si nix uel
pruina debent phibere febrem super
mēbra quibus opponūtur oportet q̄
sint tātē ifrigidatōis q̄ iducāt morbū
frigidū ledentē opationes quia alr nō
phiberent febrem recipi. & hoc est qd
dicit. nocumētū eay. s. pruinaz. Re-
perit aut in nostris qōnib⁹ de febrib⁹
textus iste alr exposi⁹ ppter literaz
que repiebat que dicit prune. s. ignis
Quēadmodū enim calor prune est ca-
lor nō euaporās & nō expansibilis sed
comburens locum in quo pruna ponit
sine euaporatione. ita humores quidā
intus putrescentes calefaciunt loca in

trinseca sine euaporatione ad exteriora.
tñ cūm hoc actu uocent⁹ opationes
totius.

Febris in q̄ fit unaqueq̄ duay rex
in unoquoq̄ duoy locoy.

I FEBRIS HEC 2. Hec

f est 3ª febris i q̄ unaqueq̄
duay rex. s. calor & frig⁹

fit in unoquoq̄ duoy lo-

coy. s. intus & extra. 3° nō ē pars in q̄
nō sentiat simul calorē & frigus. Dat
aut Auic. ralem modū q̄ imaginemur
duas materias. s. calidā & frigidas uitreal
quay una sit it⁹ alia extra & utraq̄ mo-
ueat calidoputredinali talr q̄ appeat
eay frigus. & ex hoc ille sentiet frig⁹
intus & extra. Sed cum hoc imagiat
q̄ aliq̄ pars utriusq̄ materie putrescat
& emittat intrinseca materia putrida
uaporē calidū putridū extra attingen-
tes loca illa que in frigidant. ergo iste
uapor calefaciet & materia frigida in
frigidabit. & eodem mō a pte materie
putride extrinsece uadat uapor putri-
dus intus ubi est cōphens⁹ frigid⁹
humor & cōphendit illas ptes. ergo
sentiet calorē & frigus. Et sit u imagia-
ris quod uult Auic uidebis q̄ iste sint
due materie duay empialay. materia
enim intrinseca sola sine extrinseca fa-
cerz empialā. Et appet unus ali⁹ mod⁹
lipparie facte a flegmate quē supra nō
posuit. & est q̄ materia faciēs empialā
stans intus ponat q̄ sit extra. uñ mora
per putredinē sentiat frigida in exte-
rioribus & uapor putridus ferat int⁹
& calefaciat interiora. Et mirandū est
q̄ Auic. de illa nō fecit mentionē. Et
forsan causa fuit q̄ expectabat nos in-
telligere eam p ea que dicere debebat
in hoc cā^o. Considerandū q̄ Auic.
dixit si fuerit. qd est dubiū an 3^m unā
& eandē ptem possit esse calor & frig⁹
Modus tñ cōis dicendi est q̄ nō sunt
iste qualitates 3^m unā ptem formalez
sed 3^m diuersas ptes formales tam p-
pinquas q̄ sens⁹ decipit in iudicio de
situ pti & iudicat totū esse calidū &
frigidū. sic^t pone ex^m de collo colūbe
& de mltis picturis rubeis & albis in
uno spacio ubi ex hoc iudicantur esse
diuersi colores in eadē pte. Et illud qd

illū modū dicendi confirmat est. quia si s^m unā & eandem p^{tem} imprimet^r calor & frigus in hac febre tūc febriēs p^{ci}pier tepiditatez que est forma inter cōtraria ista. & nō p^{ci}pier ista d^{cto} cōtraria. & nos transimus hīc. Iam enim scripsim⁹ de h^o supra 2° de accidēte & morbo. Considerandū etiam circa illā p^{tes}. Et nō est aliqua earū plurimi nocuenti. s. p^r uniuersalē putrefa cti onē. q^a tūc nō ifrigidarēt iste materie. p^s g^o pauca eorū putrefit. ut diximus in empiala. Vel plurimi nō est nocumē ti. s. p^rpter malignā putredinē. quia si h^o eēt tūc uirt⁹ fugeret uehemēter ad iteriora & ifriāret exteriora. Mādat. Dī^r motum ad extra. & nō ē dubiū. q^d & cōingāt ad itra uapores mādari nō tū ē. & iuuat ad h^o dilatio arteriarū.

ET TV. Quia diceret aliquis quō flegma qū putrefit in frigidat & nō in frigidabat p^{us}. Dicit q^d tu scinisti cāz hui⁹ supra ca^o de empiala. **IN RE GIMINE** humoris frigidi in dīspōe motus. i. q^d regimen facit frig⁹ cū mo uetur. quia in frigidat & pri⁹ quiescēs nō in frigidabat. Considerandū autē q^d Gal. uidet^r sentire in cā hui⁹ s. febris s^m cōez ex pōitionē 2° de dīis febriū. s. q^d diuersitas p^{riu}z flegmatis iuxta se positarūz quāz una putrefit & cale facit & alia iuxta illaz non putrefit & in frigidat.

Febris sincopalis humorosa.

EC SECVNDVM plu
rimū ā. Cū determinauit
de febribus in quibus est
calor & frigus. Et pluriē
ex eis sunt flegmatice. determinat de
aliis tribus febribus. Et primo de sin
copali humorosa que dicit^r sincopalis
q^a in ea fit sincopsis. & dicit^r hūorosa.
quia est cū multitudine humorum. &
primo ponit eam que fit a flegmate &
est s^m plurimū. 2° eaz que fit a colera
ibi 2^a. Et qū accidit. P^{ria} in tres. p^rmo
notā facit eā ex mō cāe & aliqua^r ex
accēte. 2° ex modo cure. 3° ex accūib⁹
eius. ibi 2^a. Que si dimissa. ibi 3^a. Et ac
cidit. Considerandū q^d plus euenit
nueniri flegma crudū in substātia &
replecionalē. quia multe quantitatis

q^d colerā replecionalē. & ideo dixit s^m
plurimū. uel replecional. q^a per multas
replecionales & nanseatiuas facietates
aggregatur. & totū hac est conforme
dictis Gal. 12° te^{ce} 2° ca^o. Facit febrez
dispartitā plurimū. multip^{le} exponit

Primo. i. diuersam ualde ab aliis fe
bribus flegmaticis ut apparet ex sui
modo cure accētib⁹. 2° disparitaz
ā. i. interpolatā. quia forsan pl⁹ est in
terpollata uel frequētius q^d cōtinua q^a
foran tantā malitiaz cōtinue natura nō
sustineret. Tercio dispartitā. i. sepatā
& distinctā u^l distantē inter p^{roximū}
& p^{roximū} uel exacerbatōez. licet enī
materia sit multa est tñ grossa u^l scosa
frigida inepta putredini. Vnde plus
euenit p^{roximū} a p^{roximū} postponi.
adiuuat super eam. s. febrē sincopalem
quia sincopsis in ea fiēda p^rpter cōitatē
eius ad cor ut apper 3° cān. fen. xi^a. u^l
adiuuat sup eam. s. materiaz frigidam
flegmaticā multiplicandā. Conside
randū uincit v^l nte pl⁹. q^a mota magis
ledit & facit eam. s. uirtutē hesitantez.
quia nescit uirtus quid faciāt. si enim
cessat a motu materie suffocat^r sub illa
si mouet eam. etiam suffocat^r sub illa.
ut apperbit. Que uirt⁹ si dimissa fuerit

Considerandū etiā q^d ex hac diffi
cultate cure apparet uirtutis hesitatō
Ostendit autē A uic. cure difficultatez.
primo per actū euacuatiōis. naz aut nō
euacuabis eos & suffocant^r. aut euābis
& tūc leuib⁹ euacuatiuis & nō obedit
motui. q^a ē cruda. aut agitat & suffo
cat. aut euacuabis cū euacuatiōe. s. forti
farmacia aut flobotōiā copiosa. & hoc
est q^d dicit cū solutiōe uētris cū labore
. i. laboriosa forti. aut flobotomia cum
labore ut utriq^{ue} referat. i. flobotomia
copiosa nō tollerat ā. quia iste euōes
laboriose prius fortiter illam māteriaz
mouebūt q^d anre q^d educat occidet euz
ipā quiescētēs faciet sincopim. apper
g^o q^d nō possunt euacuari. & tñ idgēt
euacuatōe uehemēter q^a ibi est mag^a
repleto. Considera tamen q^d in flo
botomia est spēale nocumētū. unde ex
toto in ea p^{hibetur}. 12° te^{ce}. & 16°. cō
tinēris. 2° oñdit cure difficultatez
per cibationem. nā indigēt cibo & non

possunt cibari q̄a addit per cibū. materia diminuta. i. q̄ sine cibo diminueret per abstinentiam. uel diminuta. i. pauca existens in compactione ad seipam multiplicatā per cibū. Illi enī habent stomachū debile nō digerentē bñ cibaria immo crudas materias multiplicātes. Sed dices quid ē fiendū in tātis hesitationibus. Dicendū q̄ male potest fieri cura. & ut plurimū est mortalis hec passio s̄m q̄ ex p̄tentia uidim⁹. qd aut sit fiendū q̄ stet loco istorū. s. loco cibationis & euacuationis appebit in ca° cure. Dubitat q̄a dicit q̄ in hac fe° sincopali nō est in hūorib⁹ qd nutriat corpus & uiuificet. s. per spiritū multiplicationē. Cōtra per Gal. 12° te° 2° ca°. ubi loquēs de hac febre dicit lōgissimū enī qui ita dispōiti sunt ferūt ieiuniū ex ip̄is quos habēt crudis hūoribus indigestis nutrito corpore. Idez p̄ Ras 16° continētis. 2° ca°. Dicendū ut ponit Rasis & Gal. q̄ isti humores flegmatici aliqñ nō sunt multuz crudi nec multū mali. & hoīes tūc n̄ sūt mali coloris nec concuati in oculis & tales nutrire possunt & ab aliis febribus cōtingit euadere. Aliqñ sunt mali ualde crudi indigestibiles & cum eis in facie homo disponit in colore & habitudine quasi cacetica & talib⁹ hūorib⁹ homo non pōt nutriri. & morit homo ex hac sincopali febre. tñ Gal. ibidez. Si enī nō solum crudi cōtingerint esse. sed in tantū corruptionis deuenierint ut non possint digeri finalr impossibile est saluari qui ita egrotat. ET ACCIDIT. Hic ponit signa & accūtia hui⁹ febris primo a pulsū. Cōsiderādūz q̄ hoc facit imaginari istam febrem eē continuā q̄a effusio materie ad cor apertius fit per ptes intrinsecas. Tamē in interpollatis potest fieri tal effusio sicut in eis imaginam⁹ fumū putridū uenire ad cor a materiēb⁹ extra uenas Dubitat utrū tūc cū effūdīt res frigida ad cor homo febrat. Dicendū q̄ stante nocumento frigoris in corde nō est imaginādū q̄ homo febrat sed cum incipit cadere in nocumentū caloris tūc incipit febrere. Modum aut euasione a nocumēto frigoris dicit eē

per calefactionē quā facit nā. s. mouēdo spiritū & per calidū putrediale. & tūc cū calefiūt ptes flegmatis fit pulsus spiss⁹ & uelox cū nō possit esse magn⁹ pprie in cōstrictione. i. in sistole pp̄ter multitudinē uaporū plus q̄ sit uelocitas seu spissitudo aliorū. Dubitat utrū de hoc qua Gal. 12° te° 2° ca°. loquēs de pulsū istorū dicit s̄m alia tpa. s. a p̄mo porissimo rari⁹ & tardi⁹ horū arterie pulsant omniū qualitercūq̄ febrientiū. Amplius supra dēz fuit q̄ in flegmaticis febribus pulsus sunt spissiores q̄ in 4. ant⁹. nō aut uelociores & hoc pp̄ter uirtutis debilitatez. ergo multo magis hō erit in sincopali. Dicendūz duplr. Primo q̄ licet pulsus in istis sit tardior & rari⁹ pp̄ter mortificationē caloris sub materia cruda uiscosa quāuis ps eius putrefiat. & fit hō respectu aliarū febriū. tñ sistoles comperata diastoli est uelocior & spissior pp̄ter multam multitudinē uaporum circa cor. 2° q̄ hic compat pulsū qñ cor iam cedit in nocumētū caloris pulsui q̄ prius erat qñ stabat nocumētū frigoris. unde dicit plus q̄ sit uelocitas aliorū. s. pulsū p̄cedentiū tpe nocumenti frigoris nō tñ aliorū febricitatiū. & ideo subdit quis quod uincit. s. respectu aliarū febriū sit paruitas x̄. ET PERIODVS. Quia dicit q̄ istud flegma nō est uehemēter extraneū a natura flegmatis sicut est fleg⁹ uitreū. nō enim est credibile illud inuenire posse circa cordis ptes nisi monstruosum esset sed est flegma crudū repletionale & est multuz quāuis esset ualde malū. & ideo saluar p̄xim⁹ fleg⁹ Et est cum ea inflatio faciei sicut in cacelia pp̄ter grossos uapores flegmatū crudorū & malitiā digēōis. Molities pp̄ter dñum flegmatis in corde Et colores x̄. nō figuntur p̄ter pugnam uirtutis hesitatis imo qñq̄ ei⁹ materiā. i. cutis & est materia. i. subiectūz. uel materia. i. color. uel materia. i. hūor colorans. citrina. i. uiridis. sicut enim frequēter unū p̄ alio sumit. ut 2° p̄nossi corū. 3° 2° 0. & 2° re. acu. 3° 2° 0. Hec aut diuersitas fit s̄m diuersum gradū pugne & suffocationis caloris sub mā

ut cum minus suffocatur appet cinerici
 uel plūbeus. cum autē plus fit uiridis
 uel niger. & ex hac suffocatione praua
 fiunt labia nigra ut ei q̄ comedit mora
 Oculi fulci. & mortificatiōe caloris qui
 suffocatur a materia. Exeūtes. i. p̄eminē
 tes ppter multos uapores flegmatis. &
 possibile est q̄ sit ppter aliquē modū
 suffocatiōis. apud cōmotionē. i. uictoriā
 egritudinis. s. apud eius uehementiā.
 Quod aut cōmotio significet uictoriā
 apud s̄mones Auic. declarauim⁹ sup
 fen. 6^a. ca^o de cañ. morsus uiparū. uel
 cōmotiōez. i. principiū peroxilmi & fit
 sicut maniacus ppter inq̄tudinē &
 anxietatē in uirtute & ppter angustias
 stomacicas repletiōe ei⁹. unde nō q̄scit
 in situ uno. Thadeus uero dicit q̄ fit
 maniacus solū q̄m ad faciē quia habet
 eam terribilē uehemētis inflāmatiōis
 ppter grossas uērositates. uiscera. q̄a
 sunt etiā loca superiora uel ius ylia &
 umbilicū. ET q̄nq̄ euomūt aceto
 sum. quia in stomachis eorū est aptum
 generari h^o flegma ppter frigiditatē

ET q̄nq̄. Concordāt in hec omnes
 quia malitiā apostematis & febris ei⁹
 nō potest tollerare uirtus. & una cōis
 salus apostematis in interiorib⁹ est uir
 tutis robur. ut 10° re^{ce}. 5° ca^o. Ampli⁹
 istos nō possum⁹ cibare timore aposte
 matis & cibo indigent causa uirtutis
 nō hñtes qd̄ nutriat & uiuificet. ut in
 relligis a Gal. ibidem s̄m prem. & 12°
 re^{ce}. ET q̄nq̄. Considerādū q̄ colā
 dominās. s. multe quātitatis grosse. ut
 uirtellitia s̄m Auic. p hoc q̄ dicit dñāf
 in interioribus in sui motu pōt facere
 sincopiz suffocādo calorē. & ideo dicif
 sincopis. & dicif humorosa ppter mul
 titudiez hui⁹ hūoris fit adustio ppter
 caliditatē hūoris cū calor occupat illū
 unde fit maior adustio q̄ in p̄dca s̄pā
 pura euomūt colā. quia ista colera ui
 tellitia facta ex flegmare & colā repif
 mltū in p̄tib⁹ stomachi. ET sunt
 ei. Dupl̄r exponi potest. Prio ei. s. sin
 copali flegmaticē & iaz dixerat h^o. sed
 addit s̄m plurimū. ut oñdat q̄ potest
 pmutari ab illo ordīe. 2° ei. s. sincopali
 facta a colera ista. & hanc credo fuisse
 Auic. intentiōem. hec eniz colā grossa

est ppter flegma. & habet multaz exu
 berantiā. & ideo potest facere om̄i die
 poxismū & plurimū sic facit. an uero
 dicat 3^{ana} uel nō esset q̄o de nōie.

Febris sincopalis minuta subtilis.

EC FEBRIS. & Hec fe^{1a}

h dicif sincopalis a sincopi q̄
 in ea fit. dicif diminuta ut
 tradistinguit a replenali

Ira enim ut credo significat in arabico
 quia materia illa nō est replenalis. sed
 pauca dicif subtilis. q̄a eu enit de colā
 subtili. uel quia accidit hoīb⁹ colicis
 subtilibus habitu. Vel dicif febris mi
 nuta subtilis apud arabes febris ethica
 talis qualis est ptisicorū ut diximus in
 tractatu n̄ro de ptisi. & hec febris sin
 copalis est similis illis cōsumptis cum
 appet hñ ut ptisici. Est acuta quia
 uehemens cū uelocitate finis. quia in
 ea cadit uirtus nālis & aīalis. Et puls⁹
 in poxismo uno. q̄a in prio. & duob⁹
 poxismis supple cadit uirt⁹ cū additiōe
 .i. multo plus & est eueniēs in corpore
 .s. ista febris uel iste casus uirtutis cū
 uelocitate quia subit⁹ ppter uelocem
 motū materie. ET q̄nq̄. Quando
 est multa prauitas in materia nō suffi
 ciat plurimū quorū. ut plurimū ista mā
 est colerica quia posset esse subtilis ue
 nenosa melācolica. s. facta ex colere ad
 uisione. Condiitiōes aut hui⁹ materie
 sunt q̄ sit subtilis pfundabilis in mē
 bris. unde mēbra nō possunt illaz mltaz
 a se excutere. & q̄ sit substātie uene
 nose. & q̄ sit purrida. quia ut sic facit
 febrem in corpore complexiōis calide
 & sicce quia hoc corpus est in q^o repe
 riūtur iste materie colerice subtiles &
 .s. hec materia q̄ ad sincopim per uiam
 dissolutiōis magis paratur. ut 16. con^{1a}

ET plures poxismi. Quia ut pluri
 mū sunt poxismi colerici. Si uero est
 hec materia uenenosa melācolica hñs
 naturam poxismat in 4^m. & forsan q̄
 hic modus male colere est passiuā uel
 eruginosa. Licet ysaac ca^o de 3^{ana}. non
 placeat q̄ expassiuā p̄ ex eruginosa fiat
 febris cum uirtus non tantum eā susti
 neat ut putrefiat. Nos aut credim⁹ h^o
 nō ēē impossibile. & si tibi placet op̄io
 ysaac iponas huic colā uenēose nomē

quod tu vis.

Febris diurna & nocturna ex flegmaticis.

IVRNA EST ã. Primo

d notificat mōs harū febriū
& compateas ad inuicem

2° pbat. ibi 2^a. Et facit.

Considerādūz q̄ hec febris nō est alia
a flegmatica interpolatā imo est eadē
cum illa. sed determinat p accūs ad h^o
nomen. Cum enim continua febris omī
die inuadit de die. s. in principio diei uł
pcessu. & nocte tepescit ita q̄ quāuis
cadat mutatio in spacio noctis & diei.
nihilominus sequit motū diei & q̄rē
noctis uocatur diurna. Si autē incipit
poxism⁹ ueniēte nocte & die tepescit
eodem modo uocat^r nocturna. & quia
omni die uenire poxismū est p̄prium
flegmatice. Ideo hec febris est fleg^{ca}.
& ideo Auic. infra eaz nō curat aliter.
Si autē bene consideras ista febris pōr
eē cōpica¹ ut duplex 3^{ana} uł una 3^{ana}. &
differt ab aliis 3^{anis} q̄s ottingit mutari
in poxismis ut contingit nō sequēdo
motū diurnū uel nocturnū & quodā
modo imaginabile est hoc de h^c 4^{ana}
q̄ aliqua potest dici diurna cui⁹ mot⁹
1^m maiorē p̄tem & fortiorē est in die
quies est in maiori p̄te in nocte. sed q̄a
nō sic p̄prie potest adaptari melāco^{cia}
febrib⁹. ideo Auic. nō uoluit istā febrē
fore de sūma mēdicarūz q̄n supra dixit
q̄ iste febris nō fiūt a melancolia. for
san autē q̄ causa que Auic. mouit ad lo
quendū de hac febre fuit ut ostēderet
quid sit peius an moueri materias ad
poxismū in die & tepescere in nocte.
an econtra. Et sūmo Auic. in his q̄ dicit
de hoc uerificat de quacūq̄ materia q̄
mouet siue sit flegmatica siue cōpica
siue melācolica. attamē febrī flegma^{ca}
melius adaptat^r talis mod⁹ mot⁹ dēus
diurnus uel nocturnus. ET facit.
Probat q̄ sit deterior diurna q̄ noctur
na. Primā ratio quia facit cadere in
ethicāz. Ratio est duplex. prima quia
lōgior q̄a de plurima materia ut pbat
statim. 2^a q̄a accidit in calore diei. q̄si
dicat q̄ calor diei & calor feb. iuuāt se
in exiccādo & faciēdo ethicā. ET
si ip̄a. 2^a ratio illa febris ē magis leua

que accidit hora aptionis pororum &
resolōnis materierū in uapores. sed di
urna est huiusmodi. maior est nota. q̄a
nō accideret illa hora nisi q̄a mā ē mltā
non enim obstat aptione pororum &
resolōne materie facit febres. hoc g^o
significat multitudinē & fortitudinez
materie. s. in qualitate & motu quib⁹
potest moueri contra uirtutē nō obstat
te resolōne q̄ fit de ea. ET ē necessari
um. Tertia ratio est illa febris est pra
nior in qua patientē oportet cibari in
nocte & similr uigilare in nocte. sed in
febre diurna est hoc. maior est nota q̄a
consuetudo humana est de nocte dor
mire. minor est nota. quia illa debet ci
bari in hora tēporis que est de nocte.
sed statim eo cibato non oportet super
dormire q̄a habentes febrez replōnalē
sicut sunt flegmatice nō debent statiz
super replōnē. i. sup assumptōem cibi
dormire nisi cibis ad inferiora stōachi
deponat. Sequūtur enī ex hoc euapo
rātes ad caput catarrhi nocētes stōacho
Sequit etiam suffocatio q̄dam caloris
in stomacho. oportet g^o q̄ sup uigilet
& hoc debilitat eos. Sed tu dices cū
ego cogor cibare istos in nocte qd faci
am de somno eorū. Dicēdum q̄ tu
facies illud qd uidet^r tibi min⁹ malum
Facies enim eos uigilare una uł duab⁹
horis post cibum & postea cōcedes eis
sommū. In hac autē 3^a rōne pnt cadere
multe compātōes de cibatoe & somno
in t̄pibus poxismi diurne & nocturne
febris quas obmitto. ET tollerātia
Hec est 4^a ratio & cōicat cum prima.
& arguit sic. febris est peior in q̄ sunt
due cāe casus in ethicā sed in febre di
urna sunt due cause. una est tollerātia
febris in calore diei & hoc mltū exic
cat & consumit. alia est uigilie in frigo
re noctis. i. de nocte quānis sit frig⁹. tū
uigilie resoluūt & exiccant cū deberet
homo tūc q̄scere & uācare digestionī
& restauratōi resolutorū in calore diei
ET ad sūmū ã. q̄a de mā mltā & forti
Cura.

c CVRA ã. Cū notificauit
has febres ponit hic curā
& primo earūz que cōiter
eueniūt que sūt uere fleg^{ca}

2° earum que non sic eueniunt & sunt
annexe flatibus. ibi 2^a. Cura earū. priā
in duas. p^{mo} p^{mi}ttit curā flegmatice
p^{ro}diē. 2° adaptat illā ad curā cōtinue
ibi 2ª Cura eius. primā in duas. p^{mo}
ponit curam que ei debet rōe causē. 2°
docet succurrere accētibus. 2^a ibi Et
succurrat uomitui eius. prima in duas
p^{mo} ponit unde sumatur generalis
modus curationis harum febrium. 2°
exequitur. ibi 2^a. Et oēs eius species.
In prima p^{te} uult q^d cura diuersificat
s^m diuersitatē t^{pm} & s^m diuersitates
dispōis in materia & s^m diuersitatem
in specie materierū. Dubitat quare
dix^t diuersificari curā s^m t^{pa} & diuer
sificari curā s^m appitionē digestionis
&c. Diuersitas enim s^m appitionem &
occultationē digestionis includit diuer
sitatē s^m t^{pa}. Dicendū q^d ista cura
est cōis cōtinuis flegmaticis & interpol
latis quod Auic. uoluit in sequēti ca^o.
Et hic cum dixit in p^{ca}. Cura flatice.
licet illi caⁿ. p^{mo} uideātur applicari
ad interpolatas. Distinctio aut t^{pm}
morbi est penes accētia. & hec distinc^o
plus cōtingit flegmatice cōtinue. & est
distinctio q^o ad materierū digestionē
& uenit utriq^{ue}. q^u g^o ad distinctiōē
primā dixit diuersificat s^m horas q^u t^u
ad 2^{am} dixit. & s^m appitionē. diuersi
ficatio aut cure s^m t^{pa} ut accētib^{us} sūt
distincta ē max^{ie} cōpatioē ad statū
in quo est accētū difficultas & est di
uersificatio in ordine cibationis quam
ad statū ordinauimus sed diuersifica^o
cure s^m t^{pa} distincta alteratōe materie
est diuersificatio in usu medicinarum
digerentiū & euacuatiū. que medicie
respiciunt materiā s^m q^d al^r est dispo
sita. Potest aut al^r rnderi ad q^sitū
q^d non diuersificat cura flegmatice s^m
t^{pa} al^r q^d s^m diuersitatē dispōis in mā
qa forsan ista simul occurrūt. sed dixit
ad maiore declaratiōē ut dicat q^d cura
flegmatice diuersificat s^m t^{pa}. & di
uersitas s^m t^{pa} est diuersitas s^m appi
tionē digōis & occultatōem. hāc enī
t^{pm} distinctionē p^{pr}ie flegmatis attē
dim^o. Et dixit hoc Auic. qa accidit in
flegmatica multū q^d t^{pa} franguntur
apparentibus enim signis digestionis

manit^{ur} ut sit febris i aug^{to} reuertūt^{ur}
signa cruditatis. & tūc appentib^{us} sig^{is}
cruditatis nō curabis cura augmēti. s^z
cura p^{nc}ipii. & ideo ne cadat error in
sermone quo dicis q^d cura est s^m t^{pa}.
subdit q^d per t^{pa} intelligo ea q^d distin
gūt^{ur} s^m materie dispōem ita q^d quo
cūq^{ue} t^{pe} apparet in materia cruditas
siue occultatio digestionis tūc curet^{ur}
cura p^{nc}ipii. ET omnes. Hic pro
sequitur curam. & p^{mo} s^m diuersas in
tentionē s^m t^{pa} & dispōnem materie
2° s^m diuersitatē sp^{er}um flegmatice. 3°
ponit medicinas & res uenientes s^m
illas intentiones. ibi 2^a Ampli^{us} diuer
sificat. ibi 3^a Et cōuenientiores. Prima
in tres. p^{mo} ponit intētōes curatiuas
que in p^{ri}no debent. & nobis ostendit
q^d fiendū in p^{ri}no. 2° q^d in augmento
3° ordinat regimen in cōperatōe ad
statū dans intelligere declinationē. ibi
2^a. Et in augmento. ibi 3^a. Et fortasse.
Prima in duas. p^{mo} p^{mi}ttit intētōes
que ueniūt in p^{ri}no flegmaticarū. 2°
declarat. ibi 2^a. Et cum. Dubitat
quō Auic. facit ista tria. Dicendū
q^d lenificatio uentris est unū. uomit^{us}
est 2^m. subtiliantia & incidentia & p^{ro}
uocantia. s. urina sunt 3^m. Vel al^r lenifi
catō & uomit^{us} sūt p^{ri}m^o. s. euāre p^{ro} p^{as}
& manifestiores uias. i. cōisio & subtiliatō
ē scdm. s. urine puocatio est tertium.

Considerandū q^d lenificatō accipit
dupl^r. P^{mo} p^{pr}ie pro euōe lenitiua
uerbi grā cum uiolis uel cassia q^u nō
euacuatur aliqd de materia fleg^{ca} nisi
cōtingenter sed mūdāt^{ur} p^{tes} intesti
norū. & ista dicis equalis quia leuis le
nificatio. Alio mō dicis lenificatio eua
cuatio per uētem accipiens aliquid de
materia que est causa cōiuncta u^l aⁿs
p^{pr}inqua ut que fit cu^z odore turbith
& est euacuatio minoratiua. & dicitur
ista lenificatio equalis qa leuis resp^{ct}
fortior^{is} que sūt posterius. utroq^{ue} mō
potest intelligi ut appebit. Simil^r uo
mitus s^m equalitatē est duplex. q^u daz
leuis & q^u daz de materia aliqd accipies

Considerandū etiā q^d in febre fleg^{ca}
cōsideramus q^d ipa est resp^{ct}onalis in q^u
sunt materie fecales & alie circa partes
stomachi & intestinorū & q^u t^u ad hoc

surgit ingentio in principi° lenificationis
 equalis & uomitus. sequalis. 2° consi
 deramus qd materia est grossa uiscosa
 & competit incisio & subtiliatio. & co
 sideramus qd ipsa est precipitabil in uenas
 emulgentes. & utimur diureticis qd
 per uenas illas purgamus. uel usq diu
 reticorum cadit sub intentione digonis
 materie. & hec omnia apprebunt. ET
 CVM. Hic declarat qd dixi & uult qd
 licet in prin° flegmaticarum conueniant
 que dicta sunt. tñ ante tres dies usq 4°
 s^m Serapione si mouebis cum p^odictis
 lenificatib⁹ incisuiis subtiliatiuis & di
 ureticis nocebis & nihil facies. sed p^o
 3° dies pot uti eis qd calidum febrile iam
 incipit materiam subtiliare & aliquale
 digerere. unde sumit qd calor extraneus
 materiam digerit. Dubitat p^omo utrum
 ante primum diem possum⁹ uti lenifica
 tione equali. Dicendum quoddam generale
 ad omnia dicenda qd per r^os ante tertiam
 diem uel usq ad tertiam uel ad quartam ego
 intelligo t^os cruditatis in materia qua
 significo quia materia est discolorata
 subtilis sed per t^os p^o tres dies intelli
 go t^os alie digonis occulte inchoantis.
 siue inchoet ab arte siue ab intrinseco
 & siue illud faciat febrilis calor & a
 t^os alicuius subtiliatiois & digestionis
 materie flegmatice. unde de ea aliquid
 incipiet cum urina misceri. & cognosco
 hoc qd urina incipit aliquale r^ongi. uel
 turbari uel ingrossari. Et quis Auic.
 & etiam Serapio hoc t^os incipiat p^o tres
 dies uel 4°. possibile tñ est qd in qui
 busda non incipiat usq ad sex uel septem
 dies & ultra s^m diuersitate corporum
 & materie. Accipe g^o s^m monez Auic.
 loco exempli ut sit sens⁹ qd non moueas
 cum p^odictis usq ad appitionem digonis
 aliqua. ex quibus solui⁹ p^odeca dubita^o
 Nam si per lenificationem intelligis eaz
 que fit cum cristeriis & non ualent cum
 cassia uel sirupo uiolato & similibus.
 dico qd potest fieri ante tertiam diem ad
 purgationem materierum fecalium. ut in ge
 neralibus can. dictum est. Si aut per leni
 ficationem intelligis leuem & paucam ma
 terie lenificationem. Dico qd ante tertium
 non potest fieri quia materia est cruda
 Et hec oia scita sunt supra in generali cura

putridarum. Eodem modo solui⁹ q^ostio de
 uomitu an competat in flegmatica ante
 tertiam diem qd si est uomitus leuis. ubi
 gra cum aqua calida & fit ad mudandas
 aliquas materias non applicatas stomacho
 sed uomitu habiles. & homo est consuet⁹
 & omnia concurrunt uel plurima sentiē
 tia potest fieri uomitus ante tertiam diem
 Si aut uomitus sit fortior minorati⁹
 materie difficilis motus qd indiget aliquo
 p^oparatione non fiat ante tertiam diem.

Dubitat 2° utrum ante tertium possum⁹
 uti sirupis incisuiis & subtiliatiuis
 & diureticis & r^oides qd sic quia Auic.
 in febre incipit & p^ocedit usq ad septi
 mum cum geneliabin ut aqua feniculi &
 aqua apii. sed ista sunt subtiliaria & urinam
 puocantia. Amplius Aliab. 3° practi
 ce. & Rasis x^o li^o statim p^ocedit sirupum
 acetosum mellinum qui est incisiu⁹. In
 oppositum est hic Auic. & Serapio 6°
 breuiarii. ubi dicit & curatio hui⁹ fe^o
 flegmatice uniuersale in inceptioe p^o
 tres dies aut 4° est cum reb⁹ que sub
 tiliant & incidunt sicut secamabin. &
 que puocant urinam & Gal. in te^o ad
 Glauconem dicit oximelle uter⁹ p^o p^omos
 dies. alr post plures dies idem uult Ras
 i^o continetis. Amplius ista sunt fortis
 uirtutis que materiam ingerant & mo
 uent & phibent digeri. hanc r^oem. A.
 innuit. Ad solutionem horum considerandum
 qd incidētia & subtiliantia sunt
 que materiam solum p^oparant euacuati
 oni. sed diuretica sunt que materiam per
 urinam euacuant Quod g^o subtiliat m^o
 flegmaticam debilioris operationis est qd
 illud quod de materia illa per urinam
 educit. Ex^m subtiliantium & incidēti⁹
 flegma est sirup⁹ acetosus mellinum sim
 plex uel cum radice feniculi uel petro
 sili. sed exemplum diureticorum est sirup⁹
 de quinque radicibus uel in quo ponit⁹
 assarus & similia. Non aut intendim⁹
 hic redire ad principia ostendēdo qua
 uirtute fiat subtiliatio & qua incisio & qd
 urine puocatio. Iam enim notauimus
 hoc in can. 2° li^o. quis aut sint distincte
 res & uirtutes. tñ p^opter patientium di
 uersitatem accidit qd puocatiuum est inci
 siuum & subtiliatuum sicut si materia fla
 tica est multum grossa uiscosa non sufficit

in digestionem eius. s. in dissolutione & subtiliatione sirupus acetosus mellin⁹. sed sirupus cum ylopo & radicib⁹ duab⁹ uel quicquid qui sirupus est sufficiens prouocat⁹ urine in materia flegmatica dulci non multum grossa nec multum viscosa. prouocans autem urinam in materia ualde grossa esset sirupus cum radicibus & assaro & cappar⁹. Accidit autem hoc idem ex diuersitatib⁹ dos⁹. parua enim dos sirupi de radicibus subtiliaret & diuideret⁹ materias. & maior dos illa prouocaret uel prouocare posset urinam. Accidit idem 3° ex diuersitate dispositio⁹ intestinorum & uiarum urine. Ius enim cicerum hominem aptum soluit secundum uentrem non mouet ad urinam sed materias stomachi & intestinorum subtiliat & abstergit & lenit uentrem sua nitrositate proprie ciceri nigrorum. In alio autem rapit cursum ad urinam & prouocabit ut diximus 2° can. ca^o de cicere. Accidit idem quarto mixtione rerum refrenantium motum medicinarum subtiliantium & prouocantium tenentium eas in primis partibus stomachi & in testinorum sicut cum sirupo de radicibus misceatur zucarum rosatum uel sirupus rosatus. unde remittitur eius prouocatio & remanet diuidens & subtilians materias. Et si sirupo solutiuo misceatur res diuretica ut decoctio granorum solis facit illum sirupum preparare ad uias urine & operari in illis & iuuare prouocationem. Considerandum 2° quod incidentia & subtiliantia sunt duorum modorum quidam leuia non commouentia nec agitantia materiam. sicut sirupus acetosus mellin⁹ uel zucarintus simplex & proprie cum aceto non multum acutum neque multo. Quedam sunt incidentia & subtiliantia fortiora que materias possunt agitare sicut sirupus acetosus compositus cum aliquibus radicibus uel cum ylopo uel tymo & cuius acetum est multum acutum sicut etiam dicimus quod diureticum dicitur quoddam proprie quod de materia parte sensibilis per urinam ducit. ut sirupus de quicquid radicibus & semibus & huiusmodi. & in his sirupis & medicinis est etiam multus gradus. Aliud est diureticum improprie quod seipsum in urinam precipitat & non mouet materiam febris. sed aliquas uerulentias uenarum

aptas euacuationi iunctas febris secum potest facere urinare & hoc plix diximus supra in can. generalibus cuiuslibet cure. exemplum est iuleb subtile & aqua ordeii subtilis. Et multa alia. His habitis dicemus quod ante 3^m dies. i. state cruditate in materia flegmatica nullomodo forti subtiliatione incidere uel prouocante uri debemus. Ratio est quia omnia illa agitant & commouent materias & subtile resoluunt uel prouocant & dimittunt grossum. unde Gal. 4° de re. spem de diureticis fortibus dicit Vrinatiua uero nunc non laudo. Quod enim bene est digerendum tanta turbatione uel commotione nequaquam est opus. & sic quod multa materiam que multa est agitat impedit digestionem. Cum autem materie sint digeste tunc possumus fortioribus uti & 5^m gradu digestionis augere gradum fortiores medicinarum. Sed tu dices quod ex quo materia est digesta non indigemus subtiliatiuis & incisuiis nec fortibus nec debilibus.

Dicendum primo quod non indigemus ad digerendum sed ad prouocandum ita quod subtiliantia fortia tunc sunt prouocantia. Vel dicendum quod per digestionem prius quam est digesta non indigemus hoc sed pro aliis partibus. Nam a principio propter multitudinem materie ne agitare & corruperet per se sanas & ne ingrossetur non possumus uti fortibus solutiuis subtiliatiuis sed per principium. i. post aliquam digestionem materie & euacuationem possumus uti fortioribus subtiliatiuis ad complementum digestionis quia facta modificatione in materia non tantum dubium est de eius commotione materie que est residua que non est digesta nec de terrestificatione digeste. Cognoscas ergo ex hoc quod Auic. sicut proceditur digerendo & minorando. ita additur uirtutem subtiliantium & diureticorum. Et considera quod ad augmentum in gradu harum medicinarum in processu iuuat quia partes stomachi & intestinorum sunt mundificate a corporibus materiis. Et ideo non est tanta suspicatio de penetratione harum materiarum in uenas per diuretica & per subtiliantia debentia penetrare in uenas & prouocare. Dico 2° quod ante tertiam diem possumus uti prouocatiuo debili quod equece dicitur prouocans

sicut iuleb subtili & aqua ordeï subtili
sed puocatio ppprie dicto non ut dixi
mus. possumus etiam uti subtiliante &
incidēte leui nō cōmotiuo. ut oximelle
simplici uel cū decoctione capillorum
ueneris uel aliqua radice s^m q^m tua ex
timatio iudicat ita q^m in materia nō fiat
cōmotio. Ex qbus apparet p^a intētio
Auic. Dicit enī q^m si materia subtilia f^r
potes uti istis. s. in aliq^o gradu exn^tib⁹
fortib⁹ & motiuis. Sed an illud. i. si tē
materia cruda mouebis. s. materiā cū
lenitiuo. i. mīoratiuo quod euāt exsol
uendo & cū subtiliatiuis icisuiis forti
b⁹ mouentib⁹ materiā & cū diureticis
ueris. q^m omnia ista mouent & agitant
& iō nocebis & nihil facies. Appet
z^o ex intentione Auic. q^m si materia sit
grossa cruda. & nō apparet q^m digerā
in aliq^o q^m tu ducas illam ad principiū
digestionis illi⁹ leuis. & hoc cū subtili
atiuis & icisuiis leuib⁹ ut acetoso siru
po simplici uel alio nō agitantibus māz.
Cū aut incipit appere illa subtiliatio.
& tu incipies ire ad sirupos fortiores.
ut addendo ad uncia^m unā sirupi sin^{ci}
uncia. s. aq^m fenicⁱ uel dam⁹ uncia^m unam
sirupi compōiti cū una uel duab⁹ radi
cib⁹ & uncia. s. mellis ros. liq^{di}. uel s^m
q^m tibi uidef & sicut materia mīorādo
pcedit ita potes addere in gradu istoz

Appet 3° sedatio cōtrarietatis iter
auctores qui concedūt statū a pncipio
incidentia & subtiliātia & qui negant
cū referant se ad diuersa. Dubitat^r
qs est ordo inter istā. Dicendum q^m
p^o oportet lenire uērrē cū clisteriis uel
alio lenitiuo deinde se expedit leuez fa
cere uomitū. z^o oportet uti digestiuis
icisuiis & subtiliatiuis. 3° oportet mi
norare materiā cū solutiuo uel puoca
tuo urine s^m q^m tibi apparet. si aut per
lenificationē intelligam⁹ minorationē
tūc pri⁹ oportet materiā aliq^liter dige
ri uel natura uel febre uel medicinis le
uib⁹ postea minorare. postea fortibus
icisuiis & subtiliatiuis uti. postea per
urinam puocare. & uidef sentire hoc
Rasis iō^o continentis. ET IN aug
mento. Considerandū s^m cqualitatez
.i. s^m q^m cōuenit in unaqua^m materia
ule s^m cqlitatem. q^m nō grossum ut in

principio neq^m subtile ut in statu u^l s^m
cqlitatem. q^m nō subtile ut in 3^{ana}. nec
grossum ut in 4^{ana}. Dubitat^r quare
nō fecit mentionē de regie p medicias

Dicendū q^m Auic. clare itelligebat
ex premissis cañ. si enim in principio p⁹
aliquā subtiliationē materie concedi^r
q^m moueas cū incisiuis & subtiliatiuis
& puocatiuis & minoratiuis. g^o mīo
magis in augmento in quo materia di
gesta potest minorari & prouocari. &
residua securi⁹ digeri. ET FOR
TASSE. Hic ordinat regimen prin
cipii & augmēti in compatōe ad statūz
& primo qñ stat⁹ est ppinqu⁹. z^o qñ ē
lōgiqu⁹. 3° declarat qdaz. ibi z^a. Quod
si certe. ibi 3^a Si aut. Considerandū
q^m per aquā ordeï intelligam⁹ p^risanāz
si g^o es illa content⁹ in p^rmis trib⁹ die
bus est q^m speras istam febrē non trāf
ire in 4^m. s^mo g^o Auic. supra q^m p^rm^m
flegmatice durat. 18. dieb⁹ erat uer⁹ in
pluribus. QVODSICERTE.
Hic considera q^m in flegmatica qñ indi
catio sumi^r a māteria competit absti
nentia a cibo. Et somn⁹ super ea ad di
gerendū & cōsumendū materiā & exer
ciciū ad resolūendū & non timeatur de
exercicio potēiali nec d^r inflāmatione
in ea sic^r in febrib⁹ calidis & in q^m ista
debilitarent nō competūt. sed si status
est long⁹ abstinentia debilitaret. ergo
indicatione sumpta a statu cum est lon
g⁹ non competit hoc. imo declinamus
in principio ad ingrossandū & adueni
ente augmento in p^rmis q^m in pncipio
sumi indiget ut subtilies respēu reⁿis
principii. & sic subtiliando pcedi^r. &
sunt hec scripta. 18. continentis. Consi
derandū etiaz s^m Dynū q^m hīc accipit^r
q^m in interpollatis pōt fieri crisis. hec
enim est cura febrū interpollatarū nō
minus q^m continuarū in qua curā ordi
nat respectu ppinquitatis & lōginq
tatis status. & hoc est secūdū q^m in eo
potest fieri crisis. Idem etiaz supra ca^o
de cura 3^{ane}. dixit enim q^m si sequitur
crisis ā. Huius contrarium uult Gal.
3° creticorū. ca^o p^o. Iam aut oñdit ubi
dicit q^m solutio egritudinis fit subito
qñ egritudines remanent continue &
nō interpo^{te}. Nos aut hāc dubitatōez

reputauim⁹ uilem & nō cadentem hic
SI AVTEM status. Quia p̄suaserat
a principio posse subtiliare cōsideratiōe
habita ad materiā. & etiā qñ uolumus
temptare si febris est breuis. & de mā
paucā subtili. ideo hic declarat in q̄b⁹
flegmaticis superflua subtiliatio regi
minis magis cedit. & uult q̄ q̄to lōgi
or est stat⁹ potuisti a p̄ncipio securius
subtiliare aliquib⁹ dieb⁹. quia in dieb⁹
sequētib⁹ poteris magis succurrere
cū regiminis ingrossatiōe aliquib⁹ dieb⁹
& postea gradatim usq̄ ad statū subti
liando p̄cedere. q̄a t̄ps longū est suffi
ciens ad hoc in egritudine prolixa. sed
nō sufficeret hoc in acuta. Et quia in
prolixis flegmaticis in principio consi
derata materia potes aliquibus diebus
subtiliare regimen. vbi ḡra dare solaz
p̄sanam uel iuleb si duratura est 40.
dieb⁹. cū tamen ex ordine principii ad
statum deberes dare pullā partem. Et
ideo uult q̄ non longo tpe a principio
stes cum hoc regimine subtili siue sit
temptatiuū siue sit respiciens solā māz
Sed cū transierit septem dies nō stes
amplius super eo q̄a debilitat & potest
debilitare os stomachi si esset multa di
ete subtilitas trabēdo corruptas māz
ad stomachū. **ET QVOTIENS**
Pater. & quia post multā subtiliationē
redibit ad ingrossationē. ideo uult q̄
nō redeas ad regimen ualde copiosum
sicut pulli. s. completi cū pane. **ET**
muzaguarach. est mod⁹ p̄paratiōis cu
iusdam saporis. uel est cibus factus ex
pullis & agresta & aneto qui p̄prius
uocatur masabach. g^o sufficiat decoc^o
parui pulli uel parz de carnib⁹ uel suffi
ciat far ordeii ut tibi uidetur. Et forsā
q̄ ille est cas⁹ per se ut dicam q̄ sicut a
principio si subtilitas nō stes super sub
tiliatione ita si a principio ingrossas n̄
multū ingrosses. **AVT** apparet
decliatio. In hoc inuit regimen declia
tionis & uult q̄ securi⁹ potes ingrossa
re regimē & dare pullos ī decliatiōe q̄ ī
p̄n⁹. Ampli⁹. Hic diuersificat curam
s^m materias. & uult p̄mo q̄ flegmate
exiēte dulci & salso & uniuersalr min⁹
grosso & mēn⁹ uiscoso & min⁹ frigido
Lenitio. s. q̄ est materie minoratio fiat

cum leniori medicina. vbi ḡra cū solo
odore turbith uel medulla cartami sed
flegmate acetoso & uitreo & uniuersa
liter flegmate grossiori & uiscosiori
& frigidiori fiat minoratio cū medici
na magis laboriosa q̄a potēriori & cū
corpore turbith uel agarici. Amplius
z^o ī flegmate dulci & salso est necessa
ria quedāz infrigidatio. i. remissa cale
factio s; in flegmate uitreo & acetoso
nō ē necessaria infrigidatio nec remissa
calefactio. & hoc Auic. intelligit. 3° in
flegmate dulci & salso indigem⁹ medi
cinis digestiuis. s. subtiliatiuis & incisi
uis in q̄b⁹ nō est calefactio. s. fortis ut
sirupo acetoso mellino zuccarino sed ī
uitreo acetoso. Dubitat quomō
cōcedit in flegmate salso medicinas sub
tiliantes & incidentes q̄uis sint mltuz
exiccantes cū flegma salsum sit siccū.

Dicendū ē mo q̄ illud dictū refer^r
solum ad medicinas que digerunt fla
Vel alr q̄ tam dulce q̄ salsum est uisco
sum grossum indigens subtiliatione &
incisiōe & h^o nō potest fieri sine sicco
quodam. nō tñ indiget calefactiōe p̄n
cipalr. uult g^o q̄ in hoc dulci flegmate
debet intendere ad subtiliationē & in
cisionem principalr q̄uis medicina h^o
faciens sit sicca in genere incisuaruz
dūmodo nō sit calida est ueniēs sicut
cōuenit in hoc acetum uini. **ET** cō
uenientiores. Positis cañ. curatōis s^m
tpa & s^m materias hic dat medicinas cō
uenientes s^m tpa & s^m canōes in his
& tangit etiā s^m materias. uel primo ī
generalī ponit curā. hic in sp̄ali. & p^o
facit hoc. z^o ponit cibaria cōueniētia
habentib⁹ has febres. 3° regit p̄ somnū
& balneū. ibi z^a Et cibi. ibi 3ª Mensura
aut. Prima in 4°. p̄mo ponit & dat me
dicinas & cañ. cōueniētes in principio
z^o in augmēto. 3° in statu. 4° in declia
tiōe. ibi z^a Et q̄n̄ incipit. uel ibi Et cū
uides q̄ digestio apparet. ibi 3^a Et cū
uideris digestionē. ibi 4^a Et q̄n̄ decli
nat. Prima in 4°. p̄mo ponit medici
nas & cañ. & primo respiciendo mate
rias & etiam febrem. z^o ponit h^o respi
ciendo quedam accētia. 3° pōit cañ. in
embrocis. & 4° in flobotōia. ibi z^a Et
succurrit ei uomit⁹. ibi tertia Neq̄ est

embrocatio. ibi 4^a. Et quoniam. Lando
aut q^{uod} peritiores dicat q^{uod} habet tot pres
quot sunt can. quoru q^{uod}da sunt in usu
subtiliantiu & incidentiu & puocati-
uoru. quidam sunt in usu lenitiuoru.
quida in usu uomit^{us} & alioru. Prim^{us}
can. laudat gelniabin. i. mel rosatu^{us} uel
zuccarum ro. uel sirupu compositu ex
illis s^{ecundu}m q^{uod} tibi uidef & misceaf cu^m aq^{ua}
feniculi a. Considerandu q^{uod} potest
intelligi ab ipo principio misceri quia
iste aq^{ua} subtiliant mas & diuidunt eas
sine agitatioe si tibi appet h^{oc}. & forsan
q^{uod} gelniabin no pmitit eas fessiare ad
uenas. & ideo remanente subtiliate &
diuidete materias sine agitatioe & sine
puocatione. & ipm gelniabin habet co
fortare & digerere materias flegmati-
cas in eo. uel potest intelligi p^{ri}mo incipe
cum melle ro. pprie liquido. postea cu
subtiliat materia ppter febres incipias
miscere has aquas. s. decoctois uel distil-
lationis. & ideo dixit s^{ecundu}m necessitate q^{uod}
utrumq^{ue} est possibile fieri. Vel s^{ecundu}m ne-
cessitate q^{uod} ubi timef de calore sit aq^{ua}
endiuie. & ubi no sit aqua apii. & hec
sint simplices uel comixte. Latus etiam
sirupi acetosi & aq^{ua} mellis in principio
est nota. Incipias g^o cum quo uis s^{ecundu}m
tuam extimatione ex multis collecta^{us}
uerbi gra si homo habet stomachum
debile multu p^{oss}ibile ab aceto & cu
hoc epax aliquat^{us} calidu & materia est
satis uiscosa dabis prodigoe in mane
h^{oc} x. mell^{is} ro. liquidi aque endiuie aque
apii ana uncia. s. uel dare sirupu factu
arte habente has uirtutes sine ite^{re}ones

ET possibile. Hic potest poni scds
can. uel pars can. pcedentis in q^{uo} ondie
q^{uod} licet pdicta dentur ad subtiliandas
materias & incidendas. q^{uod}q^{ue} t^{em}p^{or}e ex eis
sequeris lenitoe^{is} uentris & pprie q^{uod}
gelniabin est de rose p^{oss}icis q^{uod} soluit. s.
leniter & lenit. Et debem^{us} intelligere
q^{uod} solu a p^{ar}tib^{us} uentris soluut. iste rose
p^{oss}ice no sunt mihi note sed nostre rose
rubee satis faciut hoc. ET q^{uod}n. Hic
est scds can. uel 3us in uigoratione leniti-
uoru cu luble. & est species lacticiinii
minor de qua scripsimus supra ca^{pit}o de
cura putridaru. Consideranduz q^{uod}
ista lenie^{re}ia q^{uod} habet gradu attractois

per luble debent dari cu ia trasiuerit
tres dies s^{ecundu}m datam regula q^{uod}n materia
est colerica. i. flegmati est mixta colera

Sed dices quare no debet fieri assir-
duatio ista lenitiuor^{um}. Dixit Dyn^{us}
q^{uod} ista mollificat os stomachi. unde sto-
machus totus debilitaf & h^{oc} est causa
corruptionis coplexionis totius. Hec
causa nulla est q^{uod} non appropriaf hec
causa in flegmatica in qua est aliquid
colere. Dicendu g^o q^{uod} lenitiua pre-
dca trahut subtile & dimittut grossu^{us}
& pprie cum materia colerica est. q^{uod}
tereniabin & iuleb aliqd de illa trahut
Fit g^o quod remanet flegma grossum
opilas magis. & sit disp^{os} ad ydropisim
& cacesiam. h^{oc} & sint nocua quia mol-
lificant. ET MVLT^{us}. Hic est aliud
can. posu^{us} quo ad quoddā ex snia Ras
x^o tractatu Almanseris. & i^{tem} 8° conti^{ti}s.
& primo ponit illu. 2° ppriam sniam.
ibi 2^a. Ego uero. Considerandum q^{uod}
Rasis ad tria intendit. Primo ad pau-
latiaz minoratione materieru cum far-
maco solutiuo & hoc solu^{us} dicit x^o Al-
mansoris. 2° ad confortatione cu pillu^{us}
de massice. & quia habet de sliptico no
continuat illarum usus. Tertio ad puo-
candu materia per urinam. hec aut pot
esse cura coueniēs si incipiat dari medi-
cina de turbith cu^m aliqua incipit appa-
rere digestio. sed ante hoc no conuenit
ei dari. etiā omni nocte no est pceptu^{us}
necessario obseruandum sed oportet co-
siderare uirtutem. Diuretica aut dari
oportet aliqua minoratione facta mate-
rie ut supra diximus. turbith sicut al-
cohol. s. triti. unde Rasis ibidez pcepit
cribelare per panum qui dicit^{ur} orale. i.
binda qua q^{uod}da circa ostinet. EGO
uero. Notadu^{us} p^{ri}mo q^{uod} Auic^{us} no dixit
se no diligere lentione & digestionez
q^{uod} utraq^{ue} diligif sed no diligif statio i
eis & expectatio in eis. s. esse contētus
lenire logo tpe & digere & no facere
aliud aut parū aliud facere imo statim
cum aliqd de digestione appet no plus
expectes sed euacua aliquid deinde di-
gere residuū & no expectes. sed itex
euacua ita q^{uod} paulatim hoc fiat. & hoc
est quod dicit Ego uero non diligo ex-
pectatione digonis. i. q^{uod} digō expectef

postq̄ aliquid appuit de ea. & lenitiōis
eodē mō q̄ digestiua & lenitiua agant
suos effect⁹ & pertranseas cuz eis imo
ā. & causa huius est. q̄a iste est morb⁹
repletionalis de multa materia grossa
uiscosa nō apta ad motū. & ideo paula
tim est digerenda & euacuāda 6^m cañ.
p̄mi libri sc̄iales ca° 3°. deinde puenias
ad diuretica. Diuretica autē egent di
gestionē p̄cedente ut materia euacuet̄
egent minoratione materie ne si multa
sic commoueat̄. & quanto diuretica sunt
fortiora tanto magis his antecedētib⁹
egent. Et similr abhorreo. s. q̄ cōti
nēt. q̄a nō debent cōtinuari. q̄a debili
rant. s. stomach⁹ mollificando. & hoc
iam apparet. Et si mā fuerit ā. miscea
tur cū ea. s. medicina lenitiua medulla
cartami quia euacuat flegma. ET
AD iuuēs. Hic est canon. in clisteri.

ET uomitus. Hic est cañ. in uomitu
cū seminibus. s. anisi feniculi amei &
similiū diuidētū fleg⁹ & si brilliantū
uel semibus. s. raphani cū aq̄ frigida. i.
parū calida uel frigida ut moretur in
stomacho. & nō cito transeat alias cuz
aqua. ET uomitus ā. est uehemen
tis iuuāmeri quia stomach⁹ est minera
flatum ut sepe diximus. oportet g° ā.
quia in prin° concedit uomit⁹. ut. A.
in prin° ca°. Dicendū q̄ septimus
dies nō excludit principiū. Vel dicen
dū q̄ hoc dictū ponitur 16° cōtinentis
2° ca°. aucte Sarac. & intelligit̄ ut supra
diximus q̄ uomitus levis potest statim
fieri & cum leuibus. sed uomitus cuz
fortioribus uerbi gr̄a cum agarico re
quirit aliquā materie digōnez. & ideo
debet expectari septim⁹ ne stomach⁹
debilitat⁹ omotione forti materia mora
uerfus stomachū apostemet̄. ET
si accidit Hic cañ. est i uomitu & cañ.
in sedatione doloris capitis & est not⁹
Et si indigeret aqua ordeī ppter sitiz
uel aliud quod tibi occurrit cum radi
cibus. s. feniculi uel apii ut iuuēt ad di
gestionē materie & phibeatur acetosa
re quātitate equali. i. cōuenienti. Nos
autē ad duas libras aque ordeī ponim⁹
radicez petrosilini feniculi uel apii an
unciā unā. Aut ā. sirup⁹ acetos⁹ si uis
sedationē sitis maiorē & uis incisionē

si nō aceret. quia si aceret nō misceat̄
sirupus acetosus. sed aqua mellis que
phibet eū acetari. ET melior hora
ā. Illud. i. aqua ordeī. uel illud. i. sirup⁹
acetos⁹. & si fuerit aqua. i. urina in p̄n°
rei. i. a princo huius febris tincta. quia
significat q̄ cum flegmate est aliqua
materia calida. tūc enī oportet ut def
in potu in p̄mis geniliabin. lra uult di
cere secamabin. i. sirup⁹ acetos⁹. deindē
def aqua ordeī post duas horas. & est
cañ. supra positus cap° de aqua ordeī.
geniliabin etiā potest dari q̄a aliqua
abstergit & subtiliat materias si oachi
quas lauabit aqua ordeī. ET non
oportet. Hic cañ. de unctōe & embroca
debet legi 21^{ua}. ut dicat̄ nō fiat iunc⁹
neq̄ embrocatio cum egritudo est in
prin° & humor est in corpe ambulans
. i. est in dilatactione & dilatabilis & iste
inunctiones & embroce sunt quas faci
mus ad ypocōdria & uentrē sicut pre
cipiebat̄ in 3^{ana} non uera. & causa dat
quia ista mollificāt uiscera q̄a relaxāt
illa calefactione humida quia actuali
humiditate. & quia cuz hoc mō caloris
materias crudas eliquāt & faciunt eas
magis ambulare & dilatari per corp⁹
ponere autē man⁹ & pedes in aq̄ calida
ad diuertendū uapores a capite nō sic
est phibitū imo concessimus supra &
sine dubio hec extremitatū positio in
aqua calida cōuenienti⁹ sit q̄n mā est
digesta & minorata licet concedat̄ etiā
ante hoc. fricatio aut manū & pedum
etiam concedit̄ quia nō facit nocumen
tūz quod facit embroca & inunctio ad
uentrē imo cum sit calefactio quedam
apitiua pororūz competit quīs fleg⁹
sit grossum crudū quia illi opponitur
Ex q̄bus cessant cōtrarietates que hic
uident̄ in textu Auic. ET alienef
aqua frigida. Pater. ET quotiens.
Quia siue in p̄ncipio siue in processu.
nam talis urina significat flegma san
guineū siue sanguini mixtūz. caue tñ
ne talis tinctura sit ppter pfūditatez
putredinis ad p̄tē flegmatis & aliquā
colere excitationē. Nos enī uidimus
q̄ q̄ talib⁹ urinis appentibus in flatu
floboromauerūt & extracto sanguine
cuius retētio erat necessaria subtiliate

sunt tunc descendi subito caloris ralis & actualis cum eo de quo gloriari sunt medici ignari. & puentum est ex hoc ad mortem uel prauitatem egritudinis scias hec. ET dicit Serapio & Auic. 2° can. ca^o de aranea. dicunt quod offert in 3^a sed si in flegmatica forsitan est ppetas unde quod dicit Rasis in li^o de aialib^o. ca^o de aranea. ET quoniam. Visum est Dyno quod hic ponat cura flatice quantum ad finem principii ita quod hec sit pars principii. Et potest sermo Dyni esse uerus. & possumus intelligere augmentum distinctum contra principium. ut dicamus quod hic incipit cura flegmatica cum est in augmento. Et diuidit in tres. primo dat can. unum 2° ponit quosdam alios. 3° complet curam cum est in augmento. ibi 2^a. Et multo tiens. ibi 3^a Et cum. Considerandum primo quod in hoc can. intendit ad stomachi confortationem que magis intendit cum magis febris augetur quam magis stomachus debilitatur. 2° intendit ad uomitum. 3° ad puocationem. Considerandum 2° quod A. dereliquit notum ex predictis quod tu intendas ad euacuationem paulatim si expedit & ad digestionem. sicut in can. & subtiliationem. neque oportuit eum in omni loco omnia repetere. Considerandum 3° cum minoratone cibialias diminutione propter augmentum. uel ministratioue quia cum cibo uomitus sit leuius. Dubitatur sit in eo quod promiscue cum geneliabin puocatio plurima. Contra quia puocatio plurima non conceditur nisi post euacuationes & digestionem & hic dat in principio. Hic est modus dicendi Dyni cogit enim dicere quod ista conceduntur cum ponatur cura flegmatica que est in principijs. s. in fine principii quod Auic. uocat augmentum. & ideo dicit quod hec puocantia fortia non conceduntur ratione egritudinis quia talia diuretica ratione huius dantur in declinatione uel tpe status sed puocantia fortia conceduntur in primo ratione accensus. s. frigoris uel rigoris qui congruit in principio in principio proxime nam supra in ca^o de regimine rigoris & orripilationis dixit omnes merita fortis puocationis sedant rigorem. Nos autem dicamus quod si Auic. hic ponit curam flegmatica que est in principio cum loquatur

de principio uersus finem sui tunc oportet puocantia fortia quia fortiora quam prius & non absolute fortia. si autem hic loquatur de cura que fit in augmento tunc in principio. s. augmenti & post 7^m. i. post apertione digestionis. sic enim consuevit Auic. loqui ut diximus supra in can. generalibus cure. Vel aliter cum geneliabin quod datur in principio & etiam post 7^m cum apparet aliqua occulta digestio sit modo in augmento promixtum. non ergo concedit ista. A. in principio. sed ei quod in principio datur modo addit fortius puocantia & sit cum aqua calida. hoc inuametur est hic additum & pater. extinguit cum hoc sitim quoniam sit estuario. Dynus prosequens exponem suam dicit quod geneliabin cum fortibus puocantibus extinguit sitim non que sit ab inflammatione sed sitim que fit in principio rigoris & frigoris qui sitis puenit ex concursu caloris ad interiora. quod 8° tollit hos typos tollit illum concursum caloris intus qui est causa sitis. & per omnes tollit sitim. Nos autem sequendo exponem aliam dicemus quod illud sermonem Auic. retulit ad aquam calidam. que ideo datur cum illis quia sedat sitim a materia flegmatica. ut 3° li^o fen. 13^a. cap^o. de signis disponum stomachi. ET multo tiens. Dynus continuas exponem suam dicit. in hac hora. s. hora principii. & hoc dixit propter Rasis de quo dictum est supra. Et si sermo Auic. est adhuc de cura que competit in augmento tunc est dubium quoniam flegma potest esse crudum in hac hora. s. hora augmenti. Dubitatur etiam quia quicquid sit de hoc quod dicit expectet complementum digestionis cum supra dixerit. Ego uero non diligo expectationem digestionis. Dicendum ad primum quod in augmento potest esse flegma crudum secundum multas partes extensiuas & secundum multos gradus quoniam aliqua sit in eo digestio & aliqua pars digesta. in parte 8°. cruda expectet complementum digestionis non complementum absolute sed quod sufficit euacuationi. Et ex hoc soluitur ad 2^m dubium. & forsitan promeretur Auic. ibat hoc quod cum euacuatio aliqua sit facta prius & sit materia aliqua minorata tunc in manifesto augmento est melius quod si uis euacuare expectes digestionem quam

prius euacties. Euacuationes enim que
precesserunt fuerunt magis coacte quam ista

Aliter possumus dicere quod hic loquimur
de flegmate crudo ex specie sub qua potest
intelligi esse flegma ex sui natura valde
grossum & frigidum & viscosum ut flegma
vitreum & acetosum & crudum quod proprio
nomen dicitur crudum. & omnia ista flegmata
contradistinguntur flegmati dulci & insipido
& salso. 2° ista flegmata in augmento &
statu quibus habeant digestionem non minus
dicuntur cruda ex nomine speciei. & quia ista
sunt difficilioris euacuationis quam flegma
dulce. oportet plus expectare digestionem
in eorum euacuatione. & hoc est quod intellexit
melius est ut in eo. scilicet flegmate
crudo expectetur complementum digestionis. id est
completior digestio quam in flegmate non
crudo ut dulci. ET cum egritudo
Hic est additus canis. cum calore propter
aliquam celeram. unde cedit mirabolanos
citrios sed non solos quia esset contra canem.
supradictos in causa generali. imo cedit aloë
& est hic basis. Securius autem ceditur
mirabolani si hec cura est in augmento
febris. ET cum videris. Hic refertur
cura augmenti ut compleatur eas. uel ponit
curam augmenti & habet tot partes quot
ponit canem. Cum digestio appetit. id est appens
manifesta. & tunc uere sumus quod est aug-
mentum ut primo de crisi. & per. Folia. &
decociones harum rerum. Unguenta resolu-
entia. Considera quod unguenta resolu-
entia cum forti uirtute. id est fortia in uirtute
ut oleum rutaceum. uerbi gratia uel cum
uirtute forti. id est corpus sit forte in uirtute
ne resolutio illud debilitet. Ista quidem
unguenta prohibita in principio crudam
stante materia. & plurima. Hic autem con-
ceduntur in augmento materia aliquantulum
ex parte digesta & etiam minoratone facta
Conuenientiora sunt. quam in reliquis quia recte
opponuntur frigiditati & humiditati
flegmatis. non autem sic contrariantur colere
nec melancolie. quod si inrus fuerit. siue
& rigor fuerit foris. adde. quia ista
sunt fortia in uirtute confricando ut pe-
netret. uel confricando. id est abstergendo
ut tollat actualis remollicio. Et si non.
siue fuerit uirtus fortis imo debilis. &
ad equalitatem ut camomelum. ET quando
pertransit ad 4^m. Per hoc tempus Auic.

intelligit etiam tempus augmenti quod
notificauit prius per signa digestionis
appareria. & hoc per extrahibilem mensuram
temporis. Et si quis considerat uidef Auic.
tenere menti unam flegmaticam cuius occulta
digestio incidiat post 3^m. & cuius dig-
gestio manifesta incipiat post 7^m. & cuius pro-
cessus in digestionem post 14. ut forsan
circa. 20. sit in statu quod subtiliet plus
quam alae. id est rimus. Hic considera
quod supra diximus. scilicet quod quis in processu
materia sit digesta magis tamen utrimus
magis subtilitibus. & sic magis dige-
rimus. cuius causa est triplex dicta supra
Prima quia ista puocantia sunt que re-
quirunt digestionem. & cum magis est di-
gesta materia magis puocamus. 2^a quia
non timef de agitatione materie multe
cum est pars digesta & pars minorata
Tertia quia ista subtiliantia sunt etiam
exiccantia. & ideo petrificant materiam
crudam. Potest addi 4^a causa quia materia
flegmatica quanto magis procedit dige-
rendo tanto magis procedit terrestrifi-
cando. sicut digestum flegma magis
descendit in aqua. crudum autem supernat
Et est signum quod sumis ab Auer. in
5to canticorum tractatu 3° causa de yposta-
si. 5to 2°. stant 2° simul quod illud quod est
in flegmate humidum sit magis permixtum
sicco cum est digestum & totum tamen sit
terrestrius. ad obuiandum 2° illi terrestri-
tati & ut moueamus illam ad aerem cum
comixtione debita utimur plus subti-
liantibus cum est plus digestum. hec tamen
4^a causa non est apprehensibilis ab omni in-
tellectu administratione trociscorum de-
rosis. scilicet post horum diureticorum & euacu-
antium administrationem. ET uinum
In hac hora. scilicet post 14^m diebus manifesta
multum ex parte digestionem. & causas assignat
notas. ET CVM uideris digestionem
& fortitudinem. scilicet in digestionem quia sit
perfecte digesta. ponit 2° curam in statu
quo ad digestionem materie. Et si bene
consideras possibile est quod sit in decli-
tione si materia est prius minorata quia
paulatim sicut paulatim digerebatur.
siue sit minorata arte siue natura. & hoc
ut plurimum accidit. & potest etiam cum
hoc concurrere accitium difficultas. &
accidit rarius. Et primo breuiter ponit

illam. 2° ponit multas medicinas que competunt in flegmatica in aliis t^{em}p^{or}ib^{us} preterq^{ue} in principio. ibi 2^a. Et cū uideris. Considerandū circa p^{ri}ma p^{ri}tem q^{ue} Auic. tacet de usu subtiliantium & diureticorū & de usu solutiou^m quia notū est q^{ue} debes proprie uti solutiuis & urinā puocātib^{us} cum materia sit digesta. & si debz ista materia morari ī corpore q^{uia} nō confidis illam cito finiri cum euacuatione utaris sirupis subtiliantib^{us} ne ingresse^r nimis. dabis enim post illud. s. quod competit de euacuatione trociscos de absinthio qui sunt appetitui fortiter & puocatiui ut 5° cañ tractatu 8°. & in sūma absinthium nō competit nisi post digestionē ut dictū est supra cap^{it}ulo de cura 3^a n^{on} pure.

ET CVM uideris. Hic p^{ri}mo pōit medicinas que comperūt ad rigorem. 2° que sunt euacuātes & cū hoc digerentes. ibi 2^a. Et datur ei omni nocte.

Considerandū q^{ue} iste medicine nō cōpetereut cōmīno stante cruda materia ut ex dictis supra apparet. & iō dixit & egritudo nō ē ī principio. Et q^{uia} p^{ri}ncipiū fortiores sūt rigores in hac febre. SECVMDVM descriptio nem. i. sicut ordinatiz describūt alias 6^m medietatez. i. ad consumptōez medietatis. ET CVM uideris flegma Dicit Dynus. s. egredi manifeste per exeūtia ita q^{ue} tūc idicat nobis necessitas euatōnis euaporatōis & resōnis eius. Ap^{er} potest dici & cum uideris flegma. s. habūdare in causa rigoris & si nō uideris in exeūtib^{us} tyriacā. s. antiquā. An aut tyriaca dari debeat ante digestionē materie flegmatice. s. stāte illa cruda. nō dicimus hic timētes prolixitatem. tū credimus securi^{us} esse digestionē aliquā p^{re}cessisse. & quīs ipalesi concedat a multis ante digōez. sed mā palesis remotior est a uenis q^{uam} febriuz flegmaticarū magni trocisci de rosīs. nulluz trociscū magnū de rosīs Auic. describit in 5° quem ego darem non minorata mā febriū q^{uia} hec est cura p^{ri}ncipiū intelligi debet q^{ue} dentur iaz digestis & minoratis flegmatib^{us} cura aqua fenculi q^{uia} sūt ex h^{oc} puocātes magis. ET DETVR. Hic ponit

medicinas euacuantes & rectificantes mēbra & materiā. & p^{ri}mo euacuantes debiliores. 2° fortiores. ibi 2^a. De euacuantibus. Prima in tot quot ponit medicinas. Considerandū q^{ue} Auic. hic dat sanū intellectū dicto Rasis cōcedēti pillulas de turbit^{us} omni nocte. quia intelligit post principiū. s. q^{uia} cu^m aliqua digestio est in materia que sūt ut piper. i. q^{ui} spēs sunt ut piper galāga cinamomū & alie que dicūt^{ur} nomine gñis allefagine. ut ut piper. i. in forma piperis. q^{uia} parue pillule ut cito dissolue cito transeant ad mēbra. ET ad illud. Hec est p^{ri}ma descriptio cuius uirtutē uide ex simplicib^{us}. Bedeguar. i. alba spina. Suchabū spina similis illi ī uirtute. uide Serapionē. ET forti^{us}. Hec est alia duarū radicū. s. pectosili & fen^{iculi}. Cōside^m q^{uia} ista mē^{na} ē fortior solum ex hoc q^{ue} datur in substantia & p^{re}cedens datur in decoctione. tū q^{uam} ad uirtutem simpliciu^m p^{re}cedēs est fortior propter turbit^{us}. DECOCTIO. Hec est 3ª medicina & in sūma sunt cōpositiones medicinarū note. yera autē que in multis illarū ponit^{ur} intelligitur yera Gal^{ienus}. 7° te^{ce}. siue yera uniuersitaris siue cōitatis que cōponitur 5° cañ. Hic 6° nō discutiū^{us} uirtutes harum medicinarū q^{uia} sciūt^{ur} ex simplicibus Si autē ex forma cōi habent aliqd sci^{re} expientia. Nec discutiū^{us} de dosi. iā enim dedimus niam inuenienti doses in cōpōitis solutiuis in 5° cañ. & est uia lenis. ET HEC quide^m cura. s. per medicinā statim deq^{ue} in quā intrāt mirabolani citrini. Sal^{is} & ei^{us} & etia^m alie de p^{re}missis ad hoc ueniūt. ET ag aricū. Magnificata est uirt^{us} agarici ut docet expientia. & nostri auctores & nō solū in euacuādo flegma sed etia^m digerādo illud dieb^{us} cōtinuis. i. omī die p^{er} etia^m frequenter 6^m tuā extimationē semen urrice. quia puocat materias purinam & digerit illas & possibile est q^{ue} soluat & p^{ro}pterea cōuenit p^{ri}mo digōez alias comestione. & tūc intendē in eo auxiliū digestionis cibi & flegmatum stomachi. uerū addat^{ur} in eo. i. cū eo q^{ue} dictū est de p^{re}dictis medicinis cōpōitis semen cuscute ad debilitatē opilatōis

ubi nō ponitur tantum mellis. & ide g^o
q̄ nō transcendat ad fortia nisi n^o q̄ ad
tres radices. s. fenice li petrosili & apii

ET preparēf ā. Pater ex ca^o pcedē
ti. ET DE medicinis. Tro. De decē
generibus 5° cān. tractatu 8° scribunt.
Preparētur. s. in forma trociscoru; uel
pulueris. Ego uero non uteror hac me
dicina nisi iā digesta mā & cū onib⁹ fcis

QVORVM descriptio. Mirādū
est q̄ isti dñr troisci de absinthio cum
non ponat hic absinthiu; & ideo uel o;3
addere absinthiu; uel oportet supplere
Et troisci quorum descriptio ā. uel est
q̄nq; nomen impositu; me^{ne} cōposire
ab aliquo sim^{ci} cuius uirtutē h;3. l. illi si
milē. lic; nō ponat illud simplex ut dia
curcu³ mē sue sicut declarauim⁹ 5° cān.
Vidim⁹ liberatū a tri⁹ interpol^{ta} quā sex
mē sibus habuerat p^u su; succi apii si
rupizati cū zuccaro q̄nq; cum melle do
lis erat unciā unā & mediā erat ado
lescens flegmatic⁹.

Cura empialis & liparie.

CVRA EARVM. Po

e

nit curam febrū ānexarū
febrū flegmaticis. & p^o
empiale & liparie. & inclu

dit in hoc febrē in qua s^m unam & ean
dem rem sentit calor & frig⁹ qa uenit
cum empiala in mā. associate uni uie. i.
una uia incidūt iste sim^l & cū predcīs
forti⁹ & interpolata mellino & zuccari
no. smixtis uel sepatīs s^m q̄ tibi uide
tur & simplicib⁹ & etiam cōpositis s^m
q̄ ex canonib⁹ pmissis appet. Et p̄cipif
etiā q̄nq; ad cōfortationē stomachi de
inde fiat gradatio qa a digestis & sub
tilitatis adifusione aloes ad solutiuā
& puocātia urina & etiā cōfortātia sto
macū & nutritiua. Et hec omīa intelli
git p̄ res quas numerat ut app;3. Et diu
retica. s. dens. Et de inuatiuis si ē ibi me
lācolia ingrossans flegma. & citrinis si
ē ibi aliq̄ colera clisteria ā. si ē ibi gros
sum flegma. ET regimē liparie idi
get subtiliatione. pl⁹ qa in liparia cum
sit calor int⁹ nō possum⁹ sicce cure urī
calidis subtilatiuis. & aliis sicut in em
piala uel quia liparia pōt fieri ex colera
ut illa q̄ dicit rabunos pōt igit in ea ca
de reorror si curares eā cū ra flegmatice

sed cura eius intelligit ex cap^o de cura
febrū colericarū.

Cura febris cū sincopi & hūorosa

EC FIBRIS. Primop^o

h curaz eius q̄ sit a flegmare

z^o a colera ibi z². Quod si

fuerit. Prima in duas. p^{mo}

in gñali ponit curam. z^o in spāli. ibi z².

Et Gal. Considerādū q̄ auic. inten
dit ad materias q̄ sunt in uenis uersus
intestina & i intestinis ipsi⁹ cū clisterib⁹
incipiēdo a leuiorib⁹ & postea ad forti
ora. Et hic debet p̄mitti. s. clistere. intē
dit & ad materias post epar p̄ fricationē
que subtiliat eas & euaporare facit. &
hec etiam fricatio deb; esse gradata ut
dictū Auic. ad utrūq; referat.

Cōsi
derādū q̄ alr p̄ euacuationē gradatim
possemus intelligere euonē cū; farma
co solutō incipiēdo a leuiorib⁹ uetendo
ad fortiora. & hoc est p̄ceptū Rasis. is
trinētis ca^o de cura febris sincopa^l. &
sfirmat hoc auctoritate. Alexandri h^o
inuētis. ET Gal. Hic in spāli ponit
curaz & omīa q̄ dicit sunt dicta gal. iz^o
terapēice in duab⁹ cāis. Et uidet mihi
melior diuisionis mod⁹ q̄ hab; tot pres
quot h;3 cān. p̄m⁹ cān. ē q̄ obmissa eua
cuatione cū farmaco intēdat fricationi
& hoc est q̄ dicit. Deficit ab euaeuatō
ne ā. cū fricatione. i. obmissa euōe fiat
fricatio. Vnde dicit gal. q̄liter ergo o;3
hos tales sanari dīgētes qdā euacuatio
ne nō ferētes aut euatiua auxilia. nullā
aliā inueni in eis euōez nisi p̄ fricationē
mod⁹ aut fricationis est not⁹. Dubi
tatur ut; istis possit dāri medicina so
lutiuā. uidet q̄ sic p̄ R. ab. i. cōtinentis
in hoc ca^o ubi auct^{te} alex. dicit dā in po
atu laxatiuū ad alleniādū illud flegma
ut nō agrauet sup naturā q̄ si uideris
egruz coroborari sup residu; bonum
erit sin aut dā ei iterū laxatiuū. In tra
riū est auic. supra & gal. & rō eorum.
nam isti hūores faciūt sincopim quies
centes qa nō hñtes fortem motū. ergo
multo magis forti farmaco moti aut de
bili. in hac discordia nō est uia cōcordie
nisi illa quam sepe dixim⁹ in similibus
q̄stionib⁹ & est q̄ q̄libet istorū uirozu;
possit cū sua extrinatuā. & utraq; est
possibilis d̄ fcō. Alexander e; arbitrat⁹

est qd̄ farmacū mīoret de mā grossa uis
cosa quā farmaco nō pōt educere. & qd̄
homo sit tam fortis in uirtute qd̄ possit
tollerare motū a farmacia factū aūq̄ ex
tra educatur hūor. sed Gal. & Auicē.
arbitrati fuerūt otrariū. & neutra par
tium pōt alteri cōcludere. & utraq̄ pōt
uenire. & potest & dici qd̄ alexander lo
q̄tur d̄ febre sincopali in q̄ flegma ē be
nignū & sanguini ap̄inquās. Vnde
subdit de f̄omia si uidef medico & talis
homo q̄a fortior in uirtute pōt tollera
re farmacū Auic aūt & Gal. loquūtur
in febre sincopali in q̄ f̄oia est phibita
Vñ iz^o te^{ce}. in nullo taliz sanguis ab
latio sūn max^o s̄uenit fieri nocumēto.
ET AD summū. Hic poit 2^m cañ. sub
tiliatio. s. f̄paris. non calefactō ualde q̄a
ingrossaret illud x̄. Dubitat̄ utrum
in cura sincopalis hui⁹ medicus debeat
esse cōtēnus fricationibus & diēta te
nuis. s. solo mellicrato cuz p̄sopo usq̄ ad
plures dies uidef qd̄ sic p̄ Gal. & Auic.
& rō est q̄a cibatio at̄get materiā ut su
pra dixit. In cōtrariū est alexāder ī ca^o
de sincopi cuz plenitudīe ubi otra Gal.
s^m int̄erionez p̄cedit dicens. nescio qd̄
passus est Gal. q̄ sic ordinauit & oñdit
ibi qd̄ in sequētib⁹ q̄busdāz medicis cu
ram Gal. male successit & nō potuerūt
hoīez curare a morte. Et rōe suadet. q̄a
dicit Alexāder nō uidef qd̄ uirt⁹ possit
esse tam fortis que imoderatas fricatio
nes sustineat & stare sine cibo. & ideo
suadet moderat⁹ fricari q̄ Gal. p̄cipiat
& nō sic tenuiter dietari x̄. Hec otra
dictō tollit sicut p̄ q̄a quilibet p̄cessit
cū sua extimatiā & pōt dici qd̄ uel hūo
res istoz sunt mali a q̄bus corpus non
pōt nutriri & tūc non debent ita subti
liter dietari. lōgū eīz ieiuniū ferre non
possunt. & tūc non eris cōtēnus melli
crato sed dabis de prisana uel aqua de
coctōis pulle. uel s^m qd̄ tibi uidef. Gal.
vō desperat de salute istoz. uel istoz
humores possunt digeri & cōuerri &
sic ieiuniū tollerant & regimen subtile
multū per solū mellicratū usq̄ ad 7^m
diem s^m extimationē Gal. In matu
tinis & similibus eis. s. horis ut sero añ
cibū. uel similibus. s. rebus ut thimi &
petrosili. x̄. QVOD SI. Hic est

tertius cañ. 8° est cañ. Gal. ET SI
RVPVS. Hic est quart⁹ cañ. notus.

ET cōuenienti⁹. Hic est q̄nt⁹ cañ.
& notus. uti⁹ aūt his potibus mellinis
& nō zucarinis p̄pter digestionez &
maiorē flegmatis absterfionez. ET
uinū. Hic est sextus cañ. de uino. Du
bitatur quō cōcedit uinū in principio
cum materia sit indigesta & iā p̄ceptū
est supra qd̄ detur digesta mā. Ampli⁹
quō si febres sunt sanguinee cuz mate
ria sit calidior. & iō min⁹ cōpetit uinū
Amplius quō post cibū quia faciet de
scendere cibū suspicandū est de isto
textu ne trāslator errauerit. Auic. eīz
sequit̄ Gal. ī hac cura & text⁹ iz^o te^{ce}
est iste. His aquosum uinū confestim
a principio ap̄tū est nisi uehemēter fe
briant quod nō ualde aquosūz otingit
s^m predictā dispōez. adhuc aūt magis
si senex contigerit. Dicam⁹ igitur
utriusq̄ textū saluādo qd̄ isti ambo cō
cedūt uinū a principio. s. post tres uel
4° dies cuz materia subtiliari incipit
ut Auic. dixit superi⁹ in cañ. gūali uel
a principio quā statim a primo die. &
hoc int̄edo plus per accēs quod est sin
copis q̄ ad aliud. p̄iudicat g^o sincopis
cause. & sic soluit primū ar^m. aquosū
aūt debet esse istud uinū & nō uinosū
ne inflāmet. gradū aūt sue potētie mē
suret medici extimatio. & quantitatez
in pondere aque. Auic. uero dixit si
fuerint febres sanguinee ubi quidam
habent si nō fuerint sanguinee. i. inflā
matie. uel Auic. dixit hoc q̄a flegma
sanguineū nō ita est crudū a p̄cipio
sicut flegma nō sanguineū. & ideo rōe
dispōis in causa securius potest uinūz
concedi licet ex pte flāme min⁹ possit
concedi. & in hoc statur bonitati exti
mationis. Et p̄prie in senibus. s. debet
dari uinū. uel p̄prie in senibus. s. parū
sūt sincopales feb^{es} sanguinee. VI
NVM post cibū. q. d. bibant nō solū
qñ cibāt uinū sed etiā extra horas cibi
p̄pter debilitatē bibāt. uel iste ē mod⁹
sarracenorū potare post. s. digōe facta
ad delationē cibi. & sic cessant otraria
ET TIBI. Iste est septim⁹ cañ. Cō
sidera qd̄ Auic. duo ponit cibaria. unū
pro sincopi. s. panē in uino. ali⁹ est cib⁹

Respicies uirtutē in relatōe ad morbu
& est aqua ordeī. sup quā fit dormi^o
nam nō datur causa sincopis sed cibus
qui datur causa sincopis est super quez
nō dormitur quia sincopim patiens p
cipitur uigilare. ut tertio can. fen. xi^a.

CVM ERGO. Causa hui⁹ dicta
fuit supra. Verūz oportet ut pbi beaf
illud. s. sincopis. uel illud. i. ille cib⁹ qn
nō est sincopis ut statiz subdit. **ET**
balneū. Hic est octau⁹ can. & causa est
quia debilitat & eliquat mās. **ET**
calidū. Hic est nonus canon. & patet.

QVOD si fuerit. Ponit curā feb^{is}
sincopalis a repletionē colere d qua su
pra dixit. facilis est uomit⁹ ppter cole
ram & ppter locū. qā illa colera m⁹uz
inuenit in stomacho ut supra diximus
Et leniatur. s. ueter uel. i. fiat uomitus
leuis. est enim iuuatius ualde. suomi
tus uel lenitio uētris. Ista eiz mā facili⁹
monebit ad erōez q flegma. **ET** ad
ultimum. i. in summa melius est & etiā
pficere in hac febre est o⁹ aliqd ager
in ea de hac lenitione leui & fricatōe
leniori q in flegmatica & attēdere uir
tuti ut dixim⁹. & maxime cotidiana p
fectio est p cotidianā lenitionem uen
tris. & uomitū leue ut nō cogamur su
bito una die multū euacuare.

Cura febris cum sincopi.

PORTET x. Hic ponit
o curāz febris cuz sincopi. s.
que dicif minuta subtilis.
& primo per epithimata q
conferunt febrī & māē subtili prauē
& cordis uirtutē confortāt. utile est etiā
ponere de spodio. z^o per cibaria q sunt
refrenātia colerā & confortātia aliqua
Aqua de fructib⁹. i. de pomis malis ut
piris. de semī uel aq melonis. nec credo
q itelligāt aquā de fructib⁹. s. de cassia
uel tamarindis. tñ si in die quietis ista
lenitiua datur est utile ad leuiter edu
cendūz illam coleram. & proprie tāmā
rindi ut appet z^o can. ca^o de tamaridis

SI AVTEM. Ponit cibaria ad sin
copi utiliora. Almusufat. i. cibaria qdā
acetosa facta ex pullis. & patet.

Regimen nocturne & diurne.

EGIMEN. Patz ex his q
r supra dixim⁹ de istis fe. x.

De 4^{ana} periodica.

LVRIMVM QVAR.

p **TANA** x. Post sciam de
febris predcis loquitur
de 4^{ana} prio. z^o de febrib⁹

annexis illi. ibi z^a. Et noīaf phitanos.
Prima in tres. pmo ponit diuersitatez
huius febris. z^o signa. 3° curam. ibi z^a
Signa. ibi 3^a. Consideret. Prima in 4°
Primo ponit diuisionē in suos mōs. z^o
eius causas ponit. 3° modū cōsecutiōis
ad alias feb^{es}. 4° oñdit que est saluior
& que min⁹ salua. ibi z^a. Cause. ibi 3^a.
Et plurimū. ibi 4^a. Et saluior. Causa
aut quare raro euenit 4^{ana} cōtinua. &
frequenter interpollata est qā humor
melācolicus est paucus & ualde inept⁹
putredini. Cu 3° colligit int⁹ i uenis
anteq putredo possideat illum natura
expellit illum ad extra uenas. Scinisti
totū illud. quia cās melancolie sciuiti
prio can. ca^o de qualitate gñationis hu
morū. causas uero putredinis sciuiti
supra in hac fen. tractatu z^o prio cap^o.

ET extimauerūt x. Omnis hūidi
tatis humoralis x. Rātio quia potest
dimittere regimē sui calidi. & occupari
a calido extraneo. & h^o rō putredis ut
Gal. z^o d d rūs febrū. & xi^o te^{ce}. quis
rarificet. i. diuersificet in pparatōe. qā
aliquē humiditates sūt preparatiores
quibuscā. uel rarificet. i. raro eueniat
hec putredo melācolie in pparatōe. i.
ppter pparatōez quā nō hz. **ET** plimū
Hic est sermo Gal. 3° pnoslicorū. sup
illo uerbo. Febris uero inordinate x.
& est planuz. **ET SALVIOR** x.
ab apostemate. s. splenis & aliis. s. passi
onibus prauis splenis. ut duricieb⁹ &
opilationib⁹. **ADIDROPISIM.**
Vide hoc 3° can. fen. i. 4^a. **ET IN**
EA EST securitas a spāsmo. Ille est
ampho. 5^e pri^e. ubi dicif. A quartanis
habiti nō ualde a spāsmis apphēdūtur
Et datur hic una causa quia humor est
siccus. s. exiccās flegma quod est causa
spāsmi. Vel quia humor est siccus ter
restris non aptus fluere ad neruos.
Alia causa datur ab Avic. lib^o z^o fen.
prima ca^o de epidimia. & fen. z^a. ca^o de
spāsmo. que cā est cūssio ut suadet nū
sit materie euacuatio. alia sunt nota.

Signa.

IGNAS VNT &. Prio

f ponit quedam signa cōia
quartanis. 2° ponit signa
s^m diuersitatē causarū. 3°

ponit signa spēalia a pulsu & urina &
aliis quibusdā. ibi 2^a. Et illi². ibi 3^a. Et
pulsus. Prima in 4° sicut 4° modos
signorū poit. & in fine poit duos cān.
ibi 2^a. Et de signis. ibi 3^a. Et de signis.
ibi 4^a. Et periodus. Canōes ponit ibi.
Et multotiens. Prima sūma signorū
4^{ane} sumit ex modo sui typi. Con
siderandū in p^mis. i. in prin^o principii
porismi. deind. s. pcedere porismo &.
Apud statum. i. uersus statū sicut &.
ut sit sensus q^d frig² in hac febre habz
maximū principii augmentū statum
& declinationē. & hoc ppter tarditatē
motus melancolie. sicut etiā in flegma
tica. Et in hoc innuit q^d frigus ex hoc
humore est ex eius frigiditate nō ex
fuga caloris ppter mordicationē mē.
sed est sicut frig² ab aere frigido iduc
tum & ita est in flegmatica. Frigus in
flegma^{ce} est maius quia flegma est fri
gidius q^m melācolia licet in hoc sit aliq^d
consideratio. Possunt tū isti sermones
referri ad prin^m totius morbi ut dicat^r
frigus primorū porismorū est partū
qa materia tarde mouet^r cū sit cruda.
Deinde. s. in augmēto & statu incipit
addi quia magis digesta magis subito
mouetur postea morat^r apud statū. i.
post statū in declinatiōe quia materia
est miorata. Et hec sunt dcā supra ca^o
de 3^{ana}. Et itelligo q^d hoc frig² nō addit^r
in augmēto & statu quia addat^r frigus
in mā. imo eo ipso quo magis est digā
est min² frigida sed addit^r quia magis
digesta magis subito mouet^r. & h^o est
potius addi cūssionē siue tremorez q^m
frigus qualitatiuū inductūz qualitate
materiei. CVNQVE calefit non
est caliditas uehemēs. s. sicut tertiane.

LICET SIT MAIOR. Quia
materia magis rariat^r inflāmatiōi ap
parēti frigiditate & supflua hūiditate
obtūdente calidū. IPSA ENIM
Vult declarare q^d caliditas in materia
melancolica nō sit uehemens. Ipā eniz
.s. melancolia De qua curet. i. incensa

sicut ignis in lignis grossis. i. terristri
bus qa non surgit ab eis flāma multa
licet illa que surgit sit satis clara. n^l de
qua curet. s. subito. & nō comprehendit
.s. subito super corp² totū imo est illic
caliditas. s. in interioribus cū oris pila
tiōe. i. frigore in extremis quasi dicat
lensato & manifesto tpe sit process² de
frigore ad calorem propter grossiciem
humoris qui difficulter calefit & inflā
matur. ET EST CVM frigore. s.
illa febris quasi dicat in hac febre sic^t
in flegmatica sentit^r uerum frigus. Et
cū aliquātulo dolore. i. cum dolore q^d si
sit contractio ossium. Credit^r q^d cū nu
trimentū sit melancollcū euenit cōmo
tionē ibi fieri p^prietate melācolici hu
moris u^l eius caloris quia uel uapores
a melācolia surgentes qui sunt grossi
siccⁱ sunt cā ut in panniculis circa ossa
& musculus causent quēdā malū sen
sum mouentē ad contractionē q^d nō fac^t
leuis uapor flegmatis. & iste est sens²
contractōis. ET EST ILLIC. s. in
4^{ana} contractio. s. in musculis mandi
bularū propter quam strident dentes
Stridor enim dentiū fit ex modo con
tractionis siue spasmⁱ musculorū mā
dibularū ut declarauim² p^o p^o nosticoz
Vapores igit grossi siccⁱ faciunt hoc.

VERVM nō sicut in flegmatica.

Dubitaf de h^o quare in flegmatica
nō fit stridor dentium. Dicendū p^o
per lre corruptionē nō sic. Vel dicēdū
q^d hoc nō refer^r ad tremorē & cūssio
nem mēbrorū aliorū & mandibularūz
quia talis tremor & cūssio magis fit
in 4^{ana} ut uidetur sentire Rasis. & ex
perientia oñdit sed refertur ad frigus
de quo supra dixit. Dixit enim & est
in 4^{ana} frigus sicut est in flegmatica.
quia materia flegmatis est frigidior.

Sed dubiūz est quis scōrū hūorū
sit causa maioris tremoris & cūssiois
an melācolia an flegma. Eandem hanc
qōnem scripsim² li^o 3° fen. pria ca^o de
epilentia. Pōt 3° dici q^d taz in flatica
q^d in melācolica potest accidere quidaz
tremor & stridor dentiūz & concussio
mādibularū. & hoc q^d fit in eis tremor
& hoc fit in 3^{ana}. Sed uerus stridor q^d
est quedam contractio ex cōtractione

& compressionē facta in musculis mā-
dibularū fit pprie in 4^{ana}. & in spatica
non fit sic. i. non fit in 4^{ana} talis modi
qualis fit in flegmatica. Humorū enī
melancolicorū uapor terrestris & sic?
stipticus mouet pānculos lateriorū
& neruos ad quādā inspissationē & cō-
pressionē siue stipticitatē. & cōtinuāt
notabili tpe qđ nō facit uapor alterius
hūoris nisi picipet natura melācolica
ergo fiet mandibularū confricatio ex
hoc. & non fiet solum percussio earū
ad inuicē sicut fit flegmatica cū in ea
aduenit cōcussio & sic fit qñq in 3^{ana}
considera g^o hec. & perducit illud. i. ta
confricatio dentiū. f. causa sua q̄ ē mal?
motus in musculis tpalibus ad debili-
tatem uisus cōitate eorū ad cerebrum
& neruos obticos. uel ppter cōcussioē
mādbule superioris & dentiū cōcantiū
partibus oculi. **VERVM** lenis. f.
frigus apud digestionē. i. digesta mate-
ria & uerificat hoc de frigore sequēte
qualitatē materie. nō aut de frigore se-
quente motū ut iam apparuit. uel leni-
tur. f. stridor dentiū. naz materia melā-
colica digā nō est ita stiptica terrestris
& ideo nō facit ita uerū stridē. & h^o
est qđ dicit qm malitia mīoratur. f. ut
malitia sui frigoris & malitia sue stip-
ticitatis & terrestritatis. sic fuit. i. ab
eo quod fuit in principio. Parūper. qā
digestio melācolie nō cōmino illā recti-
ficat. nec omnino illā remouet a sui ter-
restritate & stipticitate uel ponticitate
sed parūper. uel sicut fuit in principio
parūper. f. frig^o q̄rtane ita digesta mā
est etia parūper sed ppter aliam cām
fuit a pnci^o frigus parūper qā ppter
paucum tarde materie motū sed digā
materia ppter aliaz cām quia propter
remissionē frigoris i materia p digōē
i p in principio fuit parūper. f. stridor
dentiū nō quia materia nō ēēt magis
pontica terrestris q̄ qñ est digesta sed
non sic mouebat in principio sicut in
augmento. **ET** DE signis. Aut do-
lore. f. splenis. **ET** DE signis. Patz
ET periodus. i. poxism^o. **ET** fit
4^{ana} in hieme. Quia humores adusti
in estate constringuntur in hieme. f. ri-
gore adueniente & phibetur a resoluē

& euacuatione unde putrefiūt. **ET**
multotiens. Iste ē ypo. 3° pnosticorū
febres inordinate. & 5tes ibidē feb^{es}
diuerse. quia primo cōtinue postea in-
terpollate. ad febres pmixtas qb^o x. i.
ad feb^{es} diuersas iordiatas. **CVM**
g^o confirmat aī stant. f. ille febres h^m
additionē cineritatis. i. quia fit ouersio
sanguinis ad materiā melancolie hui?
cinerulente. uel cum g^o stant. f. ille su-
perfluitates x. & est iste hmo Gal. ibi-
dem cū dicit. Cū g^o equat egritudo
in cōmib^o uenis cū uictoria cōte nigre
attingit tūc febris 4^{ana}. **ET** illius.
Nō pōit lig^a 4^{ane} a melācolia fecali. f.
naturali. quia predicta lig^a 4^{ane} abte
sibi adaptatur sunt poxismi lōgiores
quia materia habet grossitiem per nāz
melācolicā & uiscositatē ex flegmate
uñ scā ē mīa successiōe assiduatiōis. f.
colere qā postq̄ incipit calefieri iterū
reincipit frigus sicut supra dicebatur
in flegmatica ex uiscositate humoris
urina est grossior. **Contra** qā melā-
colia est grossior humor q̄ flā. **Di-**
cendū qā melācolia postq̄ est flegma-
tica est apta eliquationi & dissolutioni
in aqua plusq̄ qñ est pura melancolia.
ex h^o fit urina grossior. melācolia entz
licz sit grossior recedit ad fundū uasis
& illā x. **ET** ILLAM que est. Pōit
signa sanguinee post febres sanguinis
dixit fortasse. quia potest generari me-
lācolia sanguinea per paulatiaz adusti-
onem absq̄ febre ut dixim^o generaīr
3° pnosticorū. & sic de aliis modis me-
lancolie per aliorū humorū adustionē.

ET in illa x. Ponit signa colice cū
orripilatione ppter pūctionē colericā.

ET pulsus. Hic ponit quedā signa
spēalia quia a quibusdam specialibus
rebus sumpta. p^o a pulsu. 2° ab uria
3° a sudore. 4° a siti. licet aliqua inter-
misceat. partes patēt. Serim^o. i. durus
diuersus uel seuis. Ad equalitatē. dū
nō mouetur. i. dū non est in principio
poxismi quia dum iam manifeste cale-
fit nō sic difformiter calefit melācolia
sicut flegma. uel dū nō mouet. i. dum
nō est poxism^o apud teporē. i. in hora
quies. Et est significatio. f. respectu
cotidianē in qua nō fit mundificatio

completa. ET multoties. Considerandum quod licet in omni putrida sistoles non sit uelocior & maioris diuersitatis quam diastoles ut supra diximus in generali signis. tamen in quarta respectu tertie humorum plures accidit propterea quia humor est grossus multum incitans ad sistolem plures quam ad diastolem. sed in tertia quia humor est ardens subtilis contra est respectu quarta. & hoc est quod dicit. multoties accidit diastoles inequalis. id est diuersa inequaliter & sistoles uehementis. id est adhuc magis diuersa secundum contrarium tertie. ET pulsus quartane melior est. id est non est ita paruus nec ita frequens sicut pulsus flatuice. & hoc iam declarauimus supra causa de febre flegmatica. similis ei in tarditate. & causa etiam est de causa. Et potest dici quod quartum facit in febre flegmatica ad tarditatem pulsus debilitas uirtutis unde recuperat propter frequentiam tantum facit ad tarditatem pulsus in quartana minor putitas. id est pulsus non est ita paruus sicut in flegmatica. unde potest cum meliori paruitate euertare ut non sic cogatur ad uelocitatem pulsus. ET apud. Ille sermo debet sic intelligi quod apud iniectionem proximi. id est typi. quia precedere eo additur tarditas propter additionem frigoris. & frequentia. scilicet additur secundum aliquam proportionem quia aliqua facta purificatione maiore in pulsu aliquam additur frequentia. Sed Dynus habet. additur frequentia & raritas & dicit quod sic uult dicere quia secundum Galenum 2° de crisi. sicut in quartana additur tarditas ita etiam additur raritas. Sed si littera dicit additur frequentia dicit Dynus quod uult exponi. id est additur superatio frequentie in pulsu quartane respectu pulsus flatuice. quia in quartana superatur frequentia respectu flegmatice. & quia superatur frequentia dicitur rarior in febre quartana quam flatuica. Et si tu consideras ista est corruptio textus. tamen Auicenna uult quod precedente frigore licet pulsus fiat tardior & rarior quam prius cum plus sit tardus quam rarus quia defectior facta uirtus plus recompensat per frequentiam quam per uelocitatem. similiter precedente calore proportionaliter plus sit frequens quam uelox igitur est plus tardus quam rarus. & hoc intelligitur. & sequitur Auicenna. & Galenus fantasias. ET diuersitas eius. Quia est

humor grauior uirtute. scilicet poderosior in locis uenarum & arteriarum. & forsan quod in hac diuersitate pulsus sunt plures respectu flegmatice. deinde. scilicet cum incipit calor incipit magnificari. ET uria. Similium horarum quia non est modo subtilis modo grossa sicut dicebatur in flegmatica quia non est humor tante multitudinis nec uiscosus. & ideo non sic difformiter motetur ad opilationem & aperitionem opilationum. uel similitudinem horarum. id est. longo tempore durat priuatio digestionis uerum etiam quia melancolie sunt uarie & multe. ET DE signis digestionis. Considera quod in statu typus & frigus in quartana est maior ut supra dicebatur causa de tertia ex intentione commentatoris prius epidemiarum. & Rasis 18° continetis causa de quartana. circa finem dicit. post elongationem dierum subtiliabitur melancolicus humor & spargetur per membra sensibilia & tunc uehemens erit rigor. & hoc est signum bonum in hac febre. significat enim finem & digestionem iam diximus sepe quod digesta melancolia & etiam flegmate rigor uel tremor uel frigus sequens qualitatem materie remittit sed sequens motum uehementioris augeret & utrumque istorum potest contingere de stomacho ut aliquando in statu digesta materia sit minor rigor & aliquando maior. & tu considera. reliqua que dicit sunt nota. expone. urinam albam. id est. subtilis translucens. & proprie in melancolia fecali. subtiliter tamen attendentibus uidetur quod omnes morbi melancolie plures coincident in communi signo cruditatis per urine dispositionem communem omnibus que in signo digestionis aliquo communi omnibus. & tu considera.

Cura.

CONSIDERetur. Hic ponit curam & primum generalem siue communem interpollaris & continuis. licet manifestum adaptetur interpollate quartane. 2° specialiter hanc curam applicat ad continuam ibi 2^a. Dispositio huius febris. Prius in duas. prius ponit curam per medicinas & dietam 2° specialiter ponit cibaria que sunt conuenientia. ibi 2^a. Rectius. prima in duas primo ponit curam in generali magis. 2° magis in speciali. ibi 2^a. Et si melancolia fuerit sanguinea. prima in duas. primum ponit illud

unde sumitur diuersitas in cura 4^{ae}.
2° psequitur. ibi 2^a. Verum. Causa
dicti ei⁹ est. quia a morbo dependente
a causa magna consideratio in cura est
causae consideratio. unde dixit Gal. in
regni. oportet unāquā cā pri⁹ abscin-
dere. Dubitatur quare nō posuit di-
uersitatē cure ex parte temporis morbi

Dicendū q^d dedit illam intelligi ex
dictis in cap^o de flegmatica. quia cura
febris cotidiane & q̄rtane cōicāt in h^o
quia usus subtrahentiū fortior & pro-
uocantiū nō debet fieri nisi digestiōe
aliqua pcedēte in materia. & similiter
usus euacuantiū. & ad h^o etiā loquitur
in pcessu. Explicauit aut curāz magis
diuersificari s^m spēs melancolie. quia
melancolia magnā cure diuersitatē re-
cipit in suis spēsbus. **VERVM.** Hic
psequitur curā. & hic posset fieri diui-
sio supra facta. s. q^d primo in ḡnali pōit
curā. 2° in spēali. Prima in duas. pri^o
ponit curā intēdēdo ad cām & dispōez
2° ad accēs. ibi 2^a. ET oportet ut ob-
uetur stomachus. Prima in duas. pri^o
ponit curam per medicinas tāgēs etiā
de dieta. 2° ponit curam per dietā siue
res cibales tangens etiā de medicinis.
2^a ibi. Et scias q^d res frigide. Prima in
duas. pri^o ponit curam q̄rtane in se.
2° indicationē sumit a tpe anni. ibi 2^a.
Et scias q^d qū incipit 4ma in hyeme. p^a
in tres. pri^o ponit curam per stomā
& solutiōē uētris & medicinas digesti-
uas tangens de regimie per cibū. 2°
ponit curam per uomitum uel cā. in
uomitū. 3° dat unū cā. ḡnalem. ibi 2^a
Et uomitus. ibi 3^a. Oportet. Prima in
tres. pri^o ponit curā que magis me-
lancolie applicat sanguineae. licet enī
posset applicari ad melancoliā fecale. 2°
ponit curam melancolie colerice. 3°
flegmatice. ibi 2^a. Et tu quidem. ibi 3^a
Et si. deīde addit unū cā. ibi. Et scias
Prima in tres. p^o ponit curā per me-
dicinas. 2° tāgit de regimine per cibū
3° per medicinas. alterantes. ibi 2^a. Et
oportet ut phibeātur. ibi 3^a. Et sic me-
dicina. Hic est modus diuidendi quo
satisfit cōitati. tñ melior modus est ut
dicatur q^d totū cap^m tot habz partes
quot ponit cā. Cā. prim⁹ est ḡnalis

eo q^d omnib⁹ spēsbus 4^{ae} competat in
pncipio minoratio materie. sub isto ge-
nerali est postea cā. in minoratiōe mē
per flobotomiā & mīoratio per farma-
ciam quas ponit. Considerandū p^o
q^d causa quare minuat in principio est
ut pparatio fiat ad residuū euacuādū
& digerendū. Considerandū scdo
q^d hic principiū nō sumit pro uno tpe
distincto contra augmentū & statum
sed pro toto tpe quod est ante statum.
Vel dicatur in principio. i. prius q^d fiat
euacuationes fortiores. n^l q^d egritudo
multū pcedat. Considerandū 3° q^d
tria nocumēta ponit in flobotomia qū
fit. & nō debz fieri. s. ubi materia nō est
sanguinea uel sanguini mixta. Vnum
est quia debilitat & patet. 2^m est q^d
melancolia ex hoc magis intēditur &
malignatur q^d euacuat sanguinē qui
melancoliā rectificat cū sibi sit contrari⁹
Tertio quia. Dubitatur de h^o p^o
nō uidet q^d flobotomia moueat hūores
ad exteriora. Primo quia Auic. ca^o de
cura uariolarū. ubi post 4^{am} diem non
concedit flobotomiā timendo ne intus
retrahatur materia. Amplius fen. 6^a.
huius tractatu 3° primo ca^o. nō cedit
flobotomiā fieri qū uenenū ē in īcessu
ad interiora. & hoc nō est ppter aliud
nisi quia flobotomia interius trahit ue-
nenū. Ampli⁹ stomia euacuat a uenis
sed uene euacuate ad se trahunt & sic
trahunt intus. Rursus dubitat cō-
cesso q^d stomia trahat ad exteriora nō
uidet q^d hoc sit nocumētū imo iuuā-
mentū quia fit longatio materiērum a
corde quod est p̄mū subiectū febris.

Dynus dixit q^d flobotomia mouet
ad exteriora ppter duo. Primo q^d cāt
ebullitiōē & cōmotionē in humoribus
& ebullitio mouet ad exteriora. 2° q^d
uene q^d stomāf sunt extra. & ideo mo-
uent humores ad extrā. Nocumētū
aut hoc interpolatis est p̄p̄iū. quia
mouet materiā uersus minerā putredi-
nis quia mouētur ad uenas exteriores
cū ille sint p̄pinque locis extra uenas
mouet materias ad illa loca. & ideo licz
cor sit subiectū febris cū locus a quo
incipit causa putredinis nō est cor sed
loca extra uenas ad que loca mouet &

attrahit flobotomia. s. prope illa loca.
Hii sermones Dyni si quis bene consi-
derat nō sunt bene clari. Dicam⁹ g^o
clarius q^{uod} uene que flomantur. vbi g^{ra}
brachioru^m habēt duas cōitares & alli-
gantias. s. cōitate^m uersus cutim & cōi-
tatem uersus pfunduz cordis. & ideo
apertio illarū uenarū a duob⁹ locis pōt
sugere u^{el} trahere mās uers⁹ partes ne-
narū p^{ro}pinquas loco ap^{er}tionis. possunt
enī^m trahere a locis circa cutim & tunc
materie mouent^{ur} intus. & ideo p^{ro}hibet^{ur}
flobotomia in moribus & puncturis
uenēolis ne uenenū q^{uod} est circa cuti^m
& partes illas p^{ro}pinquas intus mouea-
tur. & de his euacuatōibus cū flomia
& farmacia in moribus & puncturis
multa notauimus super fen. 6^a. illic g^o
querat^{ur}. 2° pōt flomia trahere a locis
interiorib⁹ uersus easdē partes. s. ue-
narū & locū flomie. & ideo diuertit ab
apostēatibus interiorib⁹ siue interiorū
mēbrorū. & sic apparet solutio ad p^{ri}m^{um}
q^{uod} sitū an flomia trahat intus uel extra

Dicendū q^{uod} materias interiores tra-
hit extra. s. ad uenas circa locū flomie
& exteriores. s. materias carniū circa
cutim trahit intus ad loca flobotomie
Secundo appet quare nocet in 3^a q^{uod}
melācolia est sepe a sanguine nō apta
sequi sanguinē in euacuatōe. Nā talis
melācolia iacet circa uenas interiores
splenis & epatis. flobotomia g^o mouet
illam melācoliā uersus exteriora. quia
uersus uenas supra epar & facit illam
melācoliaz magis distare a locis ap^{er}tis
euacuatōi eius. s. a uenis meseraicis &
a locis intestinorū que sunt loca ap^{er}tio-
ra euacuatōi eius. Et ex hoc apparet
nōcumentū 3^m flobotomie incōueniē-
tis in 4^a. & sic contraria cessant. ET
si oportet. Considerādū q^{uod} ex modo lo-
quendi Auic. apparet q^{uod} prin^m hic nō
sumit^{ur} p^{ro}prie pro uno tpe distincto tra-
augmentū sed sumit^{ur} principium pro
prin^o ex parte augmenti uel pro tpe
ante statum. nā ipse dicit q^{uod} hec euacua-
tio minoratiua que mūdāt corpus ab
aliqua parte mē male & alleuiat ipsuz
debet fieri apud digestione^m. sed digō
nō cōtingit in principio nisi p^{ro} digōem
uelis digestioez occultā q^{uod} iudicio meo

nō sufficit in digestionē melācolie imo
digōem ultra illam expectam⁹. Cō-
siderandū q^{uod} in annis minoribus istuz
passum sic exposui. sed oportet ut euē-
tetur in principio & ad alleuianduz &
mundificanduz supple fiat illud in ipso
principio. nō tñ in principii principio.
sed cum apparet aliqua mē subtiliatio
& h^o nō excludit rōem principii. Illud
enim. i. illa euacuatio q^{uod} nō est minora-
tiua siue alleuiatiua sed eradicatiua apud
digestionē. i. digesta materia & non in
principio. est 5^m q^{uod} inuam. i. debet fieri
5^m q^{uod} dicam. Expō aut^{em} alia quam iam
innui magis mihi placet ut totū h^o re-
feratur ad euacuationē minoratiuā &
expectet^{ur} digestio maior q^{uod} illa q^{uod} est in
p^{ri}ncipio distincto cōtra alia tpa tria. nā
melācolia est humor iēptissim⁹ mori
nec est humor reponsalis multū ut flpa
& ideo in princ^o & celerius possumus
euacuare in flegma^{ca} q^{uod} in 4^a. Tu
aut^{em} de his expōib⁹ accipe quam uis.

ET SIT post poxismū p^{ro} diem. Ex
textu h^o soluitur q^{uod} qua queri potest
quod sit melius in 4^a an dare soluti-
uū in die ante poxismū an in die post
poxismū. Et uidetur Auic. uelle q^{uod} de-
tur ante poxismū per diem. quia dicit
sit per diez post. & nō dixit si sit in die
post. g^o interponit Auic. unū diē iter
poxismū & mediciaz. & per cōns datur
illa die ante peroxismū. & licet in hoc
possint dari plures cause. tñ due uiden-
tur priores una quia uirtus est magis
confortata. 2ª quia materia melācolica
est magis cōcumulata & actuata. & iō
certa loca in quibus est incipit aliquē
habere motū nō ad alia loca. sed i locis
met. & h^o facit ad euacuationē. & m^ultā
hic possent dici quia multa hic possunt
cōcurrere ex quibus eligimus horam
diuersaz ad farmaciā dandā iter poxis-
mū & poxismū. ET NON oportet.
Si exponat^{ur} puocatiua. i. fortiter soluē-
tia ut lapis lazuli & eleborus est notū
si exponat^{ur} puocatiua. s. uriam etiam est
notū. quia ista agitāt materā crudā &
educūt subtile eius. ET oportet ut
admiscretur mollificatiua. i. leniētia uen-
trem ut cassia uel māna ad feces & cor-
ruptiōes mēru^m itestialiū mūdificādas.

Et si tibi uidetur qd ista lenitio non fiat
cu3 repotata fac clisteria sicut dixit su
pra magis discū3 apud me est ut⁹ cliste
riorū. Considera etiam qd clisteria
acuta requirūt etiā materie digestōez
ut notum est & ponit 3° can. fen. 16^a ca^o
de cura colice. Vel exponat mollificā^a
.i. humectāia humorē melācolicu3 qā
sunt digestiua illi⁹. ET SI medic⁹.
Cōsiderādū qd Auic. in prin^o poxismi
phibuit dari farmacū solutiū. & etiā
in principio uniuersali. & uoluit qd da
rētur nisi digesta materia sed inuēti sūt
aliqui medici qui in principi^o peroxi^{mi} ma
dant medicinas fortes & similr in prin^o
morbi & liberati sunt infirmi. dicit. A.
qd ē rēū3 ab errore. s. iste medic⁹ rexit se
erronee. uel qd rectus finis & bon⁹ ab
errore pcessit sic⁹ malo duci exercitus
qn bene succedit eo male agente. de q^o
tū nō debet laudari. & nō debet esse re
gula aliis talis acris. Sed diceret ppter
ius medicus ex quo iste quartanarius
est liberatus quare feci male. Dicen
dū qd fuit casus individualis & nō inue
nitur alius talis iter. x. millia hominu3
& ideo si sic procedatur in cura in aliis
erit periculū. Vel dicendum qd ille
liberatus a 4ta cū cura erronea habz
ex hoc aliquā malā dispōnē quam non
haberet si rationabilr fuisset curatus.

ET oportet. Dubitat⁹ quare prio
dat raiegi. i. aues paruas & postea pul
los imo econtra quia dieta subtiliando
debet pcedere. Dicūt quida⁹ qd est
dieta tēptatiua. alr qd qn dieta nō ordiā
tur ad statū. uel si ordinatur ad statū3
tū est ualde distans possumus incipere
aliquibus diebus subtiliare dietam. ut
nirtus uacet cōtra materiā & nocumē
tū digōis corrigere possit ut dēū3 est
supra in cura flegmatice. ET FIT.
Dubitat⁹ quō concedit hic geleniabin
& sirupū acetosum cū aqua cu3 supra
ca^o de cura putridarū in uniuersali p
hibuerit in hora poxismi zuccarum &
iuleb. Dicendū prio qd ille pot⁹ est
qui debet dari in die poxismi nō tamē
in hora poxismi. Vel dicēdu3 & me
lius qd ille pot⁹ est magis medicinalis
& minus nutritiu⁹ qd sit aqua ordeⁱ u^l
zuccarū uel iuleb. Scias etiā qd acetu3

licet faciat augmentū in melancolia ut
colligitur 3° regi. acu. tamē sua malicia
rectificat⁹ per zuccarū. & hic potus est
etiā bonū digestiū aliquibus diebus
& pprie in principio. & qn uis uti potē
riori subtiliatio habes copiā siruporū
aliorū ad hoc. ET TV. Mirabolani
citri & uiole sunt ppter acuitatē co
lere sed mirabolani q^o tpe debeas uti
debes scire ex ca^o de cura putridarū.

ET SI EST. Quia euacuat mām
flegmatica. ET SCIAS. Aqua ca
sei est bona materia infusionū ut dix⁹
Mes. qn est caliditas uiolenta. i. acuta.
quia lenit materias & euacuat. Extia
uit aut Auic. qd licet aqua lactis sit ca
lida & sicca p ptes suas nitrosas acutas
per quas soluit. est tū habēs multū de
humido aqoso frigido & hūido p qd
lauat. ut iam diximus super 2° can. ca^o
de caseo. Et ideo Auic. non secute
ntitur aqua casei in stōacho debili uel
laxo uel remolito. nec etiā qn inest hu
mor frigidus sed loco ei⁹ utitur aqua
in qua bulitur mel rosatū forti ebuliti
one ut in aquaz impsserit. & hec potest
esse materia infusionū medicinarū q^o
uis. ET uomitus. Dubitat⁹ an uomit⁹
in die poxismi ante prin^o poxismi
competat. uidet⁹ qd nō quia supra pro
hibita est medicia solutiua in die poxif
mi. g^o uomitiua cū sit fortior. Ampli⁹
4^a particla ampho. pcepit melācolicos
euacuari per inferius. In otrariū3 sunt
omnes. unde Auic. precipit eū fieri qa
alleviat u^l eradicat ut postea dicit. ge
neralia de uomitu in principi^o poxismi
iam diximus supra in cura gūali hic di
cam⁹ qm expedit in qrtena qd uomit⁹
cum re forti ut eleboro u^l lapide lazuli
nō debet fieri ppter cās superius dcās
ppter quas medicinas solutivas phi
buimus. sed uomitus cum decoctione
raphani uel granorū3 eius potest fieri
imo debet fieri. Ratio primo emūdat
materias corruptas que sunt in stoma
cho quas quartanarii aggregāt ppter
nocumēta digōis stomachi ex cā fe^l
& cōitate febris ad stōachū. 2^a cā qa
materie melācolice plurime hnt radicē
circā loca splenis & illa loca stomacho
cōicāt ppter multas uenas & magnas

In die g^o poxismi ante suū aduentum humor iam incipit moueri in locis illis & debet pelli ad loca extra uenas. Vomitus g^o trahit eū & diuertit uersus loca cōcauitatis stomachi & intestiōis. Et hoc est quod Aliab. intēdebat in h^o cap^o. q^o cum humor in die poxismi sit tumultuosus apt^o ad motū debet fieri uomitus. In hoc g^o uomitu aut aliqd de mā diuertitur ad ocaua stomachi & intestinorū diuersa & distracta a motu suo per sensibilia membra & tunc alieuiatur poxism^o & pōt tolli. si mltā est illa q̄ntitas aut nihil de hoc hūore distrahif a suo cursu. & tūc alienat^o poxism^o q^o materie male in stomacho. licet n̄ sint cā cōiuncta feb. nec a n̄s n^o appropriata. si tñ corrūpūf calore febrili addunt calore & anxietatē. Sed tu dicet ex hac rōe ego possem dare unum farmacū solutiū ut scene uel ephiu^m. Dicēdū q^o tu non potes reglare tuum farmacū datum ad tps euacuationis. i. dicere & dicere agas h^o a n̄q^o poxismus supueniat. nec potes percipere ut agat sup hūore moto. & nō sup alio s; agat sup toto & fiet morio ualdē magna que non deb; cōcurrere cū motu poxismi. sed securi^o est in die q̄etis agere. Dubitatur q^o sermones isti uidētur oradi ce re dōis nostris in cura gūali putridarum ubi est laudata rō Thadei arguentis q^o in die poxismi nō fiat euō gratia cāe cōiuncte quia illa mouet motu cōtrario motui farmaci. & hic dicif quia in 4ta fit uomitus ut diuertat materiā a pte sui mot^o ad stomachū & intestina. Dicendū q^o materie q̄ sunt in uenis p^o epar & locis remotis non debēt diuerti nec pnt diuerti tūc q^o n̄ fieret sine motu forti debilitante & debēte cōcurrere cum motu poxismi. sed motus materie rum circa stomachū possunt uomitu nō facto cū farmaco diuerti. & iō si melia esset flegmatica. s. habēs flegma q^o est materia melie circā stomachū mltō pl^o uenit iste uomit^o. & ideo dixit Auic. & ppe. quādo melācolia est flegmatica Hora aut istius uomitus deb; eē ppe poxismūz tātu; q^o aliq^o cognitō incipiat in mā & hoc est p unā horāz a n̄ per oxismū ul p mediā ul in ipsa icheatōe

ripi s^m q^o tibi uidet. Ad p^mū argumē tu; app; solutō. Ad 2^m dicēdū q^o si uis euacuare cū eleboro aut lapide lazuli o; eligere diē quietis. Si aut uis euacuare uomitu leui sic fit in pⁿo non tñ in pⁿci^o. s. uli tantū uel in pⁿci^o. s. poxismi. sed aliis tēporib^o poxismi. & i hoc est cōsideratō. Na; talis uomit^o non fit ppter mās. que iāz uersus cuti sup carnē expanditur. sed ppter alias mās circa stomachū cōmotas q̄s quacūq^o hora potes p uomitū educere si nā eas illuc cōmouit. aut credis ibi eas eē aptas uomitu educi leui sic^o accidit in pⁿo pox^o. Oportet g^o. Hic cān. ponit q̄ sunt eūz quib^o non debes intendere ad euacuationez. i. cōsumptionez occultā uel manifestā. neq^o in pⁿo mā ex n̄te cruda neq^o & eūz incipit digeri. & sunt quinq^o. Primū illd qd calefacit uehemēter vbi gratia. medicamē de pipe ul de aleis. & tu illud nota. 2^m est illud qd exiccat uehemēter quod est medicina ut medicamen de sulfure uerbi grā. Tertiū est quod exiccat uehemēter qd est regimen sicut dimittere cibū q^o nō deb; ex toto priuari cibo dieb^o aliquibus ul aliquo. s. die q̄etis. Quartū est fortis solutio uentris debilitans. s. eūz lapide lazuli & similibus. & uult ex hoc q^o si sit debilis solutio uentris & cū lenitīs uel eūz his que exsoluēdo euacuāt. tñ leuiter ut polipodiū & sene possit fieri euacuatio incipiēte digestiōe q̄uis nō sit completa. & forsan cū lapide lazuli & similib^o. sed in minori dosi. Quintū est multa subtiliatō regiminis. unde & si nō priuetur cibo. tñ ualdē parum & pauci nutrimenti sibi detur. unde. A. ab aubus minutis incipit. Alii habēt hic lram que dicit nisi cū eo qd debilitat de solutione. i. cum solutōe uentris debili. lra tñ nō est Auic. ET scias. Considerandū q^o seraniabin. i. sirup^o acetos^o in estate zuccarin^o & in hieme mellinus cū aqua ordeī pluriā in estate & pauciori in hieme est pot^o ueniens 4ta est iue & hiemali. hiemali quide; ppterea quia in hieme fiūt opilatōes ut fen. 2^a. primi cān. ca^o de cāis opilatōnū. & sunt materie grossiores. & tal^o pot^o aperit & subtiliat & prouocat ex

hoc. In estate etiā uisū aptio est utilis
& cū hoc temperat calorē. Et cōsumat
uelociter. i. quia facta apertione & pro
uocatione cito fieret 4ta. a. p. & sumat
uelociter. i. statim cessante peroxismo
incipiat sumi ad rectificandū residua
materierū de poxismo & continuētur
usq; ad aliū peroxismū illis horis qb⁹
medico uidetur. Troisci. s. cōstrictiui
extinctiui & exiccatiui ut rosarū. &
hoc quia non indigem⁹ multa extincti
one sed apertione pororū & opilationū
plus. ET scias. Hic est cān. in ciba
tione. primo cū frigidis & humidis. &
uult qd lactuca pōt concedi si nō times
eius frigiditatē. 8° in estate & melāco
lia colerica potest dari. uel mixta cū
aliq; re calida. s. pauco petrosilini simile
melon matur⁹ & cū suis seminib⁹ pōt
concedi si nō times suā puocationē. 8°
potest concedi cum materia est iā digā
& minorata. similr persica pōt cōcedi
si nō times facilez putredinē. ergo pōt
dari consuetū bene digerere persica uel
cum reb⁹ rectificanti⁹ illa ut est par
uini puri & ea que sciūt⁹ ex cap^o de
persicis & crisomilis. CIBI uero ca
lidi. Vult qd si nō indiges cibis frigidis
ad digestionē quia materia est melāca
fecalis. tūc dēt⁹ calida eq̄litate. & p. 3.

ET. nō est malū. Quia laudauerat
calida cū equalitate oñd⁹ qd possumus
uti calidis fortib⁹ & salis & acutis &
incisionis acutis. & ista sūt sicut almu
ri & sinapis & acetosa acuta & calamē
tūz & hoc qñ nō times caliditatē quia
est melācolia melācolica. & ppe in p^{1o}
. i. in principio egritudinis tūz aliqua
digestione appente. & cū hoc in quāti
tate pauca. Ista enim materias reificāt
& stōachū pparant & utimur eis qñq;
ad uomitū. tñ digesta & minorata mā
sunt magis utilia. & ideo dixit in fine
nō x. & troisci x. i. cū appet digestio
usq; ad finē egritudinis qd sunt aperi
tīui & confortatiui. tñ nostris tpiibus
cecidit eorū usus. ET DE ILLIS
Considerandū qd ista lotio & balnea^o
concedit ante digestionē ad humectā
dum. qd est cū pauca mora. & ideo mā
nō mouet sed corpus acquirit aliqua
hūectationē contrariā siccitati melācolie

Et hoc statim Auic. post docet dicens
motus corporeos & aiales. s. exiccātes
. ET omnes. Pater. ET oportet.
Hic intendit ad accūtia que pōt uenire
ex stomachi debilitate & opilatione &
ingrossatōe epatis & splenis. & ē norū
quod intendit inter uirtutē caliditatis.
. i. potētia uel uigorē caliditatis & sub
tilitatē. i. debilitatē uel remissionē ei⁹.
Quidā enim indigent uirtuosiori cale
factione & quidā debiliori. Obseruet
splen cū confortatibus & exopilatib⁹.

ET fortasse. Quia aliquā sufficit de
coctio raphani solius absq; semine ra
phani. semen enim eius est fortius. ut
2° cān. & fortasse iuuat. s. ad uomitūz

Considerandū qd innuit diuersitatē
modorū uomendi. qñq; enīz multis p
missis ultio euomit cūz sirupo acetoso
qñq; fit uomit⁹ sumendo ipm sirupūz
acetosum in die poxismi. quia tunc nō
implemus stomachū aleis uel sicla uel
huiusmōi ne si aliqd remaneat noceat
supueniente poxismo. qñq; tñ ppter
frigus & rigore & acuitatē eius. s. fri
goris & rigoris fit cum aleis x. Consi
dera qd si tu es securus qd que dāt⁹ ad
euomēdū euomere potes dare siclas &
q̄ uis ad puocādū. sed si tu suspicaris
retentionē nō. Et qñq; sumit⁹ cibus ali
quis qñq; horis ante. Et considerauit.
Auic. qd si retiet⁹ nō ppterea est malū

INGREDIATUR balneūz die
2°. i. sequēti die a die poxismi & fit ad
resoluendū reliqas materierū & recti
ficandū complexionē. Considera
distinctōez Auic. qd si materia est digā
. s. & diminuta per euacuationes ut in
declinatōe ingrediat⁹ balneū s^m descri
ptionē supra ordinatā transeundo per
suas cāsas ut describit⁹ primo li^o fen. 2^a
& 4° te^{ce}. ita qd iste sudet & bene rar⁹
fiat in poris. uel s^m dispōnem. i. s^m qd
dispō requirit sed requirit dispō digeste
materie qd homo sudet. si aut materia
nō sit digesta ut in pncipio uniuersali
uel augmento fiat solū quedā effusio
& non morosa balneatio ne lequesiat
humor crud⁹. unde corrumpet bonos
humores & magis opilabitur. IN
3° die. qui est dies ante diem peroxi⁹ mi
fiat uomit⁹. qd suspicādūz ē qd stōach⁹

aliquas habet cibi superfluitates quas
propter debilitatem non potuit bene uertere
& forte illa lotio siue balnea^o aliquas
materias mouit circa stomachum. & hoc
est quod dicit & quod resoluit balneum
.i. dissoluit. & illud est preceptum Rasis
18° continetis. ca^o de cura 4^{ane}. aucte
Constantini. unde postquam die 2^a precepit
fieri balneum dicit sic. quia uero balneum
spargit superfluitates ad stomachum sub
tiliatque humores necessari^o est uomire
die 3°. non tamen uult Auic. quod propter uomi
tum factum in die 3° exculeris a uomitu
diei quarte que est dies proxima. & ideo
dicit quauis est. QVOD si melanco
lia est. Hic specialius ponit curam secundum unam
quamque materiam. 2° ponit curam que fieri
debet post euacuationes secundum quod digere
3° describit multas medicinas. ibi 2^a. De
inde habeas consilium. ibi 3^a. De trociscis
Prima habet 4^{or}. & patet. sanguinea
dicitur melancolia quia sanguini mixta uel
ex sanguine facta illi tamen propinqua in natura
& mixtione subtili. i. leni. ET si fu
erit colerica est. Vltimas. scilicet respectu ali
arum quartanarum quia ista melancolia est in
censa ualde. Solutio nigra. scilicet eradicans
materiam. digestio apparz est. quia materia
est minus grossa. & mor^o habet de natura
acuti. deinde. scilicet factis euacuationibus fiat
gradatio est. quia securitas concedit bonum
tempus. Materia enim de se est apta incedendo
ex commixtione. & ideo opinor quod suffi
ceret sirupus acetosus cum aqua endiuie
& feniculi. ET ieiunium plurimum usque
in diem periodi quia in die proxima non
ouenit quia sunt siccatissimi inflammabiles
Et si sic est. non abstineat a cibo sed aliud
sibi detur de eo. ET fortasse. quia si
non times de calefactione & speras quod in
umentum subtilitatis materie per assam
& puocationis per sudorem sit magnus
eunt. i. precedente febre in eo quia iam
digesta materia perfecte. assa forsan in
telligit de dulci que non est apud nos.
Anima. i. stomachus. ET si fuerit
melancolia flegmatica Et similitum quia
petro. & sparagi uirtus solutiva in principio est.
Hic apparz quod in materia flegmatica &
in materia sibi conformi alidacius a principio
utitur solutio Auic. intelligatur tamen a
primo cum incepit aliquam materiem subtilitatem

ut supra sepe docuimus. gradatio puta
quia prius gradus est a turbidum ad agar
cum. & forsan turbidum est fortius & tunc
intellige gradum in dosibus usque quo in
cipiat digeri quia tunc cum fortiori pote
rit uomere. Eleborus cum dispositione sua. i.
in substantia. alia sunt nota. ET SI
fuerit in primis. Quia non digesta ma
teria si uis lenire uentrem. Lubleb. i. spes
lacticius ut sepe exposuimus & non daf
ut euacuet melancoliam sed moueat feces
& grossas materias superfluitas stomachi
& intestinorum & penitus ad leniendum
& humectandum. Alii alia habent cum aqua iuleb. i.
cum iuleb & penidius ad leniendum & humec
tandum. Et in fine. scilicet digestis materiis
Mirabolano & citrinorum. melius diceret
kebulorum. quia tamen Auic. credit quod citrini
aliquid flegmatis euacuent cuius flatus
multiplicatio fit in domo melancolie fe
calis. ideo dixit de citrinis. CVM
ERGO digesta est. scilicet taliter quod est san
guini propinqua & apparz urina rubra
grossa. secundum horas. multe sunt hore si con
sideras & multum gradus necessitatis. est
radix. scilicet cure quia ista melancolia habet
mineram circa splenem & circa loca sto
macho propinqua. in huiusmodi hora. scilicet digens
In colerica. Hic redit & patet. Deinde
habeas consilium. scilicet a canonibus predictis
qui sunt in anima tua. apud euacuationem. i.
post euacuationem. scilicet factam post digestionem
que euacuatio est fortis & ut plurimum
non precessit una sed plures euacuationes
Tiriaca. scilicet fermentata. & iudicio meo quod
sit ultra sex annos. timet autem Auic. in
flammationem in colerica & sanguinea &
sequitur sciam suam quanta causa. Sinapis
in primis. i. prius. & ante illud quia ante
medicamentum de assa & de sulfure. est enim
securior usus eius. scilicet sinapis preparari
sicut nos facimus in mustarda quod sit uel
medicamentum dictorum. & ideo longiori
spacio ante & longiori tempore uti potes.
Et si sinapis non datur assidue multo mi
nus illa. Vltima autem omnium istarum est ad
consumptionem per exiccationem & resolu
tionem materiarum. & ideo ante digestionem
materie nocet. unde aliquando materiam
multiplicant eam & maligniores faciunt
quare possunt duplicare quartanam & alias
egritudines melancolicas facere prope in hieme

quia est maior repletio & materie non sunt apte resolutioni sed equatōi. unde in pno^{ca} noua Gal. ad Epigenē 2° ca^o cum querit a Gal. de cā quare tiriaca duplicē oparet qrtanaz in philosopho Endino. Rndit indigestam esse adhuc egritu^{em} farmacū vō h^o chachochinnā indigestā & maxime in hieme. s. in p^{no} usq^{ue} ad cōturbandū potēs est oblatuz. nō tñ digerere neq^{ue} diaferare. & in fine accidit in febre qrtanoruz qñq^{ue} flomie necessitas ex multis cāis possibilib⁹ ex quibus una est inflāmatio facta in sanguine ex usu medicinarū calidaruz & cū h^o copiosior cibatio. **INQVIT** Gal. in te^{ca} ad Glauconē 2° ca^o. Saba ne est cibus fact⁹ ex piscibus salitis & nucib⁹ & spēb⁹ & oleo de q^o scribitur 2° cañ. & ei⁹ uirtus est exiccatiua. Il bune aliud genus cibi illi cōsimilis & remich de capparis conditi cappari. & declarata sunt ista in pcedenti cura stitice & ciba eū cū his in quibus est v^o subtiliaria & exiccatiua sic⁹ alea. **ET** fortasse. quia si apparuit digō. Nabaca est nomen pōderis uel mēsure. i. q^uum una faba uel q^uuz 4^{oz} grana. nō fuerit colerica quia timetur inflāmatio. Vbi eniz nō timetur potest concedi. & ideo supra in cura 4^{ae} de melācolia colica dixit. Et fortasse sumit i potu x. & isti smones nō tradicūt imo un⁹ reliquū innuit. Cum eniz dico fortasse daf uel sumitur. datur intelligi q^{uod} fortasse nō datur uel sumitur. **ET** de trociscis. Hic primo describit nouē medicamina composita. dicit primo q^{uod} iuuat in hac hora. s. post digestionē & euacuationē & q^{uod} iuuat pluribus modis. s. apiendo & cōfortando epā & splenē. & omnia nutritiua & puocando & resoluem⁹ de materia. Et considera ista & alia ex uirtute simpliciū & digerit. i. apparet digestio in materia. qā hoc medicamē est exiccās materiā & resoluēs & puocās aliq^u & euāns. & appropriat pl⁹ flegmatice. Melle x. apud nos esset decoctio ziberis i spissata cū melle. Et qñq^{ue}. Hoc est 3^m medicamē. paucitate nocuementi quia est in declinatione & mltitudine caliditatis qā licet 4^{ana} sit in declatōe remāsit multa distēperātia

in epate & nutritiuis cum subtiliatōe materie. i. & materia est subtilis ul⁹ subtiliata. i. nō multū grossa. Siliqua. i. 4^{oz} grana. alii dicūt. 8. grana. & hoc medicamē temperat calorē ppter usqamū & mandragorā. & consumit per assam que etiā rectificat maliciā illorū. & de hoc genere. s. illorū que cōueniūt in d^o clinatione & materia digesta. **ET** ex eis. Istud est unū medicamē d^o scemi aut alten sunt noia locorū. ul⁹ alochoen. i. magricaria. & hoc est medicamen resoluēs materiā. mirabolani pōnunt ad aliquā confortationē mēbrorū. **ET** iterū. Hoc est sextū medicamē & patz.

ET de illis. Hoc est medicamen 7^m & etiā requirit digōem materie & minoratōnē. & est unū medicamē de assa sicut quoddā precedens potuit dici medicia de aleis. castie. s. lignee. **TROCISCI** huiusmodi. Illud est 8^m medicamē & ē unū medicamē satis digestiū materie. **ET** iterū. Illud est 9^m medicamen & potest fieri in forma trociscorū & requirit etiā aliquā materie digestionē & minorationē. **ET** qñdo Placuit Auic. ponere regimen rigoris in 4^{ana}. primo per uomitū. q^{uod} si uirtutes eius. s. rigoris nō obediūt. s. cure p uomitū quia uomitus nō sedat illū rigorem. tūc cum eis x. i. tūc cura rigore cum eis que dicta sunt supra ca^o de regimine rigoris. uel sic si uirtutes ei⁹. s. febrientis nō obediūt. s. uomitui cū aq^{ue} tepida tūc puoca uomitū cū eis x. ut cum raphano. & pprie semie raphani 6^m horam rigoris. & enaportio. s. cōferens cum embroca cū aqua que etiā posset embrocare. Schea est spēs absinthii uel abrotami uel thimi. Et pater.

REMEMORATIO. Hic Auic. describit qñq^{ue} medicinas solutiuas qb⁹ indigemus post digestionē. Soluat cū facilitate quia primo datur parua dos ut uncie 4^{oz}. postea potest dari plus. uel cum facilitate. quia frequēter pōt de ea sumere & est bonū solutiuum in colerica. **AVT** sumāt absinthii. h^o est 2^m medicamen & pōt dari in multa dosi ab uncis dnab⁹ ul⁹q^{ue} ad 4^{oz}. reliq^{ue} patet. Sed cōsidera q^{uod}. A. nō posuit aliquam compōnem solutiui potentis

laz eniz dixerat de lapidib⁹ & eleboris
 Et ideo si indiges eis potes uti ut tibi
 uidef. Nos aut ad qrtanam nulluz
 expimentu secretu habemus. sed cura
 m⁹ cu can. & regulis p^odictis. **REC**
TIVS e. Hic p^o poit ordinē cibatiōis
 z^o ponit quot sunt cōditiōes cibi qrtā
 nariorū. ibi z¹ Et scias. 3° ponit canōes
 quosdā. ibi 3^a. Et tu iam. Considerā
 dū p^o q^o qn regimen ordinat a p^ori
 usq^o ad statū ppter pugnā in statu fu
 turā tūc incipim⁹ a grossiori regimine
 & im⁹ ad subtiliū. Cū aut temptam⁹
 si forsan est egritudo breuis incipim⁹
 a subtiliatione. & hoc dicitur regimen
 rēptatiuū de quo supra i ca^o cura s^ola
 diximus. & cum regimen nō ordinat
 ad statū q^o egritudo sumit paulatim
 sicut plurimū accidit in 4^a una. aut
 stat⁹ est longinqu⁹ ualde. unde respcū
 eius qd p^ois est de replone & grossicie
 materie ordinam⁹ dietaz. tūc possum⁹
 incipere a subtiliori dieta p^o & postea
 ingrossare sicut. A. facit hic. & docuit
 supra in hoc ca^o. Considerādū z^o q^o
 hic incipit regimē subtile sine carnib⁹
 & postea dat carnes cū ingrossat dietā
 superius aut pro subtili dieta icēpit ab
 auib⁹ minutis & pcessit ingrossando
 ad pullos. & in h^o nō est contradictio qm
 utraq^o gradatio est possibilis in diuers⁹
 hoibus & dispōib⁹ diuersis. & similr
 in uno homine. Et cū mutat qrtanari⁹
 de abstinentia a carnibus ad carnes. p^o
 incipit a carnibus autū minutarum &
 postea pcedit ad pullos & de pullis ad
 hedos & arietes. s. aiales. Considerā
 randū 3° q^o alzūmet est mod⁹ cibarii d
 carnibus unctuosus. s. cu3 lardone uel
 adipe apud nos uel oleo & carnib⁹ pin
 guib⁹ apud sarracenos. & multos mōs
 harū pparationū de carnib⁹ pinguib⁹
 pullinis & hedinis & arietinis cū oleo
 habes ab Azarānio li^o 26°. & in li^o 6° d
 fercul. Tamē inuenio q^o qnq^o alzūmet
 est mica panis sup quaz cadit pignedo
 assature. & illud uocabulum alzūmet
 bis hic ponitur. primo cum dicit absti
 neant a carne. s. elixa uel assata & alzu
 met. i. modis ciborū unctuosorū facto
 rū ex carnibus frustratim incisis & p
 paratis cum melle & oleo & aleis ut po

nunt p^odicti. licet credam hos mōs alzu
 met pesse etiā fieri ex piscibus. Z^o po
 nitur cū dicit cum g^o peruenit temp⁹
 cū quo in ea cōsequat. s. febre alzūmet
 .i. huiusmōi cibaria unctuosā q^o tuti⁹
 ips in quo eis cōcedūtur & nō mino
 rat. x. errauit g^o uald ille qui exposuit
 alzūmet. i. accntia difficilia. Cōside
 randū 4° q^o totus ordo regiminis quē
 Auic. ponit est ille supponendo de p^o
 iudicio extrimatiuo q^o 4^a debeat pro
 rellari ad mensem quia ut plurimū est
 ita p^o q^o in p^omis trib⁹ septimanis absti
 neat a carnib⁹ & alzūmet & subtili uta
 tur dieta nō tū ultime. unde nō sit con
 tentus solo iuleb sed utaf subtili aqua
 cicerū cū lacte amigdalarū & similib⁹.
 & hoc regimine uirtus uacat ad mām
 Post tres septimanas incipe dare res
 magis nutriētes & que sunt grossior
 dieta q^o pcedens. & incipe a piscibus al
 duragi. i. petrinis x. & uade ad pullos
 & aues paruas. & hoc est quod dicit al
 taragi. & nō curauit hic ordiez ponere
 inter pullos & aues. Et si uidetur tibi
 transire ad cibaria unctuosā. & h^o. A.
 intollerit & extrema q^o cū hoc regimē
 puenisti ad sex septimanas & icēpisti
 dare alzūmet. & si uides q^o 4^a nō mi
 noretur imo modo est in principio iam
 es certus q^o ipa extendet prope annuz
 g^o tūc incipias regimen tuū grossum
 qd sit ualde nutriens. ut ubi tu dabas
 aues & pullos puos & alzūmet da gal
 linas & pullos completos & hedos &
 arietes & aues mollis carnis & pulli. s.
 piptonū. Alduragi. quidā dicunt. i. tur
 tur. alii perdix. & ista pparata p elixa
 tionē uel assaturā magis nutriūt q^o scō
 ex eis alzūmet. intelligit g^o Auic. q^o h^o
 regimē grosso in diebus quietis facto
 aliquibus diebus reuertaris ad regimen
 subtile. 6^m qd tibi uidef. **ET** scias.
 Hee 4° p^oprietates sunt note & sunt
 in carnibus laudabilib⁹ cū bonis mōis
 pparationū. Vinū purū x. hoc maxie
 aliqua digōe appente in materia.

Cura 4^a continue.

ISPOSITIO x. In trib⁹
 d ponit d^oriam inter curam
 4^a iterpollate & otinue
 p^o q^o declia^o ad calefaciē⁹

est melior in illa. s. interpollata. & dico calefacientia equalia. i. debite pportio nata s^m materiā & dispōem. sed in hac. s. continua est melior declinatio ad in frigidationē. i. remissiorē calefactionē aqua de radicibus equalis qā de duab⁹ radicib⁹ & capillis ueneris cū endiuia & buglossa si tibi uidetur. Z^m in quo differt est stoboromia. & patet. Tertiū q^d licētia in carnibus & grosso regmīe minus dat in hac. s. cōtinua. cauē h^o ā.

De sextana & septana & similibus illis.

EC NOMINATVR

h ā. Post s^monē in q^rtana ē sermo in 5^{ana} 6^{ana} 7^{ana} & similib⁹ q^d annectunt 4^{ane}

Et primo notificat has febres & ex h^o excusatur a signis. 2° pōit curā. ibi 2^a Appropinquat. Prima in tres. primo notificat eas quo ad noīa coīa. 2° q^o ad cām. 3° ponit in hoc snias ypo. & Gal. ibi 2^a. Iste. ibi 3^a. Sexta aut. De noib⁹ credere oportet quod dicit & nō habem⁹ apud nos quid importet phitanos.

ISTE. Hic proprie incipit caplm. q^d enim pcessit s^m uirtutē tū est p^{ca}.

Considerandū q^d tria dicit Auic. Primū q^d materia harū febrū est homogenea. i. cōformis & unius generis cū materia 4^{ane}. Ratio est qā est materia melancolica que grossicie & paucitate tardat motū suū. Z^m dictū q^d hec mā est grossior & paucior. Ratio est quia cum sit tardior q^d illa que mouet de 4° in 4^m oportet q^d habeat dispōnes q^d ad tardiorē motū faciunt & hec sūt maior grossicies & amplior paucitas. Vnde tardi⁹ putrescit & tardius cumulat uel mouetur ad putredinē & pigri⁹ stimulat uirtutē ad motū. Tertiū dictū est q^d quāuis sint multe spēs melācolie. tū ut plurimū fiūt ex melancolia scā per aduersionē flegmatis. Iste est s^mo Rasib⁹ 16° continētis ca^o 2°. Causa aut ut opinor est quia melancolia ex aliis humoribus cū perueniūt ad maiorē ingrossationē per calidū adurens. & ad paucitatem perueniūt ad tantā terrestritatem q^d nō meretur illud cinereū putrefieri & euaporare & portare actualē calorem nō enim est in illis hūoribus humidus

tenax sed flegma qā hab⁹ multā uisco sitatē potest cōburni & fieri melācolia. unde faciet 4^{nam}. & si ampli⁹ oburat⁹ & terrestrificet⁹ ut faciat quintana & sextanā adhuc habet humidus q^d pōt putrescere & euaporādo portare calorem febrilem sicut carbones ex lignis uiridibus facti magis emittūt flāmam q^d fci ex lignis siccis. SEXTANA. Hic primo ponit snias ypo. & Gal. 2° illas ptractat. ibi 2^a. Et ego. Prima in tres. primo ponit sermonē ypo. 2°. G. 3° complet s^m onē. ibi 2^a. Et Gal. dixit ibi 3^a. Verū ypo. Dicit primo ā. ypo. dixit. s. in li^o epidimiarū. ET Gal. Prioponit sniam Gal. 2° assumit eius intentionē. ibi 2^a. Quāuis. Gal. dixit pri^o de d^ris febrū 4° ca^o. sed plixius in 5to epidimiarū. q^rntanā fortē. i. purā & distinctā s^z erat apud Gal. una 4^{ana} tardās usq^{ue} ad finē 4^e diei. & iō extēsa super 5° die uidebat⁹ q^rntana. & ideo est febris occulta. Inquit. s. Gal. in li^o epidimiarū. Cōsiderandū q^d Auic. ex intentione Gal. assignat cām in febre 7^{ana} & 9^{ana}. qā cā quā dedit in 5^{ana} nō potest applicari ad illas & dicit q^d cā ē in regimīe error super quo currūt. naz eius malitia facit febrē & ei⁹ rectificac^o facit cessare febrē. ergo cā in periodico motu & reuersione poxismorū est ite ratio mali regiminis. ET piodi eius. Ostendit q^d nō est causa harū febrū sed periodicatōis & reuersionis illarū. & dicit q^d piodi & reditus istarū febrū nō sunt periodi materie que effūditur ad loca putredinis sicut dixim⁹ in 3^{ana} cotidiana & q^rntana uel reditiōis. s. mē Inquit. s. Gal. in dicto 5to. oportet ut obseruetur in expientia ā. i. si quis p expientia inueniat istā febrē septanam & similes illis. Hec intētio. s. q^d cā nō ē materia habēs effusionē & reditionem sed causa est error in regie sup quo statur ita q^d nō accadat error i regie harū uel cura uel expientia. i. cura. qā cura erit ut nō accadat error. prima tū expō est melior. QVAMVIS. Hic in sūma ponit intētio Gal. & est q^d Gal. quasi negat istas febres. & rō est quia si esset dare istas febres rōc dare alia radix qā ali⁹ humor a 4° humoribus

hec autē ē falsū. cōtra est nōra q̄a hūer
faciens has febres nō pōt ēē melācolia
quia mouet in 4^m diem nec colera nec
flegma ppter simlē cām nec sanguis
q̄a facit motū cōtinuū. 8° erit necessa
rio alia radix. i. ali⁹ hūor q̄ est dissolū⁹
ab illis. & hoc est quod dicit Rasis i^o
cōtinentis ultio ca^o. dicit Gal. l. in li^o
epidimiarū. nō uidi febrē currere p. 7.
& displicet mihi dictū ypo. h^o affirmā
tis. quia impossibile ēēt q̄ dicat de quo
humore est. Dixit autē Auic. quasi ne
gans nō q̄ ex toto negat has febres
Sed negat has pendere a determinato
humore & concedit eas fieri ab errore
regiminis. Dubitatur quia uidetur
impossibile aliquā febrē periodicare d^o
7° in 7^m uel cōsimilr nō habere materiā
q̄ effundat in hora poxismi & postea
resoluat & iterū refūdatur. Ampli⁹
ista materia est aliqua materia hūcrā⁹
& nō extra genus 4° humerū. Di
cendum q̄ Gal. fantasatus fuit q̄ hec
febres periodice sunt ex motibus hu
morū qui sunt sub formis hūoralibus
& mouent in certo periodo ex natura
humorū & determinata dūpce corpis
ōi circūscripto ab extra in tpe harū
febrū sicut apparet in hūte tertianaz
cuius poxismus omni 3^a die reuertit⁹
quātūcūq̄ illū bene regas & de sūma
harū febrū Gal. nō potuit imaginari
esse febres qntanas & sextanas. & que
sunt post eas. Ratio est quia esset dare
humores aliorū generū. oportet 8° eū
dicere q̄ cōtinuatio erroris in regie ē
cā huius. vbi ḡra in ex^o grosso. sed fre
quēter nīso. aliquis cōualescēs ab una
longa febre omni mane comedit ficus
accidit q̄ omni 7^m die ex mala illaz
digestione & lacticinio aggregat ali
quid circa meseraicas uel alias partes
que nō habent uerā formā humorū
& illud corruptū facit febrē omni 7^a
die. & si illud haberet uerā formā. ali
cui⁹ hūoris nō faceret septanā febrez
sed si esset colera faceret tertianā. &
sic de aliis. hec fuit intentio Gal. sine
dubio in 5° epidimiarū licet ipse non
m̄tū psequatur istā materiā imo illā
postponit ppter reuerentiā ypo. cui
cogitur contrariari. & si intellexissz hec

apparet solutio ad rationes cōtrarias.

VER VM ypo. Hic cōplet s̄monē
ypo. & primo ponit s̄niam eius que est
cōtra Gal. & est q̄ ypo. uerificauit. q̄a
uerū dixit esse reperiri septanāz. &
non est illud impossibile neq̄ mirabile
ut sit necessariū redire ad iuestigādū
uel ad industriandū. i. industrie do
cendū uel demonstrandū. Considerā
dūz q̄ Auic. supra in ca^o de cāis putre
dinis. dedit causas aduentus poxismi
recessionis & reuersionis que cāe sūt
ppulsio & effusio materie ad loca pu
tredinis & eius euaporatio & finitio
& ḡnatio uel. reaggrega^o in certa men
sura t̄pis & reeffusio ad eundē locum.
& sunt dicta Gal. 2° de d̄riis febrium
Habitis 8° illis p̄ncipiis est possibile cō
cludere nō esse impossibile repiri q̄nta
nam uel septanā uel alias. nam si tant⁹
uigor agentis & tanta dispō materie ē
causa q̄ in tanta mensura t̄pis ḡnetur
& pfūdatur materia. 8° minor uigor
& minor dispō erit causa q̄ in tēpore
ampliori fiat sed nō est impossibile re
periri agēs minoris uigoris & materiā
minoris dispōis 8° & bene 8° dixit. A.
nō oporteret eū redire. Gal. autē dicit
illaz dispōem in materia esse formā spe
cificā. & ideo nō posse mutare hos peri
odos nisi repiretur humor alteri⁹ sp̄ei
Sed quō hec rō soluāt appebit. ET
sermones. Hic 2° ponit alios s̄mones
ypo. complentes priores ut pōitis his
dictis dicit. & Gal. dixit in eo. l. s̄mōe
ypo. uel ea. l. expōne sicut tu scis. Vel
sicut scis. i. bene scis tu illud quod gal.
dixit cōmendādo illud dictū ypo. Opi
natur 8° Auic. li^o illos gal. sup libris
epidimiarū esse apud nos. Ego autem
uidi comētum gal. super illo dcō ypo.
& est comētū triū uel duarū linearū
& nō exponit ypo. nec uerificat dcā ei⁹
& ideo Auic. dicit tu bene scis qd gal.
dicat ibi. Est autē rex. ypo. ille in li^o epi.
Qui^{ana} oīum pessima. eteniz aū p̄thilis
& iā p̄sim patientibz semp interficit.
Comētū gal. est hoc. Qui p̄sim pati
untur ethica febrū febre nūq̄ defici
ente cuius naturā sicut & aliarū oīum
didicisti in li^o d̄riaz febrū. Iam autē in
quibusdā uidi ipam implicatam alicui

periodicarū febriū aut earū que p³^m
aut 4^m diem poxismātur sicut dixit
ypo. earū que per 5^m de qua 5^a existi-
mes ei esse dcā a nobis que de 7^{is} & 9^{is}
parū ante audiuiſti. Dixerat aut ga^l.
in 5to pcedēti nō repiri has febres nisi
caluātr. Apparet g^o q^d Ga^l. sicco pede
pcessit. & ideo Auic. dicit bene scis q^d
ga^l. dicit ibi. quia cū ga^l. nō dicat eget
ille 5mo ypo. expositiōe. & ideo subdit

ET ego. Primo g^o ptractat 5^m oēs
ypo. ultimos 2° ga^l. dicta cōfirmat ex
perientia. ibi 2^a. Et iam. Prima in tres
primo exponit terminū & ppōnez. 2°
declarat illaz sub illo intellectu. 3° ocu-
dit. ibi 2^a. Ergo. ibi 3^a. Et g^o. p^oio oñd^t
q^d ypo. per p^osim intelligit ethica3. 2°
dicit q^d iste termin⁹ quintana cū assu-
mat absq^e sig^o uniuersali est subiectū
ppōnis indefinite que non significat
uniuersalē siue uniuersalē. g^o exponē
do ppōnem indefinitā in ppōnez par-
ticularē cui equipollet. Quintana est
una spēs ā. i. q^daz qntana est deterior
febriū. & eodē modo Auic. intelligit
2^m ppōnem indefinitā. s. quedā 5^{ana}
fit ante p^osim. i. ethica3 & hec qntana
est deterior febribus. ERGO. De-
clarat p^oio quō qntana fiat an ethica3
2° quomō possit ethica. ibi 2^a. Et iteruz
ethica. Dicit primo q^d sermo qui dicit
quintana fit ante ethicam significat
hoc q^d uerificat & exponit p ppōnes
has sex. Prima febres plongate & per-
mixte ex multis febrib⁹ & inordinate
possunt perducere ad ethicā. hec ppō
est nota. & partim sumit a ga^l. in li^o dⁱ
malicia cōplexionis diuerse. 2^a ppō
iste febres in fine ducuntur ad febres
seruantes ordinem. Ista ppō est nota
ex dcis supra ca^o de qrrana. & ex dcis
ga^l. in 5to 3^m pnosticorū. sup illo vbo
febribus inordinate uagātib⁹. Tertia
ppō est ista febris ad quā perueniūt
est ordinari periodi. quia est una 4^{ana}
Rō quia disponit sanguis una dispōe
s. melācolica per aduſionē & cinerei-
tatē ut ga^l. ibidem dicit. Quarta ppō
est q^d possibile est q^d fiat qntana & h^o
innuit cum dicit se esse tēl^ē q^d illa fuit
qntana. s. illa que post qrranam uenit
uel illa ad quā pueniūt iordinate fe^o

Quinta ppōitio est q^d ipā febris plixa
permixta inordinata perducit ad 4^{nam}
qū est adhuc sufficiens exuberātia hu-
morū & etiam humiditatū mēbraliuz
multitudo. s. q^d nō sit adhuc scā multa
consumptio. Et ratio est q^d tūc melan-
colia potest esse sufficientis qnātitatis
& grossicie i^oformis sue nature spe^{ce}.
& ideo suabit illa melācolia motū sibi
debitū. i. quartanū. Ex hac qnta ppōe
Auic. dedit 6^m & est possibile ē q^d illa
quarcana fiat qntana. q^d possibile ē p
maiorē cōsumptionē melancolia3 illam
magis ingrossari per aduſionē & mō-
rari. g^o possibile ē q^d illa qrrana fiat qn-
tana. pbat cōtū quia grossicies & pau-
citas faciūt q^d poxismus sit tardior sed
cum esset qrranus p^oio. g^o fiet qntan⁹

Ultimo dicit q^d sic dispōito corpore
possibile est q^d homo fiat ethic⁹. sequitur
ergo q^d qntana ista fuit ante ethicam.

Considera q^d iste ppōitōes sunt de
possibili q^d sufficit hoc Auic. ET
iterū. Ostendit q^d qntana est aliquā p^o
p^osim. i. ethica. & arguit sic. ethica an⁹
possibile est quod facit accidere in hu-
moribus quādam cinereitatē. i. cinerei-
tatem paucam grossiam multū & hoc i
sui poſt^oreō. & tali cinereitati pōt acci-
de^r putredo. g^o post ethicā. i. ethica p
cedente accidere potest qntana. Et iaz
destruxit se. ethica corpus. Istud dcū3
potest dupl^r intelligi. Primo q^d pbet
possibile esse istā incinerationē ad mltā
grossiciē & paucificationē3 qnātitatis
nam ethica destruxit corpus & pauci-
ficauit mēbra & ingrossauit ergo mltō
magis poterit hoc in hūore facere. 2°
declarat dictū cum enim dices^r q^d qnta-
na fit post ethicam nō intelligit q^d ethi-
ca recedente ipā aduenit sed sit p^o ethi-
cam. i. pcedēte multū ethica & cōsu-
mente hominē. 2° mō potest exponi
ut cōiūgatur cū3 particula sequente q^d
dicit est g^o. & pat3. EST ERGO.
Hic cōcludit q^d qntana est deterior fe-
bris. s. illa qntana que post ethicam. &
dicit q^d est mala uia signi q^d significat
aduſionē. & est mala uia cāe q^d calor
qntane supueniens calori ethice auget
calorē ethice & duplat illū quia prius
erat calor uni⁹ febris. mō vō est duarū

Pōt autē sūmo Auic. referri ad q̄ntanam ante ethicā. s. q̄ ip̄a est deterior. q̄a est signū aduersionis multe que est cā addi- tionis & duplationis febris. naz ethica superveniēte addit calor quintane & duplat ut diximus. Hic cadūt dubia.

Primū dubiū plus ptineret ad ca^m d⁴^{ana}. & est. que sit materia que facit febres inordinatas sequētes febres cō- tinuas p̄lixas & compositas. & de hoc p̄lixē diximus super 3° p̄noscicoꝝ. & diximus q̄ multis febribus compōitis ad inuicem duz humores saluant suas formas & dispōnes forme propinquas fiūt ordinati motus humorū illorum. licet iudicent in sūma inordinati sicut si cōponerētur due 3^{ane} cū una cotidi- ana. Dixim⁹ etiā q̄ q̄n deventū est ad uniformē dispōez melācolicā ita q̄ illo- rum humorū combustiū est melancolia tūc sit q̄rtana. & diximus q̄ in tēpore medio fiunt inordinati motus. & hoc est dum sunt multū elongati a natura humorū primorū & nondū sunt facti completa melācolia sciās hoc breviter.

Secūda dubitatio est utrū dū dene- nitur ad q̄ntanā ante ethicā aut post ethicā sit necessariū puenire q̄rtanā. Vide⁹ q̄ sic q̄nia ad maiorē grossiciez nō ē deuenire nisi per grossiciē minorē & ad paucitatē maiorē nisi per pauci- tatē minorē. g² prius erit materia inci- nerata in grossicie & q̄rtitate p̄portio- nabili febrī 4^{ane} q̄ q̄ntane. In contrariū est Auic. q̄n dicit q̄ licet plurimū sup- quo stant febres inordinate sit q̄rtana tū ip̄e testificat illā fuisse aliquā q̄ntanā.

Dicendum q̄ licet ut plurimū ante q̄ntanā sit 4^{ana} cum antecedit ethica aut sequit^r illam nō tū est necessariū aduenire putredinē g^o nō ē necessariū fieri q̄rtanā. & iterū cum non putrefit pōt fieri pauc⁹ grossus p̄portionabil^r q̄ntane. g^o erit autē ethica u^l p⁹ ethica q̄ntana quā nō antecedit 4^{ana}. Tertia dubitatio est utrū q̄ntana possit fieri nulla alia febre p̄cedente. Et breviter dicimus q̄ sic. homine enim remanēte in latitudine sue apparētis sanitatis u^l neutralitatis pōt aliquis humor melā- colicus paulatim fieri & ingrossari & paucificari ut sit tardioris & pigrioris

mot⁹ q̄ motus per 4^m. g^o moueri pōt in 5^m die 3. Et qui scientific⁹ est in scia de expulsiōib⁹ epaticis nouit has plu- ralitates & cōsimiles. Dubitat^r 4° q̄a rōnes Auic. pbant multo fortius q̄ sextana & septana & que sunt p⁹ illas sunt deteriores febrū. & q̄ fiant ante ethicā & post ethicā. humor enim in- grossatus & paucificatus ut faciat q̄n- ranam si fiat grossier & paucior faciet sextanā. & sic deinceps. sed hec dēcā nō essent cōformiora dictis ypo. cu 3 dixit q̄ febris septana & nonana nō sūt mor- tifere & q̄ q̄ntana est deterior. Di- cendū euidens esse q̄ Auic. de sermo- nibus ypo. non declarauit nisi hunc q̄ q̄ntana est deterior febrū. s. aliq̄ 5^{ana} ut illa que est post p̄sim. i. ethicā & q̄ est post ethicā & nō omnis q̄ntana quia propō indefinita non significat uniuersalē siue cōitatem. g^o derelinq̄ nobis ut notū q̄ q̄ntana que nō ē p̄ci- mōi nō est de prauis. reman⁹ g² nobis inuestigare si idē sermōes pōt esse veri de febrib⁹ sextanis & septanis & aliis post. Iam enī credim⁹ q̄ 5^{ana} exequēs ethicā uel p̄cedēs que in ueritate est ualde praua cōparet ad septanā & alias pueniētes ab errore in regimine q̄ non sunt prauē. Sed tūc erat mihi du^m q̄a etiā 5^{ana} fieri potest ex illo errore. Secūdo quia ista febris q̄ sit ab errore regimīs cessat cū cessat error. ut dixit Auic. auctoritate Gal. sed hoc est cōtra ypo. qui dixit febres septanā & nona nā esse p̄lixas. Ad primū rōdebā q̄ quāuis ita esset placuit ypo. facere dēcā 3 comparisonē. Vel dicendū q̄ regimē in longo spacio perducēs ad febrez est occultius in malitia sua q̄ illud quod ī spacio breui facit hoc & sic iste febres que ex malitia regimīs tardioribus & rarioribus p̄odis p̄dicant sūt potius ponēde in sūma febrū ordinarū ha- bētū cās p̄p̄inquas humoralibus & similes cās que sunt materierū effusio- nes ut notū est. Febris autē 5^{ana} scā ex malitia regimīs erit in hac ualde mani- festa & nō ponēda inter p̄odicas quia sua causa est ualde manifeste extrin^{ca} remanet g^o q̄ q̄ntana ponēda sit inter p̄odicas ut que sit a causa māifesta.

Cuz ergo dixit qntanā esse peiorē 7^{ana} intelligere poterat de qntana añ ethi cam uel post ethicā oparata ad septanā & alias precedētes ex malo regimine.

Ad 2^m ar^m rñdebam q per malitiā regimīs nō solū intelligebā usū malorū ciborū & potuū sed etiā usum bonorū nō pportionatorū ad quādam dispōez latētem. uerbi grā malā complexionē in stomacho occultā. unde continue la būtur aliq̄ue materie nō perueniētes ad formā humoralē ueram. & ex his in certa mēsurā t̄pis fiebat poxism⁹. quīs g^o diceretur regimen cōiter malum ut fieret quod c̄debat bonū & sequitur poximario & quāto in lōgiori tēpore hoc uideretur qā dispō sit occultior & p cōis sanatio eius tardior & nonana est posita plixior q̄ septana. Hec sunt dcā in nostris iuniorib⁹ conceptib⁹. Nunc aut̄ his postpositis dicam⁹ q in mente Auic. iacebat aut q post q̄ prolongate febres duxerūt a l̄q̄rtanā & postea ad qntanā uita nō flaret cuz tanta incine ratione q̄ fierent alie febres post istas sed homo cadens in ethicam 3^e sp̄ei moritur in illa aut morietur ante illā cum qntana aut q cinis ille iteratus incine ratione nō amplius mereat̄ portare calōrem putredinalē. & similr multo for ti⁹ competit Auic. q qñ ethice pduxerūt incineratōnē qntane cōformē nō sustineat corpus ulteriore incineratōez aut si substrauit nō mereatur ille cinis portare calōrē putredinalē. oportz g^o q septana & nonana & similes eis fiāt ex materiēb⁹ grossiorib⁹ melancolicis & patiorib⁹ q̄ sint materie quartanē & qntane ad quas nō sit deuerum per uia incineratōis a caloribus si brilib⁹. Sed aut per uiam paulatine ogelatōis aut paulatine resolutōis aut utriusq̄ super eadez materia. sed in diuersi rpi bus & qñ cum hoc iste materie n̄ sunt uacue ab humiditate c̄tinuatiua q̄ pñr portare calōrē putrediales. poterūt g² facere febrez tardioris motūs. neq̄ est difficile hoc imaginari cū cōsideras mōs ogregatōis materierū in lōgo tēpore & ingrossatōis earū etiā cū ogregatur erit g^o longitudo nonane maior q̄ 7^{ne} qā mā est grossior & n̄ erūt mortifere

cum nō sit modus earū fieri añ ethicaz & post ethicā. Quintana aut̄ quedam est maligna ut illa que fit ante ethicaz uel post illa aut̄ que nō sic esset de malignis. sed adhuc credo eam esse peiorē septanis & nonanis ex hoc t̄m qā fre quētius poximat. cōsidera que dixim⁹

ET NON oportet. Hic discutit dicta Gal. qui quasi negat has febres Erāt aut̄ duo. unū q̄ ip̄e n̄ uiderat has febres. aliud q̄ oporteret dare aliā radi cem. i. aliū humorē. Primo g^o remo uet primū dictū ostēdens q̄ ex hoc nō debent negari hee febres. 2° 2^m. ibi 2^a Neq̄ iterū. 3° laudat testimoniū ypo. in hac sn̄ia. ibi 3^a. Amplius. Cōside rādū primo q̄ Gal. in 5to epidimiarū super illo vbo febrū alie quidē c̄ti⁹ ā. expresse negat has febres. s. septanā & nonanā. unde multa uerba dicit Gal. Si certitudinalr uiderit aliq̄s multotiēs per septanā ul nonanaz diez poxismos fieri tibi esset utiq̄ sufficiēs q̄ sūt ali modi periodi. Si uero nō uidit a iuuen tute usq̄ in senectutē uisitās infirmos q̄ multos febricitātes manifestuz est ei rursus qm̄ nō fuit tales. Et añ h^o dixit Gal. Ego ab adolescētia mea usq̄ nūc septanā qdē uel nonanā nullaten⁹ uidi neq̄ aptā neq̄ occultā. Quintanos aut̄ periodos dubie uidi & nō certitudinalr & aperte. ecce q̄ Gal. negat has ab ex periētia qā n̄ uidit eas. Cōsiderādū 2° q̄ aliquñ pertransit magna annorū resolutio in qua nō uidētur aliq̄ egri tudies sicut Gal. suo tpe nō uidit lapi dem ab intestinis egrediētem sicut ip̄e recitat in li^o de interioribus. & tñ nos uidimus tpe nostro bis. tñ non fuisset cōueniens Gal. negare hoc. Nup etiā cuz scribebā hāc lectionē laudabilis uir magr Iohānes iuliani de forliuio misit ad me lapidē ad q̄ritatem cōis nucis uo mitū expullum post dolorez stomachi & erat illius lapidis durities qualis est durities gipsi positi in edificiis. & lapi dis forma erat rotūda oblōga. s. figure oualis. & hoc nō fuit uisum a nostris p decessorib⁹. & tñ nō debet hoc negari sed c̄cedi sicut mōstruosuz raro eneni ens. Et nos si deus uoluerit conabim⁹ ad dādū cās in illo & locū sue ḡnatōis

Et est una de cōditionibus prudētūz
medicorū q̄ per habitū sciētie & lōgāz
experiētiam iueniat acerrīa in natura
que sunt possibilia scribi p̄ n̄ros aucto
res sic̄ sensit Auer. colliget p̄rio dicēf
q̄ in q̄dā regione sit uena medena quā
nō uidimus in nostra puincia. sic̄ nec
uermē sub cute reptantem sic̄ scribit
Auenzoar & alii sapiētes hispani. qua
propter nō habem⁹ negare h⁹ gen⁹. s.
q̄ntane seprane & sextane ā. & nō cō
prehendit multitudinē. s. euentus. sed
3^{ana} cōprehendit p̄pter multitudinēz
quia multotiens euenit & multis. Vel
p̄pter multitudinē. s. hominū. NE
QVE iterū. Obicit 2^m dictū Gal. qd̄
est ratio Gal. & negat cōtiam. quia
nō sequitur. hec est q̄ntana. g^o est ma
teria q̄ntane. & sic non sequitur hec est
sextana g^o est materia sextane. & sic d̄
aliis. & arguit sic. Melācolia non facit
q̄ntanā in quātum multa sed in quātum
pauca grossa. s. pauior grossior ea que
facit q̄rtanāz. ut ex dictis patet. Sed n̄
est impossibile reperiri in quibūsd̄ cor
poribus melācolia3 pauca3 grossa3. g^o
nō est impossibile reperire q̄ntanam de
humore melācolico. & n̄ erit ali⁹ q̄nt⁹
humor. Quidāz tñ hñt sic. melācolia
generat q̄rtanā & est cōior l̄ra. In anti
quis aut̄ libris nō malignatis inuenis
q̄ntanam. & est l̄ra melior prima. q̄a p̄
l̄ram que dicit q̄rtanā Auic. n̄ cōcludit
suā cōclusionē. sed cōcludit g^o melācolia
potest facere q̄rtanā. tñ p̄sologizando
poterit illam cōcludere. 2° app̄et ex
remotione dubii quā facit statim cum
dicit & nō cōuenit. Diceret enīz aliq̄s
si melācolia nō facit q̄ntanam in quātūz
multa. q̄ntanam uero facit in quātū
pauca grossa. g^o flegma in quātū flegma
facit poxīsmū cottidianū. tñ si paucifi
cetur & ingrossetur multū poterit fa
cere poxīsmū tertianū & q̄rtanum. &
sic deiceps. Rñdit Auic. cōcedendo
cōtiam. & cōns hoc est qd̄ dicit quoniā
cōcessio est. i. cōcedēdū est hoc. possibile
enim esse est res ualde lata. q̄a possibile
est quoddā ad utrūlibet & quoddāz in
pluribus & quoddā in paucioribus. &
possibile in paucioribus etiam est latūz
uald̄. & raro fit possibile. i. possibili po

sito in esse uel cōcesso nō sequitur impossi
bile quod est cōtradictoriū eius. Dixit
aut̄ raro 6^m suā philosophiā. q̄a possi
bilia ab intrinseco possunt esse impossi
bilia ab extrinseco 6^m fide3 quā Auic.
in parte secutus est. apud A. uero nō
oportuit dicere raro. Si aut̄ littera di
cat q̄rtanam tñ textus uidet̄ sonare
quoddā cōtrariūz n̄re opiniōi. Tene
mus enim q̄ p̄dicatio sequat̄ forma3
specificā humoris. Sed uidet̄ Auic.
cōtrariū dicere cuz dicit melācolia facit
q̄rtanam n̄ in quātum melācolia. sed nos
exponamus. nō in quātūz melācolia solu3
s3 in quātū melācolia cū determinata grossi
cie & paucitate. Ad intellectum g^o
hui⁹ cōsiderandū q̄ Auic. & Gal. simp̄
uiderunt q̄ periodicatō cōiter & ut in
plurib⁹ inuēta sequat̄ formā specificāz
humorū. nam ex quantitate & grossi
e humorū impossibile est inuenire hos
indeterminatos p̄odos plurimū inuētos
cum ille dispōnes sint fere in infinitūz
variabiles ut alias declarauim⁹. & hoc
clarius uidit Auic. ut apparuit nobis
usq̄ ad aliq̄ tpa. s. postq̄ uidim⁹ cōtum
epidimiarū. Gal. inuenimus Gal. hoc
uidisse firmiter. tñ hec est d̄ria iter hos
uiros quia postq̄ Gal. cōcedit q̄ p̄odi
catio sequit̄ forma3 specificāz humorū
nō potuit cōcedere q̄ esset dare q̄ntanā
& sextanāz & hui⁹smōi febres quia se
queret̄ q̄ esset ali⁹ humor ab illis 4°
Si enim periodus cōtinuus est sanguis
cottidianus flegmatis. tertian⁹ colice
& q̄rtanus melācolie. g^o q̄ntanus erit
q̄nti humoris Auic. nō uidit q̄ licet p̄
dicatio sequat̄ formas siue specificas
naturas tñ est hoc sic etia3 de aliis acci
dētibus nālibus. sequūtur enīz formas
cū determinatis accūtib⁹ naturalib⁹. ut
tractio ferri sequit̄ magnetē determinā
te quātitatis & qualitatis. unde si oleo
iungat̄ nō trahit. ut 7° & 8° phisicorū
Auer. licet g^o melācolia principāl̄ mo
ueat̄ in 4^m a p̄prietate tñ requirit de
terminatā q̄ritatem & modū substātie
quibus p̄mutatis poterit periodicare
nō seruādo suū motū cuz possit in alia
quātitate putrefieri & corrūpi & pelli
g^o alio tpe moueri poterit. quid aut̄ sit
hec p̄prietas & iter q̄ sit hec habitudo

motus diximus in qōne nra. **AMPLIVS NON EST** dispō. Hec est maior laus q̄ unq̄ data fuit ypo. & dicit q̄ neq̄ cedere illud qd̄ nō uidet̄ neq̄ cōcedere quod n̄ auditur. neq̄ cedere illud quod diceret quidam expertus. neq̄ cedere illud qd̄ dicit quidaz philosoph⁹ ē tale cedere q̄le cedere illud quod dicit ypo. siue qd̄ testificat̄ ypo. Concedere g⁹ qd̄ dicit ypo. est cedere rem uisam rem auditā & rem expertaz & rem phisice pbatam. Ipse enim fuit philosophus & expert⁹ q̄ n̄ scripsisset si nō uidisset & audiisset que scripsit. Alia littera tñ dicit q̄ n̄ est contradictio. & uult q̄ cedere qd̄ dixit ypo. nō est contradicere rebus uisib⁹. **ETIAM** iducit testimoniū & repetit remotōne morini. G. fateor aut̄ me uidisse sanam & sextanam & eam que semp de .5. diebus in 15^m diem inuadebat. & hoc fuit i Berardino de burinariis de pusio. Illaz aut̄ que semel inuadit in mēse affirmat Rasis i 6° cōtinētis. Quāuis enī pmittat genera ortamur intelligere illam. Magister Iacobus uero de firmo pluribus annis una die & hora hūit unuz porismū febris semel in anno.

Curā spērū huius febris.

PPROPINQVAT x.

a Primo dat formaz regimīs & est q̄ q̄ndozq̄ intēdas ad subtiliationem q̄nq̄ ad in grossationē sicut oñdim⁹. s. in cibatiōe q̄rtane & flegmatice. Considerand̄ q̄ sermo qui dicit nō faciunt accidere lesionē uirtutis nō refer̄ ad q̄rtanam que est p⁹ ethica; uel ante sed ad alias febres porius per se ueniētes. cuius nutrimentū est bonū cu; multiplicat̄ x. i. est bonū multum. Est uelox ut de car nibus subtilibus & uino. **ET DE** curationibus. Hic 2° dat cān. cure qui omēs sūt intellecti ex cura 4^{ane} & ppe ex cura 4^{ane} s^{pa}ce tūc luda^o. s. q̄n ē tps exiccādi & resoluēdi mās absq̄ administatōe hūectariū; x. tūc itendimus ad resoluem cū tiriaca & similib⁹. Et ex h^o appet q̄ n̄ est s^{mo} de s^{ana} pura que est añ ethica; uel post. curā enī ei⁹ plus ē ad cōsumptōez ei⁹ cui⁹ cessatiōe cessabit uel erit uia x.

Tractatus de ethica.

AMSCIVIS TI x. Post

i scīaz duoz generū febrū .s. effimerarū & hūoralū dererminat de genere 3°. s.

mēbraliū. que febres dicūtur ethice. Dicūtur aut̄ ethice .i. habituales q̄a de difficili remouibiles. & est sicut dici mus q̄ habitus est qualitas de difficili mobilis siue q̄m habitū corporis. i. solida mēbra possidet hec febris ut Gal. dicit primo d̄ d̄rīs febrū. & primo de terminat de ethica febrili. 2° de ethica nō febrili. ibi 2^a. Currit cōsuetudo. pma in tres. primo ponit spēs ethice febris & modū distinctōis & causas. 2° pōit signa. 3° curā. ptes patēt. priā in duas. primo ponit eius spēs. 2° cās. ibi 2^a. Et ethica quidē q̄nq̄ accidit p⁹ effimeraz Prima in duas. priō pmittit distinctōem hūiditatū q̄ sunt i nobis. 2° oñdit qd̄ ē ethica & distinguit ipam s^m ipas spēs ibi 2^a. Et cū inflāmatur. priā in duas. priō ponit illarū hūiditatū distinctōez & narratōnē. 2° declarat per simile. ibi 2^a. Et similitudo. Prima in duas. priō premitit quāda; generalē diuisionem hūiditatū. 2° spēalr enumerat illas. ibi 2^a. Et de illis ergo. Considerand̄ q̄ Auic. placuit oēs hūiditates distinctas a mēbro cōprehendere primo sub diuisione bimēbri. nam hūiditates que sunt in mēbris & nō sunt actu mēbrū uel sunt parate ad nutriendū & est hūmiditas prima & 3^a. s. cambiū. uel sunt parate ad humectandū. s. iuncturas & mēbra alia cum aliqua cā fortis motus ea exiccauerit. & ista hūmiditas dicit̄ ros. finis g⁹ rosis est pncipalr hūectare iuncturas & mēbra nō tñ nutrire nisi cum nutrimentū deficit. & ideo in priō cān. declarauimus s^m nostrā opinionē q̄ q̄n hūmiditas prima fit cambiū non fit prius ros necessario imo in transmutatione prime hūmiditatis in cambiū; generat̄ ros sicut in trāsmutatōe chili in languinē generat̄ flegma. Afr pōt exponi textus q̄ priō pōit hūiditates .s. primā & aliam cum dicit de quibus sunt hūiditates parate ad nutriēdu; & hoc q̄m ad primā hūmiditate; & ad humectādū iuncturas. & hoc quātum

ad 2^{am} humiditatem que dicitur ros.

DE ILLIS ERGO. Hec distinc^o sermōis notas facit has 4^{or} hūditates 1^{am} s^untiam primi cañ. & primo notificat hūmiditatē primā. 2° 2^{am} redeūdo ad primā. 3° 3^{am}. 4° 4^{am}. ibi 2^a. Et de ill^{is} est illud. ibi 3^a. Et de illis. ibi 4^a. Et de illis sunt humiditates. Quod primo dicit patet. 2ª pars habet duas. primo declarat 2^{am} hūditatē q̄ est sicut ros. 2° redit ad primā. ibi 2^a. Et priā. Redit autē ad oñdendum q̄ ex inflāmate caloris in humiditate prima que est in paruis uenis fit febris putrida si est inflāmatio putredialis. ul̄ sit febris simil^{is} sinocha cū est inflāmatio ebullitiua sine putredine sicut sciūssi ca^o de sinocha. Cūz enī ista hūditas sit adhuc uerus sang^{is} & parū a natura sanguis distās poterit putrefieri & inflari. CVM nutrimentū. Hec l^{ra} dupl^r exponitur

Primo s^um Dynū ut ip̄e uidetur intelligere ut dicat q̄ qñ illud nutrimentū qđ debet expandi & recōdi siue retieri in mēbris n̄ expāditur imo remanet intus in uenis paruis tunc putrefit quia cū n̄ suscipiat decoctionē a nā oportet q̄ putrefiat & faciat febrem putridā. Causa aut^{em} ppter quāz remanet intus in uenis p̄uis est uel opilatio orificioꝝ ul̄ defect^{us} expulsiue uenarū ul̄ defect^{us} attractiue mēbroꝝ. Et quāuis hec expō bona sit pōt tñ al^r exponi expōe que includit predictāz expōēz. & est q̄ Auic. per hoc pbat humiditatez p̄ma^z facere febrem humoralez. & arguit sic. Illud qđ habet formāz humoralez non elongatā a dispōnibus humorū multū potest facere febrē putridā. Sed nutrimentū qđ est in p̄uis uenis est huius^{modi} ergo 2°. Nam nutrimentū extra uenas quoddā est qđ est recōditū sicut cambiū quoddā est qđ est expansū sicut ros. & ista nutrimenta sunt multum elongata a forma hūorali sed nutrimentū qđ stat in uenis. s. priā hūditas nō est expāsa sicut ros. sed est in semita expansionis neq̄ est recōdita sicut cambiū sed est in uia seu semita recōdendi. g^o illa humiditas que est sicut materia istarū duarū n̄ est longinqua a forā humoris & dispōib^{us} humorū. Faciet g^o febrez humoralez.

Considerand^{um} g^o q̄ ex s^umōe Auic. intelligit q̄ priā humiditas est sicut mā imediata roris & cambii. pars enī eius recōditur cū fit cambiū & p̄s rorando expāditur cū fit ros. neq̄ imagior totā primā humiditatē p̄rio fieri ros & ros cābiū. Sed cū ex itentione nature p̄ncipiāl^r fiat cambiū ex prima humiditate surgit in hac transmutatione priā ros sicut flegma in gūatione sanguinis. ut diximus libro p̄mo hoc est qđ dicit. cū nutrimentūz. bene dcm̄ est q̄ humiditas prima est materia febris putredinis & ebullitionis. cū pro q̄a nutrimentūz nō totū expāditur qñ est. s. nutrimentūz sub forma priē humiditatis. i. h^o nutrimentū n̄ est expāsu^{us} extra uenas imo remanē & patet. Dubitat^{ur} cuius febris materia sit ros cū Auic. nihil dicat. Dicē dūz q̄ penes cōsumptiōem roris ponē una spēs ethice tñ si rori accidat putredo effumās ad cor faciet febrē putridā reducibilē ad spēs putride. ad cui^{us} nāz illud ros cū putrefit magis declinat. Si enī ros est intense calidū ut col̄a tunc reducif hoc ad febrem colicāz. & intellexit hoc forsan Auer. 3° col^lz. cū dix^{it} de febre in locis 3° digōnis. & simil^{is} si putrefiat cambiūz pōt facere putridāz etiā ex putredine carnis poterit surgere uapōr putridus & facere febrez putridā etiāz ex putredie chili & uermiū & in qñibus super li^o de dⁱff^{er}entⁱis febrū omnes has febres reduxim^{us} ad febres putridas. Si Auic. postq̄ uidit q̄ priā humiditas erat quasi uerus sanguis & p̄ax de nā sanguis permutata reduxit inflāmatez eius in sūmā febrū sanguinearū. qđ sic nō poterāt facere dⁱff^{er}entⁱis humiditatib^{us} cū magis distet a natura humorali & p̄pinquēt ad nāz mēbrale Intelligebat g^o ex h^o q̄ putredo roris & cambii & mēbroꝝ faceret febrem extranei modi & reducibiles & p̄prie sic sensit nostra opinio qua tenem^{us} q̄ hūditates. s. ros & cambiū differūt spēs ab humoribus & mēbris. Esset aut^{em} dubitatio utz sicut ex inflāmatōe sine putredie priē humiditatis potest fieri febris ebullitōis ita sola roris & cābii inflāmatōis sine putredie possit fieri febris. Et dicamus q̄ si potest fieri

reducatur ad effimeras uel ad ethicas.
posse aut inflari illas pres & distēpare
cor absq putredine nō uidet de rebus
impossibilib⁹. & hec sunt dcā in nostris
qōnibus gñalibus. Deide notificat
3^{am} hūiditatez dcāz cambiū. & dicit. &
de ill. s. hūiditatib⁹ exñtib⁹ in mēbris
actu nutritiū. nō q actu sinraiate. s.
q actu sint ad locū in q⁰ statiz aiabunt.
s. ad poros & loca in qbus fit resolutō
Quod. s. nutritiū est permuta⁰. &
fiūt. s. hūiditates iste que dicunt actu
nutritiū & dicunt cambiū. additio
.i. appositio uel aliquid additū in eo. s.
mēbro. simipilli. s. qd resolutū est. Ex
oib⁹ g⁰ istis notificauit nobis hūidita-
tez que dicūt cambiū. **VERVM**
TAMEN. Hoc dicit Auc. propter
alterz duoz. Primū ut oñdat q licet
cambiū nunc sit in loco in q⁰ debz aiari
ita q inter superficiez suā & superficiez
mēbri nullū sit mediū. tñ aliquot pe-
ibi stat ante q aiatur. qā nō habz adhuc
coagulationē & soliditatē quaz requirit
pro forma mēbri & cā est quia paruū
tps est siue ppinquū ex quo fluxit a
uenis in poros. Mensure aut eoz cur-
suū & exāminationē sunt incognite
homini in hac uita. Vel hoc dixit ut
oñdat q licet cambiū recipiat formāz
mēbri. tñ postq est factū caro & unū
quodq consimiliū adhuc eget actōne
qua magis durecat. & p3. **ET DE**
EIS. Hic notificat hūiditatez quartāz
& nos nō ptellauim⁹ hic qā scīaz harū
hūiditatz s^m nostrz posse ppleuimus
in h⁰ pmo. **ET SIMILITVDO.**
Hec similitudo nō est oīno similitudo.
qā oleū nō reponit pres licuii que con-
sumunt s3 tardat illaz cōsumptōnez &
transit in formā ignis. Cambiū tñ re-
ponit pres mēbri. & h⁰ dicit plusq^{toz}
de signis epatis. Dubitatur qā ex^m
est diminutū cū nō ponat similitudinē
priē hūiditatis que est in uenis paruis
cui⁹ similitudo est oleū contentū in
uasculis paruis qbus refundim⁹ lucer-
nas. Exemplū uero roris est oleū effu-
sū. Exemplū cambiū est oleū ibibitū
Exemplū aut glutinis siue humidi
cōtinuantis est hūiditas cōtinuās pres
toti⁹. Dicendū duplx. Primo q. A.

iam hauserat hūiditatez p^{am} cōsiderati-
one eius qui cōsiderat cap^m ethicarū
qā ex illa fit febris putredinis & ebu-
litiōis. g⁰ remanebunt tres hūiditates
.s. ros cambium & gluten cōsiderabiles.
in ca⁰ ethice. & harz triūz posuit simili-
tudinē. 2° dicendū q Auc. hūidi-
tatez priāz & 2^{am} enumerauit sim^p cū
dixit pparate ad nutriendū q^m ad
priāz & humectādūz iuncturas q^m ad
2^{am} que dicūt res. 2° aut loco posuit
3^{am} hūiditatez que dicitur cambiū. 3°
posuit 4^{am}. g⁰ in tres ordines ordiaut
illas 4^{oz} humiditates. priō or^{ne} posuit
priās. s. p^{am} & 2^{am}. in 2^a posuit cābiū
in 3° gluten. & ita hec ex^m continuar
oleūz effusū sit similitudo priē & scde
Et h⁰ est qd dicit p^o. & oleūz ibibitum
sit similitudo. i. scda. i. cambiū. Cā
autē qre p^{am} & scda. sim^p dixit & uo-
cauit eas p^{as}. & appareb^t post. **ET**
CVM. Hic cūz pmissit distinctionem
humiditatz oñdit qd est ethica pmo.
& scdo mōs ethice qui dicunt species
distinguit ibi scda. Verū duz. Cōsi-
derand q p mēbra radicalia itelligim⁹
sparmatica tñ in ethica non solu rap-
calia. s3 etiā carniformia inflāmā. i. hnt
inflāmatur esse. qd nō pendet a cā ppe-
cor. qā est p^mz subiectūz febris & illa
inflāma⁰ dicūt formale feb^{is} ethica sic
caliditas p^{er} naturā a uapore putridi
humoris dicūt putrida febris. & a spū
inflāmato dicūt effimera & licz epar sit
habens in se calorē p^{er} naturā a pu-
trido humore & expādens illū in totū
possit totius opatōnez ledere nō tamē
calor ille dicūt febris. & nō dicūt q ille
calor su⁹ sit febris & sic de aliis. ut hec
omnia demōstrata sunt in qōne de sub-
iecto febris. **VERVM** dū ipa. Pri⁹
ponit unā distinctionē. 2° circa eaz re-
mouet errorē. 3° ponit alioz distinctō-
nē. ibi 2^a. Et hec qdem egritudo. ibi 3^a.
Et quidaz. Dubitat pri⁹ an iste sint
uere spēs ethice. Dubitat 2° quare
nō posuit 4^{oz} ita q unā p^osumptiōe
priē humiditatis 2^{am} p^osumptione
roris etiā. Ad primū dicendū ut cōi-
ter dicūt q ethica diuisa p^osumptōez
humiditatz nō est diuisa in ueras spēs
Ratio est. qā tunc ethica nō esset febris

facta in mēbris sed siēs & a cā depēdēs
q̄^m ad plures spēs. qđ u. d. f. cōtra Gal.
xi^o te^{ce}. cōtia est nota. qā p^a spēs ethice
esset in qua priē humiditates essent in
calefacto esse & per cōs mēbra in cale-
fieri ab eis. qā alr nō esset febris cū ille
hūiditates sint ptes inaiate. Et seq̄ ex
hoc qđ illa ethica sit siēs & sit a cā. Et
sic 2^a species ethice eēt i qua cambiū ē
in calefacto esse & mēbra i calefieri.

Alr g² oportet imaginari spēs ethice
i. mōs. stante enim uno calore s^m gra-
dum in facto in mēbris. priō incipit cō-
sumere priās hūiditates & tūc est priā
species ethice eodez calore remanente
manifestat cōsumptio in cābio. & est 2^a
species. Ultio apparet cōsumptio in
hūido cōtinuatiuo. s. i. substantia mēbro-
rū. & tūc ē 3ª spēs. stāte g^o uno calore
eiusdē grad^o. oīa hec fieri pnt sic stāte
uno igne & una flā in licio pōt cōsumptō
fieri olei infusi & ibibiti humidi conti-
nuātis. Est g^o distinctio mōi caloris
humidi ad humidū. Cōsiderā. tū tñ
qđ cū dico gradū caloris ethice nō uari-
ari. nō nego ipm posse. & forsan qđ in 3^a
specie multū uariat iste grad^o caloris
uel intra latitudinez gradus uel extra
gradū. & hoc ppter multum defectuz
humidi. sicut uariat in senectute a iu-
uentute. posito tñ pro possibili qđ nlla
fieret uarietas caloris nec in gradu nec
in mansionē grad^o adhuc potest fieri
gradata cōsumptio illarū humiditatu.

Cōsiderandū etiā qđ cum dicim² in
priā specie sumi priās hūiditates & in
2^a 2^{am} & in 3^a 3^{am}. nō itelligo qđ in p^a
specie soluz cōsumat priā humiditas &
nō 2ª sed in omni specie ethice sit con-
sumptio omīs humiditatis. cōsumptio
dico pter naturā. & ratio est qđ in omī
specie ethice calidū cōsumēs preter nāz
est pns humido cōsumptibili tñ in priā
specie dictū cōsumi priā humiditas. qā
pūs manifestat & pl² cōsumptio ē i ista
hūiditate. i. 2ª aut pl² manifestat cōsumpti-
one cōsupra priā. s. in magna uel in ma-
iori parte & sic intelligendū de 3ª spē.

Ad 2^{am} dubitationē dicam² hic
breuiter qđ alias plixē dixim². Et p^o
qđ imaginabile uidet² prima facie distin-
gui species ethice 4° aut qnq^o. Vna

in qua consumit² sanguis. Alia in qua
consumit² humiditas que est in uenis.
Tertia in qua consumit² ros. Quarta
in qua cōsumit² cambiū. Quinta in qua
consumit² gluten. Sed uidet² qđ Auic.
& alii auctores nō distinxerūt ethica
nisi per tres spēs. & hoc qā cōsumptio
nē priē humiditatis & cōsumptionez
roris intellexerūt simul. nam ros ē hu-
miditas satis humida si uida cōsumptibi-
lis & euaporabilis mō quo cōsumitur
hūiditas priā que est in uenis. & ideo
cū simul cōsumant² & nō habeant ordi-
nem in cōsumptiōe cōmp̄hensa est earū
cōsumptio sub priā specie. & h^o forsan
Auic. itellexit priō. qā simul numera-
uit has duas humiditates. s. primā &
2^{am}. imo quāto magis potuit dixit de
eis qđ apparet primo cū dixit s^m expo-
sitionē scđam de qbus sunt hūiditates
p̄parate ad nutriendū & ad hūectandū
Et cum dixit iste sunt due diuisiones.
& tamē unā posuit similitudinē earum
ambarū. s. oleum infusum in lucerna.
Apparet etiā in hoc cum dixit qđ priā
spēs h̄ habeat nomem gñis. s. apud ara-
bes. tñ grece dīr ethicos. i. ut circa pñ^m
arefactionis cum nō habeat in suis spēs
bus nomen. Et licet priā species possit
distingui in 2^a q̄ru3 una sit cōsumptio
priē hūiditatis. alia sit cōsumptio roris
tñ iste species n̄ habēt distincta nomia
& hoc qā simul fiūt & non sequuntur
se in tpe. Et tūc dicemus qđ cōsumptio
intelligit² etiā per cōsumptionez priē
humiditatis cum ipā sit sanguis parū
pmutat². Dicam² 2° qđ forsan auc-
tores inceperant mōs ethice distiguere
a cōsumptione roris & a cōsumptiōe
prime humiditatis uel roris simul. &
ratio est qā ethica est febris mēbralis.
quia fixa in mēbris & quia mēbra con-
sumit. Illarū g^o cōsumptiōne hūiditatu
diuersificabit² calor ethicus que sunt
humiditates mēbrales. sed iste sunt q̄
iam exiuerūt in uenas que uene sunt
loca cōia uel q̄ iā exiuerūt magna uasa
cōia h̄ sint i uasculis paruis & ultimis
& maxime cū per 2^a hūiditates copio-
sas stat corporis habitudo & hūiditas
arefactioni oppōita. nō aut per sangui-
nēā habundanciā. possunt enī uene eē

tumide & carnes marcescunt. g^o distinc^o
caloris consumptiui est penes humiditates
circa quas apparet corporis consumptio
& arefactio. & hec sine dubio sunt ros
cambiu & glutē. priā humiditas aliq^o
modo est in hoc inq^m est pl^o humiditas
mēbralis. s. appropriata q̄ sit sanguis.
& tunc cōsumptio eius. s. p^e humiditatis
& roris cōstituūt unam spēm ut supra
diximus. Remanet g^o q̄ cum sanguis
distinctus contra has humiditates nō
sit humiditas mēbralis s. nō sit appro-
priata imo cōis respēu appropriatōis
istarū humiditatū. & tñ est cōis ad nu-
tricationē & generationē spūs. dico q̄
per illi^o cōsumptionē & paucificationē
non fiat distinctio modi caloris cōsumpti-
ui. s. ethice. Ex iam dictis multa itel-
ligūtur dicta ab auctorib^o in distinctiōe
harū febriu. Taceāt g^o qui dicūt q̄ iō
penes primā humiditatē nō sit species
ethice. q̄ ipā est mā febris putredinis
nam licet illa humiditas cum putrefit
facit febrē putredinis tñ licet querere
qñ ipā euaporat & ethiceat ppter ca-
lorē mēbrales ethiceū quā spēs ethice
facit. & ideo diximus hoc. In qōnibus
uero nris inuenies extraneos mōs lo-
quendi ul^o distinguendi spēs ethice &
inuitatos. & ex iam dictis multa itel-
ligūtur dicta ab auctorib^o in distinctiōe
harū febriu. & dicta Gal. 7° tera^{ce}. de
distinctiōe harū humiditatū. ET
nomia^o dubulet. s. manifesta & mag^a
diminutio q̄m ad calores q̄ calor nālī
est ualde diminit^o ppter multam con-
sumptionē humiditatis sic etiam oportet
consumi accētales calorem. & s^m hoc
calor ethici nō remanet in eadez men-
sura qua fuit in priā specie ethice. sed
uel mutat gradū uel māsionē gradū
quicqd tñ sit de h^o nō curam^o. ET
HEC quidem egritudo. Quia aliq^s
possit credere q̄ distinctio ethice penes
has humiditates esset distinctio uere spe-
cifica ideo hoc remouet. q̄ si priā uel
2ª humiditas esset subiectū caloris fci
und fieret calor in mēbris tūc ethica
potest poxismare. Vel alr uult oñdere
q̄ ethica nō sit febris pendens ab hu-
more. & patet. ET quidā. s. Gal. x^o
re^{ce}. ca^o ultio. Aut pendet cū hūorib^o

ppinquū tps cū coagulatione. i. confu-
munt humiditates nouiter coagulate
& uult pinguedinez nouā. ET SI
EX sermōe. Dat duos intellect^o huic
distinctiōi specierū ethice priē. i. in p^a
specie. Primus est iste q̄ fe^o ethice
prime. i. in p^a specie finiunt & cōsumūt
humiditates que sunt cōtinue cū mbris
. i. que sunt in mbris. & per cōs q̄ sunt
molliora & uaporabilia humida ma-
gis cōsumunt. & hic sermo uidetur esse
idem q̄a magis cōsumit a principio ros
postea cambiu sicut magis cōsumitur
de pinguedie q̄ de carne & de carne ma-
gis q̄ de ossibus a principio. Secū^d
intellectus est iste q̄a febres ethice p^o
cōsumūt ex toto humiditates nouiter
coagulas ut pinguedies nouas & tūc
nihil cōsumitur de ossib^o & tūc iste sermo
est falsus ut notū est. Alii aut laborāt
multū in hoc passu & cōfundunt se sed
nos intelligimus illū ut dixim^o & stat
sūma in hoc q̄ calor ethice nunq̄ cōsu-
mat pinguedinē nouā qñ etiā tūc cōsu-
mat d humido rorali carnis & mbrorū.

ET ETHICA quidez. Hic ponit
causas ethice que sunt cāe in fieri. Et
primo quāsdā cās. s. febres aliquas. 2°
oñdit quō tria genera febriu pnt habe-
re unā cōem cām. uel declarat dictū. 3°
complet narrationē cārū ethice & mōi
puentus. ibi 2^a. Et causa. ibi 3^a. Et fe^o
quid putredinis. 4° ponit quosdā cās.
ibi 4^a. Et qñq̄. Considerandū q̄ in
prima pte Auic. uult q̄ puent^o ethice
ppter febres effimeras plurimū est ul^o
putridas apostemosas. & ex h^o sequitur
q̄ raro inuenitur incipiēdo. s. q̄ nulla
alia febris antecedit ipam. Dubita-
tur g^o in quo medici laborāt inutilr an
ethica possit fieri incipiēdo. Sic sol-
uit q̄ rarissimū & longinquū ab euentu
est q̄ fiat incipiēdo. & ratio est Auic.
si ethica frequenter fieret incipiēdo
tūc aliq̄ cā extrin^{ca} inflāmāte occur-
rente nobis. uerbi grā calore solis pri^o
inflāmaret mēbra radicalia q̄ inflaret
spūs & humores. sed hoc est falsū q̄a
spūs & humores sunt magis apti cale-
fieri q̄ mēbra. g^o pri^o calefient & post
per dies calefiunt membra. cōsequētia
est nota. dicit tñ Auic. q̄ licet sit ualde

rarū nō est impossibile. nā possibile est ex causa aliqua forti mēbra pri⁹ poni i calefacto esse q̄ spūs & humores. ergo possibile est ethicā incipe. i. pri⁹ uenire q̄ sequat^r ad alias feb^{es}. Dubitatur quid intelligit per causas fortēz ualde.

Et dicendū q̄ intelligit p̄parationē in mēbris per quaz sunt apta ab aliquo agente poni in calefacto esse. tñ spirit⁹ & hūores nō ponāt ab illa cā in calefco esse. uerbi grā multa ariditas mbrorū ex p̄cedentib⁹ ieiuniis & uigiliis & abstinētiis unde facta sunt cito inflabilia occurrente calore extrin^{co}. spūs autēz & humores nō sic. Et q̄ ista p̄paratio est ualde extranea. ideo rarissime euenit nō g^o iuuenes anxien^r in ista speculatione cum nō possint uidere q̄ mēbra ueniāt ad tantā p̄parationē impressibilitatis siue receptōis ad q̄tam uident uenire spirit⁹ cū sit ipossibile rarefieri ossa & carnes sicut spirit⁹. & ideo ista nō est aptitudo ex raritate & possibilitate absoluta. Sed ex h^o mō substantie determinate ad h^o agens & nō possum⁹ ire ultra plus & sine dubio nisi q̄a experientia inuenit ethicaz incipe nunq̄ per rationē fuisset hoc cōfirmatuz neq̄ credituz. Ego uero nunq̄ uidi ethicam inchoāre. ideo omnis ethica uisa a me fuit sequens alias febres. ET causa Hic ponit siue opat tria genera febrū ad unā causam oñdēdo quō ab ista p̄nt puenire. & credit^r q̄ Auic. uelit dice^r q̄ causa aliqua extrin^{ca} ē aliquā ita fortis q̄ facit simul euenire ethicaz. & effimeram. & tūc ethica fit incipiēdo eo q̄ febris alia non añcedit illam. licz simul fiat cum illa. Et similiter diceret esse intelligenduz q̄ aliqua causa si p̄ potest facere ethicā & putridam. sed his dictis postpōitis dicamus q̄ Auic. hic declarat quod dixit nisi accidat causa fortis ualde. & uult oñdere q̄ nō est impossibile q̄ una causa calefactēs qñq̄ est cā ethice nō effimere. & qñq̄ est cā effie & nō ethice. Considerandū autē p^o q̄ nō erat ita dubiū quō una cā calefaciens pōt facere ethicā & nō putridam sicut erat dubiū quō poterat ethicam & nō effimerā. q̄a calor putride febris est calor putredialis & nō omnis causa

fortissime inflammās est putrefaciens Putrefactio enīz est passio determinati modi. adueniente g^o calore aliq^o ab extra homo aliquis apt⁹ arefactioni fiet ethicus & nō incurrat febres putridas. Sed difficilimū ē uidere q^o fiat ethic⁹ & nō prius incurrat feb^{re} effimerā cū utraq̄ sit sola inflāmatio ethica in mēbris & effimera in spiritib⁹ ul sanguie .s. inocha. que potest ad effimeram reduci. Conat^r autē Auic. in hoc dare cām cum dicit q̄ causa una inflāmās. .s. calor solis uel ire ul similiū qñq̄ est cā ethice s; nō effimere. & qñq̄ est causa effimere & nō ethice. Cōsiderādūz 2° q̄ cāz huius dicit eē uehemētiā mutationis siue & debilitatio suspensionis. Scire autē oportz q̄ ut declaratū est in qōnibus nris & aliqd in p^o ca^o huius fen. calor febrilis nō soluz requirit q̄ sit excedens uel innālis sed q̄ retineat^r in materia aliqua que est ps in nobis. tal^r q̄ amoto extrin^{co} agente retineat^r calor in spū preter naturā uel in mēbris. quia caliditas que solū stat ad p̄ntia m aeris calidi nō dicit^r febris sicut nec ligata man⁹ dicit^r h̄re morbū societatis. Calor igit aliquis pōt occurrere siml spiritib⁹ & mbris & in occurſu inflare fortiter. sed quia spūs sunt rari & non resistētes ista flāma nō remanebit siue nō retinebit^r siue nō suspēdet^r sed solū p̄ntia inflāmantis spūs dicitur inflare sicut aer dicit^r lucidus ad p̄ntiaz illumināris. Ista autē flāma recepta i corpore solido duro retinebit^r & suspēdet^r cū corpore illo & sic erit febris ethica nō p̄cedere effimera. Exemplū autē clari⁹ est qd dicit^r 2° methaurorū de calore fulgurū quia nō comburit nec effūare facit stupa aut uestem tñ eliq̄t & comburit ferrū aut es. Et imaginandū est q̄ stupa aut uestis calorē habet in aduentu fulguris q̄ calor est ipa abstinē^a uaporū calidorū. nō tñ habent calorez suspensibilē uel retinibilē in eis q̄a nō sunt p̄portionata receptia illi⁹ caloris Exemplū autē Auic. est q̄ ignis aliquā obuiat lignis ita q̄ calefacit ea & retinetur in eis. tñ recedente igne q̄ egit i illa sumāt p calorē retentū. aliquā aut ligna inflāmāt solū ad p̄ntia inflāmantis

& nō retinet ignis. his hīris & cessis
hic licet indigent inuestigatōe Auic.
dicit q̄ cā una est aliq̄ndo cā e hīc s̄m
uehementia; mutationis. s. facte in spū
& debilitatio suspēisionis. i. retentionis
illius caloris in spū. unde nō fit in effi^a
& intelligit etiā uehemētiā mutatiōis
& fortitudinē suspēisionis scē in m̄bris
unde fit ethica. & forsan q̄ textus. A.
est hic diminutus. & uult dicere s̄m ue
hementiā mutatiōis & debilitatē suspē
isionis & s̄m uehementiā mutatiōis &
fortitudinē suspēisionis sicut ignis ā.
calefacit & fumat & tūc est inflāmatō
& retentio flāme cuius signū est effu
matio. Z^{us} est s̄m semitā inflāmatōis
. s. solis & nō effumationis. unde calor
statim recedit a lignis. Dubitat q̄a
ex ista causa argui potest. q̄ semper cā
aliqua calefaciente extrin^{ca} fiat ethica
& non effimera. quia mēbra sunt apta
retinere calorem & nō spūs. Dicendū
q̄ spūs sunt apti recipe & retinere ca
lorē ab agēte eis p̄portionato in uigō
re s; q̄n agens ualde excedit ut fortissi
me calefaciēs nō est ip̄is p̄portionatus
sed bene m̄bris. & ideo m̄bra tūc reci
pient & retinebunt. rarissime autē inue
niūtur agentia cū calore calefacientia
& ideo frequentissime effimera p̄cedit
ethicam & raro ethica fit incipiendo.
Alr tñ alias exposuim⁹ istuz textū sic
Causa una q̄nq̄ est cā ethice q̄nq̄ effi
mere su. q̄nq̄ & pu. s̄m ā. s. s̄m diuersi
tatē modi imprimēdi. Fumet in eis. h^o
est exemplū putride. & z^{us} ā. & hoc ē
ex^m effi^a & ethice. **ET FEBRIS.**
Hic uult q̄ ethica aliq̄n sequitur febre;
putrida; nō apostemosa; & āpostēosa
ex uehementia eorū & negligētia me
dicorū & errore aliq̄n fit ethica ex ill^o
p̄pter additionē inflāmatōis quam
cogitur facere medic⁹ cū diamusco &
similibus p̄pter sinopiz. **ET q̄nq̄**
Hic ponit tres cañ. Primus est notus.
hic cadunt speculatiōes subtile de cō
positione ethice & putridarum in qua
speculatione sunt rōnes subtile quas
scripsimus in qōne nostra de opōitiōe
febris. Secū^d cañ. est not⁹ q̄a ethica
in principio nō m̄tū pmutauit corp⁹.
& ideo difficulter cognoscit. Et infri

gidatione; que est cura sui bñ tollerare
corpus in fine. i. in p̄cessu suple appet
eius impressio maior. & sic corpus nō
potest humiditates cōsumptas regnare
Tertius cañ. est q̄ finis z^e spēi nō cura
tur p̄pter multā consumptionē.

Signa.

VLSVS. Primo pōit sig^a
ethice absolute licet m̄tū
ad apten⁹ ad primā spēm.
z^o ponit signa z^e spēi. ibi

z^a. Signa. Prima in tres. p̄rio pōit sig^a
ethice in se. z^o sig^a tranlit⁹ ex effimera
z^o signa eius composite cum putrida.
ibi z^a. Et de significationibus. ibi z^a. Et
de significationib⁹ compositis. Prima
habet tot quot signa ponit. Primuz
signū est sumptū a pulsu quia est mi
nutus. i. paruus p̄pter debilitate; uir
tutis. Durus p̄pter actionē arrarie &
in his est gradus s̄m gradū debilitatis
& duricie. manifestior eniz est durici
es & defectus uirtutis in processu q̄ in
principio frequēs ut recuper defectuz
magnitudinis. Debilis ā. fix⁹ s̄m unā
habitudinē. i. dispōem quia non habet
peroximos. neq̄ tñ est fixus s̄m unā
dispōez. quin mutes⁹ cibo potu somno
& uigilia & reliqs. **INTACTV.**
Considerandū q̄ medici altricātur ad
inuicem quis calor est maior an ethice
q̄ui est in m̄bris intensiue an calor pu
tride & p̄prie sinoe & similitum ut
causonuz. pot est teneri q̄ in ethica sit
maior q̄ putrida que est in uia in illam
ethicam quia nō credo incōueniens q̄
in quadā putrida sit maior calor inten
siue q̄ in quadā ethica. & sequit ex h^o
q̄ in quadā ethica calor est intensior q̄
in quadā sinocha. & omnia illa sūt de
terminata in qōnibus nostris de d̄riis
febrū per p̄pōnes certas. tñ extēsiue
calor sinoe & humoralū febrū est
maior. i. rep̄tatur in pluri humido ua
poroso. unde in primo de d̄riis febrū.
Gal. dicit sinocha habet flāmā obuiā
rem manū tangentibus. s̄m vō ethica;
febrē multitudo caloris nō obuiat. Ex
hoc apparet q̄ in ethica diu remanente
manu plus apparet calor qui statiz nō
apparuit defectu uaporum multorum.

ET EST calidus. Dubitat de hoc

euz in putrida sit cor calidius reliquis
partib⁹ & etiaꝫ loca arteriarū calidiora
apparere debent in ea. Nos aut̃ iam
diximus plixos sermones in hac qōne
in qōnibus de dñis febrīū. & posuim⁹
in hoc sensato plures cās. Hic dica
m⁹ p⁹ q̃ loca artariarū in extremis. s.
manibus & pedibus sunt loca uenarū
que sese associant. Secūdo dicamus
q̃ hoc accñs inueni⁹ in quibusdā aliis
dispōib⁹ sicut in spāsmo & litargia ut
in 1° pulsuū. ca^o de pulsu litargicorū
& ideo Gal. p̃rio de dñis febrīū. caute
dixit hoc accñs nō inueniri s^m alias fe
bres & non dixit s^m alias egritudines.

Tertio dicamus q̃ Gal. uidet sen
tire q̃ causa in h^o sit sicca caliditas s^m
corpus cordis. tñ Gal. hoc p̃misit cum
dixit Ideoq̃ maxima est cognitio fe^m
ethicarū arterie. facit g^o Gal. imagiari
ex hoc duas cās. Vna est q̃ in ethi
cis calor est aridior & acutior siue for
tior in corde q̃ in aliis febrīb⁹. ergo sic
erit in arteriis ethicarū q̃ in artariis ali
orū febricitantiū. & est in hoc expien^a
& ut vapores inclusi in aliis locis ab ar
tariis q̃ sunt acuti n̄ possunt decipe h^o
iudiciū dōcē balneari & trāspirari cor
pus in hac experientia. Alia cā quā
imagiari facit est q̃ extincto calore s^m
cor arido maxime repñtabitur tactui
ille calor in locis q̃bus itera^t hūiditas
Hec aut̃ sunt loca arteriarū & uenarū
& ne vapores sparsi per corpus & q̃
prebalneari docet Gal. accipe igit̃ has
causas si tibi placent. Ad contrariū
dicendū q̃ licē in putrida febre cor sit
calidi⁹ tamē calor putride repñta^t per
totū cum putridis fumis tam in locis
artariarū q̃ in aliis locis. Et alii dicūt
q̃ fumi illi putridi ab artariis non pñt
exire bene & nos nō prelatuimus hic.

ET EST similis. i. nō poxismans.

VERVM. Primo ponit signū &
declarat illud exemplo. 2° remouendo
dubiū dat cām. ibi 2^a. Et cibus. Quod
p^o dicit ē notū. ET cib⁹. hic remouet
dubiū. diceret aliquis cib⁹ debz facere
intensionē & mutationē pulsus. ut in
reliquis febrīb⁹. huic g^o dicto rñdet
& ponit 4^{or} ppōnes. Prima est illa
intensio & inflāmatio que fit a cibo in

reliquis febrīb⁹ nō est sicut incensio
& inflāmatio que est a cibo in ethica
Considera g^o q̃ Auic. ex mō loquēdi
concedit q̃ cibus in aliis febrīb⁹ aliq̃
incensione incendit. sed nō incēdit hac
incensione que inueni⁹ huic. s. ethico ex
cibo. Secūda ppositio est cib⁹ i aliis
febrīb⁹ necessario facit aliquā diuer
sitatē ppter motus nature. i. caloris nā
lis qui sumpto cibo p^o est quasi suffo
catus. & uidetur reuerti & pfundari.
postea est dilatatus & expāsus siue h^o
sit siue nō saltem ex cibo sumpto aliq̃
confortatio fit in calore & augmentū
in ea nisi corpus sit in dispōe ualde ex
tranea ppe morrez. & talis mutatio dis
pōitionis est cōs putridis & effimeris
si cibam⁹ stāte febre & ethicis. Ter
tia ppō est q̃ ista inflāmatio que fit in
ethico a cibo nō est sicut inflāmatio p
oxismalis siue exacerbatiua in febrīb⁹
putridis in q̃bus p^o fit coartatio pulsi⁹
& fit typus & postea ascendit calor &
hoc fit s^m periodos dictos otintos uel
3^{anos} uel 4^{anos} & determinata hora imo
ista inflāmatio est quacūq̃ hora cibe^t.

Quarta ppō est ex qua apparet ue
ritas quesiti. & soluit moriū sumptū
ex prima ppōne. nam si cib⁹ nō inflāma^t
in aliis febrīb⁹ & ad sit in inflāmatōe
quare nō dicimus q̃ alii febrētes cale
fiunt a cibo sed solum dicimus hoc in
ethica. Ad hui⁹ solutionē pōit ista
ppōnem. ethicus habet egritudinē nō
uehementē. i. habet febre que est scā
& nō siens. g^o illa qualitas q̃ est in fieri
dici^t uehemens quia est in illatione &
impressionē & motu ab agēte s̄ q̃litas
facta dicitur nō uehēmēs per cessatōē
illius illationis. & quia ethicus habet
febrilē calorē nō uehementē. i. factū
ideo nō sentit calorem illū. ut scitū est
in h^o p̃rio ca^o de cāis doloris. Est ergo
factus in mēbro cōueniēs. Calor ergo
ethici nō sentitur de se sed cū inflāmat
cibū tunc sentit illa inflāmatio a cibo.
g^o ethicus a cibo permutat̃ ad sentien
dū calorē. & ideo dicit q̃ ethic⁹ calefit
a cibo sed habens febrē putridā sentit
calorem suū licet nō calefiat a cibo nō
tñ dicitur calefieri sicut ethicus. quia
prius calefaciebat & sentiebat calorez

& hoc statim declarabit. hoc 9° est qd dicit Auic. ethicus est hñs egritudinē nō uehementē. i. nō sientes. discernēs. i. ita qd discernat ē. & illa oratio est ne^{ua} Ethic⁹ enim bene habet egritudinem malā & prauissimā & nō habet eā uehementē uehementia pparatōis sine qua sentiat. & hoc est qd dicit uehementē discernēs ē. i. uehementē quā discernat. i. sentiat quia nō est siens. cum 9° cib⁹ inflāmat mēbra tūc est uehemēs calor. i. calor in fieri & motū. ppter quā uehementiā sentitur. & hoc est qd dicit sentienti ppter suā uehementiā. i. uehementiā qua discernat. i. sentiat. Dubitat^r quō ethica potest fieri ueniens mēbro

Dico 5^m cōem modū qd dicit ueniens qā est in omnibus partib⁹ mēbris ita qd successio nō attendit^r penes pres quantitates subiecti sed penes grad⁹ siue partes forme intensas & quousq⁹ ex forma que est in subiecto & illa que acquiri^r nō sit una forma est complex⁹ siēs & est extranea & stat ac⁹ & passio & qñ aut ista forma que acquiritur & illa q est in subiecto faciūt unā formā tunc ista extranea est facta conueniēs qā ē facta una numero cuz illa q erat ueniēs hec sūt dcā confuse. Dubitat^r qre ethic⁹ supcalefit cibo accepto. qre etiā cibus est iste q ethicum calefacit. Gal. conat^r dare cām in hoc. nā omnis arida caliditas remoto hūido aptiores & pmpriorē habet calorem. sig^m hui⁹ est calx irrorata aqua. Ethicorū autē calor est aridus cuius signū est quia nō inuadit mox ex principio habentibus humidū ambitū corporis sed siccū. cū 9° ethic⁹ humido irrorabit^r apparebit talis caliditas sēibilis que prius nō sentiebat^r. Auer. uero 4° colliget deridet hāc causā per rōēz hāc impossibile est ut uirtus nutritiālis mēbrorūz ethici sit tm̄ elōgata & contraria scā nutritiō q corrūpat nutritiū sicut est frigida aqua contraria calori & calx aque. un̄ calx aquā corrūpit & euāporare facit. Vnde imagiatur Auer. q stante & durante uita nō est credendū q membra ita fiant extranea q nutrimentūz in ea penetrans inflāmet & euāporare faciat sicut facit calx aque. & sine dubio uerē

dicit Auer. tm̄ si diceret Gal. q suffic^t ad māifestādum calorem ethice ad subtile aquosūz quod cito trahit^r ex cibo sic inflāmato. & causa est q calor ex eo appareat. non 9° tot⁹ cib⁹ si ps aliqua inflāmatur nec inflāmat totale ita q corrūpatur & nō nutriat s3 rale calefit & tm̄ q potest imprimere i sensū tact⁹ & hoc est minus q corrūpt. Alr 9° ego arguo cōtra Gal. acceptis duabus suis ppōnibus. Priā est q omnis arida caliditas remoto humido habet calorem magis manifestū. 2^a est q calor quorundā habentiū putridā. scilicet calor membrorū habentiūz causonē est uehementis coeliquationis ex quo ad 2^{am} speciem ethice itur nō trāseūdo per p^maz spēz ethice. & hoc erit qā priā hūiditas est cōsumpta a calore causonis. & nondum fit ethica. Sequit^r ex his duabus ppōnibus q h^o signū reperitur in alia febre q i fe. ethica qd nō mltū placeret gal. 2° ca⁹. Rasis tm̄ i 6° cōtinētis 2° ca⁹ cōcedit hoc. Auer. uero conat^r dare cām huius apparentie. nā in ethica calor est ifix⁹ mēbris que hñt ageere in cibum. & iō cibus adueniēs illis mēbris adipiscitur calorem extraneū siue sit cib⁹ frigid⁹ siue nō. & ideo febris manifestatur. In febre aut putrida nō fit hoc qā calor nō sic est fixus in illis mēbris. Iste modus ponēdi si intelligitur ut priā facie sonāt est ualde uilis qā licz febris putride calor nō sit sic fix⁹. i. fact⁹ in mēbris ledent^r operatōnes. qui calor potest in aliqua putrida eē itēsiōr in gradu q in quadā ethica sed siue sic siue nō est calor sensibilis & agens sensibiles effectūz. ergo poterit cibū calefacere. un̄ calor cibi sentitur sicut in ethico. Dicām⁹ 9° sniam breuem eorū q iam plixē scripti mus in hoc quesito. & priō q in omni febre in qua cibamus stante febre sic^t in cōtinuis & ethicis cib⁹ assumptus calefacit. Ratio est qā in omnib⁹ talibus febribus mēbra sunt sub calore extraneo. & ideo calefacient cibū & ex hoc calefiet febriens pl⁹ q pus. Dico 2° q illa calefciō nō est sic sensibilis in aliis febrib⁹ sicut in ethica. sed in ethico est manifeste & disticte cōprehēibilis ab ipō ethico & ab ipō medico. Ratio est

quia medicus nō sentit suum calorem. Cū g^o ethicus assumit cibū pmutatur de nō sentire calorez ad sentire actualez calorem. & h^o est ualde sensibile. Simile dispō caloris ethici apud tactū medici est dispō caloris uniformis extra horas accepti cibi. Cū g^o tangit eū cibatum percipit caloris difformitatē ab eo qui prius erat habēs aut unam febrem p^{am} putridaz ut in ex^o clariori semp sentit suū calorem & sentit eum etiam extra horas cibi difformez. & etia; medicus. Licet g^o accepto cibo calefiat & addat sibi calor nō sic est distinguibilis cū etiā prius sentiret calorem & prius habere potuit diffōres sensatōes caloris ppter mot^o uaporū putridoz difformes. un^o etiā in augmento exacerbatiōis prius senserat se plus supcalefieri. Nō ergo est ita distinguibilis nec sensibilis addit^o caloris in febre putrida sicut in ethica. Adiuvat aut ad hāc sensatōez in ethica eia dilatio cibi ad mēbra. Cum enim in ethico nō sit meteria nō phibetur cibi attractio nec ei^o trāsiti^o. & ideo subito uadens subito inflāmur. In habētib^o aut putridā pigritatur cib^o in trāsiti^o ppter materias qbus obuiat & ppter pigritiaz uirtutis trahēris & mīstrātis in cibo cū uacent ad digōez materiez. Ex qbus apparet q licet calor augeat ex cibo in febre putrida. nō tñ oportz pulsum sic magnificari ut in ethica & ppter uapores & humores putridos accidit multū corrumpi cibaria plus q in ethica saltem prime spēi. hāc g^o cāz intellexit Auic. si qs cōsiderat textū ei^o. & ad hūc intellectū pōt reduci opinio Gal. qnī solū uult q in ethico calor q prius nihil apparebat modo appet sic in calce. s; in nulla febre putrida calor qui prius nō apparebat modo apparet ex assumptiōe cibi qā semper appebat prius calor. Nolo aut molestari hoc per iuueniles oceptus q dicerent q in ethica nunq calor prius nō apparens. modo apparz q nunq ille qui est fact^o prius est modofiens imo alius est qui est fiens. Concesso aut hoc nihil cōtra dicit huic dicto. s. q ethicus prius non sentiens calorez modo sentit calorem. De idemtitate aut & alienitate nō intrē

dimus disputare. Ad hanc nostram opinionē potest reduci opinio Auer. nō enī debem^o imaginari Auer. fuisse ita rudez ut crederet calorem q est in mēbris in putrida fe^e nō posse calefacere cibū sed uult q ex hoc q calor in ethica est fixus. i. factus & insensibilis in radicalibus mēbris que habent agere in cibo transmutat^o cibū ad calorez qui sentit post. sed qā ille qui est in putrida febe nō est fix^o sentitur & nō calefacit cibū calore qui sentiat ita sicut pri^o nō fuisse sensibilis calor. Ad 2^m quesitū dicē dum q in cibo intrāte stomachum est dare duplices ptes. Vnā subtilē rorale que cito transit ad mēbra. s. duab^o horis post cibum uel circa hoc. & ista ps est illa ex qua ethicus sentit calorem. Er qā mot^o hui^o ptis diuersificat in diuersis in tpe. ideo qdam auctores scripserūt duabus horis post cibū sentiri illam calefactionē. Quidā aut trib^o horis. qdā una hora. Alia aut pars cibi est grossa cui^o mora est in stomacho plurib^o horis q duabus & uadit ad epar gradatiz & fit sanguis. postea fit humiditas p^a & cambiū & nutrit. & totū h^o uidet^o fieri spacio. is. horaz ut Auer. 6° colliget in fine. & in practica canticon^o iz^o 3°. Et an iste cibus calefaciat ethicūz eget cōsideratione quia nō est positū. & cū h^o debet cōsiderari si illa pars cibi rorida que transit uere digerat^o & fiat chil^o & sanguis. an nō uere nutriat. & de istis mltis scripsim^o i tract^u nō de appetitu.

ET DE significationib^o. Hic pōit signa pmutatiōis effimere. s. uere in ethicam. & est quod dicit Gal. pri^o de dīis febriū. & est si febris effimera in 3^a die fortis fiat. Nam feb^{is} effi^a uere incipit decliare p^o duās horas. ET d significationib^o x. s. illud qd facit. i. qā plus fiat consumptio & arefactio q illa egritudo de se hēat facere. ET SI fuerit x. Aliud. i. putrida occultuz significat ipm. s. occultā putridaz. coartatio x. s. pulsus & caloris accidens in proximis. s. quā uis sic^o occulti. ET SCIAS. Considerandū q ethica retinetur cum stomacho. uel qā incipit ab eo. s. a mala complexionē sicca stomachi ad quā sequit^o ariditas & ex ista sequit^o

ethica. & q̄ talis stomachi malitia ledat
epar est norum uel ethica retinet̄ cum
stomacho. q̄a coniungitur ethice stōachi
malicia & h̄o nocet epari. **SIGNA**
uero. Ponit sig^a sp̄ei z^e ethice. ex q̄b⁹
possunt itelligi signa pri^e sp̄ei remissa.
& signa 3^e sp̄ei intēsa in ultio. expellit̄
.i. uadit. Adubub. i. ad 2^{am} sp̄em. addi
tur ualde. quia pulsus fit ualde paru⁹.
ppter multū casum uirtutis ex aposte
mate quia oportet q̄ recuperet per fre
quētiā multā. Cauda muris. s. finitiua
pcedendo de paruo ad paruorē & fre
quenti ad frequētiore quousq̄ occidat

QVOD SI fuerit. s. mutatio in
pulsu de potu uini calidi assumat. s. in
pulsu actuali. s. dict⁹ fusualis. q̄a ppter
caloris fortationē ex uino p⁹ pculsi
ones paruas fiunt aliquē magne & de
inde reditur ad paruas. & hic puls⁹ di
citur fusualis uel actualis dictus ad si
militudinē a cuius quia solutaria suūt
siue igit ethica fiat ex uino siue muta
tio pulsus fit ex uino oportet imaginari
q̄ mutatio in pulsu fit ex uino tūc bi
bito. **ET NON** erunt 2. Hec 1^a r̄a
potest dū p̄r exponi. Primo & nō 2^a. i.
q̄n casus in ethicā fit ex apostemate.
dubelati apto siue erupto uel n̄ erupto
nō erūt accētia ualde uehementia. nō
enim 2^a. usq̄ ad huiusmodi. s. ethicā uel
pulsū talem in ethica q̄a p̄t occidit
q̄ fiat ethica uel pri⁹ occidit q̄ pulus
cum hac gradatione fiat quāuis faciat
ethicā. Alio modo potest exponi
& nō 2^a. i. q̄n cas⁹ in ethicā est ex potu
uini calidi nō apparent accētia dubelati
ualde uehementia de quibus sunt puls⁹
ut cauda muris finitiua. nō enī 2^a. q̄a si
apparent accētia ualde uehementia nō
darent spaciū ut fieret puls⁹ actualis.

ET APPARUIT. s. in ethica cū
trāsit i adubub. Vnctuositas 2^a. patet

CVM ERGO 2^a. Ad statū. & per
oñs cū est in augmēto ita q̄ li peruenit
legat̄ correpta media sillā. Et crescunt
.i. magis apparēt extremitates ossiū 2^a.
oculus somnolenter absq̄ somno. Vult
Aui. quod dicit Gal. pri⁹ de dñis fe.
nō est cor̄ somnus sed uigilandi impo
tentia. elongātur pili. i. appent lōgicres
consumptis carnibus & int⁹ p̄ssa cuti.

Ad hoc facit corrugatio siue restrictio
cutis. unde pili eriguntur & apparent
magis. Simile ē ab Ar. 8° pbleumatū
pbleumate. 21°. cū assignat cām. quare
pili rigientiū erigūtur. Alr possemus
imagari q̄ pili elongātur ppterea q̄a
in istis ex calido adustio multiplicat̄
materia fumosa que est conueniēs ad
pili augmentū. prima tñ cā est melior.
Apparent pediculi ppter corruptionē
nutrimenti subcuti. Prior enī pedicu
lorū gñatō sub cuti extra exñte. Cum
g^o 2^a. iam puenit. Hic legat̄ prouenit
pducte media sillaba longa ad occasū
quia ad mortē & ad 3^{am} sp̄em ethice.

Cura ethice.

INTENTIO. Hic primo
i curat ethicā. 2° succurrit
accētib⁹ siue dispōnib⁹
sequētib⁹ ethicā. ibi 2^a

Et de illis. Prima in duas. primo ponit
intentiones habēdas in cura ethice &
remouet errorem qui accidere potest.
2° ponit medicinas & cāñ. quosdam in
usu illarū. ibi 2^a. Et qui diligit. Prima
in duas. primo ponit curā ethice in se.
2° q̄n alteri morbo coniūgitur. ibi 2^a Et
si fuerit. Causa predicti est q̄a intētio
curatiua fundatur super cōtrarietate
ut in regni tractatu 3°. Alia que dicit
sunt nota. **ET QVI**. Hic unlt pone
re medicinas & res quib⁹ utūtur & p^o
ponit regimen infrigidās & hūectans
ponendo res quibus hoc fit. & cāñ. in
eis. 2° ponit regimen & res infrigidā
tes. 3° humectātes. ibi 2^a. Et regimen.
ibi 3^a. Et de regimine. Considerand⁹
q̄ pri⁹ docet dare trociscos cāpharato i
diluculo. deinde in ortu solis aq̄ or dei
2^a. Tercio docet dare p⁹ meridiē & añ
uesperas mucilagīnē psilii. & hec dicit̄
hora māisionis solis uel diei & ē mod⁹
loquendi alibi. ut 3ª fen. 19^a. ca^o de cura
distillatōis urine. hoc ergo regimē est
compositū ex modis diuersis. quia ex
regimine infrigidante & humectate
etiam & ex usu diuersarū medicinarū
& conuenit ethico in quo est fortis in
flāmatō q̄a ista sunt fortiter extiguē⁹.

Considera g^o q̄ ethici inter se pnt
differre per gradus caloris. aliq̄s enim
potest esse ethicus cum una mensura

caloris. & aliqui pōt eē ethic⁹ cū 2º gra-
du caloris respectu illius. Ratio illius
est quia omnis gradus caloris facit in
corde qui est a pº gradu caloris egri-
tudinalis usq; ad gradū ultimū cū quo
stat uita potest esse ethic⁹ calor. In hº
autē est magis latitudo & diuersitas.
ppter stomachū. s. in quo timeat infri-
gidatio & mollificatio ppter mucilla-
ginē psilii. & alia ut ppter lubricitatem
intestinarū superflua. ET regimē
Hic ponit regimen infrigidans & res in-
frigidantes. & pōit cāñ. in usu quarū
dam de eis. Serapion. i. quidā exponit
granatū siluestre. Ego uero non
inuenio expōit de qua confido. uapo-
ratio cum sudore & balneo. Hic text⁹
credo qd sit corrupt⁹ uicio transferēis
nō enim debet duci ad sudorē ut posse-
ri⁹ pōit. gº cogimur ponere uaporatōez
cum sudore. i. talit⁹ qd sudori appropin-
quet mouēdo nutrimentū ad mēbra. nō
tñ qd sudorem faciat. uel cū sudore. i.
cū aere ita humido & pleno uaporib⁹
aqueis qd ex eorū applicatiōe ad cutim
homo uideatur sudare. & balneo. i. ua-
poratio cū balneo. qd lauet in eo & nō
moret multū. quietē. s. corporis. tran-
quillitatem. s. anime. phibet uirtutē me-
te p̄fundare. & hoc qñ operatio stiptici
preuenit unde claudit poros. Sed qñ
res est partū stiptica & partes subiles
labiles preuenit tñ illa stipticitas non
impedit operationē uel penetrationē
imo adiuuat ad penetrandū ut apper-
de oleo ro. s. Gal. 3º de simplici me-
Rob. s. fructuū nō rob absolute qd est
sapa uini. Alia oīa que dicit sunt nota

Rememoratio medicinarū infrigi-
dantium eos.

LLE x. Hic s. mōe magis
spēali descendit ad curam
& ad res multas quib⁹ in-
frigidam⁹ & humectam⁹

Primo ponit medicinaa infrigidantes.
2º humectantes. 3º regimen in cibo &
potu. ibi 2ª. Medicie vº. ibi 3ª. Oportet
ut seperetur. Prima in duas. p̄io pōit
medicias infrigidantes que cū hoc sunt
humectantes. 2º ponit medicias frigi-
das que nō humectant. ibi 2ª. Medicie
uero infrigidantes. P̄ia habet septem

sicut sunt. 7. medicine iste. Premittit
dictū generale & est qd medicie que in-
frigidant & humectant sunt nutritiue
aut uincit nutritibiles. s. plus qd in illis
que nō humectant. & hoc quia humidū
est materia nutrimenti. P̄ia medicia
est aqua ordeī. s. bñ excoriati & mundi-
cūz cancris. Ego in una libra aq; ordeī
facio decoqui uncias duas cancrorum
bene lotorū. ET oꝝ ut euellātur
extremities. quia nō est in extrema-
tibus eorū uirtus humida sicut est in
corpore. Lauenf trib⁹ uicib⁹. sed apud
Rasim 17º cōtinētis. lauātur quinq; ui-
cibus. & hoc stat in lotore quia tēti⁹
lauet quousq; mūdificent. zuccarū. s.
in aqua dissolutū & sic zuccarū album
Si timueris calefactionē. Hic soluitur
ar⁹ quod reputatū est difficile. tamen
dicitur qd non uidef qd lac debeat dari
ethico qd lac corrūpit in stomacho co-
lerico. s. calido & sicco. Dicendum
qd nō est uerum nisi sit ualde magnus
excessus. imo lac continet corporibus
calidis & siccis n̄ in stomacho supflua
colera sit. ut intelligitur 2º cāñ. caº de
lacte. & ideo nō continet omni ethice
sed in ethico nō multū in s. amato. undē
Rasis tractatu. xº Almafioris. si qd lā-
borans hac egritudine habuerit corp⁹
fortiter & uehementer macrum neq;
fortis calor in eo fuerit lac calidum ut
ab uberibus extractū fuerit cōfert ei.
Potest aliquis ethicus per remissū gra-
dum caloris nō corrumpere & aliquis
coleric⁹ p gradū excessiuū i terminis
sue sanitatis & per dominū colere cor-
rumpere lac. & signum huius est quia
unus colericus plus colere multiplicat
ex uno cibo qd ex illo multiplicet unus
ethicus. MEDICINE VERO.
Hic ponit medicias multas qd somnūtur
& qd iungūtur & emplastrant. Arasen
est nomen loci. sed apud Ras. pº cti⁹
est hospitale. Alia sunt p se nota.

Rememoratio medicinarum hu-
mectantiū eos.

LLAR VM QUIDEM

1 Primo ponit quod intēdit
2º exequif. ibi 2ª. Et nos
quidem. Et hec in tres. pº
dat regimen per lac. 2º p̄tina 3º per

balneū. & inter hec ponit de unguētis
& emplastris. Reliquū aut regimen. s.
per cibum & potū ponit ultimo. ibi 2^a
Timeat. ibi 3^a. Ingressio autem balnei.

Dubatur in priā particula qđ lac
sit meli⁹ ethico an asininū an huma^m.
Videtur qđ humanū per Gal. 7mo te^{ce}
& Auic. hic. In contrariū est Auic. hic
nō est electio super ipm. i. nō eligi⁹ ali
quid qđ sit melius eo. sed dixerat prius
& proprielac asine. Modus aut Auic.
qñ uult aliqd ualde laudare est modus
predictus. sicut statim infra hoc modo
loquendi utitur & 3° li^o fen. priā. ca^o d
cañ. cōib⁹ egritudinū capitis. Ampli⁹
uidetur lac caprinū melius. quia Gal.
ponit qđ est mediū lac siue equale in li^o
de euchimia & chāchomia. quarto ca^o.

Dicamus primo qđ sermones Auic.
iterati nō sunt uniformes in lib^o suis
sicut aliquid de hoc oñdim⁹ scđo cañ.
ca^o de lacte. & perpendit de hoc aliqd
rabbi Moyse. sed nō habemus hoc hic
discutere. 2° dicemus qđ lac huma
num est melius ethico qđ conformius
& nature humane p^pinuius. sed lac
asininū est melius quia subtili⁹ & fri
gidius & humidius. Lac aut capre est
mediū siue equale. s. in substantia com
paratū ad lac asininū. Vide⁹ enī asini
complexio ad frigiditatē & hūiditatē
declinare qđ multū oñdit carniū eius
mollicies & qđ albedo. Alii tñ uolunt
qđ sit aīal frigidū & siccū. Conside
randū aut qđ Auic. nō solū p^phibet lac
ex actuali putredine materie sed etia³
ex putredie expectata materie opresse
qđ est in fēra cāe aīcedētis. TINA
aut. Primo ponit regimen per tinā te
pidā loquēs de frigida. 2° reuertitur
ad usum tine tepide & tempati caloris
3° ponit ordinē tine ad usum aq̄ ordeī
4° ponit ordinē ul⁹ tine & etia³ balnei
ad unctiones & ad tinā frigidā & ad
lactis emulsionē. ibi 2^a. Illud aut. ibi 3^a
Et si sumperit. ibi 4^a. Et administref.
In prima uult dicere qđ in prin^o ethice
anteqđ macer factus sit uel multū exte
catus uel debilitat⁹ infusio in aqua fri
gida sanat. Et qđ aliq^s diceret o^otra
qđ ista ifrigidatio debilitat & dimittit
malā complexionē frigidā. Rñdet

qđ illa ifrigidatio & debilitas est pauca
& potest remoueri in tpe sequenti. &
hoc est quod dicit. Verū debilitas cor
poris. s. inducta ab ifrigidatōne sanat
illud cum ifrigidatione pauca. i. quia
ifrigidatio est pauca ad quā sequitur
ista debilitas. & quia corpus hoc nōdū
erat cōsumptū neq³ erat multū p^pcūsi
bile ab aq̄ frigida. Quod si fuerit 2^a. i.
si ethic⁹ iā sit debilitat⁹ & extenuat⁹
multū time⁹ si ponatur in tina frigida
aque qđ cadat in ethicā senectutis. Et
illud 6^m minus. i. ad minus hoc time⁹.
Verū tñ quasi dicat meli⁹ est qđ cadat
in ethicā senectutis qđ plus pōt euz
ea uiuere qđ cum ethica febrili. Et hec
oīa sunt dēa Gal. x^o te^{ce}. ILLVD
2^a. Et tollerat cum ea. s. teneritate frigi
dā aquā quasi dicat rarus rarefiat &
sit tener per aquā calidā. nihilominus
tollerat aquam frigidā melius. Et si
sumperit. & si p^pmittat 2^a. post. i. post
tinā mulgeat lac sup corpus. Con
sidera g^o qđ hic tribus uicib⁹ administ^rat
tinā. & primo dat aquam ordeī. licet
postea tinā administ^rat. 2° iterum dat
aquā ordeī & post tinā ut dilate⁹ cib⁹
& ē bonū. & intellige qđ si uis 3° potes
eum ponere in tinā. & in hoc uerifica⁹
quod dixit si iteretur tina in die trib⁹
uicibus. Al^r aut potes intelligere qđ
siue ante tinā des aquā ordeī siue p^pmit
tas tinā & p^o des aquā ordeī & utrūq³
est bonū. ET administref. i. unctio
post tinā & balneū tenz aquā in poris
que ifrigidat post reuersionē ad suā
frigiditatē ut scitū est li^o primo tractu
2°. & illud 6^m tollerantia. i. si tollerat
emulsio lactis si nō fuerit debilis. quia
debilis nō tollerat tot fieri. Ingressio
balnei. hec dicit stusa apud nos. & h³
tres casas. ut supra lib^o prio fen. 2^a. &
Gal. x^o te^{ce}. & nos in patria nostra nō
poneremus ethicā in illa sed utimur
tina loco illius quia facilius possumus
illam moderare. postea dicit sit calidū
aque minus calido sui aeris. Causa est
quia idē gradus caloris posu⁹ in aqua
& in aere plus calefacit in aqua posu⁹
qđ in aere p^ppter aeris raritatē. Vel
aliter ut dicamus qđ Auic. dixit hoc ad
oñdendū qđ ethicus indiget aq̄ & pōi

in ea & non indiget aere. & ideo dicit.
Sit calidū .i. pone euz in aqua & cura
de q̄litate eius & nō teneas euz in aere
proprie cum est illud. s. materia parata
putredini & nō digestus est cib⁹ su. nō
debet ingredi balneū. Arab. i. lac ace-
tosum de quo extractus est butirum.

ET OPORTET. Hoc ē p̄ceptū
a Gal. x.º re.º. & iā anūcianim⁹ li.º prio
fen. 2.º. & 3.º li.º fen. 13.º. Dicit ifra in lra
labana & est modus leci de quo dixit
q̄ grece dicitur pederolene. & poneba-
tur in priā domo ut in eo stans exspoli-
aretur suis pānis. Exicce⁹ sudor. quia
si accidat q̄ sudat. nō tñ q̄ studeas euz
facere sudare. Vel sudor. i. humiditas
aquea quia aīr oleū nō applicare⁹ sibi
Reliqua sunt nota.

De cibatione habentiū ethica.

PORTET .i. Almes. i.
o pisces. apud alios sunt ro-
bille. Fidebogeti est mod⁹
preparatōis cibi. Adu ragi
.i. pisces petrini uel turtur. Adu gi. i.
aues parue. aliquid uini ad confortādū
mosos. i. gelatina dicta apud nos. Adu
ragi. i. turtur. alii dicunt q̄ est species
p̄dicū. Colagegi & altobugi sūt modi
perdicum. pullis. s. paruis. Gulmen est
mod⁹ cibi acetosi. Generaīr scias apd
sarracenos esse multos modos p̄parati-
onis ciborū quos diuersificant saporib⁹
bus & in colorib⁹. ut apparet in libris
eorū dē dictis supra ca.º. aqua carnis. i.
succo carnis differt a brodio. ut Auic.
in li.º de uiribus cordis. ca.º de carnib⁹.
Et nō apparet signū digestōis. i. licet
in ethica nō appareat signū digestiōis
tñ potest dari aqua frigida quia nō est
feb.º mālīs. & ideo Gal. uoluit 3.º regi-
minis acutorū 1.º 15.º. in fine. q̄ signū
digestionis est quid uile in febrib⁹ co-
liquationis ad dandū in potu aquam
frigidam. tñ si apparet digestio suspi-
candū est q̄ aliq̄ sint materie in ethico
que rectificatione egent est melius in-
dando in potu aquam frigidā etiam si
uigoretur nālīs calor fortior. Sarsen. i.
apostema cerebri. Birsen. i. apostema
pectoris. Causam autē sui dicti Auic.
perfecte assignat.

De succurrēdo dispōib⁹ sequētib⁹

ethicam.

d EILLIS. Aquā sanibc. i.
ordei torrefacti qd̄ habet
ex torrefactōe s̄ipticitatē
gūmi. s. arabici. lētes elixa-
te. s. aqua p̄iecta pluries & iterata. s. in
decoctione. quia pluries & pluries sit
p̄iecta aqua. reliqua sunt nota.

De ethica senectutis.

o CCVRIT. In hoc ca.º
determinat de ethica senec-
tutis que dicit sic q̄a talis
est dispō senum ut Aliab.

3.º re.º. & Auic. in hoc ca.º. & p.º dat cāz
q̄re hic determinat de ea. q̄a consuetudo
est antiquorū loqui de ea post ethica.º.
& fecit hoc Serapio 6.º breuiarii sui &
Rasis 16.º continentis. hec autē est antiquorū
consuetudo loqui de ea post ethica.º. &
fecit hoc quia contrariā⁹ ethice febrī.
cum febris ethica sit morbus calid⁹ in
corde & toto corpore. scia autē contraria-
rum potest cadere in eodem & cōicaf.

2.ª causa fuit q̄ ethica senectutis in
omni sua specie est siccitas cordis & to-
tius corporis. & in h.º cōicat cū ethica
febrili que licet principaīr sit caliditas
est tamē sibi associata siccitas cordis &
totius in qualibet sua sp̄e. & ideo dix.
supra q̄ ethica senectutis cōicat febrī
ethice in siccitate & diuersificaf ab ea
in calore & frigore. quia. s. feb.º ethice
cōicat calor. s. ethice senectutis cōicat
frigus. Tertia causa est quia quidā
antiquorū noīauerūt ethica.º senectu-
tis febrez. de quibus fuit Aliab. 8.º re.º.
& Serapio tractatu 6.º. q̄ febrē ethica.º
diuisit in calidā & frigidā uel ethicam
senectutis. & ideo scia eius cadebat in
ca.º febrī. Ista tñ nominatio īpropria
est. cum febris a feruore dicaf siue ab
igne & calore. unde prio regi. ac.º. 1.º
43.º. dicit Gal. q̄ febris est qñ caliditas
nālīs mutatur ad caliditatē igneā. unde
Rasis 16.º continentis. ultimo ca.º dicit
Quotiēscunq̄ domiatur caliditas no-
cua toti corpori illa erit feb.º & appel-
latūr febris si frigiditas fuerit in toto
corpore licet nō debeat de iure dici fe-
bris per modū tñ similitudinis appella-
tur febris. quia sicut febris est totius
passio & p.º cordis ita ethica senectutis

est totius frigiditas & siccitas & prius
cordis. **INTENTIO.** Hic persequi
tur. & primo dat modos huius ethice.
2° corpora apta. 3° causas. ibi 2^a. Et senes.
ibi 3^a. Et causa. Considerandum quod quia
omnis ethica senectutis est sicca. non tamen
omnis est passio frigida ut statim appa
rebit. ideo notificauit eam per dominium
siccitatis. Et si consideres quod omnis ethica
senectutis est passio frigida tamen quia fri
giditas in ea est a siccitate. scilicet sumptio
humidi & hoc in ea que uere est ethica
senectutis uel in pluribus. ideo diffini
tur per siccitatem. dico autem in pluribus quia
ethica quedam senectutis est in qua fri
giditas non pedit omnino a siccitate sic
illa que fit a potu aque frigide uel bal
neo in ea. Considerandum ideo quod duas
uidetur ponere species ethice unam in qua
est temperantia in calido & frigido. aliam
in qua est frigiditas. & utriusque conueniat esse
absque febre. Dubitatur primo an cum
hac siccitate possit coniungi caliditas.

2° an siccitas cum caliditate sit idem
quod ethica. Dubitatur 3° an sit possibile
ethicam senectutis esse cum calido &
frigido. Ad primum uidetur quod cum
ethica senectutis que est siccitas non possit
coniungi caliditas totius. quia tunc esset
febris cuius contrarium dicit Auic. absque
febre. In contrarium est Gal. in libro de tabe.
primo capitulo. Dicendum quod cum considerabis
bene hec quod est de nomine. nam in senio est
dubium quod siccitati tante quanta est in
quacunque senectute potest coniungi febris
scilicet mala complexio calida in corde & in
toto corpore sed an illa siccitas cum febre
possit dici ethica senectutis an dicatur
ethica febrilis est quod in uoce. & non est
aliquid in re. Considerandum est hic
quod siccitas in tanto gradu in quanto re
peritur in quacunque siccitate uel in quacunque
ethica senectutis. uerbi gratia siccitas que
est sumptio & defectus humiditatis
glutinosae membralis potest coniungi ca
lidity. uel caliditati que sit sua causa.
uel caliditati accedente illi siccitati coniuncte
& non ut causa. Siquidem talis siccitas
solidorum membrorum coniungitur caliditati
que sit sua causa. tunc uel ista caliditas
est fiens uel est facta. si quidem est fiens
tunc talis siccitas dicitur tabes uel marasmus

coniunctus febrilibus coliquationis & illa
caliditas dicitur febris coliquationis con
iuncta marasmo siue tabi. Vnde Gal.
primo de diffinitione febrium. dicit ille causas
que omnem consumpserunt cordis liquorem
non ethice sunt solus. sed marasmus
& tabefactiue. si autem talis caliditas sit
facta tunc habet aggregatum. scilicet talis siccitas
& talis caliditas est ethica 3^a speciei. quia
eorum est eadem diffinitio. Ethica enim
3^a speciei est calor preter naturam factus in
corde & membris cum consumptione mani
festa ultime humiditatis. Ista diffinitio
est diffinitio etiam presupposita siccitati.

Ex hoc soluitur 2^a quod an siccitas hu
miditatum membralis coniuncta calori fe
brili sit idem quod ethica. Dicendum quod
si illa siccitas est coniuncta caliditati fecit
est ethica 3^a speciei. nam si ratio marasmi su
mitur ab hoc quod est esse siccitatem ultime
humiditatis solus absque alia humiditate
secum existeret tunc marasmus non est ethica
sed si marasmus sit siccitas ultima siue
sit cum calido siue sit cum frigido. tunc
quilibet marasmus est ethica 3^a speciei
ut declaratum est & sicut cooperamur ethi
cam senectutis in qua est consumpta 4^a
humiditas. scilicet membralis ad 3^{am} speciem ethice
ita potest compari ethica senectutis in
qua est deperdita 3^a humiditas ad 2^{am}
speciem ethice. Si autem talis siccitas dicta
ethica senectutis coniungatur caliditati
que accedat sibi coniungitur. uerbi gra
tia ire aut solis aut alteri caliditati tunc
est duplex egritudo & quilibet habet
suum nomen & una ab alia non dependet.

Ad contraria dicendum quod quoniam Auic.
dicit absque febre non intelligit quod non possit
sibi coniungi febris sed uoluit quod illa ethi
ca proprie est ethica senectutis distincta ab
ethica febrili que in principio senectutis est
absque febre que sit sua causa. Ad 3^{am}
questionem arguitur quod impossibile sit esse ethicam
senectutis cum temperamento in calido
& frigido. quia talis est dispositio ethice se
nectutis qualis est dispositio senis. sed senes
sunt frigidi & sicci. In contrarium est
Auic. cum dicit quod quicquid fit cum equalitate
in calore aut frigore. In contrarium
est Gal. 7° textu. & in libro de tabe primo capitulo.

Ad intellectum huius primo est sciendum
quod hec ethica senectutis habet multam notiam

Dicitur enim ethica senectutis. dicitur
etiā tabes. dicitur etiā marasmus. dicitur
marcor. ab Halie. 8° te^{ce}. dicitur p^{ri}stis a
rabbi Moyse. & 5^a p^{ri}cula amphi²um.

2° est sciendū q^{uod} quicquid sit de noīe
ratio huius passionis est consumptio a
siccitate pueniēs. imo exteri⁹ in corde
deinde in aliis mēbris. Si autē ista sit p^{ri}o
alterius mēbri q^{uam} cordis ut siccitas toti⁹
a stomacho pendens nō sic uere notat^{ur}
marasm⁹ siue tabes. Tercio dicēdū
ad quesitū q^{uod} nō est bñ comp^{re}hensibile
fieri ethica senectutis absq^{ue} distēpera
mento in actiuis qualitib⁹. s. in fri^{gi}te.
Ratio est que sumit^{ur} a Gal. 7° te^{ce}. nā
in hac dispōe nō nutriantur particule s^{ed}
q^{uoniam} p^{ar}ticule nō nutriantur in frigidatū
unde dixit ibidem Gal. certissime enī
in nutritionib⁹ in frigidatū p^{ar}ticule
Ampli⁹ in frigidatio sit in nobis defcū
humidi quod est calidi nālis pabulum
sed hoc fit in ethica senectutis. Et has
rōes intellexit rabbi Moyse 2^a p^{ri}cula
amphorism⁹ ubi mirat^{ur} de dco Gal
dicentis posse esse tabem cum tanta ue
hemētia siccitatis & cū temperantia in
calido & frigido. Sed tu dices per
rationē predictā ego p^{ro}bo q^{uod} in ethica
febrili 3^e sp^{eci}i est dominiū frigiditatis.
q^{uia} est facta cōsumptio multi humidi na
turalis quod est calidi subiectū. Di
cēdū q^{uod} est ibi dominiū frigiditatis pri
uatione calidi nālis & est dominiū cali
ditatis extraneae addite in gradu aliq^{uo}
& ista nō contradicūt si qs cōsiderz q^{uod} dixi
m⁹ in questōe n^{ost}ra de subiecto febris.

Propter solutionē rōnū si quis bñ
cōsideret & p^{ro}pter sustērationē s^{ym}onū
qui dicunt^{ur} in s^{ym}onib⁹ Gal. est sciendū
q^{uod} cum siccitate tabida posse esse tempe
rantia inter calidū & frigidū potest
dupl^{ix} intelligi. Primo q^{uod} sit t^{em}perantia
sana qualis erat t^{em}p^{or}e sanitatis q^{uoniam} ille n^{on}
erat sic siccus. & hoc modo est impossi
bile p^{ro}pter rōem dictā. quia ad defectū
humidi sequit^{ur} in frigidatio. & hoc mō
omne tabidū est frigidū siue sit tabes
naturalis ut in senectute siue accūtal^{is}.

Alio modo intelligit^{ur} t^{em}perantia huius
per exclusionē distemperamēti positi
in calore uel frigore. & hoc modo pōt
esse tabes cū tempamēto in calore uel

frigore. Tabes enim cū tempamēto
in calore est tabes febril^{is} ut in causone
colliq^{ui}ta ultie. & in ethica circa finez
2^e sp^{eci}i & 3^e. In prima enim sp^{eci}e non est
uera nec apparens tabes. Tabes autē
cum distemperamento in frigore est sic^{et}
illa in quā cadit ethica febrilis ex potu
frigide aque. si g^o p^{ro}pter defectum di
gestiue stomachi a siccitate aliq^{ui}s exic
catur paulatim iste potest fieri calidus
& erit siccus nō tñ erit distemperat⁹ i
calore ut febriens nec in frigore ut in
frigidatus potu aque frigide uel infri
gidatus ex assumptione opii uñ fact⁹
est exiccat⁹ defectu nutritiue. Al^{ter}
tñ subtiliamus imaginādo p^{ar}tes exten
sivas caloris & p^{ar}tes intēsiuas. s. calo
ris cōplexionis que sequitur mixtionem
elementorū. Et dicamus q^{uod} ex sicc
itate multa nō sit necessario distempe
ramentū in forā caloris intēsiue sūpra
sed extēsiue. prima tñ solutio clarior
est. Dixit autē Auic. q^{uod} ethica senectu
tis cū tempamento in calore & frigore
est s^um^{us} minus. i. raro inuenit^{ur}. q^{uia} multa
exiccatio. ut in pluribus fit a fortibus
causis calefacientibus uel a fortib⁹ in
frigidantib⁹ ex q^{ui}b^{us} deficit nutritiua

Dubitāt an siccitas senilis deat dici
cū t^{em}pamento calidi & frigidi. Dicē
dum q^{uod} nō respectu illius q^{uod} fuit ante
siue t^{em}p^{or}e iuuetutis & puericie imo est
ibi manifesta frigiditas nō soluz priua
tione calidi sed etiā positue domināte
frigido terrestri & aq^{ui}o crudo. Respcū
tñ extensionū calidi & frigidi quibus
illa siccitas uel illi similis potest cōiungi
dicitur esse tabes a sicco cuz t^{em}pamento
frigidi & calidi. nos autē de tota senum
sanitate scripsim⁹ sup^{er} li^{bro} tegni tractu
de signis. ex quibus soluit^{ur} contraria.

ET SENES. Considerandum q^{uod}
pueri cōsiderato gradu humiditatis &
uigore nutritiue remotiores sūt a casu
in siccitatē senilem q^{uam} iuuenēs. sed con
sideratā aptitudie humidi ad euaporā
dum paratiores sunt pueri q^{uam} iuuenes
ut declarauimus fen. 2^a 3^a libri. & hic
esset locus speculationis. ET causa
Cōsiderandū circa p^{ri}mā cām quomodo
ex caliditate liq^{ui}faciente sequitur frigus
q^{uia} adhuc actu pōt esse calor calefaciēs

Ergo frigus priuatione nalis calidi & calor extraneus pnt simul esse. 2^a causa est pot⁹ frigide aque. Tertia causa est uapores mali & frigidi x. Et hic cōsidera qā ista frigiditas est dispō cōtraria febrī putride. sicut enī in febre putrida uapores calidi distēperant cor & exīde spargitur in totū corpus hec caliditas ita in hac dispōne uapores frigidi ifrigidant cor & exīde fit sparsio huius frigiditatis super toto. & intellexit hoc Haly. in tegni cap^o de signis egritudinum cordis. cum dixit Sexta spēs signorū ē ex frigore cor^{is}. & s^{mo} in hoc est sermo contrarius sermoni in febribus. & qñ scitur unū duorū contrariorū scitur & reliquū. Quarta cā est euacuatiōes x. Quinta cā ē supflua ifrigidatio in febre siue cu3 potu siue cum emplastris. & in hoc differt a causa 2^a. Illa enī erat ifrigida^o supflua cum febre uel sine febre & cum potu aque frigide. Ista autē causa quarta est ifrigidatio supflua in feb^e tū. ET HEE. Confirmat^r pprie facta cōsumptiōe in hūiditate substantifica siue glutinosa ut in senectute. si g^o illi esset ingenuus eēi senectuti īgeniū & silli & et mori & cum senectus sit semita ad morrem. Arduas autē difficultates de repōitiōe hūidi lege in his que scripsim⁹ p^o cān. ca^o. de uirtutibus.

Signa.

NISTIS. Cōsiderandū q^o signa extēdit ad ethicā senectutis que est siccitas cū frigiditate excluso acci-

denrali calore uel siccitas cu3 tpmēro in calore uel frigiditate. & dixit adubul. i. consumptiōis. qā oculi concaui. i. tempora plana x. Fortasse frigidi tact⁹. qā nō est omnino distemperat⁹ in frigido cum distempamento manifesti excess⁹ sicci. cā paruitatis caloris & raritatis pulsus eorū est nota. nisi fortis fiat debilitas. unde oportet q^o recuperet^r per frequentia. ET pprie. Hic text⁹ tollerat duos intellectus. unus est q^o ex potu frigide aque fit pulsus frequens quia fit multa debilitas uirtutis & induratio arterie. g^o multū paruificatur pulsus & tardas. oportet igitur q^o fiat

paru⁹ ualde & tardus & frequēs. Ali⁹ intellectus q^o cum aqua frigida uehemēter in frigidat & tollerat necessitatē euentationis tunc pprie fiet pulsus pūus tardus & rarus. & hoc credo esse uerum tu tñ cōsidera. ET qñq^o est urina. Et hoc ppter frigiditatē & siccitatem. dixit qñq^o quia qñq^o potest esse grossa si flegmata que generant^r inde euacuarent^r. sicut senes in corpore & a figura x.

Curatio ethice senectutis.

ON ADHIBETVR.

n

Cum nondū cōfirmata est quia nō est manifesta consumptio humiditatis ultime speratur q^o nō confirmet^r qd potest non esse. aliquā priuatio uel consumptio humiditatis 3^e nec 2^e sed consumetur prima sicut in pria specie ethice. tamē causa in h^o nō esset ita uehemēs & fixa uerbi grā mala complexio frigida uel defectus nutritiue q^o speratur eius remorio. ET CANON. Hic accipitur q^o cum hac ethica est in frigidatio Clisteria ex capitibus. s. agni animalis uel hedi. cum cicere x. ad calefaciendū super cibationē. i. post cibationē & digestionē sicut dictū est de balneo. reliqua sunt nota x.

Tractatus quart⁹ de febrib⁹ pestilentialibus & que sunt eis homogenea uariolis & morbillis.

Capit⁹ de febre pestilentiali.

VANDOQVE AC-

cidit x. Post sciāz d^o effimeris & p⁹ sciam de putridis & ethicis remāserat Auic. determinare de febrib⁹ pestilentialibus & uariolis & morbillis que sunt dispōnes homogenee febrī pestilentiali eo q^o multe fiunt in aere pestilentiali. & hoc dicit^r p^{ca}. remanebat etiā de fe^e apostematū & de febrib⁹ compositis. & ideo hoc totū sicut residuū agregauit in h^o tractatu 4°. Primo g^o determinat de febribus pestilentialibus. 2° de alijs. ibi 2^a. Quandoq^o accidit. Prima in tres. p^o determinat de causa febris pestilentialis. 2° de signis febris pestilentialis & pestilentie aeris. 3° de cura. ibi 2^a. Et febris. ibi 3^a. Sūma. Ad sciendum autē cām

febris pestilentialis oportet scire quomodo
 fit aer pestilentialis. 2° que sint cause
 facientes aere pestilentialē. 3° quomodo
 aer scilicet pestilentialis facit febrē dēam
 pestilentialē. Primo 8° facit primū. 2°
 2^m. & 3° 3^m. 2ª ibi Et quāquā. ibi 3^a. Et quā
 fit aer 6^m hunc modū. Prima in duas.
 primo facit quod dictū est. 2° declarat
 quod dixerat. ibi 2^a. Et sicut aq̄. Con-
 siderandū primo quod licet his uocabulis
 pestilētia epidēmia & undēmia idifferē-
 ter utamur tñ sub p̄p̄iis significatis
 p̄p̄ie sumendo dicif pestilētia in aere.
 quā ei⁹ mutatione fiūt egritudīes uarie
 tñ in uariis. ut in hoc febris cōtinua in
 illo interpolata in isto de colera in illo
 de flegmate. dicif epidēmia quā ex aeris
 mutatione fit in hominibus pluribus
 determinatū gen⁹ morbi ut quasi oēs
 fiūt frenetici aut pleuretici apti tertia
 narij aut alij dicif undēmia 6^m liquos
 quā fit mutatio in aqua uel ex aqua &
 inde fiunt egritudīes ex loco siue sit
 ex aere siue ex terra siue ex aqua. & id
 in quibusdā ciuitatibus fiunt mlti bocii
 in quibusdā multe passiones renales &
 sic de alijs multis & diuersis modis iue-
 nimus usq; horū uocabulorū ut etiā
 sumif in 2° primi epidēmiarū. Gal. &
 nos nō curamus de uocabulis. Con-
 siderādū 2° quod duos modos aeris pesti-
 lentialis tangit de quib⁹ dixit supra li^o
 primo fen. 2^a ca^o de mutationib⁹ aeris
 contra naturā. & intelligūtur a Gal. p^o
 de febribus. Vna est uehēmēs mutatiō
 in qualibz ut cui⁹ ualde calefit sic^t circa
 canis ortū uel cum ualde infrigidatur
 & hoc intellexit per hoc & ualde hu-
 mecratur & exiccatur sed expressit de
 illis q̄litatib⁹ que uehēmētius imutāt.
 dixit etiā de mutatione aeris ad frigus
 nō quod talis mutatio sit per se cā febris.
 sed ut compleret sciam de mala mutati-
 one aeris per accēs tñ frigiditas mordi-
 ficatiua pōt causare putridāz sebre. Alia
 mutatio aeris est quā uocat mu-
 tationē in natura sua & supra lib^o p̄rio
 fen 2ª uocat mutationē in substantia &
 dicitur alteratio in pfundationē. i. 6^m
 partes minas pfundas. unde etiā ex
 hoc dicif pfundus sicut profundas. i.
 permutat aqua ad profundas partes &

ferz & putrefit & in hac aeris putrefac-
 tiōe maligna nō appet necessario aeris
 excess⁹ in calore uel frigore sed malitia
 uenēositas siue uenenose putredinis
 & hec uocatur p̄p̄ie pestilētia aeris.
 Considerandū 3° quod Auic. accepit
 aquā in exēplo quā est sensibilior q̄ sit
 aer. unde antiqui aerē appellabant ua-
 cuū ut 2° de aia. ET SICVT. quā
 dixerat quod aqua putrefit. ideo oñdit quod
 nō p̄p̄ie putrefit. & hoc est quod dicit
 nō putrefit ullo mō. s. putredie p̄p̄ie
 dicta que sit sibi forma sed improprie
 putrefit quā miscent sibi uapores putri-
 di & ex hoc accidit toti aggregato ex
 aqua & alijs uaporibus mala qualitas.
 nā mala q̄litas pōt acquiri i aere & aq̄
 que qualitas nō est forma^r putredo q̄
 insit aque uel aeri. Dubitatur quia
 dicit quod aqua nō putrefit. Contra quia
 Ar. 4° methauroū. uult quod omnia pu-
 trefiūt preter ignē. Ampli⁹ p̄bleuāt⁹
 25°. 14° problemate. querit p̄pter quid
 aer & aqua putrefiunt. Ampli⁹ di-
 ceret aliquis cōtra Auic. est uera. s. quod
 si aer & aqua est corpus simplex. 8° nō
 putrefit sed cōs est falsum quia aer &
 aqua que nos circūdant nō sunt corpa
 simplicia imo composita ut Auic. p̄rio
 can. fen. 2^a. ca^o de imutatiōe aeris cōtra
 naturā. Dicēdū quod cū putrefactio sit
 passio mixti ut intelligif 4° methauro-
 rū ip̄a nō debetur corporibus simplici-
 bus. s. elementis que sunt corpora sim-
 plicia. s. inq̄^m sunt simplicia. elementū
 8° quod reperif simplex sicut ignis non
 putrefit. Et itā quā suus calor excessiu⁹
 a putrefactiōe p̄hibet. Alia autē elemēta
 que contingit impuriora reperiri q̄rū
 ad illas partes que sunt nobis usuales
 putrefiūt preter ignē. & quia ps aeris
 coniūcta igni est plena igne ideo ps illa
 etiā nō putrefit. & 6^m hoc dixit Ar.
 problemate p̄dicto quod aqua & terra
 putrefit aer aut nō. Et una de cāis quā
 dat est quod aer est igne plenus sed sermo
 ei⁹ alij pot est intelligi de quo nō curam⁹
 ad p̄ns. Ex quibus apparet quod quanto
 magis elemēta tendūt ad nāz simplicis
 tanto magis longantur a putrefactiōe
 8° cum Auic. dicit quod aer & aqua nō pu-
 trefiunt ullo modo. s. uera putredine

propter suam simplicitatē potest eius
sermo dupl'r intelligi. uno modo q' nō
putrefiunt uera putredine ppter suā
simplicitatē. i. q' tēdit mltū ad naturā
simplicis elementī. unde licet sint cōpo
sita. s. aer & aqua. tñ cum hac compōne
multū sunt simplicibus elemētis ppin
qua & separata à naturā mixtōis mixto
rū compōitorū. & ideo putrefactio aq
& aeris nō est uera putrefactio qualis
est cadaverū sed est receptio putridorū
uaporū in se ad partes pfundas. & sic
cessat cōtradictio Auic. hic & supra h^o
p^o. ibi enī dixit q' aer qui nos circūdat
& aqua maris & lacuū & similiū. unū
quodq' eorū est corpus compositū ex
4° elemētis q' nō sunt uere simplicia
sed aliquā habent compōnem. Cū autē
hic dicit q' aer & aqua nō putrefiunt
ullo mō ppter simplicitatē. & que sūt
simplicia intellexit. q' ualde sunt pro
pinqua naturē simpliciū elementorū.
& ideo nō putrefiunt uera putrefactōe.
Alio modo pōt intelligi ut dicat aer &
aqua non putrefiunt ullo mō propter
eorū simplicitatē & q' sunt simplicia.
nam simplex nō putrefit. putrefiūt g^o
quia sunt cōpōita. & talis compō dicta
est lib^o p^o. fen. 2^a. una q' sūt componit
& putrefit q' admittent eis uāpores
mali & hec expō 2ª licet cōcorder illuz
textū clarius cū textu posito in lib^o p^o
fen. 2^a. nō tñ uadit ad intellectū Auic.
sicut priā expositio. ET qñq'. Cū
oñdit modū quo putrefit aer & aqua.
quia est per admixtionē uaporū putri
dorū. modo in parte ista oñdit que sint
cāe facientes aerem pestilentialē. & p^o
facit hoc. 2° tangit dispōnes quasdam
siue febres sequētes aeris dispōnes ut
oñdat q' ex eis est dispō uel febris pesti
lentialis. 3° complet sermonē in causis
pestilētie. ibi 2^a. Et fe^o. ibi 3^a. Et pñm.
Quod primo dicit est dictuz Gal. prio
de dñis febrīū. & uult q' putridi uapo
res surgunt qñq' a cadaveribus nō se
pultis uel tūmulatis. & qñq' ab aquis
putridis & ista loca qñq' sunt longin
qua qñq' sunt ppinqua. Dicit 2° q'
qñq' accidunt putredines in interiorib⁹
quia in uiscerib⁹ & cauernis putridis
pfundis terre & istē putredies corrū-

punt aquas que inde effluūt & illarū
usus est causa putredinū prauarū &
corrūpunt etiā aere. si g^o consideras
putredines in nobis possunt fieri non
solū ab aere putrido sed etiā ab aqua
putrida & simil'r a cibis putridis. Mor
talitas enī corrūpit arbores & uegeta
bilia & ideo homines qui ea comedunt
corrūpuntur ut supra lib^o p^o fen. scda.
Tamē dicamus q' febres pestilētiales
fiunt ab aere putrido q' aer putridus
magis nobis cōtinuus est in impōsione
& statiz cor petit & pulsationē. ut bene
dixit ysaac febrīū 5°. Nos autē super
libro regni disputaui⁹ qd magis nos
permuret an aer an cibus & pot⁹. De
inde dicit ppter cās qñq' euent⁹ igno
ratur. i. ppter cās uel aliquas cōstellatō
nes respicientes uiscera terre cātes in
eis has corruptiones q' sunt note astro
logo & ignote medico. Vel dixit hoc
q' aliquā conclusio aere cū uaporibus
in pfunditatibus terre sūt corruptio
nes multe quarū causa nō pl⁹ est scita
q' sciatur quare hoc mixtū est ueneno
sum ut napellus & hoc fit a puteis q'
busdam longotpe coepertis apertione
facta qñq' exit eam putridus aer uel ua
por ut statiz occideret porāres & citi⁹
quocunq' ueneno. ET febres. Ex
dcis Auic. uult q' febres pestilētie uē
nō sunt ille que fiunt ex aere sicco. aer
enī siccus facit febres colericas pprie
ficcas cum calore & iste febres indispo
nunt corpus ne accendat colera ex illa
rum acuitate sed febris uere pestilētia
lis est illa q' fit ex aere turbido ppter
calorē putredinalē coniunctū humido
quia humiditas est pprie materia pu
tredinis quicunq' g^o humorū putrefit
siue colera siue stegma siue melancolia
uel sanguis dūmodo eius putredo seq
tur putredinē aeris debz dici febris ex
illo humore pestilentialis febris. sed si
putrefieret colera ex incendio aeris q'
sit calid⁹ & siccus debet dici febris illa
colica & nō pprie pestilential⁹. ET
febris in aere humido. Cā pluris euen
tus & lōgitudinis ē multiplicatio ma
terierū ex humido multo. Causa autē
minoris acuitatis est repōsio acuitatis
caloris ab humido. & ideo constitutio

sicca est causa contrariorū. Nos autē
illa discussimus 3^a p^{ri}cula ampho²um.
super illo ampho. Egritudinib⁹ in plu
uialib⁹ t^{em}pibus. **ET MELIORA**
tempora. Contra quia autūpn⁹ siccus
est peior & qui est magis pluuiolus &
humid⁹ est melior. ut primo li^o fen. 2^a.

Quidā dixerunt q^{uod} autūpnus in se
cōsideratus est melior q^{uam} suā situatio
nem seruat. & uenit magis corpibus
sed considerata rōe dispōis precedētis
ex estate est melior si est humid⁹. Alii
dicunt q^{uod} autūpnus hūidus est melior
sicco t^{em}p^{or}e seruans suā naturā est melior
sicco & humido. & hec oīa sūt discussa
ibidem. **ET PRINCIPIVM.** Hic
complet has causas. Considerādū
principiū omniū horū potest intelligi
horum. s. cadauerū occisorū in preliis
q^{uod} ordinationes hominū ad hec prelia
sunt ex aliqua constellatione. Et simi^{li}r
horum. s. ualliu⁹ p^{ro}fundarū & corrupti
onū aquarū in illis. Et horū. s. corrupti
onū in uisceribus terre. Omnia enim
illa habent determinatas significatiōes
in celo. & h^{oc} apud astrologos qui om̄s
effectus in superiorū motū reducunt
De quibus fuit Arebael Rachel. In
sūma g^o exponitur prin^{ti}m horū omniū
s. accidentiū ex quibus fit aer pestilē
tialis. Al^{ter} potest exponi prin^{ti}m horū
omniū. i. principiū putredinū in aere
& mortalitates sunt forē & i. determina
te constellationes sicut est coniunctio saturni
& martis. cuius euētus ignoratur. s. a
medicis. scitur autē ab astrologis. **LI**
CET SINT QUIDAM hominū.
Forſan q^{uod} Auic. loq^{uitur} contra quosdā
auctores imaginū qui credūt q^{uod} possit
componi imago destructiua hominū
unius ciuitatis uel castri uel prouincie.

Considerandū q^{uod} aspectui determi
nato rēdet determinata configuratio
qm̄ s^{un}t plagas siue loca sic accidit mor
tal^{itas} in uno climate & nō in alio. q^{uod}q^{ue}
s^{un}t species animaliu⁹. unde moriuntur
aliqui homines aliqui boves aliqui pulli
& sic de aliis. q^{uod}q^{ue} est s^{un}t determinatos
modos hominū in complexiōe & aliis
& hec possunt intelligi ab Auēroar in
teist^{is} 3°. **ET QUANDOQVE**
faciūt. Hec est generalis inuestigatio

causarū celestiu⁹ & terrestriu⁹. quia q^{uod}
figure celestes agentes & dispōes ter
restres respiciētes faciūt humectatiōes
multā in aere tūc m^{ul}tiplicātur putridi
uapores in aere & putrefaciunt aerē
cum debili qualitate caliditatis. q^{uod} hec
est dispō aeris pestilentialis q^{uod} eius sit
caliditas obtusa. si enī eēt ualde fortis
caliditas tūc cessaret p^{ro}pter illaz putre
factionē & hūecrationē. **ET** q^{uod} fit
aer. Hic o^{mn}idit primo quō aer pestilen
tialis facit febrem pestilentialē. 2° de
clarat q^{uod} daz. ibi 2^a. Agens enī 3. Du
bitatur utrū febris pestilētie sit putri
da. Videtur q^{uod} nō imo effimera. q^{uod} p^{ri}m
nocumentū eius uidetur esse in spū.
undē dicit corrumpit cōplexionē spūs.
Videtur q^{uod} ethica q^{uod} Rasis curat illaz
illa cura. Dicendū q^{uod} febris pestilē
tialis est febris putrida q^{uod} apparet per
Auic. hic cum dicit putrefieri q^{uod} circū
dat ipm̄. s. corpus uel spiritū. i. humidi
tates cordis. Idez dicit Gal^{enus} p^{ri}mo de d^{if}fe
februū. cu⁹ dicit. Quia uero pestilētio
sarū meminimus febrū a putredine
omniū fientium. p^{ro}batur rōe q^{uod} actio
p^{ro}pria aeris putridi cu⁹ attingit in cor
est putrefacere. g^o resultabit ex h^{oc} pu
trida febris. Tamen sciendū q^{uod} hec
febris differt ā putrida febre siue ā pu
tridis febribus cōter eueniētib⁹ que
nō sunt pestilētiales. Primo q^{uod} in pesti
lentiali febre putredo est maxime circa
cor. In aliis autē febrib⁹ nō est hoc ne
cessariū. 2° q^{uod} hec febris habet deter
minatā cām putredinis. s. aerem pestilē
tialē. & q^{uod} aer p^{ro}prie dicit^{ur} pestilētiā
est malignus q^{uod} si uenenosus. ideo hec
febris est de maligna & uenēosa putre
factione. Ad contrariū dicendū q^{uod}
illud nocumentū in spū nō facit istam
febrem esse effimerā imo putridaz de
terminati modi. aer enim putrid⁹ p^{ri}o
miscetur spiritibus & illos p^{ri}o incipit
corrumpere & corrumpendo illos pu
trefacit humores cordis. Sed dubi
tatur. naz ponamus q^{uod} prius aliq^{ui}s t^{em}p^{or}e
corrūpatur in spiritibus ab aere putri
do ante q^{uod} putrefiant humores cordis.
querō que febris sit illa. Dicendū
primo q^{uod} nō erit febris sed poterit esse
sincopis uel alius defect⁹ cordis p^{ro}pter

illam corruptionē spiritus. Vel dicendū
q̄ si illa alteratio est ad caliditatez p̄ter
naturā in corde & deinde expandit qd̄
erit febris reducibilis ad effimeraz uel
ad putridā. Ista aut̄ sunt scita ex q̄oni-
bus n̄ris ḡnālib⁹ sup li° de d̄r̄is febriū.

Ad Ralūm dicendū q̄ febris pesti-
lentialis curat̄ medicinis ethice q̄tū ad
infrigidationē. Dubitat̄ utz febris
pestilentialis possit reperiri in uno solo
homine aliis hominib⁹ illi⁹ ciuitatis nō
habentib⁹ illaz. Videf q̄ nō per Auic.
cum dicit cōicat multitudini hominū.
Et idem uult Ayl. p̄pleumate priō &
s° p̄pleumate. In contrariū est qd̄ ex-
perientia aliqñ inuenimus. In hac q̄e
diximus & ligauim⁹ Dynus & ego
una uice in ciuitate Senaruz. dicebam
eniz unū febrientē habere febrē pesti-
lentialē. & tamen null⁹ erat Senis qui
febreret simili febre. & h° nō cedebat
Dyn⁹. Dicam⁹ g° q̄ i uno solo homine
pōt accidere febris similis febre pesti-
lentiali in putredine & prauitate licet
nō sit uere pestilentialis ab aere. s. pesti-
lentiali causata. q̄a nō est impossibile i
aliquo homine putrefieri circa partes
cordis hūiores & si uenenosos p̄ter h°
q̄ fiat ab aere. & illa est febris similis
febre pestilentiali. 2° pōt fieri pesti-
lentialis uera. pono casuz q̄ in una do-
mo sit unū cadauer fetidissimū & un⁹
sol⁹ homo includat̄ & febrat ex illo-
rum uaporum putridorū inspi ratione.
manifestū est q̄ ista febris erit v̄e pesti-
lentialis. Iste enim nō alr febreret q̄ si
essent ibi mille cadauera & infecissent
unā regionē nec associari m̄tis in hac
febre facit illā plus esse pestilentialē q̄
sit sicut uno homine ex n̄re albissimo n̄
plus est albus si decē millia fiant cū eo
albi. Ad auctoritatē dicēdū q̄ pesti-
lentialis febris ut plurimū cōicat mul-
titudini hominū. q̄a ut plurimū fit a
causis cōibus celestibus uel terrestrib⁹.

AGENS ENIM. Primo declarat
quare dixit qui habent preparationis
pprietatem. 2° declarat que sunt iste
pparationes & corpora p̄parata. ibi 3°
Et p̄paratio. De prima pte diximus
supra fen. 2°. p̄mi. est eni p̄pō phisica
& nō hic discutienda. q̄ corpora multe

balneationis sunt preparata non habet
dubiū. Sed habet dubiū an corpora
dilatatorū pororum sint magis apta in-
currere febre pestilentialē. Videf q̄
nō primo de d̄r̄is febriū. illo ca° calidi-
ores s̄. In contrariū est Auic. Qui-
dam soluūt contradictionē & dicūt q̄ l̄ra
dicit dilatatorū & nō dilatatorū pororū
intelligit g° corpora dilata torū illa que
sunt multi cibi & potus que ex h° sūt
multū repleta. Nos aut̄ multas dedi-
mus solutiones in hoc sed meliores ex
eis sunt ille. Prima q̄ febrē pestilen-
tialē homines possunt incurrere dupl̄r
uel ex uolentia aeris maligni. & hanc
magis incurrerūt qui maiorē q̄titatez
attrahūt illius aeris & sunt corpa rara
uaporē attrahētia. raritas g° est acc̄ns
iuuans ad euentū pestilentie. mō dico
& sic Auic. loquit̄. Alio mō possunt
illam incurrere ex putrefactione icho-
ante a causa intrinseca circūscripta im-
p̄ssione aeris sed aer est ad h° adiuuās
& hoc modo magis incurrerunt febrez
pestilentialē corpora opilata in poris.
quia ex hoc prohibetur trāspiratio &
phibita transpiratio est causa putredi-
nis. 2° solutio est q̄ raritas pororū
est duplex. una nālis sicut uiri sunt rari
& porosi cui opponit̄ densitas nālis. &
pororū paucitas sicut mulieres sūt rare
& s̄m h° corpora rara lata & aperta in-
uīs plus egrotāt in prauis pestilētiis
q̄ corpa densa paucorū pororū stricta
in uīs. Ratio est q̄a corpora rara plus
trahunt de maligno aere. & nos p̄ ex-
perientiā uidimus in prauis pestilētiis
pl⁹ mori iuuenes robustos q̄ mulieres
& q̄ uetulas sicut uisum fuit in praua
pestilentia que p̄cessit iā sunt tres anni.
Alia est raritas acc̄ntalis. & uoco rari-
tatem acc̄ntalem illaz que excludit uel
opponit̄ opilatōi siue clausiōi pororū
& uiarū a causa acc̄ntali. uerbi gr̄atia
a materiēb⁹ nālis & talia corpora que
hac densitate sunt stricta uel densa sūt
que sunt parata putredini & cadere in
febre pestilentialē & corpora eis op-
posita que sunt mūda a supfluitatib⁹
opilātib⁹ uias sunt idisposita ad febrē
putridam. & sic loquit̄ Gal. p̄o de d̄r̄is
febriū. sed p̄o modo loquit̄ Auic.

Signa.

EC FEBRIS. Hic ponit

h signa pestilentialis febris

2° ponit signa pestilentie

aeris. ibi 2^a. De illis. Prius

habz tot ptes quot pōit signa. & ultra
ponit determinatos modos febris pesti-
lentialis. Quia exteri⁹. i. nō apparet
calor extensiuus in extremitatib⁹. p^o
quia calor cum fiat intus ppter nocu-
mentū magnū circa cor unde turbat
intus. 2° qā gradus caloris in hac febre
nō est multū eleuatus sic^r nec in aere
putrido. 3^m plurimū perdēs. i. occidēs
ppter cordis magnū nocumētū. ex q̄
percipitur caliditas & pro. i. inflāmatio
fortis. Contra qā iam dictum est q̄
hec febris nō est eleuata in gradu calo-
ris. quō g^o percipit inflāmatio. Di-
cendū q̄ nō est h^o ppter calorem gradu
alr itensūz necessariū sed ppter mltos
vapores malignos putridos & rictos
circa cor & pulmonē. magnitudo hanc
litus ppter flāmā circa cor. uel magni-
tudo supra quātitatē ad multitudinē
uaporū multorum que pprie magni-
tudo nō est exaltatio. i. in altū eleuatio
ppter cāz dictā. Cōstringūtur multūz
qā est maior necessitas expulsionis ua-
porum putridorum q̄ remissio caloris
licet sit cōe hoc omnib⁹ putridis. tamē
plus est in pestilentialib⁹ coartātur uel
curiātur defectu uirtutis. & ex hoc fre-
quētur. & 3^m hoc uel sufficit magni-
tudo hanc litus. uel nō est tria magni-
tudo. unde fit frequēs. uehēmētia sitis
&. ppter uapores putridos qui multi-
plicati in spūalibus cōitate inflāmant
os stomachi ex quibus etiā potest fieri
dolor. Et si nō resistitur. hoc appebit
in cura. Magnitudo splenis. Credere
priorem cām esse quia defectu caloris
nālis malicia splenis uentosa^r & emit-
tit uapores grossos qui ibi retinentur
& inflānt. angustia ppter nocumētū ī
interiorib⁹. tussis sicca. ppter uapores
putridos qui nocent cānali pulmonis
dixit fortasse. quia nō in quocūq̄ hoc
nocumētū excitāt ad tussim. Casus
uirtutis. Hic sumit pro dispōne infra
sincopiz. & potest etiā fieri sincopis &
h^o ppter nocumētū in corde. cō. nixti

onem. ppter uapores ad caput euntes
renditur. quia defectu nālis caloris fit
uentositatū multiplicatio & earū retē-
tio. uigilie. s. ppter malos uapores qui
ascendūt. mollificatio. quia modus pa-
lesis mēbrorū ut nō possit illa mouere
accidit aut ppter defectū animalis uir-
tutis. tepor. i. caliditas repida. Littera
tū Gerardi habet. est debilitas in qua
homo stat ita ut nō loquatur nec bene
sentiat ppter defectū animalis uirtutis.
Et qñq̄ accidit bocor subalbida. i. cine-
ricia uel rubea ex materia habente albe-
dinē uel rubedinē. uelocis occultatiōis
quia defectu caloris materie pallent &
delitescūt. Colla. i. ulcera oris uel pustu-
le corruptis uaporib⁹ tangentib⁹ pres-
oris uel ulcera. s. in aliis ptib⁹ corporis
uidemus enim in febribus pestilentiali-
bus frequēter ulcera praua apparere.
pulsus frequēs paruus. defectu uirtu-
tis fit uehēmēs. s. hec febris uel hec fre-
quētia pulsus in nocte. qā intus cōclu-
ditur calor. & qñq̄ accidit dispō sicut
yd ropisis. uel quia modus cacēsie uel cō-
clusio uaporū est sub cute. uel inflāma-
tio uentris ut sicut tympanicus. Flux⁹
colere & aliorū. Hic soluitur dubitatio
an febris pestilentialis sit d uno hūore.
Dicendū q̄ ut plurimū est de diuer-
sis humoribus. qā diuersi. i. plures hu-
mores putrescunt ppter maliciā putri-
di aeris & defectū uirtutis. pncipaliter
tū est de putredie sanguis circa cor qā
humor qui reperitur circa cor ut pluri-
mū est sanguis. Illo aut putrescente cō-
tingit & in aliis ptibus putrescere alios
diuersos & uarios humores cum non
possint regulari a uirtute. ideo accidit
fluxus uentris diuersorū humorum.
& hoc est quod dixit colere & aliorū. s.
humorū tū 3^m diuersitates corporum
pestilentialiū in materia. ut in quodā
homīe febris hec fit de materia colicā
uel cū materia colerica plurimū. In alio
aut flegmatica & sic de aliis. Egestio
leuis. i. liqda qñq̄ ppter indigestionez
uel eliquationē. uel leuis. i. equalis eq̄-
litate mali exeūtis. que eq̄litas signifi-
cat dominiū innālis calidi. und uirtute
ratur talis debilitas a Gal. pnostrorū
2°. 21° 2°. & Auic. p^o can. fen. 2^a. cap^o

de fetida egestione ppter maliciaꝝ pu
tredis. Feror enī significat putredineꝝ
ut intelligit p^o p^onosticoꝝ ultimo 3to.
nōnālis. i. nō digesta quasi dicat nō est
leuis ppter digestionē. uel nō naturaꝝ
. Sin calore uel in substantia nec in aliis
Et qñq est melancolica. aliqñ Auic. p
digestionē melancolicā itendit egestio
nē fecalem. i. grossam. quāz distinguit
contra subtilē uirulentā. & talis grossa
potest apparere in febre pestilentiali. qā
materie possunt uenire ad grossiciem
ppter resolutionē pñtem & pñcessio
nez exitus aquosi uirulenti. aliqñ per
egestionē melancolicā intelligit sic sonat
uocabulū. i. nigram s^m suas species. &
hoc etiā fieri potest in pestilentiali fe^e.
& hoc uel quia pri^o latitebant hee mē.
uel quia malicia febris sunt cōpersi hu
mores ad naturā melancolicā. Spomo
sum ppter ebullitionē uel uentositatē
moras que nō resoluūtur. fetidū. & est
in ea. quia calor intus cōclusus potest
liquefacere pinguedinē. unde appebit
in egestionē aliquid unctuositatis. urina
aquosa. Considerandū q sicut est
multa diuersitas in febribus pestilenti
alibus quātū ad materiā & ad dispōes
alias sicut potest esse multa urinarū di
uersitas. aquosa est qñq defcū caloris
in se qñq cruditate materie colerice &
qñq accidit cum febre hac esse colere
putredineꝝ & inflātionē melancolica
erit. aut domināte. s. melancolia. aut ui
detur melancolica urina subtili qda q
potest fieri ppter caloris extinctionē
Et multotiens euomūt melancoliā &
colam post illam. Dixit Dynus q per
colam intelligit nigram. ut fen. 2^a. und
prius expellebatur melancolia minus
maligna postea magis maligna. Sed
nos dicamus q in hac febre corrupū
tur & cōmonētur hūiditates diuerse
& si uirtus potest illas regulare expel
letur colera primo. melancolia uero post
illā. sed si uirtus deficit nō seruat ordo
euacuatiōis. & ideo pri^o qñq euomūt
melancoliā ut contingit illam ineptam
fieri colerā vō ru beam post illā. Sudāt
sudore fetido. i. quicqd exit ex eis est
fetidū ut 4° tractatu Almāforis. cui^o
causa est iam dicta. uel sudore frigido

.i. sincopali. ET HEC qdeꝝ febris.
Hic ponit quosdā modos dētermīatos
pestilentialis febris. & ponit duos mōs
Vn^o est q aliqñ hec febris a principio
est ualde fortis. & ideo incipit cū pñcis
accñtib⁹ prauis & tandem euenit res
eius. s. infirmi ad sincopim & accidētia
mortalia. Considerādū q lra potest
habere duplicē intellectū. Vnū gñaleꝝ
& est q febris pestilentialis cū ut plu
rimū sit mortalis incipit cum accñtib⁹
predictis mortalibus prauis siue itēlis
& hoc est quod dicit cuꝝ fortitudie sua
ita q hoc sit cōe omni pestilentiali siue
pluribus incipere cū accñtib⁹ fortib⁹
& uenire ad accñtia mortalia ut pluri
mū. Alius est intellectus spēalis. &
est q qñ febris ista incipit cuꝝ sua for
titudine tūc incipit cum suis accñtib⁹
prauis & tunc pmutat ad sincopim &.
g^o per hoc Auic. innuit q aliqñ pesti
lentialis febris est cuꝝ fortitudie & cū
accñtib⁹ prauis. aliqñ est a principio
occulta cum suis accñtib⁹. g^o hoc qd
dicit hec febris incipit &. cū fortitudie
.i. qñ est fortis. spasmū uel alguzen. i. te
tanum & sit ex grossis uentositatibus
inclusis defectu caloris nālis. & talē est
mortalis ut 3° cañ. fen. 2^a. imagiari autē
spasmū & tetanū posse fieri per uiam
exiccationis aut repletionis in febrib⁹
pestilentialibus nō est difficile. ET
QVANDOQVE. Hic ē ali^o mod⁹
febris pestilentialis. Dubitatur qa
iam dixit q in hac febre pestilentiali p
cipitur caliditas fortis & inflāmatio.
Hic aut cōtrariū dicit. 2° dubitat
quia dicit q puls⁹ nō alteratur magna
alteratione. Contra quia febris hec fit
ex putrefactione humiditatū circa uē
triculos cordis. g^o maxie oportet pulsū
permutari Ampli⁹ hec febris de q
loquitur hic est interficiens uelociter
g^o in corde est magna permutatio &
per consequēs in pulsū est magna alte
ratio. Tertio dubitat quia dicit q
urina nō permutat alteratione magna
& idem assentit fen. 2ª huius ca^o de iu
dicis urine. Contra ista urina habebit
digestionē sed digestio oñdit uelocita
teꝝ crisis & fiducia sanitatis. ut primo
de crisi. Et in multis locis Gal. clamat

Ampli⁹ defectu caloris exūte in corde oportet q^d sit in epate. epar enī digerit uirtute cordis. & est sicut uicarius ei⁹ in hoc ut sentit Auer. 2° coll³. aut non digerit nisi habeat auxiliū caloris uitalis ut etiam medici sentiūt. quō ergo spū cordis tū malignato ut cito mors eueniat potest esse urina laudabilis.

Dicendum primo q^d hec febris est pestilentialis quedā. Vnde nō sunt accētia predicta cōia omni febre pestilentiali quod Auic. bene innuit q^d dixit. q^d est de his febribus. Licet g^o in multis pestilentialib⁹ intus sentiat^r caliditas & inflāmatio. in aliqua tū nō percipitur intus multitudo caloris. & hec erit q^d accidit putredinē humorū esse similez putredini aeris. Aer enī pestilentialis habet malignitatē & nō habz excessū magnū in gradu caloris. cūz g^o o³ simil⁹ putredo sit in nobis tūc est febris putrida maligna ex materie uenenositate nō tū sentietur multa caliditas. & hec est febris maligna lenta de qua loquitur Gal. 3° de crisi. Ad 2^m dū^m dicendū de pulsu p^{ri}o ut cōiter dicūt q^d pulsi sⁱ nō alteratur magna alteratione q^d tū ad d^rias pulsus que sequūtur excessū caliditatis. & ideo nō sit magn⁹ uelox & frequē. sⁱ. frequētia sequēte excessū caloris. sed alteratur magna alteratiōe quantū ad d^rias pulsus que sequūtur defectū uirtutis. & ideo pulsus erit debilis & inordinat⁹. & si est frequē est q^d paruus. nec tū eius frequentia erit tanta quanta erit cū maiori gradu caloris febrilis. Dynus uero p^{er} hāc solutiōem dat aliā & est q^d in aliqua fe^{bre} pestilentiali nō alterat^r pulsus a calore magno & tū uelociter iterfic^r. & pbat primo q^d sicut possibile est q^d in corpe nō impedito in opationib⁹ appet & sit pulsus multe diuersitatis ita q^d de se significat mortē qualis fuit pulsus ill⁹ medici de quo recitat Gal. 4° de interioribus circa finez. sic est possibile q^d in corpore egrotante egritudine mortali appareat pul⁹ qui nō est multe diuersitatis qui q^d tūz est de se mortem non significat. 3° Dyn⁹ dat modū hui⁹ possibilitatis. nam pulsus nō alteratur alteratiōe multa nisi quādo uirtus est

uehementer oppressa. sed nō est uehementer opp^{re}ssa nisi q^d est eucrasia que est in substātia ei⁹. sⁱ. in corde est uehementer permutata. hec aut eucrasia nō uehemēter pmutatur in talib⁹ febrib⁹ quia caliditas accensa in humore nō ē fortis & p^{ro}pterea nō uehementer pmutatur pul⁹us. q^d tū materia non potest pmutari & digeri a natura & uinci ab ea. Idcirco accidit q^d eger mori^r. accid^r aut maxie hoc in febre pestilentiali. q^d in ipā licz caliditas putredinal⁹ sit debil⁹ est tū pessime materiei. q^d nō sic cōtingit in aliis febribus. & p^{ro}pterea in ipā nō apparente magna alteratione in pulsu eger moritur quod nō sic contingit in aliis febribus. Dicit tū Dynus hic est attendendū q^d licz nō appareat magna alteratio in pulsu tū in p^{ro}cessu q^d incipit uirt⁹ lūperari manifeste necesse est q^d appareat magna alteratiō in pulsu & diuersio eius a dispōe nāli nō apparet in febribus pestilentialib⁹ sicut appent mala signa que antecedūt in aliis febribus pestilentialib⁹ plusq^d in aliis febrib⁹ Sed q^d hanelit⁹ imediate significat de dispōe contēta in corde plusq^d pulsus. Idcirco Auic. ad rectificatiōem huius ambiguitatis cadētis in pulsu docet recurrere ad hanelitū. q^d si feter moriet^r hec sunt dicta Dyni. Contra primū dictū arguitur primo. q^d medicus ille famosus recitatus 4° de interioribus. habuit pulsum prauū & mortuus est. & sic forma argumēti Dyni nō est cōueniens. debet enī dicere aliq^s habēs prauū pulsum euadit. g^o aliq^s habens bonū pulsum poterit mori. sed primū nō fuit in illo medico imo mortu⁹ fuit licet tarde. Sed Dynus potest sic arguere cum prauissimo pulsu stat uita t^{em}p^{or}e longo. g^o cūz optimo pulsu potest seq^ula esse cite mortis. & tūc dicerem⁹ q^d nō esset uera cōtra. nam cum aliqua malicia egritudinis homo pōt uiuere. sed q^d egritudo sit bona & cito occidāt uidetur impossibile. Potest etia³ rō Dyni al⁹ & sic forari. prauissio exn^{te} pulsu potest cito sequi sal⁹. g^o optimo exn^{te} potest cito sequi mors. cōtra uidetur nota. aⁿs est Auic. 3^a fen. cū clamo^{se} dicit. o q^d tra sig^a tiorosa uidim⁹ ā.

Hec ratio nō claudit. nam aīis est uerū
sed cōtia nō ualeat. nam posse h̄re casu;
pull⁹ est possibile ex pugna critica in
qua natura est dominatrix licz in actu
pugne tereatnr. sed posse habere bo^m
pullum in egritudine cordis nō potest
esse nisi ex debilitate egritudinis. sed q^d
egritudo debilis subito & uelociter oc
cidat uidetur incōueniens. Contra
2^m dictu; Dyni quo conat dare modū
mirandū est q^d eucrasia cordis non sit
multū permutata in febre pestilentiali
naz pmutatio pportōis uel pprietatis
maior & prauior est & magis pmutās
actus uirtutū q̄ pmutatio gradus qua
litatis. cuius signū est q^d uenena opā
tia a forma specifica prauiora & peiora
accētia inducūt q̄ operātia a qualitate
ut intelligit fen. 6ª huius. Et ratio est
quia complexio plus est instrumentū
aīe p hoc q^d est pportioata siue pprie
tatem habens q̄ per temperantiā quaz
pōt habere i gradu absolute. Et forsan
q^d Dynus habuit bonū intellectū. tñ
male sciuit se explicare. Ad 3^m q̄ sitū
de urina dicit Dynus q^d urina est sup
fluitas epatis & uenarū mediāte uirtute
alteratiua que precedit in ipfas uenas
ab epate. In febre aut pestilentiali non
principaliter nocumentū fit circa epar s;
circa prem cordis. & ideo supfluitas q̄
ab epate decidit nō alterat alterationē
magna. undē urina in talibus febribus
nō est ppriū signū imo potest ēē nālis
in colore & substātia & sedimē & ille
cui⁹ est tendit ad mortē. ut fen. 2ª hui⁹
sicut hoc uidimus etiā in egritudinib⁹
aliis mortalibus & in ptiis in qua urina
nō est multū pmutata a nāli & tñ infir
mus tendit ad mortem. Quādo g^o mā
mala nō est in locis urine sed est uerbi
g^{ra} circa pectus potest urina esse bona
& egritudo mortalis. & hoc etiā dicit
Dyn⁹ 4ª fen. ca^o de stomia. Thadeus
uero sup illo ampho. 4^e pticte. Quib⁹
in. 7. terminantur x. dat cām huius qa
febris pestilēialis interficit ppter no
cumentū qd accidit uirtuti uitali. Sed
digestio fit per uirtutē nālez. sed possi
bile est uirtutē nālem facere cparationē
suam uirtute uitali redēte ad destruc
tionē ut dicit Aui. p^o cañ. ca^o de uirtue

uitali. Huic etiā snie assentit Antho
nius de Parma sup illo ca^o. Con^{toz} vō
d^{ria} 95^a. in fine conatur dare cāz quare
in febre pestilentiali potest esse pulsus
bonus & bona urina & infirmus tēdit
ad mortem. & dicit q^d ppriū febribus
pestilentialib⁹ pre aliis febribus est q^d
ipē uehementer inheret cordi ut no
cumentū eius suscipiatur in corde nō
sic in epate & in aliis. unde uirt⁹ nālis
perterrita in nullo attentatur surgere
contra morbu; sed uertit se ut corpus
gubernet sic in sanitate. & ideo pull⁹
apparet bonus & urina bona. & ppter
h^o urina sicut in sanitate in morbo diu
turno pmanens iudicatur mortalis qa
significat q^d natura nullo mō attentat
surgere contra morbū. Hec dicta 3° 21^{is}
sunt retho^{ca}. Quomō enīz uirt⁹ cordis
est territa a fo^{ra} que est forma nāliter
agēs. s. febris nisi per multā pmutatio
nē in substantia & spū cordis. sed tāta
pmutatione exñte nō se uerteret ad re
gimen corpis imo rector est morbus.

Nos aut in hac materia ponem⁹ p^o
casum que uidimus. Vir fuit quidam
nomie Casalus qui in prin^o pestilētie
incepit lente febrire ut in prin^o iudica
remus effimerā ex tristitia que ei erat
causa manifesta. postea dixim⁹ esse be
nignā putridā. pulsus aut & urina lau
dabilia erant & nunq̄ accubuit lectūz
nisi horis quibus cōsueuerat sanus &
linguā bonam habebat & colōrē faciei
habebat bonū & ueniēter quiescebat
in nocte. in septima die ereptus est su
dore frigidus in capite & collo & subito
mortuus est. & nos medici hesitauim⁹
unde hoc potuerit esse. & illo mēse de
tectā est pestilētia & iuasit multitudiez
hominū incredibilem. oportet g^o iuesti
gare quō febris occidit subito appare
ribus signis bōis. & qd dictū est supra
de bonitate urie q^d materia est circa spi
ritualia & nō circa epar est dictū qd pōt
rollerari. tñ habet difficultates ex q^d rē
das in scia p^{ri}ciptorū. primo quō cum
malignitate spūs cordis pōt stare bona
dispo spūs epatis cū spūs cordis sit illi
sicut pfectio & fo^{ra}. Amplius quomō
corruptis morbis in corde saluaf mate
rierū bonitas in epate. & o; necessario

tenere q̄ dispō spirituū & humidit atū
cordis habeat suam latitudinē aliam a
latitudie dispōnū humiditatū epatis
& licet nō possit exiri dispōnū cordis
latitudo quin sequat mōs & destruc^o
epatis. pōt tñ fieri mutatio multa itra
illam latitudinē. & tñ non fiet mutatio
multa intra latitudinē dispōnū epatis
& tu cōsidera. Alius modus dicendi
quē alias posuim⁹ ē q̄ forma uenenositi
tatis pōt assimilari formis q̄ inducūt
in sic alteratōis ita q̄ aliquñ hoc cōtingat
possibile est g^o q̄ aer pestilētiāli aliqñ
īcipiat iducere calorez & uenenositatē
in materiā cordis quā putrefac^t & tūc
hec febris pestilētiāli īcipit cum pra
uitate & uehemētia accētium ut dicit
Auic. Aliqñ aut cōtingere potest ex nā
recipiētis q̄ īcipit iducere aliquem ca
lorem accētalem remissimū undē homo
lente febrit. nōdū tñ ille calor sit uene
nosus. & toto tpe quo ille calor habit⁹
nō est uenenosus febrēs habz pulsūz
bonū & urinā bonam. Ultimo aut. i. p
cedēte hac alteratiōe in aliqua mēsurā
nobis ignota iducit uenēositas. i. calor
uenenosus siue iducator in tpe siue in
p^{ti} nō curam⁹. & tūc occidit. Preter
hūc aut modū est alius modus genera
lis qui icludit istū cū cōsiderabis. & est
q̄ manifestū est per se q̄ qñ hō febrit
cum bono pulsu & bona uria īpossibile
est q̄ ex illa febre stāte dispōe illa mor
riat^r. Si igit^r p⁹ bonū pulsum & urināz
moria^r cito non est nisi q̄a mutatio est
scā in hac febre de bonitate eius ad ma
liciam. Hec mutatio pōtēst etiā fieri in
febrib⁹ mltū que accidūt ab aere pesti
lētiāli. & modi hui⁹ mutatiōis sūt plu
res. Vnus est quia ponamus q̄ aliq̄s
febriat tpe pestilētiāli febre quē sit ex
sui natura salubris quā febrem homo
incurrisset q̄ uis aer nō fuisset pestilen
tialis. u^p pone q̄ icurrat eam ex aeris
dispōne tñ sit de salubribus & stante
ista febre salubri lateat aliqua materia
uenenosa qualis esset illa mā antracis
quē gñabatur ex malicia aeris in aliq̄
parte spūaliūz sed stabat qeta & occul
ta. in hora igit^r crisis huius febris sa
lubris ista materia moueat & attigat
cor & subito interficiat uel in hora nō

crisis. hoc autē plus euenit in febribus
pestilētiālib⁹. nam hee materie prauē
plus sunt apte generari in tpe illo tñ in
febribus & tpiibus nō pestilētiālib⁹ pōt
hoc cōtingere. & iam iste cas⁹ turbauit
& īfessauit aliquos medicos sine culpa
Secūd⁹ mod⁹ est q̄ stante ista febre
salubri aer cōtinue īspirat⁹ conuerterat
mediciāz ad uenenositatē. & tñ nō erat
sic cōuersa prius ex hoc moritur iste.
Et tñ si aer nō fuisset pestilētiāli nō fuisset
pmutatio ad rātam prauitatē materie.
& ideo multū conari debemus in recti
ficatione aeris. & ex hoc appebit causa
terribilis effcūs apparentis tpe prauē
pestilētie. & est ut nos uideamus quasi
aliquos liberatos ab aliq̄ febre cōtinua
ppter aliquāz crisiū optimāz q̄ subito
morie^r in tpe in quo idicas eos ualef
cere. & hoc cōtingit quia licz iste liberat⁹
sit per euacuatiōem. uerbi grā sanguis
qui exiuit per nares qui fuerat cā fe^l
cōtinue sanguineē. tñ in eo ē aliq̄d pec
catum colere apte corrupti & aer ue
nenosus ouerret eam ad naturā ueneni
In die g^o ualefciētie in quo gloriatus
fui⁹ de salute infirmī & cōgaui⁹ sibi
& suis subito hac corruptiōe cōpe scā
quia uirtus est debilis arripitur febris
& in paucis horis uel dieb⁹ occidit illū
Et plus euenit hoc in aere pestilētiāli
ut notū est. nec de hac possibilitate est
mirādū nec de cita occisione cū causa
effectus possit esse causa apta ad hanc
transmutationē malā & aer possit esse
multū corrupt⁹ & materia mala possz
esse multē malicie uehementer agens
in corpus debile quale est corpus ual
escēs nōne uides q̄ in uero ualefciēte
Auic. timer mortē ppter assurgere ad
assellā ut apparet fen. 2ª huius. Scias
h^o. Alios modos aut hui⁹ mutatiōis p
te cōsidera. Ex his leuiter cessant argu
menta. **ET HESITANT** medici
ā. Quia nō preuiderūt mortē nec cām
Ex istis sic dictis imediate. & ex his p^l
ā. habētibus febrē pestilētiāle3 credo
bene q̄ qñ in eis apparet fetor haneli
tus nō stet bonitas pulsus sed tunc in
cipiat ad mortem pmutari & si est bo
nitas pul⁹ est q̄tuz ad materias q̄ cōse
quunt^r gradū caloris ut illū sequuntur

ut dixit prius uia cōis.

Signa pestilentie.

DE ILLIS QUESIGNI

d FICANT. Hic pōit sig^a

pestilentie. Et p^o ponit sig^a

q^o currūt cursu causarum

z^o q^o sūt s^m semitā societatis cāe. ibi z^a

Signa aut. Prima in 4°. p^o pōit sig^a

pestilentie autūpnalis. z^o hiemalis. 3°

est iue. 4° ponit signa g^oalia q^o possunt

ad uer & ad alia tpa applicari. ibi scda.

Et q^o multiplicat. ibi 3^a. Pestilentia aut

ibi 4^a. Similr q^o uidetis. R. yonis ē

ignis qui apparz in aere mot^o ut stella

cadēs uel currens. A sub est ignis qui

uidet stare in aere ut colūpna uel aliq

figura stans. Dubitat primo q^o nō

uidet q^o appitio illorū igniū significet

pestilentiam. q^o sic appet 4° methauro

rū. isti ignes fiunt exalatione calida &

sicca pringēte ad ptem aeris superiorē

uer^o ignez. exalatio aut calida & sicca

nō est signū pestilentie imō remotionis

pestilentie quia aer pestilentialis est hūi

dit cum obtuso calore. & talē modū

hūiditatis destruit exalatio sicca ignea

unde A. p. pbleuatū z^o. 19° pbleuate

interrogās quare aer nō putrefit dicit

q^o est igne plen^o. Dubitat z^o in q^o

tpe dicat esse ista pestilentia. an ī autūp

no an in hieme sequēti. Dubitat 3°

quō hec signa sunt etiā cāe. Ignēs enī

cadentes aut stantes in suprema parte

zēris nō cānt aliquid in nām hūmīdi

tatem licet significant. In hac materia

metholoycus & astrologus pnt multa

dicere. Dicamus g^o q^o nobis sufficiat.

Primo dicamus q^o isti ignes nō signi

ficant uerā pestiliētiā sed solū maliciā

autūpni quia significant ei^o sup^oflua

siccitatē. sed autūpnus siccus ē prau^o

prauas faciens egritudines. & quia isti

uapores sicci calidi qui superi^o ignes

fiūt. hic inferius siccu^o faciunt aerem

& sunt eiusdē spēi. & ideo dicat q^o isti

ignes currūt cursu cāe nō q^o illi q^o sūt

superius circa extremū ignis causent

pprie h^o sed illi qui sunt in hoc spacio

eiusdē spēi cum illis. & hoc est qd^o uli

mo Auic. dicit idicatur idicatioe cause

quia idicāt eos qui sunt causa. Z^o

possumus dicere q^o exalatio calida &

sicca nō facit pestilentiam sed q^o multi
uapores surgunt in aere fit tūc pestilē
tia. und pbleumatū p^o pbleumatē z^o
dicit A. q^o q^o ex terra uapor multus
ascendit annus pestilentie fit. Isti ergo
ignes itelligendi sūt q^o diūgāt cū mltā
euaporatione pter eorū apparitionez
sicut statim infra ponit Auic. Vel posse
mus imagiari q^o multitudo uaporum
in aere nō potest cōsumi sed aerī misce^o
sed pars istorū pōt calefieri & exiccari
q^ois a principio sue eleuationis nō fiat
talis uel fuit occultus uapor calid^o &
siccus in uaporibus humidis. propter
istam g^o multitudiē humidis uapori
bus mixtis remanētib^o in aere calidis
& siccis sursum eleuatis fiunt ex illis
pestilentia & ex istis ignes q^o nō fuissent
eleuati sursum. sed soli & permixti ce
pissent ascendere. s^m g^o hūc modū isti
ignes possunt significare pestilentiam
& currūt cursu cārum. quia idicāt cāz
dictam. hic tamen sermo ex principiis
metroloicis potest molestari. sed non
curamus. Tertiopossumus dicere
q^o isti ignes multi non solum moti sed
etiam quiescentes de qbus est cometa
fiūt ex dominio martis cui^o dominiū
est causa mortis & pestilentie in aere.
Currūt g^o cursu cāe q^o significāt cāz
s. impōssionē martis. ideo ysaac febriūz
s^o cum dixit. appitōez flāmarū & lāpa
dū mltorū & diūloz ī autūp^o significare
pestiliētiā. subdit. q^o si quidaz querūt
huius rōnis intētiōem dicemus q^o sunt
nō posse itelligi nisi pri^o pūdeāt mltos
motus stellarū sciam & diūciōes earū
ad inuicem que fit in circulis suis qua
litate cuiusq^o stellarū que est s^m earū
loca. Iam g^o appet solutiōe priē & 3° du
bitatōis. Ad z^m dubiū & s^m prim^o
modū dicendi est dicendū q^o ipa pesti
lencia erit in ipō autūpno & erūt fe^o
de materie^o corruptis & egritudies
alie sicut scabies & lepre & cācri & po
terit extendi in hieme in qua materie
iste cōstringūtur. sed s^m z^m modum di
cendi & 3^m ista pestilētia poterit esse in
hieme & uere & estate futura. ET
QVANDO multiplicantur austrī.
Considerandū q^o multiplicatio austrī
facit aerem humidū & etiam calidum

Subsolanus aut addit ad calorem in aere
In thenis. i. mensis december in quo est
principium hiemis uides hos uentos flare
& uides aerem nebulosum. significans
multi uapores humiditatem caliditate tur-
bantes mixti in aere. si ergo pluit per illorum
uaporum ascensum & uersionem in aquam
tunc aer non remaneret profundus siue
mixtus cum illis uaporibus & sic non
fieret putredialis. quia igitur pluuia non
fit imo inuenis aerem tunc a pluuiis
siccum. i. pluuiis priuatum aerem corrumpi
quia illi uapores cum caliditate putre-
fiunt siue putrefaciunt aerem. & quia non solum
hiemis imo possunt tot esse uapores &
tanta corruptio quod dominabitur toto anno
& hoc est pbleuma Axi. pbleumatum
primo. & 3° pbleumate. dicit enim propter
quod austri sicci & pro non aquosi sunt.
Et soluit dicens quia caliditatem & humi-
ditatem extraneam faciunt in aere. sunt enim
humidi & calidi. Considerandum tamen
quod si simul cum austro fit subsolanus addit
illi humiditati superflue caliditatem propter
quam citius putrefit ut non expectetur
calor ueris uel estatis. **PESTILEN-
TIAM.** Dubitatur quare facit ad hanc
pestilentiam pauca pluuias & frigus in aere

Amplius quod potest accidere frigus
in nocte & caliditas. Dicendum quod uer-
frigidum pauca pluuias tenet mens usque ad
estatem. deinde. i. per uer multiplicatur austus
& hec est causa multorum uaporum in aere. signum
cuius est turbiditas aeris. & quoniam isti ua-
pores profundius admiscuntur aeri quia
aliquaqualiter subtiliantur fit aer clarior
quam prius esset. & ista claritas non debet
multum perdurare. sed sufficit quod circa eb-
domadam & iterum inturbidetur aer per
aduentum uaporum multorum. Si enim illa
claritas ultra ebdomadam perduraret posset
significare illorum uaporum consumptionem
Ex hac ergo dispositione suspicandum est aerem
factum esse putridum ex illis multis ua-
poribus. & affirmatio huius est quia accidit
frigus in nocte. Considerandum quod istud
frigus & ista caliditas possunt intelligi
esse in aere. nam isti uapores humidi sunt
aquei ex natura. & ideo sole recedente
tendunt ad frigiditatem sed obclusi in eis
calido fit putredo & uincit calor & inter-
apparet in eis caliditas. & secundum hanc ima-

ginationem primo sero apparebit in aere
frigiditas & aliqua alia hora noctis ap-
parebit caliditas. & e contra possemus
imaginari quod aer grossus ex his uaporibus
factus retinet caliditatem quam in die ac-
quirit in primo sero usque ad aliquam partem
noctis. postea autem mutat ad frigiditatem
tunc autem considera. Hoc autem frigus & cali-
ditas possunt intelligi esse in corporibus
Nam aer iste putridus inspiratus at tin-
gens cor ledit quem non dum faciat febre
& ideo calor ab exterioribus ad interiora
contrahitur. accidit ergo frigus in nocte
circa extrema & caliditas in interioribus

Possemus autem aliter dicere quod aer iste
grossus humidus absentia solis infrigi-
datur in nocte & ex hoc intus obcludit ca-
lidum & calidum sentit minus & cum hoc
ledit spiritualia. quicquid autem sit uerum est quod
iste aer turbat nos & nocendo spiritualia
est causa modi praefocationis. Cor enim in eius
attractione leditur & ex hoc quod non uidetur
homini quod ab ea euenit. Ista autem plus
apparet in nocte aut quia in die fit euen-
tatio a zephire & borea. ut Axi. pbleu-
matum 25°. 15°. pbleumate. aut quia intus
concluditur calor. aut quia in die propter
attentionem ad alia homines non sic considerant
has mutationes in se sicut accidit philoso-
pho habenti apostema in coxa qui plus mo-
lestabatur in nocte quam in die ut apparet
a Gal. in libro de motibus liquidis. Ista ergo
pestilentia est mala & magna quia est uera
pestilentia ex multa putredine in aere.
Et his similia quia morbilli carbunculi. i.
apostemata de materia uenenosa me-
mbrorum corruptiones & similes dispo-
sitiones illis que facte sunt in pestilentia. & nos
testificamur hanc uidisse. **ET SIMI-
LITER.** Hoc est aliud signum pestilen-
tie est iue in qua significamus occultam
& malignam materiam putredialem in aere
cuius signum est quia homines ualde turbantur
ut non possint in nocte habere estatis
quiescere & non indicant se percipere forte
caliditatem ergo ex maligna putredine. Habes
matutina alterata. scilicet de caliditate prece-
dente ad frigiditatem & e contra ut supra
diximus. contra tamen accidit quod circa auro-
ram frigus plus apparet quam nobis sol sit
propinquior ut pbleumatum 25°. 5° pbleu-
ma. scilicet diuersorum modorum. Negezin. i.

ignes descēdētes. & dixit h^o uocabulū
Auic. ut significaret diuersos modos
ignis qui diuersificātur in forma & in
motu & q̄ete. & in motu est magna di
uersitas. iō dixit & alia. i. alii & diuersi
modi horum igniū. ut uerbi gratia q̄
appareat aliqua cometa cum hoc dixit
Auic. Preterierūt in autūpno ut inuat
per h^o q̄ cā istorū est dominiū alicuius
maluoli planete cui⁹ impressio in aere
incipit apparere tpe quo isti ignes sunt
magis apti fieri. i. in autūpno. & aliorū
q̄a circuloꝝ & mortis principiū. **ET
SIMILITER.** Ista alteratio est de cā
lidity ad frigiditātē. unde uirt⁹ debi
litatur de turbulētia ad claritātē. & nō
solum in uno die sed in die & die. unde
significat multitudinē uaporū in aere
sparsoꝝ. & idem significat ortus solis
cum nebula humida sparsa in aerē. nū
uide^r ut puluis. q̄a appet aer q̄ si esset
puluerulent⁹ pestilentia accidit. scito.
Hoc autē signū uerū est quocūq; tpe
accidat ita q̄ si accidat in hieme poterit
significare pestilētiā in uere aut in spā
met hieme s^m quātitatem uaporū &
ipōꝝ in lētiā & maliciā. **SIGNA
AUTEM.** Considerandū q̄ ista sig^a
dicunt^r esse s^m semitā societatis cause.
q̄a ipā nō sunt cause sed associant^r cāis
sicut ranarū puarū multitudo q̄ signi
ficat supflūā humiditātē ex qua fiunt
ut etiam sumis ab Ay. pbleumatū p^a
zz^o pbleumate. ubi hoc pbleuma que
ritur. Nos autē uidim⁹ ante quādam
pestilētiā tātā multitudinē harū ranarū
ut cooperirent terrā in multis locis. &
erāt rane p̄ue cūz quādā cauda. & has
ranas Ay. uocat ranas crinoīdal. Alii
tū dicunt q̄ illarū facies habent signa
rubea. alarbuti. i. serpentes quidā. hec
enī signa significāt magnā putredinē
in cauernis terre. Considerandū q̄
ista pūt dici signa & cause sicut ignes
uolātes qui licz nō sint cā. tū significāt
cāz. tū sig^a que s^m ueritatē sūt cāe sūt
mūltiplica^o aūstri turbiditas aeris appi
tio aeris puluerulenti & similia.

Curaciones febris pestilentialis.

VMMA CVRATIO

NIS. Priō ponit cā. cura
tiōis. z^o p̄seruatōis. ibi z^a.

Oportet. Prima in duas. primo ponit
curā per euacuatōem. z^o per infrigida
tiōē & aeris rectitudinē. ibi z^a. Et o³

Considerandū q̄ sicut iam diximus
febres pestilētales possūt esse diuerse
in diuersis ut in aliq^o colice & in aliq^o
flegmatice & in aliquo melācolice & in
aliquo sanguinee. & potest etiam esse
diuersitas earū ut contigat putrescere
hūiditates circa cor. & est ista vā pesti
lentialis. & aliqua pestilentialis potest
esse in q̄ putrescāt humores circa aliq^s
uenas. & hoc ppter eorum dispōnem.
Euacuatio g² fiat u^l s^lomia u^l farma^a
s^m q̄ cōuenit. Et attende q̄ facere
floromā in febre pestilentiali in qua
nō conuenit est magn⁹ error & maior
q̄ suū simile in aliis. Considerandū
z^o q̄ cū in febre pestilēiali nō sit mag^a
distemperātia in gradu caloris sicut in
causione & similib⁹. sed pntia male mē
indicat euacuatōem potius & prius q̄
aliq^u alrerationē. & ideo dixit q̄ sūma
curatōis est exiccatio. i. euacuatio. ubi
tū cū febre pestilēiali esset mag^a alte
ratio u^l inflāmatio ut cū eēt fe^{ls} ethica
& multi & acuti caloris audacter infri
gidamus. Cōsiderandū z^o q̄ ista mā
cum sit putrida maligna putredia de
bem⁹ conari q̄^m possum⁹ ad ei⁹ euōē
& cito. semp enī speramus p^l de eius
materiei corruptione q̄ de digestionē.
& hoc ppter grossitiē aeris pntis cor
rupti & materie aptitudinē ppter h^o
incipimus ad euacuandū. Et ego uidi
socios n^{ros} uiros exptos qui in praua
pestilētia priā u^l z^a u^l z^a die uel 4^a in
sūma q̄ citius poterant dabāt farma
euacuaria exsoluēdo mās sicut reubar
barum aliqui & agaricum aliqui cum
turbit^h. & quidā dabāt q̄nq; medicinas
istas uigoratas cum scamonea pauca.
& uidimus plures euasisse per manus
istorū q̄ per manus illorū qui nō pur
gabāt nisi cū lenibus clisteris. & q̄nq;
sola cassia & dicebāt illi uiri solēnes h^o
uoluisse Auic. cum dixit. Et oportz ut
incipiat in ea ad euacuandū. & dicebāt
q̄ si in morbis furiosis ante digestionē
preceptū est euacuari. m^lto magis ista
euacuatio cōpetit in mā faciēte febrē
pestilentialē. potest enim dici furiosior

omni materia furiosa. Considerandū
 4° qd ad istā euacuatōem ad quā Auic.
 festinat in febre pestilentiali uocat exic-
 catōem. unde dicit sūma curatōnis est
 exiccatio. nā Auic. euōez minoratiuam
 uocat exiccationē siue sit minora^o ma-
 terieque que nō sunt dicende cā cōiūctā
 uel aīis. sed sunt materie cōplicate siue
 cōiūcte cu3 febre. & sic appellauit su-
 pra ca^o de cura putridarū in uniuersali
 cu3 dicit. cu3 admiſtraueris cañ. pdcōs
 & dixit s^m semitā minoratōis & exicca-
 tionis &c. siue iste materie sint cā cōiūctā
 uel aīis fe. & hoc modo euacuationē mi-
 noratiuā uocat exiccationē. & ita cap^o
 de cura uariolarū. cum dicit Flometur
 quāritate qua exiccet. i. mīoret de mā.
 & ista mīoratio etiā dicit absisiua cāe
 .s. ptialis absisiua. hāc g^o exiccationē
 .i. euōnem minoratiuā que accipiat de
 cā cōiūctā faciente febre3 & aīti. Auic.
 pcpit facere. Sed tu dices si illa mā
 est ita praua sicut mā furiosa. qre g^o nō
 euāmus eradicādo mā3. Dicendum
 qd hoc ppter calum vūtis. Incipit enī
 hec febris a spirituū malignitate. si qs
 aīti uellet tenere qd in prin^o putridarū
 pestilentialiū nō competeret farmacū3
 qd exsoluendo euāret sed solum quod
 leniret ut cassia & uiole fundet se sup
 hoc qd dicit exiccatō. qā Auic. sic olue-
 uit uocare euōnem que est scā cū medi-
 cinis q nō euacuant exsoluēdo. Et hec
 discordia redit ad qōnes quas disputa-
 uimus supra in cura putridarū in uni-
 uersali. Credo aut qd in pestilentiali-
 bus festinādū sit purgare cū farmaco
 qd euacuat exsoluendo ut rō pdcōru3
 uiro3 probat. determinatio aut tēporis
 & qritatis farmaci reman3 i extirpatōe
 medici. **ET OPORTET.** Consi-
 derandū qd infrigidatio remittit putre-
 dinē & temperat caliditatē quam int^o
 circa cor isti sentiūt. **AVT** infrigi-
 datio fit. Primo infrigidat domos eorū.
 2° infrigidat eos per res que sumūtur
 3° pōit regimē determinate febris pesti-
 lentialis. 4° ponit regimen per cibū3.
 5° rectificat aerem sicut premitit &
 postponit. ibi 3^a. Et admiſtretur. ibi 3^a
 Qd si. ibi 4^a. Et qñq accidit. ibi qnta.
 Rectificationis. Quod primo dicit est

notū3. Linimētū at & delibū^o id ē & d
 libū^o ē qsi affluēs linimentū. ET admi-
 nistratur. Visus est hic Dynus dubi^o
 fuisse cum in febre pestilentiali sit du-
 plex intētio. s. euacuatio materie & in-
 frigidatio. qre nō ponit medicinas eua-
 cuatiuas sed infrigidatiuas p os assu-
 mēdas. ut trocisci de camphora & rob
 frigida. ut rob d agresta & rob d ribes
 & huiusmōi. Rñdet qd farma ca eua-
 cuatiua mās sunt dicta supra. & eadem
 sunt que euacuant mās febriliū pestilē-
 tialiū & nō pestilentialiū. & in h^o Dyn^o
 bñ dixit. sed postea dixit qd huiusmodi
 medicine infrigidantes & exiccātes &
 trocisci de camphora & rob & similia
 contrariātur pprie putredini. nam pu-
 tredo consistit in calido & humido. &
 ideo trocisci de camphora conueniunt
 omni pestilentiali cōsiderate ut pesti-
 lentialis est. qā illi resistūt illi putredini
 licet rōne materie putredinis plus cō-
 tēniāt in qdā3 pestilentiali febre ut in
 colerica. in qdam min^o ut in flegma^{ca}
 tñ in ipā fe. flegmatica etiā cōiūct rōe
 putredinis scē ab aere putrido. & i alia
 febre flegmatica. s. nō pestilentiali non
 conueniūt. hec dicta Dyni idigent de
 terminatōne. nam trocisci de camphora
 quibus utimur in febre pestilentiali co-
 lerica uel sanguinea nō idigent mixti-
 one cū reb^o aliis que remittant frigus
 camphore. sed credo qd qñ febris pesti-
 lentialis est habita ex materia frigida
 flegmatica est bonum dare illi aliquid
 de musco uel de medicamib^o de musco
 ut dyamuscū &c. & credo in hoc Haly.
 in regni cum dixit. & post Gal. & dīal-
 coridē inuēte sunt herbe dci inuā mti
 & uelocis ualoris sic^t ualēt camphore
 in egritudinib^o pestilentialib^o calidis.
 & muscus in egritudinibus pestilencia-
 libus frigidis. Dubitat utq in feb^e
 pestilentiali possum^o uti tiriaca. Et
 dicendū qd ubi febris appet lēra multū
 remissi caloris & uenenose putredinis
 cōcedi potest aliqd de tiriaca. & credo
 h^o Gal. uoluisse in li^o de comoditatib^o
 tiriace. Ego etiā laudo in febrib^o pesti-
 lentialibus medicamen de aqua rosata
 & uino & bolo armeno. qd. A. scribit
 2° cañ. ca^o de luto armeno. Feci aut hāc

compem. p. aq ro. librā. s. t. m. uncias
duas. boli armeni. .ii. milceanf. detur
de eoin mane cum sirupo suo & detur
i nocte & meridie & diebus qb⁹ uidet^r
Et si times stipticitatē succurre cū leni
tione & minora datiōez & adde multū
sirupi citri uel aranciarū & agresse &
uino granatorū. **ET AQVA.** Hoc
est dictū lobānicii positū i^o continentis.
ca^o de aere. cuius dicti cā est. nā potest
esse febris pestilentialis inflāmatiua in
qua competeret copiosus potus aq⁹ fri
gide s^m cā. generales. si g^o biberetur
pauca consequēter potest incēdi & in
cendetur ut ipa qñq⁹ uertat^r in colām
ut dix^t ypo. 2° regi. acu. **QVOD**
SI ista febris pestilēialis est praua. In
qua calor intus occultat^r unde frigent
extrema & ppter retentionē uaporū
tendūtur ypocundria & euaporat ad
caput. ex quibus ppter eorū maliciā
nō fit somn⁹ sed uigilie & alienatio. &
ppter incēdium multū eleuat^r pectus
& ppter multitudīez uaporū exprimē
dorū multa fit eius constrictio. oportet
g^o trahere extra caliditatē cū fricatiōi
bus & euaporatōibus extremorū. Et
augmentare calidū nāle cuz cordialib⁹
cōuenientib⁹. **ET QVANDO.**
Considerandū s^m Dynū q⁹ appetitus
cadit in pestilēiali febre ppter cōitatē
stomachi ad cer. unde spirit⁹ cuz quo
stomachus facit suam operationem est
corruptus. & ideo non appetit. & ideo
restat^r ad comestione. i. cogant^r uio
lenter comedere ut spūs illi rectificent^r
& corrigatur illorū malicia. Censi
derādū aut^r q⁹ restaurare eos sup cibū
est frequenter cibare eos & pax iūto
ut uirtus debilis possit cibū datū mul
tis uicibus digerere qd⁹ facere nō pōt
uice una. si g^o in eis sit p⁹ ratio ut uis
appetitus siue nō laudatur cibatio in
pluribus tñ cadit appetit⁹. Causa aut^r
causa est q⁹ spūs cordis istorum sunt
infecti & cōtinue inficiūtur ab aere. &
ideo egent quasi continua restauratōe
uel renouatione & cordis cōfortatōne
qd⁹ fit per cibaria contraria illis. s. frigida
acetosa. uapores enī laudabiles a cibo
eleuati qui cito trāseūt rectificāt spūs
miscendo se cuz eis & materialit^r augēt

eos. qui enī multū comedūt & uolēter
quis sunt destructi appetitus absoluū
tura febre & uomūt. & si cōsideras est
quasi curatio uenenati hominis. bñ g^o
necessariū est restaurare eū sup cibū
. i. cogere eos. uel. i. frequenter cibare eos
alias tñ dedimus illam expōez. restau
rentur. s. ut qd⁹ deficit de cibo suppleat^r
per electuaria cordialia. **CIBI** nāq⁹
Potest exponi primo cibi eorū. i. cibi q⁹
tūc reperiūt^r sunt mali. i. sūt infecti &
ab aeris corruptione. q⁹re nocet eorū
multitudo. i. nocet eorū multa q⁹ritas
in q⁹tū fit additio. s. in materia mala. &
ideo detur parū de eis. & nocēt in q⁹tū
sunt mali. i. male q⁹litas. q⁹ corrupti
ab aere. & ideo fiant acetoli. hic ergo
pbat Auic. q⁹ nō detur multa quātitas
ciborū sed frequēter cibent^r. & q⁹ den
tur cibaria acetosa frigida. 2° modo
poteest exponi. cibi eorū. i. cibi quib⁹
utebantur in tpe sanitatis. & pbat
Auic. q⁹ illis dent^r cibaria frigida ace
tosa. & nō in multa q⁹ritate. quia si nō
darētur ista darent^r illa qbus utebant^r
in tpe sanitatis. s. in quātitate mltā &
nō acetosa sed pinguis & cōdita sicut
est cōis hominū cōsuetudo. sed est ma
nifestum q⁹ dare in quantitate multa
est malū q⁹ addit in materia & dare in
qualitate condita est malū. quia talia
cibaria sunt mala in qualitate. q⁹ non
rectificāt maliciā. ergo oportet q⁹ sint
paucē quantitat⁹ & q⁹ sint acetosa.

RECTIFICATIONIS. Hic
rectificat aerem pestilētiāle ut p⁹misit
& postea postposuit. & ponit rectifica
tione pro sanis factā cū reb⁹ calidis
& frigidis ut aceto. tñ in corporibus
sanis securius utimur calidis ad recti
ficationē pestilentie q⁹ in febricitātib⁹
Cum quacūq⁹ re. s. de dicendis. uel cū
quacūq⁹ re. s. calida & frigida. licet sit
securior i sanis calida. Sādraca. i. vñix
bonka quidā exponūt. i. affodili. tñ 2°
cā. habet^r & uidetur q⁹ sit res que ad
nos non puenit. Alusue. cā. habes 2°
cā. & est notū. aceto & assa. i. diuisi
uel compositis eis. acetū aut^r in pestilē
tia cōfirmāt omnes. quis enī. quoddā
acetum ex putrefactione cōsurgat. tñ
ipm frigiditate & siccitate cuz subtili

substantia profundatur mirabili modo
putredini obuiat. Scdm sanos & egros
aliis egritudinib⁹ q̄uis n̄ essent febres
sed aliq̄ putredies ulcerose & pustulo
se. uel etiā egros. i. febriētes q̄ sunt egri
& erit locutio supflua. & patet q̄ ista
sunt frigida. q̄a sunt cōferentia febrib⁹
Alkekengi. notū est q̄ est una species
solatri. alia lrāa habet alsegi & n̄ iuenit
quid sit &.

Preseruatio a pestilentia.

PORTET VI extrahā

o tur. Ita Gal. preseruauit
corpa p̄o de dñis febriz.
ubi exercicio. i. nō exticcē-

tur humiditates cū exercicio. q̄a exer
citatio fortis que exiccat humiditates
inflāmat & necessitatē ponit attractio
nis multi aeris. & h̄o est multū nociuū
cum sit aer corruptus. & ideo dixit o
entz ut nō administretur. s. exercitium
exiccatiuū supflūū. & hoc fuit p̄cep^m
Rasis ut appet i6^o cōtinētis. ca^o de aere
oportet enī ut nō admistretur balneū
salē plurimū. neq̄ uina. s. in mltro potu
q̄a inflāmat. hoīes aut nōstre regionis
nō credūt euadere pestilētiā nisi mltro
potu uini. Credo aut q̄ tpe pestilētie
moderat⁹ pot⁹ eis sit ueniēs & pprie
consuetis sicut sunt hoīes n̄re regiōis
Multū enī facit cōsuetudo & itollerātia
pot⁹ uini n̄ soluz in q̄ntitate imo in q̄ri
tate superflua. Trāseūt enī qdam cūz
supfluo potu ei⁹ sic appet de Dyoni
sio tiranno de quo scribitur ab Aq. p
bleumatiū z6^a p̄ricula. q̄uis tñ sic trāse
ant sunt tñ in sensu ut animalia bruta
Nec tollerēt sitis ne ppter inflāmātoēz
cogāf ad multā aeris attractionē. mino
retur ut nō multiplicēf materie & ut
meli⁹ digerāf. Alculen aleatū & sunt
modi pparationis ciboz sicut nos dice
rem⁹ sultinam gelatinaz. Algēniabin
.i. zuccarū ro. uel mel ro. ante eam. s. fe
brem. Medicina quā ponit fuit Ruffi
Et scribit sub hac pportione. x. aloes
ptes. ii. mirre croci añ. ptem unam terā
tur. sumāf aut pag ex eo cū uncia una
uini odoriferi. Inqt Ruffus nunq̄ uidi
aliquē bibentē hanc medicinā qui non
liberaref & pseruaretur ab epidimia.
& nunq̄ fui inuēta medicinā sibi par.

ut i6^o continētis. ca^o de aere. Super hoc
autē ca^o alias disputauimus utrum sit
reperire febrē effi. pestilentialē. & ut
sit possibile reperire ethicā pestilentialēz
quas nūc obmittē.

De uariolis.

VANDOQ Ve accidit.

q Variole apud nos uocant
mascalobri. & a quibusdā
reuelboni. Morbilli uero

dicūtur apud nos rosalia. De his ergo
determinat post sermonez de febribus
pestilentialib⁹. & cā est q̄a sunt homo
genee eis. q̄a sequūtur multum aeris
dispōem. & primo determinat de modo
generatōis uariolarū & cāis & diuersi
tātibus & signis. z^o de regimie. ibi z^a
Oportet ut in uariolis. Prima in duas.
primo determinat de uariolis licet etiā
sermo possit ad morbillos applicari. z^o
specificē determinat de morbillis. z^a ibi
Scias q̄ morbill⁹. Prima in duas. p̄rio
determinat de modo generatōis & cāis
& spēbus siue diuersitatib⁹. z^o de sig^{is}
ibi z^a. Et q̄nq̄ antecedūt. P̄ria in duas
primo ponit modū generatōis uariola
rū. z^o ponit cān. multos q̄b⁹ declarāf
cāe & diuersitates earū. ibi z^a. Et uari
ole qdē & morbilli sunt &. P̄ria in duas
primo premitit modū generatōis. z^o
declarat. ibi z^a. Et de hoc. Dicit p̄o
q̄ q̄nq̄ accidit in sanguine ebullitio s̄m
semitā putredinis quibusdā que ebuli
tio est de genere ebullitionuz q̄ accidūt
succis. & cum accidit illa ebullitio san
guini fiūt per eam accētia talia. s. uari
ole ita ut ptes eorū. s. sanguinis & suc
corū ab inuicē discernātur. i. separenf.

Considerandū p̄rio q̄ nullū iuenio
auctore qui tam p̄funde & subtilr de
generatione uariolarū & morbillorūz
loquatur sicut Auic. & post eū Auen
zoar ysaac Rasis & Azaranius. Quod
autē habemus ab aliis famosis proprie
a Gal. nihil est. & ideo profundari nos
oportet ad mentē huius uiri. Consi
derandū z^o q̄ licet sint in p̄ca de uari
olis tñ & de morbillis debz h̄o itelligi
.s. q̄ eorū generatio est p̄uā ebullitōis
tñ q̄a sanguis uariolarum est maioris
quātitatis & hūiditatis iō ebullitio p̄
uariolis comparatur saltez pluralitate

ebullitionis materie. Considerandū 3° q^d Auic. uolens inuestigare modū generationis uariolarū & morbillorum fecit hoc per uia ebullitionis q^a in omni generatione eorū fit aliqua ebullitio in sanguine. & hui⁹ signū est febris conclusa. 2° q^a pluria generatio uariolarū & morbillorū est per uia separationis & depurationis sanguinis. nam plurim⁹ eorū aduent⁹ est ppter infectiones ex utero. Sed talis depuratio & rectificatio & separatio nō potest fieri absq^e forti motu in sanguine. sicut appet in musto qⁿ rectificat^r & fit uinū. & ideo dixit Auenzoer in fine testis. uariolę & morbilli exiunt cū febre ualde impetuosa & maligna. sic^t qⁿ uidet^r q^d illi qⁱ extra hunc butirū a lacte nō faciunt nisi cū labore magno atq^e forti uald^e & motu laborioso. q^{re} credendū est q^d in motu & expulsionē uariolarū & morbillorū debeat illud idē accidere. Cōsiderandū 4° q^d ille text⁹ potest dupl^r exponi. ppter q^d sciendū est q^d sicut apparebit ebullitō duplex ē. Vna qua fit rei ebullientis rectificatio. sicut ebullitio musti cū fit uinū. Alia qua fit rei ebullientis corruptio & putrefactio. sicut qⁿ uinū ebullit & fit acrum & ebullit sanguis per putredinē & fit sex melancolica. & has duas ebullitiones Auic. intellexit in hoc ca^o. Dicat^r 5° q^d illud q^d Auic. dixit hic potest esse 5mo g^{ra}lis ad dictas ebullitiones ex quibus potest fieri generatio uariolarū & morbillorū utraq^e eiz ebullitōe pōt sanguis ebullire & ideo dix^t. qⁿq^d accidit sanguini ebullitio. simil^r in utraq^e est ebullitio u^l putredo. nam in ebullitōe qua fit depuratio licet nō sit putredo partis succi u^l sanguinis qui perficit^r. tñ est putredo p^{ri}stine ut superfluitas separat^r. uerbi g^{ra} fex & spuma uini in ebullitōe qua fit rectificatio certū est q^d putrefiūt. Illa eniz ebullitio est putredo licet possit diuersificari 5mo gradū. Cum ergo dixit 5mo semitā putredinis de g^{ra}e ebullitōis. & q^a sanguis siue ebulliat ebullitōe separatiua. s. perfectiua siue ebullitione corruptiua possunt i hac ebullitōe fieri uariolę & morbilli. & dixit iō. & talia accētia quidem fiūt p^{er} eā. ebullitionē.

& q^a in omni ebullitione fit aliq^{uod} separatio partium q^a in ebullitōe perfectiua fit aliq^{uod} separatio boni a malo. in ebullitione corruptiua fit separatio humidī a sicco. unde termin⁹ putrefactionis est icinerario. & ideo dixit infra ut ptes eorū ab inuicem separentur. Dico 2° q^d iste sermo potest esse spēalis ad ebullitōem perfectiua. nam uariolarū euent⁹ est ut plurimū ex tali ebullitōe perfectiua. talis aut ebullitio pfectiua nō est omīno putredinalis. q^a calidū omīno putridiū est corruptiuū. sed est putredinalis q^a habet talis calor aliqd de extraneitate. unde est febrilis. Tercio quia terminatur talis ebullitio ad perfectiōem partiu^m sup^{er}fluarū per quā separatōem rectificat^r sanguis & remanet bon⁹. & ideo dixit 5mo semitā putredinis cuiusdā & nō dixit 5mo putredinem. Est eniz illa ebullitō potius semita putredinis in sanguine q^{uam} sit putredo. nam sanguis qⁱ remanet rectificat^r sic^t uinū ppter ebullitōem musti. inflā mabat^r eniz in hac ebullitōe nō tñ corrūpebatur sed si illa ebullitio & calefactio superflue pcessisset potuisset corrūpere illū bonū sanguinē sic^t si accideret ex aliquo musto ebulliente q^d nō remāneret uinū bonū sed corruptū. simil^r ebullitio illa nō terminatur directe ad putrefactionē fecis uini sed q^a ptes superflue separate dereliquūt^r a regimine nālis caloris sicut nō cōueniētes corpori. ideo occupātur a calido putrediali. ergo bñ dixit Auic. cum dixit 5mo semitā putredinis cuiusdā. q^d subdit infra ut partes. apparet q^d intelligit^r de hac ebullitōe. q^a per ipam p^{ro}prie partes bone a mal⁹ discernūt^rur.

ET DE HOC. Si sermo predict⁹ est cōis ad duas ebullitiones dicem⁹ q^d hic illas distincte declarat. & p^{ri}mo ebullitionē separatiua & rectificatiua. 2° per mixtiua & corruptiua. ibi 2^a. Et de hoc. Si aut sermo predict⁹ est soluz de ebullitione rectificatiua dicem⁹ q^d primo declarat illam. 2° declarat aliā ebullitionē q^{uod} nō ē rectificatiua. ibi 2^a. Et de h⁹ est Dicit primo & de hoc. i. de hac ebullitione ē cui⁹ cā ē. Cōsiderandū q^d uolēs facer^e notā hanc ebullitōez sanguinis & succorū. dixit cui⁹ cā est res q^{uod} si

naturalis. Dubitat g^o quare calor qui facit ebullire sanguinem ebullitione separata qualis est ebullitio musti dicitur quasi naturalis. 2° dubitat utrum hec ebullitio sit aliqua dⁱ sp^ebus digestiois. Et dicamus hoc notum esse ex 4° lib^o de simplici medicina. & ante illud ex 4° methanorum. oportet ad hoc accipere principia quod succi habentes mediam maturationem siue incompletam digestionem humida aqua ebulliunt & perficiuntur in decoctione hac. & sicut calor qui perficit illos fructus est duplex. scilicet proprius & solaris ut intelligitur ab Avicenna. sic ille idem calor saluat^r in succo expresso a fructibus facit illos succos ebullire & maturationis inducit complementum. & quemadmodum fructuum digestio est digestio dea pempasis. ita digestio succi illorum fructuum potest reduci ad digestionem dictam pempasis. licet hic caderet speculatio. Calor g^o iste quo succi ebulliunt cum eorum complementum dicitur naturalis in quantum est intrinsecus. dicitur autem in naturalis propter calidum continentis quod in hac coadiuvat vel propter incendiū vel in inflammationem additam in gradu ultra illud quod debet esse in succo perfecto. Vinum enim factum perfectum per ebullitionem non tenet illum gradum caloris actus per cuius quod erat quando ebullitio fiebat. Considerat g^o imaginari eramus quod calor qui facit ebullire sanguinem ebullitione rectificata dicitur naturalis & in naturalis dictis modis. & ideo dixit quod in naturalis. Secundo Avicenna tangit actum suum actionem quod agens inducit effectum cum dicitur faciens ebullitionem. calor enim predictus agit ad maturationem humida aqua crudi siue non completi siue sit sanguis siue mustum. & in hac actione fit conversio partium aquearum aliquarum in vapores qui penetrantes per corpus succi eleuantur in altum. & hec vocatur ebullitio. Tercio tangit effectum huius agentis & actionis. Et primo tangit effectum per se & proprio intentionem cum dicitur naturalis faciens maliciam sanguinis. Calor enim ebullitionem faciens in musto melius permiscet quasdam partes siccas terreas cum humido aqueo & partes humidas cum sicco & in hoc complementum fit maturationis & partes aquee aliquae superflue evaporant vel segregantur & fit fex. remanet g^o vinum bonum. & sanguis

bonus. Tangit effectum secundarium & per accidens cum dicitur & putrefit ab eo illud quod admisceatur. id est per es que erant mixte modo per ebullitionem separate putrefiunt quod manifestum est in partibus superfluis separatis a sanguine ut supra diximus. Quarto tangit materiam in qua fit ebullitio est autem sanguis rectificabilis per ebullitionem quod est materia huius ebullitionis duplex unum ab utero materno. & hoc est quod dicitur. Et de ista illa eadem ebullitio fit in reliquis nutrimenti siue mensuralibus. id est in sanguine qui derelinquitur in fetu ex menstruo mulieris quod est in pregruante. id est quod menstruum colligitur in matrice tempore impregnationis. & variole que fiunt in ebullitione huius sanguinis comitantur omnes hominem & omnem hominem comitantur predicta infectio licet in hoc sit magna diversitas ut dicitur post. Alius sanguis ebullitioni aptus est. & etiam rectificationi per ebullitionem est aggregatus ex malis cibis sicut ex multo usu in consuetudine lactis equi & camelini ut dicitur. non enim est in convenientes quod generetur in nobis quidam sanguis similis sanguini mensurali mulierum qui habeat partes fecales grossas & partes aqueas malas crudas. unde ebullitione fiet rectificatio & variole que fiunt ex hoc sanguine eneniunt quibusdam hominibus & secundum hoc aliquis potest variolari bis. Dixit autem de his que rectificantur. id est laxificant & mollem & crudam siue fluidam faciunt. infra enim Avicenna. ut si hoc vocabulo ut apparet 2° canon. 3°. cum dicitur Rarificat componit. & 3° canon. fen. 4^a. tractu de spuito sanguis cum dicitur ille qui ex spuitur ex vena est rarior. hoc g^o dicitur Avicenna. quia non quilibet sanguis est aptus ebullitioni rectificative. Sed qui cum hoc quod est feculentus est multus aquosus fluidus aptus enim non ebulliret. & ideo dixit & faciunt cum bulire. Donec. Hic repetit & clarius ponit fines per se intentum in hac ebullitione. nam fit ebullitio substantia recta. id est rectificata excluso fetido fecali superfluo & aqueo superfluo. Fortior. id est in commixtione. quia in eo quod remanet verbi gratia in uino est facta fortis compositio humidum aqueum cum sicco terreo magis apparens. quia prius latebat vinum in musto modo autem appetit. & ita intelligatur

de sanguine. & hoc est quod. Auic. dicit
uideat intelligere quod mustum & uinum com-
pletum non differunt specie. sed si differunt
secundum esse completum & incompletum & quod
est latitatio uini in musto. & credimus
hoc esse uerum. tamen est in hoc questio que
pertinet ad naturalem partem. Auic. de causa sua
declarat in exemplo. & uult quod quilibet est
ebullitio in musto talis est ebullitio quoniam
in sanguine modo predicto & iam de-
claratum est hoc ex modo. Considerandum
quod cum nos imaginati erimus uegetes
sicut corpus humanum. & uinum factum
similis substantie bonum quod prius erat
difformis ex fecali & aqueo. & imagi-
nati erimus quod ueges non indigent fece nec
spuma imo abhominantur illas & non requi-
rit illas. tunc erimus imaginati quod iam. scilicet. scilicet
separatione putruit spuma. & utrum autem
spuma facta contingat spumam uini putrescere
uere & etiam eius fecem non curauimus hic
discutere sed applicando illa ad sanguinem
similis ebullitio apparet. & quod partes que
a sanguine separantur putrescunt. ET

DE HOC. Hic declarat aliam ebulli-
tione sanguinis in qua fiunt uariolae &
dicit. & de hoc. i. de hac ebullitione est
cuius causa. Considerandum quod Auic.
notificat istam malam ebullitionem. & primo
tangit agens cum dicit quod causa eius est
adueniens extrinsecus. i. causa agens est ca-
lor extraneus quod dicitur extrinsecus quia ille
calor est calor putredinalis corruptus
sanguineus uel calor incendens quantum
nondum esset putredinalis faciens tamen ebulli-
tione sicut in sinocha sine putredine

Dubitat quia si ille calor est putredi-
nalis. 1. potest dici intrinsecus quia calor
putredinalis est intrinsecus factus extrin-
secus ut intelligitur 4. methaurore

Dicendum quod calor ebulliens corruptus
licet possit esse putredinalis non dicitur
intrinsecus quia non est perficiens sicut calor
qui ebullire facit mustum sed potest dici
intrinsecus respectu caloris adurentis ut
habet declarari 4. methaurore. Secundo
tangit actionem quia ebullire faciens. & est
notum hoc. Tercio tangit materiam cum dicit
occultatio. i. occultos humores in nobis
Considerandum 1. quod sanguis in nobis
quoniam est aptus ebullitioni perfecte & ille non
uocatur occultatus imo oportet illum

manifestari quia necessario ebulliet sicut
est sanguis ab utero tractus uel ex usu
ciborum generatum sanguinem illi similem
quem oportet ebullire ut rectificetur licet
in hoc possit esse multa diuersitas. ali-
quoniam sanguis non est aptus huic ebullitioni
sed de se est bonus & per nullam ebullitionem
nem rectificabitur nec illa indiget. & ille
est occultus in nobis quia nunquam de se
ebulliens nisi per causas extrinsecas agen-
tes sicut est calor solis uel alius calor.
potest tamen parari in hoc propter multam
quantitatem aut aliquam qualitatem aut ca-
liditatem non tamen necessario eum ebullire fa-
ciat. quicquid tamen sit exponatur occulta. i.
humores qui continentur in nobis. poterunt tamen
libere exponi ut dicatur causa adueniens
extrinsecus occulta. quia aliqua occulta
dispositio. sicut aliqua praua constitutio pesti-
lentialis cuius causa est occulta ut dicit
supra Auic. & ex hac dispositione aeris
pestilentialis multum euenit multiplica-
ri uariolas. Et nos uidimus hoc in pra-
uis pestilentiis & uidimus antecedere.
& ideo dicitur 1. continentis capitulo de
uariolis. uariolae & blage. i. morbilli sunt
de morbis qui dicuntur nunci & ut plu-
rimum mouentur ex corruptione aeris in-
ducta a cadaveribus. Quarto tangit
effectum huius ebullitionis quia permiscet
humores cum sanguine. Illa 2. ebullitio
de qua prius dixit separat & dimittit
sanguinem rectificatum sed ista permiscet
& in fine dimittit sanguinem adustum &
corruptum. Sed dubitatur quod sit modus
quo ista ebullitio permiscet. Dicen-
dum quod in actu ebullitionis sanguis fit
eius exagitatio. & ideo humores qui sunt
secum in hac agitatione commiscuntur cum
eo. Sed tu dices ita potest contingere
in ebullitione perfectiua quia non absol-
uitur ab agitatione & commixtione. 1.
nec amixtione de causa. Dicendum quod uerum
est tamen finis est diuinus sanguis completi &
boni & ideo ab eo denominatur. sed quia
in ebullitione mala non sequitur complemen-
tum sanguinis sed fit solus commixtio &
finaliter corruptio ideo dicitur 2. ebullitio
commiscet se. Dubitatur iterum cum ista
ebullitio mala terminetur ad ebullitionem
& corruptionem sanguinis quare non dicitur
quod ipsa corrumpit. Dicendum primo

q̄ dedit hoc intelligere. uel subuli? q̄a
sanguis ebuliens ebullitōe corruptiua
nō expectat q̄ ultio corrūpatur ad hō
q̄ faciat uariolas. sed expelli potest añ
hoc imo plus hoc contingit eo q̄ prius
anteq̄ sit corrupt⁹ expellatur. & ideo
notificauit talē ebullitionē p̄ cōmixtio
nem sed in ebullitione separatiua si debz
consequi finem oportet dictā aliquam
ptem sanguinis depurari & compleri
licet nō reputet̄ incōueniens q̄ aliqua
pars illi⁹ sanguis bulientis anteq̄ per
ficiatur possit pelli & facere uariolas.
qui si remansisset fuisset complet⁹ sed
cum toti sanguini accidat hec ebullitio
necessario remanz pars que rectificata
est. & hic est finis eius in ordie corpis
humani cū calor iste faciens ebullitōez
sit quasi nālis. Quinto tangit ex^m
cārum extrinsecārū inflāmantūz hāc
ebullitionē facientūz. Et una causa est
statio sub sole. nam qñ homo exponit
se forti soli ebullit eius sanguis & talis
ebullitio nō est completiua sed corru
ptiua & p̄mixtiua. Secūda cā est uer
p̄mutatū in suis q̄litatibus. ut quia sit
ualde calidū & humidū & p̄mutatūz
in ordine. s. ad hiemem. q̄a etiā p̄cessit
hiems calida & hūida uel ad suas p̄tes
q̄ principiū ueris est calidū & hūidū
& finis sit remissior in hoc. & hō est qđ
dicit p̄miscet humores cū sanguie cō
mixto eūre. i. q̄ uadit cōmixt⁹ in dispo
sitione ebullitionis. i. qñ disponitur per
ebullitionez. i. qñ ebullit. & statiois sub
sole. i. qñ homo exponit se soli sic acci
dit. i. etiā accidit talis ebullitio apud al
teratōez. q̄a maxie fiūt uariolae in uere
& cūz p̄mutatur ad calidū & humidū
putredinale. & cū male ordinat̄ hiems
ad ipm ut dixim⁹. Alia l̄ra hz cōmixtōe
tūc exponat̄ p̄miscere p̄mixtōne eūte
.i. p̄mixtione q̄a uadit in dispōe ebu
litionis. i. qñ ebullit. Cōsidera aut̄ sub
tile modū loquendi Auct. nam dicit q̄
sanguis uadit cōmixt⁹ in dispōe ebu
litionis. i. qñ ebullit siue qñ disponit̄ per
ebullitionē q̄a cum haberet esse buliti
nō esset cōmixtus imo separat⁹ quia in
cineratus. Alias uero dixim⁹ aliam
expōnem subtilēz. & dicebam⁹ q̄ ebu
litō corruptiua similat̄ ebullitōi p̄ficiue

siue separatiue. q̄a etiam in ebullitione
p̄fectiua apparet maior p̄mixtio usq̄
ad finem in quo incipit separatio. und̄
mustū ebuliens a p̄ncipio ebullitionis
apparet magis turbidū q̄ añ ebullitōez
& ideo dicebā eunte in dispōe & simi
litudie ebullitōis. s. prius dicte que est
ebullitio separatiua. & in hoc assimilāt
istam ebullitionē illi. Eunte & cōmixto
in dispōe. i. similitudie statōis sub sole
.i. sic accidit ei cur⁹ sanguis bulit sub
sole. & i hō facit dñā iter istā ebullitōez
que fit a causa extrinseca ut a calore ex
trinseco & illaz que fit a calore intrin^{co}.
s^m partem q̄a sientē actione ad bonū

Considerandū aut̄ q̄ est incōueniēs
cōcurrere istas duas ebullitōes simul
uerbi gr̄a sit puer qui sit parat⁹ ad ua
riolas ex residuo nutriti mēstrualis
& fiat aer pestilētiālis ebullitōez faciēs
similē ei que accidit ex statōe sub sole
puer hic incurreret uariolas. & quecūq̄
causa p̄domiabit̄ in corumpendo uel
separando & p̄ficiendo illi dabit̄ iudiciū
in uictoriā dispōis. Nos aut̄ de actōe
contrariorū agentū satis loquuti sui
mus in uniuersalib⁹ in qōne de t̄pibus
morbi. Sed circa dicta dubitat̄ priō
utruq̄ ex residuo materie mēstrualis
possint fieri uariolae & morbilli. Vide^r
priō q̄ nō q̄a ifans in utero n̄ nutritur
mēstruo nec ex illo gñat̄ imo ex optio
sanguine mulieris ut Auenzoar in fine
teisir. & credim⁹ fuisse itentionē Gal.
in li^o priō de sp̄mate. 8° ca^o. Ampli⁹
nos uidem⁹ istas uariolas tardari qñq̄
annis septe⁹ & q̄buldā. is. & ultra. Sed
impossibile uidet̄ q̄ usq̄ ad illud t̄p̄s
steterit sanguis acceptus ab utero. Itē
sanguis mēstru⁹ transiuit in membra
pueri. sed membra nō buliūt g^o ex illo
residuo n̄ fiet ebullitio. Ampli⁹ q̄ro
q̄re n̄ ebullit statiz cū ifans extra uterū
est sed tardat̄ usq̄ ad tempus ebullitio
& rectificatio illi⁹ sanguis. Si enī nūc
bulit & mltis annis p̄us n̄ buliuit q̄ro
in qua dispōe fuit p̄us & quā dispōem
nouā mō acquiuit. Dubitatur 2° an
uariolae isle fiant ex toto sanguie buli
ente an ex aquoso & aereo an ex fecali
& grosso q̄ lepat̄. Vide^r q̄ ex sanguie
toto q̄a omēs auctores ponūt uariolas

fieri ex materia sanguinea. unde Aui-
 c. infra dicit. Causa in variolis est repletio
 sanguinea. In contrarium quia variolae fiunt
 ab eo quod expellitur. sed ille superfluitates
 expelluntur. sanguis autem bonus rectificatus
 debet teneri. Dubitatur 3° utrum
 ad generationem variolarum & morbillorum
 necessario occurrat ebullitio in sanguine
 Videatur quod non quia magna quantitas sanguis
 potest expelli per nares nulla febre prece-
 dere. 6° poterit expelli dispersus ad cutem
 & facere apostemata parua circa eam
 & sub ea & iste erunt variolae. Amplius
 si ebullitio requireretur esset hoc maxime
 in generatione variolarum quod fiunt cum recti-
 ficatus sanguis malus qui fuit reliqua nutri-
 menti menstrualis sed ad rectificandum san-
 guinem non requiratur ebullitio. nam illud
 rectificatio est separatio partium aquarum
 & terrearum faciendum ipsum mundum. sed
 talis separatio potest fieri absque ebulli-
 tione. scilicet per actum virtutis attractivae retenti-
 ve & expulsiue sicut a sanguine sepa-
 rat melancolia colera & aquositas. In contra-
 rium est Aui. & Auenzoar & Rasis 18°
 continetur. 18° de variolis. & reliqui auc-
 tores. Ad primum dubium dicendum quod ex
 residuo nutrimenti menstrualis fiunt va-
 riolae & morbilli ut plurimum. id est plurimum
 advenit istorum est ab illa causa. Ratio est
 quia invenimus quod quod istum effectum non posse
 reduci nisi in istam causam. notum enim
 est ex sensu non inveniri hominem fere qui
 hac passionem evadat licet diversificetur in
 quantitate & modo. Notum etiam est pluribus
 imo quod si omnibus paucis & quod si menstrualis
 evadentibus in prima etate & usque ad 5. vel
 ad 6. vel 7^m annum evenire. 6° aliquid causa
 communis est. sed non videtur communis nisi in causa
 vel lactis. & hec non est causa quia lac humanum
 est veniens matris. 6° est causa ab utero. sed
 nulla potest esse communis nisi ex materia communi
 menstrualis. fiunt 6° hec accidentia ex causa
 menstrualis. modus autem est iste. Sanguis
 enim menstrualis qui de mense in mensem ex-
 pellitur est quidam sanguis superfluit aquosus
 non bene maturus. & ideo aptus est ebullire
 Si 6° infans iste nutritur tunc ipse stans in-
 ventis eius inficit sanguinem qui generatur in puero
 extra uterum ex lacte vel cibis. similiter si
 membra pueri sunt facta vel augmentata
 ex illo humore siue menstruo disponuntur

sanguinem qui continue generatur in puero
 ut sit aquosus crudus & aptus ebullitioni. si
 autem iste sanguis menstrualis prodiice expel-
 latur. dico quod non fit nutritus fetum nec ma-
 nutrimenti eius neque augmentum eius neque genera-
 tionis ut bene dixit Auenzoar. & nos de-
 claravimus 3° canon. fen. 21^a. & tunc dicemus
 quod iste sanguis cum retineatur in tempore impu-
 gnationis inficit quantitate fetum & sanguis
 eius & membra. unde sanguis eius fit aquo-
 sus crudus & indigens ebullitione ut recti-
 ficetur siue aptus fiat ebullitioni per quam
 rectificetur sicut mustum. Ex quo appetit solus
 ad primum argumentum quia non oportet quod fetus nutri-
 atur ex menstruo ad hoc quod sanguis eius
 disponatur & inficiatur per menstruum tale
 quod ebulliat in posterum sed sola infec-
 tio qualitatua sufficit sicut ipse Auenzoar pul-
 crum dicit ex 1°. nam vasa iuventutis lon-
 giqua sunt inbibitione & infusione reple-
 liquidarum quod ponuntur in eis. tamen videmus
 quod longiquitate temporis recipiunt infectionem
 & inbibitionem a fermento postquam ibi factus
 fuerit. & continuatur ibi tempore longo ita quod per
 multam abluitionem si posueris ibi passas
 azimaz fermentabis absque fermento aliquod
 quod non fiet in vase novo. Ad 2^m du-
 dicendum quod mihi non apparet dubium in me-
 dicina de quo non credam auctores aliquid
 dixisse nisi hoc dubium. scilicet quod tempore potest
 aliquis humor remanere in corpore siue
 sit humidum naturale siue sit preter naturam
 unde invenimus a. G. in 1° de ictericia & cha-
 chochimia quod malum regimen factus in
 iuventute apparet in senectute & hoc
 potest esse per remanentiam qualitatis
 absque remanentia eiusdem humoris. inve-
 nimus etiam quod colera iuventutis potest
 inveniri in prima senectute ut intelligitur
 a Gal. in 1° amphi. 3^e particula. ultra vero
 hanc etatem. & ab Aui. infra in cap. de
 signis emtritice. cum dicit aut fiat senex
 post iuventutem & acuitatem complexionis
 non tamen apparere quod tempore de fine iuventutis
 duravit colera que invenitur in prima se-
 nectute. extrema enim istarum etatum sunt
 continua nec appetit mihi aliquid via probabi-
 lis quam tempus remanentie humoris in corpore
 humano possit bene apprehendi in sua lati-
 tudine. sed credo vel hoc scibile esse non
 scitum. vel hoc non esse scibile sicut non sunt
 scibiles proportionales irrationales ut appetit

5to Euclides 3°. Ad ar^m dicēduz
 g^o q^d nō oportet illū sanguinē mēstruū
 qui tranſiuit in fetū uel illū sanguinē
 fet^o q^d infect^o est ppter tractū remanere
 cum ſua corpulentia uſq^{ue} ad euentum
 uariolaz s^z ſufficit q^d ſucceſſiue rema
 net illa infectio. ſicut ſi aliq^s ōcipiatur
 priā die qua mulier icepit mēſtruari
 fiet leproſ^o 12mo anno. & ſi ōcipiaſ 2^a
 die fiet leproſ^o 13° anno uel uſq^{ue} ad 15^m
 & ſi ōcipiatur i tertia die fiet leproſus
 a 26° anno uſq^{ue} ad 36^m. & ſi die 4^a mē
 ſtruationis ſue fiet leproſ^o a 37° anno
 uſq^{ue} ad 48^m ut dixit Azorogi ca^o de le
 pra. & tū nō imaginandū est q^d corpus
 mēſtrui remanz in toto illo tpe. ſed re
 manet infectio que tali tpe illuz inducit
 effectū. Sed circa p^odicta dubitaſ. ſi
 enī ſanguis mēſtru^o q^d crud^o malū
 inficit puerū. und^e accidit illi^o ſanguis
 ebullitio. q^{uā} g^o mēſtruū mulieris reti
 netur & nō uenit ad matricē ſed ſpgi
 tur per uenas mulieris. q^{uā} nō bulit &
 nō facit i mulierib^o uariolas. deberem^o
 enī mulieres que nō mēſtruātur ui
 dere pati uariolis. Dicēduz q^d mē
 ſtruū mulieris q^{uā} nō fluit ad matricē
 uerbi grā ppter opilatōem uenarum
 matricū tūc ſparſum per corp^o corrū
 pitur & putrefit nec nā ſuſtulit illum
 ut buliat & rectificet. Sed ſubter cō
 ſideranti hoc dictū nō ſufficit. Videſ
 g^o q^d ſanguis qui ebullitioni & rcifica
 tōni eſt apt^o non ſit ipm mēſtruum
 eſto q^d trāſiret cū ſua forma in uenas
 fet^o ſed ſit aliq^s ſanguis ſcūſ a mbris
 ſ. ſepate pueri infecto q^{uā}litatib^o mēſtrui
 ſanguis qui ex iā ſanguis ſtat in uenis
 pueri que tene & carnes pueri & oīa
 mēbra ſunt infecta illa infectiōe. & cū
 oīa iſta ſint aggregata tūc ſit ſanguis
 apt^o ebullitōi aut cū euent ex natura
 illoz ciboz aliquoz fieri ſanguinē cō
 ſimilē huic. 2° dubitaſ in quo d^ont
 infectio mēſtrualis que eſt cā lepre ab
 infectiōe mēſtruali q^{uā} eſt cā uariolaz
 & morbillorū. Videbis enī quosdā
 pueros uariolatos qui uident^{ur} ac ſi ha
 berēt lepram & appet q^d infectio qua
 ſiūt uariolae nō eſt ita praua & eſt rcifi
 ficabilis per ebullitiōē. & tū in eo q^d
 apparet de diſpōne mulieris ōcipiētis

nō eſt aliqua d^oria ſubtilior iſta. ſ. q^d le
 proſ^o ab utero ōcipiſ cū actu mēſtruali
 mulieris. ſed ex conceptu extra temp^o
 mēſtruationis ſit infectio qua ſiūt uari
 ole & morbilli. hanc g^o dubitatiōē di
 mitto aliis diſcutiendā. hic enī nimis
 ptellare^z q^{uā} oporteret me dicere de le
 pra m^ora & difficilia. dimitto etiā quo
 tpe fet^o concept^o magis inficiat^{ur} ad ge
 neratiōē uariolaz an ſi ōcipiaſ ſtatiz
 poſt mēſtruoz reſeſſum an aⁿ aduētū
 an in tpe mē^o equalr diſtāte ab utroq^{ue}
 extremo. Et imagiabile eſt fetuz mel^o
 diſponi & min^o pati in poſterū uariol^o
 ſi concipiaſ aliqbus dieb^o poſt purga
 tionem mēſtrualez ita q^d concava ma
 tricis & partes ei^o ſint nitide & ſang^{is}
 uenarū mulieris ſit mūdus & nondū
 aliqd ſenſibile reaggregatū eſt p aliq^{ue}
 mēſtruatione futura. & tu conſid era

Ad aliud ar^m cum dicif q^d ſanguis
 mēſtruus tranſiuit in mēbra pueri &
 mēbra nō buliūt. Dicendū non eſſe
 dubiū q^d mēbra pueri ſunt infecta qua
 litate ſanguis mēſtrui & q^d remanetia
 ſucceſſiua hui^o infectiōis forſā rādi
 cent^{ur} per remanentiā ſucceſſiuā q^{uā}litatū
 hui^o in mbris. licet g^o mēbra nō buliāt
 tū per ebullitiōem in ſanguie ipa etiam
 rcificānt^{ur} & ceſſat laxitas ab eis & ſan
 guis bon^o factus bonificat mēbra &
 mēbra bona facta bonificāt ſanguinem
 & ſi accidit hoc non fieri poteſt ex hac
 infectiōe homo uariolari pluſq^{ue} ſemel

Ad ultimū arg^m prie q^{uā}ſōis ſoluit
 Anēzoar dicēs q^d poſſi^o infās eſt extra
 uterum coadiuuat^{ur} calor nālī in eo &
 augmentat^{ur} & confortat naturā & co
 nat^{ur} digerere & ſubtiliare dictū hūorē
 malū & nociuū & ipm exteri^o expelle
 re. yſaac uero in hoc ca^o uidet^{ur} ſonare
 q^d materia mēſtrualis quā ab utero tra
 him^o eſt illa que facit uariolas & mor
 billos. & q^d n^ora naturā nō mouit mām
 illā ad expulſionem iſtā q^{uā} ſiūt uariolae
 niſi iſta materia moueat^{ur} per ſe. i. p cās
 illas mās mouentes ita q^d yſaac uult q^d
 mot^o illius materie nō eſt quia uirtus
 inchoat mouere ſed aliq^{ue} cauſe illam
 mām diſponūt ta^o q^d ipa ſtimulat nā
 ideo mouet. Iſte aut^{em} cauſe apud yſaac
 ſunt aliq^{ue} cauſe exteriores. vbi grā

mala cibaria malos humores generantia
 aut aer corruptus. Ex his enim causis illa
 materia maligna & mouetur & natura
 tunc expellit eam. & ideo uult quod uariolae
 fiant in prima etate puerili & adolescen-
 tie quia homines sunt gulosi & iordinate
 sumunt cibum neque cauent impressiones
 aeris & alia. quare ex his mouetur illa
 materia & natura contra illam sed in eta-
 te decrepita nunquam fiunt uariolae quia im-
 possibile est quod illa materia remaneat usque ad
 decrepitas etates quoniam moueatur prius a
 causis occurrentibus cum mutatione etatis
 ciborum & huiusmodi. & si permaneret esset
 assuetudine. hec sunt dicta ysaac licet con-
 fuse dicat. nam superficies uerborum ysaac
 faceret multos errare in multis specia-
 liter cum dicit impossibile est quod illa materia
 remaneat in corpore usque ad decrepi-
 tam etatem. uidetur ergo inuere ex hoc quod
 materia illa possit remanere usque ad ali-
 quam etatem ante decrepitam in qua fiunt
 uariolae. & quia aliquis uariolas usque ad is-
 annos & ultra. ergo materia aliquando duraret
 usque ad illud tempus contracta ab utero.
 sed in rei ueritate ysaac non uult hoc. sed
 uult quod illa materia que ebullitioni & ua-
 riolationi est apta siue sit illa que contracta
 est ab utero. siue sit aliquando huius infectionem
 secundum similitudinem illi non potest esse quin
 ante decrepitas etatem moueatur propter
 causas occurrentes. unde non expellit illam
 diximus. Et si aliquando materia huius illam infectionem
 pertransiret ad decrepitam etatem & i. 7. ut
 etate decrepita repiret materia infecta illa
 infectione. & hoc propter successiuam re-
 manentiam infectionis iam esset decrepito
 homini assuetudine & sibi naturalis. unde non
 faceret uariolas. Ego autem restor me-
 uidisse uariolas in homine sexagenario
 His postpositis dicamus illud quod nobis
 possibile est secundum principia naturalia & est quod
 sanguis pueri infectus ab utero non ebullit
 nisi acquisito sibi determinato modo & gra-
 du caloris sicut non ebullit mustum statim
 cum est expressum. Hic autem modus ac-
 tuationis caloris non est in puero statim
 cum exit uterus. later enim calor suffocat
 & conclusus & obtusus cum multo humido.
 cum ergo per discursum etatis acquiritur
 talis modus in calore siue agens hoc sit
 causa intrinseca siue causa extrinseca tunc fit

ebullitio & rectificatio & fiunt uariolae &
 morbilli. & quia huiusmodi dispositio acqui-
 sitio in calore diuersificatur secundum diuersita-
 tem complexionum infantium & secundum diuer-
 sitatem regiminis & aeris ideo diuersifica-
 tur tempus acquisitionis huius caloris. & per omnes
 tempus appitionis uariolarum & morbil-
 lorum. Ex hac autem ratione soluitur propleuma
 propter quod hec accretia fiunt plerumque in pueris
 quam in iuuenibus & in masculis quam in feminis
 unde 18° continetis dicit Rasis loquens
 de hac passione pueris magis accidit quam
 puellis &c. Causa autem est quia infectio
 menstrualis magis est contraria masculis
 quam feminis & masculi sunt calidiores. ergo
 fit in masculis maior ebullitio. & cum homo
 eget maiori ebullitione & decoctione ut
 rectifice sanguis. Ad 2^{am} rationem
 dicendum quod uariolae & morbilli possunt fieri
 de illis superfluitatibus que separantur que
 superfluitates in diuersis hominibus possunt
 esse ualde diuersae. possunt etiam fieri ex
 illo sanguine depurato quando accidit illi esse
 superflue quantitas. aut quando in ebullitione
 ualde sunt calefacti. ex quibus contigit
 illi expelli. & hic non pertellamur quia eius
 solutio est ualde nota. Ad 3^{am} dubium
 dicendum quod possibile est sed ualde raro
 quod non precedente ebullitione manifesta fiat
 uariolae & morbilli. & hoc apparet dictis
 rationibus. apparet etiam quod ex eo quod Auic.
 ita dicit. & Rasis 18° continetis & est
 quod aliquando fiunt uariolae quas non antecedit
 febris imo febres ad illas sequuntur. ergo
 non antecedit aliquando ebullitio tamen ut pluri-
 mum antecedit & concurrens ad illarum ge-
 nerationem. nam plurimum euentus illarum
 est ex infectione menstruali propter quam san-
 guis aptus ebullitioni sicut mustum ut dictum
 est. ergo oportet talem ebullitionem fieri
 Ad rationem contrariam dicendum quod san-
 guis sic infectus non potest rectificari per
 uirtutes actuales retinentes & expellentes
 quia partes que faciunt ipsum manifestum
 non sunt in ipso actu sed solus in potentia
 Unde quaelibet pars illius est sanguis
 sicut quaelibet pars musti est mustum
 siue uinum sed totus est minus crudum
 aquosum & terreum. & si intellectus tuus
 non capit hanc solutionem dicas quod ille pertel-
 lunt ita mixte quod non possunt separari nisi per
 modum cuiusdam decoctionis & ebullitionis

ET VARIOLE QUIDEM. Cum dedit perfectos modos generationis variolarum & morbillorum. deinceps ponit multos causas. ex quibus apparent causae quaedam & dispositiones corporum. 2° ponit causam. ex quo apparent loca. 3° causam. ex qua apparent tempora. 4° ponit causam. in diuersitate corporum. 5° in iudiciis. ibi 2^a. Et uariolae non accidunt cuti ibi 3^a. Et quandoque appiunt. ibi 4^a. Et plimuz ibi 5^a. Et uirides quidem. Primi causam. sunt 5. ubi 6. Primus est morbilli & uariolae sunt de summa egritudinis aduenientium. scilicet a causa extrinseca sic quando multiplicatur status austeri quia calefacit & humectat & facit ebullire. 2° causam. & de cibis. Ratio quia lac camelinum & equinum est pauca castitatis. & ideo sanius ab illis scilicet est lassus. fluidus aptus ebullitioni cum quo bibis super hec genera lactis uinum. acquirat calor ebullire faciens qui non est assuetus. quia in homine assuetus sanius scilicet ab illo lacte conformatur membrum. & ideo non ebullit ut rectificetur nec ut corrumpatur. quia tali quile est membrum utitur 4us causam. Et uariolae. ratio est quia sicut crisis est uelox & uehemens motus quem sequitur effusio. ita & uariolae antecedunt accutiam & postea sequitur expulsio materiae ad extra. & ideo est crisis. permutatio & ita numeratur infra senem. 2^a 2° causa. Quintus causam. & sextus patet. Et plimuz quidem nisi propter causas fortes ut conplectionem ualde calidam & humidam cuius reliquia adhuc in senectute sit fortis aut propter fortem constitutionem calidam & humidam. post tunc in fine autumni. Ratio est quia humiditates tempore praecedenti poris aptis sunt euertate. modo uero in tempore constrictae cum aliquo extraneo calore ebulliunt proprie quando antecedit estas calida & sicca. quia si praecessisset estas calida & humida non tardasset ad autumnum. Sed in ipsa estate fuissent fecerunt uariolae & morbilli. Et fuerit autumnum quasi dicat quod praecedente estate calida & sicca quis & autumnum sit calidus & siccus in fine autumni occluso itus calido & prohibito uaporari fiet ebullitio. & opinor quod ista ebullitio est conformior generationi morbillorum quam uariolarum. Rasis uero id continetur uult quod istae uariolae fiunt in fine yemis. Vnde dicitur sic. Cum uides autumnum uehementis caliditatis & siccitatis huiusmodi siue uere experta uariolas sine hiemis. ET VARIOLE. In isto causam

notificant loca. Vbi sciendum quod licet natura elonget materiam istam a principalibus quantum potest ut dixit ysaac. tamen non solum cutis sed etiam loca alia possunt uariolari ubi ista materia ebullit. Sed quanto natura potestior tanto materia magis uersus cuti pellitur & fiunt uariolae saluiores ex loco. & quanto magis materia in interioribus manet tanto periculosiores sunt. Vnde non est impossibile ymaginari quosdam mori propter uariolas ichthoates in corde sicut in corde quandoque ichthoas quaedam apparet a. Non ergo admirandum est. si uelata. id est. panni. culi & nerui possunt uariolari cum uene euomunt in illas sanguinem ebullientem appetentem. ET QUANDOQUE appet. In isto causam. notificatur tempora cum incipit prurire. & sicut grana militum acuta tunc est primum sicut capita acutum. si acuitate quia pungit. Cum autem egrediuntur tunc est augmentum. Cum impleantur sanguine tunc est statum cum euantur & fiunt crustae. Tunc est declinatio diuresorum colorum. Hec diuersitas colorum crustarum est propter diuersitatem temporis in exiccatione. uel potest quod ymaginari quod essent diuersi colores propter diuersitatem materiae quam in ebullitione sunt separe. quam non sic apparetur cum latebant sub cute. modo uero cum sunt ruptae sunt manifestiores & fortasse permutantur ad flegmoneas. nam una uariola sanescit est unum primum flegmonem. Cum ergo multa materia sit mouetur ad locum unum. fiet apparetur magnum & essere est puscula pura facta a materia subtili uaporosa eleuata a sanguine colerico. Cum ergo ebullit sanguis possibile est quod grossius eius pellatur per fluxum uentris & subtile colericum uertatur ad cutem & fiat essere & dubelet. id est. exiturae quae aggregat sanie. scilicet exituram unam magnam ut diximus. potest & exponi dubelet. scilicet flatibus & hoc cum uariola est de materia ad flegmaticam declinat. ET plurimum Ex hac diuersitate soluitur quod. de quo materia fiant uariolae. Dicendum quod ut plurimum de sanguine quod ebullit. & ideo ut plimuz habent colorem flegmonis tamen in ebullitione ista quandoque surgunt materiae male per sanguinis corruptionem. Vnde potest decidi aliquid flegmaticum & fieri albe aut aliquid ad uisum & frigidum multum & fiant nigrae uel uiolatae uel uirides ut notum est. ET VIRIDES. Hic incipit causam.

iudiciales ex colere. licet ad certitudinem iudicii alia addat. Et primo potest causa iudiciales. 2° potest causa iudiciales ex modo exitus. 3° ex ordine. 4° ex signis & accensibus & aliis. ibi 2^a. Et de speciebus. ibi 3^a. Et ut sit. ibi 4^a. Et illud quidem. In primo parte potest 4° causa. licet possint fieri plures. Primo causa. est quod virides sunt. Rationem est quia significat materia uenens ad draco. 2^a causa. Et albe i. tendentes ad albe dinem quia significat sanguis iustus flegmaticus uel albe per citam uersionem ad sanem. ita quod exitus & sanatio. scilicet maturatio si sit pauci numeri. & magne quantitates quia significat materiam non matram. & forte expulsiua. Vnde si materiam ad unum locum expellit. Sed tu dices non esset melius quod esset pauci numeri & pauce quantitates. Dicendum quod sic ubi essemus certi quod non esset propter maiorem retentionem defectu uirtutis. uel potest exponi magne quantitates. scilicet sunt magne. tamen melius est quod essent pauce facili exitus quia cito & sine accensibus difficultibus. & ideo subdit pauce angustie. scilicet tam in exitu quam in perduratio. In 3° & quod ei approximatur. quia in 4° uel 2° quia non differat ad 6^m uel ultra. & ista numeratio fit a die quam incipiunt accensia quam infra decem. ubi gratia a die febris doloris dorsum pruritus nascitur. Eucit enim in quibusdam ualde tardari exitus uariolarum. ubi gratia ad 7. dies uel per 10. arpitio signorum ut sumis. 18. continetis & hoc significat impotentiam uirtutis mouentis materiam. siue sit hoc propter causam in uirtute siue in materia & tu considera dies criticos in exitu si eis uariolae sunt modi crisi melius est quod principium earum sit in 7. quam in 6. ET POST istas. Ille est 3° causa. in quo uult quod possit istas. scilicet albas pauci numeri sunt. In bonitate sunt albe plures numeri. In bono eis quod sunt plures numeri non sunt bone. sic sunt ille qui sunt pauci numeri. propterque hoc sequitur ad esse multas numero. licet ad esse paucas numero non sequatur esse distantes. absque continuatione quia si continuarentur significarent materiam matram. & ideo ille sunt male que continuantur & faciunt unam uariolam habentes latera quia apparerent oblonge. aut rotunde. id est aut si si iuncte fiat una rotunda totum eis bonum significat materiam superfluum. Et similiter iterum quia sicut

secundum cutis uariolae possunt coniungi & appropinquare ita etiam secundum profundum ex materie multitudine. ALBE VERO. Hic est quartus causa. in quo uult quod uariolae albe paucae dure propterque ad inuicem sunt. a primo decipiuntur quia faciunt extirari quod sunt bone quia eis indicus uidet illas albas iudicat de colore quod materia non est maligna. Et ex solo hoc iudicat & defendit iudicium suum a contrario iudicando ex duricie & difficultate exitus & propterque propterque numerum multum dicendo quod exitus difficultas est. quia sunt in principio & materia ista cum tendat ad flegmaticum tardius exit nec multus numerus est suspectus cum materia non sit mala. sed duricie dicit non esse matram Atque tamen sua extirpauit timet perditionem quia causa in his est grossa materia quam extra non bene expellitur quare remanens intus corrumpitur & corrumpitur & ueniet eger ad perditionem. ET DE SPECIE BVS. Hic iudicat ex modo exitus & addit alia ad rectificandum. Causa primi dicti est malignitas materie quare uirtus bene regulare non potest. unde per exitum extra intus reuertuntur. Si ergo ille color uiolat significat materie uenens ita Similiter tenaces dicuntur tenaces quia multum tenent membrum secundum latum & profundum. uel quia tenent ipsum intus & non exeunt. uel quia multe tenent se similes. uel quia materia habet tenacitatem ac si esset viscus. Si ergo non cessat earum operatio a debilitate uirtutis perdunt. Et si. licet sint virides sunt. quibus succedit resudatio. id est exitus ad extra. Et non faciunt sunt non sunt mortifere quia possunt esse critiche tamen quia materia est uenens mala fiunt fortasse ulcera mala melancolica difficultate cure. Et que currunt. quia potest sequi extremitatum corruptio. & est similes ei qui scribit 2° pronosticorum. ibi Quod si liuor sunt. ET UT SIT. Dubitatur de hoc causa. quia contrarium ponitur infra fen. 2^a causa de signis sumptis ex parte pustularum ubi sic scribitur cum acuta febris peruenit ad apostemata titilicorum & extremitatum deterius est quam ut sint prius illa apostemata & sequitur ea febris causa putredinis quibus illud sit malum. Oppositum uult hic Auicenna & Rasis 18°. continetis. Dicendum quod Auicenna 2^a fen. huius loquitur

de superuentu apostematis ad febrim
 fe^r remanere qd pei⁹ ē q si ap⁹ati sup
 ueniat fe^r ap⁹ate rema^{te}. S³ hic loq^r
 de superuentu hui⁹ apostematis. s. uari
 olarū ad febrē febre cessante tal^r q^r uari
 oles sint crisis laudabilis huius febris
 qd quasi meli⁹ est q si incipiūt uariolae
 & febris seq^rtur & p^rseuerat febris cu³
 illis. tūc enī hui⁹ uariolae nō sūt crisis
 febris illius. Z^o mō pōt dici ppter
 qd sciendū q febris sequēs apostēata
 titilicorū & extremitatū licz sit causa
 putredinis. tñ intelligi^r q sit effimera
 sequēs caliditate³ putridi hūoris cui⁹
 uapor stat 8^m locū circūscript⁹ nō per
 tingens ad cor. sed febris sequens uari
 olas intelligi^r putrida. Variolae enim
 nō sunt uel sūt solum in cuti sed in p
 fundo. poterunt g^o materie aliq^{ue} esse
 grosse frigide & in suo motu tardo nō
 putrefieri. Et ei⁹ separationem. i. expulsi
 onē fieri absq^{ue} ebullitione. Cū g^o uenit
 ad apostemandū ad variolandū super
 uenit putredo & facit putridā febrē.
 Peius g^o est q homo habeat uariolas
 ad q^s seq^rtur putrida febr^{is}. qā nescim⁹
 ad qd ille tēmiabit^r q^r hūerit febre³
 q iam recessit & fecit laudabilē crīsim
 per uariolas. sed q aliq^s habeat febrē
 putridā & post hoc habeat apostēata
 titilicorū & extremitatū q^{is} iam pu
 trida recessit peius est q^r hēat aposte
 mata ad que seq^rtur febr^{is} effimera. Ille
 enī est iam debilitat⁹ per putridā pre
 cedentē & male disposit⁹ per illam nec
 talis crisis exiture est oīno saluā. Alii
 etiā mōi dicēdi sunt quos aliis dimitto

ET ILLVD. Hic ponūtur cañ. iu
 diciales ex signis & accñtib⁹ & hab³
 ptes tot quot sunt cañ. Cōsiderādū
 q hanelit⁹ & uox cu³ sint boni signifi
 cant māz esse expulsa³ a locis principa
 libus & q spūalia sunt sana ideo ē res
 salua. s. ut plurimū. Consequentem. i.
 frequētē. Extima casum uirtutis aut
 apostema x. qā frequētia multa fit ab
 his duab⁹ causis. Si tñ uehementē ex
 forti inflāmatōe uel reclusionē materi
 erū intus. Festinat illud. s. in eis. Si x.
 qā significat impotentior uirt⁹ & mā
 prauior in substātia u⁹ q^uitate u⁹ q^ulitate
 ET PLVRIMI. Hic est scd^s cañ.

ut plurimi. i. mlti. qā uariolant^r in gut
 ture. Per casum uirtutis. s. prauitate mē
 Rasura. i. disinteria. & hoc fit. u⁹ quia
 intestina uariolātur uel qā mā desuper
 fluit & excoriat uel ppter utrūq^{ue}. Et
 cum fluxu. i. absq^{ue} excoriatōe. ET
 CVM. Hic est tert⁹ cañ. & est notus.
 significat enī māz uenenosāz intus re
 uerti. ET QVANDO. Hic est
 quart⁹ cañ. Causa est quia qui mingit
 sanguinem in febre acuta morit^r. quia
 significat uehementē reploem sangui
 neā & acuitatē ebullitionis & time^r pre
 focatio ex hoc ut scribit^r fen. x^a huius
 ca^o de urina rubea. cum g^o peruenit ad
 pfocatioem mingit urinā nigrā per uia³
 extinctōis caloris & hoc rectificat cas⁹
 uirtutis. si enim esset trina cretica ut⁹
 esset fortis ET FLVXVS uētris.
 Hic est quint⁹ cañ. Cōsiderādū q
 Auic. uult te facere securū in fluxib⁹
 appentib⁹ in uariolis & morbillis quia
 sunt in eis offormes. unde possunt fieri
 n cadente uirtute. naz ppter ebullitōē
 euenit materias fieri uirides circa locā
 nutritiua & ex habūdantia sanguinis
 pfluere ptes ei⁹. simil^r ex calore eliq^{ti}
 uo ebullitio faciēte aquosū sanguinē
 fluere. & eēt flux⁹ lotiū⁹ sicut lotura
 carnis. & poterit intestinorū uiscositas
 abradi. Si g^o nō uides casum uirtutis
 n iudices mortē. q aut uult scire horū
 fluxuū scia³ legat fen. 14. & 16. 3ª libri
 ubi hoc diximus. exponat^r igi^r hic. est
 aliqd de uariolis x. i. apostema psequē
 ad uias. ET MVLTOTIENS. Hic est. sext⁹
 cañ. Auer. coll³ 4° dicit
 q hec egritudo solū aduenit patienti
 semel. Auic. uero dicit q qñq^{ue} bis. Ra
 sis 18° reinētis dicit q qñq^{ue} bis accidit
 & ter. Dicamus q uariolae quae sunt
 ex mēstruali infectōe tñ sem⁹ accidūt
 quia cum fit ebullitio separatiua. Et cū
 accidūt bis est ualde extraneū. & esset
 cū ppter ebullitionē unā nō esset facta
 rectificatio sed uariola ex malicia cibo
 rū & aere possūt bis & ter euenire &
 ampli⁹ ut credo. & hoc Auic. inuit cū
 dic^r q aggregat^r materia ad expellēdū
 bis. ET coloris. Hic ē septim⁹ cañ. co
 lor plūbeus significat māz flegmaticā
 frigidā habentē aliquat^r de melācolia

quā cum natura ad longinquū pellere
nō possit pellit illā ad p̄pinquam p̄tez.
Signa app̄itionis variolarū.

VANDOQVE x̄. Hec

q̄ signa sunt anteq̄ appeant
in cuti & sunt cuz incipit
ebulitio int̄. Dolor dorſi

quia ibi est uena magna in qua fit ex-
tensio p̄pter sanguinis multitudinem
& eius ebullitionē ut scribit is̄o 2° tit̄.
Prurit̄ nali nō significat nisi lūbricos
Timor i somno ex ill̄ vaporib̄ motis
ad caput & retentis qui in uigiliis re-
soluebātur. Et repletio sup̄flua aggra-
uans est cā somniorū. pūctio in m̄bris
q̄ iam mā penetrat ut faciat pustulas
. Variolas. Gr̄uitas cōis. s. toti corpi
p̄pter multitudinē sanguis. rubedo x̄.
p̄pter ip̄m sanguinem bulientē in p̄tib̄
illis & p̄pter calidos vapores. Lacrimę
ex repletioe & eliquatioe hūidarum
Inflāmatio q̄ infirm̄ sentit se inflari
& comburi. multitudo alicuz ex m̄tis
vaporib̄. Saltus. i. iectigatio ex eis de-
vaporib̄. Cum constrictione hanelit̄
ex m̄tra repletionē. & forſan uult q̄
infirmi nō quiescant in lecto q̄ uider̄
eis q̄ suffocent̄. Raucedo uocis ex no-
cumento gutturis & canne pulmonis
ex vaporib̄ multis & ex ip̄a ebulitioe
Grossitudo sp̄uti quia ex calore mate-
rie eliquat̄ a capite ad guttur. & ex eo
dem ingrossant̄ & exiccant̄. gr̄uitas
capitis ex multitudinē sanguis. hec enī
est una cā eius ut intelligit̄ p̄ia fen. 3°
cāñ. dolor capitis ex multis vaporib̄
excedentibus p̄niculos. quō differat
dolor capitis & gr̄uitas intelligit̄ p̄^a
fen. 3° cāñ. gr̄uitas enī est qdā mod̄
doloris. Cafatan. i. tremor cordis uel
pulsus ex m̄to sanguine ebuliente circa
sp̄ualia. Ex iccatio x̄. patet Tremor pe-
dis. Omnia signa p̄dicta inuenio is̄ cō-
tinentis. & ab Azarano in hoc ca^o. sed
a nullo inuenio de hoc. apud resupina-
tionē & credo q̄ per hunc tremorē in-
telligat iectigationē q̄ magis app̄aret
q̄n homo iacet superi^o. & ideo dicit. Et
declinationē coris. i. cruribus extēsis
Febre conclusa q̄ sanguinea.

De morbillo.

CIAS. Quāuis smones
predicti adaptent̄ ad mor-
billos. tñ ad p̄fectionē sc̄ie
quedā sp̄alia dicit de mor-

billis. p̄io ponens d̄riam iter uariolas
& morbillos. 2° ponit signa salutis &
mortis in illis. ibi 2^a. Sunt. Prima in
duas p̄io ponit d̄riā ex parte cause &
quorūdā p̄sequentiū. 2° ex p̄te signorū
app̄itionis. ibi 2^a. Et signa. Quod p̄io
dicit ē notū. Cā aut̄ q̄re morbilli min^o
accidunt oculo est q̄ mā subtilis cito
evaporat ad extra ab eo. Dubitat̄
qd̄ prius eueniat pueris an uariolę an
morbilli. Dicendū q̄ q̄tū ē in exp̄-
ientia inuenio nō concordare mulieres
Quedaz dicūt prius accidere uariolas
& quedā alie prius accidisse morbillos
& ego nō potui notare excessuz in hac
prioritate. Cum aut̄ cōsiderabim^o q̄
mā morbillorū ē acutior & mobilior
prius dicūt̄ accidere morbilli. & h^o q̄n
materia ab intra sortit̄ hanc dispōnem
Sed cū considerabim^o q̄ in p̄ori etate
calor est hūidior & posteri^o fit acutior
prius uidētur accidere uariolę & poste-
rius morbilli. & q̄a motus harū mate-
rierū multā seq̄tur aeris dispōem quā
cōtingit q̄nq̄ esse acutiorē & q̄nq̄ hu-
mectiorē. & iō in m̄tis pueris uis̄ ē sūt
exp̄ientie contrarie q̄a q̄nq̄ p̄cesserūt
uariolę & q̄nq̄ morbilli. ET signa
proxima. q̄a proxime sunt materie &
ebulitio utriusq̄ cōicat. uer̄ lacrimę in
eo. s. morbillo sunt plures. q̄a materia
magis mouet̄ & magis apra est exitui.
Nos autē de multitudine & paucitate
lacrimarū in om̄i diuersitate iā subtil̄
p̄scrutati sum^o in 3° libro fen 3^a tractu
p̄io. angustia inq̄etudo & inflāmatio
uehementior q̄a materia est calidior &
acutior. dolor dorſi. s. extensio^o minor
quia materia est paucior. & hoc est qd̄
subdit q̄m cā eius. s. doloris in uariolis
x̄. & ideo sequitur ex h^o q̄ morbillus
subito egredit̄ p̄pter materie subtili-
tatē & caliditatē. ET sūt sicut. qd̄
hic dicit est notū.

Cura.

o PORTET. Primo ponit
curā. 2° regimē p̄seruādo
quedaz mēbra. 3° eradicat

uestigia. ibi 2^a. Mēbra. ibi 3^a. In h^o. Priā
in tres. primo ponit curā in principio
anteq̃ appeant. 2° qñ iceperūt appere
3° qñ iam cōplere sunt egressē ul' egre
diūtur & qñ declināt. ibi 2^a. Cū ergo
ptransferit. ibi 3^a. Et qñ egrediuntur.
In pma parte pncipalr ad duo intendit
& p^o ad flobotomiā. 2° ad extinctionē
& sedationē ebullitōis. De flobotomiā
q̃ competat certū est. Sufficenter q̃a
si expedit usq̃ ad sincopiz ut scribitur
18° cōtinētis. Vsq̃ ad 4^m computando
primū apparitionis febris. Sed qñ p̃o
cedūt. i. qñ incipiūt apparere. Du
bitat utruq̃ flobotomia competat post
4^m diem. Vides q̃ sic ex gñali cañ. 1°
p^o fen. 4^a. ca^o de flobotomia. ubi dicit
q̃ cum oportuerit te flobotomare nō
attendas uerba illorū qui dicūt q̃ non
est bonū post 4^m diem imo est bonū
q̃ fiat post 4° dies. In contrariū est hic
Auic. & Ralis in diuisionib⁹. & cōmes
auctores concurrūt. Dicendū q̃ ap
parentib⁹ signis uariolarū & nondū
incipientib⁹ apparere uariolis cōpetit
flobotomia q̃a est materia in uenis m̃tra
& ebulliens q̃uā euacuat & tempat flo
botomia. & siml^r de morbillis itelligere
oportet si sentiūtur sig^a q̃ materia sit
sanguinea replēs ul' sanguini admixta
Cum aut incipiūt apparere uel exire
uariole flobotomia nō competit quia
ip̃e sunt quidā modus crisis. flobotomia
aut impedit earū exitū & fac^t materiā
reueri intus. Anteq̃ g^o iste exit⁹ inci
piat flobotomia competit. naz ignoſcat
materiā & facit naturā potentez supra
residuū. Cōsiderādū aut q̃ spaciū
illius flobotomie est usq̃ ad 4^m. s. iclu
siue ul' exclusiue q̃a cōiter usq̃ ad 4^m
diem cōsueuerūt incipere apparere. s.
in 3° uel in 4°. hoc g^o tps Auic. posuit
loco exempli. q̃a si inciperet apparere
in 2ª die nō competeret flobotomia in
illa die. & siml^r si tardaret illaz appi^o
usq̃ ad 7^m potest fieri flobotomia p^o
4^m ut in 5° uel 6°. Cōsiderandū q̃
Auic. ponit casū in quo q̃uis uariolē
incipiāt apparere potest fieri flobotomia
& est qñ est euz eis uehēm̃tia replōis
& dominiū materie. s. in exitu materie
timetur corruptio mēbrorū. tūc enim

nō obstante q̃ incipiant apparere flo
botomia potest fieri. q̃a illa flobotomia
nō diuertit materiā q̃ iaz exiuit uenas
nā tanta est in uenis repletio q̃ ppter
flobotomiā istam minoratiuā non fiet
uenarū inanitio. unde materie fugant
sed solū minorabit superflua repletio
& h^o est qd' dicit q̃titate que exiccet. i.
minoret de materia & nō quātitate qua
diuertat. Et alius iuuenis medicus
diceret q̃ licet intra uenas aliq̃ uas tra
heret materias tñ nocuētū h^o esset
minus iuuamento. Ad rōem contrariā
dicendū q̃ post q̃tuor dies pōt flobotomia
fieri si nō phibeat aliqd maius nō ob
stante eadē egritudine. & facilis super
infates. s. flobotomia nasi quasi dicat
cum in eis non possit fieri flobotomia
brachii pōt fieri flobotomia nasi. Vtrū
aut flobotomia nasi possit fieri nō pre
missa alia flobotomia q̃uis indicatur ā
disputant⁹ fen p^a 3^m cañ. ca^o de frene
si. ul' est facilis sup infates. s. malicia ua
riolarū in partibus faciei. & h^o ppter
illorū tenereitatē. unde uidem⁹ quosdā
cecari & quosdā multū deturpari. Et
qñ necessaria est ā. corruptio extremi
tatis ppter multā materiā. & siml^r ā.
q̃a ex multa exiccatione cōstringunt
materie. unde interiora corrumpūtur
& ideo dix^t simile illi quia sicut in illo
corrumpūtur exteriora ita in illo cor
rumpūtur interiora. Vel potest dici
simile illi. i. siml^r corruptio in extremi
tatibus. nam materie ppter multā ifri
gidationē concludē & constrictē corrū
pūt & maligniores fiūt & malignāt
alias materias quas contingūt & pra
uiores facit exētes ad extrema corrū
pūt illa. ET SOLVITVR uēter.
Iste textus potest esse cōsiliū quoddā
per se. ut dicat^r conueniētius qd' admi
nistret^r est flobotomia & cum hoc etiā
soluit^r uenter. i. fiat solutio uentris cū
tamarindis & cassia ut statiz precipiet
uel potest esse textus cōtinu⁹ pcedēti
immediate nam corruptio similis illi. s. i
interioribus timetur sup illū cui⁹ assu
duatur exiccatio. Et soluit^r uenter. s.
cum expediret flobotare. & non soluere
uentrem. cōmouetur enim materia &
maligna sit. uñ ad extra pulla corrūp^t

extremities. Et oportet. Cibatio. i. de
ei per os. Confortatio. Hic sumis pro
confortatione de qua scribitur 2° can. 4°
ca^o cum loquitur de medicina confortatiua.
& nos ibi prolixius scripsimus. cum reper
cussione cum aliqua sipticitate cōfor
tante mēbra ne recipiant. & extinctōe
.i. a frigido absq; constrictione nature
quasi dicat licet preceptū sit mēbra cō
fortari aliquo siptico. nolo tñ q; in h^o
constringat uenter. & inspissatione. i.
& cū inspissatione. & lenitio uehemēs
.i. cum eo in quo est lenitio uehemens
torus g^o iste s^omo oportet ut sic diūgat.
Fiat cibatio in primis. i. in principio cū
eis cibis in quibus est confortatio cum
repercussione & cū extinctione & cum
inspissatione sanguinis & cum eis cibis
in quibus est lenitio uehemens. Dixit
tñ uehemens quia cum ista cibaria sint
siptica ut lentes uehementia lenitiuorū
reprimat ab illorū sipticitate & sipti
citas ab illorū lenitōe. Ex hac ergo
cōmixtione nō sit nature cōstrictio ut
precipit sed potius natura remanet lenis
Assidebegi est quidā modus cibi sicut
dicerem⁹ rasra. Alii dicūt q; est mica
panis cum zuecharo mellino. Arachin
est melen ind⁹ de q^o supra de cibatiōe
ethicorū dixit. Dubitat utrū frigi
da extinctiua sedantia ebullitionē & in
spissantia competant in prin^o uariolay.
Vides q; nō per Rasim is^o continētis.
qui phibet frigida in prin^o. Amplius
que phibent sanguis anūdificationez
nō competūt sed frigida sūt huiusmōi
quia phibent ebullitionē & sanguis in
fecrus ab utero nō potest mundificari
nisi ebulliat. In cōtrariū sunt oēs aucto
res. Dicēdū q; prin^m uariolay est
duplex. s. prin^m accētium pñtiū. s. fe^{is}
& aliorū qd est prin^m ebullitionis. Et ē
prin^m aliud s. appitionis uariolarū qā
iam incipiūt per cutim spargi & exire.

Dico g^o q; in principio uariolay. s.
appitionis circa cutim nō cōpetūt ista
frigida ut Auic. dic⁹ qā phibēt exitū
unde materie constrictę in pñtib⁹ extra
uenas & etiā expulsiibiles & actuate &
constrictę itūs i uenis corrūpūt mēbra. in
principio uero signorū. s. in principio
ebullitionis competūt frigida ista. nāz

ebullitio uel est separatiua & tūc infri
gidantia nō ex toto tollūt ebullitionez
sed remittūt ne pars bona p ebullitōez
corrūpatur. si autē sit ebull^o corruptia
nō competūt. Et apparet q; remissiora
possunt esse que sedāt ebullitionē sepa
tiuā q; que sedant ebullitionē uariolay
& morbillorū. Ad cōtraria dicendū
q; qñ auctores phibent frigida extincti
ua in prin^o uariolay intelligūt in pñ^o
appitionis nō in prin^o ebullitionis &
signorū. Ad 2^{am} dicendū q; illa ex
tinctio nō ex toto tollit ebullitionē sed
rectificat illam si est separatiua ebullitio.

Dubitat 2° utrū a prin^o competat
medicina solutiua. Vides q; sic qā mā
potest indigere minoratione. In cōtra
riū sunt omnes. Dicendū q; solutiua
medicina que leniēdo soluit competit
a principio. Ratio qā lenit uirulentias
intestinales & mundificat illas primas
uenas. In eorū tñ usu debet eē cautela
quia ista lenitiua debent esse cum hoc
frigida sedatiua ebullitionis. Similr nō
debent esse in multa quātitate propter
duo. Primo quia uniuersalr in hñtib⁹
uariolas timef flux⁹ uētris. uñ Auic.
supra dixit q; fluxus uentris est aliqd
de uariolis & morbillis. i. est apt⁹ eue
nire in eis. & ideo lenitiua pura in quā
titate multa pñt facere fluxum uētris
prauū. 2° quia lenitiua quedā hñt
uim aliquā debile euacuādi exsoluēdo
ut māna sicut fuit dictū supra de cura
putridarū in gñali. per dosi⁹ g^o magnā
potest exsoluendo educere & causare
prauū fluxum. & hoc est qd Auic. di
cebat si nō obedit cum tamaridis addaf
siracosi. i. māna quedā cum facilitate &
cautela qā ponendo paruā quātitatez.

Dico 2° q; solutiua medicina q; ex
soluēdo euacuat a principio. nō opetit
Ratio est qā materia est sanguini ad
mixta. etiā qā timetur de fluxu super
fluo & in sūma in tota cura & ei⁹ pñtel
latiōe oportet te esse suspēdū de fluxu
uētris superfluo in hac egritudine ut
nisi est nostris auctorib⁹. & ideo cum
natura rñd⁹ sibi in lenitate nō audeas
dare lenitiuū. Et cum nō rñdet sis us⁹
illo cum cautela. unde Auēzoar uoluit
q; in maiori rpe nō indiges tamaridis

Ad contraria patet solutio. CVM
ERGO. Hic ponit curam primo qñ
incipiūt apparere. 2° ponit medicinas
que competūt in prin^o accñtiuz. ibi 2^a
Medicine aut. Prima in 4°. prio ponit
cañ. in his que assumūtur & ponit me
dicinas. 2° in eis que extra occurrunt.
3° in flobotomia. 4° ponit quosdā alios
cañ. spēales. ibi 2^a. Et oportet ut nō ap
proximet. ibi 3^a. Et fortasse flomia. ibi
4^a. Et qñ accidit. Dicit prio. cum g^o æ
egritudo. s. febris ista q̄ antecedit ap
paritionē. Diem 2^m. Considerandū q̄
accidit hoc loco exempli. & ideo dixit
statim & incipiūt æ. q̄ si nō inciperēt
apparere adhuc posses infrigidare. for
tasse. dicit hoc ppter occultas dispōes
pōt enī incipere exire & infrigidatio
pius inuaret ex pte q̄ noceret. ebulire
s. leuiter. Odorā. i. sic^t odor ei⁹ ponit
quia aromaticat^r cum eo aliqua istarū
decoctionū. uel odoratur. s. per nases.
ut calefactio eius trahat ad extra mās
in partibus faciei. Ficus enī æ. signū
quia generant pediculos apud quosdā

ET DE ILLIS. Iste medicie sunt
sumpte in ppria forma a Rasi 18° 3¹⁹.
& dicit ibi q̄ ponatur ī illis medicinis
lacca ad confortandū epar. dragaganti
.i. gūma draganti habet aliquā frigidi
tatē & frangit acuitatē rerū calidarū
ut dix^t Serapio. & ideo ponitur in hac
decoctione. ET OPORTET æ.
In hac hora. s. exitus uariolarū oleū æ.
q̄ claudit poros. Illud qd̄ sit cū sudāte
.i. sicut sit in homine qui sudat q̄ debz
caueri ab aere frigido. uñ sudātes si ab
extra ifrigidant. nausēat ut ab Axy. 2°
pbleumatū 19° pbleūate. Et mltitudo
potus. s. in hac hora q̄ in prin^o anteq̄
apparere incipiāt cedit pot⁹ frigidus
aque ut 18° cñtñtis. Flomia est mala. s.
hac hora qua iam apparere incipiunt.
Post duos dies uel tres dixit etiā hoc
loto exēpli q̄ diuersificat^r in diuersis
hoc ips. uñ supra in prin^o capli dix^t
q̄ spaciū flomie est usq̄ ad 4^m diem.
dixit fortasse ppter illd̄ qd̄ supra dix^t
in prin^o capli ubi dixit nisi iueniat æ.

ET qñ accidit. Hic potest esse 4us
cañ. Regimē aeris. s. per infrigidatōez
Domū uenti quia aeri uentoso apertis

fenestris. Et similr æ. supple paulatim
fiat & nō subito. & qñ caue ne calefaci
as q̄ significat ebulitio praua. ET
oportet æ. Emplastrationē uēris. s. cū
rebus infrigidātibus uel opilantibus
poros & hoc in hora exitus ad exteri
ora q̄ phibet & constringit materias

Considerandū q̄ contra hunc cañ.
medici multū ueniunt. in pueris enim
associātur in uariolis & morbillis uer
mes aut time^r de eis & ideo emplastrat
uentrē. ET in fine. Considerandū
q̄ in fine. i. in processu uel etiā in decli
natōe time^r in illis dissinteria & prauū
fluxus ppter debilitatē intestinorum
unde Azarani⁹ pncipale caplm fecit ī
hoc. & Serapio 6° prac^{ce} etiā dubitat
de hoc fluxu. & ideo cōserue^r nā. s. ne
fluxibilis fiat multū & quasi reserue^r
& preserue^r utēdo rebus stipticiorib⁹
q̄ prius uel nō sit lenitiuus. g^o si prius
dedisti lentes decoctas nō p̄iecta aqua
da modo lentes decoctas duab⁹ elixatō
nibus semp p̄iecta decoctione q̄ erūt
magis stiptice uel etiā loco lentium. s.
sicut sunt sine p̄iectiōe aque. ciba alke
makic cum tamarindis. i. cū cibo facto
ex farīa ordeī & lacte extracto butiro
& tamarindis qui cibus nō sic lenit uē
trem sicut lentes cum sua decoctione
saltez cum nō est in eo nitrositas supfi
cialis lētium. ciba etiā loco lētium æ. lē
tib⁹ factis acetosis & n̄ cūz aceto acuto
sed agrese æ. MEDICINE autē.
Rob ribes. i. de acetosella. sirup⁹ alcori
.i. palmarū siluestriū. & sirup⁹ altelea
qdā dicūt. i. de piris. alij. i. de agrimonia
alii de fructu palmarū. & sirup⁹ de mi
nar. exponūt quidā. i. de sorbis sed mi
nar est germen siue pullulatio palme
siluestris de quo scribit^r 2° cañ. & siru
pus quidem alcori. i. de palmis siluestri
bus pōitis in antidotario tractatu 6to.
ubi dicit^r sirup⁹ alkedit. iterādī. s. i ace
tositate. descriptio hui⁹ sirupi ē nota
& uirtus ei⁹ est infrigidatiua sedatiua
ebulitōis. & ideo nō ponit^r zucarum
neq̄ mel. mēta autē ponit^r ad stomachi
cōfortationem. qui autē addunt spicam
uolūt aliquāle rectificare frigiditatez
istarū rerū. super radicē cucurbite. i.
sup fūdū uasis ī q^o sit ista ultima leuis

decoctio. aut kinne. i. alterius uasis.

ET qñ egrediuntur. cū auro qā incisio
facta cum ere facilius sanaf q̄ facta cū
ferro ut Aze. priā p̄icta 34° p̄bleūate
qđ dicit de salitione satis est notū sed
nos nō urimur hoc. licz enī salitio mā
turat. Contra qā est scā prius matu
ratio. Dicēdū q̄ uirtute croci si qđ
est nō oīno maturū complet maturū.

ET DE regimie paruarū. i. qā nō
sunt complete mature. & magnā ā. qā
sūt multū hūide. tñ 18° cōtinētis. scribif
sic iste text⁹. Et pariēs uariolas multe
hūiditatis iaceat supra mātariaciū pāni
xari plenū fariā panicii ā. & oleū malū
qā cōe uel quodcūq̄ oleū inq̄m remol
lit actu malū est i hac hora desiccatiōis
ut qñ uolum⁹ desiccare. & ideo ad de
clarādū hoc dixit in fine. Et admīstra
tio alicui⁹ olei post desiccatiōez. i. facta
crusta. qā facit illā cadere. Crusta enī
ibibitur oleo & inflatur & cadit. Et
apud ulcerationez ā. quasi dicat aliqd
ungentū ut rubeū cōpetit ulcerate ua
riole sed oleum est materia ungetorū
Vngentum rubeum uide illud 5° cañ.
tractatu 6°.

De obseruatōe mēbroz & defēsiōe
eorū a nocumēto uariolarū & morbil.

EMBRA. Primo enume
rat mēbra q̄ oportet custo
dire. 2° ut ibi. Fortasse.

cūdit nocumenta que eis
accidere possunt. Ista enī mēbra sunt
saris tenera & mollia & ideo apta noce
ri & de nocumēto curandū est. 3° docet
modū p̄seruandi ab euentu nocumēti
ut ibi Seruatio aūt. & hec pars habz. 5.
sicut. 5. sunt mēbra. al. muri. s. de ordeo
uide 2° cañ. ca^o de muri. Ista aūt q̄ hic
dicit Auic. sunt rememoratōis. oportz
enī te recurrere ad fen. 3^{am} tertii cañ.

CVM uero apparent. quia iam est
prin^m uariolę. cura enim est sicut p̄n^m
obtalme in cuius principio siptica ut
sumat nō sic laudatur ut frigida sipti
ca. & ideo laudat aquam rosatam cum
camphora. & nos ptellauim⁹ sup hac
materia sup fen. 3^{am} 3^u. Reliq̄ q̄ dicit
sunt nota. & oportet recurrere ad 3^m
h^m fen. 2^a. & fen. 5^a. & 4^a. & fen. 6^a &
fen. 6^a. ā.

De eradicatione uariolarum.

N HOC quidem. Lutu
rarum dicif qđ est lutum

i cōe quo fiunt uasa. In un
gula cameli 18° cōtinētis
scribif sic. accipe ungularū arietis cūz
assantur & inunge locū & oīno procul
dubio delitescūt cicatrices. lapis pipe
ris non habetur. al. kubugi. i. perdix &
auragi & aduragi idem sunt ut dicūt
& est turtur. Gamera est cōfectō liqda
ad leniendū faciem.

De febribus apostematū.

AM SCIVISTI. Hoc
capl^m ante signa dupl^r cō

i sueui diuidere. Primo q̄
Auic. primo oñdit euentus
effimeraz ab apostematib⁹. 2° putridaz
3° ethicarum. ibi 2^a. Cūz aūt. ibi 3^a. Et
iste quidem. 2° modo sic. p^o oñdit
q̄ febres sequūtur apostemata extrin
seca. 2° intrinseca apostemata. ibi 2^a. Et
febris aūt. In prima parte 5^m hāc diui
sionē uult q̄ apostemata extrinseca ut
plurimū sequif febris effimera & dat
cām huius & aliqñ potest seq putrida
ppter magnitudinē uel p̄pinitatez
ut cum est apostema in titilico uel ma
milla. Cōsiderandū ut plurimū du
pliciter exponif p̄rio plurimū ā. i. plu
rimū febrū effimerarū siue ponentiū
caliditatez ad cor absq̄ putredie est ex
cāis primitiuis quasi dicat licz ut plūri
mū febres effimere fiāt a cāis p̄mitiuis
tñ fieri possunt ab apostematib⁹ exte
rioribus que nō perueniūt ad alteran
dū cor ut plurimū nisi cū simplici ca
lesfactione sicut faciūt cāe primitiue ut
solis & huiusmodi. 2° exponif pluri
mū horū. s. apostematū extrinsecorū
facientiū effimeras febres. nā corpus
in quo hec apostemata extrinseca fiūt
a cā primitiua ut percussione & simili
bus non p̄ntibus cāis corporalibus est
mūdū quia apostema nō est actu aptū
generari nec putredo in corpore eius
fieri. seqtur 3° simplex calefactio flās
in termis effimere nō apta transire in
putridā. & sumif ab. A. 3° cañ. fen. 3^a
ca^o. de obthalmia. dixit aūt plurimū qā
etiā qđā apostemata extrinseca faciētia
effimeras possunt fieri sine cā p̄mitiua

CVM aut. Quia dixerat qd febres
sequentes apostemata extrinseca sunt
effimere ut plurimū declarā qd dixit
s^m plurimū. & quia possunt esse qnq
putride ut cum putredo peruenit effu
mādo ad cor & hoc qd apostemata sunt
magna sine p^pinqua. Fortasse. hoc ad
uerbiū fortasse nō debet cōponi cuz
h^o qd dicit sit sed cū eo qd premisit. s.
peruenit ā. ET plurimū quidē. hec
l^{ra} potest dupl^r expoi sicut superior
l^{ra} p^{rio} plurimū similitūz horū. i. pluri
mūz apostematū extrinsecorū faciētū
febres putridas nō sit nisi a cāis antece
dentib⁹ corporeis reponalib⁹ crudis.
Cum enīz apostemata extrin^{ca} fiūt in
corporib⁹ repletis malis hūorib⁹ pre
ter occurū cāe primitiue tūc sūt apte
face^r feb. putridas ppter aptitudinez
illorū corporū ad putrefactōez hūorū
& magnificationē apostematis. dixit aut
simile horū qd apostemata extrin^{ca} scā
a cāis antecedētib⁹ corporalib⁹ & facta
a cāis primitiuis absq^{ue} antecedentibus
sulantur. dixit aut antecedētib⁹ corpo
ralibus ā. ut oñdat qd cāe antecedentes
apostemata sunt humores peccātes in
quāto ul in quali. & ideo dixit antedē
tib⁹ ā. i. peccātib⁹ peccato q^{ue}ritatib⁹.
& reponalibus crudis. i. peccato qua
litas. Vel dixit antecedētib⁹ corpora
lib⁹. i. cōplexionalib⁹ & reponalib⁹
crudis. i. humoralib⁹. & scia pendet ab
his que p^{li}xe scripsim⁹ fen. 2^a p¹ cān.

ET qnq^{ue} fiūt. s. apostemata extrin^{ca}
facientia uel facere potētia febres put
ridas ex ulcerib⁹. uerbi grā ex ulcere
s. ex dolore ī digito pedis aliq^s icurrit
apostema in inguine qd materie mote
uersus pedem inueniūt carnes molles
in inguine & ibi retinētur. & dixit h^o
Auic. ut oñderet qd cause primitiue ut
dolores mouēt cās antecedentes. Ap^{re}
potest exponi & qnq^{ue} fiūt. s. fe^{es} effi^{es}
uel putride ex ā. FEBRIS autez.
Primo oñdit qd febres sequūtur aposte
mata intrinseca. 2° ponit illarū diuersi
tatem. ibi 2^a. Et uehemēiores. Cōsi
derandū qd apostemata intrin^{ca} aggre
gāt multā materiā & uene sūt late. uñ
fumus putridus potest continuari ad
cor. & ideo fiūt febres putride. Dixit

aut fortasse ppter multas cōingētiās
Imaginā enīz Auic. nō esse impossibile
febrē sequētez aliqd apostemata intrinsecū
esse effimerā ut cū eff³ a corde remota
ut circa intestinu³ rectuz. ET uehe
mēiores. Ponit diuersitates harū fe^m
Prima est s^m diuersitatē spērū aposte
matū. & pater. ET hec apostemata
Hec est 2^a diuersitas s^m mēbra aposte
mosa & uult qd tu recurras ad 3^m lib^m

Tertia diuersitas est ppter p^pinq
tatem & longinquitatez a corde. 4^a
diuersitas est s^m diuersitatē substātie
mēbri si est carnosum uel pāniculare
uel neruosum. Dubitat qd dicit qd
febris apostematis pāniculorū & simi
liū. s. neruorū est debili^{or}. Contrariū
ponit p^o li^o fen. 2^a. cā^o de signis aposte
matū. Dicendum qd febres dicūtur
uehemēiores in calore & sic fe^{es} aposte
matū mēbri carnosi est uehemēior qd
illa apostemata aggregant plus de mā
& materia in mēbro carnosō pl⁹ calefit
Fit g^o in eo febris pluris caloris. Alio
mō dicit febris uehemēs in accētibus
qb^{us}dā cōib⁹ ut dolore uigilia spasmo
& similib⁹ & sic fe^{es} sequētes aposte
mata neruorū pāniculorū & similitum
sunt uehemēiores. Quinta diuersi
tas est ex diuersitate mēbri in hoc qd ē
neruosum uel arteriosum. & considera
qd licet febris sequens apostemata mēbri
arteriosi uel iuxta arterias sit uehemē
tior per h^o qd cordi per arterias magis
cōicat. potest tñ ex alia cā ut p^pinqui
tate esse maior febris uel uehemēior
mēbri min⁹ arteriosi ul nobilitate sicut
apostema concavi epatis uehemēiorē
facit febrē qd apostemata splenis & tñ splen
est arteriosior qd concavi epatis. & m^{pro}
magis qd gibbus cum ad gibbum nulla
ueniat arteria q^{ue}nis totū epar p^piquūz
sit arterie magne. ET nō euacuat.
Hec est diuersitas harū febrū s^m p^{io}
dos qd habent alios & alios p^{io}dos s^m
alias & alias mās. Nos trāseam⁹ bre
uiter qd in qōnib⁹ g^{ra}lib⁹ p^{li}xe dixi
mus de periodicatione. Dicam⁹ g^o qd
febres apostematū piodicare est in de
terminata mensura & fortificari eam tñ
reueri postq^{ue} quieuit. g^o oportet māz
nūc moueri ad putredinem alia priori

euaporate prius. si d hoc non fit nisi quia
 materia determinata tpe generat & de-
 terminato tpe mouet ad membrum. & hec
 sunt cause ex parte membri mittentis. & ideo
 dixit secundum mas que effunduntur. periodi-
 namque earum sunt secundum generationem earum &
 secundum motum ipsarum. scilicet materierum
 requiritur etiam siue occurrat ad hoc attractio
 facta a membro apostemoso trahente ca-
 lore & dolore. & ideo dixit & attractio
 non caliditatis & doloris. id est attractio-
 nem factam a caliditate & dolore. si ergo iste sit
 causa proclinationis ergo natura cuiuscumque
 humoris est determinata causa determinati
 periodi. nam natura colere quia est alia a
 melancholia habet aliud determinatum tempus
 regenerationis in quantitate qua possit fa-
 cere febrem. habet etiam determinatum
 tempus quo mouetur ad apostematum membrum
 & habet etiam apostema determinatum
 calorem attractiuum & determinatum calo-
 rem. sequitur ergo quod unicuique humori ideo
 periodos qui conueniunt. quia unicuique ideo
 generatio motus caliditas & dolor qui
 sibi conueniunt. sanguini autem uidetur
 conuenire continue affligere. & ideo secundum
 periodum est proprie non proclinatione sed unum
 habere proximum scilicet hoc. ET scias.
 Hic est unus casus. & potest poni alia di-
 uersitas. Dubitatur si febris est accensio
 apostematis quod potest remoueri aposte-
 ma & remanere febris. Dicendum pro
 quod hec febris que remanet non est illa que
 sequitur apostema sed alia febris de pu-
 tredine humorum preter apostema. & ideo
 significat quod licet sit curatus ab apostema-
 te tamen modificatio non accedit. scilicet alterius
 dispositionis consuetudine. Alii potest dici quod
 multoties sanat. id est appetit quod sit sanatus
 quia dolor cessat & grauitas in loco &
 tussis. uerbi gratia in pleuresi quia materia
 resoluta est secundum magnam partem. Aliquid
 tamen de illa remansit in loco uel circa locum
 apostematis sufficiens tenere febre. ergo
 signum est quod non est facta perfecta modi-
 ficatio apostematis. & iste casus est quasi
 contrarius casui anxii scripto in 10to amphi-
 proximis. In anxio enim remansit pleu-
 resis & cessauit febris. hic autem febris
 remansit & pleuresis quasi cessauit. Et
 iste quidem febris. scilicet apostematum in rinse-
 corum. Dubitatur quia proprie apostemata

pulmonis deberent ducere ad ethica
 cum sit membrum cordi propinquum In contra-
 rium est Auic. hic & Gal. 4° textus. illo casu
 Pertranseamus uideri sensisse Gal. ibidem
 & Dynus cum eo quod ethica dictam ma-
 rasimum siue siccitatem magis incurrit ex
 apostemate in epate ex parte & hoc propter
 defectum nutrimenti principiantis ab epate
 & non a pulmone sed ethica que est infla-
 matio uel ex inflammatione & ebullitione
 magis incurrit ex apostemate in pulmo-
 ne quia cor non potest euertari. & tu considera.

ILLE uero. id est illa apostemata uel
 scilicet febres sequentes apostemata que sunt
 in uelamentis. scilicet dyasfragmatis cum con-
 firmantur. scilicet in melancholia quia non resoluuntur.
 Non expectant. id est quia prius occidunt
 Unde Gal. ibidem loquens de apostemate
 dyasfragmatis dicit. Multoties autem uidi
 interficientem antequam certissimum compleat
 diuinia & delipientia. sed in quibus tales
 dispositiones sunt quamplurimum moriuntur antequam
 ethica generetur.

De signis earum & ipsarum indicis.

VM FEBRIBVS. Prius

c potest quidam diuisionem signorum
 & accensum & illam declarat
 2° potest quidam diuersitatem

signorum fundatam super membro diuisionis
 illi. 3° ponit quedam alia signa. ibi 2^a. Et
 membra. ibi 3^a. Et caliditas. Conside-
 randum per hoc quod Auic. dixit esse signa
 quedam & accensum que significant membrum
 in quo est apostema uult te redire ad 3^m
 librum in quo habes signa apostematis
 unicuiusque interioris membri. per hoc
 autem quod dicit esse signa que significant
 materiam facientem apostema uult te redire
 ad 3^m librum aliquantulum. & ad 3^{am} sen. huius
 4^{ti}. & per hoc quod dicit esse signa que signi-
 ficant de salute uel de morte uult te ire
 ad sen. 2^{am} huius 4^{ti}. & ideo omnia hic
 abbreviauit & loco exempli dixit quidam

ET est calidius reliquis. quia membrum
 apostematum est sicut fornax feruens ut
 11° textus. ultio casu. ET membra quia quedam
 signa significant membra apostematum
 & ideo ostendit diuersitatem febrium & per
 omnes signorum secundum diuersitatem membrorum
 apostemosorum. & habet duas partes. prius
 premitte. 2° persequitur. ibi 2^a nam in
 membris occulta. id est intrinseca apostemata

recipiendo quia fit primo calor in corde
qui formaliter est febris & postea recipitur
in membro apostematoso & in aliis membris
& secundum quod membra sunt diuersa accidunt di-
uersitas in recipiendo calorem febrilem
Et per durationes. quia abbreviantur & pro-
longantur febres etiam secundum diuersitatem mem-
brorum apostematosorum. Citerius enim terminatur
apostema cerebri quam matricis. & propter hoc
febris eorum. Et propter hoc. aliter enim prodi-
cantur febres apostematum epatis & aliter aposto-
ma renum. licet enim sequitur principalem
naturam humoris tamen diuersificari potest
ex aliis causis ut sepe diximus. Consi-
derandum ergo quod Auicenna tangit duo princi-
pales. Vnum est diuersitas que sumitur
a membris. scilicet in febribus a membris apostema-
tis & huius diuersitas est triplex. Vna
in accidentibus febrium & comprehenditur di-
uersitas in salubritate & contrarie. & hoc
intellexit cum dixit in faciendo febrem
scilicet diuersarum materiarum est. Alia est in pro-
longatione & abbreviatione quam intellexit
cum dixit & per durationes. Tertia est in
prodiis & patet. Quartum quod intelligitur est
diuersitas secundum quod membra apostemata
causant hanc diuersitatem febrium. & huius
diuersitas est penes tria. Vnum est penes
magnitudinem eorum. scilicet membrorum in seipsis
per magnitudinem aut membrorum intelligo ma-
iorem vel minorem nobilitatem & maiorem vel
minorem sensibilitatem vel maiorem vel
minorem propinquitatem ad cor. hec enim
omnia faciunt quod membrum dicatur magnum
vel paruum in dignitate. Aliter tamen potest
exponi secundum magnitudinem eorum. scilicet aposto-
matum in seipsis. id est secundum quod apostemata sunt
magna vel parua. Quartum autem penes quod
apostemata diuersificantur in faciendo fe-
brem est secundum magnitudinem uenarum. scilicet
pulsatiliu & quietarum. & in hoc tangit
maiores vel minores alligantiam cum corde
Tertium est secundum membra sua. scilicet alia a corde
quibus membris coniungatur membrum apostematum
faciens febrem. ubi gratia matricis coniungatur
capiti & mica cerebri. & ideo in aposto-
mate matricis fiet febris cum dolore capi-
tis. NAM. Hic persequitur. deberet
autem ostendere quomodo membra apostemata diuer-
sificata secundum magnitudinem diuersifica-
tur in prolongando febres & abbreviando
& quomodo in prodiando. deberet etiam 2°

ostendere quomodo membra diuersificata secundum
magnitudinem uenarum diuersificantur in
fortificando febres. Sed quia hoc totum sci-
tur ab eo qui scit 3^m causam. & qui scit quod
precessit de 4° libro. id est Auicenna. ualde breuiter
transiit. & quod dixit in 3° libro hic co-
nat ponere cursu. ergo transiens Auicenna.
primo ostendit quomodo membra diuersificata in
longitudine & propinquitate & colligata
etiam sensibilitatis diuersificantur in faci-
endo febrem & in periodis earum. 2°
ostendit quomodo apostemata diuersificata secundum
membra sua diuersificantur in faciendo fe-
bres. ibi 2^a. Et fortasse. Quod diafragma
sit propinquum & uehementis propinquitatis
ad cor quod est nobile & multum sensi-
bile est notum. quod etiam pulmo sit propin-
quum coniungens & mobile & alligatum ue-
nis & arteriis est etiam notum. Renes autem
respectu dictorum longinqui sunt parum
alligati & parum sensibiles respectu dia-
fragmatis etiam minus nobiles illis. me-
g^o non sic copiose effumant ad cor & dis-
continuantur fumi. ergo non est necessarium
fieri febres fortes neque continuas. & quia
materie multe & diuersae possunt in eis
aggregari quia tollerant multum nocuum
& possunt diuersae adustiones in eis fieri
ideo possunt fieri febres que non sunt
interpollate. id est que non sunt ordiate sed
diuersae commixte 3^{ane} est. Et ambiguus
fit. quia medicus uidens tantam ambigui-
tatem febrium ambigit de causa que sit &
miratur uel ambiguus de salute uel de
morte. & significat eas febres apostema-
tum renum. de hoc scribit casus Rasius 18°.
continens 4° causam in primo. quem in propria
forma uidi in domino Raynaldo de monte
melino. CVM autem aggregatur. patet
Dubitat Dynus utrum ad apostemata
uiscerum sequatur febris continua. Videtur
quod non quia materia febrium continuatur
est intra uenas ut supra causam de putredine
sed materia apostematum exiit uenas
& est in poris. Amplius continuatur
proprium est non horrere ut Galenus 2° de diuersis
febribus. sed quidam apostemata quorundam
uiscerum ut renum faciunt febres cum rigore
ut hic Auicenna. Oppositum intellexit
Galenus 4ª particula ampho. super illo uerbo
febres quecumque non. Hic inuicem prolongat
quidam & dicunt quod febres apparent uiscerum

sunt continue ppter materiaz que est in uenis apostemati mēbri & si sunt in terpollate sūt ppter materiaz q̄ uenas exiuit. Et nos dicamus q̄ mā extra uenas, cordi tñ p̄p̄nqua potest facere continuā sicut sanies pulmonis & sanies pectoris. & demonstratio ad hoc est nota. Febres g^o sequentes apostemata uiscerū sunt otinue ut plurimū ppter cās quas scripsimus supra ca^o de effi^a ab apostemate. possunt tñ qñq̄ esse in terpollate ut hic dicit Auic. & dat cāz.

Ad contrariū dicendū q̄ ille sermo est uerus ut plurimū. Vel dicendū q̄ si materia est intra uenas facit cōtinuā & cū hoc stat q̄ aliq̄ cōtēta extra uenas potest facere continuā. Ad 2^m dicēdū q̄ ea de qua hic loquitur Auic. est interpollata q̄a aliqñ seq̄tur apostema renū. Ad contrariū dicendū q̄ fe^s interpollate ut plurimū non fiunt ex apostematib⁹ uiscerū & fortasse cū matrix sit uetor circa rectū intestinū & n̄ sit nernofuz. s. de neruis a cereb^o ortis extraneū uidetur q̄ sequat ad apostēa eius febris cum dolore toti⁹ capitis & h^o est quod dicit soda & dolor ceruicis. i. sincipitis uel soda. i. dolor capitis. i. sincipitis & ceruicis. i. colli. tñ matrix cōicat māmillis & pectori & nuce per alligāriaz ad partes posteriores. g^o pnt fieri ab ea hec accidētia licet uideātur extranea. Est ergo hec declara^o in ex^o diuersitatis febris sequentis membra apostemata diuersificata s^m mēbra sua. s. quibus cōicant que sunt alia a corde & multa alia potes habere exempla s3 Auic. sumpsit ex^m magis extraneum.

ET caliditas. Hic ponit quedā alia signa febrū apostematū & sunt duo. Primū est a modo caloris & patet nisi sit res magna q̄a sit putredo apostēatū & cum hoc in uenis. 2^m signū a pulsu pulsus apostematuz putredinis est diuersus cuius sistoles est maior & talis est in febrib⁹ apostematū intrinsecorū p̄tus in principio ppter suffocationē caloris sub materia q̄ mouet. Velocis constrictionis. i. sistolis. apud statuz. s. tpe expressionis uel expulsiōis. deinde magnificat. s. expulsiōe scā uigorata uirtute. at̄ potest exponi ut li deide n̄

dicat ordinē t̄pis sed locutiōis ut dicat deinde. i. preter hoc pulsus fit magnus uelox spissus s^m mēbrū & materiā q̄a apostemate existente in mēbro carnoso neruoso arterioso & mā sanguinea fit puls⁹ maior uelocior & spissior ecōtra in membro frigido & materia frigida. hec sciuisi prio li^o fen. 2^a. ca^o de pulsu apostematū. & li^o 3° in p̄p̄iis caplis. Deinde erit serin⁹. hec etiā l̄ra deinde nō dicit ordinē t̄pis sed locutiōis. q̄ si dicat postq̄ diximus quā diuersificatur puls⁹ apostematū uiscerū s^m d̄rias magnitudinis uelocitatis & spissitudinis. Dicam⁹ quā se habet in spēb⁹ puls⁹ nominatis pulsus serin⁹ & undos⁹ siue in d̄ria molliciei & duricie & dicit q̄ erit serinus faciens. s. hoc s^m mēbrū in diuersitate q̄a fit serinus magis & carnositate quia fit serinus minus uel fit mollis. Et urina ad albedinē. i. ad paucitatem tincture respectu urine appentis in febribus de eadē materia stante in uenis nō apostemate ppter declatiōnem z̄. sicut sciuisi supra ca^o de febre effimera ab apostemate & colligit fen. 2^a ca^o de colorib⁹ urine.

Curatio earū.

VRATIO. Multum abbreviat curā quia si radix cure est cura apostematis g^o scitur cura in generali prio li^o fen. 4^a. ca^o de cura apostematū In spēali uero scit⁹ 3° cañ. in unoquoq̄ ca^o cure apostematū determinatorū mēbrorū & sic curatio. & cuz hoc cura accidentiū febrū scit⁹ supra in prio ca^o.

Considerandū 2° q̄ post nō dicit ordinē t̄pis sed intentiōis. febris enī pendet ab apostemate. & ideo prius intendimus ad apostema q̄ ad febrem. & iō radix cure est cura apostematis cū re-percussiuus a p̄cipio & successive cuz aliis sicut scitur in cura apostematū cuiuscūq̄ mēbri interioris ex li^o 3°. Et in cura apostematis cadit euacuatio ut dictuz est. sed quia febris indicat infrigidationē & humectationē & proprie apostematū interiorū mēbroz & p̄pe calidorū cum timeat in eis ethica. ideo cura est infrigidatio & hūectatio. mōi aut̄ infrigidandi & hūectandi sunt dci

in cura acutarū & etiā mōi lenificādi
& euacuandi intelliguntur in uirtute
gñalis capli & modi cibādi. oportet g^o
redire ad cañ. superiores & fabricare
super illos. si aut intentio ad apostema
& intentio ad febrem tradicāt intēde
ad illud qđ magis est suspectū. Et iam
Auic. fecerat nos cautos super ca^o de
rebus in quibus differūt febres putre
dinis & ca^o de cura putridarū in gñali
& gñaliter primo cañ. fen. i4.^a. in fine.

ET i his. Premissa gñali cura descē
dit hic ad capla spēalia. licet eniz in fe
bribus apostematū oporteat ifrigidare
nō tñ potest aqua frigida. qđ est ueruz
regula ut pbatuz est supra ca^o de cura
putridarū. coacte tñ qñq nō possum⁹
facere curam erisipile ut appet 9° te^{ce}.
& licet oporteat humectare n̄ tamē cū
balneo qā mouet materias ad mēbruz
apostematū ut xi^o te^{ce}. ET si fuerit.
Hic 2° descendit ad spēalem curam qā
ad erisipilaz ubi uehemēter infrigidat
intendēs recuperatōni & p̄hibitioni ma
rasmi. & pmutetur qā cū illa calefiunt
Et fortasse quia si non est multa flāma
si eniz nō est indigens maiori infrigida
tione q̄ q̄ fit per oleū rosatū onfacinū
u^l nō onfacinū. Auenzoar uero timuit
inūgere cum aliq^o oleo mēbrū qđcūq
in quo colera domiatur ut apparz prio
te^lir trac^{tu} 8° ca^o 3°. ET SI. Hoc
potest referri ad hñtes febres ex appa
ribus iteriorib⁹. & est uerū inq^m in eis
intendit infrigidatio & humectatio q̄
fit per lactucas. & p̄or referri ad hñtes
erisipilam & multo magis uerificatur.

Sed dubitat^r quare abluūt lactucas
cum p̄ceptuz sit non abluī lactucas ut
2° cañ. prio ca^o. Dicēdū qđ sanis me
lius est nō abluī sed hñribus erisipilaz
melius est lauari qā remouet nitrosuz
& sic magis ifrigidat & humectat nec
time^r de uentositate. Fortis eniz calor
erisipile resoluit illam. dicit aut p̄rāsic
.s. loco cibi quia erit satis subtil^r dieta
& iuuatur loco medicīe & dabim⁹ eas
decoctas u^l etiā crudas cū pauco aceto
ut consuetudo est.

De dispōne febrium compositarū.

EBRES qñq cōponunt^r
f Hic determinat de febrib⁹
compositis. Et primo dat
gñaliore sciaz. 2° in spēali
determinat qā de quadā composita q̄
dicit^r emitritea. ibi 2^a. Emitrite⁹. P̄ia
in 4°. primo ponit diuersas compōes
febrū ad inuicē que cōpositio sumit^r a
diuersitate febrū cōponentiū. 2° ifert
ex hoc quedā contraria & addit alios.
3° circa cōpōes febrū ponit cañ. quosd
4° ponit diuersitates compōis febrū
sumptas ex parte modi compōis illaz
& addit etiā cañ. ibi 2^a. Et ppter h^o. ibi
3^a. Et cōpositio febris ethice. ibi 4^a. Et
spēs. Textus prime partis cū omnib⁹
suis exemplis est notus. Quod autē
dixit sicut compō febris apostematuz
intellexit qđ fe^lis putrida seqns appata
ut plurimū est compōita ex spēbus in
genere poxissimoz qā in gñe hūoraliū
& h^o ideo quia appata ut plurimū fiūt
de diuersis humorib⁹ ut prio de accñti
& morbo penultio ca^o. Hic tñ cadunt
due qōnes. Prima est utrū effimera
possit componi cū aliis febrib⁹. 2^a
utrū ethica & putrida possint cōponi
& disputauimus istas qōnes & scripsi
mus ibi multa difficilia discussimus ad
illas g^o recurre. ET ppter. Primo
infert h^o qđ tñ seqtur ex dcis & patet
Et est sermo Gal. prio de dñiis febrū.
penultio ca^o. 2° ponit tres cañ. Prim⁹
cañ. est qđ ille 3^{ane} plures. s. tres u^l due
compōite s^m alterationez cure exñtes
qñ sic se habent qđ poxissimi earū festi
nāt ad contētam uel contēptā uel cōtē
ritū ita ut destruat^r ū. Ille g^o cañ. in 2^a
sui parte notus est. compōitis eniz plu
ribus febribus 3^{anis} puris debilior ea
rum prius recedit cum mā sit paucior
h^o etiā dixit Gal. 2° de crisi 9° ca^o. ubi
ponit qđ ab illo adolescente qui hēbat
tres 3^{anas} prius recessit debilior earū
& postremo recessit fortior. Consi
derandū qđ licet dixeriz h^o esse qđ qñq
cōponūtur tres 3^{ane} s^m coalterationez
seqūdo pmissum s^m monē Auic. & qā
dispō in tali compōne est manifestior.
tamen uerior est s^mo Auic. & Gal. si
compō sit s^m uia introitus. Consi
derādū 2° qđ dix^t pure qā n̄ pura 3^{ana}

potest esse debilior & plixior sed cān. in priā parte habent obscuritatē quid intelligit Anic. p hoc q̄ dicit festinant poxismi ad cōtenta. In hoc est p^a expō s^m glo. Gerardi extra. que dicit ad cōtentiua. i. ad illam que est fortior. g^o uult q̄ ex n̄tibus pluribus 3^{an̄s} puris poxismi fortiores festināt. i. anticipant & peroxismi debiliores postponūtur sequitur ex hoc g^o q̄ debilior resoluit^r prius. Z^a expōitio est s^m z^{am} l^{ra} que dicit ad contentā uel contēptā. i. debiliorem. Febris enī que debilis est contēpnitur. i. spernit^r. similr est cōtenta. i. habita a corpore sicut febris fortis ē habens corpus ut in 3to amphi. illius particule intelligit si a febre habito ē. uult g^o dicere q̄ poxismi febris debilioris anticipabūt & tñ prius resolue^r illa debilior. anticipatio enī potest ēē cūm declinatione. causa aut anticipatōnis est subtiliatio & acuitio colē quaz facit calor fortioris fe^{is}. licet g^o poxismi debiliores anticipēt essent tñ debiliores & breuiores quare p^o resoluetur. hec febris debilior. Tertia expō ut est p contenta intelligat illam que precessit ut dicatur q̄ ex n̄tibus pluribus 3^{an̄s} & poxismo cuiūq̄ earū anticipāte ad suaz que precessit. uerbi grā poxismo 3° die qui est prime 3^{an̄e} ad poximum p^e diei & poxismu 4^e diei ad poxim^m 2^e & poxismū 5^e diei ad poximum 3^e diei. s. ad poxismū 3^e 3^{an̄e}. tñ debilior d̄ illis resoluetur & ita fuit pcessus illi^o infirmi quē Gal. ponit 2° de crisi. f^{mo} enī poxismi anticipauerūt postea p^o posuerūt & abbreviati sunt & postea debilior febris cessauit prius. q̄ autez febris pcedens possit nomīari cōtēta satis est notū ex hoc q̄ posterior quo dāmodo continet priorem uirtute. est enī sicut effect^o eius. ET qñq. Ille est 2us cān. notus in cap^o de emitriteo. reditio enī orripilatōis cadit in signis emitritei que est cōpōita febris. uel opilationis q̄ etiā in febribus prolixis de multis & diuersis materieb^o redeunt opilationes postq̄ uise sunt esse aperte licet hoc fiat in sola flegmatica. & ideo dixit qñq. ET TVRPE. Est 3us cān. not^o. Gal. tñ 2° de crisi 9° ca^o. uult

q̄ si nō cognoscis eam in priā uel 2ª die tñ cognoscis in 3ª uel 4^a. Cōsiderandum g^o q̄ si febres putride sint cōpōite s^m comitantia in priā die debet medic^o cognoscere q̄ sit compōita inq̄^m uidit accētia poxismi nō esse accētia unius pure materie simplicis licet certitudo cognitionis habeat^r plus pcedentibus poxismis. similr si sunt composite s^m semitā introitus. si aut sint cōpōite s^m semitaz coalterationis potest talis esse coalteratio q̄ non possit de ea sciri nisi usq̄ ad tres dies. ut si incipiat hodie una 3^{ana} & in tertio die alia 3^{ana} & h^o potes considerare ex multa parte. ET cōpositio. Hic ponit cān. s^m hos modos compōis. & primo circa primū modū. s. qñ componūtur febres ingrediētes in genera elongata ut ethice cuz putrida. 2° circa alios mōs. ibi 2^a. Et qñq̄ continūat. In primo cān. uult oñdere quō occultatur febris ethica qñ multe putride interpollate cōiungūtur cum ipa uel qñ cum ipa coniūgitur cōtinua uel interpollata. nam ex n̄tibus mltis interpollatis cū illa possibile est cōtinue hominē febrire & medic^o uidet redit^o multorū poxismorū & uenire sudorē si fuerint sudores & tunc non iudicat medicus hūc habere ethicā licz cōtinue febriat imo cōtinuā febrē iudicat ex multo numero poxismorū. & hoc est quod dicit iudicat febrez putredinis & nō ethicam inseparabilē. s. per multū numerū poxismorū. Aut composite ē. quia continua cum interpollata eodē modo. cōis tñ deceptō in omnib^o istis est q̄ medicus dicit febrem ethicaz nō habere exacerbationes siue poxismos & tñ hic sunt poxismi siue exacerbationes nesciens q̄ cum ethica potest esse putrida cōtinua & interpollata ut dicit Gal. priō de dīis febrīū. Cōsiderādū hic q̄ mlti medici credentes se ēē magnos iudicatores cum uident unaz cōtinuā que extenuauit & uident aliā quā urine gressiciē ut telā a ranee statū iudicant esse complicatā putridaz cūm ethica cū tñ nō sit ut iam dixim^o priō de dīis febrīū. iudicia in h^o sūt multū extimatiua. ET qñq̄. Primo ponit 4° cān. p^o quos ponit aliorū opinionēz

ibi. Quidā aut. Primus cān. declaratur sic si aliquis haberet multas tertianas interpollatas & semp ante q̄ un⁹ poxif m⁹ recedit alter supuenit. Iste uidebit fortiter cōtinue febrere & credetur p̄ fronte habere continuā unam simile q̄ simula f̄ sinocho. i. uere continue de mā intra uenas & certum est q̄ si talis cōtinua fortis calor debet fieri & poxif mī sunt breues. q̄ necessarium est esse multos poxifimos. In hac g⁹ deceptōe redi ad significationes. uerbi grā continua uniformis siue sit colica siue sanguinea siue flegmatica nō habebit tot pfundatōes pulsus & tot typos quor appent in illa que continua uidetur & nō est. Et fortasse uides interpollatōes longas. i. poxifimos longos & tunc nō oportet ut sint multi numero ad significandū unā continuā. uel interpollatōes. i. quietē inter poxifimū & poxifimum quasi dicat si nō sunt multi numero uidebis quietes inter eos si sunt breues poxifimi. ET qñq. Hic est 2us cān. & dicit qñq̄ cōponūtur febres diuerse. s. colerica & flegmatica & hoc est qd dicit Emitrite⁹ & eradicat pri⁹ postrema. i. colerica. Considerandū q̄ colerica dicit postrema cōsiderādo 2^m poxifimū siue exacerbationē ad primū quia sit de 3° in 3^m sed in flegmatica sit omī die. siue sit 2. semp pri⁹ recedit colica. & hoc est uerū per se ex natura harū materierū accidere tñ potest aliquam flegmaticā esse breuiorē quā dā colica ET qñq. Hic ē 3us cān. in q^o Auic. imaginatur quēdā habētē emitriteū & ultra hoc habentē unā 3^{am} & tunc prius recedit 3^{ana} q̄ emitritea. uel hñtē ultra emitriteā unā flegmaticā uel melancolicā & tūc pri⁹ recedet emitritea & remanebit pura flegmatica siue pura melancolica. Hūc aut textū introduco in qōne nostra de plonatōne febrū ad pbandū q̄ febris compōita ex colā & flegmate sit plixior q̄ feb^{is} ex pura colera sed est breuior q̄ illa que sit ex puro fflate & pura mfolia. ET qñq. Hic est 4us cān. in quo dicit & qñq̄ accidit compō in eis. s. febribus pūtridis 5^m modū aliū ab eo qui statiz dicit est nam compō predicta erat triū febrū

.s. ex emitritea que est due feb^{is} & ex alia sed ista compō est ex duabus febribus. & est triplex quia componit interpollata & continua diuersi generis ut interpollata de colera & continua de fflate uel e contra. aut ueniētes ambe in eo sicut interpollata de colera & cōtinua de colera. & hoc est qd dicit sicut 3^{ana} piodica cū tertiana īsepabili ita q̄ ex^m hoc est eius qd dicit aut conuenientes ambe in eo & oportet sic cōtinuari aut uenientes ambe in eo sicut 3^{ana} piodica cum 3^{ana} īsepabili & tūc subdit 5^m modū. aut conueniētes in spē sicut due 3^{ane} interpollate aut due 3^{ane} cōti^e & iō subdit sicut componūtur due interpollate. s. eiusdē spē siml^r componūtur due continue. s. eiusdē spē ut due colerice continue aut due fflatice continue. Considerandū q̄ textus potest al^r exponi ut p cōtinuā diuersi generis intelligeret et hīc & tūc dixit conueniētes in eo. s. genere horum ut cōtinua de uno humore & interpollata d alio. & cū dicit aut cōueniētes in spē intelligit q̄ qñq̄ componit cōtinua & interpollata que ueniūt in spē eiusdē humoris ut cōtinua de colā & interpollata de colera & cū dicit. Et sicut 2. uult dicere q̄ qñq̄ componūtur etiam due interpollate uel due cōtinue de eodez humore. QUIDAM aut. Qui fuerint isti nō inuenio. & prius ponit eorū dictū & est q̄ due febres continue de eadē mā. uerbi grā colerice nō cōponuntur sicut due 3^{ane}. s. interpollate cōponūtur Isti g^o ccedūt duas tertianas interpollatas componi sed duas colericas cōtinuas uel alias de eodem hūore nō cōponi. Cōsiderandū q̄ lra que dicit sicut due tertiane potest dupl^r exponi. Primo sicut dictū est. 2° sicut due tertiane supple cōtinue nō componūtur. & hec 2ª expō nō uidetur bene cōsona morino quod isti ponūt tñ q̄ due tertiane interpollate uidētur posse componi 5^m uia cōez appares moriūū habet q̄ duo accēna sōm numero dīntia nō pnt esse in eodez subiecto ut in corde. QVONIAM. Hic 2° pōit motiūū opionis & arguit sic p̄suppōit enī prius ex h^o. s. tractatu 2° p^o ca^o q̄ febris cōtinua est de materia

putrida intra uenas. tunc arguitur quod non
 putrida est intra uenas non habet locum
 proprium imo procedit in toto. scilicet in toto co
 cau uenarum quia coacta uenarum continua
 & transmeabilia sunt non ergo possunt diuersi
 ficari penes locum. unde ergo illorum opinio
 quod si colera putrescit intra uenas quod ipsa
 putrescit in omni loco intra uenas. & for
 san motuum eorum est quia coacta uenarum
 sunt continua & transmeabilia a putredine
 & colera iacet ibi continua. si ergo putrescit
 in una parte putrescit etiam in alia & per
 cons non potest diuersificari locus putre
 dinis. iam ergo apparet aliter. contra probatur
 nam due febres continue de materia cole
 rica sunt. uel quia sunt due materie co
 lerice in duobus locis. uel quia sunt due
 materie colice in potentia sic due pres
 continue. Non 2° modo quia omnis feb^{is}
 interpolata potest poni due interpolate
 que est ratione materie quod medietas posset
 facere febre. & similiter ceteris continua esset
 due continue uel plures continue. relinquitur
 ergo 1° modo. scilicet quod si de materia colica uel alia
 eiusdem speciei debet fieri due febres conti^{ue}
 quod hoc sit quia sunt due in duobus
 locis intra uenas sed hoc etiam est impossi
 bile quia putredo intra uenas est procedens
 in toto ergo est impossibile duas continuas
 febres de eadem materia componi. Con
 siderandum quod hoc motuum non potest ad
 aptari ad duas febres interpolatas de
 eadem materia uerbi gratia colica. loca enim
 extra uenas recipienda materiam non sunt co
 tinua sic. & ideo materie non sunt in eis
 continue ad inuicem sed possunt esse discontinue
 & facere duas interpolatas aut plures.

ET HEC quidem sententia. Hic remouet
 illorum opinionem & similiter illorum motuum
 & primo ponit unum fundamentum quod
 est una propositio. 2° arguit ibi 3°. Non
 ergo. Propositio quam premitit est hec pu
 tredo incipit de uno loco determinato
 deinde spargitur. Considerandum quod pro
 quantum ad primam partem remouet motuum
 opinionis predictae quia est contraria illi
 & causa huius propositionis est quia materia que
 putrescit est aliqua pars humoris alicuius
 scilicet illa materia que incipit putrescere
 pars alicuius materie est in aliquo uno loco
 uene & non est in tota uena ergo sequitur prima
 pars propositionis putredo incipit in uno

determinato loco. Deinde spargitur
 exponitur dupliciter. primo successione pu
 tredinis ad partem post partem & secundum quod pu
 tredo prime partis successiue intenditur
 uel extenditur in partibus continuis & secundum hoc
 currunt iudicia uehementie. id est fortis uel for
 tificationis febrium que iudicia sunt ue
 hemetia caloris & accituum sequentium
 additionem putredinis intensius & exte
 rius & secundum quod putredo precessit illas materias
 incinerando quas in certa mensura temporis
 occupauit in certo loco secundum hoc currunt
 iudicia interpolatiois. id est remissionis fe
 bris & queris. & hoc est quod dicit secundum grad
 ationem putredinis prime. scilicet que primo
 incipit in loco determinato que gradatio
 est gradata successio additiois putredi
 nis. unde sunt iudicia uehementie &
 gradata remissio unde sunt iudicia inter
 pollatiois. & secundum eam. scilicet primam putredinem
 sunt enim motus. scilicet predicti uehementie
 interpolatiois. uel motus. scilicet 3us aut 4us aut
 uel cotidiani secundum quod materia prima que putrescit
 est colica uel flatica uel melancolica. 2°
 modo potest exponi spargitur. scilicet per aspar
 sionem fumi putridi ad cor & secundum grad
 atum puentum fumi illius a prima putredine
 currunt iudicia uehementie & patet.
 Hic esset locus speculationis utrum prima
 pars sit in actu siue sit prima pars inten
 siua siue extensiua. hec tamen quod est de co
 sideratione philosophorum. Tota ergo
 proponere collecta que est fundamentum rationis
 sciende dicam si putredo incipit ex una
 parte materie & per cons in uno loco ab illa
 parte materie & loco spargitur & secundum
 gradationem huius putredinis in sua sp
 sione & remissione currunt iudicia for
 tificationis & debilitatiois & motus. hac
 proponere habita arguitur sic. si possunt esse
 due putredines intra uenas duarum materiarum
 in duobus locis distinctis & una putredo
 non sequitur ad aliam sed utraqque putredo
 est per se in sua materia & utraqque habet in se
 duo. Primum quod incipit in parte sua sue
 materie 2um quod finiet illam & 3^a putredo
 non incipit in illa materia sed alia putre
 do facit hoc si ergo ita est due febres continue
 possunt componi sed ita est quod due pu
 tredines possunt esse & ergo due febres
 continue. 1^a propositio appet quia contraria
 motui opinionis illorum. febres enim de

una materia numerabuntur numeratione putredinis in diuersis locis. minor potest in ista ab Auic. 4^m ad unam partem que innuit aliam. Ad cuius intellectum ponere tale ex^m Martinus habet quandam quantitatem colere superflue in coactu uene descendens sub emulgentem uersus rotundum crus sinistrum & determinate grossicie & caliditatis in qua colera hodie in aurora incipit putrefactio in una parte eius siue in toto non curo de hoc & effumat ad cor & facit continuam febre quia antequam resoluat hec pars alia motus ad putredinem & de 3° in 3^m magis fortificatur & exprimitur per gradatum tepore & gradatum ascensum 6^m ordinem ad putredinem que hodie in aurora incipit ita quod in 2^a hora iste satis quiescit. In 3^a autem hora fortificatur & ascendit. Iste idem Martinus habet quandam aliam quantitatem colere circa coactum uene ascendens uersus uenas brachii dextri que ex sua quantitate & modo substantie & qualitatis incipit putrefieri cras circa horam none & facit continuam quam continuam in postremum experiemur gradatum teporis & fortificationis secundum primam putredinem que incipit cras que est 3^a dies a die crassina & que est 4^a a prima in cuius aurora incipit alia febris refortificabitur circa horam none. precedente 9° Martino ad dies cognoscimus manifeste eum habere duas febres continuas quarum unaqueque habet suam putredinem incipientem in determinato loco quam putredo incipit in parte sue materie & finit illam sicut putredo circa uenas descendentes ad crus incipit in colera que est ibi & finit illam & non incipit a colera que est in coactu uene ascendens brachii nec habet dominum sequendi illam in putrefactione & resolutione. erunt 9° due febres continue quarum unaqueque est per se febris habens suas gradationes teporis & exacerbationis. His habitis apparet expostitum difficile cum dicit non 9° elongatur. id est non est longinquum uel impossibile quod accidat putredo cui putredini sit dominum aliquod incipiens in parte materierum. scilicet intra uenas & per omnes in loco determinato. & quia ista putredo habet aliquod dominum. scilicet in materia que est in hoc loco sequitur quod ei non est dominum consequendi aliud. id est aliam materiam

que est in quodam alio loco sequendi. scilicet per successionem putredinis & resolutionem imo aggregat in ea ut incipiat & sequatur. id est persequatur & etiam finiat simul. id est in determinata mensura temporis que mensura temporis est alia ab illa que incipit & sequitur in alia mensura alterius partis corporis quia alia mensura temporis est ab aurora hodie diei ad auroram 2^e uel 3^e diei a mensura que est ab hora none crassine diei ad horam none diei sequentis crassinum uel postcrassinum & hoc modo intelligitur simpliciter. Aliter tamen potest exponi si consideras quod nulla est dare preter putredinis finis ubi non sit pars facte putredinis. sed non curamus de hac subtilitate presentium. Quare erit. scilicet putredini uel febris gradatio teporis sicut gradatio teporis supple & gradatio acurionis. Quia experitur. id est quia scitur & cognoscitur quod hec putredo uel hec febris habeat materiam & non illam. Si 9° subtiliter consideras materiam Auic. ipse uult quod determinata putredo potest fieri in determinata parte uene cui sit dominum incipiendi & finiendi materiam circa partes illas coactas illius uene & non sit ibi dominum circa quandam aliam materiam alterius spiritus in alia coactitate uenarum circa alias partes. 9° sequitur ex hoc quod illa materia super quam hec putredo non dominatur possit etiam putrefieri a quadam alia causa & quodam alio tempore & habet suam gradationem teporis & exacerbationis. Alia ista habet temporis. id est gradatum processum in tempore quo exprimitur sicut diximus. & hec expostendit in idem. Ex his 9° Auic. uult negari animi rationis illorum cum dicunt quod in materia que putrefit intra uenas non potest diuersificari locus putredinis. Dicendum quod falsum est saltem in aliis humoribus a sanguine. Et cum dicunt quod uene sunt transmeabiles. 9° spargetur putredo in toto corpore. Dicendum quod sumus putridus ex hoc spargi poterit per omnia coacta uenarum. non tamen sequitur 9° tota colera ubique putrefit. Et cum dicunt quod tota colera iacet continua in uenis. Dicendum quod hoc concesso una pars huius continui potest habere propriam dispositionem aliam a dispositione partis alterius sicut appet in uirgula accensa in duabus extremitatibus quarum una est uiridis & alia sicca

Alius enim processum & modum motus habebit ignis in una extremitate quam in alia & erit in hoc temporis gradatio quia uerum ignem exprimur. Vel dicendum quod colera non iacet continua in uenis sed solus sanguis in eis accit continuus est & quia hoc facit ire ad alias difficultates obmittamur. Dubitatur quia ex hac ratione Avicenna probari potest quod possint componi due continue de sanguine deinde sinocha quia per propriam fundamentalem putredo incipit. incipere potest ab uno loco determinato ut in sanguine uenarum ab inguine & infra & tunc arguatur. Preter istam putredinem potest incipere alia & in alia die in sanguine uenarum a titilicis supra. 6° erunt due continue de sanguine. Istas dubitationem dimitto aliis tractandam quia nimis prologari tamen ueritas eius potest educi ex nostris questionibus generalibus super libro de diuersis febribus que sunt de febre sanguinea. Hic tamen dicatur quod si ar^m concedit nullum tamen habet impossibile sed possibile rarum. 7° quod febris de sanguine non uero sed malignato in substantia & qualitate principatur de alterius humoris ab eo potest componi cum aliqua febre de sanguine maligno & possunt reperiri due continue tales imo plures si consideras sed due uere sinocha non reperiuntur. uera enim sinocha sine putredine est ex sanguine per se peccante in quanto unde accidit sibi inflamari & uera sinocha putredialis est cum ex hoc accidit putrefieri. sanguis enim laudabilis materia multitudine est. Una in corde & epate & uenis & arteriis magnis & sic est una communis toti corpori & continua continuatione occurrat uenarum in quibus iacet continuus sanguis. scias hoc. Ultimo ulterius est hic aduertendum quod Avicenna imaginatur febre continuam de colera esse unam ex duobus. Primo ex una materia primo mota in uno determinato loco. 2° ex materia 2° mota in 2^a exacerbatione in ordine ad primam & sic de aliis. Cum 6° sunt due materie colice in distinctis locis primo mote & utraque suo motu mouetur non dependente a motu alterius & sunt due alie materie mote in duabus exacerbationibus una in ordine ad aliam. Ex hoc inferas quod si imaginatio tua potest capere quod aliqua colera faciat proximum cum die ex motu

colice in prima die quod illa dicitur una febris colica sicut dicitur una uera 3^a. Sed si prima die fit motus colere cuius uirtute fiat 4^a die proximum ista est duplex 3^a. Considera ista quia sunt uie ad multa subtilia. ET spes. Hec est diuersitas compositionis febrium ex parte motus compositionis illarum & sunt spes iste in modo narrationis note. excitabo intellectus solertes Et prius si possunt dari due febres. ubi gra³ pure interpolata simpliciter incipientes que dicuntur concantes & in quo differunt iste due ab una cuius materia est tamen quanta est materia illarum duarum & an possint esse ille due ex diuersitate illorum locorum. Et iam ex dictis apparent multa quibus soluit hoc questionem.

2° dubitatur in quo differt proximum uni⁹ flegmatice febris in quo postquam incipit calor per frigus iterum incipit frigus & iterum calor innuit supra ca^o de fleg^{ca} a proximis duobus flegmatice febris que sit composita ex duabus interpolatis flegmaticis. composita dico 6^m semitaz introit⁹. ET CVM. Hic ponit duos casus. ex quibus intelligit signa compositionis febrium. Primus est cum uideris febre conclusam. i. continuam de sanguine uel colera proprie uel etiam alias. & est rigor in ea testis^{ca} compositionem quia continue non habet rigorem 6° rigor significat materiam extra uenas & sic est febris composita & continua & interpolata. dixit & non sudor quia rigor iste potest esse criticus & significaret crisin. unde amphi^o. 5^a. A causone habito rigor est. & fortasse accidit in rigoribus pluribus sudor unus quia ex hoc possunt significari diuersae materie quarum aliqua est sudatoria & alia non. ET similiter. 2° casus. & similiter testifica compositionem cum uideris est. quia ista significant materiam extra uenas & iste casus. repetit primum in hoc quod dixit & rigore sed parum. i. non fit in ea rigor est. quia proprium est sinocharum. i. continuarum non horrere ut Gal. 2° de diuersis febrium.

Aliter potest intelligi quod rigor & frigus extremitatum est indicans compositionem quam est magnus frigus & magnus rigor. & 10 dixit cum uideris supfluitatem. parum enim quod rigoris & parum quod frigoris possunt coniungi. conclusio. i. continue. Ex hoc 6° accipit

q̄ in febre colerica continua pura potest
esse parū qd̄ frigoris. & h̄o uel q̄a uene
h̄nt obtrusum sensum in corp̄ occultate
uē q̄a aliq̄s uapor colic⁹ acut⁹ in prin⁹
exacerbatiōis p̄t̄ aliquē rigorez facere
Quale autē sit frig⁹ lactūce dixim⁹ in
ca⁹ suo pprio.

De emirriteo.

MITRITEVS est fe^{ls}

e. Quāuis sint mlt̄e op̄ōes
febrū tñ sequitur in sp̄ali
de febre cōposita ex febre

flatu & febre colica q̄a mlt̄ū accidit
& dicit̄ emirritea. i. media 3^{ana}. alteram
aut̄ prem̄ noīs dereliquit sicut dixit emi
triteos. i. semide⁹ & semihomo. lege h̄o
a Gal. 2° de d̄r̄is fe. & primo ponit no
tificatiōez emirritee febris. 2° ponit di
uersitates eius. ibi 2^a. Aut s^m semitā
ei⁹. Diuersitates aut̄ q̄s poit̄ sunt 5^e. &
ultio dat sniam de plongetōne & mali
cia eius. Prima diuersitas est q̄ emi
tritea uē est op̄posita s^m semitā cōitatis
& inuētiōis q̄a cōiter sim̄ inueniūtur
earūz pox^l uel exacerbationes. aut s^m
semitā coalternatiōis & uicinitatis q̄a
sunt uicie exacerbationes uē pox^l & n̄
miscen̄ sed coalternatim ueniūt ut p^o
decessum unū alter uenit. Aut 2^a. parz.

ET de diuisionib⁹. Comparat has
diuersas comp̄ōes in notitiā. & dicit̄ de
diuisionib⁹. i. m̄bris diuisionis diffici
lior ad cognoscendū est. s. p^a emirritea
op̄posita s^m semitā cōitatis q̄n̄ s̄p̄ inuadūt
pox^l. Deinde 2^a. Cōsiderādū diligēter
q̄a 2^a hic nō accipit̄ ut distinguit̄ tra
3^{am}. esset enīz s^mo falsus nā intelligere
tur ex hoc q̄ emirritea op̄posita s^m semi
ta 3 coalternatiōis & uicinitatis eēt diffi
cilior ad cognoscendū q̄ emirritea opo
sita s^m semitā introit⁹ sed h̄o est falsūz
q̄a quāto pox^l magis distincti inuadūt
tanto est mior cōfusio & maior certitudo
sed distincti⁹ inuadūt q̄n̄ op̄positio est
s. semitā coalternatiōis g^o emirritea tal
op̄positionis est facilioris cognitōis. Illa
aut̄ q̄ est s^m semitā cōitatis est difficili
oris cognitōis. Illa aut̄ q̄ est s^m semitā
introit⁹ medio modo se habet. accipit̄
g^o hic 2^a pro 2^a & 3^a. & est sermo Gal.
p^o de d̄r̄is febrū. ubi cum p̄mittit q̄
duplex est d̄ra emirritee febris op̄lica

tionū q̄n̄q̄ q̄d̄ez eadē hora inuadētib⁹
perox^l s̄p̄ q̄n̄q̄ s^m diuersa tpa subd^t
q̄ hee emirritee q̄ s^m diuersa tpa inua
dūt sunt facili cognitōis. s. resp̄ctū ei⁹
emirritee cui⁹ pox^l eadē hora inuadunt
hoc dicit Gal. Cū g^o subdis Deinde 2^a
itelligit̄ tā emirritea cui⁹ pox^l itroeūt
q̄ illa cui⁹ pox^l coalternāt ut notū est.

ET q̄n̄q̄. Hec est 2^a diuersitas & ē
diuizio q̄ in m̄bris famosa quā Gal pot^t
2° de d̄r̄is febrū. & est nota. ET
iam. Hec est 3^a diuersitas siue diuizio q̄
dicit q̄ emirritea uel est pura. i. uera uē
nō pura. i. n̄ sic uera. & posuit h̄o Gal.
2° de d̄r̄is febrū. fundās se sup̄ sniam
quā posuit Aliab. 8° te^{ce}. & Serapio 6°
prac^{ce}. Et n̄ est illud de illis in quibus
sup̄flua occupatio sit h̄nda. s. n̄ multū
curandū de huiusmodi nōib⁹ puro uel
impuro s̄z dere. Et tu scias q̄a difficile
ē Gal. saluare ibidē cū p̄fūde cōsiderat̄
Voluit enīz uerā & purā emirriteā esse
continū & horridā & hāc esse solum q̄n̄
op̄ponit̄ etiā interpo^{ta} & flatu cōtinua
quātas aut̄ habeat difficultates hoc ibi
discussim⁹. Cōsiderandū q̄ anteq̄
lib^l Gal. & Auic. uenirēt ad nos in scia
emirritee multa fiebat difficultas. diu
serūt g^o salernitani emirriteā i maiores
& minorē & mediā. & in h̄o discordati
sunt Plateari⁹ a Passionari⁹. Posuit ei⁹
Passionari⁹ q̄ maior emirrite⁹ ē iunct⁹
4^{ane} mior cotidiane medi⁹ 3^{ane}. Saler
nitani v̄o posuerūt q̄ maior emirrite⁹
est q̄n̄ colera putrefit̄ int⁹ & melācolia
extra mior q̄n̄ colera putrefit̄ int⁹ & flā
extra media q̄n̄ flā putrefit̄ int⁹ & colera
extra. & oia hec sunt dcā pauce utili¹⁹
Qui uero uult se in his dcis prolixare
q̄rat Gilbertū anglicū. ET fortasse
Hec est 4^a diuizio & est nota. Cōside
randū aut̄ q̄ p̄pter hanc diuersitatem
accidit q̄n̄q̄ fortiorē motūz fieri in die
pari q̄ in die impari sicut cu⁹ aliquam
inuadit p^a die continua flatu & 3^a die inua
dit s̄p̄ cū flatu 3^{ana} interpo^{ta} ut dixit
Gal. 2° de d̄r̄is febrū. ET iterūz.
Hec est 5ª diuizio & p³. Colera enī subtri
liat flā & flā ingrossat colam. ET
fortasse. Quia i emirritea ē m̄a multa
& diuersa. ideo q̄n̄q̄ pl⁹ plōgat̄ ex h̄o
q̄ si esset flatu pura ut declarauimus

in qōne de plongatione febris. & hoc est qđ dicit extēdit qñq tpe longo. & qđ mēdiuerse & multe moleste uirtuti multū sunt ideo qm oportet eam cito termiari ad salutē uel mortē. & h° est qđ dicit qñq fit ex emitriteo egritudo acuta. i. qñq est acuta uel qñq fit qđ trāsit in acutā ut in ap̄a cerebri. Qñq ducit in ethicā ledēdo nutritiua & in egritudines erroneas ut in ydropisim in qua errat quia de cā calida uel cronicas & difficiles pz. bñ g° dicit Gal. in lib° de tipo. est enim periculorū portator emitriteus.

Signa emitritei.

AGIS PROPR Iuz. p°

m ponit signa emitritee abte

z° sig^a ei² diuer^{ta} sm tpa

3° sig^a diuer^{ta} uel ei² diuer

itates sm dies. 4° ponit quedā signa diuer^{ta} diuer^{te} signorū. 5° sig^a emitritee diuer^{te} dñi humorū uel qualitate iporū. 6° ponit signa emitritee in mōis opōnis ex preopōnētiū. ibi 2^a. Et qñq fiūt. ibi 3^a. Et in hac. ibi 4^a. Et qñ accit. ibi 5^a. Et n̄ expectat. ibi 6^a. Et qñ opō. Pñ in tres sicut tria sig^a ponit. Cōsiderādū circa p^m sig^m qđ emitritea in die in q° iuadit poxism² 3^{ane} & flatice spaciū hui² febris est longi² spacio 3^{ne} pure ut notū est & magis queta. scab accitib² cōibus de siti & inflatione & huiusmodi. sed in alia die in qua iuadit sola flatica est leuioris pox¹ u. qđ pox² pure flat^{ce} est leuior & pauciorū accititū qđ pox² flatice & colice & appet qđ hoc est magis p̄priū sig^m & primū qđ sumit ex nā mēti. sed sunt necessaria alia oparia signa. i. sig^a oparētia cū hoc signo significāria qđ significēt qđ hec diuersitas sit ex diuer^{te} mē. nā aliq̄s pōt h̄re duas 3^{ane} unā nō uera 3 cui² pox² est 3 lōgior & qetior in acuitate qđ pox² 3^{ane} pure & alteram 3^{nam} de mā ualde paucā & mīti. & est 3 pox² iste leuior & paucorū. accititū & tñ ista n̄ esset emitritea. oportet g° h̄re oparia signa que dicent. ET qñq. Hoc est 2^m signū qđ in emitritea fit orripila^o qđ uocat^a Gal. error qđ est mediū rigoris & circū infrigidatōis. & ista infrigidatō iterat^a m̄is uicib² h° ē qđ dicit qñq iterat^a u.

Dixit qñq p̄prie sit hoc qñ pox¹ simp iuadit & hūores sūt pares in dñio & continua est flatica & colica est iterpo^{ta}. ut Gal. 2° de dñis fe. sm plurimū. i. ut plurimū qñ est talis uera emitritea. ali quorēs. i. aliquibus uicib² qđ tribus uel 4° & dixit hoc qđ n̄ semp tot uicibus iterat^a orripila^o. p̄pter illud qđ accidit de pugna. Dubitat^a qđ pugna est ista & quō fit. Dicendū qđ q uult imaginari hāc pugna & resolūtōez mērum oportet imaginari effect² illarū contrarios uel qñ contrarios siue similes contrariis. vbi grā colā pugnat & facit rigore 3 & flatā suffocat & infrigidat & facit circūinfrigidatōez. & ex his constituit^a horror siue orripilatio qđ idē sunt hic. Simile colera mota extra uenas cito inflat^a & calor cū illa extra expandit^a & cū hoc est flatā intra uenas uel etiā extra tarde. i. pigriter motū siue moueri icipiat hora qua mouetur colā siue post suffocat calidū uñ cū iam uidet^a expans² p̄pter motū colā iterū retrahit^a int² p̄pter motum flatis & tunc calefit flatā illud. i. iterum calor reexpādit^a ardēte colā sicut ligna sicca. tūc g² flatā reobtūdit calidū siue illud qđ pri² motū fuit qđ est mō diuī suma calore siue alia ps flatis & tunc iterū fit inf² qđ nō est pura p̄pter calore colē nō fit horror. & experientia est inuētū qđ usq̄ ad 4° uices accidit hoc fieri. & hic essent multa subtilia plixē dicenda a qbus excusamur p̄pter dcā n̄ra sup 2° de dñis fe. & iam calefiunt mēbra p̄pter colā 3 inflatā fixa orripilatiōe p̄pter flatā inf² rans & pōt ecouer so rringere. ET ex hac. Hoc est 3^m signū qđ ex uā emitritea corp² nō mūdificat^a qđ altera febrū est cōtinua ut flatica cōtinua. & hoc dicit Auic. seqns Gal. nam qñ opōnūt^a due interpo^{te} una de colā alia de flatē & hūores sūt pares si p̄inuadūt pox¹ aut unus super alterū cito introit tūc est febris uere horrida hñl redeūtes orripilatōes trib² uel 4° uicib². & tñ talis fe¹ apud ypo. & Gal. nō dicit^a emitritea uera qđ emitritea uera n̄ solū est horrida sed etiaz cōtinua habz dubiū alibi 2° de dñis fe. a me discussum quare qñlibz orripilatio rediens n̄ ponit^a prin^m unius poxismi

ita q̄ quot sunt orripilationes tot sunt
pox¹. ET qñq. Hic ponit sig^a emi-
tritee diner^{te} s^m tpa & p^o pñ¹ & aug-
mēti. 2° stat². 3° declinatōis. pres patēt
qñq. q̄a est uera emitritea. Vehemētis
omotōis ppter redit² orripilationū. &
h^o est qd̄ subdit tūc eiz & ppe qñ x̄. &
tūc ppe fit pugna inter hūores qñ sūp
ul^q sūp mouēt ur. si eiz uno hūore iam
moto & finito ei² pox^o alter hūor coal-
ternatiua iualioe motuēf n̄ fit pugna
Stat² longinqu². q̄a n̄ est stat² nisi am-
bob² mbris unifo^riter calefcis q̄ non
dū hic redeūt orripilationes. q̄to g^o orri-
pilationes sūp phib² uicib² redeūtes tāto
magis tardaf stat² ex h^o. alia sūp nota
ex d̄cis. ET stat². Hec oīa sunt vba
Gal. 2° de d̄riis fe. ubi dicit colici uelo-
citatē f̄latis detinet humor f̄latici uero
tarditatez & pigriciā. colic² corrigit. &
h^o ul^m inuit cū dicit qñ calitas. s. fe¹
emitritee in die mot² coe & f̄latis nō
expādif nisi cū labore ppter f̄la qd̄ de-
tinz uelocitatē coe ppe in p¹. i. in pñ^o
& aug^{to} pox¹ ubi fit illa pugna. uel p-
prie in p¹. s. pox¹ harū febriū. q̄a pmi
pox¹ f̄latici sūp de mā magis cruda ut
declaui² in ca^o de f̄la^{ca}. Et fit fortis
ei² acuitas apud statū q̄ si dicat magis
sunt actu calide & inf̄late q̄ruz calore
corp² ualde affligif saltē q̄m ad aliquā
ptē stat². h^o dico q̄a declināte mā col^{ca}
p̄ resoloēz pōt stare uehemētia caloris
f̄latis tñ cū h^o toto pluri calore molesta-
tur q̄ si cēt soli² f̄latis stat². Cōsi^{2a} q̄
Auc. audacter dix^t in horis p̄ticarib²
& ulib². Gal. tñ h^o n̄ exp̄sit & de hoc
nos plixē dixim² in qōe de plōgatōe.

ET sūp. Cōsid^m q̄ Gal. de decli-
natōe uere emitritee nihil clare exp̄sit
Auc. uero n̄ dix^t de q̄ intellexit an de
declinatōe ul¹ uel pti¹ ul¹ de utraq. In
qōne aut p̄dcā declarauim² q̄ s̄mo isse
Auc. maxie v̄ficaf d̄ declinatōe totius
morbi. in illa eiz declinatōe accidit statio
.i. remanētia mēx & mora earū ppter
reluctatōez unius cū alia. s. resp̄cū v̄tu-
tis. v̄t² eiz n̄ pōt sic expellere duas mās
sic^t rñā tñ mō uacat cū una mō cū alia
aut sūp difficulter mouz illas & h^o tom
ē cā plixē declinatōis. Dū² q̄a declia^o
ul¹is tot² emitritee n̄ fit sim² q̄a prius

recedit colica q̄ f̄la^{ca}. Dicēdū p^o q̄ h̄
n̄ fiāt sūp tñ in aliq^o tpe cōicāt. s. in aliq̄
pte t̄pis. 2° q̄a h̄z tota declia^o 3^{ane} fieret
f̄latica exñte in statu uel aug^{to} magis
difficulter expellit illa col^a ppter uaca-
tōez nē ad f̄la q̄ si fuisset col^a pura. quō
aut fiat pti² declia^o pox¹ diuersa a de-
cliatōe totali iam dixim² in qōne p̄dcā

ET pax tepesc^t cū sudore. Sed hic
s̄mo fit de repore exacerbatiōz & fiat
compa^o ad 3^{nam} purā est s̄mo not² q̄a
min² sudaf q̄ qñ est f̄la^{ca} pura q̄a col^a
adaptat f̄la ad subtiliatōez & sudorē. si
aut s̄mo sit ul¹is q̄ pax tepescit cū su-
dore q̄a min² q̄ colica & min² q̄ f̄latica
pura tūc s̄mo est difficilior sed potest
illud accidere q̄a plus ledit uirt² ut ex-
pellat p̄ sudorez a duab² materis q̄ ab
una. & sic pōt v̄ficari intelligēdo p te-
porē n̄p̄z decliatōez & hic abbreviam²

ET in hac. Hoc ē manifestū ET
qñ cadit. In hac 4ª pte capli pmo ponit
mōs signoz. 2° p̄leq̄. ibi 2^a. Et casu s
Hic p^o po^t sig^a sūp̄a ex caū & c̄sue^{ne}
2° ex accñtib². ibi 2^a. Ex accñtib² uero
Et cas². i. euē² ul¹ occur² multiplicaf
.i. multiplicari consueuerāt si fuerit ne-
cessitas. i. n̄ s̄m fuit h^o casuaf sed etiā
necessario sicut necessariā mutatio s̄m
eratē & iō cū qs febrat in prin^o adoles-
cētie suspicādū est q̄ sit fe¹ emitritea
.i. pposita ex col^a & f̄late. col^a quidem
ppter prin^m adolescen^e. f̄late v̄o ppter
puericiā q̄ p̄cessit. & si qs febrat i senec-
tute p^a suspicādū est febrē esse p̄p̄itaz
sūp mō Cōsiderā^m aut q̄ prauas &
multas emitriteas inuenim² in p̄latis. s.
ep̄is & aliis ipinguatis cl̄icis q̄ p² in oī
uigilia & sollicitudinē & laborib² exte-
nuati m̄plicāt colaz ppter adeptōez
bñficiorū deide h̄itis ep̄atib² & bñfi^{us}
piguib² uiuūt ociosi & f̄la multiplicār
q̄re m̄lti ex eis diuina iussia cū emitri-
tea moriūt ur. EX accñtib². Primo
enumerat accñ^a. 2° p̄leq̄. ibi 2^a. Puls²
Pri^o po^t sig^a ex pulsu & uult q̄ i ea. s.
emitritea pulsus fit m̄ior x̄. i. p̄rior tar-
dior & rari² q̄ ille qui est in 3^{ana} q̄a in
3^{ana} pura mā exñte colica fit maior ne-
cessitas euētationis g^o puls² in 3^{ana} est
maior ueloci² & frequērior q̄ in emi-
tritea i q̄ n̄ est ita icē² calor Et otrarie

earum. scilicet magnitudinis uelocitatis & frequentie sunt miore. Considerandum hic diligenter quod contrarium magnitudinis puritas tarditas & raritas. si gradus sunt miore in emittente quam in flatu. gradus in emittente est minor puritas minor tarditas & minor raritas quam in flatu. & si sit gradus purus in emittente est maior uelocior & frequentior quam in flatu. quia materia est calidior. Sicut gradus pulsus emittente est minor pulsus 3^{ane} ita est maior pulsus flatu & sic est tardior & rarior pulsus 3^{ane} ita est uelocior & frequentior pulsus flatu. & hic posset adduci ambiguitas quam supra diximus causa dicitur flatu ubi dicitur quod pulsus flatu est frequentior pulsus 3^{ane} cuius contrarium hic intelligitur & ibi declarauimus hoc. **VRINA.** Hic ponit signum ex urina & digone eius quia tardat in eis digone respectu urine 3^{ane} & intelligit etiam quod non sit ticta sicut in tertiana. Considerandum etiam quod potest tardari digone eius respectu flatu. contrigere etiam potest emittente esse longiore flatu. **ET uomit.** quia talis est materia quam dicitur. hic accipe quod uomit cuius flatu est purior est peior quam quod uomit colore purioris quia uomitus purior ex colore & flatu cadit in signis emittente. sicut uomitus colore purioris cadit in signis 3^{ane} pure quod est febris salubrior quam emittente & de his scripsimus 2° pronosticorum. **ET egestio Patz.** De dispositione. hic si marie loquitur de aliis de quibus dicit se esse locutum. mors eius calefactiois & frigoris & redit orripilationis emittente iam dixit & de siti cum dixit paucae accenduntur. **ET non expectat.** Hec est 3^a pars capli ubi potest signa emittente si dicitur flatu. & permittit quod non expectat statio. id est in iudicio. aliter eius sumis hic statio & supra cum dixit de statione. quam ipsa efficit. pox longiores quia flatu magis plorat & tardat resolutionem. orripilatio minor quia redit plorat ad infirmitatem. coarctatio sistolis propter multos uapores a flatu eleuatos prope in pulsu quia uapor putridus multum icedit per arterias cum in uia emittente flatu sit in uenis quam arteriis associantur. complexus corporis ad flatum declians plorat consuetudo. scilicet habendi febres flatu uel consuetudo in cibis flatu plorat. & quod currunt. scilicet ars & sexus. & si dicitur colore prope ex opposito dicitur. & quod equum. frequentatur significatioes. scilicet mixte. quia multa est

signorum mediorum appetitio. uel frequentantur significatioes. scilicet redit orripilatio quod non sit inuadit pox & hoc propter equalem pugnam **Et orripila.** quia uerum horror ut 2° de fe. & ideo non rigor nec pueniens ad rigorem. id est neque declinat ad rigorem suum. neque ad circuminfirmitatem sed ad medium. **ET quod non.** hec est 6^a pars capli in qua potest signa quod non emittente est pura uel uia quod contraria est flatu & interposita est colica. & dicitur quod in ista est rigor suus. tamen debilius. pro tamen probat quod sit rigor in ista emittente quia colica est extra uenas & non habet contrarietatem in pugna faciendo rigorem ex preflatu quia flatu est intra uenas & non est mixtum extra cum colica sed est debilius quia 13 flatu sit tamen colica quod est extra per alterationem & per uapores flatu obtundit ut faciat purum rigorem sicut colica ut multum exit a cauone uenarum & expellit extra supra membra sensibilia & ideo est obrutus a flatu cuius intermiscetur uel aliquod modo inter alterat & inficit & propter hoc talis rigor adhuc dicitur horror. id est non purus rigor. Ex quibus appetit quod uia horrida emittente est illa quod fit ex duabus interpositis colica & flatu simul inuadentibus pox. & fortasse. ita ut faciat rigorem in statu sicut scis quia extrinsecus propter caliditatem expulsa quod iam sit statum & non est imo iterum redit orripila & friget aliquid. **Et multiplicat.** Hoc est quod & supra iam calescit membra aliquid orripilatio fixa 13 illud dictum latius possit intelligi ut supra inuimus. & sit pulsus. propter flatu quod inter putrefit quod est firmus respectu colore. **SI autem.** Hic potest signa emittente quod contraria est colica & flatu interposita non sit rigor quia colica est inter. neque magna orripilatio. id est neque uera orripila quia sit circuminfirmitas 13 debilis eo quod flatu extra uenas. non habet contrarietatem a colica secum mixta sicut habet aliquid contrarietatem a colera quod est inter in uenis ut intelligitur ex dictis. **Et sit pulsus.** 3^a pars. **ET si opponitur.** Hic ponit signa quod ambe sunt contrarie non est rigor omnino quia colica inter. & forsitan quod non dixit non infirmitas omnino quia flegma quod non sit in uenis non prohibet facere infirmitatem ut supra capitulo de latica & accidit 3^{ane} contrarie ut allevietur. scilicet ex illa exacerbatione ante. 13 non redeat. quia citius redit flatu cum redeat omnino die & colerica in die 3^m. **Considerandum** quod obmittit signa emittente contrarie ex colera &

Reg^{te} interpot^{is} q^a iā ex dcis sūt itellcā
& pprie ibi. Et qñ eq̃tur. & supra cuiā
cū dixit de reditu orripilationis.

Cura emitritei.

ECESSARIUM i emi
n tritico. Post sciaz emitritee
p^ot curā & abbreviat illaz
q^a itelligit ex ca^o de cura
putridaz in gñali & ex ca^o d cura 3^{ane}
n pure. & p^o p^omittit cañ. & opat curaz
p euōem ad curā p alteratōez. 2° illum
declat. 3° p^ot medicias ueniētes i hac
cura & determinato tpe. idi z^a. Et cum.
ibi 3^a. Medicie vō. Prim^o cañ. est ualde
cōsiderād^o ut q^m possum^o minoremus
māz in emitriteis. & iō ego frequenter
utor solutis in eis. Est eiz febris ualde
repletiōalis plus q̃ sit inf^lati caloris. &
iō oportet sollicitari de euōe q̃ de extic
tione. ET cū. Hic declarat cañ. q̃rū
ad id qd p^ocepit de euōe cu^z solutis. 2°
cū uomitiuis. 3° cu^z puocatis urine &
sudoris. ibi z^a. Et uemūt. ibi 3^a. Et p
uocatio. Primū p^oceptū ē q^a cū medicia
soluta debz uenire digō mē q^a mā dz
h^{re} digōem nisi sit medicia lenitiua ut
cassia. nisi sit solutia n igetās sic^t luleb
.i. qdā spēs lacticini de q̃ dixim^o supra
in ca^o de cura putridarū i gñali. Terra
nabin i. māna. siracost. i. qdam alia spēs
māne. Cōsid^m q^a patica lenitiua n
requit digōez ut notū est. Solutia etiā
q̃ n igetāt n requit digōem illā sicut
māna cui^o pprietas est soluere coleraz
Est eiz tā leue solutiū colere q^a si nō
iuenit illā aptā n agitāt eā & iō remanz
sibi opa^o so^m p lenitionē. & hec sūt de
clarata p allegato ca^o. & hinc accipe q^a
lubleb pl^o appropat flari q̃ colē. ET
p^o appitionē. Considera diligēter q^a n
dixit p^o p^ofcāz digōez sed p^o appitionē
digōis q^a statiz cū appet digō uel cū
digō sit appens licz n sit p^ofcē digā euā
cū fortib^o sic^t dcñ est in ca^o de flatica.
& postea itē de ad residuū. dix^t p^otrāsīt
q^a h^o euōnes cū fortib^o ut cū turbit
& agarico & similib^o añ opletā digōez
n sūt absq^o aliq^o nocu^o sed qñ sit euō
p^o p^ofcām digōez q^a est euō r^olaris non
dicere^t d ea q^a p^otrāsīt x. s. dicit Auic.
q^a est s^m rcitudinē & ueniētā. ET
uomit^o. p^o ex q̃ raphāi x. su^c si dñans

est flā. aut cu^z sirupo acetoso supple si
dñans ē cēpā l^o & dñante flate h^o uenē
at sed uomitiū de raphano est fort^o

ET puocatio. Hic p^ot cañ. in euōe
p sudorē & p urinā. & p^o cōdit cuius
q̃litas esse debeāt. 2° tps usus illorū
puocatiū. ibi z^a. Et cū festiat. Cōsid^m
q^a puoca^o sumit qñq^o pro puocatione
urine ut supra in p^on^o hui^o capli. aliq^o n
pro puocatōe urie & sudoris ut hic &
forfan 2° cañ. 4° cap^o in p^on^o. Medicie
aut puocatōe urie & sudoris sūt calid
subtilis substant^e & iō n debem^o uti eis
fortib^o s. q̃liorib^o qbus possumus de
qbus pluxē scripsim^o sup ca^o de cura
putridaz in gñali. ubi etiā declam^o qñ
& qb^o fortib^o & qb^o debilib^o possum^o
uti. Et cū credūt rudes expositores q^a
hic itelligat p decoctōes solutias medi
cias. Isti aut dupl^r errāt. p^o q^a iam de
solutis dixerat cañ. opletos. 2° q^a de fi
ceret scia Auic. in cañ. de tpe ut^o puo
catiū. Dicam^o g^o p decoctōes intellig^t
decoctōes puocatis urie & sudoris
ut radices seniculi petrosili & similiū
uel assari rubee tictorū granorū solis &
similiū. & noiauit eas decoctōes q^a iste
medicie puocatōe ueniēter dantur in
fōra decoctōis ut fluāt in uēas & m^ba
me^{ne} aut solutie q̃x parē euāt parē ex
malo ut plurimū dātur ueniēt^o i sub
stātia & n in decoctōe ut supra dixi in
ca^o de 3^{ana} n pura. Cū g^o iste medicie
puocatiue hñtes fortitudinē aliquam
dātur añ digōez time^t. i. ap^o pectoris
uel sirsē. i. ap^o capitis. agitāt eiz mās
& faciūt eas fluere ad caput u^o ad pec
tus uel ad alias pres s. dix^t so^m d illis
ptib^o supra nutritia q^a ista puocatiā
agitādo inflant & acutūt mās q̃ ascēdē
tes faciūt birsē u^o sirsē. MEDI
CINE uero. Hic ponit medicias & p^o
unā simplicē. s. absinthiū. 2° aliā medi
cinā. s. aquā ordeī cū pipe. 3° p^ot medi
cias opolitas magis. ibi z^a. Et Gal. ibi
3^a. Compōita. Cōsid^m q^a Auic. 4°
tāgit. p^omo tps exhibitōis absinthii. s.
succū uel decoctōis uel substantie eius
troiscate uel puluerizate & tāgit du
plex tps. s. u^o in uia puemēre ad statū
.i. i aug^o & p^otr^e p^o. 7. hic aut n accipit
septim^o p sola mēsa tps q^a si mā p^o. 7.

esset cruda absinthii nō cōpeteret sed
 osidit Auic. q̄ in emitrtea p^o. 7. appeat
 aliq̄ digō. & ideo subdit & appitionem
 digōis q̄ si dicat itelligo post. 7. tale q̄
 appeat digō. & hec est itentio Gal. in
 re^{ca} ad Glauconē & Aliab. & Serapio
 nis in hoc cap^o q̄ absinthii nō def nisi
 p^o appitionē digōis. 2° t̄git utilitatez
 q̄a r̄ificat m̄az q̄a maturat. & h^o quia
 minorādo de illa iuuat maturatiōz. Et
 succurrēdū. q̄ sūt nocut^a opilatiōis &
 alia q̄ sūt nota. 3° elig^t absinthii q̄a sit
 romanū & h^o ē q̄a n̄ sit fetidū. Tu autē
 q̄ro magis uis illud solutū & appitū
 elige q̄d sit magis amarū. 4° t̄git ne
 cumēta q̄ sequūtū cū sumis uel potat
 aū digōez & dicit & tu festias cū eo. s.
 aū digōez. Vbi dubitat ut rū digōne
 appente possit dari absinthii in emitr
 tea & uideat q̄ n̄ q̄a n̄ euat fla. Ampli^o
 aliq̄ appente digōne aliq̄ ps mē nō est
 digā. g^o illā ptē indigām mouebit & nō
 euabit. similr illaz exiccabit & faciet pi
 grā. In contrariū sunt oēs auctores. Di
 cam^o q̄ cū appet digō quis nō sit p̄cā
 opetūt sirupi in qb^o ponit absinthiū
 & nos q̄n possum^o utimur eo in h^o tpe
 t̄n hoīes rennuūt m̄cū absinthii. Cā
 autē sue utilitatis est quia sua uirtute
 euatiua euat ptē magis digā & aperit
 opipones & actio sua finit cū euat ptē
 digām & si cū illa māp̄cipitat postq̄
 egerit effcū suū. si g^o nulla ps mē est
 digā tūc ac^o sua ē omo^o mē & iō facit
 angustia tristitia & nausēa ex motiōe
 mē & q̄a ueniēs stat reuertit. i. 2° ag^t
 effect^o suos calefactiōis & exiccatiōis
 & stipticitatis qb^o trinet m̄az & facit
 pigrā eā. Et dixit reuertit q̄a p̄m q̄d
 ab eo intrēdit est aliq̄ euō. Cū g^o n̄ agit
 illā omouet & appet effect^o calefactiōis
 & exiccatiōis. ex qb^o appet solo 2° ar^{ca}
 Ad p^m dā^m q̄ n̄ negat euāre aliqd̄ fla
 q̄a n̄ euat fla viscosum ut itelligit ex
 caplis de absinthio. 2° cān. 2° ca^o vlt^o fi
 nē & nos uult de clām^o 2° cān. ca^o de
 absinthio. & 3° cān. fen. 13^a. & disputa
 m^o de absinthio aliq^o & a Gal. sūt in
 re^{ca}. ad Glauconē i ca^o de 3^{an} n̄ puris
 Et qui aū eos. q̄a forsan ypo. & alii &
 Ras. ET dixit. Prio ponit opionē
 rep̄hensionis & motiū. 2° remouet. ibi

2^a. Et iste. Ille qui contra Gal. dixit fuit
 Alexander ut po^t Ras is^o oriētis 3° ca^o
 trāsgress^o 2^a. i. alienat^o est. Et stetit 2^a.
 glosat Gerard^o. i. sic cum aliis erat &
 nescit q̄d dicat q̄a mirandū est de tali
 exiccatiōe. Et nesciuit. ecce motiū pip
 nocet febrī iſtando & aq̄ ordeī noc^o mē
 flaticē sua s̄ritate pigrā illaz faciēdo g^o
 aq̄ ordeī cū pipe n̄ debz dari i emitrtea

ET iste q̄d. Hic remouet opionem
 isti^o uiri. Prio oñdit q̄ hui^o uiri error
 est error ḡn̄ lis & remouet etiam eius
 motiū uicupando eu^o. 2° in sp̄ali re
 mouet quēdā ei^o errorē arguēs contra
 eū ex dcis lnis. 3° ad laudē Gal. mirat
 d̄ quod ei^o dcō tradcōis. ibi 2^a. Et iste
 q̄d ibi 3^a. Ampli^o. Prio dī^t q̄ error isti^o
 n̄ est p̄pri^o in hac intētōe. s. in cura emi
 tritee sed est cōis in oib^o q̄a in qb^o sūt
 mē & itētōes contrarie. in illis ei^o morbis
 miscem^o medicias contrarias osidētes q̄
 nā discernat. Et aduersari^o pōt dicere
 ista medicia op̄posita ex contrariis n̄ est
 bona. Confidim^o t̄n q̄ nā discernat 2^a.
 & h^o est q̄d dicit imo cān. dat^o & adiu
 torio nē q̄n p̄parat nālis calor medic^o
 ad resistēdū h^o contrariis. i. diuersis uel
 i. h^o materiis & morbis cōpositis ex
 contrariis. Cum me^m op̄positis 2^a. & ideo
 optie subd^t q̄ n̄ pōt alr euāri emitrtea
 Et q̄a aliq^o diceret nā non porerit istas
 me^m ex contrariis cōpositas distiguere
 Rndit Auic. q̄ si vlt^o est ita defecta tūc
 cura quocūq̄ mō fiat n̄ ual^o. & h^o ideo
 q̄a curans ē vlt^o ut supra dixim^o. dispu
 rare aut de hac v̄tute & separiōe facta
 n̄ p̄tiet ad hūc locū. & nos iaz scripsim^o
 de h^o in trac^{tu} n̄o de corde. & in m̄lis
 locis. Et errauit uir. q̄ iste uir habuit
 alios errores quos Auic. hic n̄ explicat

ET iste. Hic arguit ita contra eū. Iste
 uir cedit in febre emitrtea apium &
 anetū in qb^o nō est fortis calefactio &
 subtiliat m̄az. g^o oportz cedere pip in
 pua q̄tate q̄a ex h^o ifrigidat. i. remisse
 calescit uel calefacit q̄a remittit ei^o cale
 factio & n̄ min^o subtiliat q̄ faciat apiū
 pluris q̄tatis. Et tūc Auic. declarat q̄re
 hic parūm pipis miscet cū aq̄ ordeī. fit
 eniz h^o p̄pter tres causas. Vna est q̄a
 aq̄ ordeī sua labilitē facit puēire v̄tutē
 ei^o ad uēas. 2^a cā q̄a desit ruit. i. remitt^t

virtutē ei⁹ .i. supfluat caliditatez pipis.
 Terrio q̄a facit currere māz ad ipm. s.
 pip. i. facit eas cursibiles hūidas & di-
 gestas & iō piper leui⁹ digerit & pene-
 trat in illas ppter penetrationē quam
 facit aqua ordeī. Ex q̄b⁹ si consideras
 Auic. soluit ad rōem hui⁹ contradicōnis
 negat enīz Auic. q̄ pip inflāmet febrē
 q̄a natura dirigit piper ad flaticaz māz
 Et negat q̄ aq̄ ordeī pigraz faciat māz
 q̄a natura illaz dirigit ad prem cordis
 etiā si aq̄ ordeī agit in māz pparat illaz
 opatōe pipis & facit illa duo inuicē
 q̄e dixit. **AMPLIUS.** Hic laudat
 Gal. in practica hui⁹ scie maiori laude
 q̄ unq̄ sibi data fuerit. Contradictor
 enīz Gal. dixerat q̄ Gal. stetit sic ille
 q̄ erat & obliuiscit ei⁹ q̄d debet dicere
 quia nescit quid dicat & Auic. dicit q̄
 ualde est mirabile q̄ Gal. obliuiscatur
 hoc. s. q̄d debet dicere & q̄ est uerum
 ubi iudicat de hoc. i. ubi dicit suo iudi-
 cio sic esse q̄li dicat illud q̄d dicit Gal.
 de hoc est uerū. **ET COMPOSITA.** Hic
 ponit descriptionē sex medicinarū cō-
 positarū q̄ oēs ueniūt facta digestōe
 salte manifesta. Et in oibus est reifica⁹
 & aliq̄ minoratio materie & mēbrorū
 confortatio. & nos nō plongauim⁹ in
 verificādo has receptas q̄a iaz scitū est
 q̄d oportet in cura putridarū in gnāli
 cū dixim⁹ de troiscis. Et ex his que
 scripsim⁹ sup 5° cañ. i. hac hora. s. puei-
 endi ad statūz que est hora augmenti
 Troc^{ci} x. Ad emiriteū. s. i. hēra aug^{ti}
 uel in declinatione factis pri⁹ euacua-
 tionib⁹. troisci. x. in flatica. i. ad emi-
 triteūz in q̄uo colera uincit. Gumi. s.
 ara^{ci}. Crete. i. luti & utif loco eius luto
 armeno n̄ luto sigillato. Prope digōez
 .s. perfēz. und lra exterior est melior
 que dicit p⁹ digōem. Cōsiderādūz
 q̄ meo iudicio omnes troisci dicti &
 pillule cōueniētiore sunt facta digōe
 & factis aliquib⁹ euacuatōnib⁹ q̄ in
 aliquo alio tpe licet in augmto possint
 competere postq̄ digestio apparuit in
 materia & causa hui⁹ est nota ex sepe
 dictis supra x.

De recidiuatione.

RECIDIUATIO. Quia
 febrib⁹ accidit recidiua &
 eis pprie attribuitur licet
 multos alios morbos reci-
 diuari sit possibile usuale tamē ē h⁹ uo-
 cabulū sup recidiuātes cōes in febrib⁹
 Ideo dat iudiciū i ea & cautelā in cura-
 tione. Iudiciū est q̄ recidiua. s. proprie
 a causa intrinseca est deterior sua radice
 & cā est quam pōnit fen. 2^a. q̄a malicia
 est uehemēs quia cā aliqua intrinseca
 & stans & uirt⁹ est debilis ppter mor-
 bū pcedentē. Querunt aut quidam
 utrū recidiua & radix sint una egritu-
 do & plongant in hoc & nos etiā cum
 eis precipitamus plongando super 2^a
 particla amphotum. illo amphotum. Que
 relinquūtur. Hic aut obmittim⁹ quia
 credim⁹ illam esse rudez. & iaz in prin⁹
 hui⁹ opis pmissim⁹ obmittere puerilia
 Cautela aut quā suo cōsilio dat est ut
 nō fiat inceptio ad euāduz donec māi-
 festus sit motus egritudinis. Nam si
 nō sit tibi manifestū an sit a cā extrin-
 seca. uerbi grā malicia regimis. uel ab
 intrinseca nō poteris recte curare. Am-
 pli⁹ recidiua potest esse in prin⁹ debil⁹
 & praua occulta prauitate. Si ergo tu
 multiplices remedia & forsan des me-
 dicinā solutiua dēregitur eius malicia
 & moris infirmus absq̄ tui culpa und
 infamia consequeris. a qua infamia &
 ab aliis periculis nos liberet & eterna
 concedat gloriā omnipotens deus qui
 sit benedict⁹ in secula seculorū. Amen.

Scriptum super prima fen. 4ta cañ.
 Auicēne celeberrimi ac famosissimi
 doctoris totā sciaz medicine illustrā-
 tis Gentilis de Fulginatis cōpletū
 ab eo .an⁹ 1346°. de m̄se Ianuarii. &
 correctū p excellentissimū artiū &
 me^{ne} doctorē mg^{rm} Hyeronimū
 Turrianū de Verona actu in cele-
 berrio gymnasio patauino ordinarie
 legentē ac impressum per magistrū
 Nicholaū Petri de Harlem d̄ Hollā-
 dia Almanū in predcā ciuitate pa-
 tauina anno domini 1476° die 19na
 mensis Februarii Finit foeliciter.
 Deo gratias.

Clarissimi medeci Gal. de fulgneo.
de maioriore morbi. Q. incipit.

ST DIFFICILIS
dubitatio in q^o
tempore morbus
ut se. p^oda salu
bris sit maior &
intensior siue for
tior & maxie utp^o

in tpe stat^us in quo materia e magis di
gesta. Et mlti in hoc q^uesito scripserunt
an nos. sed nos o^plebimus sermone in
hoc. Et uidetur p^omo q^u i statu morbus
sit maior ul^l fortior. q^ua secundu³ gal. i p^o
de crisi 8° capi^o status est fortior oibus
tpibus. & ide³ dixit in quito affo. p^ome
pticule. ubi ergo s^m acumen q^u status
e cu labores & accidētia ultimā & idē
uoluit p^omo. in illo affo. circa pncipia. &
fines. Deinde p^oba³ ratiōibus. p^omo
sic febris e maior q^u caliditas e maior
& hec p^opatet. q^ua febris e in genere
caloris prerer naturā ut patet in p^omo
de differētiis febriū sed in statu calidi
tas e maior ut oⁿdit tact^o & magnitu
do pulsus & uelocitas ut p^o accipi ex
dictis gal. in p^omo de diff. febriū. Se
cūda ratio febris e aliquā maior & i ma
iori esse quo possit. sed hoc n^o e in pnci
pio. q^ua tūc augmētū fuisset in tpe neu
tralitatis q^u uidet³ falsū ergo hoc est in
tpe status. Tercio sic in statu febris
est ap^orior materia cuius signu³ e plon
gatio porisimi ut p³ in p^omo de crisi. g^o
morbus e maior. Quarto sic i statu
febriū salubriū materia magis mouet³
otra naturā. & natura otra materia³ ut
ostendūt accidētia cetica. un^o tota e itē
ta illi rei ut dicit gal. sup illo affo. Iqui
nādo in statu e egritudo. ergo febris e
maior oⁿia p^obatur. q^ua icitatō maior nō
fit nisi i morbo maiorato in se & a sua
causa. Quinto sic in statu opatioēs
sūt magis lese. q^u p³ de uitalibus. quia
pulsus magis uidet³ pmutat³ ab eo q^u
s naturā. & ide³ a³ de aialib³. ut p³ in
omēto illius affo. inchoatib³ morbis
& patet de naturalibus q^ua auctores in
statu cibū auferūt ul^l mltū minuūt.

In oppositum est gal. in cōmēto p^odicti
affo. ubi s³ grecā translationē ubi dic^o

dispo demum q^u hec linthomata gignit
quā egritudine³ uoco non oio in statu
est fortior. sed i his demū qui saluaturi
sunt mltō mollior. q^um in pncipio egrit
udinis. Et ide³ dicit rabymoyles i cō
mento illius affo. circa pncipia. ubi etiā
dicit q^u cā gñatiua accntiū incipit decli
nare in statu. rabymoyles dicit q^u egrit
udo in tpe stat^u est mollior q^u infirm³
debet euadere. Et auic. i 4° can. fen. 2^a
in cap^o de signis digōis dicit q^u non
fit sublimatio febris cū aperitione di
gestionis sicut non fit cum digōe ap^oa
tis dolor uehemens. Quid etiam gal.
ponit in primo de crisi septio capitulo.
Deinde arguit rōnib³. p^o sic i statu mā
est minorata. & folutio & euaporatio
ditu p^ocesserūt sūpea g^o febris in statu
est maior. Secūdo sic i statu uirtus
nālis est fortior q^u in pncipio cuius sig
nū est digō mē g^o morb³ est minor. q^ua
uirtus subleuat³ sū q^u morbus minuit³
cū ipa sit pungnatix cōtr a morbū. ut
ponit gal. xi^o tera. Et gal. & dicit q^u v^o
nālis in statu q^uescit & uitalis. sed aīalis
laborat. Tercio sic mor³ uiolent³ de
bilitat³ in p^ocessu. ut p³ in 2° celi. g^o in p
cessu morbus minorat³. cū motus sit ui
olent³ & cōtra nām q^u fit in morbo.
Quarto sic i statu mā est digestior. g^o
putredo e remissior. q^ua digō fac^o cessat³
putredine³. Sed q^u putredo est remis
sior & febris est remissior. q^ua febris pu
trida cōsequit³ putredine³. Quinto
sic in pncipio febris p^otingi urina q^u
mingit turbida & remanet turbida. ut
ponit gal. p^o de crisi ut p³. i 7°. cap^o. &
talis urina significat uehemēte³ feruo
rem in hūorib³. In statu autem potest
mingi urina turbida q^u clarificat³ ut p^o
ysaac in suo de urinis. & talis urina sig
nificat q^u fāuor recedit. g^o febris pote
rit esse minor in statu q^um in pncipio.
Sexto gal. in xi^o. tera. dicebat q^u febris
putrida in illo seruo remittebat³ sic³ p
cedebat digō. Quidam dixerunt q^u
febris putrida est maior i statu digesta
mā. q^um sit in pncipio. & est maior i eēn
tia & accntib³. Et hoc p^obāt tripliciter
p^omo sic calor est maior ut oⁿdit tactus
& accntia sunt magis manifesta in sta
tu nam in ipō uidemus magis accidere

linco pes g^o febris in statu est maior in
eēntia & in accētibus. Secundo sic
accidētia p^pria febrīū in statu sūt ma
iora q^u patet q^u i statu sīstoles ē maior
diastole resp^cū aliorū tēporū & hoc est
signū febrīū putridarū ergo fe. i statu
ē maior. Tercio sic in statu materia
est āplior & māgis corrupta q^u p³. quia
poxīmi sūt longiores. & exēntia sunt
magis fetida ergo febris ē in statu ma
ior. Ad rationē que totaz difficulta
tez fcit dicūt q^u digō fcit cessare put re
dinez. i. prepat ip³ ad expulsionez. Et
hāc eādēz solutionē pōit cōciliator drīa
.159. & 160. licz etiam ibi alias solutōnes
det. de q^u bus ē q^u digō fcit cessare putre
dinez. i. phibet transitū cause ānceden
tis in cōtūctā. i. imediataz putredis. Hec
opinio licz teneat cōclusionēz quā credo
ueraz tñfugit difficultates. Et ideo ad
uersariūz diceret tenēdo opōne³ plus
q^u mēntatoris. Ad p^{ma}z q^u calor ut
calor est maior i statu n̄ aut ut p^{ter} na
turaz. de sincopi eīz dicet q^u est āns cōe
sequens pugnaz & agitātōez q^u facit nā
ān crisiz. & n̄ est accēs p^pum fe. Ad
z^{am} rationē diceret q^u sīstoles rēp^cū dy
astolis n̄ est maior in statu. imo in p^{nci}
pio & ratio ē q^u calor in p^{nci}pio febris
est coartatus & submersus. i. i statu uēo
est māgis expansus. Ad tertiā ratō
nez diceret negando āns diceret etiā q^u
ratio stat. naz q^u dī² q^u digō fcit cessare
putredinez. i. prepat ad expulsionez que
rendū est ab eis quid sit preparatio. non
eīz ē n¹ aliqua dispōis acq^uisitio inducte
ul² que iducē² uirtute uicentē nūc que
dispō & uictōia p^{us} n̄ erāt. si g^o v² p¹
nūc uincit materiā g^o morbus ē minor
Secunda & solutō cōciliatoris nō ualet
q^u phibitio cē āntis in minerā putredi
nis uel est p¹ solam dispositionēz cē ān
cedētis. & hoc est solū digō & est etiāz
cōtra cōciliatorez. nā tūc solū cē ānti de
bēt digō & h^o ē cōtra cōciliatorē ul² est p¹
transmutatōnē mē putredis. & tūc q^u
ratur q^u transmutatō est illa. Tadeus
uero in glosa affo. illi² circa p^{nci}pia &
fines p¹mittens q^u q^o ab omīb² sit itac
ta dicit q^u morbus reserūās māz ad uni
cam creticā expulsione pōt cōsiderari
rōe durabilitatis & h^o mō in statu est ā

bilior. i. min² duraturus. q^u in p^{nci}pio
uel pōt cōsiderari z^o rōne itentionis qua
litis morbi. & h^o in statu morbus ē
fortior q^u unq^u fuerit. Secūdo^o soluit
tade² q^u morbus i statu i se est maior q^u
in aliquo tpe tñ cōsiderādo ip³ q^u ad
suaz cāz est minor i statu quē i alio tpe
pcedēt q^u nō h³ firmitatez a sua cā. q^u
cā in statu est minor i q^uitate & māgis
digesta. Solutionē aut q^uonīs difficilis
inuit i glosis illi² affo. nō h³ mō rōnez alle
uiatis ā. & uult q^u digō facit cessā² pu
tredinē. s. p¹pādo expulsionez hec opō
& fugit difficultates. Mūdīn² autē
bon. & tadeus de parma q^usi idem dicāt
& p¹mittūt duo. p¹ m² quō tpa i febribus
distinguat². & dicūt q^u tpa attribuunt²
febrīb² s¹m q^u sunt in fieri & motu. fie
riāt est a cā mouēte siue faciēte g^o tpa
tribuātur febrīb² hūoralibus q^u a cā de
pendent p¹nt & attribui effimere. quia
calor qui est febris effimera dependet
a spiritu inflāmato ut a sua cā. & h^o ut
dicūt uoluit gal. i p¹mo de differe. feb.
q^u dicit statū effimerarū esse minores
statu aliarū febrīū. reducēdo g^o s¹mōnē
ad putridas febres. dicūt q^u in febrīb²
putridis ē duplex fieri sū alterari. unū
q^u fit a nā in māz. aliud q^u fit a mā i nāz
.i. i mēbra. q^u tū ad p¹ m² fieri sumis distic
tio t¹pm morbi penes digōnem materie
q^u est cā āns & dicit p^{nci}piū q^u mā est i
digesta siue occulte digā. & augmentū
q^u est maifesta digesta. & status q^u est
pfecte digā. & q^u mā sic transmūtatur
morb² est salubris. ideo distinctio tpe
rum morbi penes actionem nē in mān
est in salubribus & n̄ in mortalib² nisi
uegatie. dicit eīz p^{nci}piū morbi morta
lis q^u digō est denegata occulte s³ aug
mentū q^u ē denegata maifeste. & stat²
q^u ē rota denegata. Secūdu aut fieri in
febribus hūoralibus. & in febre putri
da ē a causa iuncta febris que causa cō
iuncta ē putridus uapor & cōsiderato h^o
fieri distingunt² tpa febrīū penes diffi
cultem accē² m² q^u s¹m q^u cā iuncta magis p¹
mi² ag² accē² magis ul² mi² sūt difficilia
Et q^u in p^{nci}pio febrīū cā cōiuncta est
modica & in augmēto est āplior & i sta
tu ē maxima. ideo tūc accē² sunt ul²ia
uel maxia. & iō dcm est a gal. i cōmēto

non rōne durabilitatis in statu est
minor rōne ān mōis s¹mōnē
est maior

p^e p^ricule q^u status est q^u acc^usa ultim^a
tur. His p^rmissis format m^undin^u talez
ratōez. ubicūq^{ue} ē duplex alteratio. ibi ē
duplex distinctio t^{em}por^{is} sed ī morbo mā-
li. uerbi grā. ī febre putrida est duplex
alteratio. una. s. scā a mēbris in hūidita-
tes q^u sunt cā aⁿs & illa est digō que ē
preparatio ad expulsiōē. Alia ē alteratio
que ē a causa iūcta in mēbris scz a ua-
pore puta do causāte febrez. & hec alte-
ratio est mala q^ulitas in mēbris & iste al-
terationes sūt diuersae una que ē ordia-
ta ad expellēdū nocitiūū prepaⁿdo ip-
suz ad expulsiōez. alia est ad iterentio-
nez & corruptionez corp^{is}. g^o duplex
est distinctio tēporū morbi. & illa uidet^{ur}
fuisse mens gal. in cōmēto illi^u affo. p^ox
i^usmos & cōsistēcias & in 3° r^{eg}im^{is} acu-
toz & in p^o de crisi. & si q^uat^{ur} ab eis q^ua
distinctio t^{em}porū morbi quo ad accētia nō
sūt a causa aⁿte. R^undent q^u cā ē q^ua
causa aⁿs nō ag^{it} nisi mediāte cā iūcta
Et addit tadeus hic q^u causa hui^u est q^ua
agentis ē obtinere. sed cā aⁿs nō semp
obtinēt. imo ut plurimūz obtinēt ut in
salubribus. & in p^{au}tiorib^{us} obtinēt ut
in mortalib^{us}. Addūt etiā dictis q^u mor-
bi māles si seruāt mām ad unicaz expul-
siōē habent ista t^{em}pa sū cōcidentia. q^ua
eo t^{em}pe quo mā ē cruda u^{el} obtuse digā
accētia sūt remissa cū aut p^{er}fecte digā
est: accētia sūt itēnsa in ul^{ti}o. Si aut non
seruant mām ad unicaz expulsiōez tūc
nō occurrūt ista imo cū ē mā digā sūt ac-
cidentia remissa q^ua tūc matēia est mīo-
rata ut p^{er} in pleuresi. Z^m q^u p^rmittit
est quid sit magnitudo in morbo. liz in
p^{ro}prie dica^{ur} ut in 7° illius affo. qui cres-
cūt. Est aut triplex magnitudo ut pat^{et}
in 7° tera. una s^um dignitatez actōis lese
ut morbus cordis est maior pedis. & so-
lutio otinui in neruo est maior q^u ī cute
z^a magnitudo est ex p^{ar}te essentie & h^{oc}
est duplex aut ī se sicut uuln^u magnū
est maior morbus q^u uulnus p^{ro}uū u^{el}
in opatiōe ad causaz ut uuln^u u^{el} febris
que habet plures hūores ī causa u^{el} ma-
ligniores est maior morb^{us}. 3° dicūt mor-
bus magnus ex p^{ar}te nocumenti v^{ir}tutis
dispensatis totūz ut morb^{us} ad q^uz cōseq^u
lincopis est a^u eo ad quez nō cōsequitur
His habitis ponūt q^uq^{ue} cōclusiones. p^a

q^u ī statu mā ex^{is}te digā febris est ma-
ior quo ad suā eēntiā. Ratio p^a est quia
febris ī statu est in suo potissimo eē q^ua
aⁿ ī statu febris ē diminuta nō ei adhuc
stetit g^o nō retrocedit. 2° sūe est de mor-
bo & aliis q^ulitatib^{us} q^u acquirunt p^{er} altera-
tionez sed illa p^{re}cedente alteratiōe & in
statu sūt intensiores q^u in p^{ri}ncipio g^o ita
se habebit morb^{us} cum p^{er} alterationem
acquitur. & ista ut dicūt est itētio gal.
in p^{ri}mo de iterorib^{us}. qui uult q^u morb^{us}
est ei^ude^{us} eēntie a p^{ri}ncipio usq^{ue} ad finez
sicut cauatio lapidis a gutta eadem est
scā a p^{ri}mis guttis & a mille milib^{us} gut-
tis sed scā a mille milib^{us} est maior. 3°
sic sūe est d^e fe. effimera. & putrida q^u tū
ad calorez q^u est ī mēbris q^ua uterq^{ue} pen-
det a cā. s. calor effimē ī statu est ma-
ior q^u ī p^{ri}ncipio. ut pon^{it} gal. ī p^{ri}mo de disse.
febrū. g^o ita erit de putrida. 2^a cōclu^o
est q^u fe. putrida est a^u in statu quan-
tū ad cāz cōiūctaz. Rō est q^ua in statu
cā iūcta est āplior & neq^uor. g^o febris
est a^u q^u tū ad cāz iūctaz. aⁿs p^{ro}batur
q^ua cā iūcta est uapor putrid^{us} eleuatus
a mā putrida. sed ī statu talis uapor est
āplior & neq^uor. q^u p^{er} quia p^{ro}ximū sūt
maiores & neq^uiores ut p^{er} ī p^{ri}mo de crisi p^{er}
gal. 3^a cōclusio ē q^u febris putrida ē a^u
ī p^{ri}ncipio q^u tū ad cāz aⁿtem Rō ē q^ua ī p^{ri}ncipio
cā aⁿs est maior & neq^uor. q^ua ī p^{ri}ncipio
nihil ē de ipā resolutū. s. in statu mltū
ē de ea resolutū. & iō ī p^{ri}ncipio ē āplior
& hūor putrid^{us} q^u est cā aⁿs in p^{ri}ncipio
est aridus iobediens nē. ī statu autem ē
digestus & ideo ī p^{ri}ncipio est nequior
q^u in statu & hoc uoluit gal. in cōmēto
illius affo. īchoatib^{us} morbis q^u dicit
q^u morbus salubris in statu est minor
& itelligit quo ad cāz aⁿtez. & q^u uirt^{us}
nālis est salua q^ua uincit mām. Tadeus
aut p^{re}mensis p^{ar}te deuiat a mundino ī
hac cōclusionē. dicēs q^u in p^{ri}ncipio feb.
mā ē amplior & ī statu minor p^{ro}p^{ri} cām
dcāz. nē tū ī p^{ri}ncipio mā ē nequior. ut
dixit mūdin^u imo ī statu ē neq^uor in q^uli-
tate q^ua ē magis p^{re}ter nāz ut p^{er} ī statu
appatis. mā ei^uz tunc ē magis mala. s. scā
lanie & non pōt nutrire tū mā in p^{ri}ncipio
appatis possit cōuertī ad benignū. und
curatur cū repercussūis ut p^{er} in tegni
& i^u tera. Haberet aut tade^{us} soluer^{et}

3^a cōclusio de aⁿte.

optima p^{ro}batio p^{er} is.

ad ratione; mūdini que dicit q̄ i statu
materia ē melior quia magis uicta. dice
ret eīz mūdini q̄ materia flegmonis est
melior in p̄ncipio. q̄ n̄ est putrida etiā
in statu ē putrida. ideo si flegmon īcip
et a mā putrida diceret q̄ si illa mā ī p̄n
cipio esset melior q̄ in statu. nos t̄n cre
dimus q̄ dixit tadeus ī illo. sed nō ran
git difficultates. 4ª conclusio est q̄ fe
bris q̄tuz ad acc̄nā siue q̄tū ad dignita
tez actōis uñ sequūtur acc̄nā ē maior ī
statu. q̄a uirt^{us} ē magis lesa. Ratio ē q̄a
acc̄nā sūt fortiora & maiora ut p̄ i 1° to
illi^o affo. ubi ergo secūduz acumen. 2°
quia uirtus in statu ē debilior q̄ in p̄n
cipio ut patz x^o. tera. 2° ca^o. ubi dicit q̄
p̄ma die uñ secūda uirtus n̄ est ībecillia
ut etiaz ponit auer. in 7° colliger. ca^o de
cura febrīū acutay. hoc aut̄ pbat ratō
ne. quia in statu ē maior discrasia ut de
claratū ē ergo uirtus debilior ut pbat
etiaz īductie quia uirt^{us} aīalis est debili
or cū pulsus in statu sit debilior ut dī
appere ad sensuz. sicut quia q̄n fit for
rior discrasia pulsus sit debilior uirt^{us}
etiā naturalis tūc est debilior cū peius
attrahat digerat & expellat sc̄z q̄tū ad
ea que ī iuatio debent digeri naz l̄ i
p̄ncipio peius digerat ī statu melius h^o
est ī nocitio que digō appellatur secū
duz quid. Quintaz conclusioez ponit
tadeus quā mūdini itellig^t sub q̄rta &
est q̄ febris ī statu ē maior q̄tuz ad nō
cumentū uirtutis dispensatis totuz
Ratio ē quia labores & acc̄nā ultimā
ī statu. Post hoc soluit ad r̄raria &
p̄mo ad gal. qui dicit q̄ causa faciens ac
cidentia ē minor ī statu morbi salubris
R̄ndet mūdini q̄ ē minor q̄tuz ad
causā aītez. Sed tadeus soluit q̄ p̄ cau
saz itelligit uirtutez que ī statu ē mi
nor. i. debilior h^o p̄z q̄ h^o uir mūdini ex
posuit textū ī medicina quē nō uiderat
Ad rationē q̄ est difficilior r̄ndet q̄ fū
datur sup hac ppōne digō facit cessā
putredinē. dicit mūdini q̄ digō fac^t ces
sare putredinē ī mā cui debet digō. & ē
cā aīns. & ideo se. est b^o ī statu opando
febrez ad cāz aītez. Tadeus aut̄ r̄ndet
q̄ digō phibet putredinē talez q̄lis est
putredo cadauerz. & illam facit cessare
sed non fac^t cessare putredinē q̄ fit uin

cente nā īmo illa putredo est digō q̄dā
si g^o bñ cōsideras tota opio mūdini lūf
tentabat in duab^{us} ppōnib^{us}. una ē q̄ in
statu morbi salubris cā iuncta febris
ē āplior & neqor & q̄tuz ad hoc maior
2ª ppō est q̄ in statu febris salubris cā
aīns est melior & morbo ē b^o q̄ ī p̄ncipio
& iō febris opata ad suā cām aīntē ī sta
tu est minor q̄ ī p̄ncipio. Opinio aut̄ tadei
ī eo quo diuersificat a mūdino susien
tatur super duab^{us} ppōnib^{us} q̄b^{us} fugere
pōt difficultates. 1^a est q̄ cā iuncta
& aīns febris salubris est prauior ī sta
tu q̄ ī p̄ncipio & sic febris est maior.
2^a ppō est q̄ digō facit putredinē ces
sare ultimā q̄ est putredo febris morta
lis. Ad discutiēdū p̄dcās opiones pre
mitto sex ppōnes q̄ sunt ab eis cōcessē
tū sm opiones meā idigerēt uerificatō
ne. 1^a est q̄ ī febre putrida p̄nt aspici
tres mē siue moi mēx una ē hūor non
putridus sed habens ī se dispōnē q̄ po
terit putrefieri ut est hūor ante febrez
uel aīn poxismū siue exacerbationē ex
cui^{us} hūoris eēn^a ponit solūmō neutruz
decidēte q̄tū ē ī ratione siue caliditatis
& talis hūor non semp est cū est actu
febris ut pbat^r. 2^a mā est hūor actu
putridus q̄ actu feruet & ebullit. 3^a mā
est uapor surgēs ab hūiditate putrida
2ª ppō est q̄ digō debet hūori putrido
hoc p̄mo p̄z p̄ aīnc. 4° cañ. sen. p̄a. ī ca^o
de cura putriday ī gñali. & & per gal.
ī p̄o de diff. febrīū ubi dicit q̄ mā i q̄
febre digerit est sicut pus ī ap̄ratibus.
sed illud ī ap̄ratib^{us} est cā cōiuncta. & p
bat q̄a digō debet hūori idigenti equa
tione cū digō ī nocitio faciat quāda
equationē. hūor aut̄ putrid^{us} idiget eq̄ri
cuz sit ineqlis & inept^{us} euōni. 3^a p
pō est q̄ digō & pōt deberi hūori qui
nūduz est putrid^{us} q̄ pbat q̄a auctores
medicine ī febrīb^{us} iterpollatis ī die
q̄etis dant digestiua ut p̄z p̄ aīnc. ī ca^o
de cura tertiane. cōsiderat eīz urinas si
oñdant digōez. Item neutro deciden
tie dē^t eq̄tio ut pōit gal. ī tegni trac. 3°.
sed ī nullo hūor est p̄patus ad putre
dinez & nūduz est putridus saltem pu
tredie q̄ causet febre. Item humori
eq̄li cōpetit digō hūor autem p̄parat^{us}
ad putredinez est eq̄lis. eq̄r^{us} cū p̄ digōez

Digerit facit uirtutem putredinem

digerit facit uirtutem putredinem

eius ut quia grossus et viscosus uel subtilis uel alia malicia qua uirtute non gubernatur de quibus est superflua quantitas quam equamus minorando. Ideo euacuatio minoratiua dicitur a quibusdam digestiua quia disponit ad digestionem licet improprie dicatur. Quarta propositio est quod humori non putrido non semper debetur digestio sed tunc solum quando habet peccatum uel inequalitatem rem uilem per digestionem. si enim sola quantitate peccaret debetur sibi minoratio quam ut diximus quidam uocant digestionem & illa propositio quarta sub 3^a continetur. Quinta propositio est quod humori putrido semper competit aliquis digestio ex sui ratione siue secundum se. Ratio est quia eo ipso quod humor habet putredinem habet aliquam inequalitatem. Dico autem secundum se quia aliquando illa inequalitas est a causa parua & non curamus equare illam sed euacuamus non digerentes sicut in uera synocha putredinali. non enim sanguis in ipsa est ratione inequalitatis ut prohibeatur ab euacuatione per flobotomiam. & ideo flobotomiam non expectantes digestionem sicut expectamus in aliis humoribus quando damus pharmaca solutiua. licet non sic copiose speremus sicut si sanguis non esset putridus. Sanguis enim putridus non est omnino sic aptus educi ut sanguis non putridus. licet sint aliquae cause propter hanc magis efficaces Sed propter quod sanguine ex nate putrido apto ad euacuationem natura non euacuat statim imo expectat eius digestionem dicitur inferius. Non solum autem propter unam inequalitatem euacuamus aliquando humores non digerentes uel expectantes ulterius sed quandoque propter locum ut benedixit conciliator. sicut cum aliqua mala maneat in stomacho uel staret in intestinis mala in substantia tamen a superficie eorum satis sepeparata. Sexta propositio est quod uapori putrido prope debet extractio siue extra corpus per transpirationemeductio ut ponit Gal. xi. c. Si autem uapor habet aliquam maliciam substantie uel qualitatis illa maxime pendet ab humore putrido. Et rectificatio uaporis maxime fit per rectificationem humoris hoc patet per Avic. quarto canon. ca. de autputredinis. ubi ponit diuersitatem

in uaporibus humorum. Vnde uapor melancolie puluerulatus est & hoc est rationabile quia illud quod ab aliquo re dissoluitur tenet materiam eius a quo dissoluitur ut patet in commento illius affo. q. crescunt Magna enim pars rectificatiois uaporum putridarum est per rectificatiuum humoris putridi a quo est continuus in eleuatione Vapori autem secundum se debet extractio. non prohibent autem aliquam maliciam uaporum corrigi ut quando surrexerint a materia & in se sint nimis grossi aut nimis subtiles & acuti. tunc enim ad eos attendimus & grossis dilatando poros & subtilizando ut possumus. subtilibus autem acutis mordacibus remittendo acuitatem frigidis & humidis & defendendo cor

Post autem quidam uolentes defendere dicta Mundini dixerunt quod Mundinus per causam antecedentem intelligit humores non putridum & per iunctam humores putridum & non uaporem putridum. Ex hoc uolunt effugere illa que contra eum diximus. Illi autem uolentes eum defendere ipsum uituperant cum nec sua deum uiderint. Arguamus ergo primo contra distinctionem tempore morbi quam faciunt. Secundo contra secundam conclusionem. Tercio contra tertiam. Quarto contra rationes conclusionum prime quartae & quintae. conueniam cum ipsis in illis conclusionibus Et quinto instabo contra solutionem rationum

Primo ergo contra distinctionem tempore morbi. Nam ipsi distinguunt tempore morbi penes causam antecedentem que secundum defensorem eorum est humor non putridus. Sed contra penes id non distinguuntur tempore morbi quod potest stare cum uon morbo & sine quo morbus esse potest. hec propositio uidetur satis euidens sed sine causa antecedenti que est humor non putridus paratus putrefieri potest esse morbus & talis humor potest stare cum non morbo. Hoc declaratur primo sine causa ante potest esse morbus ut patet in 3^a que terminatur in uno peroxismo & in febre exacerbatiua quando est in statu in quo debet fieri perfecta crisis & nulla alia debet sequi exacerbatio. Similiter in synocha uera nullam habentem exacerbationem. Secundo potest esse causa antecedens sine morbo ut patet in neurodecidentie quod non

distinctio tempore

distinctio

febricitat. nō g^o t^{pa} distinguunt penes
causam antecedentē. Nec intelligo ut
quidam rudes intellexerunt q^d causa
coniuncta non fuerit antecedens sed in
telligo q^d aliq^o hūore stāte sub forma
cause cōiūcte q^d est esse in putrefic*i*
cansatur febrīū in actu possibile est q^d
non sit aliquis humor qui illi poss^t suc
cedere in reaccendendo febrem poss^t
ille est finitus & hoc est per se notum.

Sed tu dices q^d ueritas est q^d isti in
telligūt q^d causa antecedens febris pu
tride est humor putrid⁹ sed cā coniuncta
est uapor putridus & tunc rō predicta
nō concludit contra eos. Dicēdū q^d h^o
est uerum sed tñ argumentū est cōtra
defensorē. Et ideo arguitur cōtra eos
& probo q^d humor putridus nō est cā
āncedēs q^a si circūscripto uapor hūor
putrid⁹ potest facere febrez g^o humor
putridus in sui ratōie potest esse causa
coniuncta. cōsequētia patz sed añs pbat^r
q^a omnis humor actu putridus ē actu
calidus quia quē putrefiunt calefiūt.
ut patet in 4°. cāñ. ca^o. de s*m*one horri
pilatōnis. sed actu calidū potest calefa
cere ergo humor putridus positus in
corde aut circa cor om*i* circūscripto
exitu uaporis ab eo ad extra poterit
cor calefacere & hoc uoluit Auic. cu*z*
dixit ea^o de hipparia sic^t accidit ei sup
quē pontūf pruinē. i. carbones igniti
quia calefit per cōtactū sine exitu uapo
ris Hic tñ textus aliter exponit nūc a
me quia Auicē. intelligit per pruinam
niuem uel glaciē licet utraq^{ue} expositō
possit saluari. Cōtra id quod addit
Tadeus dicit enim q^d causa quare t^{pa}
febrīū distinguunt penes actionē cause
cōiūcte. i. uaporis putridi & nō penes
actionē cause āncedentis est q^a causa
āncedēs. i. humor putridus non agit
nam agēs uincit sed humor putridus
uincit ut plurimū. ut patet in febrīb⁹
salūbribus. Sed contra quia nō est
incōueniēs in aere pestilentiali febres
plures mortales eē q^{uā} salubres g^o in ill^o
causa āncedens est uincens & sic agēs
& penes actionē eius debēt distingui
t^{pa}. Item uapor putridus uincit in fe
bre salubri & sic ē agens g^o humor pu
tridus a q^o hic uapor surgit uincit me

dante illo uapore nam dispō uaporis
putridi ē ab hūore putrido & s*m* ip*m*
diuersificat ut apparuit. Itē materia
putrida exīte uicta per digestiōē ua
poreius uincit. Aut g^o uincit dispōne
quam habet a mā & hoc est falsū quia
a materia nō potest haberi nisi eē uictū
aut dispōne quam habet a se. ista ergo
dispō quāz habet a se nō est nisi p*pp*ria
malitia & corruptio q^{uā} agit & qua nō
ordinatur ad mā. g^o materia exīte
digesta uapor propria corruptione &
malitia poterit occidere q^d est falsum
s*m* eos & s*m* Gal. 3° de crisi Sed tu
dices dicam q^d uapor putridus uincit
in hoc quod est facere febrē & augere
ip*m*. Sed contra eodē modo dicam
q^d materia putrida uincit in augendo
& faciendo febrez. Sed tu dices nō
quia putrida materia est uicta ex eo q^d
est digesta. Solutio quia per eundem
modū uapor est uictus q^a insequitur
dispōnem materie & sic stat⁹ ut pri⁹
scz quo modo per digestiōem uincitur
putredo. Secundo arguitur cōtra
cōclusiōez Mūdini & p*ro*bo q^d 2^a cōclu^o
contradicit 3^e 2^a enī cōclusiō fūdat^r
super hoc q^d causa coniuncta febris. i.
humor putrid⁹ in statu salubri est am
plior & neq*u*or: & 3^a cōclusiō fūdatur
super hoc q^d causa āncedens. i. humor
putrid⁹ in statu ē minor. i. min⁹ nequā
Tunc arguo malitia cause cōiūcte. i.
uaporis putridi est ex malitia cāe ante
cedentis. i. humoris putridi & s*m* eu*z*
diuersificat sed in salubri statu febris
causa āncedens. i. mā putrida nō est
maligna. igit^r uapor putridus non erit
malignus. q^d contradicit 2^e cōclusiōi

Tertio arguo contra 2^{am} cōclusiōez
Et pri*9 contra illud in quo ambo con
ueniunt & est q^d causa āncedens febris
i. putrida mā in p*nc*ipio est amplior &
in statu ē m*io*ris quātitatis tūc arguo
sic materia est amplior siue pluris quā
titatis q*uā* est facta plurima cōgregatio
per plures motus uel per plures accu
mulationes q*uā* q*uā* solo motu u*el* paucis
motib⁹ est aggregata sed in statu ali
cuius febris salubris ut continue exa
cerbatiue pluribus & plurib⁹ motib⁹
siue nicib⁹ accumulatis mā ē adunata*

ergo est amplior. Sed tu dices h^o nō est uerū quia mā resoluitur. Solutio hic loquitur de morbo qui seruet mā ad unicam criticā expulsiōez. tūc arguo sic in febre cōtinua exacerbatiua reseruat materia siue multū de mā quāda q̄ non esset interpolata materia nō accumularet ad unam crīsim uel esset sic^t pleuresis q̄ terminat per resōlōez i. q̄ nō colligit in cubū sed in principio febris cōtinue fuit una exacerbatio nō dūe gratia exēpli usq̄ ad statū fuerūt 4° uel q̄nq̄ 5° materia est amplior in statu q̄ in principio. Ex quo cessat instantia nam licet usq̄ ad statū aliqd de materia semper resoluat semper tñ plus mouet q̄ resoluat & ideo calor febrilis augendo pcedit qd̄ patet ex augmento exacerbationū uersus statū morbi. Sed tu dices licet uapor qui est causa cōiūcta sit amplior & exacerbatio sit longior in pcessu tñ mā a qua surgit ille uapor sit minor ex hoc. Irē in febre in qua a pncipio tota materia simul mouetur ut in synocha saltē mā semper minuet per resōlūōez & nihil sibi adiungatur per accumulationem exacerbatiuā. Ad primā dicendū q̄ licet euaporatio diminuat de materia tñ materia que aduenit in alia exacerbatione auget eam. Ad 2^{am} dicendū q̄ sufficit mihi q̄ uerificet in cōtinua exacerbatiua. Vel est dicendū q̄ siue febris sit cōtinua exacerbatiua siue synocha ita q̄ tota mā simul a pncipio sit mota adhuc in statu mā putrida. s. malignata. licet sit digesta est amplior licet uapores sint plures. Ratio ē quia nō plures uapores surgūt in processu earū febrīū nisi quia plures pres saltē materiales humoris moti attingūtur a calore malo q̄ pri^o attingerent. Concesso g^o q̄ una materia unius quātūritatis. vbi gratia. una libra sanguinis curreret a principio uersus statū & nihil ultra sibi adderet & pcederet resolutō adhuc i statu posset dici amplior ut putrida. i. in partib⁹ subiectis putredini. Partes enī hui⁹ materie a principio motę poss⁹ q̄ nulla alia mouet nō cōmes fuerunt occupate a calore putredinali sed sp̄iunt i putrefieri & in occ⁹ ipse.

Vel dicendū q̄ in synocha putredinali nō totus sanguis a principio est mot⁹ sed sicut in cōtinua de colera nō tota colera est mota sed mouet postea de 3° in 3^m & in cōtinua flegmatica de die in die ita in cōtinua de sanguīe cōtinuo toto tpe mouet sanguis non putridus ad putredinē & 6^m additionē uel diminutionē eius qui mouet ad eam partē que resoluī est febris augmāstica uel patumāstica. Tercio arguī cōtra dictū Thadei in conclusionē 3^a in quo dicto diuersificat a Mūdino & est h^o in statu febris putride salubris causa aīcedens. i. materia putrida ē malignior licet sit minor. quāuis ueniā cū eo in h^o q̄ materia putrida i statu q̄ est digesta est peior. Tamen ut appareat difficultas arguo cōtra. malignitas in materia itelligit respectu uirtutis sed in statu si materia est malignior g^o uirtus minus uincit illam & mā putrida magis uincit uel saltem est magis non uicta a natura sed ponebatur q̄ tpa in morbo salubri non distinguebant^r ex causa aīcedenti. i. mā putrida quā materia erat uicta sed ab ea parte qua ponitur q̄ sit malignior est magis uincens ergo in dictis est contradictio. Sed tu dices dicaz q̄ i statu morbi salubris mā est uicta respectu morbi mortalis sed est uincens respectu eius qd̄ fuit a principio. Contra g^o p hūc modū poterūt tpa morbi dissigui in h^o morbo salubri penes cām antecedentē ut pbatū fuit. Etiam dices q̄ in statu morbi salubris mā putrida simplr est malignior sed 6^m qd̄ est melior quia pparata ad expulsiōē. Sed licz illa dca possint saluari tamen ut appareat difficultas dicam contra g^o morb⁹ in statu est minor nō solū quia causa aīcedēs est minor sed quia cā cōiūcta 6^m quid est melior & hoc nō dixerāt. Itē quid uult dicere 6^m quid quia nō potest dicere nisi aliquā bonā dispōnez qualitatīā p quā mā in statu est melior & nō nequior. Quarto arguo cōtra rōes cōclusionis. s. p^o 4^e & 5^e in quib⁹ licet cōueniā cum eis tñ ex hac argumētatione appebit difficultas queriti. Dicer g^o aduersari⁹ ad rōnez p^o cōclusionis

q̄ in statu calor febris ut calor ē maior
sed non ut preternaturā. Ad sc̄daz
rōnem eiūdem conclusionis dicit q̄
declinatio incipit statim cum morbus
incipit. Ad 3^{am} negabit similitudinez
de effimera & putrida nā spiritui inflā
mato nō debetur digestio oppōita pu
trefactioni quia si deberet eodē modo
dicere q̄ in statu effimere quīs calor
sit maior ē tñ remissa p̄ternaturalitas.

Ad rōnes 4^e & 5^e conclusionis dices
q̄ accidentia que fiunt in statu morbi
salubris sunt accētia cōia non facta vi
morbi sed agitatione mēi. Quinto
arguo contra solutionē rōnū & oñdo
q̄ ppōnē difficile que dicit q̄ digestio
facit cessare putredinem nō bene expo
nit. Mundinus dicit enī q̄ digestio de
betur cāe añcedēti & idco facit cessare
putredinez. i. malitiā cāe antecedentis.

Sed contra quia si cessat malitia cāe
antecedentis. i. humoris putridi cessat
malitia diūcte cause. i. uaporis putridi
Tadeus dicit q̄ digestio facit cessare
putredinē simplē siue qualis est putre
do cadauerū uel materie morbi morta
lis sed non facit cessare putredinē que
est natura uincente. Sed oñdo
q̄ adhuc ē difficultas quia natura uin
cētē nā comparat ad putredinē simplē
siue natura existēte uicta sicut parua
putredo ad magnā sed si aliqd̄ contrariū
facit cessare ultimū siue contrariū magnū
nō tollit quin possit facere cessare p̄os
gradus illius contrarii. Exemplū cali
duz in 2° quātū faciat cessare frigidū
in 4° non tamē est dicendū q̄ nō facit
cessare frigidū in 2° quod tñ non sic
faceret calidū debile. Item adhuc stat
difficultas quia natura uincente licet
sit putredo tamen min⁹ est putredo q̄
si natura sit uicta. Dicer g^o aduersari⁹
concedo q̄ sanies fiat natura uincente
& sic quedā putredo tñ quātū minus
est ibi de uictoria nature tanto ibi est
magis remissa putredo siue rō putre
dinis remanet ergo difficultas quesiti

Quarta opinio est Trusiani floren
tini qui dicit plus q̄mērator in regni
quaz opi. accipit Dynus & declarauit
illam. Ad cuius declaratiōem p̄mittit
tria. Primū est q̄ tpa morbi dupliciter

distingunt. s. in alteratiōe materie &
in actiōe materie in mēbra nā tpa non
attribuūtur morbis nisi s^m q̄ ē i ipis
aliquid fieri. Duplex aut fieri cōspicit^r
in morbis malibus unū est alteratio
materie a natura & aliud est alteratio
mēbrorū a mā Ex prima alteratione
distingunt tpa morbi penes digestiōez
materie uel oppositū & tūc morb⁹ est
in p̄cipio quādo mā est cruda & tūc
in augmento quādo digerit. & tunc
in statu quādo est p̄fē digesta. Ex
2^a uero alteratiōe tpa morbi distingū
tū penes accētia quia actio materie
preter naturā i mēbra est causa male
discrasie sui morbi quo immediate actio
nes ledūtur que actiōes lese sunt accē
tia discrasie cum g^o inceperūt accētia
morbi est in principio & cum augētur
est augmentū & cum stant est status.
& dicunt isti uiri q̄ in morbis salubri
bus tpa morbi ex actione materie &
actione nature nō simul accipiūtur q̄
in morbo salubri quātū mā est magis
alterata tāto minus imprimūt nocumē
tū. & ideo accētia pprie morbi sunt re
missiora quāto magis mā est digesta
sed in morbis mortalib⁹ sūt cōcurrunt
quia mā quātū plus habz de corruptiō
ne opposita digestioni tāto plus ledit
& maiora facit accētia propria morbo

Ex quibus uult h̄c Trusianus q̄
qñ dicimus aliquā discrasiam fiētem
procedere ad augmentū & statum nō
semper intelligit q̄ p̄cedat de gradu
discrasie ad maiore gradū & d̄ maiori
ad maiore q̄ hoc solum est in mortali
bus excepto q̄ in eis non est declinatō
In morbis aut salubrib⁹ nō ē distinctiō
tpm ex augmento discrasie de minus
ad magis. sed ex augmento accidētū
cōitū. Secūndū quod premittunt
est q̄ accētia in morbis quedā sunt p
p̄a qdā cōia. uocāt accētia p̄p̄a facta vi
morbi. sed accētia cōia que poti⁹ fiūt
vi nature agitantis mām & uacātis ab
aliis opationibus in morbis g^o salubri
bus tpa nō distingūtur penes accētia
ppria sed penes quedā accētia cōia. nā
accētia ppria sequūtur discrasia fiēte
ex actione materie in mēbra s^m q̄ dis
crasia ugetur de minus in magis. sed

quando morbus est salubris discrasia illa non pcedit augendo quia cum illa discrasia fiat a materia putrida sicut in ea procedit digestio sic illa mala qlitas pcedit declinando. & ideo morbus salubris in statu est mior q̄ i augmento & in augmento minor q̄ in principio quātū ad accētia ppria & h^o uult gal. in omento illius afforismi inchoantib⁹ morbis. ubi dicit q̄ i morbis salubrib⁹ uirtus naturalis quiescit in statu quia minus patitur a mā & ideo morbus in statu est minor. sed quātū ad accētia coia tpa morbi salubris distinguuntur penes augmentū eorū accētiū quia in augmento sunt maiora q̄ i principio & in statu maiora q̄ in augmento. & quia hec accētia non fiunt ab essentia morbi imo a quadā incitatione nature ideo non sunt uerenda nec ppter ea dicif infirm⁹ rōnabil^r grauari ex illorū pntia. Sed contra rōnem ut sumitur in omento illius afforismi nō fm rōnē al leuiatis. Tertiū qd pmittit Dyn⁹ est q̄ in febre duo consideramus. s. esse caloris & calor & ut preter naturā & illa differūt quia calor ut calor potest esse intensus & nō ut preter naturā ut patz in exercitato & qñq̄ ecōtra sicut in febre lenta maligna. dicūt ergo q̄ i statu morbi salubris calor ut calor est intēstior uel maior sed nō ut pter nām. & ratio est quia calorē febrilē eē pter naturā magis cognoscim⁹ ex nocumēto opationū uirtutis oppositē morbo materiali que est uirt⁹ nālis. sed uirt⁹ nālis est minus lesa in statu in quo mā est digesta. digestio enim est actus uirtutis nālis que opponitur putrefactōi

His premiffis dicunt ad qōnem q̄ febris ut dicit calorem preternaturā siue ut dicit morbū ē minor in statu in quo materia ē digesta & in principio est maior. & hoc pbant quinq̄ ratōnibus

Prima ratō sumpta ē ex natura mē quia in principio materia est magis putrida & in statu min⁹ q̄ digestio facit cessare putredinez g^o in principio febris est maior & in statu mior. cōtia patet quia maioritas febris ut ē calor preter naturā siue morbus pēdet a peioritate cāe faciēis illaz que ē materia putrida

Secundo sic & est ratio sumpta ex uirtute q̄a in statu uirtus magis uicit & in principio minus. g^o in statu febris est minor q̄ in principio. cōtia patet q̄a ad tenorem uirtutis facilius uicte q̄ uicentis est dispositō egra ut ponit Gal. in regni 2° trac. Cū g^o uirt⁹ ē magis uicta egritudo est maior. & cū ē min⁹ uicta egritudo est minor. añs patet q̄a in statu ē mā magis digā g^o uirtus est magis uicens mām sed si mā digā eēt magis uicens tunc pro eadez mensura tps uirtus eēt magis uicens & magis uicta quod est cōtradictio. Tercio sic & est ratō sumpta ex parte accētiū in statu quando mā est digesta accētia ppria morbi sūt dimittēda g^o morb⁹ est mior. cōtia patet q̄a accētia ppria morbi sequūtur morbū imediate & p se. & ideo sicut augetur uel minuitur morbus ita & accētia ppria. añs ē notum consideranti in singulis morbis. Verbi gratia in pleurisi nam in statu i quo materia est digesta accētia minuunt^r ut dolor lateris tussis sicca malitia pulsus & difficultas anhelit⁹. Quarto sic & ē ratio sumpta a febre. aliqua febris semper pcedit declinando ergo non omnis febris habet statum penes augmentum discrasie. cōtia ē nota. & añs patet in febre synocha pangmastica. i. declinatiua. illa ratō non uult nisi q̄ non semper pcedēte morbo salubri & digestionē materie pcedat augmentū morbi imo potest pcedere declinatio. Quinto sic & est rō quā Dynos putat demonstrare & suppōit q̄ qñdo aliqd mouetur uersus aliquē terminū plus denominatur a termino ad quez q̄ a termino a quo. ut cum aliqs mouetur a nigro in albū dicif dealbari & quāto plus pcedit in motu rāto plus dicitur dealbari eo q̄ albedo est maior. 2^m quod p̄supponit est q̄ quādo apparēt ligna digestionis tunc homo mouetur uersus sanitatē ut notum est. Et tūc arguitur in illo tpe morbus est minor in quo eger plus appropinquat termino in quo est sanitas sed in statu in q^o mā est digesta homo plus appropinquat sanitati g^o ā. a^o patet ex suppōe priā & b^o patet ex 2^a. Ex quibus rōibus

dictis dicit Dynus q̄ patet solutio ad contraria. Sed Trusianus facit duas difficiles instantias. Prima est diceret aliquis q̄n i pleurisi materia colligitur in cupum pleurisi non resoluitur sed sanatur tūc est status sed tunc accētia pleurisi sunt maiora q̄a circa gñatōz saniet dolores & febres accidunt. Rñd; du² p̄mo q̄ tūc pleurisi nō est in statu sed in augmento. Et quia illa solutio non ualet q̄a saltem in augmento etiā accētia ppria debent esse minorata in morbo salubri. Ideo dat solutionē aliā & dicit q̄ pleurisi que sanatur & colligitur in cupu; non est morbu; simplr salubris imo accidit ap̄a sanari p̄ dilacerationē mēbri q̄ dilaceratio est morbus non minor q̄ apostema. Et dynus declarans hanc solutionē dicit q̄ si in pleurisi cum mā digeris addant accētia hoc est per accēs q̄a rōe alteri; morbi qui consequit. s. rōe solute otinuitatis ex qua dolor & febris augent. Scda instantia est q̄a Gal. in 3° de ceticis dicit q̄ morbus acutus uelociter p̄perat ad statū & hoc cōtingit morbo acuto etiā salubri. Velociter aut̄ moueri a l̄ statum est plus habere de alteratione morbi uers² ultimū augmentū. morbi

Rñdet q̄ morbus acutus salubris non dicitur cito siue uelociter moneri nisi ex ueloci & cita cōicatiōe accētiū cōiūm non autē ppriorū & tunc post multa dicit q̄ uera declatio morbi sit post principiū cū natura incipit resurgere super materiā morbi ita q̄ a principio neutralitatis usq̄ ad hanc horā in q̄ digestio incipit apparere tria t̄pa transuerūt. Hec sunt dicra horū uiro rōm solēnium. Et si quis considerabit mentē cōciliatoris drā i 60. fuit opinio eius Impugnatio uero hui² opinionis erit ex positione nostra que recte cōtrariat hui² opiniōi. Ad declarādū ergo quod itendimus in hoc quesito primo ponemus casum de facto in quo rōcinatiue ostendemus p̄positū n̄m. Et casus est iste sint duo homines & i cipiant ambo febrile febre putrida cōtinua d̄ materia putrida sanguinea & unus moriatur in die i4. & alter euadat in eadem die. & illē qui moritur

p̄cedat cū his signis q̄a primo habeat urinā rubeam crudā & est tunc in p̄n^o Deinde incipiat fieri liuida & tendat uersus nigrum & tunc est in augmento. Ultimo fiat urina nigra & ē i statu & tūc moriatur. Et ille qui euadit procedit cum his signis quia primo hēat urinā crudā in principio. deinde incipiat apparere nebula rubea uel paru; alba non descendens ad fundu; & tūc est in augmento deind̄ appeat ypostasis alba leuis & equalis & tunc est in statu & supueniat sibi crisis & euadat. Quod aut̄ due febres inchoantes sili modo possint esse diuerse terminatiōis una ad salutem alia ad mortem est manifestu; q̄a mortalitas & salubritas in morbo nō sunt semper ex diuersitate morborū in se sed in comparatione ad uirtutem ut inquit Gal. in li^o de t̄pib² uniuersalib² morbi 2° ca^o illud tamen plus quieuit in morbis cronicis ut p̄ i telligenti in 3° p̄noscitur cōmēto 7°. Si g^o consideras infirmū predictū qui moritur uidebis q̄ illa materia gradatim p̄cedit de corruptione minori ad maiorem quousq̄ sanguis ultime corumpatur & denigretur unde apperurina nigra & moritur infirm². In illo aut̄ qui liberatur mā etiā procedit de minori putrefactionē ad maiore; nam sanguis iam dealbatus similis cuidam saniet que fit in apostēatib² est magis putridus & magis ferid² q̄ in p̄ncipio sue putredinis licet sanies ē magis q̄d putridū q̄ sanguis putridus ante conuersionē in illā. Cum g^o apparet uria cū ypostasi alba leui & eq̄li i hoc febrile tunc materia est magis putrida q̄ prius & uenit tunc ad ultimū putrefactionis q̄d potuit uenire cu; refrenatione & resistentia uirtutis q̄ poterit illā materiā expellere. Et exēplū hui² est q̄ imaginemur unū subiectū denigrabile quod denigratur nullo resistēte manifestū est q̄ deuenit ad ultimū nigredinis. Aliud aut̄ subiectū denigretur aliquo refrenate uel impediēte & māifestū ē q̄ nō pueniat ad ultimū nigredinis. sic etiā oportet imaginari q̄ in febre mortali p̄dicta sanguis sine p̄hibitione p̄cedit ad putrefactionem

Vnde ultima putredo. & mori homo
sed in febre salubri etiam sanguis pcedit
putrefaciendo & addendo in putrefactioe
a principio usque ad statum. sed propter refre-
nationem uirtutis siue prohibitionem non
ultimatur putredo nec etiam est illi mori
putredo. Et ideo licet morbus usque ad sta-
tum creuerit. tamen in pugna vincit uirtus
eius fortitudine quam significat ex hoc quod
non permittit uenire ad putredinem puram
& ad ultimam. sed terminatur ad talem
gradum & talem formam. unde est scilicet uerbi
gratia materia illa similis saniei in apostema-
tibus febris gradus salubris putrida pcedit
semper augendo propter naturam usque ad statum
Et in statu habet ultimam sue magnitu-
dinis quam possibile est habere secundum naturam
illi mori. Ex quo ratio inno inferas
quod in utraque harum febrium tempore morbi dis-
tinguntur. tamen penes alterationem materie
quod penes actionem quam materia facit
in membra. Et ideo in febribus salubribus
sic pcedit augendo putrefactio in san-
guine. ita pcedit discrasia propter naturam
addendo. quod est contra sermones philosophorum men-
tatoris. Et si consideras illam distinctionem
temporis morbi est propria distinctio que est
penes alterationem. quam facit materia in membra
quia illa tempore mensurant illam discrasiam febrilem
que est in augeri. Sed distinctio
temporis morbi penes alterationem quam re-
cipit materia non est propria morbo. sed est pro-
pria cause siue principio que formaliter cau-
sat eam. His premissis ponamus 4^{or} con-
clusiones. Prima est quod putredo in fe-
bre salubri potest pcedere febre augendo
pcedere de minori gradu putredinis
in maiorem. & intelligo gradum non per
occupationem plurius partium humoris. quod
putrefit. sed per acquisitionem plurius partium
caloris putredinalis intensius. unde de mi-
nori extraneitate ad 2^{or} pcedit quic-
quit sit illa caliditas putredinalis. Et
inducam rationes que si non sunt demonstrationes
sufficiunt tamen intellectui ad capiendum illud
quod credo esse uerum. Prima ratio est pu-
tredo in humoribus est similis ei que secundum appa-
ra ut dicit Gal. in primo de diffinitionibus febrium uide-
mus autem cum flegmon inchoat a sanguine
putrido quod pcedit augendo in putredine
sanguinis. imo quandoque in putredine mem-
bri. cuius signum est quod sanguis a principio

putridus exiens ut faciat febre putridam
si educatur inciso aperte crudo appetit san-
guis rubeus incensum aliqua putredine
non multa. unde non feter. Posterius autem
quis sit flegmon salubris appetit in san-
guine fetor quando transmutatur in sanie
Fetor autem est signum caloris extranei ut
concorditer dicunt omnes doctores. 2°
sic putredo in humore potens causare fe-
bre salubrem potest esse multorum graduum
diuersificationem secundum magis & minus. hoc
propter quia calores febriles a quibus homo potest
euadere sunt diuersificati secundum magis &
minus ut non solum diuersi homines sed &
unus homo possit habere calorem febrilem
alicuius malignitatis & euadit & iterum
maioris malignitatis & euadit & maio-
ris usque ad aliquem tantum. Cōsimiliter
autem gradus putredinis in humore faciente
febre. a qua homo potest euadere possunt esse
diuersi secundum magis & minus. Tunc ar-
bitrari aliquis homo incipit febrere cum gradu
minoris putredinis de gradibus salubribus
gradus non est prohibitus. uel impossibile pcedere
te febre quod humor acquirit maiores gradus
putredinis stante etiam salubritate febris.
Tertio sic posito sufficiens receptio.
& actiuo actio intercedendo procedit. sed
inchoante putredine faciente aliquam feb-
rem salubrem. humor est sufficiens receptum
putredinis & calor extraneus agens ergo
poterit putredo in humore intendi febre
pcedere nec hoc tollit quin sit salubris
ut appuit. Sed tu dices contra ex hoc
non probatur quod in statu febris salubris materia
sit magis putrida. 2° per eandem rationem
probabo quod putredo procedat de maiori
gradu ad minorem morbo pcedere.
Ad primum dicendum quod ex hac prima conclusione
nolo aliud nisi quod intellectus capiat ueri-
tatem. scilicet quod febris salubris potest pcedere
& putredo augeri nec uolo distinguere
tempus in processu morbi. sed capiamus hoc con-
futum. quod in sequenti 3° apparebit. & de-
clarabit quod digressio non tollit augmentum
putredinis. Ad 2um dico quod febris que
principiaretur cum ultimo gradu putredinis quod
esset ultimum ad quem febris salubris au-
gendo potest deuenire illa febris esset mor-
talis. quia post primum illi putredini facta ad-
ditione transiret in gradum mortalius. &
ideo licet putredo maligna nigra iudicata

per urinam nigrāz possit esse ad quem
deuenit in febre salubri aliqua. tñ non
potest eēa qua in febre salubri iñcoer
Et iō a febre hñte urinam nigrā in pro
cessu ouenit liberari. sed a febre iñcho
ante cū nigra urina eiusdeꝝ modi cum
illa nō ouenit liberari. qā oportz sibi ad
dere malitiā & hoc intellexit Gal in cō
mento illius affo. egōnes nigre. 2^a
cōclusio est qđ pcedēte putredie adden
do pōt pcedere digō in eadeꝝ mā. & ut
hec cōclusio in qua stat tota qđ meli⁹ ap
pareat questionabim⁹ illā. Et ar⁹ qđ
illud sit ipossibile. qā duo mot⁹ cōtrarii
nō pñt esse in eodem. imo plus se opati
untur mot⁹ & qes qđ duo motus cōtrarii
ut ponit Auer. s. phisicor⁹ cōmēto. 62°

2° cōtraria non se patiunt⁹ cū in cō
pōne cōtrarior⁹ saluer⁹ oppō cōtradictio
nis. g^o cōtraria magis se cōpatiūtur.

Tertio impossibile est eandē ptez esse
incineratam & diuisā p hūdi euapo
rationē & ipsam esse cōmixtā & iūctam
per hūdi mixtionē. cū sicco g^o impos
sibile est qđ hūor pcedat putrefaciēdo
& digōnem recipiendo. añs patet quia
illa uidētur esse incōpossibilia. cōñā patz
quia incineratio & exalatio hūdi sunt
effect⁹ putredinis. sed mixtio & iunc
tio & cōtentio humidi cōtinuatione cum
sicco sunt effect⁹ digōnis. & hoc pater
cōsiderāti dēā phī in 4° metauroꝝ.

4° quō saluabitur qđ digestio facit ces
sare putredinē. imo coauef putredo
cum digestionē. 5° apparētib⁹ opti
mis signis digestiois homo poterit mo
ri qđ est contra Gal. 3° de crisi & cōtra
illud in quo cōfidim⁹. digestio eiz oñdit
fiduriā sanitatis ut sepe dixit Gal. auct
toritate ypo. cōñā patz qā aliq̄ mensura
putredinis est qđ posita in hūorib⁹ oc
cidit. uerbi gratia sit putredo 3° grad⁹
& sit aliq̄s qđ iam habz ipāz in. 2° gradu
cum signis digestionis. uñ debet salua
ri si tunc ulterius pcedat putredo & &
digestio qđ nō est ipossibile. imo cō
cedit⁹ g^o transibit ad 3^m gradū putredi
nis sed ille erat mortalis. In cōtrariuz
est Gal. in p^o pñosticor⁹ in fine. & p^o
de dñis febriū. Dicēduz qđ putredo
in mā. & etiam digestio possunt simul
pcedere addēdo ut in fe. salubri. uerbi

gratia in exemplo premissio in sanguīe
qñ incipit putrefactio tñc incipit febris
uñ salteꝝ qñ incipit putrefactio maifest
ta. & tñ putrefactō addēdo procedit
tñc etiā cū putrefactio iñchoat uirtute
uasorū cōtinētium acquiritur alteratio
a^{ca} siue digō & pcedit sūp augendo cuꝝ
putredine que augēdo pcedit. sed non
appet manifeste talis digō usq̄ ad aug
mentū ubi dicif cōiter qđ appet fignuꝝ
digōis maifeste. cū g^o appet digō p ne
bulam tendētem ad albedinē significā
tem qđ ille sanguis putrid⁹ & nā uaso
rum cōtinētuz pcedit magis & magis
acqrēdo digestiōē putredo tñc magis
pcedit. Et hoc 4° uis pbat. Primo
tenendo qđ digestio materie qđ putrefit
& eius putrefactio significant formas
cōtrariū sicut album & nigrū. Et ar⁹ sic
positis sufficiētib⁹ cāis mouentibus &
sufficiēti receptio in pcessu actōnis pl⁹
erit acq̄situz qđ in pñ^o. sed calor extrane
us pcedens hūoreꝝ putrefaciēdo & ca
lor nālis uasorū cōtinētū sunt duo agē
tia siue cāe siue motores unū ad putre
faciendū aliud ad digerēdū & sanguis
est de se actionem ab utrisq̄ recipiens
pro eodeꝝ tempore qā sunt sūp approxi
mata. g^o in sanguine pcedet semper di
gestio a calore nāli uasorū & putrefcō
ab extraneo. hanc rōnem facit Gal. in
p^o pñosticor⁹ cōmento ultimo. si qđ nō
uult occulta r̄ dicta sua. & ip̄e ibid utif
illis ppōnibus. Prima est qđ in una
quaꝝ pticular⁹ aialis est uirt⁹ digitiua
in aduentu nutrimenti. uerbi grā san
guinis cui⁹ signū est dealbatio effect⁹
eius uñ sperma fit albū. 2ª ppō est
qđ sanguis derelict⁹ a regimine nature
putrefit & corrumpit⁹ ut patz in ap⁹ta
rib⁹. ideo si multū esset remota bona
op⁹lo qā sit mult⁹ casus uirtutis sit pu
tredo ut in corpore mortuo. & intelli⁹
& Gal. qđ signum huius ultime putre
dinis sit fetor ut pz in pñ^o cōmentū. Cuꝝ
g^o Gal. obediuit hiis duab⁹ propōnib⁹
dixit qđ transmutatio sanguis qđ putre
fit eo qđ derelictus a regimine nature
& qđ digeritur qā mēbra non sunt oio d
fecta est transmutatio media p negatio
nem utriusq̄ extremorum in esse puro
quia non est ei pura putredo nec purā

digestio cum utrumque procedat & de
utraq; forma plus acquiratur quia pl⁹
agunt agentia. licet semp fiat acquisitio
mixta quia semper in p⁹cessu actionis
plus est de realitate utriusq; .s. digōis
& putredinis cuius signū est qd mate
ria est plus alba & plus fetida. & iō cū
Gal. ista uiderit dixit hunc smonem in
greca translatōe ubi postq̄ posuit san
guinē exeuntē sua loca putrefieri sic^r
i mortuis si uirtus sit ultio deiecta pro
pter ultimā discrasiam dicit sic. si uero
salues aliqua uirt⁹ p⁹mixta sit transmu
tatio a cā q̄ preter naturā & eā q̄ s^m na
turam putrefaciēte qdē ea q̄ preter nāz
digerente. tūc ea q̄ s^m nām. uide ergo
quia Gal. applicauit humori duo agē
tia siue duas causas unam que fac^r pu
trefactionem. aliā q̄ facit digōem si g^o
ille due transmutationes fiat oportet qd
in p⁹cessu sit pl⁹ acq̄sitū p⁹ unamquāq;
h³ p⁹portionalit^r pl⁹ acquirat p⁹ illā trans
mutationē cū transmutatio est uigo
rosior. Et hāc eādē sentētiā inuit in
.s. de simplici medicina. & clari⁹ in p^o
de dīis febriū illo cap^o. putredo autē.
ubi dicit qd putredo sanguinis in uenis
& arteriis in qua putredie sanguis h³
digōē sicut pus qd i ap⁹atib⁹ nō deb³
dici simpliciter putredo. sed h³ aliquid
digōis. nā remanente forti uirtute di
gestia uenarū & arteriarū ille sanguis
qui in uenis & arteriis putrefit in talez
alterationem deuenit. Cū g^o Galie.
dicit deuenit uel intelligit in p⁹nti u⁹ in
preterito. si in p⁹terito hoc est falsum. .s.
qd pus q̄ putrefiat deueniat ad pus per
digestionē. si intelligit i p⁹nti tūc hūor
q̄ in uenis & arteriis putrefit uerū tūc
cū putrefit ad formam puris p⁹ actum
uirtutis digerentis. hoc est quod Gal.
intelligit & hoc appet & in eo qd subd^r
nam dicit qd cū hūor qui putrefit nullā
recipit alterationem. ad bonū cōuertit^r
ad malā putredinē non habēte in sub
stantia nec i colore signū digestionis.
g^o intelligit Gal. p⁹ oppositū qd cū hu
mor q̄ putrefit aliquā recipit alteratio
nez ad bonū p⁹ digōez. tūc sit sim⁹ puri
simul ergo putrefit & digerit. Genera
liter & sensit hoc Gal. 3° d⁹ simplici me
dicina cū m⁹plici uia pbat qd idēz sit

potest moueri contrariis motib⁹. 2° p
batur eadē conclusio sic. p⁹missa hac pro
pōne. .s. quocienscumq; aliqd subiectū
se habet per indr⁹tiā ad duas formas
contrarias. & iducibiles a duobus agēti
bus contrariis quācūq; dispōnem acq̄rit
ab eis successiue approximatis ita qd .s.
agens non corrūpit totū qd p⁹m iduxit
eandē pōt acquirere ab eis si sit appro
ximant^r. hec p⁹pō est uera qd mor⁹ non
contrariānt nisi qd termini contrariātur. si
g^o p⁹ alicui subiecto occurrit unū agē
deide contrariū illius & q̄scēte 2° agē
te ab actione subiectū remanet cūz dis
pōne aliqua. q̄ includit plus de utroq;
contrario. g^o si ambo simul incipiāt agere
eadē di⁹positō poterit acq̄ri. Ex^m pat^r
sit aliqd corp⁹ denigrabile aut dealba
bile & occurrat p⁹ dealbanti & dealbef
successiue intentiue ad 4^m gradum al
bedinis. post hoc adueniat denigrans.
& incipiat corrumpere albedinez usq;
ad 2^m gradū & sicut incipit ita incipiat
inducere nigredinē. manifestū ē qd illud
subiectum habet duos gradus albedis
& alias ptes nigredis & plures quādo
cessauit denigrās. q̄ q̄ncepit denigrā
& albedinē corrūpere. si g^o hoc corpus
est sic dispositum p⁹ duo agētia sibi suc
cedent^r eo mō poterit disponi p⁹ illa duo
sit occurrētia. .s. diuersis sup⁹ficiebus. h^o
premissis sumatur alia p⁹pō que pōt eē
minor. san⁹ est qddam subiectum qd p⁹
quādam indr⁹tiā se habet ad digōē
p⁹ quam transmutat in m⁹bra & ad pu
trefcōnem mortalem. & si pcedat digō
sup⁹ eo s^m quēcumq; gradum potest &
successiue i⁹ euenire putredo. vbi g⁹ rā.
gradus digestionis sanguis sunt qd p
cedit ex p⁹ hūiditate in 2^m & 3^m dīd
fit nervus u⁹ os. uerbi g⁹ rā & sic pced^r
de gradu albedinis in gradū. .s. cuiūq;
hūiditati potest inchoare putredo & p
cedere ad terminum aliū cū quo stabit
de albedine illius hūiditatis. & sic de
digestione. i. de termino digestionis g^o si
sim⁹ incipiat digestio in sanguine & pu
trefactio poterunt procedere augēdo
usq; ad illum terminum. signetur ergo
terminus albedinis acq̄site p⁹ digōē
cum quo stat alias termin⁹ nigredinis
siue putredinis acq̄site p⁹ putrefcōē

que succedit in tpe post digestionem et
sic terminus ille. c. manifestum est quod ante. c.
sunt plures partes huius albedinis usque ad
.a. quod quidem. a. fuit pars albedinis acque per
digestionem in isto sanguine non putrido ten-
dente ad formam membrorum. & similiter signe-
f. terminus putredinis succedens quod stat cum
albedine & sic. f. manifestum est quod ante
.f. est aliquis gradus prior putredinis
a quo putrefaciens incipit inducere & sic
.d. & omnia ista stant simul in isto humore.
quoniam ista agentia contraria successive
transmutauerunt. 3° si sibi incipiant agere
putrefactiones & digestiones poterit pu-
trificari incipere ab ipso. d. & ire ad. f.
& digerens incipiet ab. a. & ibit ad. c. sta-
bit 3° sibi. c. intense digestionis & sic intense
putredinis. 3° sic accipias unum com-
positum ex euforbio & opio vel castoreo
& opio & sint reducta ad unam formam
ut sit in fillonio fermentato. & accipe
aliud corpus compositum ex rosa. & camo-
milla vel rosa. & cinamomo & in summa
ex rebus minus calidis & minus frigidis quod
sit castoreum & opium & sic & tale compositum
per fermentationem ad unam formam redac-
tum. uerbi gratia sicut esset aromaticum
rosatum uel rosata nouella manifestum est
quod in fillonio predicto sunt plures partes
caloris & frigoris quod in rosata nouella &
loquimur de partibus qualitatis. & hoc
probat quia fillonium manifeste superfa-
cit uirtute opii & etiam dissoluit uento-
sitates uirtute castorei & facit plures utrumque
quod rosata nouella uel aliud dictum 3° habet
plus de partibus caloris & frigoris isti autem
effectus negabantur a medicis iuniori-
bus & a puris phantibus. quia opera ar-
tis nostre non uiderunt nec & uiderunt dic-
ta pericula auctorum. non tamen curan-
tes de isto dicimus quod Auer. soluit hoc in
5°. colligit caput penultimum quando dixit
si misceas dragma una piperis & drag-
ma una spice resultabit mixtum in quo
compositio caliditatis ad frigiditatem erit bonum
quod compositio caliditatis ad frigiditatem in
pipere solo. nam sunt in dragma una
piperis quique partes caloris. & una frigidi-
tatis & in spica sunt due partes caloris &
una frigiditatis. si ergo componatur compositum
caloris huius compositum ad suum frigus est
minor & in solo pipere est maior. & hoc

erit quia in tota summa caloris est. 7. partes
& summa frigiditas est duarum partium
sed. 5. partes caliditatis piperis plus excedunt
unam partem frigiditatis quod. 7. partes ca-
liditatis excedant duas partes frigoris. si
ergo ista est mens Auer. apparet quod in
aliqua re possunt esse plures partes ca-
loris & cum hoc plures partes frigidi-
tatis. uerbi gratia in fillonio & in quadam
re pauciores hoc supposito misceantur
uncia una fillonii & uncia media rosate
nouelle & supponas quod fillonium trans-
mutet illam rosatam nouellam. manifestum
est quod acquet plus de caliditate & etiam
de frigiditate. uel aliter ex euforbio &
opio resultat primum compositum habens plus
de caliditate & frigiditate ergo si eadem
ratione opium & euforbium simpliciter transmu-
tarent nostrum sanguinem plus acqrere-
tur in eo de caliditate & frigiditate in pro-
cessu transmutationis quam in principio. 3°
eadem ratione approximatis calore put-
refaciente & calore digerente. quia non
contradicitur plus quam calidum & frigidum.
4° probatur eadem conclusio ratione mor-
bi sic. egestio nigra apparet in statu mor-
bi est magis salubris quam illa que processit a
principio ut patet in commento illius apho-
rismi egestiones nigre. similiter ypostasis
sine nebula que in 4ta die tendit ad ni-
gredinem & non a principio potest etiam
significare crisin salubrem. & fluxum
sanguinis narium ut ponit Auic. pro causa.
fen. 2^a. caput de signis coloris urine. Et
ysaac. in. 6°. urinarum caput 2°. 3° in mate-
ria procedit addendo putrefactio & cor-
ruptio & etiam digestio. contra patet quia
materie que a principio fuerunt citrine &
rubicunde non sunt transmutate ad nigre-
dinem nisi propter additam putrefactionem
sed cum ex alia parte sint expulse cre-
tice oportet ipsas digestionem recepisse ul-
teriore quam primum quoniam erant citrine crude. si
3° processit calor putredinalis corrumpen-
do & denigrando & digestiva uasorum
digerendo ut fuit sibi possibile. Et hac
rationem ipsa necessitate compulsa sensit
thadeus in glossis pallegati amph. uersus
finem. Sed tu dices bene patet quod me-
nigre que prius fuerunt citrine uel ru-
bee sunt magis putride. Sed quod cognos-
camus quod sint magis digeste non ex colore

quia est niger non ex substātia q̄a eēt equalis q̄ hoc significaret. sed in malo exeunte equalitas substātie uitupatur ut p̄az p̄o cañ. fen. 2^a. cap^o de ypostasis signis & in 2°. p̄nossi. cōmēto 21°. dicen dū q̄ cognicio hec habet ex colore nigro remisso non p̄ueniēte ad ultimam nigredine lucidā. & ex substātia hūte aliquale equalitatem quā equalitate iudicabis non esse ex uictoria calidi putredinalis simplr p̄ aggregatione aliorum bonorū signorū sup infirmo. etia cognosces ex hoc q̄ p̄us potuerūt precessisse signa digōis laudabilia cū ypostasi non nigra que erat tū de aliqua preminus mala materie q̄ denigrat uel de alia mā. & tunc iudiciū qd ex illa ypostasi laudabili datur est q̄a licet mā que facit morbū sit uehementer corrupta & nigra ut non possit rectificari. tamē uirtutes mēbroz nāles sunt ita fortes q̄ non multū patiūt a mā nigra. cui⁹ signū est rectificatio aliarū materierū q̄ n̄ sunt ulrio maligne. & bonitas aliorū signorū. Tenens autēz uia p̄missam oportet q̄ teneat q̄ mā nigra q̄ in putrefcōe processit etiā p̄cessit in digōne licet non sic apparenter sicut si mā non fuisset ita mala. diuersificatur ei⁹ grad⁹ digōis p̄m quos p̄cedit intēsiue p̄m diuersitates malitie materie. 5° sic si putredo non p̄cederet augēdo p̄cedēte digōne sed remittendo. 6° febris putrida per solam digestionem posset cessare nulla enōne sensibili tū insensibili existente qd uideretur satis incōueniens nec positum nec reperrum. licet plūq̄ cōmentator cedat. hec cōnā est nota. Sed tu dices quid p̄hibet putredinem remoueri p̄ digōne cū sint contraria. Item Gal. in cōmēto affo. ubi cūq̄ cib⁹ p̄ter nām ē. ponit q̄ si putredo sit parua pōt remoueri. Itēz. ii^o tera^{ce}. 9° cap^o ponit q̄ semiputrida possunt reduci ad benignum. Dicēduz ad p̄m q̄ p̄hibet agens contrariū. Ad 2^m dicēdū q̄ illa ē parua putrefactio q̄ non facit febrē sed neutralitatē. Ad 3^m dicēduz q̄ etiam illa est parua q̄ stat cū minori putredie Concludam⁹ 6° q̄ mā pōt p̄cedere in putrefactione & digōne quous sint fore contrarie. s; circa p̄dca sunt difficultates

non pauce. & p̄^a est q̄ humor putridus cōineatur in uena & circūdetur ab illa & uena illa sit agens digestionē in humore a qua parte pōt humor attigi ab agente faciente putredinem. Dicēduz q̄ oportet hic duo agentia ponere unū est bona cōpō uenarū & illa agit digōz & 5^m gradum sue bonitatis est grad⁹ p̄fectionis bonitatis in eadem materia Aliud agens est calor extraneus in humore fundatus q̄ dicitur calor putredinalis & est fundatus in humore p̄pterea q̄a naturalis est factus extraneus. tam in hoc differt p̄prie putredo & ad hūstio ut alias dclaram⁹ ex aristotile in 4° metaxorum. Sed oportet uidē quod fuit agens causans istum calorem extraneū facientē ebullire humorē. uū fir ei⁹ corruptō & sepatio hūdi a sicco & hic sunt multi modi dicēdi. Primus & facilior est q̄a agēs sit calor aeris cōtinentis cui⁹ aeris actio potest ad quilibz p̄tem intrinsecam nostram p̄tingere. Et modus est iste nāz q̄n hūor in uena p̄pter aliquaz cām. uerbi grā uiscositatem. nō dispensat a nā nec mouet ab ea nec alterat uersus finez quē d; habere. oportet q̄ calor extraneus qui est calor cōtinentis illū occupet. & tunc calor intraneus hūori. cui⁹ mēsurā & p̄portio renebatur sua mixtio factus extrane⁹ p̄ illū calorem quē aer causauit siue sit gradus caloris. siue improporionatus calor non pōt regere hūidū. imo mouet motu extraneo ebullitio & euaporatio siue discontinuatio hūdi a sicco & hic est p̄cessus in putredie. Et appet ex hoc q̄ postq̄ aer ipressit illū calorem extraneū in hūore. Si humor ponere in uacuo p̄cederet putrefactio. nec est inueniēs q̄ p̄ ipam uenā sicut p̄ mediu⁹ aer causet illū calorem extraneū in hūor & tamē uena sua p̄pria uirtute causet continuo digōnem illius humoris. sicut i ex^o p̄ mediam aquam possit transire radius me calefaciēs. & aqua sui uirtute me posset infrigidare. Sed tu q̄res hūore posito sub forma caloris extranei potentis remanere in eo cessante & aere imprimētē. nū hūor putrid⁹ dicit⁹ calefact⁹. Queres si putredo p̄ced⁹ augēdo q̄ forma ē q̄a cōrū & augetur

Dicendū uel ē ille calor extraneus qui augetur p occupare plures partes humoris. uñ in qbusdam habebat esse factum & non in omnibus. uel est pcessus & augmētū in gradu & malitia illi? calor. sed tūc erit difficile dare agens & augens illaz formā mali calor. s; agēs erit aut idem aer exterius cōtinuans actionem aut ipi met fumū putridi q eua porant coartati & inuoluti circa hūorē qui putrefit aut ipse met calor qui mouet se de gradu ad gradū s^m ponentes q idē possit se mouere motu alteratōis

2° modus dandi agens causans calorem putredinalē est q ymaginemur in nobis uapores discurrētes p corpus qui sunt supfluitates respectu spūum & tūc qñ hūor non bene disponit grossitie uel uiscositate. uel aliter isti uapores extraneant illū. & gñant calorem putredinalē. & quis forsan in hyeme sint plures tales uapores q in estate tñ non sunt sic acuti nec sic extranei & forsan q uapores nō sunt plures in hyeme q in estate. & iō nō sic accidit putredo in hyeme ut in estate. Qui aut tenet q idē possit se alterare dabit hoc agēs ab intra. hic tñ nō plango q teneo q idē possit se mouere nō tñ omni modo motus. 3ª difficultas pncipal est quia si putrefactio & digō que sunt forme contrarie possunt simul intēdi. tūc idē ocedere de calore & frigiditate. sed ipol sibile uidet q cū pluribus ptrib? caloris stent plures partes frigiditatis. nā ptes calor excludit frigiditatem uidetur esse eiusdē rōnis. si 1° aliqua ps ē icōpossibilis frigori q ab eo corrūpitur eadē rōne & alie ptes. hanc difficultatem & alias multas cōsimiles oportet me dimittere. nā p suppono q q uult tenere predictam cōclusionem supponat hic pro pncipio q forma habens cōtrariū itēditur & remittit p admixtionē contrarii & pter hoc p additionē pti ad pte. & q quelibet duarū formarū contrariarū q litatū habz suaz latitudinem in suis ptrib?. que tota latitudo est extra totā latitudinē alteri?. & cū hoc oportz q teneat q iste partes sunt uel eiusdē rōnis ipfectione uel alterius rōis in gradu ipfectionis. Et oportet q teneat q qdam

multitudo ptiū uni? forme cōpatit fecū quāda; multitudinē ptiūz forē contrarie ut q qlibz ps forme cōpatit contrarium.

Et ex his fundamentis sustinebis q digestio & putredo possunt pcedere augendo in eodē subiecto & eisde ptrib? ab ambob? agentib? contrariis s; appropinquantis. Et licet teneam q augmentū forme accñalis fiat duob? modis pdictis. tñ hic non est loc? discutiendi illam. Soluem? aut ad rōnem statī scām. cū dicitur si aliqua pars calor est icōpossibilis frigiditati eadē rōne alie ptes. nego cōnam ppter duo. 1° q possit teneri q omnes ptes calor extra totā latitudinem frigiditatis nō sunt equalis perfectionis & hoc in se ipis. 2° quia quis equalis essent ipfectionis tñ totū resultans ex ptrib? nō est equalis ipfectionis cū qlibz pte per se sumpta & hic est locus speculationis. 3ª dubitatio est an ista duo contraria s; sint i eisde ptrib? malib? Dicendū q illud q cadit in intellectu meo est q sint in eisde ptrib? malibus & formalib?. Cui aut placet q sint in eisde formalib? & malib? teneat illud. Ad rōnes superius in cōtrariū factas. Ad 1^{am} dicendū q mot? duo contrarii in eodē eē nō possunt ueri & puri. s; refracti per formas refractas siue remissas. & tūc qd cūq; duorū agentīū contrariorū uincet appebit uictoria i eius forma & si equabūtur appebit equalitas. si nō est aliud impediens & hoc est euidens i motu locali. aliq; eiz currens fortiter i nauimota cqli uelocitate ad contrarium sui mot? nūq; mutabit locū. Et cum dicat q mot? plus cōpatitur quietē q motum contrariū. Dico q s^m Auer. debet intelligi q qes quā dic^t opponi motui nihil aliud est q esse in termino a quo & ita i esse pfecto & actuali nō pōt stare cum motu. sed i eē diminuto & potēiali. 1° q mobile dū mouet pti est in termino a quo q ps termini a quo stat si āte motu. isto mō mot? stat cum qere. sed duo mot? contrarii. s. eiusdē ipossibile est esse in eisde ptrib? eiusdē mobilis. vbi grā moueri a calido in frigidū nō stat s; cū hoc q est moueri de frigido eodem in idem calidū. vbi grā acqrat p motū frigidū. a. i. aliqb? ptrib? mobilis ipossibile

est q̄ in eisdē p̄tib⁹ frigidum. a. de p̄da f
& acquiratur calidū. b. icōpossibile ipsi
.a. sed hoc non tollit quin s̄p̄ in eisdem
p̄tib⁹ possit acq̄ri calidū. a. & frigidum
cōpossibile ip̄i. a. q̄d non est. b. sed sit. v̄
bi gratia. c. & hoc itelligit cōmētator.

Ad 2^{am} cum dicis cōtraria non se op̄ati
ūntur. dicendum q̄ uerū est in esse pu
ro siue terminato sed in esse confracto
siue interminato se op̄atiūntur. Ad
3^{am} dico q̄ hūidum q̄d exalauit p̄ p̄u
tredinez q̄d non exalauerit est ip̄ossibi
le. s̄ corpus quod putredini subicitur
per cōtinuā exalationem fit magis siccū
& sic p̄cedit putredo. sed uirtute cōtra
rii agentis illud siccū p̄t esse magis p̄
mixtum cūz hūido remanente & sic
p̄cedit digestio. si ḡo fuisset sola putre
do totum exalasset. si digestio sola fuisset
totū cōtēntum q̄a ḡo utrumq̄ cōcūrit
ḡo fit disp̄o utriusq̄ composita.

Ad 4^{am} dicendum q̄ digestio facit cessare
putredinem ultimā q̄ est mortalis. sed
non facit cessare putredinem q̄ incipit
imo gradatiz addit illa putredo usq̄ ad
aliquē terminū cū quo & auget digō

Ad 5^{am} dicendū q̄ appentib⁹ signis
digōis non moritur infirm⁹ ex illa mā
uel de illo modo p̄tredis q̄ ē illa mā
sed uel ex alia mā uel ex alio modo nouo
putredis sup̄ eadē mā. uerbi gratia in
sanguine putrido est facta digestio sig
nificata p̄ urinam habentēz ypostasim
cōuenientē. sed nā pigritat facere crisim
ut patet in 3° de ceticis. 9°. cap^o. rētera
ḡo illa mā licet digesta. tamē aliomodo
p̄tredinis putrefiet & auget & adde
tur ex illa febre que poterit ēē mortāl
Et cūz dicis sint tres grad⁹ putredinis
mortalis. & sit alia mā in 2° gradu pu
tredinis in aliquo gradu digestōis. Di
cendum q̄ sic nō om̄s gradus caloris
op̄atiūnt̄ siccū frigiditatem ut p̄fectissi
m⁹ grad⁹ caloris sic & putredo usq̄ ad
terminatam mēsuram op̄atitur digōez
ut sibi cōtrariam non tñ om̄is mēsurā
putredis op̄atitur digestionem manifestā
tam uel p̄fectaz de q̄bus cōfidim⁹. Iste
autē mēsure in se sunt note nature &
nobis satis occulte. s̄ sunt manifeste per
que daz accidētia concessa exēntia &
huiusmodi ab auctorib⁹. Cū ḡo in aliq̄

febre salubri mā habet ultimū grad⁹
putredinis incōpossibilem digestioni. si
postea addatur putredo uel de nouo su
pueniat tollentur signa digestionis &
apparebūt signa prauitatis & putredi
nis mortalis. Iam ḡo declaratū ē una
uia q̄ una mā potest esse magis purri
da & magis digesta. 2^a uia est q̄ di
gestio & putrefactio sūt i diuersis par
tibus non soluz mālibus sed formalib⁹
humoris q̄ est cā cōiūcta febris cōtinue
ita q̄ sanguis q̄ facit febrem cōtinuam
salubrē quātuz ad quasda p̄tes p̄cedit
augendo i ebullitione & putredine. &
quātuz ad aliquas p̄cedit digō addēdo
Hec p̄positō licz uideatur extranea tñ
p̄batur sic. In febre sanguinea salubri
appet p̄ signo p̄fectissime digōis ypos
tasis alba leuis & equalis p̄ totuz que ē
decisa a sanguine. q̄ est causa hui⁹ feb.
.s. q̄ est sanguis putrid⁹ ut inuit Auic.
in cap^o de cura febris putride in ḡnali.
sed manifestū ē q̄ totus sanguis q̄ cau
sat hanc febrem non est sic dealbat⁹ n̄
est ita maturat⁹. nā cum ueniet crisis p̄
fluxum sanguinis nariū apparebit to
tus sanguis rube⁹. ḡo parua p̄s ei⁹ fuit
q̄ dealbationez recipit. & sic apparet in
aliis febribus cōtinuis in q̄bu⁹ uidisti si
gna digestōis p̄ ypostasim maturā q̄ ē
decisa a mā morbi. & iō cū uidebis mās
expelli in crisi salubri p̄ fluxū uentris
n̄ uidebis mās illi⁹ bonitatis. imo q̄nq̄
multe malicie. Itē aliq̄n crisis p̄m̄ta
tōnis fit post signa digōis ut ponit. A.
4°. cān. fen. 2^a. & tñ nunq̄ uidebis exi
turaz inchoare a mā digesta digestionē
tali qualis est ypostasis alba leuis & eq̄
lis. appet ḡo q̄ in febre salubri sup̄ mul
tas p̄tes procedit multa putredo. ut oñ
dit malignitas materierū expulsarū in
crisi. & sup̄ aliquas partes subtiliores
p̄cedit digestio. q̄ partes cū expellunt̄
in urinam faciūt ypostasim laudabilez
Post ypostasim laudabilē appebit q̄nq̄
urina turpis cū turpi ypostasi q̄n crisis
erit p̄ urinam. Contra p̄dicta argūi
tur. p̄o q̄a tunc in principio morbi p̄nt
apparere signa digestionis. 2° quia
nunq̄ poterit dari fides signis digestio
nis. nā aliqua p̄s digerit & alia p̄s p̄ce
dit augendo in putredinem. & poterit

stantibus signis digestionis homo mori propter malitiam materie quam non recipit digere, sed procedit addendo in putredine

3° tota materia cretica bene euacuatur. ideo totam oportet bene esse paratam ad euacuationem. sed si est tota parata 2° tota est digesta & non solum pars. 4° sequitur quod appareat in primo nigra ypostasi vel nigra egone homo possit liberari. nam datur quod cum materia nigra a qua inchoat febris. unde apparet ego nigra sit aliqua pars materie que recipiatur digestionem & faciat ypostasim digestam albam leuem & equalem. ex hoc significabitur pars materia digerit licet alia pars corrumpatur & nigrescat. unde fit ypostasis nigra quantum ad alias partes uel sit egestio nigra. 5° sic materia que in apparte putrescit tota digeritur quia tota fit sanies alba.

6° materia que in apparte putrescit tota digeritur quia tota fit sanies alba leuis & equalis. 7° tota materia que in uenis putrescit & digeritur & dealbatur de albatone simili ei quod in uenis subsidet de ypostasi laudabili & uidetur esse intentio Galeni. primo de diffinitionibus febris.

Ad primum dicendum quod ideo non apparet a primo signum digestionis. quia natura non habuit adhuc illam materiam digerendi. Ad 2^{am} dico quod signis digestionis datur fides quia significat quod quis materia procedat corrumpendo & acquirendo plene de malicia. tamen uirtus membrorum remansit fortis quod cognoscimus ex hoc quod aliquod preter materia rectificat & dealbatur a qua decidit sedimen album leue & equalis. non 2° per album sedimen arguimus salutem infirmi quia significamus ex hoc quod tota materia que causat morbum sic dealbatur. imo pars magna eius procedit in corruptione & denigratione. & sic morbus augendo procedit & alia pars bona dispositione membrorum procedit dealbando. nec materia que augetur in corruptione potest tollere bonitatem corporis & fortitudinem. cuius signum est quia sedimen appet album & appet ex hoc quod signa digestionis tunc ostendunt fiduciam sanitatis quam perseuerant. ut dicit ypo. nam possibile est quod quandoque appareat sedimen laudabile. sed non continuabit in apparitione. & hoc quia alia pars materia que corrumpendo procedit augere ad tantam maliciam quod destruit bonam compositionem que apparuit sedimen laudabile. Et postquam prius apparuit sedimen laudabile tunc permutabitur

ad malum. non 2° precepit medicus in iudicio salutis super infirmo in quo uideat signa digestionis sed uideat si perseuerant. Sed hic dubitatur primo quod pars materia est pluris quantitas an illa in qua augetur corruptio siue putredo. an illa in qua augetur digestio & dealbatio. & dico quod ut plurimum in febribus continuis maior pars materia est illa in qua procedit corruptio & putrefactio. cuius signum est quia materia que cretica expellitur in maiori parte appet. male. turpes. fetide. nec uides ibi aliquid simile sedimini albo leui & equali. In febre & sanguinea sanguis qui expellitur ubi grauius per nares est sanguis infirmatus nec expectes in ea sanguinem nigrum uel uiridem per crisi laudabili. quia sanguis faciens febrem non tollerat tantam corruptionem quam tollerant alie materia eo quod non staret uita cum tanto sanguine corrupto. Non credo impossibile esse quod quandoque materiam que dealbatur per digestionem quam significat sedimen album esse maioris quantitatatis ea que putrescit sicut quandoque cretica expellitur per fluxum uentris quod est sicut sanies nullo procedere apparte. in flobotomis & quandoque uidemus sanguinem cuius magna pars erat alba. sicut albedo sediminis. licet in eo sint possibiles alie cause a me assignate. 2^a dubitatio utrum pars materia que in febre continua procedit in corruptione siue cum hoc in ea procedat digestio. Et an pars materie que dealbando procedit in digestionem procedat & in putrefactione. ita quod digestio & putredo super utramque procedat. Dicendum quod pars materia que procedit augendo in putredine potest cum hoc habere aliquod digestionem. licet uincat putredo quod significat per maliciam quam habet ex fetore & malo colore quam expellit in tempore crisis cum hoc tamen habet de digestionem plus quam in principio cum inceperit digerere. & hoc est quod declarauimus in prima uia. sed pars materia que procedit in digestionem & dealbatione a qua decidit sedimen album leue & equalis & etiam procedit in putrefactione tamen digestio appet. & est maior digestio quam putredo. licet tam digestio hec quam putredo sint intentiores quam in principio cum hec materia. non erat alba. & hoc etiam diximus in prima uia & isti sermones complent illum. Dico etiam quod possibile est

prem mē que putrefit pcedere semp
auēgdo putrefactione maligna & nihil
sensibile associari sibi d rectificatione per
digestionem. tñ alia ps pcedit d alban
do & cōtinuā digestionem recipiendo.
Cū 3° in hac pte erit cōpleta digō. licet
sit etiam mā putrida & in alia pte uald
mā corruptō significabit q mā cor
ruptio in illa mā siue sit facta uiridis si
ue nigra n̄ potuit destruere bonam dis
positōz mēbroz. cui⁹ signū est digestō
appens in alia mā n̄ sic maligna. & cā in
hoc n̄ est alia nisi talis oplo & opo hui⁹
indiuidui. qbus stat uirtus fortis non
uicta. & tūc nā expellit mās & liberabi
tur infirmus. licet n̄ sine accñtib⁹ terri
bilibus. Et ex hoc patet q duo homies
eadez die potuerūt habere crisi in qua
ambomās expellerūt eiusdē uiriditatis
uē nigredinis uel fetoris. & tamē unus
morie⁹ in illa crisi. & alter liberabit⁹ in
utrisq; ei hūitates aliq sunt facie male
.s. denigrare eadem nigredine. tñ v̄tus
unius n̄ fuit destructa. imo salua cū illa
malitia mē. cui⁹ signū est siue fuit digō
cū hoc appēs in aliis ptibus materie. &
ideo euasit. v̄tus autem alteri⁹ destruc
ta fuit. uñ nullā alteratōz ad bonūz oñ
dit in mā aliqua & iō mortu⁹ fuit. imo
qdam d̄biliores in natura mortui sunt
cū minori corruptōe mēroz. & qdā for
tes euaserūt cū maiori corruptōe. non
ne uides quosdā moria uenenosa medi
cina ut scamonea. & quosdā euadere
terribiles ātra ces. & a ueneno sp̄entis
q aut dictum est d multā corruptione
pcedere sup una pte mē. super qua nō
pcedat sensibilis digestio. & d digestōe
sup alia pte cū qua cōsidimus de euasio
ne infirmi expellētes mās nigras. uē ui
rides prāuas rari⁹ euenit. licet n̄ris tē
porib⁹ nō sit raro ut hacten⁹ propter
multiplicas malitias regimis. frequēti
us tñ sup tota mā q putrefit pcedit di
gestio sensibilis. licet nō equalis in omi
pte sed in qdā plus & in qdā minus. tñ
sup illa in qua pcedit minus est ita ma
nifesta & fortis digestio q n̄ sinit mās
uenire ad multam maliciā nigredinis
aut uiriditatis. sicut etiā sup pte q ma
gis digeritur & d albarur a qua uenit
sedimen album procedēs putrefactio

n̄ pmutur q cōuertatur in mēbroz & nu
triat. sed aliquā bonā dispositōnem re
cipit q significat albedo & equalitas in
illa. Quāuis aut q diximus superius
raro cōtinuāt sunt tñ possibilia & d scō
uidimus multos tales. & iō ex cōsequen
tia s̄monis calum ponem⁹ possibile nō
longinque possibilitatis sup quo cadet
admiratio. & est q sit aliq homo qui
in sua sanitate habet unā ypostasiz lau
dabilem de aliqua mā superflua sangui
nea quam in latitudine sue sanitatis ag
gregat. hic homo incipiat febrile d mā
colerica que a felle pellatur i uenas. &
ista colera pcedat putrefaciendo sine
tali malitia & tanta q nullā bonā possit
p trāsmutationem recipere. imo d citri
no uadat p calorē fortē putredinalē
v̄sus uiriditatem. sed cōpō nālis huius
hominis sit tāte bonitatis q n̄ destrua
tur ab illa colera. imo cū hac febre sal
uet robur v̄tutis tñ q uā mām sangui
neam digerat & faciat ypostasim alba
leuem & eq̄lez. sed non sic pfectaz sicut
faciebat in sanitate. g^o si illa ypostas p
seuerat & illa colera pcedat augēdo in
putredie spes est q cōtinuata hac ypos
tasi homo euadat expellens illaz colerā
licet non fiat ab q̄ difficilibus accñtib⁹
In casu g^o posito sedimē non deciditur
a mā que est cā febris & cum hoc cōfidi
mus in hoc sedimine p digestionē i q^o
significam⁹ q mā q putrefit n̄ destruit
robur nālis v̄tutis. Sermo aut Auic. di
cēs q sedimen laudabile ē hūor q facit
egritudinem ē ut plimū uer⁹ & rarissi
me fallit. Et appet q in predicto casu
tpa morbi non distingūtur penes digō
nē materie. sed penes accñtia sequentia
corruptionem in mā q successiue auge
tur. Et iō si hic homo n̄ esset tāti uigo
ris apperet in eo in pncipio ypostas dē
inde pderetur p augmētūz putredis &
eueniret mors post signa digōis q uisa
fuerūt & n̄ cōtinuata. & bñ cōsidera pre
dicta qbus multi cas⁹ mirabiles decla
rabūtur tibi. Ad 2^m pncipale cū di
citur q tota mā in crisi bñ euacuat g^o ē
tota digesta. dico q in crisi in q n̄ sunt
accñtia terribilia medico licet terribilia
uulgo sit expullō materie digeste q̄ u
ad omnē partēz licet n̄ eq̄liter ut supra

diximus cum illa mā n̄ deueniat ad m̄
tam maliciam q̄a seup m̄ta digō refre
nauit illā putredinem. & iō nulla ps mē
est facta nigra aut uiridis. vbi gr̄a sed ī
crisi in qua sunt accētia medico terri
bilia licet speret de salute n̄ tñ spe fixa
q̄a ps mē est uald̄ corrupta. vbi gratia
facta nigra licet alia ps sit facta digā &
tūc digestu3 & idigestum s̄p mā expel
lebat. Dicem⁹ aut̄ q̄ in casibus pre
dictis raro eueniētib⁹ lic̄ sit spes salu
tis ppter digestionem in una pre mate
rie cadērem. tñ n̄ est firma spes sicut si
sup tota mā caderet digestio. nam n̄ est
certu3 qñ mā digesta maligna multu3
q̄ quiescens n̄ corrūpit uel occidit. imo
cu3 ea saluatur digestio alteri⁹ ptis. tñ
occidit qñ monebitur ut expellat. imo
qñ tunc occidit. Et appet ex hoc qd̄
est possibile q̄ homo moriat⁹ qñq̄ in ho
ra crisis q̄uis p̄cesserint signa digestio
nis usq̄ ad illam horam. licet sit raro &
Gal. nūq̄ uiderit hoc n̄ tñ est h⁹ negan
du3 sicut aliquā materie ualde prauē oc
cidūt accidētāl̄ sicut qd̄a post signa di
gestionis n̄ habuit p̄fectam crisi3 uomī
tu materie uiridis rēdentis ad zinariu3
& remansit sine febre. sed excoriat uir in
tātū q̄ nūq̄ potuit transglutire. & alii
moriunt⁹ ppter dissinteriā q̄ mā facit
sua malicia oparata ad sua intestina.
Sed tu dices si maior ps materie p̄ced̄
in malicia d̄ quo n̄ significat sedimē al
bum q̄re g⁹ mō expellit. & pusq̄ tantū
malignaretur non expellebatur. Dicē
dū q̄ est ppter duo. p⁹ q̄a nūc maligni
or scā magis stimulat. z⁹ q̄a nūc h3 ma
gis esse diuisu3 ab aliis humoribus lic̄
plus infecerit & plus nocuerit. z⁹ tu
dices quō possu3 cognoscere q̄ una ps
materie p̄cedit corrūpēdo & alia dige
rendo. Dicēdum q̄ si āte digestionē in
urina semp uidet febrē p̄cedere in acui
rate & accētibus difficilib⁹. & si Auic.
cū Gal. dicāt q̄ cū digestionē materie
n̄ sit febris fortificatio. Dicēdu3 q̄ ue
ru3 est in digestionē totali & p̄fecta.
Ad 4^{am} cu3 dicitur q̄ homo in quo
in pñ⁹ appet ypostasis nigra possit libe
rari. dico q̄ n̄ sequitur naz si a pñ⁹ mā h3
tātā malitiam q̄tum ostendit nigrū3 se
dimen g⁹ p̄cedente super ea putredine

deueniet ad tātum gradum malitie q⁹
uita stare n̄ poterit. Est aut̄ aspiciēdū
q̄ illud sedimen a pñ⁹ nigrū sit tale p
pter putrefactōez. nam si esset nigredo
ppter aliquā malā coleram n̄ maligna3
q̄ esset crudanō significaret necessario
mortē. Ad 5^m dicendū q̄ materie ī
apostematib⁹ oclusis qñq̄ digeruntur
& fit sanies alba. licet illa sit magis pu
trida q̄ qñ erat sanguis. qñq̄ aut̄ ps mē
corrūpitur in mala3 sanie & alia ps sit
bona & cū hoc n̄ mori mēbru3 s3 eua
dit. & hec omnia sunt cōsona dictis d̄ pu
tredie humorū in uenis. q̄liter autē3 se
h3 differēter putredo in uenis & ap̄a
tibus dixim⁹ in qōne p̄pa de hoc. Ia3
ergo apparet uia z^a q̄ quis digō & pu
trefactio sint contraria tñ mā q̄tu3 ad di
uerfas ptes pōt esse magis putrida in q̄
buldā prib⁹ & magis digesta in q̄bul
dam aliis. Et patet q̄ ista uia d̄t a p^a
q̄a p^a ponit qd̄ s^m eandem ptem mālez
& formalem. uel saltem formalez auge
tur putrefactio & digestio. Ista autem
ponit q̄ in diuersis prib⁹ mālib⁹ m̄tis
& dissinguibilibus sensu augef̄ putre
factio & digestio licet cu3 hoc ponat q̄
ille ptes m̄te q̄ p̄cedūt augendo in pu
tredine. & alie ptes q̄ p̄cedūt augendo
in digestionē pnt p̄cedere augendo in
putrefactione pnt p̄cedere augendo ī
digestione. & in hoc ista uia z^a uenit
cum p̄ma. tñ q̄a ponit hoc nō esse semp
uⁿ necessariū imo qñq̄ uenit non esse
ut patet in causis dictis & in exemplis
positis. iō hec z^a uia differt a p^a. Et ap
paret quō s^m hanc uiam digestio facit
cessare putredinem. nā ps in qua uincit
uel manifestat digestio significat p al
bum sedimen qd̄ non puenit ad tātā pu
trefactōez ad quāta3 puenit illa ps sup
qua manifestat plus putrefactō. nec &
illa ps sup qua manifestat putrefactio
puenit ad tātā corruptionē ad quāta
pueniret si alia ps mē non digereref̄ di
gestionē quā p albū sedimen significa
mus. Rationes aut̄ facte in contrariu3
faciliter soluūtur in q̄tū ista uia secun
da d̄t a p̄ma. 3^a uia q̄ pōt suslineri
q̄ mā magis digesta est magis putrida
est ponēda q̄ eē mā3 magis putrida3 &
esse magis digestam n̄ est esse duas res

oponētes unā formā. sed est esse unā
formā simplicez. Et declaratio huius ē
qa album & nigrum sunt duo extrema
uiride autem & pallidum sunt due for
me medie. q̄ forme s^m quosdā sunt sim
plices. nec uiride habet duas res opone
tes ipm. s. album & nigrum imo est una
forma. q̄ s^m sui nām habet q̄ cōparata
ad albū pōt dici nigrum. & opara ad ni
grū pōt dici album. & hoc p unam rez
& p duas res opōnētes ipm. cū g^o aliq̄
res sit uiridis in principio h̄ minus de
forma uiriditatis & in fine uiridatōis
h̄ plus de forma. g^o in fine. s. q̄n est fac
ta uiridis est facta pl^o alba. & pl^o nigra
.i. plus uiridis est q̄ uiriditas pōt nomi
nari albū & nigrum. Et s^m eundez mo
dum dicem^o q̄ due sunt alteratiōes ex
treme in nobis. una est digestio qua nu
trimētuz transit in mēbra. alia ē putre
factio qua nutrimētū. vbi grā. hūc res
corrūpuntur ex toto. Alie sunt altera
tiones medie q̄ n̄ dicunt^r medie qa sunt
cōfracte ex tremis. sed qa habēt talez na
turām qua ueniūt & differūt cū utro
q̄ extremo & ab utra q̄ forma g^o sani
ei q̄ in uenis digerit^r significata p albu
sedimen est forma cuiusdā putredis &
alteratio ad illam est quedā spēs putre
factionis n̄ q̄ est extrema. sed q̄ ē media
cū g^o mā que in uenis putrefit. & que i
apostematib^o putrefit habz talē formā
similem saniei uel saniosam. tūc habz eē
magis putriduz q̄ q̄n incipit alterari &
qa talis spēs putredinis pōt dici q̄dā di
gestio. q̄n opatur ad extremuz aliud &
mā ista magis putrefacta dicūt^r magis
digesta non p duas res sed p unā. Ista
opinio q̄n q̄ cecidit in mentē Gal. q̄n in
p^o de differētiis febrū n̄ uocauit talez
transmutationē in saniem uel similem
putrefactionē illi. & orabasi^o & ueluit
in cōmēto illius affo. circa gñationē sani
ei. Sed contra p̄dicta sunt instantie
p^o qa Auer. p^o celi & mūdi cōmēto. 4°.
& cōmēto. 22° pōit q̄ inter cōtraria ē me
dium p cōmixture. 2° Gal. expresse
in cōmēto ultimo p^o p̄noscicōz & in cō
mento amphorisimi p̄al. & 5° de simpli
ci medicina. & p^o de differētiis febrū
uult q̄ ex cōmixture extremoz sit ter
tia spēs putredis que ē est digō. 3°

Auic. uult dicere idem. 4° cān. fen. 3^a d
sanie & fen. 4^a tractatu. 2° cap^o p^o.
4° si ista forma est una g^o habet unuz
agens quero qd sit illud. 5° in mā pu
trida q̄ est digesta est aliqd significans
eē aliquā prem uere digestionis. i. albe
do ducta in uirtute digestiua radicaliū
mēbroz. & est aliud significans eē p̄e
aliquam uere putrefactionis. s. fētor g^o
est forma cōposita & n̄ simplex. & hec ē
rō expresse Gal. in cōmento ultio p̄mo
p̄noscicōrum. 6° quero si illa forma
media est una n̄ cōposita ex extremis ad
quam extremitatē plus declinat ex sui
nā. Ad p^o dicenduz q̄ loquit^r s^m fa
mositatem uel fuit illius opinionis. uel
est dicenduz q̄ mediū aliqd dicit^r cōpo
sitū ex extremis qa extrema p̄cedunt
ex nā rei non sicut uere cōponentia. sed
sic^r p̄us nā p̄supposita ut albū & nigrū
respectu uiridis. sed mediū illud dicit^r
non cōpositū ex extremis qa non p̄exi
git sua extrema in nā sicut aer est medi
us inter ignem & terrā. Ad 2^m dicē
dum q̄ omnes iste auctoritates debent
intelligi q̄ illa forma media sit p cōmix
tionem ipropriē. i. est forma q̄ in v̄ture
cōtinet extrema s^m modū dictuz. Ad
3^m cum dicit^r una forā habet agēs unuz
Dicēduz p̄mo q̄ agens est calor nā p̄ ha
bens in se de extraneo calore. ita q̄ ille
calor naturalis & extraneus sunt actu
unus calor. & unum agens. Et uidetur
q̄ illa foret intentio Auer. in. 5° colū in
ca^o d̄ medicinis maturatiuis. uel dicēd^r
q̄ una forma potest p̄duci a duob^o agē
tibus. vbi grā cuz lignū calefit & exsic
catur p̄ducit^r in eo forā q̄ est nigredo.
ita dicem^o q̄ calore putredinali funda
to in hūore agente in p̄es hūoris &
calore membroruz cōtinentiū hūorez
putridum p̄ducitur una res q̄ dicit^r
sanies q̄ est uni^o forme & cōponis.
Ad 4^m dicendū q̄ fētor & albedo sunt
diuerse res rñ forma saniei est una res
q̄ est qdam calor putredinalis. s. in tali
gradu. Ad ultimuz dico q̄ mā sper
matica appropinquat mltū reb^o p̄fec
tissime digestis trāseūtib^o in formā mē
broz & ypostasis q̄ fit a mēb^o digestis
q̄ nō sunt putride & appropinquat illi
s; mā saniose fetide ualde appropinquāt

rebus que habet ultimam putredinem
ypostatis aut laudabilis dicitur magis putrida
& sanies laudabilis habet multam magis me-
diam licet in hoc sit latitudo. Ex quibus
secundum hanc viam apparet quod digestio facit ces-
sare putredinem. nam illa digestio quam habet
magis in statu morbi salubris est quam digestio pu-
tredo. sed non est putredo ultima & ideo potest
dici quedam digestio ut iam appuit.

4^a via qua possumus procedere ad tenen-
dum quod humor cum est magis putridus. scilicet
in augmento. & in statu morbi salubris
tunc est magis digestus & ponendo primum
quod putrefactio & digestio non sunt vere
contraria. 2° ponendo quod secundum quedam modum
habent contrarietatem. primum declarat ex sermone
ne Galienus in 5° de simplici medicina ubi di-
cit quod digestio & putrefactio sunt quasi
contraria. & intelligit quod non contrariatur sicut
calidum & frigidum album & nigrum que
non possunt adinvicem misceri secundum eos qui
tenent quod vere contraria in nulla mensura
se contrariantur. sed sunt quasi contraria decla-
rat hoc etiam quia digestio opponitur indi-
gestionem ut putrefactio generationem que est
mixtio. non sic autem directe putrefactio di-
gestionem. 2° digestio est perfectio humo-
ris que gradatim acquiritur dispositioni membri
ut finaliter si est possibile fiat humor acu-
tus ut nutriat ut secundum ex intentione Galienus.
in fine primi pronosticorum. sed putrefactio
est corruptio humoris. sed humorem cor-
rumpi & membra generari non sunt omnino
contraria quolibet alio circumscriptione. sicut
due forme se ipsis sunt contrarie ut album
& nigrum. Declaratio 2^a est quia digestio
humoris ut ex ea fiat membrum requirit hu-
morem cum determinatis dispositionibus
que dispositiones excludunt ultimam
malitiam humoris. unde ex humore ultime
malicie non potest fieri caro. tamen ex humore alicuius
malicie potest fieri caro. licet mala stant
gradus malicie. ubi gradus maligni caloris vel
frigoris & tamen cum hoc poterit digeri &
disponi dispositionibus convenientibus
nutritionem. Ex quibus patet quod la-
titudine dispositionum per quam humor. verbi
gratia sanguis est humor maior quam lati-
tudo per quam potest pati & digeri. hoc est proba-
tur quia sanguis bonus & sanguis malus
in ultimo potest dici sanguis siue humor sed

sanguis non in quacumque malicia potest
per digestionem acquirere dispositiones
preuias ad nutritionem. ubi gradus albe-
dinem quam dant membra digerentia. sed in quadam
malicia non ultima. sit gradus tota latitudo dis-
positionum cum quibus stat forma humo-
ralis. a. b. c. d. sit latitudo dispositionum
forme humoralis necessario requisitum ad
hoc quod humor necessario possit pati & di-
geri a virtute digestiva vasorum. c. d.
stantibus gradus humoribus sub dispositione. c. d.
quavis perdiderint vel perdant dispositiones
.a. b. poterunt digeri. his positis incipiat
sanguis putrefieri & procedat putredo
abiciendo dispositiones. a. b. & incipiat di-
geri a venis quod poterit fieri per dispo-
sitionem. c. d. gradus sanguis si percedet putre-
fatione & digerendo. sed si putrefactio
percurrat digestionem & incipiat corrum-
pere dispositionem que est in latitudine. c.
.d. versus formas humoris tunc digestio
non poterit procedere. imo retrocedet &
augendo procedet corruptio & denigra-
tio humoris. Si autem digestio pervaleat
& incipiat reducere dispositiones dealbationis
per quas forme carnis vel nervorum
impossibiles gradibus putredinis tunc
non poterit procedere putrefactio. Exemplum
autem grossum in omnibus predictis est in
forma artificiali que non contrariatur forme
corruptionis lignorum. nisi in quadam me-
sura. ligna enim habentiam quandam corruptionem
tollerant formam archæ & in quodam non tolle-
rant. si gradus ligna incipiant putrefieri &
dolebrator incipiat dolebrare. & archa
facere si perit procedere iste due dispo-
sitiones intensius. si autem corruptio ligni vi-
goris corruptionis percurat & ducat lignum
ad ultimam vel ultimam malitiam qua pul-
verizet & non possit formas archæ tollera-
re desisset archifactor. imo procedere ul-
terius putredine cessante a ligno effigu-
rationes quas artifex fecit. Si autem forma
archæ perveniat vigore archifactoris yma-
gineris tunc quod corruptio ex hoc cessat
ab archa. tunc autem illo sermone loco ex
Sed dubitationes sunt non paucæ. & prima
est in quo differt hec via a prima. Dicendum
quod prima potest quod digestio & putrefactio sunt
contraria sicut album & nigrum. vel concessio
quod sunt & cum hoc quod possint si perangeri siue
intendi tamen refracte. sed illa via a prima potest quod

digestio humoris & putrefactio non sunt contraria nisi in quibusdam mensuris ita quod infra illas se operantur & utraque in suis partibus augendo potest procedere sicut due forme disparate opposite & de huiusmodi formis multas recipimus in naturalibus. forma enim carnis & quantitas non habent oppositionem directe. tamen quantitas parvissima est impossibile forme carnis separate. similiter calor & siccitas vel nigredo possunt simul intendi in ligno. sed ultimata intensio caloris vel siccitatis non stat cum ligno. humor ergo potest putrefieri & digeri simul. & eorum utrisque intendi quia non vere contrariatur nisi quando iam ultimatur. 2^a dubitatio est quia videtur quod digestio vere sit contraria putredini quia agens putredinem & eius finis sunt contraria agentis digestionis & eius finis. 3° generum mixti non fit nisi per viam digestionis ut patet in 2° collectis & in 4° metaurographis. si ergo putrefactio opponitur generationi. ergo & digestionis. Dicendum quod ut alias declaravimus plene in corpore quod putrefit est calor extraneus qui est quedam forma impotens tenere humidum. imo evaporans illud. & ideo ad putrefactionem sequitur incineratio. ita & in corpore quod digerit est calor agens & perficiens. Isti autem calores in aliquam mensuram se operantur. non enim in febre est calor naturalis in aliqua mensura. & extraneus & malitie. sed in ultimatis se excludunt. & eodem modo putrefactio & digestio in aliqua mensura ultima se excludunt in quibusdam autem se stare possunt & simpliciter acquiri & hec fuit intentio Galeni. in 5° de simplicibus medicina extrema enim putredinem & extremam digestionem quia humor nutrit dixit non opponi. sed esse quandam mediam alterationem ex istis cum non sunt in ultimo & ita intellexit Averroes. in 5° collectis liget & Galenus in primo de diffinitionibus febrium.

Ad rationem primam cum dicis quod agens putredinem contraria agentis digestionem. dico quod contrariatur in ultimitate excessus contrarietate non vera. sed in quibusdam mensuris non contrariatur. Et eorum dicis quod finis digestionis & putredinis sunt contraria. dico quod fines ultimati sunt contrarii & non se operantur sed per rem humidi resolui & per rem digeri non contrariatur & hoc appet

quod digestio semper habet actionem contrariam secum coniunctam. nullus enim calor digerit quod non evaporaret aliquod humidum a sicco & tamen non dicimus quod illa evaporatio contrarietur proprie digestionis nisi esset tanta quod fieret incineratio & tunc calor non diceretur digerens sed putrefaciens vel adurens.

Ad 2^m propter diceretur logice quod licet digestio & mixtio semper sint simul. unus tamen non est reliquus. Vel dicendum quod separatio & distinctio ultima humidi a sicco per putrefactionem opponitur conmixtioni vel digestionis. sed non hec separatio huic mixtioni. imo cum omni putrefactione de facto stat aliqua digestio nam ex omni putredine derelinquitur aliquid mixtum quod est aliquid digestum & hoc quod calor uni putrefactius est & alteri digestivus sicut putrefactivus humoris est digestivus carnis vel alterius corporis derelicti ex putrefactione. sicut & calor putrefactivus carnis est digestivus vermis generati ex putredine. non curio autem subtilizare an hoc aliquid vel ille cinis quod est quoddam mixtum debet dici derelictum a calore putrefaciente an debeat dici productum solum ergo habeatur quod aliquis calor digestivus potest stare cum calore putredinis. & ideo putrefaciete humore. unde fit illud corpus mixtum quod dicimus cinerem & putrefaciete carne tunc fit vermis. si esset dare per se agens ad cinerem ita quod haberet in virtute sui caloris commiscere tali conmixtione possit agere simul cum calore putredinis ex quo resultat cinis similiter si esset agens ad formam vermis & eius mixtionem posset transmutare materiam sicut quando calor putredinis transmutat. & ambo agentia procederent augendo suas actiones. 1^a ergo patet 2^a conclusio cum quatuor visis. scilicet quod precedente putredine addendo potest procedere digestio addendo & hoc fit in febre salubri putrida. Ex hac conclusione cum suis declarationibus inferuntur duo. primum est quod distinctio temporum morbi in febre continua salubri & mortali penes processum putredinis est quo ad aliquid eodem modo quia in febre putrida mortali principium est quando putredo incipit. & augmentum quando augetur & status quando ad ultimam putredinem devenit sic in predicta febre salubri principium

est qñ incipit putredo in mā augmētūz
qñ augef & status cū adhuc plus est
digesta & putrida & in utraq febre tē
pora distingūtū penes incipere auge-
ri & ulterius pcedere discrasiam. Sed
in febre salubri pcedit putredo cū di-
gestione. sed pcedit in mortali febre so-
la putredo. & ideo ī febre salubri sī p-
cedit distinctio tempore morbi quo ad
actionem q̄ facit mā in membra & quo
ad actionem nē in mām ut patet ex dic-
tis & hoc est contra dicta plūquācōmēta-
tor. 2^m qđ infer^r est qđ digestio in mā
putrida in quocūq nocitūo n̄ est ppe
p̄paratio humoris ad expulsionem. Im-
mo est acquisitio aliq̄ru3 dispositionum
quas facit uirtus nālis digestiua m̄bro-
ru3. ut si possibile esset conuerteret ī mām
aptam ad nutrīcādūz & huius signum
est qā inducit albedine3 sicut in bonis
humiditatibus q̄ tendūt ad nutrīcatōz
& hec fuit intētio Gal. in fine pⁱ pno.
& Auic. p^o cañ. fen. i. 2^a ī cap^o dⁱ v̄tutib⁹
ministrātibus & in hac mā alias plūre
scripsim⁹. Sed contra hoc arguitur ex
comuni smone oīm dicētū qđ digestio
innocitūo est p̄paratio humoris ad ex-
pulsionem & est dictū Auic. in 4° cañ.
fen. i. in cap^o de cura putridarū in gñali
2° transmutari māz a uirtute digestiua
membrorū ut nūtriat est ingrossare il-
lam qā m̄bra suut quid grossius q̄ sūt
humores. g^o digō in nocitūo aliqñ face-
ret māz ineptaz expulsionī. Dicendum
qđ intentio nirtutis digerentis est a sī-
milare id in quod ag^t in quātūz sibi est
possibile. & in quātū illud qđ digeritur
pōt transmutari ad benignum ut sumi-
tur in 2° de dīis febriū. 5° cap^o. In hoc
aut̄ euenit qđ illud qđ digerit fit magis
paratū ad expulsiōez. nā cōuenit hūo-
rem putrefieri ex aliqua malitia. uerbi
grā uiscositate uel grossitie. uñ a nānō
dispensatur euz aut̄ digerere euenire
potest quod rectificetur in illis & p di-
gestionem sepatur a iuuatiuo. licet &
circa hoc possit facere putredo. non g^o
semper illud quod est digestū est in sui
substantia paratū ad expulsiōē quā
añ digestōz. Imo accidit qđ qñq magis
est ineptūz. vbi grā sanguis anteq̄ fiat
sanies paratior est in sui substantia ad

euacuationem qā est cursibilior quāz
quando est factus sanies. imo quādoq
sanies est grossior sanguine. Sed
tu dices quare igitur nā non expellit
illū sanguine3 ante maturitatē saniosā.
sed expectat quousq̄ fiat sanies. & tñ ē
sanies prauior & in obediensior expul-
sioni quā sanguis ante illaz cōuersiōē
Dicendū qđ causa pprie est ordine nāli
um uirtutū adiucē. qui ordo salutar
tātōmagis qñto corp⁹ min⁹ est remotū
a sui bona dispositione sanguis g^o qui
incipit facere febre3 putridā incipit ha-
bere malitiā cū q̄ uirtus mēbrorūz pōt
associari & secum opari. & iō agit in illo
actu q̄ est digestio & pcedit in hoc qñ
tū pōt & euz egerit aliquo tpe qā simul
humor hic pcedit malignando simulā
do tādē uirtutē qđ cogit illā ad expul-
sionem & expellitur tūc sanguis diges-
tus licet sit peior & corruptior & iēpti-
or q̄ p̄us. Si aut̄ illa febris incipiat cum
multa malitia sanguis statim incitatur
ad expulsiōē anteq̄ ordines actō uir-
tutis digerentis & super illo pcedat &
tūc est signū prauū & qđ corpus est ni-
mis remotum a dispōne nāli. uñ n̄ salua-
tur ordo uirtutum & hoc intelligit. G.
in 3° de criticis cū posuit ex^a in cibis q̄ ī
stomacho digerūtur. Ad p^{am} ppō-
nez famosaz dicēdum qđ digestō innoci-
tūo est p̄paratō. i. habilitatō ad expul-
sionem & hoc ut frequēter & de 4ª itē-
tione & cū dicif & ab Auic. qđ p^a inten-
tio in digestionē nocitūi est ut humor
habeat aptā essentiā euacuationi. dicēd⁹
qđ illud est de intētiōe 2^a uel dicēdūz qđ
intētiō in digestionē nocitūi est ut ex-
pellat & hec est intētiō medici itelligē-
tis & agentis cum intellectu. sed uirt⁹
agens sine mente. s. digestiua agit suum
effectū qā est assimilatio qđā materie
q̄ digeritur. & iō medicus agens cū in-
tellectu cognoscēs mās q̄s n̄ cognoscit
uirtus febrientis festinat ad euacuatio-
nem materie3. nec exspectat qđ uirtus
digestiua illas trāsmutet sic in utraq
synoca faciēs fl obotomiā usq̄ ad sinco-
pim. uñ in synoca putredinali si posset
totam sanguinem putridū cū fl oboto-
mia euacuaret nō tñ pōt ppter causas
notas in febribus etiā putridis dⁱ mēb⁹

ualde malignis q̄ per moram n̄ recipi-
unt rectificatōez ut sint parate magis
ad expulsionem festinat ad euacuatiōez
cū farmaco solutiuo & ubi posset totū
humorē educeret & iō & si in cirbū ali-
cuius membri caderet sanguis educere
mus illū n̄ expectātes saniationez in
flegmoni aut expectātes saniationez
ut sanguis nocivus separaretur a iuuatō
& exeat poros & ut cesset flux⁹ aut ex-
pellatur uersus extem. Ars g⁹ cū suis
digestiuis grossum subtiliat uiscosum
incidit & subtile igrossat & uel expul-
sioni preparat. sed uirtus digestiua nā
lis iducit suas dispositōez q̄ ordie nāli
precedūt actum expulsionis. ex qbus
dispositōib⁹ semper sequit mām eē fac-
tam obiectum appropriatū expulsiue
n̄ tñ sequitur semp q̄ sit facta aptior ad
expulsionem per modū substantie. &
ideo posset dici q̄ digestio materie noci-
tiue est preparatio ad expulsionem. i. ē
āncessio alterationis q̄ ordine eēnali uir-
tutūz debet ire aū actū expulsionis. &
quemadmodū ex digestiōe nāli sup nā-
li materia. vbi gratia ex digestiōe cibi in
stomacho ad formam kili resultat ob-
iectūz proportionatum expulsiue sto-
machi. uerbi gratia sex siue chylus su-
perfluus. licet sex i substantia n̄ sit habi-
lior expulsionī q̄ uinū uel ptisana. vbi
gratia ex qb⁹ est facta. similiter ex actiōe
uirtutis digestiue in materia nocitiua
uēl stāte eius actione resultat nociuum
qd̄ est obiectum expulsiue appropri-
atū stimulas magis ad expulsionem. licz
n̄ sit necessarium habere substantiam. i.
modū substantie habiliorem ad eūonez
per hec dicta patet solo. ad 2^{am} cōclonē
qd̄ sit dicēdū. 3^a cōclō p̄ncipalis est q̄
febris putrida ē maior. i. tēlior & pra-
uior i augmēto & statu q̄ i p̄no quāuis
materia sit digtā uel digerāf. hec fuit i
tētio oīm n̄rorū auctorū. & p̄o Gal. i li^o
de temperib⁹ particularib⁹ morbi. & i
libro de temporib⁹ uel lib⁹. ubi utrobq;
dicit q̄ quemadmodū aīal incipit augeri
stat uel terminatur usq; ad corruptiōez
sic morb⁹ salubris incipit stat & declinat
Cum aut postea Gal. cognitōez horū
temporū ponit & eorū latitudinem di-
cit p̄ncipiū esse cū mā est cruda & aug

mentū cū incipit digeri. & status q̄n di-
gestio p̄ficitur. diceret aut plusq; cōmē-
tator q̄ illud augeri & illud esse in sta-
tu est quo ad accnā coīa. & n̄ quo ad p̄-
pā q̄ cōsequitur eēnam morbi. hic aut
smo lōginquus ē a mēte Gal. q̄a Gal.
ponens ibi differētiā inter gñatiōez aīal
& morbi. ponit q̄ p̄n^m gñationis aīal ē
in tempore q̄a habet ptes. & ptes q̄ or-
dinatiz & successiue gñantur cum aīal
plasmaf & postea auget aīal. Sed mor-
bus cū sit q̄litas s̄m p̄am immissionē gñā-
tur & augetur. uult g⁹ Gal. q̄ forma q̄
est morbus est q̄ auget & uenit ad ali-
quam magnitudinē q̄ magnitudo i oī-
bus n̄ est par. q̄a non est par in mortali
& salubri. nec in oīb⁹ salubribus ē par
n̄ g⁹ uult Gal. q̄ q̄litas que est morb⁹
minuatur in augendo imo addaf. Item
accnā coīa n̄ sunt aliud q̄ accnā critica
q̄ fiūt ex cōmotione quā fac^r nā & ob-
missione aliqua cū uacat ad hoc. sed ista
accnā critica n̄ sunt uel n̄ fiūt necessa-
rio in augmēto. imo pprie in statu cum
g⁹ uideam⁹ aliquam febrem cōtinuam a
principio augeri & stare possi & postea
uenire ad accnā critica g⁹ hec febris ē
maior in augmēto & statu aūq; sibi cōi-
centur accnā coīa facta ex agitāōe mē
& hec fuit itentio Auic. p̄o cān. fen. 2^a
cum augmētūz notificauit & statūz di-
cens q̄ in augmento manifestaf cōstrie-
tio quam facit egritudo. & qd̄ in statu
cōsistit ex oībus ptibus. hec etiā fuit i
tētio Haliaba. in 4° theo^{ce} cap^o 4° ubi
dicit q̄ augmentū incipit cū incipit ma-
turatio & tunc v̄tus morbi augetur &
augmentatur debilitas uirtutis. Hec
cōclusio 3^a etiam p̄batur rōnibus. p̄o sic
tūc febris est maior in sui p̄ternālitate
q̄n mā est prauior sed q̄n digeritur pl⁹
etiā si opleat digestio & hoc est in aug-
mento & statu tūc est prauior & putri-
dior q̄a mot⁹ p̄trefactionis in mā p̄ce-
dit. postq̄ incepit in p̄ncipio febris. nec
digestiō tollit hoc ut declaratum est s̄m
q̄tuor uias. & miror d̄ solennissimis uir-
tis q̄ uiderunt opera artis. & uideant
saniosissimas mās corruptissimas educ-
tas in statu uel post statum q̄ p̄us n̄ sic
erant fetide uel corrupte & nō credūt
morbū istum in statu maiorem ergo si

ponis actionem primam principalem cum 2^a
tu uidebis quod febris est quedam forma innata
que quantum sit salubris intendit & cum
hac intentione putredinis in augmento po-
test stare digestio ut dicit 2^a conclusio

Sed tu dices Gal. dicit in 2° de regi-
mine acutorum commento. 45. quod colera di-
gesta est pauci feroris. Sed colera crudi-
da est fetidi odoris. Dicendum quod per indige-
nem intelligit corruptam & putridam ma-
la putredie. 2^a ratio est que est expresse
contra plusquamcommentatorem. quia illo tempore
morbus est maior in quo uirtus est debilior
sed in statu est huiusmodi maior ceditur
ab omnibus minor est Gal. 14° therap^{ice}
2° cap^o ubi uult quod prima & 2^a die uirtus non
est inbecillis uel raro & Auer. dixit
clarins 4° col^l. ubi dubium mouendo dicit
quod in statu natura debilitata digestionem of-
fendit in principio autem licet sit fortior non
ostendit digestionem & hoc quia agentia
naturalia inducunt formas in tempore deter-
minato. Sed tu dices dicam quod in sta-
tu uirtus est debilior non propter id quod
modo est in actu de febre putrida. sed pro-
pter illud quod precessit sicut si aqua infri-
gidat ignem. tunc ignis est frigidior quam
quando incipit. & tamen non quia aqua sit frigidior
tunc quam prius imo per repassioneem nunc
aqua est minus frigida quam prius. Dicendum
quod hoc non stat cum positione ipsorum quia
uolunt quod in statu corporis sit propinquius sa-
nitati per formam sanitatis quam acquiritur
uirtus non est debilior. Item contra hoc si
febris est remissior in statu quam uirtus
sit debilior hoc est quia ex actione uirtutis
in maius putridam cessauit gradatim febris
sicut & putredo gradatim per quocumque incipit
actio uirtutis per eodem uirtus agebat
in maiorem quantum cumque modicam cum sua ac-
tio sit naturalis & non uoluntaria. 8° 6^m rei
ueritatem febris incipit minui quam uis non
appareat & si quis subtiliter reducat ui-
debit hoc esse impossibile. ex^m de aqua
non ad propositum quia aqua dicitur remanere in esse quod
est in sua frigiditate. sed febris putri-
da non dicitur remanere in esse quod est in sua putredi-
ne quia putredo quam incipit cum febre augen-
do precedit. & ideo si aqua corrumpendo ignem
precederet in sua frigiditate quia aliquod
agens infrigidaret aquam in processu
tunc esset frigidior quam in principio & tamen

esset magis repassa aqua ab igne in pro-
cessu quam in principio non quia calidius plus possit
stare cum maiori frigiditate aque quam cum
minori frigiditate. sed quia pluri tempore
precessit repassio ab igne in aquam. & ideo si
aqua non precedit augendo in frigiditate
cum corrumpit ignem staret in frigiditate
quam habet a principio non prederet aug-
mentum in frigore eius in tanto tempore in
quanto corrumpere ignem & haberet per
repassioneem plus de calore uel posset ha-
bere ita in proposito sanguis qui incipit
putrescere quando est factus sanies est factus ma-
gis putridus & habet magis de forma
digestionis quam significamus quia est al-
bus magis quam in principio putredinis ha-
bebat non quia cum maiori putredie ueni-
entius staret maior & perfectior digestio
imo si sanguis incipiens putrescere non pro-
cederet in putrefactione uirtus digestiua
perfectiores gradus digestionis posset sibi da-
re quam dederit quando fuit factus sanies. sed
hoc est quia incipiente putredine in sangui-
ne nondum uirtus egit tempore sufficienti. &
hoc quia diximus alias in una propositione tali
omnis sanguis uel alius humor in princi-
pio febris putride est magis digeribilis in
potius. & minus digestus in actu. & hec de-
clarant dicta Auer. ibi cum dixit quod natura
non ostendit signum digestionis nisi egritudo effi-
ciatur prauior. 3° sic putredo in aliquo
mensura diuisibili 6^m formam potest sta-
re cum digestionem ut ipsi cedere quia cum magis
digesta potest stare febris incipiat gradatim
cum inferiori gradu febre illius putredinis
& precedat & tandem ueniat ad maiorem
tunc coniungatur sibi digestio quia potest cum illa
stare ut concessum est. 8° febris precedit au-
gendo. & erit maior quam erit magis digesti-
or. Sed tu dices 8° a principio materia
est digesta. quia quilibet illorum graduum pu-
tredinis stabit cum digestionem. Dicendum quod
potest quantum est ex natura recipientis sed indiget
tempore actionis digestionis. 4° sic & est ratio
concludens probabiliter. & licet ego illam non
multum appreciez aliquem tamen est intellectus
tunc dat in proposito nam in apparte solutio-
nis unitatis est maior cum magis digeritur gradatim
aliquis morbus ut apparet cum magis precedit di-
gerendo precedit augendo. & illa est ratio
quam alias tibi solui. Et tamen plus uolo
nisi quod intellectus noster capiat quod morbus

in suis gradibus fter naturalitatis pos
sit pcedere augendo. licz mā digeratur
& pcedendo digerēdo erit salubris qā
deueniet ad determinatā maioritātē ul
trā q̄ nō poterit ire. sed exinde retroce
deret. Hanc rationē intellexit plusquā
cōmentator cū dixit q̄ plēsis q̄ transit
in pus ē maior in augmto g° aliqs mor
bus ē maior cū mā digeritur. Ipse autē
effugiēs hanc rationē ultio. dixit q̄ p' ē
sis que transit in pus nō ē simplr salua
qā accidit sanari p dilacerationē mē
bri. q̄ est morbus nō multo minor q̄ sit
ap̄a. Ego aut miror de plusquācōmen
tatore quia dlaceratio ad quā perducit
mā ap̄atis. nō ē alius morbus a morbo
q̄ cum aliis cōstituit ap̄a. sed maior gra
dus eiusdē solutionis cōtinuitatis a qua
ap̄a incepit. & ideo cūz maiori digōne
stat maior gradus morbi. 5° sic & fuit
ratio alias inducta que pbat in febrib⁹
cōtinuis exacerbatiuis. & ē q̄ i statu ha
rum febriz mā putrida ē amplior & p
plures accumulatiōes aggregata. g° fe
bris ē maior. cōsequētiā cōcedūt. quia di
cunt q̄ in statu mā ē pauior. & iō mor
bus ē minor. añs p̄ in his q̄ supra dixi
reprobādo opi. mūdini. Inducit aut
hec ratio difficultates. & p' ē qā cōnā nō
ē uera & ē dicendū q̄ non ē simpliciter
uera. sed apud aduersariū. 2° quia
in istā cōtinua fieret crisis n̄ tōta digrā
mā quia saltem non erit digrā illa pars
que facit ultimam exacerbationem. Di
cendum q̄ hoc ē uerum. licet alii modi
essent. Et illa ē intentio Gal. in libro de
temporibus uniuersalib⁹ morbi. ubi no
tificans tempus declinationis dicit q̄ i
ipso ē reliquia humorū qui debent di
geri & expelli. Sed cadit difficultas
circa hanc tertiam cōclusionē. nā si mā
magis putrida in statu magis causet fe
brem per putredinem magis additā. g°
per magis additam digōnem debet ma
gis causare aliquod bonū. qā ista digō
cōnotat aliquam bonā formā in humo
rem putridū. quē forma maior uel in
tensior ē in eo q̄ unq̄ prius. Dicendū
dupliciter. Et primo q̄ licet mā digesta
habeat aliquid plus de bonitate illa. tñ
quia illa malitia putredinis est forma p
dominās plus q̄ in principio. ideo 6m il

lam debetur plus ei actio. 2° dicendū
q̄ dispositiones per digestionem acqui
te non sunt tales quibus agere tribuat
sed potius pati. Sed tu dices contra
g° sanies est paratior cōverti i membrū
quā anteq̄ esset sanies quod est contra
ueritatem. & contra Gal. 2° regiminis
acutorum. Dicendum q̄ sanies ex pte
harum dispositionū est paratior nu
tricationi. quia habet dispositiones cō
similes dispositionibus humiditatum
nutrientium membra. tamen ppter ma
iore putredinem coactam est distātor
a nutricaoe. & iō ille dispositōes pos
sunt dici equoce dispositiones illis que
sunt in humiditatibus cum his disposi
tionibus mē non sequūtur eo q̄ finem
nutricationis. sicut lignū putridū dōle
bratum nō sequitur formā scamni uel ar
che. 4° cōclusio pncipalis est q̄ con
tingens est qñ mā est digesta q̄ febris
sit minor siue morbus. hec aut cōtingē
tia euenit ppter. 5. p° qā materia n̄ cōser
uatur ad expulsionem creticā. iō si
cut digerit ita euactatur. sicut patz in
pleuresi. q̄ per resolutionem recedit. &
tunc cū mā est digesta est morbus in d
clinatione. & sic & pōt cōtingere in fe.
cōtinua. cū mā reseruat ad unicam
expulsionem. nā cū pars incipit expelli
ubi gratia qā infirmus assellauit qua
tuor assellas. & d3 adhuc assellare dūas
p perfecta crisi tūc febris est in dclina
tione. & tamē mā ē magis digesta sunt
& febres sine apostemate cōtinue quā
mā sicut digeritur. ita expellitur & ap
paret ex hoc q̄ mā pōt esse magis cor
rupta. & tñ febris erit minor & hoc qā
mā sit paucificata ualē quāuis ipa pau
ca sit facta peior. 2° cōtingit hoc ppter
locum materie. nā cōtingit q̄ mā digrā
mutauit locum. unde non sic euaporat
ad cor sicut in apostematibus existi
bus in membris exteriorib⁹ in qb⁹ scā
sanie remittit febris. qā materia i unū
cubum est conculcata. & sepata a locis
uenarum & arteriarū. unde n̄ sic ificit
cor. & ideo si uapores saniei pertinge
rent ad cor ut p̄us esset febris prauior
ut mā est prauior. 3° hoc cōtingit p dis
positionem in substantiā materie qua i
grossatur p digestōz. un̄ n̄ sic euaporat

& sic etiam contingit sicut in ipsa sanie
na; quando fiebat euaporabat facta aut
ga ingrossata est non sic euaporabat. tñ
ipsa qualitas que est forma saniei est pe
ior anq̃ fieret sanies. Et ita possũ yma
ginari in materia que intra uenas fa cit
febrem. 4° hoc 3tingit ppter eteroge
nitatem materie. & hoc frequenter acci
dit in febribus cõtinuis. incipit eniz ali
quis febrere d̃ materiẽ? grossis & sub
tilibus utrisq; procedentibus in putre
dine accidit tamen mãm subtilez resolu
tam esse in eodem tempore. quo signa
digestionis manifestantur in grossa mã
& nunc uidetur esse morbus i statu. &
tamẽ est remissior q̃ p̃us. 5° hoc uenit
ppter augmentũ digestionis tñ q̃ nō
cõpatitur secũ intensam putredinez &
hoc est 6^m uiam 4^{am} de superioribus.
& ex illa hoc declaratur. Si g^o accipies
3^{am} cõclusionem & 4^{am} inuenies illas
ppositiones necessarias. Primo q̃ feb.
salubris in statu est maior q̃uis mã sit
digesta. 2ª est q̃ non semp cũ mã est di
gesta morbus uel febris est in statu. Et
si subtiliter attendas uidebis q̃ distinc
tio in febribus apostemof cõtinuis & ñ
apostemof salubribus. eodẽ modõ fere
est distinctio temporũ morbi. Ex
q̃bus omnibus soluũtur rationes dyni
& plusquãcõmentatoris. p̃ma enĩ ratio
fundatur sup hoc q̃ mã in principio ẽ
magis putrida. sed in statu procedente
digestione est minus putrida. Dicendũ
q̃ hoc est falsum. & cũ dicitur q̃ digõ
facit c̃ssare putredinem. dico q̃ nō est
uerũ 6^m p̃maz uiaz. Vel dicendũ q̃ fac
cessare ultimationẽ putredinis ad quã
deueniretur si nō esset digestio. Vel di
cendũ aliter ut potes habere ex supra
dictis declaratis. Ad 2^{am} rationẽ cũ
dicitur q̃ in statu uirtus magis uincit
q̃ in principio. dico q̃ ideo magis uin
cit q̃a plus durauit sua actio in materia
sed cum hoc est magis uicta & impedi
ta q̃ in principio. Sed tu dices ut ipsi
dicent hoc iplicat contradictoriã dicere q̃
tirt⁹ digestiua sit magis uincẽs & ma
gis uicta. dicendũ q̃ non iplicat contradic
toria. imo dicit res p̃possibiles. nam ma
gis uincere uirtutem est magis dedisse
materie de dispositione quã inducit q̃ ẽ

uerbi gratia albedo p digestionẽ induc
tam sed magis uinci est materiam ma
ligniore magis alterasse m̃bra. & ma
gis permutasse a sui nã & illa non sunt
cõtraria adinuicem. Sed tu dices si
mẽbra sunt magis alterata a sui sanita
te g^o nã min⁹ p̃ot tũc. & ẽ magis debil⁹
dicendũ q̃ uerũ est. & iõ si tũc deberet
incipere digestionez minus posset illaz
facere. & ppter hoc recidiue sunt male
& ppter hoc etiã si digestis materiẽ?
cũ nō expellũtur noua putredo supue
nit sicut si noua putredo ueniret saniei
tunc est periculũ magnũ. Alias autem
ex^m posui de duobus pugnatorib⁹ qui
m̃ltis horis cõtinuatis pugnauit uictor
eiz in uehemẽtia pugne est magis uictus
& magis uincens. Et si hoc ex^m debz ẽ
oĩno simile pugnatorẽ ymagineris. qui
debet perdere uel uinci semp in sua uir
tute uigorari respectu ei⁹ qd̃ fuit ante
a p̃ncipio pugne & tñ nũq̃ uenire ad
tãtũ gradũ fortitudinis qn sit debili
or. & ymagineris aliũ pugnatorẽ. q̃ d̃z
uincere semp a p̃ncipio pugne debilita
ri. & tñ nũq̃ deuenire ad tãtũ gradum
fortitudinis qn semp sit fortior alio. uñ
tincet. In nãlibus & transmutationib⁹
potes fingere ex^m que ut ex^a accipian
tur. Ad 3^{am} rōẽz q̃ inducit plẽsim p
ex^o. dicendũ q̃ cũ mã est digesta in plẽ
si tũc est declinatio. Cadit g^o deceptio i
multis argumẽtis q̃ fiũt in hoc quesito
q̃a licet sit uerũ q̃ in statu salubri mã
sit magis digtã q̃ p̃us uel digtã ñ tñ cõ
uersa ẽ uera. q̃a semp qn mã ẽ digestior
uel digtã tũc ẽ status. Ad 4^{am} dicẽ
dũ q̃ synoca declinatiua habuit statũz
occultũ. Ad 5^{am} rōẽz quã putant de
m̃ronez. dico q̃ illã rō decipit ex hoc q̃
in febre salubri sunt duo mot⁹. unus a
p̃ncipio usq; ad terminũ sue adductiõis
ali⁹ est ab ultio uel termino sue adduc
tionis usq; ad sanitatẽ. p̃mus motus ẽ
usq; ad intẽtionẽ egritudinis & uehemẽ
tiaz. Ideo cũ plus p̃cedit plus elõgatur
homo a sanitate. q̃a oĩs febris salubris
cõtinua mãlis. vbi grã. habet ultimitatẽ
ad quã puenit & hec est diuersa i diuer
sis. & est in tpe status postea d̃clinat &
est motus ad sanitatẽ. & q̃a p̃mus mo
tus est augeri. iõ qd̃az negauerũt p̃m

in morbo & qdā statū. Et tūc ad formā
rōis cū dicif morbo est minor qn pl⁹ ap
ppinquat termino sanitatis. dico qd ue
rū ē & cū dicif hoc ē in statu dico qd fal
sū ē. s. qd pl⁹ appropinquat p gradū acq
sitū forme sanitatis. sed bñ p⁹ appropi
quat ad tēpus in quo erit sanus. naz p⁹
statū seqtur dclinatō & hoc ē simile so
phismati quo qs dic^t. pbo qd quāto pl⁹
lapis ē magis sursum qd tāto magis ē d
orsus qz quāto est magis sursum tāto in
breuieri tpe erit deorsus. Ad ea vō
q in p⁹o quesiōis arguebant. De p⁹mo
dico. s. ad textū Gal. & rabimoyse. qd i
his q debēt saluari morbo est melior in
statu q in p⁹o. i. mā ē magis digrā q in
p⁹o. & hoc qnq ut patz ex dictis. ut qa
in statu est melior qa ppinquior in tpe
ad salubritatez. Iā eiz statiz erit crisis in
qua saluabit. Et ad Auic. in 4° cañ. di
cēduz qd n̄ sublimat febris mā digrā qa
ampli⁹ n̄ pcedit putredo. uel dicēdu ut
p⁹ ex superi⁹ dictis. Ad rōz siue dic
tuz Gal. in omēto cū dicif qd in statu q
escit vīus nālis & vitalis siue spūal⁹ &
aīalis laborat. Dicēduz est uolendo sal
uare Gal. qd vīus nālis digestiua tā ue
nax q arteriay q pōt dici vitalis quies
siue custodif ex hoc qd op⁹ suū pficiūt
qd ē opus digestiōis & h^o in fine stat⁹ s
tūc ppter omotōz ad crisi⁹ mīris uapo
rib⁹ motis ad caput. & nouas sensatio
nes iducētib⁹ dicif qd laborat vī⁹ aīal⁹.
Ad aliā cū dicif mot⁹ uolēt⁹ dībilat⁹
in pcessu. Dicēdu qd mot⁹ morbi ē uo
lēt⁹ respē mēbroz. & non respē cāe
agētis morbu⁹ q cā morbo pcedēte est
uigorosior. Ad 4^{am} p⁹ solo ex 4^{or} uis
datis. Ad aliā cū dicif d tūna turbi
da dicif qd cū ifirm⁹ mīgit urina⁹ turbi
dā q clarificat. si color ē remissior tūc
febris ē i dclinatōe & n̄ in statu sed abu
tant⁹ coiter uocabulo dicētes semp sta
tū cū mā ē digā. Ad ultimā cū dicitur
qd febris sinoca illius serui nono te^{ce} re
mittebat sicuti augebat digō. dico qd
nery ē. si mā otinue trāspirabat sed tūc
fuit in dclinatōe. Hec sunt q in hac
mā uidim⁹ s^m n̄m posse. nec d⁹ quis
negare sensata p una difficili rōe. fate
or eiz in me incepisse otinuā febrē que
usq ad crisi⁹ semper in mal⁹ augēdo

pcessit. crisi⁹ autē habuit pfectam per
fluxum sanguis nariū. & p urinā

Finit subtilis quesiō de maioritate
morbi a clarissimo Doctore Gentile
fulginate. Anno dñi. 1344. edita & Pa
taui impressa Anno eiusde⁹. 1476.

Incipit registrū huius libri. s. genti
lis de febribus

Vacat febris mbris n̄ uidef
Peroxismi dicendū una fuit
Tamen oportet uigilez opōnes
Auicē putrefit n̄ manet ponit
Inotina sudor agnoscū⁹ sicca
Fuerat sed exterius āplius esse
Tam & fundata cū cañ. partes
Faciet 3° qd clisteriando plures
Moris in hoc debet materia
Quando ibi z^a pōis est super
Cibetur in se conuersiuam
Vīu order illud epithimatum
Eueniat sicut hoc est
Et si ut sca & for colera
Accipit secundus sufficit fieri
Aliter est ratio dicendum
Ei homini possunt quod tu
Sunt istam ubi
Et sitibi hac in quia est
Motus reducat⁹ timide & nō
Ergo fri propter illam
Ignes opōem ebullit
Extremities decoctō euaporāte
Alium in quesiōe
Vacat clarissimi prime particule
Vnde digō quia est qd pte

★ ★ ARMY ★ ★
MEDICAL LIBRARY
Cleveland Branch

